

INOVAȚII DIDACTICE ÎN CONTEXTUL PANDEMIEI

Ediția a II-a completată și revizuită

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI *CALITATE ȘI PERFORMANȚĂ EDUCAȚIONALĂ ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ*

Ediția a II-a completată și revizuită

Coordonatori:

Prof. Carmen Antonescu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Prof. Alexandru Bondu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Prof. Monica Cobianu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Pr. Prof. Marian Dobrescu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Prof. Bogdan Drăgoi, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Prof. Simona Duță, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Prof. metodist Livia Grigorescu, Casa Corpului Didactic, Târgoviște
Prof. Mihaela Nicolae, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. dr. Nicoleta Păunaș, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Prof. învățământ primar Oana Păunescu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Prof. învățământ primar Rodica Popescu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Prof. Daniela Stan, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște
Prof. Denisa Toader, Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște

ISBN 978-606-95385-1-7

Târgoviște, martie 2022

ARGUMENT

Acest ghid de bune practici conține lucrările tuturor participanților la Simpozionul Național *Calitate și performanță educațională în școala românească*, ediția a IX-a, derulat în luna mai a anului școlar 2020-2021.

Scopul acestui simpozion, realizat în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean și Casa Corpului Didactic, a fost stimularea și valorificarea interesului cadrelor didactice pentru dezvoltarea personală și profesională, în vederea eficientizării procesului de învățământ. Obiectivele acestuia au avut în vedere îmbunătățirea capacității cadrelor didactice de a oferi o educație de calitate, prin participarea la activități de formare continuă, creșterea rolului cadrelor didactice ca multiplicatori de educație, dar și împărtășirea de exemple de bună practică și crearea de modele de activități didactice.

Simpozionul a inclus 5 secțiuni, fiecare dintre ele oferind cadrelor didactice posibilitatea împărtășirii unor experiențe educaționale proprii: 1. Îmbunătățirea calității activității didactice desfășurate în mediul online și a rezultatelor învățării; 2. Utilizarea platformelor de învățare – provocări și soluții; 3. Caracterul atractiv și adaptativ al educației nonformale și informale în procesul de învățare pe tot parcursul vieții; 4. Rolul educației artistice în dezvoltarea creativității elevilor; 5. Rolul personalului didactic auxiliar în dezvoltarea procesului educațional.

Considerăm că toate lucrările participanților, existente în acest ghid, constituie exemple de bună practică, vor fi de un real folos colegilor și își vor găsi aplicabilitatea în activitățile didactice la clasă.

ACTIVITĂȚILE OUTDOOR, O ALTERNATIVĂ LA EDUCAȚIA FORMALĂ, TRADIȚIONALĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Achihăie Sanda

Grădinița cu Program Normal Nr.5, Suceava, jud. Suceava

"Natura poate să-ți slujească de carte, de profesor, de povățuitor. Ea te cheamă, ea îți procură, cu mici mijloace, tot ceea ce vei avea nevoie mai târziu. Nu închide această mare carte plină de învățături înțelepte, nu o neglija pentru celelalte cărți în care se cuprind numai strofe din cântarea întreagă ce stă înaintea ta".

I. Simionescu (1940)

Pământul n-a fost văzut în toate timpurile și nici de către toți oamenii așa cum îl vedem noi astăzi și mai ales legăturile dintre *Om și Pământ* n-au fost văzute la fel. De la apariția omului pe pământ, acesta a trăit în armonie cu natura, respectându-i legile, integrându-se discret și cu discernământ în cadrul natural care i-a fost și casă și sursă de hrană și oază de liniște și pavază în vremuri tulburi. Ce s-a întâmplat cu omenirea astăzi, încotro se întreprinde și care-i sunt așteptările?

Natura are nevoie de prieteni. Nu doar mila față de viețuitoarele naturii, ci și respectul față de acestea este necesar unei adevărate prietenii cu natura, ce trebuie ocrotită ca un întreg, permanent și nu doar în zilele cu semnificații aparte.

Copiii de azi sunt martorii nedumeriți ai numeroaselor transformări din mediul înconjurător și pe multe dintre acestea nu le pot înțelege, dar le percep pericolul și efectul distrugător. Interesul și dragostea pentru natură sunt, la majoritatea copiilor, instinctive, iar comportamentele și convingerile formate la o vârstă fragedă se păstrează toată viața.

Scăpând de rutina zilnică a activităților desfășurate în sala de grupă, activitățile desfășurate în natură capătă un caracter atractiv și mai aplicat. Învățarea outdoor nu înseamnă doar un nou loc al învățării, ea presupune o schimbare de abordare, de viziune asupra desfășurării activităților, o nouă filozofie de acțiune, o nouă perspectivă asupra învățării, o permisivitate ridicată pentru achiziția experiențială și prin punerea în situație.

Educația în aer liber este o formă organizată de învățământ care, prin specificul mediului în care se desfășoară, pregătește copiii pentru viitoarea lor viață în mediul natural, pentru o viață liberă, îi ajută să dezvolte relații mai strânse cu mediul înconjurător, îi învață diferite modalități de învingere a greutăților.

Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare, diverse, interesante, atractive și stimulative pentru copii de orice vârstă. Un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun “cei 4 pereți ai unei săli de clasă” poate oferi copiilor nenumărate provocări, astfel că procesul educațional capătă puternice valențe practice-aplicative și un caracter formativ, de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;

Educația outdoor facilitează procesul de învățare al copiilor care întâmpină dificultăți de învățare, de exprimare și relaționare prin faptul că oferă un climat diferit de învățare ce permite copiilor care, în mod usual, întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, cu mult mai capabili, simțindu-se mai liberi, mai puțin încorsetați de rigorile spațiului ce-i apasă. Această „libertate a spațiului” contribuie major la dezvoltarea personală atât a celor care o aplică – cadrele didactice, cât mai ales a copiilor, la dezvoltarea spiritului de echipă. Conexiunile multiple, diverse și active care se realizează între copii, între copii și cadrele didactice duc la creșterea gradului de participare activă în organizarea și desfășurarea unei activități, la creșterea spiritului civic în rândul ambelor categorii de participanți, a toleranței și altruismului, la diminuarea stărilor conflictuale și la corectarea modului de rezolvare a acestora.

Educația outdoor oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură atât copiilor cât și cadrelor didactice un confort psiho-emoțional necesar parcurgerii cu succes a tuturor momentelor zilei, oferind relaxare și liniște.

Obiectivele generale ale educației outdoor sunt:

- Dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea spiritului de echipă, a relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de conducere, etc
- Dezvoltarea abilităților de management: organizare, coordonare, evaluare, atât a celor care o aplică, cât și a participanților copii.

Un aspect important al educației outdoor este acela că aceasta răspunde atât nevoilor de bază ale individului, cât și celor care îl particularizează în grupul din care face parte:

Nevoia de a fi respectat – derularea de diferite activități în aer liber încurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți că deciziile sale contează pentru ceilalți; elevii pot fi consultați cu privire

la diferite jocuri sau activități.

Nevoia de a fi responsabil – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini, responsabilități pentru atingerea scopului propus (spre exemplu dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un copil poate primi sarcina de a curăța pomii, un altul sarcina de a uda florile, important este însă, ca prin comunicarea cu copilul, profesorul să-i transmită acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului).

Nevoia de a fi activ – implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, aduce numeroase beneficii dezvoltării fizice, psihice ale copilului. Jocul fiind activitatea fundamentală a copilului este important ca toți copiii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul grupei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să se relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Nevoia de a se simți în siguranță – interiorul sălii de grupă, a grădiniței este mult mai sigur pentru copii, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ. Educatoarea va identifica posibilele riscuri ce pot să apară și va concepe un plan de management al riscului, întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialiști în domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Ca și formă de educație nonformală, educația outdoor poate fi integrată cu succes în educația formală cu scopul maximizării efectelor procesului de învățare, tendința actuală fiind aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, producând avantaje pe termen lung, prin acoperirea unei game largi de discipline.

Învățământul preșcolar poate fi considerat precursor al educației outdoor, având în vedere că activități formale, informale și nonformale se desfășoară și în afara grădiniței dintotdeauna. Excursiile, plimbările în aer liber, vizitele la muzee au fost mereu prilej de transmitere către copii de informații, priceperi și deprinderi, niciodată nefiind organizate doar de dragul de a fi organizate. Activitățile outdoor nu sunt activități lipsite de un efect formativ, ci reprezintă o realitate educațională mai puțin formalizată, conceptul de educație nonformală fiind asociat conceptului de „învățare pe tot parcursul

vieții”(lifelong learning).

Evaluarea în cadrul educației nonformale este realizată de cel care învață, iar abordarea multidisciplinară a procesului de învățare, ajută copiii să înțeleagă și să aprecieze mediul și legătura lor cu acesta, pregătindu-i pentru un viitor durabil, prin analiza și contactul direct cu realitățile interdependenței om – natură.

„Pe copil îl educă tot ce îl înconjoară: câmpul, pădurea, râul, marea, munții, rândunelele, cucul. Faceți tot posibilul ca și copiii dumneavoastră să iubească tot ce-i înconjoară, pentru că fără dragostea față de natură și animale omul nu poate să simtă din plin ceea ce numim cu cel mai minunat dintre cuvinte –VIAȚA.” (C. Mihăescu)

PRIETENII PĂDURII

-Activitate outdoor-

UNITATEA ȘCOLARĂ: G.P.N. Nr.5 – Suceava

Nivelul II: - grupa „Florile vesele” - mare B,

Coordonatorul activității: - Prof. Sanda Achihăie

Parteneri: silvicultori din cadrul Ocolului Silvic Adâncata – Suceava

Locul desfășurării acțiunii: Cantonul silvic „Dumbrava”, Ocolul silvic Adâncata - Suceava,

Preșcolari participanți: 20 preșcolari cu vârste între 5 și 6 ani;

Durata: 1 zi

Titlul activității: „Prietenii pădurii”

Domeniile experiențiale pe care le vizează activitatea:

- DOMENIUL ȘTIINȚE, DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE, DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV, DOMENIUL PSIHOMOTRIC

Scopul activității: Valorificarea resurselor naturale de care dispune pădurea, a parteneriatului educațional cu instituții furnizoare de educație în scopul stimulării interesului și a preocupărilor preșcolarilor pentru investigarea, cunoașterea și protejarea mediului înconjurător pentru acumularea de către preșcolari de cunoștințe și deprinderi din diferite domenii și sistematizarea celor existente prin activități variate desfășurate în pădure.

Obiectivele educaționale ale activității:

- Observarea schimbărilor produse în pădure specifice anotimpului primăvara;

- Cunoașterea rolul pădurii în menținerea echilibrului natural necesar existenței vieții pe pământ;
- Însușirea și aplicarea normelor de conduită civică responsabilă, specifice unui bun cetățean prin adoptarea unei atitudini de prietenie și respect față de mediul natural și social;
- Antrenarea copiilor în activități de plantare de puiți și ecologizare a mediului înconjurător, contribuind la păstrarea sănătății lor și a unui mediu natural curat;
- Stimularea învățării prin descoperire și a celei prin cooperare pentru realizarea unui proiect comun;
- Îmbogățirea vocabularului activ cu termeni din domeniul ecologic / silvic.
- Stimularea imaginației, a creativității și a spiritului de inițiativă prin încurajarea copiilor în exprimarea și argumentarea propriilor opinii și a stărilor sufletești.
- Valorificarea disponibilității și a plăcerii de a face mișcare și sport în aer liber;
- Influențarea pozitivă și benefică a stării de sănătate a copiilor prin desfășurarea de activități în aer liber, într-un mediu nepoluat, curat, liniștitor;
- Rezolvarea de sarcini cu conținut matematic utilizând materiale din natură;
- Stimularea creativității și originalității în domeniul plastic prin realizarea unor lucrări plastice/practice cu tematică ecologică;
- Identificarea de utilități noi, creative și inedite pentru diverse materiale din natură colectate de către copii

Strategii didactice:

- metode și procedee: observația, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, turul galeriei

- resurse materiale: puiți de stejar, etichete-frunze cu numele copiilor, materiale din natură-conuri, crenguțe, frunze, flori, pietre, rondele de stejar, ghinde; pensule, acuarele, diplome, recompense

Descrierea activității:

Activitatea a debutat prin anunțarea temei, a scopului și obiectivelor urmărite, a participanților, a locului de desfășurare și a modalităților de realizare a regulilor de securitate și a normelor de comportare specifice acestui tip de activitate și deplasarea, cu microbuze, către șantierul de împădurire aflat pe raza Cantonului silvic Dumbrava, din O.S. Adâncata.

Întâlnirea cu pădurea, pe care nu o mai văzuseră din toamnă, a produs puternice emoții și un șir prelung de întrebări care să elucideze secretele minunatelor transformări produse în pădure odată cu

sosirea anotimpului renașterii. Copiii au avut posibilitatea de a se mișca liber, exersând diferite tipuri de mers și alergare, de a cânta după plăcerea inimii dar și de a asculta ciripitul vesel al păsărilor.

Ajunși în șantierul de împădurire, copiii au fost întâmpinați de silvicultori de la Ocolul Silvic Adâncata care le-au oferit informații diverse, accesibile și interesante despre ecosistemul pădure, despre speciile forestiere și le-au explicat etapele pe care presupune o activitate de plantare corectă și care să asigure viitor puietului plantat.

Fiecare copil a primit câte un puiet de stejar, s-a așezat lângă gropa de plantare și sub îndrumarea și cu ajutorul silviculturilor, a părinților și a cadrelor didactice au plantat fiecare stejarul său. Tot câte un stejar au plantat și însoțitorii adulți, trăind și ei aceeași bucurie și satisfacție pentru tânăra pădure înființată care a primit numele „Pădurea prichindeilor”. Copiii au mângâiat micuțul stejar și în semn de certificare a prietenii între copiii și stejari le-au prins pe ramuri o frunză verde pe care fiecare copil și-a scris numele.

Bucuroși și mulțumiți de ceea ce au realizat, pe drumul de întoarcere, copiii au ecologizat pădurea prin care au trecut, adunând toate gunoaiele găsite, redând astfel pădurii zâmbetul frumos și verde. În semn de mulțumire, pădurea i-a răsplătit cu gingașe flori și triluri de păsărele vesele.

Pentru că energia consumată trebuie refăcută, copiii au organizat un picnic în pădure, aranjând frumos o masă pe iarba verde și îmbietoare, fiecare împărțind pachetul cu mâncare cu colegii săi, descoperind astfel bucuria de a mânca împreună, de a împărți și.. gustul diferit, dar plăcut al mâncării gătite de „altă mamă”.

După o masă binevenită, copiii au primit provocarea de a aduce bucurie unui stejar uscat și trist care dorea să simtă și el bucuri primăverii. Astfel, pe rondelele de stejar pregătite de educatoare și silvicultori, copiii au pictat, spre bucuria lor și a tristului stejar, crâmpoie din pădurea de stejari care le-a adus, începând de dimineață, atâtea emoții plăcute, atâtea clipe de hărnicie, de curiozități satisfăcute, de noutăți descoperite, de oboseală și odihnă, de liște și forfotă, de cântec, de triluri și visare, de ...libertate.

Lucrările realizate au fost reunite într-o splendidă expoziție ce a fost vizitată și apreciată de colegii lor din grădiniță, de părinți și de silvicultori care, sensibilizați de activitatea desfășurată au organizat o expoziție cu lucrările copiilor la sediul Ocolului Silvic, oferind tuturor copiilor diploma și mici cadouri.

Toate activitățile desfășurate cu bucurie și hărnicie au reprezentat argumente puternice pentru ca toți cei participanți să primească diplome care să certifice faptul că sunt adevărați „Prietenii ai pădurii”.

Descrierea rezultatelor obținute:

- Participarea copiilor și a partenerilor în cadrul acestei deosebit de reușite activități aa avut ca rezultat practic, concret, de viitor, înființarea,, Pădurii prichindeilor” prin acțiunea de plantare și ecologizarea zonelor poluate din pădure;
- Dezvoltarea interesului și a curiozității pentru cunoașterea și protejarea pădurii prin îmbogățirea cunoștințelor despre lumea înconjurătoare, pericolul și factorii poluării, norme de protejare a pădurii și a mediului înconjurător;
- Crearea unei atitudini pozitive, de implicare directă și conștientă a copiilor și adulților în procesul de protejare a mediului înconjurător.
- Dezvoltarea și diversificarea relațiilor de parteneriat prin creșterea implicării părinților și a altor factori educaționali din cadrul comunității în activitatea grădiniței și în crearea unui mediu sigur și sănătos pentru toți;
- Exprimarea concretă a dorinței de schimbare în activitatea didactică, prin crearea unor situații noi, incitante și interesante de învățare;

Bibliografie:

1. Preda Viorica,,Educația pentru știință în grădiniță”, Editura Compania, București, 2000
2. Ionescu, M., Radu, I. (coord) 2001, *Didactica Modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca
3. Ionescu Miron, Bocoș Mușata, *Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009
4. Curriculum pentru învățământul preșcolar” – M.E.C.I., 2019;
5. Life Long Learning Program, Manual de educație outdoor, Primăria Cătunele, 2012-2013
6. Manualul de educație outdoor, 2013, Comenius regio partnership eco- edu beyond rhetoric project, traducere
7. <http://www.doxologia.ro/puncte-de-vedere/este-importanta-educatia-de-dincolode-usa-clasei>
8. <http://www.slideshare.net/primariacatunele/manual-de-educatie-outdoor>

ROLUL ȘI IMPORTANȚA PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE ÎN FORMAREA PREȘCOLARILOR CA VIITORI CETĂȚENI

Prof. Achihăie Sanda

G.P.N. Nr.5, Suceava, jud. Suceava

structură a Seminarului Teologic Liceal Ortodox „Mitropolitul Dosoftei”

„Fiecare copil pe care îl educăm este un cetățean pe care îl câștigăm.”

Victor Hugo

În fiecare zi preșcolarii descoperă și învață despre oameni și locuri din comunitatea lor în cadrul activităților desfășurate în grădiniță dar mai ales în timpul plimbărilor, vizitelor sau excursiilor organizate de către doamnele educatoare.

Grădinița este locul unde copiii învață să descopere lumea, începând de la mediul ambiental cel mai apropiat, sala de grupă, grădinița, strada, cartierul, orașul –cu instituțiile sale, orizontul lor de explorare lărgindu-se odată cu creșterea vârstei, depășind astfel limitele orizontului local.

În mod firesc, părinții sunt primii educatori ai copilului. Vine apoi rândul profesioniștilor din grădinițe și școli să se ocupe de educarea și formarea copiilor printr-o metodologie și un curriculum specific vârstei acestora. Dar educația copiilor, priviți ca cei mai tineri membri ai unei comunități, este responsabilitatea întregii comunități. Ea este leagănul creșterii și devenirii copiilor ca viitori adulți responsabili de menirea lor în folosul întregii comunități.

Procesul de integrare în societate începe în familie din timpul copilăriei mici, când intervin primele contacte sociale și experiențe de viață (socializarea primară sau socializare de bază), și continuă de-a lungul vieții omului, odată cu dobândirea unor statusuri și roluri succesive (socializare continuă sau secundară).

Activitatea educativă din grădiniță nu poate fi izolată, separată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului și mai ales, de cea din familie. Educația trebuie să se manifeste permanent ca o acțiune coerentă, complexă și unitară a grădiniței și familiei.

Termenul de parteneriat presupune realizarea unei alianțe pentru atingerea unor obiective comune. Pentru ca parteneriatul să funcționeze este nevoie de respect, încredere reciprocă, consens cu

privire la scopurile acțiunii și strategiilor de atingere a acestora și de asumarea în comun a drepturilor și responsabilităților.

Partenerii posibili ai grădiniței:

- părinți, asociații ale părinților;
- instituții de educație: grădinițe, școli, licee, universități, palate ale copiilor, centre de resurse educaționale sau asistență psihopedagogică etc.;
- agenți educaționali: cadre didactice, specialiști (psiholog, consilier școlar, logoped, psihopedagog, kinetoterapeut), bibliotecari, muzeografi, organizații nonguvernamentale care acționează în domeniul educației și protecției copilului etc.);
- membrii ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, reprezentanții bisericii, ai Poliției, ai Consiliilor locale, mediatorul școlar, mediatorul sanitar etc.);
- reprezentanți ai unor instituții: Primăriei, dispensare, instituții de cultură (teatre, muzee, biblioteci etc.), instituții religioase, pompieri, Poliție, agenții de protecție a mediului, fundații, organizații nonguvernamentale, agenți economici.

Cei trei factori principali care pot și este necesar să intervină activ, constructiv și creativ în creșterea și educarea copiilor, în devenirea lor ca viitori cetățeni sunt: grădinița, familia, comunitatea.

Grădinița ocupă un loc central în comunitate, rolul ei, alături de celele instituții de învățământ, fiind acela de a crea viitori cetățeni, iar acest lucru nu este suficient a se învăța doar în cadrul activităților de educație pentru societate. De aceea, este nevoie de implicarea activă a preșcolarilor în activități extracurriculare, în momente și pentru rezolvarea diferitor aspecte ce privesc comunitatea locală. Astfel, procesul educațional început în grădiniță se extinde și asupra comunității. Copilul are posibilitatea să recunoască problemele acesteia, să fie mult mai atent la ce se petrece în jurul lui, să caute să rezolve probleme, să-și dezvolte spiritul de inițiativă.

Părinții sunt cei care vor sta alături de educatoare la formarea și dezvoltarea copiilor lor, rolul lor nu va fi înlocuit de educatoare, ci aceasta va completa științific ceea ce părintele nu poate sau nu are abilitatea respectivă de a putea asigura copiilor ceea ce au nevoie.

Familia influențează dezvoltarea fizică, psihică și intelectuală în mod decisiv în primii ani de viață ai copilului. Părintele, pentru copil, constituie primul lui contact cu lumea înconjurătoare, reprezentând modelul de viață și conduită. Familia nu poate fi parte separată în acest context, rolul părinților nu încetează odată cu intrarea copilului în instituția de învățământ, se schimbă doar

modalitatea de abordare a copilului, în raport cu noul său statul și în deplină concordanță cu ceea ce se întâmplă în mediul educațional.

Tot în familie, copilul își însușește limbajul, se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, ordinea, răbdarea etc. Parteneriatul dintre grădiniță și familie reprezintă o primă experiență relațională și de colaborare a părinților cu persoanele profesionale în domeniul educației. Cei mai mulți părinți manifestă deschidere, dorință de a colabora cu personalul grădiniței, dar se poate întâmpla ca realizarea unui parteneriat să fie împiedicată de atitudini necorespunzătoare ale fiecăruia dintre cei implicați.

Parteneriatele educaționale încheiate cu **familia** vizează dezvoltarea și implementarea unor programe de formare pentru părinți ce trebuie să garanteze faptul că părinții vor deveni mai sensibili la problemele sociale și psihologice, precum și la probleme de orice gen atunci când își cresc copiii. Astfel, părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, pot înțelege mai bine rolul lor educativ. Printre obiectivele pe care tind să le atingă acest gen de parteneriate în dezvoltarea copilului de vârstă timpurie amintesc: înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării grădiniță - familie; creșterea gradului de implicare a părinților activitățile școlare și extrașcolare; schimbarea mentalității neadecvate a unor părinți față de grădiniță; cunoașterea de către părinți a posibilităților și nevoilor psiho-fizice ale copiilor; învățarea unor deprinderi și tehnici de muncă intelectuală sub formă de activități comune preșcolare – părinți – cadre didactice. Prin acest tip de parteneriate se stabilesc relații mai apropiate și mai deschise între educatoare și părinți, iar părinții, cunoscându-se mai bine între ei, pot colabora mai ușor în luarea unor decizii importante pentru grădiniță.

Comunitatea reprezintă o potențialitate virtuală pentru dezvoltarea personalității individului. Mediul social oferă posibilități nelimitate în vederea valorificării predispozițiilor native ale individului; putem spune că unei diversități genetice îi corespunde o infinitate de posibilități oferite de mediu.

În cadrul comunității, în diversele domenii de manifestare, fiecare persoană are drepturi și responsabilități. Astfel, asigurarea accesului egal la educație este dreptul fiecărui membru al comunității, dar și responsabilitatea întregii comunități. Sistemul de educație devine astfel parte integrantă în viața comunității, cu toate cerințele ce decurg pentru buna lui funcționare. O comunitate care plasează educația printre prioritățile sale este o comunitate care acționează conștient în folosul tuturor membrilor săi. Este bine știut faptul că, pe termen lung, investiția în educație este cea mai valoroasă pentru societate.

Parteneriatele cu instituțiile care pot contribui în mod deosebit la dezvoltarea copilului de

vârstă timpurie pot include implicarea directă (pe lângă familie) a autorităților locale, a parlamentarilor, a organizațiilor neguvernamentale, a sectorului privat și a agenților economici, a conducătorilor religioși, spirituali, culturali, ai liderilor și ai membrilor comunităților. Acest gen de parteneriate educaționale vizează stimularea mentală, antrenarea fizică și dezvoltarea amplă a abilităților copiilor prin diferite activități, cum ar fi: muzica, abilitatea manuală; formarea unor deprinderi de colaborare; desfășurarea unor activități didactice cu teme istorice și creștine. Rolul instituțiilor școlare este acela de a crea viitori cetățeni iar acest lucru nu este suficient a se învăța doar în cadrul activităților din domeniul om și societate. De aceea, este nevoie de participarea la activități extracurriculare, la viața comunității. Astfel, procesul educațional început în grădiniță se extinde și asupra comunității. Copilul are posibilitatea să recunoască problemele acesteia, să fie mult mai atent la ce se petrece în jurul lui, să caute să rezolve probleme, să-și dezvolte spiritul de inițiativă.

Încheierea unui parteneriat educațional între grădiniță și comunitate înseamnă participarea activă a copilului în mediul școlii și al comunității. Beneficiile participării preșcolarilor la viața comunității se reflectă în dezvoltarea capacității de cooperare cu autoritățile locale în rezolvarea unor probleme. Parteneriatele cu diferite ONG-uri contribuie la promovarea și valorizarea diversității și egalității în drepturi, respectarea personalității și a drepturilor copilului; conștientizarea importanței educației pentru sănătate; promovarea comportamentelor sănătoase și prevenirea comportamentelor cu risc.

Grădinița, prin implementarea proiectelor, caută soluții prin care să devină utilă societății, parteneriatele organizate de grădinițe putând conduce la:

- formarea unei rețele de sprijin comunitar, complementar grădiniței, pentru realizarea unor obiective;
- cunoașterea specificului cultural, a valorilor mediului comunitar;
- antrenarea membrilor comunității în luarea unor decizii privitoare la dezvoltarea grădiniței;
- oferirea unui suport material și cultural copiilor din grădiniță;
- invitarea membrilor comunității la momentele festive sau la evenimentele importante ale grădiniței;
- participarea copiilor din grădiniță la unele manifestări festive organizate de comunitate;
- stimularea continuă a învățării și introducerea copilului în ambianța școlii prin formarea reprezentărilor despre școală.

Necesitatea abordării parteneriatului dintre cele trei mari „instituții”: școală, familie și comunitate atrage după sine o colaborare bine inspirată și organizată și multă responsabilitate din

partea fiecăreia dintre părțile implicate, dar ceea ce reprezintă cel mai important aspect este că toate sunt acțiunile trebuie să fie direcționate și canalizate asupra copilului, a intereselor lui majore și corespunzătoare vârstei.

Activitățile desfășurate în parteneriat conduc la integrarea grădiniței în mediul comunitar ca partener egal și consecvent în formarea viitorului cetățean.

Activitățile desfășurate în parteneriat sunt modalități propice pentru atingerea unor astfel de scopuri, la acestea se adaugă plăcerea de a fi alături de colegi, activitățile desfășurându-se într-o atmosferă de voie bună, având, pe lângă valoarea social-educativă, un efect reconfortant.

Proiectele educaționale realizate cu diferiți parteneri locali sunt, de obicei, foarte atractive, iar copiii participă activ și eficient la acestea, stimulându-le interesul și inițiativa.

Activități cu preșcolarii desfășurate în parteneriat cu familia în cadrul proiectului educațional județean „Educăm împreună”

„Împreună, pentru un copil fericit”- lansarea proiectului;; „Creșterea și educarea copiilor – de la întrebări și neliniști la sprijin- prezentarea conceptelor de bază ale teoriei sociale de educare a copiilor”;; „Copii frumoși cu ochi sănătoși”- verificarea stării de sănătate a ochilor pt. copii din grupă;; „Când, cum și câte cadouri oferim copiilor noștri?!”- eficiența recompensei în actul educative;; „Dăruind devenim mai buni!”- acțiune umanitară;; „Arta de a spune NU!”- strategii de stabilire a limitelor în relația părinților cu copii;; „Mami, tati, mă auziți?!”- strategii de corectare a comportamentelor nedorite la copii și părinți;; „Bucuria de a fi împreună!”- rolul formativ al exemplului personal în relația părinte –copil;; „Lăsați copiii să vină la mine!”- precizarea rolului și importanței educației religioase în educarea copiilor;; „Influențele negative ale lumii moderne”- prezentarea unor modalități alternative de petrecere a timpului liber creativ, constructiv, atractiv;; „Sănătate prin mișcare!”- sărbătorirea „Zilei mondiale a familiei”;; „Părinți de nota 10”- prezentarea și discutarea principiilor generale urmărite de părinți în creșterea și educarea copiilor;; „Cu familia la teatru!” - gestionarea eficientă și plăcută a momentelor petrecute împreună, copii și părinți;; „Copii fericiți cu părinți fericiți”- evaluarea activităților din cadrul proiectului.

Activități cu preșcolarii desfășurate în parteneriat cu Ocolul Silvic Adâncata în cadrul proiectului educațional național „Farmecul pădurii”

„Farmecul pădurii” - întâlnire cu partenerii implicați în proiect, prezentarea proiectului;; „Toamna prin pădure!”- drumeție;; „Un copac pentru viitorul planetei”- acțiune de împădurire;; „Darurile pădurii” – acțiune de colectare de materiale din natură;; „Pădurea ca o casă” – expoziție de lucrări plastice / practice;; „Rolul și importanța pădurii” - întâlnire cu silvicultorii;; „Trista poveste a bradului de Crăciun”- lectura educatoarei;; „Codrule, codruțule

...” – recital de poezie, lansare de carte-„Muguri de vers”;

„ Povestea cărților începe din pădure”- colectare de deseuri de hârtie;„Farmecul pădurii”

-pictură pe piatră/lemn;„Grădinița din pădure” – spectacol;„ România verde într-o Europă verde!”-acțiune de plantare de puieți;„Pământul – planeta albastră”-manifestări ecologice;

„ Sănătate de la flori” -colectare de plante medicinale;„Prietenul meu- copacul”- expoziție fotografică;„ Prietenii pădurii” -activitate demonstrativă;„ Farmecul pădurii”- activități de evaluare a proiectului.

Activități cu preșcolarii desfășurate în parteneriat cu unități școlare similare din municipiu, familiile preșcolarilor, Ocolul Silvic Adâncata, C.S.E.I. –Suceava, în cadrul proiectului educațional județean„Sunt copil European!”:„ Sunt copil european ” - Întâlnire cu

partenerii implicați în proiect, prezentarea proiectului;„ Sunt copil și vreau să-mi cunosc drepturile !” – prezentarea drepturilor de care se bucură copiii în România și în lume, realizare postere;„ Mă mândresc că sunt român !” – spectacol, vizită la Muzeul Bucovinei;„Dăruind devenim mai buni” - acțiune umanitară;„ Pași prin Europa” – prezentări pp ale unor localități și elemente reprezentative pentru diferite țări europene, audiție muzicală; „Mici artiști europeni”- monet recitativ, audiție muzicală/interpretare cântece;„ La joacă prin Europa” – dramatizări, jocuri distractive; „România verde într-o Europă Verde”– activitate ecologică, plantare de arbori;„ La mulți ani, Europa !”- realizarea de lucrări plastice, afișe, minispectacol;„ Prichindel european ” - evaluarea proiectului.

"Modul în care școlilor le pasă de copii este reflectat în felul în care le pasă de familiile lor. Dacă educatorii îi privesc pe copii ca pe niște simpli elevi, e probabil să considere familia ca fiind separată de școală. De aceea, familia este așteptată să-și facă treaba și să lase școlii educarea copiilor. Dacă, însă, îi privesc ca pe niște copii, e posibil să vadă atât familia, cât și comunitatea, ca parteneri ai școlii în dezvoltarea și educația copiilor. Partenerii recunosc interesele lor comune și responsabilitățile față de copii și lucrează împreună pentru a crea programe mai bune și oportunități pentru elevi." (Joyce Epstein,1995).

Bibliografie:

1. Băran-Pescaru Adina, *Parteneriat în educație*, Editura Aramis, București, 2004.
2. Cucuș Constantin, *Educația – dimensiuni culturale și interculturale*, Editura Polirom, 2000;
3. Glava Adina, Glava Cătălin, *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, 2002

4. Gutium I, Mămăligă M, Mumjiev G., *Parteneriatul pas cu pas*, Editura Fundația Internațională pentru sisteme Electorale, Chișinău, 2000

5. Velea Luciana și colaboratorii, *Participarea elevilor în școală și în comunitate*, Ghid pentru profesori și elevi, Editura Agata, 2006

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE, CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. învă. primar Amaicei Bilbor Mihaela Roxana
Școala Gimnazială Nr. 3, Piatra Neamț, jud. Neamț

Actualul context social este tulburat de întrebări, diversitate, complexitate, parametri de timp și spațiu care se schimbă, școlile fiind nevoite să se adapteze unor noi cerințe care constrâng și care uneori sunt contradictorii. Dezvoltarea școlară pentru asigurarea calității educației atrage după sine strategiile, acțiunile, în rolul de logistică, de aceea ele trebuie gândite cu atenție și în concordanță cu contextul specific școlii. Însă numai strategiile nu asigură dezvoltarea; în același timp, școlile trebuie să aibă în vedere condițiile interne care mențin și sprijină dezvoltarea. Condițiile sunt cele care asigură o dezvoltare reală în termenii rezultatelor elevilor, dar este vorba despre condiții continue care permit adaptarea la nevoie. Dintre cele mai semnificative astfel de condiții specialiștii insistă pe necesitatea existenței măcar a trei dintre ele: planificarea dezvoltării, focalizarea semnificativă pe predare și învățare, dezvoltarea rezultatelor elevilor.

Calitatea în educație presupune și o reactualizare a sistemului de evaluare. Profesorul este format pentru a trece de la evaluarea cantitativă a informațiilor elevului la evaluarea calitativă a abilității acestuia de a prelucra informațiile, de a le integra în alte structuri și de a le aplica în diferite situații. Procesul de predare-învățare-evaluare poate dobândi noi valențe calitative prin creșterea eficienței și eficacității dacă se desfășoară într-un mediu stimulat, motivant, detensionat, bazat pe comunicarea autentică dintre profesori și elevi, respectând astfel dreptul acestora de a pune întrebări și de a solicita explicații suplimentare, pentru înțelegerea și interpretarea cunoștințelor dobândite. strategia educațională devine “un anumit mod de combinare - considerat optim în contextul dat, a metodelor, procedeelelor, mijloacelor de învățământ, formelor de organizare a învățării.” (Cerghit, I.)

Centrarea pe elev devine atât o condiție de calitate și eficiență a procesului formativ cât și una dintre cele mai la îndemână căi de rezolvare a numeroaselor dificultăți pe care le cunoaște și amplifică învățământul contemporan: diminuarea motivației pentru învățatură, lipsa de atractivitate a programului

școlar pentru elevi, scăderea gradului de implicare a acestora în activitatea de învățare, diminuarea importanței acordate imaginației, creativității și afectivității elevilor în favoarea prețurii exagerate a gândirii și memoriei acestora, favorizarea abordărilor mecanice și reproductive în învățare în defavoarea celor euristice, accentuarea pronunțată a abordării pasive de către profesor/elev a activității didactice, rutină și monotonie în procesul de învățământ, tratarea frontală nediferențiată a întregii clase de elevi de către profesori, scăderea performanțelor școlare.

Strategiile didactice pot fi diferențiate și personalizate pentru că, în esență, toate componentele lor structurale, dar mai ales nenumăratele combinații ale acestora au/pot avea valențe în dezvoltarea elementelor de specificitate ale personalității elevilor. Devine clar că realizarea cu succes a unor asemenea deziderate nu este posibilă decât prin valorificarea integrală a individualității fiecărui elev, prin proiectarea și valorificarea unor strategii care să pornească de la de la aspirațiile, valorile, nevoile de formare și informare ale elevilor. Succesul „ieșirilor”, calitatea competențelor depinde de cunoașterea „intrărilor”, respectiv de cunoașterea elevilor și respectarea profilului lor diferențiat, de promovare a acestora.

Disciplina „Dezvoltare personală” are ca scop dezvoltarea capacității elevului de a se autocunoaște și de a-și exprima într-o manieră pozitivă interesele, aptitudinile, trăirile personale, abilitățile de relaționare și comunicare, reflecțiile cu privire la învățare. În cadrul disciplinei, se formează în primul rând abilități și se dezvoltă atitudini, finalitatea fiind dobândirea încrederii în sine, starea de bine a copiilor, pregătirea lor pentru viață și pentru viitor. Abilitățile și atitudinile formate în cadrul orelor de Dezvoltare personală reprezintă acele achiziții transferabile necesare obținerii succesului școlar, în carieră și în viață. Această disciplină oferă un cadru semnificativ pentru stimularea flexibilității cognitive și a creativității elevului, aceștia fiind încurajați să adreseze întrebări, să comunice propriile opinii, să aibă intervenții argumentate, să reflecteze asupra temelor puse în discuție, să manifeste inițiativă, să exprime idei originale și emoții autentice despre ceea ce învață. De asemenea, disciplina Dezvoltare personală contribuie la dezvoltarea emoțională socială și pentru carieră a elevului. Prin această disciplină, elevii vor conștientiza cine sunt, își vor analiza emoțiile pe care le au, se vor raporta sănătos la ceilalți, vor fi motivați să învețe cu succes, vor explora ce meserii sau profesii le-ar plăcea să practice.

Accentul în orele de Dezvoltare personală este dat de spontaneitatea și creativitatea răspunsurilor elevilor la sarcinile propuse. De aceea, predarea se distanțează de abordarea tradițională ce presupune „transmiterea de cunoștințe” și rolul cadrului didactic este acela de a organiza și oferi oportunități de joc și învățare care să-i permită elevului să-și descopere și să experimenteze propriile

abilități și atitudini, de a particulariza și facilita transferul acestora în viața reală. Strategiile didactice eficiente pentru orele de Dezvoltare personală sunt cele activ-participative. Metode activ-participative specifice disciplinei Dezvoltare personală: jocul de rol, dramatizarea, problematizarea, braistormingul, conversația euristică, dezbateră, exercițiul creator, discuțiile de grup, turul galeriei, ciorchinele, jurnalul cu dublă intrare, pălăriile gânditoare, cubul, explozia stelară, lanțul ideilor.

Aplicații practice

Unitatea de învățare: Interacțiuni simple cu ființe și obiecte familiare

Subiectul: Caracteristicile unui bun prieten

Exercițiul creator: “Povestea mea” – Creați o poveste în imagini cu titlul “Prietenul meu”/ “Prietenul meu”. Pentru aceasta, folosiți cele 6 fețe ale unui cub desfășurat.

Cubul: Vizonează un episod de desene animate “Tom și Jerry”. Analizează apoi relația dintre cei doi, răspunzând la întrebările de pe fețele cubului.

Describe cele două personaje.

Analizează comportamentul lui Tom.

Compară comportamentul celor doi: Tom și Jerry.

Argumentează ce schimbări ar trebui să aibă loc în comportamentul celor doi pentru a avea o relație de prietenie.

Asociază comportamentul celor doi cu al altor personaje din desene animate sau din poveștile citite de tine.

Aplică: Imaginează-ți o întâmplare în care cei doi se comportă ca doi prieteni adevărați.

Turul galeriei (Desen- “Obiectul preferat al prietenului meu”)

Examinați lucrările realizate de colegii voștri, scrieți comentariile și observațiile pe posterele acestora.

Ciorchinele: realizați un ciorchine în care să notați calitățile prietenului adevărat.

Dramatizarea: Interpretați - povestea populară “Prietenia, comoara cea mai de preț”.

(Fiecare personaj va purta câte un însemn –o imagine reprezentativă a personajului(animalului) realizată în timpul orei de arte vizuale și abilități practice)

Joc didactic: Adevărat sau fals?

Aplaudați dacă enunțul este adevărat și “ fiți supărați” (mimica feței- tristă), dacă enunțul este fals.

Prietenul îți cunoaște atât calitățile cât și defectele.

Prietenul nu îți spune întotdeauna adevărul.

Prietenul te ascultă atunci când vrei să - i vorbești.

Prietenul nu te susține și nu te încurajează în tot ceea ce faci.

Prietenul are încredere în tine.

Prietenul nu îți cere scuze dacă a greșit.

Distanța dintre oameni nu poate distruge relația de prietenie.

Exercițiu –joc- “Lanțul ideilor”

Dacă aș fi o floare, m-aș împrieteni cu....

Dacă aș fi o pasăre, m-aș împrieteni cu....

Dacă aș fi o stea, m-aș împrieteni cu....

Dacă aș fi un câine, m-aș împrieteni cu....

O modalitate de organizare a activităților de învățare trebuie să permită elevului să vizualizeze fenomenul fizic studiat, să atragă atenția elevului, să asigure interactivitatea- elevul să participe activ la lecție, să fie „antrenat” în activitățile desfășurate, și, în același timp, demersul științific să fie cât mai riguros, dar și apropiat de viața de zi cu zi și de practică, pentru ca elevii să înțeleagă că disciplinele predate în școală au o mare aplicabilitate în viață și că nu reprezintă doar un domeniu teoretic.

Bibliografie:

1. Crețu, C. *"Curriculum diferențiat și personalizat"*, Editura Polirom, Iași, 1998
2. Neculau, A., Cozma, T., *"Psihopedagogie pentru examenul de definitivat și gradul didactic II"*, Editura „SpiruHaret”, Iași, 1994
3. Stanciu, M., *"Didactica postmodernă"*, Ed. Universității Suceava, Suceava, 2003

STRATEGII DIDACTICE. METODEDE ȘI PROCEDEE

Prof. Angyal Georgeta

Grădinița cu Program Prelungit nr.53 Timișoara, jud. Timiș

Prof. Șimonea Cristina Monica

Grădinița cu Program Prelungit nr.53 Timișoara, jud. Timiș

“Copiii trebuie învățați cum să gândească, nu ce să gândească”

Margaret Mead

Metodele de învățământ reprezintă căile prin care profesorul pune elevii în legătură cu un anumit sistem de cunoștințe și le stimulează activitatea pentru a și le însuși mai ușor.

Termenul de metodă provine din grecescul "methodos", care înseamnă cale spre, drum, modalitate de acțiune. Metodele de învățământ se bazează pe principiile didactice și acționează în strânsă legătură cu tehnicile, mijloacele și formele de activitate didactică.

Noțiunea de "metodă de învățământ" trebuie înțeleasă într-un sens mai larg. Metoda servește nu numai la transmiterea cunoștințelor, ci și la dezvoltarea capacităților creatoare, a deprinderilor practice, a însușirilor de caracter, calități foarte necesare pentru integrarea rapidă și socio-profesională a elevilor.

Potrivit cu scopurile urmărite, cu principiile didactice care le stau la bază și cu caracterul lor, metodele de învățământ sunt multe la număr. Preocupările de clasificare a metodelor didactice folosesc ca bază anumite criterii cum sunt:

- Vechimea - metode tradiționale, (expunerea, conversația, exercițiul) și moderne (descoperirea dirijată, problematizare, instruirea programată);

- Obiectivele - metode de predare, (expunerea, demonstrația), de învățare, (descoperirea, studiul cu manualul, rezolvarea de exerciții și probleme, instruirea programată), de evaluare (fișele cu caracter problematizat, probele scrise, ascultarea orală, testele, probele practice);

- Specificul activităților - metode interogative, (conversația, dezbaterile), acționale, (exercițiul, lucrările practice), metode de simulare (jocuri simulate, instruirea pe calculator și alte aparate din domeniul de specialitate) etc.

Povestirea, descrierea, explicația, prelegerea școlară sunt metode de comunicare orală a cunoștințelor, având ca dezavantaj major faptul că reclamă din partea elevilor o atitudine mai puțin activă și fac apel în special la memorie. Aceste metode prezintă totuși o serie de avantaje, care le impun ca strict necesare în cadrul procesului de învățământ. Așa de exemplu, metoda expunerii reprezintă o cale scurtă și rapidă de învățare, condensând în prezentări simbolice (depinde de pregătirea și talentul profesorului) experiența vastă a cunoașterii umane. Totodată, aceste metode servesc la însușirea acelei categorii de cunoștințe care nu poate fi supusă unei verificări directe din partea elevilor, la rezolvarea unor probleme pe care elevii nu le pot soluționa pe calea unor concentrări independente. Metodele de comunicare orală sunt folosite și la prezentarea sintetică a unei vaste și îndelungate experiențe științifice, la comunicarea unor rezultate actuale din domeniul științei respective. Pe lângă aceste avantaje, expunerile profesorilor reprezintă de foarte multe ori, modele de prezentare științifică a unor probleme complexe, modele de organizare logică și sistematică a unui conținut, modele de exprimare elevată. Atitudinea și cuvântul profesorului reprezintă mijloace de neînlocuit pentru înrâurirea convingerilor elevilor.

Conversația, învățarea prin descoperire, problematizarea, asaltul de idei, rezolvarea de exerciții și probleme, dezbaterea contribuie cu precădere la dezvoltarea gândirii euristice, logice a elevilor, prin formarea deprinderii de a-și pune întrebări, de a propune soluții, de a argumenta răspunsurile, de a găsi puncte de sprijin în cunoștințele acumulate anterior, prin formarea deprinderii de a utiliza aceste cunoștințe și a le valorifica prin diverse aplicații numerice, practice, prin proiecte.

Algoritmizarea, demonstrația, experimentele didactice, excursiile și lecțiile-vizită în întreprinderile și societățile comerciale au caracter accentuat aplicativ, dezvoltă gândirea algoritmică a elevilor și au o pondere deosebită în formarea deprinderilor practice ale elevilor. În cea mai mare parte acestea au la bază intuiția.

Munca cu manualul și folosirea literaturii suplimentare, învățământul programat (programarea) au o contribuție deosebită în formarea deprinderilor elevilor de a se instrui prin muncă independentă. Acestea sunt metodele pe care elevii le au la dispoziție pentru a însuși temeinic cunoștințele prevăzute în programa școlară sau legate de aceasta. De asemenea, aceste metode au un rol însemnat în formarea deprinderii de autoinstruire și de educație permanentă, în dezvoltarea capacităților intelectuale și a calităților morale ale elevilor.

Metodele de învățământ nu pot fi folosite la întâmplare, alegerea lor depinde de mai mulți factori, între care:obiectivele specifice și operaționale ale unei teme, conținutul temei;specificul obiectului de învățământ, vârsta elevilor;

Problematizarea – constituie o modalitate de instruire prin crearea unor situații problemă, care solicită copiilor utilizarea, restructurarea și completarea unor cunoștințe și capacități anterioare dobândite în vederea realizării situației problemă pe baza experienței și efortului personal. Personalizarea am folosit-o cu eficiență sporită la grupa mare. Printre elementele de problematizare ce pot fi utilizate în cadrul activităților de observare se regăsesc:

- a) Crearea unor situații-problemă, care să stimuleze copiii către căutare și descoperire;
- b) Dirijarea percepției prin intermediul conversației euristice.

Crearea unei situații-problemă are scopul de a pune pe copil cu atât în situația propriu-zisă de a cunoaște cât mai ales în aceea de a elabora și de a descoperii calea spre adevăr, spre soluția problemei. Spre exemplu spre a motiva alegerea unei activități de observare cu tema, „Ce-i trebuie plantei ?” pentru a stimula interesul de cunoaștere se poate pleca de la o scurtă povestire, „Familia lui Ionuț” s-a pregătit să plece în concediu la mare. În apartament o mulțime de plante. Mama a rugat-o pe prietena ei să-i îngrijească plantele. Oare de ce aveau nevoie plantele?

Problematizarea poate fi introdusă sub forme mai simple și în cazul altor metode.

Algoritmizarea – este o metodă care presupune utilizarea și valorificarea algoritmilor de învățare. Algoritmii sunt constituiți dintr-o serie de operații executate într-o anumită ordine, presupune o succesiune de operații. Din punct de vedere psihologic algoritmi reprezintă depinderi de activitate intelectuală. Algoritmizarea ca metodă se folosește în general la grupele mari.

În activitățile de observare direcționate spre cunoașterea lumii vii algoritmul de lucru se dovedește a fi benefic. Observarea unui animal se desfășoară prin aceeași succesiune de operații.:

perceperea globală a animalului, componentele corpului, particularitățile fiecărei părți a corpului, mediul și modul de viață, importanța.

Este normal că pentru educatoarele aceste etape constituie un schelet logic atât pentru activitatea coerentă a operațiilor mentale ale preșcolarului cât și pentru educatoarele, care dirijează procesul de învățare. Insistându-se de la primele teme pe aceste secvențe, la teme similare, apelând la schema logică de investigare prin simple întrebări ca: „Ce am învățat despre...?”, și acum, „Ce trebuie să știm despre...?” se activează algoritmul de lucru care facilitează descoperirea elementelor de noutate și integrarea lor în structuri cognitive deja consolidate. Lumea plantelor în diversivitatea sa poate fi abordată în activitățile de observare cu mult succes utilizând algoritmizarea.

- Părțile plantei: rădăcina, tulpină, frunze, flori, particularitățile organelor plantei, înmulțirea plantei, îngrijirea plantei, importanța plantei.

Cubul – este o metodă folosită în cazul în care se dorește explorarea unui subiect, a unei

situații din mai multe perspective. Am folosit tot cu succes în activitățile de observare și lectură după imagini, ori de câte ori a fost necesară observarea unui animal, obiect, plantă, fenomen din mai multe perspective, ori ca mijloc de fixare a unor informații obținute.

Învățarea prin cooperare - este o metodă care implică procedee de colaborare și activitate comună în rezolvarea unor sarcini de instruire: copiii lucrează împreună, uneori în perechi, în grupuri mici pentru a rezolva aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă, pentru a crea idei noi.

După cum arăta J. Richardson, activitățile bazate pe învățarea prin cooperare au câteva caracteristici generale: interdependența pozitivă, răspunderea individuală, caracterul eterogen al membrilor și grupurilor, conducerea în comun, predarea directă a deprinderilor sociale, rolul de observator al educatoarei, care poate interveni atunci când este necesar.

Învățarea prin cooperare, realizându-se printr-o bogată paletă de activități oferă copiilor o învățare activă, un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de predare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces. Această metodă valorifică avantajele muncii școlare și extrașcolare, asigurând condițiile necesare pentru ca efortul comun al copiilor să fie bine organizat și susținut.

Mozaicul – este o metodă de învățare prin colaborare și are la bază împărțirea grupului în mai multe grupuri de lucru coordonate de educatoare.

Se folosește cu succes această metodă în activitățile de lecturi după imagini, deoarece dezvoltă abilități de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului.

Se împarte clasa în câte 3 grupe de câte 4 copii fiecare; explicând că va trebui să relateze ce văd în imaginea pe care o vor primi. Să privească cu atenție, să discute între ei și să stabilească împreună în grup ideea descrierii imaginii vizualizate. Fiecare grup are un conducător (lider) care va explica celorlalți ce au stabilit că trebuie spus despre ilustrația primită.

După ce grupele de copii și-au încheiat lucrul, liderul fiecărei grupe prezintă celorlalți conținutul pregătit. Cu succes am folosit această metodă în repovestiri cum ar fi: „Alba ca zăpada”, „Punguța cu doi bani”, „Soarele și omuleții de zăpadă”.

Brainstorming-ul – Având semnificația de *furtună în creier*, efervescentă, aflux de idei, stare intensă de creativitate asalt de idei, una din cele mai răspândite metode de stimulare a creativității. Preșcolarii sunt provocați să participe activ la producerea de idei, se dezvoltă capacitatea de rezolvare a unei probleme prin căutarea de soluții cât mai originale, se dezvoltă atitudinea creativă și este favorizată, exprimarea personalității, este stimulată participarea tuturor copiilor la activitatea de producere a ideilor, chiar și a celor mai timizi, este stimulată căutarea soluției optime prin alegerea din

mai multe variante posibile.

Utilizarea metodelor moderne nu trebuie făcută în lipsa unor combinații și armonizări cu metodele așa-numite tradiționale deoarece avantajele și dezavantajele lor sunt complementare.

Imaginea școlii secolului XXI este încă neclară; însă liniile de forță pe care un observator atent le poate surprinde se pot caracteriza în două tendințe: centrarea pe „copil”, pe nevoile celui care este beneficiarul și, în același timp, partenerul nostru în propria formare, folosirea unor metode și stiluri moderne care să acopere cât mai bine întreaga sferă de interes a persoanei educate, persoană care va reprezenta resursa și creatorul de resurse pentru anii viitori.

Strategiile didactice au o contribuție deosebită la optimizarea procesului de instruire și formare a personalității, întrucât, cu ajutorul lor, profesorul stăpânește acțiunea instructivă, o controlează și o reglează continuu în discuția impusă de finalitatea actului de învățământ. Folosind strategiile euristice, profesorul va reuși să le formeze elevilor nu numai structurile cognitive - operaționale, ci și să le dezvolte capacitatea de activitate independentă, pe baza însușirii metodelor de învățare și autoevaluare pregătindu-i astfel pentru educația permanentă.

Procedeele didactice reprezintă operațiile subordonate acțiunii declanșate la nivelul metodei de instruire propusă de profesor și adoptată de elev. Ele includ tehnici mai limitate de acțiune care contribuie la practicarea unei metode în diferite condiții și situații concrete. Relația procedeu-metoda didactică angajează un ansamblu de interacțiuni de mare mobilitate operațională, dependentă de evoluția concretă a activității de predare-învățare-evaluare. Astfel, o metodă poate deveni imediat procedeu, la fel cum un procedeu poate fi convertit în metodă atunci când desfășurarea acțiunii didactice o impune.

Majoritatea metodelor de instruire au capacitatea de a funcționa ca procedee didactice convertibile în metode, pe parcursul desfășurării activității de predare-învățare-evaluare. Exercițiul este, din acest punct de vedere, un procedeu cu mari resurse pedagogice. El trebuie inclus în structura oricărei metode datorită, posibilităților sale de promovare imediată la conducerea acțiunii didactice, ca metodă efectivă de predare-învățare-evaluare.

Practic fiecare metodă are capacitatea de convertire rapidă a statutului său funcțional, la nivelul unui procedeu didactic cu resurse operaționale active în interiorul acțiunii declanșate. Asemenea raporturi de convertire potențială între metodă și procedeu - existente, în diferite variante la nivelul sistemului de metode didactice, pe verticală și orizontală acestuia - probează deschiderea și mobilitatea deosebită a discursului metodologic propriu activității de predare-învățare-evaluare.

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan, Neacșu Ion, „*Prelegeri pedagogice*”, Polirom, Iași, 2001
2. Cucuș, Constantin, „*Pedagogie*”, Polirom, Iași, 2002
3. Sălăvăstru, Dorina, „*Didactica psihologiei*”, Polirom, Iași 2002
4. Tomșa, Gheorghe, „*Psihopedagogie preșcolară și școlară*”, M.E.C, București, 2005

UTILIZAREA INSTRUMENTULUI COGGLE ÎN LECȚIILE DE FIZICĂ

Prof. Antonescu Carmen

Liceul de Arte “Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Coggle este un instrument pe care Google îl pune la dispoziție gratuit (dar există și versiuni plătite) și poate fi definit ca un instrument de grafică. Coggle este un instrument web esențial, minimalist, care îți permite să explorezi și să îți extinzi toate ideile vizual. Este eficient pentru organizarea conținutului prin hărți conceptuale sau grafică, și de asemenea pentru a proiecta un site web.

Harta conceptuală sau Mind Mapping

Mind mapping este un mod foarte eficient de a studia și de a organiza ideile. Personal folosesc foarte mult mind mapping pentru a studia: de obicei, în faza de citire, extrag cuvintele cheie din text și odată cu ele îmi construiesc harta. Astfel se poate gestiona eficient timpul, pentru că odată cu citirea textului, se stochează informații esențiale. Avantajul extragerii cuvintelor cheie la citire și nu la sfârșitul capitolului este că acțiunea este mai eficientă atunci când este simultană cu parcurgerea textului.

Lucrul uimitor despre această metodă de organizare a ideilor este că poți încadra un capitol în el, sau un întreg manual. Fiecare își găsește propria abordare, dar chiar merită să începi să îl folosești.

Până la intrarea în starea de urgență și trecerea școlii în online, construiam hărțile conceptuale cu pix și hârtie, încercând să inserez desene pentru a memora mai bine. Tranziția la formatul digital mi-a permis să fac un salt calitativ: economisirea timpului, ordinea și precizia, precum și posibilitatea de a insera imagini sau videoclipuri relevante pentru tema abordată.

Coggle: instrument pentru a crea grafice și hărți mentale online

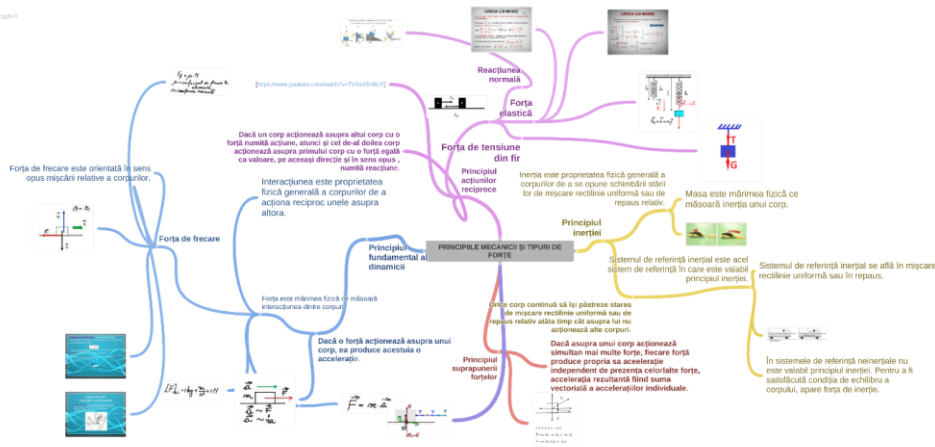
De fapt, o hartă mentală este de obicei configurată astfel: ea pornește de la conceptul principal care este plasat în centru și subiectele aferente alături. Cu Coggle, fiecare concept din mind mapping este reprezentat de un singur cuvânt sau o frază scurtă, poate însoțită de o imagine.

Coggle permite:

- Dezvoltarea ideilor prin colaborarea cu alte persoane;
- Realizarea brainstormingului;

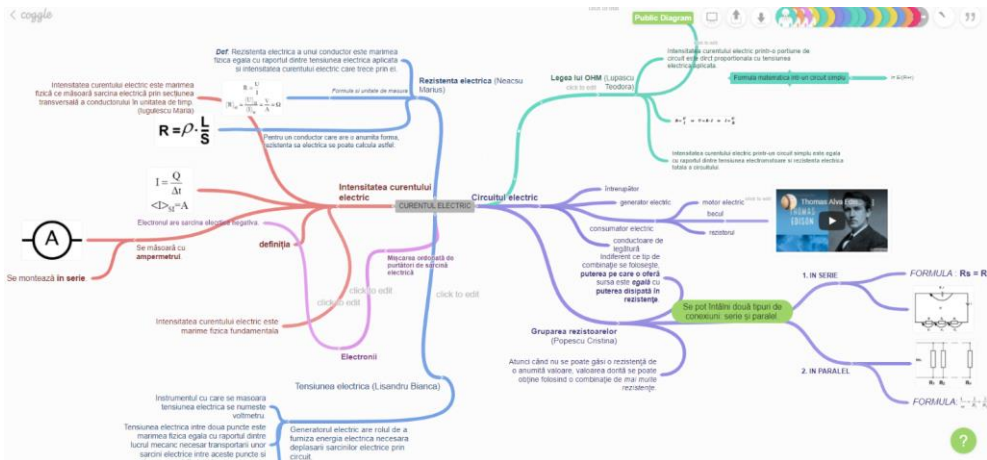
- Detalierea unui subiect, analizând toate elementele sale;
- Studiarea și organizarea ideilor sau notelor;
- Sintetizarea subiectelor într-un mod vizual.

Linile desenate între cuvinte indică legătura dintre concepte. Desenarea unei hărți pe Coggle este foarte simplă, iar modificările sunt extrem de intuitive. Ceea ce obțineți este o hartă foarte colorată, cu mai multe ramuri, cu posibilitatea de a partaja un fișier sau de a descărca harta conceptuală fie ca fișier pdf sau imagine și de a o salva pentru tipărire.

Coggle: instrument facil de utilizat

Coggle a fost proiectat să fie cât mai simplu posibil de utilizat, având un aspect și funcții minimaliste. Aspectele mele preferate ale acestui instrument sunt: posibilitatea de a insera imagini; al doilea este posibilitatea de a împărtăși hărți și / sau grafică cu alți utilizatori (poate colaboratorii tăi) care, la rândul lor, pot edita fișierele simultan. Pentru a invita elevii să colaboreze pur și simplu am trimis o invitație prin e-mail unuia dintre ei, iar acesta a invitat la rândul său un coleg și așa mai departe. Astfel, elevii dintr-o clasă au putut să creeze un proiect colectiv, pentru sistematizarea și recapitularea noțiunilor învățate într-un capitol.

Coggle: nu trebuie descărcat pentru a-l utiliza

Coggle este un instrument online, iar pentru a-l utiliza este nevoie doar de un cont Google și nu este necesară înregistrarea suplimentară. Există atât pachete pentru abonament, cât și o versiune gratuită: versiunea free este deja destul de completă și face deja ceea ce ar trebui, adică oferă posibilitatea de a crea o serie de hărți publice și oferă instrumentele indispensabile pentru crearea graficelor, diagramelor sau hărților mentale. Plusul versiunilor plătite este posibilitatea de a crea o prezentare și posibilitatea de a face hărți în formă privată, care pot fi vizualizate doar de un „personal autorizat”, cu aspect estetic mai spectaculos.

Principalele funcții pe care le oferă instrumentul sunt:

- Posibilitatea de a insera legături colorate;
- Posibilitatea de a insera videoclipuri;
- Posibilitatea de a insera imagini;
- Capacitatea de a lucra cu mai multe mâini la același proiect;
- Oferă un chat care poate fi folosit de membrii care cooperează la proiect;
- Oferă un istoric al modificărilor făcute cu posibilitatea de a cunoaște și autorul care a făcut modificările;
- Oferă posibilitatea de a descărca hărțile în diferite formate, cum ar fi pdf, png, text sau mm (mind map);
- Poți șterge hărțile, dubla, muta și, mai ales, le poți organiza în foldere.

Instrumentul Coggle contribuie, prin facilitățile și caracteristicile sale, la dezvoltarea gândirii critice a copiilor. Școala online are meritul de a ne fi determinat să căutăm în mediul virtual mijloace care să ne ajute să dezvoltăm gândirea critică a elevilor. A gândi critic trebuie să fie o caracteristică de bază a omului secolului 21. Este important ca elevii noștri să ia decizii, să fie autonomi în documentare și învățare, să discearnă informațiile primite și să își asume un proiect la care au lucrat. De asemenea, trebuie să învețe să lucreze în echipă, să colaboreze, să accepte părerile celorlalți și să învețe să îi asculte pe ceilalți.

Bibliografie:

1. www.coggle.it
2. Tutorial Coggle: <https://www.youtube.com/watch?v=rj1Q0l804vU>

UTILIZAREA PLATFORMEI LEARNINGAPPS ÎN LECȚIILE DE FIZICĂ

Prof. Antonescu Carmen

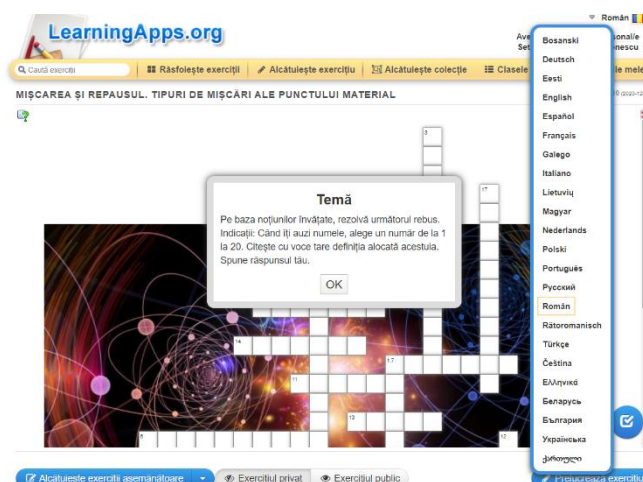
Liceul de Arte “Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Scopul lucrării mele este de a prezenta o platformă educațională care se poate aplica la fiecare disciplină de studiu. LearningApps este un program internațional, care se poate accesa și folosi gratuit, ușor de gestionat, cu interfață în limba română. Este foarte bun pentru activități de exersare și consolidare. Platforma pune la dispoziție multe tipuri de exerciții, mare parte dintre acestea sub formă de jocuri. Aceste jocuri și multe altele pot fi integrate în procesele de învățare și predare utilizând aplicația LearningApps.org.

Ce este LearningApps.org?

Este un proiect de cercetare și de dezvoltare al Școlii Superioare Pedagogice PH Bern, în colaborare cu Universitatea din Mainz (Prof.Dr. Franz Rothlauf) și cu Școala superioară Zittau/Görlitz (Prof.Dr. Christian Wagenhaft). Vizitând site-ul (learningapps.org/) și accesând Ce este LearningApps.org, putem obține informații utile, iar dacă pagina nu este în limba română, se poate selecta limba română din partea dreaptă, sus.

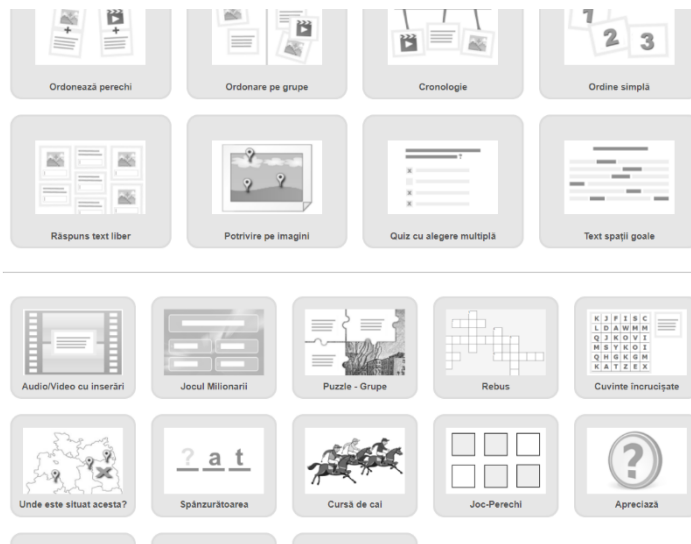
Din descriere, aflăm că LearningApps.org este o aplicație Web 2.0 care sprijină procesele de învățare și predare cu module interactive. Aplicațiile existente pot fi direct folosite ca materialele didactice sau utilizatorii le pot crea sau modifica ei însuși după cerințele și ideile personale.

După publicare și stabilirea drepturilor de acces (Share), aplicațiile pregătite pot fi folosite de oricine. Dacă faceți clic în bara de meniu pe *Răsfoiește exerciții*, puteți să vizionați aplicațiile făcute de

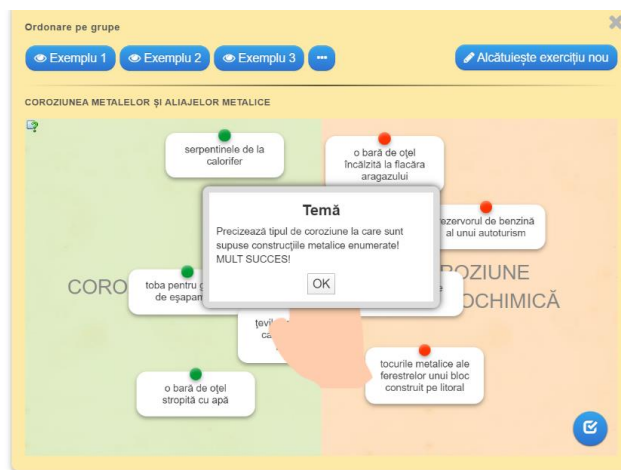
alții și disponibile public; selectând categoria și utilizând glisorul din colțul din dreapta sus pentru a specifica nivelul de dificultate putem restrânge gama aplicațiilor care ne stau la dispoziție. Categoriile cuprind majoritatea disciplinelor de studiu, se poate opta pentru mai multe limbi, iar tipurile de exerciții care pot fi alcătuite sunt diverse pornind de la: *Ordonează perechi*, *Ordonare pe grupe*, *Cronologie*, *Ordonare pe imagini*, *Ordonare simplă*, *Quiz cu alegere multiplă*, *Text spații goale*, *Matrice de aplicații*, *Inserări de audio și video*, *Jocul Milionarii*, *Puzzle – Grupe*, *Rebus*, *Ordonare cu hartă*, *Cuvinte încrucișate*, *Unde este situat acesta?* *Spânzurătoarea*, *Cursă de cai*, *Joc-Perechi*, *Apreciază*.

Dacă trageți cursorul mouse-ului peste unul dintre module, puteți vedea cine a creat tipul de modul (cum ar fi o pereche, sortare de grup etc.) și de câte ori a fost vizualizat. Făcând clic pe o aplicație/modul, obținem disponibilitatea (colțul din dreapta jos) și avem opțiunea de a folosi un șablon similar precum și modificarea conținutului din șablonul folosit pentru a crea propriul modul/aplicație. Acesta se poate alcătui relativ simplu, urmând instrucțiunile de pe site. Există numeroase modele care facilitează crearea acestora într-un timp relativ scurt.

După cum se vede în figura următoare, a fost selectată o sarcină de ordonare pe grupe și, dacă este selectată o alegere reușită (răspuns corect), apare o imagine sub piesa de puzzle. Dacă alegeți *Alcătuiește exerciții similare*, obțineți scheletul modulului actual, pentru a personaliza exercițiul trebuie să înlocuiți titlul, descrierea, feedback-ul sarcinii și imaginea de fundal, să dați grupuri, cuvinte de grup, eventual, o altă dimensiune a puzzle-ului.

În exercițiul din imagine am ales *Ordonare pe grupe*, ca unul dintre cele mai potrivite pentru clasa a VI-a. Dacă alegeți *Alcătuiește*

exercițiu nou cu acest șablon, obțineți aceeași pagină numai că șablonul afișat este gol, dar el va permite aceleași posibilități de creare a exercițiului personal.

Crearea propriei aplicații/ propriului exercițiu

Dacă doriți să stocați munca și să o distribuiți elevilor, trebuie să vă înregistrați pe site. Pentru aceasta, faceți clic în colțul din dreapta sus pe *Conectare* și, dacă nu aveți încă un cont, selectați *Creează cont nou*, altfel introduceți numele de utilizator și parola. Dacă s-a creat contul, în partea de sus va apărea un conținut nou pe bara de meniu *Clasele mele*.

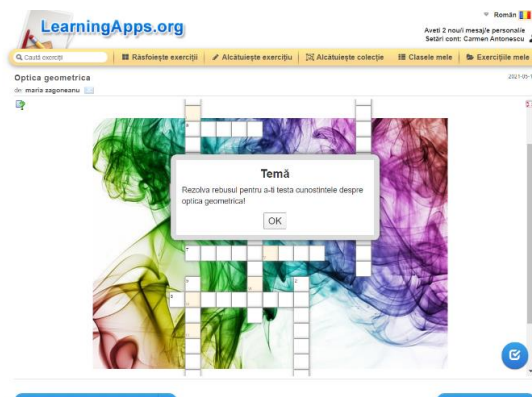
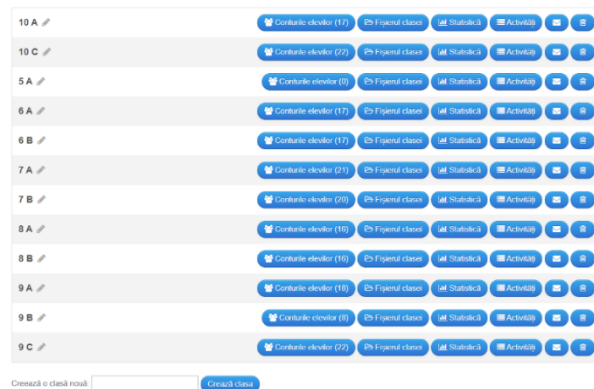
Aici avem ocazia de a ne crea propriile clase cu elevii noștri, la care putem distribui propriile exerciții și putem vedea care dintre aceștia au reușit să rezolve problemele.

Este posibil să creați clase și să distribuiți exercițiile cu elevii dumneavoastră. Puteți invita elevii cu ajutorul unui link sau, mai nou, cu un cod QR. Elevul scanează codul QR și intră direct în clasa lui, unde găsește exercițiile propuse. Cu ajutorul statisticilor, le putem urmări munca și rezolvarea problemelor.

Invită elevi

Dacă dorește să invite elevii să se înregistreze pe site, utilizatorul poate să creeze un cont sau să invite elevii cu ajutorul link-ului următor în clasa 7.A. Timpul pentru aceasta pur și simplu link-ul prin email și înșirați în școală.

<https://learningapps.org/join/tvixmgomc>

Dacă alegeți *Alcătuiește exerciții*, veți obține un curs sumar al modului de creare (rândul superior, fundal galben) și obțineți șabloanele din care vă puteți crea propriile exerciții/ aplicații. Alegem unul dintre cele mai interesante: *Rebus*.

După selecție, obținem câteva exemple pentru a vă arăta cum și pentru ce folosiți acest șablon. Dacă am studiat aceste lucruri, începem să facem treaba în *Alcătuiește exercițiu nou*, în colțul din dreapta sus. Mai întâi, introduceți titlul exercițiului și scrieți cerința. Apoi întrebările cu răspunsurile corecte. De asemenea, pot fi selectate elemente multimedia pentru aceste întrebări și puteți alege modul în care sunt afișate întrebările, în aceeași ordine sau aleatoriu. La anumite tipuri de exerciții, răspunsul corect poate să fie și o fotografie, nu numai unul sau mai multe cuvinte. Acest lucru se poate face în moduri variate, de exemplu, pur și simplu tragerea imaginii pe suprafață, prin căutarea pe site sau hard disk. Când ați terminat, faceți clic pe *Lansează și previzualizează!*

După verificarea corectitudinii, avem două opțiuni: corectăm exercițiul sau îl salvăm. Când este salvat, acesta va fi adăugat la *Exercițiile mele*, de unde poate fi accesat și aplicat în orice moment. De asemenea, vom obține controlul web al platformei și putem trimite elevilor noștri, astfel încât jocul să le fie disponibil. În mod prestabilit, lucrarea creată nu este publică, dar acest lucru poate fi modificat oricând cu accesarea unui buton.

Dacă faceți clic pe butonul *Exercițiile mele*, puteți vedea exercițiile care au fost finalizate până acum. Aici puteți crea propriile dosare, în care puteți trage și plasa aplicațiile create.

În acest articol, am introdus un șablon în detaliu, dar rețineți că portalul ne oferă o mulțime de șabloane și instrumente. Puteți să inserați aceste exerciții într-un tutorial moodle sau într-un ppt.

Este misiunea noastră, a dascălilor, să motivăm, să inițiem și să menținem motivația. Motivația în didactică este un principiu și sunt foarte multe metode pentru a o iniția, dar și pentru a o

Imagine fundal
Alegeți opțional o imagine de fundal pentru acest rebus

Întrebări
Indicați aici câte o întrebare și soluția căutată.

Întrebare: Notificare:

Cuvântul soluție:

Întrebare: Notificare:

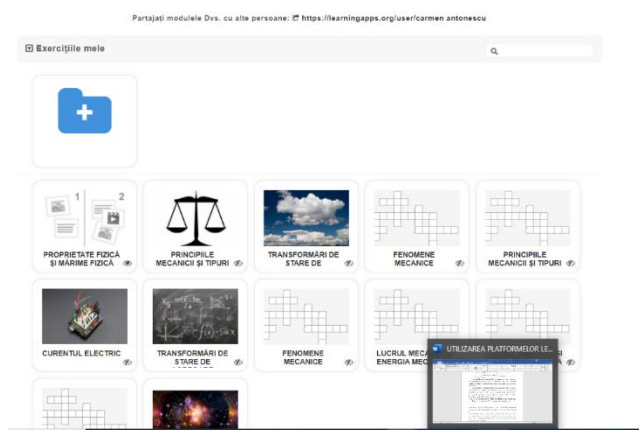
Cuvântul soluție:

Întrebare: Notificare:

Cuvântul soluție:

Întrebare: Notificare:

Cuvântul soluție:

menține la un nivel ridicat. Educația asistată de software are un efect motivant din toate privințele. Iar pandemia, care ne-a obligat să ne mutăm cu școala în mediul virtual, ne-a determinat și ne-a motivat pe noi înșine să căutăm instrumente care să facă lecțiile mai atractive și să stimuleze interactivitatea. Școala online nu va putea niciodată să înlocuiască școala față în față, dar ne-a forțat să fim inventivi și curioși, noi înșine, pentru a putea la rândul nostru să îi ajutăm pe copii și să creștem calitatea actului educațional.

Bibliografie:

1. Mihotiu, Adrian (2013), *LearningApps.org, module interactive pentru predare și învățare*, „iTeach: Experiențe didactice” nr. 10/ aprilie 2013. Online: iteach.ro/experientedidactice/learningapps-org-module-interactive-pentru-predare-si-invatare
2. Tutorial LearningApps: <https://www.youtube.com/watch?v=iF51E3t2Gqk>
3. learningapps.org/

PLATFORME DIGITALE UTILIZATE ÎN PREDAREA BIOLOGIEI

Prof. Arambașa Georgeta Adela
Colegiul Gheorghe Tătărescu, Rovinari, jud. Gorj

Așa cum bine știm, biologia este știința viului, făcând parte din aria curriculară „Matematică și științe”. Pentru ca informațiile, conținuturile științifice să fie transmise într-un mod cât mai atractiv și pentru a atinge competențele-cheie prevăzute în programa școlară, profesorul de biologie trebuie să fie nu doar foarte creativ, dar trebuie să folosească numeroase mijloace de învățare (mulaje, atlase, schelet, colecții de plante, ierbare, insectare, colecții de organe în formol, material vegetal/ animal viu pentru experimente/ lucrări practice etc.), dar în contextul nevoilor secolului XXI, mai ales a ceea ce reprezintă mai nou Instruirea asistată de calculator.

Resursele educaționale, platformele educaționale, jocurile, aplicațiile, experimentele virtuale în laboratorul virtual de biologie sunt din ce în ce mai folosite, pentru că elevii generației Y sunt mai pragmatici, mai înclinați spre partea practică și pe partea tehnică, obișnuiți zi de zi cu utilizarea calculatorului sau a unui smartphone. În acest sens, profesorul trebuie să facă transferul de cunoștințe folosind tot ce are la îndemână, punându-și creativitatea la încercare, timpul și alte resurse pentru a-i atrage pe elevi spre știința viului.

Resursele digitale sunt de ajutor acolo unde din lipsă de fonduri sau de materiale suficiente pentru fiecare elev, nu se pot prezenta anumite exemple a celor predate la clasă. Dar atunci se pune întrebarea: Ce preferăm: organisme vii sau componente tehnice substitute ale viului?

Biologia se bazează pe experiență cu și în natură, pe înțelegerea unor structuri, fenomene și procese fiziologice, punând efectiv mâna pe ceva. Prin substituirea modelelor biologice concrete, resursele digitale nu prezintă chiar fidel realitatea. Ajută, dar nu deplin. Așadar, pledez mai mult pentru folosirea modelelor biologice vii sau cel puțin a celor vizibile în fața elevului, fie ele și de plastic, nu neapărat o imagine sau o hologramă 3D. Totuși, repet, neavând la un moment dat aceste resurse, aplicațiile TIC vin în ajutor și sunt la fel de apreciate de elevi.

Resursele Educaționale deschise reprezintă sunt materiale pentru învățare, predare, cercetare sau alte scopuri educaționale pe care le poți folosi, adapta și redistribui liber, fără constrângeri – sau cu foarte puține restricții – legate de drepturile de autor. Materialele pot fi: cursuri, proiecte de lecții,

prezentări, cărți, manuale, teme pentru acasă, chestionare, activități în clasă sau în laborator, jocuri, simulări, teste, resurse audio sau video și multe altele puse la dispoziție în format digital sau pe un suport fizic și la care ai acces liber.

În această perioadă de adaptare pe timpul școlii online, am descoperit, învățat, practicat și transferat bineînțeles și către elevi, diferite aplicații, lecții online și întrucât am și dexteritatea și pregătirea în domeniul tehnologiilor, am creat și resurse educaționale deschise și pentru alți profesori de biologie, colegi de breaslă.

Aș dori să vă prezint câteva dintre site-urile, aplicațiile, link-uri ale unor resurse digitale, cu care eu am lucrat sau cu care urmează să lucrez.

Ca aplicații de videoconferință, am folosit ca toată lumea Zoom. O aplicație ușor de folosit, ce permite nu doar funcția video între profesor și elevi, dar prezintă și proprietăți de chat, recording, share screen, virtual background, permite vizualizarea tuturor elevilor și control asupra microfoanelor acestora, se poate programa întâlnirea online, se poate genera ID unic și parolă personalizată pentru a evita necesitatea oferirii datelor de conectare de fiecare dată etc. Singurul dezavantaj ar fi că la varianta trial, conferința nu poate avea decât 40 de minute.

Însă folosind o platformă integrată precum Kinderpedia, conferința poate fi mai sigură, iar în cazul contractului cu o instituție publică cum e școala, sesiunea online poate deveni nelimitată. Tot aplicație de videoconferință a fost foarte utilizat și Google Classroom sau Adservio.

Adservio este de asemenea o platformă foarte folosită, construită chiar de niște români, care oferă o gamă largă de funcții, cea mai importantă fiind cea de evidență a notelor, activităților, absențelor sau remarcilor într-un catalog electronic.

Pentru transferul diferitelor teme se poate folosi și Digitaliada sau Edmodo.

În cazul dinamizării lecțiilor, am folosit Kahoot, aplicație care trebuie instalată pe telefonul elevilor, jocurile/testele realizate în Kahoot având un mare succes, începând cu clasa a V-a și până la elevii de liceu cu care lucrez. Este atractivă, are culori, muzică, dinamism, timp, scor, podium, permite integrarea tuturor elevilor, spirit competitiv și chiar activități remediale cu elevii care au probleme de învățare sau elevi cu CES. Testul Kahoot poate fi realizat fie sincron, necesitând un ecran al profesorului (în acest caz întrebările apar pe ecranul principal al profesorului, iar pe telefonul elevului doar răspunsurile, sub formă de figuri geometrice colorate diferit) sau individual (profesorul trebuie să genereze un link ce va fi distribuit elevilor, podiumul fiind actualizat la fiecare punctaj nou adăugat la joc, de către un nou jucător/elev).

În același spirit, se poate folosi și Quizziz, aplicație care permite vizualizare pe ecranul

elevului a întregii întrebări și a variantelor complete de răspuns. Totuși, din feedback-ul primit de la elevi, Kahoot este mult mai atractivă, având spun ei ”muzică mai cool”. Iată câteva exemple create de mine:

kahoot.it/challenge/08288494?challenge-id=6dacc116-c2be-4367-b17f-7eb33f5b720c_1592309446200 (cultură generală biologie)

kahoot.it/challenge/08178442?challenge-id=6dacc116-c2be-4367-b17f-7eb33f5b720c_1593370598465 (clasa a VI-a, Sistemul circulator)

kahoot.it/challenge/07034083?challenge-id=6dacc116-c2be-4367-b17f-7eb33f5b720c_1593370626608 (clasa a IX-a, Regnul Monera)

Pentru a putea transmite informații suplimentare, curiozități diverse din subdomeniile biologiei, am creat o pagină de Facebook Profu de bio:

www.facebook.com/profesordebiologie, pentru a nu aglomera prea mult grupurile de WhatsApp, Messenger etc.

Am creat lecții online video:

<https://www.facebook.com/profesordebiologie/videos/1583124405187464/>(Regnurile Monera și Protista – clasa a IX-a),

<https://www.facebook.com/profesordebiologie/videos/575047613123674/> (Regnul Monera – clasa a IX-a) sau am invitat diferiți specialiști pentru a crea materiale educaționale (medic stomatolog de pildă:

<https://www.facebook.com/profesordebiologie/videos/589374355265225/>).

Lecții interactive se pot crea pe platforme precum Livresq sau Wand.net. În cazul Livresq, deși pare complicat la început de manevrat, pe măsură ce se învață tehnicile de bază, lucrul devine mai ușor. În plus, pentru profesorii ce construiesc minim 3 lecții online se primește certificat de creare soft educațional.

library.livresq.com/details/5ef440874099f4fb1a5e6b19 (Sistemul respirator, clasa a VI-a),

library.livresq.com/view/5ef603fb7bb39b0ed143fd6b (Sistemul excretor uman, clasa a VI-a),

library.livresq.com/details/5ef7b6807bb39b4ffd4424c0 (Celula eucariotă, clasa a IX-a),

library.livresq.com/details/5ef8db9d7bb39b75204435e7 (Țesuturi animale, clasa a X-a).

Explorați platforma și puteți găsi numeroase resurse.

Pentru creare de quizz-uri se poate folosi site-ul LearningApps ce oferă multe variante de itemi. De pildă, asociați cei 20 de termeni în una dintre căsuțe: stânga (nevertebrate), dreapta (animale vertebrate) learningapps.org/13325658. Se pot folosi șabloane create deja de alți utilizatori, înlocuind

doar câmpurile. Este în limba engleză.

Tot pentru crearea de diferite jocuri sau momente din lecție (pentru fixarea cunoștințelor de regulă sau la începutul lecției pentru verificarea cunoștințelor anterioare), se poate folosi platforma Wordwall. Se poate seta limba română și accesa din diferite șabloane (cuvinte încrucișate, anagrame, roata, lovește cârțița, spânzurătoare etc.) pentru a crea propriile resurse. De exemplu:

wordwall.net/ro/resource/3038600/ce-este-celula, wordwall.net/ro/resource/3051762/celula-vegetal%2083.

Tot ca formă de evaluare, am folosit și formularele:

Google.

docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdJVgCVZfvuNJm6Jo9XrDYWQmmATZV07EGcPTxzLJCp84a9Q/viewform, de exemplu pentru clasa a VII-a, recapitularea sistemului locomotor.

Pentru fișe de lucru interactive se poate folosi Liveworksheets

www.liveworksheets.com/ry499726cn (Artropode).

Pentru realizare de teste, se poate folosi și asq.ro/, test online sau rebusuri de pe Didactic.ro (de exemplu www.didactic.ro/q/tmttx) sau Socrative, Quizlet, etc. Pe Didactic.ro/Intuitext se pot găsi proiecte de lecții, prezentări PowerPoint, fișe de lucru și diferite materiale create de colegi profesori din toată țara.

Pe timp de vară, se poate folosi platforma Kidibot, unde elevii se pot conecta și antrena în bătălii pentru a câștiga puncte sau diferite diplome. Aceasta oferă și posibilitatea elevilor să obțină diferite certificate sau adeverințe pentru crearea de resurse educaționale deschise. www.kidibot.ro/celula-test-de-citologie/

Platforme create de Ministerul Educației sunt și AeL (Advanced eLearning) sau Laboratorul virtual de biologie. Se pot simula diferite experimente, care poate din lipsă de reactivi, la clasă nu se pot realiza. Sunt atractive, simpatice, viu animate și pe placul copiilor. eduonline.roedu.net/repository/Laboratoare_Virtuale/index.html#B12, eduonline.roedu.net/?p=3&c=1&pid=6&cl=6. La cele de pe AeL trebuie menționat faptul că au fost create acum 10 ani, iar programa actuală diferă de conținuturile prezentate.

Modul în care lecțiile au fost proiectate permite activități de explorare/căutare individuală a informației și de operare asupra ei, schimbul de informație și cooperarea în rezolvarea unor sarcini de lucru, stimularea gândirii critice, oferind posibilitatea de adaptare la caracteristicile personale și la nivelul individual de cunoaștere. Toate acestea contribuie la dezvoltarea competențelor cheie și la învățare durabilă, autentică.

Pentru analiza diferitelor organe, topografia unora în raport cu altele, se pot folosi www.zygotebody.com/ sau biomap.ro/, unde organismul este privit 3D. Este extrem de util în cazul lecțiilor de anatomie.

Alte aplicații utile sunt PollEveryWhere (utilă în cazul elevilor de liceu www.poll Everywhere.com/multiple_choice_polls/QjNTs4tIGlce2duQ8iIj2), Mentimeter, AutoDraw (pentru a crea vectori de desenat), Jigsawplanet (puzzle), Padlet (panou digital – ro.padlet.com/ade_stanciu/unink060am88hon3), Google Jamboard, Izibac (pentru pregătirea la examenul de bacalaureat) etc.

Resurse educaționale deschise pot fi găsite și pe digitaledu.ro digitaledu.ro/sistemul-excretor-suport-vizual/, aparținând platformei iTeach, unde există și cursuri de formare online, gratuite și de unde se pot obține certificate, numai bune de adăugat la CV-ul personal.

Soluții sunt. Trebuie doar să vrei, să cauți, să-ți dedici timpul, iar roadele nu vor înceta să apară. Elevii vor fi încântați să fie testați, antrenați în diferite aplicații, jocuri, iar evaluarea și punctajul final obținute nu mai sunt un stres. Să aducem biologia la un alt nivel, însă să nu înlocuim totalmente organismele vii cu cele tehnice. Înainte de utilizarea resurselor online, să le folosim pe cele vii, offline.

PREDAREA INTEGRATĂ A CUNOȘTINȚELOR – STRATEGIE MODERNĂ DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR

Prof. învă. preșcolar Arhire Marilena
Grădinița cu P.N.nr.4 Huși, jud. Vaslui

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metoda în predarea – învățarea cunoștințelor.

În practica educațională recomandarea proiectării integrate a curriculum-ului este considerată o provocare pe care învățământul preșcolar și-a asumat-o atât la nivelul proiectării documentelor curriculare cât și la nivelul micropedagogic, al practicii zilnice. Documentele curriculare care organizează activitatea educațională în învățământul preșcolar asigură un cadru normativ care susține din plin abordarea integrată a curriculum-ului. Prin această abordare integrată strategiile de predare-învățare-evaluare sunt diversificate, spațiul educațional este amenajat în funcție de tema proiectului, iar familia joacă un rol important în desfășurarea activităților, prin contribuirea cu materiale și implicarea în desfășurarea activităților la grupă.

Această manieră de organizare a conținuturilor a învățământului preșcolar este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are ca referință nu o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Programa activităților instructiv-educative oferă libertate educatoarelor pentru a alege tipurile de activități, metodele și conținuturile în funcție de nivelul și interesele copiilor din grupă, dar și în funcție de experiența, abilitățile și dorința de înnoire proprie fiecăreia. Având în vedere setul de interese și aspirații ale copilului, nevoile acestuia, ca și intenția organizării unor activități integrate, sala de grupă este împărțită pe mai multe centre de activitate, după cum urmează: Bibliotecă, Științe, Arte, Construcții, Joc de rol, Nisip și apă.

Amenajarea spațiului educațional joacă un rol important în predarea cunoștințelor prin desfășurarea activităților de tip integrat. În cadrul acestor spații amenajate după un criteriu tematic, copilul poate manifesta interes și curiozitate, poate lucra în echipă ori individual, poate da frâu liber imaginației. Utilizând această metodă a predării integrate copilul se poate implica mult mai mult, atât

efectiv cât și afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conținutului cu ajutorul experiențelor diverse, exersării tuturor analizatorilor, al învățării prin descoperire.

Activitățile integrate sunt iubite de copii, deoarece implică folosirea jocului sub toate aspectele lui, alegerea partenerilor de joc și a momentului când îl desfășoară. Ei nu se mai plictisesc, descoperă lucruri noi prin efortul propriu de cercetare, nu oboresc, ci participă activ și depun efort comun în căutarea răspunsurilor.

Preșcolarii sunt avantajați, deoarece li se lasă libertate de exprimare și acțiune, dezvoltându-și imaginația, gândirea și memoria. Totodată, educatoarea fiind doar ghid, copiii văd în ea un prieten care îi ajută la nevoie, nu se mai simt priviți de sus.

Reușita predării integrate a conținuturilor în grădiniță, în cadrul activităților pe domenii experiențiale, și nu numai, ține în mare măsură de gradul de structurare a conținutului proiectat ținând anumite finalități care să asigure continuitate în învățare. Acest tip de activități a demonstrat faptul că această metodă, a predării integrate, nu poate fi abordată fără referire la predarea tematică care are la bază transmiterea cunoștințelor grupate pe subiecte sau unități tematice.

Această predare tematică se concretizează printr-o planificare pe termen scurt sau lung care reflectă relațiile dintre tema propusă, domeniile de cunoaștere și ariile de stimulare. Această planificare trebuie să fie flexibilă, deschisă adaptării la evenimente speciale și presupune capacitatea cadrului didactic de modelare la schimbările care pot interveni, determinate de interesele copiilor. De fapt, predarea tematică presupune integrarea diferitelor discipline prin elaborarea unei idei interesante care se leagă de mai multe domenii. Ea se face în așa fel încât să reflecte legăturile dintre mai multe discipline și legăturile acestora cu viața.

Cea mai simplă cale de realizare a unui proiect tematic este utilizarea modelului: ”Ce știm?” - educatoarea inițiază o discuție în care copiii vor fi întrebați ce anume cunosc deja în legătură cu un subiect, „Ce dorim să știm?” - copiii își exprimă dorința de a afla mai multe despre subiectul dat - și „Ce am învățat?” - permite educatoarei să realizeze evaluarea individuală a copiilor, după care urmează evaluarea globală a grupei.

Astfel, în cadrul activităților integrate, abordarea realității se realizează printr-un demers global, granițele dintre categoriile și tipurile de activități dispar, acestea cotopindu-se într-un scenariu unitar. Scenariul trebuie să fie întocmit foarte bine de către educatoare, cu obiective clare, cu o repartizare a sarcinilor zilnice în fiecare sector de activitate și asigurarea unei palete variate de opțiuni care duc la atingerea obiectivelor propuse. Scenariul începe întotdeauna cu o întâlnire în grup, motivul fiind o poveste, o întâmplare sau un personaj și chiar dacă conținuturile aparțin unor domenii diferite au totuși

un subiect comun care urmează să fie studiat în urma realizării obiectivelor propuse. Scenariul educatoarei îi orientează pe copii să opteze pentru diverse centre care oferă posibilitatea alegerii domeniilor de învățare și a materialelor. Varietatea acestora încurajează copiii să manifeste, să observe, să gândească, să-și exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicții. La completarea scenariului ne pot fi de un real folos vizitele, plimbările, întâlnirile cu specialiști etc. Tematica acestora este aleasă încât prin activitățile integrate să se înlesnească contactul cu lumea înconjurătoare. În atenția educatoarei se află în permanent, întreaga paletă de activități (jocuri și activități la alegere, activități pe domenii experiențiale, activități de dezvoltarea personală) și modalități de organizare a acestora. Copiii își asumă responsabilități și roluri în microgrupul din care fac parte, participând la jocuri de rol interesante, inițiate la sugestia celor din jur sau create chiar de ei.

De exemplu, activitate integrată, nivel de vârstă 3-5 ani, cu tema: “ Adunăm fructe din livadă” - Activități pe domenii experiențiale: DPM – Educație fizică și DȘ- Activitate matematică. Scopul activității: Dezvoltarea deprinderii motrice de bază, mersul, în diferite direcții; verificarea unor cunoștințe și capacități matematice ale copiilor despre mulțimi și cifre, în centrul 1-4. Dezvoltarea capacității de a opta, de a lua decizii, de a relaționa cu ceilalți.

Astfel, predarea integrată cunoaște o extensie relativ rapidă, în primul rând datorită faptului că răspunde unor preocupări privind natura științei. Predarea integrată a cunoștințelor se dovedește a fi o soluție mai bună de corelare a științei cu societatea, cultura și tehnologia.

Bibliografie:

1. Dinică, Florentina, Dragu, Angela, *Integrarea conținuturilor di perspectiva noului curriculum*, „Revista Învățământului Preșcolar” nr.1-2/2009, pag.184-194;
2. Curriculum pentru învățământ preșcolar, (3 -6 ani), 2008
4. 3. Preda, Viorica, Pletea, Mioara, Grama, Filofteia, Coco, Aurelia, Oprea, Daniela, Călin, Marcela, *Ghid pentru proiecte tematice - abordare în maniera integrată a activităților din grădiniță*, Ed. Humanitas Educațional, 2005.
5. Manolescu, Marin, *Predarea integrată a conținuturilor școlare în*, „Revista Învățământului Preșcolar” nr.3-4/2002, pag.61-72.

COMMENT EXPLOITER UNE CHANSON EN CLASSE DE FLE?

Prof. Arieșanu Liliana Daniela

Școala Gimnazială Câmpeni, Câmpeni, jud. Alba

A învăța o limbă străină înseamnă înainte de toate o altă modalitate de a vedea lumea, de a descoperi un univers cultural și lingvistic diferit de universul propriei culturi. Reducerea învățării limbii străine la studiul vocabularului, a regulilor gramaticale și a unui conținut de civilizație prestabilit, înseamnă învățarea unei limbi sărăcite și golite de conținutul său afectiv. Pentru a stimula motivația, dorința de a învăța limba, trebuie mai întâi să se creeze un climat afectiv – pozitiv între elev și limba țintă. Învățarea limbii ar trebui definită în sens larg ca o abordare care să apeleze la toate simțurile. În sensul acesta, cântecul constituie un liant cu cultura poporului a cărui limbă se învață. Cântecul este ancorat în viață și aparține peisajului cotidian, deoarece muzica este prezentă peste tot: la radio, la televiziune, pe internet, în săli de spectacole, pe coridoarele școlii. Dacă ne propunem exploatarea cântecului în ora de limba modernă, trebuie să fim preocupați mai ales de facilitarea accesului la sens al elevilor, privilegiind achiziția lingvistică. Fără a uita acest aspect, este util să integrăm cântecul în ora de limba ca domeniu de exersare a limbii și a descoperirii unei culturi noi în toată diversitatea sa. Cântecul trebuie să fie deci un suport al exprimării orale și scrise, element declanșator al activităților în clasă și punct de plecare în aventura deschiderii către lume.

Nombreuses sont les activités que l'on peut réaliser en classe de Français Langue Étrangère. On entend ici par activités celles qui n'appartiennent pas aux exigences des manuels programmés dans chaque cours; en effet, s'il est évident que le professeur se doit de suivre (du moins en partie) ces dernières, il convient d'élargir les perspectives pédagogiques et de s'appuyer sur tous les autres types de matériel qui est à disposition de tout professeur. Ainsi, la chanson se situe au centre d'une vision assez controversée; pour certains, l'écoute d'une chanson en classe n'est qu'une manière d'approcher très légèrement un aspect culturel de la langue cible, ou de détendre les élèves après des exercices qui ont demandé beaucoup d'efforts, ou encore d'acquérir un ou de revoir un peu de vocabulaire. En résumé, la tendance générale d'exploitation didactique d'une chanson consiste en trop souvent en la distribution d'un polycopié rempli de trous correspondant aux mots que les élèves sont censés trouver.

Cependant, une chanson peut permettre un approfondissement bien plus complet de séries d'exercices. Plus exactement, nous pouvons proposer plusieurs grilles ayant pour objet des critères très précis d'analyse, grilles qui vont nous montrer que n'importe quelle chanson mérite une étude minutieuse. Tout d'abord, les grilles d'écoute active vont nous offrir la possibilité, comme dans quelconque document audio, de définir la situation. À travers des questions posées à l'ensemble de la classe, on fera compléter au tableau une première grille dans laquelle figureront quatre questions simples:

- Où ?: peut-on situer le ou les endroits de l'action ? Peut-on repérer des noms de rues, de villes, de pays... ?

- Qui ?: Peut-on dire qui sont les personnages et les caractériser ?

- Quand ?: Peut-on dire à quel(s) moment(s) se déroule l'action ?

- Quoi ?: Peut-on décrire les actions ? Peut-on dire ce qui se passe ? Es-ce que l'action est passée, présente ou future ?

À chaque fois, il ne faut pas oublier de demander aux élèves de justifier leurs réponses par des mots-clés qu'ils ont repérés ou par certains indices qui les ont mis sur la voie. Dans cette ligne, ont-ils été capables de retenir d'autres mots ou une série de mots entière ? Le professeur notera au tableau ceux-ci en veillant à respecter la place qu'ils occupent dans le schéma de la chanson.

D'un autre côté, un deuxième type de grille est à mettre en valeur; il concerne les impressions qui se dégagent de la chanson. On pourra se contenter de demander l'impression dominante en profitant pour revoir l'expression des sentiments les plus divers: tendresse, désespoir, désordre, honte, violence, joie, bonheur, mélancolie, peur, vitalité, tristesse, etc.

Évidemment, là aussi, les réponses devront être justifiées. Si ces deux premières grilles donnent une vision assez « générale » de la chanson, il est temps maintenant de passer à l'analyse thématique. Ainsi, les deux grilles suivantes rentrent plus en détail et commence à « décortiquer » le poids des mots, la signification vers par vers de la chanson.

La première, thématique, visera à vérifier si les élèves ont bien capté les thèmes qui sont traités; c'est pourquoi nous leur proposons une liste de thèmes dont seuls quelques-uns sont réellement abordés: l'immigration, l'aventure, la guerre, la solitude, l'enfance, la vieillesse, l'amour, la perte de l'amour... On demandera aux apprenants de les cocher.

La seconde de ces grilles, lexicale, peut se réaliser de la manière suivante: on propose aux élèves une grille qui comportera non seulement des mots et / ou des expressions qui apparaissent vraiment dans le texte, mais également des mots (soit de sens proche, soit inventés ou modifiés) qui n'y apparaissent pas. On leur demandera alors de cocher ceux qui ont réellement été entendus. Ensuite, les

grilles « Vrai / Faux » sont un excellent moyen de vérifier si le texte a bel et bien été compris. On propose donc une liste d'affirmations portant sur le contenu du texte, en demandant aux apprenants de cocher dans la case correspondante si l'affirmation est vraie ou fausse:

- sur les lieux: la scène se passe en province, l'auteur parle d'une région tropicale, etc.
- sur les actions: l'homme s'est fait voler sa valise, la femme a été blessée, etc.
- sur le moment où se déroule le cadre de la chanson: il / elle parle du passé, de ce qu'il éprouve aujourd'hui, de ce qu'il envisage de faire dans l'avenir, etc.

En fait, l'exploitation de la chanson se base principalement sur le repérage des mots effectué par les élèves, suivant leur niveau et leur langue maternelle, et après une première écoute, ce sont les apprenants eux-mêmes, sans aucune aide du professeur, qui citeront tous les mots transparents ou non qu'ils auront retenus. Ces mots seront écrits au tableau, même si d'évidente, ils ne figurent pas tous dans la chanson. Le professeur fera particulièrement attention à ce que les élèves retrouvent le contexte dans lequel les mots ont été entendus. Ce sera la suite du travail, dans ce cas les grilles, qui auront permis de confirmer ou d'infirmer leur présence et de compléter le texte.

Pour conclure, s'il faut bien dire qu'il ne s'agissait pas à travers cet article de donner une étude exhaustive de l'exploitation d'une chanson, l'objectif était tout de même de montrer que les chansons, une des activités préférées des élèves, mérite que les professeurs y prêtent plus d'intérêt, c'est-à-dire qu'ils y consacrent plus de temps et plus d'exercices, afin que la chanson cesse d'être entrevue comme un simple « passetemps ». D'ailleurs, et pour prolonger tout ce qui a été dit, n'oublions pas que l'exploitation de la chanson a tendance dernièrement à laisser sa place à l'exploitation de clips vidéos, certes bien plus instructifs puisque l'écoute se mêle à la vue. On met donc en avant deux compétences au lieu d'une seule: la compétence audio, déjà présente dans la chanson, et la compétence visuelle, qui attire énormément les élèves.

Pour les débutants, j'ai mis en place une chanson – jeu « La leçon du ski » pour introduire les prépositions « avant » et « après, arrière ». Au début de chaque leçon un élève, « le météorologue de service » va présenter la météo de ce jour-là pour travailler les jours de la semaine et le temps. Je savais que les enfants ne sauraient pas la signification des mots « avant » et « après, arrière ». Pour qu'ils les comprennent, j'ai présenté cette chanson – jeu « La leçon du ski » en mettant en relief la position des différentes parties du corps. J'avais recours à la théâtralisation et en exagérant mes gestes afin d'être comprise par tous. Je tiens à préciser que même si certains élèves étaient encore dans le flou, le fait de passer au jeu et d'écouter et observer leurs camarades les a aidés. Les enfants ont besoin de faire pour comprendre et surtout faire plusieurs fois, autrement dit, répéter. Nous avons donc pu poursuivre le jeu.

ACTIVITÉS

Avec la première écoute:

- 1) Qui chante ? Un homme ? Une femme ? Jeune ou d'âge mûr ?
- 2) Quel est le ton ? Triste, gai, mélancolique, agressif, violent, nostalgique, ironique ?
- 3) À qui s'adresse la chanson ? À une personne ? À un groupe ?
- 4) Est-ce que la chanson raconte une histoire ? Qu'est-ce qui se passe ? Quels sont les personnages ?
- 5) Écrire une phrase qui commence par les premiers mots de la chanson choisie.
- 6) Élaborer une liste de mots / entourer les mots qui sont cités dans la chanson.

Avec la DEUXIÈME écoute, je vous propose:

- 1) Relever des mots ayant trait à un sentiment, repérer et reconstituer le refrain
- 2) . 2) Proposer de remplir les fiches, répondre aux questions plus détaillées, émettre/vérifier des hypothèses, faire la mise au point, vérifier avec les voisins (TV5 Monde).
- 3) Compléter le tableau proposé à l'aide des informations entendues: Tableau Qui ? Avec qui? Quoi ? Quand ? Où ? Comment ? Combien ? Pourquoi ?
- 4) Questionnaire Vrai/faux, ouvert, QCM.
- 5) Exercice d'appariement (relier), de classement (chronologique).
- 6) Compléter un texte à trous.
- 7) Faire des corrections d'erreurs.

ACTIVITÉS POUR APPROFONDIR NIVEAU 2

- 1) Quel est le sujet de la chanson ?
- 2) Y-a-t-il une allusion à des références précises (lieux, êtres, événements, etc.)?
- 3) Quelle relation existe-t-il entre le titre et le contenu de la chanson ?
- 4) Quel pourrait être le titre de la chanson? Trouvez un autre titre à cette chanson.
- 5) Pouvez-vous identifier qui « dit » le message? Qui « fait » l'action ?
- 6) Comment s'organise la chanson (son plan) ? Est-elle découpée selon le type « refraincouplets-refrain » ?
- 7) Expliquer l'idée ou l'action principale de chaque couplet ou strophe ?
- 8) Relevez le vocabulaire qui est relié au thème (sujet) de la chanson.

9) Faites le tableau des verbes. Quels sont les temps et modes dominants ? Quelle personne du verbe est employée principalement ?

10) Passe-t-on d'un niveau de langue à un autre (soutenu/familier) ?

11) L'auteur emploie-t-il des figures de style ? Quelle est leur fonction ? Quel est leur sens ? (Comparaisons, métaphores, personnifications, d'autres).

12) Quel est le lien entre le texte et la musique? Expliquez ce lien.

13) Y a-t-il dans le texte des structures nouvelles ou particulières ? Des mots nouveaux?

14) Connaissez-vous ce chanteur? Trouvez, chez un autre auteur, une chanson qui traite du même sujet. En connaissez-vous dans votre langue maternelle ? Comparez les différentes façons d'aborder ce même sujet.

15) Commentaires supplémentaires / libres.

16) Travaillez les adjectifs, les mots concrets, abstraits, les synonymes, antonymes, les pronoms relatifs (étude exhaustive du texte).

Bibliographie:

1. Boiron, M., Rodier, C., *Documents authentiques écrits*, Paris, CLÉ International, 1998;
2. Dragomir, M., *Considérations sur l'enseignement - apprentissage du français langue étrangère*, Cluj-Napoca, Dacia, 2003.
3. Lebre, Peytard, M., *Situations d'oral (Documents authentiques: analyse et utilisation)*, Paris, CLÉ International, 1990;
4. Nica, T., Ilie, C., *Tradition et modernité dans la didactique du français, langue étrangère*, Craiova, Ed. Celina, 1995;
5. Tagliante, C., *La classe de langue*, Paris, CLÉ International, 1994.

EDUCAȚIA NE DEFINEȘTE

Educatoare Ates Nadea
Grădinița cu program normal nr.12, Arad

Educația este un tip particular de acțiune umană, o intervenție sau direcționare, o categorie fundamentală a patologiei Conceptul de calitate are o puternică încărcătură culturală, fiind dependent de valorile promovate de indivizi, grupuri și la nivelul societății în ansamblu. Calitatea educației este definită, promovată, asigurată și evaluată pe baza valorilor exprimate la nivel social, al sistemului școlar, al școlii și al comunității.

Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate. Beneficiarii și clienții educației de calitate (elevii, părinții, societatea) ar fi de dorit să fie consultați permanent în ceea ce privește satisfacția lor față de serviciile educaționale de care beneficiază. Calitatea în educație desemnează un complex de principii și practici ce traversează întregul mediu educațional, în totalitatea componentelor sale, orientat spre obținerea de rezultate superioare, raportate la standarde și spre satisfacerea nevoilor și așteptărilor beneficiarilor educației.

Totalitatea metodelor și instrumentelor, grupate într-un sistem coerent, utilizate pentru menținerea și ridicarea calității educației oferite de către școală constituie sistemul de management al calității. Sistemul de management și de asigurare a calității are ca funcție principală orientarea dezvoltării unității școlare în direcția creșterii calității educației oferite membrilor comunității și comunității în ansamblul ei. Calitatea reprezintă nivelul de satisfacție pe care îl oferă eficacitatea ofertei educaționale din domeniul învățământului și formării profesionale, stabilit prin atingerea unor standarde cerute și a unor rezultate excelente care sunt solicitate și la care contribuie participanții la procesul de învățare și ceilalți factori interesați.

Educația este un mod de viață, ea este viața însăși. Începe înainte să ne naștem și rezultatele ei transcend existența noastră. Educația ne definește, ne dă satisfacție și ne conduce spre fericire! În lucrarea sa „Didactica magna”, Johann Amos Comenius, considera că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „semințele științei, ale moralității și religiozității”, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor „semințe”, și

implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul ”nu poate deveni om decât dacă este educat”.

Educația ne însoțește pe tot parcursul vieții. Pentru ca un individ să aibă șansa să primească o educație normală și corectă, trebuie să crească, într-o familie care să îi ofere modele demne de urmat, părinți care să se implice în activitatea de la școală, să îl susțină și să îl încurajeze pe copil. Nu am fi ceea ce suntem astăzi, dacă mediul în care am trăit și ne-am dezvoltat de-a lungul vieții, din copilărie și până la maturitate, nu ar fi fost benefic, iar între competențele lui nu ar fi existat un echilibru care să ne definească personalitatea.

Rolul fundamental în educarea copiilor îl are familia, ca microunivers al societății, și comunitatea locală, ca univers median față de societate, în ansamblul său. Școala organizează activități extracurriculare pentru întreaga familie, atât în scopul dezvoltării competențelor părinților în domeniul organizării vieții de familie, cât și în scopul încurajării părinților de a se integra sau reintegra în procesul de învățare pe tot parcursul vieții. Pentru susținerea stării de bine în familie, școala asigură timpi distincți pentru învățare în variate forme în mediul școlar, garantând că timpul din afara orelor petrecute la școală poate să fie dedicat în mod expres vieții în familie.

Copiii sunt foarte diferiți, unul e mai ascuns, altul e mai volubil, noi trebuie să avem grijă să dezvoltăm la copii capacitatea de a comunica”. Pentru asta, sunt aplicate tot felul de tehnici, prin care copilul „se deschide” și încet, încet.

Suntem încă departe de a eficientiza educația, de a putea afirma că majoritatea timpului pe care elevul îl petrece în contact cu profesorii sau timpul pe care îl petrece studiind este bine utilizat. Important este cum construim un parcurs educațional pentru fiecare. Educație pentru fiecare. Trebuie pus fiecare în valoare, în funcție de talentele și abilitățile lui, să se simtă bine în colectiv, pe domeniul lui”. Pe scurt: trebuie să ajungem să definim educația pentru fiecare cu componenta lui definită, de la copil la copil.

Platon definea educația ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele.”

Bibliografie:

1. Stanciu, Ion, Gh. *O istorie a pedagogiei universale și românești până la 1900*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
2. Văideanu, George, *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII DIDACTICE DESFĂȘURATE ÎN MEDIUL ONLINE

Educatoare Auroaică Claudia-Mărioara

Grădinița cu Program Prelungit, nr. 1, Sânnicolau Mare, jud. Timiș

Educatoare Popa Adriana

Grădinița cu Program Prelungit, nr. 1, Sânnicolau Mare, jud. Timiș

Schimbarea. Putem spune că acest cuvânt este cel care descrie perioada în care trăim. Timp de un an de zile, lucrurile s-au schimbat în mod constant, din toate punctele de vedere, de la nivelul economic, social până la ceea ce înseamnă educația. Învățământul a fost cel care a suferit o schimbare drastică, bruscă, trecând de la școala tradițională, școala „față în față fizic”, la școala „online”.

Îmbunătățirea. Reprezintă o parte din procesul de schimbare, reprezintă procesul de a modifica valoarea, calitatea unui obiect, trecând de la cea inferioară la cea superioară. În opinia noastră, de-a lungul anului, acesta ar fi trebuit să fie principalul termen utilizat în vocabularul nostru, nu doar „schimbarea”, ci „schimbarea în bine, ameliorarea”.

Odată cu aceasta schimbare a sistemului de învățământ, atât rolul de părinte, cât și cel de profesor a devenit unul mult mai complex, cu mult mai multe responsabilități. Părintele are obligația de a gestiona activitățile de zi cu zi la un alt nivel, atât ale sale cât și ale copilului, în timp ce profesorul are obligația de a căuta modalități cât mai atrăgătoare pentru a stârni interesul copilului care stă în fața calculatorului.

Pe lângă schimbările radicale suferite de oameni, de fiecare domeniu provocate de pandemie, foarte mult de suferit a avut procesul de învățare, iar împreună cu el, bineînțeles cadrele didactice. Toate acestea au apărut în viața dascălului din cauza absenței unei finanțări responsabile; pregătirii preponderent precare în sfera digitală și bineînțeles, lipsei comunicării dintre toți participanții din această scenă a educației.

În foarte multe cazuri, în absența unui suport venit din partea statului, dascălii au fost nevoiți, au fost obligați de circumstanțe să apeleze la cursuri de pregătire din sfera tehnologiei pentru a reuși să își susțină, în continuare, orele în mediul virtual, cu scopul de a avea un rezultat cât se poate de pozitiv. În același timp, elevii au fost cei care au privit această schimbare ca pe o nouă dovadă a necesității de

modernizare a formelor de predare, atât în ceea ce înseamnă întregul mecanism, cât și în ceea ce înseamnă nivelul materiei, aceasta, în cele mai multe cazuri, fiind foarte greu de asimilat, de înțeles, dar și de predat.

Deși școala din mediul online este o plăcere pentru cei mici deoarece nu sunt nevoiți să se trezească atât de dimineată; în timp ce își ascultă dascălul, își pot ocupa timpul și cu alte lucruri, pentru ei fiind mult mai interesante, pot întâmpina și probleme: cea mai întâlnită este absența interacțiunii și a comunicării dintre profesor-elev sau dintre elevi; cum am menționat mai sus, pot dezvolta un program neregulat de odihnă; distragerea lor, nivelul de interes tot mai scăzut; utilizarea tehnologiei, dar nu pentru distracție; și cea mai drastică pentru ei, fiind izolarea de colegi și de prieteni.

În același timp, cadrul didactic la rândul său întâmpină probleme care încă trebuie gestionate, fiindu-i mult mai dificilă predarea, dar și comunicarea cu elevii: în primul rând este vorba despre lipsa de experiență cu metodele de lucru online și cu ceea ce înseamnă pedagogia digitală; schimbarea mediului de predare și adaptarea la predarea existențială; lipsa metodologiilor în situații de urgență precum pandemia, și nu în ultimul rând, schimbarea programului de ore.

O singura zi din viața dascălului poate fi descrisă în doar câteva cuvinte prin “agitație”, “pregătire”, și mai puțin timp pentru sine. O singura zi poate fi descrisă ca fiind un slalom printre atribuțiile sale de profesor și cele de părinte.

Noul parteneriat educațional, dascăl-elev-părinți, abordat în contextul pandemiei se menține cel mai bine prin: comunicarea periodică, onestă și eficientă a informațiilor despre copii; cunoașterea de către părinți a cadrelor didactice și a comunității; implicarea în activități organizate de comunitate; asistarea copiilor în realizarea temelor și proiectelor; solicitarea ajutorului când e nevoie; și bineînțeles, implicarea în cunoașterea nevoilor copilului ca elev de către părinți, și cunoașterea elevului în mediul familial de către dascăli.

Schimbările profunde pe care le trăim la nivel social, economic, politic, cultural, tehnologic influențează și sistemul de învățământ. Pentru a face față noilor exigențe, cadrele atrase în cariera didactică trebuie să aibă aptitudinile necesare, să fie bine pregătite și motivate pentru această profesie. Este foarte importantă formarea inițială a cadrelor didactice, dar la fel de importantă s-a dovedit a fi și perfecționarea profesională continuă a acestora. Pentru a realiza o educație de calitate, în condițiile actuale, este necesară utilizarea a noi metode de lucru cu copiii menite să valorifice potențialul individual și să fie centrate pe nevoile fiecărui copil. Pentru ca profesorii să poată dezvolta la elevi noi competențe de comunicare, creativitate, curiozitatea intelectuală, gândirea critică, capacități de colaborare, trebuie ca, în primul rând, sistemul de formare continuă a cadrelor didactice să capete o

nouă orientare. Astfel, metodele tradiționale, prin care copiii doar asimilau cunoștințe, sunt înlocuite de metodele active care înlătură comunicarea stereotipă și promovează manifestările libere ale copiilor.

Orice cadru didactic trebuie să fie deschis schimbărilor, nevoilor actualei vieți sociale, nevoilor noilor generații, dar și viitoarelor generații. Profesorul de calitate nu reprezintă doar un obiect al formării, ci este element activ al formării dispus să realizeze un parteneriat cu formatorii. Formarea și dezvoltarea profesională a corpului didactic se organizează concentric, începând cu studiul individual, continuând cu forme organizate instituțional la nivel de comisii metodice, cercuri pedagogice, perfecționări periodice, masterate, cursuri postuniversitare și cu sistemul definitivării în învățământ și al gradelor didactice.

Corpul profesoral trebuie să conștientizeze că formarea continuă reprezintă un drept, dar și o obligație. Ea se realizează în concordanță cu evoluțiile din domeniul educației și cu interesele și nevoile personale de dezvoltare ale beneficiarilor. Calitate în educație înseamnă și cadre didactice cu înalt nivel de profesionalism, bine pregătite pentru a putea face față provocărilor unei societăți bazate pe cunoaștere, pornind de la pregătirea inițială și sprijinul suplimentar oferit la început de carieră didactică până la dezvoltarea profesională continuă la locul de muncă.

Învățământul la distanță, fiind o etapă nouă și specifică în organizarea procesului educațional, deși a provocat uneori tensiune și frustrare, dar în mare parte a devenit o alternativă importantă de reformare a întregului sistem educațional tradițional. Dincolo de acumularea de cunoștințe și dezvoltarea competențelor, s-a demonstrat că școala ar trebui să fie pregătită să se adapteze la diverse contexte ale realității, să trezească emoții și aptitudini, să clădească caractere, într-un context valoric.

Elementele care au funcționat bine în cadrul învățământului de la distanță, pot servi drept repere pentru îmbunătățirea învățământului tradițional, organizat la școală. Printre aceste elemente sunt:

- accent pe motivația mai înaltă a elevilor și valorificarea inteligențelor lor;
- implicarea mai activă a elevilor în organizarea procesului de învățare cu caracter interactiv;
- utilizarea unor instrumente digitale eficiente de învățare online și în cadrul învățământului tradițional;
- folosirea multitudinilor de materiale și produse, preponderent din Internet (Google, YouTube etc.), alături de manuale și ghiduri metodologice;
- implicarea mai activă a părinților în acordarea copiilor lor a unui suport logistic și material;

- schimbarea stilului de învățare al cadrelor didactice de la cel autoritar, spre unul mai democratic și participativ;
- studierea și valorificarea bunelor practici din țară și de peste hotare;
- accentul de pus nu atât pe evaluare și notare, cât pe procesul de învățare, propunându-i sarcini mai puține și adaptate pe înțelesul copiilor, unora cu caracter personalizat etc.

Cu certitudine atât cadrele didactice, dar și elevii și-au îmbunătățit substanțial abilitățile digitale, ceea ce a schimbat calitativ relația profesor-elev, dar și școală-familie. De asemenea societatea civilă a fost conectată mai activ la problemele educației, venind cu sugestii constructive de îmbunătățire, în special a modalităților de învățare de la distanță și a instrumentelor digitale.

Exercițiul de învățare de la distanță a fost urmat de un șir de invenții noi și descoperiri, creativitate și comunicare eficientă, a contribuit la consolidarea autonomiei învățării, dezvoltarea abilităților de muncă independentă, promovarea unei culturi a încrederii și a stării de bine.

Cadrele didactice și elevii au propus și un șir de soluții care ar facilita organizarea procesului educațional la distanță: utilizarea eficientă a manualelor online și a surselor din internet; crearea unei platforme naționale, unde vor avea acces actorii educaționali; dezvoltarea competențelor în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale; formarea cadrelor didactice în domeniu; sarcinile ar trebui să poarte un caracter mai creativ și bazate pe motivația elevilor de a învăța să învețe; organizarea unor lecții virtuale în grupuri mai mici; punerea în aplicare a unui sistem unic de predare la distanță etc. Și totuși, atunci când școala nu poate asigura o instruire eficientă la distanță prin anumite instrumente, trebuie de implicat mai mult familia și însăși copilul trebuie învățat să învețe.

Învățarea la distanță a demonstrat că este necesară remodelarea interacțiunii umane și a autorității la distanță. De exemplu, cadrele didactice au înțeles că pentru a fi ascultați mai bine și urmăriți de elevi au trebuit să utilizeze strategii cunoscute de elevi, să pună accent pe motivația intrinsecă, să formuleze sarcini preponderent cu caracter creativ, să conducă elevii spre un micro-management constructiv etc.

Învățarea de la distanță a demonstrat că este necesară organizarea unor activități speciale și cu părinții, atât în ceea ce privește pedagogizarea lor, cât și în utilizarea instrumentelor digitale. Primul pas ar trebui să fie comunicarea mai insistentă a cadrelor didactice cu părinții, care trebuie să fie informați la timp în legătură cu modalitățile de predare online și obiectivele de învățare de la distanță în perioada de criză.

În baza opiniilor, mai mulți specialiști în domeniul educației au venit cu câteva recomandări pentru a eficientiza activitățile de învățare de la distanță și pentru a administra mai bine din punct de

vedere metodic și emoțional:

- conformarea la contextele vieții și reorganizarea procesului de învățare de la distanță, luând în considerație noile condiții, învățarea din greșeli și manifestarea deschiderii pentru o schimbare de calitate;

- metodologia privind organizarea învățământului de la distanță ar trebui să includă informații mai concrete cu referire la atribuțiile și responsabilitățile cadrelor didactice, a elevilor și a părinților în situații de criză, reglementarea timpului aflării în fața calculatoarelor și TV, îmbinarea regimurilor sincrone și asincrone a lecțiilor, întocmirea orarului activităților etc.;

- elaborarea de lecții video și programe educaționale pentru diverse situații de învățare, inclusiv de la distanță;

- perioada de izolare acasă poate cauza depresie, stres și tensiune, atât în rândurile elevilor, a părinților, dar chiar și a cadrelor didactice, de aceea sunt binevenite activitățile de comunicare pe diverse teme de viață, ascultarea problemelor cu care se confruntă copiii, nu atât legate de programa curriculară, ci și cele cu referire la cultura generală;

- așa cum există o multitudine de platforme de lucru și instrumente digitale, pentru organizarea învățământului de la distanță, important este să se înceapă activitățile cu acelea care sunt cunoscute și posibile de utilizat, atât de elevi, cât și de cadrele didactice;

- atragerea atenției către copiii dezavantajați, care nu dispun de condiții egale de lucru, astfel acordându-le o atenție mai specială, atât de către cadrele didactice, cât și de colegi.

Bibliografie:

1. Iosifescu, Șerban, *Calitatea educației*, Suportul de curs, București, 2007;
2. *Legea privind asigurarea calității educației*, nr. 75/2005.
3. *EURYDICE. Rețeaua de Informare despre Educație în Comunitatea Europeană*, 1997.
4. *Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar*, anexă la O.M. Nr. 5720/20. 10. 2009.

ÎNVĂȚAREA ONLINE ÎNTRE REAL ȘI IDEAL

Educatoare Avram Elena Andreea
Șc. Gim. Nr. 1, Bumbesti Jiu, jud. Gorj

În ultimul timp, situația de criză a scos la iveală anumite probleme care vor impune o schimbare radicală a mentalității oamenilor. Aceste schimbări trebuie să-i facă mai conștienți pe educabili, să-i facă mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața de mâine cu surprizele sale. Această schimbare trebuie să includă, implicarea mai largă a părinților, dar și a membrilor comunității, în calitate de parteneri activi ai cadrelor didactice, în educația tinerei generații.

Și în România, începând cu data de 11 martie 2020, s-a adoptat măsura trecerii de la activitățile de învățare din clasa tradițională la învățarea mediată de tehnologie și internet. Procesul de tranziție de la învățarea clasică la cea în mediul online a fost condiționat de accesul la resurse proprii (tehnologie educațională, infrastructură digitală, etc) atât al cadrelor didactice, cât și al elevilor și familiilor acestora, precum și de nivelul de competențe digitale deținut de aceștia. Pentru mulți, această schimbare trebuie să fi fost o dislocare considerabilă atât pentru educatori, cât și pentru elevi în furnizarea de educație.

Un domeniu important al statului este și trebuie să rămână educația, care la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală.

Elevii ar trebui să fie învățați să învețe, devenind fideli parteneri ai dascălilor, deschiși să învețe în primul rând pentru sine, valorificând eficient multiplele sale inteligențe, care ulterior să devină achiziții importante pentru progresul societății.

Trecerea de la învățământul tradițional la învățământul la distanță (online) s-a făcut destul de brusc și au fost identificate anumite particularități, în comparație cu învățământul organizat în școală.

Și în România, începând cu data de 11 martie 2020, s-a adoptat măsura trecerii de la activitățile de învățare din clasa tradițională la învățarea mediată de tehnologie și internet. Procesul de tranziție de la învățarea clasică la cea în mediul online a fost condiționat de accesul la resurse proprii (tehnologie educațională, infrastructură digitală, etc) atât al cadrelor didactice, cât și al elevilor și familiilor acestora, precum și de nivelul de competențe digitale deținut de aceștia. Pentru mulți, această

schimbare trebuie să fi fost o dislocare considerabilă atât pentru educatori, cât și pentru elevi în furnizarea de educație.

Conform Raportului de cercetare evaluativă ” Școala Online - Elemente pentru inovarea educației” (Botnariuc, și alții, 2020) care descrie toate elementele de context al școlii online din România, se menționează totodată că următoarele:

- sistemul de învățământ este doar parțial pregătit, o parte din cadrele didactice nu posedă în acest moment suficiente informații și competențe specifice instruirii asistate de calculator;
- curriculumul permite într-o măsură variabilă/ secvențială/ revizuită transpunerea în activități la distanță;
- companiile edtech nu au fost stimulate pentru a construi soluții interoperabile, mulate pe nevoile de sistem ale educației.

Un alt studiu relevant pentru discuția noastră este cel dezvoltat între American Institutes for Research și Universitatea din Chicago Consortium on School Research, care au efectuat o comparație între clasele online și cele desfășurate față-în-față. Cercetarea lor a reliefat faptul că orele online nu sunt la fel de eficiente ca și orele în persoană pentru majoritatea elevilor.

Învățarea electronică necesită 40-60% mai puțin timp pentru a învăța decât într-un cadru tradițional de clasă, deoarece elevii pot învăța în ritmul lor propriu, mergând înapoi și recitind, sărind sau accelerând conceptele după cum aleg. Ceea ce diferă în cadrul mediului online este că elevii pot avea mai multe distrageri și mai puține supravegheri, ceea ce le poate reduce motivația.

Este clar că această pandemie a perturbat complet un sistem de învățământ despre care mulți afirmă că și-a pierdut deja relevanța, nu numai în România, dar și la nivel global. În cartea sa, ”21 de lecții pentru secolul XXI”, savantul Yuval Noah Harari prezintă modul în care școlile continuă să se concentreze pe abilitățile academice tradiționale și pe învățarea la distanță, mai degrabă decât pe abilități precum gândirea critică și adaptabilitatea, care vor fi mai importante pentru o societate de viitor. Am putea vedea trecerea la învățarea online drept catalizatorul pentru crearea unor noi metode mai eficiente de educare a elevilor. În timp ce unii se îngrijorează că natura grăbită a tranziției online ar fi împiedicat acest obiectiv, alții intenționează să facă din învățarea online „noul lor normal” după ce au experimentat beneficiile de primă mână.

În viitorul apropiat se intenționează ca obiectivul major al educației va include preponderent elementele învățării personalizate / individualizate, organizată atât în cadrul instituțiilor de învățământ – care ar trebui să devină centre educaționale comunitare, cât și în mediul familiei sau al comunității. Pentru eficientizarea învățării personalizate este necesar să fie valorificate posibilitățile copilului, utilizate mai eficient resursele mediului în care trăiește și învață copilul, posibilităților instituțiilor din

comunitate și mijloacelor mass-media, dar și utilizarea tehnologiilor de învățare de la distanță/ online, fiind o oportunitate pentru situații special sau imprevizibile.

Sub alt aspect, secolul XXI ne-a obligat la progres. Era cibernetică a revoluționat tehnologia și comunicarea indivizilor. Au apărut internetul, tehnologia modernă și aplicațiile de socializare. Omul secolului XXI a evoluat, învățând să exploreze spațiul și să economisească timpul, într-un mod virtual. Am devenit avatare și am învățat să trăim în realități virtuale. Situația pandemică din primăvara anului 2020 ne-a arătat că în sistemul de învățământ sunt absolut necesare modificări. S-a recurs la școala de acasă, școala online. Practic, fără să conștientizăm imediat, am fost conduși spre progres. Acum, ne adresăm întrebarea: este școala online o necesitate sau un progres? Din punctul meu de vedere, școala online nu poate fi integrată absolut în categoria „necesitate” sau în cea a „progresului”. Ea a devenit atât o necesitate, cât și un progres. În primul rând, școala online ne-a îndemnat la evoluție, generațiile actuale fiind adaptate tehnologiei și operând mult mai ușor cu aceste mijloace. În urmărire, copiii sunt motivați să acceseze mediul virtual, sunt acomodați cu acesta și pot prelua informația chiar și „de la lucruri”. În al doilea rând, școala online este o necesitate, dată fiind situația pandemică actuală și dorința de a ne proteja de boli. Spre exemplu, mediul virtual ne oferă siguranța propriului cămin, acces la educație fără a fi parte dintr-o clasă, într-o instituție de învățământ.

Pe de altă parte, învățăturile care se concentrează în special pe tehnologia digitală sau folosind resurse și instrumente digitale contribuie la dezvoltarea abilităților cheie ale elevilor în societate și în lumea profesională a secolului XXI: creativitate, inovație, muncă în grup, modă. proiect sau chiar autonomie.

Pandemia de coronavirus a provocat o criză care afectează mai multe sectoare din societate, unele dintre ele nepregătite să facă față unor situații critice. Este și cazul educației, pusă în fața unei noi provocări: cea digitală. Din 11 martie, de când s-a decis închiderea școlilor, elevii, profesorii, autoritățile și părinții încearcă să se adapteze la noua realitate, cea a distanțării sociale, în care procesul educațional trebuie să continue în mediul online până la sfârșitul anului școlar. Procesul a fost testat din mers, profesorii s-au adaptat situației într-un timp foarte scurt, iar elevii și-au folosit propriile telefoane, tablete sau laptopuri, sau pe cele ale părinților, pentru a putea urma lecțiile online. Problema este că oficialii din educație au pus în aplicare acest sistem fără o minimă pregătire prealabilă și fără a asigura tuturor elevilor condiții egale de pregătire.

Cu siguranță, puși în fața unei situații inedite, fiecare dintre noi am făcut tot posibilul ca activitatea de învățare să fie performantă în condițiile date. Iată că, școala online a fost în perioada martie-iunie 2020 o necesitate. Am pornit pe acest nou drum, cu multă încredere, susținându-i și

încurajându-i permanent pe micuții mei elevi. Desigur, am întâmpinat destule dificultăți, în principal legate de conexiunea la internet (nu se puteau conecta cu toții la timp, existau diferite probleme cum ar fi: activarea microfonului sau a camerei), ceea ce făcea ca atenția elevilor să nu fie cea dorită. Însă micii, „fluturași”, susținuți de părinți au participat cu încredere și mult entuziasm la fiecare lecție online, deși le era foarte dor de băncuțele lor, de clasă, de toate activitățile pe care le desfășuram împreună. Colaborarea cu părinții în acest context de învățare a fost esențială.

Indiferent dacă suntem educatori, învățători, profesori la școala generală, liceu sau la universitate știm că nu ne oprim niciodată din învățat. O școală modernă trebuie să țină pasul cu schimbarea, adaptându-se mereu, oferind noi alternative care să vină în sprijinul elevilor și profesorilor. În școala noastră această provocare a venit în luna martie, când toate orele au urmat a se desfășura online. Cadrele didactice au fost provocate să se adapteze rapid, să se informeze, să se formeze, să pună în practică derularea activităților didactice exclusiv prin mijloace moderne de comunicare. Situația nou creată, neexperimentată și neadaptată s-a concretizat rapid într-o învățare de tip online, sincronă, care a fost inițial abordată cu scepticism de către cei mai mulți profesori și cu entuziasm și curiozitate de către cei mai mulți elevi.

Cele mai eficiente platforme pe care le folosesc deja profesorii – Zoom și Google Meet, Google Classroom (cu sugestii de alternative unde procesul de a crea o întâlnire online e similar și accesul e gratuit). Profesorul are nevoie de resurse și aplicații de învățare pe care le poate crea sau resurse deja existente sub formă de prezentări, lecții, fișe, imagini și clipuri pe care le putem folosi atât în timpul lecțiilor live, cât și ca teme de lucru pentru acasă. Aici lista e mai lungă și include aplicații precum ASQ, Kahoot, Quizziz, Wordwall, Padlet, Twinkl sau Digitaliada, precum și surse de inspirație pentru filme, teme și studiu individual, etc.

Cu toate că învățarea online este necesară și înclinată spre progres, există niște dezavantaje, în sensul că o parte din activitatea uzuală face-to-face nu se poate face la distanță, având astfel un impact negativ asupra învățării temeinice.

În altă ordine de idei, lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare evaluare la disciplina lor, lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei, lipsa unui computer suficient de performant și lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale. Învățământul on-line este un învățământ, în general, individual. În fața calculatorului. Elevul primește lecții, materiale de studiu pe care le accesează când dorește. Are un timp limită de postat cerințele profesorilor. Cred că aici rolul părinților devine mai important. Aceștia își pot verifica mai ușor copiii, pot verifica dacă au făcut lecțiile și temele. Așadar, viitorul nu aparține

exclusiv învățământului on-line. Viitorul va fi o simbioză între clasic și modern, între tehnologie și tabla de la clasă, între conservatorismul profesorilor și maximizarea folosirii tehnologiei în a ușura accesul elevului la informative.

Printre limitările impuse de învățarea online, menționez dificultatea profesorului de a oferi: explicații suplimentare pentru înțelegerea conceptelor, fenomenelor, consiliere individuală, feedback pentru corectarea promptă sau pentru corectarea achizițiilor, sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare. Este dificilă monitorizarea progresului fiecărui elev, comunicarea autentică (relaționarea umană). Lipsa unui dialog autentic cu clasa, administrarea dificilă a probelor de evaluare, imposibilitatea urmării notițelor elevilor, toate acestea sunt obstacole importante în învățarea online. Perioada în care s-a desfășurat exclusiv școala online (martie-iulie 2020) a relevat discrepanțe mari între școlile din mediul rural și cele din mediul urban generate, în principal, de lipsa echipamentelor și a conexiunii la internet într-un procent mai mare pentru elevii și profesorii din mediul rural față de cei din mediul urban. De asemenea, un procent important de elevi și profesori (atât din mediul rural cât și din mediul urban) nu au avut cuștințele necesare pentru a lucra pe platformele educaționale. Lipsa competențelor de utilizare în context didactic a noilor tehnologii a avut un impact negativ asupra actului didactic, în perioada menționată. Profesorii au constatat că au dedicat mai mult timp educației online decât în maniera tradițională și au reușit mult mai greu să motiveze și să mențină treaz interesul elevilor. În concluzie, se pare că ideea îmbinării învățământului tradițional cu instruirea online este soluția optimă. Interacțiunea dintre elevi și profesori în sala de clasă, în timpul orei de curs, este de neînlocuit. Nu toți copiii sunt dispuși să participe la lecții online chiar dacă au posibilitatea să o facă. Le lipsește motivația, le e greu să progreseze fără să comunice direct cu profesorii, cu colegii.

Bibliografice:

1. Botnariuc, P., Cucos, C., Glava, C., Iancu, E. D., Ilie, D. M., Istrate, O., Velea, S., *Școala Online -Elemente pentru inovarea educației*, Editura Universității din București, București, 2020
2. UNESCO. (2020, 05 25). <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>. Preluat de pe <https://en.unesco.org>: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>

POSIBILITĂȚI DE VALORIFICARE A FOLCLORULUI ÎN ACTIVITATEA CU PREȘCOLARII

Prof. Baboșan Andrei

Seminarul Teologic “Iosif Mărturisitorul”, Baia Mare, jud. Maramureș

Prof. înv. preșcolar Baboșan Ioana

Grădinița cu Program Prelungit Târgu Lăpuș, jud. Maramureș

Pentru poporul român, tradițiile, obiceiurile, dansurile, portul popular și cântecele din creația folclorică reprezintă comori inestimabile care îl definesc făcându-l unic, statornic și nemuritor în ciuda scurgerii timpului.

Un popor fără tradiție nu poate exista. Un popor care nu își păstrează și nu își cultivă valorile tradiționale riscă să își piardă identitatea de neam, pentru că omul ce nu își cunoaște datinile și obiceiurile poate fi asemănat cu un copac ce nu are rădăcini și aceasta pentru că folclorul (cu toate însușirile sale) a reprezentat, reprezintă și va reprezenta elementul principal care stă la păstrarea identității naționale, istorice, culturale și artistice a poporului nostru.

Una dintre principalele îndatoriri ale educatorului este păstrarea identității naționale, promovarea și cultivarea folclorului și a tradițiilor românești bimilenare și aceasta pentru că „poporul român posedă trăsături specifice în limba națională, tradiții și obiceiuri, literatură și artă, istorie și folclor și ca și alte popoare, își are cultura sa”¹ și cu atât mai mult cu cât societatea contemporană, folosindu-se de toate mijloacele pe care le are la îndemână, pune în umbră tradiția și bunul gust.

Folosirea folclorului muzical în activitățile cu preșcolarii este în sine un act *sine qua non*, care conduce la formarea și dezvoltarea armonioasă a personalității preșcolarului, la educarea acestuia în cunoașterea și respectarea de la vârsta mică, a obiceiurilor și tradițiilor pe care strămoșii lor le-au păstrat cu sfințenie și le-au transmis generațiilor următoare în mod nealterat. „Reflectând trăsăturile artistice și spirituale ale unui popor, o anumită viziune despre lume și viață, un noian de idei, sentimente și convingeri pe care poporul le-a trăit în decursul istoriei sale milenare, folclorul zonal

¹ Silvia Golubițghi, *Arta educației populare în contextul educației permanente*, în „Artă și educație artistică. Revistă de cultură, știință și practică educațională”, Bălți, Presa Universitară Bălțeană, p. 140.

constituie și o sursă inepuizabilă de înnobilare a personalității copiilor”.²

De aceea pe umerii dascălilor stă această sarcină cu totul și cu totul specială, ca folosindu-se de toate mijloacele didactice pe care le au la îndemână, să promoveze folclorul românesc în special pe cel zonal, ca acesta să nu dispară, ci să renască și să existe în inimile copiilor.

Dicționarul limbii române explică expresia „a valorifica” ca fiind o acțiune ce pune în valoare un lucru sau scoate în evidență valoarea unui lucru.

Valorificarea folclorului în educația muzicală, reprezintă un demers educațional ce stă la dispoziția educatorului, cu scopul de a dezvolta în personalitatea copilului de vârstă mică, capacitatea de a recepta și înțelege elemente și valori culturale estetice, de tip tradițional-istoric și de identitate națională, pe care poporul român le-a promovat de-a lungul istoriei sale.

Începând cu prima jumătate a secolului al XX-lea, prin munca asiduă de cercetare și culegere a cântecelor și tradițiilor populare autentice, denumite generic folclor, a câtorva personalități de renume ce vor influența viața muzicală românească, folclorul muzical românesc primește noi orizonturi de dezvoltare, iar valorificarea folclorului în educație devine o prioritate, fiind principala sursă de transmitere a sentimentului patriotic, de dragoste de neam și țară, pe care fiecare copil trebuie să și-l însușească ca apoi la rândul lui să îl promoveze.

Necesitatea unui astfel de demers a fost semnalată de-a lungul vremii prin vocile mai multor personalități ale culturii muzicale naționale - George Breazul, Constantin Brăiloiu, Dumitru Georgescu Kiriac, Gheorghe Ciobanu, Emilia Comișel, Ileana Szenik, Ana Motora-Ionescu ș.a. - care în scrierile lor, de comun acord, atrag atenția asupra faptului că folclorul național românesc trebuie promovat și valorificat în mediul instituțional educațional din vârsta timpurie.

Concluzionăm afirmând că valorificarea elementelor de folclor românesc în activitățile cu preșcolarii este o acțiune care nu trebuie să lipsească din portofoliul didactic a unei educatoare. Ca și dascăli avem datoria de a-i învăța pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut și alături de care vor crește. Totodată acest tip de activitate ne obligă să redescoperim valorile tradiționale strămoșești, ca la rândul nostru să transmitem mai departe, în chip nealterat și neschimbat.³

² Mariana Racheleanu, *Valorificarea folclorului muzical zonal prin intermediul opționalului Tradiții și obiceiuri locale*, în *Convorbiri didactice*, nr. 11 iulie.2016, https://ccdtulcea.ro/wp/wp-content/uploads/revista/11/07.Racheleanu-Mariana_Valorificarea-folclorului-muzical-zonal.pdf, accesat în 5.06.2020, ora 19:00.

³ „Să-i învățăm pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să-i învățăm să iubească meleagurile natale, portul românesc și pe români. Să le sădim în suflet aceste elemente definitorii ale identității neamului românesc fără de care nu am mai putea ști de unde venim și cine suntem de fapt noi românii pe acest pământ.” Sursa: <https://ccdtulcea.ro/wp/wp-content/uploads/revista/3/4.Folclorul-romanesc-valoare-culturala-a-poporului-nostru.pdf> accesat în 5.06.2020, ora 00:10.

Sistemul de învățământ românesc a avut întotdeauna în educația muzicală un „aliat” în buna organizare și desfășurare a procesului instructiv-educativ. Sunetul sau muzica în complexitatea ei, relaționează cu celelalte arii curriculare, fiind deseori parte integrantă a acestora, alteori sprijin și ajutor sau desăvârșitor în ceea ce generic putem numi „operă sau artă de învățare”.

Sistemul de învățământ se bazează în mare parte pe activități cu caracter muzical, pentru că activitatea în sine poartă amprenta bucuriei și a voioșiei elemente cu care operează educația muzicală.

Preocupat de reorganizarea printr-o reformă a sistemului de învățământ, prin introducerea în cadrul acestuia a diferitelor activități cu caracter muzical, muzicologul George Breazul va implementa câteva principii ce vor duce la dezvoltarea procesului de educație din țara noastră.

Elementul principal care se regăsește în toate aceste principii este utilizarea folclorului și a cântului popular în activitățile de învățare din școală:

✓ conținutul învățării echilibrează relația dintre național și universal, prin utilizarea unui repertoriu muzical bazat pe cântecul popular românesc, pe muzica psaltică și pe cea universală;

✓ elementele de teorie și de scris-citit muzical vor fi deprinse pornind de la cântece populare românești valoroase și autentice sau din muzica cultă românească și universală;

✓ educația muzicală a copiilor români trebuie să înceapă cu cântecul popular, accesibil vârstei acestora, începând cu cântecul de leagăn și folclorul copiilor și continuând cu cântecul voinicesc și cântecul de joc, dar și cu muzica cultă europeană;

✓ la ora de muzică, elevii nu trebuie să rămână un factor pasiv, ci trebuie să fie stimulați pentru a deveni producători și interpreți în formațiile corale școlare;

✓ educația muzicală este unul din cei mai importanți factori de educație morală, atât datorită efectelor benefice directe ale artei cât și prin eforturile de pregătire a actului artistic;

✓ activitățile muzicale trebuie să procure copiilor bucurii superioare și momente de înălțare sufletească;

educația muzicală nu este un scop în sine, ea urmărind integrarea copilului în practica socială, culturală, pregătindu-l pentru a deveni un admirator al muzicii folclorice de calitate și al celei culte românești și universale.⁴

⁴ Lect. Univ. Dr. Irina Zamfira Dănilă, *Op.cit.*, p. 125. Despre activitățile de promovare a noii concepții a lui George Breazul cât și despre preocuparea acestuia de a introduce educația muzicală în sistemul de învățământ vorbește și prof. univ. dr. Elena Chircev, *Sisteme de Educație muzicală*, op.cit., pp. 55-63 unde autoarea prezintă lucrul acesta sub chipul a două perspective: 1. Valorificarea folclorului muzical și transformarea sa în sursă de inspirație pentru creația muzicală românească modernă dar și în material didactic de bază pentru procesul de instruire și educație. 2. Integrarea învățământului muzical în învățământul general, pentru a asigura educația muzicală sistematică a tuturor copiilor.

Alături de joc, cântecul ocupă un loc important în activitatea desfășurată în grădiniță, acestea două fiind activitățile cele mai îndrăgite de către copii. De aceea, pe lângă atributul său distractiv, muzica și jocul au și un profund caracter educativ, pentru că muzica contribuie la îmbogățirea permanentă a cunoștințelor și a formării de deprinderi.

Pentru ca procesul de învățământ muzical din grădiniță să ajungă la finalitatea așteptată, activitățile trebuie să fie alese cu mult tact pedagogic, să fie introduse în mod gradat, oarecum pe nesimțite, fără a periclita caracterul de divertisment pe care muzica îl are la vârsta mică.

În grădiniță se pot organiza o serie de activități educative care se sprijină pe folclor. Printre aceste activități un rol important îl ocupă: serbările, activitățile literar-artistice și șezătorile.

Serbările – constituie adevărate prilejuri de destindere, de bună dispoziție, care dezvoltă la copii sentimentul apartenenței la colectivitatea din care fac parte, deprinzându-i să-și stăpânească emoțiile provocate de prezența spectatorilor.

Tot în cadrul unor astfel de activități, în sufletul copilului se dezvoltă sentimente și calități morale cum ar fi: perseverența, spiritul de independență, stăpânirea de sine, colegialitatea etc.

Atunci când se organizează astfel de activități, la diferite ocazii – sărbători religioase, sărbători naționale sau internaționale, sfârșit de an școlar etc. educatoarea va ține cont de particularitățile de vârstă ale preșcolarilor, dar și de câteva criterii pe care se va fundamenta activitatea după cum urmează:

- stabilirea locului – unde se va desfășura activitatea (de obicei sala de grupă sau atunci când se organizează la nivel de instituție o sală mai generoasă) și durata evenimentului;
- stabilirea conținutului programului și a necesarului pentru recuzită;
- selectarea repertoriului în concordanță cu caracterul serbării – ce va fi alcătuit din cântece, poezii, montaje literar-artistice, dansuri cu diferite teme, scenete umoristice etc.

Elemente de folclor apar în serbările organizate cu prilejul sărbătorilor de iarnă, al sărbătorilor dedicate Zilei Naționale a României, a sărbătorilor cu caracter pascal sau a altor activități de acest tip care au ca principală sursă de inspirație folclorul românesc – și aici ne referim la șezători sau dansuri populare.

Activități literar-artistice – în cadrul programelor cu caracter artistic un rol important îl ocupă activitățile ce se clădesc pe dialogul dintre vers și cântec. Acest dialog se realizează în programele realizate cu ocazia sărbătoririi mărtișorului (1 martie), a Zilei internaționale a femeii (8 martie), de Ziua bunicilor (1 octombrie), de Ziua Copilului (1 iunie) sau atunci când diferitele sărbători organizate la nivelul instituției necesită desfășurarea unor astfel de momente festive (aici fac referire la ziua grădiniței, dacă aceasta poartă numele unei personalități a vieții publice românești).

Și la organizarea acestor activități educatoarea va ține seama de câteva principii și anume:

- materialul propus să fie accesibil vârstei celui care recită sau cântă.
- mesajul transmis să aibă o valoare artistică ridicată și un bogat conținut educativ.
- conținutul să fie adecvat scopului propus prin programul artistic respectiv.

Șezătorile – atunci când se pregătește o astfel de activitate complexă ce cuprinde o paletă întreagă de momente artistice (cântece, ghicitori, proverbe, dansuri, sau reprezentarea a diferitelor tradiții – sărbătoarea recoltei, plugușorul, sorcova etc.), educatoarea se va îngriji ca să acorde o maximă atenție tuturor detaliilor ce țin de organizarea evenimentului respectiv:

- decorarea sălii – în stil folcloric ținând seamă de caracterul momentului artistic.
- uneltele folosite de copii (furca de tors, vârtelnița, suveica, războiul de țesut, etc.) să fie cât mai aproape de cele originale (dacă acestea nu pot fi autentice).
- costumația și fondul muzical să fie în concordanță cu momentul ales.

Educația și dezvoltarea personalității preșcolarului prin muzică, trebuie să ocupe un loc de căpătâi în procesul instructiv – educativ din țara noastră. Pentru că se cunoaște faptul că muzica contribuie dezvoltarea psihologică a copilului de vârstă mică, factorii implicați în buna organizare și desfășurare a sistemului de învățământ trebuie să își canalizeze toată capacitatea și energiile să răspândească în jurul beneficiarilor lui, puterea și forța creatoare a artei, care înarmează copilul cu cunoștințe și educație estetică, morală, fizică, intelectuală.

Bibliografie:

1. Golubițghi, Silvia, *Arta educației populare în contextul educației permanente*, în *Artă și educație artistică. Revistă de cultură, știință și practică educațională*, Bălți, Presa Universitară Bălțeană.
2. Racheleanu, Mariana, *Valorificarea folclorului muzical zonal prin intermediul opționalului Tradiții și obiceiuri locale*, în *Convorbiri didactice*, nr. 11 iulie.2016, https://ccdtulcea.ro/wp/wp-content/uploads/revista/11/07.Racheleanu-Mariana_Valorificarea-folclorului-muzical-zonal.pdf, accesat în 5.06.2020, ora 19:00.
3. <https://ccdtulcea.ro/wp/wp-content/uploads/revista/3/4.Folclorul-romanesc-valoare-culturala-a-poporului-nostru.pdf> accesat în 5.06.2020, ora 00:10.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ÎN EDUCAREA COPIILOR

Prof. învă. preșcolar Badea Alina

Grădinița cu Program Prelungit Nord 1 Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

"Lăsați copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice și să se înșele. Nu folosiți cuvinte când acțiunea, faptul însuși, sunt posibile", afirma pedagogul Pestalozzi.

Termenul de educație nonformală își are originea în latinescul "nonformalis", preluat cu sensul "în afara unor forme special/oficial organizate pentru un anumit gen de activitate". Educația nonformală cuprinde ansamblul activităților și al acțiunilor care se desfășoară într-un cadru instituționalizat, în mod organizat, dar în afara sistemului școlar, constituindu-se ca o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal.

Locul potrivit pentru realizarea acestui deziderat este școala. La școală, copilul intră într-un mediu stimulat, un mediu în care literatura, muzica, artele plastice, natura, mișcarea, socialul sunt într-un permanent dialog între ele și, implicit cu copilul. Astfel, fenomenului educațional i se impun o serie de restructurări adaptative care să genereze un spațiu din ce în ce mai complex și mai elaborat, în scopul stimulării continue a învățării spontane a copilului, de dezvoltare a capacității de a realiza transferuri rapide și eficiente între diferitele discipline, de a colecta, a sintetiza și a utiliza sistematic și integrat cunoștințe, deprinderi și competențe dobândite prin studierea disciplinelor de la clasă.

Trebuie să-i învățăm pe copii să învingă dificultățile de învățare prin intervenții reale, situându-i în dialog cu mediul, determinându-i să-și exerseze capacitatea de a opta și de a decide. Schimbarea fundamentală constă în modul de realizare a cunoașterii care transferă importanța, accentul de la cunoașterea de tip disciplinar la cunoașterea de tip transdisciplinar. Treptat se renunță la fragmentarea pe discipline în favoarea integrării disciplinelor.

Educația nonformală este un tip de activitate care se desfășoară de obicei într-un cadru instituționalizat, prin activități extradidactice opționale sau facultative. Formele mai des întâlnite sunt: cercuri pe discipline, interdisciplinare sau tematice, ansambluri sportive, artistice, concursuri școlare, olimpiade, competiții. Educatorului nonformal i se solicită mai multă flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate și rapiditate în adoptarea variatelor stiluri de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele educatului.

Activitățile nonformale prezintă avantajul că ele se desfășoară într-o atmosferă de calm, liniște, voluntariat, participanții fiind interesați de subiectele dezbătute și implicați în activitățile practice realizate. Evaluarea activităților desfășurate în cadrul educației nonformale este “facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulativă, fără note sau calificative oficiale.”

În primă instanță, specific educației non-formale este locul în care ea se desfășoară: într-un cadru instituționalizat, dar în afara școlii. Caracteristice acestui tip de educație sunt activitățile care contribuie la perfecționarea individuală. Alte avantaje sunt libertatea foarte mare care îți este oferită, dar și faptul că îți poți exprima propriile idei, poți auzi altele noi, și cel mai important e că poți învăța doar ceea ce îți place, nu ești obligat în niciun fel să asimilezi lucruri care nu corespund cu părerile și cu dorințele proprii. Sunt folosite noile tehnologii comunicaționale iar elevii sunt învățați cum să beneficieze de oportunitățile oferite de internet, televiziune sau gadget-uri moderne, sunt oferite activități de completare a studiilor, îmbogățind astfel cultura generală și personalitatea participanților.

Activitățile ecologice reprezintă una din formele de activități prin care se realizează educație nonformală, menită să atragă elevii la cunoașterea fenomenelor lumii vii, la descoperirea și verificarea unor adevăruri științifice, la dezvoltarea spiritului de cercetare, la formarea unei gândiri ecologice prin activități practice.

Trăsăturile pozitive ale voinței copilului se dezvoltă în mare măsură în procesul activității lui. Situațiile, create în cadrul activităților practice, influențează în mod pozitiv educarea copiilor în spiritul dragostei pentru muncă, natură, al respectului pentru bunurile create de ei și de alții etc. deprinderile și priceperile de muncă practică însușite în activitățile practice îl obișnuiesc pe copil cu o activitate utilă, ceea ce contribuie în mare măsură la pregătirea lui pentru munca viitoare.

În procesul de predare-învățare, abilitățile practice au o deosebită valoare educativă, contribuind la formarea trăsăturilor morale, la dezvoltarea spiritului de observație, a atenției, la dezvoltarea gândirii, imaginației, spiritului lor de inițiativă.

Colectarea plantelor pe teren și apoi conservarea lor reprezintă o activitate specifică biologiei. În urma ieșirilor în teren pentru colectare de material biologic se pot realiza colecții de semințe, frunzare, ierbare. Frunzele și florile colectate și apoi presate pot fi folosite pentru realizarea unor creații artistice, tablouri, folosind material vegetal sau semințe. Creativitatea elevilor este uneori fără margini dacă sunt îndrumați și ajutați să-și folosească imaginația. Lichenii care îi întâlnim pe scoarța copacilor pot fi folosiți pentru realizarea de măști sau diferite aranjamente specifice. Florile uscate pot reprezenta o sursă inepuizabilă pentru aranjamentele florale uscate de diverse forme, mărimi sau culori.

Educația non-formală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a cunoaște și de a te dezvolta. Valențele educative ale activităților nonformale reliefează relația mai destinsă, mai apropiată dintre educator și educat. Chiar dacă profesorul conduce întregul demers didactic, elevii se pot manifesta spontan și liber. Adultul nu își impune punctual de vedere, cel mult sugerează, cooperează și îi sprijină să devină buni organizatori ai propriei activități. În prim-plan se află educabilul, în plan secund rămânând cadrul didactic, tocmai pentru ca elevul să își poată valorifica abilitățile organizatorice, de cooperare, de colaborare, de asumare a responsabilității. Paleta de strategii didactice variate oferă elevului șansa de a acumula experiențe de viață prin contactul nemijlocit cu oamenii, cu fenomenele de cultură materială și spirituală. Educatul devine resursă, producător, lider de opinie, cu alte cuvinte, participant activ la propria învățare.

Școala din zilele noastre nu poate ignora experiențele acumulate de elevi în cadrul acestor activități. Ca și educația formală, cea nonformală urmărește formarea unor comportamente propice învățării continue, chiar și prin mijloace proprii, achiziționarea unui volum de informații și transferarea lui în diverse domenii ale cunoașterii, dezvoltarea gândirii critice, multiplicarea experiențelor pozitive.

Bibliografie:

1. Costea, Octavia, Cerkez, Matei, Sarivan, Ligia, *Educația nonformală și informală: realități și perspective în școala românească*, Editura Didactică și Pedagogică, 2009, București.
2. *European Guidelines for the Validation of Non Formal and Informal Learning*, document pregătit pentru conferința „Valuing Learning: European experiences in validating non-formal and informal learning”. Lisboa, 26 and 27 November 2007, CEDEFOP (doc. PDF)
3. <http://www.jl4d.info>

PROFESIONALIZAREA CARIEREI DIDACTICE – O PERSPECTIVĂ EUROPEANĂ

Prof. dr. Badea Liliana Andreea
Școala Gimnazială „Alexandru Costescu”, București

Educația, dincolo de fapt social, este un fenomen nu numai complex, dar și complicat. Din această perspectivă, pedagogia a trebuit să-și desfacă „spițele” în conceptul de științele educației.

Societatea contemporană aflată într-un dinamism fără precedent și pe un drum al globalizării are nevoie de o profesionalizare a activității didactice. De ce ar fi nevoie de acest lucru? Pentru că formarea inițială și continuă a cadrelor didactice din învățământul primar, secundar și superior a fost neglijată în ultimele două-trei decenii ale sfârșitului de secol douăzeci datorită existenței unei prejudecăți prezentată încă din anii 1990, când se afirma că *știința și inteligența scutesc candidatul la profesia didactică de orice pregătire profesională pedagogică.*

Profesionism înseamnă practicarea unei îndeletniciri ca profesionist, adică pe baza unei pregătiri profesionale de specialitate. Profesionalizarea constituie *procesul formării unui ansamblu de capacități și competențe într-un domeniu dat pe baza asimilării unui sistem de cunoștințe teoretice și practice, proces controlat deductiv de un model al profesiei respective.*

Conform acestor repere semantice profesorul este, formal, un profesionist pentru că nu poate exercita această ocupație fără dovada pregătirii de specialitate prevăzută de legile sistemului. În legătură cu problematica profesionalizării carierei didactice se vehiculează câteva concepte-cheie specifice:

- formarea inițială este definită ca un proces de construcție a unui set de competențe care-i permit individului să acționeze flexibil și creativ în domeniul pentru care s-a pregătit. Raportat la pregătirea profesională a cadrelor didactice, în calitate de viitori agenți ai schimbării, vectorii de flexibilitate și creativitate sunt esențiali.

- formarea continuă nu trebuie să fie doar o continuare a celei inițiale. Cele două forme pot fi integrate încă din faza pregătirii inițiale în perspectiva nevoii de permanentizare a educației. Depășind accepțiunea tradițională a termenului de perfecționare, formarea continuă tinde să devină un proces de lungă durată, de învățare permanentă, ale cărui baze sunt construite încă din etapele timpurii ale

educației.

- perfecționarea cadrelor didactice reprezintă o activitate cu conținut pedagogic și social proiectată, realizată și dezvoltată în cadrul sistemului de învățământ, cu funcție managerială de reglare-autoreglare continuă a procesului de învățământ, la toate nivelurile sale de referință.

- competența pedagogică a cunoscut o varietate de abordări și criterii de apreciere din care au rezultat o mulțime de definiții. În spiritul acestor eforturi dar și al tematicii cercetării am operat o definire personală a acestui concept: Competențele pedagogice reprezintă setul de cunoștințe, deprinderi, abilități și însușiri care asigură funcționalitatea în parametri optimi a actului didactic și atingerea finalităților educaționale de moment și de perspectivă, obiectivate în modificări ale structurii personalității elevilor.

Profesionalizarea ar putea fi deci abordată ca o redefinire radicală a competențelor pe baza cărora se pot derula practici educaționale de calitate. Personalitatea cadrului didactic este produsul unui sistem interpersonal, care ia ființă și se dezvoltă prin interacțiunile sale cu ceilalți, dar numai prin **competențele specifice** pe care le dobândește prin programele de formare inițială și continuă, acesta devine un adevărat **profesionist**. Se impune astfel necesitatea unor delimitări conceptuale clare între **aptitudine**, **calitate**, **trăsătură de personalitate** și **competență**, întrucât acești termeni sunt de cele mai multe ori folosiți în mod inadecvat chiar și în lucrările de specialitate.

Structura **aptitudinii pedagogice** este definită de Iucu Romiță ca fiind reprezentată de: „**domeniul cognitiv**, **domeniul organizatoric** și **domeniul comunicativ**. **Aptitudinea pedagogică se constituie dintr-o serie de alte aptitudini și trăsături de personalitate: spirit de observație pedagogic, imaginație pedagogică, exigență, tact pedagogic, atenție distributivă, spirit organizatoric, creativitate pedagogică**”. Ioan Jinga definește **competența profesională** a cadrului didactic în general interrelaționând **capacitățile**, **calitățile** și **trăsăturile de personalitate**, ca fiind „**un ansamblu de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure îndeplinirea obiectivelor proiectate de către marea majoritate a elevilor, iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia**”.

Principalele perspective și tendințe înregistrate la **nivel european** în domeniul sistemului de educare / formare a cadrelor didactice sunt următoarele:

- Asigurarea unei dimensiuni europene a proceselor de formare a personalului didactic - formarea cadrelor didactice – componenta fundamentală a procesului de redefinire culturală a Europei contemporane;

- Dezvoltarea carierei didactice prin intermediul proceselor evolutive de: formare continuă / perfecționare / dezvoltare profesională;
- Formarea inițială și continuă – profesionalizarea carierei didactice; modelul profesionalizării carierei didactice - de la aptitudine la competența pedagogică;
- Orientarea sistemelor de formare către competența pedagogică și performanța educațională;
- Calitate și formare – standarde pentru pregătirea personalului didactic;
- Mobilitate și dezvoltare profesională - sistemul de credite profesionale transferabile;
- Induction Program / Mentorat / Pregătire practică – debut în cariera didactică;
- Dominantele curriculare ale programelor de formare – orientarea practică (practica pedagogică);
- Managementul sistemelor de formare a cadrelor didactice – de la abordarea sistemică la abordarea pe programe și proiecte;
- Acreditarea programelor de formare – furnizori de programe de formare – piața programelor de formare;
- De la instruirea asistată de calculator la formarea asistată de calculator sau formarea pentru utilizarea calculatorului;
- E-learning / Învățământul deschis la distanță – suport pentru sistemul de formare continuă a cadrelor didactice.

În perioada 20-21 iunie 2005, la Brussels, **Comisia Europeană** a organizat Conferința Europeană destinată testării principiilor comune europene pentru competențele și calificarea cadrelor didactice. La finele acestei reuniuni a fost elaborat și acceptat documentul: Principiile Comune Europene pentru Formarea Competențelor și Calificarea Cadrelor Didactice. În structurarea acestui document s-au luat în considerare, pe lângă argumentarea locului și a rolului crucial pe care îl joacă profesorii, cadrele didactice în viitoarea societate europeană a cunoașterii și în vederea pregătirii elevilor pentru a deveni viitori cetățeni ai Europei unite, atât enunțarea principiilor comune cât și descrierea competențelor apreciate ca fiind „key competences”.

Astfel, principiile europene comune ar trebui să fie următoarele:

- O profesiune orientată către standardele de calitate în domeniul formării inițiale prin instituțiile de învățământ superior;
- O profesiune plasată în contextul european al dezvoltării profesionale continue / învățării și formării pe parcursul întregii vieți („lifelong learning”);
- O profesiune orientată către mobilitate atât la nivelul formării inițiale cât și la nivelul

formării continue;

- O profesiune bazată pe parteneriat atât în planul relațiilor interșcolare cât și trans-școlare (industrie, agenți economici, furnizori de formare continuă).

Toate aceste principii asigură atractivitatea și statutul necesare promovării profesiunii didactice și recunosc rolul cadrelor didactice ca agenți ai dezvoltării valorilor europene, individuale și sociale. Pentru aceasta, cadrele didactice trebuie să fie înalt educate (profesionalizate), orientate către dezvoltare continuă și auto-reflexivitate în planul competențelor educaționale și corespunzător remunerate.

În ceea ce privește competențele cheie care urmează să le fie formate cadrelor didactice acestea vor putea avea următoarea formulare: cadrele didactice trebuie să fie capabile:

- Să lucreze cu informația, tehnologia și cunoștințele;
- Să lucreze cu persoanele din mediul educațional imediat: elevi, colegi, parteneri educaționali școlari și non-școlari;
- Să lucreze cu și în societate, la nivele diferite de complexitate și de exprimare: local, regional, național, **european**, global / mondial.

Standarde profesionale actuale general valabile la nivel european constituie termen de referință:

- pentru analiza, recunoașterea și evaluarea profesionalismului didactic;
- pentru tinerii care intenționează să opteze pentru cariera didactică;
- pentru instituțiile care oferă programe de formare inițială și continuă pentru personalul didactic;
- pentru instituțiile care evaluează sau acreditează programele de formare;
- pentru managerii școlari care elaborează politicile de recrutare și dezvoltare a resurselor umane din școală;
- pentru instituțiile/cercetătorii care realizează studii comparative (benchmarking) privind pregătirea profesională a profesorilor din diferite țări;
- pentru fiecare cadru didactic în vederea elaborării propriilor proiecte de formare și dezvoltare profesională și al autoevaluării propriilor performanțe.

Elaborarea standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică ar trebui să conțină pentru învățământul preuniversitar referințe la planurile:

A. Formare continuă - formare inițială;

B. Niveluri de școlaritate: educație timpurie, învățământ primar, învățământ secundar inferior,

învățământ secundar superior, învățământ terțiar, învățământ superior; formare continuă.

C. Evoluția în carieră: profesor debutant, profesor gradul II, profesor gradul I.

Pentru a putea vorbi de profesionalism în cariera didactică ar trebui să îl putem raporta la sistemul de calificări adaptat cerințelor Uniunii Europene precum și la un sistem de standarde profesionale naționale. În înțelesul lor de criterii și repere de calitate și cantitate a prestației celor care lucrează în sistemul educațional, standardele nu sunt o inovație recentă. Ele au existat dintotdeauna în sistem sub diferite forme: ca legi, metodologii, cerințe la examene, criterii de premiere și de avansare, etc. În aceste forme, însă, standardele nu sunt suficient de explicite și transparente în conținut, nu sunt racordate între ele, uneori nu sunt destul de relevante cu privire la competențele măsurate și nu sunt organizate de maniera care să permită utilizarea lor ca program național consistent și coerent în formarea inițială și continuă. În plus, responsabilitatea elaborării lor, a criteriilor și modalităților de evaluare este împărțită între mai multe instituții și structuri ceea ce diluează răspunderea și împietează asupra coerenței și corelării diferitelor instrumente de lucru.

În aceste circumstanțe era imperioasă elaborarea unei strategii naționale bazată pe standarde profesionale prin care să se delimiteze condițiile de pregătire înaintea exercitării profesiei, cele de atestare a competențelor dobândite dar și cele privind dezvoltarea ulterioară în carieră. Standardizarea la nivel național a cerințelor față de profesia didactică a început în anul 2001, dar cu toate eforturile depuse și resursele implicate, procesul nu este încă finalizat.

Bibliografie:

1. Antonesei, Liviu, *Polis și paideia. Șapte studii despre educație, cultură și politici educative*, Editura Polirom, Iași, 2005;
2. Antonesei, Liviu, *O introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și transdisciplinare ale educației*, Editura Polirom, Iași, 2002;
3. Cristea, Gabriela, *Managementul lecției*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003;
4. Cristea, Gabriela C., *Psihologia educației*, Editura Coresi, București, sine anno;
5. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universității București, București, 2003;
6. Kotasek J., *Aspecte ale formării cadrelor didactice în Europa Centrală și de Est*, Universitatea „Karlov”, Praga, 2005, sursă online: www.almamater.md/articles.
7. Niculescu, Rodica Mariana, *Formarea formatorilor*, Editura ALL, București, 2000;

8. Perreti, Andre de, *Educația în schimbare*, Editura Spiru Haret, Iași, 1996;
9. Romiță, Iucu, *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*, Editura Humanitas Educațional, București, 2004.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ: EDUCAȚIA PENTRU COMUNITATE (COMUNICARE, MARKETING PERSONAL, CETĂȚENIE ACTIVĂ)

Prof. învă. primar Badea Viorel

Școala Gimnazială „Constantin Ștefan”, Albești, jud. Ialomița

Association for Experiential Education definește educația prin serviciul în folosul comunității astfel: „O metodă prin care participanții învață și se dezvoltă prin participare activă în proiecte comunitare planificate în așa fel încât să atingă nevoile comunității. Aceste proiecte pot fi coordonate prin școala elementară, liceu sau instituții de educație superioară, prin programe de serviciu comunitar, prin comunitate cu scopul de a dezvolta responsabilitatea civică ce va fi integrată într-un curriculum academic pentru elevi sau componentele educaționale ale programului de serviciu comunitar la care participanții s-au angajat și furnizează structura și timpul necesar de reflecție pentru studenții participanți la procesul de serviciu în folosul comunității”.

Organizația National Youth Leadership Council din Statele Unite, condusă de Dr. James Kilsmeier, definește această metodă de educație astfel: „O filosofie, o pedagogie, un model pentru dezvoltare comunitară utilizat ca strategie educativă pentru a atinge scopuri sau standarde de învățare.” (K-12 Service-Learning Standards for Quality Practice National Youth Leadership Council)

Exemplu: CLUB DE LECTURĂ PENTRU SENIORI

Grup țintă: seniori, tineri, elevi, voluntari

Scurtă descriere: Crearea unui club de lectură pentru seniori – Proiectul vizează transferul “de cunoaștere între generații și încurajarea utilizării resurselor tradiționale din bibliotecă, precum și a celor digitale. Proiectul va presupune organizarea de către bibliotecă a unor sesiuni de lectură (susținute atât de vârstnici cât și de tineri) ce vor fi înregistrate și postate pe Internet putând fi apoi accesate și de alte persoane care nu au putut participa la evenimentele de socializare.

Participanții la aceste sesiuni vor fi încurajați să contribuie cu impresii pe forumul eComunitate, unde se va organiza o secțiune separată cu “recomandări de lectură” – unde vor fi prezentate, periodic, cele mai noi cărți achiziționate de bibliotecă dar și scurte descrieri ale unor volume clasice.

De asemenea, tinerii cu competențe digitale îi vor sprijini pe cei vârstnici să acumuleze cunoștințe de bază pentru utilizarea Internetului.

Educația ecologică sau pentru mediu accentuează aceste cinci obiective:

- **Conștientizarea:** ajută elevii să capete o înțelegere și sensibilitate față de întreg mediul și problemele lui; le dezvoltă abilitatea de a pricepe și de a deosebi stimulentele, de a procesa, rafina și extinde aceste percepții; contribuie la folosirea acestor abilități noi în mai multe contexte.

- **Cunoașterea:** ajută elevii să capete o înțelegere de bază privind funcționarea mediului, interacțiunea oamenilor cu mediul și despre cum apar și cum pot fi rezolvate problemele legate de mediu.

- **Atitudinea:** ajută elevii să capete un set de valori și sentimente de grijă pentru mediu, motivația și devotamentul de a participa la menținerea calității mediului.

Deprinderi: ajută elevii să capete abilitățile necesare identificării și investigării problemelor mediului și să contribuie la rezolvarea problemelor acestuia.

- **Participarea:** ajută elevii să capete experiență în utilizarea cunoștințelor și abilităților dobândite, în vederea unor acțiuni pozitive și bine gândite care vor conduce la rezolvarea problemelor mediului.

Exemplu

Și tu poți fi ecologist!

Din dorința de a avea un mediu curat și cât mai multe parcuri unde se pot relaxa, membrii clubului Total Energic IMPACT au dorit reamenajarea părculețului Navrom “Lumea copiilor”. Mai întâi s-a făcut o ecologizare a zonei, apoi s-au vopsit băncuțele și leagănele existente.

Primăria a răspuns prompt la inițiativa noastră de a ne ajuta să tăiem iarba și buruienile din parc. Prin această acțiune, copiii au redat culoare parcului și bucurie bunicilor că își pot plimba nepoții într-un mediu curat și sănătos.

Educația pentru antreprenoriat social are ca obiective:

- ✓ să dezvolte dorința de implicare socială, printr-un demers antreprenorial;
- ✓ să faciliteze dezvoltarea competențelor de înțelegere și interacțiune socială în comunitatea în care locuiesc;
- ✓ să inițieze tinerii în problematica afacerilor și a inițiativelor antreprenoriale;
- ✓ să clarifice pașii care trebuie urmați în construirea unei afaceri sociale.

Exemplu

– Încurajarea antreprenoriatului local prin promovarea tradițiilor populare

Grup țintă: seniori, tineri, elevi, antreprenori, voluntari, alți membri ai comunității

Scurtă descriere: Proiectul se va axa pe păstrarea și promovarea tradițiilor locale prin valorificarea eficientă a fondului de carte disponibil în bibliotecă și utilizarea tehnologiilor moderne. Proiectul va consta în realizarea unei secțiuni separate în bibliotecă care să cuprindă volume de interes pentru meșterii populari și tinerii antreprenori locali.

Se vor avea în vedere de asemenea activități de culegere, conservare, valorificare a meșteșugurilor și tradițiilor și promovarea antreprenorilor locali implicați în furnizarea de produse/servicii tradiționale prin organizarea de prezentări în școală sau în atelierele meșterilor populari. În cadrul evenimentelor, meșterii locali îi vor învăța pe tineri cum se realizează diverse obiecte tradiționale iar bibliotecarii vor furniza recomandări de lectură în funcție de tema abordată, promovând astfel fondul de carte disponibil la nivel local. Se va pune accent și pe modalitățile prin care obiectele tradiționale pot constitui baza unor afaceri de succes, iar meșterii populari și tinerii cu inițiativă pot deveni antreprenori.

Studii de caz: Împărțiți în trei grupuri, participanții primesc fiecare câte un studiu de caz pe care îl citesc în grup. Fiecare grup va trebui să prezinte celorlalți povestea.

După ce grupele își prezintă povestea și răspund la întrebările de procesare, liderul de club punctează cele trei idei de afaceri sociale și pune imagini sugestive în dreptul fiecăreia pentru ca participanții să își amintească mai ușor.

În acest context, facilitatorul va încerca să sublinieze dimensiunile antreprenoriatului social ca:

- afacere care valorizează și promovează munca unor persoane defavorizate;
- afacere care vinde produse la un preț accesibil unei categorii de populație defavorizată;
- afacere care donează profitul pentru cauza unor persoane defavorizate.

Fiecare grup va trebui să răspundă la două întrebări: De ce este specială ideea de afacere pe care au citit-o? Care sunt beneficiile pe care le aduce o astfel de afacere?

Educația pentru cetățenie activă (ECA)

Cuprinde orice activitate educațională formală, nonformală sau informală care pregătește un individ pentru a acționa pe tot parcursul vieții sale ca cetățean activ și responsabil, care respectă drepturile celorlalți; încearcă să contribuie la coeziunea socială, la înțelegerea reciprocă, la dialogul intercultural și inter-religios, precum și la solidaritate - promovând egalitatea dintre femei și bărbați și încurajând stabilirea de relații pașnice între popoare; reprezintă un factor de inovație în ceea ce privește

organizarea și administrarea sistemelor de învățământ în general, cât și curriculum-ul și metodele de predare.

Include o varietate de situații de învățare:

◆ **conducere și management** (leadership and management): linii de politică a educației, procesele interne de adoptare a deciziilor, distribuția puterii/ autorității, conducerea, împărtășirea responsabilităților, răspunderea publică, scheme de autodezvoltare, planificare, monitorizare și evaluare instituțională, comunicare, alocarea resurselor, sentimentul proprietății și al posibilității de acțiune;

◆ **etosul școlii sau activitățile de zi-cu-zi ale comunității școlare**: activități de grup, simboluri dominante, reprezentarea autorității, climatul școlar, liderii informali, relațiile interetnice;

◆ **participarea elevilor în**: consiliile școlii, „parlamente” ale elevilor, grupuri de interese și de presiune, activități de voluntariat, activități de tineret, viața comunității, activități media;

◆ **relații**: învățarea de la egali/ colegi, medierea și consilierea, curriculum-ul ascuns (învățarea informală și interpersonală), comunitățile online, relațiile elev-elev, profesor-profesor, profesor-părinți, profesor-elev, director-profesor, legătura dintre școală și comunitate;

◆ **activitățile din clasa de elevi**: metode și materiale auxiliare, evaluarea și notarea, stilurile didactice, disciplina, atmosfera, rolurile, lucrul în grup, activitățile extracurriculare, nonformale, rezultatele învățării.

În De Toverboom, copiii din clasa CD, clasa a VI-a, primesc de patru ori pe an un raport redactat de profesorul lor. Dar de ce să nu primească și profesorul un raport? Așa că profesorul Jan primește de două ori pe an un raport de la elevii săi. Astfel, pot învăța unii de la alții cum să facă față situației de a judeca și de a fi judecat. În septembrie, profesorul le cere elevilor să reflecteze asupra comportamentului său. În noiembrie, elevii scriu un raport despre Jan. Acesta discută cu ei unele aspecte care nu sunt foarte clare și le ia în considerare remarcile și propunerile. Înainte de Paște, sunt formulate alte rapoarte despre elevi și despre profesor. În acest moment al anului, profesorul mai poate încă să țină cont de comentariile elevilor pentru a-și îmbunătăți punctele sale forte și, mai mult, pentru a-și corecta punctele slabe. Elevii folosesc imagini, note, grafice, text, pentru a-și aprecia profesorul. Raportul oferă posibilitatea obținerii reacțiilor la anumite atitudini și comportamente. Creează elevilor un sentiment de încredere și face ca relația dintre elev și profesor să fie egală și reciprocă, ceea ce reprezintă baza pentru lucrul în echipă de calitate.

DERULAREA ACTIVITĂȚILOR ECOLOGICE ÎN GRĂDINIȚĂ PRIN INTERMEDIUL PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE

Educatoare Baltă Loredana

G.P.S., „Dumbrava Minunată”, Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud

Conceperea și realizarea unui parteneriat educațional ridică noi ștachete în fața educatoarelor, forțându-le să dobândească *prin învățare* competențele specifice managementului de proiect. Astfel, educatoarea (care oricum, în contextul socio-economic și profesional actual, trebuie să manifeste o mare receptivitate la schimbare, la cooperare educațională) este pusă în situația de a aborda și cu mai multă flexibilitate noi căi de soluționare a problemelor cu care se confruntă, încercând să armonizeze strategiile de comunicare, cooperare și colaborare cu diverse segmente ale societății: instituții de învățământ, instituții de cultură, societăți comerciale, organizații nonguvernamentale, asociații, familiile copiilor, persoane fizice, etc.

Și pentru că modalitatea eficientă și viabilă prin care se poate răspunde solicitărilor generate de neajunsurile din sistemul educațional, „forțând” comunitatea să vină în ajutorul copiilor este tocmai parteneriatul educațional, educatoarea este cea care trebuie să-l inițieze, să-l conceapă, să-l structureze pertinent și corect, traducându-l într-un proiect valoros pentru toate părțile implicate.

Diversele ocazii de relaționare cu colegile educatoare au relevat însă și o anumită reticență a unora față de abordarea parteneriatelor. Reticiența se poate datora unor cauze de tipul: lipsa surselor de informare, slaba putere de adaptare la schimbare, teama de inițiativă, de responsabilizare individuală, o slabă capacitate de a relaționa cu numărul uneori mare de persoane implicate în proiect, volumul mare de muncă și de timp ce-l incumbă - pentru care nu au disponibilitate.

Chiar și cu astfel de situații, practicarea în parteneriat a proiectelor rămâne un instrument valoros al grădiniței - în general, un mare câștig pentru educația copiilor - în special. Parteneriatul vizează o multitudine de persoane și instituții. Personal, am stabilit relații parteneriale cu familiile copiilor, cu colegile din grădiniță și din alte unități de învățământ, cu învățătoare, cu psihologi, cu profesorii ce predau opționalele, cu conducători de instituții, cu societăți comerciale, asociații, organizații, persoane civile, etc. Organizarea și desfășurarea unor activități pe bază de proiect, cum sunt cele din parteneriat, oferă o viziune amplă și sistemică, creează posibilitatea structurării clare a muncii,

iar lucrul în parteneriat aduce în plan personal deschideri spre domenii noi și multiple satisfacții partenerilor.

În esență, a manageria un proiect înseamnă a stăpâni arta de a ști să faci o schimbare: înseamnă să găsești modul optim pentru a atinge un scop, să poți conduce efectiv resursele disponibile pentru a atinge scopul, să identifici just competențele persoanelor implicate în proiect și să le utilizezi corespunzător, să combini atitudini, abordări și tehnici ce se aplică la o gamă largă de sarcini iar apoi să fii capabil să gestionezi cu succes schimbarea pentru a-i rezerva valoarea de câștig.

Schimbarea vizată de proiect trebuie să fie explicit motivată printr-un argument de necesitate, ce răspunde întrebărilor: „Ce se întâmplă dacă derulăm proiectul?”, „Ce s-ar întâmpla dacă nu derulăm proiectul?”. Răspunsurile obținute în urma unei analize pe mai multe planuri conturează din ce în ce mai mult conținutul proiectului.

Printre proiectele naționale derulate de-a lungul timpului, cu grupele de copii la care am lucrat pot aminti: *Ecogrădinița*, *Noile educații*, *Kalocagathia*, *Da! Poți*, *Să citim pentru mileniul III* și *Curcubeul Schimbării*.

În continuare voi exemplifica aspecte din cadrul proiectului *Ecogrădinița* derulat cu copiii din grădinița noastră, intitulat „Copiii iubesc și ocrotesc natura”. Pentru realizarea acestui proiect ne-am stabilit ca obiectiv cadru dezvoltarea capacității copiilor de explorare –investigare pentru cunoașterea și protecția mediului înconjurător, obiectiv pe baza căruia s-au stabilit obiectivele de referință, conținuturile, mijloacele de realizare și temele corespunzătoare.

Voi prezenta în continuare câteva situații de învățare prin care am urmărit ca preșcolarii să aibă conturat un context concret de a analiza condițiile normale de viață pentru plante, animale și om, putând să remarce evoluția unei plante într-un mediu curat și într-altul poluat, să descopere efectele nocive ale poluării, să învețe să protejeze solul, apa, aerul de care depind viața pe pământ. În plus, preșcolarii au putut să participe activ și afectiv la îngrijirea unor plante (copaci, iarbă, flori), conștientizând ideea păstrării sănătății mediului natural. Toate acestea sunt menite a contribui și la formarea comportamentului civic, prin cultivarea iubirii și a respectului pentru natură.

Activitățile desfășurate cu copiii, în cadrul proiectului, privind problema ocrotirii solului pornesc de la ideea că tot ce este în jurul nostru, fără a fi fost făcut de mâna omului, formează mediul natural (nori cu ploaie, flori, păsări, animale, păsări etc.), iar noi avem datoria de a-l păstra sănătos.

Dacă pământul este sănătos și noi vom fi sănătoși. Gunoii este un dușman al sănătății pentru că degradează, îmbolnăvește mediul în care trăiesc oamenii și celelalte ființe de pe pământ.

Cunoscând și observând din ce se compune gunoiul (ambalaje, hârtii, plastic, sticle, etc.),

copiii au învățat să diferențieze actele corecte de cele dăunătoare asupra solului, să nu le repete sau să nu inițieze astfel de acțiuni, respectiv-în privința depozitării resturilor și gunoaielor, să o facă în zone speciale și nu în locuri publice sau în apă. De asemenea, în cadrul proiectului, împreună cu școlarii cu care am fost în parteneriat, am desfășurat acțiuni ecologice în Parcul Municipal (adunare de deșeuri de pe spațiul verde).

În timpul plimbărilor, vizitelor și excursiilor, copiii au fost îndemnați să observe ordinea, curățenia, aspectul estetic al parcurilor, al grădinilor și al curților, bucurându-și sufletul și ochii și îmbogățindu-și în acest fel educația estetică. Au participat și la activități desfășurate de adulți, înțelegând că o parte din gunoi se poate transforma în îngrășământ pentru pământ prin descompunere naturală sau prin ardere, dar nu și cel alcătuit din obiecte de plastic, dăunător oamenilor și animalelor.

Prin intermediul poveștilor create, pe diverse teme: „O faptă bună”, „Pământul, casa noastră”, copiii au desprins ideea că, în loc să păstrăm lucruri și jucării care nouă nu ne mai folosesc și sunt în stare bună, putem să le dăruim celor care au nevoie de ele.

Cu prilejul unor activități practice, gospodărești, copiii au învățat că lucrurile pot fi refolosite.

Îngrijind grădina proprie și curtea grădiniței din primăvară până în toamnă, copiii au văzut și au înțeles că resturile vegetale formează o hrană bună pentru pământ, menținând apa în sol și ajutând plantele să crească, iar legumele și fructele să fie mai sănătoase decât cu chimicale.

Pentru evaluarea cunoștințelor însușite am folosit următoarele fișe: „Desenează lucruri care nu produc poluare”, „Încercuiește acțiunile oamenilor care pot afecta mediul înconjurător”, „Arată prin desen unde poți construi o casă”.

Curiozitatea copiilor duce la acumularea de cunoștințe multiple despre mediul înconjurător, despre protejarea lui, contribuind la dezvoltarea capacității de a gândi logic și a interpreta corect anumite aspecte din jurul lor. Aceasta este calea pe care, pornind încă din preșcolaritate, vor putea deveni cetățeni responsabili și conștienți de pericolele distrugerii mediului. Ei, cu toții astăzi copăii, vor putea deveni generația care să stopeze și să diminueze pagubele pe care noi, generațiile anterioare, poate fără cunoștință de cauză, le-am făcut naturii.

Bibliografie:

1. Apostol, D., *Neștiuta natură*, Editura Ion Creangă, București, 1988
2. Bora, E., *Apărarea mediului înconjurător*, Colecția „ABC”, București, 1976.
3. *Revista învățământului preșcolar*, Nr.1/1991, București;
4. *Revista învățământului preșcolar*, Nr. 3-4/1996, București.

COMPETENȚE, NU DOAR CUNOȘTINȚE

Prof. Bargan Gabriela

Liceul Teoretic „Callatis”, Mangalia, jud. Constanța

Schimbările economice și sociale generate de răspândirea tehnologiei în majoritatea domeniilor vieții se reflectă și în discursurile și practicile educaționale, iar efectele crizei de sănătate provocate de pandemie la nivel mondial asupra procesului de învățământ evidențiază avantaje și neajunsuri ale educației digitale în contexte diferite. Acest volum reunește contribuțiile mai multor specialiști în științele educației care converg spre ideea că învățarea în societatea de astăzi presupune o nouă perspectivă asupra conținuturilor învățării prin integrarea oportunităților puse la dispoziție de noile tehnologii de informare și comunicare. **Educația digitală** oferă un plus de informație pentru identificarea unor modalități de adaptare la viitor și de abordare a provocărilor cu care se confruntă sistemele de învățământ.

În ultimele luni, sistemul de educație a fost împins spre o digitalizare de prea mult timp așteptată. Profesorii, elevii, orele de curs, materialele adiționale, temele, îndrumarea școlară și discuțiile și-au găsit noi modalități de exprimare, în timp ce aplicații circumscrise deseori comunicării au devenit instrumente de lucru.

Transformarea digitală a educației este însă una semnificativă și, chiar dacă impactul sau forma precisă pe care o va îmbrăca sunt dificil de anticipat, este clar că reluarea activității fizice în grădinițe, școli și universități se va face în anumite condiții care vor impune continuarea folosirii instrumentelor digitale. Mulți comentatori au apreciat potențialul transformator al acestei perioade, în special în ceea ce privește dimensiunea administrativă, gestionarea online a întregului lanț de proceduri birocratice fiind, fără îndoială, un rezultat indirect cu potențial benefic.

Avem de a face cu o problemă serioasă a adaptării conținutului și metodelor de predare la specificul interacțiunilor de la distanță. Este evident că nu toate sistemele educaționale au fost pregătite pentru șocul epidemiei. În condițiile în care activitatea online va deveni o prezență cel puțin recurentă în educație, această adaptare pedagogică și metodologică trebuie să se producă.

În lipsa unui conținut educațional online, a unor profesori pregătiți să își realizeze în aceste condiții meseria și, nu în ultimul rând, a unei dotări cu materiale adaptate, raportările despre orele

ținute la distanță rămân exclusiv statistici. De aceea, este util ca anumite proiecte demarate cu mult timp în urmă privind formarea profesorilor să devină o normă și să beneficieze de suportul necesar.

Trebuie să avem în vedere că digitalizarea educației nu reprezintă exclusiv doar comunicarea unor seturi de elemente necesare unui viitor loc de muncă. Educația presupune și transmiterea de norme și valori, formarea gândirii critice și educarea viitorilor cetățeni digitali ai Uniunii Europene.

Utilizarea unor metode și tehnici inovatoare de predare la clasă, astfel încât utilizarea calculatorului, nu doar la orele de TIC, să le dezvolte motivația pentru activitățile de învățare, le va permite, în viitor să se integreze mai ușor în societate.

În procesul instructiv-educativ, importante sunt jocurile educative pentru dezvoltarea competențelor și abilităților de bază sau pentru consolidarea cunoștințelor despre calculator.

Jocurile educative sunt foarte populare în rândul copiilor. Acestea sunt bine exprimate, viu colorate, personajele se mișcă și vorbesc. Sarcinile propuse copiilor, de obicei, sunt împărțite în funcție de tematică, sunt adaptate la vârstă și au un nivel diferit de complexitate. Singurul neajuns al acestor jocuri este imposibilitatea de schimbare a conținuturilor, de adaptare la tema dorită de profesor.

Schimbările la care asistăm în viața de zi cu zi, fie că sunt de natură economică, tehnologică sau culturală, vin deopotrivă cu părți bune și părți mai dificile, dar invariabil ele implică nevoia de adaptare. Unul dintre cele mai vizibile beneficii pe care le aduce TIC este accesibilitatea informației. Creatorul informației este liber să limiteze răspândirea ei către anumite grupuri, dar de asemenea are la dispoziție instrumente prin care să o propage către persoane potențial interesate.

Tehnologia atrage foarte ușor elevul în diferite discuții și îl face să depășească acele bariere care apar la o ascultare tradițională, dispare tracul, frica de eșec. Învățarea digitală înlocuiește din ce în ce mai mult metodele educaționale tradiționale.

Indiferent de cât de multă sau puțină tehnologie este integrată în clasă, învățarea digitală a ajuns să joace un rol crucial în educație. Cum? Prin faptul că îi face pe elevi să fie mai interesați să învețe și să-și extindă orizonturile, iar astfel să se renunțe la metodele tradiționale de educație.

Educația digitală îi face mai deștepti pe elevi. Instrumentele digitale și tehnologia le dezvoltă elevilor abilități auto-didactice eficiente de învățare. Aceștia devin capabili să identifice ceea ce au nevoie pentru a învăța, găsesc și utilizează resursele online, și aplică informațiile inclusiv la școală, la teme și proiecte. Acest lucru le sporește eficiența și productivitatea.

Pe lângă implicarea mai mare a elevilor, instrumentele și tehnologia digitală dezvoltă abilități de gândire critică, care stau la baza dezvoltării raționamentului analitic. Copiii care explorează întrebări deschise folosindu-se de propria imaginație și logică, învață să ia decizii mai coerente, spre deosebire de

memorarea temporară a lecțiilor din manual.

În plus, digitalul oferă adesea o modalitate mai interesantă și mai cuprinzătoare de informații. Fapt care se reflectă în scăderea absenteismului în școlile care folosesc deja instrumentele digitale și notele mai mari pe care le obțin elevii. Mai mult decât atât, când elevul își poate urmări propriul progres, îi sunt sporite motivația și responsabilitatea.

Instrumentele digitale de învățare implică profesorii și părinții la un nivel mai profund, cum ar fi platformele sociale, îi ajută pe profesori să creeze și să administreze grupuri de lucru / comunicare. Astfel, câștigă foarte mult timp și reușesc să răspundă nevoilor fiecărui elev în parte, făcând educația mai productivă prin comunicare continuă și dinamică, ceea ce nu se poate realiza în totalitate folosind numai metodele tradiționale.

Bibliografie și webografie:

1. Botnariuc, P., *Competențele informatice ale practicienilor în consiliere* în “Revista de pedagogie”, An LVII Nr. 1-3/2009, Institutul de Științe ale Educației, București, 2009
2. Iacob, M., *Virtual Guidance* în “Revista de Pedagogie”, Institutul de Științe ale Educației, București, 2010
3. Ghid *Orientarea prin web*, Editura Mentor, București, 2002
4. <http://www.business24.ro/microsoft/stiri-microsoft/drogul-email-ului-40-de-anide-dependenta-1492046>)
5. <https://blog.scoala365.com/2018/11/22/beneficiile-educatiei-digitale-vs-metodele-educatiei-tradi-tionale/>
6. https://adevarul.ro/news/politica/educatiadigitala-nu-trebuie-privilegiu-1_5eb00e9f5163ec427170c5f7/index.html
7. <https://www.creatorideeducatie.ro/concurs/educatia-in-era-digitala/>

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI NONFORMALE PRIN TEATRU

Prof. Barmoș Loredana Mirela
Palatul Copiilor Oradea, jud. Bihor

“Ideea de Școală și ideea de Teatru nu sunt decât una și aceeași idee. Ele s-au născut împreună”.

Jacques Copeau

Trăim într-o societate deschisă în care omul participă la numeroase procese democratice, iar rolul artelor se definește pe mai multe planuri. Referindu-mă la domeniul teatrului și al artelor spectacolului, s-a dezvoltat teatrul educativ, pot spune, terapia prin teatru. Există o eficiență a metodelor teatrale în învățarea socială, aici mă refer la modificările comportamentale redată prin schimbări de mentalitate și atitudini valorice.

Introducerea în școli și universități a educației teatrale și comportamentale a fost extrem de benefică această decizie, atât ca activitate extracurriculară, cât și ca materie opțională în curriculum. Cu ajutorul jocului și a improvizației, ca metode teatrale se pot elimina unele prejudecăți, preconcepții, comportamente sau atitudini în diferite planuri valorice. Modalitatea de concepere a programelor teatrale are în vedere diferite nivele educaționale; există un echilibru în raportul dintre activitățile teatrale extrașcolare și elementele din planurile de învățământ.

În zilele noastre, profesorul trebuie să fie pregătit să facă față unor cerințe tot mai complexe din partea societății contemporane și să își stabilească locul în viața elevilor pe care îi educă, dar și în comunitatea din care fac parte. Dorințele copiilor fac din unitatea de învățământ un mediu colorat, un mediu care suferă tot timpul schimbări. Internetul, privit cu reticență inițial, a devenit acum un spațiu de comunicare nelimitat, cu ajutorul căruia școala își poate forma o imagine.

Teatrul educațional poate fi înțeles ca formă de *teatru total*, deoarece poate să reprezinte o întreagă experiență teatrală pentru elevi: teatrul educativ trebuie să stabilească echilibrul între teatru ca metodă de învățare și teatru care te îmbogățește prin experiență.

Educația teatrală este un parcurs creativ care le oferă copiilor să practice tehnici teatrale pentru a învăța și a se dezvolta prin experimentare/încercare directă. În orice activitate care ține de mediul

teatral, elevul pătrunde într-un mediu imaginar, în diferite situații/contexte, astfel încât el poate să descopere conflicte, atitudini, griji, nevoi, probleme, emoții, copilul plecând de la orele de teatru mai pregătit pentru viața cotidiană.

Rolul profesorului de teatru este acela de a fi un ghid în această frumoasă descoperire/călătorie, unde parcursul elevilor reprezintă o mai bună cunoaștere a sinelui și dobândirea libertății personale. “Adevărata libertate personală și auto-expresia pot înflori numai într-o atmosferă unde relațiile asigură egalitatea între elev și profesor”⁵, așadar, cadrul didactic de teatru trebuie să asigure un mediu/climat favorabil dezvoltării spontaneității și creativității elevilor; întotdeauna eliminăm judecata, de orice natură ar fi ea,

Așadar, educația prin teatru poate avea o deschidere interdisciplinară care face parte din modul de a gândi specific învățământului contemporan. Jocurile și activitățile teatrale sunt aplicate în funcție de obiectivele și de natura grupul la care le aplicăm, astfel ne vor ajuta să eliminăm autoritarismul; la orele de teatru atât profesorul, cât și copiii trebuie să lupte pentru propriile descoperiri și imaginații.

Viola Spolin considera că toate ființele umane sunt capabile să fie creative și spontane, iar jocurile teatrale utilizate de ea au ca menire eliberarea naturii adevărate din fiecare elev. Jocuri care țin de aria teatrală implică experimentare și implicare la mai multe niveluri (intelectual, fizic, mental).

Obiectivele orelor de teatru sunt: armonizarea grupului, dezvoltarea abilităților de concentrare și ascultare; utilizarea tehnicilor de respirație, dezvoltarea expresivității fizice și vocale; utilizarea memoriei senzoriale și a imaginației pentru a portretiza locuri și persoane; dezvoltarea limbajului, dezvoltarea tehnicilor de comunicare, dezvoltarea spontaneității; utilizarea tehnicilor teatrale într-un spectacol/moment.

La orele de teatru din cadrul Palatului Copiilor Oradea, copiii își dezvoltă și corectează vorbirea prin exercițiile de dicție, deoarece este important să vorbim corect, clar și frumos pentru a putea fi înțeleși.

Vă sugerez câteva exerciții de dicție:

- Exercițiu pentru corectarea sigmatismului pentru sunetul S: sa, se, si, so, su, să, sî, stras, stres, stris, stros, strus, străs, strâs;

1. ⁵ Bogdana Darie, *Curs de arta actorului*, Editura UNATC Press, București, 2015

- Exercițiu pentru optimizarea mecanismului de articulație pentru consoana R: rariștea din Rarău rârâia rău;
- Exercițiu pentru optimizarea mecanismelor de articulație pentru consoana P: pescărușul Piști pișcă pești în pește, cât ai zice pește.

EXERCITIU DE DICȚIE
Smaranda cea smerită se smucea și se
smulgea din smalțul smaraldului smântânit,
smotocind smiorcăiții smintiți ai
smârcurilor.

Tot în cadrul orelor de teatru, elevii practică diferite jocuri pentru a-și dezvolta observarea, concentrarea atenției, imaginația, spontaneitatea, memoria, libertatea de exprimare în public; doresc să vă împărtășesc un astfel de joc pe care l-am exersat cu elevii, acesta având ca scop concentrarea atenției asupra unuia sau mai multe puncte de concentrare. Jocul se numește *Mâna magnetizată*: participanții își imaginează că în podul palmei au atașat un magnet extraordinar de puternic. Grupul trebuie să fie împărțit în perechi. Un participant are magnetul, iar celălalt urmărește magnetul din palma colegului, inițial cu privirea, capul și mai apoi cu diferite părți ale corpului. Elevul care urmărește mișcarea trebuie să fie atent să mențină tot timpul distanța dintre jucători, intensitatea și ritmul mișcării.

Un alt joc pe care-l folosesc este despre percepții, reprezentări, *cum văd eu lumea* are legătură cu experiențele pe care le-am trăit și cu procesele cognitive și emoționale pe care le-am parcurs în existența noastră. Exercițiul se numește “Atinge obiectul și descrie-l”: copiii sunt așezați în spațiul clasei, fiecare ocupă locul în spațiu (pe podea sau pe scaun). Închid ochii sau sunt legați la ochi cu o bucată de material. Apoi, profesorul dă fiecăruia câte un obiect. Sarcina este aceea de a-l pipăi, cântări la mână, mirosi și apoi a-l descrie cu lux de amănunte, ca mai apoi să îl recunoască și denumească.

Sentimentele izvorăsc din adâncul necuprins al ființei noastre, ele sunt mai durabile ca emoția și mai puțin puternice. Jocurile referitoare la sentimente sunt foarte bine privite/percepute de către elevi, ei sunt interesați de înțelegerea și gestionarea sentimentelor.

Propun jocul “Pătratul emoțiilor”: profesorul marchează în sala de clasă (cu cretă sau scotch) un pătrat împărțit în patru zone diferite: pătratul bucuriei, pătratul tristeții, pătratul fricii și pătratul furiei. Elevii sunt încurajați să meargă prin spațiu, analizând fiecare pătrat și încercând să diferențieze mintal emoțiile puse în pătrat, găsind exemple din propria experiență de viață. Apoi, profesorul propune anumite situații de viață (test la matematică, excursie la mare, mi-am pierdut cățelul). La auzul acestor propoziții, toți elevii merg în pătratul pe care ei îl consideră corespunzător situației. Ajunși în

pătrat, elevii observă care dintre colegii lui sunt în același pătrat și care sunt în celelalte. După această observare, elevii din același pătrat se îmbrățișează și reiau jocul, pornind din nou de la mersul relaxat prin spațiul de joc.

Toate aceste jocuri contribuie la dezvoltarea copiilor, îi descoperă și le pune în valoare calitățile, îi face să fie mai stăpâni pe situații de criză, ajutându-i să-și dezvolte imaginația și creativitatea. Prin joc elevii își redau emoțiile, cunoștințele, se eliberează de tensiuni/blocaje, își satisfac dorințele. Diversitatea jocurilor și a exercițiilor de improvizație generează posibilitatea exersării imaginației, comunicării, intuiției, gândirii, memoriei, autoevaluării, munca în echipă; toate acestea contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevilor, la dezinhibare și spontaneitate.

Doresc să vă împărtășesc participarea la Festivalul Național "Zilele Teatrului pentru copii – Lucian Blaga”, ediția a XII-a, de la Alba Iulia, în 12 iunie 2020, elevele Mitrică Ilinca și Matei Maria au participat cu sceneta/dialog “Ioană și cucoană”, ocupând locul al doilea.

La orele de teatru elevii au ocazia de a se pune “în pantofii altuia” și astfel vor înțelege și un alt punct de vedere, descoperind mai multe decât știau înainte. Jocurile deschid universul extrem de variat al realității interumane, oferind șanse de a pătrunde la alte nivele, dezvoltând dorința copilului de a se comporta în diferite moduri.

Bibliografie:

1. Darie, Bogdana, Sehlanec, Romina, Jicman, Andreea, *Jocuri teatrale*, Editura UNATC Press, București, 2016
2. Mandrea, Nicolae, *Teatralitatea*, Editura UNATC Press, București, 2006
3. Gilea, Marius, *Despre improvizație*, Editura UNATC Press, București, 2018
4. Tauber, Robert T., Sargent, Cathy, *Acting lessons for teachers*, Editura Greenwood Group, USA, 2007
5. Bețiu, Mihaela, *Ghidul candidatului la actorie*, Editura UNATC Press, București, 2016

6. Darie, Bogdana, *Curs de arta actorului*, Editura UNATC Press, București, 2015
7. Spolin, Viola, *Improvizație prin teatru*, Editura UNATC Press, București 2008

BENEFICIILE EDUCAȚIEI ARTISTICE LA ȘCOLARI

Prof. înv. primar Băbuși Mariana Mădălina
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Pitești, jud. Argeș

Fiecare tânăr merită o educație completă și competitivă, care include artă. Structura globală, cultura inovației și spiritul antreprenorial depind de puterea unei educații de clasă mondială. Există suficiente date care să susțină, cu credința, că studiul și participarea în artele fine este un component cheie pentru îmbunătățirea învățării în toate ariile academice.

Studiile au arătat că toți copiii prosperă atunci când au oportunități să participe la o educație care include amuzament, diversitate și aplicații practice – genul de lucruri care sunt încurajate în mod natural în orele de arte plastice, muzică și teatru. Atunci când dragostea de arte a copiilor este stimulată, pasiunea pentru creativitate îi va ajuta pentru întreaga viață.

EDUCAȚIA ARTISTICĂ CREȘTE IMPLICAREA ELEVILOR

Arta are recompense imediate, se focusează pe realizările pozitive, dezvoltă produse concrete și facilitează colaborarea. Ea oferă multe oportunități pentru ca elevii să-și demonstreze abilitățile prin performanță autentică. Arta le permite copiilor să-și crească încrederea și să învețe cum să gândească pozitiv despre ei și despre învățare. Educația artistică ajută la a face învățării să conteze pentru elevi prin oferirea unui mediu în care aceștia să conecteze noi cunoștințe la experiențele lor personale și să exprime ce au învățat către alții.

COPIII ÎNVAȚĂ OBICEIURI, COMPORTAMENTE ȘI ATITUDINI POZITIVE

Educația artistică ajută promovarea unei culturi și a unui climat pozitiv în școli. Când școlile integrează arta în curriculum, sesizările disciplinare scad, în timp ce eficacitatea abilității profesorilor de a rezolva nevoile tuturor elevilor crește. Învățarea unui instrument muzical, crearea unei picturi, învățarea dansului sau cântatul într-un cor îi ajută pe elevi să realizeze că pașii mici, practica pentru îmbunătățire, să fii persistent și răbdător sunt atribute importante pentru dezvoltarea lor. Elevilor le crește încrederea pe măsură ce reușesc lucruri care nu vin ușor. Învățarea unei discipline artistice îi ajută pe tineri să-și dezvolte caracterul. Aceștia învață obiceiuri, comportamente și atitudini care sunt necesare pentru succesul în orice domeniu.

ARTA SPOREȘTE CREATIVITATEA

Educația artistică dezvoltă creativitatea, una dintre cele cinci abilități de top pe care angajatorii le caută în secolul XXI. Elevii care primesc o educație bogată în artă performează mai bine la evaluările de creativitate decât cei care primesc o educație cu puțină artă sau deloc. De exemplu, elevii care practică arte arată mai multe flexibilitate și adaptabilitate în gândire decât colegii lor. Imaginează-ți ore în cadrul cărora elevii creează propriile lor lucrări de artă pline de culoare care arată o folosire creativă a spațiului, dezvoltând propriile lor ritmuri sau scriind și producând propriile lor piese de teatru. Aceste ore oferă un mediu minunat pentru intensificarea creativității, care este o abilitate importantă pe care să o ai într-o lume schimbătoare.

ELEVII ÎȘI ASCUT ABILITĂȚILE DE GÂNDIRE CRITICĂ

Arta poate promova nivele înalte de gândire care trec peste învățarea altor subiecte academice, dar și peste viața dincolo de școală. Prin artă, copiii învață să observe, să interpreteze, să vadă diferite perspective, să analizeze și să sintetizeze. Într-o lume unde elevii trebuie frecvent să străbată o mare de informații pentru a determina care merită încredere și sunt relevante unui anumit subiect, abilitățile de gândire critică sunt esențiale pentru pregătirea pentru facultate și pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

ARTA PREDĂ METODELE PENTRU ÎNVĂȚAREA ABILITĂȚILOR LINGVISTICE

Pe măsură ce elevii citesc note, compun muzică, cântă la un instrument, memorează pași de dans, creează o pictură sau joacă într-o dramă, ei învață și să dezvolte noi concepte, să construiască un vocabular și să înțeleagă o limbă nouă.

ARTA ÎI AJUTĂ PE ELEVII SĂ ÎNVEȚE MATEMATICĂ

Arta cere măsurare, manipularea numerelor și gândirea proporțională, toate acestea promovând o gândire matematică. Elevii învață și tipare (tipare de ritmuri muzicale sau de dans), relații spațiale și geometrice (tipare de arte vizuale) și abilități tridimensionale (realizarea modelelor din lut). Elevii care studiază artă, în special muzică, își depășesc colegii neartistici la evaluările matematice. Arta care integrează instrucția matematică facilitează și stăpânirea calculelor, estimărilor și a conceptelor mai dificile precum fracțiile.

ARTA EXTINDE ȘI ÎMBOGĂȚEȘTE ÎNVĂȚAREA ALTOR SUBIECTE

Lucrările de artă oferă un context vizual pentru învățarea perioadelor istorice. Muzica, pictura, drama și dansul ajută literatura să prindă viață. Proiectele grafice și desenele, precum acelea făcute de inventatori și ingineri, completează învățarea despre principiile și inovațiile științifice și tehnologice. Un raport realizat de ”Americans for the Arts” susține că tinerii care sunt expuși regulat la artă (trei ori pe zi, trei zile pe săptămână) sunt de patru ori mai predispuși să fie recunoscuți pentru

realizările academice, să participe la competiții de matematică și știință sau să câștige un premiu pentru scrierea unui eseu sau a unui poem.

ÎNVĂȚAREA ESTETICĂ ESTE, ÎN SINE, PREMIU

Arta îi învață pe tineri despre frumusețe, proporții și grație. Elevii pot examina conflictul, puterea, emoția și viața în sine. Puterea artei este abilitatea sa minunată de a ne aduce bucurie, de a ne ajuta să înțelegem tragedia, de a promova empatie și de a face cuvintele scrise să prindă viață.

ELEVII EXERSEAZĂ MUNCA ÎN ECHIPĂ

Practicarea artei dă voie elevilor să experimenteze cum se simte să fi un membru activ al unei comunități și să lucrezi ca o echipă pentru a determina și atinge un țel comun. În dezvoltarea unei producții teatrale, a unei reprezentații de grup sau orice alt tip de efort artistic realizat prin colaborare, elevii exersează arta fină a muncii în echipă. În timp ce ei lucrează împreună, învață să înțeleagă diferențele și diversitatea și realizează felul în care munca în echipă contribuie la o performanță minunată. De asemenea, prin învățarea elevilor cum să trăiască și să lucreze împreună, arta contribuie la facerea școlilor medii mai sigure și mai pașnice de învățare. În artă, elevii învață să-și articuleze intențiile, să primească și să ofere critică constructivă și să asculte activ ideile altora.

EDUCAȚIA ARTISTICĂ CREȘTE CAPACITATEA DE A FI LIDER

Elevii care participă în artă dezvoltă abilități de lideri, inclusiv luarea deciziilor, construirea unei strategii, planificarea și reflexia. Ei, de asemenea, se pregătesc să folosească aceste abilități eficient în dezvoltarea unui sens de identitate puternic și a unei încrederi în posibilitatea lor de a afecta lumea din jur, în feluri însemnate.

Așa cum scoate la lumină rezumatul vizual publicat de revista *Noi, părinții (We The Parents)*, lista de beneficii este extraordinară:

- **Îmbunătățirea abilităților sociale:** Participarea la orele de educație artistică (cu aplicații practice, nu doar teorie) este legată de o participare proactivă, colaborare, o vedere mai nuanțată a lumii și o abilitate crescută de a folosi toleranța și empatia atunci când comunică cu alții.
- **Dezvoltarea caracterului:** Sentimentele de pozitivitate, bunăstare, stimă de sine sunt asociate cu timpul petrecut în orele de arte, ca și abilitatea de a utiliza auto-reflecția pentru a evalua comportamentul.
- **Dezvoltarea fizică:** Utilizarea instrumentelor și tehnicilor artistice pe care le încurajează artele pot ajuta copiii să-și rafineze abilitățile motorii, grosiere și fine și abilitățile de coordonare mână-ochi (ureche-ochi-controlul corpului-respirație – în cazul muzicii, dansului, teatrului)

- **Recunoașterea academică/ școlară:** Copiii care participă la educația artistică vor fi probabil mai lăudați pentru meritele școlare, vor deține poziții mai vizibile în clase și vor merge spre educația superioară. De asemenea, este mai puțin probabil să renunțe la școală (chiar dacă provin din medii dezavantajate).

Bibliografie:

1. <https://wetheparents.org/arts-education>
2. <https://libertyclassicalacademy.org/importance-arts-education/>
3. <https://www.americansforthearts.org/by-topic/arts-education/national-arts-in-education-week>

INTEGRAREA TEHNOLOGIILOR MULTIMEDIA ÎN PROCESUL INSTRUCTIV- EDUCATIV

Prof. înv. primar Bădeanu Laura
Școala Gimnazială Nr. 4, Moreni, jud. Dâmbovița

”Calitatea cea mai importantă a unui educator este că trebuie să fie el însuși o persoană care învață; dacă și-a pierdut capacitatea sa de a învăța, nu mai are ce căuta în tovărășia celor care și-au păstrat-o pe a lor.”

(H. Overstreet)

Calitatea educației este un deziderat al instituției școlare, un ansamblu de acțiuni și programe capabile să satisfacă așteptările beneficiarilor și standardele de calitate, în funcție de realitățile complexe economice, politico-administrative și culturale ale unei țări în context european.

A asigura calitatea educației înseamnă a avea capacitatea de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele politicilor educaționale naționale și europene. Acest proces complex presupune o bună planificare și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea, autoevaluarea și evaluarea rezultatelor și îmbunătățirea lor permanentă.

“Complexitatea atribuțiilor pe care le îndeplinește și rolul de conducere pe care îl exercită în desfășurarea activităților didactice atribuie profesorului însușirea de principală resursă umană a activității de instrucție și educație” (Potolea D., 2008, p. 429).

Cadrul didactic are în primul rând rolul de a organiza și de a conduce activitatea didactică. Acesta asigură activitatea centrată pe elev prin documente, prin metode și mijloace didactice moderne (brainstormingul, problematizarea, jocul didactic, lucrul pe grupe etc. utilizarea laptopului, internetului, prezentări Powerpoint, Prezi etc), prin lecții interdisciplinare, transcurriculare care să îi atragă pe elevi, să le stârnească curiozitatea pentru a descoperi singuri, pentru a le dezvolta creativitatea etc. Elevii fiind atrași de materia respectivă, vor deveni pasionați, vor dori să cunoască mai mult, o parte din ei vor participa la concursuri, unde vor obține performanțe.

Insertia TIC în activitatea educațională are un puternic impact asupra strategiilor didactice și a dezvoltării unor forme de organizare a instruirii care nu sunt posibile cu ajutorul metodelor și mijloacelor tradiționale. Actul învățării nu mai este considerat a fi efectul demersurilor profesorului, ci rodul unor interacțiuni ale elevului cu cel care conduce învățarea, cu calculatorul, cu telefonul mobil, cu sursele de informare puse la dispoziție (Internet, medii de învățare colaborative on-line etc.). Experiența prezentată în literatura de specialitate evidențiază ca avantaje ale învățării beneficiare de insertia TIC, următoarele:

- ✓ Stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă;
- ✓ Considerarea învățării din punct de vedere al folosirii ulterioare a cunoștințelor dobândite;
- ✓ Individualizarea învățării și creșterea randamentului însușirii conștiente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- ✓ Realizarea învățării interdisciplinare, interactive, centrate pe elev, folosind metode euristice;
- ✓ Creșterea interesului și a motivației educabililor;

Introducerea TIC și a instrumentelor Social Media și WebSolution în activitatea didactică, astfel încât, prin suportul pe care îl oferă, să contribuie la creșterea nivelului de competențe ale cadrelor didactice sunt:

a) substituția, când practicile instruirii se desfășoară tradițional, dar cu utilizarea accidentală a noilor tehnologii; de exemplu, a singurului computer din clasă, în locul unei scheme desenate pe tablă;

b) tranziția, când noile practici încep să apară, iar vechile practici încep să fie puse sub semnul întrebării; de exemplu, utilizarea unor softuri pentru exersare de tip drill and practice; rularea unei „lecții” în întregime, chiar dacă alt moment al activității de învățare putea fi rezolvat mai eficient pe altă cale;

c) transformarea, când tehnologiile TIC facilitează **practici noi**, în comparație cu care practicile tradiționale par perimate; de exemplu, în cazul utilizării softurilor de simulare a unor procese.

În funcție de scopul activităților de instruire, **în procesul didactic sunt utilizate diferite instrumente TIC** care pot juca roluri complexe în sprijinirea procesului de predare-învățare-evaluare. Din perspectiva situațiilor de învățare, instrumentele TIC se împart în patru categorii:

- de informare;
- de situare;

- de construire a cunoașterii;
- de comunicare.

Kahoot este o aplicație ce poate fi folosită cu succes la majoritatea disciplinelor, în orice moment al lecției: predare, fixare, evaluare (formativă sau sumativă). Este o aplicație ușor de utilizat și foarte îndrăgită de copii. Poate fi accesată de pe telefonul mobil sau intrând pe site-ul kahoot.it, în acest caz putând fi folosit și calculatorul sau laptopul.

Pentru crearea unui cont, se accesează pagina www.kahoot.com, opțiunea Sign up for free! unde se vor înregistra datele personale.

După logare, se deschide pagina <https://create.kahoot.it> unde se găsesc teste deja create pe diferite domenii sau poți crea propriul test, apăsând butonul Create.

După apăsarea butonului Create, se deschide pagina <https://create.kahoot.it/create#/new> unde poți alege tipul de test pe care vrei să-l creezi

Cu opțiunea I'm done (colțul din dreapta sus) se ajunge pe pagina unde testul poate fi accesat cu ajutorul opțiunii Play. Pentru a începe testul (jocul), se deschide prima pagină a testului, unde se poate alege opțiunea Classic (fiecare elev va răspunde individual) sau Team mode (pentru crearea de echipe, generate de calculator).

Pentru accesarea testului de către elevi, aceștia trebuie să caute pe Google, aplicația Kahoot, să acceseze **Enter kahoot game code**. Vor tasta codul primit, apoi **Enter game**, după care își completează numele în caseta **Nickname**, iar după opțiunea **Ok, go!**, fiecare elev va fi înregistrat în joc și își va vedea numele la videoproiector. Cadrul didactic verifică dacă toți elevii sunt înscriși și pornește testul prin opțiunea **Start**.

După terminarea timpului sau după ce fiecare elev a răspuns va apărea situația cu răspunsurile tuturor. Prin comanda **Next** se va trece la întrebarea următoare. Pe dispozitivele copiilor va apărea în timp real, culoarea verde, dacă răspunsul a fost corect sau culoarea roșie, dacă răspunsul a fost incorect.

Prin opțiunea **Get Results**, se pot accesa punctajele tuturor elevilor. Rezultatele pot fi salvate în calculator prin opțiunea **Save Results**, unde se va vedea statistica întrebărilor și răspunsurilor.

Importanța utilizării aplicației **Kahoot**:

1. Obiectivitatea evaluării rezultatelor:

Factorul uman implicat în evaluare este prin natura sa subiectiv, de aceea și actul evaluativ este influențat de subiectivism. Printr-o evaluare asistată de calculator, elevul nu va mai avea senzația că a fost defavorizat într-un fel sau altul.

2. Feed-back imediat pentru elev și profesor:

Folosirea acestei aplicații asigură corelarea imediată a răspunsurilor, elevul dându-și astfel seama ce parte a materiei stăpânește mai puțin, iar profesorul își poate proiecta mult mai rapid activitățile de reglare.

3. Reducerea factorului stres:

Utilizarea acestei aplicații în evaluare încurajează crearea unui climat de învățare plăcut, relaxant. Este foarte important faptul că elevii percep utilizarea acestei aplicații ca pe un joc, ei nu simt ca sunt evaluați, sunt relaxați și dornici de competiție.

4. Centralizarea și stocarea rezultatelor:

Stocarea rezultatelor elevilor la diferite teste și interpretarea grafică a acestora permite crearea unei baze on-line cu informații referitoare la nivelul de cunoștințe al elevilor și oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității acestora pe o perioadă mai lungă de timp.

5. Diversificarea modalităților de evaluare:

Folosirea acestor aplicații îmbogățesc practica evaluativă, evitând rutina și monotonia, îmbunătățind calitatea actului de predare-învățare-evaluare.

Bibliografie:

1. Dogaru, Mariana, Dumitru, Adriana “Inovație și performanță în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din mediul urban”. Modulul 6 “Calitate în educație”, București, 2011
2. Potolea, Dan, “Pregătirea psihopedagogică”, Ed. Polirom, București, 2008

GÂNDIREA CRITICĂ ȘI CREATIVĂ, O COMPETENȚĂ A VIITORULUI

Prof. învă. primar Bălan Laura - Elena
Liceul de Arte, „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

„Arta supremă a profesorului este de a trezi bucuria exprimării creatoare și bucuria cunoașterii, căci scopul educației ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acționeze și să gândească independent și care, în același timp, să vadă în slujirea comunității realizarea supremă a vieții lor.”

Albert Einstein

Noi, oamenii, suntem caracterizați de raționalitate. Raționalitatea presupune capacitatea de gândi. Gândirea are două laturi: una informațională, care dezvăluie conținutul gândirii (idei despre obiecte, fenomene etc.) și alta operațională, care dezvăluie funcționalitatea gândirii, faptul că implică transformarea informațiilor în vederea obținerii unor cunoștințe noi sau pentru rezolvarea de probleme. Gândirea omului nu este uniformă, ci depinde de educația primită în familie, în școală sau ca urmare a eforturilor proprii. Totodată, gândirea are diferite modalități de realizare (analitică, sintetică, pozitivă, negativă etc.), dar mă voi opri în această lucrare doar asupra gândirii critice.

Gândirea critică își are rădăcinile în abordarea filozofului Socrate, care identificase nevoia supunerii întrebărilor unor verificări. Ulterior, în Europa, lucrările lui Francis Bacon (*Despre excelența și progresul cunoașterii divine și umane*, 1605) și Rene Descartes (*Reguli pentru îndrumarea minții*, 1907) au pus bazele pentru o abordare a gândirii care este sistematică și disciplinată – fundamentele a ceea ce astăzi am caracteriza drept cercetare științifică. În secolul trecut, John Dewey a argumentat că gândirea critică (sau ceea ce el numea „reflecție”), era în centrul educației. El a definit-o ca fiind „examinarea activă, persistentă și cu atenție a unei credințe sau a unei presupuse forme de cunoaștere în lumina motivelor care o susțin și a concluziilor ulterioare la care tinde” (Dewey, 1910, p.6). În anii 1990 și la începutul secolului al XXI-lea, a fost reînnoit interesul pentru „gândirea bună”, Art Costa și Bena Kallick dezvoltând astfel, în anul 2000, un set de șaisprezece obiceiuri de gândire critică, cum ar fi: *gândirea despre gândire, chestionarea și punerea problemelor, aplicarea*

cunoștințelor din trecut unor noi situații, gândirea și comunicarea cu claritate și precizie, crearea–imaginarea–inovarea, asumarea responsabilă a riscurilor și gândirea independentă.

A gândi critic, la nivelul percepției comune, înseamnă „a fi cârcotaș”, „a fi oportunist”, a respinge ideile altora doar pentru a impune propriile idei. Desigur nu acesta este sensul propriu al conceptului de „gândire critică”. Dimpotrivă, a gândi critic înseamnă a pune întrebări, a căuta răspunsuri, a găsi alternative, a adopta o poziție pe baza unei justificări argumentate și a analiza logic raționamentele sau argumentele celorlalți, a evalua continuu relevanța și adevărul informațiilor disponibile. **Gândirea critică este o gândire clară și liberă**, cea care, dezvoltată, ne permite să dăm dovada că avem capacitatea de a:

- identifica, a înțelege și a realiza conexiuni logice între idei și argumente proprii;
- detecta erori de raționament în argumente și prezentări;
- rezolva probleme cu grad ridicat de dificultate;
- identifica contextul și implicațiile unui argument sau ale unei idei;
- identifica, a construi și a înțelege justificările din spatele unor opinii, argumente sau credințe;
- construi argumente și idei noi pe baza celor deja acumulate;
- distinge între fapte, opinii și judecăți de valoare etc.

Gândirea critică este o calitate esențială în viața personală și profesională, care dezvoltă gândirea individuală și determină eficiența activității în viața reală. Lumea modernă oferă însă o mulțime de probleme, care pot fi rezolvate prin **soluții creative**. Ea nu mai recompensează astăzi oamenii pentru ceea ce știu, ci pentru ce pot face cu ceea ce cunosc.

Când organismul internațional de testare PISA a decis să analizeze rezolvarea problemelor prin colaborare (2015), aspectul gândirii creative a primit un impuls semnificativ. PISA a susținut că există un interes tot mai mare în întreaga lume pentru învățarea bazată pe cercetare și pe rezolvarea problemelor într-un mod creativ. Mai multe țări din întreaga lume (Australia și Singapore sunt doar două exemple) au introdus acest gen de gândire în programele lor școlare naționale. Împreună cu limba engleză, matematica, științele, rezolvarea creativă a problemelor este tot mai susținută ca parte esențială în formarea și dezvoltarea personalității. Iată de ce **gândirea critică și creativă** este recomandată astăzi, de către Parlamentul European și Consiliul European, privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul întregii vieți, drept una dintre cele opt direcții de urmat în educație, considerându-se că aceasta poate fi predată și asimilată în sălile de clasă, cuprinsă în curriculumul școlar și desprinsă prin cultura școlilor și a comunităților din care fac parte acestea.

În cartea intitulată „Predarea gândirii creative”, autorii americani Bill Lucas și Ellen Spencer

definesc creativitatea și gândirea creativă în termenii a cinci „obiceiuri” ale minții: curiozitatea, tenacitatea, colaborarea, disciplina, imaginația. Ei consideră că persoanele creative sunt bune la descoperirea și analizarea lucrurilor interesante și pun întrebări referitoare atât la subiectul în cauză, cât și cu acoperire generală. Am putea verifica acest lucru de exemplu, la nivelul ciclului primar, incitând curiozitatea elevilor, dacă punem pe o bancă, în mijlocul clasei, o valiză plină cu haine și alte articole, și îi invităm pe elevi să speculeze cu privire la cine ar putea fi proprietarul valizei sau ce ar avea de gând să facă acesta. Tenacitatea persoanelor creative ar putea fi susținută de un sistem de recompense care prezintă cel mai bun elev al săptămânii ca parte a unei metode constante de concentrare asupra lucrurilor pe care elevii le pot face când se blochează în activitatea lor. Dimensiunea socială a procesului creativ (colaborarea) poate fi promovată prin îndemnul la împărțirea unui produs, fie că e vorba despre idei sau despre lucruri. Un exemplu despre disciplinare la nivelul elevilor din ciclul primar ar putea implica învățarea acestora să comenteze lucrarea unui coleg; elevul este ajutat astfel să vadă cum își poate face munca să semene cu modelul pe care își dorește să-l urmeze îndeaproape. O practică bună pentru dezvoltarea imaginației școlarii mici ar putea fi, de exemplu, să oprești o poveste la diferite stadii ale narării ei și să inviți copiii să se joace cu posibilități, gândind continuarea în direcții diferite (se pot face chiar sugestii!).

Fiecare om dispune de capacitatea de a gândi creativ, însă, după cum sugerează și Lewis Carroll prin spusele Reginei din „Țara Oglinzilor”, la fel ca și imaginația, gândirea creativă poate fi dezvoltată prin antrenament:

- *Nu are niciun sens să încerc, spuse Alice, nimeni nu poate să creadă lucruri imposibile.*
- *Ba îndrăznesc să spun că nu prea ai exercițiu, zise Regina. Când eram mai tânără,*

faceam asta timp de o jumătate de oră zilnic. Uneori reușeam să cred în șase lucruri imposibile doar înainte de micul dejun.

Lewis Carroll, *Alice în Țara Oglinzilor* (1872)

Un astfel de antrenament am realizat cu elevii mei în acest an școlar, în cadrul săptămânii „Școala Altfel”. În parteneriat cu Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu” – secția Multimedia, am susținut on line un atelier de creație literară interactiv, ce a avut la bază **metoda stimulării**, o metodă specifică gândirii critice și creative. Aceasta a presupus implicarea elevilor în realizarea sarcinilor de învățare prin asocierea unor cuvinte date, specifice anotimpului iarna și sărbătorilor acelei perioade, cu o poveste de viață. Pentru dezvoltarea competenței vizate („a învăța să înveți” prin tehnici de gândire critică), am avut în vedere dezvoltarea componentelor sale, respectiv a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor elevilor.

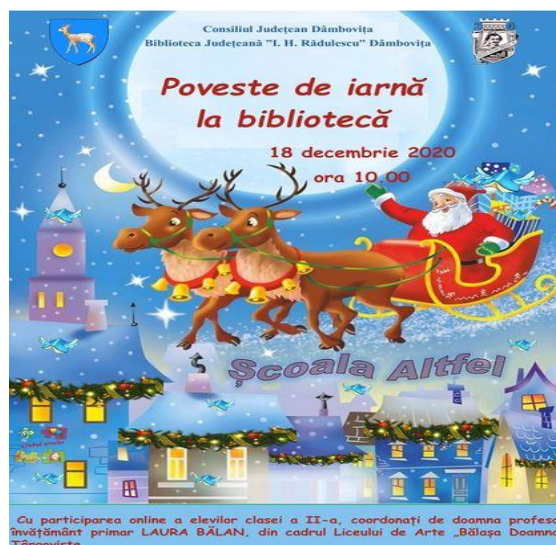
I-am provocat pe copii să realizăm un lucru inedit: să creăm cu toții (elevi, învățător, invitate), o poveste de iarnă, să o așternem pe hârtie și să transmitem mai departe povestea noastră. Le-am propus câteva cuvinte – cheie, care au constituit premisele discuției, valorificând și dezvoltând, astfel, cunoștințele elevilor despre anotimpul iarna, despre obiceiuri și tradiții, acceptând diversitatea de opinii și idei. Toate gândurile exprimate au fost notate pe foaie de una dintre invitate.

Sarcina următoare a fost să aranjăm împreună ideile în ordine logică, completând și corectând exprimarea, unde a fost cazul. Înțelegerea sarcinii și munca în echipă au fost abilitățile dezvoltate în acest moment al activității, în care elevii s-au implicat activ, cu emoție și determinare.

Atitudinile, ca parte a competenței vizate, s-au manifestat prin libertatea de exprimare dobândită („nu există un singur răspuns corect!”), prin cooperare, creativitate, găsirea de variante pentru asigurarea coerenței și acurateței exprimării.

Produsul final, intitulat „Poveste de iarnă...la bibliotecă”, a fost postat în cadrul activității ce a fost popularizată pe pagina de facebook a Secției Multimedia a Bibliotecii Județene „I. H. Rădulescu” din Târgoviște.

Această activitate a ajutat la dezvoltarea sentimentului de responsabilitate și apartenență prin munca în echipă, a inițiativei personale prin rolul activ pe care fiecare dintre ei au putut să-l aibă, a stării de bine obținute o dată cu finalizarea produsului.

Cunoașterea este esențială. Abilitățile sunt importante. Capacitățile sunt vitale. Toate sunt necesare în secolul al XXI-lea, când schimbările au loc rapid, rezerva de cunoștințe umane se extinde mai rapid decât până acum, munca este tot mai mult de anvergură internațională iar problemele, tot mai complexe. **Gândirea creativă** este cea care generează idei noi și explorează mai multe soluții posibile.

Bibliografie:

1. Lucas, Bill, Spencer, Ellen, *Predarea gândirii creative*, Ed. Didactica Publishing House, București, 2020;
2. Art, Costa, Bena, Kallick, *Învățarea și conducerea cu obiceiurile minții: 16 caracteristici esențiale pentru succes*, VA:ASCD, Alexandria, 2000

PREDAREA ONLINE- RESURSE WEB

Prof. înv. primar Bălășcău Iuliana Georgeta

Școala Gimnazială nr.179, București

În ultimul timp, învățământul și multe alte domenii de studiu au cunoscut o schimbare dramatică către învățarea online. Acest lucru a avut, fără îndoială, un efect asupra rolului cadrelor didactice, care trebuie să includă tehnologia în strategia lor de predare.

Cu siguranță, există multe beneficii pentru predarea într-un mediu online. Pentru profesorii care au alte responsabilități de serviciu, predarea online se poate încadra mai ușor în jurul rolului lor principal.

Multe platforme digitale care facilitează învățarea online permit profesorilor să salveze informația cu ușurință și să o poată accesa ori de câte ori se conectează. Acest tip de organizare automată permite profesorului să-și concentreze timpul asupra aspectelor muncii care necesită mai multă atenție, precum planificarea lecțiilor și comunicarea cu elevii lor. Unele platforme ajută chiar la notarea activității profesorului - acesta este un beneficiu evident și extrem de eficient, deoarece mulți profesori consideră că petrec o cantitate mare de timp pentru a da note, ceea ce îi poate lăsa să se simtă epuizați după o zi de lecții.

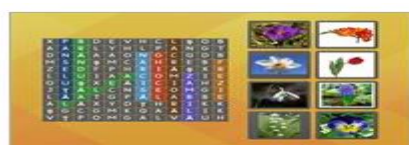
Poate cel mai mare beneficiu pentru predarea online este acesta - profesorii joacă în continuare cel mai important rol în experiența de învățare. Tehnologia nu poate înlocui meseria profesorului, dar se pretează ca un instrument foarte util pentru îmbunătățirea experienței atât pentru profesor, cât și pentru cursant. Decizia de a preda online poate încuraja profesorul să recunoască controlul pe care îl are asupra propriei cariere și să-și pună mintea în repaus.

Perioada pe care o traversăm reprezintă pentru noi toți mai mult decât o provocare obișnuită, întregul nostru stil de viață este pus la îndoială pe o durată nedeterminată. Tot ceea ce înseamnă proces de predare-învățare-evaluare a redevenit în atenția noastră sub titulatura de proces educațional la distanță. Cu toții am fost nevoiți să ne mutăm activitatea în mediul on-line și am făcut cunoștință cu aplicații care facilitează învățarea la distanță.

Învățarea în mediul virtual este ca o *altfel de școală*, o școală care se caracterizează prin diversitate și complexitate. **Resursele web** contribuie la schimbarea tipului de predare dintr-un model

static într-unul dinamic, în care joculețe simple cu potrivire de cuvinte, puzzle-uri, quiz-uri și multe alte tipuri de aplicații pot susține într-un mod atractiv învățarea. În situația în care am fost nevoiți ca predarea să o facem prin intermediul mijloacelor digitale, am constatat că folosirea unor jocuri didactice interactive în cadrul orelor prin intermediul unor aplicații digitale duc la îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor. În „școala de acasă”, pentru crearea unor resurse interactive pentru elevi, am folosit următoarele **platforme** și **aplicații digitale**:

Platforma educațională **WordWall** este una din acele platforme care vin în ajutorul cadrului didactic pentru a face o lecție mai interactivă. Ni se propun mai multe forme de joc, chiar și realizând o activitate, elevul are opțiunea să-și schimbe aspectul jocului, condițiile rămânând aceleași; această platformă încadrează cu succes toate categoriile de vârstă, vine cu opțiuni diferite de a crea și a dezvolta creativitatea. Aplicația **Wordwall** este o aplicație utilă pentru crearea activităților, exercițiilor interactive și distractive pentru copii. Este interesantă prin faptul că elevii percep aceste exerciții ca drept jocuri, dar prin aceste jocuri le dezvoltăm competențe, le formăm aptitudini și deprinderi utile (wordwall.net).

Flori de primăvară
de Dediuanca39
Căutarea de cuvânt

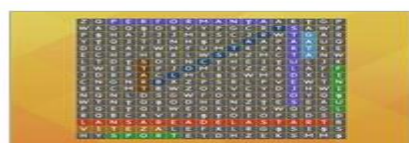
Numărul Substantivului
de Savinmihaela10
Căutarea de cuvânt

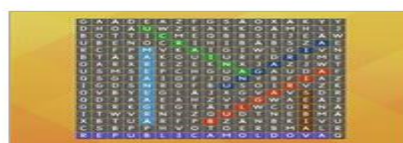
Să scriem corect! Litera Z
de Dbotgros
Căutarea de cuvânt

adjectivul si substantivul
de Xenianeaacsu
Căutarea de cuvânt

Educație fizică și sport
de Izabella52
Căutarea de cuvânt

Vecinii României
de Ritter1
Căutarea de cuvânt

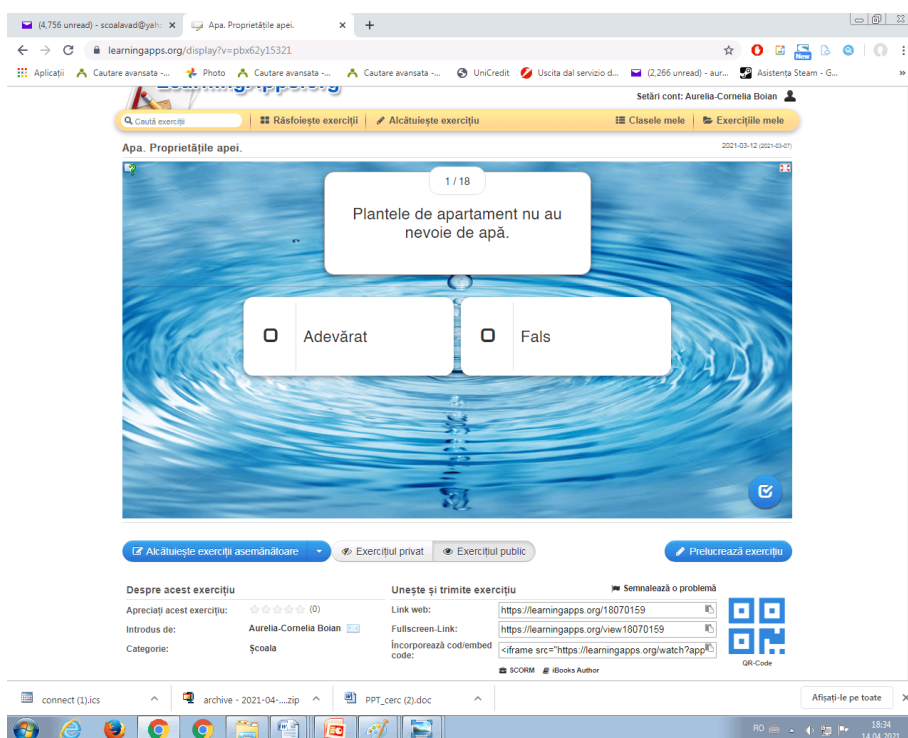
Forme plane și corpuri geo...
de Popescul

Educație socială- 10 cuvinte
de Anecarmen

Aplicația **LearningApps** este o aplicație concepută pentru a sprijini procesele de predare. Este un instrument potrivit pentru a fi utilizat în cadrul lecțiilor online cât și offline și poate fi folosit la

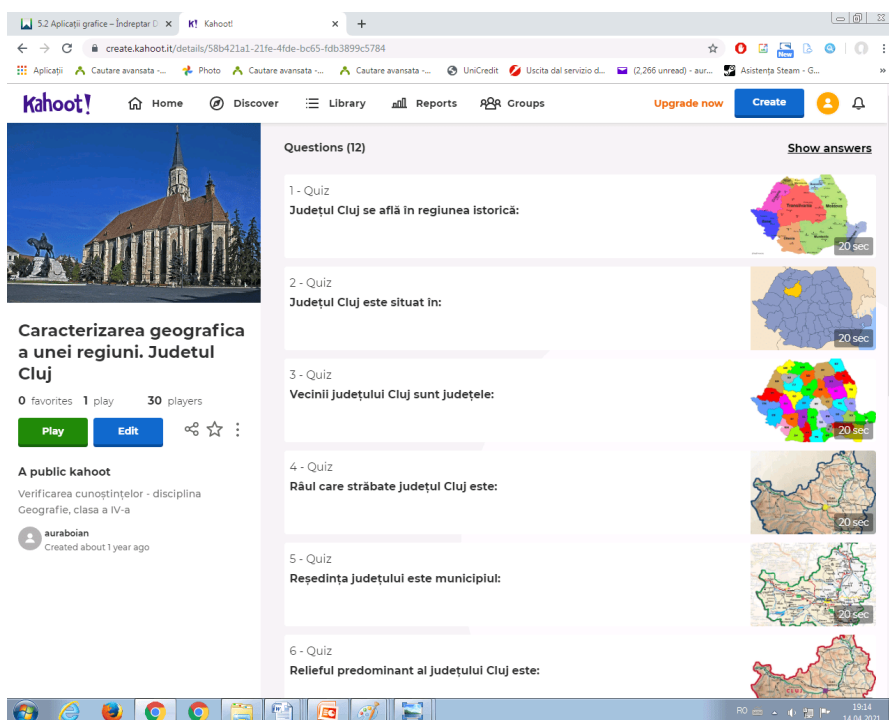
oricare etapă a lecției. De asemenea, platforma oferă posibilitatea de a crea conturi pentru clasele de elevi, în care elevii au posibilitatea de a realiza sarcinile și rezolva exercițiile digitale propuse de către cadrul didactic. Respectiv, cadrul didactic are posibilitatea de a vizualiza corectitudinea realizării sarcinii propuse, timpul realizării sarcinii și numărul elevilor care au realizat sarcina corect (<https://learningapps.org/display?v=pbx62y15321>).

WordArt este o aplicație care realizează ușor un „*nor de cuvinte*” – un mod de reprezentare vizuală a unui text sau a unui șir de cuvinte, în care, de obicei, semnificația unui element-cuvânt este relevată de mărimea acestuia relativă la celelalte elemente. Poate fi un instrument pentru analiză de conținut sau pentru crearea unui suport pentru prezentare de conținut, în formă grafică – statică sau interactivă. Avantajul aplicației WordArt (față de Wordle, de exemplu) este că se pot realiza mai multe forme de nori de cuvinte (<https://wordart.com/q7col3c6jvqw/mihai-eminescu>).

Kahoot! este o aplicație ușor de utilizat, îndrăgită de către elevi. Este accesată de către aceștia de pe dispozitivul mobil sau intrând pe site-ul kahoot.it, în acest caz putând fi folosit și calculatorul sau laptopul. Este foarte important faptul că elevii percep utilizarea acestei aplicații ca pe un joc, ei nu simt că sunt evaluați, sunt relaxați și dornici de a interacționa și mai mult cu tehnologia digitală în mediul școlar, în educație. Avantajul aplicației Kahoot! este că antrenează elevii în activități rapide de evaluare de cunoștințe: test, quiz, trivia (<https://create.kahoot.it/details/58b421a1-21fe-4fde-bc65-fdb3899c5784>).

În concluzie, învățarea trebuie să continue dincolo de școală cu aceste *instrumente online* accesibile tuturor. Cu multă determinare, putem face progrese împreună și, mai mult decât oricând, putem încuraja elevii să învețe și să lucreze independent. Se spune că cel mai bun instrument este cel pe care oamenii îl vor folosi. În contextele online, implicarea este absolut esențială și aceste instrumente trebuie să creeze o interacțiune umană mai profundă și mai semnificativă.

Produsele elevilor sunt cea mai bună dovadă a calității educaționale, iar creativitatea pe care tehnologia îi permite să o exprimi este ceva despre care profesori din diverse colțuri ale lumii vorbesc în mod constant într-un sens pozitiv.

Sitografie:

1. <https://edict.ro/instrumente-online-pentru-evaluarea-elevilor/>
2. <https://profs.info.uaic.ro/~mihaela/teach/courses/iac/curs03iac.pdf>
3. <https://www.educatieprivata.ro/strategii-de-predare-online/>

PROIECT DIDACTIC

Prof. învă. primar Bălhuc Tereza Evelina

Data: 4.12.2020

Clasa: a II-a C

Aria curriculară: Matematică și științe

Disciplina: Matematică și explorarea mediului

Unitatea de învățare: Familia-leagănul copilăriei

Subiectul lecției: Exerciții și probleme cu adunări și scăderi (0-1000);

Tipul lecției: de consolidare și sistematizare;

Durata: 30 minute(online);

Competențe specifice:

1.4. Efectuarea de adunări și scăderi, mental și în scris, în centrul 0-1000, recurgând la numărare și/sau grupare ori de câte ori este necesar;

1.6. Utilizarea unor denumiri și simboluri matematice (sumă, total, termenii unei sume, diferență, rest, descăzut, scăzător, <, >, =, -, +);

5.2. Rezolvarea de probleme de tipul $a \pm b = x$; $a \pm b \pm c = x$ în centrul 0-1000, cu sprijin în obiecte, imagini sau reprezentări schematice.

Obiective operaționale:

1.4.1. – să efectueze corect exerciții de adunare și scădere, oral și în scris, în centrul 0-1000;

1.6.1. – să opereze corect cu noțiunile matematice învățate termeni, sumă, descăzut, scăzător, diferență;

5.2.1. – să rezolve corect probleme cu una sau două operații;

5.2.2. – să compună oral probleme, după exercițiile date.

Strategii didactice:

• **Metode și procedee:** conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, rezolvare de probleme, munca independentă,;

• **Resurse materiale:** laptop, tabletă grafică, culegere,

- **Resurse web:** Padlet, Loom, Wardwall, Kahoot

- **Forme de organizare:** frontală, individuală;

Modalități de evaluare: continuă (formativă);

Locul de desfășurare: online (sincron și asincron);

Bibliografie:

- M.E.C.T.- „Programa școlară pentru disciplina Matematică și explorarea mediului, Clasa pregătitoare, clasa I și a II-a”, București, 2013;

- „Ghid metodic pentru aplicarea programei școlare și a manualului de matematică”, Ed. Euristica, Iași, 2004;

- „1000 de exerciții și probleme” –cl. a II-a Ed. ARS LIBRI, 2018;

- Curs de formare: ”Îndreptar digital”

Scenariu didactic

1.Moment organizatoric:

Stabilesc climatul necesar desfășurării orei, pregătesc materialele didactice și verific conectarea elevilor pe platforma Classroom - aplicația Meet.

2. Captarea atenției:

Prezint elevilor o imagine realizată cu aplicația Wardwall

<https://wordwall.net/play/7461/091/948>

3. Anunțarea temei și a obiectivelor:

Le voi spune că în lecția de matematică propusă vom rezolva exerciții de adunare și scădere(0-1000 cu și fără trecere peste ordin), probleme și compunere de probleme.

4.Dirijarea învățării:

Le cer să scrie pe caiete (pe două coloane) cuvintele descoperite în fulgul de nea, numit fulgușorul matematician, care aparțin operației de adunare și de scădere!

Numesc doi elevi să citească cuvintele descoperite și să le arate colegilor(prin camera device-ului folosit), ceilalți adăugând ceea ce ei nu au scris pe caiete.

Propun spre rezolvare, din culegere, pagina 43-44, ex.6 și pr.11

Modalitatea de lucru va fi frontală: ei vor scrie pe caiete, iar eu pe tableta grafică.

5.Obținerea performanței:

Le propun elevilor vizionarea unui videoclip realizat cu aplicația Loom. Vor face acest lucru singuri, în momentul în care vor rezolva tema pentru acasă.

<https://www.loom.com/share/bb71243cdc5747f4969fc2924b25b365>

6. Obținerea feedbackului

Propun elevilor să acceseze aplicația Kahoot unde vor găsi jocuri prin care își pot exersa abilitățile de calcul matematic, verificarea termenilor matematici, etc.

8. Evaluarea

Le cer elevilor să posteze tema rezolvată pe platforma Classroom, în aplicația atașată de mine:

<https://padlet.com/balhuctereza/hxrgatyuoln4i4tr>

PERCEPȚIA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Prof. Băloi Diana Cristina
Grădinița ”Floare albastră”

„Doar căutând perfecțiunea, găsim succesul!”

Problema asigurării și menținerii calității serviciilor educaționale este una deosebit de importantă cu un impact imediat, dar și pe termen lung asupra beneficiarilor direcți ai acestora-elevii, cât și asupra beneficiarilor indirecți- comunitatea, societatea etc.

Calitatea și asigurarea acesteia nu se întâmplă, nu este opțională, ci este o cerință imperativă a timpului pe care îl trăim din cel puțin patru motive: *moral* (elevii sunt cei cărora trebuie să li se asigure o educație care să fie „cea mai bună”), *contextual* (școlile sunt într-o interacțiune dinamică și continuă cu societatea și comunitatea cărora le aparțin. Contextul în care acestea își desfășoară activitatea este într-o continuă luptă pentru calitate, ceea ce impune pentru toate instituțiile o creștere a interesului pentru calitate.), *supraviețuirea* (societatea de azi este una concurențială), *responsabilitatea* (școlile sunt supuse în mod constant aprecierii și evaluării celor pe care îi servește: elevi, părinți, comunitate, societate. Școala este un bun al comunității și va trebui să dea socoteală pentru ceea ce face, motiv care impune existența unor strategii interne de asigurare și menținere a calității.)

Școala românească trebuie să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoștințe către elevi, idee care încă mai stă ca temelie de bază a tot ceea ce școala face sau trebuie să facă. Școala trebuie să fie locul unde elevii primesc informații, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din ce în ce mai mult pe formare, integrare, relaționare.

Valorile instituționale și viziunea sunt importante deoarece ele dau direcție și sens instituției, asigură consecvența în acțiune, motivează și promovează angajații, pun bazele culturii școlii.

Iată destule motive pentru a acorda o mai mare atenție activității didactice în vederea obținerii unui învățământ de calitate.

Nu rareori avem ca subiect de discuție în cancelarie, la cercurile pedagogice sau la ședințele cu părinții problema îndepărtării elevilor de „carte” (declinul învățării). Dar ce facem noi, cadrele didactice, pentru a îndrepta situația?

Această temă a simpozionului constituie un impuls pentru mine în dezvoltarea profesională.

Bibliografia pe această temă este vastă și diversificată, cu multe soluții la acest „obstacol” de la clasă. Mai depinde și de învățător cât de maleabil este în proiectarea activității de la clasă și cât de deschis este spre nou.

I. Ce este calitatea educației?

Conceptul de calitate a fost asociat cu un anumit nivel sau grad de excelență, valoare sau merit, deci cu valorile explicite și implicite ale culturii unei comunități sau unei națiuni. Un concept propriu al calității ar trebui să se fundamenteze pe: cultura, tradițiile și valorile naționale, cultura și valorile pe care dorim să le promovăm prin politicile și strategiile dezvoltării sociale și economice durabile.

Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia, prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate. Beneficiarii și clienții educației de calitate (elevii, părinții, societatea) ar fi de dorit să fie consultați permanent în ceea ce privește satisfacția lor față de serviciile educaționale de care beneficiază.

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Metodologia asigurării calității educației precizează că asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării. Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori, atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studiu.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Calitatea este dependentă de valorile sociale în care funcționează sistemul respectiv de educație. Calitatea se realizează pe un anumit subiect, pentru un anumit beneficiar, după anumite interese. Valorile calității în educație: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, comunicarea, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, educarea individului ca membru critic și responsabil al grupului. Forța de muncă să fie competitivă, cu noi competențe în soluționarea problemelor și cu abilități cognitive. Încă persistă discrepanțe între nivelul de pregătire al elevilor din școlile rurale și cei din școlile urbane, între elevii majoritari și cei aparținând grupurilor minoritare defavorizate.

Aceste diferențe privind performanța pot fi puse și pe seama unor distribuții inechitabile și

ineficiente a resurselor, ceea ce duce la o mare variație în ceea ce privește calitatea educației oferite. Îmbunătățirea managementului resurselor umane în învățământ printr-o planificare strategică și oferirea de stimulente pentru performanță poate contribui semnificativ la îmbunătățirea rezultatelor în educație. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicați în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanța, eficiența, echitatea educației.

Sensul educației este dat și de *comunicare*, așa cum menționam anterior. Calitatea educației este dată de calitatea *actului de comunicare*. Există o multitudine de factori care pot constitui bariere de comunicare. Toate aceste bariere trebuie depășite printr-o educație a comunicării care presupune: favorizarea autocunoașterii prin resursele de comunicare, familiarizarea cu toate formele procesului de comunicare, descoperirea resurselor de comunicare ale celorlalți, activarea aptitudinilor de comunicare, descoperirea disponibilităților personale latente, folosirea optimă a multiplelor canale de emiterie și receptare didactică, valorizarea comunicării integrale.

Trebuie înlocuită gramatica scolastică, învățată mecanic, cu o gramatică a comunicării în care să fie pus accentul pe context, pe rolul elementelor nonverbale, pe organizarea complexă a comunicării. În acest sens se impune o altă cerință: pregătirea viitorilor formatori, perfecționarea actualilor educatori într-un cadru specializat, într-un laborator de comunicare educațională.

În vederea realizării eficiente a comunicării pentru educație și a educației prin comunicare, sunt necesare unele sugestii care pot avea rol orientativ:

- schimbarea mentalității privind procesul educativ, de la obiective și conținuturi până la organizare și evaluare;
- trecerea de la caracterul dominant instructiv la educația propriu-zisă, de la informativ la formativ;
- necesitatea unei reforme reale a învățământului, la toate nivelurile;
- abordarea interdisciplinară a instrucției și educației;
- introducerea unor discipline noi, axate pe ideea de comunicare și educație alături de discipline clasice;
- conceperea unor noi modalități de evaluare, în conformitate cu cerințele și exigențele omului modern;
- utilizarea, în continuare, în procesul instructiv-educativ de mijloace tehnice moderne, specifice erei electronice;
- structurarea și derularea modelării educaționale pe modalități întrunite și coordonate

II. Cum asigură calitatea „actorii” implicați la nivelul școlii?

Cadrele didactice prin:

- activitate didactică în conformitate cu documentele normative și bazate pe o metodologie centrată pe elev;
- formare continuă;
- adecvarea întregii activități la nevoile elevilor și ale comunității;
- evaluare și autoevaluare permanentă

Elevii prin:

- pregătire continuă;
- implicare activă și responsabilă în propria educație;
- participare la viața școlii

Conducerea școlii:

- prin asigurarea resurselor, a bazei logistice și a condițiilor pentru o educație de calitate;
- realizarea comunicării interne și externe la nivelul școlii;
- conducerea proceselor de dezvoltare instituțională

Comisia pentru evaluare și asigurare a calității:

- strategia de evaluare și asigurare a calității;
- propuneri de îmbunătățire a calității educației;
- colaborarea cu ceilalți „actori” implicați;
- raportul anual de evaluare internă privind calitatea educației în școală

Părinții:

- comunicare permanentă cu copilul și cu cadrele didactice;
- implicare în viața școlii și răspuns prompt la solicitările acestora

III. Centrarea managementului calității pe valoarea adăugată și pe progres

„Evaluarea calității educației se face pe baza valorii adăugate, adică în funcție de ceea ce are școala, educația adaugă la „zestrea” de cunoaștere, deprinderi, atitudini, competente generale existente deja la nivelul indivizilor, grupurilor și comunităților.” (Simona Josan, 2005, pag.9)

Școlile sunt foarte diferite în ceea ce privește premisele și resursele puse în joc. Ca urmare, la eforturi egale, rezultatele obținute vor fi foarte diferite.

Calitatea se poate obține și în școlile care acționează în condiții grele iar efortul depus și rezultatele obținute trebuie recunoscute și recompensate.

Utilizarea conceptului de „valoare adăugată” este necesar pentru a discerne influența reală a

educației asupra rezultatelor obținute și pentru a motiva școlile care obțin rezultate deosebite în termeni de „valoare adăugată”.

Pentru a putea măsura valoarea adăugată este necesară o estimare corectă a condițiilor de intrare, exprimată în factori de risc (de exemplu procentul elevilor care au dreptul la bursă socială, procentul familiilor care primesc diferite forme de ajutor social, procentul familiilor în care cel puțin un părinte e șomer, procentul familiilor monoparentale, procentul elevilor migranți, nivelul studiilor părinților elevilor, procentul orelor din planul de învățământ predate de cadre necalificate, fluctuația cadrelor didactice etc.)

Unitățile școlare vor fi clasificate în categorii de risc în funcție de condițiile de funcționare, iar judecarea rezultatelor unei unități școlare se va realiza numai prin comparare cu media de referință a categoriei respective.” (Titus Filipaș, 2007)

IV. Transdisciplinaritatea - gradul cel mai elevat de integrare a curriculum-ului

„Activitățile transdisciplinare sunt activități care abordează o temă generală din perspectiva mai multor arii curriculare, construind o imagine cât mai completă a temei respective. Este tipul de activitate unde cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Prin intermediul acestor activități se urmărește atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat. Termenul poate fi asociat cu cel de activitate tematică.” (Ciolan, Lucian, 1999, pag. 15)

La clasele I și a II-a acest mod de abordare a curriculumului am observat că, „a dat roade mulțumitoare”. Copiii au continuat să lucreze timp de câteva zile la o anumită temă, ca și la grădiniță, dezvoltându-și capacități diferite prin abordarea acesteia din perspectiva mai multor domenii de cunoaștere. Elevul a găsit o parte din universul familiar al preșcolarității, iar eu am dispus de un context flexibil de organizare a învățării care a atras, stimulat și motivat elevul să participe la activitatea din clasă. Această abordare integrată a curriculumului permite dezvoltarea mai târziu a competențelor.

Caracteristici ale activităților transdisciplinare și argumente pentru integrarea lor în programul activităților zilnice:

- Traversează barierele disciplinelor, aducând aspecte ale curriculumului în asociații semnificative, concentrate pe arii tematice mai largi;
- În activitățile transdisciplinare învățarea devine un proiect personal al elevului, îndrumat, orientat, animat de învățător;
- Crearea unui mediu cu o largă varietate de stimuli și condiții face învățarea interesantă, stimulativă, semnificativă și o consolidează;

- Participarea elevilor se realizează pe tot parcursul activităților desfășurate, fundamentate pe principiul învățării prin acțiune practică, cu finalitate reală

- Accentul cade pe activitatea de grup și nu pe cea cu întreaga clasă etc.

Valoarea pedagogică a temelor transdisciplinare:

- Oferă elevilor posibilitatea de a se exprima pe ei înșiși;
- Situează elevul în centrul acțiunii, rezervându-i un loc activ și principal;
- Oferă elevului posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente;
- Cultivă cooperarea și nu competiția;
- Pune elevii într-o situație autentică, de rezolvare a unei sarcini concrete cu o finalitate reală;
- Oferă elevilor șansa planificării propriilor activități, asigurându-le ordinea în gândire de mai târziu;
- Activitățile transdisciplinare au valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare și de verificare a capacităților intelectuale și a aptitudinilor creatoare ale copiilor etc.

Bibliografie:

1. 1.Ciolan Lucian-„Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii”, în revista, „Învățământul primar” nr. 1-2, 1999
2. „Tribuna învățământului” nr. 884, 2007
3. Josan, Simona, „Lecții de management și calitatea educației”, „Tribuna învățământului” nr.649, 2005
4. „Perspective interdisciplinare în învățământul românesc” (studii de specialitate), Botoșani, 2004
5. Filipaș, Titus, 2007, www
6. www.edu.ro/index.php/articles/c356

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE – CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI SUCCESULUI ȘCOLAR. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

Prof. Bălțatu Daniela
Palatul Copiilor, Piatra Neamț, jud. Neamț

Termenul de ”strategie” apare folosit pentru prima dată în spațiul militar, fiind preluat ulterior și de alte domenii de cunoaștere, menținându-și sensul inițial de construcție pragmatic- intuitivă a desfășurării unei activități sau proces, concepută în vederea îndeplinirii scopului final.

Indiferent de domeniul în care a fost folosit, termenul de strategie a subordonat, întotdeauna, termenul de ”tactică”, termen folosit cu sensul de: modalitate de îmbinare a metodelor și mijloacelor necesare pentru realizarea obiectivului unei acțiuni umane.

Strategia didactică este definită ca ansamblul integrat al metodelor educaționale, mijloacelor didactice, formelor de organizare a clasei și experiențelor de învățare propuse elevilor în vederea îndeplinirii obiectivelor unei activități instructiv-educative concrete.

Pentru a avea eficiență, aplicarea strategiilor didactice, mai ales a celor interactive trebuie însoțită de respectarea câtorva principii:

- parteneriatul autentic între cadrul didactic și elevi – fiecare părere este luată în considerare și valorificată în demersul învățării; atât elevul, cât și cadrul didactic colaborează și participă în egală măsură la producerea învățării;

- negocierea – posibilitatea ca elevii să poată influența activitatea din clasă prin participarea lor, prin experiențele valoroase de care dispun și în acord cu interesele lor de cunoaștere;

- responsabilitatea și responsabilizarea – implicarea fiecărui elev în organizarea activităților de învățare, realizarea sarcinilor de lucru, acordarea feed-back-ului etc.;

- stimularea inițiativei – valorizarea ideilor elevilor, a contribuției acestora la construirea învățării;

- respect și toleranță – valorizarea părerilor diferite, a diferențelor între elevi ca sursă de învățare și dezvoltare.

Un rol important îl are demersul reflexiv realizat după aplicarea unor strategii didactice. Întrebări de tipul: ”ce a mers bine?”, ”unde aș fi putut face altfel?”, ”cum aș fi putut facilita învățarea

elevului X?”, ”ce pot îmbunătăți în aplicarea strategiei?” sprijină procesul de evaluare a calității demersului didactic și de optimizare a intervențiilor ulterioare.

Profesorul preocupat de eficiența învățării, va fi deosebit de atent la urmărirea etapă cu etapă din structura strategiei didactice: metode și procedee didactice, mijloacele educaționale, formele de organizare a grupului clasă, experiențele de învățare în care sunt implicați elevii.

În elaborarea strategiilor didactice trebuie să ținem seama de anumite criterii care favorizează succesul școlar:

a).concepția pedagogică, respectiv mentalitatea și modul de percepție al actului educativ de către cadrul didactic, plus experiența didactică a acestuia;

b).sistemul principiilor didactice, care formulează norme și legi menite să crească eficiența învățării;

c) corelarea în armonie cu finalitățile educaționale: competențele în sine;

d) conținutul învățământului și abordarea lui;

e) particularitățile clasei de elevi;

f) evaluarea;

g) ambianța educațională;

h) timpul alocat activității respective.

În acest sens, Ioan Cerghit subliniază faptul că “strategiile schițează evantaiul modalităților practice de atingere a țintei prevăzute și au valoarea unor instrumente de lucru.”. El atribuie conceptului de strategie didactică patru conotații care se întregesc reciproc:

- “mod integrativ de abordare și acțiune”;
- “structură procedurală”;
- “înlănțuire de decizii”;
- “o interacțiune optimă între strategii de predare și strategii de învățare”

Același autor privește strategiile didactice ca: -“adoptare a unui anumit mod de abordare a învățării (prin problematizare, euristică, algoritimizată, factual – experimentală etc.); -“opțiune pentru un anumit mod de combinare a metodelor, procedeeleor, mijloacelor de învățământ, formelor de organizare a elevilor”; -“mod de programare (selectare, ordonare și ierarhizare) într-o succesiune optimă a fazelor și etapelor (evenimentelor) proprii procesului de desfășurare a lecției date”.

Exemplul personal în stabilirea strategiei didactice la disciplina Logică, argumentare și comunicare, este însoțit de experiența personală care depinde de nivelul cognitiv al clasei la care predau. Spre exemplu, la o clasă de învățământ profesional dual, o anumită importanță o are Logica, în

dezvoltarea competențelor intelectuale ale viitorului absolvent, comparativ cu importanța aceleiași discipline la o clasă de științe umaniste, cu 2-3 ore pe săptămână și cu teză. Strategia didactică trebuie concepută diferit la cele două clase, cu accent asupra acelor noțiuni pe care elevii le-ar înțelege mai greu.

Modalitatea de ”programare și ierarhizare a conținuturilor” va fi diferită, dar tot va fi necesară o atenție sporită acordată detaliilor. Astfel, reprezentarea grafică a diagramei Venn pentru a verifica validității silogismelor, o voi preda într-o singură oră, acolo unde este o oră pe săptămână și în 3 ore, acolo unde timpul îmi permite acest lucru. Elevii își vor însuși aceste informații în timpul indicat, evident mult mai bine la clasele cu mai multe ore și mai puțin bine acolo unde sunt mai puține ore. Consider că depinde și de cadrul didactic și de maniera de predare a acestuia, deoarece noțiunile se pot preda și într-o oră și să fie foarte bine fixate și în 3 ore și să rămână la fel de neclare precum la început. Normal că, voi relua acolo unde este cazul acele lucruri care nu au fost suficient de bine explicate, poate, sau voi mai parcurge încă o dată întreaga lecție.

Un rol deosebit îl are expunerea didactică în procesul de învățare: cum voi face să înțeleagă modul de completare al diagramei Venn, dacă nu făcând apel la noțiunile învățate anterior la propozițiile categorice sau la termeni? Dacă sunt pusă în situația de a relua aceste noțiuni, le voi relua și explica sau mă voi baza pe recapitularea cunoștințelor la momentul potrivit.

Important este ca elevul să aprofundeze noțiunea predată, să își însușească modalitatea de verificare a validității silogismelor, măcar printr-o singură metodă dacă nu prin mai multe, contează strădania profesorului și implicarea elevului. Cumva, contextul trebuie să fie ambivalent, altfel întreg planul prevăzut în pedagogia modernă și nu numai, nu își mai are rostul.

În lipsa interesului de participare din partea elevilor pentru a colabora și a lucra împreună, metodele aplicate și strategia în sine nu satisfac condițiile de eficiență și de eficacitate dorite. Ținând cont că scopul final este cel de stimulare a participării la interacțiuni și la găsirea unor soluții prin cooperare, mijloacele de învățământ trebuie să se constituie în factori de sprijinire a lucrului în grup și de stimulare a învățării individuale și colective. Lipsa resurselor materiale adecvate poate conduce la renunțări și la disconfort, cu efecte nedorite asupra învățării, lăsând amprente vizibile asupra bagajului de cunoștințe al elevilor, lucru care se va răsfârge asupra viitorului acestora și explicit, asupra calității vieții lor.

Bibliografie:

1. Boncea, Amelia- Georgiana, *Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu*,

Seria Științe ale Educației, Nr. 3/2016, Tîrgu Jiu, 2016.

2. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.

3. Mirela, Albulescu, Ion, Albulescu, *Predarea și învățarea disciplinelor socio- umane*, Editura Polirom, Iași, 2000.

INTERPRETAREA VOCALĂ ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVULUI

Prof. Bărbuță Camelia

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Rizea George

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

“Muzica, năzuind, ca orice artă, să cuprindă realitatea cât mai larg și multilateral și totodată să-i dea o apreciere din punct de vedere estetic, realizează acest lucru adresându-se nemijlocit conținutului spiritual al emoțiilor omenești pe care, cu o forță neobișnuită, le activează la ascultători.”⁶

“Interpretul (tălmăcitor de artă), ca și compozitorul (creator de artă), năzuiește să atingă în interpretarea sa acea unitate între profunzimea conținutului și forma artistică, în care înalta măiestrie să se îmbine cu simplitatea și accesibilitatea.”⁷ Ascultând o piesă muzical-vocală, observăm cum interpretul conferă acelei piese ceva din propria personalitate și suntem fermecați prin faptul că asistăm la o “creare” a operei de artă.

Între toate operele de artă, cele muzicale sunt singurele care rămân necunoscute dacă nu-și găsesc un artist interpret care să le dea viață, să le facă cunoscute. Interpretul liric, datorită tematicii variate a lucrărilor, stilurilor diverse, trebuie să dețină o bogată cultură generală și muzicală, dar și însușirea temeinică a tehnicii vocale. Pentru a interpreta bine o lucrare muzicală, trebuie ca interpretul să-i înțeleagă pe deplin sensul, să-și însușească lucrarea studiind-o în cele mai mici amănunte, să-și însușească gândirea compozitorului, să descopere toate calitățile ei, pe care să le pună în valoare, iar apoi să o execute cu toată iscusința sa.

Pentru ca interpretarea să transmită sinceritatea și siguranța, trebuie ca artistul să fie sincer și sigur de ceea ce face. El trebuie să-și păstreze personalitatea sa fără a copia pe alți cântăreți, oricât de buni ar fi ei. Interpretarea nu poate fi identică la toți cântăreții și nici chiar pentru același cântăreț în ocazii diferite. Orice cântăreț trebuie să fie foarte corect și atent în respectarea partiturii pe care o interpretează, însă se poate folosi de cele mai frumoase sonorități ale vocii sale dacă știe să le pună în

⁶ George Ionescu, *Unele probleme de metodică a predării cântului*, Editura Casa centrală a creației populare, București, 1971, p. 211

⁷ Idem, p. 211

valoare cu pricepere și la momentul potrivit, valorificând muzica pe care o interpretează.

Instrument perfecționat, vocea umană este considerată a fi în slujba muzicii și nicidecum aceasta ca un mijloc de a valorifica vocea. Acest instrument trebuie condus foarte bine de cel care-l deține; voința trebuie să-i conducă activitatea. Cântul artistic nu este rezultatul doar al unui act fizic, acesta trebuie să fie dominat de inteligența cântărețului. Unui cântăreț artist nu-i este suficient să posedă un instrument vocal generos, de valoare, îi este necesară, pe lângă instrumentul de calitate, o muzicalitate deosebită, o capacitate deosebită de a traduce poezia și muzica pentru a descoperi sensul lucrărilor pe care le interpretează și o mare sensibilitate în exprimarea cu convingere a sentimentelor respective.

A. Studiul unei piese vocale pentru realizarea unei interpretări expresive

Mai întâi, pentru a căpăta o idee generală de ansamblu, după prezentarea lucrării și o audiere, se analizează subiectul tratat, linia melodică, acompaniamentul. După ce avem o imagine de ansamblu asupra piesei care trebuie interpretată, se organizează activitatea pe etape: studiul literar, studiul muzical, studiul tehnic vocal și interpretarea propriu-zisă.

A.1. Analiza literară

Textul, poemul, libretul pe care este scrisă muzica lucrării vocale ce va trebui interpretată, se citește și se recitește până va fi cunoscută și pătrunsă toată adâncimea mesajului său. Cântărețul trebuie să se transpună în trăirile emoționale cuprinse în textul respectiv, să-l studieze ca și un actor de proză, căutând să găsească nuanțele și coloritul potrivit. Analiza literară se face urmărind conținutul și mijloacele de realizare artistică. Ea se referă la:

a. Tema și ideea operei literare

Atunci când citim textele unor lucrări muzicale (lied, romanță, libretul operei etc.) ne dăm seama că acestea oglindesc un anumit aspect al realității (dragostea dintre..., revolta dintre...). Aspectul general de viață înfățișat într-o operă constituie tema, care poate fi foarte variată ca de exemplu istorică (zugrăvește timpuri trecute), psihologică (atunci când prezintă neliniștea sufletească a unui om sau grup de oameni). Ideea unei opere este concluzia care rezultă din atitudinea scriitorului față de personajele și faptele prezentate în lucrare.

b. Subiectul operei literare

Acesta este alcătuit din totalitatea acțiunilor, scenelor prezentate în respectiva lucrare. În cadrul “subiectului” se află un “*conflict*”. Evoluția treptată a conflictului poartă numele de *acțiune*. Acțiunea cuprinde *expoziția*, *intriga*, *punctul culminant*, *deznodământul*. Această ordine nu este obligatorie. Câteodată poate lipsi expoziția, sau povestirea începe cu punctul culminant.

- c. Personajele, care sunt participanții la acțiunea unei lucrări literare. Ele sunt personaje principale, secundare, episodice, pozitive, negative.
- d. Mijloacele de caracterizare a personajelor

Câteva mijloace pentru caracterizarea personajelor create sunt faptele lor, comportarea lor în diferite situații, caracterizarea făcută direct de scriitor sau de un alt personaj, descrierea mediului în care trăiesc diferitele personaje, caracterizarea prin propria lor vorbire, cânt, comportare.

A.2. Analiza muzicală

În această fază se analizează și se însușește piesa de către cântăreț cu exactitate. Se urmărește analizarea formei muzicale, valorilor, sunetelor, ritmului, intonația, stilul etc. Se studiază acompaniamentul și relația acestuia cu cântul, acesta fiind o parte absolut necesară a lucrării muzicale în ansamblu. Studiul muzical trebuie foarte bine aprofundat.

A.3. Studiul tehnic vocal

Ca să ajungă să-și însușească foarte bine o lucrare muzicală, elevul trebuie să studieze fiecare sunet, rezolvând toate dificultățile vocale. Este bine ca acest studiu temeinic să înceapă pe vocalizare, după solfegiarea lui. După o bună impostăție a fiecărui sunet se trece la însușirea corectă a dicției, foarte necesară în interpretare. În cartea sa *Cum am cântat eu*, George Niculescu Basu mărturisește: “Oricât ar fi de frumoasă vocea, cântul fără dicțiune este lipsit de interes sau, cum se mai spune, este lipsit de ‘expresie’.

A cânta fără expresie înseamnă a cânta ca un automat. Scopul celor care cântă nu este acela de a se mulțumi pe ei înșiși, ci de a face pe cei care-i ascultă să înțeleagă cântul lor.”⁸

Pentru a realiza o dicțiune perfectă, elevul trebuie să pronunțe perfect cuvintele și să le accentueze bine. Pronunția trebuie să fie clară, pentru a se înțelege fiecare cuvânt și fiecare idee a textului cântat. O bună pronunție în cânt ține de emisiunea corectă a sunetelor în studiile de impostare a vocii și de preocuparea cântărețului de a nu deforma vocalele; este necesar ca poziția limbii să nu fie schimbată din locul în care se găsea la începutul formării vocalei. Multe defecte de emisie pot fi corectate prin pronunțarea corectă a consoanelor, ajutând astfel emisia vocală. Corectarea defectelor se face prin muncă și stăruință; expresia, înfățișarea cântărețului se educă în fața oglinzii, pronunțând cuvintele și controlând articulația după mișcările gurii.

A.4. Interpretarea propriu-zisă

Numai după însușirea temeinică a conținutului literar și muzical, precum și punerea la punct a tehnicii vocale cântărețul se poate gândi la interpretarea propriu-zisă, la stil, la culoarea vocală.

⁸ George Niculescu Basu, *Cum am cântat eu*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din RPR, 1962, p. 121

“Stilul este ilustrat de compozitor printr-un ansamblu de detalii care dă muzicii expresia personalității sale, caracteristica epocii, a țării în care a fost compusă. Coloritul vocal completează atributele frazei muzicale prin calitatea pe care o are cântărețul de a se servi în interpretare de diferite inflexiuni, când sobre, când vioaie, când monotone etc.”⁹

Un cântăreț bun trebuie să fie și un actor excelent, cu o cultură bogată în domeniul istoriei și geografiei, să poată să-și studieze bine gesturile și atitudinile, șlefându-le pentru o cât mai bună interpretare a personajului până la detalii privind toaleta sa. Pentru a dobândi elementele fundamentale interpretării unei fraze muzicale, este necesar ca elevul să aprofundeze textul, să audieze cât mai multe piese în interpretări de referință, să-și dezvolte cultura citind cărți bune, să-și studieze rolul cu un bun pianist, să-și desfășoare viața într-un mediu artistic etc. Un cântăreț serios nu imită pe nimeni, ci urmează ceea ce îi cere inteligența și sensibilitatea sa. Personalitatea acestuia îl ajută să traducă în mod real personajul pe care-l interpretează.

Rolul unui cântăreț este de a transmite auditoriului său, prin muzica și textul pe care îl interpretează, trăirile sufletești ale personajului, în modul cel mai sincer și mai convingător, ca și cum ar fi propriile sale sentimente. O greșală foarte mare pe care o poate face un cântăreț înzestrat cu o voce deosebită este aceea de a crede că aceasta îi este suficient, el se va adresa doar urechii ascultătorului, fără să pătrundă și în sufletul lui cu ajutorul cuvintelor.

“Așadar, artistul cântăreț trebuie să se dezbrace de înfățișarea sa fizică și morală și să se îmbrace în haina și sentimentele personajului pe care-l interpretează”¹⁰, spune în cartea sa, *Cum am cântat eu*, George Niculescu Basu.

S-a declarat că interpretarea este a doua creație, iar cântărețul – un creator autentic. Arta interpretării oferă spectatorului posibilitatea de a cunoaște creația muzicală a marilor creatori din trecut și din zilele noastre.

B. Responsabilitatea interpretului

a. Interpretul este colaboratorul obligatoriu al compozitorului

Nevoia conlucrării dintre compozitor și interpret supune interpretul la o răspundere mare, atât față de compozitor, dar și față de public. Conștient fiind de această răspundere, interpretul își va adapta modul de studiu și realizarea finală a lucrării muzicale. Nu întotdeauna se întâmplă astfel. Sunt interpreți care nu respectă destul muzica pe care o cântă și îndrăznesc să deformeze prin diferite efecte vocale, fără gust, alții fac exces de coroane prelungite, nejustificate artistic, folosind unele sunete care-i

⁹ George Niculescu Basu, *Cum am cântat eu*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din RPR, 1962, p. 128

¹⁰ Idem, p. 132

privilegiază doar pentru a fi admirați. Sunt mulți care își conferă libertate în realizarea muzicală, în măsură, adaugă, scot note sau schimbă note, fac ce vor ei din lucrările pe care le interpretează.

Cei care sunt dotați cu voce frumoasă, uneori ating succesul cu prea mare ușurință, fiind tentați să devină orgolioși și încrezuți, desconsiderând nevoia unui studiu organizat, atât muzical cât și vocal. Celebrul cântăreț Enrico Caruso, la începutul pregătirii sale vocale cu profesorul său, Vergine, era supravegheat și îndrumat de acesta, ca de altfel toată clasa, să nu aibă prea mare încredere în el însuși. Acest lucru este consemnat în cartea *Caruso*: “Probabil că întreaga metodă a lui Vergine consta mai ales în apărarea elevilor săi de prea marea încredere în sine.”¹¹ Se știe că Enrico nu a fost un îngâmfat.

De multe ori interpretul uită că rolul lui nu este de a expune sunete, el trebuie să fie însuflețitorul devotat care aduce la existență gândurile poetului și ale muzicianului. “Prin cântul său, interpretul vocal trebuie să realizeze în auditor universul real la care participă toate simțurile, cu intensități diferite.”¹²

b. Interpretul vocal este responsabil în fața publicului de arta pe care o transmite.

Cântul scenic trebuie să se producă în mod firesc, ca viața însăși, ca și când interpretul este descoperit într-un moment real de viață. El este o persoană vie, adevărată, care trebuie să descopere personajul cu toate trăirile sale. Interpretul, având această convingere, poate elimina superficialitatea și improvizația, monotonia. Totodată, se dă un ton de actualitate și lucrărilor vocale clasice, făcând publicul să înțeleagă că la fel ca în muzica vocală contemporană se regăsesc problemele sale intime pe care le trăiește zi de zi. O lucrare vocală clasică trebuie cântată astăzi cu caracteristica zilelor noastre pentru a transmite publicului cât mai mult din ceea ce cuprinde lucrarea respectivă, cu toată încrederea și proșpețimea, tematica fiind comună zilelor noastre, precum dragostea de țară, dragostea romantică, ura, ipocrizia etc.

Bibliografie:

1. George Niculescu Basu, *Cum am cântat eu*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din RPR, 1962
2. George Ionescu, *Unele probleme de metodică a predării cântului*, Editura Casa centrală a creației populare, București, 1971

¹¹ Pierre Key, Bruno Zirato, *Caruso*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din RSR, București, 1966, p. 21

¹² George Ionescu, *Unele probleme de metodică a predării cântului*, Editura Casa Centrală a Creației Populare, București, 1971, p. 222.

3. Pierre Key, Bruno Zirato, *Caruso*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din RSR, București, 1966
4. Nicolae Secăreanu, *Cântărețul artist*, București, 1965
5. Octav Cristescu, *Cântul*, București, 1963

CARACTERUL ATRACTIV ȘI ADAPTIV AL EDUCAȚIEI NONFORMALE ȘI INFORMALE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Beju Nelida Margareta

Școala Gimnazială Drănic, Drănic, jud. Dolj

Hopu Alina

Școala Gimnazială Drănic, Drănic, jud. Dolj

Educația reprezintă activitatea socială complexă constituită din ansamblul acțiunilor conștiente, sistematice și organizate, desfășurate cu scopul formării și dezvoltării personalității umane în concordanță cu nivelul de dezvoltare al societății. Funcția centrală a educației este aceea de formare și dezvoltare permanentă a personalității individului cu scopul integrării sociale optime. Realizarea acestei funcții centrale a educației implică promovarea funcțiilor principale, care asigură integrarea individului în domeniile esențiale ale vieții sociale.

Funcțiile educației derivă din implicațiile psihosociale ale activității de formare și dezvoltare a personalității umane și din finalitățile pedagogice stabilite la nivelul macrosistemului educațional, într-o anumită perioadă de dezvoltare a societății.

Influențele educative acționează permanent asupra fiecărei persoane. În funcție de caracterul acestora: sistematizat, organizat, spontan, putem clasifica formele educației în: educație formală, nonformală și informală.

Formele educației reprezintă modalitățile în care se realizează acțiunea educațională.

Educația formală (Sistemul educativ formal), de asemenea, cunoscut sub numele de instruire regulată (cu calendar și orar definit) este procesul de educație integral corelaționat ce pornește de la învățământul primar, continuă cu învățământul secundar încheind cu învățământul superior, proces care implică o intenție deliberată și sistematică ce se concretizează într-un curriculum oficial.

Educația nonformală reprezintă orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal. Educația nonformală cuprinde: activități situate în afara clasei (cercuri pe discipline transdisciplinare; ansambluri artistice, sportive, culturale; întreceri, competiții,

concursuri, olimpiade școlare) și activități situate în afara școlii (activități perișcolare): excursii, vizite, tabere, cluburi, universități populare, vizionări de spectacole, expoziții, mediateca, videoteca etc. și activități parașcolare: cursuri de perfecționare, reciclare - cu programe speciale de educație permanentă). Participarea la activitățile educative nonformale este la libera alegere a elevilor. Ei pot participa în funcție de dorința de a-și petrece timpul liber la diverse activități organizate de cluburile elevilor, de taberele școlare etc.

Educația nonformală nu urmează un sistem ierarhizat și poate diferi ca durată, fără a implica în mod obligatoriu certificarea rezultatelor învățării.

Avantajele sale multiple înglobează bifarea tuturor deprinderilor specifice sistemului tradițional de învățământ, cu un aport suplimentar de abilități câștigate în condițiile unei libertăți de exprimare.

Principiul participativ, care stă la baza filosofiei nonformalului, trebuie înțeles ca o participare la propria formare (înțelegerea nevoilor și găsirea soluțiilor adecvate de instruire în domeniile respective) și la viața comunității/a societății. Dacă în cazul educației formale, curriculumul este impus, în cazul educației nonformale acesta ar trebui negociat de grupul de cursanți, astfel încât să răspundă cât mai bine nevoilor acestora.

Activitățile realizate în cadrul educației nonformale pot stimula în mai mare măsură imaginația și creativitatea elevilor, iar acest lucru se explică din două perspective și anume:

a) pe de o parte, elevii participă la activități spre care au optat și pentru care au o serie de interese și o serie de aptitudini;

b) pe de altă parte, activitățile de tip nonformal se desfășoară în cadre și în contexte unde nivelul de permisivitate este mai mare și unde inițiativele elevilor sunt luate în considerație așa cum nu se întâmplă de multe ori în activitățile de tip formal.

Activitățile de tip nonformal facilitează o solicitare diferențiată a elevilor în funcție de posibilitățile, aptitudinile și așteptările acestora.

Obiectivele educației non-formale nu urmăresc să excludă modul tradițional de educație, ci să completeze instruirea pur teoretică prin activități atractive, la care să aibă acces un număr cât mai mare de tineri. Acestea sunt: - completarea orizontului de cultură din diverse domenii - crearea de condiții pentru formarea profesională - sprijinul alfabetizării grupurilor sociale defavorizate - asigurarea unui mediu propice exersării și cultivării diferitelor înclinații, aptitudini și capacități.

În desfășurarea și organizarea acestor activități, rolul profesorului este mult mai discret, el putând să exercite asupra elevilor o influență indirectă, în timp ce în cazul activităților specifice

educației formale, în majoritatea situațiilor se exercită asupra elevilor o influență directă cu toate consecințele rezultate dintr-o asemenea situație.

Educația informală este o alternativă care oferă posibilitatea dezvoltării proceselor de învățare non-convenționale și, uneori, mai efective, deoarece oferă diferite instrumente care nu sunt permise a se utiliza în educația formală și în educația non-formală, precum joaca, experiențele virtuale, tot soiul de jocuri.

Educația informală a fost recunoscută ca unul dintre cele mai bune moduri de a dezvolta abilități care necesită mai multă practică decât teorie, cum ar fi limbile străine, bucătăria, informatica, printre altele.

Din punct de vedere conceptual, educația informală include ansamblul influențelor cotidiene, spontane, eterogene, incidentale, voluminoase – sub aspect cantitativ – care nu își propun în mod deliberat atingerea unor țeluri pedagogice, dar au efecte educative, ocupând cea mai mare pondere de timp din viața individului. Aceste influențe spontane, incidentale nu sunt selectate, prelucrate și organizate din punct de vedere pedagogic.

Prin miile de contacte spontane și influențe cotidiene educația informală oferă individului ocazia de a adopta anumite atitudini, de a exterioriza anumite comportamente și de a interioriza anumite valori, conturându-se astfel profilul său psihosocial. Pe această cale, orice personalitate (elev, student etc.) își completează informațiile achiziționate prin intermediul celorlalte forme de educație. Aceste influențe pot fi concordante unele cu altele sau în dezacord, sarcina de a le orienta și direcționa revenindu-i în principal educației formale.

Cu alte cuvinte, educația informală este o educație care determină totodată o serie de acțiuni socio-umane, culturale care includ în ele și obiective educaționale fără forme educative speciale, deci spontane, de la sine și neașteptate și fără a fi conștientizate în mod intenționat, dar care influențează personalitatea tinerilor și nu numai în consolidarea acesteia. Aici un rol deosebit îl joacă, pe lângă mass-media, anumite structuri cum ar fi: grupurile de prieteni, comportamentul stradal, mijloacele de transport, întâlnirile și discuțiile întâmplătoare, alături de alte activități cultural – artistice și alte medii ce pot influența educația.

Învățarea de tip informal este o învățare cu caracter pluridisciplinar, informațiile provenind din variate domenii, completându-le pe cele achiziționate prin intermediul celorlalte forme de educație. Această situație îi conferă individului posibilitatea de a interioriza și exterioriza atitudini, comportamente, sentimente etc.

Educația informală oferă:

- o sensibilizare la contactul cu mediul ambient;
- momentul declanșării unui interes de cunoaștere pentru subiect;
- posibilitatea trecerii de la un interes circumstanțial la o integrare mai cuprinzătoare;
- posibilitatea unei explorări personale, fără obligații sau prescripții ferme;
- o marjă de libertate de acțiune pentru elaborarea unui proiect personal;
- posibilitatea de a gestiona propriul proces de formare” (Cucoș, 2014, 61)

Caracteristicile educației informale înregistrează aspecte contradictorii:

a) pe de o parte diminuarea funcției formative determinate de inexistenței unor acțiuni pedagogice planificate sistematic, sub aspect funcțional-structural;

b) accentuarea funcției informative, determinate de extinderea anumitor surselor de influență pedagogică, care progresează și evoluează în societatea actuală.

Influențele pedagogice pe care le propune educația informală pot fi structurate astfel:

a) „influențe neorganizate, spontane, difuze, eterogene, cantitative, neselectate, neprelucrate – provenite din diferite medii sociale: familie, stradă, cartier, localitate, (micro) grup etc.;

b) influențe organizate, transmise de la nivelul unor instituții mass-media, care le proiectează și le orientează însă, „din perspectiva altor instanțe și interese decât pedagogice” (Cucoș, 1996, 36).

Bibliografie:

1. Baran - Pescaru, Emilia - "*Familia azi. O perspectivă sociopedagogică*", Editura Aramis, București, 2004
2. Bistriceanu, Corina - "*Sociologia familiei*", Editura Fundației "România de mâine", București, 2005
3. Cucuș, Constantin - "*Pedagogie*", Editura Polirom, Iași, 1996
4. Cristea, Sorin - "*Dicționar de pedagogie*", Editura Litera. Litera International, Chișinău - București, 2000
5. David, Eugen - "*Introducere în sociologie*", Editura Psihomedica, Sibiu, 2004
6. Dima, Silvia - "*Cei șapte ani de acasă*", Editura Didactica si Pedagogica, R. A., București, 1999
7. Nicola, Ioan - "*Tratat de pedagogie școlară*", Editura Aramis, București, 2000
8. Popescu - Neveanu, P., Zlate, M., - "*Psihologie școlară*", Editura Universității București, 1987
9. Stahl, Paul H. - "*Familia și școala - contribuții la sociologia educației*", Editura Paideia,

București, 2002

10. Vrasmas, Ecaterina - Adina - "*Consilierea si educația părinților*", Editura Aramis,
București, 2002

ȘCOALA ONLINE – O PROVOCARE PENTRU TOȚI

Prof. înv. preșc. Belicaru Ancuța – Elena
Grădinița cu P.P. „Dumbrava Minunată”, Pitești, jud. Argeș

Școala online a reprezentat și reprezintă, în continuare, o provocare pentru toți cei implicați în procesul educațional, atât la nivel de macrosistem, cât și de microsistem. Trecerea de la formula „față în față” la modalitatea „online” de livrare a educației, a presupus o pliere pe cerințele impuse de urgență, dar și o „cotitură” didactică și de paradigmă.

În lipsa unei infrastructuri tehnologice decente, fără abilitare consistentă în zona competențelor digitale ale profesorilor, fără acces gratuit la platforme online, cu resurse didactice digitale și multimedia precare, cadrele didactice au fost nevoite să identifice rapid soluții pentru a asigura tuturor copiilor acces la o educație de calitate.

Cei mai buni prieteni au devenit platformele educaționale online și platformele de streaming, modalitățile cele mai potrivite pentru continuarea procesului educațional în acest context sensibil. A existat o explozie de experiențe didactice la distanță, soluții ad-hoc, dar și profesioniste, eclecticisme operaționale, dar și viziuni unitare.

Perioada aprilie – iunie a fost destul de greu de gestionat, atât din pricina lipsei de experiență a dascălilor în ceea ce privește modul de predare online, cât și din pricina lipsei device-urilor necesare. Din septembrie, însă, situația este vizibil îmbunătățită. Cadrele didactice au avut timp să se perfecționeze în domeniul utilizării platformelor și aplicațiilor informatice, iar autoritățile publice și ONG-urile au reușit să acopere, în mare parte, necesarul de dispozitive digitale.

Școala online presupune o reorganizare completă a modului în care se abordează actul didactic, pornind de la metode și tehnici de predare, procedee de lucru, dozajul diferit al timpului și terminând cu materialele și mijloacele didactice utilizate. Monitorizarea învățării se realizează într-un alt mod acum, câteodată chiar foarte greu. Lipsa unui dialog autentic cu clasa, imposibilitatea urmării modului în care elevii își iau notițe, dificila administrare a probelor de evaluare reprezintă aspecte care trebuie regândite și îmbunătățite.

Rolul părintelui ca partener al cadrului didactic, în situația mutării școlii în noul sistem, este unul extrem de important. Părintele este unul dintre factorii care trebuie să gestioneze activitatea de

acasă și să se asigure atât de funcționarea fizică a sistemului informatic, de frecventarea cursurilor de către elev, cât și de motivarea și implicarea acestuia în actul de învățare. De asemenea, părintele deține rolul de suport emoțional pentru stările specifice acestei perioade restrictive. Trebuie să empatizeze cu copilul, să discute cu el, oferind multe explicații despre situația actuală și să susțină cauza educației și a învățării, chiar și în aceste condiții dificile.

Consumul de resurse personale -energia, concentrarea atenției- depinde foarte mult de modul în care este organizat învățământul la distanță, de calitatea actului educațional și de implicarea profesorilor, a elevilor și a părinților în gestionarea aspectelor didactice și a celor afective. De asemenea, sunt foarte importante acceptarea acestui sistem de învățare și acordarea unei atenții sporite, așa cum i se acordă școlii, „față în față”.

Cu toate că interesul tuturor actorilor educaționali este foarte vizibil, procesul de instruire își pierde, din punctul meu de vedere, din calitate și din consistență. Există, conform studiilor efectuate de specialiști, probleme legate de nivelul scăzut al rezultatelor școlare, dar sunt convinsă că noile experiențe prin care trecem cu toții vor reprezenta puncte de plecare pentru găsirea unor soluții eficiente de reglare a procesului de învățământ.

Profesorii care reușesc să fie eficienți în mediile online sunt cei care se angajează într-o pedagogie activă, bazată pe atenția crescută la nevoile de învățare și, deopotrivă, la cele emoționale ale elevilor (Shin, Shin, Choo și Beom, 2011). Este drept: eforturile pe care aceștia trebuie să le facă pentru a menține motivația și angajamentul educabililor sunt mai crescute, deoarece, în condițiile unei interacțiuni virtuale, cadrul didactic nu poate controla mediul de învățare și factorii ce distrag atenția și concentrarea elevului sau studentului. Așadar, realizarea procesului educațional în mediul online vine cu o provocare majoră, respectiv aceea de a găsi noi metode prin care elevul sau studentul să beneficieze de orientarea constantă oferită de profesor în învățare. În contextul menționat, **constructul de învățare autoreglată devine esențial pentru eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare.**

Facilitarea atingerii scopurilor educaționale și a autoreglării în învățare poate fi realizată prin utilizarea unor platforme **user-friendly**, care să permită profesorului să monitorizeze implicarea și progresul celor ce învață. Prin urmare, eficacitatea diferitelor instrumente online depinde într-o mare măsură de capacitatea profesorului de a ghida elevul și în mediul digital, dar și de a-l învăța să se autoregleze în învățare, prin stabilirea clară a obiectivelor de studiu, reflectarea asupra materialelor de studiu, monitorizarea progresului, gestionarea emoțiilor legate de sarcinile academice etc. În cazul elevilor mai mari sau a studenților, o modalitate care s-a dovedit eficientă în atingerea obiectivelor de

învățare, precum și în activarea strategiilor de învățare autoreglată a fost realizarea unor exerciții de reflecție în grup asupra diferitelor problematici din tematica parcursă (Nilson și Zimmerman, 2013).

Totodată, se cunoaște deja faptul că învățarea este motivată de relații cu sens, emoțiile pozitive academice asociate cu învățarea influențând autoreglarea și performanța academică (Ahmed et al., 2013). Așadar, una dintre provocările majore ale predării în mediul virtual privește în mod direct atașamentul și climatul educațional. Capacitatea cadrului didactic de a construi un climat pozitiv și de acceptare a elevilor are un impact major în motivația și efortul pe care elevii sau studenții îl depun pentru învățare (Um, Plass, Hayward și Homer, 2012). Un studiu realizat de Yazzie-Mintz (2010) a arătat faptul că, în condițiile predării tipice, o treime dintre elevi se plictisesc în timpul orei din cauza absenței interacțiunii directe cu profesorul. Merită consemnat că, la acest capitol, inclusiv elevul-adult prezintă aceeași problemă, cu modificări de atenție date de motivație și compensație materială (Demetrio, 2003). Pare astfel foarte probabil ca aspectul precizat să se intensifice în mediul virtual unde, în multe cazuri, predarea de tip **streaming** limitează interacțiunile și palierul de emoții ce pot fi transpuse online. Entuziasmul profesorului, umorul, exemplele și analogiile trec mai greu dincolo de ecran, motiv pentru care profesorul trebuie să își dezvolte competențe de a transmite conectare și emoție, cu scopul de a susține optim procesul de învățare (Macklem, 2015).

În același timp, anumite emoții negative asociate cu învățarea pot fi mai accentuat prezente în contextul educației online, decât în contextele față în față. Desigur, acestea pot fi identificate relativ facil de către comunicatorul educațional printr-o analiză atentă a feedback-ului, inclusiv al celui personal. Spre exemplu, elevii / studenții pot simți **descurajarea** cauzată de dificultatea de a înțelege materialul sau de a se concentra în mediul de acasă, **însingurarea** ca urmare a absenței interacțiunii directe cu profesorii și colegii și chiar **frustrarea** generată de provocările ce vizează limitarea comunicării online, funcționarea platformelor de învățare ș.a.m.d. De altfel, o serie de studii susține faptul că procesul de învățare în mediul online este mult mai frecvent asociat cu sentimente de incertitudine, frustrare, izolare, elevii căutând mai puțină susținere din partea colegilor sau a cadrelor didactice (Azevedo și Hadwin, 2005). Drept consecință, aceste atitudini pot duce, pe termen mediu și lung, atât la abandonarea unor cursuri, cât și la amplificarea nesiguranțelor, a temerii de eșec, a sentimentului de neajutorare și a incapacității de a recupera individual conținuturile pe care nu le-au înțeles (Hew și Cheung, 2014). Astfel, devine și mai provocator pentru elevi și studenți să își stabilească autodidact și autoreglat obiective de învățare. Acesta este motivul pentru care cadrul didactic ar trebui să ofere ajutor suplimentar în reglarea motivațională și emoțională a educabililor. Desigur, în procesul de predare-învățare online, însuși specificul acestui mediu creează dificultăți în

monitorizarea efectivă din partea profesorului, fiind mai dificil de implementat feedback-ul sau ajutorul imediat oferit elevului / studentului. Practic, capacitatea profesorului de a observa în mod direct greșelile și elementele, unde elevul / studentul are nevoie de îndrumare, este mult redusă.

Un alt aspect pozitiv al predării și învățării online este că accesul la resursele de învățare se face mai facil și oferă elevului/studentului un control ridicat asupra conținutului pe care dorește să îl parcurgă, precum și asupra timpului sau locului în care studiază (Cunningham și Billingsley, 2003). Totuși, o provocare importantă care se ridică aici este aceea că, în absența unui ghidaj sistematic, în selectarea informațiilor relevante și valide, oferit de cadrul didactic, elevul / studentul poate să găsească dificilă selectarea conținuturilor și să se încarce emoțional cu frustrare care, deseori, duce la dezangajarea din procesul de învățare. De aceea, atenția din partea cadrului didactic rămâne esențială în orientarea procesului educativ.

Analizând o serie de studii empirice și meta-analize cu privire la specificul educației online, se poate afirma că eficiența acesteia depinde într-o măsură semnificativă de capacitatea de adaptare și control al procesului educativ de către cadrul didactic.

În contextul dinamicii actuale din spațiul comunicării cunoașterii și a nevoilor tot mai complexe de (auto)cunoaștere și competență, procesul de predare-învățare-evaluare se redefinește într-un ritm tot mai alert. Încorporând teorii și aplicații consacrate, dar și practici noi și flexibile, educația online se prezintă ca un proces complex și dinamic, care încearcă să răspundă cât mai eficient nevoilor de învățare ale generațiilor actuale și viitoare de elevi și studenți (Sanna, 2013). Astfel, educația este forțată să se adapteze la un cadru în care spațiile și mediile electronice se reinventează și se modifică rapid, aducând în față constant noi provocări. Generațiile actuale par să prefere mediile digitale, urmărind conținuturi atractive, accesibile și sistematizate (Gruzd, Staves și Wilk, 2012). Cu toate acestea, rolul cadrului didactic în procesul educațional rămâne în continuare vital în selectarea celor mai potrivite conținuturi, care să construiască competențe solide, precum și în oferirea climatului emoțional adecvat învățării și a suportului moral, în stabilirea scopurilor de învățare și monitorizarea procesului etc. În consecință, construirea unor coduri psiho-emoționale și comportamentale care să faciliteze învățarea autoreglată devine o reală provocare, atât în contexte față în față, cât și în contexte educaționale virtuale.

Bibliografie

1. Azevedo, Roger, & Hadwin, Allyson. Scaffolding Self-Regulated Learning and Metacognition — Implications for the Design of Computer-Based Scaffolds. **Instructional Science**, **33**, pp. 367-379. (2005).
2. Cunningham, C., & Billingsley, M. **Curriculum Webs: A Practical Guide to Weaving the Web into Teaching and Learning**. New York: Pearson. (2003).
3. Demetrio, Duccio. **Filosofia dell'educazione ed età adulta. Simbologie, miti e immagini di se**. UTET Libreria. (2012).
4. Gruzd, A., Staves, K., & Wilk, A. Connected scholars: Examining the role of social media in research practices of faculty using the UTAUT model. **Computers in Human Behavior**, **28** (6), pp. 2340-2350. (2012).
5. Hew, K. F., & Cheung, W. S. Students' and Instructors' Use of Massive Open Online Courses (MOOCs): Motivations and Challenges. **Educational Research Review**, **12**, 45-58. (2014).
6. Macklem, G. L. **Springer briefs in psychology. Boredom in the classroom: Addressing student motivation, self-regulation, and engagement in learning**. Springer International Publishing. (2015).
7. Nilson, L. B, & Zimmerman, B. J. **Creating self-regulated learners: Strategies to strengthen students' self-awareness and learning skills**. Sterling, VA: Stylus Publishing. (2013).
8. Sanna, Ignazio. **Educare nella postmodernità**. Edizioni Studium, Roma. (2013).
9. Shin, D.-H., Shin, Y.-J., Choo, H., & Beom, K. Smartphones as smart pedagogical tools: Implications for smartphones as u-learning devices. **Computers in Human Behavior**, **27** (6), pp. 2207–2214. (2011).
10. Um, E., Plass, J. L., Hayward, E. O., & Homer, B. D. Emotional design in multimedia learning. **Journal of Educational Psychology**, **104** (2), pp. 485-498. (2011).

ȘCOALA ONLINE-O PROVOCARE PENTRU PROFESORI, ELEVI ȘI PĂRINȚI

Prof. Berea Alexandra-Elena

Școala Gimnazială „Nicu Albu” Piatra-Neamț, jud. Neamț

Ca răspuns la criza COVID-19, multe țări din întreaga lume au închis școli, colegii și universități pentru a opri răspândirea virusului. Conform datelor UNESCO, vârful închiderilor școlilor a fost înregistrat la începutul lunii aprilie 2020, când aproximativ 1,6 miliarde de cursanți au fost afectați în 194 de țări, reprezentând peste 90% din totalul cursanților înscriși (UNESCO, 2020 [1]). Închiderea bruscă a școlilor a însemnat că factorii de decizie politică, directorii de școli și profesorii au trebuit să găsească alternative la instruirea față în față pentru a garanta dreptul copiilor la educație. Multe sisteme au adoptat predarea (și învățarea) online la o scară fără precedent, adesea în combinație cu materiale de învățare la distanță răspândite, cum ar fi televizorul sau radioul.

În ciuda faptului că este o opțiune de dorit în comparație cu lipsa școlii - care ar fi provocat întreruperi majore în învățarea elevilor cu posibile consecințe de lungă durată, trecerea bruscă la utilizarea strategiilor online pentru predare și învățare poate duce la rezultate suboptimale, în comparație cu învățarea „față în față”, deoarece profesorii, elevii și școlile au trebuit să se adapteze în mod neașteptat la o situație nouă.

Pentru cei care au acces la tehnologia potrivită, există dovezi că învățarea online poate fi mai eficientă în mai multe moduri. Unele cercetări arată că, în medie, elevii rețin cu 25-60% mai mult material atunci când învață online, comparativ cu doar 8-10% într-o clasă. Învățarea electronică necesită cu 40-60% mai puțin timp pentru a învăța decât într-o sală de clasă tradițională, deoarece elevii pot învăța în ritmul lor, revenind înapoi și recitind, sărind sau accelerând prin concepte după cum aleg.

Școala ar putea arăta diferit în timpul pandemiei, dar puteți face lecții distractive și creative atunci când învățați la distanță. Jocurile și activitățile sunt modalități excelente de a crea un sentiment de comunitate în cadrul unei clase virtuale. De asemenea, pot ajuta profesorii să construiască relații cu elevii și să le ofere elevilor o pauză, astfel încât să se poată relaxa și să-și păstreze mai mult din învățare.

Pentru predarea online avem nevoie în primul rând de o **platformă de învățare** aleasă cu

grijă. Site-ul de predare online trebuie să ofere:

- accesibilitate, să fie ușor de utilizat de către elevi și părinți acasă.
- posibilități de comunicare asincron și sincron: astfel încât elevii să poată vorbi direct atât cu dvs., cât și cu colegii lor. Acest lucru se poate face printr-un chat live sau un forum de discuții.
- monitorizare: astfel încât să puteți rămâne informat cu privire la activitatea și progresul elevilor. Raportarea automată este ideală.
- durabilitate- platforma dvs. de predare online trebuie să fie o soluție realistă pe termen lung, care să nu vă ardă cu cantități nejustificate de timp și efort.

Părinții joacă un rol vital în predarea online. Aceștia pot fi motivați, monitori și asistenți pentru elevi în timp ce ne aflăm de cealaltă parte a ecranului. Dar trebuie mai întâi să îi implicăm activ. Trebuie să le spunem la ce să se aștepte de la perioada de predare online și cum pot ajuta, astfel putem organiza o ședință în care să facem: o prezentare generală a conținutului care va fi acoperit în timpul perioadei de predare online, o listă de strategii clare pe care părinții le pot folosi pentru a sprijini învățarea acasă, detalii de conectare și informații de acces pentru orice instrumente de predare online utilizate.

Majoritatea părinților vor face tot ce pot, dacă așteptările noastre vor fi realiste. De asemenea ei trebuie ținuti la curent cu progresele copilului. Trebuie ajutați să se simtă încrezători că învățarea copilului lor este încă pe drumul cel bun, chiar dacă sala de clasă a fost schimbată cu masa din bucătărie.

Strategiile de predare online trebuie să includă un **amestec de text, sunet și imagini**. Este mult mai antrenant decât un pachet de foi de lucru. Trebuie create linkuri specifice pentru diferite resurse de învățare iar elevii ar trebui informați pentru a ști de unde să le acceseze (conținutul predat / planul lecției, resurse: videoclipuri, linkuri și fișe de imprimat, activități și sarcini).

Programul trebuie să fie flexibil. Se pot stabili zile diferite pentru diferite subiecte sau chiar strategii de instruire diferite. S-ar putea încărca o lecție video luni, să setați activități individuale pentru marți și apoi să vă ne regroupăm pentru o discuție miercuri.

Elevii trebuie încurajați să participe la stabilirea obiectivelor pentru fiecare săptămână.

Interacțiunea zilnică cu elevii și interacțiunea dintre elevi sunt aspecte importante în activitatea online. Izolarea predării online trebuie eliminată, oferindu-le elevilor posibilitatea de a comunica des și nu doar despre cursuri atât prin intermediul întâlnirilor sincron de pe platforma de lucru cât și prin intermediul forumurilor, chaturilor, Skype, rețele de socializare, etc.

În rândurile următoare vor fi prezentate câteva exemple de activități de învățare ce pot fi

utilizate în cadrul orelor online.

Flipped Classroom - una dintre metodologiile moderne care a câștigat mai multă popularitate în ultimii ani, este o abordare pedagogică în care elementele tradiționale ale lecției predate de profesor sunt inversate - materialele educaționale primare sunt studiate de elevi acasă și, apoi, a lucrat la clasă.

Obiectivul principal al acestei metodologii este de a optimiza timpul în clasă, dedicându-l, de exemplu, pentru a satisface nevoile speciale ale fiecărui elev, pentru a dezvolta proiecte de cooperare sau pentru a lucra la sarcini specifice.

Odată cu sosirea noilor tehnologii ale informației și comunicațiilor în școli, au apărut atât noile metodologii de predare, cât și noile versiuni ale metodologiilor existente, acum revizuite și actualizate pentru generația digitală.

Joc-„Vânătoarea de comori” – acest model de activitate care poate fi folosit cu succes la clasa pregătitoare și se poate desfășura în varianta sincron, copiii și învățătorul să fie conectați. Jocul „Vânătoarea de comori” poate fi folosit la predarea unui sunet nou, în lecțiile de comunicare în limba română. De exemplu dacă am predat sunetul „t” vom solicita elevilor să găsească în casă obiecte a căror denumire începe cu sunetul nou. Oferiți elevilor o limită de timp pentru a-și găsi obiectele și a reveni pentru a arăta în fața camerei. Pregătește-te pentru chicoteli

Excursie virtuală - organizați o excursie virtuală pe baza intereselor copiilor (artă, știință, istorie, arheologie și multe altele). Multe dintre cele mai renumite muzee din lume oferă tururi virtuale de muzee pentru a împărtăși colecțiile lor incredibile, promovând în același timp distanțarea socială. În calitate de lider de grup, puteți alege pur și simplu un termen limită, puteți crea o excursie virtuală și puteți încuraja membrii să participe la tur, fie în același timp, fie să exploreze individual. În funcție de reglementările muzeului, este posibil să distribuiți și să discutați fotografiile, informații și comentarii să purtați o discuție despre tur sau să le dați ca și sarcină de lucru individual elevilor să realizeze o descriere sau o compunere despre locațiile vizitate. Învățarea mixtă, colaborativă și experiențială devine o componentă din ce în ce mai importantă pentru succesul elevilor. Discovery Education oferă excursii virtuale gratuite în întreaga lume. Fiecare locație pe care dați clic vine cu un ghid însoțitor și activități practice de învățare.

O altă variantă pentru a vizita locații în mod virtual este La The Nature Conservancy, unde elevii se pot scufunda pentru a vedea un recif de corali în Caraibe și pentru a explora pădurea tropicală din Borneo în aceeași zi - și totul din confortul caselor lor.

Expedițiile Google oferă peste 100 de tururi virtuale de locuri interesante din întreaga lume, de la Casa Albă până în interiorul unui tipar. De asemenea puteți merge la grădina zoologică din San

Diego și urmăriți animalele live în habitatele lor sau puteți face un tur virtual al Muzeului Copiilor din Boston.

Dezvoltare profesională- angajarea în programe regulate de dezvoltare profesională este o modalitate excelentă de a îmbunătăți predarea și învățarea în sala de clasă. Cu politicile educaționale în continuă schimbare, este extrem de util să participați la evenimente în care vă puteți inspira de la alți profesori și cadre universitare. Este, de asemenea, o scuză excelentă pentru a ieși din clasă și a lucra alături de alți profesori la fel ca dumneavoastră.

A fi un profesor eficient este o provocare, deoarece fiecare elev este unic, totuși, prin utilizarea unei combinații de strategii de predare, puteți aborda stilurile de învățare și capacitățile academice variate ale elevilor, precum și puteți face clasa dvs. un mediu dinamic și motivațional pentru elevi.

Avantajele educației online:

- Flexibilitate sporită a timpului deoarece învățarea și predarea pot avea loc în momente mai convenabile și mai productive atât pentru elevi, cât și pentru profesori.
- Flexibilitatea locației - învățarea și predarea pot avea loc în orice locație (acasă, la birou, în timp ce face naveta, la cafenea) și poate include elevi și profesori din diferite localități.
- Schimbul de informații - educația online oferă oportunități de acces și partajare a informațiilor mai ușor. Profesorii și elevii se pot alătura comunităților online reprezentative pentru interesele lor.
- Resurse online - educația online oferă acces la mai multe resurse și informații.
- Experiență diversă folositoare- educația online poate spori experiența de învățare a elevilor datorită faptului că oferă oportunități pentru colaborări trans-disciplinare, intercultural și nu numai. Aceste experiențe de învățare pot apărea la nivel local, național sau internațional și pot fi îmbogățite printr-o interacțiune și implicare sporită, feedback-ul colegilor și dezvoltarea unor abilități de lucru în grup.
- Egalitate de șanse pentru persoanele cu handicap - învățarea online reprezintă o modalitate de a avea acces la educație și elevii care trăiesc cu un handicap sau care nu posibilitatea de a fi prezenți fizic într-o sală de clasă.
- Alfabetizarea informațiilor digitale – prin învățarea online se dezvoltă abilități de alfabetizare digitală, care sunt tot mai solicitate în societatea contemporană și în diferite mediile de lucru.
- Administrare - educația online poate simplifica unele aspecte administrative ale predării.

Dezavantajele educației online:

- Accesul limitat la tehnologie - În unele cazuri, elevii și profesorii nu au acces la mijloace electronice de comunicație sau există în familie mai multe persoane care impart un computer sau dispozitiv mobil. Elevii sau profesorii pot avea, de asemenea, acces limitat la software-ul necesar. Există și situații în care nu toți elevii și profesorii au acces în mod constant la internet.

- Capacitatea de a utiliza tehnologia - unele tehnologii și instrumente necesită instruire. În unele cazuri, instruirea tehnică poate să nu fie ușor disponibilă pentru elevi sau profesori.

- Supraîncărcare informațională - în multe cazuri, cantitatea de informații, „ghidul”, asistența și resursele furnizate online pot avea tendința de a deveni copleșitoare și confuze, dacă nu sunt gestionate corect. Poate fi dificil pentru elevi și profesori să aleagă care sunt relevante sau importante.

În concluzie putem afirma că profesorii trebuie să își planifice și să realizeze activitățile online într-un mod riguros, în funcție de contextual în care se află și resursele disponibile, astfel încât elevii să dobândească cunoștințe, priceperi, deprinderi. Folosirea diverselor strategii de predare ne permite, în calitate de profesori, să reușim un proces de predare și învățare de succes, deoarece ne putem adresa diferitelor stiluri de învățare ale elevilor noștri.

Bibliografie:

1. Ionescu, M., Bocoș, M., *Cercetarea pedagogică și inovația în învățământ, Suporturi pentru formarea profesorilor*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001;
2. Dumitru, I.Al., *Dezvoltarea gândirii critice și învățare eficientă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000;
3. Istrate, O., *Educația la distanță. Proiectarea materialelor*. Ed. Agata, Botoșani, 2000;

CONSILIUL ELEVILOR – MODEL DE BUNE PRACTICI

Prof. Blaga Monica

Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, Oradea, jud. Bihor

„Copilul râde: Înțelepciunea și iubirea mea e jocul.”

L. Blaga

Un rol deosebit de important pentru reușita în viață îl are educația. Ca fenomen social, educația constă în transmiterea experienței de viață de la o generație la alta, cunoașterea bunelor maniere și comportarea în societate conform cu aceste deprinderi.

Școala este cea care modelează caracterul, dezvoltă personalitatea, fără de care succesul social al tinerilor devine imposibil de realizat.

Beneficiile implicării copiilor în educarea lor sunt resimțite în prezent, în comunitatea de azi, dar și în viitor, în comunitatea de mâine. Tinerii de azi trebuie pregătiți și educați pentru lumea aflată în continuă schimbare. De aceea, școala contemporană manifestă tot mai mult interes pentru stimularea participării tinerilor la propria formare. Acesta este și rolul Consiliului Elevilor dintr-o școală.

Consiliul Elevilor este o organizație formată dintr-un grup de elevi, care reprezintă interesele tuturor elevilor din școală. Scopul acestuia este acela de a milita pentru determinarea clară a drepturilor și îndatoririlor elevului, pentru a stimula creativitatea elevilor în procesul educativ, dar și pentru a scoate în evidență rolul elevului într-o societate modernă. În același timp este un organism democratic prin care elevii exersează direct practicile democratice.

Pornind de la varietatea situațiilor de învățare și de la gradul diferit de intenționalitate acțională, activitatea Consiliului Elevilor se regăsește în cele trei ipostaze ale educației: în educația formală, deoarece activitatea se desfășoară în cadrul instituției specializate, care este școala, are obiective clar formulate și poate fi evaluată prin realizările obținute, în educația nonformală pentru că activitățile sunt coordonate de persoane specializate, profesorul consilier în acest caz, și se desfășoară sub forma concursurilor, activităților cultural-artistice și de divertisment, menite fiind a stimula inițiativa, creativitatea și responsabilitatea.

Indiferent de tipul de educație implicat, în acțiunile derulate de elevii consilieri se face apel la

creativitate. Acțiunile organizate de Consiliul Elevilor se desfășoară sub formă de jocuri, activități distractive, spectacole, dezbateri asupra diverselor tematici specifice adolescenților. Aceste activități nu presupun nici reguli rigide, nici aplicații, nici evaluări numerice. Ele se realizează prin îmbinarea laturii raționale cu cea artistică, a spiritului cu pasiunea, a seriozității cu buna-dispoziție.

Făcând un acord între plăcut și util prin creativitate, Consiliul Elevilor își propune ca scopuri următoarele: să dezvolte modele comportamentale active și responsabile, să implice activ elevii în viața școlii și să contribuie la libera exprimare a voinței elevilor. Prin acțiunile lor directe, elevii au posibilitatea de a interveni, atunci când este necesar, pentru a soluționa anumite probleme din cadrul școlii. Semnificativ este faptul că activitățile desfășurate în această organizație promovează cooperarea, parteneriatul, munca în echipă.

Beneficiile implicării copiilor în educarea lor prin activitățile extrașcolare, sunt resimțite în prezent, în comunitatea de azi, dar și în viitor, în comunitatea de mâine. Tinerii trebuie pregătiți și educați pentru lumea aflată în continuă schimbare. De aceea, școala contemporană manifestă tot mai mult interes pentru stimularea participării tinerilor la propria formare. Astfel, obiectivele pe care și le propune Consiliul Elevilor sunt: organizarea și promovarea de acțiuni de formare și afirmare a elevilor, identificarea și atragerea atenției asupra problemelor elevilor atât celor implicați în procesul instructiv-educativ, cât și părinților și a întregii comunități. Totul se desfășoară sub amprenta creativității.

Exemple de activități creative desfășurate de elevii consilieri sunt: activități de divertisment: tradiționalul Bal al Bobocilor sau Balul Majoratului, discoteci sau seri de divertisment, carnavaluri, concursuri cum ar fi „Caută Comoara”; activități culturale: concursuri cu tematică de cultură generală, sărbătorirea evenimentelor naționale cum ar fi „Ziua Națională a României” sau „Unirea Principatelor Române” și internaționale „Ziua Europei”, vizite la diferite obiective, excursii tematice atât în țară cât și în afara ei, strângeri de fonduri cu diferite destinații, participare la diverse expoziții, activități de voluntariat cum ar fi „Let’s do it, Romania!”; târguri gastronomice, ”Ziua Iei” și multe altele.

De un an, aceste activități se desfășoară doar virtual. Se fac planuri, se așteaptă, se speră la revenirea la normalitate. Ca exemplu de bună practică, Consiliul Elevilor înseamnă tinerețe, energie, optimism, încredere și activism. Adaptarea este o condiție esențială a progresului. Școala a traversat această etapă de adaptare, de reinterpretare, în perioada pandemiei. Desfășurate online, activitățile au fost factorul care au unit elevii din școală. Alegerile din acest an s-au desfășurat online, întâlnirile se desfășoară online, interacțiunea continuă, dar tot on-line. Deschiși la nou și receptivi, tinerii din această organizație s-au reinventat și au desfășurat o serie de activități. Acestea au fost bine primite de elevi, urmărite cu încredere și curiozitate, tipic adolescentină. Ce înseamnă acest lucru?

Înseamnă adaptare la noi, reinventare a realității școlare, pentru ca totul să continue, altfel. Important este ca educația, cunoașterea, interacțiunea socială să continue.

În concluzie, Consiliul Elevilor înseamnă *responsabilitate* pentru că implică activ și conștient elevii în promovarea propriilor interese, înseamnă *creativitate* pentru că este trăsătura de personalitate pregnantă implicată în aceste activități și înseamnă *atitudine*, deoarece îmbinând responsabilitatea cu creativitatea, elevii se implică în viața școlii și a comunității în probleme care îi privesc în mod direct și contribuie la elaborarea programelor care urmăresc creșterea calității procesului educativ din școală.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 1996
2. Bontaș, Ioan, *Pedagogie*, Ed. All, București, 1995

INTEGRAREA RESURSELOR DIGITALE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ. APLICAȚII ÎN CICLUL PRIMAR

Blidaru Roxana Maria

Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu Târgoviște, jud. Dâmbovița

Catalina Cătălina

Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu Târgoviște, jud. Dâmbovița

• Resursele digitale. Provocarea învățării on-line

În contextul pandemic spre al cărui final ne îndreptăm, pe plan educațional, au apărut la tot pasul situații-limită cărora noi, cadrele didactice, a trebuit să le facem față, cu mai multă sau mai puțină pregătire teoretică, dar cu siguranță cu multă dibăcie didactică. Pentru a diminua presiunea și a ne auto-determina să le depășim, le-am numit *provocări* și, încet-încet, le-am transformat și adaptat realității zilnice, reușind să le facem parte integrantă a activității didactice, fie ea on-line, fie face-to-face.

Alegerea celor mai adecvate resurse digitale pentru a transmite elevilor un anumit conținut s-a făcut, de cele mai multe ori, prin procesul *Try and Fail*. Am ales, am lucrat, am aplicat, (nu) a funcționat, am încercat iarăși. Gama aplicațiilor și softurilor educaționale este diversificată, fiecare cadru didactic putând alege și adapta cu ușurință pentru colectivul cu care lucrează și pentru un anumit conținut științific, astfel încât procesul de predare-învățare-evaluare să se desfășoare sub umbrela cooperării, interacțiunii și eficacității.

Primii elevi am fost noi, cadrele didactice. Fiecare aplicație de care am auzit sau despre care am citit a fost mai întâi folosită de noi, cu ochii de elev. Curioși, am încercat butoane și setări, gândindu-ne permanent ”La ce conținut aș putea să o folosesc?”, iar răspunsurile veneau în cascadă, pe măsură ce mai descopeream o opțiune. Astfel, se mai descoperea un mic ajutor pentru învățarea on-line, iar ziua următoare venea cu o nouă surpriză pentru elevi, făcând din studiu un joc, așa cum erau obișnuți în sala de clasă. Încercând să păstrăm caracteristicile predării face-to-face și în mediul on-line, elevii au fost transformați în resurse, oferindu-li-se șansa de a descoperi singuri opțiunile unor aplicații și de a le împărtăși colegilor, reușind astfel să continuăm peer-to-peer education, atât de apreciată de elevi.

În tot acest răstimp, aplicațiile și softurile s-au multiplicat și s-au diversificat, producătorii

venind în sprijinul cadrelor didactice din întreaga lume în încercarea de a trece cu brio de provocarea învățării on-line, profesorii trebuind doar să le selecteze și să le integreze eficient.

• Integrarea resurselor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare din cadrul orelor de Limba și literatura română din ciclul primar

Două dintre competențele cheie stabilite la nivelul Uniunii Europene se axează pe comunicare în limba maternă și pe digitalizare; prin urmare, orele de Limba și literatura română sunt astfel concepute încât să formeze aceste competențe, creând totodată o interdependență între acestea. Utilizarea resurselor digitale facilitează transmiterea și asimilarea conținuturilor de predat, fiind nevoie de o bună stăpânire a limbii române pentru a explica funcționarea acestora. Cum majoritatea aplicațiilor sunt concepute în limba engleză, integrarea lor în demersul didactic dezvoltă formarea unei alte competențe cheie, și anume comunicare în limbă străină. Astfel, prin utilizarea unei singure aplicații, se contribuie la formarea a trei competențe cheie: comunicare în limba maternă, comunicare în limbă străină și competența digitală.

Strategia didactică este definită drept modalitatea eficientă prin care profesorul îi ajută pe elevi să accedă la cunoaștere și să-și dezvolte capacitățile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele și emoțiile. Cadrul didactic are principalul rol de a identifica strategia didactică eficientă și care se va plia cel mai bine pe stilul de învățare al colectivului pe care îl manageriază, integrând acele resurse digitale care vor stârni interesul și dorința de a învăța.

Diversificarea strategiilor didactice prin introducerea resurselor digitale a oferit o nouă perspectivă asupra întregului proces de predare-învățare-evaluare, având în vedere faptul că noile generații sunt mult mai apropiate de tehnologie, mânuiesc mult mai ușor dispozitivele electronice și intuiesc cu mai multă facilitate diversele opțiuni ale aplicațiilor, iar școala, așa cum era cunoscută înainte de pandemie, nu le oferea acces la acest tip de învățare, atât de firesc pentru ei. Astfel, interesul elevilor pentru conținutul predat a crescut, au manifestat curiozitate pentru resursele digitale utilizate, dezvoltându-și deopotrivă și abilitățile de evaluare și inter-evaluare.

Pentru că succesul școlar este un aspect care nu trebuie neglijat nici în contextul învățării on-line, strategiile didactice au fost adaptate și reinventate pentru a se asigura progresul elevilor, fără a crea rupturi în legătura cu învățarea.

Abordarea textului literar la clasa a III-a urmează anumite etape specifice, devenind, după un punct, o rutină. Abilitatea cadrului didactic constă în parcurgerea acestor etape prin modalități diferite, aceiași pași-un alt drum, astfel încât demersul didactic să trezească interes în mintea elevilor și ei înșiși să devină parte activă a procesului de învățare. În rândurile care urmează, este prezentat un scenariu

didactic aplicat la clasa a III-a, având ca text suport ”Țara lui Vreau-și-primesc”, după André Maurois, în care sunt integrate diverse resurse digitale: QR Scan, Wordwall, Padlet, ChatterPix, Kahoot și Jamboard, resurse cu care elevii erau deja familiarizați.

• **Descrierea modelului de bună practică**

Activitatea vizează aprofundarea înțelegerii textului literar, utilizând ca suport, textul literar ”Țara lui Vreau-și-primesc”, după André Maurois.

Demersul didactic se structurează astfel:

- distribuirea, atât pe chatul platformei GOOGLE MEET, cât și prin partajarea ecranului în cadrul videoconferinței, a mai multor coduri QR, oferindu-le elevilor posibilitatea de a le scana cu telefonul în vederea descoperirii cuvintelor ce se ascund sub aceste coduri, etapă urmată de ordonarea lor pentru identificarea titlului lecției ce urmează a fi discutată;

- prezentarea obiectivelor lecției;

- solicitarea elevilor de a citi în gând textul descoperit cu ajutorul codurilor QR;

- prezentarea, cu ajutorul aplicației WORDWALL a jocului „Găsește și citește!”, elevii primind sarcina de a citi enunțuri din textul „Țara lui Vreau-și-primesc”, după André Maurois, orientându-se după cerințe date;

- adresarea solicitării ca elevii să aleagă un fragment preferat din text, pe care să îl scrie în aplicația PADLET, motivând totodată alegerea făcută (1.Fragmentul ales; 2.Impresii);

- organizarea, în același PADLET, a unui tur virtual, elevii prezentând fragmentul ales dar și motivele care au stat la baza alegerii lui, colegii fiind implicați în procesul de interevaluare, ei oferind feed-back acestora prin accesarea simbolului „inimă”;

- adresarea de întrebări referitoare la personajele întâlnite în text și solicitarea ca elevii să ilustreze în desen personajul preferat, după care să realizeze prezentarea acestuia în aplicația CHATTER PIX, urmată de încărcarea aplicației într-un alt PADLET;

- vizitarea virtuală a PADLET-ului și oferirea de feed-back de către elevi pentru prezentările colegilor prin accesarea simbolului „inimă”;

- solicitarea elevilor de a răspunde întrebărilor pe baza textului discutat în aplicația KAHOOT;

- adresarea solicitării ca elevii, utilizând aplicația JAMBOARD, să descrie în câteva cuvinte cum s-au simțit în timpul activității.

• **Concluzii**

Am constatat că, în urma valorificării resurselor digitale, atât în perioada învățării on-line, cât și în perioada învățării face-to-face, s-a produs o creștere a interesului elevilor pentru conținuturile

predate și pentru resursele utilizate, constatare făcută în urma analizei evaluărilor sumative. Astfel, elevii au înregistrat progres sau constanță în rezultatele școlare, dovedind o bună achiziție a competențelor vizate.

Calitatea actului educațional este o preocupare constantă a cadrelor didactice, iar redefinirea lui prin integrarea resurselor digitale, având în vedere nevoile și tendințele actuale, contribuie la formarea noilor generații și pregătirea lor pentru lumea aflată într-o continuă schimbare.

Ușor de accesat, intuitive, flexibile și pe placul elevilor, resursele digitale își găsesc un rol bine definit în activitatea didactică, facilitând procesul de predare-învățare-evaluare. De asemenea, utilizarea resurselor digitale a înlesnit sarcinile cadrelor didactice, acestea având la îndemână o paletă largă de materiale atractive și potrivite pentru majoritatea conținuturilor de predat-evaluat.

În ceea ce privește integrarea resurselor digitale în cadrul orelor de Limba și literatura română, putem concluziona că, în cazul de față, s-a dovedit a fi un real succes, elevii fiind activați pe tot parcursul lecției, adresând întrebări, participând la fiecare moment cu maxim interes și oferind un feedback pozitiv la final. La nivelul clasei, s-a urmărit dezvoltarea competențelor digitale într-un mod integrat, la toate disciplinele, abordându-se strategii didactice diversificate pentru a se obține progres școlar, activând întreg colectivul și asigurând un act educațional de calitate.

Bibliografie:

1. Almășan, B., Dumitrache A., Vișan A., Gheorghe M., *Lecția de acasă. Ghid practic pentru profesori*; preluat de pe <https://credis.unibuc.ro/2020/05/15/lectia-de-acasa-ghid-pentru-profesori-si-pentru-parinti/>;
2. Mihăescu, M., Alexe C. E., *Școala online. Experiențe de succes. Ghid pentru învățământul primar*, preluat de pe http://ccddambovita.ro/2020/Scoala%20de%20acasa/Scoala%20online_Experiente%20de%20succes_InvPrimar_ISBN.pdf;
3. Mihăescu, M., Pacearcă Ș., Dulman A., Alexe C., Brebenel O., *Limba și literatura română - manual clasa a III-a / semestrul I*, Editura Intuitext, București, 2019;
4. Oprea, C. L., *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009;
5. Programa școlară pentru disciplina *Limba și literatura română - clasa a III-a - a IV-a*, Anexa nr. 2 la Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 5003 / 02.12.2014

EXPLOZIA STELARĂ – METODĂ INTERACTIVĂ APLICATĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. învă. preșc. Bobarnat Gabriela
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 10 Huși, jud. Vaslui

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și ale creativității.

Metodele de învățământ reprezintă căile folosite de grădiniță, de către educatoare în a-i sprijini pe copii să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt tot odată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile copiilor, de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii, transformând în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

„Explozia stelară” este o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri.

Obiectivele urmărite sunt: formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup prin interacțiune și individual pentru rezolvarea unei probleme.

Materialul folosit este o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, tablouri cu ilustrații, siluete, tabloul „Explozia stelară”.

Descrierea metodei:

Copiii sunt așezați în semicerc și propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie sau se desenează ideea centrală. Pe cele cinci stelute se scrie câte o întrebare de tipul: CE?; CINE?; UNDE?; DE CE?; CÂND?, iar cinci copii din grupă extrag câte o întrebare. Fiecare copil din cei cinci își alege câte trei-patru colegi, organizându-se astfel în cinci grupuri.

Grupurile cooperează în elaborarea întrebărilor. La expirarea timpului, copii revin în semicerc în jurul stelei mari și comunică întrebările elaborate, fie un reprezentant al grupului, fie individual, în funcție de potențialul grupului. Copiii celorlalte grupuri răspund la întrebări sau formulează întrebări la întrebări.

Se apreciază întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări corecte, precum și modul de cooperare și interacțiune.

Copiii trebuie familiarizați cu întrebările de tipul: CE?; CINE?; UNDE?; DE CE?; CÂND?

- Metoda se aplică corect dacă se respectă etapele de utilizare;
- Fiecare tip de întrebare se scrie cu altă culoare pentru a fi reținute cu ușurință;
- Întrebările copiilor se înregistrează în „Portofoliul Exploziei stelare”;
- Copiii pot confecționa, desena stele de diferite mărimi în alte activități;
- Educatoarea poate crea jocuri, exerciții utilizând întrebările elaborate de copii;
- Se utilizează în activități cum sunt: lecturi după imagini, convorbiri, povestiri, jocuri

didactice, activități matematice, poezii, în activități de evaluare.

Ca exemplificare voi prezenta o activitate desfășurată în grădinița noastră.

✚ **GRUPA:** MIJLOCIE ~ „FLORILOR”

✚ **TEMA ANUALĂ DE STUDIU:** CÂND CUM ȘI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ?

✚ **SUBTEMA:** ÎN LUMEA GÂZELOR ȘI A INSECTELOR

✚ **CATEGORIA DE ACTIVITATE:** D. Ș. ~ CUNOAȘTEREA MEDIULUI

✚ **MIJLOC DE REALIZARE:** repovestire „Albinuța și soarele”

✚ **TIPUL DE ACTIVITATE:** verificare, consolidare

✚ **SCOPUL ACTIVITĂȚII:** familiarizarea copiilor cu strategia de întrebări de tipul: CE?;

CINE?; UNDE?; DE CE?; CÂND?; și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup.

✚ **METODE ȘI PROCEDEE:** conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, „Explozia stelară”.

Demersul didactic:

Copiii intră în sala de grupă unde le este pregătită o surpriză.

Dintre petalele unei flori o albină (o fetiță îmbrăcată în albină) își face apariția întinzându-și aripioarele gata, gata să-și ia zborul. Dar văzând copiii, se oprește mirată și întrebă:

- Unde sunt? Unde am ajuns?

Iar copiii îi răspund:

- În grupa Florilor!
- Ce bine îmi pare că am ajuns în grupa Florilor, pentru că pe voi vă iubesc cel mai mult!

Dar, totuși, eu mai am un prieten, Soarele!

Copiii răspund:

- Da, da, știm că iubești și Soarele, din povestea „Albinuța și Soarele”.

Nu terminară bine de spus că, de după un norișor apare și Soarele (un copil îmbrăcat în soare).

Copiii bucueroși de întâlnirea dintre Albinuța și Soare îi cer educatoarei să le mai spună o dată

povestea.

Atunci, educatoarea le propune copiilor să asculte povestea folosind metoda „Explozia stelară”.

Se descoperă steluțele și steaua mare pe care sunt așezate imagini cu flori și se formulează problema de rezolvat: să găsească celelalte personaje (elemente) din poveste.

Albinuța va atinge cu aripioarele cinci copii care la rândul lor vor alege câte o steluță, apoi printr-un joc numărătoare își formează grupul preferențial:

„Unu, doi, trei, patru, cinci

Vă grupați cu toți aici,

Împreună vă jucați,

Și la drum cu toți plecați.

Întrebări vă adresați

Personajele din poveste să aflați.”

Fiecare copil din cei cinci aleși de Albinuță își alege câte trei-patru colegi, organizându-se astfel în cinci grupuri.

Pe rând se citește întrebarea de pe fiecare steluță, atenționându-se asupra culorii (astfel copiii vor reține că întrebarea de tipul CE? este scrisă cu roșu, CINE? cu verde etc.).

Grupurile se împrăștie (asemenea unei explozii stelare) îndreptându-se spre măsuțele corespunzătoare culorii întrebării. Pe aceste măsuțe se găsesc jetoane sugestive pentru sarcina fiecărui grup, menite să-i ajute pe copii în formarea întrebărilor.

Copiii citesc întrebarea, se consultă, colaborează în elaborarea de întrebări pentru a găsi elementele din poveste (pe măsuțe sunt imagini și din alte povești), iar după expirarea timpului (cinci minute), revin în semicerc și fiecare grup comunică rezultatele – întrebările elaborate împreună.

Pentru a obține cât mai multe conexiuni între ideile descoperite se stabilește ordinea adresării întrebărilor (CE?; CINE?; UNDE?; DE CE?; CÂND?).

Grupurile celelalte răspund întrebărilor sau adresează noi întrebări de același tip, completând eforturile acestora.

În urma conexiunilor între ideile descoperite s-au stabilit următoarele întrebări:

CE?: Ce strângeau albinele din flori? Ce s-au sfătuit albinele între ele? Ce l-a rugat Albinuța pe Soare? Ce se întâmplă cu Soarele în fiecare primăvară? Ce i-ați fi spus Albinuței dacă v-ați fi întâlnit cu ea? Ce titlu ar mai putea avea povestea?

CINE?: Cine a împiedicat-o pe Albinuță să ajungă la Soare? Cine se legăna în bătaia vântului?

Cine o îndemna pe Albinuța să se odihnească între petalele ei? Cine o văzu pe Albinuța că se apropie de el?

UNDE?: Unde au trimis-o albinele pe Albinuța? Unde o așază rădașca pe Albinuța? Unde se pregătea Soarele să coboare?

DE CE?: De ce nu reușeau albinele să strângă polenul și nectarul de pe flori? De ce se miră rădașca? De ce a rămas pe gânduri Soarele? De ce albinele au mijlocul vărgat?

CÂND?: Când se întâlni Albinuța cu rădașca? Când va reveni Soarele mai devreme pe cer? Când a rămas Soarele mai mult pe cer? Când se ferecaseră albinele în stup?

După fiecare set de întrebări se face sinteza parțială. Sinteza generală se realizează de către educatoare sau copii, în funcție de nivelul grupei. Se realizează conexiunea logică între idei, între întrebări la întrebările coordonatoare. Copiii împreună cu educatoarea vor găsi rezolvarea problemei enunțate – găsirea celorlalte personaje din poveste ajungând la concluzia că datorită curajului deosebit al Albinuței și ajutorului dat de Soare albinele au reușit să strângă polenul și nectarul din flori.

Evaluarea activității se face prin aprecierea efortului copiilor în creativitatea elaborării întrebărilor și rezolvarea sarcinii centrale de lucru. Cele mai interesante întrebări sunt înregistrate și păstrate în „portofoliul metodei” pentru a fi utilizate și la alte activități.

În vederea relaxării copiilor, în încheiere vom desfășura jocul cu text și cânt: „Albinița”

„Albinița a zburat	De ghiciți cum o chema	Ai ghicit, ai ghicit
Sa culeagă miere	Albinița dragă	Floarea cea aleasă
Pe o floare s-a așezat	Cu tine mă vei lua	Fericit, mulțumit
Și nectaru-i cere:	Albinița dragă	S-o aduci acasă.”

În conformitate cu didactica modernă, combinarea metodelor active și interactive în cadrul unei activități duce la o mai mare înțelegere și asimilare de noi cunoștințe, la o fixare și evaluare mai profundă și îi motivează mai eficient pe copii să participe la activitățile desfășurate.

Cunoștințele asimilate sunt de lungă durată și operează constructiv în schimbarea sau formarea de noi aptitudini comportamentale.

Bibliografie:

1. Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, *Metode interactive de grup*, Editura Arves, București, 2002;
2. *Revista Învățământului preșcolar*, nr. 1-2, 2016;

3. Vasilica Firimita, Maria Taiban, Rodica Șovar, Maria Petre, *Texte literare pentru aplicarea programei în grădinița de copii.*

ARHITECTURA ȘI CULTURA UMANITĂȚII

Prof. arh. Bodnariuc Dinu Vasile

Liceul de Arte Plastice Timișoara, jud. Timiș

Educația are un rol catalizator în cultivarea valorilor spirituale și în cizelarea condiției umane. Complexitatea ei, în ziua de azi, nu poate fi limitată doar la formele sale de natura pedagogică, oricât de relevante ar fi acestea, pentru că implică atât colectivul, cât și individul. Printre activitățile în care dialogul intermediază capacitatea de a interoga și de a afirma, de a raționa și de a reflecta, și de a găsi răspunsuri și rezolvări pe baza unor impulsuri acumulate se numără și preocupările artistice. Interogația în artă și în filozofie este un reper esențial, de neînlocuit. Educația artistică, prin urmare, are un rol formativ, pentru că generează procese pe mai multe nivele de cunoaștere, esențiale în modelarea personalității.

În acest context ne putem întreba: ce este educația? care este scopul ei?

Mulți filozofi și-au pus această întrebare, de-a lungul istoriei, și fiecare la rândul său o descrie în diverse forme. Platon o numește „arta de a forma“, Aristotel o definește ca un „obiect al supravegherii publice“

Primele noțiuni despre perspectivă, au fost utilizate acum două milenii î.e.n. Cea mai veche lucrare „Optica” lui Euclid prezintă principiile perspectivei:

Perspectiva paralelă- folosește un fascicol de raze paralele cu o direcție dată (exemplu: desenarea unui cub pe o foaie);

Perspectiva centrală-proiecția unui obiect din spațiu cu un fascicol de raze ce pornesc dintr-un punct considerat a fi ochiul observatorului.

Folosind metode geometrice și aplicând proprietăți optice – pictorul poate reda spațiul vizual din jurul lui – spațial tridimensional.

Fotografia (alb-negru sau color) transformă opera artistică într-o execuție mecanică, obținându-se un tablou în culori și cu o perspectivă desăvârșită în fracțiuni de timp. Elementele vizuale cu care operează fotocompoziția sunt, suprafețele, tonalitățile și liniile:

- drepte ce aduc vigoare,
- curbe ce inspiră grație, echilibru,

- frânte-dinamism, dezordine, iritare,
- orizontale –produc o atmosferă de calm,
- verticale-stabilitate, monumentalitate,
- oblice-mișcare, dinamism;

Simetria este un element geometric cu o largă aplicație în artă. Ea se definește astfel: o figură plană sau din spațiu F este simetrică față de o axă sau de un plan, dacă se suprapune peste ea însăși. Axa sau planul se numesc axă, plan de simetrie. Axa sau planul pot fi înlocuite și de o oglindă, în acest caz spunem că figura este o reflectare a sa față de oglindă. Simetria poate fi privită și ca rotația unei figuri în jurul unui punct sau a unei axe care trece prin punct, perpendicular pe planul de rotație, de un unghi dat, astfel că prin această rotație figura se suprapune peste ea însăși. Aceasta este o rotație de un unghi dat.

Elementele de simetrie sunt utilizate în desene, sculptură, modă-vestimentară, olărit, costume naționale, covoare țesute, ornamentele de pe clădiri - ca element al frumosului, al armoniei, echilibrului.

Elementele de simetrie au fost grupate într-un număr de 17 grupuri de simetrie, numite și grupurile plane ale lui Federov- cristalograf și geometru rus. Cristalele minerale-una dintre cele mai frumoase descoperiri asupra naturii, realizată de Federov- prezintă cele mai uimitoare forme de simetrie anorganică (admirate încă din antichitate)!

Pavarea, pardosirea, mozaicarea, parchetarea-acoperă o suprafață plană cu plăci, de obicei de formă poligonală, fără a rămâne locuri libere. Folosind noțiunile de geometrie, proiectanții au stabilit că se poate realiza o pavare regulată (poligoane regulate și de același fel) folosind doar trei poligoane regulate: triunghiul echilateral, pătratul și hexagonal regulat și că în jurul unui punct luat ca vârf comun nu putem grupa decât 3,4,5 sau 6 pavele de forma poligoanelor regulate.

Piramida lui Kheops, una dintre cele 7 minuni ale lumii-ce ne uimește prin masivitate, armonie și măreție - a fost construită astfel încât, aria triunghiului isoscel (fața laterală) să fie egală cu aria pătratului de latură egală cu lungimea înălțimii piramidei. Așa s-a ajuns la împărțirea unui segment în medie și extremă rație, cunoscută astăzi ca “tăietura de aur”.

Celebrul arhitect francez Le Corbussier spunea: ”Cuburile, conurile, sferile, cilindrii, piramidele sunt marile forme primare pe care lumina le scoate în evidență, imaginea lor este precisă, fără neclaritate. De aceea sunt forme frumoase, cele mai frumoase forme.

Axele, cercurile, unghiurile drepte sunt adevărurile geometriei; altfel ar fi hazard, anomalie, arbitrar. Geometria este limbajul omului.

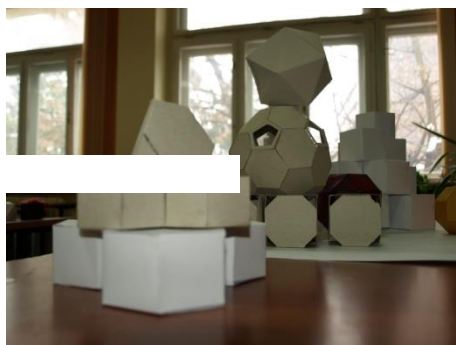
Geometrii greci au reușit, cu ajutorul liniei și compasului, să creeze pătrate ale căror arii să fie egale cu ariile altor figuri formate din linii drepte, cum sunt triunghiul ori dreptunghiul. Problema ce a dat bătăi de cap matematicienilor timp de multe secole a fost să găsească o cale de desena un pătrat care să aibă exact aria unui cerc. Matematicienii greci sunt cei care au făcut această problemă faimoasă, însă preocupări în acest sens au existat atât în Babilonul antic, cât și în India ori China.

Celebrul arhitect Le Corbusier a adus contribuții importante la crearea unui stil arhitectural utilizând raportul de aur. Considerând dimensiunile ideale ale corpului uman ca etalon, el a stabilit o noua scara de proporții în arhitectura, bazată pe proporția de aur. În secolul XX construcția clădirii ce adăpostește sediul Națiunilor Unite din New York este în formă de L, dimensiunile fiind proporția de aur. La celebra Universitate Politehnică de Stat din California se află în construcție o clădire la proiectarea căreia arhitectul folosește în mod deliberat dimensiuni din șirul lui Fibonacci și proporția de aur.

Dintre toate problemele de geometrie problemele de construcții geometrice sunt acelea care stimulează în gradul cel mai înalt spiritul de observație, de claritate și de logică.

Problemele de construcții geometrice pe lângă faptul că sunt atractive au și o influență binefăcătoare asupra judecății rezolvitorului, pentru că în ele se canalizează, se repetă și se reține mai bine materia învățată și în același timp se pot descoperi proprietăți noi, dând prin aceasta încredere în puterea creatoare a rezolvitorului.

Formele poliedrice sunt folosite pe larg în arhitectură, de la construcțiile la scara monumentală, cum ar fi catedralele sau stadioanele, până la mobilier. Folosirea acestor forme permite o percepție mai bună a spațiului. Există nenumărate figuri geometrice tridimensionale care pot fi înscrise

într-o sferă (toate colțurile figurii ating marginea sferei). Există însă doar cinci figuri geometrice care au această proprietate și să fie formate din suprafețe și laturi egale. Aceste figuri, denumite și

poliedre regulate, au atras atenția oamenilor de știință încă din vremuri îndepărtate. Ele mai sunt numite și “platonice” pentru că Platon în lucrarea sa “Timaeus” le descria caracteristicile. Aceste

figuri au fost inventate de către Thetet pe la 369 î.H. din școala celui menționat anterior.

Vă propun o incursiune în istoria numerelor și a proporțiilor, în lumea artei și în natură, având ca punct comun „proporția de aur”, elementul comun ce unește știința, matematica, arta și natura.

Estetica arhitecturii egiptene

Bibliografie:

1. Charles-Édouard Jeanneret-Griș (Le Corbusier) – *Le Modulor*;
2. Zamfir Dumitrescu – „Leonardo – Structuri geometrico – plastice”, Editura Meridiane, București, 1988;
3. Tănăsescu, Aurelian – *Geometrie descriptivă, perspectivă, axonometrie*, Ed. Didactică și pedagogică, 1975
4. Dumitrescu, Cristian – *Geometria formelor arhitecturale*, Ed. Politehnica, 2008
5. Evseev, Ivan – *Dicționar de Simboluri și Arhetipuri Culturale*, Ed. Meridiane 2000

HARTA CONCEPTUALĂ UTILIZATĂ ÎN ORELE DE ROMÂNĂ

Prof. Bolotă Elena-Laura

Liceul Tehnologic de Mecatronică și Automatizări Iași, jud, Iași

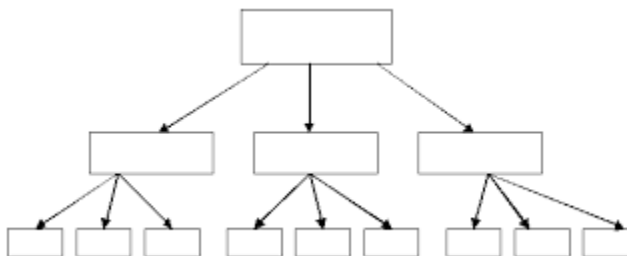
Metodele de învățământ reprezintă căile prin care profesorul pune elevii în legătură cu anumite cunoștințe și le stimulează atenția pentru a și le însuși mai ușor.

Noțiunea de „metodă de învățământ” trebuie înțeleasă într-un sens mai larg. Nu există metode bune sau rele în sine. O metodă este considerată eficientă în urma abilității cadrului didactic de a le îmbina armonios în demersul didactic și în măsura în care cultivă însușirile fundamentale necesare elevilor în prezent, dar mai ales în viitor: independența, spiritul critic, gândirea creatoare, capacitatea de a-și susține un punct de vedere, dezvoltarea motivației pentru învățare, dezvoltarea deprinderilor practice, a abilităților de persuadare, calități necesare pentru integrarea socio-profesională a elevilor. Metodele moderne au avantajul că transformă elevul din obiect în subiect al învățării, el devenind participant activ la propria dezvoltare.

Întrucât Limba și literatura română este una dintre disciplinele care le oferă cel mai mult elevilor posibilitatea de a se exprima verbal și în scris, atunci cu siguranță cadrul didactic trebuie să găsească metodele cele mai inedite pentru a le stimula interesul și pentru a-i elibera de tracul firesc pe care mulți dintre ei îl au când trebuie să susțină un punct de vedere în fața unui public. Clasa devine astfel o scenă în miniatură, iar elevii niște actori care se transformă din zi în zi de la simpli diletanți la oameni siguri pe ei înșiși. De aceea, o metodă care duce la promovarea originalității și creativității este o metodă modernă, chiar dacă este folosită de mult timp. Una dintre metodele utilizate de mine la clasă este și harta conceptuală pe care o voi prezenta mai jos.

Descrierea metodei:

Hărțile conceptuale pot fi definite drept oglinzi ale modului de gândire, simțire și înțelegere ale celui/celor care le elaborează. Ele arată modul nostru de a percepe și interpreta realitatea.

Hărțile conceptuale sunt un instrument care îi permit cadrului didactic să evalueze nu atât cunoștințele pe care le dețin elevii, ci, mult mai important, relațiile pe care aceștia le stabilesc între diferite concepte, cunoștințe internalizate în procesul învățării, modul în care își construiesc structurile cognitive, asociind și integrând cunoștințele noi în experiențele cognitive anterioare.

Pentru realizarea grafică a ideilor, se marchează linii și săgeți de subordonare/ coordonare/ supraordonare/ derivare între concepte. Se notează scurte exemple, completări personale, desene etc.

1. **Nivel de studiu:** gimnazial/liceal
2. **Nivelul de dificultate:** ușor/ mediu/ avansat
3. **Tipuri de lecții la care poate fi aplicată:** lecție de predare-învățare/ mixtă/ de fixare și sistematizare/ de evaluare
4. **Momentul lecției:** reactualizarea cunoștințelor asimilate anterior/ momentul apercetiv/ desfășurarea lecției/ fixarea informațiilor/ asigurarea retenției și a transferului;
5. **Resurse temporale:** 7 minute
6. **Tipul de inteligență căreia i se adresează:** verbal-lingvistică/ corporal-kinestezică, logico-matematică, vizuală, auditivă, intrapersonală, interpersonală.
7. **Mijloace didactice necesare:** tablă, cretă, foi de flip-chart, marker;
8. **Tipul de metodă didactică:** metodă tradițională/ modernă;
9. **Forme de organizare a clasei:** frontală/ individuală/ pe grupe/ în perechi/ mixtă;
10. **Avantaje:**
 - ✓ Facilitează evaluarea structurilor cognitive ale elevilor, cu accent pe relațiile stabilite între concepte, idei;
 - ✓ Determină elevii să practice o învățare activă, logică;
 - ✓ Permite profesorului să emită aprecieri referitoare la eficiența stilului de învățare al elevilor și să îi ajute să-și regleze anumite componente ale acestuia;
 - ✓ Asigură vizualizarea relației dintre componenta teoretică și cea practică a pregătirii elevilor;
 - ✓ Pot fi integrate cu succes în orice strategie de evaluare;
11. **Dezavantaje:**
 - ✓ Consum mare de timp;
 - ✓ Risc crescut de subiectivitate în apreciere, în absența unor criterii de evaluare clare;
12. **Aplicabilitate**

Varianta 1

Fișă de lucru: Romantismul – clasa a XI-a;

Realizați o hartă conceptuală în care să apară principalele trăsături specifice romantismului. Vei avea în vedere: sursa de inspirație, implicare afectivă, teme dominante, motive literare specifice, timp și spațiu preferate, aspirații, limbaj folosit, personaje preferate, sentimente dominante. În clasă, folosiți metoda Graffiti/ Caruselul/ Turul galeriei prin care posterele realizate se lipesc pe pereții clasei, iar ceilalți elevi vin pe rând și lipesc foi de tip post-it cu sugestii, aprecieri critice, care îi pot ajuta pe elev să-și revizuiască produsul.

Varianta 2

Fișă de lucru: Textul argumentativ– clasa a VIII-a;

Realizați o hartă conceptuală care să sintetizeze structura textului argumentativ, limbaj, conectori specifici care să vă ajute în reținerea pe termen lung a informațiilor. În clasă folosiți metoda Graffiti/ Caruselul/ Turul galeriei prin care posterele realizate se lipesc pe pereții clasei, iar ceilalți elevi vin pe rând și lipesc foi de tip post-it cu sugestii, aprecieri critice care îi pot ajuta pe elev să-și revizuiască produsul.

Varianta 3

Fișă de lucru- Structura comentariului literar;

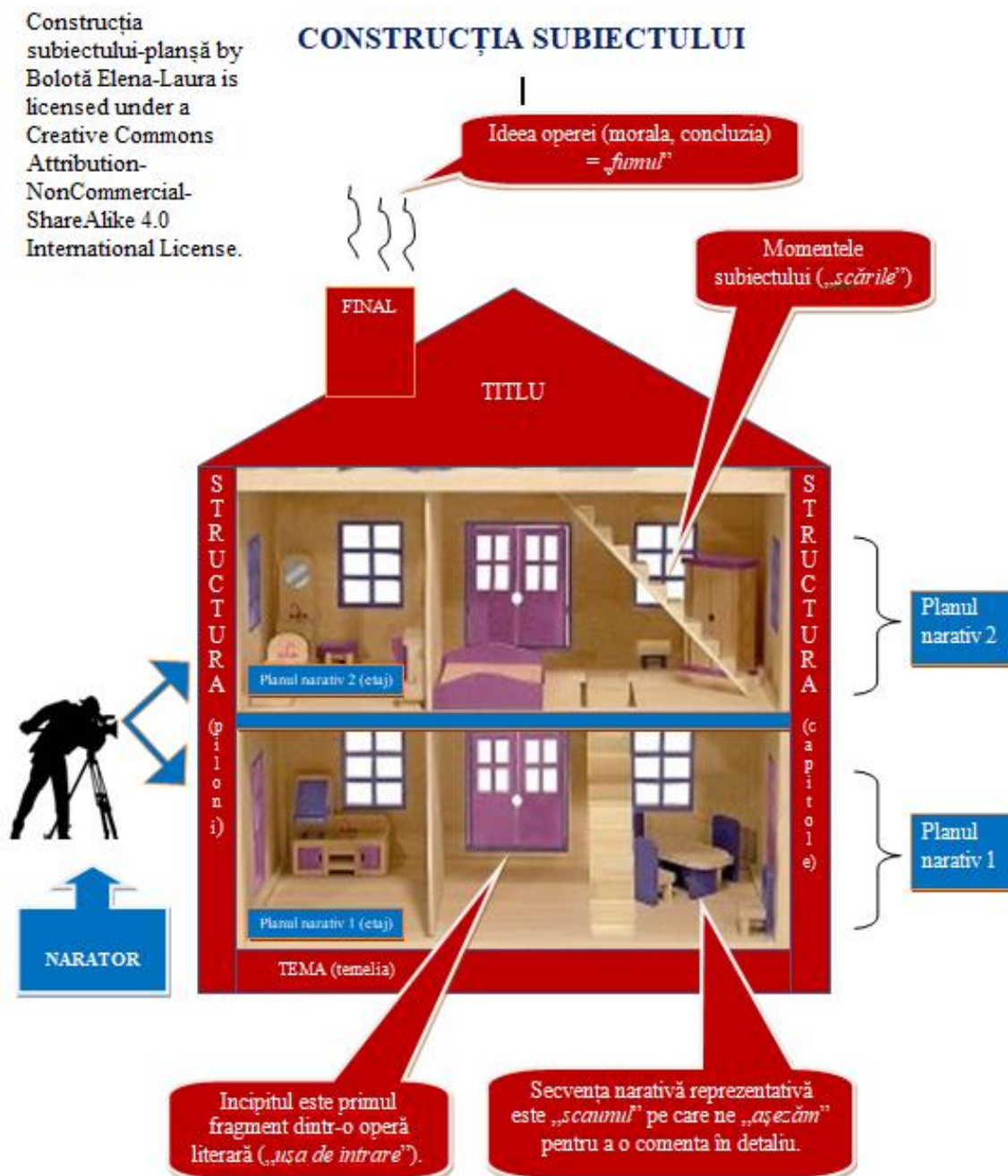
Realizați o hartă conceptuală cu privire la structura comentariului literar, pentru a reține mai ușor informațiile.

Bibliografie:

1. Bolotă Elena-Laura, *Metode didactice pentru dezvoltarea abilităților de comunicare (clasele V-XII)*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2019.
2. Amabile, T., *Creativitatea ca mod de viață. Ghid pentru părinți și profesori*, Editura Știința;
3. Cucuș, Constantin, *Pedagogie, Ediția a II-a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2002
4. Ionescu, M., *Strategii de activizare a elevilor în procesul didactic*, Cluj-Napoca, 1980.
5. Pamfil, Alina, *Didactica literaturii. Reorientări*, Editura Art, București, 2016;

HARTĂ CONCEPTUALĂ – CONSTRUCȚIA SUBIECTULUI

(model)

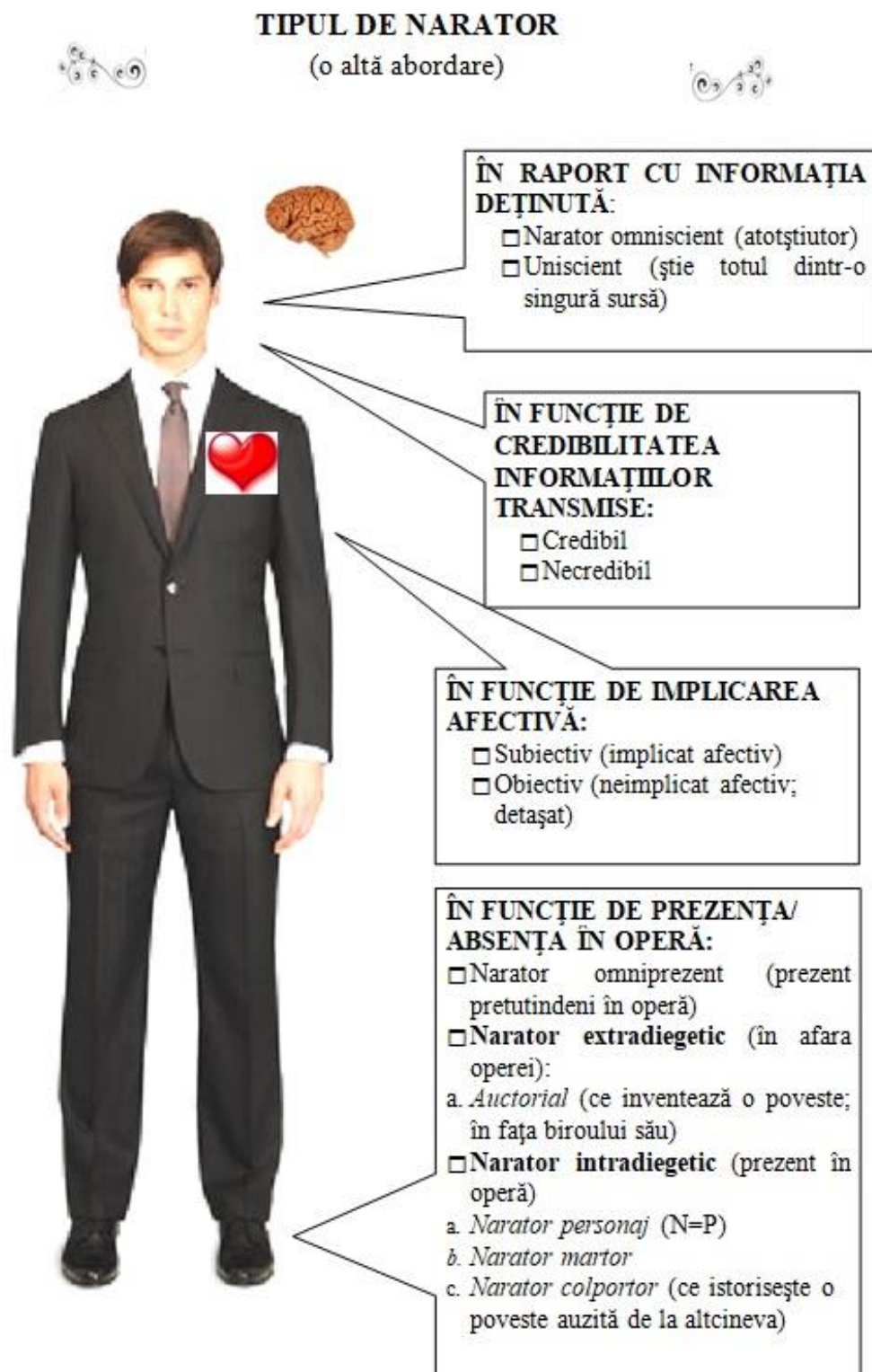

Naratorul este un „arhitect al frazei”, atent la fiecare detaliu, iar construcția subiectului poate fi asociată cu orice construcție solidă a unei case. Fiecare zonă („cărămidă”) reprezintă un aspect dintr-o operă literară: secvență narativă, momentele subiectului („scările interioare”), conflict, relații temporale și spațiale, tema, ideea operei, elemente de noutate etc.

Planurile narative se referă la modul în care naratorul își construiește discursul. Ele pot fi: **categoriale** (categoriile de personaje: *intelectuali, țărani* etc.), **temporale** (*trecut, prezent*), **spațiale** (*spațiu real, ireal*) etc.

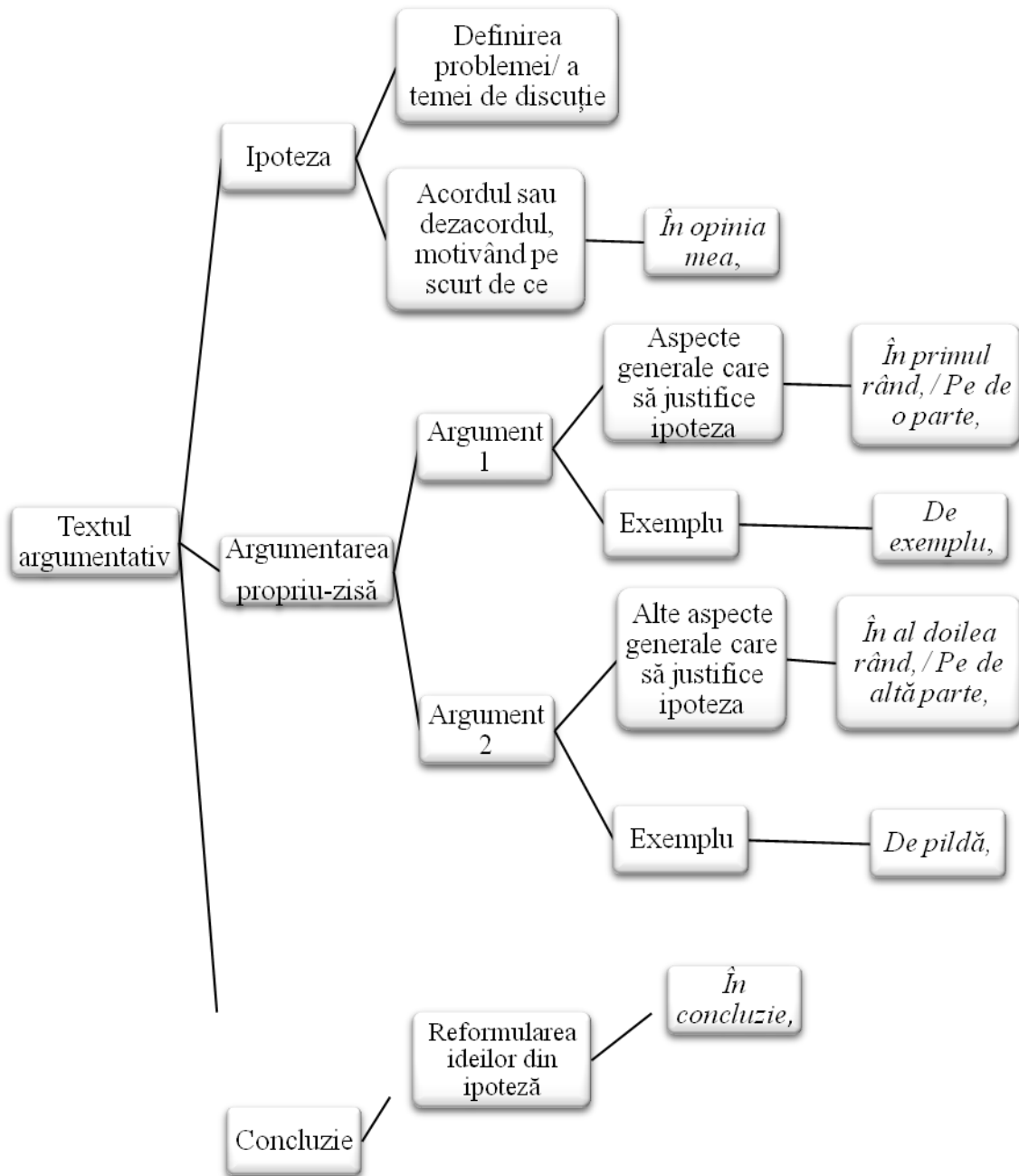
HARTĂ CONCEPTUALĂ - TIPUL DE NARATOR

(o altă abordare- model)

HARTĂ CONCEPTUALĂ- TEXTUL ARGUMENTATIV

(model)

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA ELEVILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Prof. Boncuțiu Simona Elena

Școala Gimnazială Câmpeni, jud. Alba

Elevii cu cerințe educaționale speciale sunt o realitate permanentă, din păcate. Dacă acum câțiva ani, auzeam de câte un copil pe ici-colo, astăzi îi găsim aproape în fiecare colectiv de grădiniță sau școală primară. Acei copii care au adus cu sine ADHD-ul sau TSA-ul în mediul școlar îi regăsim acum în clasele terminale ale gimnaziului și la liceu. Sunt copii care pot avea șansă, doar dacă noi suntem dispuși s-o acordăm. Nu spun că nu e greu, ci doar că nu este imposibil. Poate fi dificil, dar poate fi și frumos. Poate fi obositor, dar ne poate aduce și fiori de bucurie. Pentru că, acești copii, ce se pregătesc să intre în școală ori sunt elevi, foarte curând vor fi adulți. Nu dispar, ci cresc. Dacă ne prefacem că nu-i vedem, nu se vor evapora. Vor traversa viața împreună cu noi.

Educația integrată a copiilor cu CES urmărește dezvoltarea capacităților fizice și psihice a acestora care să-i apropie cât mai mult de copiii normali, a implementării unor programe cu caracter corectiv-recuperator; stimularea potențialului restant, ce permite dezvoltarea compensatorie a unor funcții menite să le suplinească pe cele deficitare; crearea climatului afectiv în vederea formării motivației pentru activitate, în general și pentru învățare, în special asigurarea unui progres continuu în achiziția comunicării; formarea unor abilități de socializare și relaționare cu cei din jur; formarea de deprinderi cu caracter profesional și de exercitare a unor activități cotidiene; dezvoltarea comportamentelor adaptative și a însușirilor pozitive ale personalității, care să faciliteze normalizarea deplină. Fiecare copil cu CES trebuie să beneficieze de un program adecvat și adaptat de recuperare, care să dezvolte maximal potențialul fizic și psihic pe care îl are. Integrarea urmărește valorificarea la maximum a disponibilităților subiectului deficient și antrenarea în mod compensatoriu a palielilor psihofizice care nu sunt afectate în așa fel încât să preia activitatea funcțiilor deficitare și să permită însușirea de abilități care să înlesnească integrarea eficientă în comunitatea normală. Raportul relației socializare, integrare, incluziune, are în vedere implicațiile practice și teoretice ce privesc evoluția sistemului de organizare a educației speciale și a pregătirii copiilor pentru integrarea și incluziunea în activitățile profesionale și în colectivitățile sociale.

Educația incluzivă (după definiția dată de UNESCO) este un mod de educație adaptat la și individualizat în funcție de nevoile tuturor copiilor în cadrul grupurilor și claselor echivalente ca vârstă, în care se regăsesc copii cu nevoi, capacități și nivele de competență foarte diferite

Noile viziuni asupra procesului educațional, cele incluzive, trebuie să pornească de la premisa responsabilității sociale și profesionale a cadrului didactic, care trebuie format, susținut și împuternicit pentru cunoașterea și aplicarea tehnologiilor didactice de adaptare/diferențiere curriculară, evaluare și promovare.

În școala incluzivă, cadrele didactice se conduc de următoarele axiome:

- fiecare elev este capabil să învețe și rostul educației este de a dezvolta potențialul fiecăruia;
- abilitățile copiilor pot fi dezvoltate printr-o instruire individualizată și diferențiată eficace;
- inteligența nu este distribuită diferit (unii copii sunt mai inteligenți, alții mai puțin inteligenți), ci există mai multe tipuri de inteligență ce trebuie identificate, dezvoltate și valorizate pentru fiecare copil;

- rolul educației nu este de a-i selecta pe cei capabili, ci de a dezvolta potențialul fiecărui copil.

Obiectivul principal al școlilor de masă în care învață elevii cu CES este asigurarea integrării acestora în mediul școlar. Școala trebuie să aibă în vedere transformarea elevului într-o persoană capabilă să-și creeze propriile procese și strategii de raționament utile pentru rezolvarea problemelor reale și apropiate.

Adaptarea curriculum-ului la nivelul clasei reprezintă una dintre soluțiile propuse de către factorii abilitați. O calitate esențială a curriculum-ului școlar actual este aceea că vizează un grad mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său și să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conținuturilor instruirii, modalitățile de transmitere a informațiilor în clasă și evaluarea elevilor să se facă diferențiat.

Planificarea individualizată a învățării presupune adaptarea educației la nevoile individuale din perspectiva diferențelor dintre elevi.

Diferențierea curriculumului, atât pentru copiii cu dizabilități, cât și pentru cei cu potențial de învățare ridicat se întemeiază pe aceleași premize: sistemul de învățământ se poate adapta unor abilități și trebuințe diferite; aceleași scopuri educaționale pot fi atinse prin mai multe tipuri de programe adaptate; realizarea scopurilor educaționale este facilitată de selecția și organizarea obiectivelor educaționale conform diferențelor individuale; diferitele trebuințe educaționale pot fi întâmpinate prin oportunități educaționale variate.

Strategii de evaluare inițială:

Pe lângă documentele cu evaluări de la specialiști, profesorul trebuie să proiecteze și să implementeze diverse activități de evaluare a elevului cu CES. Pașii metodici ar fi: observarea directă a copilului și interviul cu părinții și terapeuții, studierea documentelor de diagnostic și a recomandărilor primite de la specialiști; totul pentru cunoașterea competențelor reale ale celui mic, pentru a depista tipul de inteligență care primează, modul de învățare, aspecte care îl motivează în viața de zi cu zi.

Modalitatea de evaluare poate fi adaptată în funcție de potențialul individual. Evaluarea trebuie să vizeze identificarea progresului realizat de elev, luând ca punct de plecare rezultatele evaluării inițiale.

Adaptarea programei școlare este un document de maximă importanță, ce trebuie elaborat de profesorul de sprijin desemnat de CMBRAE/CJRAE, în colaborare cu învățătorul. Ea poate suferi modificări constatăte, în funcție de evoluția copilului pe parcursul unei unități de învățare sau al unui semestru.

Orice cadru didactic care are în clasă un copil cu cerințe educaționale speciale (CES) are nevoie de cât mai multe idei de activități pentru integrarea elevilor cu CES. Printre marile provocări ale unui dascăl, integrarea unui elev cu cerințe educaționale speciale într-o clasă obișnuită, cu aprox. 30 de elevi, este, de departe cea mai mare dintre toate!

1. Elevi

A. Idei de activități

- așezarea optimă a copilului în clasă;
- să stea în prima bancă, cu un coleg cooperant și empatic, care îl ajută la nevoie;
- să nu fie agitație în jurul lui, ca să nu-i distragă atenția, în jurul lui să fie elevi liniștiți;
- materialele didactice care îl ajută la învățare să fie la îndemâna lui;
- tabla este recomandat să fie albă sau verde;
- conținuturile activităților adaptate în funcție de dizabilitate (PIP sau Plan de remediere, după caz);
- activitățile să fie scurte și să se pregătească mai multe variante pentru fiecare lecție;
- formularea instrucțiunilor într-un mod accesibil;
- alocarea de timp suficient pentru sarcinile de învățare;
- organizarea unor momente frecvente de consolidare și exersare;
- formarea de rutine prin activități similare.
- jocul;

- a) jocuri de socializare;
- b) jocuri de stimulare senzorială;
- c) jocuri de autonomie personală;
- d) jocuri de dezvoltare cognitivă.

Educația extracurriculară, cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor.

- Educația nonformală;
- Educația informală;

Activitățile extracurriculare desfășurate într-un cadru informal le permit copiilor cu dificultăți de învățare/adaptare în mediul preșcolar/școlar să reducă nivelul anxietății și să se dezvolte intelectual mult mai ușor. Aceste activități permit dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea copiilor în diferite activități socio-culturale bogate în conținut, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru adaptarea școlară și apoi reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Activitățile extracurriculare organizate împreună cu copiii pot avea un conținut cultural, artistic, spiritual, științific, tehnico-aplicativ, sportiv sau simple activități de joc sau de participare la viața și activitatea comunității locale.

B. Strategii de învățare

- învățarea individualizată sau individualizarea unor secvențe de învățare;
- tratarea diferențiată;
- metode activ-participative și practice (jocul de rol, jocul didactic, Explozia stelară, Ciorchinele, Cubul, Turul galeriei etc. - adaptate);
- învățarea prin cooperare: în perechi, în echipă;
- valorizarea activității în fiecare oră;
- ancorarea de interesele copilului, hobby-urile lui, activitățile extrașcolare, pentru motivare.

C. Resurse

- folosirea de material didactic adecvat și ușor de manipulat (socotitori, alfabetar magnetic, carioci, jetoane etc.);
- mijloace de predare/învățare multisenzoriale și distractive, cu material concret-intuitiv;
- mijloace IT (calculator, videoproiector, tabletă, CD-uri etc.);
- cărți/reviste cu imagini;
- fișe cu scheme de fixare;

- resurse educaționale deschise;
- planșe tematice afișate permanent în clasă etc.

D. Evaluare

- observarea sistematică a comportamentului;
- evaluări orale și scrise diferențiate și cu sprijin (indicații);
- autoevaluarea, dacă e cazul;
- aprecieri verbale;
- fișe de observare a comportamentului, a progresului.

2. Părinți

A. Idei de activități

- consultări permanente cu părinții elevului în vederea stabilirii unui plan comun de acțiune și a cunoașterii mai bine a elevului (Părinți la școală-părinți acasă));

- activități comune cu invitați de specialitate - psihologi, profesori de sprijin, consilieri școlari (Împreună vom reuși)

- activități comune părinți-elevi-profesor (atelier de lucru- Rama familiei, excursii, vizite, serbări etc.);

- lectorate despre integrarea copiilor cu CES, toleranță, tipuri de temperament (Suntem diferiți?);

- implicarea în proiecte care să elimine/diminueze acțiunile de bullying (Stop bullying);
- activități de genul Schimb de mame etc.

B. Strategii de învățare

- lectorate;
- dezbateri;
- mese rotunde;
- workshop-uri;
- tehnici dramatice;
- expoziții;

C. Resurse

- ppt-uri/filme tematice;
- pliante/reviste/afișe informative;
- tehnologii informatizate;
- umane: medici de specialitate, psihologi, consilieri școlari, profesori de sprijin;

D. Evaluare

- observarea sistematică;
- chestionare;
- portofolii cu produsele activităților;

3. Cadre didactice

A. Idei de activități

- colaborarea cu profesorul de sprijin/consilierul școlar (PIP sau Plan de remediere, după caz);
- plan de intervenție comun cu profesorii de la clasă;
- simpozioane/conferințe/cursuri de formare vizând integrarea copiilor cu CES (Integrarea copiilor cu CES);
- ateliere de lucru/mese rotunde în cadrul Comisiei metodice
- activități comune părinți-profesori-elevi (Copilul vostru - elevul nostru)
- predarea în echipă cu profesorul de sprijin/consilierul școlar etc.

B. Strategii de învățare

- mese rotunde;
- workshop-uri;
- dezbateri;
- interasistențe;
- lucru în echipă;

C. Resurse

- pliante/reviste/afișe informative;
- tehnologii informatizate;
- listă cu lucrări de specialitate;
- materiale didactice adecvate;
- cadru normativ:
- Ordin Nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare.
- Ordin Nr.1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES.

D. Evaluare

- chestionare;

- portofolii cu produsele activităților;

Bibliografie:

1. Albu A., Albu C. “Asistența psihopedagogică și medicală a copilului deficient fizic”, Poliron, Iasi, 2000.
2. Horga, I., Jigău, M.,Situția copiilor cu cerințe educative speciale incluși în învățământul de masă, Institutul de Științe ale Educației”, UNICEF, București, 2009.
3. Mara, D.,,,Strategii didactice în educația incluzivă”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
4. Popescu G, Plesa O “Handicap, readaptare, integrare”, Pro Humanitate, București, 1998
5. Verza E, Paun E “Educația integrată a copiilor cu handicap”, Unicef, 1998
6. Zlate, S.,Educația elevilor cu cerințe speciale și situații educative privind copiii cu CES”, Valahia University Press, Târgoviște, 2007.
7. Platforma ARCI- Cursuri online

EDUCAȚIA NONFORMALĂ-EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. Bondrescu Mariana-Mădălina
Școala Gimnazială Pîrșcoveni, jud. Olt

Educația nonformală alături de **educația formală** și **educația informală** reprezintă ansamblul acțiunilor și al influențelor pedagogice desfășurate, succesiv sau simultan, în cadrul activității de formare-dezvoltare a personalității umane. Pentru a deveni o dimensiune permanentă a existenței umane, educația trebuie să aibă un caracter global, conjugând armonios și eficient educația formală cu cea nonformală și informală.

Clasificarea formelor educației poate urma o traiectorie socială polară, care reflectă gradul de organizare și eficacitate pedagogică angajat, prin modalități variate:

- a) la nivel instituțional:
 - educația formală
 - educația nonformală;
- b) la nivel noninstituțional:
 - educația informală

Educația nonformală este definită astfel:

- ❖ educația primită în afara școlii sau în afara anilor afectați prin statutul școlarității („Dicționarul internațional al educației”)
- ❖ educația care are loc în afara școlii - de exemplu, prin influența mediului familial, al grupurilor de prieteni și al mediului de viață (Terry G. Page et al., 1977)
- ❖ educația urmărită în afara sistemului școlar, într-o manieră regulată sau intermitentă; educația nonformală poate fi considerată ca un ansamblu de mijloace extrașcolare de a dobândi cunoștințele generale sau calificări profesionale („Terminologia învățământului tehnic și profesional, 1978);
- ❖ orice activitate educativă structurată într-un cadru nonșcolar (diferite organizații ale tinerilor, cluburi, asociații diverse, ONG-uri etc. - „Vocabularul educației”, 1979);

❖ orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal și care oferă tipuri selectate de învățare a subgrupelor specifice populației - atât copii, cât și adulți (Coombs și Ahmed, 1974);

❖ o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative (C. Moise, T. Cozma)

❖ reprezintă ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic constituit ca "o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate nonformal (Văideanu, George).

Educația nonformală, își are începuturile încă din timpul fondării educației. O caracteristică nou apărută la acest tip de educație, este rolul de mijlocitor pentru cei care nu au acces la educația formală. Acest tip de educație conține majoritatea influențelor educative, care au loc în afara clasei. Acestea sunt activități extradidactice sau activități opționale sau facultative.

Educația nonformală are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ. Acțiunile educative, care sunt plasate în cadrul acestui tip de educație, sunt flexibile, și vin în întâmpinarea diferitelor grupuri sociale, particular pentru fiecare persoană.

Educația nonformală este caracterizată prin:

- răspunderea concretă la cerințele fixate;
- permite momente de abstractizare, prin extragerea de cunoștințe din viața practică;
- scoate din educație funcția de predare, lăsând loc funcției de învățare;
- elevii sunt implicați în proiectarea, organizarea și desfășurarea acestor activități;
- are caracter facultativ sau opțional;
- nu se pun note, nu se face o evaluare riguroasă;
- permite punerea în valoare a aptitudinilor și intereselor copiilor și tinerilor;
- permite o mare varietate de forme, flexibilitate sporită a formelor, cunoaște modalități diferite de finanțare;
- facilitează promovarea muncii în echipă și a unui demers pluri sau interdisciplinar;
- accentuează obiective de tip formativ-educativ.

Educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;
- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil și mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene;

- participare voluntară, individuală sau colectivă;
- modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor - gama largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe;
- dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi; pe lângă informațiile și competențele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activitățile nonformale, elevii își dezvoltă și capacități organizatorice, capacități de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;
- un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Obiectivele pedagogice specifice educației nonformale completează resursele educației formale la nivelul unor coordonate "de vocație" așa cum precizează Viviane Landsheere:

- sprijinirea elevilor, studenților, adulților etc. cu șanse speciale-minime-maxime, de reușită școlară, profesională etc;
- stimularea dezvoltării personalității elevilor, studenților etc. și a comunității educative locale, la niveluri de performanță și de competență superioare, relevante în plan intelectual, moral, tehnologic, estetic, fizic;
- valorificarea adecvată a strategiilor de proiectare-realizare a acțiunilor (de formare și de perfecționare profesională);
- de organizare a timpului liber; de alfabetizare funcțională a grupurilor sociale defavorizate.

Educația nonformală sprijină, direct și indirect, acțiunile și influențele sistemului de învățământ prin **două circuite pedagogice** principale:

a) un circuit pedagogic situat în afara clasei:

- cercuri pe discipline de învățământ, cercuri interdisciplinare, cercuri tematice / transdisciplinare;
- ansambluri sportive, artistice, culturale etc;
- întreceri, competiții, concursuri, olimpiade școlare.

b) un circuit pedagogic situat în afara școlii:

- activități perișcolare - organizate special pentru valorificarea educativă a timpului liber:
- cu resurse tradiționale: excursii, vizite, tabere, cluburi, universități populare, vizionări de spectacole (teatru, cinema etc.) și de expoziții etc;

- cu resurse moderne: videotecă, mediatecă, discotecă; radio- televiziune școlară; instruire asistată pe calculator, cu rețele de programe nonformale etc;

- activități parașcolare- organizate în mediul socio-profesional, ca "soluții alternative" de perfecționare, reciclare, instruire permanentă, instituționalizate special la nivel de presă pedagogică, radio-televiziune școlară; cursuri, conferințe tematice - cu programe speciale de educație permanentă etc.

Teoria "deșcolarizării societății" a lui Ivan Iuich propune "patru rețele ale cunoașterii" caracteristice pentru "noile instituții educative" de tip nonformal:

a) **o rețea de "servicii utilizată în activitatea zilnică "** care pun la dispoziția publicului diferite "obiecte educative": instrumente, biblioteci, laboratoare, săli de expoziții, săli de spectacol, muzee etc;

b) **o rețea de "schimburi de cunoștințe"** actualizate, bazată pe "o listă de persoane" dispuse și capabile de asemenea activități;

c) **o rețea de comunicare susținută printr-un organism** care "facilitează întrunirile între "semeni" și înregistrarea dorințelor în materie de educație;

d) **o rețea de adrese ale persoanelor profesioniste sau amatoare**, capabile de "servicii educative" oferite chiar la nivelul unui "anuar".

Conținuturile educației nonformale urmăresc desfășurarea unei activități cu caracter formativ, prin excelență, dirijate de personalul specializat în strânsă legătură cu părinții, elevii, organizațiile nonguvernamentale social-culturale.

Conținutul și metodologia educației nonformale evidențiază următoarele note specifice care apar la nivel funcțional-structural pe fondul unui plus de flexibilitate realizat în raport cu educația formală și de deschidere în raport cu educația informală:

a) **proiectarea pedagogică neformalizată**, cu programe deschise spre interdisciplinaritate și educație permanentă - la nivel general-uman, profesional, sportiv, estetic etc;

b) **organizația facultativă, neformalizată (ONG)**, cu profilare dependentă de opțiunile elevilor și ale comunităților școlare și locale, cu deschideri speciale spre experiment și inovație;

c) **evaluarea facultativă**, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulative, fără note sau calificative oficiale.

Aceste note specifice explică avantajele dar și limitele educației nonformale dependente de incapacitatea momentană a acesteia de validare socială a rezultatelor care "nu conduc decât rareori la o calificare oficială a competențelor" după Viviane De Landsheere.

Exemple de programe sau de activități de educație nonformală

1. Activități directe în sprijinul instruirii elevilor

- activități individuale
- consultația
- antrenamentul
- activități de grup
- meditația
- cercul pe materii
- vizita de lucru

2. Activități directe în sprijinul educării elevilor

- formarea competențelor de organizare-autoorganizare
- atribuirea de sarcini
- organizarea clasei de elevi
- acțiuni unidisciplinare
- excursia de studiu
- concursul școlar, olimpiade
- sesiuni de comunicări științifice
- activități pluri și interdisciplinare
- cercurile extracurriculare (tehnologic, cultural, ecologic, sportiv, umanitar)
- serbările școlare
- competiții culturale
- competiții sportive
- expoziții școlare
- vizite de studiu în țară sau în alte țări
- ateliere teoretice și practice (pictură, muzică, fotografie, graffitti, teatru, IT)
- activități culturale -vizite la muzee, centre culturale
- mese rotunde
- tabere școlare
- cluburi școlare
- jocuri interculturale (“Derdienii”, “Trenul European”), jocuri de cooperare
- discuții în grupuri mici sau în plen despre probleme care îi preocupă pe tineri la ora

actuală

- acțiunile organizațiilor nonguvernamentale (Crucea Roșie, Salvați Copiii, Organizația Națională „Cercetașii României”) prin promovarea de proiecte pe cele cinci piste educaționale (dezvoltarea fizică, dezvoltarea intelectuală, dezvoltarea afectivă, dezvoltarea socială, dezvoltarea spirituală).

3. Activități indirecte în sprijinul educării

- comemorări sau festivități
- școala părinților
- ședința cu părinții
- consultații pentru părinți
- invitații- personalități, reprezentanți ai unor instituții culturale, sportive, medicale, organizații socio-profesionale

4. Activități indirecte în sprijinul instruirii

- amenajarea unor spații destinate unei discipline: punctul, colțul, centrul, atelierul... disciplinei
- traducerea unor mijloace informatice de predare

În ceea ce privește desfășurarea educației nonformale, L. Srinivasan (1985) distinge **patru mari opțiuni metodologice** generale:

- centrată pe conținuturi (sănătate, planing familial, formare agricolă);
- centrată pe probleme ale vieții cotidiene;
- centrată pe conștientizare (în vederea cunoașterii și respectării drepturilor și libertăților individuale);
- educație umanistă (cultivarea unei imagini corecte despre sine, a încrederii în capacitățile de inițiativă, de creație, de decizie.

Limitele educației nonformale reflectă fluiditatea structurilor organizatorice focalizate în prea mare măsură asupra obiectivelor pe termen scurt și asupra "libertății" metodologice a educatorilor. Ele comportă, astfel, **trei riscuri pedagogice majore**:

- promovarea unui activism de suprafață dependent doar de îndeplinirea obiectivelor concrete;
- avansarea unui proiect dependent doar de mijloacele tehnice disponibile, care pot dezechilibra corelația funcțională dintre subiectul și obiectul educației;
- eludarea posibilităților de validare socială reală a rezultatelor în raport cu "diplomele și certificatele" obținute la nivelul educației formale.

- neimplicare totală ci doar de suprafață a celor care îndrumă aceste activități

Educația nonformală oferă un câmp motivațional mai larg și mai deschis procesului de formare-dezvoltare a personalității elevului, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influențelor pedagogice informale, aflate, altfel, într-o expansiune cantitativă greu controlabilă.

Dezvoltarea educației nonformale oferă sugestii și chiar soluții pentru depășirea prelungitei "crize a școlii".

AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE ALE UTILIZĂRII PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE

Borca-Balaban Adela-Cristina

Liceul Tehnologic ”Transilvania”, Deva, jud. Hunedoara

Borca Marius-Laurențiu

Școala Gimnazială Bretea Română, jud. Hunedoara

Calculatoarele au devenit azi indispensabile pentru realizarea activităților zilnice într-o societate informatizată și cu atât mai mult în activitatea didactică.

Învățământul ajutat de calculator, învățământul programat și alte asemenea tehnici măresc în mod substanțial posibilitatea de diversificare a lecțiilor.

Platformele educaționale online, platformele de streaming, în general, facilitează comunicarea în timp real între profesor și cursanții săi.

Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de parte din cauza imposibilității obținerii unui feedback comunicațional real (ceea ce face comunicarea autentică), iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual.

În cadrul orelor de evaluare online, am utilizat platforma <https://quizizz.com/> care prezintă numeroase avantaje:

- oferă gratuite la utilizarea instrumentelor de evaluare pe care le pune la dispoziție;
- elevii nu trebuie să își creeze cont pentru a accesa testele create pe această platformă;
- testele create cu această aplicație pot fi accesate de către elevi de pe telefoanele mobile, tablete, laptop sau calculatoare conectate la Internet;
- prezintă posibilitatea creării unei clase de elevi pe baza legăturii create cu classroomul clasei respective;
- posibilitatea reutilizării testelor create, în forma în care au fost concepute inițial sau modificând/ștergând/adăugând întrebări;
- profesorul își poate crea propria bibliotecă de teste, organizată în colecții, folosind atât materiale realizate de el, cât și testele puse la dispoziție de alți creatori de teste de pe platformă;

- fiecărei întrebări din test i se poate asocia un interval de timp în care aceasta poate fi rezolvată;
- posibilitatea ”amestecării” întrebărilor, astfel încât să se elimine pe cât posibil, comunicarea elevilor vizavi de răspunsul corespunzător unei anumite întrebări;
- testele sunt lansate într-o manieră destul de simplă și atractivă pentru elevi, pe baza unui cod și utilizând diverse avatare pe care platforma le oferă;
- vizualizarea conectării elevilor la test se face prin intermediul unui panou, putându-se observa momentul conectării pentru fiecare elev, avatarul și numele acestora;
- din momentul lansării testului de către profesor, evoluția testului pentru fiecare elev în parte (parcurgerea întrebărilor și modul în care a răspuns fiecare elev) este vizibilă pentru profesor;
- la finalizarea testului de către toți elevii, panoul de rapoarte oferă următoarele facilități: dă posibilitatea vizualizării clasamentului elevilor și implicit a ponderii corectitudinii de rezolvare a acestuia pe clasă, dar și pentru fiecare elev în parte (elevul are specificat în procente gradul de rezolvare corectă a testului); rezultatul testului poate fi trimis părintelui, utilizând butonul special creat pentru aceasta; se poate export acest raport într-un fișier Excel și de asemenea se poate printa.
- aceste rapoarte se păstrează într-o bibliotecă de rapoarte, putând fi accesată oricând de către profesor;

Deși acest mod de evaluare l-am folosit destul de frecvent în cadrul orelor online, considerând că este foarte eficient modul de lucru propus de această platformă, trebuie să precizez că există totuși și unele dezavantaje:

- imposibilitatea verificării de către profesor, dacă răspunsurile corespunzătoare testelor elevilor au fost obiective, deoarece ei pot utiliza materiale ajutătoare;
- datorită modului online de lucru, există posibilitatea ca unii dintre elevi să nu poată parcurge în întregime (sau deloc) testul, putând apărea căderi de curent sau internet în diverse locații în care unii elevi își derulează activitatea online;

O altă modalitate de evaluare pe care am aplicat-o în activitatea online a fost aceea de a utiliza aplicația Google Forms, pusă la dispoziție de platforma GSuite.

Un avantaj al utilizării acestor formulare constă în faptul că odată create, ele pot fi multiplicare sau chiar reutilizate.

Tipurile de itemi ce pot fi utilizați sunt de o bogată varietate, fiecărei întrebări putându-i-se asocia un anumit punctaj și caracteristica de obligativitate de a fi rezolvată sau posibilitatea de a nu se răspunde la aceasta.

De asemenea, profesorul poate regla/activa diverse opțiuni pentru completarea formularului de către respondenți:

- se pot colecta adresele de mail ale elevilor;
- formularul poate fi limitat la un singur răspuns, pentru fiecare elev (e varianta pe care eu o folosesc);
- întrebările să fie afișate aleatoriu (micșorând astfel posibilitatea elevilor de a “colabora” în timpul rezolvării testului);
- adăugarea unui mesaj legat de confirmarea trimiterii răspunsului la formular/test;
- respondentul să poată vizualiza întrebările cu răspunsuri corecte/greșite, valoare în puncte

Se pot observa însă și unele dezavantaje ale utilizării acestui tip de evaluare online:

- modul de lucru cu aceste formulare nu este atât de atractiv, comparativ cu Quizziz, nu există fundal sonor, avatare, care sunt oarecum incitante pentru elevi;
- în cazul testării utilizând platforma Quizziz, profesorul poate observa în timp real, modul în care sunt date răspunsurile de către fiecare elev, precum și un clasament al acestora;
- nu există o bază de date organizată cu rezultatele testelor de la fiecare clasă, sintetizate sub forma unor rapoarte;
- nu se poate vorbi de o bibliotecă a materialelor pe categorii, așa cum se realizează cu Quizziz.

Un prim atu al învățării online derivă din faptul că materialele/activitățile de învățare pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Programul de lucru este mult mai flexibil decât într-o sală de clasă, fiecare elev putând parcurge în ritm propriu materialul propus.

Un alt avantaj al învățării online derivă din faptul că se permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp.

Există însă și dezavantaje pe care învățarea online le atrage după sine: elevii nu au acces egal la resursele tehnologice, sursele de informații pe care elevii le găsesc pot să nu fie de calitate, gradul de securitate a programelor de învățare online poate constitui de asemenea o problemă.

Bibliografie:

1. Nicola, Ioan, *Pedagogie*, E.D.P., București, 1992,;
2. <https://www.dascalidedicati.ro/invatarea-online-avantaje-si-dezavantaje/>

3. <http://gradinita12amicii.ro/2021/01/08/invatamant-online-avantaje-si-dezavantaje/>

ÎNVĂȚAREA INTERACTIV-CREATIVĂ ÎN GRĂDINIȚĂ-CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. învă. preșc. Borza Alina

Grădinița cu P. P. Nr. 3, Structura Grădinița Nr. 12, Vaslui, jud. Vaslui

Atofanei Iftime Daniela

Grădinița cu P. P. Nr. 3, Structura Grădinița Nr. 12, Vaslui, jud. Vaslui

„Educatarii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare, ci una participativă, activă și creativă”

(I. Neacșu)

„Pentru a se dezvolta tot mai mult, omul trebuie să creeze, nu să copieze.”

Antoine de Saint-Exupery

În cadrul învățării interactiv-creative copilul descoperă, imaginează, construiește și redefinește sensurile, filtrându-le prin prisma propriei personalități și solicitând procesele psihice superioare de gândire și creație. Ea apare ca urmare a eforturilor individuale și colective, al interacțiunii copilului cu ceilalți, bazându-se pe schimburile sociale în dobândirea noului. Copilul care învață activ este „propriul inițiator și organizator” al experiențelor de învățare, capabil să-și reorganizeze și să-și restructureze în permanență achizițiile proprii, în viziune sistemică.

Învățarea creativă este o învățare prin descoperire, care duce la constituirea unei personalități cu comportament creativ. Omul trebuie să folosească în rezolvarea problemelor un echipament intelectual și afectiv-volițional, care să depășească modalitățile de echilibrare ale organismului prin răspuns la stimuli la nivel dominant senzorio-perceptiv. El trebuie să folosească traiectorii reflexive aparent desprinse de situațional. O maximă latină afirma cu mii de ani în urmă că "mo doctus in re incerta cernitur" (omul înțelept îl cunoaște în situații incerte). El trebuie să exploreze alternativele operațional mintale. Omul creator este omul pentru care fapta, nu vorba este maximă diriguitoare în

viață. Deși constructor de idei, el nu rămâne suspendat în sistemul său ideativ, ci îl folosește pentru a formula decizii și a rezolva problemele vieții prin acțiune, conform sistemului decizional elaborat mintal. Pentru formarea acestui om creator este nevoie de un nou mod de învățare și anume învățarea creativă.

Învățarea creativă pune accent pe învățarea prin cercetare-descoperire, prin învățarea prin efort propriu independent sau dirijat, de echipamentul intelectual operatoriu, pe gândire și imaginație creatoare, fără a exclude însă preocupările pentru educarea memoriei, îmbogățirea blocului memorial și dezvoltarea capacităților memoriale cu asociativitate fluidă, deoarece, fără aceste instrumente intelectuale gândirea și imaginația creatoare nu ar dispune de material de prelucrare, cunoscut fiind faptul că "din nimic nu poate fi creat nimic" ("nil posse creari de nilo", Lucretiu).

Dezvoltând acest tip de învățare am căutat să simulăm copiii să devină capabili să elaboreze proiecte personalizate de învățare, să-și asume responsabilitatea desfășurării învățării, conștientizând, aplicând, (auto)evaluând, gestionând și dobândind progresiv autonomie în propria formare (proiecte tematice propuse de ei). Învățarea activă este un mediu de învățare care permite copilului să discute, să asculte, "să citească", să scrie și să reflecteze asupra propriilor modalități de cunoaștere prin intermediul exercițiilor de rezolvare de probleme, prin participări în cadrul micro-grupurilor informale, prin simulări și studiu de caz, prin jocuri de rol, toate menite să-i solicite să aplice tot ce învață. Învățarea e eficientă când copiii sunt implicați în acest proces.

Strategiile care îi angajează în procesul de învățare stimulează gândirea critică, sporesc gradul de conștientizare și de responsabilitate din partea lor.

Interactivitatea se referă la procesul de învățare activă, în cadrul căreia, cel care învață, acționează asupra informației pentru a o transforma într-una nouă, personală și interiorizată. Cel ce învață reconstruiește sensuri prin explorarea mediului înconjurător, rezolvând probleme sau aplicând informația dobândită în situații noi.

La baza strategiilor didactice interactive stau următoarele principii:

- scopurile sunt discutate, nu impuse;
- sunt promovate alternativele metodologice de predare –învățare-evaluare;
- sarcinile de învățare vor solicita informații transdisciplinare și analize multidimensionale ale realității;
- evaluarea va fi mai puțin criterială și mai puțin reflexivă, integrând metode alternative de evaluare;
- sunt promovate învățarea prin descoperire și rezolvarea de probleme.

Interactivitatea presupune interrelaționarea directă sau imediată, cu ceilalți, cu cadrul didactic și colegii și procese de acțiune transformativă asupra materialului de studiu.

Avem creativitate când copilul dobândește o experiență nouă prin propriile puteri, descoperind-o și exersând-o în cadre problematice divergente. Interactivitatea presupune creativitate, în timp ce creativitatea poate fi individuală.

În cadrul acestei învățări copilul își asumă rolul de subiect, de agent al propriei formări, iar noi, cadrele didactice vom fi ghidul în demersurile întreprinse. Învățarea interactiv-creativă este necesară pentru a crea omul creativ, un constructor de idei. Acest tip de învățare pune accent pe învățarea prin cercetare-descoperire, pe învățarea prin efort propriu, independent sau dirijat; pune accent pe echipamentul intelectual operatoriu, pe gândire și imaginație creatoare.

Atitudinea activă și creatoare a copiilor este o consecință atât a stilului de predare al nostru cât și al obișnuinței copilului de a se raporta la sarcină. Prin felul în care solicităm răspunsuri la o problemă, prin felul în care organizăm activitățile de informare și formare a copiilor, prin accentul pe care îl punem pe dezvoltarea proceselor cognitiv-aplicative, reușim să influențăm comportamentul activ și creativ al micuților.

Stimularea activismului și a creativității în grădiniță presupune favorizarea unui mediu de învățare interactiv, dinamic.

Învățarea prin cooperare asigură un câmp de relații optime manifestării creatoare și active a copilului în clasă. Favorizează implicarea activă în sarcină și contribuțiile creative, originale ale copiilor.

Condițiile care duc la dezvoltarea spiritului investigativ, a atitudinii creative și active în grădiniță sunt:

- încurajarea copiilor să pună cât mai multe întrebări;
- limitarea factorilor care produc frustrare;
- stimularea comunicării prin organizarea de discuții;
- activizarea copiilor prin solicitarea lor de a opera cu idei, concepte, obiecte;
- cultivarea independenței cognitive, a spontaneității, a autonomiei în învățare;
- stimularea spiritului critic constructiv, a capacității de argumentare și de căutare a alternativelor;
- favorizarea accesului la cunoaștere prin forțe proprii.

Cadrul didactic trebuie să găsească cele mai bune modalități prin care să stimuleze potențialul creativ al fiecărui copil în parte.

Activitățile pe care le-am propus au avut în vedere:

-stimularea gândirii critice;

-libertatea de exprimare a cunoștințelor, a gândurilor, a faptelor (adevrate sunt activitățile spontane care contribuie la dezvoltarea independenței în gândire și acțiune);

-incitarea interesului către nou;

-oferirea satisfacției găsirii soluției după depunerea unui efort de căutare;

-întocmirea de portofolii;

Astfel activitatea de predare-învățare este o lume a cunoașterii în care copilul participă activ, după puterile sale, întâlnește probleme și situații dificile, le examinează și descoperă soluții noi.

Rolul nostru este acela de a stimula și de a dirija, motivația activității reieșind din participarea entuziastă a cadrului didactic. Conduita creativă a cadrului didactic este, de asemenea, un factor care asigură dezvoltarea potențialului creativ al copilului. Predarea, ca proces creativ presupune ca educatoarea să medieze între copil și lumea înconjurătoare. Trebuie să organizăm spațiul și activitatea, să participăm alături de copil la elaborarea cunoștințelor, să servim model în legăturile interpersonale și să încurajăm interacțiunile cooperante, să-i îndrumăm cum să-și folosească timpul, materialele etc.

Proiectarea activității didactice presupune o problemă de strategie, de optimizare, de valorificare a resurselor la maxim și condițiile date. Deci: Activizarea învățării este intensificarea muncii noastre în a oferi copiilor oportunități de învățare.

Orice activitate eficientă devine o activitate nouă care asigură adaptarea proiectului didactic la situațiile concrete ale clasei și ale câmpului psihosocial, aflate într-o continuă schimbare și transformare. Cadrul didactic creativ oferă posibilitatea copiilor de a-și spune părerea într-o atmosferă neautoritară, promovează o atitudine deschisă, prietenoasă, pozitivă și receptivă, apreciază ideile bune ale copiilor. Îngăduie copiilor să-și manifeste curiozitatea, indecizia, interesul pentru schimbul de informații, tratează de fiecare dată întrebările copiilor cu interes, respectă opiniile celorlalți.

Pentru stimularea activismului și creativitatea copilului cadrul didactic trebuie să fie un tip creativ și activ, să manifeste un comportament și o atitudine pozitivă în acest sens. Aspirațiile copiilor, valorile morale și intelectuale prețuite de educatoare acționează asupra personalității aflate în formare. Ceea ce prețuiește și promovează cadrul didactic va prețui și va dezvolta și copilul în mod mai mult sau mai puțin conștient. Cadrele creative determină avântul creativității copiilor fără eforturi deosebite. Cadrul didactic bun permite copilului să-și asume riscuri intelectuale, să speculeze, să facă asocieri nebănuite, oferindu-i însă sprijin în situații de frustrare, eșec, nesiguranță.

Copilul este participant activ și creativ la propria formare. Culege informații din tot mai multe surse și cât mai variate. Grădinița trebuie să țină pasul, actualizând atât cunoștințele cât și metodele. Una din căile cele mai sigure de stimulare și generale de idei noi este organizarea de microgrupuri și promovarea interacțiunilor între membrii acestora. Creativitatea de grup răspunde mai bine nevoilor de rezolvare a problemelor nerezolvabile individual în timp util.

De interactivitate dă dovadă copilul care devine coparticipant alături de cadrul didactic al propriei formări și coresponsabil de realizarea și efectele procesului de învățare. Copilul activ-creativ realizează demersuri critice și creative, depune eforturi proprii în scopul accederii la noua cunoaștere. Dă dovadă de multa îndrăzneală, de independență în abordarea și analiza problemelor.

În sala de grupă, adesea, copilul creativ apare ca o amenințare pentru disciplină și ordine. O amenințare pentru cursul cadrului didactic. Comportamentul nonconformist ce se exprimă puternic în activitatea creatoare nu trebuie interpretat drept o atitudine indisciplinată sau o lipsă de respect.

Copilul activ și creativ se caracterizează prin spirit de independență în muncă, o gândire fără bariere de ordin cognitiv. Specificul strategiilor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă. Interactivitatea presupune atât competiția cât și cooperarea.

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității. Dintre metodele și tehnicile interactive de grup folosite de noi, cu succes, sunt: metoda Mozaicul, met. Cascada, met. piramidei, învățarea dramatizată, conversația euristică, problematizarea de grup, jocul didactic, harta cognitivă, portofoliul individual/și de grup, brainstormingul, explozia stelară, met. pălăriilor gânditoare.

Avantajele acestor metode sunt: ajută copiii în învățarea metodelor și tehnicilor de lucru cu textul; dezvoltă capacitatea de exprimare, atenția, gândirea și capacitatea de ascultare activă; dezvoltă capacitatea de ascultare, vorbire, cooperare, reflectare, gândire creativă și rezolvare de probleme; sporește încrederea în forțele proprii; dezvoltă capacitatea de a emite soluții imediate la problemele și sarcinile apărute; dezvoltă creativitatea, spontaneitatea, încrederea în sine.

Creația este a apuca din haosul inform elemente brute, a le topi împreună și a le turna într-o formă care să îmbrace o viață ce se diferențiază într-un chip absolut hotărât de tot ce nu este ea - aceasta este puterea naturii și a artistului. I. L. CARAGIALE

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, ”Perfecționarea lecției în școala modernă”, Buc., Ed. Did. si Ped., 1983
2. Cerghit, Ioan, ”Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri strategii”, Buc., Ed. Aramis, 2002
3. Oprea Crenguța-Lacrămioara, ”Strategii didactice interactive”, Ed. Did. si Ped., 2006

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV PRIN FORMAREA CONTINUĂ A CADRELOR DIDACTICE

Educatoare Bozon Alina Carmen
Grădinița Nr. 269, București, Sector 5
Educatoare Dan Mihaela
Grădinița Nr. 269, București, Sector 5

Conceptul de formare continuă este definit, în studiile europene de specialitate, ca fiind: „*un ansamblu de activități și de practici care cer implicarea educatorilor pentru amplificarea cunoștințelor proprii, perfecționarea deprinderilor, analiza și dezvoltarea atitudinilor profesionale.*” (EURYDICE. *Rețeaua de Informare despre Educație în Comunitatea Europeană, 1997, pp. 8-9.*)

În legislația românească, se precizează că „*formarea continuă asigură actualizarea și dezvoltarea competențelor personalului didactic, inclusiv dobândirea de noi competențe, în funcție de evoluțiile din planul nevoilor de educație și al curriculum-ului educațional, precum și în funcție de exigențele privind adaptarea competențelor personalului didactic la schimbările din structurile/procesele de educație.*” (Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar, anexă la O.M. Nr. 5720/20. 10. 2009, p. 1)

Formarea continuă și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice îl ajută substanțial pe manager în evaluarea performanțelor angajaților. Încurajarea parcurgerii unor astfel de programe și chiar inițierea de către manager a unor seminarii, simpozioane, parteneriate cu diverse instituții constituie modalități de atingere a obiectivelor asumate, de credibilizare a organizației școlare pe piața educațională.

Formarea continuă asigură actualizarea și dezvoltarea competențelor personalului didactic, inclusiv dobândirea de noi competențe, în funcție de evoluția nevoilor de educație, a curriculum-ului, precum și în funcție de exigențele privind adaptarea competențelor personalului didactic la schimbările din structurile/procesele de educație.

Procesul de învățământ reprezintă activitatea instructiv educativă complexă desfășurată în mod sistematic și organizat de către elevi și profesori care conduce la înzestrarea elevilor cu un sistem de cunoștințe, deprinderi, capacități și competențe pe baza cărora ei dobândesc cunoașterea științifică a

realității, își formează concepția despre lume, convingerile morale, trăsăturile de caracter, precum și aptitudinile de cercetare și creație.

Caracteristicile generale ale procesului de învățământ vizează:

a) Interacțiunea subiect (profesor) - obiect (elev, receptor), pentru construirea unui repertoriu comun pentru înțelegerea mesajelor, cu antrenarea empatiei pedagogice, prin comunicarea didactică. Aceasta depinde de scopul activității de personalitatea elevului, de cadrul concret al activității, de personalitatea profesorului, de stilul educațional.

b) unitatea informativ-formativ, în baza legăturii funcționale între conținutul acțiunii didactice și efectele lui psihologice, prin respectarea legii procesului de învățământ, prin medierea pedagogică a cunoașterii științifice, prin adaptarea discursului pedagogic.

c) autoreglarea activității profesorului în funcție de răspunsul elevului, prin conexiune inversă.

Formarea continuă se realizează în principal prin:

a) programe și activități de perfecționare a pregătirii științifice, psihopedagogice și didactice;

b) programe de formare în domeniile conducerii, îndrumării și evaluării învățământului;

c) cursuri de pregătire și susținerea examenelor de obținere a gradelor didactice II și I;

d) programe de conversie profesională;

e) studii corespunzătoare unei specializări din alt domeniu de licență.

Formarea continuă și formarea inițială sunt concepute ca procese interdependente, între care se stabilesc interacțiuni și pârgșii de autoreglare menite să adapteze permanent formarea personalului didactic la dinamica proceselor și sistemelor de educație.

Modalitățile principale de organizare a formării continue a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și control din învățământul preuniversitar sunt:

a) activitățile metodico-științifice și psihopedagogice, realizate la nivelul unității de învățământ sau pe grupe de unități, respectiv catedre, comisii metodice, și cercuri pedagogice;

b) sesiunile metodico-științifice de comunicări, simpozioane, schimburi de experiență și parteneriate educaționale pe probleme de specialitate și psihopedagogice

c) stagiile periodice de informare științifică de specialitate și în domeniul științelor educației;

d) cursurile organizate de societăți științifice și alte organizații profesionale ale personalului didactic;

e) cursurile de perfecționare a pregătirii de specialitate, metodice și psihopedagogice;

f) cursurile de formare în vederea dobândirii de noi competențe și calității/funcții, conform standardelor de pregătire specifice;

- g) cursurile de pregătire a examenelor pentru obținerea gradelor didactice;
- h) cursurile de pregătire și perfecționare pentru personalul de conducere, de îndrumare și de control, potrivit unor programe specifice;
- i) bursele de perfecționare și stagiile de studiu și documentare, realizate în țară și în străinătate;
- j) cursurile postuniversitare de specializare;
- k) studiile universitare de masterat pentru cadrele didactice care au absolvit cu diploma de licență de 4 ani;
- l) programe postuniversitare;
- m) studiile universitare de doctorat;
- n) dobândirea de noi specializări didactice, diferite de specializarea/specializările curentă/e.

Măsurile cuprinse în programul de îmbunătățire a calității educației prin procesul de formare continuă a personalului didactic din grădiniță vizează:

✓ Intensificarea activității metodico-științifice la nivel de:

- comisie metodică;
- cercuri pedagogice;
- simpozioane;
- schimburi de experiență;

La nivelul Grădiniței Nr. 269, Sector 5, București au fost organizate numeroase activități metodico-științifice care au avut drept scop perfecționarea continuă a cadrelor didactice. În continuare, vom enumera o parte dintre acestea, după cum urmează:

1) Simpozion național “Interculturalitate și multiculturalitate – premise ale educației contemporane”.

Scopul activității: Descoperirea propriei identități prin intermediul cunoașterii și comparării cu ceilalți, prin aprofundarea experiențelor de grup și acceptarea diversității culturale.

Obiectivele au fost următoarele:

- Dezvoltarea cooperării și a colaborării între cadre didactice din unități de învățământ din diferite regiuni ale țării
- Îmbogățirea abilităților afective și cognitive care să permit dezvoltarea unei culturi de acceptare și înțelegere depășind bariere și prejudecăți
- Diseminarea activităților precum și a produselor rezultate în cadrul proiectelor.

2) Simpozion Național ”Bune practici în educația incluzivă”

Scopul activității a vizat diseminarea de bune practici în ceea ce privește educația incluzivă.

Obiectivele specifice ale activității au fost următoarele:

- dezvoltarea cooperării și a colaborării între cadrele didactice din unitățile de învățământ din diferite regiuni ale țării cu privire la asigurarea unui climat incluziv în mediul educațional;
- valorificarea competențelor de relaționare interpersonală și civice, de sensibilizare culturală și exprimare artistică, care să permită dezvoltarea unei culturi de acceptare și înțelegere depășind bariere și prejudecăți.

Bibliografie:

1. Iosifescu, Șerban, *Calitatea educației, Suportul de curs*, București, 2007;
2. *Legea privind asigurarea calității educației*, nr. 75/2005.
3. EURYDICE. Rețeaua de Informare despre Educație în Comunitatea Europeană, 1997;
4. *Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar*, anexă la O.M. Nr. 5720/20. 10. 2009
5. Hopkins, D.; Ainscow, M.; West, M., *Perfecționarea școlii într-o eră a schimbării*, Editura Prut International, Chișinău, 2008

STRATEGII DIDACTICE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Bratu Ioana Mihaela

G.P.P., Fantezia”, Costești, jud. Argeș

Un învățământ care se dorește a fi de nivel european trebuie să urmărească individualizarea instruirii copiilor, tratarea diferențiată, încurajarea celor care au nevoie de sprijin, proiectarea strategiilor de stimulare a interesului copiilor pentru afirmarea individualității și pentru instruirea conform nevoilor și capacităților fiecăruia. Se impune pregătirea de nivel superior a educatorilor care să le permită înțelegerea complexă a situațiilor de învățare.

Învățământul preșcolar actual vizează abordarea integrală a copiilor și a educației lor, nediscriminarea copiilor, implicarea familiei și a comunității în educația copilului, dezvoltarea organismelor societății civile care să promoveze alternative educaționale specifice vârstei.

Unul din obiectivele reformei sistemului de învățământ este schimbarea mentalității și practicilor educaționale, formarea unor dascăli flexibili, care să promoveze dialogul constructiv în actul educațional prin noi strategii.

Promovarea unor strategii bazate pe metodele interactive conferă activității „mister didactic” se constituie ca o aventură a cunoașterii în care copilul e participant activ pentru că el întâlnește probleme, situații complexe pentru mintea lui de copil dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsurile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învățare, se simte responsabil și mulțumit în finalul activității. Efortul copiilor este unul intelectual, cognitiv de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale interdisciplinare decât cele clasice prin studiul mediului concret și prin corelațiile, elaborate interactiv, în care copiii își afirmă personalitatea, își asumă responsabilitatea și verifică soluții în activități de grup și individuale.

Actualmente, lumea în care trăim se schimbă rapid și odată cu ea și educația; sursele de informare pentru adulți și copii se multiplică rapid încât pentru cei atrași de noutăți în domeniu, de spectaculos, una pare mai atractivă decât alta.

Copiii primesc prin diferite „căi”, canale, foarte multe informații din diferite domenii pe care nu le rețin și nu au nici capacitatea de selecție a acestora.

În cadrul obiectivelor concrete ale reformei în învățământul românesc este și reevaluarea

conținuturilor didactice, a conținuturilor de predare-învățare, conținuturi care implică trecerea învățământului dintru-unul preponderent reproductiv într-unul în esență creativ.

Noi educatoarele avem posibilitatea să ne punem în valoare creativitatea și libertatea de a alege tema și mijloacele de realizare activităților didactice, a conținuturilor lor în funcție de specificul grupei, grădiniței și al comunității locale.

Unitățile de învățare propuse de programa actuală pentru învățământul preșcolar vizează simplificarea activităților în ceea ce privește bogăția informațiilor abordate în cadrul fiecăreia cât și din perspectiva organizării acestora.

Prin metodele interactive de grup, copiii își exersează capacitatea de a selecta, combina, în viață lucruri de care vor avea nevoie în viața de școlar și de adult. Însă conexiunile pe care le fac aceștia uimesc mintea unui adult.

Creativitatea copiilor este stimulată de metodele interactive, prin care copiii descoperă o nouă experiență, interrelaționează în grupuri de învățare activă aceea de a studia, investiga și capătă încredere în capacitățile individuale și ale grupului.

Situațiile de învățare rezolvate prin metodele interactive de grup dezvoltă copiii gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment critica comportamentul, ideea, fapta nu critica personajul din poveste sau copilul, adultul.

După fiecare metodă aplicată se pot abține performante pe care copiii le percep și-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Copiii înțeleg și observă că implicarea lor este diferită, dar încurajați își vor cultiva dorința de a se implica în rezolvarea sarcinilor de grup, să aibă răbdare cu ei, exersând și toleranța reciprocă.

Educația integrată este o strategie didactică modernă, iar activitatea integrată se referă la o activitate în care se abordează metoda în predarea, învățarea cunoștințelor îmbinând diverse domenii de formare a comportamentelor și abilităților preșcolarității.

Aceasta modalitate de *organizare a conținuturilor învățământului este asemănătoare cu organizarea interdisciplinară* în sensul că obiectul de învățământ nu se raportează la o disciplină științifică ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. De aceea nu trebuie să facem confuzie între cele două concepte și să identificăm *interdisciplinarity* (ce vizează cunoașterea din perspectiva unei discipline) și *integrarea* (ca o idee sau un principiu integrator care rupe granițele diferitelor categorii de activități și grupează cunoașterea în funcție de tema propusă de educatoare ori de copii).

Integrarea presupune reunirea în aceeași activitate a mai multor activități de tip succesiv care

conduc la atingerea obiectivelor propuse, la însușirea conținuturilor, la realizarea în practică a proiectului didactic propus fiind o strategie didactică ce presupune reconsiderări radicale nu numai în planul conținuturilor ci și în ambianța predării și învățării.

Abordarea unei unități tematice se concretizează printr-o planificare pe termen lung sau scurt care reflectă relațiile dintre următoarele aspecte: tema propusă, domeniile de cunoaștere și centrele de cunoaștere. Această planificare trebuie să fie permisivă, adaptabilă la evenimentele speciale și la schimbările care pot interveni, determinate de interesele copiilor.

Educația integrată permite realizarea tematicii astfel încât copiii acumulează informații, își satisfac interesele, participă prin implicare atât efectivă cât și afectivă prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conținutului cu ajutorul experiențelor diverse, exersării tuturor analizatorilor, al învățării prin descoperire.

Fiecare dintre cei doi parteneri ai educației își are rolul său în conturarea unei clase sau grupe cu un climat deschis, agreabil, senin, în care disciplina este realizată cu copiii, situațiile de învățare se bazează pe experiențe și încercări, pe stabilirea legăturilor de cauzalitate.

Activitățile integrate se regăsesc în planificarea anuală și semestrială, în configurația orarului aferent nivelului de vârstă și sunt proiectate și susținute de experiența cadrului didactic.

Educația integrată este un proces complex ce îl plasează pe copil în procesul educativ care face trecerea de la un proces didactic fragmentat la unul integrat, global.

Metoda „proiectelor” este o strategie de învățare la nivelul învățământului preprimar și primar considerată ca o modalitate modernă de optimizare a potențialului intelectual al copiilor, se adresează competențelor copilului, acceptându-l și ca drept cunoscător al propriilor interese.

Așadar un proiect este o investigație a unui subiect a idealului către care copilul își îndreaptă întreaga atenție și energie. Proiectul îi implică pe copii în conducerea investigației în mediul imediat și ceea ce este absolut deosebit din punct de vedere al parcurgerii individuale, a învățării și a ritmului propriu, proiectul poate fi dus la bun sfârșit de un grup mic de copii, de întreaga grupă sau ocazional de un singur copil.

Din punct de vedere teoretic este o metodă globală, cu un caracter interdisciplinar, o metodă care dezvoltă integral personalitatea în curs de formare a copilului.

Din punct de vedere practic, proiectul presupune un efort deliberat de „cercetare” al copiilor concentrat pe depistarea detaliilor și înțelegerea subiectului în totalitatea sa și nu pe găsirea de răspunsuri corecte la întrebările puse de adult.

Susțin aplicarea metodei proiectelor tematice alături de structurarea tradițională a activității

didactice având în vedere că permite organizarea progresivă a activității copiilor în funcție de dezvoltarea lor de interesul manifestat și de gradul de cunoaștere al temei propuse; proiectul le oferă copiilor contexte în care pot valorifica nenumărate și variate comportamente, abilități.

Utilizarea metodei proiectului îmbunătățește imaginea pe care o au preșcolarii asupra actului predării și asupra grădiniței.

În urma activităților, în care tehnicile interactive sunt des utilizate, preșcolarii au dobândit încredere în ei și în cel de la catedră, s-au obișnuit să dezbată ceea ce îi deranjează sau nu le este clar, au învățat să comunice și au înțeles că, între ei și educator, chiar există un dialog.

Integrarea metodei proiectelor în program îmbunătățește coeziunea grupei de preșcolari.

În urma aplicării metodei proiectelor, relațiile dintre copii sunt vizibil îmbunătățite, aceștia continuând să discute pe margine subiectelor abordate sau a produselor realizate de ei chiar și în cadrul activităților liber alese. Se observă că și preșcolarii mai puțin implicați, mai puțin sociabili ajung să participe la aceste discuții. Preșcolarii li se dezvoltă respectul pentru opiniile celorlalți, simțul responsabilității, al implicării și se observă că problemele de integrare socială se ameliorează.

Utilizarea metodei proiectelor îmbunătățește frecvența preșcolarii la grădiniță.

Am observat că activitățile mai dinamice, interesante determină preșcolarii să vină cu drag la grădiniță. Am fost plăcut surprinsă să constat că activitățile pe bază de proiect s-au bucurat de o prezență foarte bună (concluzie desprinsă din răspunsurile lor, dar și din rezultatele obținute).

Proiectarea demersului didactic este o activitate de anticipare a pașilor ce urmează a fi parcurși pentru realizarea instrucției și educației la oricare nivel de școlarizare. Proiectarea pedagogică se referă la ansamblul operațiilor de anticipare a obiectivelor, conținutului, metodelor și mijloacelor de învățare, a instrumentelor de evaluare a relațiilor ce se stabilesc între toate aceste elemente în contextul unui mod specific de organizare a activității didactice.

Întreaga activitate instructiv - educativă din grădiniță este de așa natură proiectată și realizată încât să asigure continuitatea în cadrul ciclului curricular - ciclul achizițiilor fundamentale - al cărui obiectiv major reglează procesul de învățământ în ansamblul său. Aceasta face ca între formele de organizare a activității instructiv - educative practicate în grădiniță și celelalte niveluri de școlarizare să existe o serie de similitudini, ceea ce nu trebuie să ne conducă la ideea ca ele ar fi identice.

Având în vedere particularitățile de vârstă ale copiilor cuprinși în învățământul preșcolar, scopurile educative specifice urmărite pe acest nivel de școlaritate, elementele ce definesc conținuturile activității instructiv - educative, se conturează evident concluzia că formele de organizare a activității instructiv - educative prezintă o serie de particularități, comparativ cu sistemul de învățământ pe clase

și lecții.

Și în învățământul preșcolar se lucrează cu colective de copii, constituite pe grupe, de regulă după criteriul de vârstă sau după nivelul de dezvoltare globală al acestora, cu precizarea că, în situații specifice, se pot organiza și grupe combinate cuprinzând copii de niveluri diferite de vârstă și de dezvoltare. Există și posibilitatea ca în grădinițe să funcționeze grupe cu profil artistic, sportiv, limbi moderne în care sunt reuniți copii ce manifestă anumite inclinații sau interese pentru domeniul respectiv.

Bibliografie

1. Ungureanu, D., *Educație și curriculum*, Editura Eurostampa, Timișoara, 1999
2. Vrașmaș, E., *Educația copilului preșcolar*, Editura Pro Humanitate, București, 1999

ABORDAREA JOCULUI DIDACTIC, DIN PERSPECTIVA DIFERENȚIERII ȘI INDIVIDUALIZĂRII, ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. Brichiuș Florica Manuela
Școala Gimnazială Vrănești, jud. Argeș

Aceasta este invitația pe care o face J.J. Rousseau educatorilor din toate timpurile.

Fiecare copil are dreptul la educație și dezvoltare. Indiferent de particularitățile și diferențele individuale, toți copiii trebuie să se poată bucura de educație și instruire. Intervenția educativă nu poate sau mai bine zis nu trebuie să fie stereotipă, ci adaptată la personalitatea copilului căruia i se adresează, adică să fie individualizată, fiindcă fiecare personalitate este unică și nerepetabilă. Nici un fel de intervenție educativă nu poate fi realizată înaintea cunoașterii temeinice a copilului de către învățător, a cunoașterii particularităților sale individuale, a dificultăților cu care se confruntă fiecare în parte.

Sarcina școlii este de a forma tânăra generație astfel încât la absolvirea școlii să fie capabilă să-și continue în mod independent cunoștințele și deprinderile intelectuale și practice. Activitatea proprie are o importanță deosebit de mare pentru că numai ce este învățat prin efort propriu este durabil și de calitate.

Tratarea diferențiată a elevilor este o sarcină a școlii care urmărește valorificarea deplină a tuturor capacităților umane.

Pentru aplicarea activității didactice diferențiate e necesară în primul rând, cunoașterea temeinică a fiecărui elev, a puterii sale de muncă, a caracterului și temperamentului fiecăruia, a familiei, a mediului social și cultural din care provine.

Individualizarea și diferențierea încep, de fapt, în momentul în care învățătorul își pregătește lecția pentru a doua zi. Cunoscând bine elevii clasei sale știe ce întrebări trebuie să pună elevilor dotați, dar și celor mai puțin dotați, făcându-i activi și pe aceștia, dându-le de lucru după puterea lor de muncă.

Scopul activității diferențiate și individualizate nu este de a omogeniza clasa, lucru ce este imposibil, ci de a face activ pe fiecare elev de a-și însuși minimum de cunoștințe în mod conștient, de a-și ridica nivelul de învățare, de a trece și el pe parcurs în rândul elevilor capabili.

A-l învăța pe elev să învețe este scopul cel mai important al învățătorului și principiul de bază al învățării.

Diferențierea și individualizarea procedeelelor de lucru se fac nu pentru a scădea exigența față de elevii slabi, ci pentru a obține maximum de randament din partea fiecărui elev. Aceasta nu înseamnă dădăceala acestor elevi, ci sporirea muncii independente și diferențiate pentru a-l pune pe picioare proprii.

Știm că, după capacitatea lor intelectuală și voința de a munci, elevii se împart în patru grupe:

- elevi dotați cu voință de muncă;
- elevi dotați, dar fără voință de muncă;
- elevi subdotați cu voință de muncă;
- elevi subdotați și fără voință de muncă.

Cu cei din urmă învățătorul are de muncit mai mult pentru formarea proceselor intelectuale, pentru educarea voinței și cultivarea interesului pentru muncă.

Individualizarea activității didactice facilitează progresul școlar, asigură însușirea unor cunoștințe temeinice, desfășurarea activității cu un singur subiect, permite în condiții mai bune și într-un timp mai scurt crearea și consolidarea relației educator-educat, care odată create, favorizează însușirea tehnicii de lucru.

Activitatea individuală facilitează studierea și cunoașterea educatului, transformarea sa firească într-un colaborator, coparticipant activ la realizarea educației sale.

Având în vedere că istoria jocului infantil este istoria personalității care se dezvoltă și a voinței care se formează treptat, activitatea cea mai eficientă, cu multiple resurse educaționale, care-i permite copilului să se manifeste conform naturii sale și să treacă pe neobservate la acțiunea de învățare este *jocul didactic*.

Copilăria se caracterizează prin joc. Copilul se joacă pentru că e copil. Ceea ce pentru adult este munca, activitatea utilă pentru copil e jocul. Jucându-se, copilul descoperă și cunoaște lumea înconjurătoare, reflectă viața și activitatea adulților pe care o imită într-un mod specific.

La vârsta școlară mică, jocul didactic este o formă accesibilă și plăcută de învățare activ-participativă, stimulând în același timp inițiativa și creativitatea elevilor. De aceea, prin joc se realizează obiectivele învățării.

Deoarece corespunde particularităților vârstei școlare mici, jocul didactic cuprinde cele mai bogate valențe formative. Îmbinând distracția, surpriza, buna dispoziție cu sarcina didactică la potențialul intelectual, moral și fizic al copiilor, acesta asigură o activitate complexă, interesantă, plăcută, antrenantă, dezvoltând la elevi deprinderi de muncă independentă, perseverență și dârzenie în învingerea dificultăților, flexibilitatea gândirii, spiritul de cooperare, stimulează inițiativa,

inventivitatea, creativitatea, iar competitivitatea angajează la efort toate capacitățile elevului, fără a produce oboseală.

Studiul matematicii, în clasele primare, urmărește să asigure cunoștințe matematice de bază și să formeze deprinderi de calcul.

Pentru a ajunge la deprinderi intelectuale temeinice este nevoie de mult exercițiu, de mult antrenament.

Jocul didactic este o metodă activ-participativă, dar și un mijloc prin care învățătorul consolidează, precizează și verifică cunoștințe, pune în valoare și le antrenează capacitățile creatoare. Poate să aducă varietate în exercițiul matematic, poate înviora lecția și ca urmare drumul spre deprinderi este mai sigur și mai plăcut.

Prin folosirea jocurilor didactice în predarea matematicii la clasele primare se realizează și importante **sarcini formative** ale procesului de învățământ:

- **antrenarea operațiilor gândirii** - analiza;
 - sinteza;
 - compararea;
 - clasificarea;
 - ordonarea;
 - abstractizarea;
 - generalizarea;
 - concretizarea.
- **dezvoltarea spiritului imaginativ-creator și de imaginație;**
- **dezvoltarea atenției, disciplinei și spiritului de ordine în desfășurarea unei activități;**
- **formarea deprinderii de lucru corect și rapid;**
- **asigurarea însușirii temeinice a cunoștințelor.**

Jocul didactic nu înseamnă o „joacă de copii”, el este o activitate serioasă, care sprijină într-un mod fericit, înțelegerea problemelor, fixarea și formarea unor deprinderi matematice durabile, precum și împlinirea personalității școlarului.

Școlarul mic manifestă multă curiozitate. Apare necesitatea de a-și explica fenomenele, de a înțelege lumea, de a stabili relații între cauze și efecte. Este vârsta când se trece de la o gândire intuitivă la o gândire operativă. Elevii învață să rezolve exercițiile și problemele și apoi treptat, schemele și structurile mintale. Intellectul infantil se caracterizează printr-o deosebită receptivitate. Copilul poate reține cu multă ușurință o serie de date, numere.

Învățătorul va dirija procesul memorării, va urmări trecerea de la o memorare predominant mecanică la o memorare logică.

Copilul obosește repede și de aceea este necesară introducerea jocurilor pentru ca perioadele care solicită atenția să alterneze cu activitatea de înviorare.

Atenția și efortul copilului pot fi stimulate și prin stabilirea unei motivații adecvate. Motivele exterioare (să fie lăudat, să facă bucurie părinților, să ia premii) vor fi dirijate treptat spre o motivație socială (necesitatea de a învăța ca să se pregătească pentru viață). Dar până când școlarul va ajunge să înțeleagă că „trebuie să învețe” să nu se neglijeze rolul plăcerii, al atracției spre studiu.

Lecciónile, bogate în materiale intuitive și presărate cu jocuri didactice, devin mai interesante, susțin efortul elevilor și le mențin atenția concentrată mai mult timp.

Practica la catedră a dovedit că activitatea mintală a elevului solicitată în lecții poate deveni interesantă, accesibilă dacă este inclusă în joc.

Jocurile sunt strategii euristice, în care copiii își manifestă istețimea, inventivitatea, inițiativa, răbdarea, îndrăzneala și curajul. Prin încărcătura sa afectivă, jocul asigură o antrenare mai deplină a întregii activități psihice. În joc copilul este un adevărat actor și nu un simplu spectator. El participă, cu toată ființa lui la îndeplinirea obiectivului jocului, realizând în felul acesta o învățare autentică. Jocul poate deveni cel mai bun mijloc de activizare al școlarului mic, de stimulare a resurselor sale intelectuale și de dezvoltare a creativității.

Jocurile didactice pot fi folosite în orice moment al lecției cu scopul de:

- a familiariza elevii cu unele concepte matematice;
- a consolida cunoștințele însușite;
- a cultiva unele calități ale gândirii;
- a evalua cunoștințele însușite.

Unele jocuri oferă posibilitatea tratării diferențiate a elevilor.

De exemplu, jocul „Cât fac?":

Grupa I cu copii subdotați: □ 3 ori 3 și cu 3 și cu 2 legat de 3;

□ 6 ori 6 și cu 6 și cu 2 legat de 6;

Grupa a-II-a cu copii dotați: □ 9 ori 4 și cu 44 și cu 3 legat de 4;

□ 6 ori 6 și cu 46 minus 36 și cu 3 legat de 6.

Jocurile realizate prin muncă independentă permit formarea unei imagini clare asupra lacunelor elevilor sau a progreselor înregistrate, ajutând astfel preîntâmpinarea rămânerii în urmă și stimularea unor aptitudini.

De exemplu, jocurile:

„Completează șirul“:

2 4 6 ___ ___ ___ ___;

1 3 7 ___ ___ ___ ___;

„Care sunt vecinii“

___ 7 ___ 36 ___ 38 ___ 40 ___;

___ 60 ___ 89 ___ 91 ___ 71 ___.

Pentru dezvoltarea flexibilității gândirii:

Jocul: „Ce semne corespund?“

$3 \uparrow 7 = 10$ $9 \uparrow 1 = 8$ $3 \uparrow 7 = 21$ $9 \uparrow 3 = 3$

$5 \uparrow 5 \uparrow 5 \uparrow 5 = 1$ $8 \uparrow 8 \uparrow 8 \uparrow 8 = 65$

Jocuri la care se folosește munca pe echipe:

„Cine urcă scara mai repede“ sau „Cine găsește mai repede câturile corecte“

72: 8

35: 7

36: 4

7 9 8

5 4 8

6 9 4

Întrecerea pe grupe sprijină colaborarea între elevi, stimulează forțele colective în vederea obținerii unui loc mai bun în clasamentul echipelor.

Unele jocuri pot evidenția mai bine valoarea practică a cunoștințelor de matematică. Prin jocurile „La magazin“, „La librărie“ elevii efectuează operații matematice subordonate unui scop practic, acela de a face cumpărături. Astfel de jocuri oferă și posibilitatea exersării elevilor într-o atitudine civilizată.

Un capitol atractiv pentru elevi, deși mai dificil, nu atât prin rezolvarea ce o cere, cât mai ales prin felul „ascuns“ în care sunt date numerele, cu care urmează să opereze elevii în constituie problemele de perspicacitate. Școlarul mic manifestă mereu dorințe atractive, plăcute, interesante, dacă sunt presărate cu momente, care dau senzația că sunt jocuri, cu toate că aceste activități solicită mult mai mult atenția, gândirea și imaginația.

Problemele de perspicacitate pot fi categorisite astfel:

1) probleme care pot fi rezolvate prin efectuarea unor calcule;

Exemplu:

Trei ori trei cu patru ori patru și cu „a“ fac 54.

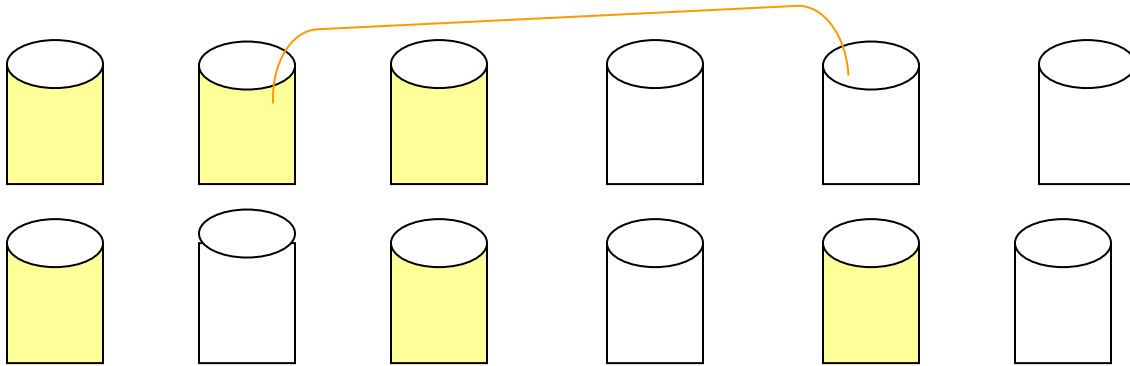
Vreți voi ca să dați atacul

Să-l aflați pe „a” săracul?

2) probleme care se rezolvă prin desen sau folosind unele materiale ajutătoare;

Exemplu:

Pe o masă sunt 6 pahare: 3 pline și 3 goale. Să se aranjeze paharele alternativ, adică unul plin, unul gol, dar cu o condiție, să nu se miște decât un singur pahar.

3) probleme care se rezolvă prin raționament și argumentare logică;

Exemplu:

O gospodină vine de la piață ducând în coșuri 3 rațe, 2 iepuri și 4 găini.

Câte picioare vin de la piață?

4) probleme ghicitori care dezvoltă atenția și imaginația copiilor;

Exemplu:

a) În grădina ce-o iubesc,
Flori frumoase înfloresc.
Luni, șase am numărat
Apoi zilnic s-au dublat.
La sfârșit de săptămână,
Câte flori sunt în grădină?

b) Foaie verde de arțari
Câte ciori sunt și câți pari?
Dacă ele stând răzlețe,
Ca s-avem un par și-o cioară,
Una din „cinstite fețe”
S-ar roti pe dinafară...
Iar, dacă cumva am vrea
Câte două-n par să stea
Alt neajuns apare iar,
Va rămâne gol un par.

Un rol important în stimularea gândirii și creativității elevilor îl ocupă și compunerea de probleme în care elevul îmbină cuvinte și numere, exprimând relații între cantități-mulțimi.

Compunerea de probleme se face folosind mai multe modalități:

▪ **probleme acțiune sau cu punere în scenă;**

Exemplu:

Într-o zi doi elevi au adus la școală flori. Am cerut elevilor din clasă să fie atenți la ceea ce fac cei doi copii.

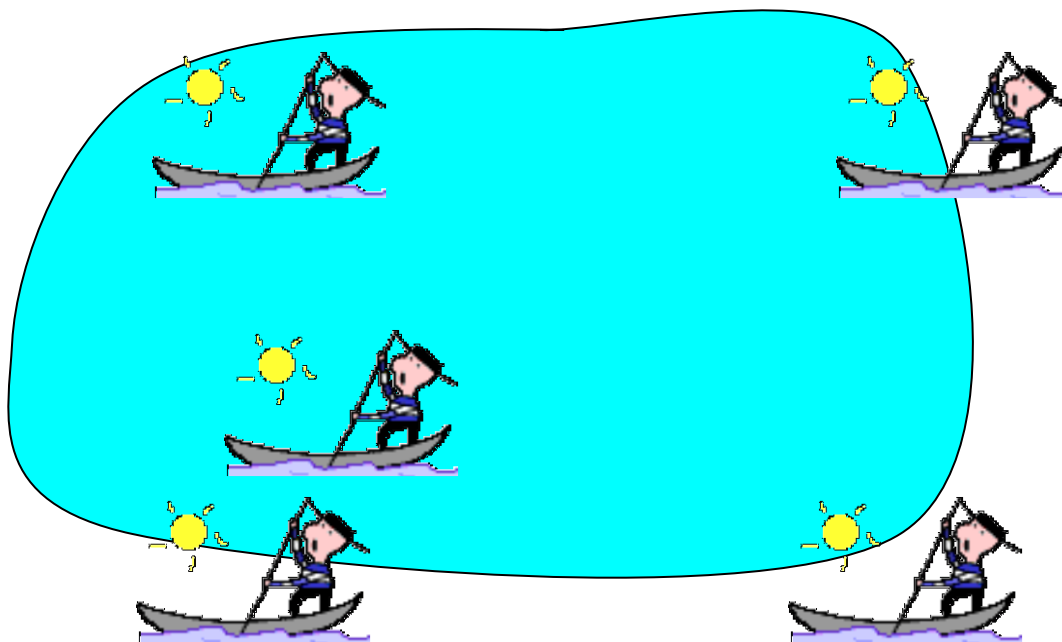
-Ce a făcut Ionel?(a pus în vază 3 flori)

-Ce a făcut Florin?(a pus în vază 5 flori)

Compuneți o problemă după acțiunile făcute de copii.

▪ **probleme după tablouri sau imagini;**

Exemplu:Compuneți o problemă după imaginea următoare:

▪ **probleme după întrebări date;**

Exemplu:

- Câte fructe le-au rămas?

-Câte zile a lipsit Elena de acasă?

▪ **probleme la care lipsesc datele;**

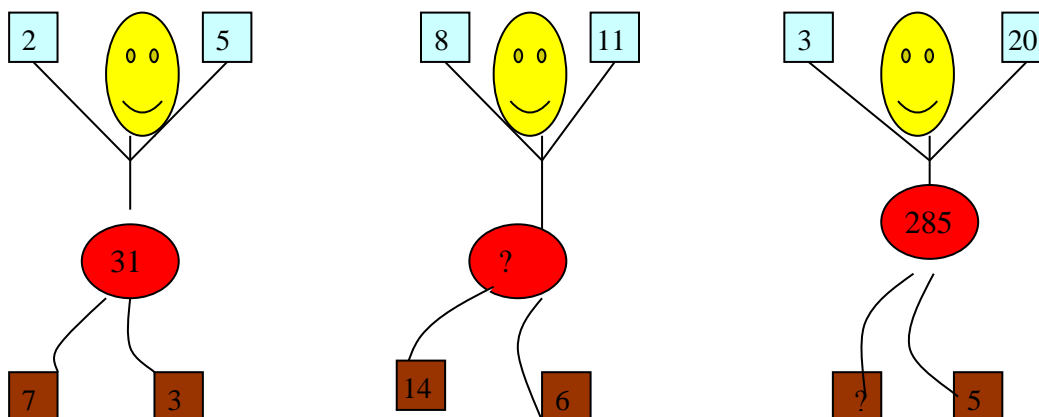
Exemplu:

Într-o livadă s-au plantat 1 peri, meri cu 1 mai mulți și 1 vișini.

Câți pomi s-au plantat în livadă?

▪ **exerciții ce solicită imaginația și creativitatea.**

Exemplu:

Prin folosirea jocului didactic le stimulăm elevilor efortul susținut și-i determinăm să lucreze cu plăcere, cu interes, atât în oră, cât și în afara ei. Are un efect educativ evident: cultivă încrederea în forțele proprii, spiritul de răspundere, de colaborare, dezvoltă imaginația, gândirea și atenția.

O muncă susținută din partea învățătorului corelată cu o participare activă a elevilor, la toate obiectele, lecție de lecție, va duce la formarea unei motivații superioare în învățare și la educarea aptitudinilor creatoare.

Permanent trebuie să-i învățăm pe elevi cum să învețe, să-și pună și să pună întrebări, să formuleze probleme și să dea cât mai multe soluții, adică să gândească creativ.

Numai o muncă continuă și conștiincioasă duce la dezvoltarea gândirii creatoare, la formarea omului ca personalitate. În acest sens **Ovidiu** spunea că, „**Picătura găurește piatra nu prin forță, ci prin continua ei cădere.**”

Folosirea jocurilor și a problemelor de perspicacitate în cadrul orelor de matematică, are o mare importanță pentru că vizează:

- cultivarea creativității elevilor prin îndrăzneală, istețime, spirit novator, flexibilitatea gândirii;
- crearea unor situații generatoare de motivație;
- educarea unor trăsături volitiv-pozitive (concentrare, voință, dorința de autodepășire);
- stimularea elevilor slabi sau timizi;

▫ cultivarea încrederii în forțele proprii precum și a spiritului de răspundere, de colaborare și ajutor reciproc.

Aceste probleme le plac copiilor, iar folosirea lor mărește eficiența lecțiilor de matematică. Este demnă de luat în seamă afirmația lui **Lucian Blaga** că, „**Înțelepciunea și iubirea copilului e jocul.**” Prin joc, copilul se dezvoltă intelectual, moral și fizic.

Bibliografie:

1. Nicolae Constantin Matei, *Educarea capacităților creatoare în procesul de învățământ*, EDP, București, 1982;
2. Vasile Fetescu, *Preocupări pedagogice*, Spiru Haret, Iași, 1995;
3. Ilie Fleancu, Florica Ciontescu-Samfireag, *Caiet de vacanță*, Carminis, Pitești.

MODALITĂȚI DE COMUNICARE ȘI ÎNVĂȚARE ONLINE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR FĂRĂ A CREA DEPENDENȚE

Educatoare Buleteanu Ramona Ioana
G.P.P., „Dumbrava Minunată” Pitești, jud. Argeș

Criza provocată de virusul COVID – 19 a impus continuarea demersului educativ în mediile online. Situația nouă, neprevăzută la începutul anului școlar 2019 – 2020, a condus la transpunerea intervenției didactice din mediul deschis, prietenos și generos al grădiniței, în mediul virtual, în care interacțiunea este limitată atât din punct de vedere fizic, cât mai ales afectiv.

Specialiștii din educația timpurie și pediatrie afirmă că, în perioada copilăriei, expunerea prelungită la stimulii vizuali ai ecranelor (televizor, telefon, calculator) are consecințe negative asupra dezvoltării armonioase a copiilor. Timpul petrecut în fața ecranelor vitregește copilul de alți stimuli mult mai importanți, cum ar fi interacțiunea socială, satisfacerea nevoii de joc, manifestarea creativității, etc.

Marea provocare a organizării și desfășurării învățământului on-line la vârsta preșcolară este identificarea unor mijloace de învățare adecvate situației, dar, cel mai important, adecvate vârstei.

O educație de calitate înseamnă acces la informație și la conținut, dar și implicarea preșcolarilor, promovarea de interacțiuni între ei pentru a se dezvolta gradual.

Educația online este eficientă atât timp cât creează comunități de învățare în care membrii se simt în conexiune unii cu ceilalți și pot să se asiste reciproc în învățare.

Comunicarea și învățarea online în învățământul preșcolar este cu siguranță cea mai afectată dintre toate nivelurile de învățământ fiind o adevărată provocare atât pentru cadrele didactice, copii și părinți.

În acest demers didactic online, familia reprezintă un pilon important și de mare ajutor în desfășurarea acestor activități.

Comunicarea constantă între părinte și educator este foarte importantă. Părinții primesc sarcini de la educatori cu referire la organizarea timpului și activităților, sfaturi pentru o comunicare eficientă, bazată pe repere cunoscute copiilor și cu mult accent pe emoții.

Comunicarea între părinte și educator este constantă, educatorul venind în întâmpinarea

părinților și copiilor cu activități personalizate pe interesele copilului.

Instrumentele și strategiile pentru comunicarea la distanță sunt diferite: prin video, filmulețe cu activități interactive, filmulețe scurte realizate de către educatoare în funcție de tema săptămânală, cântece, etc., pe care educatorul le trimite părinților pentru copil sau prin video conferințe în grupuri mici.

Însă, mai important decât metodele selectate, este obiectivul interacțiunii în această perioadă și anume conectarea directă cu preșcolarul. Mulți educatori și părinți au înțeles că nu atât proiectele didactice sau curriculumul scris contează mai mult, ci starea emoțională a copiilor și al părinților sunt prioritare în această perioadă.

Educatorii îndrumă părinții că este important de organizat copiii să nu înceapă ziua cu jocuri video/desene animate, pentru a diminua riscul de motivării față de activitățile cu valoare educativă superioară ulterioară.

Activități desfășurate de cadrele didactice din învățământul preșcolar în contextul învățământului online sunt următoarele:

- Mențin legătura cu copiii preșcolari din grupele pe care le conduc, precum și cu părinții acestora, telefonic sau prin alte mijloace, respectiv e-mail sau diferite platforme și aplicații (Messenger, WhatsApp, Facebook, Zoom, Skype, etc).

- Colaborează cu părinții și îi informează asupra modalităților de organizare a activităților suport pentru învățarea online, identificând mijloacele comune de comunicare;

- Selectează resurse educaționale online disponibile pe diferite platforme, site-uri, pe care le pot folosi în activitatea cu copiii, cum ar fi: filme didactice, jocuri însoțite de prezentare video sau prezentare scrisă, descrierea unor activități (ex.: o tehnică de pictură sau modelaj, confecționarea unor obiecte simple etc.);

- Elaborează resurse educaționale care vor fi folosite în activitatea cu copiii, cum ar fi: prezentări PPT ale unor experimente, descrierea în scris a unor jocuri, înregistrări audio sau audio-video cu descrierea unor activități practice sau experimente, povești citite copiilor, etc.; - Elaborează o planificare săptămânală - instrumentul va asigura continuitatea activității suport pentru învățarea online;

- Oferă și colectează feed-back de la părinți și copii privind activitatea desfășurată, cu scopul ameliorării mijloacelor și a modalităților de comunicare;

- Colectează unele produse finale realizate în activitatea cu copiii cum ar fi: fotografiile ale desenelor, picturilor, colajelor, etc. realizate de copii, scurte înregistrări audio sau audio-video ale

copiilor, fotografiile cu copiii desfășurând activitățile propuse (în cazul în care le primesc de la părinți) în scopul urmăririi progresului individual;

- În cazul copiilor din zone defavorizate, acolo unde nu există acces la internet, educatoarea va realiza comunicarea conținuturilor didactice cu ajutorul telefonului și va înmâna mapa de lucru săptămânală pentru preșcolar.

În stabilirea activităților didactice și a materialelor didactice necesare, trebuie avut în vedere ca materialele utilizate de copii să le fie la îndemână. De asemenea, trebuie avut în vedere că nu toți copiii pot participa, cauzele putând fi lipsa tehnologiei necesare (tabletă, computer, telefon smart sau conexiune la internet), indisponibilitatea părinților, etc.

La această vârstă, copiii au nevoie de asistența adultului (citirea mesajelor scrise, descrierea activităților, supravegherea utilizării dispozitivelor tehnice, oferirea materialelor necesare activităților, etc). În propunerile de activități se va evita suprasolicitarea părinților sau adulților care sunt implicați în creșterea și îngrijirea copiilor și se va avea în vedere că persoanele adulte au și alte responsabilități. O atenție mare se va acorda pericolului de suprasolicitare a copiilor. Activitățile sunt propuneri și nu activități obligatorii. Tematica abordată va fi atractivă, cu un nivel de complexitate moderat.

Repere de urmat în timpul desfășurării activităților online

Cum poate educatoarea să mențină atenția preșcolarilor în timpul activităților online?

Emoții pozitive

Atenția copiilor depinde mult de starea lor emoțională. Un nivel prea ridicat de stres sau de monotonie înseamnă un nivel scăzut de atenție. De aceea, umorul, o atitudine relaxantă și comunicarea pe alte teme decât învățarea sunt utile pentru stimularea atenției copilului.

Informații relevante pe scurt

Copiii se concentrează mai bine când educatoarea spune lucrurile esențiale și informații relevante, evitând detaliile care nu sunt esențiale și prezentând noțiunile cele mai importante cât mai simplu și mai clar posibil.

Pauze în predare

Momentele de predare trebuie organizate pe intervale de câteva minute, urmate de pauze în care copiii verifică dacă au înțeles, sau primesc exemple care să îi ajute să înțeleagă mai bine ori informații suplimentare inedite (care au rolul să le stimuleze atenția)

Tonul vocii

Audiența nu va rămâne atentă dacă tonul vocii este monoton. În mod ideal tonul vocii și expresiile faciale ale educatoarei ar trebui să transmită pasiune și interes pentru conținuturile predate.

Desigur limitele tehnice și distanța dintre copii și educatoarele vor afecta acest aspect, însă este important de luat în considerare.

Mister și curiozitate

Educatoarea începe ora anunțând copiii că activitatea se va încheia cu ceva care îi interesează în mod special, cu un joc, un secret ori o surpriză plăcută.

Creativitate și surprize

Tehnologia permite educatoarei să aducă preșcolarilor conținuturi de tot felul, iar internetul oferă o mulțime de informații relevante pentru învățare. Principiul de bază este că noutatea și surpriza sunt esențiale pentru menținerea atenției.

Umorul

O glumă, o poveste haioasă legată de informația predată au rolul de a readuce atenția copiilor la activitate.

Motivația pentru învățarea în predarea online

Unul dintre cele mai dificile aspecte ale predării online se leagă de motivația copiilor pentru învățare. Atenția copiilor în fața ecranului poate fi ușor distrasă în timpul activităților online, oboseala intervine mai repede, iar implicarea copiilor în activitate poate fi mai dificilă decât în clasă, când cadrul didactic se afla la doi pași distanță de copii.

Desfășurarea activităților educaționale online în învățământul preșcolar

Activitățile online la nivel preșcolar se desfășoară sincron și asincron.

Activitățile online sincron se desfășoară cu ajutorul a trei intervenții pe săptămână pe platformele educaționale sau pe aplicația ZOOM, desfășurându-se împreună cu preșcolarii activitățile pe domenii experimentale.

Activitățile online asincron se desfășoară zilnic, telefonic sau prin alte mijloace, respectiv e-mail sau diferite platforme și aplicații (Messenger, WhatsApp, Facebook, Zoom, Skype, etc), cadrul didactic venind în sprijinul preșcolarilor cu filmulețe educaționale, fișe de lucru și sugestii de activități.

Instrumente digitale utilizate de cadrele didactice din învățământul preșcolar

În alegerea instrumentelor digitale, cadrele didactice trebuie să urmărească valențele pedagogice ale acestora (gradul de interacțiune, de comunicare și colaborare, dezvoltarea competențelor secolului al XXI-lea etc.).

Beneficii pentru preșcolari: un mediu de învățare mult mai confortabil, dar care necesită suportul adulților (al părinților, în cazul învățării de acasă)

Conferințele on-line facilitează transmiterea de informații în timp real și învățarea sincronă

preșcolariilor. Printre cele mai cunoscute sunt: Zoom, GoogleMeet, Webex, Twinspace etc.

Jocuri on-line – sunt aplicații plăcute de către copii și de cadrele didactice deoarece își păstrează simțul ludic. Cele mai utilizate la vârstele timpurii sunt puzzle-urile on-line.

Creatoare on-line- sunt aplicații ușor de folosit, foarte vizibile ne ajută în crearea de colaje, slide-showuri, filmulețe, animații. Cele mai cunoscute sunt: Pizap, Pixl, Kizoa, Animoto.

Jocuri didactice - instrumente care facilitează munca în sincron în cadrul conferințelor on-line. Dintre instrumente recomandate puteți utiliza: Worldwall sau Learningapps.

Aplicații feed-back- instrumente de măsurare a impactului învățării, de sondaj și de evaluare. Printre cele mai cunoscute sunt: Quizizz, Kahoot, Mentimeter etc.

Consilierea părinților

Comunicarea cu părinții trebuie să fie mai detaliată, simplificată și predictibilă.

Părinții se adaptează și ei la acest nou mod de desfășurare a activităților. Deoarece câteodată ne așteptăm ca ei să joace un rol mai proeminent decât înainte în susținerea învățării copiilor, au nevoie de mai mult suport din partea cadrelor didactice.

Cooperarea dintre părinți și educatori este esențială atât pentru a asigura un mediu securizant copiilor, familiilor și personalului din unitățile de învățământ, cât și pentru a oferi sprijin educațional prin intervenții coerente și consecvente din partea celor doi factori fundamentali de educație a copilului.

Dispozitivele folosite de cadrele didactice pentru comunicarea cu familiile copiilor:

- telefon, laptop, desktop, tabletă
- platforme sincron folosite (Zoom, Meet, Kinderpedia ș.a.m.d.)

Bibliografie

1. Jigău, M.(coord.), *Consiliere și orientare - ghid metodologie*, București, Consiliul Național pentru Curriculum, (2001).
2. Osterrieth, Paul, *Copilul și familia*, București, Editura Didactică și Pedagogică, (1973).
3. Vărăjmaș, Ecaterina - Adina, *Consilierea și educația părinților*, București, Editura Aramis, (2002).
4. Daniela Vlădoiu, Instruire asistată de calculator, Ministerul Educației și Cercetării, 2005;
5. Sunt părinte.ro
6. Educație timpurie nivel preșcolar, Centrul național de politici și evaluare în educație, București 2020

***CALITATE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ. ÎMBUNĂTĂȚIREA
CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII.
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.***

Prof. înv. preșc. Burlea Simona-Corina
Grădinița Nr.2 Sterpoaia, Aninoasa, jud. Gorj

Revoluția anului 1989 a adus în România reforme majore în sistemul de învățământ atât în structura sa, în curriculum preșcolar, cât și în metamorfozarea educatorilor. Problematika lumii contemporane a introdus în viața școlii ample „rămurele” ale educației: educația pentru sănătate, ecologică, religioasă, pentru pace.

Dacă progresele mondiale ne obligă să ne racordăm la rezultatele lor, noi trebuie să avem în vedere că ideile preluate devin valoroase numai dacă le adaptăm condițiilor interne specifice țării, poporului și mai ales individului.

Mitul modernității a devenit aproape obsesie în a găsi, a cerceta și a aplica noile metode care abundă. Dorința de modernism cu orice preț împinge la imitații, la împrumuturi, care - de multe ori - nu se potrivesc, nu au valoare autentică. Frica de „a fi depășit” generează o permanentă goană după modern. NU tot ce este nou este și modern. „A fi modern” înseamnă a fi preocupat de promovarea noului, a progresului dobândit prin cunoașterea umană în toate domeniile de activitate, unde noul trebuie să reprezinte o valoare certă, să se integreze în sistemul de valori al societății, să contribuie la realizarea unui ideal de viață. Modern înseamnă ceva care se găsește în noi, ceva autentic, în măsură să înfrunte timpul impunând individului a se instrui, educa și autoeduca.

Modernismul trebuie să impună mobilizarea și preocuparea intelectului preșcolarului la nivel operațional și creator și să includă și identitatea noastră națională în preocupările școlii, în noile proiecte dintre țările europene. Inovația poate fi realizată cu succes și în sfera învățământului prin educatorii care re trăiesc vârsta fiecărei generații de copii, care caută căi și chei de a deschide puterea de înțelegere a celor încredințați spre educare.

Plecând de la concepția lui I. C. Petrescu despre învățământul tradițional, că: „Ideile vechi care și-au săpat deja o largă albie în spirite oțelite printr-o aplicare îndelungată, nu au, într-adevăr, farmecul noutății, au în schimb siguranța durabilității” trebuie să reținem că noutățile au la bază „vechiul”,

temelia pe care se susțin, tradiționalul. Termenul de „tradițional”, conferit în sens negativ învățământului, încorseta inițiativa și independența elevului, se baza mult pe comunicarea verbală, frontală, iar învățarea devenea mecanică, impusă de educator, dar programa, manualele ofereau un bagaj informațional gradat, care putea să fie asimilat cu ușurință de către copii, sursa de informare rămânând manualul și biblioteca.

Ca în orice profesie, măiestria didactică își spune cuvântul prin îmbinarea mai multor procedee care duc la definirea metodelor utilizate. Și nu puține sunt metodele moderne pe care le-am folosit în cadrul activităților mele. Ele se clasifică astfel:

Metode de predare reciprocă -(19metode): Cubul, Bula dublă, Tehnica lotus, Mozaic, Învățarea în cerc, Puzzle, Partenerul de sprijin, ș.a.

Metode de fixare, consolidare, evaluare -(17metode): Benzi desenate, Diamantul, Ciorchinele, Diagrama Venn, Cvintetul, Piramida, Ghicitorile, Turul galeriei, Tehnica blazonului, etc.

Metode de creativitate - (4metode): Tehnica viselor, Brainstormingul, Brainwriting sau tehnica 3-6-5, Metoda Philips 6/6.

Metode de rezolvare a situațiilor -(9metode): Pălăriuțele gânditoare, Explozia stelară, Studiul de caz, Pătratele divizate, Interviuul ș.a.

Metode de cercetare -(6metode): Experimentul, Proiectul, Investigația în grup.

Folosirea acestor metode activ-participative, ajută la lărgirea orizontului de cunoaștere, la formarea bazei trăsăturilor personalității copiilor.

Raportându-ne la **performanță**, învățământul românesc a creat oameni de o valoare incontestabilă în mai toate domeniile de activitate: aviație, medicină, sport, literatură, științe, industrie, etc.

„Fiecare copil este unic și în permanentă schimbare cantitativă și calitativă, iar scopul învățământului trebuie să devină descoperirea aptitudinilor și stimularea acestora spre binele său și cel comun”.

În fiecare colectiv de preșcolari, există copii cu un potențial inteligibil remarcabil pe care noi îi numim „capabili de performanță”. Ei sunt mereu atenți, interesați de tot ce aud, dornici de a participa activ la toate activitățile, ne copiază gesturile, caută noul creând, diversitatea, nu lasă întrebări fără răspuns intrând de multe ori în lumea irealului, au un grad avansat de maturizare față de colegii lor, fiindcă ei înțeleg că trebuie „să lupte pentru șansa lor de dezvoltare personală și de realizare a potențialului propriu”. Așa devin liderii grupelor, li se recunosc meritele, talentele și aceștia nu mai sunt egoiști; îi apreciază și se mândresc, fiindcă ei reprezintă grupul, aduc premii, iar nouă ne revine

sarcina să-i încurajăm, să-i promovăm.

Admirăm copiii care au spirit de competiție, deoarece prin instrucție și educație trebuie creat un echilibru între dreptul individului de a se realiza pe deplin ca personalitate și obligațiile care-i revin pe plan social.

Aportul deosebit al familiei completat de cel al grădiniței este de necontestat pentru preșcolari. Jucându-se, copiii descoperă lumea în care trăiesc, respectă sarcinile ce le revin și relaționând își formează un comportament adecvat situațiilor întâlnite.

În ceea ce privește structura activităților din grădiniță se pune accent pe abordarea limbajului copiilor preșcolari.

Reconsiderarea limbajului scris a fost determinată de stadiul de dezvoltare a copilului la această vârstă și de necesitatea de aliniere a politicii educaționale în domeniul limbajului la tendințele de pe plan internațional. Programa activităților instructiv - educative propunând preșcolarilor circumstanțe favorizante pentru apropierea lor de limbajul scris, recomandă:

„Nu se pune problema de a insista pe scris și citit în grădiniță sau de a face din limbajul scris un scop în sine în perioada preșcolară, ci de a crea premisele introducerii copilului în mediul cultural căruia îi aparține și de a încerca o egalizare a șanselor acestuia la intrarea în școală, având în vedere faptul că, până acum, se insista în familie pe limbajul scris și îndrumarea nu era corespunzătoare, fie că se abordau greșit și inegal astfel de aspecte, fără a avea o orientare unitară, în raport cu tendințele înregistrate în lume, în acest domeniu.”(122).

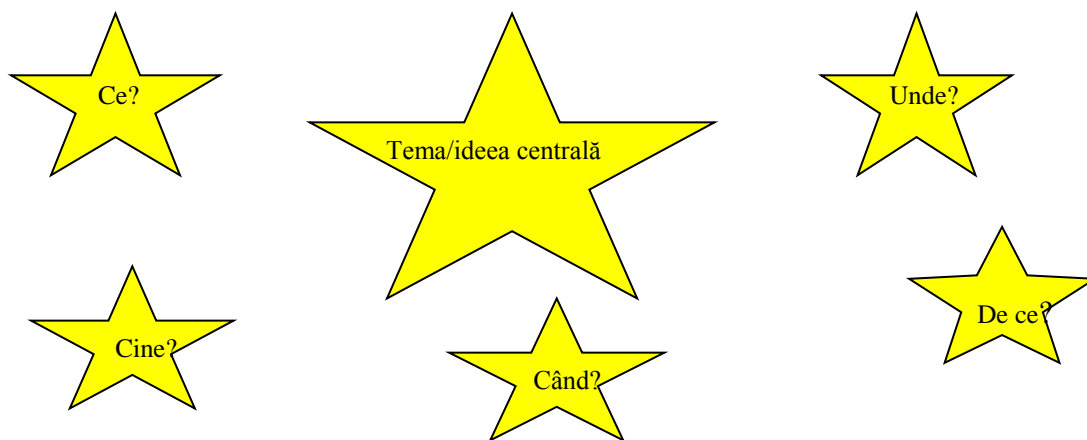
Implicarea emoțională sinceră a copiilor valorează mai mult decât operațiile de natură tehnică îmbogățind viața sufletească, le educă sensibilitatea și receptivitatea față de ceea ce există.

Exemple de bune practici:

Am folosit cu succes mai multe metode, printre care și Explozia stelară.

Explozia stelară este o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor ce se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri. Are ca obiectiv formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup prin interacțiune și individual pentru rezolvarea unei probleme.

Material necesar: o stea mare pe care este trecută tema și cinci stele mici de culoare galbenă cu cele cinci întrebări specifice metodei, cinci săgeți roșii, jetoane.

Descrierea metodei

1. Copiii așezați în semicerc propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie sau se desenează ideea centrală.

2. Pe cinci steluțe se scrie câte o întrebare de tipul: *Ce?*, *Cine?*, *Unde?*, *De ce?*, *Când?*, iar cinci copii din grupă extrag câte o întrebare. Fiecare copil din cei cinci își alege câte trei - patru colegi organizându-se astfel în cinci grupuri.

3. Grupurile cooperează în elaborarea întrebărilor.

4. La expirarea timpului, copiii revin în semicerc în jurul stelei mari și comunică întrebările elaborate, fie un reprezentant al grupului, fie individual, în funcție de potențialul grupei.

Copiii din celelalte grupuri răspund la întrebări sau formulează întrebări la întrebări.

5. Se apreciază întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări corecte precum și modul de cooperare și interacțiune.

Beneficiile metodei

Este o nouă cale de realizare a obiectivelor programei.

Se utilizează în activități ca: lecturi după imagini, convorbiri, povestiri, jocuri didactice, activități matematice, poezii, în activități de evaluare. Stimulează creativitatea în grup și individuală.

Facilitează crearea de întrebări la întrebări în grup și individual pentru rezolvarea problemei propuse. Dezvoltă și exersează gândirea cauzală, divergentă, deductivă; inteligențele multiple, limbajul, atenția distributivă, pregătește copiii pentru analiza sintactico-morfologică a propozițiilor în ciclul primar.

Joc - exercițiu de creativitate: „Supărarea jucărilor”

Scopul: stimularea activității prin formularea unor întrebări pentru rezolvarea de probleme;

- familiarizarea copiilor cu strategia elaborării de întrebări de tipul: *Ce?*, *Cine?*, *Unde?*,

Când?, De ce? pentru noi descoperiri privind problema supărării jucăriilor.

Material necesar: materialul specific metodei - steluțele, siluete de jucării personificate - ursuleț, minge, carte de colorat, cutie cu creioane colorate, cutia surprizelor.

Desfășurarea jocului:

Jocul se desfășoară în etapa jocurilor și activităților alese cu întreaga grupă de copii.

Copiii sunt organizați în semicerc în jurul „Cutiei cu surprize” și vor descoperi treptat materialul surpriză.

Se anunță tema jocului.

- Se solicită copiilor să formuleze problema adresându-le întrebarea: „Ce puteți spune despre jucăriile din cutia cu surprize?”

- Se evidențiază problema așezând siluetele - jucării supărate pe steluța mare și li se solicită copiilor să descopere de ce sunt oare supărate jucăriile.

- Se invită cinci copii pentru a-și alege câte o steluță.

- Se citește apoi întrebarea de pe fiecare steluță atenționându-i asupra culorii (astfel copiii vor reține că fiecare întrebare are culoarea ei: *Ce?*- roșu, *Cine?*- verde, *Unde?*- albastru, *Când?*- mov, *De ce?*- portocaliu).

- Copilul cu întrebarea *Cine?* se invită în mijlocul cercului; se citește întrebarea și se solicită grupa să elaboreze întrebări de acest fel pentru a afla de ce sunt supărate jucăriile. Exemple: *Cine sunt aceste jucării?*, *Cine oare le-a supărat?* Copiii care au formulat întrebări de tipul *Cine?* se așază în grup lângă steluța pe care este scrisă întrebarea.

- Urmează alt copil cu întrebări de tipul *De ce?* și se procedează ca în momentul anterior.

- La fel se procedează în continuare până se vor epuiza toate tipurile de întrebări.

- La final se vor forma tot atâtea grupuri câte tipuri de întrebări sunt.

- Se trece pe la fiecare grup și se alege întrebările urmărindu-se realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup și individual pentru a afla cauza supărării jucăriilor și salvarea acestora.

- Se urmărește „explozia stelară” creată prin așezarea steluțelor în jurul stelei și se repetă întrebările scrise pe steluțe.

- Se fac aprecieri evidențiindu-se efortul lor de a elabora întrebări, creativitatea în adresarea întrebărilor și aflarea cauzelor supărării jucăriilor.

„Ce comori ascunde toamna?”- joc didactic - etapă din activitatea integrată DȘ+DLC

Obiectiv: formularea de întrebări și de răspunsuri adecvate la acestea.

Materiale: jetoane cu legume, fructe, flori, frunze de toamnă, 6 stelute dintre care una mare cu imaginea anotimpului toamna pe ea, iar celelalte 5 mai mici cu întrebările:

Cine?, Ce?, Unde?, Când?, De ce?

Am utilizat metoda „Explozia stelară” în cadrul momentului „Obținerea performanței”.

Colectivul de copii a fost împărțit în 5 grupuri:

- primului grup i s-a solicitat să formuleze întrebări de tipul „Cine?”: „Cine a împodobit rochia toamnei?”, „Cine lasă pomii goi?” „Cine aduce ploii mărunte?”

- al doilea grup a formulat întrebări de tipul „Ce?”: „Ce ne-a rugat Zâna Toamnă?” „Ce ne aduce toamna în coș?” „Ce culori au frunzele toamna?”

- al treilea grup a formulat întrebări de tipul „Unde?” „Unde merge Zâna Toamnă?” „Unde a ascuns piticul plicurile?” „Unde se aflau fructele, legumele și frunzele de toamnă?”

- al patrulea grup formulează întrebări de tipul „Când?” „Când se coc fructele și legumele?” „Când înfloresc crizantemele?” „Când cad frunzele?”

- ultimul grup a formulat întrebări de tipul „De ce?” „De ce cad frunzele copacilor?” „De ce pleacă păsările călătoare?” „De ce ne place toamna?”

Fiecare grup a prezentat întrebările formulate, copiii din celelalte grupuri având sarcina de a răspunde la acestea. Am apreciat răspunsurile corecte și efortul copiilor de a formula întrebări potrivite oferindu-le recompense.

Din multitudinea de metode activ-participative, am prezentat pe scurt doar câteva pe care le-am aplicat cu succes la grupă, metode prin care noul și căutarea de idei conferă activității „un mister didactic” în care copilul e participant activ la propria formare. Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit și alte metode cum ar fi: turul galeriei, schimbă perechea, studiu de caz etc..

Antrenați în cadrul jocurilor didactice, copiii se exprimă natural, participă cu multă plăcere la desfășurarea activităților și, datorită elementelor de joc integrate, nu conștientizează dificultatea sarcinilor de lucru.

Bibliografie:

1. Breben, Silvia, Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M. - *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, Craiova, 2000;
2. Crăciun Corneliu – *Metodica predării limbii române în învățământul primar* – Editura Emia, Deva, 2003;

3. Marinescu Silvia, Dinescu Rodica – *Invitație la educație* - Editura Carminis, 2003;
4. Jigău Mihai - Copiii supradotați, Editura Știință și Tehnică, București, 1994.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE REALIZATE IN ONLINE PENTRU PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII

Educatoare Burlea Simona Corina

Grădinița P.N. Nr. 2 Sterpoaia, com. Aninoasa, jud. Gorj

Educația este cel mai puternic motor al schimbărilor sociale și al dezvoltării, dar pentru activarea acestui motor sunt necesare schimbări fundamentale, care să facă posibilă dezvoltarea unei societăți echitabile, bazată pe cunoaștere. Ar trebui ca școala să țină cont de marile schimbări ale lumii moderne și să reacționeze prima, schimbând sistemul educațional vechi cu unul modern. Este ciudat, dar sistemul educațional este deosebit de inert și este cel care, de multe ori, se schimbă ultimul. Necesitatea de adaptare a instituțiilor de învățământ la schimbările mediului, la nevoile individuale ale clienților presupune implementarea marketingului în obiectul de activitate al acestora, cu scopul îmbunătățirii serviciilor, menținerii și promovării acestor servicii în condiții de maximă eficiență. Vârsta preșcolară este un moment important pentru dezvoltarea copilului. Micuții devin conștienți de lumea înconjurătoare, manifestă curiozitate față de ceea ce observă sau nu cunosc și ajung să imite comportamentele celor din jur. Aceasta perioadă reprezintă temelia întregii vieți de mai târziu.

Criza provocată de virusul COVID-19 a impus continuarea demersului educativ în mediul online. **Situația** nouă, neprevăzută, a condus la transpunerea activității didactice din mediul deschis, prietenos și generos al grădiniței, în mediul virtual, în care interacțiunea este limitată, atât din punct de vedere fizic, cât mai ales afectiv.

În zilele noastre, unitatea de învățământ trebuie să fie pregătită să facă față unor cerințe tot mai complexe din partea societății contemporane și să își revendice locul său în viața copiilor pe care îi educă dar și în centrul comunității. Cerințele beneficiarilor fac din unitatea de învățământ un cadru viu, un mediu în continua schimbare. Internetul, privit cu reticență inițial, a devenit acum un mediu de promovare nelimitat, prin care o școala își poate construi o imagine.

Deschiderea spre nou se realizează datorită cadrelor didactice pregătite, care intervin în favoarea acestei dezvoltări continue a școlii. Analizând ceea ce se cere de la unitatea de învățământ, putem stabili și cum anume o putem promova.

În perioada în care grădinițele sunt închise din cauza pandemiei de COVID-19, părinții sunt

cei care stau acasă cu copiii permanent și se preocupă nu numai de supravegherea lor, dar și de impactul pe care această perioadă îl are sub raportul dezvoltării lor emoționale, sociale și cognitive.

Milioane de copii se întrebă, probabil, cine sau ce este acest COVID-19 despre care vorbesc tot timpul cei mari și care este o atât de mare amenințare mai ales pentru bunici. Poate că primul imbold al părinților este de a-i trimite pe cei mici la joacă sau să le reamintească faptul că doamna educatoare i-a rugat online să deseneze o căsuță. Desigur, parcursul educațional este important, dar cel mai important în această perioadă de provocări nemaîntâlnite pentru generațiile active este ca **fiecare copil să înțeleagă ce se întâmplă**. Deci cine sau ce este COVID-19, cel de care se teme toată lumea și din cauza căruia nu mai putem merge la locul de joacă?

Copiii mici reacționează în funcție de atitudinea și comportamentul adulților din jurul lor. De aceea este recomandat ca părinții sau cei care îi îngrijesc să abordeze **echilibrat și cu responsabilitate** bazată pe informare corectă măsurile pentru a se proteja pe ei și pe copii, asigurând astfel starea de bine a acestora.

Cadrele didactice pun la dispoziția părinților resurse pe care le-au realizat în cadrul efortului comun de combatere a efectelor pandemiei asupra parcursului educațional al copiilor. Aceste resurse conțin **sugestii pentru copii și părinți, repere metodice, planificări de activități sau resurse digitale** produse sau centralizate de către cadre didactice.

Este important ca părinții: să găsească un sprijin real în comunicarea cu cadrele didactice; să se simtă responsabili și responsabilizați pentru a colabora cu educatoarea; să asigure condițiile necesare pentru a traversa, cu cât mai puține riscuri, această perioadă.

Tehnologia poate fi folosită în această perioadă și pentru a împărtăși lucrurile pe care copilul le face cu prietenii, familia sau cu educatoarele online, încurajând în felul acesta și pe alții să facă același lucru. Copilul se va bucura să vadă produsele activității lui (desene, construcții sau modelaje) pe ecran, așa cum se va bucura să vadă și ceea ce au realizat alți colegi.

Bibliografie:

1. Ionescu, M., (2011), Instrucție și educație, Editura Eikon, Cluj-Napoca.

PROVOCĂRILE ȘCOLII ONLINE- TEHNOLOGIA FACE DIFERENȚA!

Prof. învă. primar Busuioc Ionela- Cristina

Școala Gimnazială, „Vasile Cîrlova” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. învă. primar Predoi Mihaela

Școala Gimnazială, „Mihai Viteazul” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Școala online a reprezentat și reprezintă o provocare pentru toți beneficiarii procesului educațional.

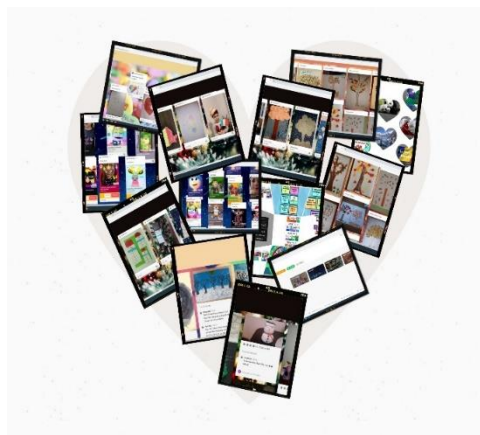
Noua modalitate de lucru, aceea online, a presupus o reorganizare completă a modului în care era abordat anterior actul educațional, pornind de la metode și tehnici de predare, procedee de lucru, resursa timp și finalizând cu materialele și mijloacele didactice utilizate.

Profesorii s-au reinventat spre acumularea unor competențe digitale și astfel cei mai buni prieteni ai lor au devenit platformele educaționale online.

În acest context, ne punem întrebarea: *Care este cea mai potrivită platformă pentru clasa la care predau?*

În rândurile următoare voi prezenta câteva exemple elocvente, care m-au ajutat să găsesc răspunsul la această întrebare. În proiectarea demersului didactic m-am sprijinit de diverse platforme educaționale online, printre care: platformele de interacțiune în timp real (ZOOM, GoogleMeet și Microsoft Teams), aplicații sau platforme de colaborare online, care au facilitat schimbul de documente, teste sau teme pentru acasă (Google Classroom, ClassDojo) și aplicații pe care le-am creat sau resurse deja existente sub formă de prezentări, lecții, fișe, imagini și clipuri, pe care le-am utilizat în timpul lecțiilor live sau sub forma unor teme de lucru pentru acasă (Kahoot, Quizziz, Wordwall, Padlet, www.asq.ro, www.twinkl.com, www.Scoalaintuitext.ro, www.didactic.ro etc).

Printre cele mai apreciate aplicații de către elevi s-au numărat: platforma Padlet, aplicația Chatterpix, platforma Book-Creator și testele WordWall.

CALCULATORUL –MIJLOC MODERN DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. înv. primar Bușilă Ștefania-Laura
Școala Gimnazială „Emil Brăescu” Măgura, jud. Bacău

Transformările economico - sociale pe plan mondial și internațional impun utilizarea pe scară largă a calculatorului, care astăzi reprezintă pentru omenire, ceea ce acum cinci secole a reprezentat invenția tiparului.

Modificările structurale ce au avut loc în ultimii ani în țara noastră evidențiază necesitatea reconstrucției învățământului românesc pe baze noi, potrivit nevoilor sociale, economice și a sistemului de valori promovat. Aceasta permite accentuarea laturii pragmatice a aplicării curriculum-ului: cadrul didactic face legătura directă și evidentă între ce se învață și de ce se învață.

Analizele comparative realizate pentru țările Uniunii Europene relevă nivelul organizatoric atins de diferitele componente ale demersului de informatizare:

- a) existența unor documente oficiale referitoare la utilizarea tehnologiilor;
- b) proiectele de implementare a noilor tehnologii;
- c) includerea tehnologiilor informatice și comunicaționale (TIC) în curriculum pentru învățământul primar, gimnazial, liceal;
- d) includerea TIC ca disciplină independentă la nivelul învățământului liceal, e) pregătirea cadrelor didactice pentru utilizarea TIC în practica școlară;

România își propune ca obiectiv major alinierea învățământului nostru la standardele europene și internaționale. Pentru realizarea acestui obiectiv școlile românești au fost dotate cu un număr semnificativ de computere performante.

Ce înseamnă să aducem multimedia în școli ?

Pentru ca noile tehnologii să aducă un beneficiu complet educației, majoritatea școlilor trebuie să-și lărgească viziunea managerială–modul în care administratorii, managerii, profesorii, elevii și membrii comunității lucrează împreună. Sunt necesare schimbări la nivelul infrastructurii, al profesorilor, administratorilor, managerilor educaționali și al elevilor.

Prin utilizarea TIC elevul are acces la medii noi de învățare, care încorporează noi strategii.

Medii de învățare tradiționale Medii noi de învățare

Instruire centrată pe profesor -----	→ Instruire centrată pe elev
Stimularea unui singur simț-----	→ Stimulare multisenzorială
Progres pe un singur parcurs-----	→ Progres pe parcursuri multiple
Un singur mijloc de comunicare -----	→ Multimedia
Muncă izolată -----	→ Muncă de colaborare
Livrare de informații -----	→ Schimb de informații
Învățare pasivă -----	→ Învățare activă, explorare
Învățare bazată pe cunoștințe și fapte -----	→ Gândire critică
Reacție la situație -----	→ Acțiune planificată, proactivă
Context artificial, izolat -----	→ Context autentic real

Introducerea disciplinelor opționale în anul școlar 1998-1999 a reprezentat una din provocările importante ale reformei învățământului preuniversitar. Chiar dacă resursele materiale, financiare și umane ale unităților de învățământ sunt insuficiente și în învățământul preșcolar s-a putut realiza activitatea opțională, „Prietenul meu calculatorul” ca parte integrantă a curriculumului la decizia școlii.

Folosirea calculatorului și în învățământ are unele avantaje dar și dezavantaje.

Avantaje:

- utilizarea calculatorului reprezintă un mijloc de învățare preferat de copii pentru faptul că le apare animat, viu și este interactiv;
- stimulează interesul, curiozitatea, dar mai ales independența în rezolvarea sarcinilor și în căutarea soluțiilor;
- permite minții și mâinii, „să se joace” până la găsirea soluției, creând din instinct și imaginație, sau, uneori din simpla plăcere ludică;
- dezvoltă calități personale ca perspicacitatea, creativitatea, gândirea logică, puterea de concentrare, îndemânarea;
- permite trecerea timpului liber într-un mod plăcut și util;
- aparatura este ușor de folosit.

Folosirea calculatorului este sinonimă cu jocul, deoarece trebuie să respecte anumite reguli, atât în manipularea aparatului cât și în comunicare, aceasta bazându-se pe un limbaj specific. Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, evaluării, ajutându-l astfel să-și îndeplinească mai bine funcția sa didactică fundamentală. La școală, calculatorul este utilizat ca un partener de joc, mai târziu intervenind competența și performanța.

Dezavantaje:

- din punct de vedere medical lucrul la calculator implică o poziție statică, solicitând coloana vertebrală și generând poziții defectuoase;
- poate afecta vederea elevilor;
- dezvoltă și încurajează violența prin unele jocuri;
- nu favorizează relațiile sociale, putând duce la așa numită „singurătate computerizată”, și în final izolarea individului;
- folosirea excesivă conduce la îngrădirea și limitarea afectivității copiilor;
- creează dependență;
- calculatorul este „uzina gigant” de cunoaștere, dar care exploatată excesiv provoacă pierderea unor aspecte din lumea basmelor, poveștilor, a jocurilor în aer liber.

În demersul de pregătire, alături de mijloacele didactice clasice, calculatorul este un instrument didactic ce poate fi folosit în scopul eficientizării tuturor activităților.

Învățarea asistată de calculator am folosit-o în două ipostaze:

a) Calculatorul ca mijloc demonstrativ pentru copii în vederea:

- ilustrării unui element din natură (CD-ul cu cele 4 anotimpuri, CD-ul cu povești);
- intuirii imaginii unor simboluri: cifre, litere, semne matematice, semne de circulație;
- evaluării cunoștințelor referitoare la cele patru anotimpuri (Jocul „Ține minte”) cunoștințelor la activitățile matematice;

b) Copilul, ca utilizator, comunică direct cu calculatorul prin intermediul tastaturii folosind literele, cifrele, simbolurile și tastele de comandă.

Folosind calculatorul în activitatea de cunoașterea mediului am contribuit la schimbări majore în ceea ce privește strategiile de lucru cu școlarii, am reînnoit tehnicile de predare-învățare- evaluare, modificând radical rolul învățătorului..

În activitatea de cunoașterea mediului „Primăvara” folosind CD-ul „FAMILIA MEA SI PRIMĂVARA” am avut posibilitatea să desfășor o activitate interdisciplinară. Domeniile cuprinse în această activitate au fost: cunoașterea mediului, limba română, matematică, educație plastică și educație muzicală. Activitatea a avut un larg conținut tematic, s-a bazat pe învățarea prin cooperare și joc, stimulează procesele memoriei și dezvoltă capacitatea proceselor imaginative. Evaluarea cunoștințelor despre cele patru anotimpuri am realizat-o prin jocul „ȚINE MINTE!”.

Ținând cont de avantajele și dezavantajele prezentate predarea-învățarea, evaluarea cu ajutorul calculatorului trebuie să constituie o variantă în care copilul să descopere și să învețe în mod planificat evitându-se dezvoltarea unor activități mecanice și ajutând copiii să învețe cu acțiuni logice.

Sigur folosirea calculatorului nu trebuie să înlăture activitățile tradiționale, ci să le completeze.

Școala nu ar mai avea farmecul specific dacă s-ar renunța la jocuri și mișcare, la cântece, la poezii și povești care modelează sufletele și îi ajută pe copii să înțeleagă lumea.

Bibliografie:

1. ***-Ghid de evaluare informatică și tehnologia informației, Editura Aramis, București, 2001
2. ***-Tehnologia informației și comunicației – ghid pentru cadre didactice, București, 2002
3. ***- Revista învățământului preșcolar, nr. 1-2, Editura Coresi, București, 2005

„CUM VEDEM EDUCAȚIA PENTRU PACE ÎNTR-O GRUPĂ DE COPII ÎNTRE 3-6 ANI?”

Prof. învă. preșcolar Calistru Cristina

G.P.P. ”Căsuța cu povești” Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud

Prof. învă. preșcolar Palage Cristina

G.P.P. ”Căsuța cu povești” Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud

Pacea... este un cuvânt enigmatic, care ascunde atâtea beneficii în dreptul oricărui context din lume. Exemple ar putea fi trecute pe o listă, dar ne rezumăm la câteva: pacea în finalul unui război, în familie, într-o relație de prietenie, în biserică, pacea în suflet, în inimă, pacea surprinzătoare în timpul ploii...și în cele din urmă, în sala de clasă.

Considerăm că, pacea vine mai întâi din interiorul unui om! Un om plin de pace și liniște altfel se comportă în societate, în familie, la locul de muncă. În cazul de față, vorbim despre educația pentru pace într-o grupă de copii. Se spune că orice cadru didactic, indiferent de problemele avute în viață, trebuie să le lase la intrarea în grădiniță sau școală. Tocmai pentru a avea o stare bună de spirit și a transmite copiilor o atitudine veselă, optimistă și încurajatoare. Din nefericire, în zilele noastre, parcă e greu să faci acest lucru și se întâmplă să mergi la locul de muncă trist și apăsător, iar copiii să simtă aceste lucruri, care se transmit cu multă ușurință. Aceasta e doar o imagine din ce am observat în jurul nostru...

Așadar, educația pentru pace în sala de grupă, se inițiază de la noi! Fiecare din noi, cadru didactic fiind, deținem în mână și suflet capacitatea de a fii plin de pace! De ce spunem acest lucru? Pentru că inclusiv atitudinea noastră plină de pace și zâmbete va determina aceleași aspecte și în atitudinea copiilor. Toate acestea se transmit prin activități, discuții, jocuri și alte entități petrecute într-o zi. Pacea apare și în situații de conflict între copii. Copilul va observa metoda prin care un cadru didactic încearcă să rezolve situația și el la rândul lui, va imita acest comportament!

Din alt punct de vedere, tonul vocii e foarte important în transmiterea cunoștințelor în cadrul procesului de învățământ. E important pentru că așa cum se transmite informația, copilul o va percepe. Ca și paranteză, în relația de familie... o voce caldă și blândă în afirmația „Te iubesc!”, va duce la un zâmbet și împlinire sufletească. Dar, aceeași afirmație spusă pe un ton ridicat sau nervos... nu are cum

să transmită un context de dragoste! Putem face un exercițiu în minte și vom observa că este contradicție în termeni! De aceea, e imperios necesar cuvintele spuse într-un context drăgăstos să fie exprimate prin blândețe, pace și bucurie. De altfel, orice afirmații ar trebui să aibă parte de aceeași acțiune. Diferența o face, atitudinea copiilor în momente de furie, tensiune, supărare... care trebuie să ajungă la un rezultat pașnic.

Copilul de 3-6 ani are nevoie de modele, el va căuta în educatoarea lui un model. Preotul Constantin Necula explică un pasaj foarte frumos despre educatoare: „Educatoarea este „primum movens „, al culturii unui copil. Uneori nu contează atât de mult mama în perioada copilăriei, cât contează „doamna,, care este „Dumnezeul lui local,,. Credința aceasta a copilului în educatoare nu are asemănare.,, Dacă stăm să analizăm acest context, vom vedea că este adevărat! Ca să facem o corelație, educatoarea, în cursul celor cinci zile, tinde să petreacă cel mai mult timp cu copilul decât cu părinții, și atunci, este foarte important să fie pentru copil un model demn de urmat, un model plin de pace, prin modul de vorbire și comportament.

În cadrul activităților, educatoarea poate să jongleze cu diferite metode de predare și învățare, care să ajute și la menținerea păcii în sala de grupă. De exemplu, atunci când cei mici sunt supărați sau nervoși, sau au întâmpinat un conflict, putem crea un cântecel despre supărare și care să aducă pacea între ei „Nu te supăra, că nu e bine! Nici pentru cei din jur, nici pentru tine! Numără în gând până la zece și poate supărarea îți va trece! (1-10),, Cred că, cei mici vor zâmbi și vor uita de supărare.

Un alt pilon al păcii este îmbrățișarea, un aspect bine subliniat în menținerea păcii, indiferent de situații, loc și timp! Este indicat să oferim îmbrățișări în diferite momente, dar mai ales când sunt copiii în situații de furie sau conflict. Dar, dacă în situații de conflict, mai adăugăm și „Te rog, iartă-mă!,, pacea sigur se lasă liniștită peste fiecare și aduce un sentiment de eliberare, siguranță, dragoste și încurajare.

În sala de grupă, cu acești copii, se mai poate crea un episod al zilei, numit „Masa păcii,,. În acest loc, destinat copiilor și cadrului didactic, se poate amenaja o masă rotundă, ca privirile să se poată intersecta între ei, cu o față de masă și o vază cu flori. Acolo se pot discuta diferite situații petrecute într-o zi, sau chiar imediat după producerea unui conflict (toți copiii prezenți și educatoarea). Sau, alt tip, chiar în momentul producerii unui conflict sau neînțelegere, copiii în cauză, să meargă la „masa păcii,, și să discute despre sentimentele lor, cauzele producerii conflictului și să aducă pacea și bucuria între ei.

La acest nivel de vârstă, 3-6 ani, pot apărea foarte ușor situații de conflict: copiii doresc aceeași jucărie, același loc de joacă, aceleași materiale de lucru etc. În general, educatoarea are rolul de

a observa tot ce se întâmplă în sala de grupă și trebuie să intervină atunci când e cazul.

Pot exista situații, un episod când doi copii intră în situații de conflict și ei pot rezolva singuri situația, ajungând la pace sau au nevoie de intervenția cadrului didactic. Și atunci cadrul didactic trebuie să aibă o atitudine pozitivă și nu certăreață sau nervoasă, întrebând din start „De ce ai făcut asta?„ Cred că se poate începe calm „Haideți să vedem ce s-a întâmplat aici și cine vrea să înceapă primul să ne povestească!„ Copiii pot fi ascultați pe rând și se poate ajunge la un final împăciuitor cu o îmbrățișare și „Te rog să mă ierți!„ Zâmbetele copiilor vor apărea îndată pe chip și în sufletele lor.

Pe de altă parte, educația pentru pace este o parte esențială a pedagogiei Montessori, atât de prezentă încât se consideră că pacea este o arie curriculară în sine în clasele Montessori. Este însă constant o prezență invizibilă, aflându-se în toate și peste tot. Pentru a construi această ”prezență” constantă este însă nevoie de multă muncă și elemente specifice, chiar activități dedicate. Primul pas este reprezentat de atmosfera din clasă: cheia de boltă a abordării Montessori este respectul, mai precis respectul pentru sine, ceilalți și mediul înconjurător. În metoda Montessori nu există competiție: copiii sunt încurajați să formeze o comunitate bazată pe respect și cooperare, nefiind competitori ci parteneri de drum în explorarea lumii. Ei devin prieteni, se ajută unii pe alți în depășirea problemelor, exersând spiritul de echipă și conlucrarea. Se dezvoltă astfel un simț al responsabilității față de ceilalți membri ai comunității și se naște responsabilitatea socială.

Aunci când apar conflicte, copiii sunt încurajați și susținuți în a găsi singuri soluții pentru a rezolvarea problemelor într-un mod civilizat. Rolul cadrului didactic este de a-i ghida către rezolvarea constructivă și pe cale pașnică a conflictelor (prin moderarea situațiilor acolo unde este nevoie dar și cu exemplul personal) – o lecție de viață extrem de importantă ce le va influența comportamentul ulterior în ”lumea reală”. Această ghidare se face respectând sentimentele tuturor persoanelor implicate, fără a le știrbi stima de sine, oferind ascultare și oportunitatea de a își exprima sentimentele.

Totul într-o clasă Montessori este ocazie de comunicare iar unele dintre cele mai importante resurse oferite de pedagogia Montessori sunt ocaziile de socializare, cultivarea grijii față de comunitate și bunul ei mers și față de fiecare membru al acesteia. Copiii sunt încurajați să descopere diversitatea lumii și conexiunile lor cu ceilalți, ajungând astfel să înțeleagă și să aprecieze bogăția culturilor și a ideilor care îi înconjoară.

Oferindu-le copiilor instrumentele și metodele necesare pentru a își rezolva conflictele în mod pașnic, metoda Montessori le oferă în realitate instrumentele necesare pentru a trăi în pace acum și în viitor.

Există și o serie de activități aflate în strânsă legătură cu această arie curriculară ”invizibilă”:

de la lecțiile de grație și curtoazie, la [mersul pe elipsă](#), jocul liniștii (pentru a putea face liniște în mod conștient este necesar un bun autocontrol, iar rezultatul este unul de grup, ce aduce sentimentul reușitei întregii comunități).

În final, considerăm că, trebuie să fim oameni plini de pace acolo unde Dumnezeu ne-a așezat... și să înflorim în fiecare zi, dăruind cele mai frumoase lucruri din interiorul nostru. În cazul de față, să înflorim în sala de grupă, împreună cu copiii! Ca ei, să aibă parte de o viață liniștită, o educație frumos construită și bazată pe elemente temeinice ale formării și dezvoltării unei personalități valoroase pentru ei în primul rând, și apoi pentru cei din jur!

Ca și o concluzie generală, privită din ansamblu... „Depărtează-te de rău, și fă binele; caută pacea și aleargă după ea!”, Psalmii 34:14. Așadar, să transpunem această idee în cazul de față. Să facem tot ce este bine în sala de grupă, cu toți copiii; să ne depărtăm de lucruri rele, care nu ne conduc spre reușite autentice și să căutăm mereu pacea, să fim într-o permanentă alergare după pace... căci doar așa, copiii vor avea o conduită liniștită, plină de bucurie, pace interioară și exterioară!

Bibliografie:

1. Schumacher, Eva, Pop, Andreea (traducere din limba germană), *Pedagogia Montessori - înțelegere, aplicare și experimentare*, Editura DPH, București, 2019

CALITATE ȘI PERFORMANȚĂ EDUCAȚIONALĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Prof. Caracota Olimpia-Patricea

Școala Gimnazială Nr.14 Constanța, jud. Constanța

Ca toate celelalte cadrele didactice și eu, în acest an școlar 2020-2021, am încercat să fac față provocării de a preda elevilor de clasa I online. Ca fiecare lucru nou, începutul a fost greu atât pentru mine, cât și pentru elevii mei, căci a te ocupa de educarea unui copil este una din experiențele cele mai complexe, dar și cele mai generatoare de satisfacții pe care ne-o oferă viața. Este o mare responsabilitate creșterea unui copil, astfel încât el să devină un adult sănătos, echilibrat și capabil să își ocupe locul în generația următoare (Adler, 2011).

Provocarea este cu atât mai mare, cu cât contextul social ne-a adus schimbări complexe, provocatoare, într-un ritm alert, la care trebuia să fac față.

Prin urmare, provocarea de a preda online unor copii de clasa I în aceste condiții de tranziție, a luat naștere și a crescut odată cu implicarea familiei în ajutorul copiilor.

Familia din societatea actuală are nevoie din ce în ce mai mult de un sprijin extern pentru a se adapta acestor cerințe, în condițiile în care părinții reclamă fie o incapacitate de gestionare a relațiilor cu proprii copii, fie rămân atașați valorilor care li s-au transmis tradițional.

În procesul instructiv educativ din online, în abordarea pozitivă a comportamentelor copiilor, am ținut cont de patru ingrediente obligatorii – DRAGOSTE, DISPONIBILITATE, DIRECȚIE și DOZAJ.

Astfel, dragostea este ingredientul elementar în procesul de sprijinire al copilului pentru a se dezvolta ca un individ sănătos și adaptat (Gerhardt, 2006). Prezența acestui sentiment ne face să îi iertăm ori de câte ori fac boacâne, să avem motivația de a merge mai departe indiferent de condiții, să acționăm într-o manieră care nu ne place, dar care vizează binele copiilor sau să ne simțim fericiți doar uitându-ne în ochii lor.

În această perioadă în care am predat copiilor online, am învățat că toți copiii trebuie iubiți fără un motiv anume și mai mult decât atât, ei trebuie să simtă că sunt iubiți fără motiv.

Este sentimentul care nu trebuie condiționat și care trebuie să rămână constantă în viața lor, indiferent de ce ar face ei. Dragostea nu depinde de cât de cuminte e copilul, ci există pur și simplu și

este ingredientul cel mai fin, de care depinde forma finală a viitorului adult.

A tunci când copiii simt acea necondiționare a dragestei, se acceptă mai ușor pe ei înșiși ca fiind oameni buni, lucru de căpătâi în dezvoltarea armonioasă a acestuia.

Disponibilitatea se referă la atitudinea pozitivă față de copil, la timpul alocat pentru a petrece timpul cu el, pentru a comunica și pentru a-l educa.

Disponibilitatea se referă și la deschiderea pe care o are adultul pentru a se informa, pentru a testa metode de disciplinare pentru educarea copiilor.

Direcția se referă la stabilirea obiectivelor procesului de învățământ.

Dozajul presupune disciplinarea de a-i oferi copilului, dar și să îi pretinzi anumite lucruri în schimb. Îi cerem în schimb să respecte limitele impuse, regulile stabilite de comun acord.

Astfel, calitatea învățământului este condiționată de felul în care cadrul didactic comunică cu elevii, de calitatea actului educațional, precum și de implicarea activă a copiilor la ore.

În urma activității din online, am descoperit că pentru a-i focusa pe elevi cât mai mult în actul educațional, aceștia trebuie să fie captivați de materialul nou prezentat, să fie atractiv, viu colorat și vizibil.

Bibliografie:

1. Ștefan, Cojocaru, *Abordarea pozitivă a comportamentelor copiilor*, Editura Projects, Iași, 2015.

CALITATEA PROCESULUI DIDACTIC

Prof. Cazacu Camelia

Școala Gimnazială „Constantin Gh. Marinescu” Galați, Jud. Galați

Calitatea procesului didactic poate fi definită ca un demers care conduce la învățare eficientă, la cunoștințe, abilități și competențe profunde și durabile ale elevilor prin planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a acestora.

Pentru a asigura calitatea procesului didactic, este important să ne concentrăm atenția asupra celor trei etape fundamentale ale acestuia:

- proiectarea/planificarea procesului
- implementarea procesului
- evaluarea procesului.

Calitatea proiectării procesului didactic pornește de la întrebarea simplă: ”Cum pot face astfel încât activitățile didactice pe care le desfășor să răspundă nevoilor și capacităților de învățare ale acestor elevi?”. Pe parcursul anilor Shulman (1986, 1987, 1992) a creat un model al gândirii pedagogice care include un ciclu de câteva activități pe care profesorul trebuie să le îndeplinească în vederea unei activități didactice de calitate: comprehensiunea, transformarea, instruirea, evaluarea, reflecția și noul tip de comprehensiune. Comprehensiunea e demonstrată de faptul că a învăța pe alții înseamnă în primul rând a înțelege scopurile, structurile profunde ale materiei predate și ideile fundamentale pe care le promovează disciplina predată. Transformarea presupune o ajustare a materialului reprezentat la trăsăturile individuale ale elevilor. Profesorul trebuie să ia în considerare aspecte relevante ale abilităților elevilor, genului acestora, limbii materne, culturii generale, motivațiilor sau cunoștințelor anterioare sau deprinderilor dobândite anterior care ar putea afecta în vreun fel reacțiile acestora la diverse forme de prezentare și de reprezentare a cunoștințelor. Instrucția include toată varietatea de tipuri de predare fiind un spațiu deschis exersării unor stiluri de predare adaptabile și concretizării puzzle-urilor instrucționale anticipate, proiectate și ajustării lor la situația concretă evidențiată în clasă (managementul clasei/grupului, tipurile de prezentare, interacțiunile, activitățile în grup, păstrarea disciplinei, umorul, dozarea întrebărilor, învățarea prin descoperire și prin

suscitarea curiozității elevilor.) Evaluarea apare concepută ca o extensie a instruirii incluzând achiziționarea informațiilor concludente despre modul în care s-a produs învățarea, verificarea înțelegerii, identificarea eventualelor erori, dar și autoevaluarea performanțelor individuale. Reflecția se realizează în urma acțiunii feedback-ului presupunând revizuirea, reconstruirea, refacerea și analiza critică a abilităților didactice personale, urmate de sintetizarea acestor observații în vederea instituirii unor schimbări care pot îmbunătăți prestația profesorului respectiv. Prin intermediul actelor didactice care sunt „gândite” și „rezonabile”, cadrul didactic dobândește un nou tip de comprehensiune a finalităților procesului educațional, a materiei predate, a competențelor ce se cer formate, a elevilor și a mecanismelor psihopedagogice în general. În această etapă se reconstruiește o nouă poveste pentru un nou puzzle de predare și învățare. Pentru asigurarea calității procesului didactic, specialiștii recomandă de asemenea:

1. Utilizarea strategiilor de învățare activă

Majoritatea elevilor nu se poate concentra să asculte o prelegere a profesorului mai mult de 10 – 15 minute. Cercetările demonstrează că elevii pot reproduce 70% din informațiile prezentate în primele 10 minute și doar 20% din informațiile prezentate în ultimile 10 minute ale unei prelegeri. Prin urmare, pentru a fi eficienți, este nevoie să integrăm cât mai multe secvențe de învățare activă, care să pună elevul în contact direct cu materia de studiat. În acest sens, putem utiliza următoarele strategii de învățare activă:

- Interogarea autorului
- Jurnalul dublu
- Atelierul de lectură și scriere
- Diagrama Venn
- Matricea conceptului
- Hărțile conceptuale

2. Utilizarea strategiilor de învățare prin cooperare

Există multe strategii care promovează învățarea prin cooperare și care sunt, în același timp, foarte ușor de organizat și aplicat. redare și învățare.

Pentru a fi eficiente, acestea trebuie să includă următoarele elemente:

- **interdependență pozitivă:** membrii echipei sunt obligați să se bazeze unul pe altul pentru a atinge obiectivul
- **responsabilitate individuală:** toți membrii echipei sunt responsabili pentru a face partea lor de sarcină și pentru a înțelege finalitatea/ pentru a contribui la realizarea produsului final

- **promovarea interacțiunii:** membrii echipei își furnizează reciproc orientare și feed-back - lucru în echipă: încurajarea dezvoltării abilităților de comunicare, de gestionare a conflictelor și de luare a deciziilor în comun

- **autoevaluarea funcționării echipei**

Dacă analizăm strategiile didactice din perspectiva calității, simpla lor aplicare nu este suficientă. În multe cazuri, strategiile moderne de instruire se aplică de o manieră formală, neînțelegându-se în profunzime rolul acestora pentru stimularea învățării elevilor. Astfel, simpla dispunere a mobilierului pentru lucrul pe grupe fără a proiecta, coordona și evalua procesul de învățare nu conduce la rezultatele așteptate

Bibliografie:

1. Huțu, C. A., *Cultură organizațională și leadership*, Editura Venus, Iași, 2002;
2. Păun, Emil, *Școala abordare sociopedagogică*, Editura Polirom, Iași, 1999.

STRATEGIILE DIDACTICE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Căprariu Adriana

Grădinița cu Program Prelungit nr.53 Timișoara, jud. Timiș

Prof. Pașan Maria Ana

Grădinița cu Program Prelungit nr.53 Timișoara, jud. Timiș

„Educația este cel mai frumos dar pe care-l poate dobândi omul.”

Platon

Strategia a fost definită ca un mod de combinare și organizare cronologică a ansamblului de metode și mijloace alese pentru a atinge anumite obiective.

Strategia didactică este un termen unificator, integrator, care reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea unor obiective. Ea este necesară în orice act pedagogic, ocupând un loc central în cadrul activității didactice, deoarece proiectarea și organizarea activității se realizează în funcție de decizia strategică a profesorului. Ea este concepută ca un scenariu didactic complex, în care sunt implicați actorii predării - învățării, condițiile realizării, obiectivele și metodele vizate. Astfel, strategia prefigurează traseul metodic cel mai potrivit, cel mai logic și mai eficient pentru abordarea unei situații concrete de predare și învățare. În acest fel, prin proiectare strategică se pot preveni erorile, riscurile și evenimentele nedorite din activitatea didactică.

În calitate de elemente factice, metodele sunt consubstanțiale strategiilor. Cu alte cuvinte, strategia nu se confundă cu metoda sau cu metodologia didactică, deoarece acestea din urmă vizează o activitate de predare-învățare-evaluare, în timp ce strategia vizează procesul de instruire în ansamblu și nu o secvență de instruire.

Principalele componente ale strategiei didactice sunt:

- sistemul formelor de organizare și desfășurare a activității educaționale;
- sistemul metodologic respectiv sistemul metodelor și procedeele didactice;
- sistemul mijloacelor de învățământ, respectiv a resurselor utilizate;
- sistemul obiectivelor operaționale.

Strategia didactică are următoarele caracteristici:

- implică pe cel care învață în situații specifice de învățare;
- raționalizează și adecvează conținutul instruirii la particularitățile psihoindividuale;
- creează premise pentru manifestarea optimă a interacțiunilor dintre celelalte componente ale procesului de instruire;
- presupune combinarea contextuală, originală, unică, uneori, a elementelor procesului instructiv-educativ.

Construirea unei strategii adecvate intereselor elevilor și nivelului lor de pregătire, reprezintă din acest punct de vedere o provocare continuă și un efort permanent de creativitate didactică din partea profesorului.

Dintre strategiile didactice mai importante menționăm:

- strategii inductive, al căror demers didactic este de la particular la general;
- strategii deductive, ce urmează calea raționamentului invers față de cele inductive de la legi sau principii la concretizarea lor în exemple;
- strategii analogice, în cadrul cărora predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor;
- strategii transductive cum sunt explicațiile prin metafore;
- strategii mixte: inductiv-deductiv și deductiv-inductiv;
- strategii algoritmice: explicativ-demonstrative, intuitive, expozitive, imitative, programate și algoritmice propriu-zise;
- strategii euristice de elaborare a cunoștințelor prin efort propriu de gândire, folosind problematizarea, descoperirea, modelarea, formularea de ipoteze, dialogul euristic, experimentul de investigare, asaltul de idei, având ca efect stimularea creativității.

De cele mai multe ori specialiștii din învățământ folosesc strategiile mixte, îmbinând armonios elementele de dirijare și independență, cu accent pe predare - învățare semidirijată.

Strategiile didactice sunt realizate cu ajutorul metodelor de predare și învățare, informative și activ-participative, de studiu individual, de verificare și evaluare.

Metode moderne de predare – învățare-evaluare - aceasta „arie problematică” a metodelor instructiv-educative („didactice”, „de învățământ”, „de instruire”) este foarte frecvent abordată de pedagogie pentru că ea reflectă o realitate dintre cele mai dinamice ale procesului instructiv-educativ. Există o literatură extrem de bogată, accesibilă și diversificată care pune la dispoziția educatorilor sinteze teoretice dar și experiențele practicienilor. De aceea vom recurge mai ales/mai mult la trimiteri spre problemele esențiale referitoare la metodologia didactică.

Metoda didactică este „o cale eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar eforturile profesorului și ale elevilor săi. Ea este calea de urmat în activitatea comună a educatorului și educaților, pentru îndeplinirea scopurilor învățământului, adică pentru informarea și formarea educaților.

Metoda de învățământ poate fi privită și ca „o modalitate de acțiune, un instrument cu ajutorul căruia elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, își însușesc și aprofundează cunoștințe, își informează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini etc.“

În didactica modernă „metoda de învățământ este înțeleasă ca un anumit mod de a proceda care tinde să plaseze elevul într-o situație de învățare, mai mult sau mai puțin dirijată care să se apropie până la identificare cu una de cercetare științifică, de urmărire și descoperire a adevărului și de legare a lui de aspectele practice ale vieții“

Metodele de învățământ sunt acele căi prin care elevii ajung, în procesul de învățământ, sub coordonarea educatorilor, la dobândirea de cunoștințe, deprinderi, la dezvoltarea capacităților intelectuale și la valorificarea aptitudinilor specifice.

Premisele utilizării metodelor în cadrul sistemelor de instruire actuale trebuie raportate la didactica post-modernă care subliniază legătura dintre cele trei componente ale procesului de învățământ: predare – învățare - evaluare, și teoriile învățării, care reprezintă fundamentele sistemelor de instruire. Instruirea înseamnă modul de selectare, aranjare, echilibrare, conectare și transpunere în practică a următoarelor patru categorii de componente:- Obiectivele instruirii - Conținuturile - Strategiile și metodele - Evaluarea

Atunci când alege o metodă didactică, profesorul are în vedere realizarea unor finalități bine precizate, specificate și concretizate sub formă de obiective. Metodele expositive (de exemplu: povestirea, descrierea, explicația, prelegerea, instructajul, etc.) au avantajul prezentării conținuturilor unui număr mare de auditori, într-un timp relativ scurt, cu accent pe elementele esențiale.

În cazul folosirii unei metodologii interactive, rolurile cadrului didactic se diversifică, se îmbogățesc, astfel că el devine animator, consilier, moderator, participant alături de elevii săi la soluționarea problemelor, chiar membru în echipele de lucru. Crește gradul de activism și de implicare a elevului la activitate, de la simplu receptor la participant activ. Interactivitatea presupune și o atitudine pozitivă față de relațiile umane, față de importanța muncii în echipă și o deschidere față de cooperare, o atitudine de susținere a ideilor apărute prin colaborarea cu ceilalți. Specifică metodelor didactice interactive este și multirelaționalitatea între profesor și elevi, între elev și colegii săi, pe de o

parte, dintre elevi și conținut pe de altă parte. Metodele expositive nu solicită schimburi între agenții educaționali, fiind unidireționale, mesajul circulând doar dinspre profesorul – emițător către elevul – receptor.

Plecând de la literatura în domeniu (Palmade, Cerghit, Mucchielli) metodele didactice sunt împărțite din punct de vedere istoric în:

- metode tradiționale/ clasice: expunerea, conversația, exercițiul, demonstrația, observația;
- metode moderne: problematizarea, algoritimizarea, cubul, învățarea prin cooperare, mozaicul, brainstorming-ul, studiul de caz, instruirea programată, metode de simulare, proiectul/tema de cercetare, tehnica ciorchinelui, tehnica Turul galeriei, interviul.

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre elevi, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, elevii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții.

De asemenea, aceste metode activează toți copiii și le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităților de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri și activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstituirea relației educatoare-copil.

În continuare voi prezenta câteva metode moderne pe care le-am folosit în procesul instructiv educativ în funcție de obiectivele urmărite la fiecare activitate.

Bula dublă - este o metodă de predare-învățare, ușor de aplicat, care grupează asemănările și deosebiriile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se așează câte o imagine care denumește subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaționate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularitățile sau deosebiriile.

Metoda schimbării perechii- are la bază munca elevilor/studentilor în perechi astfel: se împarte clasa în două grupe egale ca număr de participanți; se formează două cercuri concentrice, elevii fiind față în față pe perechi.

Brainstormingul- în traducere directă „furtună în creier, sau „asalt de idei,, este o metodă interactivă de dezvoltare de idei noi ce rezultă din discuțiile purtate dintre mai mulți participanți. Rezultatul acestor discuții se soldează cu alegerea celor mai bune soluții în rezolvarea situației dezbătute.

Explozia stelară este o metodă de stimulare a creativității în munca de explorare a unui subiect, care conduce investigația copiilor în cinci direcții precise, determinate de întrebări. Abordarea investigației se inițiază în centrul conceptului și se „împrăștie” în afară, spre obținerea de idei conexe. Munca se desfășoară într-o atmosferă de relaxare a copiilor.

Această metodă presupune formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite pe această cale de copii, în grup –prin interacțiune, și individual.

Materialele necesare pentru buna desfășurare a activităților în care se utilizează această metodă sunt: o stea mare, cinci stele mici de culoare galben, tablouri, ilustrații, jetoane, siluete, tabloul

Problematizarea – constituie o modalitate de instruire prin crearea unor situații problemă, care solicită copiilor utilizarea, restructurarea și completarea unor cunoștințe și capacități anterioare dobândite în vederea realizării situației problemă pe baza experienței și efortului personal. Problematizarea am folosit-o cu eficiență sporită la grupa mare. Dintre elementele de problematizare ce pot fi utilizate în cadrul activităților de observare prezint două:

- a) Crearea unor situații-problemă, care să stimuleze copiii către căutare și descoperire.
- b) Dirijarea percepției prin intermediul conversației euristice.

Problematizarea poate fi introdusă sub forme mai simple și în cazul altor metode.

Metoda exercițiului se referă la executarea conștientă, sistematică și repetată a unei aptitudini.

A gândi critic înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ și a colabora la găsirea soluțiilor. Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice sunt: metoda Ciorchinului, metoda Mozaic, metoda Cubul, metoda Turul Galeriei, metoda 6/3/5, metoda Lotus, metoda Pălăriile gânditoare, metoda Frisco, metoda Schimbă perechea, metoda Explozia stelară, diagrama Venn, metoda Cauză-efect.

Bibliografie:

1. Breben, Silvia, Goncea, Elena, Ruiu, Georgeta, Fulga, Mihaela, *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;

2. Breben, Silvia, Ruiu, Georgeta, Gongea, Elena, *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
3. Gluiga, Lucia, Spiro, Jodi, *Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice*, București, 2001;
4. Bocoș, Mușata, Avram, Iftinia, Catalano, Horațiu, Someșan, Eugenia, *Pedagogia învățământului preșcolar. Instrumente didactice*;
5. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, Bucuresti, 2002;
6. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2004;
7. Cerghit, Ioan, Neacșu, Ioan, Negreț, Ion, Dobridor, Pânișoară, Ion Ovidiu, *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

“CARNAVALUL ANIMALELOR”

Prof. înv. preprimar Căuș Liliana
Grădinița P.P. “Mugurel”, Galați, jud. Galați

GRUPĂ: Mare

EDUCATOARE: Căuș Liliana

TEMA ANUALĂ: ”Când, cum și de ce se întâmplă?”

TEMA SĂPTĂMÂNII: “În lumea necuvântătoarelor”

TEMA ZILEI: “Carnavalul animalelor”

FORMĂ DE REALIZARE: Activitate integrată

TIPUL DE ACTIVITATE: Mixtă

DURATA: 120 minute

I .ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE - A.D.E:

1.DOMENIUL ȘTIINȚA – Activitate matematică: ” Cine știe mai bine?”

(verificarea numerației în intervalul 1-8)

2.DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV– Educație plastică:“Măști pentru carnaval”- pictura

II. CENTRE DE INTERES:

BIBLIOTECA: ”Citim imagini cu animale sălbatice” – citire de imagini, despărțire în silabe, alcătuire de propoziții

ARTĂ: ”Măști pentru carnaval” - pictura

ȘTIINȚĂ: ”Rezolva repede și bine” – fișa de lucru

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE: jocul, conversația, explicația, problematizarea, demonstrația, instructajul verbal, turul galeriei, aprecierea verbală.

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ecusoane, scrisoare ilustrată, panouri, jetoane cu animale sălbatice cu întrebările pentru concurs pe spate, jetoane cu cifre, plansa copac, imagini cu veverițe, fișe

de lucru, măști de animale, stimulente, diplome

FORME DE ORGANIZARE: frontal, individual și pe grupuri.

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENTIALE-A.D.E

• DOMENIUL ȘTIINȚA

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:

- Să numere de la 1 la 10, recunoscând grupele cu 1-8 obiecte și cifrele corespunzătoare;
- Să identifice poziția unui obiect într-un șir utilizând numeralul ordinal;
- Să stabilească relații între obiecte și grupuri de obiecte după criteriile diferite;
- Să raporteze corect cifra la cantitate și invers;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

Cognitive:

- O1: Să numere corect crescător și descrescător în limitele 1-10;
- O2: Să precizeze vecinii numerelor date, indicând vecinul mai mic/mai mare;
- O3: Să folosească corect numeralul ordinal într-un șir de obiecte (în intervalul 1-8)
- O4: Să “așeze” în copac atâtea verigițe cât indica cifra;
- O5: Să așeze cifrele de la 1 la 8 în ordine crescătoare, respectiv descrescătoare;
- O6: Să selecteze cifra corespunzătoare mulțimii de obiecte raportând corect cifra la număr precum și numărul la cantitate;

Afective:

- O1: Să coopereze în realizarea sarcinilor;
- O2: Să participe activ și afectiv la activitate.

• DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV:

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:

- Să cunoască și să diferențieze materiale și instrumente de lucru ,să cunoască și să aplice reguli de utilizare a acestora;

-Să compună în mod original și personal spațiul plastic, utilizând materiale și tehnici diverse;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1: Să denumească materialele și instrumentele de lucru pentru desen;

O2: Să picteze măștile folosind culori corespunzătoare și fără a depăși linia de contur;

O3: Să păstreze acuratețea lucrărilor și ordinea la masa de lucru;

O4: Să aprecieze obiectiv lucrările proprii și ale colegilor, găsind posibilități de valorificare a acestora;

ACTIVITĂȚI PE CENTRE DE INTERES:

BIBLIOTECA: ”Citim imagini cu animale sălbatice”

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1: Să denumească animalele reprezentate pe jetoane;

O2: Să despartă corect în silabe cuvintele;

O3: Să alcătuiască propoziții simple și dezvoltate pornind de la imagini;

O4: Să repete poezii și cântecele pentru carnaval, pornind de animalele ilustrate în imagini.

ȘTIINȚĂ: ” Rezolva repede și bine” – fișa de lucru

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1: Să înconjoare vecinii cifrei șapte, lipind o bulină roșie deasupra vecinului mai mic și o bulină albastră deasupra vecinului mai mare;

O2: Să completeze șirul numeric cu cifra care lipsește;

O3: Să coloreze prima, a cincea și ultima veveriță;

O4: Să-și aprecieze singur fișa, colorând fața potrivită

ARTĂ: ”Măști pentru carnaval” – pictură

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1: Să denumească materialele și instrumentele de lucru pentru desen;

O2: Să picteze măștile folosind culori corespunzătoare și fără a depăși linia de contur;

O3: Să păstreze acuratețea lucrărilor și ordinea la masa de lucru

O4: Să aprecieze obiectiv lucrările proprii și ale colegilor, găsind posibilități de valorificare a acestora;

SCENARIUL ZILEI

ALA I:

Ziua debutează cu activitățile alese: ALA I, copiii sunt orientați spre centrele de interes deschise. La sectorul Biblioteca aceștia pot citi imagini despre animale sălbatice din enciclopedii, reviste, cărți etc; la sectorul Arta pot colora imagini cu animale sălbatice, la sectorul Construcții pot construi căsuțe pentru animale, iar la sectorul Joc de masă pot asambla puzzle-uri cu animale sălbatice

Activitatea zilei începe cu câteva exerciții de înviorare: “Sărim ca iepurașii”, Bat din palme” etc.. Programul zilei continua cu “Întâlnirea de dimineață”, în timpul acestei activități copiii stau pe scaunele, în semicerc, pentru a se putea vedea mai bine și a relaționa în bune condiții fizice.

SALUTUL: Educatoarea salută copiii cu căldură și respect, recitând sloganul grupei reprezentat de versurile:

“În fiecare dimineață

S-avem gândul bun pe față (copiii-s șterg fata cu mâinile)

Către soare să privim (arata soarele)

Iubire să dăruim (mâinile la piept, apoi în față)

De gând rău să ne ferim (alungăm cu o mână)

S-adunam doar bucurie (adunăm mâinile la piept)

Și-n lume s-o răspândim (întindem mâinile în față)

Și-atunci orișice copil, în fiecare dimineață,

Are gândul bun pe față (arătăm obrăjorii)

Bună dimineața, soare!

NOUTATEA ZILEI:

Dragi copii, vreau să vă spun că astăzi avem musafiri care doresc să vă cunoască, așa că haideți să ne prezentăm și să ne salutăm.

PREZENȚA: Se realizează în stilul grupei mari, la panoul de prezență așezăm floricelele prezente

CALENDARUL NATURII:

În această etapă a întâlnirii de dimineață atenția copiilor este îndreptată către calendarul naturii. Se analizează mai întâi cu ajutorul copiilor imaginea reprezentativă a anotimpului existent.

- In ce anotimp suntem noi?
- Cum este vremea primăvara?
- In ce luna suntem?
- Ce zi este astăzi ?

MESAJUL ZILEI:

În această etapă a întâlnirii de dimineață, le spun copiilor că în drum spre grădiniță m-am întâlnit cu poștașul care mi-a dat o scrisoare pentru ei. Curioși fiind deschidem plicul și o citim, le spun copiilor că scrisoarea este de la animalele din pădure, care au niște întrebări pentru ei pentru a vedea cât de isteți sunt și de aceea le propun desfășurarea unui concurs. În plic vom descoperi imagini cu animale sălbatice ce conțin întrebări pentru concurs dar și ecusoane (ciupercuțe și fluturași) așa că voi împărți copiii în două grupe: grupa ciupercuțelor și grupa fluturașilor.

Vom desfășura activitatea matematică sub formă de concurs.

După finalizarea activității copii se vor orienta către centrele de interes, explicându-le ce sarcini au de îndeplinit.

La sectorul BIBLIOTECA copiii trebuie să denumească animalele ilustrate pe jetoane, să despartă în silabe cuvintele respective și să alcătuiască propoziții cu acestea. De asemenea, voi îndemna copiii să repete poezii și cântecele despre animale sălbatice pe care le vor recita la “Carnavalul din pădure” din cadrul activităților recreative.

La sectorul ȘTIINȚA copiii au ca sarcina să înconjoare vecinii cifrei șapte, lipind o bulină roșie deasupra vecinului mai mic și o bulină albastră deasupra vecinului mai mare; de asemenea mai au ca sarcina să completeze șirul numeric cu cifra care lipsește și să coloreze prima, a cincea și ultima veveriță.

La sectorul ARTA copiii trebuie să realizeze măști pentru carnavalul din pădure, pictându-le. Toți copiii vor trece pe la fiecare sector, prin rotație.

După terminarea lucrărilor de la fiecare centru de interes, copiii își vor expune lucrările. Apoi se va realiza TURUL GALERIEI, cu ajutorul căruia vom analiza ce s-a lucrat.

ALA II:

Cu măștile realizate la centrul de interes Arta, copiii vor participa la activitatea recreativă: “Carnavalul din pădure”, unde vor dansa, vor recita poezii, ghicitori și cântecele.

Bibliografie:

1. Antohe, Georgeta, Secrieru, Ana, *Orientări metodice privind aplicarea programe activităților instructiv-educative în grădiniță de copii*, Editura Scoala Gălățeană, 2006;
2. Breban, Silvia, Fulga, Mihaela, Gongea, Elena, Ruiu, Georgeta, *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;
3. Dragomirescu, Georgeta, Kun, Suzana, Bojin, Elena, *Metodica predării educației fizice în grădiniță de copii - Manual pentru liceele pedagogice*, Editura Didactică și Pedagogică, Bucuresti, 1974;
4. Glava, Adina, Pocol, Maria, Tătaru, Lenuta Lolica, *Educație timpurie –ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Paralelă 45, Pitești, 2009;
5. Neagu, Mihaela, Beraru, Georgeta, *Activități matematice în grădiniță*, Editura AS’S, 1995;
6. ****Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani)*, M.E.C.T., 2008.

EXERCIȚII DE CONSOLIDARE

POSTATE PE PLATFORMA RED-RELIGIE.RO

Prof. Ceauș Maria

Școala Gimnazială „Prof. Paul Bănică”, Târgoviște, jud. Dâmbovița

ÎNDRUMĂRI METODICE

Unitatea de învățare: III. Omul se roagă lui Dumnezeu pentru sine și pentru alții

Clasa: I

Titlul lecției: Omul vorbește cu Dumnezeu prin rugăciune

Competențe specifice:

1.1. Recunoașterea unor elemente de bază ale credinței religioase.

1.2. Observarea caracteristicilor comportamentale ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața de zi cu zi.

EXERCIȚIUL 1

Link-ul

exercițiului:

https://read.bookcreator.com/Xy2xCj2vsSThFSpY9EgoeHmF5zd2/_3917fx-Q4ar-TjaZ3JHMw

Aplicația: Bookcreator.com; Timpul alocat: 10 minute;

Îndrumări metodice: Exercițiul este un exercițiu de tipul „ascultă - memorează!”. Elevul va asculta și va viziona/memora rugăciunile în ritmul propriu. Rugăciunile sunt rostite de un copil, pentru a favoriza memorarea.

Fotografiile folosite sunt personale. Textele rugăciunilor sunt din folclorul copiilor.

EXERCIȚIUL 2

Link-ul exercițiului: <https://www.jigsawplanet.com/ceaus/rugaciunile-copiilor02>

Aplicația: jigsawplanet.com; Timpul alocat: 10 minute;

Îndrumări metodice:

Exercițiul este de tipul „Puzzle”. Este un album cu 13 slides. Dând click pe fiecare slide, elevul trebuie să recompună imaginea care are inserat textul unei rugăciuni. Reconstituind imaginea pe baza modelului afișat, elevul poate face exerciții de lectură/memorare a rugăciunii.

Fotografiile folosite sunt personale. Textele rugăciunilor sunt din folclorul copiilor.

EXERCITIUL 3

Link-ul exercițiului: <https://www.youtube.com/watch?v=Eb0ZeUI0dQ8&list=PLW-ny0dVY9N1yhqD3pIu4EquZT8qM4lw2>

Aplicația: Timpul alocat: 15 minute;

Îndrumări metodice: Exercițiul este de tip „ascultă– memorează”. Exercițiul constă în ascultarea pieselor din cadrul unui playlist youtube care conține 12 rugăciuni pentru copii, puse pe melodii simple, originale sau adaptate după cântece din folclorul copiilor. Cântecele sunt interpretate de un copil, ceea ce facilitează memorarea.

Playlist-ul este realizare personală. Textele rugăciunilor sunt din folclorul copiilor.

ROMOVAREA ÎNVĂȚĂRII ACTIVE CU AJUTORUL STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. Ceaușoglu Anelice Eleonora

Școala Gimnazială Nr.4 Râmnicu Vâlcea, Jud. Vâlcea

Prof. Nica Daiana Cristina

Școala Gimnazială Nr.4 Râmnicu Vâlcea, Jud. Vâlcea

STRATEGIA DIDACTICĂ reprezintă un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea unor obiective.

✓ ocupă un loc central în cadrul activității didactice, deoarece proiectarea și organizarea lecției se realizează în funcție de decizia strategică a profesorului.

✓ este concepută ca un scenariu didactic complex, în care sunt implicați actorii predării - învățării, condițiile realizării, obiectivele și metodele vizate.

✓ prefigurează traseul metodic cel mai potrivit, cel mai logic și mai eficient pentru abordarea unei situații concrete de predare și învățare (astfel se pot preveni erorile, riscurile și evenimentele nedorite din activitatea didactică).

Componente ale strategiei didactice:

- ✓ sistemul formelor de organizare și desfășurare a activității educaționale;
- ✓ sistemul metodologic, respectiv sistemul metodelor și procedurilor didactice;
- ✓ sistemul mijloacelor de învățământ, respectiv a resurselor utilizate;
- ✓ sistemul obiectivelor operaționale.

Caracteristici ale strategiei didactice:

✓ implică pe cel care învață în situații specifice de învățare;

✓ raționalizează și aduce conținutul instruirii la nivelul/după particularitățile psihoindividuale;

✓ creează premise pentru manifestarea optimă a interacțiunilor dintre celelalte componente ale procesului de instruire;

✓ presupune combinarea contextuală, originală, unică uneori, a elementelor procesului instructiv-educativ.

Tipuri de strategii didactice:

- ✓ strategii inductive, al caror demers didactic este de la particular la general;
- ✓ strategii deductive (invers față de cele inductive): concretizarea lor în exemple;
- ✓ strategii analogice - predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor;
- ✓ strategii transductive cum sunt explicațiile prin metafore;
- ✓ strategii mixte: inductiv-deductive și deductiv-inductive;
- ✓ strategii algoritmice: explicativ-demonstrative, intuitive, expozitive, imitative, programate și algoritmice propriu-zise;
- ✓ strategii euristice - de elaborare a cunoștințelor prin efort propriu de gândire, folosind problematizarea, descoperirea, modelarea, formularea de ipoteze, dialogul euristic, experimentul de investigare, asaltul de idei, având ca efect stimularea creativității.

Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între elevi care, organizați în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite.

Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaționale, ci pe rolurile de organizator, facilitator și mediator al activităților de învățare. Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev.

Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunțând la vechile practici educaționale rigide și uniforme, el devine organizator al unui mediu de învățare adaptat particularităților și nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învățării și dezvoltarea competențelor. Proiectând și realizând activități de predare-învățare-evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic oferă elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le confrunța cu cele ale colegilor, de a-și dezvolta competențele metacognitive.

Formarea responsabilă a elevilor pentru o societate deschisă, pregătirea acestora pentru a putea face față schimbărilor care se petrec în societatea noastră și a se adapta noilor situații, impun dezvoltarea gândirii critice.

Dezvoltarea gândirii critice constituie un obiectiv important, de tip formativ și se realizează prin folosirea cu precădere a unor strategii interactive care îi scot pe elevi din ipostaza de obiect al formării și îi transformă în subiecți activi, coparticipanți la propria formare.

„A gândi critic” înseamnă a emite judecăți proprii, a susține propriile idei, a accepta părerile altora, a recunoaște cu simțul răspunderii propriile greșeli, a le corecta, a primi ajutorul altora și a-l oferi celor care au nevoie de el.

Elevii trebuie să înțeleagă că în cadrul dezbaterilor, al schimbului de opinii, nu se critică persoana, ci ideea; trebuie să își expună acordul sau dezacordul, indiferent de relațiile existente (simpatie sau antipatie) între participanți la situația de învățare.

Pentru dezvoltarea gândirii critice la elevi este necesară parcurgerea următorilor pași:

1. Etapa de evocare: elevii sunt solicitați să-și amintească ceea ce știu în legătură cu tema ce urmează să fie abordată;

2. Etapa de realizare a sensului (înțelegerea): este etapa în care elevii integrează ideile din textul dat în propriile scheme de gândire pentru a le da sens;

3. Etapa reflecției (fixarea): este etapa în care se analizează critic ceea ce au învățat, primesc feedback din partea colegilor și a învățătorului, rezolvă sarcini de lucru. Una din condițiile de dezvoltare a gândirii critice este implicarea activă a elevilor în realizarea unei învățări prin colaborare și cooperare.

„Activ” este elevul care depune efort de reflecție personală, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe.

Noua orientare a învățământului românesc urmărește dezvoltarea gândirii critice a elevilor prin folosirea metodelor și tehnicilor activ-participative noi: „Mozaicul”, „Cubul”, „Sinelg”, „Turul galeriei”, „Ciorchinele”, „Cvintetul”, „Metoda pălăriilor gânditoare”, „RAI”, „Tehnică Lotus”, „Harta conceptuală”, „Copacul ideilor”, „Diagrama WENN”, „Metoda 6-3-5”, etc.

Întrucât numărul metodelor interactive pentru dezvoltarea gândirii critice este foarte mare, voi ilustra numai câteva.

1. Mozaicul

✓ formare de grupuri de 4-5 elevi numite „grupuri casă”(se numără de la 1 la 5 astfel încât fiecare elev să aibă un număr de la 1 la 5);

✓ profesorul împarte textul de studiat într-un număr de părți egal cu numărul grupurilor;

✓ constituirea „grupurilor de experți”, respectiv toți elevii cu nr.1 formează un grup, cu nr. 2 alt grup etc. - fiecare grup astfel stabilit studiază o parte de text după criteriile formulate de profesor;

✓ elevii revin în „grupurile casă” și „predau” conținuturile în care sunt experți celorlalți, care pot pune întrebări suplimentare;

Avantaje ale folosirii metodei:

✓ are caracter formativ;

✓ stimulează încrederea în sine a participanților;

- ✓ dezvoltă abilități de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului;
- ✓ dezvoltă gândirea logică, critică și independent, anihilarea „efectului Ringelmann”

(lenea socială, când individul își imaginează că propria contribuție la sarcina de grup nu poate fi stabilită cu precizie).

2. Metoda SINELG (sistemul interactiv de notare pentru eficientizarea lecturii și a gândirii) menține implicarea activă a gândirii elevilor în citirea unui text și observarea gradului de înțelegere.

Pași:

✓ mai întâi li se cere elevilor să noteze tot ceea ce cred că știu despre tema ce va fi prezentată în text;

✓ ideile sunt inventariate și scrise pe tablă;

✓ elevii sunt invitați să citească textul cu atenție și să facă pe marginea lui semne având anumite semnificații:

„√” pentru idei care confirmă ceea ce știau deja;

„-” pentru informații citite care contrazic sau sunt diferite de ceea ce știau deja;

„+” informația citită este nouă;

„?” idei confuze, neclare sau despre care doresc să știe mai multe.

Avantaje:

✓ schimb de idei;

✓ stimularea gândirii critice;

✓ dezvoltarea vocabularului / capacității de exprimare;

✓ elevii caută căi de acces spre propriile cunoștințe / convingeri.

3. Turul galeriei

✓ Elevii în grupuri de 3 - 4 rezolvă o sarcină care permite mai multe perspective de abordare.

✓ Produsele activității elevilor (scheme, diagrame, ciorchine) sunt notate pe coli mari de hârtie, realizându-se postere. Posterele se expun pe pereții clasei, realizându-se o expoziție. La semnalul profesorului grupurile trec pe rând pe la fiecare poster și îl comentează. După ce se încheie turul galeriei fiecare grup își examinează propriul poster și discută observațiile realizate de colegi

Avantaje:

- ✓ elevii oferă și primesc feed-back referitor la munca lor;
- ✓ șansa de a compara produsul muncii cu al altor echipe și de a lucra în mod organizat și productiv.

4. Cubul

Se construiește un cub. Implică tratarea unei teme respectând instrucțiunile de pe fețele cubului (individual/colectiv): Descrie! Compară! Asociază! Aplică! Analizează! Argumentează pro sau contra!

Avantaje:

- ✓ permite diferențierea sarcinilor de învățare;
- ✓ stimulează gândirea logică;
- ✓ Sporește eficiența învățării (elevii învață unii de la alții).

5. Ciorchinele

- ✓ se scrie un cuvânt sau o sintagmă în mijlocul tablei. Acesta e cuvântul-nucleu;
- ✓ elevii trebuie să scrie cât mai multe cuvinte legate de cuvântul-nucleu, după regulile brainstormingului;
- ✓ cuvintele sunt legate între ele trasând săgeți.

Avantaje:

- ✓ nu se critică ideile propuse;
- ✓ poate fi utilizată ca metodă liberă sau cu indicarea prealabilă a informațiilor așteptate de la elevi.

6. Știu /Vreau să știu/ Am învățat

Tabel cu trei rubrici, pe tablă și în caietele elevilor „Știu /Vreau să știu/ Am învățat”

1. ce știu elevii despre subiect;
2. formularea întrebărilor de către elevi despre subiectul de predat;
3. elaborarea răspunsurilor cu ajutorul textelor, profesorului, altor materiale, notarea lor.

Toată lecția se poate desfășura în jurul tabelului.

Bibliografie:

1. Sorin, Cristea, *Teorii ale învățării. Modele de instruire*, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2005;
2. Dumitru, I. A., *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000;
3. Schean, Ioan, *Gândirea critică: metode active de predare- învățare*, Editura Dacia Educațional, 2004;
4. Cerghit, Ioan, *Metode de învățare*, E.D.P., București, 1980;
5. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/106_112_Strategii%20didactice%20moderne%20utilizate%20la%20orele%20de%20limba%20si%20literatura%20romana.pdf

METODE INOVATIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE- EVALUARE

Prof. Cenușe Elena Ramona
Școala Gimnazială Novaci, Novaci, jud. Gorj

”Mai mult decât a preda, tehnica didactică înseamnă a învăța pentru sine și a facilita învățarea altora.”

Bernat S. (2003)

Fiecare copil are dreptul la educație și la dezvoltare. Indiferent de particularitățile și diferențele individuale, toți copiii trebuie să se poată bucura de educație și instruire. Sarcina școlii este de a forma tânăra generație astfel încât la absolvirea școlii să fie capabilă să-și continue în mod independent cunoștințele și deprinderile intelectuale și practice. Activitatea proprie are o importanță deosebit de mare pentru că numai ce este învățat prin efort propriu este durabil și de calitate.

Limba și literatura română este o disciplină prin studierea căreia se intenționează formarea unor competențe specifice și generale, iar finalitățile sunt următoarele: formarea unui sistem de atitudini, valori și comportamente, formarea unui ansamblu de cunoștințe, formarea unor deprinderi integratoare de exprimare și receptare orală corectă, formarea unor capacități intelectuale, formarea reprezentărilor culturale, stabilirea unor reguli și modele de bază ale comunicării orale și scrise și însușirea unor metode și tehnici de muncă intelectuală. Dacă lecția de limba și literatura română este o unitate didactică structurată în predare-învățare și evaluare, în care informațiile sunt vehiculate de la formator la format, după o strategie care respectă logica educațională, având efecte formative asupra educabilului, metodică predării implică formarea unor deprinderi și abilități.

Definim metoda de învățământ ca fiind o cale, „un drum străbătut deopotrivă de elevi și de profesori, prin care –conform unor principii (didactice), dar și a unor legi (ale învățării) –se înfăptuiesc obiectivele instruirii, adică se însușesc de către elevi cunoștințe de bază și se formează capacități intelectuale și convingeri, în vederea integrării progresive în societate.” (Ion Berca)

Tratarea diferențiată a elevilor este o sarcină a școlii care urmărește valorificarea deplină a tuturor capacităților umane. Pentru aplicarea activității didactice diferențiate e necesară în primul rând, cunoașterea temeinică a fiecărui elev, a puterii sale de muncă, a caracterului și temperamentului

fiecăruia, a familiei, a mediului social și cultural din care provine. Individualizarea și diferențierea încep, de fapt, în momentul în care profesorul își pregătește lecția pentru a doua zi. Cunoscând bine elevii clasei sale știe ce întrebări să pună elevilor dotați, dar și celor mai puțin dotați, făcându-i activi și pe aceștia, dându-le de lucru după puterea lor de muncă.

Scopul activității diferențiate și individualizate nu este de a omogeniza clasa, lucru ce este imposibil, ci de a face activ fiecare elev de a-și însuși minimum de cunoștințe în mod conștient, de a-și ridica nivelul de învățare, de a trece și el pe parcurs în rândul elevilor capabili. A-l învăța pe elev să învețe este scopul cel mai important al învățătorului și principiul de bază al învățării. Diferențierea și individualizarea procedeelelor de lucru se fac nu pentru a scădea exigența față de elevii slabi, ci pentru a obține maximum de randament din partea fiecărui elev. Aceasta înseamnă sporirea muncii independente și diferențiate pentru a-l stimula. Individualizarea activității didactice facilitează progresul școlar, asigură însușirea unor cunoștințe temeinice, desfășurarea activității cu un singur subiect, permite în condiții mai bune și într-un timp mai scurt crearea și consolidarea relației educator-educat, care odată create, favorizează însușirea tehnicii de lucru

Metodele de învățământ (“odos” = cale, drum; “metha” = către, spre) sunt, totodată, mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii, transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

În școala modernă, dimensiunea de bază în funcție de care metodele de învățământ sunt considerate inovative este caracterul lor activ, adică măsura în care sunt capabile să declanșeze angajarea elevilor în activitate, concretă sau mentală, să le stimuleze motivația, capacitățile cognitive și creatoare. Aceste metode inovative se numesc metodele interactive centrate pe elev, acele modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Metodele și tehnicile interactive de grup se clasifică, după funcția principală didactică în

a) **Metode de predare -învățare interactivă în grup:** metoda predării / învățării reciproce (Reciprocal teaching - Palinscar); metoda "mozaicului" (Jigsaw); citirea cuprinzătoare; metoda "Cascadei"(Cascade); metoda învățării pe grupe mici ("STAD-Student Teams Achievement Division"); metoda "turnirului între echipe"("TGT-Teams/Games/Tournaments"); metoda schimbării perechii("Share-Pair Circles"); metoda "Piramidei"; învățarea dramatizată

b) **Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare:** harta cognitivă / conceptuală; matricele; "Lanțurile cognitive"; "Scheletul de pește"; diagrama cauzelor și a efectului;

"Pânza de păianjen"; "Tehnica florii de nufăr"; "Cartonașe luminoase".

c)**Metode de stimulare a creativității:**"Brainstorming"; "Explozia stelară"; "Metoda pălăriilor gânditoare"; "Caruselul"; "Multi-voting"; "Masa rotundă"; interviul de grup; studiul de caz; "Incidentul critic"; "Phillips 6/6"; "Tehnica 6/3/5"; "Controversa creativă"; "Tehnica acvariului"; "Tehnica focus-grup"; "Patru colțuri"; "Metoda Frisco"; Sinectica; "Buzz-groups"; "Metoda Delphi".

d)**Metode de cercetare în grup:**tema / proiectul de cercetare în grup; experimentul pe echipe; portofoliul de grup; SINELG (Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și a Gândirii); Cadranele; "Știu/Vreau să știu/Am învățat"; Mozaicul; Cubul; Inteligențele multiple; Ciorchinele; Turul galeriei; Tehnica Lotus-Floarea de nufăr; Explozia stelară; Metoda FRISCO; Metoda RAI.

Aceste câteva exemple eficiente au fost folosite de mine la clasă și au stârnit interesul elevilor. Astfel, la clasa a V-a am folosit cu succes metoda "Inteligențelor multiple"(8 inteligențe) în elaborarea unui portofoliu colectiv, la unitatea "De-a ce mă joc...", textul suport fiind "Vizită" de I. L. Caragiale. Această activitate, alcătuirea portofoliului și prelucrarea lui, poate fi desfășurată și secvențial, elementele componente putând fi discutate la orele de curs, pe măsură ce sunt elaborate (de la o oră la alta), ca teme diferențiat acordate, nu suplimentar, celor curente. Exemple de cerințe pentru fiecare tip de inteligență:

Tema nr. 1-Realizează un desen, o planșă colorată sau o acuarelă, care să reprezinte scena vizitei, din opera cu același nume a lui Caragiale, așa cum ți-o imaginezi tu ! -Redă, cât mai expresiv, cu ajutorul figurilor geometrice colorate, felul în care îți închipui personajul Ionel, din schița „Vizită...”, de I. L. Caragiale.-Transpune, în relief, din resturi de pânză sau prin colaje, din păpuși sau plastilină, ori din orice alt material pe care-l consideri potrivit, chipul celor trei personaje ale schiței „Vizită”, de I.L. Caragiale, cât mai expresiv posibil.

Tema nr. 2-Imaginează-ți că ai ocazia de a dialoga cu Ionel, personajul principal al lecturii studiate de tine. Este în „toane bune” și e dispus să-ți dea atenție. Alege-ți un coleg, despre care știi că este bun interpret al textelor compuse !-Compuneți, împreună, o suită de minimum zece întrebări, pe care să i le adresați maiorașului, legate de comportamentul său în timpul vizitei amicului mamei sale, cu ocazia onomasticii cu bucluc !-Numerotați-le, în ordinea pe care o considerați logică, respectând un anumit plan (de exemplu, în ordinea năzbâtiilor săvârșite de el, sau cea a interesului vostru personal, adică...după cum vi se pare mai interesant...).

Tema nr.3-Ce alte variante ale întrebărilor formulate de colegii voștri puteți oferi, care vi se par mai clare sau mai nuanțate, pentru a afla cât mai multe de la Ionel, despre el însuși?-Ajutați-i pe

colegii voștri cu aprecieri și noi întrebări, pe care să i le adreseze năzdrăvanului Ionel.

Tema nr.4-Imaginează-ți că ai devenit, prin miracol, chiar Ionel, personajul lecturii studiate !-Răspunde, în scris, întrebărilor formulate de colegii tăi, încercând să-ți închipui cum ar (ai) fi gândit sau reacționat, ca adevărat erou al schiței lui Caragiale. Alege-ți un ajutor în această activitate, bun interpret al răspunsurilor formulate împreună, care să poată interpreta cât mai sugestiv textul cu răspunsurile tale, „regizând” împreună modul de reprezentare !

Tema nr.5-Închipuindu-vă că sunteți chiar pe personajul principal al schiței lui Caragiale, Ionel, compuneți, pe o pagină –o pagină și jumătate, un eseu, monologul eroului, prin care acesta își arată, în mod direct, toată lipsa de bun simț ce l-a transformat într-un simbol al proastei educații !-Imaginați, din punctul lui de vedere, posibilele motive care l-au determinat să aibă un asemenea comportament, în timpul vizitei.

Tema nr.6-Bazându-vă pe propria putere de a judeca, ori chiar consultându-vă părinții, prietenii, colegii (facultativ), scrieți o suită de cel puțin zece sugestii, sfaturi, pe care le-ați adresa doamnei Popescu, în vederea transformării micului ”terrorist” al celorlalți, Ionel, într-un „băiat bun” !-Imaginați soluții care ar viza-o chiar pe mama eroului.-Numerotați-le ! Colorați măsura considerată ca fiind ideală.

Tema nr.7-Alcătuiește un colaj, din imagini din viața plantelor și a animalelor, care să oglindească ideea de armonie, echilibru, frumusețe, folosind decupaje, reproduceri de pe internet. Însoțește-le cu mici comentarii personale !-Alcătuiește un colaj cu imagini din viața plantelor și a animalelor, care să oglindească ideea de dezechilibru, folosind decupaje, reproduceri de pe internet. Exprimă-ți, alăturat, punctul de vedere, o impresie, o constatare pe care imaginile ți-o sugerează !

Tema nr.8-Imaginează-ți că ești chiar dna Popescu (sau musafirul ei), personaj al schiței „Vizită...”, de I. L. Caragiale ! Scrie, pe cel mult o pagină și jumătate, pentru colegii tăi mai mici, din clasa a IV-a, un eseu cu titlul „Pagină de jurnal”, în care să dezvălui, din perspectiva acesteia (acestuia), sub formă monologată, impresiile, cu privire la ziua sărbătoririi lui Ionel !

Metodele inovative de învățare au mult mai mare succes la elevi, le captează atenția și le stârnesc interesul pe o perioadă mai mare de timp. Metoda folosită pentru a-i face să conștientizeze efectele negative ale comportamentului lui Ionel a avut mare succes, temele au fost primite și rezolvate cu entuziasm, de aceea consider ca astfel de metode, folosite la clasă în procesul de predare -învățare – evaluare, sunt mai utile, mai eficiente în crearea competențelor –cheie în comportamentul elevilor și în pregătirea lor pentru viață.

Bibliografie:

1. Bernat, S. *Tehnica învățării eficiente*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003.
2. Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., *Metode interactive de grup*, Ed. Arves, 2002.
3. Cerghit, I. *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
4. Fetescu, Vasile, *Preocupări pedagogice*, Spiru Haret, Iași, 1995.
5. Ionescu, M., Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
6. Moise, C. *Concepte didactice fundamentale*, Ankarom, Iași, 1996.
7. Nicolae, Constantin Matei, *Educarea capacităților creatoare în procesul de învățământ*, București, EDP, 1982.
8. Pamfil, Alina, *Didactica literaturii. Reorientări*, București, Art, 2016.
9. Sânmihăian, Florentina, *O didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev*, București, Art, 2014.

L'IMPORTANCE DES STRATEGIES DIDACTIQUES NOUVELLES DANS L'ENSEIGNEMENT DU FLE A LA PRIMAIRE

Prof. Chenaru Cristina

Școala Gimnazială "P. H. Zangopol" Buzău, jud. Buzău

La didactique traditionnelle est remplacée avec des stratégies qui appartiennent à la didactique nouvelle, celle qui met en évidence l'élève et qui lui donne plusieurs rôles dans les actes d'apprentissage, qui le veut au centre du système éducatif, qui fait de lui l'acteur principal de la pièce qui est jouée chaque jour au théâtre de l'enseignement.

À partir de l'idée que la classe d'élèves est comme une organisation, comme une entreprise où il y a des règles qu'il faut respecter, on assiste à beaucoup de situations où les règles sont négociées, où les élèves essayent toujours de les tourner. En ce cas, il faut faire appel aux stratégies que l'enseignant doit utiliser selon le système didactique institué.

Au moment où les apprenants de la primaire se substituent aux formes classiques de l'enseignement et du travail scolaire, l'enseignant doit trouver des stratégies nouvelles. Selon l'âge des élèves (9-10 ans), le programme (de 8 à 12 heures du matin), la matière l'enseignée (FLE), il y a beaucoup de stratégies didactiques qui font que la leçon soit interactive.

Ainsi, les exercices traditionnels comme la récitation par coeur, l'analyse grammaticale, la dictée, la lecture à haute voix d'un texte sont remplacées par des exercices modernes: classements graphiques, questionnaires, recherches. Quant aux stratégies d'évaluation, on assiste à une grande transformation qu'on utilisé dans la classe de FLE: il y a des questions à choix multiples, des tests de connaissances standardisés, des grilles d'observation.

Au moment où la leçon a commencé, l'élève petit est sollicité en permanence, il répond aux questions, il pose lui-même des questions pour clarifier les informations qu'il n'a pas comprises. Dans cette interaction il faut respecter des règles comme: la demande de la parole ou il faut attendre l'autorisation du professeur de dire quelque chose, ce qui est difficile à la primaire, si on n'impose pas de règles.

Quant aux stratégies de donner le travail pour la maison il faut préciser quelques aspects: l'enseignant doit alterner rapidement des tâches courtes parce que si la tâche se prolonge, les élèves de

la primaire s'ennuient ou se démobilisent. De cette manière, pour détenir le contrôle de la classe, l'enseignant doit changer d'activité tout le temps.

Une autre stratégie que l'apprenant doit utiliser en classe de FLE est celle qui se rapporte au fait que les tâches soient relativement faciles. Si celles-ci sont difficiles, les apprenants auront immédiatement un blockage, ils trouveront autre chose à faire, ils vont regarder par la fenêtre, ils vont s'adresser à leur voisin. C'est pourquoi, pour éviter cela, l'enseignant de FLE doit trouver une tâche que les élèves puissent résoudre sans faire appel tout le temps à un aide.

Il faut préciser un autre aspect des stratégies nouvelles dans la classe de FLE, celui par lequel on peut aborder la technique du projet. Celle-ci donne la possibilité à toutes les catégories d'élèves de s'impliquer: ceux qui sont plus actifs et plus motivés auront des tâches plus difficiles comme celle de faire une présentation de soi, de sa famille, de son école, un enregistrement sonore (avec sa voix) d'une chanson apprise en français. Puis, les élèves plus lents ou inactifs peuvent être impliqués, en leur sollicitant de faire une carte de vœux ou un petit dessin à partir d'un sujet donné. De cette manière, quand on réunit tous les produits finals du projet on aura la satisfaction que tous les élèves y ont participé et ils seront, à leur tour, satisfaits de leur travail réussi.

Donc, comme une conclusion, les didactiques nouvelles sont nées d'une critique des didactiques traditionnelles et la nouveauté se caractérise par certains aspects:

- l'accent qui doit être mis sur la progressivité des connaissances acquises à travers les interactions sociales entre les élèves,
- le respect de la diversité des personnalités et des cultures,
- l'accent est mis aussi sur l'autonomie de l'enfant, sur sa motivation,
- on insiste sur l'importance de la valorisation de la coopération entre les élèves,
- l'importance qu'on attribue au développement personnel, à l'inventivité, à la créativité, à l'originalité.

Tout cela apporte les acteurs de l'éducation dans une multitude de projets et de possibilités, les élèves sont au centre de ce développement nouveau et qui met l'accent au travail intellectuel constructif.

Bibliographie:

1. Philippe Perrenoud, *Nouvelles didactiques et stratégies des élèves face au travail scolaire*, Faculté de psychologie et de sciences de l'éducation, Université de Genève, 1988

ACTIVITĂȚILE DE TIP NONFORMAL ȘI INFORMAL ȘI ROLUL ACESTORA ÎN VIAȚA EDUCABILILOR. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

Prof. Chiriță Cristiana-Daniela

Școala Gimnazială Nr. 1 Străoane, Străoane, jud. Vrancea

Învățarea pe tot parcursul vieții (în engleză lifelong learning) cuprinde „toate activitățile de învățare pe care o persoană le experimentează în contexte formale sau informale, non-formale în scopul de a își îmbogăți cunoașterea, de a-și dezvolta deprinderile și competențele, din perspectivă personală, civică, socială sau profesională”.

Altfel spus, toate influențele și acțiunile educative care intervin în viața individului, în mod organizat și structurat (în conformitate cu anumite norme generale și pedagogice, desfășurate într-un cadru instituționalizat) sau, dimpotrivă, în mod spontan (întâmplător, difuz, neoficial), sunt reunite sub denumirea de forme ale educației.

Privite din perspectiva educației permanente, cele două forme de educație, cea nonformală și informală, trebuie să beneficieze de un caracter atractiv și adaptativ.

Educația nonformală a fost definită de către J. Kleis (1973) drept “orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplină impusă, efectuarea temelor etc.)” (p.6)

Influențele educației nonformale se exercită fie prin mijloace și instituții tradiționale (familia, organizații de tineret, case de cultură și tehnică, muzee, teatre, cinematografe, biblioteci, universități populare, excursii, expoziții, formații cultural-artistice etc.), fie prin intermediul mass-media.

Educația informală se referă la experiențele zilnice ce nu sunt planificate sau organizate și conduc către o învățare informală. Când aceste ”experiențe sunt interpretate de către cei mai în vârstă sau de către membrii comunității ele se constituie în educație informală.” (Idem, p. 3-4).

Educația informală este procesul care se întinde pe toată durata vieții, prin care individul dobândește informații, își formează priceperi și deprinderi, își structurează convingerile și atitudinile, se dezvoltă, prin intermediul experiențelor cotidiene.

Un exemplu de educație informală este atunci când copiii învață să vorbească. Ei reușesc acest lucru prin ascultare și imitare. Părinții corectează spontan greșelile de pronunție ale acestora, de multe ori silabisind fără intenție și încurajând vorbirea corectă. La fel se întâmplă când părintele sau educatorul analizează împreună cu copiii experiențele zilnice petrecute în viața acestuia.

În mediul școlar, activitățile de învățare capătă diverse forme: formale și nonformale, cele din urmă fiind necesare pentru a observa în mod sistematic conduita copiilor și în afara sălii de clasă. Activitățile extrașcolare contribuie la dezvoltarea gândirii, a priceperilor și înclinațiilor, respectiv la petrecerea timpului liber într-un mod planificat și rațional. Acestea creează un mediu prielnic pentru socializare, construirea unor valori personale și responsabilizării.

În școala românească, preocupată de formarea competențelor subiecților pentru adaptarea la lumea contemporană în continuă schimbare și diversitate, activitățile extrașcolare se distribuie într-un evantai unde se răgăsesc o varietate de forme de organizare. Dintre activitățile realizate se pot menționa:

Serbarea este cea mai cunoscută formă care presupune organizarea și prezentarea formațiilor artistice, sub formă de dansatori, actori, soliști etc., cu principalul obiectiv de a consolida cunoștințele acumulate pe parcursul procesului educațional. Acest tip de activitate se poate desfășura ori de câte ori se simte nevoia, având un rol formativ și menirea de a apela la sensibilizarea copiilor. Printre serbările desfășurate, pot aminti cu drag următoarele teme de serbări: „Toamna aurie”, „Moș Crăciun ce drag ne ești”, „Iepurașul și ouăle de Paști”, „Carnavalul primăverii”, „În lumea poveștilor” etc. Serbările au menirea de a nuanța viața copiilor și de a îi stimula obținerea performanțelor, deoarece, așa cum subliniază și Agoston-Vas (2012), acestea provoacă o stare accentuată de veselie și bună dispoziție, care influențează în bine starea organismului.

Excursiile și drumețiile reprezintă pentru copii răsplata unei lungi activități de învățare în cadrul cărora aceștia pot cultiva noi și valoroase informații, îmbogățind astfel nu doar nivelul informațional, ci și sfera afectivă. Excursiile întreprinse au vizat locuri unde copiii și-au putut dezvolta conduita moral-civică, dar și asimilare unor noi cunoștințe adaptate vârstei lor. Printre aceste locuri se pot aminti florăria orașului, Salina Slănic-Moldova, Piața Sfatului din Brașov, Faleză Dunării din Galați, Portul Mangalia, Sediul Pompierilor și a Poliției, drumeții prin pădure, destinații în care s-a vizat formarea unor multitudini de deprinderi, precum cele de comportare civilizată, de igienă, de apărare etc. După excursiile întreprinse, pentru a fixa cunoștințele, am îndrumat copiii spre a realiza imaginea realității prin activități de pictură, desen, modelaj, jocuri de creație etc.

În activitățile întreprinse în programul extrașcolar „Școala altfel” am urmărit implicarea atât a tuturor copiilor, cât și a părinților, zilele fiind nelipsite de aceștia. Pot menționa faptul că acestea au fost organizate și planificate astfel încât să fie specifice zonei, adaptate posibilităților și să corespundă realelor nevoi și interese.

În cadrul acestora, am realizat multe ateliere de creație, pictură, activități de tip outdoor, sportive, culturale, schimburi de experiență, ora de lectură etc. Acest program trebuie valorizat la potențialul său maxim, fiind un mod atractiv și ludic de a învăța și pregăti copiii pentru adultul de mâine, printr-o abordare inovatoare și creativă.

Vizitele la muzee, obiective istorice (monumente) au reprezentat cale de a afla, prețui și promova valorile culturale și istorice ale țării. Prin vizita întreprinsă la Mausoleul Mărășești, copiii au aflat despre victoria trupelor care au luptat în Primul Război Mondial, iar ulterior vizitelor, ajunși în unitate, am organizat expoziții pe această temă, unde cei mici au desenat obiectivul turistic vizitate, ceea ce i-au impresionat, au compus poezii sau au realizat ofrande.

Spectacolele de teatru contribuie la orientarea perspectivelor copiilor spre domenii de activitate precum cele artistice: de muzică, dans, actorie, poezie etc. Piesa interpretată poate reprezenta pentru copii un flux continuu de informare și de cunoaștere, fiind surprinși și antrenați prin schimbările poziției, a tonului, mimicii etc.

Cu siguranță, una dintre cele mai plăcute și distractive forme de activitate extrașcolară, este și rămâne pentru educabili, **sărbătorile și aniversările**, unde se creează un climat destins, lipsit de formalitate și presărat cu dansuri, cântece, joacă și bună dispoziție.

Totalitatea acestor forme de organizare a activităților extracurriculare, au vizat dezvoltarea unor conduite solide, fiind în principal o sursă de interacțiune între copii, dar contribuind totodată și la formarea unor valori, a asimilării de noi informații și la dezvoltarea cooperării, responsabilității, respectivului față de semenii. Acestea au format comportamente sănătoase, constituind sursa de interacțiune dintre elevi, contribuind la dezvoltarea capacității de dialog și cooperare și la cultivarea respectului față de sine și față de ceilalți.

Se poate concluda prin a spune că multitudinea acestor forme de organizare depend în cea mai mare măsură de măiestria și deschiderea cadrului didactic, de resursele disponibile și iubirea pentru copiii spre a le stimula creativitatea, curiozitatea și de a îi pregăti pentru integrarea în societate prin oferirea unei educații de calitate.

Bibliografie:

1. Dumitru, Gherghina, Simiciuc, Elena, Dănila, Ioan, Popescu, Marin, *Activități extracurriculare și extrașcolare. Îndrumător metodic.*, Editura Didactica Nova, 2009;
2. Agoston-Vas, R., Căltun, A., *Serbările în educație*. Editura D.P.H., 2012;
3. Zaki, D., *Formal, Non-formal and Informal Education: Concepts/Applicability*. În: Cooperative Networks in Physics Education – Conference Proceedings, 173. New York: American Institute of Physics, 1988, pp. 300-315. Pe: <http://techne-dib.com.br/downloads/6.pdf> (Accesat la 04.04.2021);
4. Ivlampie, I., *Stiluri de viață și dinamica lor*. În: Communication and Argumentation in the Public Sphere, nr. 2, 2007, pp. 323-328.

ROLUL METODELOR INTERACTIVE ÎN PREDAREA ISTORIEI

Prof. Chiriță Cristina

Școala Gimnazială ”Vlaicu Vodă” Slatina, jud. Olt

Rolul învățământului actual este acela de a forma un tineret bine dotat, cu capacități raționale, deschis către autocunoaștere și autoperfecționare. Dascălul este dator să urmărească în ce măsură învățarea elevilor săi este motivată și să intervină în mod adecvat și oportun pentru asigurarea succesului la învățatură a fiecărui elev.

Cunoștințele asimilate de elevi trebuie să fie rezultatul participării active și conștiente în procesul învățării. Acumularea activă a cunoștințelor se realizează prin deprinderea elevilor cu metode de învățare, procedee și tehnici de muncă intelectuală, dar și prin dezvoltarea capacităților intelectuale, operațiilor mentale, inteligenței și creativității.

Se cunoaște faptul că în structura colectivelor de elevi sunt întâlnite extrem de variate personalități, copii ce provin din medii de viață diferite din punct de vedere socio-cultural, unii dotați cu inteligență deosebită ce prezintă preocupare și interes permanent față de actul de învățare, copii de nivel mediu cu o dezvoltare intelectuală ce le permite asimilarea cunoștințelor de bază cu posibilități de a aspira uneori către vârf, dar și copii care se găsesc la limita dotării intelectuale, al căror coeficient de inteligență nu le permite asimilarea cunoștințelor de baza decât după lungi și insistente eforturi.

La noi, trecerea de la metodele tradiționale la cele active s-a produs, cel puțin la nivel formal. Există riscul fetișizării celor din urmă și condamnării primelor. Consider că pentru asigurarea eficienței la orele de curs trebuie îmbinate cele două tipuri de metodă, într-un demers didactic coerent. Utilizarea în exces a metodelor moderne poate avea efecte negative pe termen lung. Ele nu măresc potențialul cognitiv și achizițiile elevilor. Utilizându-le permanent la clasă, nu vom putea transmite conținuturi științifice corecte și riguroase. În plus, trebuie ținut cont și de nivelul clasei la care predăm: în condițiile unui învățământ de masă, deseori rezidual, este necesară fixarea clară a unor conținuturi, pe care elevii nu le-ar putea distinge prin joc. O altă limită a metodelor active constă în caracterul lor discontinuu, ele neoferind un feedback individual, ci unul de grup. În consecință, evaluarea este inconstantă, deseori subiectivă, iar munca individuală nu se poate cuantifica/măsura. Deseori cronofage, solicitând o perioadă lungă de pregătire și de aplicare, nu au întotdeauna rezultate previzibile, putând înșela

așteptările educatorului și ale educatului.

Strategiile centrate pe elev sunt absolut necesare în prezent. Ele feresc actul didactic de rutină și de monotonie. Metodele activ-participative și de gândire critică stimulează creativitatea, dezvoltă spiritul de echipă și cel de competiție.

O altă calitate a metodelor active este stimularea proceselor reflexive și critice/autocritice, contracarând superficialitatea, neseriozitatea, banalitatea. Trebuie cultivate în elevi gândirea pozitivă și cea realistă, în așa manieră încât să capete conștiința nemediată a propriei valori. Climatul la orele active este dezinhibat, plăcut, atractiv, mai ales când sunt predate conținuturi noi și elevii sunt mânați de interesul de a-și îmbogăți achizițiile. Nu trebuie uitat nici aspectul social, mediul în care se dezvoltă tinerii, astfel încât elevul să nu simtă că între lumea din jur și școală este o barieră de netrecut.

Metodele de intercunoaștere - petalele, blazonul, acvariul -sau cele de deschidere a lecției - brainstormingul, creează un climat emoțional, elevul exprimându-și opiniile personale sau corelând experiența lui de viață cu cea a colegilor, a personajelor din lecturile preferate. Influența profesorului asupra elevului se exercită în putere de persuasiune, de determinare, de antrenare activă în situații și acțiuni. Modelul interacțional accentuează influența directă și indirectă a profesorului, fie prin integrarea sa în grup, fie prin dominare. Voi ilustra câteva dintre metodele centrate pe elev, a căror aplicare a avut eficiență la orele mele:

Metoda cubului

Metoda cubului presupune explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective, permițând abordarea complexă și integratoare a unei teme.

Sunt recomandate următoarele etape:

1. Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.

2. Anunțarea subiectului pus în discuție.

3. Împărțirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinței de pe una din fețele cubului. Există mai multe modalități de stabilire a celor șase grupuri. Modul de distribuire a perspectivei este decis de profesor, în funcție de timpul pe care îl are la dispoziție, de cât de bine cunoaște colectivul de elevi. Distribuirea perspectivelor se poate face aleator; fiecare grupa rostogolește cubul și primește ca sarcină de lucru perspectiva care pică cu fața în sus. Chiar profesorul poate atribui fiecărui grup o perspectivă.

4. Redactarea finală și împărțirea ei celorlalte grupe.

5. Afișarea formei finale pe tablă sau pe pereții clasei.

În continuare, voi descrie modul în care aceasta metoda poate fi folosită la lecția „Renașterea artistică”, studiată de către elevi în clasa a IX-a.

APLICAȚII:

I. DESCRIE operele de artă ale antichității, respectiv ale Renașterii, pe care le aveți în imagine.

II. COMPARĂ operele de artă ale antichității și ale Renașterii. Distinge asemănări, respectiv deosebiri.

III. ASOCIAZĂ. La ce te gândești privind aceste opere de artă? Cui se adresează operele de artă din imagine? Ce caracter au aceste opere de artă?

IV. ANALIZEAZĂ. Care sunt materialele utilizate pentru realizarea operelor de artă? Care sunt tehnicile folosite de artiști în realizarea operelor de artă?

V. APLICĂ. Identificați elemente ale operelor de artă ale antichității și Renașterii care se regăsesc în arta modernă sau contemporană.

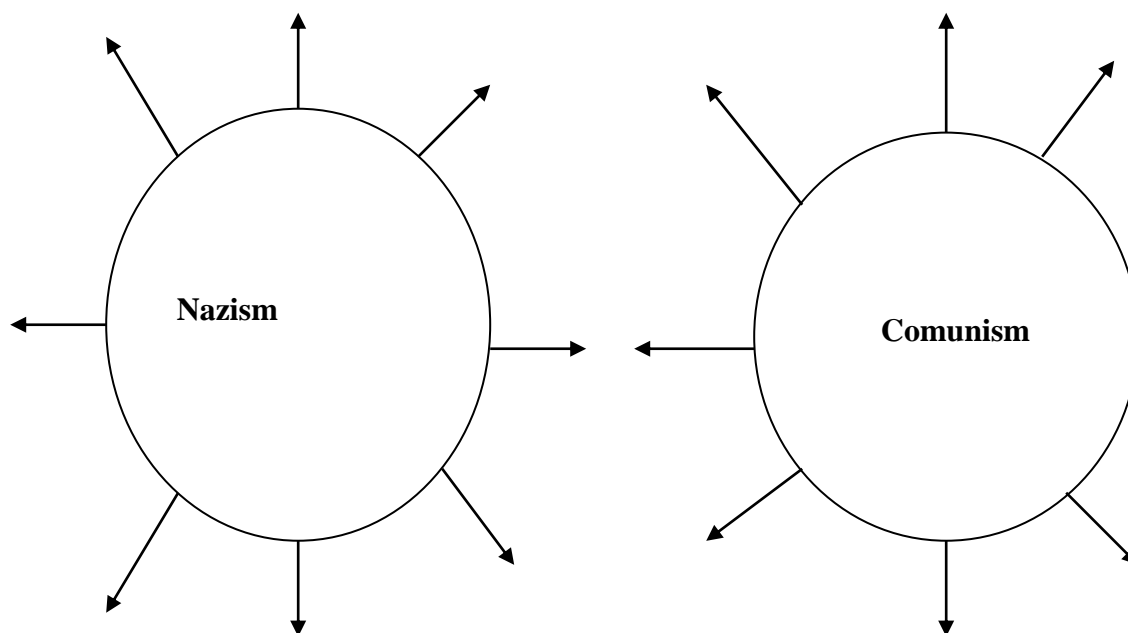
VI. ARGUMENTEAZĂ, PRO SAU CONTRA. Ia atitudine și listează o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale.

Soarele ideilor

Soarele ideilor este o metodă, relativ simplă, care se poate aplica la lecția „Regimuri totalitare în perioada interbelică”(clasa a IX-a), pentru a evidenția trăsăturile fascismului, nazismului sau comunismului.

Diagrama Venn

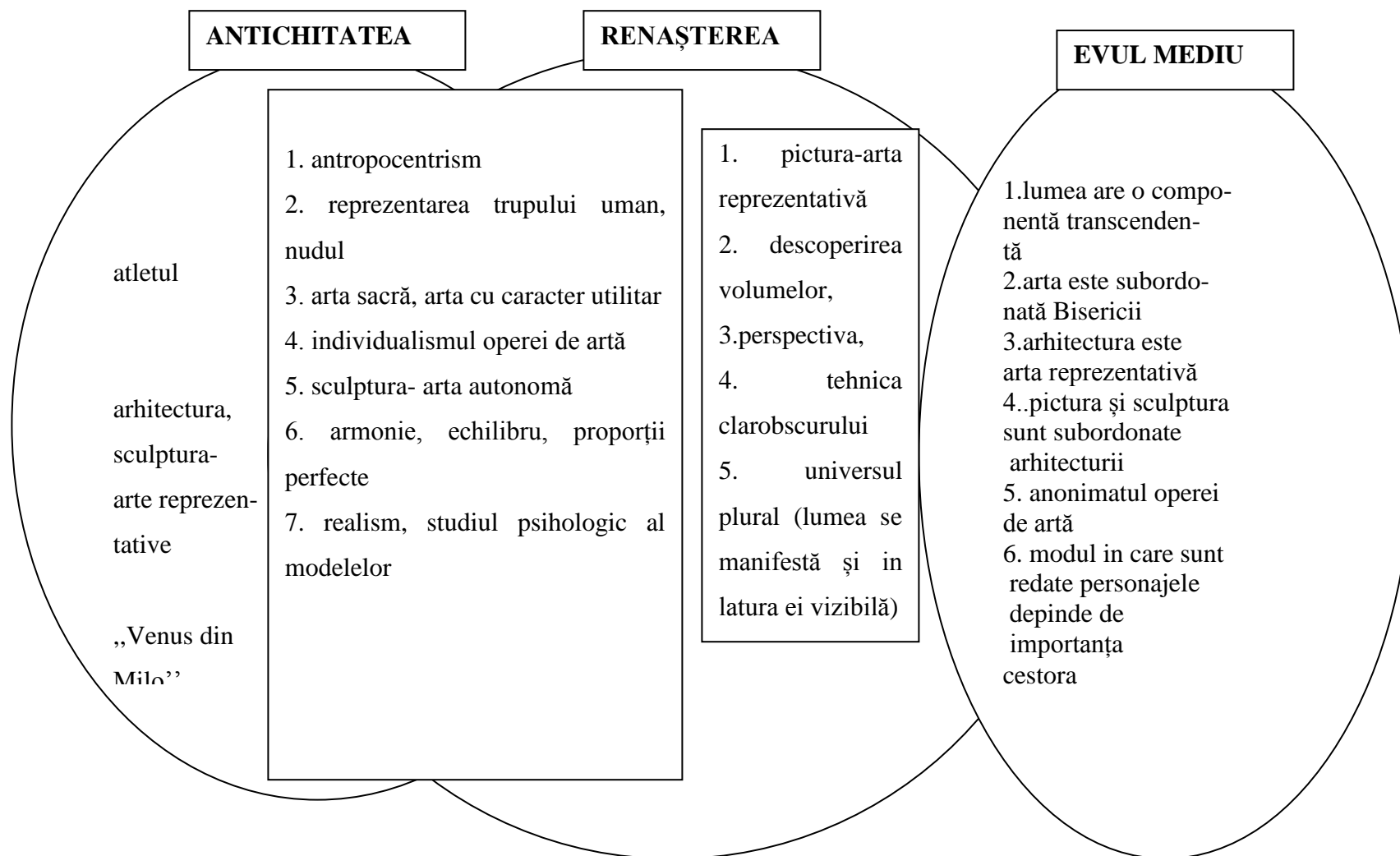
Această metodă poate fi folosită pentru a evidenția trăsături comune și deosebiri între două probleme care sunt studiate de către elevi. La lecția Renașterea artistică, studiată în clasa a IX-a, poate fi utilizată diagrama Venn, pentru a demonstra că arta Renașterii a însemnat reîntoarcerea la valorile culturale ale antichității greco – romane.

SOARELE IDEILOR

- partid unic
- cultul personalității
- lichidarea opozițiilor
- încălcarea drepturilor și libertăților cetățenești
- rasism, antisemitism
- crearea „omului nou”
- naționalism
- planificarea economică

- partid unic
- cultul personalității
- lichidarea opozițiilor
- încălcarea drepturilor și libertăților cetățenești
- crearea „omului nou”
- industrializare forțată
- colectivizare forțată
- planificare economică

Consider că aplicarea acestor tehnici pretinde selecție și plasticitate, remodelare și combinare creativă. Mai totdeauna, profesorul asociază metoda activă cu munca pe grupe, cu învățarea prin cooperare. Dar metoda activă operează cu două categorii de tehnici: una care implică elevul, individuală, alta care implică elevii, colectivă. Printre cele care implică individual elevul se numără: rezolvarea individuală a unor sarcini de lucru ce necesită lectura și reflecția asupra lor și a textului implicit, răspunsuri orale eseuri, compuneri.

Prin suprasolicitare, metodele active pot deveni plictisitoare. Cultul pentru metoda activă stârnește de multe ori rizibilul. Unele tehnici, total inadecvate unei discipline, sunt preluate cu dezinvoltură, trunchiate, lipsite de miez, în așa fel încât eșecul este previzibil. În condițiile în care elevul de azi nu mai este interesat de lectură, a-l bombardă cu tehnici caraghioase, pentru a-l atrage, constituie maximul de pedanterie pedagogică.

Activitatea centrată pe elev vizează structurarea de capacități și formarea de atitudini pozitive față de munca intelectuală și față de colegi. Toți elevii în cadrul grupului sunt responsabilizați să ia parte la ceva ce se naște prin propriile eforturi. Însă, acest ceva trebuie bine orientat, prin sarcini de lucru precise. După finalizarea activității elevilor, profesorul trebuie să sintetizeze/sistematizeze produsul finit, în așa fel încât respondenții să aibă cuantificată valoarea propriei munci. Teoretic, participarea arată acceptarea, împărtășirea ideilor, strategiilor la nivel de grup, toate constituindu-se în motive pentru implicarea în acțiunile acestuia. Nu despre rezolvarea sarcinilor curente de învățare este vorba, ci de rezolvarea problemelor ținând de conducerea procesului de predare-învățare-evaluare.

Bibliografie:

1. Dinulescu, Constanțiu, *Didactica istoriei*, Editura Universitaria ,Craiova, 2007;
2. Păun, Ștefan, *Didactica istoriei*, Editura Corint ,București, 2007;
3. Roaită, Alice Ionela, *Didactica istoriei. Un manual pentru profesorul de istorie*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura Pararela 45, Pitești, 2012;
4. Tănase, Gheorghe, *Metodica predării-învățării istoriei*, Editura Spiru Haret, Iași, 1996.

NEOMODERNISMUL. NICHITA STĂNESCU – LEOAICĂ TÂNĂRĂ, IUBIREA

Prof. Cichi Ani Felicia

Liceul Tehnologic Economic „Virgil Madgearu”, Iași, jud. Iași

În prealabil, elevii vor audia fișierele audio existente la următoarele link-uri:

<https://www.youtube.com/watch?v=jkj6ZlrcM-U>

<https://www.youtube.com/watch?v=OANKZ2YIyOU>

<https://www.youtube.com/watch?v=368XAgmQWno>

Proiect de lecție

Profesor: Cichi Ani Felicia

Școala: Liceul Tehnologic Economic „Virgil Madgearu”, Iași

Clasa: a XII a

Nivelul clasei: mediu

Obiectul de învățământ: Limba și literatură română

Subiectul lecției: Neomodernismul. Nichita Stănescu – *Leoaică tânără, iubirea*

Tipul lecției: mixtă

Competențe generale:

- Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și producerea mesajelor în diferite situații de comunicare.
- Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare
- Argumentarea în scris și oral a propriilor opinii în diverse situații de comunicare.

Competențe specifice:

- Folosirea unor tehnici variate pentru analiza în detaliu a unor texte literare diverse;
- Evidențierea unor posibilități diferite de interpretare a aceluiași text în funcție de mai multe perspective de lectură;
- Folosirea adecvată a strategiilor de comunicare orală în monolog și dialog;
- Aplicarea cunoștințelor de limbă în studiul și interpretarea textelor literare;

Categoria de lecție: Lecția de transmitere și însușire de noi cunoștințe

Varianta de lecție: Lecția bazată pe activitate frontală, independentă, organizată pe grupe (învățarea prin cooperare)

Obiectivele operaționale:

La sfârșitul lecției elevii vor putea:

- O1- să enumere trăsăturile curentului neomodernist;
- O2- să încadreze textul în universul poetic al lui Nichita Stănescu;
- O3- să exprime corespondențele posibile între titlu și text, valorificând învățarea prin cooperare;
- O4- să circumscrie nivelul fonematic, sintactic și semantic al textului, valorificând exemplele particulare analizate împreună cu

profesorul;

Resurse educaționale:

- a) Textul literar Nichita Stănescu – *Leoaică tânără, iubirea*;
- b) Capacitățile receptive normale ale elevilor;
- c) Timp la dispoziție: 50 minute

Strategia didactică:

Tipul de experiență de învățare: cooperativă

Sistemul metodologic: tehnica răspunsului subiectiv, tehnica imersiunii în subiect, lectura expresivă, conversația euristică, problematizarea, învățarea prin cooperare, explicația, reflecția individuală.

Sistemul mijloacelor de învățământ: *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a XII-a, Adrian Costache, Florin Ioniță,

M.N. Lascăr, Adrian Săvoiu, Art grup editorial, 2008; laptop; videoproiector; prezentare power-point; fișe de lucru; tabla; creta.

Dificultăți anticipate:

- este posibil ca elevii să întâmpine dificultăți în înțelegerea textului, dat fiind că poezia aparține neomodernismului, curent literar necunoscut elevilor până acum. Astfel, semnificația globală a textului nu se va baza integral pe observațiile elevilor.

- elevii care necesită o tratare diferențiată vor fi monitorizați în mod particular și vor primi sarcini adaptate posibilităților lor.

Forma de organizare a activității elevilor: activitatea frontală, alternativ cu activitatea independentă și pe grupe.

Material bibliografic:

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*. Editura Paralela 45, 2003;

Parfene, Constantin, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală*, Editura Polirom, 1999;

Goia, Vistian; Drăgotoiu, Ion, *Metodica predării limbii și literaturii române*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1995;

Goia, Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002.

Desfășurarea lecției

Etapele activității didactice	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Obiective operaționale	Evaluarea activității și alte observații
Organizarea activității	Notez absențele în catalog. Verific dacă toți elevii sunt pregătiți pentru începerea orei.	Se pregătesc pentru începerea lecției.		Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor în clasă.
Captarea atenției elevilor/sensibilizarea	Actualizarea cunoștințelor anterioare are la baza metoda cuvintelor – cheie		O ₁	Tehnica imersiunii în subiect.

<p>lor pentru activitate</p>	<p>inițiale: <i>Neomodernism – iubire – Nichita Stănescu - lirism</i>. Prin procedeul întrebare – răspuns se va viza definirea corectă a neomodernismului și descrierea particularităților acestui curent, informații de care elevii vor avea nevoie în analizarea textului propus, cunoștințe despre universul liric stănescian și despre particularitățile receptării genului liric; se inițiază o discuție despre sonoritățile aparte ale poeziei stănesciene, precum și despre principiile definatorii ale creației poetice în viziunea lui Nichita Stănescu, așa cum reies din materialele audio puse la dispoziția elevilor.</p>			<p>Aprecieri verbale, întăriri pozitive.</p>
<p>Studiul noului material: 1.Deschiderea cadrului tematic</p>	<p>enunță tema și obiectivele, trasându-se, astfel, firul lectiei; prezintă <u>sarcinile de învățare</u>: analizarea unui text poetic ce aparține lui Nichita Stănescu –</p>	<p>Sunt atenți la anunțarea titlului lecției și a obiectivelor care vor fi</p>	<p>O₁ O₂</p>	<p>Elevii vor fi sprijiniți în luarea notițelor. Observarea sistematică a activității și a comportamentului</p>

<p>2. Comunicarea temei și a obiectivelor operaționale; lectura și relectura textului Analiza nivelelor fonetic, sintactic și semantic ale textului</p>	<p><u>Leoaică tânără, iubirea</u> – evidențind relația dintre conținutul de sentimente și idei și forma artistică, dintre tematică, motive și mijloacele de realizare a expresivității limbajului – titlu, eu liric și ipostazieri ale acestuia, cuvinte – cheie și câmp semantic, sistem de imagini artistice, particularități stilistice, topica și versificație; identificarea elementelor neomoderniste în textul liric;</p> <p>Profesorul cere elevilor să recitească textul și să încerce să evidențieze nivelurile sonor, sintactic și semantic ale textului sau, cu alte cuvinte, vom evidenția modul în care textul se aude, se construiește și produce sens.</p>	<p>avute în vedere pe tot parcursul lecției. Elevii notează în caiete.</p>	<p>O₁</p> <p>O₁</p> <p>O₃</p>	<p>elevilor în clasă. Verificarea modului în care elevii își elaborează notițele. Răspunsurile elevilor vor fi valorizate și notate pe tablă. Profesorul va face apel la ele, de câte ori lecția o permite.</p> <p>Se va proiecta un material power-point în paralel cu discuția cu elevii.</p> <p>Enunțarea etapelor interpretării.</p> <p>Observarea sistematică a activității și a comportamentului individual și de grup,</p>
--	--	---	--	--

				pe baza fișelor de observație
Dirijarea învățării	<p>Las 2 minute timp pentru a parcurge textul poeziei.</p> <p>prezintă informațiile legate de apariția poeziei, structura volumului, încadrarea în opera lui Nichita Stănescu, în lirica românească, importanța și originalitatea acestui poem;</p> <p>Poezia <u>Leoaică tânără, iubirea</u> aparține volumului <u>O viziune a sentimentelor</u>, apărut în 1964, al doilea după <u>Sensul iubirii</u> (1960). Tema preferată a acestui volum este iubirea. Pentru Nichita, iubirea este o permanenta „întâmplare a ființei”, unicul mod de existență. Dacă tema esențială a operei sale o reprezintă Iubirea cântată prin Logos (Cuvânt), atunci Iubirea este sinonim al Poeziei. Cuvintele devin expresie a sentimentelor, iar discursul poetic se</p>	Elevii evidențiază nivelurile sonor, sintactic și semantic ale textului modul în care textul se aude, se construiește și produce sens.	O ₃ O ₂ O ₄	<p>Se va evalua activitatea fiecărei grupe în parte.</p> <p>Aprecieri verbale asupra modului în care elevii lucrează pe grupe.</p> <p>Notarea răspunsurilor foarte bune.</p> <p>Autoevaluarea</p> <p>Evaluarea orală formativă.</p>

	<p>metamorfozeaza într-un ceremonial erotic.</p> <p>se accentuează caracteristicile creației lirice, în general, cu scopul conștientizării modului special în care trebuie analizată și receptată o astfel de creație;</p> <p>elevii notează pe caietele de clasă informațiile noi despre opera în studiu;</p> <p>- se distribuie fișele de lucru și se explică modul în care vor fi utilizate pe parcursul acestei secvențe: vor fi completate în timpul discuțiilor suscitade de analiza textului; ele cuprind textul poeziei și mai multe cerințe referitoare la analiza secvențelor poetice.</p> <p>- se audiază poezia <u>Leoaică tânără, iubirea</u>;</p> <p>- se analizeaza textul liric conform pașilor descriși în fișa de lucru, activitate în care elevii sunt solicitați</p>		<p>O₅</p> <p>O₆</p>	<p>Observarea sistematică a activității și a comportamentului individual și de grup, pe baza fișelor de observație.</p> <p>Se va audia poezia <u>Leoaică tânără, iubirea</u> utilizând laptopul și videoproiectorul.</p>
--	---	--	---	--

	<p>să re-creeze poezia, să explice, să comenteze, să problematizeze expresia poetică, să identifice tipul procedeele figurative; acest moment se desfășoară ca dialog continuu între profesor și elevi sau elevi - elevi; pe fișele de lucru și pe tablă se consemnează cele mai relevante observații, în mod ordonat, cu semnificațiile implicate de formele identificate; ppt –ul va fi folosit pentru inducerea unei atmosfere specifice poeziilor lui Nichita Stănescu;</p> <p>Prima secvență poetică - idei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - discursul liric se structurează sub forma unei confesiuni a eului liric care mărturisește propria aventură a trăirii sentimentului de iubire; - iubirea ia forma agresivă a unei leoaice, nașterea acestui sentiment surprinde, sperie, tulbură; - verbele dure care definesc 	<p>Sentimentul care se desprinde din versurile acestei poezii e cel de vibrație continuă din momentul în care omul se întâlnește întâmplător și brutal cu iubirea, metamorfozându-se pe sine și întregul univers.</p> <p>Viziunea asupra iubirii este originală: dragostea (abstracțiune) este corporalizată, concretizată, întrupându-se într-o „leoaică tânără”.</p>	<p>O₆</p>	<p>Elevii care necesită o tratare diferențiată vor primi sarcini de lucru adaptate posibilităților lor.</p> <p>Aceștia vor fi permanent monitorizați.</p>
--	--	--	----------------------	---

	<p>intruziunea leoaicei în existența solitară a eului („mi-a sărit”, „mă pândise”, „i-a înfipt”, „m-a mușcat”) subliniază întâlnirea surprinzătoare cu iubirea;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ferocitatea leoaicei lasă urme vizibile; - colții înfipti în față, mușcătura în carnea feței; - pronumele la persoana I sunt mărci clare ale eului liric exprimat; lirica eului; - imagini artistice: vizuale, dinamice și tactile. <p>doua secvență poetică – idei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propria sa metamorfoză declanșează metamorfoza cosmică; - spiritul purificat și aflat în înălțare, în expansiune, are intuiția unei lumi perfecte, cercul fiind un simbol al perfecțiunii; - simțurile exacerbate: văzul se întâlnește cu auzul într-o sinestezie 			
--	--	--	--	--

	<p>tipic simbolistă, traducând ascensiunea eului spre absolut;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tăierea „în două” a curcubeului exprimă refacerea eului; - metafore: „un cerc de-a dura”, „strângere de ape”, „curcubeu tăiat în două”; - ingambamentul conferă cursivitate ideilor; - imagini artistice: vizuale, auditive, dinamice. <p>treia secvență poetică – idei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mâna care nu mai recunoaște vechiul „eu” sugerează transformarea totală a celui care, invadat de forta coplesitoare a iubirii, nu-și mai regăsește sinele anterior; - verbele la prezentul etern, „alunecă”, „trece” și locuțiunile adverbiale „în neștire” și reiterația „înc-o vreme” induc ideea persistenței iubirii în sufletul omului, 			
--	---	--	--	--

	<p>etern îndrăgostit;</p> <ul style="list-style-type: none"> - se creează impresia simetriei între începutul poeziei și finalul acesteia prin repetarea imaginii leoaicei; - metafore: „un deșert în strălucire”, „o leoaică arămie”; epitete: „arămie”, „viclene”, „în neștire”; - imagini artistice: vizuale, tactile, de mișcare. <p>Strofe inegale, versuri inegale, libere și cu rimă împerecheată sau încrucișată, ingambamentul, ritm combinat.</p> <p>Tema iubirii exprimată nuanțat în fiecare secvență poetică.</p> <p>Coordonez această activitate, fac completările necesare.</p>			
<p>Reinterpretarea textului</p>	<p>Vă rog să circumscrieți în final stările pe care textul le desfășoară și devenirea lor.</p> <p>Elevii sunt solicitați să creeze un cvintet despre iubire.</p>	<p>Starea dominantă a textului este evidențiată de către elevi.</p>	<p>O₆ O₇</p>	<p>Aprecieri verbale</p>

Tema pentru acasă	Lucru individual – tema pentru acasă: <i>Realizați un text argumentativ despre iubire de minimum 15 rânduri.</i>	Elevii notează în caiete sarcina de soluționat pentru viitoarea oră de literatură.	O ₇	Reactualizare și sinteză Probă de evaluare orală. Notarea răspunsurilor foarte bune. Interevaluarea
Asigurarea feedback-ului	După rezolvarea sarcinilor primite se insistă asupra informațiilor discutate în această oră și despre modul în care elevii au participat la oră.	Elevii primesc feedback de la profesor, dar îi și oferă acestuia feedback.	O ₇	Aprecieri asupra implicării elevilor în rezolvarea sarcinilor, asupra modului în care ei au colaborat.

Schița lecției

Neomodernismul. Nichita Stănescu – Leoaică tânără, iubirea

Poezia Leoaică tânără, iubirea aparține volumului O viziune a sentimentelor, apărut în 1964, al doilea după Sensul iubirii (1960).

Tema preferată a acestui volum este iubirea. Pentru Nichita, iubirea este o permanentă „întâmplare a ființei”, unicul mod de existență.

Sentimentul care se desprinde din versurile acestei poezii e cel de vibrație continuă din momentul în care omul se întâlnește întâmplător și brutal cu iubirea, metamorfozându-se pe sine și întregul univers.

Viziunea asupra iubirii este originală: dragostea (abstracțiune) este corporalizată, concretizată, întrupându-se într-o „leoaică tânără”.

Prima secvență poetică - idei:

- discursul liric se structurează sub forma unei confesiuni a eului liric care mărturisește propria aventura a trăirii sentimentului de iubire;

- iubirea ia forma agresivă a unei leoaice, nașterea acestui sentiment surprinde, sperie, tulbură;

- verbele dure care definesc intruziunea leoaicei în existența solitară a eului („mi-a sărit”, „mă pândise”, „i-a înfipt”, „m-a mușcat”) subliniază întâlnirea surprinzătoare cu iubirea;

- ferocitatea leoaicei lasă urme vizibile;

- colții înfipti în față, mușcătura în carnea feței;

- pronumele la persoana I sunt mărci clare ale eului liric exprimat; lirica eului;

- imagini artistice: vizuale, dinamice și tactile.

A doua secvență poetică – idei:

- propria sa metamorfoză declanșează metamorfoza cosmică;

- spiritul purificat și aflat în înălțare, în expansiune, are intuiția unei lumi perfecte, cercul fiind un simbol al perfecțiunii;

- simțurile exacerbate: văzul se întâlnește cu auzul într-o sinestezie tipic simbolistă, traducând ascensiunea eului spre absolut;

- tăierea „în două” a curcubeului exprimă refacerea eului;

- metafore: „un cerc de-a dura”, „strângere de ape”, „curcubeu tăiat în două”;

- ingambamentul conferă cursivitate ideilor;

- imagini artistice: vizuale, auditive, dinamice.

A treia secvență poetică – idei:

- mâna care nu mai recunoaște vechiul „eu” sugerează transformarea totală a celui care, invadat de forța copleșitoare a iubirii, nu-și mai regăsește sinele anterior;

- verbele la prezentul etern, „alunecă”, „trece” și locuțiunile adverbiale „în neștire” și reiterația „înc-o vreme” induc ideea

persistenței iubirii în sufletul omului, etern îndrăgostit;

- se creează impresia simetriei între începutul poeziei și finalul acesteia prin repetarea imaginii leoaicei;
- metafore: „un deșert în strălucire”, „o leoaică arămie”; epitete: „arămie”, „viclene”, „în neștire”;
- imagini artistice: vizuale, tactile, de mișcare.

Strofe inegale, versuri inegale, libere și cu rimă împerecheată sau încrucișată, ingambamentul, ritm combinat.

UTILIZAREA PLATFORMELOR EDUCAȚIONALE DE ÎNVĂȚARE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Prof. învă. preprimar Cioban Lucia Maria

Grădinița P.P. Nr.1 Sânnicolau Mare, jud. Timiș

Prof. învă. preprimar Sitaru Iasmina

Grădinița P.P. Nr.1 Sânnicolau Mare, jud. Timiș

Utilizarea instrumentelor IT și a mediilor electronice promovate de TIC pot duce la o îmbunătățire complexă a procesului de învățare. O bună utilizare a acestor instrumente poate eficientiza comunicarea profesor-elev, motivându-i pe cei din urma pentru studiu. Profesorii au posibilitatea să-și diversifice activitatea realizând acea diferențiere mult promovată de didacticieni. Utilizarea instrumentelor TIC in activitatea didactică poate deveni eficientă în măsura în care personalul implicat este un bun utilizator și de asemenea este conștient de modalitatea efectivă de folosire la disciplina predată.

Într-o societate a cărei evoluție, în special tehnologică, cunoaște o accelerare puternică, utilizarea calculatorului în procesul de învățământ devine din ce în ce mai mult o necesitate. Nu trebuie să ignorăm faptul că lucrăm cu generații de elevi care dețin abilități digitale construite implicit, prin practici zilnice, generalizate, aproape obișnuite. „Alfabetizarea” digitală începe de la cele mai fragede vârste, difuz, chiar din familie, și se învață... precum mersul sau vorbirea.

Construirea și utilizarea unor platformelor educaționale adecvate nu poate decât să îmbunătățească procesul de învățare, prin caracteristicile pe care le prezintă astfel de metode:

- Posibilitatea utilizării unei mari varietăți de instrumente;
- Posibilitatea includerii de prezentări grafice;
- Posibilitatea de a viziona împreună live video de pe web;
- Posibilitatea de a invita on-line un formator de oriunde din lume
- Sesiunile de lucru pot fi înregistrate și arhivate, astfel încât elevul poate reveni ori de câte ori consideră că este necesar;
- Elevul își poate organiza și singur modul de învățare, el este cel care alege condițiile de spațiu și timp.

Pentru o utilizare eficientă a platformelor educaționale este necesar să se aibă în vedere câteva aspecte:

- Aprecierea corectă a abilităților inițiale ale elevilor în legătură cu utilizarea instrumentelor IT și mai ales cu lucrul pe astfel de platforme;
- Elaborarea și transmiterea către elevi a unui set de instrucțiuni clare de lucru cu platforma
- Stabilirea clară a sarcinilor ce le revin elevilor;
- Asigurarea necesarului de resurse pentru derularea normală a activității (elaborarea suporturilor de curs și postarea pe platformă, dotarea corespunzătoare hardware și software în sălile destinate activităților, verificarea existenței la domiciliu a unei conexiuni la internet sau facilitarea utilizării unei stații de lucru în cadrul unității școlare).

Utilizarea mediilor virtuale de învățare îl situează pe elev în centrul formării sale, îl menține mereu activ și conduce la: accentuarea studiului individual la elevi; dezvoltarea gândirii analitice, structurate și de profunzime a elevilor; dezvoltarea inițiativei elevilor; situarea celui ce învață (primește cunoștințe) în controlarea procesului de învățare în vederea îmbunătățirii formei de învățământ; formularea succesivă de întrebări de către elev despre cunoștințele pe care le posedă; construirea procesului de asimilare și înțelegere a cunoștințelor pornind de la cel care învață; dezvoltarea spiritului de gândire și de lucru în echipă a elevului.

Pentru a-și atinge scopul mediile de învățare virtuale nu trebuie să se limiteze doar la transferul de cunoștințe pe suport magnetic, prin intermediul Internet-ului. Acestea trebuie să stimuleze motivația și munca individuală a elevului, să genereze probleme și să stimuleze rezolvarea acestora în cadrul grupurilor de discuții etc.

Colaborarea virtuală trebuie să fie, însă, completată cu întâlniri fizice, procesul didactic ce are loc în mediul electronic trebuie completat de comunicarea face-to-face; e bine să știm să comunicăm cu sau prin calculator, dar și cu cei din preajma noastră. Contactul viu, direct, personal cu cei din jur nu poate fi înlocuit plenar niciodată cu nici o tehnică, oricât de performantă ar fi noua tehnologie.

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, în special pentru persoanele active, dinamice, care apreciază interactivitatea.

Platformele e-learning își fac destul de repede loc în sistemul de învățământ deoarece permit utilizarea mai eficientă a resurselor materiale cât și umane. În zilele noastre este din ce în ce mai greu să ai un management al timpului bine definit. De aceea când vine vorba de învățământ și de volumul mare de informație, un sistem digital de management al acestuia ne atrage din ce în ce mai mult.

Avantajele acestui tip de învățare sunt următoarele: accesibilitate, flexibilitate, confortabilitate, utilizatorul putând hotărî singur, data și ora la care se implică în activitatea de

instruire.

Față de sistemul tradițional de învățământ, e-learning-ul prezintă numeroase avantaje:

- independența geografică, mobilitatea – posibilitatea de a accesa conținutul materialului educațional de oriunde și oricând, cu ajutorul computerului personal și a rețelei;
- accesibilitate online – o caracteristică importantă specifică acestui tip de educație, prin care se înțelege accesul la educație prin Internet în timp real, de oriunde și oricând, 24 de ore din 24, 7 zile pe săptămână; nu există dependență de timp;
- prezentare concisă și selectivă a conținutului educațional;
- individualizarea procesului de învățare – fiecare instruit are un ritm și stil propriu de asimilare și se bazează pe un anumit tip de memorie în procesul de învățare (auditivă sau vizuală), parcurgerea cursurilor poate fi făcută treptat și repetat, controlându-și rapid progresele, beneficiind de un feedback rapid și permanent; unii subiecți au un randament mai bun în weekend, alții la primele ore ale dimineții;
- metode pedagogice diverse – programele e-learning trebuie să aibă la bază diverse metode pedagogice, care să ghideze subiecții pe tot parcursul procesului de învățare: la parcurgerea materialelor didactice, la realizarea proiectelor, la evaluarea online și până la certificarea programului, dacă este cazul; o serie de experimente care studiază efectul pe care îl au utilizarea diverselor medii în însușirea cunoștințelor au dus la concluzia că, în general, un material educațional diversificat este reținut în proporție de 80% prin ascultare, vizionare și interactivitate;
- administrarea online – utilizarea sistemelor e-learning necesită asigurarea securității utilizatorilor, înregistrarea acestora, monitorizarea studenților și a serviciilor oferite în rețea;
- costuri reduse de distribuție – software-ul educațional sau soluțiile electronice de învățare nu sunt ieftine. Totuși, costurile lor sunt mai reduse decât cele implicate de o sesiune de învățare “clasică”, deoarece sunt eliminate cheltuielile de deplasare, închirierea spațiilor pentru cursuri, cazarea și masa subiecților;
- timp redus de studiu – în unele cazuri, în funcție de soluția de tehnică adoptată, și timpul poate fi trecut la categoria reducerea costurilor: subiectul nu va întrerupe activitatea profesională pentru a urma un curs, ci va “pierde” doar câteva ore zilnic pentru a învăța online sau offline, pe computer;
- interacțiuni sincrone și asincrone – cele două tipuri de interacțiuni dintre instructori și instruiți se pot completa;
- tehnologii dinamice diverse – acestea permit un feedback pronunțat, în timp real, și evaluări formative și sumative, calitative și cantitative, realizate într-un mod facil și de către evaluatorii cei mai avizați;

- dacă învățământul tradițional este organizat pe grupe de vârstă, cel online este organizat pe subiecte; într-o clasă virtuală pot fi reuniți subiecți de toate vârstele, cu pregătiri diferite, neglijând granițele spațiale.

Dezavantajele educației de tip e-learning sunt:

- rata mare de abandon a studenților – acest tip de educație la distanță necesită eforturi consistente și susținute din partea tuturor participanților la procesul instrucțional. Studenții trebuie să fie extrem de motivați, altfel se instalează fenomenul de abandon școlar care este mult mai frecvent în educația la distanță decât în învățământul tradițional.

După studiile făcute de Rovai [136], există câțiva factori care pot influența abandonul școlar și care pot fi exploatați pentru a limita această tendință:

- prezența – tutorele și studentul trebuie să fie prezenți chiar și într-o comunitate virtuală;
- egalitatea – trebuie să se manifeste prin aceea că tutorele va modera activitatea în așa fel încât toți participanții să aibă oportunitatea de a interveni într-un anumit subiect de discuție;
- grupuri de lucru cât mai mici – care să permită o mai bună împărțire a sarcinilor și activităților;
- stilul de predare și gradul de însușire al cunoștințelor reprezintă un factor important. Aceasta înseamnă folosirea unor formate de cursuri online specifice acestui tip de educație și care să se adapteze cunoștințelor subiecților.

- necesită experiență în domeniul utilizării calculatoarelor – cursanților li se solicită anumite cunoștințe în domeniul IT. În cele mai multe cazuri instalarea unui sistem elearning presupune instalarea de aplicații sau medii adiționale care presupun cunoștințe tehnice suplimentare. Pentru a minimiza acest dezavantaj, clientul poate folosi un browser web. Există cazuri în care această abordare nu este posibilă. În acest caz este necesară modularizarea aplicației, realizarea unui kit de instalare și a unui ghid al utilizatorului. În cazul în care sistemul prezintă o multitudine de funcțiuni care nu sunt modularizate, utilizatorul are rețineri în utilizarea acestora și în consecință, este diminuată eficiența sistemului în sine.

- costuri mari pentru proiectare și întreținere – acestea includ și cheltuieli cu tehnologia, transmiterea informațiilor în rețea, întreținerea echipamentului, producerea materialelor necesare. Comparativ, însă, cu toate costurile pe care le implică procesul educațional clasic, acestea sunt net mai mici.

În prezent, e-learning-ul a devenit o alternativă viabilă la metodele de educație tradiționale, astfel că a fost adoptat de către multe dintre unitățile de învățământ, mai ales datorită avantajelor oferite de posibilitatea instruirii continue sau de cele legate de larga aplicabilitate în cadrul organizațiilor cele mai diverse.

Bibliografie:

1. Mihaela Ilie, Radu Jugureanu, Otilia Ștefania Păcurari, Olimpius Istrate, Emil Dragomirescu, Dana Vlădoiu, **Manual de instruire a profesorilor pentru utilizarea platformelor de elearning**, Editura Litera International, București, 2008;
2. Drăgănescu, M., acad., *Societatea informațională și a cunoașterii. Vectorii societății cunoașterii*, Studiu tematic, Academia Romana, www.academiaromana.ro, 2001;

SINCRON VERSUS ASINCRON

Prof. Ciobanu Nicoleta

Școala Gimnazială “Galeșu”, Brăduleț, jud. Argeș

Folosirea unei singure platforme pentru școala online, alternarea predării sincrone cu cea asincronă, respectarea pauzelor pentru elevi și adaptarea predării la posibilitățile tehnice ale profesorilor – toate acestea sunt pe cea mai nouă listă de recomandări trimisă de Ministerul Educației către toate școlile. Ministerul Educației recomandă și **„alternarea predării sincrone cu cea asincronă, astfel încât un elev să nu fie nevoit să petreacă foarte mult timp conectate în fața dispozitivelor”**. Iar elevii ar trebui să știe din timp cum se va desfășura ora, iar pauzele să fie respectate: **„comunicarea, în avans, către elevi a modalității în care se vor desfășura orele, informațiilor tehnice necesare conectării și accesării lecțiilor, precum și respectarea pauzelor”**.

„Adaptarea modalităților de predare la funcționalitățile și posibilitățile tehnice pe care le au la dispoziție cadrele didactice”, este o altă recomandare făcută de instituție.

Subliniem importanța învățării sincrone, deoarece este similară cu învățarea în timp real, programată apriori. Are o bază interacțiunii directe, orientate spre învățare, permite elevilor și profesorilor să participe în timp real și să se implice în discuții sincron, similară unei ore organizată cu prezență fizică, ceea ce ușurează tranziția elevilor de la orele față în față la cele online”.

Când cursurile online au fost introduse pentru prima dată, au fost aproape în totalitate asincrone - o versiune actualizată a cursurilor de învățare la distanță prin corespondență. Acum avem sisteme de management ale sălilor de clasă virtuale și instrumente audio care fac posibil să se facă aproape tot ceea ce facem în sălile de clasă din campus. În plus, putem angaja adesea studenții în activități de colaborare și reflectare, iar ceea ce urmează este înregistrat și arhivat și disponibil apoi pentru revizuire ocazională. Uneori, nu este nimic mai bun decât un brainstorming interactiv în timp real, alteori, cerința de a gândi, de a planifica, scrie și rezuma este ceea ce face din învățare mai eficientă pentru o persoană. Varietatea de activități care sunt acum posibile on-line face posibilă crearea mai multor tipuri de medii de învățare eficiente.

În lumea educației online sau a învățării la distanță, orele pot fi asincrone sau sincrone. Ce înseamnă?

Sincron

Când ceva este *sincron*, două sau mai multe lucruri se întâmplă în același timp, în sincronitate. Sunt „sincronizate”. Învățarea sincronă are loc atunci când două sau mai multe persoane comunică în timp real. Așezați într-o sală de clasă, vorbiți la telefon, discutați prin mesaje instantanee sunt exemple de comunicare sincronă. La fel stă într-o clasă într-o lume departe de locul în care profesorul vorbește prin teleconferință. Gândește „trăiește”.

Pronunție: sin-krə-nəs

Cunoscut și ca: concurrent, paralel, în același timp

Exemple: prefer învățarea sincronă pentru că am nevoie de interacțiunea umană de a comunica cu cineva ca și cum ar fi în fața mea.

Resursă sincronă: 5 motive pentru care ar trebui să vă înscrieți la un atelier

Asincron

Când ceva este *asincron*, sensul este opus. Două sau mai multe lucruri nu sunt „sincronizate” și se întâmplă în momente diferite.

Învățarea asincronă este considerată mai flexibilă decât învățarea sincronă. Predarea are loc la un moment dat și este păstrată pentru ca elevul să participe la un alt moment, ori de câte ori este cel mai convenabil pentru elev .

Tehnologie precum e-mail, cursuri electronice, forumuri online, înregistrări audio și video fac acest lucru posibil. Chiar și mailul melc ar fi considerat asincron. Înseamnă că învățarea nu are loc în același timp cu predarea unei discipline. Este un cuvânt elegant pentru comoditate.

Pronunție: ā-sin-krə-nəs

Cunoscut și ca: non-concurrent, nu paralel

Exemple: prefer învățarea asincronă, deoarece îmi permite să stau la computer în mijlocul nopții, dacă vreau și să ascult o prelegere, apoi să-mi fac temele. Viața mea este agitată și am nevoie de această flexibilitate.

Școala online nu este un tip de învățământ tradițional. Bazat aproape în întregime pe competențe digitale, totuși ea nu exclude celelalte competențe transversale pe care profesorii le dețin și le-au format până acum. Deși conținuturile sunt stăpânite de profesori și ei își cunosc foarte bine obiectivele lecției ce urmează să fie predată online, cadrul este foarte diferit: din fața calculatorului, amplasat în mediul familiar de acasă, profesorul transmite informația elevului aflat și el la capătul terminalului propriu. Interacțiunea este foarte diferită, depersonalizată uneori, pot interveni probleme tehnice care zădărnicesc eforturile participanților iar evaluarea nu poate fi mereu obiectivă. Managementul clasei este complet diferit, temporizarea de neestimat. Profesorului îi este greu să motiveze elevul aflat atât de departe; cuvintele de încurajare ce în clasă ajungeau ca o șoaptă la urechea elevului, acum sunt bun public sau devin niște banale rânduri într-o fereastră de

chat. Cel mai important semn de întrebare din noua ecuație a cărei rezultat trebuia să fie Școala online, era Cum? Cum să ajuți elevul să învețe prin metode interesante, atractive, ca achiziția sau fixarea eficientă să aibă loc și elevul să fie motivat și performant? Fiecare elev este un individ cu un caracter distinct, parte dintr-un grup specific, deci o metodă care merge la o clasă s-ar putea să nu fie eficientă la alta. Astfel, pentru profesor începe o perioadă de experimentare continuă prin care propune o combinație între metode asincrone ce permit unor elevi să avanseze în ritm propriu și metode sincrone pentru lucrul efectiv la ora, în direct. Diferențele între cele două tipuri relevă oportunitatea alternării sau combinării acestora.

LECTIA ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERNITATE LA DICIPLINA BIOLOGIE

Prof. Ciocan Ramona Mariana

Liceul Tehnologic „Alexandru Vlahuță” Șendriceni, jud. Botoșani

Succesul în procesul de învățământ și rezultatele pe care le obținem depind de metodele folosite. Acest lucru a fost scos în evidență de marii pedagogi care au subliniat faptul că folosindu-se metode diferite se obțin diferențe esențiale în pregătirea elevilor, că însușirea unor noi cunoștințe sau comportamente se poate realiza mai ușor sau mai greu, în funcție de metodele utilizate.

Metodele sunt instrumente importante aflate la îndemâna profesorului, de a căror cunoștințe și utilizare depinde eficiența muncii educative. Profesorul, cunoscând particularitățile elevilor cu care lucrează, obiectivele pe care trebuie să le atingă, varietatea metodelor, trebuie să acționeze pentru a-și valorifica pe deplin personalitatea, devenind el însuși un creator a metodelor și procedeelelor didactice.

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care generează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Interactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a elevilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Datorită progresului tehnologic și accesului sporit la cunoaștere și la resurse, ne putem propune și realiza schimbări la care, cu câțva timp în urmă nici nu ne puteam gândi. Trebuie, deci, să ne modificăm modul în care gândim prezentul și viitorul educației pe care îl dăm generației următoare având în vedere aceste aspecte. Nu ne mai putem permite o unitate școlară “muzeu”, orientată spre trecut, care pune accent pe cunoștințe, ci avem nevoie de o școală ce-i pregătește pe copii pentru viitor, punând accent pe competențele sociale și de comunicare.

Un învățământ modern, bine conceput permite inițiativa, spontaneitatea și creativitatea elevilor, dar și dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valențe, depășind optica tradițională prin care era un furnizor de informații.

În organizarea unui învățământ centrat pe elev, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activitățile desfășurate. El însoțește și încadrează elevul pe drumul spre cunoaștere. Elevii

înșiși trebuie să organizeze ceea ce au auzit și văzut într-un tot ordonat și plin de semnificații. Dacă elevilor nu li se oferă ocazia discuției, a investigației, a acțiunii și eventual a predării, învățarea nu are loc.

Implementarea unui sistem de management al calității în învățământul preuniversitar reclama deci necesitatea organizării unui mediu de învățare stimulat, „interactiv”, care să faciliteze participarea elevilor la procesul propriei formări.

O preocupare majoră a fiecărui dascăl – deschizător de drumuri – este cunoașterea reală a individualității elevilor cu care lucrează, fapt care conduce la o individualizare a acțiunilor pedagogice, la o tratare diferențiată a elevilor în funcție de posibilitățile și înclinațiile lor.

Concepția științifică privitoare la tratarea individuală a elevilor constă în cunoașterea gradului de evoluție a diferitelor procese psihice, a gradului de dezvoltare, a tipului de inteligență caracteristică fiecărui copil, pentru a putea folosi mijloace adecvate în scopul dezvoltării acestuia la nivelul standardelor școlare.

Pentru a afirma că o activitate educațională a atins un nivel optim, în primul rând trebuie să se țină cont de proiectarea și realizarea activității respective, de felul cum se desfășoară aceasta și nu în ultimul rând de rezolvarea problemelor organizatorice apărute. Pentru a înțelege și concepe procesele instructiv- educative, cercetarea pedagogică trebuie să adopte o viziune holistică, coroborarea eforturilor mai multor discipline și metodologii, asigurând un rezultat favorabil pentru reușita actului educațional.

Metoda didactică reprezintă drumul ce trebuie parcurs pentru atingerea obiectivelor educaționale propuse. M. Ionescu și V. Chiș definesc metodele de învățământ ca fiind ”modalități de acțiune cu ajutorul cărora, elevii, în mod independent sau sub îndrumarea profesorului, își însușesc cunoștințe, își formează deprinderi, aptitudini, atitudini, concepția despre lume și viață.”

Cadrul didactic este cel care selectează și aplică în activitatea didactică metoda didactică cea mai eficientă, cu ajutorul elevilor și în folosul acestora, și presupune o colaborare între elev și profesor. Astfel elevul participă activ în predarea noilor cunoștințe, participă la căutarea soluțiilor, la distingerea dintre corectitudine și eroare, și care sub forma unor procedee selecționate vor duce la asimilarea cunoștințelor, a trăirilor valorice și a stimulării spiritului creative.

Noile cerințe ale programei școlare, dorința elevilor, dar și a profesorilor de a utiliza mijloace moderne în procesul educațional impun o nouă configurație a proiectării activității de învățare în didactica modernă. Prin utilizarea T.I.C, ora de biologie are șanse egale cu ale altor discipline de învățământ de a se înscrie în exemplul complex de virtualizare a educației. Profesorii de biologie ar trebui să știe când și cum să utilizeze noile tehnologii informatice pentru activitățile școlare și extrașcolare specifice disciplinei. Îmbinând cunoștințele de specialitate cu cele

tehnologice, profesorul de biologie are posibilitatea să faciliteze experiențe care să sporească capacitatea de învățare, creativitatea și capacitatea de inovare a elevilor în mediul virtual, asigurând o educație de calitate.

Utilizarea mijloacelor TIC în lecția de biologie este un proces multicomponent, are valențe atât informative cât și formative, sporește semnificativ atractivitatea procesului instructiv-educativ și îmbunătățește comunicarea profesor-elev prin folosirea unui limbaj comun, dobândit prin competențele TIC. Dar, integrarea instrumentelor TIC în lecție, pe lângă avantajele pe care le oferă atât pentru profesor cât și pentru elev, are și limite. Exemplele de învățare propuse în continuare au menirea de a orienta cadrul didactic în demersul de armonizare a procesului de predare-învățare-evaluare a biologiei cu competențele digitale dobândite de elevi prin studierea disciplinei TIC în școală. Sarcinile de lucru propuse pentru formarea unor competențe specifice biologiei valorifică competențele digitale dobândite de elevi în cadrul disciplinei TIC.

Îmbinând cunoștințele de specialitate cu cele tehnologice, profesorul de biologie are posibilitatea să faciliteze experiențe care să sporească capacitatea de învățare, creativitatea și capacitatea de inovare a elevilor în mediul virtual, asigurând o educație de calitate.

Dar, integrarea instrumentelor TIC în lecție, pe lângă avantajele pe care le oferă atât pentru profesor cât și pentru elev, are și limite. Exemplele de învățare propuse în continuare au menirea de a orienta cadrul didactic în demersul de armonizare a procesului de predare-învățare-evaluare a biologiei cu competențele digitale dobândite de elevi prin studierea disciplinei TIC în școală. Sarcinile de lucru propuse pentru formarea unor competențe specifice biologiei valorifică competențele digitale dobândite de elevi în cadrul disciplinei TIC.

Exemplu de activitate la biologie – clasa a X-a

• Competențe specifice la biologie:

Utilizarea investigației pentru evidențierea structurii și funcțiilor organismelor;

Prezentarea informației folosind diverse metode de comunicare;

Aplicarea în viața cotidiană a cunoștințelor despre influența factorilor de mediu asupra funcțiilor organismelor;

• Conținuturi: Fotosinteza: ecuație chimică, etape (fără mecanismul intim al fotosintezei), evidențierea și importanța fotosintezei; rolul pigmentilor asimilatori (clorofila a și clorofila b – evidențiere);

Influența factorilor de mediu asupra intensității fotosintezei (lumina, temperatura, apa și sărurile minerale, CO₂), aplicații practice;

• Competențe specifice TIC necesare elevului/profesorului:

Prelucrarea informației în format digital (aplicarea operațiilor de bază necesare pentru prezentări grafice);

- Instrumente specifice TIC necesare realizării sarcinii de lucru: Aplicația PowerPoint din programul Microsoft Office, internet;

- Sarcini de lucru/Activități de învățare: Folosiți instrumentele aplicației PowerPoint pentru a îndeplini următoarea sarcină:

- Realizați o prezentare în imagini cu tema „Fotosinteza – principalul proces de nutriție autotrofă” care să evidențieze:

- definiția și ecuație generală a fotosintezei;
- sediul fotosintezei la nivelul plantei și la nivel celular;
- condițiile prioritare pentru desfășurarea fotosintezei: rolul pigmentilor asimilatori;
- etapele/fazele procesului de fotosinteză-de lumină și de întuneric;
- procedee de evidențiere a fotosintezei (după CO₂ absorbit, după substanțele organice produse, după O₂ produs);importanța fotosintezei;

- ilustrarea influenței factorilor de mediu asupra intensității fotosintezei: lumina, temperatura, concentrația CO₂, concentrația O₂, apa, elementele minerale din sol, poluanții atmosferici;

- aplicații practice ale fotosintezei: legătura dintre fotosinteză și recoltă; măsuri de sporire a recoltei;

Cerințe de realizare:

- prezentarea va conține maxim 10 slide-uri (primul este slide-ul de titlu) și efecte de tranziție între slide-uri;

- slide-urile vor fi particularizate (prin editare, etichetare, efecte de mișcare) în funcție de opțiunea fiecăruia, astfel încât prezentarea să fie cât mai atractivă și să dureze maxim 5 minute.

Bibliografie:

1. Otilia Pacurari (coord.), *Strategii didactice inovative*, Editura Sigma, Bucuresti, 2003, p. 46, 54;
2. Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006, p. 276;
3. Dan Potolea, *Profesorul și strategiile conducerii învățării*, Editura Academiei, Bucuresti, 1989, p. 144;
4. Sorin Cristea, *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura didactică și pedagogică, București, 1998, p. 422;
5. Ioan Nicola, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București, 2003, p. 441;

6. Brut, Mihalea, *Instrumente pentru E-Learning. Ghidul informatic al profesorului modern*, Editura Polirom, Iași, 2006.

PREDAREA ÎN ONLINE - PROVOCARE ȘI DĂRUIRE

Prof. Clinciu Simona-Violeta

Școala Gimnazială „Gheorghe Vernescu”, Rm. Sărat, jud. Buzău

Prof. Amarfei Nadia-Maria

Școala Gimnazială Grebănu, jud. Buzău

Personal, consider că pandemia a adus un plus de valoare societății contemporane, în sensul readucerii în prim plan a lucrurilor cu adevărat importante, atât pentru oameni, cât și pentru societate, în ansamblul ei.

Ca profesor, nu pot spune că mi-a fost ușor; situația mondială cu care se confrunta omenirea ridică multe semne de întrebare, multe necunoscute (pe care mass-media le valorifica din plin), iar noi am fost puși în fața faptului împlinit...predarea în online.

Începută, cel puțin stângaci, activitatea în online a fost o provocare reală pentru noi, dascălii, care nu eram nici prea familiarizați cu ...noutățile tehnologiei, nici prea dotați cu aparatura necesară desfășurării unui act educațional de calitate; nu că nu aveam dispozitive, dar nu eram interesați de ...cele mai performante, de ultimele noutăți în ceea ce privește comunicarea în mediul virtual, de tot felul de aplicații și platforme...și lista ar putea continua.

Pentru a putea preda online, în primul rând un profesor trebuie să aibă cunoștințe suficiente legate de calculator și Internet, deoarece interacțiunea cu elevii are loc prin intermediul unor aplicații multimedia, platforme, pe email sau videoconferințe. De asemenea, profesorii trebuie să aibă cunoștințele necesare pentru a crea resurse digitale pe care să le transmită elevilor, precum prezentări PowerPoint, video-uri, fișiere pdf. sau audio. Așadar, predarea online le dă profesorilor posibilitatea să se pună la curent cu noile tehnologii și acest lucru le deschide noi orizonturi asupra predării noilor cunoștințe către elevi și le oferă încrederea de a explora aplicații și tehnici noi în procesul de învățământ.

Adaptarea la predarea în online încurajează, de asemenea, profesorii să colaboreze între ei, împărtășindu-și materialele și practicile pedagogice mult mai ușor, la distanțe foarte mari. Sunt profesori care au predat cursuri online și care sunt mai familiarizați cu unele metode, iar mulți dintre aceștia își doresc să împartă din cunoștințele lor cu cei care au nevoie de sprijin.

Se subînțelege faptul că predarea în mediul online este diferită față de predarea la clasă, fizic, dar informațiile pe care profesorii le predau rămân la fel, ei trebuind doar să selecteze metode

interactive de predare.

Astfel, putem identifica câteva metode interactive de predare online.

Prezentările sunt metode la îndemâna oricui și totodată atractive pentru elevi. Aceste metode au un impact deosebit asupra copiilor, deoarece majoritatea lor au memorie vizuală. În online e necesară prezența mai multor activități de predare-învățare cu elevii, să nu fie doar teorie. Teoria ar trebui să ocupe doar o parte din cadrul unei ore de curs. Pentru structurarea informațiilor care urmează să fie predate, este bine ca profesorii să-și creeze propriile prezentări PowerPoint. Slide-urile trebuie să cuprindă doar cele mai importante informații, astfel, urmând să se dezvolte împreună subiectul cursului. De asemenea, prezentările PowerPoint trebuie să fie atractive, să conțină imagini și video-uri, care să capteze atenția copiilor, dar să nu ofere prea multe informații care să-i plictisească pe elevi. Prezentările pot fi, de asemenea, trimise prin diverse mijloace, atât în timpul lecției, dar și după terminarea acesteia pentru recapitulare sau pentru aprofundarea lecției.

Tabla interactivă este ca o pânză albă pe care profesorii au infinite posibilități de a „picta” lecții interesante, să creeze tabele și diagrame, schițe, imagini, etc. Spre deosebire de tablele tradiționale, tablele interactive online îți oferă posibilitatea de a digitaliza conținutul predat, pentru a-l putea folosi și transmite și mai târziu, dacă este cazul.

Chestionarele și quiz-urile sunt metode interactive atractive pentru elevi și le dă acestora posibilitatea să arate ceea ce au învățat, iar profesorilor le dă posibilitatea să verifice informațiile predate. Evaluarea sub formă de chestionare sau quiz-uri sunt metode bune și interactive de evaluare la fiecare sfârșit de oră. Pe Internet există o mulțime de platforme care îți permit să evaluezi gradul de cunoștințe rămase în urma informațiilor predate.

Aceste metode oferă un plus foarte mare pentru cadrele didactice, deoarece, față de evaluarea tradițională de la fiecare sfârșit de curs, în care se întrebau elevii despre ce au discutat azi la oră, respectivele metode oferă posibilitatea de a intra mai în detaliu în cunoștințele asimilate pe parcursul orei, precum și posibilitatea de a-și autoevalua tehnica de predare, deoarece dacă elevii și-au însușit corect informațiile predate, atunci e clar că profesorul face aproximativ tot ce trebuie.

De asemenea, aceste metode permit cadrelor didactice să își dea seama care elevi nu au înțeles subiectul și au nevoie de o atenție sporită sau care dintre ei nu au fost atenți la oră și ar trebui implicați mai mult.

Proiectul este o metodă complexă de evaluare, care, de regulă, are loc la sfârșitul unui capitol, modul sau semestru. Cu această metodă se evaluează progresele pe care le-au făcut în timp elevii. Această metodă pune elevii în situația de a analiza și cerceta informații pe care le-au descoperit singuri. Cu ajutorul accesului la Internet și la volumul mare de informații, aceștia vor învăța să-și structureze informația și să o integreze în așa fel într-un proiect încât să fie pe înțelesul

tuturor.

De asemenea, pentru ca acest proiect să fie mai interesant de realizat, dar și de prezentat de către elevi, ei trebuie încurajați să utilizeze platforme sau alte aplicații online pentru a crea suport vizual pentru proiectul lor., să integreze poze sau video-uri despre subiectul ales, astfel, realizarea proiectului să fie mai atractivă și mai interesantă.

Jocurile didactice sunt metode interactive eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare, iar în învățământul online, la distanță sunt mai accesibile, ușor de organizat și mai eficiente. Există jocuri deja special concepute pentru multe subiecte care sunt predate la școală. Astfel cadrele didactice trebuie doar să le identifice sau pot chiar să creeze jocuri atractive, în funcție de nivelul clasei sau de particularitățile elevilor.

Lecțiile înregistrate oferă elevilor posibilitatea de a le studia ori de câte ori au nevoie și de a învăța în propriul lor ritm. Ca și la prezentările PowerPoint, atunci când crezi o lecție, trebuie să ții cont ca ea să nu fie prea lungă, iar teoria să fie intercalată cu activități atractive, care să-i ajute pe elevi să înțeleagă conținutul predat.

Blogul clasei poate fi o metodă interesantă și eficientă, care îi poate ajuta pe copii să-și exprime liber părerile și să ilustreze cunoștințele acumulate. Blogul poate fi folosit de către profesori și ca o platformă, unde își pot posta materialele necesare lecțiilor.

Discuțiile „live” și forumurile pot fi moduri grozave de a obține feedback în timp real și le permit elevilor să comunice cu profesorii și să-și exprime neînțelegerile cu privire la lecțiile predate.

Avantajele și dezavantajele metodelor interactive de predare online:

Avantajele predării online derivă din faptul că activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus, putând accelera sau încetini procesul de învățare.

- metodele interactive de predare online sunt foarte eficiente și oferă un număr nelimitat de unelte și resurse profesorilor cu ajutorul cărora pot să-și atingă obiectivele propuse;

- permit elevilor să participe la ore din orice locație și le oferă posibilitatea de a accesa materialul distribuit ori de câte ori are nevoie;

- pregătirea devine individuală, ținând seama de caracteristicile personalității, interesele și nevoile fiecărui elev și se potrivesc stilurilor de învățare diferite ale elevilor;

- devine posibilă prezentarea concisă și succintă a oricărei cantități de informații educaționale;

- **învățământul online este mai ieftin**, fiecare elev învață de acasă, folosindu-se de

computerul personal. În acest fel, școala este scutită să mai cheltuiască bani investind în aparatură tehnologică de ultimă generație;

- metodele interactive de predare online sunt mai interesante și atractive, oferind o varietate infinită de opțiuni de predare pentru profesori.

Dezavantajele predării online sunt legate de faptul că relațiile interumane între elevi și profesori sunt limitate; dar și între elevi, cu reale efecte în timp dacă se permanentizează acest mod de abordare a învățării. Acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate școlare slabe, conținuturile expuse în mediul online pot fi mai greu de asimilate, în condițiile în care înțelegerea acestora nu este facilitată de profesor.

- unii elevi și chiar profesori pot avea dificultăți în utilizarea tehnologiei și pot avea probleme în utilizarea și în accesarea informațiilor primite;

- lipsa unor resurse tehnologice performante și a unor conexiuni optime la rețea, de joasă performanță în ceea ce privește sunetul, imaginile și anumite grafice sau chiar lipsa totală a unor mijloace moderne de comunicare;

- incapacitatea de a se concentra o perioadă lungă de timp asupra unui ecran;

- elevii trebuie să fie extrem de motivați pentru a participa la cursurile online;

- lipsa comunicării fizice între elevi și între elevi și cadrele didactice, care poate duce la un sentiment de izolare;

- problemele de sănătate care pot apărea din cauza petrecerii unui timp îndelungat în fața calculatorului, a laptopului sau a telefonului.

Așadar, predarea online poate avea avantaje, dar și dezavantaje și ar trebui privită ca o extensie a predării clasice, deoarece nu poate înlocui comunicarea și interacțiunea dintre elevi și profesori și căldura relațiilor interumane, care se dezvoltă doar într-o sală de clasă.

Ca dascăl, am căutat să-mi apropiez copiii și în online, încurajându-i să sperie că totul se va termina cu bine, atrăgându-i în tot felul de activități interactive (rebusuri, teste, experimente), comunicând cu ei, ori de câte ori era nevoie și încercând să-i mențin ancorați în această nouă realitate școlară. Tot în această perioadă...inedită, mi-am dezvoltat abilitățile digitale, nevoită fiind, datorită situației create, să folosesc frecvent aplicații precum Zoom, Whatsapp, Messenger, dar și platforme noi pentru activitatea cu elevii, precum Classroom și Adservio.

Acum, la un an distanță, pot spune că noi, cadrele didactice, am făcut față cu brio noilor provocări generate de pandemie și că totul a venit ca o completare a formării noastre profesionale, aducând un plus în domeniul digitalizării, dar și al dezvoltării și punerii în aplicare, mai intens/profund, a răbdării și a înțelegerii față de elevi, a empatiei în raport cu semenii noștri, fie ei colegi, prieteni, elevi sau necunoscuți.

Deasemenea, cred că pandemia a reșezat adevăratele valori ierarhic corect și că oamenii au înțeles sau vor înțelege că doar uniți pot crea lucruri mărețe și vor depăși noi și noi provocări.

Bibliografie:

1. <https://gutenberg.ro/4-metode-interactive-de-predare-online/>
2. <https://creately.com/blog/education/online-teaching-methods/>
3. <https://elearningindustry.com/advantages-and-disadvantages-online-learning>

TRANSFORMAREA ÎNVĂȚĂRII ON-LINE, ÎN CAZUL DISCIPLINELOR DE SPECIALITATE, DIN PROVOCARE ÎN EXPERIENȚĂ CONSTRUCTIVĂ

Prof. Cobianu Monica

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Inițial am ezitat să scriu această lucrare despre modul în care percep învățarea on-line, gândind că tema propusă nu are o conexiune atât de strânsă cu domeniul artistic, care se bazează îndeosebi pe învățare clasică, prin experiențe practice, prin realizarea de lucrări aplicative de atelier. Însă, independent de voința sau convingerile noastre, cu toții am fost nevoiți să ne adaptăm demersul didactic, abordând predarea-învățarea și evaluarea în mediul virtual, odată cu debutul anului 2020 și manifestarea pandemiei de COVID 19. Ca urmare a implicării inevitabile a mijloacelor tehnologice în învățământul vocațional de artă, modul actual de derulare a activităților practice la distanță a devenit chiar o provocare. În această lucrare voi dezbate acest subiect, menționând, totodată, câteva exemple de activități desfășurate împreună cu elevii claselor de arte plastice și arhitectură din Liceul de Arte „Bălașa Doamna” pentru a confirma că am reușit să facem dovada adaptării la context.

Pentru început, am considerat că se impune evaluarea situației pentru a stabili ceea ce este absolut necesar de urmărit pentru ca elevii să facă față schimbării de abordare a activității de specialitate, dar și pentru a menține accentul pe obiectivele cu specific vocațional, mai mult decât să urmărim a excela prin utilizarea ireproșabilă a tehnologiei. Făcând parte din „generația Z” sau „generația Internet” (cei născuți după anul 2000), este de înțeles că pentru elevii din ziua de azi problema nu se referă la mânăuirea instrumentelor din sfera E-Learning. Cu toate acestea, pentru elevii de la liceele vocaționale de artă este important să se prioritizeze, chiar și în contextul învățării on-line, adaptarea cu scopul de a favoriza formarea priceperilor și a deprinderilor de specialitate, menținerea motivației pentru exersare și lucru suplimentar, satisfacția și atenția pentru ceea ce fac și prezintă apoi în mediul virtual, ca rezultat al muncii lor, ce constituie motiv de mândrie dar și motiv de a evolua continuu. Așadar, personal am considerat că rolul mijloacelor de conectare la internet trebuie să rămână acela de interfață sau mediator, care să ne permită să continuăm activitățile practice aproape ca până în momentul adoptării scenariului roșu, asigurând menținere relațiilor interumane de sprijin și colaborare, în scopul dezvoltării armonioase a personalității copiilor.

Teama cea mai mare a fost legată de eficiența comunicării cu elevii din clasele de început

de nivel de școlarizare, sau mai degrabă teama de a nu fi înțelese pe deplin mesajele și limbajul de specialitate, cu atât mai mult la clasa a V-a, pentru care timpul de desfășurare a orelor cu prezență fizică la atelier a fost foarte scurt pentru a putea realiza o minimă „alfabetizare” în domeniul limbajului vizual și al picturii în particular. Din fericire, atât elevii cât și noi, profesorii, ne-am putut instrui rapid pentru a putea opera eficient cu aplicațiile și platformele pe care le-am găsit a fi ușor accesibile și suficient de utile pentru ceea ce se impune să facem pe durata orelor de specialitate: să vizualizăm și să analizăm plastic imagini pe baza observațiilor, să transmitem feed-back bidirecțional pe cât posibil în timp real, să desfășurăm activitățile practice „individual dar împreună”, cu suport și îndrumare atât în timpul cursului propriu-zis, cât și, de multe ori, în afara programului, oricând elevii sunt dispuși și disponibili să lucreze suplimentar.

Deși sună contradictoriu, așa este: lucrul individual al elevilor în sistem on-line are ca suport explicațiile scrise referitoare la tema postată pe Classroom și îndrumarea predominant verbală, primită din partea profesorului în timpul conectării pe platforme precum Zoom sau Meet. Lucrările sunt fotografiate de elevi, trimise profesorului pe WhatsApp sau Classroom și analizate de profesor împreună cu elevii, îmbunătățite continuu până sunt aduse în stadiul final, așa cum reușește elevul, cu mijloacele și cunoștințele însușite, în timp ce monitorizarea lucrului și ghidajul se manifestă din partea cealaltă a monitorului. Toate stadiile de lucru și temele finalizate sunt salvate în foldere ce constituie portofoliile electronice sau așa numitele „e-portofolio” ale elevilor, oferind posibilitatea evaluării progresului, așa cum se întâmplă în mod clasic, pe baza mapei de lucrări.

Prin învățare on-line, lucrările de specialitate ale copiilor constituie produse finale cu cel mai mare grad de autenticitate din punct de vedere al execuției practice, deoarece intervenția mâinii profesorului nu mai este posibilă. Tocmai de aceea tehnologia și mijloacele moderne implicate în predarea-învățarea on-line la disciplinele de atelier reprezintă doar mediul prin care se realizează comunicarea de conținuturi sau cunoștințe, care, însă, nu trebuie să rămână doar informații utile de aplicat în diverse contexte, ci trebuie transpuse sub formă de deprinderi și priceperi, care sunt o altă categorie de achiziții asumate de elevi prin exersare practică.

Personal, obișnuiesc să prezint detaliat tema pe Classroom și atașez imagini exemplificatoare, în speranța că elevii vor înțelege suficient de bine cerințele temei, iar la întrebarea sincron pe platforma Meet reiau explicațiile și, din discuțiile cu elevii, mă asigur că obiectivele activității sunt clare pentru toți. Realizez însă faptul că, deși profesorul este „prezent” cu sfaturi, sugestii, atenționări, din obișnuința de a individualiza îndrumarea fiecărui elev în funcție de ritm și de cum decurge lucrul acestuia, totuși, în on-line transformarea din „a cunoaște cum se face” în „a face efectiv” este realizată de elevi aproape pe cont propriu.

Dacă în cazul învățării clasice cu prezență la atelier, profesorul folosește de cele mai multe

ori ca metodă specifică *demonstrația practică* pentru a exemplifica procedee și metode de lucru, tehnici și modul de acțiune propriu-zis în elaborarea lucrărilor practice, pe de altă parte, în situația învățării online, când subiectul de studiu îl constituie ramurile artistice tradiționale, metoda demonstrației este înlocuită cu filmulețe demonstrative (demonstrația video), fotografiile digitale, tutoriale, explicații, care nu întotdeauna reușesc să-i implice activ pe elevi, fiind asociate cu prezentări documentare de tipul celor din emisiunile TV tematice. Activitatea cu prezență fizică are un succes mai mare de declanșare a curiozității elevilor, a dorinței de a experimenta pe cont propriu sau ghidat de aproape, iar implicarea lor este cu atât mai motivată și mai curajoasă în preajma profesorului, care deține mai multă experiență și poate interveni pe loc pentru a dirija, corecta sau propune soluții de îmbunătățire a rezultatului final.

Este știut faptul că, pentru cei ce studiază discipline practice, învățarea prin experiențe aplicative, prin exemplificare și prin acționare în mod personal, implicând lucrul efectiv, execuția practică și modelul oferit sunt mai importante decât învățarea prin expunere verbală. Iar pentru remedierea deficiențelor, corectura realizată de profesor, alături de justificările verbale corelate, constituie tot o demonstrație de lucru practic. În on-line, profesorul de specialitate trebuie să substituie și să compenseze de cele mai multe ori prin cuvinte, prin explicații, comparații, analogii, sau schițe realizate și transmise digital, ceea ce, cu mult mai rapid și poate cel mai eficient demonstrează în atelierul de artă, mânuind instrumente și materiale de lucru, exemplificând concret modalități de execuție plastică.

Învățarea în maniera tradițională, ce presupune transmiterea experienței umane, prin exemplificare și prin viu grai, este o învățare directă, în timp ce mediul digital, ca de altfel și celelalte tipuri de suporturi utilizate off-line (manuale, modele și materiale didactice, ghiduri, etc.), constituie factori ai învățării indirecte. Metodele de predare-învățare se pot schimba radical în funcție de modul de desfășurare a procesului de educație.

Aceasta nu este singura diferență majoră între cele două modalități de abordare a activităților de specialitate și trebuie să ne raportăm nu numai la prima parte a demersului de instruire – predarea-învățarea, ci și la evaluare și la finalitățile urmărite. Realizarea de lucrări practice în vederea atingerii competențelor specifice fiecărei discipline se urmărește indiferent de scenariul de funcționare sau desfășurare a activității didactice, însă, în ceea ce privește învățământul vocațional de artă, suplimentar se are în vedere promovarea calității estetice a muncii elevilor, prin care aceștia dovedesc că își dezvoltă treptat și își fructifică talentul. Prin urmare, evaluarea lucrărilor este momentul de confirmare a valorii, nu numai la nivel de grupă de elevi, pentru că, prin selecția și participarea la expozițiile virtuale realizate, popularizarea talentului și a potențialilor artiști în devenire ajunge să fie publică, deschisă, nelimitată.

În ceea ce privește acest aspect, obiectivul de promovare a școlii și a performanțelor elevilor noștri s-a putut îndeplini cu eficiență chiar și în perioada aplicării scenariului roșu, prin intermediul numărului destul de mare de expoziții virtuale organizate și găzduite de site-ul liceului sau postate pe paginile de socializare ale rețelei Facebook. La aceste manifestări expoziționale, participanți au fost atât elevi de gimnaziu cât și de liceu, de la cele două specializări (arte plastice și arhitectură), fiind prezentate lucrări realizate de elevi cu îndrumare în sistem on-line.

Menționez o părere personală, care, însă, cred că este împărtășită și de ceilalți profesori de specialitate: prin prisma nevoii de a compensa contextul lucrului în atelier, îndrumarea și evaluarea on-line pentru disciplinele din curriculum diferențiat tind să fie mai solicitante atât pentru elevi cât și pentru profesori, activitatea este mai laborioasă și necesită resurse mai mari de timp, de răbdare, de concentrare sau menținere a implicării active autoimpuse pentru o perioadă mai lungă, ce depășește deseori programul orar. Și cu toate acestea, sentimentul că se face educație interactivă și centrată pe elev, nu este deplin, așa cum se întâmplă în cazul prezenței fizice la atelier, nu din cauza strădaniei insuficiente a cadrelor didactice sau a elevilor, ci din simplul fapt al interperierii mijloacelor tehnologice între îndrumătorul activității practice și cel ce își însușește îndrumarea, străduindu-se să transpună plastic, de cealaltă parte a monitorului, idei și propuneri personale sau transmise și interiorizate, cărora le dă formă prin lucru practic, individual.

Privită dintr-o altă perspectivă, învățarea on-line la disciplinele de specialitate devine un prilej oportun de adaptare a mijloacelor de predare, mai ales dacă se dorește nu doar continuitate privind maniera tradițională de a lucra, ci adăugarea de experiențe practice noi, cu deschidere către formele de artă modernă (grafic design, artă digitală, artă conceptuală, artă video). În acest caz, aplicarea și îmbogățirea competențelor digitale de prelucrare a imaginii, deopotrivă cu cele de specialitate, care conferă calitatea de creație avizată din punct de vedere artistic conduc la experiențe de învățare pline de succes.

Practic, tradiționala metodă a *experimentului plastic* este convertită în experiment plastic digital, iar interesul elevilor pentru noutate face ca gradul de receptivitate să fie ridicat, astfel că o activitate socotită inițial a fi provocare cu șanse modeste de reușită devine prilej de învățare prin experiment adaptat. Este de lăudat, în acest caz, faptul că elevii reușesc să facă sinteza cunoștințelor interdisciplinare, nu doar în ceea ce privește ariile curriculare ARTE și TEHNOLOGII, ci concretizează idei sub formă de proiecte inovative și pun în valoare tipurile de inteligențe diverse pe care contextul învățării on-line le potențază și le scoate la iveală.

Fac apel la exemplul de bună practică dat de propunerea d-lui prof. Tiberiu Mănguță, ce a îndrumat elevii din clasele de liceu de la specializarea arte plastice, pentru realizarea unei expoziții virtuale de grafică/ pictură digitală, ca rezultat al unei activități experimentale de învățare prin

descoperire și exersare a programelor de creare și prelucrare a imaginii în format electronic. Totodată, menționez câteva exemple din propria activitate de îndrumare on-line a elevilor din clasele avute în încadrare, ce au constat în elaborarea de teme/ proiecte în format digital, știut fiind faptul că, în contextul scenariului roșu, cu atât mai indicat este să se abordeze această metodă alternativă de evaluare a competențelor formate și exersate de elevi.

În încercarea de a îmbunătăți calitatea demersului educativ, vizând deopotrivă predarea-învățarea-evaluarea am combinat metode tradiționale cu avantajele oferite de tehnologie, privind documentarea și selecția de informații, rezolvarea sarcinilor prin colaborare, partajarea cunoștințelor și dezbateră rezultatelor concrete ale activității de învățate, atât cu specific teoretic cât și practic. Ca exemple, am propus ca teme:

- afișe realizate digital, implicând selecția de lucrări reprezentative ale unor artiști celebri, realizarea unui colaj și inserarea de text relevant pentru obținerea unui ansamblu expresiv și coerent, apoi susținerea orală în cadrul cursului desfășurat ca video-conferință, în vederea prezentării unui curent artistic studiat la disciplina istoria artei (cls. a X-a B și C);

- proiecte pe grupe, elaborate de elevii clasei a XII-a B, cu scopul prezentării unui muzeu tematic virtual, existent doar la nivel de concept emis de elevi, proiect presupunând promovarea muzeului pe baza unui pliant de prezentare realizat digital, a unei susțineri orale a exponatelor (ghidaj audio-video), documentare privind operele de artă prezentate și selecția surselor cu conținut concludent și corect din punct de vedere științific;

- activități cu caracter non-formal derulate în cadrul programului „Școala altfel. Să știi mai multe, să fii mai bun!” (activitatea pe echipe, sub formă de joc interactiv „Treasure hunt în muzeul virtual” (Muzeul de Artă din Craiova)- ca alternativă la vizita de documentare la Muzeul Național de Artă- București; „Atelier de idei creative”- presupunând documentare tematică și desfășurarea sincron a unor experimente practice de dezvoltare a creativității, care să înlocuiască atelierelor de tip workshop desfășurate în școală).

Alături de experiențele reușite derulate în mediul virtual, voi menționa și câteva aspecte problematice constatate, respectiv soluții pe care le-am abordat pentru a face ca activitatea desfășurată on-line să devină rezonabilă pentru toți participanții, prin prisma adaptărilor firești.

Se știe că în cazul evaluării on-line, există posibilitatea administrării de teste standard sau personalizate, însă diversitatea formelor de cuantificare a răspunsurilor corecte reușește doar parțial să împace și aspectul privitor la calitatea răspunsurilor cu nivel ridicat de subiectivitate, abordări firești și de dorit în cazul disciplinelor umaniste. În activitatea personală, pentru evaluarea conținuturilor disciplinei istoria artei am recurs la chestionare Google Forms cu limită de timp, dar și la fișe de lucru individual cu termen devansat pentru rezolvare și cu posibilitate de documentare,

am abordat chestionarea orală dar și referatele sau proiectele adaptate stilului de învățare al elevilor, evaluarea prin metode specifice analizei pe imagine, dar și teme aplicative realizate pe grupe.

Pe de altă parte se pune problema corectitudinii și obiectivității evaluării în cazul lucrărilor practice în condițiile în care, în sistem on-line, evaluarea se face pe baza fotografiilor compozițiilor. Pentru gestionarea transparentă a acestei situații am recurs la măsuri pe care le-am considerat necesare din punct de vedere tehnic, instructiv-educativ și moral:

- elevii au fost obișnuiți să aibă în atenție aspectele privind nu numai execuția lucrărilor, ci și prezentarea „onestă” a compozițiilor realizate, pentru a asigura o receptare nedeformată a imaginii și implicit a mesajului plastic de către ceilalți colegi. Astfel, la momentul fotografierii planșelor este important să nu se neglijeze cadrarea, expunerea uniformă la lumină, fotografierea în lumină de zi;

- în momentul evaluării finale, lucrările sunt expuse sub formă de PPT pentru a fi analizate individual dar și în comparație cu cele ale colegilor de grupă, toate având aceeași dimensiune de prezentare pentru a nu favoriza/ defavoriza percepția, dat fiind faptul că acuratețea imaginii depinde de mărimea fotografiei;

- lucrările nu sunt semnate/ etichetate, astfel că elevii participă la evaluare făcând abstracție de afinități colegiale, își expun punctul de vedere, ierarhizează compozițiile împreună cu profesorul, evidențiază calități și sancționează defecte, propunând soluții pentru îmbunătățirea rezultatelor sau atenționări pe viitor;

- în acest fel critica este constructivă și se menține spiritul de competiție la fel ca în cazul activității cu prezență fizică, ce presupune lucrul și evaluarea desfășurate în atelier;

- se manifestă dezinhibiția și inițiativa pentru a exprima judecăți critice, curiozitatea de a vedea lucrările realizate de colegii din întreaga clasă, nu doar din propria grupă, interesul pentru afirmare prin rezultatele proprii și prin progresul personal;

- prezentarea lucrărilor în cadrul expozițiilor virtuale constituie o motivație în plus pentru perfecționare, este un obiectiv cunoscut în avans de către elevi, ce se adaugă aceluia legat de notarea ritmică, la sfârșitul fiecărei teme.

Satisfacția elevilor care își regăsesc lucrările prezentate în mediul virtual este enormă. Pentru ei este un mod de recunoaștere a talentului dar și a muncii depuse, este un mod de afirmare și chiar de a demonstra familiei și prietenilor, adică celor care de regulă au acces limitat în școală, ceea ce au învățat pe parcursul orelor de specialitate, ceea ce pot realiza din punct de vedere artistic. Apare, însă și dezamăgirea în situația așteptărilor nerealiste, insuficient fondate pe rezultatele concrete obținute, moment când profesorul trebuie să justifice rezervele de a expune toate lucrările și e nevoie de mai mult decât a susține argumentul selecției riguroase.

Din acest punct de vedere, se impune ca profesorul să manifeste calități de consilier,

ipostază pe care o găsesc a fi mult mai „delicată” în on-line, întrucât trebuie să fie atent și diplomat în ceea ce privește comunicarea mesajelor critice, mai ales în cazul elevilor mici, pentru care afirmațiile nefavorabile la adresa lucrărilor pot fi descurajante și cu atât mai mult cu cât profesorul este incapabil, prin prisma contextului, să apeleze la îmbărbătări și motivații suplimentare față de cele transmise verbal, să intuiască momentul potrivit și gradul în care se impune intervenția de acest fel.

Este foarte important ca suportul moral oferit elevului de către profesor să fie simțit, receptat, corect înțeles, dar este la fel de adevărat că empatia se poate manifesta deficitar între profesor și elevi, sau între colegi, în contextul desfășurării activităților educative on-line. În această situație apare un risc mai mare ca profesorul să-și atribuie anumite probleme manifestate de elevi la oră (absențe, dezinteres, neatenție, întâzieri în finalizarea temelor, etc.), întrucât, din punct de vedere afectiv, nu poate sesiza/ observa comportamentul elevilor, așa încât să deducă, de fapt, că are de-a face cu probleme ale acestora, care sunt generate de situații particulare, personale.

Dacă în cazul participării fizice la orele desfășurate în școală, profesorul este capabil să facă observații sistematice privind receptivitatea și conduita elevilor, nu se mai poate spune același lucru în situația învățării on-line. Nu degeaba se atrage atenția asupra componentei afective a procesului educațional și a curenților semnalate în cazul dezvoltării emoționale a copiilor. Nu întotdeauna sau, mai bine zis, foarte rar copiii reușesc să se simtă acasă, în fața calculatorului, ca fiind 100% conectați, adică prezenți activ la curs, concentrându-se pe conținutul lecției transmise.

Consider că ar putea fi șanse mai mari ca, în cazul disciplinelor artistice, implicarea elevilor să fie autentică, prin simplul fapt că manifestarea creativității presupune de cele mai multe ori transă, iar captivarea respectivă se produce cu atât mai mult în cazul celor profund dedicați domeniului, motivați, atenți și interesați să-și valorifice propria imaginație.

La un sondaj făcut în rândul elevilor din clasa a VIII-a, care, prin puterea împrejurărilor au alternat învățarea on-line cu învățarea față în față, cei mai mulți dintre ei au susținut că au reușit să-și mențină nivelul de pregătire la specialitate pe perioada derulării cursurilor on-line și că în niciun caz nu au regresat. E drept că este vorba despre elevi din clasă terminală, din care majoritatea intenționează să susțină probele de aptitudini pentru admiterea la Liceul de Arte, iar motivația de a lucra poate fi mai puternică, însă, în general, am observat la toate clasele pe care le am în încadrare, faptul că elevii au capacitatea să evalueze în mod sincer și obiectiv dacă au înregistrat progres/regres sau fluctuații ale nivelului deprinderilor formate după experimentarea celor două scenarii: verde și roșu.

Pe de altă parte, am sesizat o schimbare de percepție privind dorința de afirmare, în sensul că pe perioada învățării on-line elevii s-au simțit mai motivați să fie promovați prin prisma

rezultatelor lor, iar satisfacția de a le fi mediatizată activitatea de specialitate constituie un aspect comun atât în ceea ce-i privește pe elevi cât și pe profesori. Se poate spune că lucrul intens, în ciuda nefrecventării atelierului din școală, îi face pe elevi să-și asume mai mult rezultatul, ca fiind cu adevărat obținut prin forțe proprii.

Bibliografie:

1. Brut Mihaela, *Instrumente pentru E-LEARNING*, Editura Polirom, Iași, 2006;
2. Ceobanu Ciprian, Cucuș Constantin, Istrate Olimpus, Pânișoară Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Editura Polirom, Iași, 2020;
3. Gordon Thomas, *Profesorul eficient*, Editura Trei, București, 2011;
4. Ionescu Miron, Bocoș Mușata, *Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009.

FIȘE DE LUCRU INTERACTIVE ON-LINE PENTRU ORELE DE MATEMATICĂ

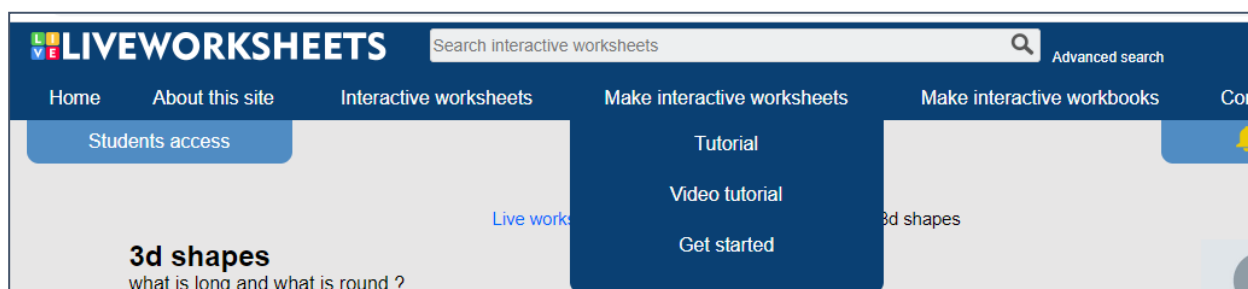
Prof. Codreanu Adriana

Școala Gimnazială „Principesa Elena Bibescu” Bârlad, jud. Vaslui

Site-ul www.liveworksheets.com oferă posibilitatea de a transforma fișele de lucru pe care le avem scrise pe calculator în fișe de lucru interactive on-line. Pe acest site este necesar ca profesorul să se înscrie cu cont de profesor, apoi are posibilitatea de a înscrie și elevii pe clase sau pur și simplu poate trimite fișele de lucru pe e-mail elevilor fără a mai forma clasele de elevi pe site. De asemenea, există posibilitatea de a trimite fișele de lucru către elevi direct pe classroom, aceste fișe pot fi folosite ca temă sau chiar ca o probă de evaluare. După rezolvarea fișelor de lucru, elevii pot vedea nota obținută și eventual unde au greșit, există și opțiunea ca fișele să fie refăcute de către elevi dacă acestea au caracter de antrenament.

Pe site-ul www.liveworksheets.com se regăsesc o mulțime de fișe de lucru elaborate de către profesori din întreaga lume, grupate pe discipline și pe vârsta elevului. Profesorul poate folosi și fișele de lucru interactive create de către alți profesori.

Pentru a putea transforma o fișă de lucru într-una interactivă putem urmări tutorialele scrise sau tutorialele video puse la dispoziție de către creatorii site-ului <https://www.liveworksheets.com/>. Tot în această secțiune găsim și butonul *Get started* care ne duce pe pagina de creare a fișelor de lucru.

Fișele de lucru pentru a putea fi prelucrate pe site trebuie încărcate ca documente pdf sau imagini având condiția ca un astfel de document să nu depășească 5 MB ca mărime.

Există o diversitate mare de creare a itemilor. Aceștia pot fi de completare, de alegere multiplă sau duală, de răspuns deschis, de bifare a răspunsului, de unire prin săgeți a enunțului cu

răspunsul corect etc.

În modul de lucru pentru editarea fișelor de lucru interactive avem următoarele butoane: 1) *editare* care ne oferă posibilitatea transformării unei fișe obișnuite într-o fișă interactivă;

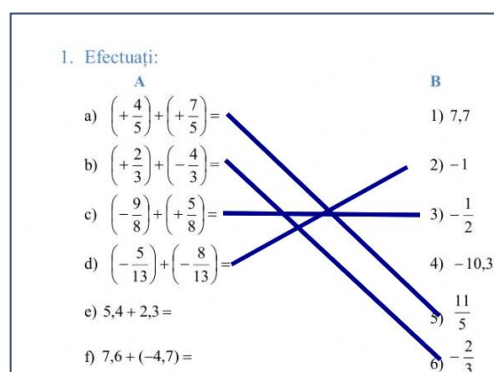
2) *previzualizare* – este butonul care ne arată cum vedem pagina după ce am editat-o, având posibilitatea de a interveni asupra modificărilor făcute;

3) apoi urmează butonul de *salvare*, dacă suntem mulțumiți de forma finală a fișei de lucru interactive o putem salva și apoi distribui elevilor;

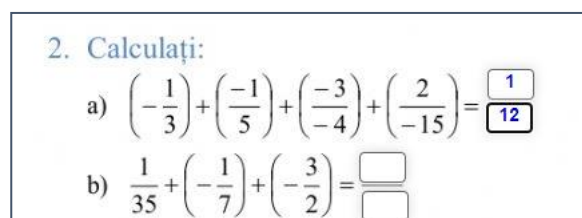
4) și butonul de *ștergere*, care oferă posibilitatea de a anula fișa interactivă dacă nu suntem mulțumiți de rezultatul final.

În exemplul din imaginea de mai sus sunt create casete pentru a putea fi unite cu săgeți de către elevi. Fiecărei casete i se asociază un număr care va avea un corespondent în coloana a doua, astfel se formează perechile. În casetă se scrie comanda *join:* urmată de un număr corespunzător, același număr se scrie și în caseta asociată răspunsului. Pentru elevi, exercițiul va arăta ca în imaginea de mai jos și ei vor putea uni cu săgeți exercițiul cu răspunsul corect.

Pentru a realiza un item de completare procedăm astfel: cu ajutorul mouse-ului se creează o casetă și în casetă este introdus răspunsul corect.

Putem folosi și itemi în care tragem răspunsul corect.

Fișă de lucru

1. Un triunghi cu un unghi se numește triunghi dreptunghic.
2. Latura care se opune unghiului drept al unui triunghi se numește
3. Laturile triunghiului care formează unghiul drept se numesc
4. În orice triunghi dreptunghic, pătratul lungimii este egal cu
.....pătratelor lungimilor catetelor.

Fiecare căsuță din subsolul exercițiului va conține comanda drag: urmată de un număr și fiecare căsuță din exercițiu va conține comanda drog: urmată de numărul care i se potrivește. Cu ajutorul mouse-ului fiecare casetă este trasă în locul potrivit.

În fișele de lucru pot fi introduse filmulețe educative de pe youtube, urmate de diferite cerințe pe care elevul trebuie să le rezolve. De asemenea, pot fi inserate linkurile ale site-urilor care ne interesează și pe care elevii vor trebuie să le deschidă și să le citească pentru a răspunde corect la întrebările date.

Mai multe variante de creare a itemilor se găsesc la adresa următoare:
https://www.youtube.com/watch?v=V5AM_qToJyc

Pentru salvarea fișei de lucru interactive ni se cere să alegem dacă o salvăm public sau privat. Dacă alegem să o salvăm în modul privat, atunci o vom putea vizualiza doar noi și elevii cărora le o vom trimite. Platforma ne permite să salvăm doar 30 de fișe de lucru în mod privat. Dacă alegem să o salvăm în modul public, atunci putem să salvăm un număr destul de mare de fișe de lucru interactive. Atunci când salvăm fișa trebuie să completăm clasa, domeniul din care face parte, nivelul de vârstă al elevilor, limba în care este scrisă etc.

Fișele de lucru pot fi transmise elevilor pe classroom, pe e-mail sau prin chat-ul aplicației video pe care o utilizăm. După finalizare rezolvării fișei de lucru, elevul o poate trimite pe e-mail profesorului sau poate vizualiza răspunsurile corecte și greșite pe care le-a dat și nota pe care a obținut-o. În această modalitate fișele rezolvate de către elevi se păstrează pe site timp de 30 de zile. Dacă dorim să le avem mai mult timp atunci trebuie să creăm cărți de fișe interactive.

Există și unele limite, spre exemplu cu un cont gratuit de profesor poți crea 10 cărți de fișe

de lucru interactive cu câte 120 de pagini fiecare și poți înscrie 100 de elevi, de asemenea poți descărca 10 pagini pe zi în format pdf (pagini realizate de către alți profesori). Aceste limite au fost suspendate până la data de 31 iunie 2021 și astfel un profesor își poate alege gratuit orice tip de cont până la acea dată.

Mediul on-line dedicat activităților de educație este în continuă expansiune și oferă o multitudine de resurse utilizabile la clasa de elevi. Aceste resurse ușurează muncă profesorului în crearea, elaborarea materialelor didactice și verificarea rezultatelor obținute de către elevi.

Bibliografie:

1. Perianu, M., Balica, I., Săvulescu, D., *Matematică pentru clasa a VII-a*, Editura Art, București, 2013;
2. Bășăucă, A., Guriță, M., Guriță, C., *Aritmetică, Algebră, Geometrie, Auxiliar la manualele alternative, clasa a VI-a*, Editura Taida, Iași, 2004;
3. <https://www.liveworksheets.com/>

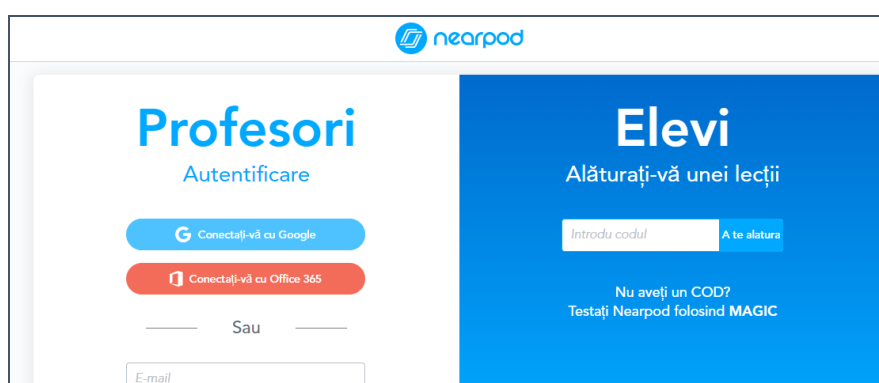
NEARPOD PENTRU LECȚIILE ON-LINE DE MATEMATICĂ

Prof. Codreanu Liviu

Școala Gimnazială „Virgil Caraiivan” Șuletea, jud. Vaslui

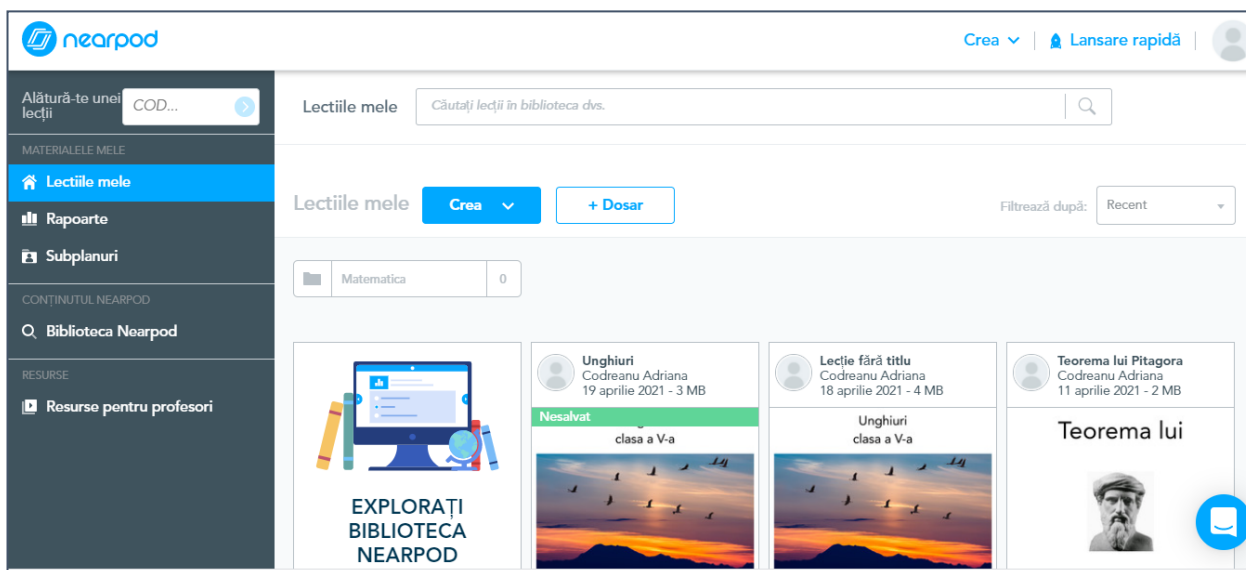
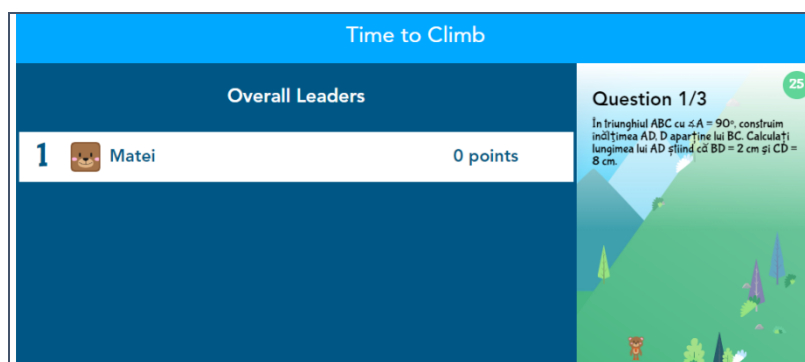
Mutarea în mediul on-line a școlii a dus la numeroase schimbări, iar pentru facilitarea acestei treceri s-au utilizat numeroase platforme și aplicații educaționale. Unele dintre aplicații sunt foarte reușite și oferă un mediu prietenos de utilizare. Platforma de e-learning NearPod este una dintre preferatele elevilor din întreaga lume deoarece are la bază conceptul de învățare prin joc.

Pentru a putea utiliza platforma de e-learning NearPod este necesar crearea unui cont de profesor și pentru conectare se poate folosi contul de gmail. Elevii se pot loga direct de pe site-ul platformei folosind codul dat de profesor, nu au nevoie de adresă de email sau de cont pe platformă. Există și posibilitatea ca elevii să se conecteze utilizând un cont de gmail.

Aplicația presupune utilizarea prezentărilor PowerPoint într-o manieră interactivă. Prezentările pot fi create în Slides și apoi încărcate pe NearPod sau create direct pe platforma NearPod. O astfel de aplicație creată poate fi utilizată atât la propria clasă cât și împărtășită altor profesori.

Un diapozitiv din NearPod conține text, imagini, audio, clipuri video de pe YouTube sau din conturi cloud, cum ar fi Google Drive, Dropbox etc.

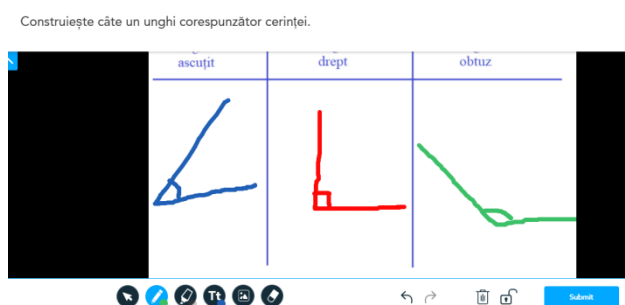
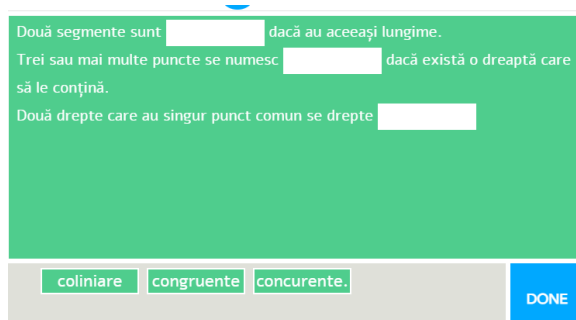
Există trei tipuri de conturi pentru profesori argint, aur și platină. Tipul de cont de argint este un cont gratuit care permite accesul a maximum 40 de elevi la o sesiune live și are limită de stocare. Varianta gratuită oferă spațiu de stocare într-o anumită limită a lecțiilor proprii, rapoartele generate în urma participării elevilor la lecții, subplanuri, accesul la biblioteca NearPod și numeroase resurse pentru profesori.

Lecțiile pot fi trimise elevilor atât pentru participarea live, dar și pentru folosirea lor ca temă. Platforma oferă posibilitatea parcurgerii conținutului lecției de fiecare elev în ritmul său propriu.

O lecție creată pe platforma NearPod conține mai multe diapozitive, acestea pot fi interactive sau nu. Pot fi inserate în diapozitivele lecțiilor concursuri la care participă toți elevii clasei sau diverse sarcini pe care elevii trebuie să le parcurgă pentru a trece la următoarea activitate. Pentru generarea concursurilor se poate utiliza secțiunea „Time to Climb!”, aici elevii își aleg un caracter și au de parcurs un traseu. Elevii câștigă puncte răspunzând corect la întrebările concursului. Profesorul vede punctajele obținute de fiecare elev în parte. Fiecare întrebare are o limită de timp, iar elevii nu trebuie să depășească această limită. La finalul cursei este afișat clasamentul. Pe lângă punctele obținute ca urmare a răspunsului corect dat la întrebare, elevii obțin și puncte în funcție de cât de rapid răspund.

Se pot introduce teste de memorie în care elevii sunt atenți pentru a putea întoarce același pereche de carduri. De asemenea, se pot scrie enunțuri lacunare care vor fi completate de către elevi sau se pot da și mici teste pentru a se putea evalua nivelul de înțelegere al cunoștințelor prezentate. Pe parcurs ce lecția este aprofundată, elevii au posibilitatea să redea printr-un desen rezolvarea unei cerințe date de profesor.

Lecția poate fi încheiată prin exprimarea unor gânduri care pot fi afișate pe o tablă colaborativă.

Aplicația NearPod oferă posibilitatea inserării unor imagini 3D sau a unor tururi virtuale foarte atractive pentru elevi. În urma fiecărei sesiuni se generează automat un raport și astfel se poate urmări evoluția elevilor. Lecțiile realizate pe NearPod pot fi parcurse de către elevi atât în mod direct cu profesorul dar și în ritm propriu ca temă individuală.

Tot pe platforma NearPod sunt oferite cursuri de training pentru profesorii din întreaga lume care doresc să învețe să utilizeze platforma. Cursurile sunt în limba engleză și există un calendar de organizare a cursurilor la care profesorii se pot înscrie.

În concluzie, cu ajutorul platformei NearPod învățarea devine o joacă, elevii sunt atrași de lecții și devin mult mai activi. Fiecare elev rezolvă cerințele în ritmul său și primește feedback în urma răspunsurilor.

Bibliografie:

1. Mălăeala, D. și alții, *Ghiduri și resurse educaționale pentru Învățământ la Distanță*, CCD București, 2020;
2. Tatu, A., *Ghid în utilizarea instrumentelor digitale*, CCD București, 2020;
3. <https://nearpod.com/>;
4. <https://www.youtube.com/watch?v=iQ8z3y4ICFU>

EFICIENȚA COMUNICĂRII DIDACTICE PRIN UTILIZAREA METODELOR INOVATIVE DE PREDARE

Prof. Constantinescu Dragoș

Colegiul Național "Alexandru Lahovari", Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

Comunicarea este procesul de transmitere a informației de la emițător la receptor, este un proces informațional. Emițătorul și receptorul sunt elevul și cadrul didactic, aflați în posibilitatea de schimbare a statutului; între ei se interpune canalul de comunicare, pe care circulă un mesaj transpus într-un cod comun, interiorizat(limba) la care se adaugă elementele para-verbale și non-verbale.

Dincolo de particularitățile ei, comunicarea didactică este știința de a folosi mijloacele de exprimare, de a orienta mesajul spre celălalt, de a înțelege nevoile celui alt și de a te face înțeles de el, “știința de a găsi drumul spre celălalt”. Această știință implică sincronizarea corporală (expresia feței, gesturi, respirație, ritm), sincronizarea limbajului (folosind aceleași semnificații pentru cuvinte și imagini ca și partenerul) și sincronizarea sistemului de valori (acceptarea valorilor partenerului).

Comunicarea didactică stă la baza procesului de predare – asimilare a cunoștințelor și cere o selecție documentată și justificată a conținuturilor educaționale.

În cadrul activității de predare-învățare accentul va fi pus în permanență pe elev, ca subiect activ al educației. Din multitudinea de metode și strategii didactice pentru a dinamiza activitatea colectivului, se va opta pentru metodele de formare activă, de învățare prin cooperare cum ar fi: „Brainstorming-ul” (asaltul de idei), „Știu/ Vreau să știu/ Am învățat”, „ Eseul de 5 minute” și alte metode.

1. Ce este comunicarea?

Comunicarea educațională este cea care mijlocește realizarea fenomenului educațional în ansamblul său, iar comunicarea didactică apare ca o formă particulară, obligatorie în vehicularea unor conținuturi determinate, specifice unui act de învățare sistematică.

Schema oricărei comunicări cuprinde: factorii comunicării, distanța dintre aceștia și dispoziția așezării lor(ambele importante pentru particularitățile canalului de transmitere a mesajului), cadrul și contextul instituționalizat, tipul de cod, situația enunțiativă, repertoriile active sau latente ale emițătorului-receptor, retroacțiunile practicate, elementele de bruijaj. Codurile comunicării didactice sunt verbal, non-verbal, para-verbal, mixtă; după natura partenerilor poate fi o

comunicare interpersonală, în grupuri mici, publică; după natura conținuturilor, comunicarea didactică poate fi științifică, atitudinală, operațional-metodologică.

În cadrul comunicării didactice au loc schimburi de mesaje care se realizează între educator și elev, între personalitatea formată a educatorului și personalitatea educatului. Emițătorul și receptorul sunt elevul și cadrul didactic, aflați în posibilitatea de schimbare a statutului; între ei se interpune canalul de comunicare, pe care circulă un mesaj transpus într-un cod comun, interiorizat (limba) la care se adaugă elementele para-verbale și non-verbale.

Codul folosit (sistemul de semne lingvistice) cunoaște o triplă situație: prima la nivelul codului lingvistic, a doua la cel didactic, al treilea la nivelul codului specific. Mesajul oral este purtat pe undele sonore, iar mesajul scris este textul tipărit, mesajul afectiv este transmis de gestică, mimică, subtextul emotiv al vorbirii.

Calea de comunicare este: auditivă, vizuală, tactilă, olfactivă. Esențiale în actul comunicării sunt: relația dintre indivizi sau dintre grupuri; schimbul, transmiterea și receptarea de semnificații; modificarea voită sau nu a comportamentului celor angajați. De asemenea, pentru o comunicare eficientă sunt bine de respectat următoarele reguli: să ascuți, adică să ții cont de părerile și interesele celorlalți; să observi, adică să te intereseze ceea ce se întâmplă în cadrul situației de comunicare și să înțelegi starea receptorilor; să analizezi și să cunoști situația receptorilor; să te exprimi, adică să-ți expui punctele de vedere și sentimentele vis-a-vis de obiectul comunicării; să controlezi, adică să urmărești calitatea și eficiența comunicării.

În comunicarea didactică, profesorul trebuie să-l facă pe elev să simtă că are o vocație în această direcție, că este un partener de încredere care dorește un dialog autentic. Cei mai apreciați profesori sunt cei care permit libertatea de exprimare a elevilor, care nu-i fac nici să se simtă judecați, nici manipulați, nici sfătuiți, ci cei care le oferă sentimentul de siguranță și libertatea comunicării.

2. Bariere în cadrul comunicării

Este foarte important de înlăturat barierele din cadrul comunicării. Astfel, putem enumera următoarele bariere umane ce trebuie eliminate:

- fizice: deficiențe verbale, acustice, amplasament, lumina, temperatura, ora din zi etc.

- semantice: vocabular, gramatică, sintaxă, conotații emoționale ale unor cuvinte; determinate de factori interni: implicare pozitivă sau implicare negativă; frica; diferențele de percepție; concluzii grăbite; lipsa de cunoaștere; lipsa de interes; emoții (emoția puternică este responsabilă de blocarea aproape completă a comunicării); blocajul psihic; tracul.

Comunicarea în clasă are specificul său determinat de cadrul instituțional și de activitatea dominantă - învățarea. Literatura de specialitate subliniază caracteristici ca:

- Dimensiunea explicativă a discursului didactic este pronunțată prin înțelegerea celor transmise, premisă a învățării eficiente;
- Structura comunicării didactice conform logicii pedagogice, facilitând înțelegerea unui adevăr și nu simpla lui enunțare. Profesorul trebuie să facă „ eforturi speciale” pentru ca adevărurile să fie înțelese și acceptate de copii.;
- Rolul activ al profesorului față de conținuturile științifice cu care va opera acțional ca un filtru ce selectează, personalizează programa școlară și manualul;
- Pericolul transformării autorității de statut asupra conținuturilor, sub forma argumentului autorității;
- Comunicarea didactică să fie combinată sub cele două forme verbale: orală și scrisă (alte particularități: de ritm, de formă, de conținut);
- Personalizarea comunicării didactice face posibilă ca același cadru instituționalizat, conținut, potențialul uman să fie exploatat și explorat diferit și cu rezultate diferite de profesori diferiți.

Așa cum am arătat, comunicarea didactică este un act informațional. Transmiterea informației este un schimb simbolic. Comunicarea verbală conduce actul învățării.

Structura comunicării didactice se face conform logicii pedagogice. Profesorul trebuie să facă eforturi pentru ca prezentarea informațiilor în actul comunicativ didactic să acorde prioritate logicii pedagogice. Comunicarea didactică este dominată de profesor, în cea mai mare parte, la care se asociază și tutelarea de ansamblu a actului educativ. Profesorul trebuie să dea dovadă de competență comunicativă aceasta constând în abilitatea acestuia de a utiliza codurile limbajului educațional (lingvistic, didactic, specific) în combinații adecvate situațiilor de învățare.

3. Metode interactive de predare

Din multitudinea de metode și strategii didactice pentru a dinamiza activitatea colectivului, vom opta pentru metodele de formare activă, de învățare prin cooperare.

Energizarea elevului prin strategiile folosite de cadrul didactic se constituie ca un imperativ al orientării viitoare în educație. Activitatea didactică va avea un plus de valoare dacă vom ști cum să motivăm elevii să învețe, cum să utilizeze aceste cunoștințe pentru a se descurca în viață. Activitatea în grup va dezvolta conceptul de sprijin reciproc, toleranță, canalizarea efortului tuturor pentru a atinge același scop.

Sunt recomandate a fi folosite la clasă metode interactive, participativ active:

- „*Brainstorming-ul*”(asaltul de idei) reprezintă formularea cât mai multor idei – oricât de fanteziste ar părea acestea – ca răspuns la o situație enunțată după principiul „ cantitatea generează calitatea”.

- „Știu/ Vreau să știu/ Am învățat”. Cu grupuri mici sau cu întreaga clasă, se trece în revistă ceea ce elevii știu deja despre o anumită temă și apoi se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în lecție.

- „Eseul de 5 minute” – modalitate eficientă de a încheia ora pentru a-i ajuta pe elevi să-și adune ideile legate de tema lecției și pentru a-i da profesorului o idee mai clară despre ceea ce s-a întâmplat, în plan intelectual, în oră.

- Alte metode interactive –de creare a unui climat de dezvoltare a competențelor comunicării: „Ciorchinele”, „Cubul”, „Bulgărele de zăpadă”, „Mozaicul”. Prin caracterul instrumental, comunicarea didactică înglobează fenomenul de retroacțiune, prezent prin două forme: feed-back-ul și feed-forward-ul.

La modul general feed-back-ul este modalitatea prin care finalitatea redevine cauzalitate, iar modalitatea prin care anticiparea finalității redevine cauzalitate este o retroacțiune de tip feed-forward.

Din perspectiva comunicării didactice (feed-back-ul) poate fi privit ca fiind comunicarea despre comunicare și învățare. Actul didactic impune existența unui feed-back care aduce informația de la receptor la emițător și reglează activitatea de transmitere a informației și celălalt feed-back reglează activitatea dominantă a celui din urmă (emițătorul).

Profesorul cu vocație știe că a fi preocupat de conștientizarea, supravegherea și îmbogățirea conduitei sale comunicative este o cerință elementară, mai ales că „nu tot ce intenționăm reușim să spunem, nu tot ce spunem se aude, nu tot ce se aude se și înțelege, se înțelege și ce nu spunem, iar ceea ce se înțelege nu depinde de noi ce devine”.

În loc de concluzii, o învățătură pentru noi cei care suntem dascăli: “Ca să poți educa comportamentul comunicativ al unei alte persoane, este necesar ca tu însuși să fii un bun comunicator”.

Bibliografie:

1. Băban, A., *Consiliere educațională*, Cluj-Napoca, 2001;
2. Cosmovici, A., Iacob, L. *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 1999;
3. Cucos, C., *Pedagogie, ediția a II-a revizuită și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2006.

STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR PRIN REZOLVAREA ȘI COMPUNEREA DE PROBLEME MATEMATICE

Prof. învă. primar Constantinescu Ileana
Școala Gimnazială nr.31, București, Sector 2
Prof. învă. primar Parga Silvia
Școala Gimnazială nr.31, București, Sector 2

Până la un anumit nivel matematica face parte din cultura generală a oricărui cetățean. Învățăm matematica pentru a ne folosi de cunoștințele descoperite în practică. De aceea, este necesar ca elevii să dobândească nu simpla instruire matematică, ci educație matematică. În contextul actual a fost și mai importantă această axă fiind dată perioada traversată. Copiii au exersat utilizarea computerului în orele online, au exersat alături de cadrul didactic postarea temelor și a materialelor efectuate la finalul orelor.

Este incontestabilă contribuția matematicii la formarea unei gândiri logice, concrete și creative, la formarea unor deprinderi de muncă și de ordine.

O condiție fundamentală a creativității este inteligența, ea fiind una din cele mai generale aptitudini umane și un atribut al tuturor proceselor cognitive. Inteligența este o condiție necesară, dar nu și suficientă în stimularea creativității. Realizarea acțiunii de creație solicită fantezia, unele aptitudini special, implicarea factorilor motivaționali: curiozitate, interes pentru cunoaștere, precum și anumite trăsături ale personalității.

Într-un sens mai larg, creativitatea este combinată cu capacitatea gândirii umane de a găsi metode, soluții, idei noi.

La nivelul elevilor din ciclul primar, orice rezolvare de situații problematice constituie în același timp o manifestare a creativității gândirii lor. Principala caracteristică a gândirii creative la elevi este **NOUTATEA** sau **ORIGINALITATEA SOLUȚIEI GĂSITE**, a ideii emise. Consider că în ciclul primar se formează premisele pentru dezvoltarea ulterioară a creativității.

Copilul de vârsta școlară mică adoptă o atitudine creatoare atunci când e pus în fața unei probleme, îi structurează datele, descoperă căile de a o rezolva într-un mod personal.

Cultivarea creativității la elevi sau învățarea de tip creator impune anumite premise ce pot fi considerate drept cerințe specifice:

- învățătorul să insufle elevilor o atitudine pozitivă față de utilizarea computerului și a programelor nou apărute în viața lor, nu un stil de gândire creator;
- orientarea elevilor spre nou;
- crearea unei atmosfere permissive;
- încurajarea efortului creativ al elevilor încă de la primele manifestări.

Rezolvarea de probleme și în mod deosebit compunerea de probleme matematice prezintă o mare importanță pentru dezvoltarea flexibilității gândirii elevilor.

Deosebit de importantă în rezolvarea problemelor este înțelegerea structurii problemei și a logicii rezolvării ei. Elevul trebuie să cuprindă în sfera gândirii sale întreaga desfășurare a raționamentului, confruntată cu etapele acestuia:

- analiza datelor problemei și orientarea șirului de judecăți către rezolvarea problemei;
- esențializarea rezolvării problemelor într-un exercițiu cu datele numerice ale acesteia, apoi cu simboluri, reprezintă modalități de exersare a gândirii în generalizarea algoritmului de rezolvare a problemelor;
- elaborarea unei probleme cu text pe baza unor scheme grafice reprezintă un efort de analiză și sinteză logică a situației date în problema inițială.

În rezolvarea problemelor, gândirea elevilor este mereu confruntată cu o necunoscută. Pentru descoperirea ei, elevii emit ipoteze, întreprind diverse căutări, propuneri, stabilesc diferite relații, fac combinații pentru a găsi drumul spre rezolvare.

Compunerea problemelor în care elevul îmbină cuvinte cu numere exprimând relații între cantități stimulează gândirea la o activitate intensă și de creație.

La început, copiii sunt puși să creeze o problemă asemănătoare cu cele prezentate de învățător, să-și formeze deprinderea de a separa întrebarea. În vederea deprinderii elevilor de a înțelege cele două părți ale problemei, independența între enunț și întrebare, elevii compun probleme fie din enunțul dat la care îi lipsește întrebarea, fie având întrebarea și lipsindu-i enunțul.

Compunerea problemelor este una din modalitățile principale de a dezvolta gândirea independent și originală a copiilor, de cultivare și educare a creativității gândirii.

Se pot compune, se pot crea probleme în următoarele forme și următoarele succesiuni graduale:

- compuneri de probleme după imagini
- compuneri de probleme după modelul unei probleme rezolvate anterior
- compuneri de probleme după un plan stabilit
- probleme cu indicarea operațiilor matematice ce trebuie efectuate
- compuneri de probleme cu mai multe întrebări posibile

- compuneri de probleme cu o întrebare dată și cu mai multe conținuturi date, precum și date și relații între date ale conținutului
- compuneri de probleme cu întrebare probabila
- compuneri de probleme cu mărimi date, cu valori numerice date
- compuneri de probleme după un exercițiu simplu sau compus
- compuneri de probleme după un model simbolic
- compuneri de probleme cu modificarea conținutului și a datelor
- crearea liberă de probleme.

În elaborarea textului unei probleme este necesar ca învățătorul să utilizeze date și expresii reale, mijloace și procedee de natură să le ofere elevilor împrejurări de viață corespunzătoare.

În activitatea de compunere a problemelor trebuie să se țină seama de posibilitatea elevilor prin sarcini gradate, trecându-se treptat de la compunerea liberă la cea îngădită de anumite cerințe din ce în ce mai restrictive. În același timp, să-i facă pe elevi să aibă încredere în ei, să le educe calități moral volitive, să le dezvolte interesul și sensibilitatea la probleme noi, să fie receptivi la situații problematice cu conținut matematic.

Compunerea de probleme poate constitui o premisă reală și eficientă pentru o activitate ulterioară de creație și o modalitate sigură de a spori rolul formativ al învățământului sistematic din ciclul primar, în strânsă corelație cu celelalte discipline de învățământ.

Bibliografie:

1. Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, E.D.P., București, 1980;
2. Elvira Crețu, *Psihopedagogie școlară pentru învățământul primar*, Editura Aramis, București, 1999;
3. Elena Joița, *Didactica aplicată*, Editura Gh. Alexandru, Craiova, 1994;
4. Roșu V. Dumitru, *Matematici moderne în sprijinul învățătorilor*, E.D.P., București, 1978.

METODOLOGIILE DIDACTICE EFICIENTE – CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. înv. primar Corhăneanu Angela
Școala Gimnazială “Matei Basarab” Târgoviște, jud. Dâmbovița

METODOLOGIILE DIDACTICE sunt toate procedurile pentru atingerea unui obiectiv stabilit. Metoda se referă la modul de predare, dar își are originea din împletirea a doi factori: ceea ce doriți să predați și cui doriți să-i predați și necesită planificarea modului de operare. Metoda de predare este configurată ca o modalitate procedurală și procesuală, activată și programată de profesor, care facilitează dobândirea semnificativă, stabilă și utilizabilă a ceea ce este oferit prin acțiunea de predare. Există diferite clasificări ale metodelor. Nimeni nu este mai bun decât altul, așa cum nici o metodă nu este mai bună decât alta: pot fi folosite pentru diferite misiuni. Varietatea lor permite profesorului să se poată organiza independent și să-și personalizeze munca.

Cele mai inovatoare și interactive metodologii de predare sunt realizate într-un mediu de învățare în care există un stil relațional flexibil, în care învățarea care provine din experiență este privilegiată, ceea ce plasează elevul în centrul procesului, sporindu-i abilitățile și experiența.

Învățarea colaborativă și grupurile mici de lucru sunt extrem de productive în activarea conflictelor cognitive la elevi și pentru căutarea colectivă a rezultatelor în diverse probleme. Pentru ca elevul să dobândească nu numai cunoștințe, ci mai presus de toate abilități și competențe, inclusiv „*a învăța să învețe*” în modul care i se potrivește cel mai bine, sunt necesare strategii și metodologii de predare pentru a spori potențialul de învățare al fiecărui elev și pentru a-i încuraja autonomia. Având în vedere acest lucru, unele dintre metodologiile active care stau la baza noilor abordări didactice și pedagogice sunt următoarele:

REZOLVAREA PROBLEMELOR: Predarea pentru rezolvarea de probleme se bazează pe identificarea unei probleme specifice și soluționarea acesteia. Elevilor li se oferă probleme pentru care nu există o singură soluție. Este o metodă care își propune să dezvolte un spirit creativ, capacitatea de relaționare și autoevaluare. De asemenea, acest sistem își concentrează atenția nu atât asupra găsirii soluției, cât asupra modurilor în care se realizează acest lucru. În acest fel procesul de învățare este perceput ca motivant și semnificativ.

POVESTIRI: profesorul și elevii sunt chemați „să spună o poveste”. Prin poveste este posibil să se genereze procese semnificative. Abilitatea de a povesti, interpreta, capacitatea de a transmite în mod eficient mesaje importante, de a magnetiza ascultătorul încurajând schimbul de

experiențe și un spirit critic. Odată cu evoluția TIC, astăzi vorbim și despre Digital- Storytelling (Povestirea digitală).

ÎNVĂȚARE COOPERATIVĂ: Învățarea prin cooperare propune lucrul în grup pentru a atinge un obiectiv comun, construirea de noi cunoștințe. Această formă de învățare îi determină pe elevi să dezvolte calități precum spiritul de colaborare, solidaritatea, simțul responsabilității și încrederea în sine. De asemenea, îmbunătățește relațiile interumane dintre elevi și calitatea învățării.

Nu este doar „lucrul în grup”: nu este suficient să organizăm clasa în grupuri pentru a crea condițiile pentru o colaborare eficientă și o bună învățare. Se adresează clasei ca un set de oameni care colaborează, având în vedere un rezultat comun, lucrând în grupuri mici.

DE LA EGAL LA EGAL: Educația de la egal la egal este o metodă de predare la baza căreia există un proces natural de transmitere a cunoștințelor prin comparația dintre unii elevi care au înțeles mai bine lecția cu alți colegi de clasă în dificultate. Ambele părți, însă, beneficiază. Educatorul de la egal la egal nu este profesor, nu este expert în cunoștințe științifice precise, dar știe să gestioneze relațiile: rolul său este de mediere și de aceea este perceput ca parte a grupului. Este un elev obișnuit, cu o mai mare conștientizare a proceselor de comunicare care au loc în grupul de colegi.

Unul dintre punctele forte ale educației de la egal la egal este reactivarea socializării în cadrul grupului de clasă. Educatorul de la egal la egal de unul singur nu transformă nimic, ci este chiar stimulul participării: clasa, în timpul intervențiilor, este implicată și încurajată în elaborarea trăirilor și experiențelor. Educația de la egal la egal, de exemplu, oferă adolescenților posibilitatea de a găsi un spațiu în care să poată vorbi despre ei înșiși și să-și compare experiențele ca „egali”. Face viața să intre încet în școală: colegii sunt cei care transmit și împărtășesc experiențe, îndoieli și incertitudini cu colegii lor. Copiii implicați au percepția că trăiesc un moment de viață informală în cadrul cursului normal de predare.

MOMENTUL ÎN CERC: Așa cum spune termenul, acesta este „momentul în cerc” sau mai bine zis, profesorul aranjează elevii așezați, formând un cerc (instructorul face parte, de asemenea, din acest cerc). Supraveghetorul are rolul de a solicita și coordona dezbateră într-un termen stabilit. Profesorul devine un mediator, un fel de filtru uman, deoarece în acest moment toată lumea este tratată în mod egal și își poate exprima opiniile și dispozițiile. Această strategie face posibilă îmbunătățirea abilităților indivizilor și a grupului, facilitează și dezvoltă comunicarea circulară, autocunoașterea, promovează exprimarea liberă și activă a ideilor, opiniilor, sentimentelor și experiențelor personale și, în cele din urmă, creează un climat de seninătate și partajare facilitând înființarea oricărui nou grup de lucru sau preliminar oricărei activități ulterioare.

ÎNVĂȚARE ÎN INTERVALURI Este o articulare specială a timpului de lecție care prevede trei momente de intrare și două pauze.

1. **În prima contribuție**, profesorul oferă informațiile care îi vor ajuta pe elevi în timpul lecției. Durata introducerii nu este prestabilită. Aceasta este urmată de un interval de 10 minute, timp în care nu trebuie făcută nicio referire la conținutul lecției.

2. **În cea de-a doua contribuție**, profesorul revizuieste conținutul primei sesiuni schimbând modul de prezentare a acestuia (de exemplu, folosind diferite exemple și / sau interacționând intens). În al doilea interval, se aplică principiile primului, cu un timp de odihnă / relaxare de 10 minute. În pauză, activitatea va fi o variație a celei anterioare. Chiar și în acest moment, activitatea nu va fi legată de conținutul lecției.

3. **În cea de-a treia contribuție**, profesorul rămâne pe conținutul primei sesiuni, dar propune activități centrate pe elev: elevii vor trebui să demonstreze că au dobândit conținutul primit în primele intervenții, aplicând cunoștințele în contexte practice sau situații-problemă.

În cele din urmă, profesorul verifică înțelegerea conținutului lecției de către elevi.

Aceasta este o abordare care ajută la:

– Elaborarea unei metodologii active de predare care depășește conceptul de lecții frontale, plasând elevii în centrul proceselor de învățare.

– Dobândirea unei metode care permite îmbunătățirea învățării detectabile prin teste obiective administrate copiilor.

– Elaborarea unei metode care să permită utilizarea timpului școlar mai eficient.

– Responsabilizarea fiecărui copil cu privire la parcursul său de învățare și sporirea aptitudinilor specifice.

– Interacțiunea cu un conținut personalizat, dezvoltarea de teste, rezolvarea de situații problemă

În contextul actual, abordăm tehnici diverse de predare la clasă pentru a menține motivația elevilor și implicarea activă a acestora în procesul de învățare pe tot parcursul vieții.

Bibliografie:

1. Boncu Ștefan, *Psihosociologie școlară*, Editura Polirom, București, 2013;
2. Nicola Ioan, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București, 2003;
3. Mîndru Elena, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactica Publishing House, București, 2000.

INTEGRAREA SOCIALĂ ȘI PROFESIONALĂ A DEFICIENTULUI DE AUZ

STUDIU DE CAZ

Prof. Cornea Floretina Mariana

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Sf. Vasile” Craiova, jud. Dolj

Talentul nu are nici un fel de condiționare, el se poate naște oriunde. Dacă Beethoven a putut compune celebra „Eroica” surd fiind, Goya a putut picta surzind sau Țuculescu orbind atunci înseamnă că adevăratul talent își găsește propria cale de manifestare.

Datorită nedevelopării limbajului verbal, din necesitatea de a comunica cu cei din jur, deficienții de auz se vor folosi de alte mijloace de comunicare, în special de gesturi, de mimică și care, cu timpul se vor organiza într-un sistem semiotic cu o anumită specificitate operațională.

Desenul are, pentru copilul surd triple valențe: comunicative, psihodiagnostice și terapeutice.

Analizatorii vizual și kinestezic sunt cei care se dezvoltă prin compensație și orice tip de activitate care îi solicită cu precădere este o activitate realizabilă cu succes.

1. RAPORTUL PSIHOLOGIC. DATE DE IDENTIFICARE A SUBIECȚILOR

A

- S-a născut în august la Craiova, naștere normală
- La aproape 2 ani a fost diagnosticată cu surditate congenitală profundă bilaterală-protezată

Familia:

- Participativă, cu ambii părinți
- Apariția unui frate mai mic cu doi ani

A a urmat grădinița și școala pentru surzi unde, de mică, a manifestat aptitudini și abilități grafice. Mama a încurajat-o și susținut-o în permanență, fie trimițându-i desenele la diferite reviste pentru copii, fie ducând-o la Palatul Copiilor, iar mai târziu, cumpărându-i propriul ei aparat de fotografiat și calculator, pe măsură ce A și-a manifestat astfel de interese. Desenul pe calculator îi este familiar încă din clasele primare, revista și holurile școlii păstrând încă lucrările ei.

Momentul decisiv al orientării ei spre Liceul de Artă a fost într-o iarnă geroasă (era în clasa a VIII-a) când A mi-a arătat câteva fotografii cu oameni de zăpadă, dar nu orice oameni; erau

adevărate sculpturi reprezentând chipuri de oameni și animale. A absolvit Secția Ceramică I Liceul de Arte Marin Sorescu Craiova. După absolvirea cursurilor Liceului De Artă Marin Sorescu, secția Ceramică, a urmat cursurile universitare ale Facultății de Artă Plastică din Tg-Jiu, secțiunea Grafică

ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>extravertită, rapidă, ambițioasă, sociabilă</p> <p>rezultate școlare foarte bune</p> <p>talent deosebit la desen</p> <p>sprijinul permanent al mamei și al cadrelor didactice și al colegilor</p> <p>adaptare curriculară, profesor itinerant și de sprijin</p> <p>continuarea studiilor liceale vocaționale cu cele universitare</p> <p>rezultate deosebite și la universitate</p> <p>expoziții cu lucrările realizate</p> <p>comunicarea totală: limbajul gestual, dactileme, labiolectură, limbaj verbal oral și scris, utilizarea resturilor de auz, simboluri. combinate a mediilor auriculare, orale și manuale</p> <p>deprinderi de autoservire formate</p> <p>operează cu ușurință pe calculator</p>	<p>Uneori prea sigură pe ea, fără a evalua situația</p> <p>Tendința de folosi mai mult limbajul semnelor, în detrimentul comunicării cu cei din jur</p> <p>Afectată de divorțul părinților</p> <p>Tendința de a se izola, grupul de prieteni</p> <p>Imposibilitatea de a avea profesor de sprijin la cursurile universitare</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Posibilitatea realizării intervenției educaționale în echipă prin colaborarea tuturor factorilor (psiholog, psihopedagog, profesori de diferite specialități, familie)</p> <p>Posibilitatea aplicării mai multor tipuri de curriculum în funcție de tipul dizabilității predominante (special, național, vocațional)</p> <p><i>integrare fizică</i>- s-a realizat prin simplul fapt că</p>	<p>Comunicarea deficitară cu profesorii, colegii, familia, prietenii</p> <p>Neacdecvarea conținuturilor învățării</p> <p>Refuzul de a mai participa la cursuri și a de continua școala</p> <p>Inexistența unor locuri de muncă care să răspundă nevoilor A (specializare, mediu adecvat, personal deschis la provocări</p>

<p>A merge la școală alături de elevi normali; integrare funcțională autentică se realizează în cadrul orelor de atelier; <i>integrarea socială</i> - relațiile și inter-relațiile în interiorul grupului se structurează treptat, comunică eficient; <i>integrarea societală</i>, sentimentul de apartenență și participare deplină la comunitate s-a format în timp, primele diplome obținute la diferite concursuri contribuind decisiv la aceasta posibilitatea de a relaționa cu elevi din învățământul public participarea la activități extracurriculare posibilitatea de aplica cunoștințele platice în programe PC</p>	<p>constructive) Ignoranța celor din jur Încercarea de reprofilare, în detrimentul valorizării talentului artistic</p>
---	--

2.DOMENII LUCRU ȘI SERVICII:

Din analiza făcută putem concluziona că **A** poate ocupa locuri de muncă după cum urmează:

- profesor de Educație plastică la elevii cu deficiențe de auz
- operator IT, grafică
- industria textilă, consultant designer
- pictor
- sculptor
- modelator ceramică

Resurse: cabinetul pentru terapii specifice compensatorii, sala de stimulare polisenzorială, atelierele școlare pentru pictură, grafică, ceramică, calculator, testele de evaluare privind orientarea școlară și profesională, testului de inteligență Raven pentru copii și adulți, lucrările realizate, discuțiile cu părinții și cadrele didactice, testul copacul

Riscuri: imposibilitatea de a găsi loc de muncă, reticența operatorilor economici, accidentări la locul de muncă, posibilitatea de a nu răspunde la cerințele locului de muncă, de a greși proiectele de lucru, imposibilitatea de a se deplasa la locul de muncă;

Metodele pe care le folosim pentru a consilia/ implica familia în demersul început: discuții, consilierea de familie, discuții părinți-cadre didactice, discuții părinți, operatori economici,

participarea la Târgul de oferte a locurilor de muncă, sprijin în deplasarea la locul de muncă; realizarea un program de intervenție școală-familie;

3.POZIȚIA ȘI LOCUL DE MUNCĂ OCUPAT DE UNUL DINTR SUBIECȚI ÎN CADRUL UNEI ORGANIZAȚII. ARGUMENTARE PRIN ANALIZA SWOT

A poate ocupa un post de grafician IT la S.C. Grafix SRL deoarece Alexandra are potențial, iar societate este deschisă acestei provocări

ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>A este extravertită, rapidă, ambicioasă, sociabilă</p> <p>A are rezultate școlare foarte bune</p> <p>A are talent deosebit la desen, grafică pe calculator</p> <p>A are sprijinul permanent al familiei și al persoanelor apropiate</p> <p>A a continuat studiilor liceale vocaționale cu cele universitare</p> <p>A are rezultate deosebite și la universitate</p> <p>A expozii cu lucrările realizate</p> <p>A are o comunicarea totala:limbajul gestual, dactileme, labiolectură, limbaj verbal oral și scris, utilizarea resturilor de auz, simboluri</p> <p>A are deprinderi de autoservire formate</p> <p>A operează cu ușurință pe calculator</p> <p>societatea este bine dotată tehnologic</p> <p>spatial de muncă o avantajează</p> <p>orarul este flexibil, 8 ore pe zi(o zi tura I, o zi tura a II-a, sâmbăta și duminica liber)</p> <p>patronal cunoștete paticularitățile persoanei</p> <p>deficient de auz, are în familie o persoană deficient(mătușa)</p>	<p>Nu tot personalul cunoaște particularitățile persoanelor cu deficiențe de auz</p> <p>Nu tot personalul este de acord cu angajarea acestor persoane</p> <p>Tendința de folosi mai mult limbajul semnelor, în detrimetal comunicării cu cei din jur</p> <p>Sarcinile de lucru nu sunt particularizate</p>

<p>societatea acordă șanse egale persoanelor cu dizabilități</p> <p>legislația le permite să angajeze persoane cu deficiențe</p> <p>programele IT sunt cunoscute de A</p> <p>firma îi oferă un salariu motivant</p>	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Posibilitatea de a avea un loc de muncă</p> <p>integrare fizică</p> <p>integrarea funcțională-există un nivel relativ egal de participare la muncă cu ceilalți</p> <p>integrarea socială - relațiile și inter-relațiile în interiorul grupului cu care comunică eficient;</p> <p>integrarea societală, sentimentul de apartenență și participare deplină la posibilitatea de aplica cunoștințele platice în programe PC</p> <p>posibilitatea de afirmare și promovare profesională</p>	<p>Comunicarea deficitară cu colegii</p> <p>Nerespectarea sarcinilor de serviciu</p> <p>Imposibilitatea de a face față la volumul de muncă și numărul mare al orelor</p> <p>Inexistența unor locuri de muncă care să răspundă nevoilor A(specializare, mediu adecvat, personal deschis la provocări constructive)</p> <p>Ignoranța celor din jur</p>

4. CONCLUZII:

Integrarea se bazează pe convingerea că adulții lucrează în comunități incluzive, alcătuite din persoane de diferite rase, religii, aspirații, cu sau fără dizabilități. Tot așa, indiferent de vârstă, copiii au nevoie să crească și să învețe în medii asemănătoare celor în care vor lucra ca adulți, iar școala este principala instituție care trebuie să răspundă acestei nevoi.

Un rol important îl are familia care trebuie să învețe să trăiască cu problemele copilului, să se implice în demersul său educativ și profesional.

Societatea trebuie să accepte persoanele cu dizabilități și să identifice în fiecare dintre acestea potențialul creator, competențele profesionale coroborând toate acestea cu instituțiile care pot oferi locuri de muncă pentru ei.

V.Hugo afirma că „**Singura surditate adevărată este surditatea minții**”. De aceea este important să îi privească pe aceștia ca **EFICIENȚI și NU DEFICIENȚI**.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR PRIN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE

Prof. Costăchel Nicoleta
Grădinița Nr. 269, București, Sector 5

Posibilitatea de a înțelege și a simți frumosul din artă, din mediul înconjurător, din viața socială și de a dezvolta aptitudinile de creație artistică, se realizează și în grădiniță. La vârsta preșcolară educația estetică nu se poate separa de procesul de cunoaștere a realității, de contactul direct cu obiectele și fenomenele din mediul înconjurător. În vederea îndeplinirii acestei educații, se ține seama de particularitățile psiho-individuale, de posibilitățile de percepere a frumosului de către copii mai ales de faptul că la vârsta preșcolară copiii au tendința de a exprima în lucrările lor ceea ce văd, aud, ca spiritul de imitație, dorința de cunoaștere, tendința de a folosi creionul, culorile, nevoia acestora de continuă mișcare sunt caracteristici ale vârstei preșcolare.

Având în vedere particularitățile menționate, ca și scopul și sarcinile ce ne revin, se dirijează atenția copiilor spre aspectele cunoscute lor din mediul înconjurător, în felul acesta ei vor reuși să realizeze în creațiile lor aspecte deosebit de interesante, dându-le posibilitatea să-și manifeste aptitudinile cât și dorințele lor estetice.

În realizarea acestei idei am folosit activitățile de desen ori de câte ori a fost nevoie chiar atunci când timpul este neprielnic pentru jocurile în aer liber.

Pictura constituie o activitate prin care jucându-se, copiii ne dau posibilitatea să constatăm felul cum văd, cum înțeleg lumea, ce i-a impresionat mai mult din multitudinea aspectelor văzute, ce le-a reținut atenția, să descoperim interesele și năzuințele lor. În acest scop am căutat să le dezvolt interesul și dragostea pentru activitatea de desen și pictură, folosind mijloace de realizare și modalități de educare.

Am observat că la început preșcolarii „desenau” din dorința de a acționa cu creionul, cu culorile, de a trasa linii orizontale și verticale fără ca mai înainte să-și fi propus o anumită temă, un anumit subiect, doar o simplă mâzgăleală. Uneori, motivau: „am desenat ceva, ce știu eu” și după multe insistențe îmi spuneau că este o minge sau hăinuță, ceea ce de fapt își doreau.

Pentru a le trezi interesul pentru pictură, am început mai întâi cu exerciții de desen, încercând mai multe procedee. În loc de tablă am folosit colile mari de hârtie albastră, pe care ei au mâzgălit, ceea ce au văzut, ceea ce și-au imaginat, apoi am schimbat colile albastre cu cartoane

albe, pe care au desenat cu creioane negre și colorate, ca numai după aceea să le dau o anumită temă, un obiect și numai după aceste exerciții de desen am trecut la activitățile de pictură.

După câteva activități în care am făcut exerciții de predare a culorilor și combinarea lor, după preferința fiecăruia, în scopul redării expresive a imaginației, am trecut la desfășurarea unor activități de pictură cu teme propuse de mine. Toate aceste modalități de lucru le-am făcut din dorința de a le stimula imaginația pentru o astfel de activitate, ei lucrând nestingheriți au reflectat în picturile lor obiecte și fenomene din realitatea înconjurătoare. Îndată ce activitatea a luat sfârșit, le-am cerut să verbalizeze ceea ce au realizat și să motiveze lucrarea proprie. Din răspunsurile primite mi-am dat seama de bogățiile imaginației lor, sau de sărăcia acesteia, de volumul cunoștințelor pe care-l posedă fiecare copil din grupă.

Odată formată părerea mea despre posibilitățile lor de realizare, am început o activitate dirijată. Am căutat să le pun la îndemână foi mai mici de bloc, le-am dat o temă anumită, le-am cerut de pildă să picteze fiecare unde lucrează părinții lor. Copiii au desenat o roabă, și o mistrie, un bloc, o mașină, un tractor, fapt ce denotă că știu ceea ce lucrează părinții lor.

O altă modalitate prin care am căutat să le îmbogățesc cunoștințele copiilor pe care le pot transpune cu ușurință în picturi au fost plimbările în jurul grădiniței. Cu această ocazie copiii au observat că toamna frunzele copacilor încep să se îngălbenească, ruginesc, cad, altele mai sunt încă verzi. Le-am cerut să strângă frunze ca să le ducem în grădiniță. Acțiunea aceasta mi-a dat posibilitatea să constat că preșcolarii au preferințe pentru anumite culori, deoarece unii au adunat numai frunze galbene, alții verzi și câțiva frunze cu un colorit diferit. Într-o altă activitate le-am cerut să pictăm un parc și să realizăm și noi culori asemănătoare, apropiate de culorile frunzelor adunate de ei. Pentru realizarea acesteia le-am pus la îndemână acuarele și le-am dat și model câte o frunză, atrăgându-le atenția să folosească foarte puțină apă. Pentru culorile frunzelor de toamnă, de pildă, i-am învățat să combine culoarea galbenă cu culoarea maro. În primele activități n-am obținut rezultate mulțumitoare, copiii foloseau foarte multă apă, pensula era prea încărcată cu culoarea dorită. Treptat, copiii au reușit să se deprindă cu combinarea culorilor, cu realizarea temelor date și astfel am ajuns la executarea unor desene și picturi originale, cu un colorit care uneori mă impresiona și pe mine.

Învățământul preșcolar poate fi principalul partener educativ al familiei. Părinții pot fi parteneri în educație pentru că dețin cele mai multe informații despre copiii lor. Pentru realizarea parteneriatului a fost esențial ca părinții să fie primiți ca participanți activi, să fie atrași în adoptarea deciziilor, să se recunoască și să se valorifice informațiile date de ei despre copii, iar responsabilitatea a fost împărțită între părinți și educatoare. În acest sens, am inițiat proiectul de parteneriat educațional cu familia – “Împreună pentru copiii noștri”, unde am cooptat părinții ca

parteneri în procesul educativ. Pornind de la aceste premize, în cadrul parteneriatului desfășurat împreună cu familia, derulat la nivel preșcolar, am desfășurat activități artistico-plastice cu participarea și implicarea directă a părinților, activități prin care am urmărit, în mod special, stimularea creativității copiilor, abordând diverse tehnici de lucru și utilizând materiale diverse. În activitățile desfășurate din acest an școlar în colaborare cu părinții, având ca temă: “ Toamna –prin ochi de copil” și ” Aproape de sufletul mamei”, am realizat diverse lucrări artistico-plastice folosind tehnici precum colajul, pictura pe faianță, pe materiale Eco (polistiren, sticle de plastic, carton, resturi textile). Scopul propus a fost acela de a evalua priceperi și deprinderi practice și estetice dobândite, prin realizarea unor colaje, tablouri și machete, prin confecționarea unor obiecte din materiale naturale sau artificiale, reciclabile în colaborare cu părinții .

Pentru a asigura exprimarea cât mai complexă a personalității copiilor în propriile lucrări și pentru a stimula capacitatea de exprimare liberă a impresiilor lor, le-am propus să picteze curtea cu flori din fața grădiniței fie pe timp de primăvară, vară, fie pe timp de toamnă, iarnă.. Am constatat că foarte mulți copii și-au ales primăvara, realizând trandafirii înfloriți și toamna, crizanteme cu frunze galbene, ruginii, maro.

Activitățile de pictură ne dau posibilitatea să le dezvoltăm copiilor gustul estetic, să-i inițiem în tehnica picturii și a combinării culorilor și să-i obișnuim cu limbajul plastic.

Cu cât se va solicita mai mult efortul intelectual și creativ al copiilor în procesul didactic, cu atât va crește șansa dezvoltării personalității creatoare a preșcolarului.

Modernizarea continuă a procesului instructiv-educativ, impune ca strategiile aplicate să fie cât mai riguros selectate și într-o formă accesibilă, inovatoare. Prin folosirea diversificată a metodelor, se urmărește eludarea monotoniei, plictisului, rutinei, deschizând în sufletul copilului dorința de învățare într-un mod eficient și creativ.

Învățarea activă are la bază implicarea copilului în procesul de învățământ transformându-l într-un coparticipant la propria instruire și educare. Prin accentuarea caracterului formativ educativ a tuturor strategiilor se contribuie la dezvoltarea potențialului individual, a capacității de a opera cu informațiile asimilate, de a le aplica în practică, la dezvoltarea capacității de a investiga de a căuta soluții situațiilor problemă.

Metodele noi interactive se bazează pe cooperarea dintre copii în timpul unei activități. Ei trebuie să relaționeze unii cu alții astfel încât responsabilitatea individuală să devină presupuziția majoră a succesului.

Tehnica picturii cu pastă de dinți - Tehnica este asemănătoare cu cea a dactilopicturii, iar copiii primesc aceleași indicații privind modul de execuție și păstrarea acurateței foi.

Copiii pot lucra și folosi pensule cu părul mai aspru și scurt. Urma lăsată de pasta de dinți

este frumos conturată. Dar cu pasta de dinți copiii pot lucra și pe foi negre diferite teme: „Ninge cu fulgi mari”, „Orașul iarna”.

Tehnica șabloanelor aplicate prin folosirea sitei - Șablonul se confecționează de preferință dintr-un material plastic, care nu absoarbe vopseaua, se aplică materialul dorit apoi se așază sita de sârmă, peste care cu ajutorul unei periuțe de dinți se trece vopseaua în prealabil pregătită pe toată suprafața materialului, rămasă liberă prin aplicarea șablonului. Apoi se ridică ușor sita și șablonul de pe material, rămânând astfel silueta modelului dorit.

Alte posibilități de îmbogățire a fanteziei copiilor oferă tehnica stropitului prin sită și șabloane. Pe suprafața de decorat se aplică șablonul decupat din hârtie simplă de ziar sau fel de fel de obiecte (chei, cuie, frunze), prin mutare repetată, după fiecare strat de vopsea suflată se obțin efecte de umbră, de îndepărtare și apropiere a siluetelor.

Tehnica ștampilelor (din cartofi) Pentru aceasta se folosesc cartofi mai mari și proaspeți. Se taie cartoful în două jumătăți. Cu vârful cuțitului se desenează pe suprafața lui modelul dorit. Cu ajutorul cuțitului trebuie scos modelul în relief. Pe ștampila rezultată astfel se aplică cu pensula tempera și se ștampilează pe materialul dorit. Dacă se realizează un model cu mai multe culori (pe același cartof) se va colora fiecare element în culoarea cerută, important este ca înainte de a da cu culoare pe cartof acesta să fie bine șters.

Această tehnică se poate aplica la teme ca „Rochița păpușii” sau „Decorăm șervețelul”, copiii realizând lucrări frumoase și interesante. Pentru folosirea acestei tehnici se mai pot confecționa ștampile din dopuri de plută, care au o mai mare durabilitate decât cele din cartofi care se pot folosi o singură dată. Cu ajutorul ștampilelor din plută, prin repetare, alternare și simetrie se pot crea motive noi, care dezvoltă orientarea în spațiu a copiilor (aproape, departe, sus, deasupra, lângă) am folosit-o mai ales pentru lucrări colective; suportul ștampilei este variat ceea ce generează receptivitatea copilului pentru posibilitățile oferite de natură. Ex: „Primăvara”, „Copac cu mere roșii”.

Tehnica tamponului mijlocește fuzionarea culorilor și oferă copilului libertate în alegerea culorilor. Ex: „Copac cu frunze ruginii”, „Legume și fructe de toamnă”, „Flori și fluturi pe câmpie”. Cu ajutorul tamponului umezit se ia vopseaua direct de la butonul de acuarelă și prin tamponarea repetată se obțin efecte sub formă de peisaje sau decorațiuni, tapete, covoare.

O altă tehnică executată cu ușurință de către copii este tehnica pensulei aplicate. Se folosește acuarela direct din cutie. Cu o pensulă groasă îmbibată în culoare se aplică pe suprafața de decorat pete, amprente ale pensulei groase. Prin aplicare repetată în funcție de modelul dorit se pot obține elemente florale sau peisaje.

Tehnica picturii pe lipici - Se aplică pe foaia de decorat un strat subțire de lipici peste care

- cu ajutorul unei pensule groase - se pune vopseaua în culoarea dorită. Apoi, cu ajutorul unui bețișor, coada pensulei sau cu degetul se gravează fel de fel de ornamente ca: linii, cercuri sau alte desene. Această lucrare trebuie executată până nu se usucă stratul de lipici. Efectele astfel obținute se pretează pentru decorarea unor suprafețe mai mari, de exemplu, hârtie pentru ambalarea unor cadouri, mape, etc.

Pictura cu palma - Se unge palma cu un strat de vopsea mai concentrată și aplicând-o apoi pe suprafața de decorat, se obține o pată care sugerează un model oarecare, ce poate fi completat cu ajutorul dactilopicturii sau chiar cu pensula, obținându-se astfel diferite imagini ca, de exemplu, un cocos. Aplicând palma de mai multe ori în același loc și învârtindu-se în același timp foaia de hârtie se obțin efecte sub formă de floare, de soare sau alte imagini.

Tehnica conturului permite ordonarea elementelor compoziționale; conturul și culoarea se susțin reciproc. Ex: „Coșulețul cu ouă de Paști”, „Vaza cu narcise”.

Tehnica scurgerii și suflării culorii dezvoltă sensibilitate pentru armonia cromatică. Ex: „Câmp cu iarbă și cu flori”, „Albumul”.

Tehnica plierii hârtiei: Se realizează astfel: peste petele de culoare puse cu pensule groase pe jumătate din suprafața hârtiei, se pliază hârtia pe jumătate și se netezește cu mâna pentru a presa culorile aflate între foi. Astfel, se obțin două forme spontane identice, aflate față în față. Ex: „Abracadabra, vrăjitorie de culori”, „Floarea”, „Fluturașul”.

Pictura cu trestia sau paiul: se picură mici pete de culoare pe hârtie cu ajutorul pensulei sau a unui burete. Se ține paiul deasupra hârtiei, orientat în direcția în care se dorește să meargă picătura. Se suflă prin pai, iar culoarea se va întinde pe hârtie. Copiii vor obține astfel structuri atractive și creative. Ex: „Tufișuri”, „Foc de artificii”.

Pictura cu sfoară. După ce s-a pus o cantitate mică de vopsea în mijlocul unei foi, copilul se folosește de o sfoară pentru a elimina vopseaua și a realiza un desen; se trage sfoara de la un capăt, după ce a fost așezată într-o anumită formă peste pata de culoare fluidă între două foi. Ex: „Forme fel de fel”, „Vârtejuri”.

Caracteristic pentru preșcolarii mari este și faptul că în procesul imaginației apare o orientare către un anumit scop, deci o anumită intenționalitate. Apare totodată clar preocuparea copiilor de a-și alege materialele și uneltele cele mai adecvate scopului pe care-l urmăresc.

În cadrul activităților artistico-plastice este necesar ca preșcolarii să aibă posibilitatea să se manifeste liber, fără teama de a greși, de a li se face imediat aprecierea critică.

Se recomandă „amânarea evaluării” până la finalizarea lucrărilor, iar când se fac aprecieri, să se facă în contextul unui climat stimulat, fiindcă observațiile critice făcute în alte momente stânjenesc spontaneitatea creatoare a copiilor. În felul acesta se poate cultiva îndrăzneala,

independența, originalitatea.

Activitatea subtilă ce combină intuitivul cu raționalul, cere copilului implicat în sfera artisticului un uluitor ansamblu de însușiri, prin intermediul cărora devine o strălucită prezență în conștiința, adeseori grăbită, a lumii.

Feed-back-ul acestor activități s-a regăsit în satisfacerea, în primul rând, a cerințelor educaționale ale beneficiarilor, în atingerea obiectivelor propuse, a scopului proiectului, printr-o abordare diferită a personalității copilului, care sa-i stimuleze creativitatea și să-i respecte drepturile. S-au conturat, în acest fel, posibile direcții/strategii de acțiune în vederea dezvoltării sensibilității, simțului estetic și potențialului creativ al personalității preșcolarului.

Bibliografie:

1. Dascălu, A., *Educația plastică în ciclul primar*, Editura Polirom, Iași, 1998;
2. Pavel, V., *Educație artistică plastică*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.

DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR ONLINE PENTRU ATINGEREA SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. Costea Dana Valentina

Școala Gimnazială „Pia Brătianu”, București

Prof. Ion Florina Violeta

Școala Gimnazială „Pia Brătianu”, București

În contextul noii realități, în care de aproximativ un an interacțiunea fizică cu elevii noștri este aproape inexistentă, pentru a-i ține preocupați de școală și de a învăța, rolul cadrului didactic devine primordial. Numai printr-o preocupare constantă și numai prin pregătirea întâlnirilor cu toată creativitatea de care putem da dovadă fiecare dintre noi, am putea spera la generații sănătoase fizic și mai ales emoțional.

Preocuparea noastră în această perioadă a fost pe lângă menținerea unui standard al cunoștințelor, starea emoțională a elevilor mei și dorința de a-i ține împreună, de a rămâne un grup.

Vom descrie în această lucrare o serie de activități care au dus la prevenirea abandonului școlar, la dorința de a intra la ore chiar și online, de a participa activ la toate activitățile inițiate, au menținut dorința de “merge” la școală. Obiectivul principal al tuturor acestor activități a fost consolidarea parteneriatului cu familia, fiind conștientă că niciun cadru didactic nu poate gestiona singur activitatea elevilor săi în această perioadă.

1. Acțiune umanitară pentru copiii din Pichetul militar din localitatea Hilișteu Crișan, jud. Botoșani. A fost o acțiune care a început cu un reportaj pe care l-am urmărit la televizor în luna octombrie și care mi-a atins sufletul (<https://www.antena3.ro/.../copii-fost-pichet-militar...>). Pentru că, împreună cu elevii și părinții noștri organizam în fiecare an un Târg umanitar, iar în acest an din cauza pandemiei nu l-am mai putut organiza, le-am propus părinților noștri să fim Moș Crăciun pentru acești copii. Am contactat-o pe învățătoarea acestor copii care cu multe eforturi și multă muncă a reușit să le schimbe viața și a început o lungă și frumoasă muncă de echipă. După două luni, în Ajunul Crăciunului un camion încărcat cu alimente, materiale didactice, cadouri nominale pentru copii și părinți a plecat spre Botoșani. Emoțiile tuturor au fost foarte puternice. Și pentru a obține și feedback-ul, copiii din Botoșani ne-au colindat pe zoom, s-au cunoscut, au interacționat.

2. Toată perioada în care clasa a funcționat online, am stabilit ca ziua de vineri să fie “Ziua Altfel”. Munceau de luni până joi, știind ca vineri vor avea parte de surprize:

a) Ora de lectură împreună cu părinții. Părinții le-au citit copiilor poezii de ziua marelui poet Mihai Eminescu. Se valorifică nu numai stimularea copiilor pentru lectură, dar și parteneriatul școală-familie. Activitatea a fost desfășurată în perioada pandemiei, online. I-am avut invitați pe bunici care ne-au povestit despre copilăria lor.

b) Am lansat baloane cu heliu cu dorințele noastre sperând că împreună dorințele noastre să fie mai puternice și să se împlinescă. În proporție de 90% dintre copii și-au dorit să ne întoarcem la școală, să ne putem îmbrățișa.

c) Copiii au creat și recitat părinților poezii despre ei. Am făcut o broșură cu creațiile lor, pe care sperăm să o putem publica.

d) Am susținut ateliere diverse cu invitați – atelier de teatru (Trupa Pantalone), atelier de musicoterapie (cu Jean Baptiste Manitoiu – tehnica Totem), atelier de scriere creativa (Asociația Poveștim – Facilitator Ana Maria Anghelescu), atelier de educație financiară (Flip – Școala pe roți), atelier de educație sanitară (Crucea Roșie, sector 1).

e) Am avut invitați psihologi, medici, scriitori de carte pentru copii, profesori universitari.

f) Am marcat împreună prin desene, scenete, filmulețe, proiecte, muzică Ziua internațională a păcii, Ziua internațională împotriva bullyingului, Ziua internațională a compozitorilor (cântând arii celebre la răzătoare, lingură etc), Ziua internațională a animalelor (ce poate fi mai plăcut pentru un copil decât să prezinte colegilor animalul de companie?).

g) I-am intervievat pe părinți și bunici cu privire la jocurile copilăriei lor. I-am pus chiar să ne arate cum se joacă aceste jocuri. Bucuria a fost mare și pentru cei mici și pentru cei mari.

3. Am intrat unii în casele altora devenind o familie: am gătit împreună de Paște, de Crăciun, am făcut petreceri în pijamale, am gătit și mâncat împreună micul dejun, am citit povești înainte de somn.

4. Mima emoțiilor - În procesul de socializare a emoțiilor interpretarea semnificației emoțiilor are o importanță deosebită. Controlul expresivității emoționale se îmbunătățește ca urmare a cunoașterii și înțelegerii semnificațiilor emoțiilor. (Stănculescu, 2008, pag. 165). Deși interpretarea comunicării non-verbale cum ar fi expresiile faciale, este o componentă esențială a interacțiunilor sociale, programele școlare nu pregătesc în mod explicit elevii cu privire la aceste abilități. Copiii, rând pe rând, au extras câte un cartonaș pe care era nuanțată o emoție pe care au prezentat-o în fața clasei utilizând expresiile faciale, gesturile și limbajul trupului. Acest joc l-am jucat și online, când clasa a funcționat online.

Jocul îi ajută pe copii să fie conștienți de propriile emoții și să îi înțeleagă mai bine pe cei din jur. 85% din populația lumii nu recunoaște emoțiile de bază, ceea ce reprezintă începutul

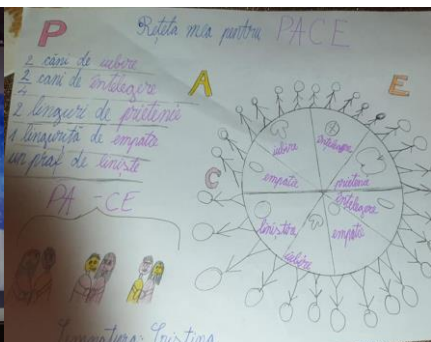
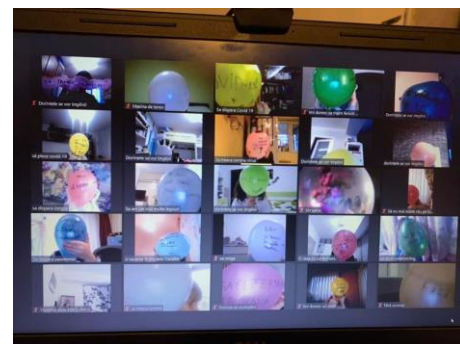
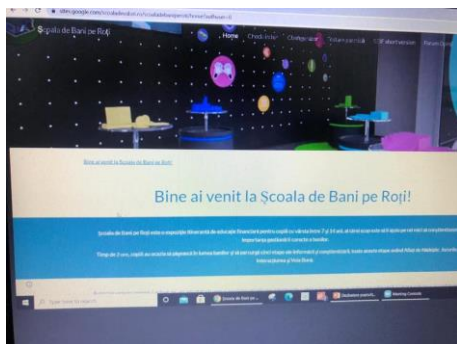
dezvoltării inteligenței emoționale, despre care Florin Alexandru, creatorul jocului EQ Game – Alfabetul inteligenței emoționale, consideră că este o calitate.

5. Copacul fricilor – exercițiul a avut ca scop capacitatea de autocunoaștere prin conștientizarea propriilor frici și a faptului că fiecare dintre noi ne temem de ceva, că nimeni nu este perfect, dar, dacă ne acceptăm reciproc, putem să devenim mai buni .

Lista exemplurilor noastre ar putea continua. Ne dorim ca fiecare cadru didactic să fi găsit în această perioadă puterea de a-și ține elevii aproape de școală, aproape unii de alții, de a-i ajuta să vadă avantajele acestei perioade.

Am încercat să enumerăm activități concrete, în speranța de a inspira și alte cadre didactice, cu mențiunea că multe dintre ateliere s-au desfășurat fără costuri din partea părinților.

Se poate și online, e nevoie de voință și creativitate.

Bibliografie:

1. Goleman, D., *Inteligența emoțională*, Editura Curtea Veche, București, 2001;
2. Stănculescu E., *Stimularea inteligenței emoționale a copiilor, Psihologia copilului modern*, Editura Polirom, Iași (volum coordonat de Pânișoară, G.), 2011;
3. Stănculescu E., *Psihologia Educației, de la teorie la practică*, Editura Universitară, București, 2013.

LECTURIADA- JURNALUL UNUI PROIECT DE SUCCES

Prof. Cotutiu Teodor

Liceul Tehnologic ”Ion Căian Românul” Caianu Mic, jud. Bistrița-Năsăud

În calitate de profesor de literatură și fervent cititor încă din copilărie, ideea unui cerc de literatură în care elevii ar urma să citească și să discute fără nici o constrângere textele propuse de profesor sau pur și simplu orice text ar fi dorit, a fost pentru mine - până anul acesta- un permanent deziderat neîndeplinit. Conștient fiind că în prezent elevii citesc din ce în ce mai puțin, că lectura este în general înlocuită de mult mai ademenitoare imaginii și interfețe concret interactive, că lectura este un deziderat în sine în contextul noilor programe de gimnaziu, mi se părea întrucâtva desuet un cerc de lectură tradițional și aveam o oarecare sfîiciune în a le propune elevilor unui liceu tehnologic o astfel de activitate.

Criza lecturii este deja un fenomen arhicunoscut și discutat. Par șocante afirmații de genul că am fi pe ultimele locuri în Europa la consumul de pastă de dinți și de cărți pe cap de locuitor dacă ne lăsăm seduși de mult mai convenabilele teorii ”românocentriste” despre inteligența românească ce ar cam bate, chipurile, inteligențele firave ale Occidentului. Realitatea este ca de la cele câteva procente de români geniali care uimesc diversele instituții academice și până la imaginile surprinse spontan în alte țări ale unui număr mare de cetățeni civilizați care citesc în parc, pe troleu, pe metrou și – măcar ziarul - zilnic, mai este cale lungă de parcurs, o cale ce pare deocamdată abia pavată cu bune intenții (și acelea uneori contradictorii) ale diverselor guverne care s-au perindat în ultimii ani pe scena politică românească. Profesorii se plâng că elevii nu mai citesc și încearcă să le îndese pe gât bruma de lectură obligatorie care mai are câteodată și harul de a fi îmbibată de aerul nobil, dar prăfuit al istoriei, de la nivelul vocabularului până la temele tratate și abordarea lor la clasă care, să recunoaștem, trebuie mereu procustizată în funcție de performanța scontată la examene. Astfel, contactul elevului cu literatura devine unul forțat, comunicarea e încă de la vârste mici îngreunată de termeni greoi, termene limită, fișe de lectură savante și nu în ultimul rând, mercantilizată prin mult discutatele note. În România, deși conținutul programei de examen pentru bacalaureat s-a „epurat” de mai multe ori în încercarea de a face materialul citit mai ușor digerabil, elevii totuși ocolesc lectura, substituind-o cu comentarii de pe internet sau vizionarea filmului după carte, părinții se plâng neputincioși și ei că: ”deh, pe vremea lor...” iar bibliotecile devin triste cimitire cărora nu multă lume le mai trece în mod uzual pragurile și din păcate, lucrurile

nu stau cu mult mai bine nici cu e-book-urile și site-urile de lectură online.

Vina românească în acest sens se datorează, probabil, imposibilității funciare - în ce ne privește- a culturii de a ajunge din spate și de a se racorda la fațetele civilizației. Încă din copilărie, când ar trebui de fapt dezvoltată apetența pentru lectură și cultul lecturii ca valoare în sine, precum și încurajarea experienței emoționale, personalizate în raport cu cartea, școlarii noștri sunt antrenați în întreceri stahanoviste de lecturi mai mult sau mai puțin adecvate stadiului lor de dezvoltare, presați fiind de evaluări naționale și munți de materiale alternative. Acasă în schimb, pe rețelele de socializare, sunt asaltați de imagini, de culoare, de elementul de senzațional, de recompensa superficială dată de un like sau un comment bine baricadat în spatele ecranului, de feed-back-ul mai rapid și individualizat intereselor lor oferit de grupurile de prieteni și de insidioasele pop-up-uri publicitare care răspund ca prin minune intereselor lor. Aceasta e viața, acesta e tăvălugul evenimentelor în care civilizația secolului al 21-lea își leagă tinerii și noi nu o putem opri.

Putem, în schimb, să oferim alternative bine fundamentate, în care elevii și păreriile lor să fie realmente în centrul dezbaterii, și să uzăm de vocația și pregătirea noastră de dascăli pentru a-i ajuta să capete o deschidere cât mai mare și înțelepciunea de a face alegerile care li se potrivesc. Acest lucru nu se poate realiza fără a cultiva dimensiunea autoreflexivă a existenței, cea care, până la urmă, ne deosebește de animale și ne ridică la dimensiunea de a cugeta asupra parcursului nostru existențial. Precum afirmă Blaga, doar animalele trăiesc *întru imediat și pentru securitate*, îngrijindu-se doar de trupul, hrana, adăpostul și perpetuarea speciei lor, pe când Omul trăiește *întru mister și pentru revelare*. Ei, această dimensiune autoreflexivă nu poate exista decât la limita inferioară a inteligenței în afara dezvoltării limbajului. Nimic nu se poate înregistra în memoria conștientă fără aparatul limbajului, și cu cât acesta este mai rafinat, mai sofisticat, cu cât conține „link-uri” spre mai multe reprezentări abstracte, cu atât personalitatea se dezvoltă mai concret și mai armonios, cu atât deciziile sunt mai încărcate de responsabilitate, reflecției și emoțiile și sentimentele sunt dublate de firul roșu al gândirii unificatoare, depășind-se astfel stadiul instinctual în planul acțional al vieții individului.

Cu toată evoluția tehnologiei, știința încă postulează primatul lecturii asupra altor activități recreative în privința gradului activării funcțiilor cerebrale. Universurile ficționale beletristice sunt privilegiate din acest punct de vedere, căci ele pun subiectul uman în situația de a-și crea propriile reprezentări ale imaginilor zugrăvite prin cuvinte, stimulând astfel imaginația, însă dezvoltând totodată și limbajul, memoria de scurtă durată și potențialul afectiv, odată cu gândirea critică și capacitatea de argumentare. Senzaționalul oferit de televiziunile de scandal și de articolele impacientate de tipul „Incredibil! Nu o să-ți vină să crezi!”, telenovelele, filmele de duzină care se îmbie adolescenților pe toate gardurile site-urilor de profil nu se califică drept „mister”, așa încât nu

produc nicio revelație, nu reușesc să tulbure decât suprafața hăului imens și dezordonat care e potențialul tânărilor. Lectura, în schimb, ascunde mistere ce nu sunt accesibile cu un simplu click mai încolo, ci trebuie decantate prin mecanisme intelectuale și emoționale complexe, până la producerea unei *revelații*. În fond, orice carte citită e o viață în plus trăită, iar asta nu este deloc puțin pentru o specie care își petrece aproximativ o treime din viață dormind.

Lovindu-se de atâta neînțelegere, dezinteres și neputință în cultivarea generalizată a lecturii, copilul (dacă nu posedă o oarecare înclinație firească în acest sens), se apropie de lectură în același fel în care ar face-o în privința medicamentelor: dacă e necesar. Ca atare singura voce seducătoare în acest peisaj arid rămâne cea a profesorului de literatură atât cât poate și este dispus.

În acest an școlar pentru prima dată după mulți ani de carieră didactică, am întâlnit un mic grup de cititori din clasa a X-a, cărora din când în când le ofeream consultanță în privința anumitor cărți. Ideea înființării unui cerc de lectură s-a maturizat treptat. La început copiii mă căutau pentru a-mi cere să le recomand cărți interesante de citit sau pentru a le împrumuta diferite cărți din biblioteca școlii sau din biblioteca personală. După o perioadă de timp cineva -nu mai țin minte dacă am fost eu sau ei- a venit cu ideea de a ne întâlni uneori pentru a discuta anumite texte. Am fost de acord și astfel am înființat un cerc de literatură.

Primul pas în demararea proiectului a fost o scurtă discuție cu directorul școlii care mai apoi s-a materializat în realizarea unei descrieri a activității și a obiectivelor pe care le-am prezentat apoi inspectorului de specialitate spre aprobare. Ulterior am popularizat ideea în rândul elevilor realizând afișe publicitare care au fost afișate în locuri vizibile. Am conceput activitatea sub forma unor întâlniri periodice, desfășurate bilunar în cabinetul de limba și literatura română (care în școala noastră ține loc și de bibliotecă), atunci când s-a putut, sau prin întâlniri online, în perioadele de carantină, timp de o oră, după terminarea cursurilor. Dorința copiilor a fost ca cercul să aibă un program și o tematică flexibilă, urmând a se realiza analize de texte literare, excursii tematice, proiecții de filme sau spectacole de teatru și discuții pornind de la acestea etc.

În prealabil, pentru prima întâlnire, am propus elevilor să parcurgă trei-patru texte, în general proză scurtă sau poezie urmând ca la finalul fiecărei întâlniri să convenim asupra textelor pentru următoarea întâlnire. Textele au fost selectate pe criteriul tematic. Am preferat proza scurtă și astfel am reușit de multe ori să le ofer câte un unul sau două exemplare xerox din fiecare text. La finalul fiecărei întâlniri copiii au primit și o sarcină creativă de lucru -opțională, firește, însă am constatat cu încântare ca au fost dispuși să depună efortul necesar realizării ei.

Astfel prima întâlnire a avut tema *”Ființe fabuloase. Zmeul”*, iar elevii au parcurs următoarele texte:

1. I. P. Reteganu- *Pipăruș Petru și Florea Înflorit*

2. M. Cărtărescu- *Povestea lui Lobo și a lui Fofo*
3. I. Heliade Rădulescu- *Zburătorul*.

După o analiză comparativă a textelor și o discuție asupra trăsăturilor personajelor fabuloase, elevii au avut ca sarcină de lucru să realizeze o descriere de aproximativ o pagină în care să prezinte imaginea unui zmeu tradițional sau modern. Alternativ, ei au putut opta pentru reprezentări grafice pe aceeași temă.

Pentru cea de-a doua întâlnire elevii au avut tema **”Lumi fantastice”** și li s-au propus spre lectură alte trei texte:

1. M. Eminescu - *Sărmanul Dionis*
2. M. Eminescu - *Avatarii faraonului Tla*
3. M. Eliade - *Secretul doctorului Honigberger*

Ca sarcină de lucru, elevii au fost invitați de această dată să realizeze un semn de carte inspirat din tema unuia dintre texte. După această întâlnire, cu ajutorul direcțiunii, am reușit să realizez și un afișier tematic unde am afișat informații despre cerc, poze, creații ale elevilor și alte informații. După primele două întâlniri o parte dintre participanți au renunțat dar au venit și alții noi iar în prezent am rămas cu un nucleu stabil de zece elevi. Având contact permanent cu ei mi-a fost mult mai ușor să-i implic mai apoi și în alte activități sau evenimente școlare. Unul dintre acestea a fost pregătirea zilei Eminescu iar mai apoi am început cu ei să reeditez revista școlii. În afară de aceste activități ne-am gândit să organizăm în vară și o excursie tematică.

Deși destul de timid la început, în cele din urmă întregul demers s-a dovedit a fi un succes, iar pe viitor ne gândim să inițiem un *Jurnal* cu reflecțiile participanților și alte surprize!

TULBURĂRILE DE TIP DISLEXO- DISGRAFICE LA ELEVUL CU DEFICIENȚĂ MINTALĂ

Prof. Cozac Claudia-Alina

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Târgu-Jiu, jud. Gorj

Prof. Mieișor Ramona –Loredana

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Târgu-Jiu, jud. Gorj

Definiții:

Dislexia este definită ca dificultatea de a citi, manifestată prin tulburări la nivelul percepției auditive, optice și kinestezice, ca semne revelatoare. Dificultățile în însușirea citirii se referă atât la corectitudinea, cât și la modul conștient, curent și expresiv pe care trebuie să-l realizeze cititul. Astfel, dislexia poate fi definită prin toate tulburările ce apar în procesul achiziției lexiei, în mecanismele actului lexic.

Disgrafia se referă la tulburările ce intervin în actul grafic. Scrisul copilului are propria sa devenire și evoluție. Învățarea lui, ca proces complex și de durată, este destul de dificilă. În actul grafic, tulburările disgrafice care intervin nu sunt simple oscilații ale procesului de cunoaștere, ci o incapacitate de exprimare care are drept caracteristică constanța pe o perioadă mai lungă. În cadrul tulburărilor scrisului, recunoaștem agrafia, disgrafia, disortografiile, disfonografiile și discaligrafiile.

Dislexia și disgrafia influențează pregnant dezvoltarea psihică a copilului și mai cu seamă rezultatele lui la învățatură. Însușirea scris-cititului constituie o formă a limbajului ca achiziție recentă în condițiile instruirii și presupune un grad înalt de complexitate, cu o participare intenționată, voită, afectivă și conștientă. Însușirea scrisului necesită o anumită dezvoltare intelectuală a copilului, care să-i permită să stabilească anumite relații între emisia orală a sunetelor și imaginile grafice ale acestora.

Dar și formarea deprinderilor de citit se realizează prin dezvoltarea unui cod lingvistic ce va permite perceperea grafemelor ca unități cu valoare de simbol.

Citirea și scrierea ca forme ale limbajului sunt cunoscute, în general, prin sintagma « citit-scris » și implică o creștere a intensității atenției ce corectează în permanență procesul de citire sau scriere.

Etapa premergătoare cititului are ca obiective esențiale elaborarea schemei corporale

proprii și a partenerului, corectarea tulburărilor de lateralitate, corectarea tulburărilor de articulare, orientarea, organizarea și structurarea spațio-temporală, dezvoltarea auzului fonematic și a unor abilități cerute de actul grafic.

Pregătirea pentru scris necesită coordonarea oculo-motorie, formarea conduitelor perceptiv-motrice, de organizare și structurare spațio-temporală, formarea și dezvoltarea câmpului grafic, precum și formarea abilităților implicate în actul grafic.

Când scrie, un copil are în față, în general vorbind, patru grade de dificultăți în realizarea scrierii: *copierea, transcrierea, dictarea și autodictarea*, acestea două din urmă fiind scrisul în adevăratul sens al cuvântului.

În ceea ce privește elevii cu deficiență mintală, pe lângă tulburările de ordin perceptiv și psihomotric pe care mulți dintre ei le au, se adaugă deficiențe ale funcției simbolice.

EDUCAȚIA FORMALĂ SI NONFORMALA ÎN RECUPERAREA ELEVILOR CU CES

La elevul deficient mintal, imaginea cuvântului nu se prezintă ca unitate a interacțiunii imaginilor acustice, optice și kinestezice, ceea ce face dificilă cuprinderea sintetică a cuvântului la citire sau redarea lui în scriere. Ca urmare, procesul scris-cititului se prezintă la deficientul mintal, ca fiind descompus în elementele sale componente și se creează impresia unei desfășurări succesiv-consecutive din care lipsesc elementele de simultaneitate ce dau unitate întregului proces.

Elevii cu deficiență mintală nu se concentrează suficient asupra actului citirii, privirea lor fie se “blochează” într-o anumită zonă a câmpului grafic, fie “alunecă” peste propoziții și fraze (copiii fiind mai degrabă tentați să-și amintească propoziții și fraze asemănătoare grafic).

Simptomatologia dislexo-disgrafiilor (deseori întâlnite ca un complex unitar) se manifestă la diferite niveluri lingvistice, precum:

1. La nivelul fonem-grafemului:

- dificultăți în diferențierea auditivă a fonemelor și vizuală a grafemelor (confuzii între consoane surde și sonore, respectiv între vocale și consoane asemănătoare grafic, cum ar fi « a » și « o », « m » și « n », « b » și « d »);
- tulburări în lexia și grafia consoanelor;
- tulburări în lexia și grafia vocalelor, confuzii fonografice între acestea, prin suprimarea unor elemente grafice (de exemplu « o » și « a », « î » și « i »), dificultăți în lexia și grafia cuvintelor care duc la alternanțe vocalice;
- deficiențe în ceea ce privește succesiunea normală a fonemelor și grafemelor (inversiuni parțiale și totale, omisiuni, adăugiri);

- tulburări ale lexiei și grafiei cifrelor și numerelor naturale;
- dificultăți lexice și grafice specifice (lexia fonemelor compuse din mai multe litere, respectiv grafia grupului de litere care redă un singur fonem: «che », « chi »etc.)

2. *La nivelul cuvântului:*

- distorsiuni la scrierea și citirea silabelor, dificultăți în despărțirea în silabe;
- eliziuni ale fonemelor și grafemelor finale;
- omisiuni sau adăugiri de silabe și chiar cuvinte;
- omisiuni de prepoziții, conjuncții, alte părți de vorbire;
- substituiri de cuvinte datorită unor confuzii semantice sau morfologice;
- salturi de la un rând la altul, atât în citire, cât și în scriere;

3. *La nivelul propozițiilor și frazelor:*

- dificultăți în respectarea regulilor de ortografie și ortoepie;
- lexie spasmodică, precipitată, cu pauze mari, marcate de sunete parazite (« îîî », « ăăă »);
- ritm lent în citire și scriere,
- substituiri de cuvinte prin « ghicire » contextuală sau prin asemănări cu situații cunoscute anterior;
- deficiențe particulare, cum ar fi deformări ale lexiei și grafiei unor litere, scris mărunț sau supradimensionat, pierdere aliniamentului rândurilor, orientare dificilă și defectuoasă în spațiul paginii, înclinarea exagerată a scrisului spre dreapta sau spre stânga, rotiri ale grafemelor, citirea « în oglindă », etc.

Scrisul presupune un efort mult mai mare decât cititul, vorbitul sau ascultatul, pentru că presupune realizarea rapidă a unei corelații între sunet și literă, între scris și cuvânt, între structură și țesătura scrisă a acesteia. Scrierea cere, apoi, un efort fizic (pe lângă cel intelectual), o angajare a mâinii, o poziție anumită a corpului, utilizarea unui instrument de scris, a foii de hârtie, așezarea scrisului într-o arhitectură a paginii.

Citirea presupune înțelegerea unor mesaje literale și literare emise de un semn prin scriere. Prin urmare, citirea unui text este direct corelată cu scrierea acelui text.

Prin scriere se codează, adică se simbolizează un mesaj prin intermediul alfabetului, a combinării literelor în cuvinte, a cuvintelor în propoziții și a propozițiilor în contexte, iar prin citire se realizează procesul invers, de decodare. Între cele două acte, există un raport de reciprocitate. Când scrie însă, un copil are în față de la bun început patru grade de dificultate în realizarea a ceea ce denumim generic scriere:

- *Copierea* literelor de tipar și a celor de mână;

- *Transcrierea*: convertirea textului tipărit în text scris de mână;
- *Dictarea*: convertirea limbajului oral al altei persoane în text scris de mână;
- *Autodictarea*: mesaj scris de mână, elaborat mai întâi în mintea și-n limbajul interior al copilului și exteriorizat, cu mari eforturi.

Se trec în contul dificultăților de scriere aspecte precum: omisiuni, confuzii, substituiri, inversări, adăugiri de litere, silabe, cuvinte, în plan morfologic, dar și-n plan sintactic se pot regăsi aceleași fenomene cu referire la pronume, articole, prefixe, sufixe, cuantificări, cuvinte instrumentale, putându-se altera ordinea firească a cuvintelor în frază și chiar mesajul ca atare.

Teoretic, dar și practic, abordarea educativă a dificultăților de scriere presupune o continuă antrenare, stimulare, exersare a copiilor, sărind sarcini și solicitări de aceeași natură cu cele din probele care au relevat disfuncțiile respective pe fiecare modul, proces și subproces specific. Este însă necesar ca astfel de sarcini să fie concepute efectiv pentru disfuncția respectivă.

Pentru preîntâmpinarea dificultăților de scriere trebuie insistat pe dezvoltarea motricității fine, pe orientarea spațio-temporo-ritmică, pe cunoașterea schemei corporale și a lateralității.

BIBLIOGRAFIE:

1. Buica, C.B., *Bazele defectologiei*, Editura Aramis Print, București, 2004;
2. Burlea, G., *Tulburările limbajului scris-citit*, Editura Polirom, Iași, 2007;
3. Stanila, C., Vrajmas, E., *Terapia tulburărilor de limbaj*, Secretariatul de Stat pentru handicapați București, 1994.

EDUCAȚIA EXPERENȚIALĂ PRIN ERASMUS+ ȘI ETWINNING

Prof. Crăciun Cătălin

Școala Gimnazială „George Vâlsan”, Amara, jud. Ialomița

Din cele mai vechi timpuri, Platon și Aristotel considerau experiența ca o cale de acces la realitatea sensibilă care ne înconjoară. În viziunea lui Kant, experiența reprezenta lumea obiectelor construite de un spirit activ, făcând raportare la înțelegerea sensului fenomenelor exterioare și prin trecerea datului sensibil în concept. Hegel conferea termenului o semnificație mult mai largă, experiența constituind mișcarea spiritului însuși, ce se produce în manifestările sale, prin și pentru conștiință. Secolul al XIX-lea valorizează experiența considerată ca fiind o aprehensiune imediată a datelor naturale și dezvoltă un concept nou, cel de experimentare. Învățarea experiențială, considerată un demers complex de problematizare a experienței primare și propusă ca o alternativă la învățarea tradițională, este o viziune destul de recentă, avându-i drept precursori pe J. Dewey, K. Lewin, C. Rogers și D. Kolb. Învățarea experiențială, așa cum indică și denumirea, se bazează pe experiența individului. Experiența este un element inerent al existenței noastre. Termenul „experiență” provine din latinescul „experientia”, termen derivat din verbul „experiri” – a face încercări, a face pe cineva să încerce. Învățarea experiențială este o învățare de grup. Numai confruntarea propriei experiențe cu cea a altora poate facilita conștientizarea propriilor probleme, explorarea propriilor valori și atitudini și luarea deciziilor. În contextul unui astfel de grup de lucru „abordarea pragmatică a problemelor umane oferă membrilor promisiunea dezvoltării emoționale, precum și posibilitatea de a adăuga noi sensuri vieții lor” (Ionescu G., 1990). Activitățile desfășurate în grup oferă o experiență psihologică și educativă extrem de benefică, datorită întâlnirii cu celălalt, încrederii și deschiderii, precum și posibilității de exprimare. Acesta este și rolul proiectelor Erasmus+, etwinning, sau a simplelor activități pe care le implementăm în timpul anului școlar sau vacanțelor cu elevii școlii noastre. Aceste activități recreative și creative nu fac decât să aducă un plus de valoare activităților noastre, ei participând de plăcere la acestea. În cadrul grupului se produce o anumită dinamică a relațiilor interpersonale care favorizează dezvoltarea unor procese psihice de grup: universalitatea, coeziunea și cooperarea, identificarea cu ceilalți și cu problemele lor, autoidentificarea, transferul de atașament inconștient. În grup se manifestă spontaneitatea, care este influențată de o serie de factori importanți: rețeaua de relații afective în care subiectul este implicat încă de la începutul funcționării grupului; sentimentul de încredere și siguranță.

Pentru reușita învățării, este necesar să cream o atmosferă securizantă și impregnată afectiv. Atmosfera creată de la început va influența în mare măsură succesul sau eșecul activităților pe care urmează să le desfășurăm împreună cu grupul nostru de elevi antrenați în activitatea respectivă. Pentru ca procesul de învățare să fie o experiență evolutivă, el trebuie să se efectueze în funcție de experiența elevului, de ideile, atitudinile, sentimentele, credințele și valorile sale. Dacă elevul are posibilitatea să-și conștientizeze propria experiență, să o verifice și să o corecteze, armonizând-o cu propriul său comportament, atunci este de presupus că el va evolua spre autonomie și responsabilitate. Membrii grupului, pentru ași expune propriile păreri în mod deschis, au nevoie mai întâi să-i cunoască pe ceilalți, să capete încredere în ei. Aceasta presupune „un context de relații umane pozitive, favorabile conversației și exprimării Eului, relații lipsite de amenințare sau de sfidare” (Mitrofan I., 1997). Libertatea experiențială este una dintre condițiile esențiale ale învățării experiențiale. Ea constă în faptul că elevul se simte liber să se recunoască pe sine așa cum este. El nu este obligat să-și deformeze sau să nege opiniile și atitudinile pentru a se feri de evaluări și judecăți normative. Prin urmare, pe lângă securitate și căldură, climatul psihologic, care-i oferă elevului sentimentul libertății totale de a se explora pe sine, trebuie să fie impregnat de înțelegere empatică, toleranță și respect. Această atmosferă experiențială stimulează mecanismele de proiecție, identificare și expresie, dar totodată și dorința de a se implica în activități nonformale.

În ceea ce privește implementarea educației experiențiale, ca parte a educației nonformale, am reușit la nivelul școlii noastre în ultimii 7 ani să antrenăm colectivele de elevi, fie că sunt elevi din învățământul primar, fie că sunt elevi din învățământul gimnazial în diferite proiecte Erasmus+ sau doar eTwinning.

Noi am numit-o la nivelul școlii noastre „Povestea Erasmus+”. Această poveste începea undeva prin 2014, când se implementa primul proiect Erasmus+, dar și primul proiect eTwinning.

Pașii timizi cu care porneam la drum într-o nouă lume a cunoașterii, ne-a determinat să ne ambiționăm și să ne implicăm în și mai multe proiecte de acest fel. Internaționalizarea actului didactic nonformal realizat împreună cu elevii noștri și dorința lor de a comunica cu elevi din alte țări ale Uniunii Europene și din afara acesteia, ne obligă să nu ne oprim. Pe lângă acest factor decizional de a ne implica în proiecte europene cu finanțare sau fără finanțare este și un motiv acela de a-i face pe elevi să rămână în școala noastră, tocmai pentru acest lucru.

Din 2014 până în prezent am implicat elevii în peste 20 de proiecte eTwinning (proiecte de parteneriat strategic doar între școli) fără finanțare, și în 8 proiecte Erasmus+ din diferite chei (KA209, KA229 sau KA201), toate implicând mobilități ale elevilor în alte țări.

Elevii noștri au depășit bariera de limbă, au legat prietenii, iar cu nii dintre elevii cunoscuți

în spațiul eTwinning au reuși să se vadă prin intermediul proiectelor de mobilitate Erasmus+.

Creativitatea și inovația este cheia proiectelor de parteneriat și a educației nonformale, de aceea întotdeauna trebuie să lăsăm elevilor libertate, ei inovează, comunică și vin cu idei adecvate vârstei lor. Întotdeauna apelez la ideile lor, pot fi foarte constructive: le așezăm pe hârtie, negociem, adăugăm, ștergem, însă într-un final luăm cea mai bună decizie. Drept exemplu avem activitatea din cadrul proiectului Erasmus+ „Can you play with me?” 2018-1-TR01-KA229-058445, proiect care din cauza pandemiei de Covid 19, s-a prelungit cu un an școlar, momentul când am ales prin vot ce jocuri ale copilăriei să prezentăm la prima activitate a proiectului desfășurată în Turcia. Copii și-au readus aminte cu drag de jocurile copilăriei, unele dintre ele jucate de părinții lor. Toate acestea au fost precursore celei de a doua mobilități din luna mai 2019, unde noi am fost gazde ale acesteia.

Cred că rolul educației experiențiale, ca ramură a educației nonformale trebuie integrată în Curriculum-ul național, deoarece din ceea ce am observat și în Curriculum-ul național și particular al școlilor pe care le-am vizitat în cadrul proiectelor Erasmus+ un mare accent se pune pe nonformal și extragerea noțiunilor însușite de către elevi, prin participarea la astfel de activități.

Bibliografie:

1. Cristea, S., *Fundamentarea științelor educației*, Editura ALL Educațional, București, 2003;
2. Mitrofan, I., *Psihoterapie experiențială*, Editura Infomedica, București, 1997.

STRATEGII NAȚIONALE DE ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII

Prof. înv. primar Crăciunică Daniela
Școala Gimnazială “Gheorghe Magheru”, Caracal, jud. Olt

Educația permanentă reprezintă totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană pe parcursul vieții. Această învățare are loc în contexte formale, nonformale și informale, în scopul formării sau dezvoltării competențelor din mai multe perspective (personală, civică, social, ocupațională).

Învățarea în context formal reprezintă o învățare organizată și structurată și are ca fundament o proiectare didactică explicită. Acest tip de învățare are obiective, durate și resurse, depinde de voința celui care învață și se finalizează cu certificarea instituționalizată a cunoștințelor și competențelor dobândite. Educația formală are loc într-o instituție de învățământ (școală, facultate).

Educația pe tot parcursul vieții a devenit o prioritate a sistemelor de învățământ la nivel global.

La nivel european există “Programul de învățare pe tot parcursul vieții”, program care cuprinde patru subprograme și care oferă persoanelor de orice vârstă șansa de a studia oriunde în Europa. Aceste subprograme sunt:

- Comenius (învățământ preuniversitar);
- Erasmus (învățământ superior);
- Leonardo da Vinci (educație și formare profesională);
- Grundtvig (educația adulților).

Învățarea în context nonformal presupune învățarea integrată în cadrul unor activități planificate, cu obiective de învățare, care nu urmează, însă, în mod explicit, un curriculum și poate să difere ca durată. Acest tip de învățare depinde de intenția celui care învață și nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite.

Educația nonformală vine să personalizeze și să dezvolte, acasă, la serviciu, în comunitate, și, uneori, chiar la școală, în afara curriculei oficiale, acele competențe, aptitudini, cunoștințe pe care fiecare le simte mai aproape de suflet.

Învățarea în context informal este rezultatul activităților zilnice legate de muncă, mediul familial, mass media, timpul liber și nu este organizată sau structurată din punct de vedere al

obiectivelor, duratei ori sprijinului pentru învățare. Acest tip de învățare nu este dependent de intenția celui care învață. Educația informală este spontană. Cele trei tipuri de educație (formală, nonformală, informală) se completează reciproc.

Învățarea pe tot parcursul vieții se centrează pe formarea și dezvoltarea competențelor cheie și a competențelor specifice unui domeniu, unei calificări sau unei specialități. Aceste competențe ne sunt necesare în vederea împlinirii și dezvoltării personale, incluziunii sociale și găsirii unui loc de muncă. Ele trebuie să se fi dezvoltat la sfârșitul educației obligatorii și trebuie să acționeze ca fundament pentru învățare ca parte a educației pe tot parcursul vieții. Cele opt domenii ale competențelor cheie sunt:

- comunicarea în limba maternă;
- comunicare în limbi străine;
- competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologie;
- competențe digitale;
- competențe sociale și civice;
- “a învăța să înveți”;
- spirit de inițiativă și antreprenoriat;
- sensibilizare culturală și exprimare artistică.

Participarea redusă la educația și formarea adulților din România poate fi explicată prin existența unor disfuncționalități între angajatori, angajați și furnizorii de educație și formare profesională.

Aceste disfuncționalități duc la un sistem de învățare pe tot parcursul vieții neperformant și puțin receptiv, în care angajatorii, angajații și furnizorii de educație și formare profesională acționează independent unul de celălalt, neinteracționând suficient.

Caracterul incomplet și calitatea slabă a educației, în special pentru anumite grupuri socio-economice, împiedică dezvoltarea competențelor de bază pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

O mare problemă o constituie faptul că, deseori, angajații nu au acces la informații despre oportunitățile de formare, iar angajatorii nu beneficiază de stimulente suficiente pentru a oferi formare profesională.

În ultimii ani, în România, principiile educației permanente au fost incluse ca priorități în cadrul documentelor de politici în domeniul educației, formării continue și ocupării forței de muncă. Astfel de documente sunt Strategia Națională de Învățare pe tot Parcursul Vieții 2015 -2020 și noua lege a educației, Legea Educației Naționale (legea nr. 1/2011).

Legea Educației Naționale include aspectele principale ale educației și formării profesionale, dar și roluri și responsabilități ale altor ministere, precum Ministerul Muncii, Familiei,

Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Fondurilor Europene și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Această lege include prevederi pentru recunoașterea și certificarea competențelor dobândite prin intermediul educației formale, non-formale și informale.

Strategia Națională de Învățare pe tot Parcursul Vieții 2015 - 2020 a fost adoptată în iunie 2015. Obiectivele acestei strategii sunt:

- creșterea participării la învățarea pe tot parcursul vieții;
- îmbunătățirea sistemelor de învățământ;
- formarea profesională pentru piața muncii.

Grupurile țintă:

- beneficiarii principali ai învățării pe tot parcursul vieții;
- persoanele cu nevoi de recunoaștere a competențelor dobândite anterior (inclusiv pentru românii care trăiesc în străinătate);
- personalul instituțiilor de învățământ superior și al unităților de învățământ profesional și tehnic;
- participanții adulți la formare în învățământul profesional și tehnic continuu;
- grupurile dezavantajate sau subreprezentate (șomeri, persoane care au părăsit timpuriu școala, populația de etnie romă, angajați în vârstă, angajați cu un nivel scăzut de calificare, persoanele cu dizabilități);
- personalul Autorității Naționale pentru Calificări și membrii Comitetelor sectoriale.
- organizațiile și agențiile de implementare.

Principalul obiectiv strategic al României pentru anul 2020 este ca cel puțin 10% din populația adultă (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani) să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții.

Obiectivele strategiei sunt acoperite de cei trei piloni strategici:

1. acces și stimulente pentru participare;
2. calitate și relevanță;
3. parteneriate pentru o mai bună informare.

Bibliografie:

1. <https://eduform.snsr.ro/campanie-online/invatare-pe-tot-parcursul-vietii>;
2. <https://mecc.gov.md/ro/content/invatarea-pe-tot-parcursul-vietii>;
3. <http://www.edu.ro/index.php/articles/23305>;

4. <https://www.timpul.md/articol/educatia-pe-tot-parcursul-vietii-14502.html>.

DEZIDERATELE EDUCAȚIEI ARTISTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL EUROPEAN

Prof. Cristea Baroți Sorin

Liceul de Arte „ Bălașa Doamna”, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Învățământul actual românesc al secolului XXI are în vedere și pune accentul pe revizuirea, condiționarea și elaborarea concepției de educație muzicală a tinerilor, pe care o încadrează în limitele noilor dimensiuni ale curriculumului național și nevoia de adaptare a acestuia la noile schimbări din structura învățământului preuniversitar.

Este vizată valorificarea experienței pozitive pornind de la competențe, ca achiziții finale ale învățării, prin care se asigură accentuarea dimensiunii active, energice și practice în formarea elevilor. Pentru eficientizarea acțiunilor se impune direcționarea actului didactic în funcție de cunoașterea psihologică a capacităților, aptitudinilor și interesele elevilor. În procesul de formare trebuie urmărite în primul rând caracteristicile generale de personalitate, individuale ale fiecărui elev.

Potențialul fiecăruia va fi pus în valoare prin metode și tehnici care să-i ofere elevului posibilitatea de exprimare cu valoare individuală și socială.

Traectoriile principale ale competențelor sec. XXI în învățământul european sunt următoarele:

- responsabilitatea și capacitatea de adaptare (exersarea responsabilității personale și a flexibilității în contexte legate de propria persoană);
- competențe de comunicare (realizarea de comunicare în varietate de forme și contexte);
- creativitate și curiozitate intelectuală (comunicare de idei noi, deschidere și receptivitate la nou);
- gândirea critică (exersarea gândirii în înțelegerea și realizarea unor raționamente complexe);
- informații și abilități media (evaluarea, accesarea, analizarea, crearea de informații în diverse forme și medii online);
- capacitatea de colaborare inter personală (capacitatea de adaptare la diverse responsabilități în modalități de lucru în echipă, respectarea altor puncte de vedere);
- identificare, formulare și soluționare de probleme;

- responsabilitatea socială (a ține cont de interesele comunității, comportament etic în contexte legate de propria persoană, loc de muncă, comunitate).

Educația artistică face parte din rândul disciplinelor de studiu, care are ca scop crearea de condiții specifice pentru descoperirea și valorificarea propriilor disponibilități intelectuale și afective ale elevilor.

Fiecare elev se va raporta în mod personal la următoarele competențe artistice din domeniul artistic muzical:

- cultivarea aptitudinilor de percepere și interpretare expresivă a muzicii;
- corelarea în practica muzicală a elementelor de limbaj muzical receptate;
- cultivarea capacităților creative prin practicarea activităților specifice muzicale;
- formarea de deprinderi elementare descris-citit muzical;
- formarea tehnicii de bază în învățământul artistic instrumental;
- distingerea elementelor de bază ale construcției muzicale și ale elementelor de limbaj muzical ca modalități esențiale de înțelegere a mesajului artistic;
- valorificarea dimensiunilor afective, creative și estetice ale propriei personalități prin studiul artei muzicale culte.

Educația artistică muzicală are o infinitate de efecte pozitive asupra personalității elevilor. Cele mai semnificative vizează calitatea procesului de socializare a copiilor, maturizarea condiției socio-morale (curaj și capacitate de comunicare inter umană), formarea și rafinarea intelectului ca structură rațională, organizarea plăcută și eficientă a timpului liber prin recrearea unui univers propriu în sfera imaginativului, a afectivului și volitivului, afirmarea și trăirea sentimentului identității culturale strâns legate de stimularea capacității copiilor de a iubi patrimoniul artistic al națiunii și al Europei.

Educația artistică muzicală îl ajută pe copil să trăiască armonia interioară și echilibrul între forțele imaginației și cele ale acțiunii, între vis și realitate, între aspirațiile eu-lui și acceptarea realității a trăi în frumusețea operelor de artă presupune interes pentru măsură și armonie.

Educația artistică muzicală vizează valorile artei în domeniu, presupune un grad mai mare de inițiere, angajează calități mai subtile și solicită în mod complex personalitatea în ansamblul ei. Finalitatea practică constă în crearea acelei unități neegalabile dintre om și muzică prin rezonanță afectivă inefabilă, formarea și rafinarea gustului muzical, discernerea muzicalului de non muzical.

Creativitatea este o disponibilitate complexă de ordin psihologic ce cuprinde o multitudine de procese, stări și capacități manifestate de toți copiii prin sensibilitate, gândire liberă, ingeniozitate, talent, originalitate, imaginație bogată.

Elevii trebuie să-și dezvolte o gândire pe mai multe planuri astfel încât să fie capabili să

acumuleze cunoștințe și experiențe diferite în diverse contexte.

Profesorii trebuie să știe să aprecieze nivelul de creativitate a elevului pentru a-l impulsiona în dezvoltarea învățării, încurajând efortul și înțelegerea activității elevului.

În acest sens preocupare elementară și durabilă a oricărui elev și profesor de pian, citirea pianistică la prima vedere este unul din procedeele de bază în învățarea muzicii clasice și un factor dintre cei mai importanți în dezvoltarea artistică a elevilor. Prima condiție necesară pentru a porni și desfășura cu succes, în toate fazele sale succesive acest model de activitate menționat trebuie susținut prin analiza și înțelegerea proceselor psihice active și implicate în tehnica activității propuse.

Pentru a obține o acțiune comportamentală cu randament superior este necesară o motivație optimă exprimată printr-o serie de idealuri, de stări tensionale, de cunoștințe teoretice în domeniu ce orientează elevul spre cunoaștere, descoperire, înțelegere.

Audierea unor recitaluri, concerte, prin selectarea și observarea unor subiecte și teme muzicale celebre în istoria muzicii vor deschide discuții despre artă în general și pianistică în special.

În această etapă trebuie să semnalăm și să subliniem importanța activității psihice situată în centrul muncii intelectuale, decisivă în formarea unei gândiri muzicale ordonate prin atenție concentrată.

Atenția are desfășurare procesuală care pornește de la reacția de orientare, angajând structuri preparatorii ce pregătesc atenția executorie, de înfăptuire, de realizare efectivă. Se distinge atenția preparatorie și atenția operantă.

În dezvoltarea sa atenția trece de la forme simple neelaborate la forme complexe superior elaborate în baza unor învățări specifice. Se trece de la activitatea difuză la orientare selectivă dirijată conștient.

Concentrarea, stabilitatea, volumul atenției decide în mod decisiv calitatea următoarelor procese psihice implicate în complexitatea gândirii muzicale: Senzația sonoră, percepția, reprezentarea, memoria, imaginația, emoția și voința.

Toate aceste procese psihice îndeplinesc funcții de informare, analiză și sinteză a conținutului textului muzical dar și de auto reglaj și de reflectare cu claritate a tuturor elementelor dinamice, agogice și de expresie ale compozițiilor pianistice.

Fiind un exercițiu complex citirea la prima vedere presupune exersarea și automatizarea celor mai multe componente ale creativității și gândirii muzicale antrenând spiritul de observație și de selecție al elevilor pianiști, punând în final bazele tehnicii pianistice propriu-zise.

Conținutul educației muzicale la nivelul învățământului primar se realizează prin mijloace

specifice -cântecul, jocul muzical, audiția și exercițiul- și se împarte conform evoluției psiho fizice a copiilor, în două etape: etapa oral-intuitivă și cea a notației muzicale.

În etapa pre-notației muzicale, însușirea cunoștințelor se realizează prin intuirea elementelor de bază ale limbajului muzical, elemente ce se desprind din cântecele intonate, din jocurile muzicale și din audiții.

Elevii descoperă intuitiv, conștientizează și intonează sunete de înălțimi diferite, linii melodice ascendente sau descendente, durate egale și inegale de un timp, de jumătăți de timp, de doi timpi cu pauze de diferite durate, în nuanțe și tempo-uri diferite.

În etapa notației muzicale toate aceste elemente sunt denumite și definite exact, iar reprezentarea lor grafică devine un proces firesc și mult ușurat de însușirea intuitivă anterioară.

Paralel cu însușirea cunoștințelor, se formează priceperile și deprinderile muzicale care contribuie la înțelegerea și interpretarea muzicii la un nivel artistic superior.

Bibliografie:

1. Andrieș, Alina, Maria, *Testarea psihologică. Aptitudinile și inteligența.*, Editura Fundației „România de Măine”, București, 2010;
2. Marcus, Solomon, *Jocul ca libertate*, Editura Scripta, București, 2003;
3. Minulescu, Mihaela, *Tehnici proiective*, Editura Titu Maiorescu, București, 2001;
4. Golu, Pantelimon, *Psihologie educațională*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2002;
5. Neacșu, Ioan, *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Militară, București, 1990.

ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE JOCUL DIDACTIC LA RELIGIE

Prof. Cristea Edith–Nicoleta

Școala Gimnazială „I. Al. Brătescu-Voinești” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Învățarea bazată pe jocuri didactice presupune participarea activă și interactivă a elevilor în procesul de asimilare a noului, în contexte care îmbină elementele instructive și formative cu elementele distractive, ludice .

Jocul în activitatea didactică imprimă acesteia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție, de veselie și bucurie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii. Jocul didactic este activitatea prin care cadrul didactic consolidează, precizează și verifică cunoștințele elevilor, le îmbogățește sfera lor de cunoștințe, pune în valoare și le antrenează capacitățile creatoare ale acestora.

Jocul utilizat în procesul de învățământ asigură participarea activă a școlarului la lecții, sporind interesul de cunoaștere față de conținutul lecției.

Învățământul modern pune accent pe poziția elevului ca subiect activ al propriei formări, pe descoperire și cercetare, pe creație.

Jocul dinamizează acțiunea didactică. Folosirea jocului didactic aduce variație în procesul de instruire a copiilor, făcându-l mai atractiv. Prin joc, copiii pot ajunge la descoperiri de adevăruri, își pot antrena capacitatea de acțiune creativă, pentru că strategiile jocului sunt în fond strategii euristice, în care manifestă istețimea, spontaneitatea, inventivitatea, inițiativa, răbdarea, îndrăzneala.

Jocul didactic trebuie să fie organizat, să implice logica cunoașterii și a învățării. Intenția principală a jocului nu este divertismentul, rezultat din încercarea puterilor, ci învățătura care pregătește copilul pentru muncă și viață. Jocul didactic trebuie să fie instructiv, să le consolideze cunoștințele.

În cadrul jocului, rolurile cadrului didactic se diversifică, se îmbogățesc, astfel că el devine animator, consilier, moderator, participant alături de elevii săi la soluționarea problemelor, chiar membru în echipele de lucru. Crește gradul de activism și de implicare a elevului la activitate, de la simplu receptor la participant activ. Jocul presupune o atitudine pozitivă față de relațiile umane, o deschidere față de cooperare, colaborare cu ceilalți. În joc, se observă multirelaționalitatea între profesor și elevi, între elev și colegii săi, pe de o parte, dintre elevi și conținut pe de altă parte.

Prin joc, sunt realizate obiectivele de ordin cognitiv (stimularea proceselor cognitive

superioare, dezvoltarea capacității de a lega cunoștințele între ele), sunt atinse obiectivele de ordin socio - afectiv (dezvoltarea capacităților de comunicare, de dialogare interpersonală și intrapersonală, stimularea încrederii în sine).

Jocul accentuează latura formativ-educativă de dezvoltare a personalității. El oferă posibilitatea de a descoperi și a valida în practică cunoștințele teoretice, dar și oportunități sociale de dezvoltare a trăsăturilor de caracter, de voință și perseverență.

Prin orele de religie, elevii deprind o educație creștină, autentic românească. Astfel, oferim copiilor posibilitatea unei vieți morale armonioase, în care copilul să deprindă aptitudini intelectuale și practice și să-și formeze caracterul.

Fiecare copil are nevoie să fie valorizat, să beneficieze de resurse educaționale deschise, să îi fie recunoscute aptitudinile și capacitățile de învățare.

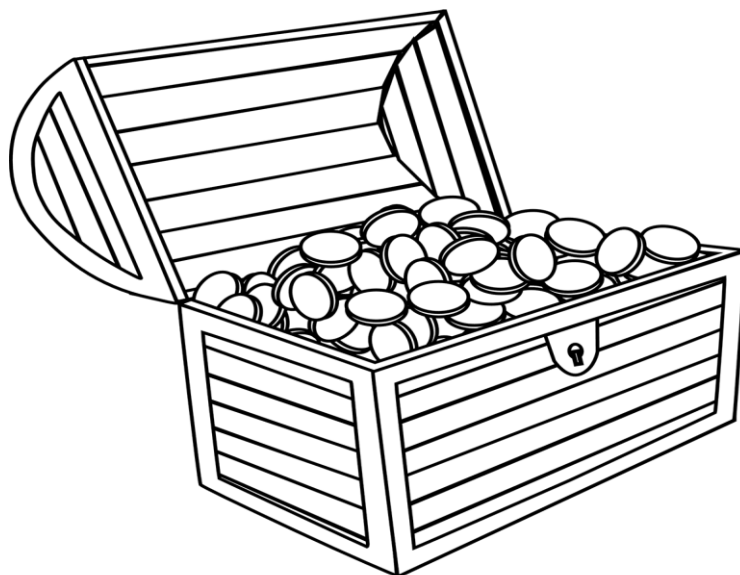
Jocuri didactice pentru clasele primare prezentate pe platforma educațională Google Meet.

Exemple

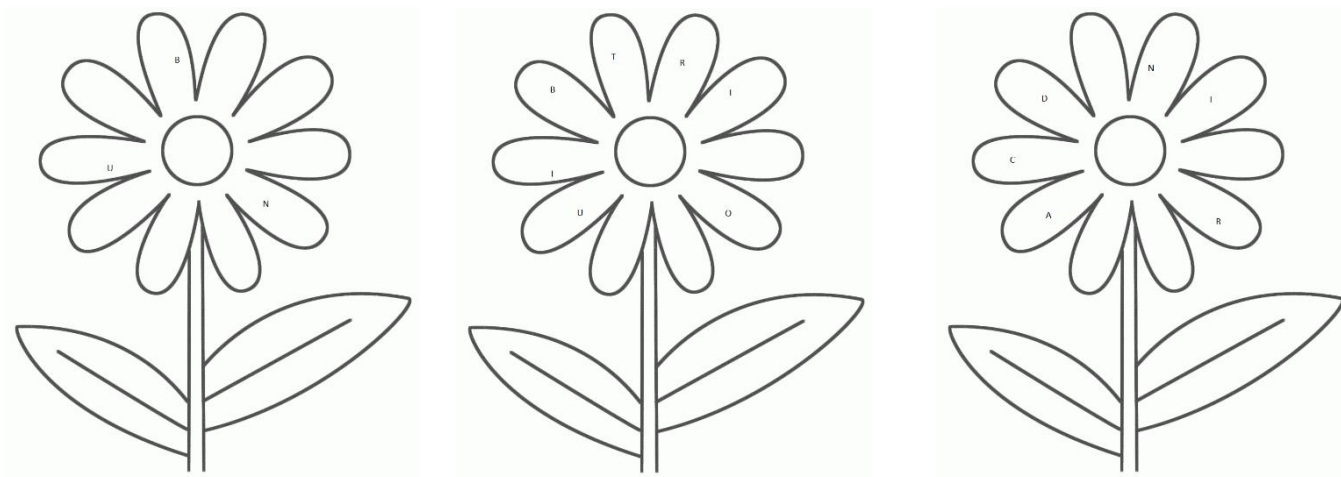
I. Alege darul potrivit! Așază-l în cufăr!

Alege calitățile unui copil care dorește să aibă mereu sufletul curat. Scrie cifrele corespunzătoare calităților pe bănușii din cufăr:

1. să-mi iubesc aproapele
2. să nu-mi iubesc părinții
3. să învăț bine
4. să fiu obraznic
5. să mă port cuviincios
6. să fiu neascultător
7. să mă rog
8. să mint
9. să fiu ascultător
10. să fiu zgârcit
11. să fac numai lucruri bune
12. să mă bat cu alți copii

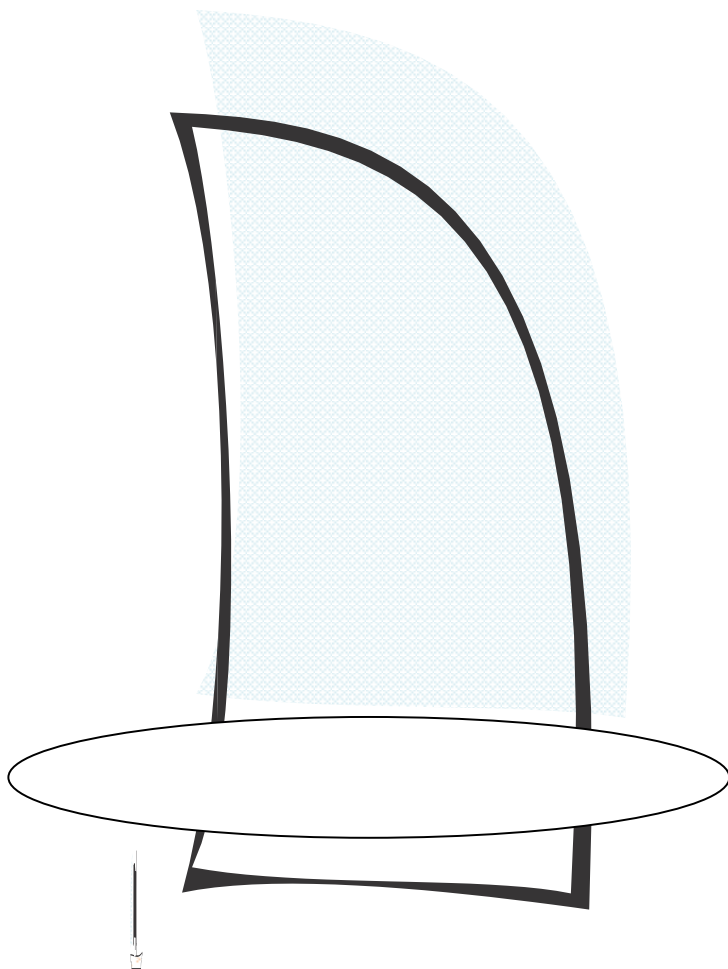

II. Descoperă pe petalele florilor calități ale creștinului!

III. CORABIA VACANȚEI

Pe corabie, scrie două reguli de comportament creștin:

IV. Fiecărui număr îi corespunde o literă. Înlocuind numerele de mai jos cu litere, vei descoperi numele unor sfinți.

1=U, 2=R, 3=E, 4=P, 5=T

4	3	5	2	1

1=L, 2=A, 3=P, 4=V, 5=E

		4	5	
3	2			1

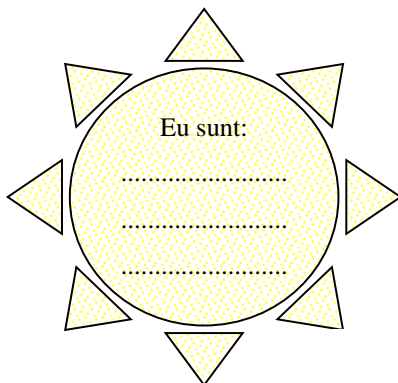
1=I, 2=A, 3=E, 4=T, 5=M

		4	3	
5	2			1

1=N, 2=I, 3=A, 4=O

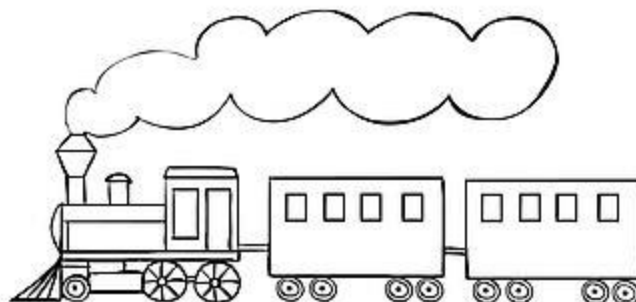
2	4	3	1

V. Scrie calitățile pe care le ai pe soarele de mai jos:

Colorează locomotiva cu roșu, iar vagoanele cu albastru!

VI. Pe locomotivă și pe cele două vagoane, scrie trei cuvinte care au legătură cu biserica:

VII. În prezent, există o platformă educațională deschisă, care oferă profesorilor și elevilor resurse digitale în domeniul educației religioase, instrumente de calitate pentru proiectarea și desfășurarea lecțiilor în mediul online.

S-a pus la dispoziția profesorilor de religie și a elevilor o gamă variată de resurse necesare în realizarea activităților online și offline: materiale didactice de predare, consolidare, evaluare, materiale audio-video, resurse didactice suplimentare de o mare varietate, utile fiecărei lecții, pentru a putea fi folosite atât de către profesori din România, cât și de către cei din diaspora românească.

Resursele educaționale deschise sunt mijloace de învățare adaptate la nevoile specifice ale procesului instructiv-educativ, disponibile gratuit.

S-au realizat materiale digitale, folosind diverse aplicații online, pentru crearea exercițiilor de predare, consolidare și evaluare a cunoștințelor la toate lecțiile disciplinei Religie aferente claselor de la Pregătitoare la a XII-a.

Exemple de aplicații: LearningApps, Blabberize, Wordwall, I'm a Puzzle, Storyjumper.

1. Aplicația folosită: Wordwall

Îndrumări metodice: Exercițiul este realizat prin aplicația wordwall și este de tip „roată aleatoare”.

<https://wordwall.net/resource/16186746>.

2. Aplicația folosită: Quizizz

<https://quizizz.com/join/quiz/609ebb53e4fcb9001b441288/start?studentShare=true>

<https://quizizz.com/join/quiz/609ebb53e4fcb9001b441288/start>

Bibliografie:

1. Bocos Miron Ionescu, *Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45, 2009;
2. Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2004;
3. Cerghit Ioan, Neacșu Ioan, Negreț Dobridor Ion, Pânișoară Ion Ovidiu, *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași, 2001;
4. Vrăsmaș Ecaterina, *Educația copilului preșcolar. Elemente de pedagogie la vârsta timpurie*, Editura Pro Humanitate, București, 1999;
5. <https://red-religie.ro/red/despre-proiect/>

ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE JOCUL DIDACTIC LA MATEMATICĂ

Prof. Cristea Valentin Gabriel

Școala Gimnazială Ulmi, Ulmi, Jud. Dâmbovița

Numele și prenumele cadrului didactic: Cristea Valentin Gabriel

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Ulmi

Clasa la care s-a aplicat/ identificat exemplul de bună practică: a VIII-a

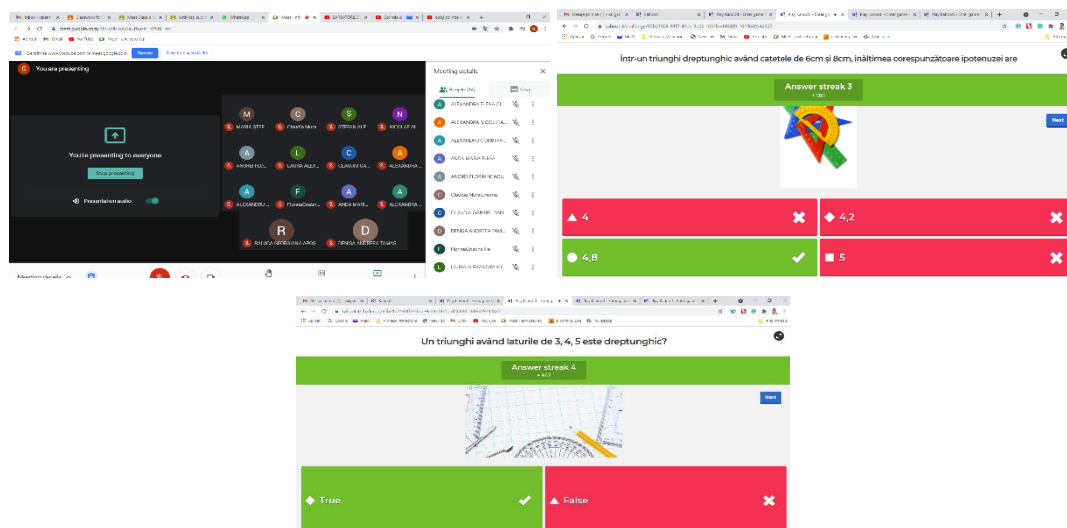
Data: 26.04.2021

Care este exemplul de bună practică?	
Denumirea exemplului de bună practică	Lecție – videoconferință platforma Google Meet 40 minute Tema lecției: Recapitulare - Relații metrice în triunghiul dreptunghic Unitatea de învățare: Recapitulare
Descrierea exemplului de bună practică	<u>Elevii au recapitulat noțiunile legate de relații metrice în triunghiul dreptunghic: teorema catetei, teorema înălțimii, teorema lui Pitagora, reciproca teoremei lui Pitagora și probleme în 25 minute. S-a propus un test spre rezolvare pe platforma Kahoot! la adresa https://kahoot.it/challenge/08774508?challenge-id=85b21024-61f3-48dc-9e23-1031bed48489_1619649342825 pentru 3 minute. S-a discutat, s-a rezolvat testul și s-a propus tema pentru acasă în 12 minute.</u>
De ce cred că este un exemplu de bună practică?	
Beneficii pentru elevi	<u>Elevii au recapitulat noțiunile legate de relații metrice în triunghiul dreptunghic: teorema catetei, teorema înălțimii, teorema lui Pitagora, reciproca teoremei lui Pitagora și probleme.</u> <u>Elevii au fost puși în situații de fixare a noțiunilor legate de relații metrice în triunghiul dreptunghic: teorema catetei, teorema înălțimii, teorema lui Pitagora, reciproca teoremei lui Pitagora și probleme.</u>
Reflecțiile mele/ Lecții învățate	<u>Elevii au reușit să-și însușească minimul noțiunilor legate de relații metrice în triunghiul dreptunghic: teorema catetei, teorema înălțimii, teorema lui Pitagora, reciproca teoremei lui Pitagora și probleme.</u>

	<u>Elevii trebuie să facă un efort mai mare în a lucra constant și a face performanță la această lecție.</u>
Reușite/ Provocări	Reușite: Toți elevii au luat note peste 5. Provocări: Îmi propun ca peste 30 % dintre elevi să ia note peste 6.

Dovezi (fotografii, mărturisiri ale elevilor, produse obținute etc., cu respectarea legislației în vigoare)

FOTOGRAFII SUGESTIVE

MĂRTURISIRI ALE ELEVILOR B.A.M.: "Voi mai juca!" C.A.: "A fost o experiență unică!"

N.A.F.: "A fost captivant!"

PRODUSE OBȚINUTE S-au obținut patru situații de fixare a relațiilor metrice din triunghiul dreptunghic: **Teorema lui Pitagora**

Într-un triunghi dreptunghic având catetele de 6cm și 8cm, ipotenuza are

Teorema catetei Într-un triunghi dreptunghic având o catetă de 6cm și proiecția ei pe ipotenuză 4cm, ipotenuza are.....

Teorema înălțimii Într-un triunghi dreptunghic având catetele de 6cm și 8cm, înălțimea corespunzătoare ipotenuzei are.....

Reciproca teoremei lui Pitagora Un triunghi având laturile de 3, 4, 5 este dreptunghic?

Numele și prenumele cadrului didactic: Cristea Valentin Gabriel

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Ulmi

Clasa la care s-a aplicat/ identificat exemplul de bună practică: a V-a

Data: 27.10.2020

Care este exemplul de bună practică?

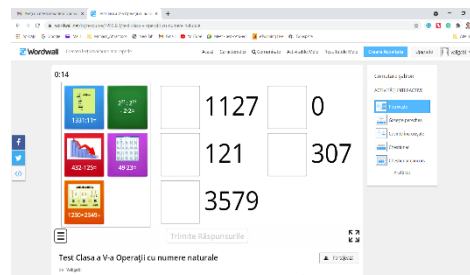
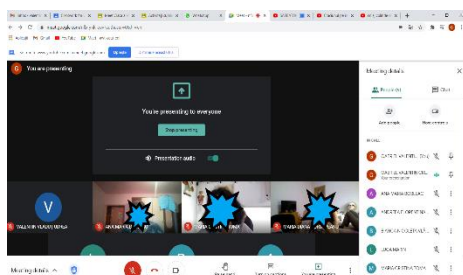
<p>Denumirea exemplului de bună practică</p>	<p>Lecție – videoconferință platforma Google Meet 40 minute Tema lecției: Operații cu numere naturale Unitatea de învățare: Numere naturale II</p>
<p>Descrierea exemplului de bună practică</p>	<p><u>Elevii au recapitulat noțiunile legate de operațiile cu numere naturale: adunare, scădere, înmulțire, împărțire și operațiile cu puteri prin exerciții și probleme diverse în 20 minute. S-a propus un test spre rezolvare pe platforma Wordwall.net la adresa https://wordwall.net/ro/resource/7259323 pentru 15 de minute. S-a discutat, s-a rezolvat testul și s-a propus tema pentru acasă în 5 minute.</u></p>

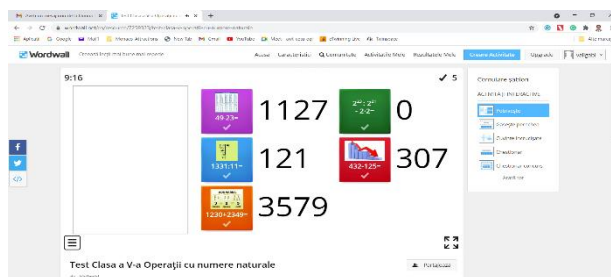
De ce cred că este un exemplu de bună practică?

<p>Beneficii pentru elevi</p>	<p><u>Elevii au adunat, au scăzut, au înmulțit, au împărțit și au efectuat operații cu puteri prin diverse exerciții și probleme.</u> <u>Elevii au fost puși în situații de fixare a noțiunilor legate de operațiile cu numere naturale: adunare, scădere, înmulțire, împărțire și operațiile cu puteri prin diverse exerciții și probleme.</u></p>
<p>Reflecțiile mele/ Lecții învățate</p>	<p><u>Elevii au reușit să-și însușească minimul noțiunilor legate de adunare, scădere, înmulțire, împărțire și operațiile cu puteri. Elevii vor face un efort mai mare în a lucra constant și a performanță la această lecție.</u></p>
<p>Reușite/ Provocări</p>	<p>Reușite: Toți elevii au luat note peste 5. Provocări: Îmi propun ca peste 40 % dintre elevi să ia note peste 6.</p>

Dovezi (fotografii, mărturisiri ale elevilor, produse obținute etc., cu respectarea legislației în vigoare)

A. FOTOGRAFII SUGESTIVE

B. MĂRTURISIRI ALE ELEVILOR B.A.M.: "A fost interesant!" C.D.: "A fost foarte util!" T.M.C.: "Voi repeta această experiență!"

C. PRODUSE OBȚINUTE S-au obținut cinci situații de fixare a operațiilor cu numere naturale: $1230 + 2349 = 3579$

$$432 - 125 = 307$$

$$49 \square 23 = 1127$$

$$1331: 11 = 121$$

$$2^{2^3}: 2^{2^1} - 2 \square 2 = 0$$

Numele și prenumele cadrului didactic: Cristea Valentin Gabriel

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Ulmi

Clasa la care s-a aplicat/ identificat exemplul de bună practică: a V-a

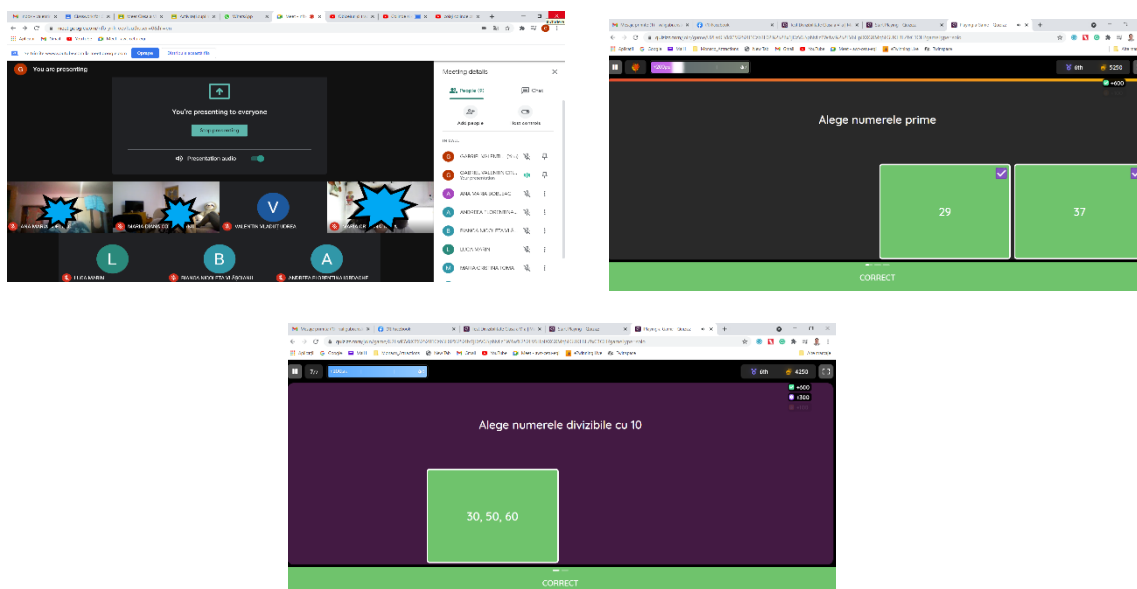
Data: 17.11.2020

Care este exemplul de bună practică?	
Denumirea exemplului de bună practică	Lecție – videoconferință Google Meet 40 minute Tema lecției: Divizibilitatea numerelor naturale Unitatea de învățare: Divizibilitatea numerelor naturale
Descrierea exemplului de bună practică	<u>Elevii au recapitulat despre divizibilitatea numerelor naturale cu 2, 3, 5, 9, 10, numere prime și compuse în 25 minute. S-a propus un test spre rezolvare pe platforma https://quizizz.com la adresa https://quizizz.com/join/quiz/5fb8e3339af12a001ec1f1e5/start?studentShare=true pentru 5 de minute. S-a discutat, s-a rezolvat testul și s-a propus tema pentru acasă în 10 minute.</u>
De ce cred că este un exemplu de bună practică?	
Beneficii pentru elevi	<u>Elevii au rezolvat exerciții și probleme despre divizibilitatea numerelor naturale cu 2, 3, 5, 9, 10, numere prime și compuse.</u>

	<u>Elevii au fost puși în situații de fixare a noțiunilor legate de divizibilitatea numerelor naturale cu 2, 3, 5, 9, 10, numere prime și compuse.</u>
Reflecțiile mele/ Lecții învățate	<u>Elevii au reușit să-și însușească minimul noțiunilor despre divizibilitatea numerelor naturale cu 2, 3, 5, 9, 10, numere prime și compuse. Elevii trebuie să facă un efort mai mare pentru a performa la această lecție.</u>
Reușite/ Provocări	Reușite: Toți elevii au luat note peste 5. Provocări: Îmi propun ca peste 50 % dintre elevi să ia note peste 6.

Dovezi (fotografii, mărturisiri ale elevilor, produse obținute etc., cu respectarea legislației în vigoare)

FOTOGRAFII SUGESTIVE

MĂRTURISIRI ALE ELEVILOR V.V.U.: "A fost o experiență de neuitat!" L.M.: "A fost util!"

A.F.I.: "Am putut să îmi amintesc noțiunile învățate!"

PRODUSE OBȚINUTE S-au obținut cinci situații de fixare a noțiunilor despre divizibilitatea numerelor naturale cu 2, 5, 9, numere prime și compuse.

Bibliografie:

1. Linț Dorin, Maranda Linț Maranda, Birta Alina Carmen, Noaghi Sorin Doru, Zaharia Dan, Zaharia Maria, *Matematică. Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Litera, București, 2020;
2. Negrilă Anton, Negrilă Maria, *Matematică Clasa a VIII-a Consolidare Partea a II-a*, Editura Paralela 45, Pitești, 2020;

3. Peligrad Sorin, Zaharia Dan, Zaharia Maria, *Matematică Clasa a V-a Consolidare Partea I*, Editura Paralela 45, Pitești, 2020;
4. Perianu Marius, Stănică Cătălin, Smărăndoiu Ștefan, *Matematică Clasa a V-a*, Editura Art educațional, București, 2017;
5. <https://kahoot.it>;
6. <https://wordwall.net>;
7. <https://quizizz.com>.

MANAGEMENTUL RESURSELOR ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

AMELIORAREA CULTURII ORGANIZAȚIONALE

Prof. Croitoru Diana

Liceul de Arte ”D. Cuclin”, Galați, Jud. Galați

Managementul resurselor în unitățile de învățământ – etape ale ameliorării culturii organizaționale

1. *Diagnoza (chestionare: elevi, părinți, cadre didactice, personal didactic auxiliar și nedidactic)*

Cultura organizațională reprezintă nucleul identitar al organizației școlare, o sinteză a finalităților asumate prin misiunea, filosofia și normativitatea instituțională. Șerban Iosifescu, în lucrarea *Management Educațional* (Iosifescu, 2003/2004, p. 182), observă faptul că „însuși conceptul de *calitate în educație*, definit ca asigurare, pentru fiecare educabil, a condițiilor pentru cea mai bună, completă și utilă dezvoltare, trebuie definit în funcție de cultura organizației școlare.” O definiție comprehensivă a culturii organizaționale, citată de teoreticianul român, este dezvoltată de Geert Hofstede în cadrul modelului multidimensional elaborat pe baza factorilor de analiză a sistemului de valori sociale ce dimensionează culturile naționale, identificați de A. Inkeles și D. J. Levinson¹³. Definiția cu care operează G. Hofstede în abordarea fenomenelor culturale observă dimensiunea globală, coezivă, a culturii și interdeterminarea dintre identitatea socială și cea personală: ”Cultura este programarea mentală colectivă care realizează distincția dintre un grup sau o categorie de oameni și celelalte.” (Hofstede, 2011, p 3).

La nivelul organizației școlare se observă necesitatea constantă de evaluare și actualizare a cadrului conceptual de valori, norme și principii filosofice, care definesc orientarea axiologică a procesului instructiv și relația dintre educabili și mediul educațional. Scopul strategiilor de ameliorare a culturii organizaționale, de evaluare a aplicabilității principiilor educaționale și deontologice asumate sau a modului în care beneficiarii se raportează la sistemul valoric promovat în cadrul mediului educațional al școlii, este permanent redefinit contextual, în corelație cu cerințele mediului socioprofesional și academic.

¹³ Inkeles, A. & Levinson, D.J. (1969) 'National Character: The Study of Modal Personality and Sociocultural Systems', *The Handbook of Social Psychology*, vol. 4, pp. 418-506

În cadrul Liceului de Arte ”Dimitrie Cuclin”, Galați, cultura organizațională beneficiază de o îndelungată tradiție de promovare a valorilor culturii universale, de o constantă orientare valorică spre performanță și dezvoltarea potențialului aptitudinal al beneficiarilor, și de prestigiul național și internațional al cadrelor didactice. Cu scopul evaluării culturii organizaționale, din perspectiva flexibilității relațiilor ierarhice, a tendințelor homeostatice, a nevoii de autoactualizare profesională și a gradului de adaptabilitate la noile cerințe educaționale, definite în concordanță cu *Strategia de Digitalizare a Educației*, vom elabora un chestionar de analiză a modului de raportare conceptuală și atitudinală a resurselor umane, la schimbările inerente mediului educațional, atât din perspectivă organizațională, cât și din perspectivă curriculară - *Chestionar de analiză a culturii organizaționale, din perspectiva adaptabilității și a flexibilității atitudinale*.

Evaluarea răspunsurilor: Valorile maxime ale punctajului reflectă o adaptabilitate crescută la schimbările curriculare, un management democratic și o homeostazie scăzută a organizației școlare. Valorile minime reflectă relații ierarhice nedemocratice, inflexibilitate atitudinală, perpetuarea unui sistem de valori conservator, lipsă de curiozitate intelectuală și indiferența față de nou.

2. Identificarea problemei/problemelor

Tendințele homeostatice pot agrava considerabil diminuarea capacității de adaptare a organizației școlare, la evoluția mediului socioprofesional și academic, lipsa de coerență a viziunii manageriale, o insuficientă dorință de autoactualizare și perfecționare a competențelor didactice. Acestor tendințe inerente unui mediu profesional atât de solicitant din perspectivă psihocognitivă și emoțional-afectivă, le sunt asociate frecvent scăderea nivelului de performanță școlară, scăderea motivației în învățare și în activitatea curentă, percepția distorsionată a dificultății sarcinii, tendința de evitare a sarcinilor și crearea unei imagini de sine eronate.

Creativitatea, reflexivitatea și gândirea critică sunt mecanisme adaptative care facilitează considerabil dezvoltarea capacității de autoactualizare, autoevaluare și de modificare a propriilor strategii de dezvoltare a potențialului aptitudinal, atât în ce privește beneficiarii primari, cât și cadrele didactice. Cultura organizațională are rolul de a crea un liant viabil între cerințele mediului socioprofesional și economic, și mediul educațional, iar acest fapt trebuie să reflecte o permanentă adaptare a sistemelor axiologice adoptate la nivel organizațional, astfel încât, membrii comunității școlare să dobândească abilități și competențe reale de integrare profesională și/sau academică.

3. Prognoza- intervenție la nivelul culturii organizaționale (măsuri concrete)

În scopul educării spiritului de inițiativă, a dorinței de autoactualizare profesională, a dezvoltării capacității de adaptare la nou, de promovare a responsabilității sociale și a respectului

reciproc, propunem următoarele soluții de optimizare a culturii organizaționale:

1	<i>Direcții de acțiune:</i>	<p>1. Redistribuirea responsabilităților în cadrul comisiilor permanente și al ariilor curriculare, pentru a sprijini formarea și dezvoltarea profesională a tinerilor.</p> <p>2. Implicarea în activități comune, cu caracter formal sau nonformal, cu scopul consolidării spiritului de echipă: proiecte educaționale, programe de mobilitate Erasmus +, activități de teambuilding.</p> <p>3. Stabilirea unor relații de mentorat, la nivel instituțional, destinate îndrumării și orientării cadrelor didactice tinere.</p> <p>4. Participarea în cadrul programelor de formare continuă profesională, a unui procent extins de cadre didactice.</p> <p>5. Desemnarea unui responsabil cu monitorizarea activităților interdisciplinare și transdisciplinare și colectarea feedback-ului obținut ca urmare a derulării acestor activități.</p> <p>6. Realizarea unor workshop-uri de dezvoltare a abilităților colaborative și a inteligenței emoționale, adresate cadrelor didactice.</p> <p>7. Realizarea unor activități metodice semestriale, în cadrul cărora cadrele didactice tinere să prezinte lecții deschise, referate, lucrări de specialitate publicate recent, modele de bună-practică, etc.</p> <p>8. Organizarea semestrială a unor proiecte educaționale de anvergură, cu scopul stimulării motivației pentru autoperfecționare a cadrelor didactice.</p> <p>9. Organizarea la nivelul fiecărei clase de elevi și în Consiliul elevilor, a unor dezbateri democratice și focus-grup-uri cu scopul dezvoltării gândirii critice și a spiritului de inițiativă al elevilor.</p> <p>10. Organizarea unor workshop-uri colaborative, cu participarea cadrelor didactice din învățământul universitar, cu scopul de a realiza o coerență sistemică a procesului instructiv.</p>
2	<i>Impedimente:</i>	<p>Homeostazia cadrelor didactice</p> <p>Insuficiența cadrelor didactice care doresc să preia responsabilitățile inerente procesului de dezvoltare organizațională strategică.</p> <p>Intoleranța, discriminarea, indiferența și absența spiritului de cooperare suportivă.</p> <p>Indisponibilitatea generată de lipsa timpului necesar realizării cerințelor și</p>

		sarcinilor suplimentare.
3	<i>Resurse:</i>	Proiecte educaționale Programe de mobilitate; Activități de teambuilding; Sesiuni de mentorat, focus-grupuri Funcțiile disponibile în ierarhia instituțională Procesul de comunicare internă și externă
4	<i>Rezultate/ Termene:</i>	Ameliorarea evidentă a culturii organizaționale poate dura între 6 luni și un an, perioadă în care interesul cadrelor didactice pentru dezvoltarea instituțională și consolidarea unor relații de cooperare suportivă se vor manifesta prin participarea activă în cadrul proiectelor manageriale de echipă și îndeplinirea sarcinilor organizatorice, alocate membrilor corpului profesoral.
5	<i>Argumente:</i>	O importantă sursă de regenerare și vitalitate organizațională, ale cărei disponibilități de învățare și adaptare pot contribui substanțial la coerența și coeziunea sistemică, este reprezentată de cadrele didactice tinere. Atitudinea proactivă, entuziasmul, dorința de afirmare socioprofesională și curiozitatea intelectuală specifică tinerilor cu certe aptitudini pedagogice favorizează în cadrul organizației școlare, apariția relațiilor de cooperare, susținerea reciprocă, creativitatea, inovația curriculară și managerială. Redistribuirea responsabilităților în cadrul comisiilor permanente și a ariilor curriculare, prin reconfigurarea relațiilor ierarhice, are efecte pozitive asupra gradului de identificare a angajaților tineri, cu obiectivele și misiunea organizației școlare. Oportunitățile de dezvoltare profesională și de afirmare a propriilor competențe manageriale contribuie la creșterea nivelului de motivație intrinsecă și implicit augmentează gradul de implicare și asumare a sarcinilor. Implicarea în activități comune, cu caracter formal sau nonformal, are rolul de a stabiliza coeziunea afectivă a grupului și de a dezvolta competențele de relaționare ale cadrelor didactice. Spiritul de echipă, atitudinea suportivă, respectul reciproc, recunoașterea reciprocă a performanțelor profesionale sunt consolidate prin stabilirea unor scopuri comune, teambuilding, proiecte educaționale colective, și contribuie la responsabilizarea și eficientizarea relațiilor de colaborare dintre membrii organizației școlare. Stabilirea unor relații de mentorat, destinate îndrumării și orientării cadrelor

		didactice tinere are rolul de a preveni efectele lipsei de experiență, inconsistențele metodologice sau erorile de proiectare curriculară, de a crește coeziunea grupului și de a stimula implicarea afectivă a membrilor organizației școlare.
--	--	---

4. Evaluarea impactului produs prin schimbarea efectuată

Direcțiile de optimizare propuse au drept obiective creșterea rezilienței organizaționale și dezvoltarea capacității de adaptare și adecvare a finalităților educaționale adoptate la nivelul organizației școlare. Consolidarea sistemului de norme, valori și principii care definesc cultura organizațională creează premisele unei integrări pertinente pe piața furnizorilor de educație și minimizează riscurile de neacceptare a schimbărilor curriculare și sistemice. Schimbarea mentalității colective va genera un impact pozitiv asupra climatului organizațional din perspectiva ameliorării relațiilor socioumane, a proceselor de comunicare, a gradului de satisfacție și de motivare a membrilor comunității școlare. Stilul managerial va manifesta valențe participativ-democratice, în măsura în care va crește gradul de implicare și se va cristaliza sentimentul apartenenței la comunitatea școlară a cadrelor didactice, astfel încât fiecare membru al instituției de învățământ să contribuie prin expertiza și experiența profesională, la crearea unui impact pozitiv asupra gradului de motivare și implicare al membrilor instituției de învățământ.

Un alt aspect pozitiv al ameliorării culturii organizaționale se referă la eficientizarea modalităților de implicare în activitate a resurselor umane și materiale existente. În concordanță cu principiile unei culturi organizaționale orientate spre performanță, atingerea obiectivelor instituționale reprezintă un deziderat cu impact bidirecțional recurent, întrucât motivația profesională a cadrelor didactice devine direct proporțională cu nivelul de competență profesională, cuantumul și complexitatea obiectivelor strategice, prestigiul instituțional sau resursele educaționale disponibile.

Concluzii:

Cultura organizațională reprezintă o componentă structurală definitorie a organizației școlare, datorită relației indisolubile dintre misiunea și sistemul axiologic, adoptate la nivelul instituției de învățământ, și identitatea acesteia în comunitate. În lucrarea *Tratat de Psihologie Organizațional Managerială*, psihologul Mielu Zlate definește comportamentul organizațional astfel: ”comportamentul organizațional înseamnă din punct de vedere psihologic, ansamblul reacțiilor adaptative ale individului sau grupului, manifestările globale ale activității psihice individuale sau grupal-organizaționale. Aceste manifestări sunt fie direct observabile, fie indirect inferate. Și într-un caz și în altul însă, ele pot fi influențate și dirijate.” (Zlate, 2004, p. 38).

Cultura organizațională, prin funcția de supraorganizare conceptual-valorică, inerentă misiunii și sistemului normativ al instituției de învățământ, are, în consecință, rolul de a modela și de a orienta comportamentele organizaționale și capacitatea adaptativă a organizației școlare. Direcțiile de optimizare strategică propuse au drept scop crearea unui cadru contextual care să valorifice potențialul resurselor umane implicate și să susțină conceptualizarea, în mentalul colectiv, a valorilor reprezentative pentru promovarea imaginii Liceului de Arte ”D. Cuclin”, în comunitate.

Bibliografie:

1. Alecu S., *Dezvoltarea organizației școlare: managementul proiectelor*, Editura didactică și pedagogică, București, 2007;
2. Gherguț A., *Management general și strategic în educație. Ghid practic*, Polirom, Iași, 2007;
3. Hofstede, G. (2011), Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. Online Readings in Psychology and Culture, 2(1). <https://doi.org/10.9707/2307-0919.1014>;
4. Inkeles, A. & Levinson, D.J. (1969), 'National Character: The Study of Modal Personality and Sociocultural Systems', *The Handbook of Social Psychology*, vol. 4, pp. 418-506;
5. Iosifescu Ș., *Managementul educațional*, Institutul Român de Management Educațional / Ed. CDRMO, Iași, 2003/2004;
6. Păun E., *Școala: o abordare sociopedagogică*, Polirom, Iași, 1999;
7. Pânișoară G., *Psihologia organizațională*, Editura Credis, București, 2010;
8. Vlăsceanu M., *Organizații și comportament organizațional*, Polirom, Iași, 2003;
9. Zlate M., *Tratat de psihologie organizațional-managerială*, Polirom, Iași, 2004.

Resurse consultate online:

1. Bustamante and Nelson, 2007. The School-Wide Cultural Competence Observation Checklist. All rights reserved. [THE SCHOOL CULTURE AUDIT QUESTIONNAIRE \(cnx.org\)](http://www.cnx.org).
2. Wagner, Christopher R., 2006. The School Leader's Tool for Assessing and Improving School Culture. [Microsoft Word - School Culture Survey_Cohort46_DRAFT_dh_v1 \(glisi.org\)](http://www.glisi.org).

NECESITATEA DIVERSIFICĂRII STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. Cuibuș Mihaela Laura

Școala Gimnazială nr.1 Ciumeghiu, jud. Bihor

Societatea în care trăim se află într-o continuă schimbare în toate domeniile, astfel fiind necesară și evoluția oamenilor care trăiesc în ea. În mod permanent facem față unor numeroase provocări, fiind nevoiți să ne adaptăm condițiilor socio-politice, morale și economice. Dar la baza societății este situată, indiferent de aria la care ne raportăm, educația, aceasta având rolul de a asigura transmiterea cunoștințelor, a deprinderilor și descoperirilor din generație în generație. În contextul actual, atât cadrele didactice, cât și elevii trebuie să treacă peste o mulțime de provocări, să fie pregătiți să rezolve problemele cu care se confruntă. și să se adapteze noilor situații, iar profesorilor le revine sarcina să diversifice strategiile didactice și să utilizeze tehnologia pentru a putea face față orelor online.

Considerăm că educația digitală ar trebui să completeze educația clasică. Lecțiile virtuale prezintă avantajul că oferă elevilor o vedere realistă asupra materiei repetate sau activităților întreprinse prin intermediul mijloacelor audio și vizuale. De asemenea oferă oportunitatea de a accesa conținutul vast, ludic și formator de oriunde și oricând, cu ajutorul tehnologiei și permite folosirea sistemului de feedback imediat. Învățarea este realizată astfel într-un mod activ ce permite evaluări formative și sumative, calitative și cantitative, realizate într-un mod confortabil.

Educația la distanță, mediul educațional virtual, clasele virtuale, bibliotecile virtuale sau clasele digitale sunt câteva exemple de tehnologii noi informaționale folosite pentru diversificarea strategiilor didactice în contextul pandemic actual. Interacțiunea elev-calculator ușurează accesul elevului la informații complexe, ample, structurate variat, mai logic organizate, prezentate în diferite modalități de vizualizare. Elemente cheie ce determină cât de bine sunt pregătiți elevii în propriul proces de învățare sunt: interactivitatea, utilitatea, personalizarea, controlul și divertismentul.

Aplicațiile Google reprezintă o alternativă utilă și gratuită pentru profesori, o suită de aplicații ce permit profesorilor să beneficieze de instrumente puternice în procesul de învățământ. Dintre cele folosite în școala noastră amintim: G docs, G slides, G mail, G calendar, Drive, Maps, etc. Efectele utilizării aplicațiilor Google în educație sunt:

- practicarea pedagogiei diferențiate în folosul elevului;

- învățarea prin cooperare prin participarea activă a elevilor la lecție;
- implicarea în realizarea sarcinilor de învățare propuse;
- împărtășirea experiențelor;
- realizarea transferului de cunoștințe;
- confruntarea ideilor;
- dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare și noile tehnologii;
- realizarea unor interacțiuni sociale multiple; dezvoltarea competențelor de comunicare, cognitive și sociale.

De asemenea, în școala noastră se utilizează „G Suite For Education” cu o serie de instrumente de bună calitate pentru procesul educațional, oferind opțiuni pentru predare-învățare-evaluare. Platforma este concepută pentru a da posibilitatea actorilor educaționali (profesori și elevi) să inoveze împreună. Cadrele didactice pot crea diverse situații de învățare iar elevii să analizeze, să gândească critic, să ofere soluții și chiar să lucreze în grup, să coopereze. G Suite For Education ne ajută să creștem oportunitățile de comunicare, colaborare, creativitate și gândire critică, susținând obiectivele de învățare pe care le avem pentru elevii. Dintre avantajele platformei G Suite For Education enumerăm:

- Conține instrumente intuitive, ușor de folosit la clasă;
- Deschide calea spre noi metode de învățare;
- Oferă economie de timp și energie;
- Oferă o bună colaborare profesor – elev și comunicare în timp real;
- Elevii lucrează împreună și folosesc simultan documentele care se salvează în mod automat;
- permite feedback documentat pentru elevi prin comentarii inserate în Google Docs, Slides sau Sheets;
- modificările aduse documentelor păstrează un jurnal al tuturor acțiunilor pentru a vedea contribuțiile elevilor la munca de grup.

Din suita Google fac parte și Google Classroom, Google Meet, pe care noi le folosim cu succes. Google Classroom reprezintă o predare cu instrumente digitale moderne și o organizare eficientă pentru profesor, lecții interactive și interesante pentru elevii care îi ajută pe aceștia să fie mai implicați în propria învățare și să dezvolte abilități digitale utile în viitor. Elevii sunt atrași de lucrul colaborativ, de faptul că aplicațiile le sunt salvate automat, de faptul că nu mai au nevoie de stickuri pentru a-și continua acasă aplicațiile neterminate la școala, le place evaluarea realizată cu ajutorul formularelor Google. Google Classroom este un instrument de colaborare pentru actorii educaționali și facilitează organizarea și eficientizarea activităților didactice. Cu numai câteva

clickuri se creează o clasă, se adaugă elevii se creează teme sau anunțuri. Se observă cine a terminat tema și cine mai are de lucru și elevii primesc note. Se poate oferi feedback elevilor și vedea întrebările sau comentariile despre teme. Avantajele Google Classroom sunt următoarele:

- Configurarea – Profesorii pot înființa ușor o clasă, să invite elevi și profesori, să distribuie informații, anunțuri și întrebări în fluxul de clasă.
- Reducerea timpului și economisirea hârtiei - Fluxul de lucru informatizat permite profesorilor să gestioneze munca elevilor rapid, toate într-un singur loc.
- Organizarea bună – Elevii pot vedea sarcini pe pagina de lucru, în contul clasei, sau pe calendarul clasei. Toate materialele de curs sunt stocate în foldere Google Drive.

Desigur că folosirea tehnologiei în procesul de predare-învățare prezintă și unele dezavantaje, iar metodele educaționale tradiționale nu trebuie înlocuite, ci mai degrabă perfecționate. Vor exista în continuare cursurile tradiționale împreună cu instrumentele și tehnologia digitală, dar materialele de curs ar trebui să reprezinte un supliment al activităților. Cursurile din mediul online sunt o experiență nouă din care ne alegem cu lecții de viață, în primul rând de a te adapta în situații noi, de a învăța să comunici într-un mediu nou și să învățăm să apreciem lucrurile mărunte pe care nu le apreciam înainte și de care acum ne este dor. Vorbind despre diversificare strategiilor didactice prin implementarea educației digitale avem impresia că aceasta ar însemna excluderea celei tradiționale, însă cu toate avantajele ei, educația digitală nu ar supraviețui fără cea tradițională, deoarece un calculator, telefon, tabletă niciodată nu ar putea înlocui sfatul sau îndrumarea unui profesor; nimic nu se poate compara cu mirosul unei cărți noi de pe raftul librăriei sau filele vechi și îngălbenite ale unei cărți vechi din care au învățat mai multe generații.

Bibliografie

1. Oprea, Crenguța- Lăcrimioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006;
2. Ionescu M., Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001, p. 457;
3. <https://blog.scoala365.com/2018/11/22/beneficiile-educatiei-digitale-vs-metodele-educatiei-traditionale/>

TEHNOLOGIA DIGITALĂ

Prof. Dăncău Monica-Adriana

Șc.Gim., „Anton Pann”, Rm.Vâlcea, jud.Vâlcea

Tehnologia digitală a facilitat în bună măsură continuarea unor activități didactice la distanță, în perioada suspendării cursurilor. Cu toate acestea, o parte din activitatea didactică uzuală (față-în-față) nu se poate face online/ la distanță, având astfel un impact negativ asupra învățării temeinice. Profesorii semnalează disfuncții în ceea ce privește următoarele activități de suport pentru învățare: comunicare autentică și relaționare umană, sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare. Activitatea online are, dincolo de avantajele evidente, reliefate și de studiul de față, limite în relaționarea cadru didactic – elev. Are însă și limite, care au impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât o importantă latură a activității didactice față-în-față nu se poate face virtual. În mod explicabil, sprijinul pe care în mod tradițional îl ofereau elevilor cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare este greu de oferit online, date fiind limitările tehnologice implicite.

În realitate, în mediul online, fiecare elev poate să reprezinte pentru cadrul didactic o posibilă situație de dificultate în învățare, făcând astfel dificilă identificarea celor cu probleme reale. Chiar dacă profesorul își cunoaște bine clasa și elevii și știe cine are nevoie de sprijin suplimentar, acest lucru s-ar putea realiza eventual ulterior activității de predare online, prin consiliere individuală. Este foarte dificilă interacțiunea personalizată cu un elev anume în contextul în care contactul nu este direct, profesorul este urmărit online de o clasă întreagă și fiecare elev îi solicită atenția. Platformele educaționale online, platformele de streaming, în general, facilitează comunicarea în timp real între profesor și cursanții săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de-o parte din cauza imposibilității obținerii unui feedback comunicațional real (ceea ce face comunicarea autentică), iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual.

Faptul că poți fi înregistrat, faptul că poți fi auzit de orice persoană (nu doar de elevii tăi), neavând un control real al publicului-țintă, îi determină pe profesori să construiască un discurs corect, consistent, fluid. Comunicarea nonverbală și utilizarea mediată a paralimbajului completează paradigma dificilă a comunicării în mediul online în cazul în care comunicarea se realizează prin chat instant, iar unele indicii pe care o bună comunicare nonverbală le putea produce

pentru susținerea comunicării verbale sunt acum pierdute prin întreruperi sau blocaje specifice acestor sesiuni în condiții de capacitate de banda limitată sau de trafic încărcat.

Un element interesant reliefat de investigație este acela că profesorii apreciază monitorizarea învățării în mediul online ca fiind dificil de realizat. Vorbim de lipsa unui dialog autentic cu clasa, imposibilitatea urmării notițelor elevilor, dificila administrare a probelor evaluative, pentru care e nevoie să se apeleze, de cele mai multe ori, la altă resursă digitală online. Lipsa posibilităților de sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare este semnalată de cadrele didactice de la toate ciclurile de învățământ, constituind o problemă semnificativ mai mare pentru profesorii din învățământul primar.

Sincopetele în monitorizarea ritmului învățării la distanță pare să fie un impediment mai mult în învățământul secundar. Printre dificultățile în realizarea activităților didactice la distanță, cadrele didactice semnalează, în ordine: lipsa instrumentelor pentru gestionarea clasei, pentru feedback și evaluare, dificultăți de ordin tehnic – platforme care trebuie instalate, care nu funcționează, lipsa suportului pedagogic pentru realizarea de activități de învățare suficient de eficiente și/ sau atractive pentru toți elevii: lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare-evaluare la disciplina lor, lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei, lipsa unui computer suficient de performant și lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale. Paradoxal, toate elementele mai sus amintite sunt la fel de relevante și importante pentru cadrele didactice.

Putem sesiza o grupare a răspunsurilor profesorilor, pe de o parte avem identificate probleme de natură profesională, mai exact curențe sau chiar lipsa competențelor de utilizare a platformelor online, a competențelor de proiectare curriculară pentru mediul online, managementul ineficient al timpului dedicat pregătirii și realizării activităților didactice în mediul online. Aceste inabilități identificate de profesori își au corespondentul în gap-uri corelate în formarea inițială și, mai ales, continuă a cadrelor didactice. În fapt, cercetarea de față se dorește a fi și un punct de start pentru o posibilă și necesară reformare a formării cadrelor didactice. O altă grupare evidentă a răspunsurilor vizează aspectele de natură tehnică, reliefând astfel situația particulară a învățământului românesc. Lipsa dotărilor tehnice performante, complicațiile generate de necesitatea instalării, mentenanței, setării și managementului platformei, lipsa unor instrumente tehnologice necesare în managementul real al clasei, în obținerea feedbackului real sunt doar câteva elemente precizate de către profesorii chestionați.

Din păcate nici cele mai sofisticate și mai performante platforme educaționale online nu sunt ideale, astfel încât să asigure condiții similare cu o clasă reală. Clasele virtuale nu vor putea niciodată înlocui clasa reală, pot cel mult completa. Pot fi complementare, niciodată alternative.

Analizând diferențele în funcție de mediul de rezidență al școlii, discrepanțele mai proeminente între cadre didactice apar în zona „tehnică” și includ dotarea cu echipamente și accesul la Internet. Astfel, în cazul dificultăților tehnice, acestea sunt semnificativ mai mari în școlile din mediul rural, comparativ cu cele din mediul urban mic sau urban mare.

În cazul accesului limitat la internet și a lipsei unui computer suficient de performant, diferențele sunt semnificative între toate cele trei categoriile supuse analizei, aceste impedimente fiind semnificativ mai prezente în mediul rural comparativ cu urban mic și urban mare, dar și în urban mic semnificativ mai mult decât în urban mare.

Sistemul educațional, bazat pe învățământul asistat de calculator, realizează trecerea de la învățarea tradițională sau receptată, la învățarea interactivă bazată pe dialogul inteligent cu calculatorul, care poate amplifica capacitatea de prelucrare și asimilare a informațiilor, poate spori performanțele intelectuale. Cele două tipuri de învățare pot exista, fiecare cu anumite ponderi, având în vedere atât „rezistența” tradiției cât și datorită anumitor calități ce le are sistemul „tradițional”, care este un factor de „incitare” a capacităților intelectuale, atât ca manifestare, cât și ca dezvoltare.

Problema actuală în învățământ: descreșterea drastică a motivației și a interesului elevilor pentru științele exacte și discrepanța, care e în permanentă creștere, între modul de livrare a conținutului, mediul în care se desfășoară procesul educațional și contextul tehnologic actual, care nu se regăsește în școală. În contextul modernizării și perfecționării învățământului contemporan și mai ales al școlii viitorului apare ca necesară și obiectivă aplicarea informaticii în învățământ, utilizarea calculatoarelor, a programelor și limbajelor informatice, prin sistemul educațional modern, predarea-învățarea-evaluarea asistată de tabla interactivă și Web 2.0. În atingerea competențelor fixate în curriculumul școlar un rol important îl are integrarea tehnologiei informaționale și comunicaționale în procesul didactic. Ghidul metodologic vizează utilizarea competențelor digitale dobândite de către elevi la TIC în atingerea competențelor generale și specifice la disciplina matematică.

Avantajele utilizării TIC pentru cadrele didactice sunt: Creșterea ponderii timpului alocat interacțiunii cu elevii în procesul educațional, diversificarea demersului didactic specific disciplinelor exacte, realizarea progresului școlar prin valorificarea instrumentelor și resurselor didactice specifice TIC în cadrul disciplinelor exacte. **Avantajele utilizării TIC pentru elevi sunt:** Creșterea ponderii timpului alocat interacțiunii cu elevii în procesul educațional, Creșterea interesului elevilor față de disciplinele exacte așa ca matematica, fizica, biologia, chimia, ș.a.

Conform Curriculumului școlar la Matematică, orientările metodologice privind utilizarea TIC în predarea disciplinei se înscriu în stabilirea beneficiilor și limitelor utilizării noilor tehnologii în aplicarea lui la clasă. Experiența acumulată în ultimii ani indică posibilitatea unei eficiențe

sporite a procesului educațional prin accelerarea progresului școlar ca urmare a utilizării TIC în predarea altor discipline. TIC pune la dispoziția elevilor o diversitate de modalități concrete în sprijinul dezvoltării competențelor de comunicare și de studiu individual în contextul disciplinei. Astfel, TIC poate fi utilizat pentru:

- Colectarea informațiilor, în funcție de resursele existente, profesorii trebuie să îi încurajeze pe elevi să facă apel la o varietate cât mai bogată de surse de informații, incluzând Internetul, enciclopediile multimedia și documentațiile în format electronic, în acest mod elevii învață să selecteze și să sintetizeze informațiile dobândite conform scopului propus și își dezvoltă capacitatea de a aprecia critic acuratețea și corectitudinea informațiilor dobândite din diverse surse.
- Prezentarea informațiilor, în funcție de posibilitățile existente, profesorii trebuie să îi încurajeze pe elevi să își prezinte rezultatele diferitelor investigații în format electronic – în forme atractive, cu impact mare, ușor de înțeles și ușor de transmis prin comunicare electronică prin PPT sau Prezzi.

- Tehnoredactarea documentelor. Atunci când este posibil, se poate solicita elevilor tehnoredactarea referatelor lucrărilor de laborator și a proiectelor. Se recomandă ca tehnoredactarea acestor documente să se realizeze individual, sub îndrumarea profesorului. Prin tehnoredactarea îndrumată a documentelor elevii pot să revadă, să modifice și să își evalueze munca, reflectând critic asupra calității rezultatelor pe măsură ce progresează. Introducerea în școala a Internetului și a tehnologiilor moderne duce continuu la schimbări în procesul de învățământ. Actul învățării devine rodul colaborării elevului 148 cu profesorul, al interacțiunii elevilor cu calculatorul și alte tehnologii moderne. El nu mai este considerat a fi efectul demersurilor și muncii profesorului, poziția lui fiind cea de dirijare a procesului învățării, de a-1 motiva pe elev să învețe a învăța. Prin această schimbare în sistemul de învățământ se vizează ca obiective:

1. Creșterea eficienței activităților de învățare;
2. Dezvoltarea competențelor de comunicare și studiu individual și diferențiat;
3. Formarea competențelor digitale la elevi.

Atingerea acestor obiective depinde de gradul de pregătire a profesorului în utilizarea calculatorului și a TIC, de stilul profesorului, de numărul de elevi, de interesul, cunoștințele și abilitățile acestora, de atmosfera din clasa și tipul programelor folosite, de timpul cât se integrează softurile educaționale în procesul educațional de la lecții, de sincronizarea explicațiilor cu secvențele în format electronic utilizate, de metodele de evaluare, de fișele de lucru elaborate, chestionarele online. Evaluarea trebuie să vizeze mai ales interpretarea creativă a informațiilor și capacitatea elevului de a rezolva o situație-problemă cu ajutorul calculatorului. Rezultatele evaluării la clasă au un rol important în selecția și trecerea elevilor de la un nivel educațional la altul. În aceste condiții, se impune cu necesitate standardizarea evaluării curente a elevilor, ceea ce se poate

realiza cu ușurință utilizând calculatorul, prin stabilirea de către cadrul didactic a unor sarcini concrete care să asigure pentru fiecare elev progresul școlar. Există o gamă largă de aplicații de simulare a fenomenelor fizice și de punere în evidență a legităților care le guvernează. Gradul de interactivitate și de fidelitate în imitarea realității diferă foarte mult, de la esențializări și scheme simplificatoare până la reconstituiri minuțioase, la scară și funcționale, cu posibilități de ajustare realistă a tuturor parametrilor.

Bibliografie:

1. Adăscăliței, A., Brașoveanu, R., *Curs de inițiere asistată de calculator*, Iași, 2002
2. Calalb, M., *Ghid de aplicare a instrumentelor digitale interactive*, Ust, Chișinău, 2015
3. www.sri.ro
4. www.cert.ro

INIȚIATIVE DIDACTICE

Inst. Deaconescu Lavinia Mirela
Școala Gimnazială Novaci, jud. Gorj

Educația este unul dintre factorii determinanți care concură la evoluția unei societăți, a unei țări, în general. Ea este aceea care poate furniza ingineri, cercetători, întreprinzători, medici, profesori, manageri, categorii socio-profesionale atât de necesare oricărei societăți contemporane.

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învățământ din România. Acest fapt a determinat și o modificare a percepției cadrelor didactice asupra modului în care înțeleg să își exercite profesia, mai ales că în noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală și societate. Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-și exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii, ceilalți colegi cadre didactice, directorul unității școlare, inspectorii școlari, părinți. Dar școala nu înseamnă doar predarea de la catedră. Realitățile din instituțiile de învățământ, realități pe care ni le oferă actorii școlii, ne duc la această concluzie. Este nevoie de o repunere în discuție a valorilor pe care trebuie să le transmită școala și modul în care trebuie transmise. Acest fapt ar reprezenta, de fapt, începutul unei schimbări reale în educație pentru că realitatea din teren ne arată câteva chestiuni care trebuie să dea de gândit oricărui dascăl: elevii nu mai sunt foarte interesați să învețe; mulți dintre ei nu mai arată față de cadrele didactice respectul cuvenit; metodele pedagogice active nu pot fi utilizate tot timpul și la toate disciplinele, deoarece acestea cer timp, iar programa trebuie parcursă; chiar dacă dascălul încearcă să introducă inovații în modul de organizare a învățării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează; unele manuale alternative nu sunt realizate corect; mulți părinți nu au timp sau chiar nu vor să se preocupe de situația școlară a copiilor lor, iar multe dintre cele mai importante cauze ale eșecului școlar sunt cele familiale; în unele școli nu se pot dezvolta programe extrașcolare deoarece nu sunt resurse. O problemă aparte o constituie faptul că mulți dintre elevii noștri știu să citească, să spună pe litere, dar nu au nici cea mai vagă idee ce citesc. Nu înțeleg cuvintele pe care le pronunță dacă sunt puși să interpreteze un text de dificultate medie la prima citire.

Câteva dintre cauzele identificate de experți ar fi următoarele: în general, elevii nu citesc, nu au această deprindere; unii dascăli sunt demotivați, tratându-și uneori munca superficial; programa școlară cuprinde chestiuni neinteresante pentru elevi; foarte mulți elevi provin din medii sărace și sunt nevoiți să muncească, timpul alocat studiului fiind, în cazul lor, tot mai redus.

Data fiind situația, misiunea dascălului este mai dificilă, el trebuind să realizeze în timpul orei atât partea de transmitere de noi cunoștințe, cât și să suplinească lipsa de studiu individual acasă, tot mai acută la unii elevi. Se poate vorbi astfel de o necesitate a schimbării de viziune asupra educației. Cadrele didactice doresc sincer să pregătească cât mai bine generația următoare, dar există multe așteptări contradictorii. Mulți se implică energic în activitatea educațională și în cea a școlii ca instituție, dar unele influențe negative exterioare pot avea repercusiuni distructive asupra actului educațional. Acești dascăli sunt mai predispuși să accepte noul și metodele moderne de predare-învățare. Pe de altă parte, sunt și cadre didactice care nu au interesul să admită că schimbările sunt necesare. Mulți folosesc în activitatea lor modele de instruire care au fost construite treptat, pe baza propriei experiențe didactice. Apariția noilor cerințe și adoptarea noilor metode și strategii didactice, explorarea și experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă.

Implementarea noilor tehnologii educaționale poate să aducă transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare.

Odată implementate, noile tehnologii educaționale oferă:

- a) factorilor instituționali/administrativi coordonare și ghidare - resurse puse la dispoziție, motivare și recunoaștere a meritelor personalului etc.;
- b) cadrelor didactice - oportunități și soluții pentru îmbunătățirea calității procesului de instruire, sprijin din partea colegilor;
- c) elevilor - acces la noua tehnologie, implicare personală și motivație, posibilitatea de dezvoltare de noi deprinderi pentru viața reală.

Gradul de probabilitate ca un cadru didactic să adopte o nouă tehnologie de educație și o schimbare în strategia didactică crește, dacă sunt întrunite următoarele condiții: relativ avantaj față de modelele existente (securitate, eficiență); compatibilitate cu dinamica contextuală existentă; nivel scăzut de complexitate în utilizare; fiabilitate în utilizarea continuă pe un interval mare de timp; testabilitate în practicile didactice deja existente; concentrarea pe introducerea inovației didactice, și nu a tehnologiei ca atare. În acest context, utilizarea calculatorului la orele de curs devine nu doar un capriciu, ci, treptat, o necesitate. Fiecare profesor își poate realiza o prezentare scurtă a lecției în programul PowerPoint, o prezentare care îl poate ajuta foarte mult la oră și îl poate scuti de scrierea lecției pe tablă. Tehnologia are acest rol de substituție și reproduce sau automatizează practicile educaționale deja existente; calculatorul joacă rolul de „hârtie electronică”, prezentând aceleași texte tipărite pe suport hârtie. Acest tip de utilizare nu aduce transformări extraordinare, dar ușurează mult munca profesorului. Calculatorul, e drept, nu poate fi folosit la

orice disciplină și la orice oră, dar în cazul în care îl utilizăm ca element ajutător la lecție putem prezenta lecții în PowerPoint, fotografii, filme, care au un impact mai mare asupra elevilor. Legat de calculator ca mijloc auxiliar există însă o problemă importantă: nu în toate școlile există suficiente săli cu calculatoare, astfel încât profesorii care doresc să își prezinte lecțiile la calculator să poată face acest lucru. O soluție ar putea fi laptopurile, dar aceasta implică la rândul ei eforturi financiare din partea cadrelor didactice în cazul acelor școli unde aceste dotări nu există. De recomandat este adaptarea stilului de predare stilurilor de învățare ale elevilor, deoarece într-o singură clasă de elevi există mai multe „personalități”, mai mult sau mai puțin dezvoltate în ceea ce privește capacitatea de receptare a noilor informații pe care profesorul le aduce în fața elevilor. Tocmai de aceea, nevoia dezvoltării profesionale continue trebuie să fie un obiectiv pentru fiecare cadru didactic. Stilul de predare se dezvoltă în timp, cunoaște diferite schimbări. Dar oricare ar fi stilul de predare, acesta trebuie să promoveze eficiența în învățare și succesul elevilor. Caracteristicile unui astfel de stil de predare sunt: implicarea participării active a elevilor; interacționarea cu fiecare elev; pregătirea conștiințioasă pentru fiecare activitate cu elevii; adaptarea predării diverselor stiluri de învățare; stabilirea obiectivelor; respectarea programului și a termenelor stabilite; oferirea feedbackului; manifestarea încrederii în elevi și așteptări înalte din partea acestora; dezvoltarea unui mediu pozitiv de învățare, de cooperare; încurajarea exprimării elevilor; folosirea noilor tehnici informaționale.

Cercetările efectuate de specialiști în ultimii ani au arătat că pasivitatea din clasă înțelesă ca rezultat al predării tradiționale, în care cadrul didactic ține o prelegere, eventual face o demonstrație, iar elevii îl urmăresc, nu produce învățare decât în foarte mică măsură. Tot mai des se vorbește despre predarea centrată pe elev, predarea care permite transferul achizițiilor în contexte noi, predarea interactivă. În abordarea tradițională a actului predării, rolul cadrului didactic este acela de a planifica activitățile, de a organiza activitățile clasei, de a comunica informațiile specifice, de a conduce activitatea desfășurată în clasă, de a controla elevii în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor, precum și nivelul de performanță al elevilor, și de a evalua măsura în care scopurile și obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă. Într-o abordare modernă, cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevi. În acest context, metodele pe care le va folosi sunt mijloacele prin care sunt configurate activitățile de învățare ale elevilor. Astfel de metode de predare interactivă, centrate pe elev, sunt cunoscute (mai puțin utilizate) de către majoritatea cadrelor didactice.

Amintesc doar câteva dintre acestea: Brainstormingul, Știu/vreau să știu/am învățat, Jurnalul cu dublă intrare, SINELG, Turul galeriei, Bulgărele de zăpadă, Cubul, Ciorchinele,

Pălăriile gânditoare, Mozaicul, Eseul de cinci minute. Metodele noi de predare-învățare prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației și schimbării actului de educație. Ele apar constant și pot fi pretabile la una sau mai multe discipline, dar foarte rar la toate.

În acest sens, este important ca dascălul să înțeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate, cum ar fi: tipul lecției (prezentare de noi cunoștințe, sistematizare, recapitulare), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe.

Bibliografie:

1. Cerghit, I., *Perfecționarea lecției în școala modernă*, EDP, București 1983
2. Ionescu, M., *Strategii și demersuri tipice în predare și învățare*, în Ionescu, M., Radu, I. (coord.), *Didactica modernă*, Dacia, Cluj-Napoca, 1995
3. Pânișoară, I.-O., *Metode moderne de interacțiune educațională*, în Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț-Dobrodor, I., Pânișoară, I.-O., *Prelegeri pedagogice*, Polirom, Iași, 2001

FACTORI DETERMINANȚI AI PERFORMANȚEI

Înv. Dediu Afina

Școala gimnazială nr. 1.Matca, jud. Galați

Un fenomen atât de complex, cum este cel al performanței, în mod firesc, nu poate fi abordat global. Din figura următoare se pot observa factorii care determină obținerea performanțelor:

După cum se poate observa, obținerea performanței școlare este deosebit de complexă: intervin factori care țin de personalitatea elevului, factori de ordin social, precum și factori de ordin pedagogic. Toți factorii influențează sau determină nivelul performanțelor școlare dintr-o unitate școlară sau ale unui elev. Determinarea specifică diferiților factori este variabilă, atât ca pondere, cât și ca mod de acțiune.

Factorii aceștia sunt considerați ca predictorii ai performanțelor școlare. Cu cât un factor justifică o cantitate mai mare din variabilitatea performanțelor școlare, cu atât forța lui predictivă este mai puternică.

În trecut a fost într-o mare măsură exagerat rolul capacităților intelectuale. Se trecea cu vederea faptul că performanța școlară nu constituie doar un rezultat al *factorilor intelectuali*, ci și al *factorilor motivaționali*¹⁴: un nivel scăzut al performanței nu poate fi explicat numai prin absența elementelor intelectuale corespunzătoare, el putând fi cauzat și de o insuficientă motivare, în raport cu un anumit gen de activitate.

Studiile psihologice din prezent sunt de acord în a pune pe seama capacităților intelectuale până la 50 la sută din varianța performanțelor școlare, restul de varianță atribuindu-se factorilor nonintelectuali, în rândul cărora motivația învățării, inclusiv nivelul de aspirație, deține un rol esențial.

Alături de *intelență și aptitudini speciale, nivelul de aspirație* este o variabilă importantă în obținerea performanței: diferențele în rezultatele școlare obținute de elevii cu aptitudini echivalente, dar cu nivel de aspirație inegal sunt destul de mari. Etichetele de „elev bun” și „elev slab” la învățătură pot fi considerate a include astfel nu numai caracteristicile echipamentului intelectual, ci și pe acelea ale nivelului de aspirație și ale posibilităților de mobilizare.

Eficiența procesului de învățământ și în mod deosebit performanța școlară este

condiționată de o multitudine de factori obiectivi și subiectivi, externi și interni, contextuali și determinanți, așa cum reiese din figura următoare:

Factori intelectuali

Succesul și/sau insuccesul școlar pot fi cauzate și, uneori, determinate, de nivelul intelectual al individului, adică de gradul de dotare intelectuală. La nivelul factorilor psihologici se desprind factorii intelectuali și cei nonintelectuali. Factorii intelectuali se referă în esență la anumite particularități ale inteligenței și ale proceselor cognitive (gândire, imaginație, limbaj, memorie, atenție), care circumscriu și evidențiază structura intelectuală a individului. Activitatea de învățare nu se poate realiza în mod eficient decât în funcție de influența acestor factori.

Inteligența, ca formă a aptitudinii generale, își pune amprenta asupra capacității de înțelegere și, ulterior, de memorare sau transfer al unor informații asimilate și înțelese. Individul inteligent învață mai ușor, fără un efort intelectual deosebit. Coeficientul de inteligență explică mai mult insuccesul decât succesul școlar.

Gândirea este un factor determinant în asigurarea succesului și/sau insuccesului școlar. Ca proces psihic central, gândirea antrenează toate celelalte procese psihice orientându-le, valorificându-le, fiind definitorie în activitatea de învățare. Prin intermediul senzațiilor și percepțiilor reflectă realitatea, dar prin unitatea senzorial - rațională permite și o înțelegere mai profundă a realității reflectate. La această performanță a înțelegerii cognitive și a rezolvării unor probleme contribuie atât structura și nivelul intelectului, cât și operațiile gândirii: abstractizarea, generalizarea, analiza, sinteza coroborate cu anumite strategii educaționale cum sunt algoritmica și euristica.

Memoria este un factor deosebit de important al succesului și/sau insuccesului școlar. Cei mai mulți elevi rămân la limita performanțelor datorită acestor factori amnezici întrucât majoritatea cadrelor didactice pun în actul evaluării un mai mare accent pe reproducerea mecanică și nu pe strategiile euristice și pe gândirea și memorarea logică. Memorarea mecanică, la care se recurge în cele mai multe situații, conduce la o uitare rapidă ce estompează totodată valorificarea ulterioară a informațiilor, transferul cognitiv fiind astfel deficitar. Deosebite probleme se pun și în legătură cu stocarea și reactualizarea informațiilor, ceea ce îi face pe mulți elevi deficițari în faza reactivării, impunând un efort mai ridicat față de memorarea logică.

Limbajul este, de asemenea, un factor intelectual deosebit de important atât în actul predării - al accesului la informație și al înțelegerii acesteia, cât și al nivelului lexical - al vocabularului deținut de un elev/student. Limbajul facilitează înțelegerea și, mai ales, comunicarea, la acestea adăugându-se integrarea informațiilor transmise și asimilate în structuri cognitive și intelectuale specifice. Fără limbaj comunicarea ar fi imposibilă, un rol deosebit revenind limbajului

verbal, scris și oral.

Imaginația ajută în performanța și reușita școlară mai ales în anumite domenii, cum ar fi cel creativ. Imaginația este necesară domeniilor abstracte sau celor care nu presupun neapărat o informație concretă în anumite demonstrații și argumentări logice și matematice. Imaginația este legată de memorie, de prezentare, gândire și limbaj, în interacțiunea lor acești factori intelectuali influențând fie pozitiv, fie negativ activitatea și randamentul școlar.

În corespondență cu analiza factorilor ce contribuie la insuccesul școlar și care demotivează elevii în activitatea de învățare, am analizat și factorii care conduc la succesul școlar și *motivația* de performanță. Relevante sunt sarcinile ce permit realizarea lor: sarcini de dificultate medie, sarcini ușoare, sarcini ce depășesc posibilitățile individului și impun un efort suplimentar (sarcini complexe și dificile).

Factori nonintelectuali

Pe lângă factorii intelectuali, exprimați prin procesele psihice cognitive și prin anumite aptitudini generale (intelență, spirit de observație, reactivitate în memorie etc), un rol deosebit revine factorilor nonintelectuali care fac referință, în general, la procesele psihice reglatorii și la structura de personalitate a individului.

În categoria factorilor nonintelectuali și care au un impact diferențiat asupra reușitei școlare sunt incluși:

- factorii motivaționali - voliționali;
- factorii afectiv - atitudinali;
- structura de personalitate (temperament, atitudine, caracter).

Factorii motivaționali își pun amprenta în mod indirect prin natura și conținutul trebuințelor de ordin cognitiv al nivelului aspirațional și al idealului de viață și profesional. La această structură motivațională un rol deosebit revine motivației școlare, motivației de performanță și succes care influențează în mod direct performanța și succesul școlar. Nu sunt lipsite de importanță nici strategia motivațională, în primul rând, și strategiile noncoercitive.

Voința îndeplinește, de asemenea, un rol important în succesul și/sau insuccesul școlar. Unii elevi care întâmpină dificultăți în actul învățării renunță ușor la efortul ce-l impune această activitate, fiind lipsiți de voință. De asemenea, depășirea obstacolelor și greutăților ce le presupune învățarea, implică în mod necesar efort voluntar, anumite trăsături volitive impunându-se cu necesitate în activitatea de învățare. Unele limite și curențe în procesul învățării sunt cauzate și de acest proces psihic în coroborare, desigur, cu alte procese și trăsături ale personalității.

Afectivitatea - Resursele motivațional-volitive se regăsesc și în gradul de satisfacție-

plăcere față de ceea ce întreprinde individul. Cu cât satisfacția este mai mare, cu atât elevul, în cazul nostru, este stimulat și motivat mai mult spre asemenea activități. Factorii afectivi se fac resimțiți și prin alte forme: emoții pozitive, dispoziții, pasiuni și sentimente, în mod deosebit cele intelectuale. Cei care dețin pasiuni într-un domeniu și au vocație spre asemenea activități vor obține cu certitudine performanțe în ceea ce întreprind, la fel cei cu sentimente puternice, însuflețiți în ceea ce fac și cu convingeri susținute vor fi beneficiarii unor asemenea performanțe.

Pe lângă efectele pozitive predictibile, prin prisma acestor factori afectivi-emoționali, afectivitatea poate avea și un impact negativ generat mai ales de așa-numitele atitudini afective coroborate cu anumite tulburări ale afectivității. Evidențiez ca principali factori perturbatori ai reușitei și performanței școlare: sentimentele de frustrare, nemulțumirile, labilitatea afectivă și instabilitatea emoțională.

Structura de personalitate - Personalitatea individului, prin configurația sa structurală, are un rol deosebit de important asupra performanței școlare. M-am referit la o formă a aptitudinii cum este inteligența generală, pe lângă aceasta punându-și amprenta și alte elemente și componente ale personalității. În plan aptitudinal, pe lângă cele generale (inteligență, spirit de observație, durată mnezică etc.) un rol deosebit revine aptitudinilor speciale, cum ar fi cele din domeniul intelectual și, mai ales, al științelor exacte sau din alte domenii. Aptitudinile determină performanțele atât în mod general cât și în mod particular. Această influență este mai bine resimțită prin prisma aptitudinilor generale care dețin un rol decisiv în planul performanțelor din diversele domenii de activitate.

Caracterul joacă un rol deosebit de important în performanță atât prin trăsăturile de caracter, cât și prin intermediul atitudinilor. Se poate ușor deduce că influențele pot fi directe și indirecte, pozitive și negative. Un elev caracterizat printr-un caracter puternic centrat pe valori morale pozitive va depune efort pentru a obține rezultate performante, pe când un elev caracterizat printr-un caracter slab, în afara unor valori morale pozitive, va fi centrat mai mult pe o motivație de evitare a eșecului, obținând rezultate minime pe baza principiului minime rezistențe.

În performanța școlară un rol important revine trăsăturilor de caracter, acestea uneori fiind decisive sub aspectul influenței performanței școlare, printre acestea evidențiindu-se: perseverența, tenacitatea, disciplina etc. Altele, cum ar fi delăsarea, inerția, lenea vor avea desigur un impact negativ în planul performanțelor și randamentului școlar.

Tot în plan caracterial un rol deosebit revine atitudinii. În procesul de învățământ mai relevante ar fi: atitudinea față de sine, atitudinea față de școală și atitudinea față de învățătură.

Bibliografie:

1. Kulcsar, T., *Factorii psihologici ai reușitei școlare*, EDP, București, 1978

2. Jinga, I.; Vlăsceanu, L., *Structuri, strategii și performanțe în învățământ*, Editura Academiei RSR, București, 1989

METODE MODERNE DE PREDARE A LIMBII ENGLEZE LA COPIII DE VÂRSTE MICI

Prof. Diaconu Adela

Școala Gimnazială “Anton Pann” Craiova, jud. Dolj

Învățământul modern se înscrie pe direcția sporirii caracterului activ – participativ al metodelor de învățământ, în asigurarea unei metodologii diversificate, bazate pe îmbinarea activităților de învățare și muncă independentă, cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și sarcini realizate în mod independent. Deși învățarea este o activitate proprie, este de asemenea cunoscut că relațiile interpersonale sunt un factor indispensabil apariției și construirii învățării personale și colective. Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Calea de învățare pe care copilul o parcurge este determinată de metoda folosită. Zilnic în joaca copilului se poate observa o lume numai a lui care aduce comportamente, teme, idei și probleme absolute noi în dezbateri. Prin metodele interactive de grup copiii își exersează capacitatea de a selecta, combina, învăța lucruri de care vor avea nevoie în viața de școlar și de adult. În abordarea temelor din grădiniță efortul copiilor este unul intelectual, de abordare a unor demersuri intelectuale, interdisciplinare decât cele clasice prin studiul mediului concret, prin corelațiile elaborate interactiv în care copiii își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze în activitățile de grup, intergrup, individual, în perechi. Situațiile de învățare care sunt rezolvate prin intermediul metodelor interactive de grup dezvoltă gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, nu critică personajul, copilul sau adultul. După fiecare metodă aplicată se pot obține performanțe, pe care copilul le percepe, făcându-l astfel responsabil în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Metodele implică mult tact din partea dascălilor deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil, pesimist, agresiv, nerăbdător, acaparator, pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația dată. Este absolut necesar ca în activitatea cu preșcolarii educatoarea să dea dovadă de flexibilitate și creativitate în același timp în abordarea situațiilor didactice, pentru a evita astfel rutina și a acționa pentru transformarea învățământului care

încă se bazează pe informație, pe reproducerea ei, într-un învățământ global, integrat și creativ, bazat pe educație, pe formare.

În cadrul orei de limba engleză putem utiliza diferite abordări de predare-învățare, succesul scontat fiind dat de alternarea metodelor în funcție de context dar și de stilul de învățare al elevilor.

O astfel de abordare modernă folosită de noi la ciclul primar este Metoda răspunsului fizic total (Total Physical Response - TPR), în alternanță cu alte metode.

Răspunsul fizic total (TPR) este o metodă de predare a limbilor străine dezvoltată de James Asher, un profesor emerit de psihologie la San José State University. Ea se bazează pe coordonarea dintre limbaj și mișcarea fizică. În TPR, instructorul dă comenzi elevilor în limba țintă, și elevii răspund cu acțiuni ale întregului corp. Metoda este un exemplu de abordare a înțelegerii în predarea limbilor străine. Ascultarea și răspunsul (cu acțiuni) au două scopuri: pe de o parte este un mijloc de a recunoaște rapid elementele limbii ce este învățată, și, pe de altă parte un mijloc de a învăța pasiv structura limbii în sine. Gramatica nu este predată în mod explicit, dar poate fi învățată implicit prin utilizarea propriu-zisă a limbii. TPR este un mod valoros de a învăța elemente de vocabular, mai ales termeni idiomatici, verbe frazale, etc. Punând accent pe sens, dat de imagini sau de mișcarea profesorului, încercăm să atragem atenția elevilor care, la o vârstă fragedă sunt foarte receptivi la o astfel de abordare.

Părțile corpului pot fi, de exemplu, prezentate astfel încât să atingem toate stilurile de învățare prin intermediul unui cântec „Head and shoulders“. Inițial profesorul denumește părțile corpului, în același timp atingându-le. Elevii repetă sunetele dar și mișcările urmând apoi ca aceste mișcări să se integreze ca parte a intonării cântecului. În acest mod elevii învață părțile corpului dând un răspuns atât verbal cât și fizic.

Un alt exemplu este învățarea unor acțiuni simple precum spălatul pe față, pe dinți, pieptănatul, etc. Se procedează la prezentarea unei acțiuni în limba engleză în același timp cu mimarea acțiunii (spălatul pe față se poate înfățișa ca o mișcare sus – jos a mâinilor). Elevii repetă cuvintele auzite dar și gesturile. Corelarea sunetelor cu o mișcare proprie îi ajută pe elevi să poată recunoaște acea acțiune mai târziu. Se procedează în continuare cu spălatul pe dinți (mișcarea stânga – dreapta a mâinii drepte mimând ținerea în mână a periuței de dinți), pieptănatul (mâna dreaptă cu mișcări sus – jos, mimând ținerea unui pieptene), îmbrăcatul (mișcări sus – jos, specifice îmbrăcatului), plecarea la școală (mișcarea degetelor mâinii drepte de la dreapta la stânga mimând mișcarea picioarelor). Prin acțiune și observație, întregul corp al unui copil este implicat în decodarea “zgomotului” noii limbi. Ascultarea, ca primă fază a acestei metode pare să pregătească vorbirea dar, la fel ca și în cazul limbii materne, acest proces nu poate fi grăbit.

Cu TPR profesorul devine un regizor în procesul de învățare al elevilor, pornind de la comenzi simple până la acțiuni specifice vârstei și de interes pentru copii. Mediul de învățare este unul relaxant, de joc, de interacțiune cu întreaga clasă prin sunete și mișcări. TPR ajută elevii să internalizeze structuri complexe mult mai eficient decât orice altă metodă și, poate cel mai important lucru – elevilor le plac activitățile presupuse de această metodă și sunt motivați să le facă.

Metoda mozaic poate fi aplicată pe tema „Cine sunt eu?” după cum urmează: primul grup de copii analizează o imagine cu părțile corpului (body, head, eyes, fingers, legs etc), al doilea grup o imagine cu aspecte fizice diferite (tall, short, fat, thin, nice, ugly etc), al treilea grup analizează o imagine cu sentimente sau emoții (happy, sad, angry, sleepy, amazed etc) și al patrulea grup o imagine cu simțurile (see, smell, hear, taste, touch etc). La finalul activității fiecare grup prezintă tema studiată copiilor din celelalte grupuri.

Poate că cele mai des utilizate metode la preșcolari sunt jocul didactic și jocul de creație.

Copiilor de vârste mici le place să imite, să interpreteze, motiv pentru care jocul de rol este una dintre activitățile lor preferate. Acest lucru creează oportunitatea potrivită de a evalua cunoștințele acumulate și de a le utiliza în contexte diferite: „The grocery store” (Magazinul de legume: presupune utilizarea denumirilor de legume în limba engleză), „The little teacher” (Micul profesor: copiii repetă poezii și cântece, adresează întrebări copiilor din temele studiate), „The little farm”(Micuța fermă: denumiri ale animalelor domestice) și exemplele pot continua pe toate temele studiate la nivel preșcolar.

În ceea ce privește jocul didactic, putem menționa diferite activități, fie ele de sine stătătoare (activități frontale) sau activități de scurtă durată (folosite ca tranziții sau în cadrul activităților liber alese):

- „The traffic light” (Semaforul): metodă de evaluare ce presupune utilizarea a trei cartonase roșu (nu cunosc răspunsul), galben (nu am înțeles) și verde (cunosc răspunsul);

- „Choral response” (Răspunsul în cor): poate fi utilizat în cazul memorării cuvintelor noi, dar și ca metoda evaluativă (profesorul formulează o întrebare la care copiii răspund în cor printr-un singur cuvânt); pentru amuzamentul copiilor putem cere exprimarea răspunsului pe diferite voci (șoptit, voce groasă, pițigăiată);

- „Physical response” (Răspunsul fizic): profesorul sau unul dintre copii exprimă o afirmație iar ceilalți o apreciază ca adevărată (se ridică în picioare) sau falsă (stau jos); jocul este interesant prin simplul fapt că implică mișcare;

- „Word of the day” (Cuvântul zilei): presupune alegerea unui cuvânt de către profesor sau copii care este repetat toată ziua și în jurul căruia copiii formulează diverse propoziții;

- „Switch places” (Schimbă locurile): poate fi aplicat pe o mare varietate de activități

(construcții, pictură, modelaj etc;) un copil trebuie să continue lucrarea începută de colegul său, încercând să ghicească ce ar fi vrut să facă.

Folosirea metodelor interactive în actul educațional creează o atmosferă dinamică, incitantă, participativă care influențează foarte mult dezvoltarea individuală a copilului, din punct de vedere intelectual și social. Sarcina cadrului didactic, indiferent de stilul de predare pe care îl adoptă, este de a adapta aceste metode la particularitățile de vârstă ale elevilor săi și, bineînțeles la domeniul de interes. Pentru atingerea obiectivelor educaționale, procesul de învățare trebuie să fie bine structurat, dar flexibil. Totodată, pentru a stimula participarea activă a copilului este necesar ca profesorul să fie activ în aceeași măsură, să creeze cadrul potrivit pentru munca în echipă sau grup. Metodele interactive sau motivaționale susțin și dezvoltă creativitatea, imaginația, învățarea prin descoperire, gândirea independentă și se dovedesc a fi foarte eficiente pentru a implica, în mod pozitiv, și factori afectivi. Toate aceste aspecte menționate anterior se reflectă în trei fraze: „Make it interesting. Make it exciting. Make it fun.”

Bibliografie

1. Gardner. H, *Frames of Mind. The theory of Multiple Intelligences*, Basic Books, New York, 1983
2. http://en.wikipedia.org/wiki/Total_physical_response
3. <http://www.wku.edu/teaching/booklets/quotes.htm>

NTC CA STRATEGIE DIDACTICĂ DESTINATĂ ÎMBUNĂTĂȚIRII PERFORMANȚELOR ȘCOLARE ALE ELEVILOR CU C.E.S.

Prof. Dobrițan Alina

Colegiul Național „Diaconovici-Tietz” Reșița, jud. Caraș-Severin

În activitatea instructiv - educativă profesorul nu întâlnește mereu elevi cu un nivel normal de dezvoltare cognitivă sau senzorială, ci și copii cu tipuri și grade diferite de deficiență. Astfel apare necesitatea adaptării strategiilor didactice pentru a răspunde posibilităților reale ale elevului cu cerințe educative speciale.

Cerințele educative speciale (c.e.s.) sau nevoile educaționale speciale reprezintă cerințele în plan educativ ale unor categorii de persoane, cerințe consecutive unor disfuncții sau deficiențe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrică, fiziologică etc., sau ca urmare a unor condiții psihofective, socio-economice sau de altă natură. Astfel apare necesitatea abordării actului educațional din perspectiva elevului care învață și nu de pe poziția profesorului responsabil de activitatea instructiv-educativă, fiind necesară adaptarea strategiilor didactice, metodelor și mijloacelor de învățământ la caracteristicile acestora pentru realizarea actului de învățare.

Strategia de învățare NTC este una relativ nouă în sistemul de învățământ românesc. Ea a fost concepută de dr. Ranko Rajovic, profesor la Facultatea de Științele Educației din Koper, Slovenia, dar a fost acreditată în Serbia începând din 2010, iar un an mai târziu a fost adoptată de numeroase țări pe baza unor parteneriate sau programe transfrontaliere: Slovenia, Croația, Cehia, Muntenegru, Macedonia, Bosnia-Herțegovina, Canada, Italia, Grecia, Suedia, Islanda, Ungaria, România, Elveția, Slovacia, Sierra Leone.

Programul a fost conceput inițial ca o metodă de identificare timpurie a copiilor cu un nivel foarte ridicat de inteligență, dar rezultatele obținute în aplicarea sa au arătat că poate fi folosită ca strategie didactică pentru îmbunătățirea rezultatelor școlare atât ale elevilor tipici, normali, cât și a celor atipici.

Programul de învățare NTC este un program de activități conceput pentru a susține dezvoltarea abilităților motorii și cognitive la copiii de vârstă preșcolară și școlară mică (4-12 ani). Acronimul NTC este o prescurtare de la „Nikola Tesla Center” – departamentul pentru persoanele supradotăte din cadrul Asociației Profesorilor din Serbia.

Programul NTC se bazează pe noi descoperiri din domeniul neurofiziologiei care au arătat

că dezvoltarea capacităților intelectuale ale copiilor depinde de numărul de sinapse din creier, sinapse care se dezvoltă intens până la vârsta de 5 ani (50%); 75% se formează până la 7 ani, iar până la 12 ani, 95% din creier este format. Multe dintre problemele care sunt vizibile la elevi în clasa a II-a sau a III-a (sau chiar mai devreme) – tulburări instrumentale (disgrafie, dislexie, discalculie), tulburări de atenție, probleme privind abilitățile motorii, probleme fizice (scolioză, platfus) – se datorează lipsei anumitor activități în copilăria timpurie (Gojkov, Rajovič, Stojanovič, 2015). Iar aceste activități sunt simple jocuri care au început să dispară în ultimii ani din cauza folosirii tabletelor, telefoanelor inteligente sau jocurilor video: sărituri, alergări, târări, v-ați ascunselea, rotiri în jurul axei corpului. Aceste activități fizice stimulează crearea de sinapse (legături între neuroni), coordonarea ochi-mână-picior, coordonarea mușchilor, dezvoltarea inteligenței. Toate părțile creierului sunt coordonate, conectate și funcționează în sincronizare. Dacă un copil petrece prea mult timp stând sau culcat, pot apărea mai târziu tulburări cognitive. Dacă un copil stă prea mult timp în fața televizorului sau calculatorului, acest lucru îl privează de câteva zeci de mii de mișcări fizice, nefiind astfel stimulată dezvoltarea sinapselor (Gojkov, Rajovič, Stojanovič, 2015).

Prin urmare, ceea ce programul NTC propune este *dezvoltarea gândirii și a creativității prin intermediul învățării bazate pe jocuri și pe activități fizice simple*: alergare, sărituri, târări, cățărări. Dacă pe lângă activitatea fizică și mișcare sunt suscitade și anumite procese ale gândirii (să numeri, să reciti o poezie, să cânti un cântecel, în timp ce execuți mișcări fizice), creșterea și dezvoltarea neuronilor și sinapselor este stimulată. Integrarea proceselor motorii și ale gândirii activează, conectează și dezvoltă diferite regiuni ale creierului, ceea ce afectează pozitiv abilitățile cognitive ale copilului (Gojkov, Rajovič, Stojanovič, 2015).

Obiectivele programului NTC sunt:

- dezvoltarea capacităților intelectuale;
- dezvoltarea capacității de concentrare și a stabilității atenției;
- coordonarea mișcărilor și a mobilității;
- dezvoltarea capacităților de percepție vizuală și auditivă;
- stimularea gândirii divergente (originalitate, flexibilitate, fluență);
- dezvoltarea spiritului de observație (pentru detalii, forme, culori);
- dezvoltarea imaginației și a creativității.

Folosirea NTC ca strategie de învățare presupune crearea de activități educative diverse, care îmbină exercițiile motrice cu cele cognitive, deoarece în acest fel se activează, interconectează și se dezvoltă diferite regiuni ale creierului. Dacă jocul nu are procese de gândire, el devine plictisitor și durează mai puțin. De aceea, sarcinile motorii (sărit, învârtit, aplecat, balansat) sunt

combinat în activitățile NTC cu exerciții ce solicită operații ale gândirii (clasificare, categorizare, seriare, asociere). Aceasta face ca jocul să devină mai antrenant și să dureze mai mult timp.

Dintre activitățile NTC desfășurate la clasă, voi prezenta mai jos două, cu un grad mai mare de complexitate.

Activitate: Traseu motric/activitate integrată

Obiective:

- dezvoltarea motricității generale;
- dezvoltarea motricității fine;
- dezvoltarea coordonării oculo-motorii;
- dezvoltarea abilităților de scris-citit-socotit;
- dezvoltarea abilităților de relaționare socială.

Modalitatea de desfășurare: traseele motrice reprezintă una dintre metodele de învățare NTC cele mai complexe, dar și cele mai stimulative și antrenante pentru copii. Este o activitate care combină sarcini motrice cu sarcini cognitive diverse (citit, calcul, clasificare). Prin combinarea elementelor de joc cu cele de învățare, elevul cu c.e.s este mult mai atras spre îndeplinirea sarcinilor.

Un astfel de traseu motric NTC pe care l-am folosit a fost următorul. Elevii încep prin a sări șotronul. Dar unele cifre au „dispărut” (s-au șters), astfel încât ei trebuie mai întâi să plaseze cifrele în poziția corespunzătoare pentru a sări șotronul. După ce au pus cifrele la locul lor (învățarea numerației 1-10, a poziției numerelor pe axa 1-10 și a comparației), ei sar șotronul. La capătul lui, ei trebuie să adune toate cifrele de pe șotron pentru a afla suma. Dacă elevii întâmpină dificultăți, primesc ajutor de la profesorul itinerant sau sarcina este adaptată (copiii nu mai adună toate cifrele, ci doar pe cele indicate de cadrul didactic: 1+3; 4+6; 10+7 etc.).

Următoarea sarcină este mersul în echilibru pe o funie/bandă de hârtie șerpuită. Apoi elevii găsesc la capătul funiei un coș în care se află bilețele cu sarcini din domeniul limbajului sau al comunicării (citirea de propoziții, cuvinte, silabe; compunerea de propoziții după un anumit criteriu; despărțiri în silabe).

Următoarea provocare este învățatul într-un cerc și cântarea unui cântecel. Se continuă cu sarcina construirii unui castel folosind cuburi de diferite forme. Pentru a putea înainta, elevul trebuie să enumere 3 animale cu dungi. Traseul se termină cu elevii sărind pe o anumită distanță într-un picior, în timp ce îndeplinesc o cerință din partea profesorului itinerant (numără crescător, descrescător într-un anumit centru; numără din 2 în 2, din 5 în 5, din 10 în 10). La sfârșit, elevul trebuie să prezinte trei expresii faciale diferite.

Acest traseu este doar un exemplu. Un avantaj major este că profesorul poate combina

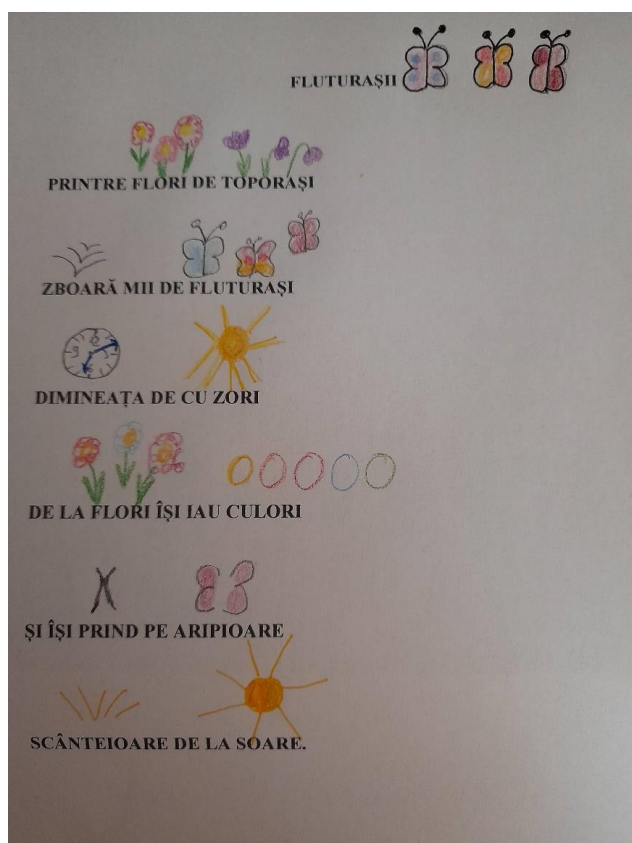
sarcini multiple și diverse, în funcție de nivelul dezvoltării elevului și al achizițiilor sale. Îmbinarea sarcinilor motrice cu cele cognitive necesită mai mult timp pentru concepere, dar ele sunt foarte atractive pentru elevi.

Activitate: Învățarea prin asociere a unei poezii

Obiective:

- dezvoltarea coordonării ideo-vizuală;
- dezvoltarea vocabularului activ;
- dezvoltarea auzului fonematic;
- stimularea memoriei, a capacității de întipărire și reactualizare a informației;
- stimularea capacității de concentrare a atenției.

Modalitatea de desfășurare: învățarea unei poezii prin asocierea dintre cuvânt și o imagine sugestivă.

Bibliografie:

1. Cucuș, C., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998
2. Gojkov, G., R. Rajović & A. Stojanović (2015), *NTC Learning System and divergent production*, UDK: 37.025, DOI: 10.17810/2015.09, găsit la: <http://research.rs/wp-content/uploads/2015/06/10-Gojkov-Rajovic-Stojanovic-engl.pdf>

3. Mușu, I., *Ghid de predare învățare pentru copiii cu c.e.s.*, Editura Marlink, București, 2000

PLATFORME DIGITALE UTILIZATE ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

Prof. Dolcescu Alexandru Laurențiu

Colegiul „Gheorghe Tătărescu,, Rovinari, jud. Gorj

În zilele noastre, când timpul este din ce în ce mai limitat, iar volumul de informație foarte mare, platformele de e-learning își fac destul de repede loc în sistemul de învățământ, deoarece permit utilizarea mai eficientă a resurselor materiale și umane. Ce este o platformă de e-learning? Prin e-learning înțelegem, în sens larg, totalitatea situațiilor educative cu o semnificativă componentă de TIC, care valorifică deplin competența digitală în plan didactic. Platformele de învățare online, sau așa-numitele platforme e-learning, sprijină procesul de învățare individuală și permit utilizatorilor să acceseze o serie de surse de informare sau de medii online de dezbateri, pe teme diverse.

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, în special pentru persoanele active, dinamice, care apreciază interactivitatea. Platformele electronice pentru e-learning oferă facilități de derulare a unor activități de învățare utilizând în mod exclusiv Internetul. Platformele electronice cooperative oferă în plus o serie de facilități referitoare la partajarea informațiilor între cursanți, posibilități de lucru în cooperare, posibilități de a crea discuții de grup pe diferite teme etc.

Dotarea școlilor cu echipamente și sisteme TIC va avea în primul rând un impact asupra nivelului de alfabetizare digitală a elevilor ceea ce va exercita o influență indirectă asupra calității viitoarelor resurse umane. Existența unei rețele TIC la nivelul fiecărei școli va permite, de asemenea, o mai bună gestionare a materialelor didactice și va facilita accesul elevilor la informație. Complementar, implementarea unei infrastructuri TIC complementată de instalarea unor software-uri educaționale (pentru predare, testare) vor încuraja predarea asistată de TIC și vor impune o evaluare obiectivă a performanțelor elevilor.

Avantajele platformelor de tip e-learning față de sistemul tradițional de învățământ sunt:

- accesibilitate, flexibilitate și confort;
- independența geografică, mobilitatea;
- prezentare concisă și selectivă a conținutului educațional;

- metode pedagogice diverse – programele e-learning au la bază diverse metode pedagogice, deoarece s-a ajuns la concluzia că, în general, un material educațional diversificat este reținut în proporție de 80% prin ascultare, vizionare și interactivitate;

- individualizarea procesului de învățare (fiecare elev instruit are un ritm și stil propriu de asimilare), parcurgerea cursurilor poate fi făcută treptat și repetat, beneficiind de un feedback rapid și permanent.

Dar utilizarea acestor platforme educaționale prezintă și câteva dezavantaje, cum ar fi:

- necesită experiență în domeniul utilizării calculatoarelor;
- costuri mari pentru proiectare și întreținere.

Varietatea programelor de e-learning este implicit dată de complexitatea conținutului pe care îl livrează. Exemple de platforme de tip e-learning:

- Moodle – Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment
- Platforma AeL- Advanced eLearning
- Platforma eTwinning
- Platforma educațională MyKoolio
- Platforma educațională KAHOOT

Platformele de învățare online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome, creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup.

Platforma de e-learning Moodle este un software liber și open source de învățare, cunoscut de asemenea și ca un sistem de management al cursului, sistem de management al învățării sau ca un spațiu de învățare și evaluare virtual. Moodle este un set de componente și module, instrumente de comunicații, clasă virtuală și bibliotecă digitală. Platforma se bazează pe resurse și activități. Poate fi parcurs pagină cu pagină sau se poate trece de la un capitol la altul, folosind funcția „Salt rapid”. La sfârșitul fiecărui modul de curs se poate introduce un modul de evaluare. Acest modul este foarte flexibil și permite trainerului să stabilească mai multe modalități de evaluare.

Principalele activități care pot fi definite în cadrul platformei e-learning sunt:

- tema cu dead-line;
- forum de discuții;
- pagini Wiki;
- conferința web.

Platforma Advanced eLearning – AEL este utilizată în majoritatea școlilor și liceelor și este o platformă integrată, completă, de instruire asistată de calculator și gestiune a conținutului,

oferind suport pentru predare și învățare, testare și evaluare, având o concepție curriculară. De asemenea, asigură mijloacele necesare comunicării și sincronizării între centrele locale și regionale din cadrul programului SEI. AEL permite vizualizarea și administrarea unor tipuri vaste de conținut educațional, precum: materiale interactive, tutoriale, exerciții, simulări, jocurile educative. Biblioteca de materiale educaționale acționează ca un gestionar de materiale: este adaptabilă, configurabilă, indexabilă și permite o căutare facilă. Conținutul poate fi structurat și adaptat în funcție de nevoile profesorilor și îmbogățit cu informații legate de programă, cuvinte cheie, versiune, autor, etc. Drepturile de acces pentru fiecare utilizator sau grup de utilizatori pot fi adaptate și aplicate oricărui segment al bibliotecii de materiale educaționale.

Platforma eTwinning este un program educațional care pune la dispoziția tuturor cadrelor didactice din Uniunea Europeană un mediu virtual și instrumente online pentru derularea de proiecte școlare. Portalul eTwinning este disponibil în 25 de limbi europene și oferă oportunități deosebite oricărui profesor să găsească parteneri pentru proiecte, să participe în grupuri, ateliere de lucru, evenimente, camere ale profesorilor și seminarii de formare, să progreseze, să fie la curent cu ultimele noutăți. Învățarea interactivă, colaborarea cu elevi din alte școli similare europene, exersarea limbilor străine, dezvoltarea gândirii critice, a abilităților TIC și a lucrului în echipă sunt doar câteva din avantajele pe care le are un elev implicat într-un proiect eTwinning.

Platforma educațională MyKoolio este un instrument modern de predare, fiind singura platformă de acest gen aprobată de M.E.N. ca auxiliar didactic. MyKoolio se bazează pe o tehnică de predare modernă, care diferă foarte mult de cea clasică, fiind organizată sub forma unor jocuri educative interactive. Beneficiile folosirii platformei MyKoolio ca suport de curs pentru predarea online sunt:

- lecții interactive și antrenante pentru elevi;
- oferă un feedback imediat;
- cadrele didactice vor putea continua predarea materiei;
- profesorii le vor oferi elevilor conținut educațional de calitate, avizat, structurat în conformitate cu programa școlară, folosind noile tehnologii (e-learning);
- lecțiile predate vor fi în continuare interactive și antrenante pentru elevi;
- atât profesorii, cât și elevii vor putea lucra de oriunde, oricând și de pe orice dispozitiv
- conținut educațional în conformitate cu programa școlară în vigoare;

Platforma educațională KAHOOT este una dintre aplicațiile de succes în activitatea cu elevii, care se poate utiliza la orele de geografie, în orice moment al activității didactice: în recapitularea și fixarea cunoștințelor, în etapa de predare, de evaluare formativă sau chiar de

evaluare sumativă. Este o aplicație ușor de utilizat, îndrăgită mult de către copii. Avantajele utilizării platformei KAHOOT:

– **pentru profesori**

- îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare;
- ridicarea standardelor la nivelul competențelor digitale;
- dezvoltarea creativității în proiectare;
- accesibilitatea și simplitatea utilizării metodei;
- permite lucru concomitent cu toți elevii, indiferent de capacitățile acestora;
- posibilitatea aplicării la diferite etape ale lecției, la elevi de vârstă diferită.

– **pentru elevi:**

- studierea geografiei prin alte metode;
- îmbunătățirea abilităților digitale;
- învățarea reciprocă;
- învățarea vizualizată;
- dezvoltarea încrederii de sine;
- dezvoltă interesul față de obiectul de studiu al geografiei.

În activitatea didactică pe care o desfășor la clasă, la orele de geografie, am folosit destul de des platformele educaționale Moodle, Kahoot, Seterra, AEL, întrucât școala dispune de un laborator TIC, dotat cu calculatoare în rețea, o platformă AEL, dar și un cabinet de geografie, dotat cu laptop și videoproiector.

În concluzie, platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice, care sunt pe placul elevilor. De asemenea, platformele e-learning sunt ușor accesibile, stimul pentru învățare, interacțiune și colaborare.

Trebuie de menționat faptul că E-learningul nu dorește să înlocuiască sistemele educaționale tradiționale, ci să întărească procesul de învățare. Platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice.

Bibliografie:

1. Corlat, S., *Metodologia utilizării Tehnologiilor Informaționale și de Comunicație în învățământul superior*, Chișinău 2001
2. Cucos, C., *Informatizarea în educație*, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Cristea, S., *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, București, 2000

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN APLICAREA STRATEGIILOR DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. Domokos Ruxandra

Liceul Vocațional Pedagogic “Nicolae Bolcas” Beiuș, jud. Bihor

„Nu există artă mai frumoasă, decât arta educației. Pictorul și sculptorul fac doar figuri fără viață, dar educatorul creează un chip viu, uitându-se la el, se bucură și oamenii, se bucură și Dumnezeu.”

Sf. Ioan Gură de Aur

Procesul de învățământ este constituit din cele trei mari componente, și anume predarea, învățarea și evaluarea. Conceptul de învățare poate fi înțeles ca funcția mintală prin care o persoană obține noi cunoștințe, abilități, valori, sensuri și referințe, folosindu-și capacitatea de a percepe informații. Procesul de învățare are loc pe parcursul întregii vieți și este evidențiat de modificările pe care le produce în comportamentul persoanei.

Predarea poate fi înțeleasă în mai multe moduri: simpla transmitere a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor, care apoi trebuie verificate și evaluate; în sens pur metodologic, a expune, a comunica verbal; ca un discurs didactic conceput în scopul instruirii și autoinstruirii elevilor; ca o formă specifică de comunicare culturală; de asemeni, ca un sistem specific de acțiuni menite să inducă învățarea (accentul cade pe receptare, înțelegere, formare de capacități) și ca o simplă mijlocire de date (accentul fiind pus pe informație și pe accentul la ea)

Evaluarea școlară definește o acțiune psihosocială complexă bazată pe operații de măsurare / control cantitativ, apreciere / calitativă, decizie / comunicată în termeni de îndrumare metodologică orientativă cu scop de ameliorare continuă a activității proiectată la nivel de sistem și de proces. Aceasta servește ca o unealtă pentru analizarea eficienței curriculum-ului școlar și a schimbărilor la toate nivelurile. Focusarea pe rezultatele elevilor nu oferă informații despre cauzele pentru care procedurile utilizate de profesori sunt sau nu eficiente.

Într-o metaanaliză condusă de Schroder și col. (1992) au fost identificate mai multe tipuri de strategii.

1. Strategii de chestionare. Profesorul variază orarul, poziționarea sau nivelurile cognitive ale întrebărilor (de exemplu creșterea timpului de reacție, introducerea pauzelor după anumite

răspunsuri cheie, sporirea dificultății întrebărilor, oprirea mijloacelor media la anumite puncte cheie și punerea întrebărilor).

2. Strategii de focusare. Profesorul captează atenția elevilor (ex: prin anunțarea obiectivelor sau îmbogățirea lor).

3. Strategii de manipulare. Profesorul asigură elevilor oportunitatea de a lucra cu obiecte fizice (a desena sau a construi ceva).

4. Strategii bazate pe sporirea materialelor. Profesorul modifică materialele (rescrierea anumitor materiale sub formă de text, înregistrări audio, simplificarea aparatelor din laborator, etc.)

5. Strategii de evaluare. Profesorul schimbă frecvența, scopul și nivelul cognitiv al evaluării (ex. acordarea feedback-ului imediat și exploratoriu, utilizarea testelor diagnostice, formative, retestarea).

6. Strategii pe bază de anchetă. Profesorii utilizează instrucțiuni centrate pe elevi ce sunt mai puțin directive decât instrucțiunile tradiționale (ex. Anchetele de laborator).

7. Strategii bazate pe îmbogățirea contextului. Profesorii îi ajută pe elevi să realizeze legătura între cunoștințele și experiențele anterioare sau angajarea interesului elevilor în învățarea colegilor (ex. organizarea excursiilor, problematizarea, reflectarea).

8. Strategii bazate pe tehnologii de instruire.

Diversele modalități de abordarea învățării de către copii au diferite implicații asupra expectanțelor celorlalți cu privire la performanța lor. Dacă ceilalți consideră că diferențele de învățare se datorează vitezei de procesare și capacității intelectuale ale copiilor, atunci expectanțele vor viza performanțe relativ uniforme în mai multe domenii. Dacă, însă se consideră că strategiile și cunoștințele sunt importante atunci expectanțele vor viza nivele diferite de învățare, în funcție de cunoștințele conceptuale și controlul asupra strategiilor de organizare a acestor cunoștințe.

Unii profesori, în încercarea de a găsi mijloace noi de a ajuta elevii să facă introspecție, să reflecteze asupra propriei persoane și asupra mediului, au apelat la animații. Animațiile, caricaturile prin universalitatea lor, valabilitatea, directivitatea și ușurința în aplicare pot fi utilizate ca un material stimulat, dar și ca o tehnică puternică bazată pe umor artistic care poate fi utilizată cu succes în strategiile de intervenție. Mesajul lor poate fi „îmbrăcat” aparent în umor, dar comentariile asupra vieții sunt clare și simple. Datorită faptului că aceste materiale provoacă râsul, ideile pot fi acceptate mai liber și mai ușor. Acestea au capacitatea de a dezarma prin faptul că sunt amuzante, nu mai apar rezistențe, apărare defensivă sau intimidare.

Strategii și metode de predare integrată

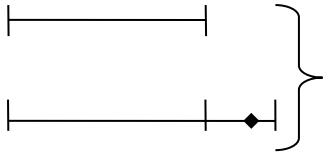
Cele mai productive strategii și metode de predare integrată, recunoscute ca promotoare ale unei învățări autentice – eficiente sunt:

- **1. Învățarea prin dezbateri**
- *Învățare prin problematizare*
- *Învățare prin încercare și eroare*
- *Învățare senzorio-motorie*
- *Învățare socială*
- **2. Învățarea prin cercetare**
- **3. Învățarea prin rezolvarea de probleme**
- **4. Învățarea prin descoperire**
- **5. Învățarea bazată pe metoda proiectului**
- **6. Învățarea bazată pe probleme**
- **7. Învățarea aventură / de tip expediționar**

În cele ce urmează, voi prezenta modul în care am utilizat o serie de metode didactice moderne în scopul activizării elevilor în cadrul procesului de predare-învățare-evaluare.

Metoda cadranelor este un organizator grafic al informațiilor dintr-un conținut dat, pe baza a patru criterii, câte unul pentru fiecare cadran. Este ușor aplicată în momentele de conexiune inversă sau retenție, dat fiind și faptul că răspunsurile trebuie oferite în formă cât mai scurtă, mai sintetizată.

Aplicație:

<p>La o librărie s-au încasat într-o zi, 987 lei pentru caiete și cărți. Pentru caiete s-au încasat mai mult cu 47 lei. Cât au costat cărțile? Dar caietele?</p>		II
<p>II</p> <p>1. Care este suma cele două părți, fiecare egală cu încasările pe cărți? $987 \text{ lei} - 47 \text{ lei} = 940 \text{ lei}$</p> <p>2. Câți lei costă cărțile? $940 \text{ lei} : 2 = 470 \text{ lei}$</p> <p>3. câți lei costă caietele? $470 \text{ lei} + 47 \text{ lei} = 517 \text{ lei}$</p>	<p>Răspuns: 470 lei cărțile 517 lei caietele</p>	IV

Metoda ciorchinului este folosită individual sau în grup și constă în evidențierea de către elevi a legăturilor dintre idei, pe baza găsirii altor sensuri ale acestora și a relevării unor noi asociații de idei. Are o multitudine de efecte formative:

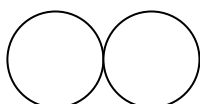
la nivel cognitiv:

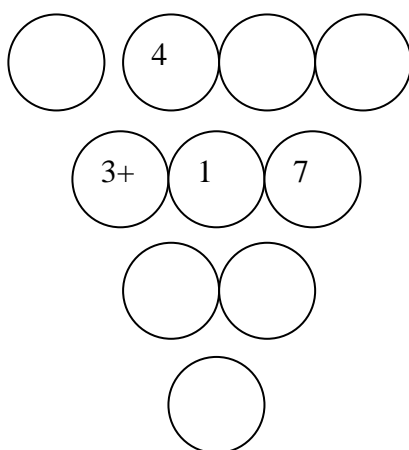
- stimulează valorificarea cunoștințelor și convingerilor personale;
- captează atenția elevilor;
- dezvoltă gândirea liberă;
- stimulează creativitatea.

la nivel atitudinal:

- stimulează o atmosferă de emulație între participanți;
- stimulează motivația elevilor pentru a participa la activitate;
- contribuie la formarea capacității de autocunoaștere și
- autoevaluare, prin comparația cu ceilalți participanți.

Aplicație: Scrieți rezultatul operațiilor

Cvintetul este o poezioară de cinci versuri prin care se rezumă un conținut de idei.

Activitatea se poate desfășura individual, în perechi sau în echipă.

Structura cvintetului:

- primul vers este un singur cuvânt-cheie (substantiv);
- al doilea vers este format din două adjective care descriu ceva;
- al treilea vers este format din trei verbe (de obicei la gerunziu);
- al patrulea vers este format din patru cuvinte și exprimă păreri, sentimente față de

subiectul în cauză;

- al cincilea vers este un cuvânt care exprimă esența problemei;

Exemplu: „Condeiele lui Vodă”, după Boris Crăciun

Țăranii

Pricepuți, viteji,

Muncind, iubind, luptând,

Țăranii își iubesc patria.

Patrioți.

Metoda cubului este folosită când se dorește explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective oferind elevilor posibilitatea dezvoltării competențelor complexe și integratoare.

Etape:

- se realizează un cub care are fețele numerotate de la 1 la 6;
- se anunță subiectul pus în studiu;
- se împarte clasa în 6 grupe care examinează tema din perspectiva cerinței de pe una din

fețele cubului;

Aspecte concrete din desfășurarea unei lecții la clasa a III-a.

Disciplina: Limba și literatura română

Subiectul: „Legenda ghiocelului”, de Eugen Jianu

Completarea „**ciorchinelui**” - în urma discuțiilor în grup, elevii realizează ciorchinele, cu gânduri sugerate de cuvântul ghiocel.

Procedeul cubului: activitate pe 6 grupe

Grupul 1 descrie (formă, culoare) ghiocelul;

Grupul 2 compară vorbele blânde ale ghiocelului cu exprimarea dură a Iernii;

Grupul 3 înlocuiește cuvintele *firav*, *blânde*, *s-a supărat*, din enunțurile date, cu altele cu același înțeles, folosite în text;

Grupul 4 selectează pronumele personal din ultimul alineat al textului și le analizează;

Grupul 5 argumentează de ce ghiocelul este vestitorul primăverii;

Grupul 6 argumentează de ce textul are titlul „Legenda ghiocelului”.

Interviul în trei trepte

Elevii se organizează în triade (A, B, C), pentru a fi pe rând, intervievator, interviuat, observator. Interviul va conține întrebări de genul:

- Care sunt personajele textului?
- Când se petrece întâmplarea?
- De ce se consideră ghiocelul neînsemnat?
- Cum încearcă Iarna să-l pedepsească pe ghiocel?
- Cine îl ajută pe ghiocel?
- Care este semnificația acestei flori ?

Răspunsurile cele mai interesante se comunică întregii clase.

Masă rotundă

Se formează grupe de 3 elevi. Fiecare elev descrie câte o floare de primăvară la alegere, apoi o desenează.

Jocuri de rol „Iarna la taifas cu ghiocelul”

Pălăriile gânditoare

Solicit elevilor sa fie foarte atenți ca vor lucra pe grupe de 2 elevi, fiecare grupa reprezentând câte o pălărie gânditoare și vor primi sarcini bine definite, astfel:

- *pălăria albă* va reda pe scurt conținutul textului;
- *pălăria roșie* va prezenta ideile principale;
- *pălăria neagră* va puncta ce este rău și va continua povestirea cu un sfârșit tragic, exprimă sentimente negative;
- *pălăria galbenă* va prezenta ideile optimiste, pozitive, pline de speranțe;
- *pălăria verde* va gândi la factorii de mediu, la natura din jur care ar trebui să-l ajute

pe ghiocel.

- *pălăria albastră* este responsabilă cu controlul demersurilor desfășurate.

Explozia stelară este o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor, și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri.

Obiectiv: Formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup, prin interacțiune și individual pentru rezolvarea unei probleme, precum și modul de cooperare și interacțiune.

Exemplu:

Convorbire: Menținerea sănătății

Obiectiv: evidențierea a cât mai multe soluții de menținere a sănătății ca răspuns la întrebările adresate.

Desfășurare:

1. Se citește o ghicitoare. Se discută iar elevii extrag ideea centrală „menținerea sănătății” și se expune pe steaua mare.

2. Cinci copii aleg câte o steluță pe care este scrisă întrebarea, apoi, fiecare din ei, printr-un joc număratoare, își formează grupul preferențial: Unu, doi, trei, patru, cinci/Vă grupați cu toții aici/Împreună vă jucați și învățați/Întrebări vă adresați!

3. Se citește întrebarea de pe steluță și timp de 5 minute, copiii analizează imaginile, formulează întrebări în concordanță cu situațiile problemă descoperite de grup.

4. După expirarea timpului, elevii revin în semicerc și adresează întrebările elaborate în grup celorlalte grupuri care răspund întrebărilor sau adresează noi întrebări de același tip, completând eforturile acestora.

5. Întrebările interesante se scriu pe câte o steluță care se fixează pe o imagine sugestivă (poster)

Aplicație: „La cireșe”

Concluzii:

Profesorul are nevoie de: „competență relațională, capacitate de a promova relații de cooperare și competiție, un stil de lucru cooperant pentru a asigura unitatea clasei, pentru a obține un înalt grad de coeziune al acesteia, pentru a stimula tendințele centripete în locul celor centrifuge, pentru a forma conștiința comunitară (de grup) a elevilor de care se ocupă” (Cerghit, 2008, p. 183).

Bibliografie:

1. Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*. București, Editura Aramis, 2002
2. Cristea, S., *Dicționar de termeni pedagogici*. București, E.D.P., 1998
3. Manolescu, M., *Elementele structurale ale curriculumului școlar, semnificații și interacțiuni. Aplicații*. În: Potolea D., Neacșu I., Iucu R.B., Pânișoară I.O. (coord.). *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II. Iași*, Editura Polirom, 2008
4. Oprea, C.L., *Strategii didactice interactive*. București, E.D.P., 2006
5. Potolea, D., *Profesorul și strategiile conducerii învățării*. În: Jinga, I., Vlăsceanu, L. (coord.). *Structuri, strategii și performanțe în învățământ*. București, Editura Academiei, 1989
6. Steele, J.L., Temple Ch., *Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice, vol. 1, 2. Ghid pentru învățători*. Centrul Educația 2000
7. <http://psihopedagogie.blogspot.md/2008/08/tema-11-deefinitivat.html>

CONSIDERAȚII TEORETICE PRIVIND RELAȚIA INTELIGENȚĂ- ÎNVĂȚARE ȘCOLARĂ

Prof. Dorin Andreea-Elena

Școala Gimnazială „Mihai Drăgan”, Bacău, jud. Bacău

Literatura pe această temă abundă în definiții dintre cele mai diverse: poate fi capacitatea minții de a stabili legături, relații sau capacitatea de adaptare la mediu sau poate definită ca instrument al reușitei, instrument al cunoașterii. Multiplele definiții ale conceptului de inteligență, l-au determinat pe Oleron să afirme că „*inteligenta este un concept, semipopular*” și care nu ne este foarte util, deoarece ea este compusă din numeroase elemente ale procesului mental ce sunt mult mai fundamentale”.

Cu toate că este o componentă importantă a spiritului, o putem considera mai degrabă o simplificare conceptuală, adeseori excesivă. Inteligența este mai degrabă o compoziție a numeroase aspecte perceptiv, cognitive și afective a spiritului ce pot mult mai precis definite. C. Rădulescu – Motru, are o poziție nu suficient de riguroasă, dar suficient de sugestivă atunci de sugestivă atunci când spune, „*Om inteligent- spune Motru- este acela care obține prin gândirea sa maximum de rezultate. Prin opoziție, denumește neinteligent nu atât omul insuficient în gândire, căci în acest caz se gândește fiecare om față de împrejurări din cale afară de grele, cât omul care având gândire, nu știe să o întrebuințeze în mod util*”. Pentru Motru, inteligența constă în buna organizare a funcțiilor gândirii și nu atât în natura acestor funcții. Un intelectual al abstracție, nu este întotdeauna și inteligent. Este inteligent acela care, pe lângă faptul că posedă însușiri intelectuale, este în măsură să scoată din coordonarea acestora rezultatul de care are nevoie.

A existat la începutul secolului nostru părerea că inteligența constă în nivelul ridicat al comprehensiunii și judecății. În această accepțiune, inteligența se confundă cu originalitatea gândirii. Afirmatia este incompletă: poate exista inteligență și la un nivel scăzut de gândire. Nu putem refuza calificativul de inteligent unui copil. Alți cercetători ai problemei au afirmat că inteligența ar consta mai ales în ușurința de a dobândi cunoștințe noi. Și această înțelegere este lacunară: inteligența nu este doar teoretică ci și practică.

Pe bună dreptate se afirmă că ea este strâns legată și de atenție: fără atenție nu se poate realiza gândirea, iar fără gândire nu putem vorbi de inteligență. Desigur, nivelul înalt al inteligenței nu stă în dependența directă cu nivelul atenției, dar ea este o condiție esențială nu numai inteligenței

ci și a numeroase fapte de conștiință. În același context menționăm faptul că inteligența nu poate exista în afara memoriei: dar nu de memorie depinde inteligența. Sunt indivizi cu memorie intensă dar cu inteligență mediocră. Există însă o legătură directă între memoria combinatorie și imaginativă pe de o parte și inteligență pe de altă parte. Viața simțurilor este și ea o condiție necesară a funcțiilor intelectuale, iar variațiilor lor se resimt de către aceasta din urmă, dar de o dependență strânsă, care să explice însăși inteligența, nu poate fi vorba. Inteligențe remarcabile pot exista în ciuda lipsurilor care în viața simțurilor și de multe ori tocmai multe ori în rolul de compensație pentru aceste lipsuri: pe de altă parte o desăvârșită structură sensibilă nu este urmată de inteligență. Există o autonomie a inteligenței cu toate că ea este condiționată de viața simțurilor și de principalele funcții ale spiritului. Această autonomie o recunosc W. Stern și C. Rădulescu-Motru, aceasta din urmă accentuând ca inteligența este o însușire sufletească ce facilitează acțiunea omului de adaptare la noile exigențe și condiții ale vieții în principal ameliorarea eficienței intelectuale prin elaborarea unor metode de recuperare centrate pe individ, respectiv pe tipul de deficiență constatată în prelucrarea la nivel mintal a informațiilor.

Învățarea tinde să devină forma fundamentală a activității omului și în special a elevului. Astăzi ea se bazează tot mai puțin pe memorizarea mecanică sau însușirea de mari cantități de cunoștințe. Preocupările elevului sunt dezvoltarea gândirii și orientare tot mai mult spre „*a învăța cum să învețe*” în mod eficient și creativ și nu mecanic adică ineficient și neproductiv. În desfășurarea procesului de învățare sunt implicate și celelalte procese și activități psihice, existând relații de interdependență, pe de o parte toate procesele și funcțiile psihice sunt antrenate în cadrul învățării, iar pe de altă parte ele însele sunt constituite și structurate prin actul de învățare. Deci, se poate spune că învățarea antrenează întreg psihicul și are un rol generativ, formativ și constructiv față de acesta. Accentul în cadrul învățării se pune nu atât pe însușirea cunoștințelor, cât mai ales pe învățarea de metode și tehnici de muncă intelectuală, de identificare, de regăsire și utilizare a informațiilor de analiză, sinteză și prelucrare a acestora, învățare și tehnici de creativitate, de dezvoltare a informației și de creare de noi semnificații.

Din punct de vedere al aptitudinii de școlaritate și al succesului școlar, un rol central (dar și foarte controversat) îl ocupă *inteligența*. Abordarea unidimensională a inteligenței prin testele create de Binet, Simon, Stanford, Wechsler, a susținut și consolidat *selecția școlară* (pe criteriul inteligenței și capacității de învățare asemănătoare) în organizația învățământului.

Această orientare este contrabalansată în ultima vreme de teorii care relevă caracterul multidimensional al inteligenței, relativitatea acesteia în raport cu alte capacități ale personalității umane (inteligența emoțională, inteligența socială, etc)

Termenul de „*intelență școlară*”, după Piaget, desemnează echilibrul dinamic dintre asimilare cerințelor școlare și acomodarea la acestea, la diferite niveluri de școlarizare. „*Ea este o formă specifică, pariculară a intelenței, care se diferențiază de intelența generală, globală, verbală, etc, exprimând gradul de adaptare al elevului la anumitele activități de tip școlar*”(Kulcsar 1978 pag. 42)

Modelul intelenței evocat de Guilford, care descrie structura intelectului pe trei dimensiuni (operații, conținut, produse) pare a fi în contrast cu curriculum școlar tipic, care se adresează unor aspecte foarte înguste ale intelenței(cum ar fi memorizarea faptelor, definițiilor și regulilor).

Una dintre cele mai recente teorii cu privire la intelență este cea de numită a „*intelenței multiple*”. Concepția promovată de Gardner diferă mult de cea tradițională, care recunoaște în principal doar două tipuri de intelență: verbală și matematică. Cercetările lui Gardner au relevat o familie mai largă a intelențelor umane, oferind de asemenea o definiție proaspătă și pragmatică a intelenței și anume:

- abilitatea de a rezolva problemele întâlnite în viață
- abilitatea de a genera noi probleme de rezolvat
- abilitatea de a face ceva sau de a oferi un serviciu care este valorizat într-o anumită cultură

Este o definiție care evidențiază natura multiculturală a lui Gardner. Aplicarea experimentală a acestei teorii în educație a relevat câteva implicații importante pentru școală și carieră profesională:

- cunoașterea personalității elevului în funcție de tipurile potențiale de intelență
- diferențierea instruirii în funcție de profilul cognitiv al elevilor
- orientarea corespunzătoare a dezvoltării personalității, inclusiv prin formarea profesională

S-a ajuns la concluzia că, atât la copiii mai mari și la cei mai mici ies în evidență copiii care înainte nu erau apreciați a avea ceva de excepție ori erau chiar copii cu risc de dezvoltare.

Conform teoriei lui Gardner, făcând corelația dintre învățare și intelență putem afirma că:

- *stilul de învățare/ intelența lingvistică/ verbală*, copilul cu intelență lingvistică înțelege cel mai bine lumea și mediul înconjurător prin intermediul cuvintelor și scrisului, mai exact al comunicării. El are abilități dezvoltate de comunicare și exprimare. Stilul de învățare care se bazează pe acest tip de intelență are ca parte principală cititul, scrisul, povestitul. Pentru o astfel de memorie testele de cultură generală sunt ușoare, iar capacitatea de reținere se bazează pe vorbirea auz și mai ales citit.

- *stilul de învățare / intelență spațială/ vizuală* copilul cu intelență spațială are darul de a reține informații prin imagine, videouri și orientare spațială. Îi place să construiască și să

creeze diverse lucruri. Este priceput la jocuri de tip lego sau puzzle. Iar dacă acestea sunt folosite pentru a învăța diverse lucruri, atunci nu va avea probleme în a înțelege și reține informațiile. Acesta reține informații și rezolvă probleme punându-și imaginația și creativitatea la lucru. Este priceput în dezlegarea întregurilor sau citirea și interpretarea hărților.

- *stilul de învățare/inteligența muzicală*- prezintă abilități de a cânta și a compune muzica. Copiii au un simț pronunțat al ritmului, sunetelor și învață cu ușurință orice lucru dacă este pus pe o linie melodică. Copilului îi place să cânte, să asculte, muzică sau chiar să cânte la un instrument muzical.

- *stilul de învățare/inteligența kinestezică*- dacă în cazul inteligenței verbale, copilul se exprimă cel mai bine prin limbaj, în inteligența kinestezică primează limbajul nonverbal. Mișcările și gesturile corpului ajută copilul să rezolve anumite probleme și să se exprime mai ușor. Dacă copilul este talentat la sport și deține o bună coordonare ochi-mână, nu va avea probleme în a-și exprima sentimentul, chiar dacă se înțeleg din expresivitatea corporală.

- *stilul de învățare/inteligența logico-matematică*- copilul care este „prieten cu cifrele și calculele” are o fire pragmatică, calculată, care se bazează pe gândire logică și raționamente. Are capacitatea de a rezolva ușor probleme bazându-se pe deductibilitate. Îi place să facă experimente, să testeze lucruri și să lucreze cu numere. Pune foarte multe întrebări și acesta este un mod eficient de a învăța lucruri noi. Este un copil priceput și înzestrat la matematică, logică și orientat spre rezolvarea problemelor. Învață cel mai bine cu modele abstracte.

- *stilul de învățare/inteligența naturistă/naturalistă*- copilul cu o astfel de inteligență, se bazează pe înțelegerea lumii, pe mediul care-l trăiește, mai exact pe elementele de mediu care-l înconjoară. Învață cel mai mult din explorarea mediului înconjurător, din contactul cu natura, animalele, fauna etc. Este foarte organizat, se pricepe să planifice activități și învață cel mai bine în mijlocul naturii.

- *stilul de învățare/inteligența intrapersonală*- se bazează foarte mult pe propriile capacități de cunoaștere și înțelegere. El este capabil să se autoevalueze și să se automotiveze și nu are nevoie de ajutorul celor din jur. Se descurcă pe cont propriu, poate învăța singur pentru că se pricepe foarte mult la analiză și observație interioare și acționează pe baza instinctelor.

- *stilul de învățare/inteligență interpersonală*- ajută la înțelegerea mediului înconjurător și a lumii prin intermediul care trăiesc în ele. Spre deosebire de cu inteligență intrapersonală care este individualist, acesta are în sânge spiritul de echipă. Este prietenos și sociabil și învață cel mai bine din activitatea în grup. Este abil și perspicacitate, înțelege foarte bine persoanele din jur și reușește să medieze conflictele pe cale pașnică și rațională. Învață cel mai bine din cooperarea cu ceilalți, relaționarea și comunicarea cu alte persoane.

Inteligența este aptitudine sau capacitate, atât formă și atribut al organizării mintale, cât și atribut al organizării comportamentale. Evaluarea formativ- dinamică reconsideră relația inteligență- învățare, măsurând inteligența prin profilul cognitiv ce se obține în urma unei situații de învățare. Se vorbește astăzi tot mai mult despre *educabilitatea cognitivă*, care vizează ameliorarea unor deficiențe intelectuale prin elaborarea unor metode de recuperare centrate pe tipul de deficiență constatat.

O altă teorie relevantă pare a fi cea ce lui Stenberg, denumită teoria „triadei inteligenței”, compusă din trei părți: *componentele procesului, legătura dintre inteligență și mediu, mecanismul de modificare a inteligenței prin experiență*.

Abordarea multidimensională a inteligenței coincide mai mult sau mai puțin direct cu organizarea grupurilor școlare, câștigând tot mai mult teren grupările școlare heterogene, a copiilor cu abilități intelectuale diferite. În orice activitate, inteligența nu garantează singură succesul.

Unele cercetări sugerează de aceea că structura unui grup școlar trebuie realizată strategic, în sensul ca amestecul dintre elevi cu posibilități superioare și cei cu posibilități reduse, să producă o atmosferă stimulativă pentru învățare, în sensul învățării prin cooperare și a unei clase care poate deveni o comunitate protectivă.

Eterogenitatea grupării școlare corespunde în cea mai mare măsură și diversității naturale din societatea umană.

Bibliografie:

1. Ausubel, D, Robinson(1981), *Învățarea în școală*, E.D.P București
2. Negovan. V (2007), *Psihologia învățării*
3. Nicola, I. (2000) *Tratat de pedagogie școlară*, EDP București
4. Salavastru, D,(2004), *Psihologia educatiei*, Ed Polirom Iași

ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂȚARE – EVALUARE

Prof. Dorobanțu Ionela

Școala Gimnazială Nr.13 Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

Strategia didactică este modalitatea eficientă prin care profesorul îi ajută pe elevi să accedă la cunoaștere și să-și dezvolte capacitățile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele și emoțiile. Ea se constituie dintr-un ansamblu complex și circular de metode, tehnici, mijloace de învățământ și forme de organizare a activității, complementare, pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru cu elevii, în vederea realizării cu eficiență a învățării. Profesorul ține cont de o serie de factori care condiționează buna desfășurare a acțiunilor de predare/învățare/evaluare, variabile ce țin de elev, de curriculum, de organizarea școlară și chiar de profesorul însuși. Este foarte important ca profesorul să prevadă implicarea elevilor în realizarea acestui plan de lucru, în calitate de subiecți activi ce contribuie la construirea propriei cunoașteri.

Strategia didactică – în viziune postmodernistă – devine astfel rodul unei participări colaborative desfășurate de profesor împreună cu elevii, aceștia completând planul de lucru cu propriile interese, dorințe de cunoaștere și de activitate intelectuală. Astfel, aceștia pot să-și manifeste dorința de a învăța prin cooperare, în echipă, colectiv sau individual, pot să opteze pentru anumite materiale didactice pe care să le folosească, pentru anumite metode, tehnici sau procedee de lucru.

Dându-le șansa de a face astfel de opțiuni, profesorul contribuie la creșterea activismului și a dezvoltării creativității propriilor discipoli, iar strategia didactică, izvorâtă din combinarea armonioasă a tuturor factorilor implicați, poate conduce cu succes către atingerea dezideratelor propuse, în primul rând către asigurarea învățării. Și nu orice învățare, ci una temeinică, care are legătură cu realitatea, cu interesele și nevoile elevilor, este utilă și se realizează prin participarea fiecărui elev în procesul constituirii propriilor înțelegeri.

Indicând un sens orientativ al traseului optim de parcurs în atingerea obiectivelor strategiile didactice se caracterizează prin flexibilitate, adaptându-se la situațiile și condițiile apărute spontan. Această restructurare adaptativă depinde în mare măsură de creativitatea și de spontaneitatea cadrului didactic, de capacitatea acestuia de a sesiza rapid punctele slabe și de a remedia în timp util erorile.

Premisele utilizării metodelor în cadrul sistemelor de instruire actuale trebuie raportate la didactica post-modernă care subliniază legătura dintre cele trei componente ale procesului de învățământ: predare – învățare - evaluare, și teoriile învățării, care reprezintă fundamentele sistemelor de instruire. Eficiența metodei didactice este relevantă în măsura în care are calități transformatoare, fiind înțeleasă drept modalitatea folosită de profesor pentru a-i determina pe elevi să găsească ei înșiși calea proprie de urmat în vederea construirii propriei cunoașteri.

Astfel elevul devine conștient nu numai de conținutul unui domeniu ci trăiește și emoția de a-l studia, motivându-și alegerile, realizând o învățare temeinică. Atunci când alege o metodă didactică, profesorul are în vedere realizarea unor finalități bine precizate, specificate și concretizate sub formă de obiective. Metodele expositive (de exemplu: povestirea, descrierea, explicația, prelegerea, instructajul, cursul etc.) au avantajul prezentării conținuturilor unui număr mare de auditori, într-un timp relativ scurt, cu accent pe elementele esențiale. Rolul profesorului în acest caz se rezumă la cel de emițător/transmițător al mesajului educațional. Esențială este însă modalitatea în care reușește să capteze și să mențină interesul și atenția concentrată a elevilor pe parcursul expunerii. O condiție a eficienței metodelor de tip expositiv o constituie adaptarea limbajului la particularitățile auditoriului, folosind un repertoriu comun.

În cazul folosirii unei metodologii interactive, rolurile cadrului didactic se diversifică, se îmbogățesc, astfel că el devine animator, consilier, moderator, participant alături de elevii săi la soluționarea problemelor, chiar membru în echipele de lucru. Crește gradul de activism și de implicare a elevului la activitate, de la simplu receptor la participant activ. Interactivitatea presupune și o atitudine pozitivă față de relațiile umane, față de importanța muncii în echipă și o deschidere față de cooperare, o atitudine de susținere a ideilor apărute prin colaborarea cu ceilalți. Specifică metodelor didactice interactive este și multirelaționalitatea între profesor și elevi, între elev și colegii săi, pe de o parte, dintre elevi și conținut pe de altă parte. Metodele expositive nu solicită schimburi între agenții educaționali, fiind unidirecționale, mesajul circulând doar dinspre profesorul – emițător către elevul – receptor.

Există o relație strânsă între organizarea și structurarea conținutului informațional, nivelul de abstractizare și generalizare a cunoștințelor, dozarea și prelucrarea metodologică a acestora în manualele școlare și luarea unor decizii metodologice din partea profesorului. Maniera tradițională, lineară, bazată cu precădere pe prezentarea, descrierea, exemplificarea conținuturilor impune cu precădere în procesul de transmitere – asimilare a cunoștințelor folosirea metodelor tradiționale și de multe ori pasive (metode de expunere orală și continuă a cunoștințelor, demonstrația, exemplificarea etc.).

Învățământul modern pune accent pe poziția elevului ca subiect activ al propriei formări,

pe descoperire și cercetare, pe creație, pe refacerea parcursului științific în laborator al cercetătorului, însă, de multe ori, acestea necesită un timp mai îndelungat care nu se suprapune cu timpul școlar disponibil.

Valențele informative ale metodelor expozitive le conferă acestora o poziție viabilă în ansamblul metodelor didactice, deoarece, într-un timp relativ scurt, un singur profesor poate transmite unei colectivități o cantitate mare de date. Acest lucru apare ca o necesitate mai ales în condițiile exploziei informaționale, a accelerării ritmului de dezvoltare culturală și a aparițiilor de noi descoperiri, fapt ce se reflectă în volumul sporit de cunoștințe cuprins în programele și manualele școlare. Un alt avantaj al metodelor expozitive îl constituie faptul că există și adevăruri care nu pot fi supuse unei verificări directe din partea elevilor. Pe de altă parte, comunicarea de tip expozitiv, prin însăși faptul că oferă o cale mai scurtă de învățare, poate avea dezavantajul formalismului, al superficialității sau al lipsei operaționalității, elevul acumulând un bogat bagaj de cunoștințe ce nu-și găsesc corespondentul în practică sau pe care nu știe cum să le folosească. Ține de măiestria cadrului didactic felul în care va reuși să confere metodelor expozitive valențe formative, motivând elevii să recepționeze activ mesajele, prin prelucrare personală și redare originală. Nu metoda în sine este criticată, ci modul în care este aplicată și maniera în care este solicitat elevul să răspundă cerințelor și sarcinilor de învățare. În situațiile în care cadrul didactic alege să transmită elevilor săi cunoștințe „de-a gata elaborate” și combină acest fapt cu un stil autoritar prin care impune reproducerea acestora în aceeași manieră în care ele au fost predate, intervine dogmatismul și rigiditatea specifice unui învățământ bazat pe memorizare și reproducere, lipsit de aspectele formativ educative ce au în vedere stimularea gândirii și a operațiilor ei (analiza, sinteza, abstractizarea, generalizarea, concretizarea), a imaginației, a creativității.

Specificul metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Acest tip de interactivitate determină identificarea elevului cu situația de învățare în care acesta este antrenat, ceea ce duce la transformarea acestora în stăpânii propriilor transformări și formări. În condițiile îndeplinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios și o strădanie competitivă; în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obținerea soluției corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple și variate. Interacțiunea stimulează efortul și productivitatea individului și este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și limite, pentru autoevaluare.

Există o dinamică intergrupală cu influențe favorabile în planul personalității, iar subiecții care lucrează în echipă sunt capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual. În acest fel se

dezvoltă capacitățile elevilor de a lucra împreună ce se constituie într-o componentă importantă pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare. Grupul dă un sentiment de încredere, de siguranță și de antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariția fricii de eșec și curajul de a-și asuma riscul, reducând la minim fenomenul blocajului emoțional al creativității.

Lucrul în echipă oferă elevilor posibilitatea de a-și împărtăși părerile, experiența, ideile, strategiile personale de lucru, informațiile; interrelațiile dintre membrii grupului, emulația sporesc interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând elevii pentru învățare. Pe de altă parte, metodele interactive solicită anumite condiții de timp mai îndelungat față de cele expositive (de exemplu: timp de gândire acordat elevilor, timp de interrelaționare, timp de expunerea a ideilor individuale și comune, timp de evaluare etc.), anumite aptitudini ale elevilor de lucrul în colaborare, dorință de socializare, capacități de comunicare și interrelaționare, precum și resurse materiale adecvate.

Bibliografie:

1. Boncea, Amelia Georgiana, *Strategii didactice moderne. Metode interactive de predare – învățare – evaluare*, *Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe ale Educației, Nr. 3/2016*
2. Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*. Editura Aramis, Bucuresti, 2002
3. Cerghit, I., *Metode de învățământ*. Editura Polirom, Iași, 2004
4. Cristea, S., *Teorii ale învățării. Modele de instruire*. Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2005
5. Cristea, S., *Curriculum Pedagogic*. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006
6. Iucu, Romiță, *Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative*, Ed. Polirom, Iași, 2002

PREȘCOLARUL DE ASTĂZI, CETĂȚEANUL DE MÂINE

Prof. Druțu Adina

Grădinița cu Program Prelungit nr.11 Bârlad, jud. Vaslui

Teoria și practica științifică au dovedit că educația trebuie și poate fi începută din primii ani de viață ai copilului, fiind continuată, în mod sistematic, toată viața.

În mediul școlar, elevul are posibilitatea de a trăi de mic viața de cetățean ordonat și activ prin convingere; în acest sistem elevii îndeplinesc diferite însărcinări cu caracter de utilitate publică pentru ordinea, igiena, estetica și bunul mers al școlii, prin muncă, prin opere de asistență și de cultură ca: farmacie școlară, bibliotecă, senzori, excursii, etc., activități care sunt echivalente cu funcțiile sociale din societatea românească.

Cu răbdare și tact se pot contura elemente care definesc disciplina liberă, adică supunerea benevolă a elevilor, pe baza convingerii personale, chiar dacă primele câștiguri formative și instructive sunt modeste.

Cunoscând faptul că prin intermediul normelor și regulilor exterioare constrângerea încetează să fie o formă de sine, trebuiesc puse în fața elevilor modele, norme și valori social-afective pe care le-am distribuit în trei compartimente:

a) cunoașterea de sine – tradusă prin simțul răspunderii și al muncii (autonomia, declararea identității); deprinderii igienice; asumarea răspunderii asupra obiectelor personale; norme de securitate civică și rutieră;

b) relații cu alte persoane – concretizate prin respectul și afecțiunea pentru părinți, comportarea civilizată în relațiile cu alții (colegi de joacă, de școală, cu adulții), dorința de a avea prieteni, de a îndeplini activități în grup social;

c) relații cu mediul înconjurător – oglindite prin activități sociale de tipul: utilizarea banilor, spiritul de disciplină, sentimentul datoriei, responsabilitatea și grija pentru bunurile personale și cele publice.

Jocurile, distracția în colectiv, diferite manifestări colective, serbările școlare sunt elemente ce vin și completează vastul câmp de investigație pedagogică, menite să tempereze și să prelucreze toate informațiile educaționale.

Astfel, sub generice de tipul “Fapte pe măsura vorbelor”, “Am salvat viața unei flori”, “Spune-mi cu cine te însoțești, ca să-ți spun cine ești”, am căutat să definesc și să conștientizez rolul

prieteniei, să cultiv simțul răspunderii și al muncii, autonomia, declinarea identității. Pentru aceasta am apelat la analiza unor fapte de viață, la lecturarea unor schițe cu țintă educativă directă și la jocuri didactice.

În cadrul acestor activități de educație morală, educatorul este “mai aproape de elevi”, picură mai multă omenie, mai multă iubire și grijă pentru copii și formează sufletele lor pe căi raționale și sentimentale, încât la fiecare pas să aibă satisfacția de a vedea triumfând bunul simț și superioritatea inimii. Prin activitățile de educație moral-civică trebuie să-i facem pe copii să înțeleagă că grădinița trebuie să fie ca o familie, adevărată creatoare de suflete.

Educația moral-civică urmărește formarea unui set de componente civice, necesare pentru a face din copil un bun cetățean. Privind personalitatea copilului, a micului cetățean, dintr-o dublă perspectivă temporală, putem constata:

- din perspectiva prezentului – copilul este “cetățeanul ucenic” care învață, prin toate experiențele lui sociale, “mecanismele cetățeniei”. El trebuie ajutat de adulți și modelat cu răbdare și responsabilitate civică.

- dimensiunea viitorului - ne amintește mereu că așa cum vom forma copiii de astăzi, așa vor fi cetățenii de mâine. Societatea își reproduce în indivizii tineri liniile de forță, idealurile, tendințele manifestate, dar mai ales pe cele latente ale generațiilor adulte, în speță ale părinților.

De aceea nici o societate nu este îndreptățită să se plângă de indivizii săi, deoarece aceștia sunt așa cum i-a format. Generațiile tinere reproduc ceea ce are bun și ceea ce are rău societatea dată. Îi reproduc virtuțile și păcatele. O societate sănătoasă are în sine mecanisme suficiente de a asigura reproducerea de către generațiile tinere cu deosebire a ceea ce e bun. Ea posedă în sine suficiente mijloace educaționale și de altă natură de a împiedica reproducerea multiplicativă a răului.

Educația moral civică urmărește și contribuie, după forțele ei, la reproducerea binelui social, la formarea civilității. Bine organizate, dar mai ales solidare cu celelalte dimensiuni etnico-civile ale învățământului și ale societății, puterile educației moral-civice reprezintă o formă deloc de neglijat.

Necesitatea formării profilului moral-cetățenesc la preșcolar:

Copilul trebuie să înțeleagă că societatea în care trăiește se conduce după anumite reguli și norme, pe care și el trebuie să le înțeleagă și să le respecte printr-un comportament corespunzător și specific vârstei, prin valori sociale și atitudini morale care să ducă la armonia comunității și la progresul acesteia.

Acțiunea didactică are în vedere transmiterea de cunoștințe despre societate, exersarea reflexiei critice asupra normelor și valorilor sociale și stimularea atitudinilor civice. Pentru a stabili

o relație între educator și copil, pentru cultivarea acestor valori, atitudini și comportamente, comunicarea dintre aceștia trebuie să-l convingă pe elev de faptul că:

- este respectat ca partener și nu va fi dominat;
- îi este respectat dreptul la opinie;
- îi sunt respectate și prețuite deciziile;
- îi sunt respectate valorile și experiența.

Modalități de formare a valorilor, atitudinilor și comportamentelor civice

Formăm comportamentul civic al preșcolarului oferindu-i în permanență ca exemplu, în primul rând, propriul nostru comportament. Atitudinile și faptele de zi cu zi trebuie să se constituie într-o conduită general umană pozitivă, pe care copilul o va recepta ca atare. În acest fel, ei vor dobândi capacitatea de a selecta din noianul de fapte sau acțiuni pe cele demne de urmat, conștientizând treptat valoarea acestui tip de comportament.

Dezvoltarea și manifestarea unor atitudini favorabile luării deciziilor și exprimării opiniilor față de activitatea grupurilor din care fac parte reprezintă unul din obiectivele care contribuie la antrenarea copiilor în activități directe.

Este important să organizăm activități care să contribuie efectiv la dezvoltarea personalității fiecărui copil și la educarea pentru o bună conviețuire a grupurilor de apartenență și de referință. Merită orice efort, dacă ne gândim la efectele în timp și la durata pe care le au aceste activități, la amprenta pe care o lasă acestea și personalitatea învățătorului în viața oricărui individ.

În perioada preșcolarității, copilul își însușește majoritatea noțiunilor morale, echipându-se cu multiple reprezentări, ca apoi să înceapă să emită judecăți morale corecte care vor fi folosite și în autoaprecierea propriului comportament.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin, *Educația. Iubire, edificare, desăvârșire*, Ed. Polirom, Iași 2008
2. Joița, Elena & Frășineanu, E., Vlad, M., Ilie, V., *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Ed. Arves, Craiova, 2003

STRATEGIILE DIDACTICE INTERACTIVE - PREMISĂ A SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. Ducea Marioara-Iuliana

Școala Gimnazială Bilciurești, jud. Dâmbovița

Antrenarea permanentă a elevilor la un efort intelectual susținut și înarmarea acestora cu capacități necesare unei activități de învățare productivă reprezintă modalitatea cea mai eficientă de educare a elevilor în spiritul unei atitudini conștiente și active. Uneori considerăm educația ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mișcare este nu numai rapidă ci și imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai știm dacă ceea ce ni se întâmplă este “bine” sau “rău”. Cu cât mediul este mai instabil și mai complex, cu atât crește gradul de incertitudine.

E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societății cunoașterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare și cooperare, atitudini pozitive și adaptabilitate, responsabilitate și implicare.

Metodele interactive sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții. Interactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Cerința primordială a educației progresiviste, cum spune Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităților de învățare și de munca independentă, cu activitățile de cooperare, și cu munca interdependentă. Deși învățarea este eminentemente o activitate proprie, ținând de efortul individual depus în înțelegerea și conștientizarea semnificațiilor științei, nu este mai puțin adevărat că relațiile interpersonale sunt un factor indispensabil apariției și construirii învățării personale și colective. Un învățământ modern, bine conceput permite inițiativa,

spontaneitatea și creativitatea copiilor, dar și dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valențe, depășind optica tradițională prin care era un furnizor de informații.

În organizarea unui învățământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activitățile desfășurate. El însoțește și încadrează copilul pe drumul spre cunoaștere.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv – educativ, având un caracter activ – participativ și o reală valoare activ – formativă asupra personalității elevului.

Creierul funcționează asemenea unui computer, acesta din urmă a fost proiectat și creat după modelul de funcționare al creierului. Pentru ca un computer să înceapă să funcționeze trebuie să apăsăm butonul de pornire. În cazul în care învățatoarea este „pasivă”, butonul „pornire” al creierului nostru este activat. Unui computer îi este necesar pentru a fi în stare de funcționare de un soft adecvat pentru a interpreta datele introduse și creierul nostru are nevoie să facă unele conexiuni cu ideile ancoră deja cunoscute. Când învățarea este „pasivă”, creierul nu face aceste legături. Un computer nu reține informația procesată decât dacă acționăm butonul „salvare”. Creierul nostru trebuie să testeze informația sau să o explice altcuiva pentru a o stoca.

Profesorii își inundă elevii cu propriile lor gânduri profunde și bine organizate. Profesorii recurg prea des la explicații și demonstrații de genul „hai-să-ți-arăt-cum”. Desigur că, prezentarea poate face o impresie imediată asupra creierului, dar în absența unei memorii excepționale, elevii nu pot reține prea mult pentru perioada următoare. Un profesor, oricât de strălucit orator ar fi, nu se poate substitui creierelor elevilor și deci nu poate face activitatea care se desfășoară individual în mintea fiecăruia.

Elevii înșiși trebuie să organizeze ceea ce au auzit și văzut într-un tot ordonat și plin de semnificații. Dacă elevilor nu li se oferă ocazia discuției, a investigației, a acțiunii și eventual a predării, învățarea nu are loc.

METODA R.A.I.

Metoda R.A.I. are la bază stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat. Denumirea provine de la inițialele cuvintelor **R**ăspunde – **A**runcă – **I**nteroghează și se desfășoară astfel: la sfârșitul unei lecții sau a unei secvențe de lecție, profesorul împreună cu elevii săi, pot organiza un joc de aruncare a unei mingi mici și ușoare de la un elev la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecția predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare și apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident, interogatorul trebuie să cunoască și răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaște răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea. Acesta are ocazia de a mai arunca încă o dată mingea, și, deci, de a mai pune o

întrebare. În cazul în care cel care interoghează este descoperit că nu cunoaște răspunsul la propria întrebare, este scos din joc, în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea. Eliminarea celor care nu au răspuns corect sau a celor care nu au dat niciun răspuns, conduce treptat la rămânerea în grup a celor mai bine pregătiți.

Metoda R.A.I. poate fi folosită la sfârșitul lecției, pe parcursul ei sau la începutul activității, când se verifică lecția anterioară, înaintea începerii noului demers didactic, în scopul descoperirii, de către profesorul ce asistă la joc, a eventualelor lacune în cunoștințele elevilor și a reactualizării ideilor – ancoră.

Pot fi sugerate următoarele întrebări:

- **Ce știi despre**?
- **Care sunt ideile principale ale lecției**?
- **Despre ce ai învățat în lecția**?
- **Care este importanța faptului că**?
- **Cum justifici faptul că** ?
- **Care crezi că sunt consecințele faptului**?
- **Ce ai vrea să mai afli în legătură cu tema studiată.....?**
- **Ce întrebări ai în legătură cu subiectul propus**?
- **Cum consideri că ar fi mai avantajos să..... sau să.....?**
- **Ce ți s-a părut mai interesant.....?**

Această metodă alternativă de evaluare poate fi folosită atât în învățământul primar cât și gimnazial, solicitând în funcție de vârstă, întrebări cât mai divers formulate și răspunsuri complete. Întrebările pot să devină, pe parcursul desfășurării metodei, din ce în ce mai grele. Metoda R.A.I. este adaptabilă oricărui tip de conținut, putând fi folosită la istorie, biologie, geografie, matematică, literatură, limbi străine etc.

Elevii sunt încântați de această metodă – joc de constatare reciprocă a rezultatelor obținute, modalitate care se constituie în același timp și ca o strategie de învățare ce îmbină cooperarea cu competiția. Este o metodă de a realiza un feedback rapid, într-un mod plăcut, energizant și mai puțin stresant decât metodele clasice de evaluare. Se desfășoară în scopuri constatativ – ameliorative și nu în vederea sancționării prin notă sau calificativ.

Permite reactualizarea și fixarea cunoștințelor dintr-un domeniu, pe o temă dată. Exersează abilitățile de comunicare interpersonală, capacitățile de a formula întrebări și de a găsi cel mai potrivit răspuns. Îndeplinirea sarcinii de investigator într-un domeniu, s-a dovedit în practică mult mai dificilă decât cea de a răspunde la o întrebare, deoarece presupunea o mai profundă cunoaștere și înțelegere a materialului de studiat.

Antrenați în acest joc cu mingea, chiar și cei mai timizi elevi se simt încurajați, comunică cu ușurință și participă cu plăcere la o activitate care are în vedere atât învățarea cât și evaluarea.

Există un oarecare suspans care întreține interesul pentru metoda R.A.I. Tensiunea este dată de faptul că nu știi la ce întrebări să te aștepti din partea colegilor tăi și din faptul că nu știi dacă mingea îți va fi sau nu adresată. Această metodă este și un exercițiu de promptitudine, atenția participanților trebuind să rămână permanent trează și distributivă.

Metoda R.A.I. poate fi organizată cu toată clasa sau pe grupe mici, fiecare deținând câte o minge. Membrii grupurilor se autoelimină treptat, rămânând cel mai bun din grup. Acesta intră apoi în finala câștigătorilor de la celelalte grupe, jocul desfășurându-se până la rămânerea în cursă a celui mai bine pregătit. Dezavantajul ar fi acela că mai multe mingi ar crea dezordine, mingea unui grup care ar cădea ar distra atenția celorlalte grupuri. De aceea, acest joc se poate derula și sub denumirea generică de R.A.I-ȘTAFETĂ. Astfel, în această variantă, fiecare elev primește un număr sau un simbol. Jocul poate porni de la profesor care, după ce adresează o întrebare, numește un număr/simbol. Elevii trebuie să fie atenți pentru a răspunde dacă reprezintă numărul strigat și pregătiți să formuleze următoarea întrebare și să numească un alt număr. Așadar, mingea poate fi înlocuită cu solicitarea verbală simbolică, evitându-se astfel distragerea atenției creată de căderea mingii.

În ambele situații, profesorul supraveghează desfășurarea jocului și în final lămurește problemele la care nu s-au găsit soluții.

CLASA: a II-a

DISCIPLINA: Limba și literatura română

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII: Textul narativ

TEMA LECȚIEI: Cheile, de Tudor Arghezi

- Cum este scris textul?
- Unde se petrece acțiunea?
- Care este titlul textului?
- Care este numele autorului?
- Cum se numeau cei doi copii?
- Ce au făcut Mițu și Baruțu?
- Ce reacție au avut cei trei adulți?
- De ce nu i-au pedepsit altfel?
- Câte alineate are textul?
- Câte fragmente are textul?

Jocul didactic are o importanță deosebită în activitățile instructiv educative desfășurate online sau în sala de clasă. Cu aplicația *LearningApps* și aplicația *Wordwall* putem motiva elevii în procesul de învățare și evaluare. Putem crea teste jocuri de tipul: ordonează perechi, ordonează pe grupe, cronologie, ordine simplă, răspuns text liber, potrivire de imagini, text spații goale, spânzurătoarea, cuvinte încrucișate, puzzle, rebus, cursa de cai și îndrăgitul joc milionarii. Profesorul devine în această activitate interactivă, creator de material didactic, animator care inițiază metodele de evaluare și le explică elevilor, sfătuitor care ajută elevii în rezolvarea testelor. Profesorul creează teste, jocuri în care imaginea de pe ecran este importantă, iar modul de prezentare trebuie să fie atractiv și relativ simplu. Profesorul își creează un cont, și are posibilitatea să-și creeze propriile clase de elevi, să le distribuie exercițiile pe care le consideră potrivite și să verifice activitatea elevilor săi, să-i noteze.

Spânzurătoarea este cel mai cunoscut joc de logică, în care trebuie să ghicești un cuvânt sau mai multe prin încercări succesive de litere. Varianta clasică a spânzurătorii se juca pe o foaie de hârtie, însă pe *LearningApps* sau *wordwall* poți juca varianta online, cu posibilitatea de a alege din mai multe categorii sau a întregului vocabular al limbii române. După fiecare încercare, prin selectarea unei litere aceasta va fi înlocuită automat în interiorul cuvântului, sau, în caz că aceasta nu face parte din cuvânt, se construiește spânzurătoarea. Dacă greșești de mai mult de 7 ori, vei fi spânzurat virtual! Un exemplu de exercițiu de tip Spânzurătoarea, la lecția „Operații matematice, recapitulare”, clasa a II – a (*WordWall*) - *Spânzurătoarea online*. Categoria "**Vocabularul limbii române**" conține totalitatea cuvintelor din limba română, adică întreg vocabularul sau lexicul limbii române. Elevii se loghează în aplicație și caută acest exercițiu după care rezolvă căutând noțiunile potrivite, urmărind indiciul prin care trebuie să identifice soluția, ghicind anumite litere. Profesorul vede la secțiunea “Clasele mele” ce au lucrat elevii săi.

Pentru o învățare eficientă, aceste metode interactive, moderne, trebuie împletite judicios, cu creativitate, de către profesori, cu metodele clasice, tradiționale, pentru ca învățătura să fie ” un drum și un orizont “ pentru elevii noștri, după cum spunea marele Nicolae Iorga.

Bibliografie

1. *WordWall* - <https://wordwall.net/ro/resource/2151339/recapitulare-opera%C8%9Bii-matematice-clasa-a;>
2. Oprea, Crenguța - Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive, ed. a III-a, EDP, București, 2008;*
3. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ, EDP, București, 2005;*

4. Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Comunicarea eficientă, ediția a III-a, Editura Polirom, Iași, 2006;*
5. Leonte, Rodica; Stanciu, Mihai, *Strategii activ-participative de predare-învățare în ciclul primar, Editura Casei Corpului Didactic, Bacău, 2004;*
6. Breben, Silvia; Gongea, Elena, (s.a.), *Metode interactive de grup. Ghid metodic pentru învățământul preșcolar, Editura Arves, Craiova*
7. Cojocariu, Venera Mihaela, *Teoria și metodologia instruirii, EDP, București, 2004.*

CALITATEA EDUCAȚIEI ÎN CADRUL UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT POSTLICEAL SANITAR

Prof. Dumitrescu Elena

Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Nicolae,,

*„Vă oferim educație azi, pentru a reuși într-o lume plină de provocări,
mâine“*

- Școala Postliceală promovează dezvoltarea unui învățamant modern, de calitate, axat pe respectarea valorilor democrației europene .
- Unitatea școlară oferă șanse egale elevilor pentru dezvoltarea competențelor profesionale din domeniile asistent medical generalist și asistent medical de balneofiziokinetoterapie, de farmacie și radiologie asigurând însușirea limbajelor necesare integrării sociale și comunitare.
- Deasemenea asigură continuarea învățării de-a lungul întregii vieți, pentru adaptarea la schimbările tehnologice specifice economiei bazată pe dezvoltare.
- În toate activitățile Școala Postliceală promovează calitatea, dezvoltarea creativității, responsabilitatea, încrederea în sine, toleranța și respectul pentru personalitatea fiecărui individ.

- Școala îi pregătește pe elevi pentru a se putea valorifica drept cetățeni responsabili și autonomi, manifestând disponibilități și capacități de înnoire și schimbare în bine a societății românești.
- Școala se aliniază, la legislația postliceală sanitară, la standardele educaționale europene, în vederea integrării țării noastre în structurile europene.
- Școala dezvoltă aptitudinile în domeniul medical.

- Învățământul postliceal de specialitate sanitară are ca obiectiv major formarea unui personal calificat în meseriile de asistent generalist, asistent medical de balneofizioterapie, asistent medical de nutriție și dietetică, asistent medical de farmacie, asistent de ocrotire etc., capabil de a îmbina teoria cu practica și de a concretiza cele învățate în situații diferite;
- Punctele forte ale Școlii Postliceale Sanitare care justifică alegerea acestei instituții de învățământ sunt:
 1. Desfășurarea activității de instruire practică la spitalul din zonă și cabinetele medicale care asigură cursanților un viitor loc de muncă
 2. Existența unei baze materiale adecvate, cu dotări corespunzătoare (mobiliu modular, mijloace audiovizuale și IT, material didactic, auxiliare curriculare, fond de carte, etc...).
 3. Personal didactic calificat în domeniul medical și farmaceutic.
 4. Preocupare permanentă a personalului pentru perfecționarea psihopedagogică și formarea continuă
- Orientarea modernă a strategiilor didactice permite elevilor să-și exprime puncte de vedere proprii, să realizeze un schimb de idei cu ceilalți, să argumenteze, să pună întrebări cu scopul de a înțelege, să coopereze în rezolvarea problemelor și a sarcinilor de lucru.

CALITATEA EDUCAȚIEI ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT au nevoie de calitate în educație pentru

- - a face față concurenței din mediul educațional;
- - a se bucura de prestigiu în plan local, regional, național, european;
- - a obține un scor favorabil la compararea cu alte unități de învățământ din aceeași categorie;
- - a revigora încrederea în școală și în educația din România, ca mijloc de promovare socială.

DE CE AVEM NEVOIE DE CALITATE ÎN EDUCAȚIE ?

- Elevii au nevoie de calitate în educație pentru:
- A juca, prin competențele obținute, un rol activ pe piața forței de muncă;
- A selecta instituția de învățământ potrivită și a candida cu succes pentru continuarea studiilor;
- A se integra cu succes în societatea cunoașterii și a face față schimbărilor.

CUM ASIGURĂM CALITATEA ?

- Pentru asigurarea calității proceselor care se desfășoară într-o instituție de învățământ preuniversitar este necesară existența unei structuri minimale la nivel de unitate constând într-un Consiliu (comisie) al calității din care să facă parte atât managementul școlii, cât și toate cadrele didactice care contribuie la desfășurarea activităților educative din unitate.

CUM ASIGURĂM CALITATEA?

- Pentru reușita activităților, NU trebuie uitată munca cu elevii. Țelurile și misiunea unității de învățământ nu pot fi realizate fără conștientizarea relativ la calitate a acestora și antrenarea lor în toate acțiunile pe care le presupune întregul proces.
- Conștiința pentru calitate va avea la nivelul elevilor atât o influență imediată prin creșterea performanțelor școlare, cât și pe termen lung prin formarea unor caractere și personalități care să perceapă calitatea ca un proces conștient, permanent, natural și intrinsec personalității fiecăruia.

- În tot acest proces trebuie avut în vedere faptul că nimic nu este neînsemnat și lipsit de importanță. De aceea, de modul de organizare, analiza, conducere, implementare, control și feed-back depinde succesul oricărei încercări de a atinge calitatea în procesul educativ.

Astfel, calitatea procesului educativ poate fi caracterizată prin răspunsul pe care fiecare îl poate da efectiv la cerințe de genul:

- SPUNE CEEA CE FACI
- FĂ CEEA CE SPUI
- DOVEDEȘTE CEEA CE AI FACUT
- DESCRIE SISTEMUL TAU DE CALITATE
- FĂ ACEST SISTEM SĂ FUNCȚIONEZE
- ANALIZEAZĂ
- OPTIMIZEAZĂ
- IMPLEMENTEAZĂ
- CONTROLEAZĂ
- CORECTEAZĂ ELEMENTELE SISTEMULUI
- CERTIFICĂ SISTEMUL

Prin urmare....

„Datorită oricărei instituții din sistemul național de învățământ, indiferent de tip, nivel și formă de organizare a activității, este de a asigura predarea, învățarea, și acolo unde este cazul, cercetarea de calitate pentru a contribui la dezvoltarea profesională și personală a elevilor și la bunăstarea societății,,

O educație de calitate realizează un produs de calitate, din viața reală pentru viața reală.

Practica a demonstrat că realizarea unei educații de calitate depinde de interferența mai multor factori ca – profesor, elev, spațiul de învățare , materialul didactic, strategiile utilizate, sfera de interesuri, activitățile extracurriculare, consilierea, orientarea și evaluarea.

Rolul profesorului

Rolul Profesorului în procesul de predare- învățare este esențial. El are sarcina de a facilita și intermedia învățarea, de a fi partener în învățare, de a-i ajuta pe elevii săi să înțeleagă, să argumenteze puncte de vedere proprii , de a alege strategii adecvate, prin care săi pregătească pe elevi să facă față și să se integreze optim unei societăți aflate într-o dinamică fără precedent.

Rolul elevilor- este de a fi activi.

Actul educațional se finalizează cu rezultate de calitate dacă ambientul/ spațiul de învățare îndeplinește câteva condiții strict necesare – dotat cu mijloace și resurse, estetic, funcțional, stimulat, plăcut, confortabil, specializat, multifuncțional, dotat, modern.

Materialul didactic și mijloacele de învățământ trebuie folosite ca un stimulent pentru elevi, pentru crearea unui mod atractiv de a învăța, fiind o necesitate.

Implicarea elevilor în crearea materialelor le trezește interesul și le facilitează înțelegerea mesajului pe care urmărim să îl transmitem.

Este necesar ca materialele și mijloacele utilizate să îmbine permanent tradiționalul cu modernul, utilul cu plăcutul, teoria cu practica, pentru a evita monotonia, dar fără a cădea în extrema cealaltă.

Strategiile interactive sunt indispensabile pentru asigurarea calității educației, fiind caracterizate în primul rând de dinamism. Ele stimulează o cunoaștere activă, prin participări și asocieri la situații practice, învățarea fiind un proces activ și constructiv.

Strategiile didactice interactive au un rol important în dezvoltarea capacităților / abilităților sociale, de comunicare între participanți, prin promovarea lucrului în echipă.

Rezultatele procesului instructiv-educativ sunt mult mai de calitate dacă se selectează conținuturile învățării din sfera de interese ale elevilor, în concordanță cu programa școlară, și cerințele societății actuale.

În ceea ce privește evaluarea, metodele de evaluare sunt factorii principali în sporirea calității educației școlare. Ele constituie căile pe care le urmează cadrul didactic împreună cu elevii în demersul evaluativ.

Metodele de evaluare se împart în: metode tradiționale de evaluare, metode moderne, alternative și complementare de evaluare.

În concluzie evaluarea este etapa procesului instructiv-educativ prin care se scot în evidență standardele de calitate ale actului educațional, în fiecare dintre etapele lui.

Calitatea procesului instructiv-educativ este certificată atât de procentul mare de promovabilitate la examenul de certificare și calificare profesională (100% promovați), – AMG, BFKT și de angajați la instituțiile sanitare de stat și private.

CONCLUZII GENERALE

Domeniul sănătate și asistență medicală – se caracterizează, prin modernizarea activității pentru alinierea la standardele europene, ceea ce impune o adaptabilitate sporită a viitorilor absolvenți din acest domeniu, un aspect demn de luat în considerare. De asemenea impune competențe necesare certificate, pentru a putea ocupa un loc de muncă.

Domeniul: sănătate și asistență medicală este un domeniu identificat cu o dinamică mai ridicată în ceea ce privește cerere – oferta în perspectivă.

(ținând seama și de cererea de forță de muncă înregistrată pe piața muncii europene)

Oportunitățile la finalizarea programului de formare: angajarea pe piața muncii în una din ocupațiile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 5, din domeniul de pregătire profesională Sănătate și asistență pedagogică sau continuarea studiilor într-o calificare de nivel superior

Calitatea educației reprezintă o prioritate permanentă pentru unitatea de învățământ și este centrată preponderent pe rezultatele învățării.

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC, FORMAREA COMPETENȚELOR. EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ.

Prof. Dumitrescu Emilia-Mihaela

Școala Gimnazială “Gabriel Marinescu” Tigveni, jud. Argeș

Noua Programă școlară de limba română, aprobată prin Ordinul nr 3393, din 28.09.2014, pune în centrul orientărilor Profilul absolventului de gimnaziu, axat pe cele 8 competențe cheie:

1. Competența de comunicare în limba maternă.
2. Competența de comunicare în limbi străine.
3. Competențele matematice și competențele de bază în științe și tehnologii.
4. Competența digitală.
5. A învăța să înveți.
6. Competențele sociale și civice.
7. Spirit de inițiativă și anteprenoriat.
8. Sensibilizare și exprimare culturală

Structura Programei de limba română actuală este împărțită în cinci capitole:

1. Nota de prezentare
2. Competențe generale
3. Competențe specifice și exemple de activități de învățare
4. Conținuturi
5. Sugestii metodologice

Lectura transversală a Programei asigură analiza progresiei competențelor și corelarea acestora cu activitățile de învățare. Pe lângă competențele generale și specifice se urmărește formarea competențelor atitudinale. Pentru eficientizarea activității la clasă, profesorul trebuie să coreleze competențele specifice cu conținuturile și activitățile de învățare. De exemplu, la cls a V-a, Competența specifică 2.2 *Identificarea temei și a ideilor principale și secundare din texte diverse* poate fi corelată din punctul de vedere al conținutului cu textul narativ literar „Cartea de piatră”, de V. Colin, iar activitățile de învățare pot fi: exerciții de lectură selectivă și de detaliu, identificarea

cuvintelor-cheie, recunoașterea reperelor spațiale și temporale, transcrierea unor cuvinte/grupuri semnificative pentru tema textului, alcătuirea ideilor principale/secundare și a planului simplu și dezvoltat de idei, exerciții de ordonare cronologică a unor idei date. Un rol extrem de important revine lecturii textului și strategiilor de comprehensiune. Lecturile influențează cunoașterea lumii, dezvoltă gândirea logică, ele conferă un sentiment de stăpânire a propriei vieți, formează conștiința de sine. Textul reprezintă, de fapt, atitudinile autorului, atitudini care se manifestă în propriile trăiri față de lume, față de valorile umane, atitudini care evidențiază anumite concepte de viață, crezuri, idealuri, convingeri.

Comprehensiunea textului literar urmărește obiective educative și formative complexe, și anume, contribuie la sensibilizarea față de mesajul literar - artistic lansat de autor, la cultivarea gustului estetic, a spiritului critic și a judecății de valoare. H. R. Jauss afirmă că *comprehensiunea*, echivalentă cu prima lectură, aceasta din urmă, la rândul ei, fiind un „timp al percepției estetice”. La această etapă, textul este parcurs pe fiecare alineat. *Cititorul*, trăind sentimentul uimirii, este implicat într-un seducător joc al cunoașterii operei. Specificul procesului de comprehensiune rezidă „în orizontul progresiv al percepției estetice”, orizont deschis și redeschis prin înaintarea lentă a cititorului spre finalul operei, el fiind ghidat de toate elementele ei de structură: *cuvinte, sintagme*, alte componente de construcție. Impresionat, în procesul și în urma primei lecturi, cititorul abia deslușește înțelesurile operei. *Comprehensiunea* se realizează prin procedee didactice specifice de descifrare în profunzime a mesajului textului (răspunsuri la întrebări fundamentale de circumscriere a acțiunii dacă este vorba despre un text narativ: Ce se săvârșește / Cine? / De ce ? / Împreună cu cine / și / sau împotriva cui? / Cum?, alte exerciții de configurare a unității narative, exerciții de lucru pe limbaj – vocabular, câmpuri lexicale/ semantice, povestirea acțiunii pe momentele subiectului, conturarea portretului personajelor etc.

Voi exemplifica prin două ore de limba română derulate în școala online, formarea competențelor de lectură la clasa a V-a.

Aplicație pe textul narativ literar *Cartea de piatră* de Vladimir Colin.

Mi-am propus activitățile astfel:

Ora I –lectura textului suport, exerciții de vocabular, identificarea temei

Ora II- formularea ideilor principale/secundare

Pe parcursul acestor două ore, am urmărit formarea Competenței generale 2, cu următoarele Competențe specifice:

2.1. Identificarea informațiilor importante din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale;

2.2. Identificarea temei și a ideilor principale și secundare din texte diverse;

2.5 Observarea comportamentelor și a atitudinilor de lectură, identificând aspectele care necesită îmbunătățire.

Ora I

Orele s-au desfășurat pe **platforma Classroom, cu opțiunea Meet**. Am pornit demersul didactic cu un exercițiu de dezgheț referitor la prietenie. Am cerut copiilor să numească un prieten și o activitate pe care și-ar dori să o desfășoare cu acesta, dacă ar avea puteri miraculoase. Le-am cerut să transpună relația lor de prietenie într-un desen simbolic, realizat pe o coală (ex 33/pag 94, desenarea unui zmeu pe ale cărui aripi să scrie 4 trăsături ale unui prieten bun). Am notat titlul lecției la **tabla Jamboard** și am precizat copiilor ce urmărim prin studiul acestui text. Apoi am realizat prima lectură a textului suport. A doua lectură au realizat-o, pe fragmente, toți elevii clasei, urmărind citirea fluentă și expresivă. Chiar și elevilor care au mari dificultăți la lectură le-am cerut să citească câte un enunț. Am explicat oral cuvintele noi și am formulat, la tablă enunțuri cu acestea. Am îndrumat elevii spre selectarea temei principale a textului și a altor teme recunoscute în text, dintr-o listă de teme posibile pe care am afișat-o pe Jamboard. Am selectat cuvinte-cheie pentru temele alese. Am notat tema, cuvintele cheie într-o schemă folosind **aplicația bubbl.us**. Am discutat despre reperele spațiale și temporale ale acțiunii din textul dat. Le-am cerut copiilor să formuleze o impresie referitoare la emoția pe care le-a trezit-o lectura textului, într-un *Eseu de 5 minute*. Copiii au citit eseurile. A urmat *Turul galeriei online*, elevii expunând la camere, desenele despre prietenie realizate la începutul orei, urmând ca acestea să fie analizate, prin observarea lor de către ceilalți colegi. Am apreciat individual și colectiv activitatea desfășurată. Au avut drept temă pentru acasă, de recitat textul, de notat în vocabular sensul cuvintelor noi și câteva exerciții de vocabular, din manual.

În ora a doua am verificat oral tema pentru acasă, apoi am reactualizat noțiunile ancoră prin utilizarea *Jurnalului cu dublă intrare*, le-am cerut elevilor să împartă foaia caietului în două, într-o parte să noteze un citat, din text care le-a plăcut, le-a adus aminte de o experiență personală sau i-a intrigat, iar în cealaltă parte să comenteze acel pasaj având în vedere întrebările (pe care le-am notat la tabla Jamboard): De ce l-au notat? La ce i-a făcut să se gândească? Ce întrebare au în legătură cu acel fragment? La ce i-a făcut să se gândească? De ce i-a intrigat? Am reluat lectura selectivă, am extras ideile principale, după ce am ghidat elevii să –și reamintească ce reprezintă ideea principală/secundară, cum le formulăm. Elevii au lucrat în grupe, în camere create pe meet, am selectat cea mai bună variantă de răspuns dintre cele formulate în camere, idee care a fost scrisă la tablă. Am reușit să ordonăm cronologic și primele idei secundare, urmând ca elevii să continue acasă ordonarea ideilor secundare dintr-o Fișă de lucru în care acestea apăreau aleatoriu. Pe parcursul derulării activității, am apreciat răspunsurile elevilor și am observat sistematic modul în

care desfășoară sarcinile de lucru.

Observații în urma derulării activității

Elevii au fost atrași de textul citit, le-a plăcut ideea unei posibile călătorii pe deasupra lumii, cu ajutorul zmeului. Mulți dintre elevi au dovedit formarea CS 2.1, 2.2., au reușit să citească textul coerent, expresiv, să selecteze temele abordate să realizeze ideile principale/secundare, dar au fost și elevi care au înregistrat dificultăți de lectură și nu au reușit identificarea temei, formularea ideilor.

Au avut reacții pozitive, au participat activ la lecție, au rezolvat sarcinile de lucru primite, activitatea derulând-o frontal și în perechi (pentru formularea ideilor, ceea ce a determinat dezvoltarea spiritului de cooperare).

Pe parcursul derulării activității am încurajat permanent elevii, am formulat aprecieri pozitive.

Aș fi putut oferi mai mult timp pentru lectură elevilor care citesc greoi. Aș fi putut lucra în grupe, oferind mai mult timp elevilor cu dificultăți de învățare, aceștia mărgininându-se să copieze de la tablă temele selectate, cuvintele cheie, ideile formulate de elevii cu ritm rapid de învățare.

Îmi propun să acord mai mult timp lecturii textului cu elevii care citesc greoi, nu citesc cursiv, expresiv. Îmi propun, să insist mai mult pe impresiile, emoțiile provocate de lectura textului suport, folosind emoticoane pentru ilustrarea emoțiilor. De asemenea voi insista pe strategiile moderne de comprehensiune a textului.

Bibliografie:

1. Ilie, Emanuela, *Didactica limbii și literaturii române (ediția a doua)*, Editura Polirom, București, 2020
2. Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu, Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, București, 2003
3. Sîmihăian, Florentina, *O didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru elevi și profesori*, Editura Art Educațional, București, 2020
4. *Support Curs CRED*, 2020, CCD Argeș

UTILIZAREA STRATEGIILOR DIDACTICE CENTRATE PE ELEV – CONDIȚIE A STIMULĂRII CREATIVITĂȚII

Prof. Dumitrescu Maria Olguța

Colegiul Tehnic „Alexandru Ioan Cuza” Suceava, jud. Suceava

Strategia didactică semnifică ansamblul modalităților de abordare a predării, învățării și evaluării printr-o combinație optimă a metodelor, mijloacelor și tehnicilor de instruire, precum și a formelor de organizare, prin care să se poată îndeplini obiectivele, finalitățile stabilite la parametri superiori de performanță.

Metodele active sunt acelea care fac apel la capacitatea elevului de a gândi și de a acționa, de a imagina și de a crea în același timp. Metodele active sunt metodele operatorii, care îi rezerva elevului un rol activ în interacțiunea lui cu obiectele învățării. Metodele active sunt participative, sunt tehnici care cer angajare efectivă proprie, trăire personală a acțiunii.

Creativitatea, fiind dimensiunea principală a omului contemporan trebuie să constituie o problemă centrală a școlii. Pentru a dezvolta capacitățile creatoare ale elevilor, cadrele didactice trebuie să cunoască în primul rând trăsăturile comportamentului creator, care se referă la: nivelul de inteligență generală; gândirea divergentă; fluența gândirii; receptivitatea față de probleme; spiritul de observare; imaginația creatoare; originalitatea; capacitatea combinatorie; perseverența, inițiativa; nonconformismul în idei.

Învățarea centrată pe elev reprezintă o abordare care presupune un stil de învățare activ și integrarea programelor de învățare în funcție de ritmul propriu de învățare al elevului. Elevul trebuie să fie implicat și responsabil pentru progresele pe care le face în ceea ce privește propria lui educație.

Avantajele învățării centrate pe elev:

D. Creșterea motivației elevilor, deoarece aceștia sunt conștienți că pot influența procesul de învățare;

E. Eficacitate mai mare a învățării și a aplicării celor învățate, deoarece aceste abordări folosesc învățarea activă;

F. Învățarea capătă sens, deoarece a stăpâni materia înseamnă a o înțelege;

G. Posibilitate mai mare de includere - poate fi adaptată în funcție de potențialul fiecărui elev, de capacitățile diferite de învățare, de contextele de învățare specifice.

O activitate centrată pe elev poate fi abordată din mai multe perspective. Dacă există suficiente date despre elev, dacă finalitățile sunt clare, putem opta pentru strategii directive, structurate. Dacă experiența de învățare reprezintă un focus important, sunt recomandate strategii mai puțin structurate, non-directive.

Strategiile de predare centrate pe elev au ca punct central facilitarea învățării, ceea ce face ca acestea să se definească în funcție de tipul de învățare necesar.

Învățarea mediată este o metodă de facilitare și capacitate a elevului cu ajutorul intervenției adultului în structurarea activității de învățare. Strategia își are originile în teoria dezvoltării inteligenței a lui Vîgotsky și practica învățării mediate a lui Feuerstein.

Dintre toate strategiile centrate pe elev, învățarea mediată este cea mai adaptată la capacitățile cognitive ale elevului. Învățarea mediată permite diagnosticarea exactă a blocajelor cognitive în învățare, astfel încât profesorul să poată acorda ajutoare ce vizează foarte clar dificultățile elevului.

Învățarea activă este strategia cea mai frecvent utilizată de către profesori în activitățile centrate pe elev. Se poate defini ca un proces ce permite subiectului învățării un contact direct cu materialul studiat. Prin „învățare activă se înțelege un tip de activitate didactică ce se bazează, în principal, pe activitatea elevului, pe intervenția sa nemijlocită, transformatoare asupra materialului de studiat”.

Simularea de cazuri este o modalitate de a prezenta conținuturi didactice într-o formă coerentă, neformalizată, necognoscibilă de către elev. Simularea poate conține situații și date reale sau concepute special în acest scop, dar care simulează situații ce pot fi întâlnite în realitate. Din punct de vedere psihologic putem considera această strategie ca un antrenament (training) de scheme cognitive sau scripturi (scenarii).

Învățarea colaborativă este o strategie didactică bazată pe lucrul în echipă. Abilitățile sociale sunt dezvoltate prin aderarea elevilor la normele grupului, care pot fi predefinite (de către profesor) sau autodefinitive (de către grup). Strategia încurajează exprimarea elevilor în grupul din care fac parte, gândirea critică, munca în echipă, dezvoltarea abilităților metacognitive.

Învățarea experiențială este o strategie didactică bazată pe ideea că profitul maxim în învățare se obține prin experimentarea de situații inedite și transferul de cunoștințe astfel obținute la situații noi de învățare. Experiențele de învățare pot fi pozitive sau negative; rolul profesorului este de a asigura/facilita experiențele pozitive.

Una din sarcinile importante ale unui profesor este selectarea unei strategii potrivite pentru o activitate punctuală. Astfel, opțiunile strategice sunt multiple, depinde însă de modul în care selectăm strategia optimă. Pentru a lua o decizie corectă este necesară o axare atât pe elemente

contextuale (ce țin de cunoașterea elevului, dar și a profesorului) și elemente curriculare (ce țin de obiectivele și conținutul activității, de mijloacele de învățare existente și de obiectivele pe termen lung).

Metode cu valențe creatoare: brainstormingul, metoda „ciorchinului”, turul galeriei, metoda Phillips 6/6 sau 6-3-6, dezbateră panel, sinectica, jocul de rol, explozia stelară.

Metoda Brainstorming pornește de la următoarea idee: „Nimic nu se critică, nimic nu se șterge, fără atitudini sau prejudecăți, cât mai multe idei!”

Metoda are drept scop emiterea unui număr cât mai mare de soluții, de idei, privind modul de rezolvare a unei probleme, în speranța că, prin combinarea lor se va obține soluția optimă. Calea de obținere a acestor idei este aceea a stimulării creativității în cadrul grupului, într-o atmosferă lipsită de critică, neinhibitoare, rezultat al amânării momentului evaluării .

Brainstorming-ul se desfășoară în cadrul unui grup nu foarte mare (maxim 30 de persoane), de preferință eterogen din punct de vedere al pregătirii, sub coordonarea unui moderator, care îndeplinește rolul atât de animator cât și de mediator. Durata optimă este de 20–45 de minute.

Metoda Ciorchinului este un organizator grafic prin care se evidențiază într-o rețea conexiunile dintre ideile despre un subiect. Tehnica încurajează elevii să gândească liber și deschis, să-și organizeze cunoștințele, putând fi folosită atât ca metodă de predare-învățare cât și ca metodă de fixare.

Metoda Turul galeriei este o metodă de învățare prin cooperare ce îi încurajează pe elevi să-și exprime opiniile proprii. Produsele realizate de copii sunt expuse ca într-o galerie, prezentate și susținute de secretarul grupului, urmând să fie evaluate și discutate de către toți elevii, indiferent de grupul din care fac parte. Turul galeriei presupune evaluarea interactivă și profund formativă a produselor realizate de grupuri de elevi.

Metoda Philips 6 / 6 a fost elaborată de către profesorul de literatură J. Donald Philips (de unde provine și numele) care a testat-o la Universitatea din Michigan. Este similară brainstorming-ului și tehnicii 6/3/5, însă se individualizează prin limitarea discuției celor 6 participanți la 6 minute, acest fapt are ca scop intensificarea producției creative.

Jocul de rol reprezintă o metoda acțională, bazată pe simularea unor funcții, relații, activități, fenomene, sisteme, având ca scop formarea comportamentului uman pornind de la simularea interacțiunii ce definește o structură / relație /situație socială.

Explozia stelară (Starbursting) este o metodă nouă de dezvoltare a creativității, similară brainstorming-ului având ca scop obținerea a cât mai multe întrebări și astfel, cât mai multe conexiuni între concepte”. Este o modalitate de stimulare a creativității individuale și de grup. Organizată în grup, starbursting facilitează participarea întregului colectiv, stimulează crearea de

întrebări la întrebări.

„Modul de procedură este simplu: se scrie problema a cărei soluție trebuie descoperită pe o foaie, apoi se înșiră cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Un bun punct de plecare îl constituie cele de tipul: ce?, când?, cum?, de ce? – unele întrebări ducând la altele din ce în ce mai complexe care necesită o concentrare tot mai mare.”

Metode cu valențe interactive: metoda cadranelor, stiu/vreau să știu/am învățat, mozaicul, pălăriile gânditoare, cubul, organizatorii grafici, problematizarea, studiul de caz.

Metoda cadranelor este o modalitate de rezumare și sistematizare a unui conținut informațional solicitând participarea și implicarea elevilor în înțelegerea acestuia. Se trasează pe tablă/caiet două axe perpendicular, în așa fel încât să apară patru cadrane.

Metoda Știu/ Vreau să știu /Am învățat – este o metodă ce urmărește conștientizarea elevilor în legătură cu propria lor activitate de cunoaștere, respectiv stimularea abilităților metacognitive și a gândirii critice. Gândirea critică nu este o materie de studiu, ci un produs, este un nivel la care ajunge gândirea noastră în momentul în care gândim critic din obișnuință ca modalitate firească de interacțiune cu ideile și informațiile pe care le descoperim.

Metoda Mozaic este o metoda didactică ce presupune învățarea prin cooperare la nivelul unui grup și predarea achizițiilor dobândite de către fiecare membru al grupului unui alt grup.

Metoda pălăriilor gânditoare („thinking hats”) - această metodă contribuie la stimularea creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă.

Culoarea pălăriei este cea care definește rolul:

- ✓ pălăria albastră – clarifică
- ✓ pălăria albă – informează
- ✓ pălăria verde - generează ideile noi
- ✓ pălăria galbenă - aduce beneficii
- ✓ pălăria neagră - identifică greșelile
- ✓ pălăria roșie - spune ce simte despre...

Metoda cubului este folosită pentru a facilita explorarea unui subiect/situație din mai multe perspective, în vederea dezvoltării competențelor necesare unei abordări complexe și integratoare. Pe cele 6 fețe ale cubului se menționează sarcinile: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează. Clasa se împarte în 6 grupuri, care examinează tema conform cerinței înscrise pe fața

cubului alocată fiecărui grup. Prin brainstorming, elevii emit idei pe care le includ în tema respectivă, în paragrafe distincte. Fiecare grup prezintă oral în fața celorlalte grupuri concluziile la care au ajuns (materialul elaborat)

Organizatorul grafic este o metodă didactică ce presupune esențializarea unui material informativ care urmează să fie exprimat sau scris, prin schematizarea, sistematizarea și vizualizarea ideilor. Organizatorul grafic poate fi structurat pe diferite domenii: comparația, descrierea, structurarea pe secvențe, relația cauză-efect, detectarea problemei și găsirea soluției.

Problematizarea (metoda rezolvării de probleme) este considerată una dintre cele mai valoroase metode deoarece orientează gândirea școlărilor spre rezolvarea independentă de probleme. Utilizând metoda în discuție, profesorul pune pe școlar în situația de a căuta un răspuns pertinent, o soluție pentru problema cu care se confruntă. Punctul de pornire îl constituie crearea *situației – problemă*, care desemnează o situație contradictorie, conflictuală între experiența de cunoaștere anterioară și elementul de noutate cu care se confruntă școlarul.

Studiul de caz este o metodă de explorare directă dar și o metodă acțională constă în etalarea unor situații tipice, reprezentative pentru o clasă de fenomene, ale căror trăsături sunt cercetate.

Utilizarea metodelor interactive de predare - învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv - educativ, având un caracter activ - participativ și o reală valoare activ - formativă asupra personalității elevului.

Exemplu de aplicare a metodei explozia stelară:

Disciplina: „*Contabilitate generală*” – clasa a X-a, filiera tehnologică, profil Servicii.

Tema capitolului: „*Principiile și procedeele specifice metodei contabilității*”

Sarcina de lucru: *Contul de profit și pierdere, componentă a Situațiilor Financiare Anuale.*

CE?: Ce sunt cheltuielile?, Ce sunt veniturile ?

CINE?: Cine oferă o imagine fidelă a performanței entității?

UNDE?: Unde se raportează situațiile financiare?

CÂND?: Când se închid conturile de cheltuieli și de venituri? Când se întocmește Contul de profit și pierdere?

DE CE?: De ce se întocmește Contul de profit și pierdere?

”Sentimentul meu este că...”

Exemplu de aplicare a metodei pălăriilor gânditoare:

Disciplina: „*Contabilitate generală*” – clasa a X-a, filiera tehnologică, profil Servicii.

Tema capitolului: „*Principiile și procedeele specifice metodei contabilității*”

Sarcina de lucru: *Profesorul împarte clasa în șase grupe care vor avea sarcini precise de*

rezolvat oferind fiecărei grupe o „pălărie gânditoare” împreună cu fișa de lucru. Profesorul prezintă problema ce trebuie dezbătută: Folosind ca surse de informare cărți de specialitate, legislația în vigoare și internetul, stabiliți:

a) Care sunt formele de prezentare a Contul de profit și pierdere?

b) Care este diferența dintre modelul de prezentare a Contului de profit și pierdere după natura economică a tranzacțiilor și modelul de prezentare a Contului de profit și pierdere după funcțiile entității?

c) Ce model de prezentare a Contului de profit și pierdere adoptă în momentul de față țara noastră?

MODERATORUL - Echipa pălăriei albastre va oferi informații despre Contul de profit și pierdere.

La sfârșit, după ce toate pălăriile își vor spune părerea, va trage concluziile.

POVESTITORUL - Echipa purtătoare pălăriei albe va prezenta indicatorii ce se determină în funcție de natura rezultatului .

GÂNDITORUL - Echipa pălăriei verzi analizează Contul de profit și pierdere, ca sursă informațională în analiza performanței financiare a entității conomice.

CREATORUL - Echipa reprezentativă a acestei pălării va analiza modelele de prezentare a Contului de profit și pierdere.

PSIHOLOGUL - Purtând pălăria roșie, pot spune: ”Așa simt eu în legătură cu modelul de prezentare a Contului de profit și pierdere sub formă de listă”sau ”Intuiția îmi spune că...”

CRITICUL - Echipa acestei pălării va pune în balanță avantajele utilizării modelului de prezentare sub formă de listă în detrimentul utilizării formei tabelare a Contului de profit și pierdere.

Metodele de stimulare a creativității, pot fi definite ca un sistem de procedee specifice, polivalente, orientate spre dezvoltarea mentală a elevului, prin oferirea de oportunități pentru a încerca idei noi, modalități noi de gândire și de rezolvare a problemelor. Strategia pentru o predare creativă în școală reprezintă organizarea proiectivă a unei înlănțuirii de situații educaționale prin parcurgerea cărora elevul dobândește cunoștințe noi, priceperi, deprinderi și competențe. Încurajarea elevilor să învețe dincolo de a memora și a utiliza niveluri mai profunde de gândire și sprijinirea cadrelor didactice în aplicarea strategiilor de predare creativă sunt benefice atât cadrelor didactice cât și elevilor.

Metodologia interactivă țintește pe lângă realizarea obiectivelor de ordin cognitiv (stimularea proceselor cognitive superioare, dezvoltarea capacități de a lega cunoștințele între ele și de a crea rețele conceptuale, dezvoltarea inteligențelor multiple) și atingerea obiectivelor de ordin

socio-afectiv (dezvoltarea capacităților de comunicare, de dialogare intrapersonală și interpersonală, stimularea încrederii în sine, stimularea capacităților de reflectare asupra propriilor demersuri de învățare-metacogniția și asupra relațiilor interumane).

Bibliografie:

1. Cojocariu, M. V., *Teoria și metodologia instruirii*, Ed. EDP, București, 2008, p. 87, ISBN-973-30-2042-4
2. Cucos, C., *Pedagogie*, Ed. Polirom, 2002, p. 292, ISBN-973-681-063-1
3. Păcurari, O., *Strategii didactice inovative*, Editura Sigma, 2003, p. 89, ISBN-978-973-46-1815-6
4. Potolea, D. (coord.), *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Ed. Polirom, 2008, p. 144, ISBN-978-973-46-1815-6
5. Șoitu L.(coord.), *Strategii didactice centrate pe elev*, MEC, București, 2006, P.59, ISBN 973-7871-55-5

ABORDAREA TEXTULUI EPIC UTILIZÂND PLATFORMELE ȘI INSTRUMENTELE DIGITALE ON-LINE ÎN LECȚIA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. Dumitriu-Broștic Elena

Școala Gimnazială „Principesa Elena Bibescu” Bârlad, jud. Vaslui

Evoluția fără precedent a tehnologiilor în toate domeniile de activitate ale societății, inclusiv în pedagogie, reprezintă punctul de plecare spre un nouă metodologie de predare – învățare – evaluare. Dispozitivele digitale și Internetul au devenit instrumente indispensabile generației Z. Implementarea instrumentelor digitale și platformelor educaționale în procesul de învățare este de fapt o necesitate care are ca scop eficientizarea învățării și sporirea calității produselor și proceselor de învățare.

Pe fondul schimbării tehnologiei și al paradigmei învățării, precum și pe fondul tendinței de globalizare a educației preuniversitare și de eliminare a granițelor dintre elevi, noi perspective s-au deschis pentru procesul educațional preuniversitar. Astfel, acesta va fi completat cu produse și procese specifice societății cunoașterii bazate pe elemente inovative tehnologice (cloud computing, aplicații și baze de date distribuite, tehnologiile mobile) la fel ca și pe elemente inovative conceptuale, aplicabile (analiză și diseminare, platforme colaborative).

Profesorul actual este un practicant reflexiv, care nu se preocupă doar de ceea ce transmite, ci de cum transmite și se preocupă de antrenarea elevului în cadrul procesului, de transformarea acestuia din obiect asupra căruia se exercită actul educațional în participant activ și decizional al propriei reușite. După Alvin Toffler, „analfabetul secolului XXI va fi nu acel care nu poate citi sau scrie, ci acela, care nu poate să învețe, să se dezvețe și să reînvețe”.

Învățarea digitală nu numai că permite elevilor să acceseze tot mai multe informații, dar poate și să asigure informații adaptate nevoilor lor specifice. Posibilitatea de a ajuta fiecare elev să învețe, în cea mai eficientă manieră, este cel mai important beneficiu al învățării digitale.

Astfel supun atenției un model de bună practică privind procesul de predare- învățare-evaluare desfășurat în școala on-line:

Clasa a VII-a

Data: 23.02.2021

Disciplina: Limba și literatura română

Unitatea de învățare IV: Granițe între lumi. Textul narativ literar Textul literar suport: *Moara lui Călifar* de Gala Galaction.

Leția s-a desfășurat pe platforma Google Classroom, Google Meet integrând și platformele educaționale *Campusul Virtual al ISJ Vaslui* și *ASQ*. Au fost prezenți la activitate 20 de elevi ai clasei a VII-a, iar absenți doi elevi. Motivația alegerii acestui text: Din perspectivă educațională, lecția contribuie la consolidarea unor atitudini și deprinderi privind importanța lecturii în dezvoltarea competenței de comunicare. Din perspectivă instructivă, elevii își însușesc deprinderi și tehnici de lectură și se apropie de latura culturală a vieții, prin descoperirea temei fantasticului în literatură. Lecția dezvoltă gândirea critică, dând posibilitatea elevilor să interpreteze din diferite unghiuri tema textului narativ și faptul că naratorul devine și el o voce a comunității și a tradiției creștine, dorind să demonstreze, prin întâmplarea lui Stoicea, efectul negativ al asocierii cu diavolul.

Demersul didactic

Evocarea: Exercițiu de spargere a gheții – Elevii au discutat despre ce evenimente stranii, inexplicabile s-ar putea petrece într-o pădure, în timpul unei furtuni.

Exercițiu de discuție liberă: Elevilor li s-a cerut să spună ce au simțit atunci când au trăit ei înșiși o experiență bizară. S-a realizat un brainstorming pornind de la răspunsurile elevilor.

Organizatorul verbal: anunțarea subiectului și a obiectivelor lecției.

Realizarea sensului: După ce elevii au urmărit, în prealabil, două materiale video cu lectura textului- suport, făcută de Gala Galaction (<https://www.youtube.com/watch?v=Gd2B4REkx3A>) și un documentar despre biografia și activitatea literară a scriitorului (<https://www.youtube.com/watch?v=ghBh0E49ndk>) au interpretat semnificațiile textului *Moara lui Călifar* răspunzând la întrebările pe care aceștia le-au adresat unii altora:

1. Unde și când se petrece întâmplarea prezentată în textul dat?
2. Ce decizie ia tânărul Stoicea?
3. Ce se întâmplă în pădure cu tânărul? Indică elementul care te-a ajutat în formularea răspunsului.
4. Cine sunt personajele care iau parte la această întâmplare?
5. Ce a descoperit în final Stoicea?

Având la dispoziție manualul digital (<https://catalog.manualedigitaleart.ro/art/index.html#book/1>), elevii au descoperit acțiunea, timpul și spațiul în textul narativ literar, structura textului, cât și rolul fantasticului în conturarea temei textului. Am încercat să mă axeze în procesul didactic pe formarea competențelor de lectură și pe implicarea elevilor în învățare.

Explozia stelară: Clasa de elevi a fost împărțită în 4 echipe a câte 5 elevi. Aceștia au ales echipa în care au dorit să lucreze. S-a partajat whiteboard (<https://jamboard.google.com/viewer>), astfel încât echipele au notat în fiecare steluță de pe tabla albă, întrebări de bază pornind de la reperate: *Când? Unde? Cine? Ce? De ce?* Fiecare elev din echipă a formulat câte o întrebare. Au delimitat textul în fragmente logice. Au identificat cuvântul-cheie al fiecărui fragment și au formulat ideile principale corespunzătoare acestora. Au tehnoredactat pe tabla albă planul simplu de idei și l-au prezentat. Au discutat posibilele diferențe. Tema textului-suport o reprezintă pactul cu diavolul și felul în care dorința de înavuțire schimbă destinul protagonistului.

Descoperirea făcută de elevi a fost faptul că fantasticul se referă la un anumit gen de opere, în care într- un cadru verosimil se petrec evenimente ce nu se supun logicii obișnuite. Atât cititorul, cât și personajele au dubii, ezită între a da evenimentelor o explicație logică sau a le oferi o explicație supranaturală. Elevii au identificat, prin intermediul lecturii ghidate, cuvintele și grupurile de cuvinte prin care este marcat fantasticul în text.

Reflecția: Fiecare elev s-a logat pe contul său de pe Campusul Virtual al ISJ Vaslui. Au rezolvat individual un *Quiz* – „*Cât de bine ai înțeles textul narativ literar?*” încărcat/trimis de profesor în conturile lor. Elevii au primit feedback pe măsură ce au rezolvat, putând corecta răspunsurile ori de câte ori au greșit. (<http://nelpae.ro/elearning/main/>).

În această etapă a activității, elevii au folosit *Agenda cu notițe paralele* (anexă pe care profesorul a trimis-o în contul fiecărui elev cu o data anterioară desfășurării activității (<https://classroom.google.com/w/MTQ3MTQ0MzY2MTM0/t/all>), în care au asociat fiecărui citat din coloana stângă câte o trăsătură a textului narativ literar, au făcut observații pe care le-au notat.

Extensia: În ce alte texte literare ai întâlnit tema pactului cu diavolul? Precizează titlurile și autorii acestora și încearcă să-ți convingi colegii să citească unul dintre ele. Profesorul îi provoacă ca pentru ora următoare să rezolve un test (*Structura textului narativ literar. Fantasticul*), postat pe Classroom (<https://docs.google.com/forms/viewform>). De asemenea, au primit feedback imediat pentru că testul a fost concepută astfel încât să fie rezolvat ori de câte ori au dorit. Răspunsurile incorecte au apărut marcate în timpul rezolvării, astfel că elevii au putut corecta/îmbunătăți rezolvările inițiale. Elevii au aflat și în ce procent au rezolvat corect sarcinile de lucru.

Ce am intenționat? Să identifice trăsăturile textului narativ literar. Să alcătuiască enunțuri corecte din punct de vedere gramatical pentru a exprima diverse intenții comunicative. Să formuleze enunțuri în care se solicită scurte informații despre intențiile și despre propriile emoții în diverse situații de comunicare.

Ce am obținut? Formularea unor enunțuri în care se solicită scurte informații despre intențiile și despre propriile emoții în diverse situații de comunicare. Numirea trăsăturilor textului

narativ. Alcătuirea enunțurilor corecte din punct de vedere gramatical pentru a exprima diverse intenții comunicative.

Ce reacții au avut elevii (pozitive, negative)? Elevii au manifestat interes față de activitatea desfășurată. S-au implicat, au colaborat în cadrul echipei, au manifestat empatie față de colegii care prezintă dificultăți de învățare.

Ce feedback am oferit elevilor? Elevii vor rezolva *Fișa de lucru* concepută astfel încât răspunsurile incorecte sunt evidențiate determinând elevul să revină asupra rezolvărilor. Aprecieri verbale, observarea sistematică. Feedback evaluativ.

Nu este constructiv să îi arătăm elevului greșelile și, nici măcar să îl ajutăm să le repare, după ce am identificat cauzele lipsei de performanță (atribute ale consilierii), ci, ținând cont de istoria fiecăruia, să fim pro-activi, punând accent pe punctele tari și pe realizări, ajutându-l prin metoda socratică a întrebărilor să-și găsească răspunsuri la propriile lui întrebări. De pildă, unui elev etichetat ca nefiind bun la literatură îi folosește, poate, într-o măsură mai mică să îi spun cum scriu eu texte cu caracter literar (relație de tip mentoring) sau să îi analizez textele, subliniind greșelile pe care le face, îndreptându-le împreună (relație de tip consiliere), ci este mai important să îl însoțesc să își stabilească un obiectiv (cât de important este pentru el să fie bun la literatura, cum va ști că este bun la literatură, etc.), să pun lumină pe punctele lui tari (exemplu: exprimarea logică, pasiunea pentru lectură, etc.) și să îl însoțesc în descoperirea propriilor lui resurse pentru depășirea cadrului de referință setat intern (de pildă, „nu sunt bun la literatură”).

Astfel, profesorul-coach abordează calea pe care o deschidea în 1974 Tim Gallwey, definind coachingul, și anume „cea mai bună manieră de a ajuta pe cineva să devină un jucător mai bun nu este prin intermediul sugestiilor, ci prin punerea acelor întrebări care deschid calea învățării din experiența proprie”.

Ce aș fi putut face mai bine? Ce îmi propun pentru data următoare?

Concluzionând, profesorul ca practician reflexiv care situează elevul în centrul actului educațional este într-o permanentă adaptare, pune și dă jos măști, face un pas în spate din postura de expert, își analizează propriul act și își însoțește elevul în atingerea maximului de potențial și din postura de coach, aceea din care nu îi oferă soluții, ci îl încurajează să le găsească singur, nu-l întrebă „de ce?”, ci îl ajută să-și formuleze întrebările potrivite și relevante, stimulându-i inteligența în căutarea răspunsurilor, făcând astfel învățarea mai autentică. În activitatea de predare-învățare-evaluare desfășurată online, dezvoltarea competenței generale – utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise, se realizează și prin intermediul platformelor educaționale.

Bibliografie și Webografie:

1. Ceobanu, Ciprian; Cucos, Constantin; Istrate, Olimpus; Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Editura Polirom, Iași, 2020.
2. Foloștină, Ruxandra; Simion, Elena, *Învățarea digitală la copiii cu nevoi educaționale de suport*, Editura Universitară, București, 2020.
3. Kutscher, Martin L., *Copiii erei digitale: Efecte pozitive și negative ale accesului la tehnologie. Limite și cooperare*, Editura Univers, București, 2018.
4. <https://asq.ro/>
5. <https://classroom.google.com/all>
6. <https://digital.educated.ro/>
7. <https://formare.educated.ro/>
8. <https://iteach.ro/>
9. <https://livresq.com/ro/>
10. <https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/index.htm>

DIMENSIUNI INTERCULTURALE ALE EDUCAȚIEI EUROPENE

Prof. învă. preșcolar Dumitru Cristina
Grădinița Nr. 269, sector 5, București

Sistemul de educație și formare profesională (EFP) răspunde nevoilor economiei, dar, în același timp, le oferă cursanților competențe importante de care au nevoie pentru a se dezvolta pe plan personal și pentru a deveni cetățeni activi.

EFP contribuie la creșterea performanței întreprinderilor și a competitivității, sprijină cercetarea și inovarea și reprezintă un element central al politicii sociale și de ocupare a forței de muncă.

Sistemele EFP din Europa se pot baza pe o rețea bine dezvoltată de furnizori de educație și formare profesională. Aceste rețele sunt conduse cu implicarea partenerilor sociali, cum ar fi angajatorii și sindicatele, precum și în diferite organisme, cum ar fi camerele, comitetele și consiliile. Sistemele EFP se articulează în jurul educației și formării profesionale inițiale și continue.

Educația și formarea profesională inițială (EFP-I) se desfășoară, de obicei, la nivel secundar superior și la nivel post-secundar înainte de începerea vieții profesionale.

Are loc fie în mediul școlar (activitatea de învățare derulându-se în principal într-o sală de curs), fie într-un context profesional, de exemplu în centre de formare sau în întreprinderi. Totuși, acest lucru variază de la o țară la alta și depinde de sistemul național de educație și formare, precum și de structura economiei.

Educația și formarea profesională continuă (EFP-C) se desfășoară după ciclul inițial de educație și formare sau după intrarea pe piața muncii. Scopul său este să actualizeze cunoștințele și să contribuie la dobândirea de noi competențe, la reorientarea carierei și la dezvoltarea personală și profesională continuă.

EFP-C se realizează în cea mai mare parte în context profesional, activitatea de învățare derulându-se în principal la locul de muncă.

În medie, 50 % din tinerii europeni cu vârsta între 15 și 19 ani participă la EFP-I (la nivel secundar superior). Totuși, media UE maschează diferențe geografice semnificative, rata de participare variind de la sub 15 % la peste 70 %.

"...educația trebuie să prevină utilizările oarbe ale noilor tehnologii informatice în

comunicare, să împiedice înstrăinarea omului, să lupte contra dorinței de divertisment permanent, contra fricii nejustificate față de noile tehnologii informatice în comunicare, să prevină diminuarea spiritului creativ.” G. de Landsheere.

Dezvoltarea exponențială cunoscută de TIC în ultimii ani a condus la înregistrarea unei adevărate revoluții în domeniul instruirii asistate de calculator (IAC). Pe fondul schimbării tehnologiei și al paradigmei învățării, precum și pe fondul tendinței de globalizare a educației preuniversitare și de eliminare a granițelor dintre elevi, noi perspective s-au deschis pentru procesul educațional preuniversitar. Astfel, acesta va fi completat cu produse și procese specifice societății cunoașterii bazate pe elemente inovative tehnologice (cloud computing, aplicații și baze de date distribuite, tehnologiile mobile) la fel ca și pe elemente inovative conceptuale, aplicabile (analiză și diseminare, platforme colaborative, web 2.0, web 3.0 și derivate ale noțiunii).

Modelul comunicării unidirecționale, în care profesorul transmitea informație în cea mai mare parte a timpului, iar elevul participa pasiv la propria-i formare, nu mai reprezintă cheia de succes a unui învățământ de calitate. În mediul educațional 2.0, elevul este încurajat să participe și să comunice cu cel care îl învață. Mai mult decât atât, utilizarea tehnologiilor web 2.0 face posibilă personalizarea procesului didactic. Educația este livrată în funcție de interesele specifice ale fiecărui elev, fapt ce conduce automat la eficientizarea învățării și, implicit, la prevenirea abandonului școlar prin creșterea interesului elevilor față de actul educațional.

Disciplinele de tehnologia informației și a comunicațiilor vin în sprijinul celorlalte discipline, ele fiind cele dezvoltă competențele digitale ale elevilor, competențe atât de necesare în digitalizarea procesului de învățământ, precum și în formarea personală și profesională a elevilor. În sprijinul acestei afirmații, voi prezenta câteva platforme utilă în activitatea de predare – învățare - evaluare: Un exemplu de platformă web 2.0 ce permite utilizatorilor să încarce cu ușurință fotografii, clipuri video, texte, audio, oferind posibilitatea creării unui mediu unic online, interactiv îl reprezintă platforma Glogster. Aceasta poate fi accesată <http://edu.glogster.com> și reprezintă: Un mediu digital creativ pentru profesori și elevi, cu scopul de a-i ajuta pe elevi în procesul învățării și de a face acest lucru într-un mod mai distractiv; O interfață simplă și ușor de conceput pentru a introduce elevilor conceptele de bază; } O serie de mecanisme de lucru în echipă pentru a permite utilizatorilor să publice și să le împărtășească altora propriile creați; } Un valoros instrument de învățare în care pot fi integrate mai multe discipline de bază, inclusiv matematica, știință, istorie, tehnologie, artă, fotografie, muzică etc.; } Un instrument care favorizează dezvoltarea abilităților elevilor, înregistrând progrese la diferite niveluri; }

O platformă de învățare virtuală, digitală adresată tuturor indiferent de vârstă, sex, nivel de pregătire, tip al școlii, locație etc Kahoot! este o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și

tehnologie educațională, accesibilă la adresa <https://kahoot.com/>. Lansat în martie 2013 în Norvegia, Kahoot! este acum folosită de peste 50 milioane de oameni din 180 de țări. A fost proiectat pentru a fi accesibil la clasă și alte medii de învățământ din întreaga lume. Platforma este utilă pentru a implica elevii în concursuri pe diferite teme, la orice disciplină sau pentru a consolida/evalua noțiunile dobândite la clasă. Pentru aceasta se pot folosi testele existente pe platformă sau fiecare utilizator are posibilitatea să își creeze propriile teste. Participarea elevilor se face cu ajutorul unui dispozitiv conectat la Internet: computer, telefon, tabletă etc. necesar pentru a selecta răspunsul/răspunsurile corecte. Conectarea la test se face prin introducerea de către elevi a codului PIN furnizat profesorul care l-a propus. În stabilirea câștigătorului contează corectitudinea răspunsului și rapiditatea cu care s-a răspuns. Expeditions: aplicația pentru excursii virtuale la clasă Google Expeditions este o platformă dezvoltată de Google care oferă profesorilor posibilitatea să ducă elevii și studenții în excursii virtuale în diverse locuri din lume, de la muzee, excursii subacvatice și chiar explorări în spațiu, totul prin integrarea de conținut de tip VR (realitate virtuală) în curricula existentă pentru diverse discipline (de ex. științe, istorie, artă, literatură și limbi străine și multe altele). Peste 1 milion de elevi și studenți din 11 țări folosesc Google Expeditions în timp ce 83% dintre profesori consideră că realitatea virtuală poate avea un efect pozitiv asupra elevilor. Aplicația pentru educație Expeditions oferă o serie de colecții de panorame de realitate virtuală 360° și imagini 3D însoțite de detalii, puncte de interes și întrebări care le fac ușor de integrat în curricula școlară. Google consideră realitatea virtuală un instrument digital care are puterea să transforme și să inoveze predarea și învățarea și de aceea lucrează împreună cu parteneri de prestigiu la crearea de conținut educațional personalizat pentru platforma Expeditions (de exemplu muzeele partenere Google Cultural Institute, inclusiv din România).

Google Cultural Institute Explorează colecții de artă și cultură din peste 1000 de muzee din toată lumea, inclusiv din România; YouTobe Edu Descoperă, vizionează și distribuie videoclipuri educaționale utile pentru predare; Khan Academy Una dintre cele mai cunoscute platforme de învățare digitală din lume GO-LAB Laboratoare de știință online: astronomie, fizică, geografie, biologie și matematică;

Space Awareness Explorează spațiul cu resurse educative, articole, jocuri și interviuri în 11 limbi; Hour of Code Sărbătoriți Ora de programare, activități pentru elevi și resurse pentru profesori; World Education Games Cea mai mare competiție de jocuri educaționale din lume; Platforma educațională mykoolio.com se bazează pe o tehnică de predare modernă. Aceasta diferă foarte mult de cea clasică, fiind sub forma unor jocuri educative interactive unde consolidarea cunoștințelor constituie un rol foarte important, iar evaluarea se realizează într-o manieră atractivă și adaptată nevoilor elevilor.

Prin această nouă metodă, copilul nu mai este doar simplu ascultător al lecțiilor, el poate lua parte la procesul de predare. De asemenea, are și posibilitatea de a reveni la anumite informații ori de câte ori dorește și poate selecta exact ceea ce consideră el că trebuie să aprofundeze.

Calitatea în educație desemnează un complex de principii și practici ce traversează întregul mediu educațional, în totalitatea componentelor sale, orientat spre obținerea de rezultate superioare, raportate la standarde și spre satisfacerea nevoilor și așteptărilor beneficiarilor educației. Pentru a defini o școală de calitate trebuie să parcurgem totul: climatul școlar, mediul fizic, curriculum-ul, relațiile dintre profesori, elevi și comunitate etc. Indicatori ai școlii de calitate apar în fiecare lecție, material auxiliar, activitate metodică, întâlnire cu părinții, aspect al unei recreații, discuție în cancelarie între cadrele didactice, întâlnire între director și autoritățile locale; pot fi observați în procesul de organizare a unui consiliu profesoral sau în orice discuție informală între profesori și elevi pe holurile școlii. În felul acesta, o ”școală de calitate” vizează un ansamblu de factori, nu doar o lecție, un program, o clasă sau un profesor.

Calitatea educației reprezintă ansamblul caracteristicilor unui furnizor și ale programului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor și standardele de calitate. (Legea calității). În perspectiva acestei definiții există o latură subiectivă („așteptările beneficiarilor” care diferă de la o unitate de învățământ la alta), precum și una obiectivă („standardele de calitate” care sunt aceleași atât pentru unitățile de învățământ de stat, cât și pentru cele din mediul privat). Nevoia înțelegerii unitare a calității educației a apărut din faptul că „nu există, încă, un concept unitar al calității, acesta fiind judecat în funcție de valorile promovate în societate și la nivelul organizației școlare, politicile și strategiile educaționale existente la nivel național, regional și local, situația existentă, definită de factorii contextuali și situaționali, evoluția conceptului de “calitate”.

Bibliografie:

1. <http://edu.glogster.com>
2. <https://kahoot.com>
3. <https://www.eduapps.ro/resurse-educationale>
4. <https://www.mykoolio.com>
5. [EU policy in the field of vocational education and training | Educație și formare \(europa.eu\)](#)

STRATEGII DIDACTICE ÎN MEDIUL ON-LINE

Dumitru Simona-Maria

Liceul Tehnologic “Malaxa” Zărnești, jud. Brașov

Tabloul actual al metodelor de învățământ se caracterizează printr-o mare diversitate și printr-o tendință continuă de diversificare. Astfel, metodele clasice numite și "tradiționale" continuă să rămână în actualitate și să fie larg folosite în prezent. Noile metode, numite și "moderne", nu le-au înlocuit pe cele clasice, ci s-au adăugat acestora în diferite combinații dintre clasic și modern.

Platformele educaționale online facilitează comunicarea în timp real între profesor și elevii săi. Activitatea didactică este o activitate complexă, cu forme de comunicare multimodale, cu feedback necesar și autoreglare în timp real.

Strategii didactice utilizate la clasă:

Instrucțiunile să fie furnizate într-o locație și la o oră constante cât mai explicit:

Având în vedere că profesorul nu se află fizic în clasă cu elevii, instrucțiunile acestuia trebuie să funcționeze foarte bine respectiv, să fie furnizate într-o locație și la o oră constante, să fie ușor de găsit și explicite. Profesorul trebuie să stabilească lecțiile astfel încât elevii să știe unde găsesc instrucțiunile de fiecare dată pentru a îndeplini sarcinile transmise și pentru a fi eficienți.

Conținutul predat să fie simplificat și predat într-un ritm mai lent:

Instruirea online nu este adecvată pentru acoperirea unor mari cantități de conținut, așa că este bine să alegem să predăm cele mai importante cunoștințe, într-un ritm mai lent iar conținutul să fie simplificat.

Este util să ne punem întrebări cheie cum ar fi:

- Cum pot capta cel mai bine atenția elevilor? Cum pot reține elevii mai ușor anumite lucruri? Ce cunoștințe sunt esențiale? Ce îi motivează pe elevi să învețe?
- Ce capacități și competențe au nevoie să acumuleze elevii ?
- Prin utilizarea uneltelor non – digitale, putem ajuta elevii să aplice cunoștințele teoretice în practică? Spre exemplu, elevii care vor să devină ospătari pot învăța să utilizeze ustensilele și materiile prime din bucătăria proprie pentru a îndeplini anumite sarcini, cum ar fi realizarea unui preparat culinar pe bază de rețetă, pe care o trimit apoi sub formă de fotografie.

Instrucțiunile pot fi oferite în mai multe moduri:

Instrucțiunile privind realizarea sarcinilor de lucru pot fi furnizate atât în scris dar și cu ajutorul unui video astfel încât acestea să îi ajute pe elevi să înțeleagă mai bine tema dată și modalitatea de rezolvare a sarcinilor ce le revin. Structurarea și ordonarea instrucțiunilor contribuie la îndeplinirea obiectivelor lecției care urmează a fi predată. Astfel, la tema “Conceperea produsului turistic”, am prezentat tipologia produselor turistice și etapele care se parcurg pentru alcătuirea unui produs turistic.

Suplimentar le-am oferit instrucțiuni elevilor prin intermediul unui material video în care se specifică detaliat etapele realizării produsului turistic.

Exemplu de activitate didactică:

Prin intermediul întâlnirilor online sincron, elevii pot prezenta colegilor produsul muncii lor:

În cadrul unei activități privind alimentația sănătoasă versus alimentația nesănătoasă, elevii au vizionat materiale video privind tema dată și au avut loc discuții despre ce înseamnă pentru fiecare stil de viață sănătos/nesănătos.

Deasemenea s-a desfășurat un concurs culinar în care elevii au avut de realizat un preparat culinar - desert la alegere.

Scopul activităților desfășurate a fost de a conștientiza importanța alimentației sănătoase/nesănătoase și impactul acesteia asupra sănătății organismului uman.

În cadrul concursului culinar, elevii au răspuns pozitiv provocării lansate de profesor de a găti ceva delicios. După ce au realizat un desert la alegere și au demonstrat că se descurcă foarte bine în bucătărie elevii au prezentat on-line produsul muncii lor. Elevii care nu au gătit au avut ocazia de a juriza preparatele realizate de colegii lor.

Chiar dacă activitatea nu s-a desfășurat într-un laborator gastronomic, ci în mediu virtual elevii s-au simțit bine în cadrul activităților desfășurate iar cei care au realizat preparatele culinare au primit aprecierile tuturor pentru munca depusă.

Strategii didactice bazate pe cercetarea realității adaptate pentru mediu virtual – online:

În activitatea didactică se pot utiliza diverse jocuri de gândire – gamestorming sau protocoale inspirate din business în care elevii pot adopta pe rând roluri de clienți, acționari sau manageri. La disciplinele Marketing și Politici de Marketing, studiate de viitorii tehnicieni în turism se pretează foarte bine aceste strategii didactice care plac elevilor, le dezvoltă gândirea critică, spiritul de echipă în vederea însușirii fixării și verificării cunoștințelor deținute.

Metoda experimentală este o metodă de cercetare integrală utilizată pentru a demonstra anumite comportamente sau fenomene. În cadrul lecției despre „Urmărirea și satisfacerea nevoilor clientului” printr-un joc de rol în mediul online a fost simulat un dialog între un client și un ospătar profesionist/ neprofesionist. Elevii au avut sarcina de a studia atât comportamentul clientului și cât și al ospătarului în cele două situații date.

Metoda demonstrației intuitive poate fi utilizată în însușirea noilor cunoștințe, în fixarea, sistematizarea și verificarea acestora astfel:

- demonstrarea cu ajutorul mijloacelor audio- vizuale și informatice –elevii au vizionat filme didactice, prezentări PowerPoint care să evidențieze foarte bine maniera de desfășurare a activității turistice în unități de cazare, unități de alimentație, agenții de turism etc.

- demonstrarea cu ajutorul exemplelor – datorită caracterului aplicativ al disciplinelor de specialitate se pot utiliza la clasă exemple din viața reală cu trimiteri la economia de piață.

Practicile tradiționale de notare trebuie să cedeze locul feedback-ului:

Am pus accent pe feedback-ul formativ oferit de elevii care lucrează la teme și sarcini de lucru pentru a observa unde se pot aduce îmbunătățiri activității didactice.

De asemenea am pus la dispoziția părinților o cale prin care ei îmi pot furniza feedback asupra îndatoririlor ce le revin. Oferirea informațiilor într-o manieră concisă contribuie la obținerea unui feedback eficient profesor-elev sau profesor-părinte.

Evaluările sumative sub formă de creație:

În învățarea online, o modalitate eficientă prin care poți să îi evaluezi pe elevi este să le soliciți acestora să creeze lucruri cum ar fi materiale video, interviuri audio, prezentări PowerPoint etc.

În lecția „Combinarea componentelor produsului turistic”, am adresat elevilor o serie de întrebări pentru a descrie etapele de concepere a unui produs turistic:

- Ce este un produs turistic?
- Ce destinații putem alege pentru un produs turistic ?
- Ce mijloace de transport pot fi utilizate la conceperea unui produs turistic?
- Unde se pot caza turiștii?
- Unde pot lua masa turiștii?
- Ce alte servicii pot fi oferite turiștilor?

În urma răspunsurilor primite, am definit produsul turistic ca o sumă de elemente componente combinate într-o manieră care să satisfacă cerințele clienților.

De asemenea am oferit exemple desprinse din viața cotidiană pentru a se putea face analogii pentru problemele discutate în lecție. Astfel la tema “Comercializarea și promovarea

produselor turistice” am prezentat exemple, din mass media privind modalitățile de comercializare și promovare a produselor turistice.

Dialogul deschis între profesor și elevi este benefic pentru antrenarea elevilor în descoperirea de noi informații, utilizarea de aplicații ale cunoștințelor învățate în vederea elaborării unor concluzii.

Învățarea în mediul fizic nu diferă în totalitate de învățarea online. Astfel într-o activitate didactică de calitate indiferent de mediul în care se desfășoară trebuie să existe o comunicare clară și consistentă cu ritualuri și rutine explicite și constante utilizând strategii didactice adecvate nevoilor elevilor.

Transformările profunde ce se petrec în societatea contemporană impun instituției școlare noi exigențe de pregătire a tinerelor generații. Asumându-și responsabilitățile de formare a cetățenilor, școala se vede nevoită să se adapteze mereu, prin proiecte curriculare novatoare, rapidelor schimbări economice și sociale, care influențează hotărâtor concepția privind rolul sistemului de învățământ. Ideea pregătirii indivizilor în concordanță cu cerințele societății în care trăiesc, deosebit de importantă în pedagogia modernă, conduce la inițierea unor demersuri instructiv-educative apte să răspundă exigențelor formative de moment, dar și de perspectivă.

Bibliografie

1. BURJA Vasile, BURJA Camelia, VOICULESCU Florea, VOICULESCU Elisabeta, DIDACTICA ȘTIINȚELOR ECONOMICE, Ed. Irecson, București 2006
2. DRUȚĂ Elena, *METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR ECONOMICE*, Ed. ASE, București, 2000
3. OROIAN Maria, GHEREȘ Marinela, *ECONOMIA ȘI MANAGEMENTUL TURISMULUI*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2013
4. STĂNCIULESCU Gabriela, *TEHNOLOGIA TURISMULUI*, Ed. Niculescu, 2016

APLICAȚII INTERACTIVE ÎN ȘCOALA ONLINE

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof.înv.primar Epure Ioana

Școala Gimnazială Cristian, Cristian, jud. Sibiu

Prof.înv.primar Toma Iuliana- Maria

Școala Gimnazială Cristian, Cristian, jud. Sibiu

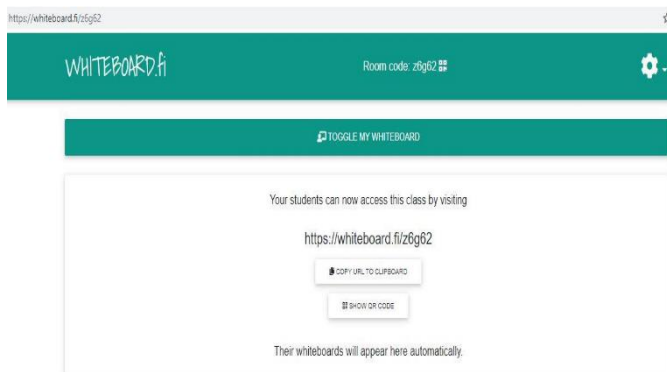
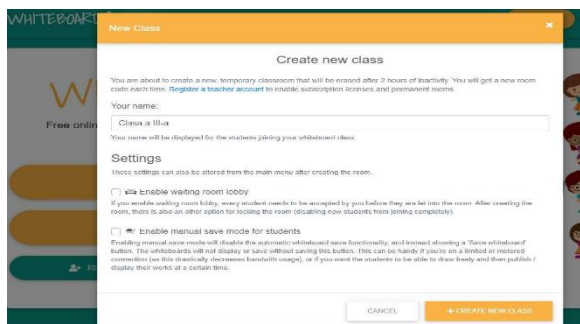
Școala online a reprezentat o provocare pentru profesori și elevi, deoarece întregul proces didactic a trebuit adaptat unor cerințe educative cu totul noi. Astfel, activitățile realizate fizic la școală, s-au transpus în online, utilizând diverse platforme și aplicații pentru cele trei procese esențiale predare-învățare-evaluare. Școala noastră a utilizat în cadrul orelor online aplicațiile G-suite, platforma Classroom și Școala365, fiecare elev având un cont de gmail.

În continuare vom prezenta ca exemple de bune practici aplicațiile interactive utilizate de noi în cadrul orelor online sincron, dar și asincron și care au reprezentat un mijloc eficient în activitatea noastră.

1. Aplicația Whiteboard.fi – <https://whiteboard.fi/>

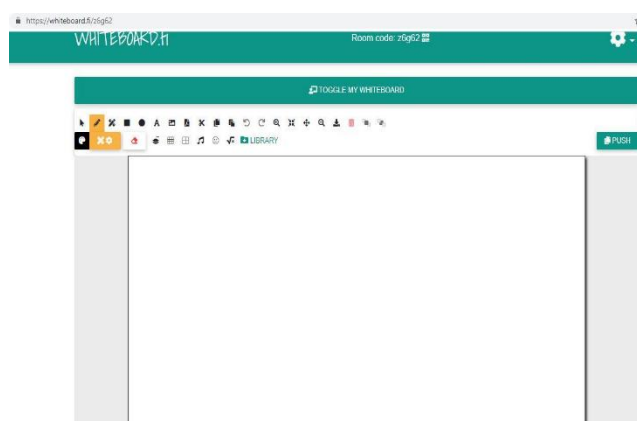
Este o aplicație foarte utilă în activitatea online, deoarece permite cadrului didactic să vadă ce lucrează fiecare elev. Există și o variantă gratuită (cea utilizată de noi) care îți permite să postezi elevilor exerciții și să vezi în timp real cum le rezolvă. Poți seta un fundal specific orelor de matematică – pătrățele, română – liniaturi diferite, la muzică – portativ și poți desena figuri și corpuri geometrice, poți atașa chiar tu poze diverse pe toată suprafața tablei. Aplicația se poate utiliza cu ajutorul motorului de căutare Google Chrome. Pentru a crea clasa trebuie să accesezi link-ul, să apeși un buton portocaliu +NewClass.

Acolo vei introduce numele tău sau al clasei și vei apăsa butonul +Create New Class. Ți se va genera automat un link pe care îl elevii îl vor primi în chat-ul din aplicația Meet (această variantă de conferință am utilizat-o noi). Elevii vor accesa link-ul și li se va deschide o fereastră unde trebuie să îți scrie numele, apoi vor apăsa butonul portocaliu Join Whiteboard Class. Automat cadrul didactic va vedea tăblița elevului.

După ce am transmis link-ul, am apăsat pe bara verde unde scrie Toggle My Whiteboard și astfel se poate vedea tabla ta în partea de sus, iar în jos tăblițele elevilor (student whiteboards).

Există situații în care dacă lângă numele elevului apare un chip gri tăiat cu o line oblică înseamnă ca acesta nu este conectat. El nu utilizează tabla și nici nu vede ce se postează. În acest caz, elevul trebuie să se reconecteze. După ce se scrie pe tablă exercițiile adresate elevilor trebuie să apăsăm butonul Push și apoi Push to students current page only. Derulând în jos se observă exercițiile postate pe tăblițele lor.

Ca să deschidem mai multe tăblițe apăsăm pe Students de pe fundalul verde sub tabla profesorului. Lângă tabla existentă se va mai deschide una nouă. Când schimbi tăblițele nu uităm să apăsăm butonul Push. Mai ai opțiunea să nu le pui pe tăbliță exercițiile deci nu apeși Push ci le poți spune elevilor să apese bara verde pe care scrie Toggle teacher whiteboard.

Cu galben e selectată tabla vizibilă elevilor iar cele cu simbolul gri - un ochi tăiat, nu sunt vizibile elevilor. La final puteți salva tăblițele apăsând pe roțița gri de sus apoi Save all whiteboards as PDF. Nu uita să selectezi caseta Include teacher whiteboard pentru a salva și tăblița ta nu doar ale elevilor.

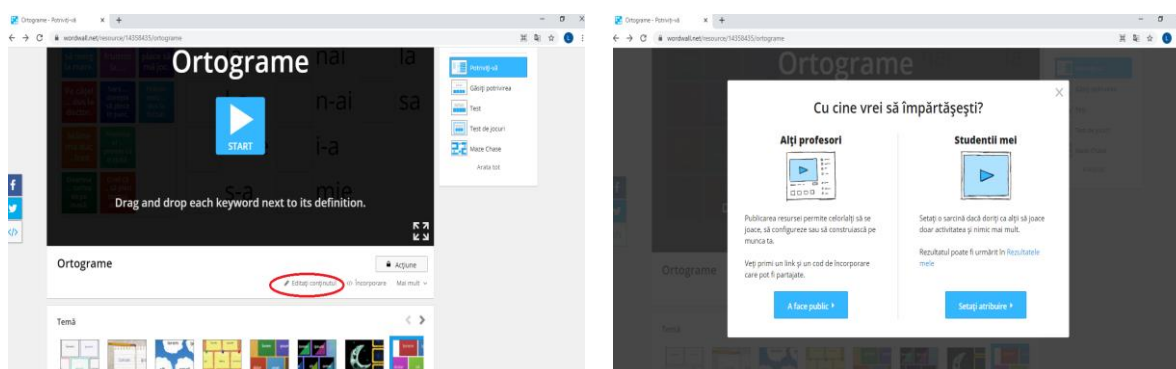
Fiecare tăbliță are în partea de sus o bară de instrumente, de unde elevii pot să selecteze cu ce vor să scrie (creion, stilou, pix, pensulă), culoarea cu care vor să scrie, guma de șters, săgeata pentru a selecta ceva. La finalul activității se apasă pe o iconiță sub formă de roată zimțată și se

selectează Close room, rotiță utilizată și la salvarea tăblițelor.

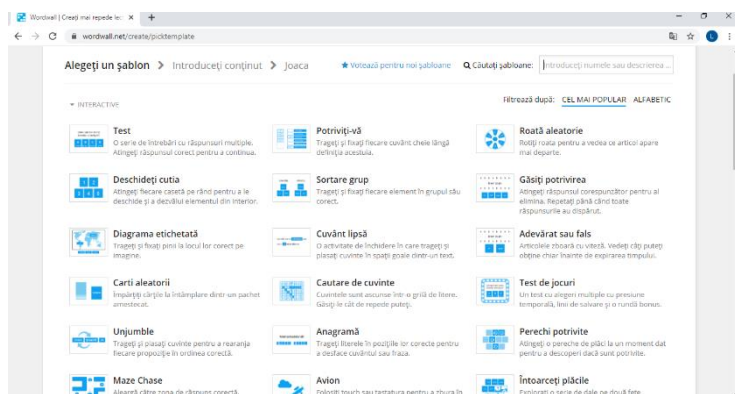
2. Aplicația Wordwall - <https://wordwall.net/>.

Această aplicație este preferata copiilor, deoarece se găsesc și se pot genera jocuri educative pentru toate materiile și toate clasele. Aplicația presupune crearea unui cont utilizând o adresa de mail. Noi am utilizat-o pe cea creată de școală. Este o aplicație gratuită și se poate și achiziționa pentru a crea un număr nelimitate de resurse. Apăsând butonul cu lupa sau Comunitate poți căuta exerciții, clase, materii. Este suficient să scrii de exemplu înmulțirea și îți se vor afișa toate activitățile specifice acestei teme. După ce ai apăsat editează și ai terminat editările/modificările, sau ai ales din dreapta dacă dorești alt șablon de le comutare șablon și ai apăsat pe butonul terminat, activitatea trebuie să vă apară în activitățile mele. Dați click pe ea apoi apăsați partajează(se găsește sub joc). Se va deschide o fereastră cu un link pe care îl partajăm elevilor în chat sau îl postăm pe platformă sub formă de temă.

Dacă ai găsit o resursă și vrei să o personalizezi, poți apăsa butonul editează conținutul și vei putea să modifice jocul pentru a-l adapta la clasă, iar rezultatele elevilor le poți vedea la secțiunea rezultatele mele.

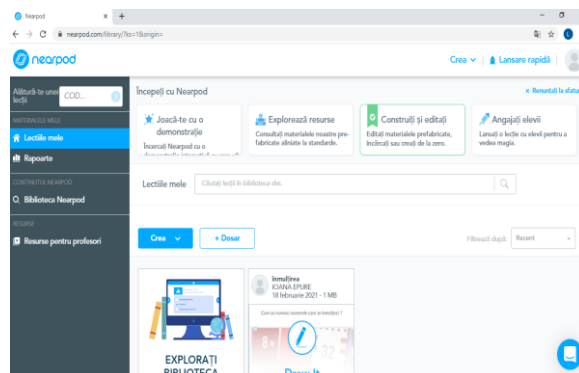
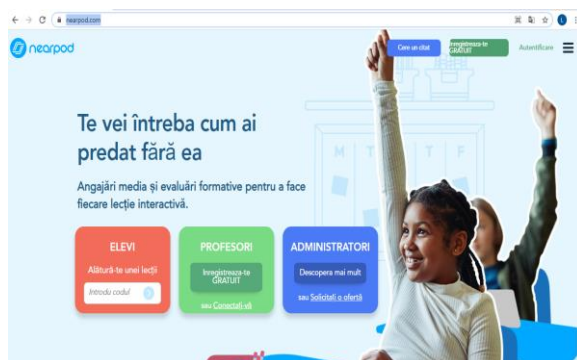
Puteți să vă alegeți teme ca: roată aleatorie, potrivire, deschide cutia, adevărat sau fals, găsiți potrivirea, cărți aleatorii, perechi potrivite, careu, sparge alunița, atinge balonul potrivit, ordinea rangului, bandă și câte și mai câte teme, care pot transforma orice joc într-unul diferit.

Copiilor le place enorm această aplicație și poate fi și un bun mijloc de evaluare, deoarece după cum spuneam mai sus, se pot vedea la secțiunea rezultatele mele, rezultatele copiilor.

3. Aplicația NearPod- <https://nearpod.com/>.

NearPod este o altă platformă foarte interesantă, care permite realizarea unor lecții interactive de e-learning, care pot fi difuzate prin intermediul internetului și a creat folosind nu numai fișiere PowerPoint, ci și filme, activități interactive și multe altele. NearPod oferă o mulțime de sugestii de conținut, care vă pot ajuta să creați lecții interactive prin încorporarea de conținut puternic, cum ar fi excursii interactive. Puteți încărca, de asemenea, propriile videoclipuri. În mod similar, puteți încărca template-uri PowerPoint, aduce conținut prin intermediul site-ului, imagini prin intermediul Google, sondaje, teste și includ excursii interactive. De asemenea, puteți ușor pentru elevii să fie în măsură să urmeze lecții pe dispozitive mobile prin difuzarea lecție on-line. Elevii se pot alătura prin adăugarea unui cod care va fi furnizat de a împărtăși cu ei. Foarte important este faptul că elevii nu au nevoie de cont pentru a utiliza NearPod.

EDUCAȚIA NON-FORMALĂ ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIETII

Prof. Etem Șeniz

Școala Gimnazială „Lucian Grigorescu” Medgidia, jud. Constanța

În România educația curentă de stat se confruntă cu probleme și crize ceea ce face ca încrederea în educația formală și în sistemul de educație în general, să scadă de la an la an. Dintre cele mai multe probleme se disting cele de *tipul abandonului școlar, a violenței în școală, a plecării copiilor, tinerilor în vest* și altele asemănătoare, toate acestea arătând o lipsă fundamentală a sistemului de educație în privința înțelegerii atât a nevoilor naturale de educație a copiilor și tinerilor, cât și a nevoilor de caracteristici educate de sistem necesare pieței.

Marea reformă a sistemelor de educație constă în umanizarea educației, în centrarea pe nevoile speciale individualizate ale copiilor, în emanciparea naturii umane, în orientarea către practic și aplicativ în egală măsură cu prospectiv și teoretic. Acest tip de educație conține majoritatea influențelor educative, care au loc înafara clasei, acestea sunt activități extradidactice sau prin activități opționale sau facultative. Are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ. Acțiunile educative, care sunt plasate în cadrul acestui tip de educație, sunt flexibile, și vin în întâmpinarea diferitor interese, particular pentru fiecare persoană.

Educația nonformală vine atunci ca o soluție ce deschide calea către cultivarea sensibilității, a creativității, a abilităților mentale, a abilităților de comunicare, de lucru în grup, a discuțiilor și dezbaterilor, a proiectelor și realizărilor practice, a aplicării și a validării rezultatelor și a altor direcții, axată pe formarea de oameni plenari cu personalități morale, echilibrate și umane. Aceste caracteristici facilitează dezvoltarea complexă a personalității incluzând performanțele mentale, de orice tip (intelectuale, artistice, etc) dar și a performanțelor sportive, deci, o minte sănătoasă într-un corp sănătos, animat de un suflet nobil și își are începuturile încă din timpul fondării educației. O caracteristică nouă apărută la acest tip de educație, este rolul de mijlocitor pentru cei care nu au acces la educația formală, și anume cei: săraci, retrași, analfabeți, persoane cu handicap.

Educația nonformală cuprinde ansamblul activităților și acțiunilor care se realizează într-un cadru instituționalizat, constituindu-se ca „o punte între cunoștințele asimilate în timpul lecțiilor și informațiile acumulate nonformal” (Vaideanu 1998 ap Oprea)

Obiectivele educației nonformale sunt:

- lărgirea și completarea orizontului de cultura îmbogățind cunoștințele din anumite domenii
- crearea condițiilor pentru desăvârșirea profesionala
- alfabetizarea grupurilor sociale defavorizate
- sa contribuie la recreerea și destinderea participanților precum și la petrecerea organizata a timpului liber
- asigurarea cadrului de exersare și cultivare a diferitelor inclinații, aptitudini, capacități.

Evaluarea educației nonformale este observată prin diferite activități ca: cercuri specializate, olimpiade școlare, concursuri, care sunt întemeiate de instituțiile școlare, organizații ale tineretului, organizații părintești, etc.

Pedagogii de specialitate au un rol secundar, de moderatori sau coordonatori ai acestor activități cum ar fi: *emisiunile radio și televiziune*, care sunt create anume pentru elevi și au un nivel ridicat al cunoștințelor; *ziarele și revistele școlare*, la care participă foarte mult elevii, dar oricum sunt coordonați de pedagogi. *Învățarea limbilor străine, cursurile de calculator, artele marțiale, teatrul, arta fotografică, pictura* sunt doar câteva din activitățile recreative pe care copiii și tinerii le pot accesa în cadrul unor centre educaționale, altele decât Școala.

Educația copiilor și tinerilor prin intermediul activităților extra-școlare organizate în instituții specializate reprezintă o componentă complementară dezvoltării și instruirii în cadrul Școlii. Școala este cadrul instituțional în care tânăra generație își formează și cultivă caracterele, valorile și aptitudinile. O extensie a Școlii, nu mai puțin importantă, este și activitatea desfășurată la nivelul *Cluburilor, Palatelor copiilor* și altor forme de organizare din aceeași categorie.

Palatele și Cluburile copiilor reprezintă forma de învățământ preuniversitar în care se realizează educația non-formală a copiilor. Aici se pot înscrie toți copiii, indiferent de condiția materială, de criterii etnice sau religioase. Foarte solicitate sunt *cercurile de muzică vocală și instrumentală, cercurile de teatru, teatru de revistă, cercurile de dans modern, clasic și popular, fotocineclub-urile, cercurile de artă plastică, de informatică, de cultură și civilizație străină (engleză, franceză, germană etc.), cercurile de gimnastică.*

Programa acestor cercuri se încearcă, pe cât posibil, să nu se suprapună cu programa școlară, evitându-se paralelismul. Palatele și cluburile copiilor sunt instituții de învățământ în care se desfășoară activități instructiv educative specifice, prin care se aprofundează și se completează cunoștințe, se dezvolta aptitudini potrivit vocației și opțiunii copiilor, se organizează petrecerea

timpului liber prin programe educative monitorizate de specialiști.

Dascălii au datoria să încurajeze copiii spre a se înscrie la aceste cercuri deoarece participarea la cât mai multe cursuri, competiții și jocuri îi ajută să se dezvolte atât fizic cât și intelectual. Practic, acești copii au șansa de a cunoaște alți copii, de a lega noi prietenii. Obiectivul esențial al activităților extra-școlare desfășurate în cadrul cluburilor constă în descoperirea înclinațiilor native ale copiilor, monitorizarea atentă a progresului școlărilor și încurajarea talentelor.

Cluburile și Palatele copiilor permit elevilor să desfășoare activități recreative, dar cu scop vădit educațional. Pe de altă parte, pentru părinți, cluburile destinate copiilor reprezintă un loc sigur în care își pot lăsa copilul, în deplină siguranță, având certitudinea că este supravegheat și îndrumat.

Activitățile din cluburile copiilor se desfășoară atât pe durata anului școlar cât și în vacanțele școlare. Activitățile în general sunt structurate pe grupe. Aceste grupe pot fi de inițiere, de avansați și de performanță iar activitățile se desfășoară timp de cel puțin 2 ore săptămânal. Fiecare grupă își desfășoară activitatea pe baza unui proiect de activitate cu o structură bine definită. Aceasta include oferta educațională a activității, documente curriculare aprobate la nivelul instituției, modalități de monitorizare a ofertei educaționale și a performanțelor educaționale și, nu în ultimul rând, un proiect de buget pe termen mediu și lung în vederea realizării unei activități didactice performante.

Sunt multe școli în momentul actual care dezvoltă metodologii și filosofii educaționale informale, non-formale și chiar formale, care conduc implicit la formarea armonioasă a copiilor, la dezvoltarea economică, la un mediu social plăcut, permisiv, la un mediu natural curat și sănătos și la un mediu politic calificat, competent, responsabil și orientat către binele public. Pentru a corecta defectele multiple ale sistemului de educație formală este util să cunoaștem în detaliu filosofia școlilor non-formale și informale și tipurile de metodologii utilizate cum ar fi: metodologia feedback-ului; metodologia Frenet; metodologia Montessori; metodologia Valdorf; metodologia Feuerstein; metodologia Renzulli; metodologia Step by Step, toate acestea și altele sunt în curentul Gifted Education.

Educația informală deschide calea bazelor de date în care se poate naviga în căutarea unor informații ce converg pe domeniile de pasiune ale elevilor. Creditele transferabile, programele de “enrichment” și de aprofundare deschid ferestre către noi orizonturi ce pot pasiona, motiva și dezvoltă încrederea în sine a elevilor, în timp ce educația formală bazată pe memorare brută, are ca mândrie a performanței formarea unei culturi generale. Acest termen a ajuns însă din păcate la noi expresia unei culturi cu cunoștințe de specialitate deseori perimate, ce nu mai sunt actuale în cea mai mare parte a sa, consumând mulți ani din viața elevilor cu eforturi ce nu-i duc la utilitatea

practic-aplicativă necesară vieții de absolvent.

Cultura generală nu poate fi un obiectiv ci un mijloc pentru adevăratul obiectiv care este formarea personalității la nivel maxim de potențial pe care-i permite natura proprie.

Soluțiile tehnice pentru rezolvarea problemelor din educație sunt valabile pe o arie foarte largă de aplicare deoarece și problemele sunt aceleași pretutindeni. Acest lucru a fost dovedit în toată lumea, poate fi dovedit și la noi. Educația non-formală și informală funcționează cu succes împreună cu educația formală în toată lumea, ce-i drept cu multă pregătire pedagogică și cu multe investiții în educație, dar și cu uriașe beneficii economice și sociale.

Bibliografie

1. *Iucu, R. – Managementul și gestiunea clasei de elevi, Iași, Editura Polirom, 2003*
2. *Jinga I. – Conducerea învățământului. Manual de management educațional, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993*
3. *Jinga, I. – Managementul grupului educat, în volumul Educația și viața cotidiană, Editura Didactică și Pedagogică R. A., 2005*
4. *Joița, Elena – Profesorul – manager. Roluri. Metodologie. Editura Polirom, Iași, 2001*
5. *Păun, E. - Școala – abordare sociopedagogică, Iași, Editura Polirom, 1999*
6. *Stoica, C. – Conflictul interpersonal, Iași, Editura Polirom, 2004*

CALITATEA ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. preșcolar Filip Gabriela
G.P.P. „Lumea Copiilor” Topoloveni, jud. Argeș
Prof. înv. preșcolar Ciucu Gabriela
G.P.P. „Lumea Copiilor” Topoloveni, jud. Argeș

”Perfecțiunea, o stare imaginară a calității care se deosebește de cea existentă printr-un element cunoscut ca excelența, un atribut al criticului”

Ambrose Bierce

Calitatea în educație desemnează un complex de principii și practici ce traversează întregul mediu educațional, în totalitatea componentelor sale, orientat spre obținerea de rezultate superioare, raportate la standarde și spre satisfacerea nevoilor și așteptărilor beneficiarilor educației. Pentru a defini o școală de calitate trebuie să parcurgem totul: climatul școlar, mediul fizic, curriculum-ul, relațiile dintre profesori, elevi și comunitate etc. Indicatori ai școlii de calitate apar în fiecare lecție, material auxiliar, activitate metodică, întâlnire cu părinții, aspect al unei recreații, discuție în cancelarie între cadrele didactice, întâlnire între director și autoritățile locale; pot fi observați în procesul de organizare a unui consiliu profesoral sau în orice discuție informală între profesori și elevi pe holurile școlii.

În felul acesta, o ”școală de calitate” vizează un ansamblu de factori, nu doar o lecție, un program, o clasă sau un profesor. În acest spirit, modulul introduce o abordare a calității în educație pornind de la implementarea cercului calității la nivelul procesului didactic, ca primă verigă de asigurare a acesteia. Dar calitatea procesului didactic este doar o verigă prin care asigurăm calitatea educației. Modul în care aceasta se integrează în oferta educațională a școlii reprezintă cheia succesului.

Parcurgând cercul calității, vă invităm să reflectați apoi la măsurile de îmbunătățire care conduc la dezvoltare individuală și organizațională, facilitând legătura între ceea ce în mod concret cadrele didactice fac și standarde, indicatori, documente care reprezintă repere de analiză și evaluare și nu scop în sine. Calitatea educației reprezintă ansamblul caracteristicilor unui furnizor și ale programului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor și standardele de

calitate. (Legea calității). În perspectiva acestei definiții există o latură subiectivă („așteptările beneficiarilor” care diferă de la o unitate de învățământ la alta), precum și una obiectivă („standardele de calitate” care sunt aceleași atât pentru unitățile de învățământ de stat, cât și pentru cele din mediul privat).

Nevoia înțelegerii unitare a calității educației a apărut din faptul că „nu există, încă, un concept unitar al calității, acesta fiind judecat în funcție de valorile promovate în societate și la nivelul organizației școlare, politicile și strategiile educaționale existente la nivel național, regional și local, situația existentă, definită de factorii contextuali și situaționali, evoluția conceptului de “calitate”.

Formarea personalității umane, ca proces complex de devenire și formare, nu se poate realiza decât strâns legată de activitatea de educație și învățare. Știința este preocupată de evoluția personalității umane, de dimensiunea individuală și socială a învățării, de condițiile în care se produce învățarea și căile de optimizare a învățării.

În „Dicționarul de termeni pedagogici” de Cristea, S., (1998), menționa că învățarea este activitatea proiectată de cadrul didactic, pentru a determina schimbări comportamentale la nivelul personalității preșcolarului, elevului, studentului, prin valorificarea capacității acestora de dobândire a cunoștințelor, a deprinderilor, a strategiilor și a atitudinilor cognitive. În abordarea unei activități atât de complexe, definițiile învățării ating toate o coardă comună, Sălvăstru, D., (2008) notă că pentru a vorbi despre învățare, trebuie să avem în vedere, îndeplinirea următoarelor condiții:

- a. să exercite o schimbare în comportament;
- b. schimbarea să fie rezultat al experienței;
- c. schimbarea să fie durabilă.

Activitatea de învățare se circumscrie procesului de formare și dezvoltare a personalității pe baza interacțiunilor omului cu mediul, ceea ce implică în același timp, interacțiune și complementaritate între pedagogic și psihologic.

OBIECTIVE

- stabilirea relațiilor între predare, instruire, învățare și evaluare;
- identificarea componentelor de bază ale procesului de învățământ;
- structurarea unor factori determinanți și favorizanți ai eficienței învățării și, respectiv, ai predării.

O definiție sintetică a procesului de învățământ o realizează “Dicționarul de pedagogie”, potrivit căruia procesul de învățământ reprezintă “educația instituționalizată privită în desfășurarea ei”. [4, p. 372].

Procesul de învățământ are caracter *bilateral*, deoarece, în esență, implică doi actori fundamentali: *profesorul*, care este responsabil de organizarea, conducerea, îndrumarea, consilierea elevilor și asigură predarea, instruirea, educarea și evaluarea etc.; *elevul*, care este responsabil de învățare, de autoevaluare etc.

Procesul de învățământ este un proces *interactiv*: agenții implicați în acest proces interacționează, existând permanent așteptări, solicitări și răspunsuri, rezolvări de probleme individuale sau colective etc., se creează, totodată, situații de învățare; se provoacă conflicte cognitive, se problematizează etc. Pornind de la aceste definiții și concepte înțelegem că în spatele procesului de educație găsim o risipă de energie intelectuală a cadrului didactic, dar și un câștig: acela de a reuși să ”domolească flacăra”. În aceeași măsură și de partea discipolului existând un câștig: chipul copilului “construit” în bună măsură de educator, cu scopul de a-l transforma, potrivit cu aspirațiile sale. Învățarea reprezintă o activitate menită să schimbe comportamentul copilului, să-l ajute să asimileze informații, și să se adapteze la mediu. Se presupune asimilarea cunoștințelor, abilităților, formarea capacității de adaptare, preluarea de informații și prelucrarea lor, aplicare în practică și evaluarea performanțelor proprii

Educația constituie o activitate socială, permanentă de influențare a omului esențial fiind caracterul intențional, conștient, cu o finalitate clară și precisă a formării individului. Ea este o activitate socială exercitată conștient și organizată de societate, în primul rând, prin instituții și persoane specializate prin îmbinarea influențelor pozitive cu efortul propriu. Socializarea nu este reductibilă la educație, ea fiind un proces mai amplu ce se realizează și în afară de educație prin influențe formale sau informale.

În timp ce socializarea este un proces în care tot ceea ce este înăscut se asimilează prin învățare, educația este conduită conștientă a acestui proces de învățare.

În interacțiunile multiple și permanente cu ambianța socială copilul dobândește treptat, bogăția de comportamente umane și își definește atributele ce îl vor caracteriza pe el și pe generația sa. Societatea contemporană cere foarte mult fiecăruia și anume capacități de acțiune eficiente, moduri noi de comunicare, abilități de gândire, reglaje superioare, volum mare de cunoștințe. Că urmare este necesar să se mărească numărul de abilități și comportamente ce se însușesc ușor în prima și a doua copilărie care este mai repede parcursă, mai ales dacă și transformările organice se produc în ritm mai accelerat.

Strâns legat de cele prezentate anterior este elanul specific copilului, cu care se angajează în joc și învățare și care este un factor foarte important al eficienței acestor activități. ”Copilăria se definește ca o mișcare spre înainte, ca o plecare spre orizonturi multiple ...că o îndrăzneală” - (J. Château)

Copiii nu au orgoliile adulților ,sunt dispuși să-i urmeze, să li se subordoneze, să se lase conduși de aceștia că să învețe mai mult, să poată mai mult. La această se adaugă o sete de cunoaștere și curiozitate remarcabile ,care-l fac pe copil să fie atent la tot ce-l înconjoară, să pună nenumărate întrebări adultului și apoi să caute el însuși răspunsuri.

Locul copilăriei în procesul devenirii ființei umane este definit și de marea plasticitate a structurilor sale psihocomportamentale ,care-I asigura o remarcabilă adaptare. Adultul este pândit de rutină ,copilul este ferit de ea și este mereu deschis la nou și poate, astfel, să depășească în viitor chiar modelele oferite de adult. Varietatea în conținut și formă a activităților cu copiii răspunde pe deplin acestor disponibilități ale lor ,îi pregătește mai bine pentru cerințele de schimbare ale societății actuale și ale celei viitoare.

Bibliografie

1. Josan, Simona, „*Lecții de management și calitatea educației*”, „Tribuna învățământului” nr.649, 2005
2. *Metodica activității instructive-educative în grădinița de copii*, Editura Gh. Cartu Alexandru, 2009
3. *Metodă proiectelor la vârste timpurii*, 2002, 2005, București, Ed. Miniped
4. *Perspective interdisciplinare în învățământul românesc* (studii de specialitate), Botoșani, 2004

ROLUL INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN ÎMBUNĂTĂȘIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC

Prof. învăț. preșcolar Firă Cristina Alina

Grădinița P.P. Floare albastră Craiova, jud. Dolj

Prof. învăț. preșcolar Alboiu Daniela Hermina

Grădinița P.P. Floare albastră Craiova, jud. Dolj

Începând cu 11 martie 2020, ca urmare a deciziei Ministerului Educației și Cercetării de a suspenda cursurile față-în-față, sistemul de învățământ a fost nevoit să se reorienteze către practici noi de comunicare și de cooperare prin care să asigure continuitatea învățării și funcționarea organizațională.

Măsurile instituite prin starea de urgență ne impun maniere diferite, câteodată inedite, de a fi și a acționa. Adulți și copii deopotrivă sunt în situația de a descoperi noi moduri de conectare socială și de continuare a activităților profesionale, sociale, culturale, ludice și de petrecere a timpului liber; în acest sens, utilizarea noilor tehnologii a luat o amploare de neimaginat în urmă cu câteva luni.

Toate aceste elemente au, cu siguranță, o zonă de evoluție și dezvoltare socială importantă, dar faptul că totul s-a întâmplat brusc „peste noapte” a pus societatea în fața unei provocări de o magnitudine pe care nu am mai întâlnit-o până în prezent.

Învățarea, ca proces activ și constructiv, are un caracter situativ, contextual. Această manieră de cunoaștere are efecte pe termen lung, este activă și conduce la o învățare în contexte multiple, determinând formarea unei legături strânse cu practica, în efortul de operaționalizare a cunoștințelor teoretice.

Tehnologia digitală a facilitat în bună măsură continuarea unor activități didactice la distanță, în perioada suspendării cursurilor.

De o foarte mare importanță pentru copiii preșcolari sunt primele noțiuni pe care aceștia și le însușesc și, mai ales, calitatea acestora. Procesul de învățare devine mai plăcut și mai interesant prin intermediul calculatorului.

Știm că jocul este principala formă de organizare a procesului educativ din învățământul preprimar, iar utilizarea calculatorului nu este pentru copii decât un alt mod de a învăța jucându-se. Calculatorul face parte din spațiul socio-cultural al copilului alături de cărți, reviste, ziare, afișe,

firme luminoase; toate acestea „bombardează” spațial vizual al copilului, îi influențează limbajul și comunicarea non-verbală, îl pun în situația de a găsi rapid soluții, de a se orienta și adapta la o lume în care informația circulă rapid, iar schimbarea este accelerată.

Este cunoscut faptul că unul dintre obiectivele importante ale activității din grădiniță este pregătirea copiilor pentru școală, cu multitudinea de aspecte pe care le îmbracă: motivațional, afectiv, intelectual, acțional, fizic, ea este completată alături de celelalte forme de organizare și prin activități comune, complementare, individuale în care utilizăm calculatorul ca mijloc de învățământ integrat în cadrul acestor activități.

Folosit cu îndemânare și fără exces, calculatorul, a devenit un mijloc prin care s-a îmbunătățit simțitor eficiența unor activități folosite în vederea pregătirii preșcolariilor pentru școală. Principalele aspecte ce vizează trecerea spre învățarea școlară, sunt legate de realizarea obiectivelor privind educarea limbajului și a comunicării orale (cu aspectele fonetic, lexical și gramatical) precum și educarea comunicării scrise prin pregătirea pentru scris-citit alături de cunoștințele matematice și cele de cunoaștere a mediului, am considerat că mai ales în cadrul acestor activități este necesară integrarea calculatorului.

EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Utilizăm calculatorul în toate etapele activității zilnice: activități comune, jocuri și activități alese, activități complementare, dimineața sau după-amiază.

De exemplu,: Soft-ul educational ”EDU- PERIPEȚIILE LUI CHIȚ”- GRUPA MIJLOCIE

În cadrul lecției interactive ”Viața printre flori”,utilizată cu prilejul parcurgerii temei anuale ”Când, cum și de ce se întâmplă?”- subtema ”Gâzele istețe” preșcolarii vor face cunoștință cu niște personaje foarte drăguțe: Șoricelul– Chiț, Veverița – Vivi, Albina – Zumzi, etc..

Chiț și Vivi au pornit spre grădiniță, iar pe drum, șoricelul aude zumzet de albine și intră în stup ca să ”împrumute” puțină miere. Albinuța Zumzi se ia după el, dar intervine veverița care îi explică șoricelului că albinelor nu le place să fie deranjate și mai ales, să li se ia mierea. Copiii primesc sarcini de rezolvat:

-Recunoaște insectele!

În cadrul acestui joc copiii aud denumirea unor insecte (furnica, albina, fluturașul, greierașul, buburuza) și trebuie să dea click pe imaginea corespunzătoare.

-Prinde cu plasa insecta numită!

Pe ecran apare un copil cu o plasă în mână, iar insecte diferite se deplasează prin fața copilului. El trebuie să arunce plasa (printr-un click), dacă prin fața lui trece insecta numită de personajele din joc.

Fiecare dintre ei va rezolva sarcini, sub îndrumarea educatoarei.

Softurile educaționale au conținuturi educative care oferă preșcolărilor informații într-un mod interactiv și foarte plăcut, ajutându-i să se familiarizeze cu noțiuni noi sau să își consolideze cunoștințe pe care le aveau deja, într-o mică sau mai mare măsură.

Pe perioada predării on line activitatea didactică a fost realizată pe grup închis de facebook, unde cadrele didactice au postat materiale didactice realizate personal sau preluate de pe internet, melodii, jocuri de mișcare și filmulețe cu conținut educativ adaptat temei abordate de pe youtube sau diferite grupuri specific activităților din grădiniță, au creat jocuri interactive pe diverse platforme ca: wordwall.net, liveworksheets.com, jigsawplanet.com, ș.a.

După traversarea acestei perioade atipice, când preșcolarii au fost nevoiți să se apropie mai mult de instrumentele digitale, am constatat următoarele:

□ atunci când lucrează cu calculatorul, tableta, etc., interesul și implicarea copilului este neîntreruptă;

□ prin conținutul oferit de soft se stimulează fantezia, inventivitatea, rapiditatea luării deciziilor, reflexele;

□ gândirea copiilor câștigă în profunzime și rapiditate;

□ copilul învață în ritm propriu, fără emoții și perturbări ale comportamentului;

□ rezultatele și progresele obținute beneficiază de o apreciere obiectivă;

□ softurile sprijină și facilitează activitățile de învățare;

□ procesul de învățare devine dinamic, intuitiv și participativ;

În concluzie, nu trebuie să ne mai întrebăm dacă instruirea se îmbunătățește prin utilizarea calculatorului în învățare, ci cum pot fi utilizate mai bine calitățile unice ale acestuia: interactivitatea, precizia, capacitatea de a oferi reprezentări multiple și dinamice ale fenomenelor și, mai ales, faptul că pot interacționa cu fiecare copil în parte.

În esență, metoda instruirii cu ajutorul instrumentelor digitale oferă accesul comod și eficient la informațiile și cunoștințele cele mai noi, este o metodă nouă și eficientă de predare, învățare și evaluare a cunoștințelor, instruire și formare permanentă.

Fără a pleda pentru folosirea exagerată a timpului pe care îl petrece copilul în grădiniță în fața computerului, nu putem să nu remarcăm faptul că „a doua alfabetizare” trebuie să înceapă de la vârstele timpurii, copilul societății noastre trebuie să se înscrie în tendința generală spre învățarea permanentă și educatoarele sunt primii dascăli care pedalând pe legătura afectivă în relația educat-educator pot să atingă acele resorturi ale personalității copiilor care să-i „poarte” din lumea jocului, ca activitate specifică acestei vârste, spre cea a jocului prin care copilul nu numai că dobândește cunoștințe, dar și „învață să învețe”.

Bibliografie și siteografie:

1. <http://www.isj.gl.edu.ro/RED/PRESCOLAR/NOIEMBRIE/2020/auxiliarecurriculare/GhiddebunepRACTICICompetenecheieprinjocurivirtuale.pdf>
2. M. Lespezeanu „*Curriculum centrat pe competente*”- Galati - „Tradițional și modern în învățământul preșcolar” –O metodică a activităților instructiv-educative, Ed. S. C. Omfal Esențial S.R.L.,București, 2007;
3. Constantin Cucuș, Cătălin Glava, Vicențiu Labăr, Ion-Ovidiu Pânișoară, Doru Ștefănescu, Simona Velea, ș.a. ”*Școala online elemente pentru inovarea educației- Raport de cercetare evaluativă*”, București, Mai 2020.

STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE ȘI ROLUL LOR ÎN EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

Prof. Foaarcea Maria

Școala Gimnazială „George Marinescu” Drăganu, jud. Argeș

Prof. Ion Daniela

Școala Gimnazială „George Marinescu” Drăganu, jud. Argeș

Tranziția de la o cultură a modernității, din perspectiva căreia cadrele didactice „își exercită mai mult puterea decât autoritatea” la o cultură postmodernă ale cărei valori, principii, idei se află încă în plin proces de coagulare, a început deja. O schimbare de optică, de strategii și practici educaționale devine condiție a asigurării calității în educație. Aplicată în științele educației, concepția constructivistă propune „schimbarea paradigmei educaționale, de la transmiterea de tip behaviorist a cunoașterii la abordarea cunoașterii într-un proces de comunicare și cooperare, în care elevul are un rol activ”. Centrarea pe cel care învață, pe nevoile, pe interesele și aspirațiile sale, pe subiectivitatea sa, impune o reconsiderare a competențelor necesare pentru exercitarea profesiei didactice, respectiv a standardelor specifice acesteia. Valorizând elevii, aplicând principiile pedagogiei diferențierii și ale constructivismului pedagogic, educatorul trebuie să își proiecteze strategia didactică astfel încât de intervenția sa formativă să beneficieze fiecare elev, iar învățarea să devină un proces constructiv. În organizarea și implementarea demersului lui strategic, cadrul didactic trebuie să pornească de la următoarele idei cu valoare de principii aplicative:

- deplasarea accentului dinspre activitatea de predare spre cea de învățare, centrată pe elev;
- reconsiderarea rolului profesorului ca organizator și facilitator al procesului de învățare în care sunt implicați elevii săi;
- conștientizarea elevilor cu privire la necesitatea implicării lor în procesul propriei formări;
- încurajarea și stimularea participării active a elevilor în planificarea și gestionarea propriului parcurs școlar;
- diferențierea demersurilor didactice în raport cu diferitele stiluri de învățare practicate de către elevi.

Strategia didactică reprezintă un concept caracterizat de o pluralitate semantică. Pentru a

demonstra această afirmație, propunem spre analiză un scurt inventar definițional. Strategia didactică este:

- Un ansamblu de acțiuni și operații de predare-învățare în mod deliberat structurate sau programate, orientate în direcția atingerii, în condiții de maximă eficacitate a obiectivelor prestabilite.

- Ansamblul mijloacelor puse în lucru pentru a atinge scopul fixat începând de la organizarea materială și alegerea suporturilor până la determinarea sarcinii de învățare și a condițiilor de realizare. Toate acestea vor depinde de obiectivele propuse a fi atinse și de fazele formării trăite de subiect.

- O acțiune decompozabilă într-o suită de decizii-operații, fiecare decizie asigurând trecerea la secvența următoare pe baza valorificării informațiilor dobândite în etapa anterioară. În acest sens, strategia devine un model de acțiune, care acceptă in ab initio posibilitatea schimbării tipurilor de operații și succesiunea lor.

- Un grup de două sau mai multe metode și procedee integrate într-o structură operațională, angajată la nivelul activității de predare-învățare-evaluare, pentru realizarea obiectivelor pedagogice generale, specifice și concrete ale acesteia, la parametri de calitate superioară.

Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între elevi care, organizați în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite. Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaționale, ci pe rolurile de organizator, facilitator și mediator al activităților de învățare.

Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunțând la vechile practici educaționale rigide și uniforme, el devine organizator al unui mediu de învățare adaptat particularităților și nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învățării și dezvoltarea competențelor. Proiectând și realizând activități de predare-învățare-evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic oferă elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le confrunța cu cele ale colegilor, de a-și dezvolta competențele metacognitive.

Pentru a asigura dezvoltarea și valorificarea resurselor lor cognitive, afective și acționale, pentru a-i „instrumenta” în vederea adaptării și inserției optime în mediul socio-profesional, este esențială construirea unor strategii didactice bazate pe acțiune, aplicare, cercetare, experimentare. Astfel, li se va crea elevilor ocazia de a practica o învățare de calitate, de a realiza achiziții durabile, susceptibile de a fi utilizate și transferate în diverse contexte instrucționale și nu numai. Beneficiind

de o îndrumare competentă, având suportul unor profesori care îi respectă și sunt interesați continuu de ameliorarea nivelului lor de achiziții și competențe, elevii vor avea posibilitatea să realizeze obiectivele învățării și să finalizeze cu succes această activitate. În plus, și șansele lor de reușită socială vor spori considerabil.

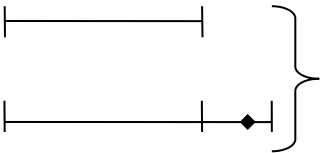
Percepția cadrului didactic asupra elevilor suportă deci transformări radicale: imaginea elevului – receptor pasiv de informații, de cunoștințe „prefabricate” este înlocuită cu imaginea elevului activ, motivat să practice o învățare autentică, să-și formeze competențe specifice de procesare a informațiilor, de generare de noi cunoștințe, de aplicare a acestora în diferite contexte etc.

Strategia se înscrie în demersul de optimizare a instruirii, fiind un mod funcțional de gestionare a resurselor instrucționale în vederea atingerii criteriilor de eficiență și eficacitate ale procesului.

În cele ce urmează, voi prezenta modul în care am utilizat o serie de metode didactice moderne în scopul activizării elevilor în cadrul procesului de predare-învățare*evaluare.

Metoda cadranelor este un organizator grafic al informațiilor dintr-un conținut dat, pe baza a patru criterii, câte unul pentru fiecare cadran. Este ușor aplicată în momentele de conexiune inversă sau retenție, dat fiind și faptul că răspunsurile trebuie oferite în formă cât mai scurtă, mai sintetizată.

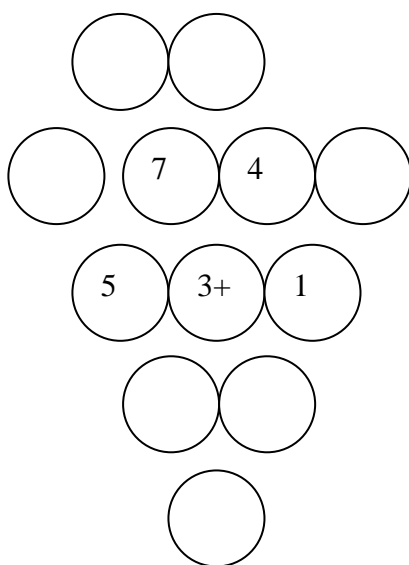
Aplicație:

<p>La o librărie s-au încasat într-o zi, 987 lei pentru caiete și cărți. Pentru caiete s-au încasat mai mult cu 47 lei. Cât au costat cărțile? Dar caietele?</p>		<p>II</p>
<p>II</p> <p>1. Care este suma cele două părți, fiecare egală cu încasările pe cărți?</p> <p>$987 \text{ lei} - 47 \text{ lei} = 940 \text{ lei}$</p> <p>2. Câți lei costă cărțile?</p> <p>$940 \text{ lei} : 2 = 470 \text{ lei}$</p> <p>3. câți lei costă caietele?</p> <p>$470 \text{ lei} + 47 \text{ lei} = 517 \text{ lei}$</p>	<p>Răspuns:</p> <p>470 lei cărțile</p> <p>517 lei caietele</p>	<p>IV</p>

Metoda ciorchinului este folosită individual sau în grup și constă în evidențierea de către elevi a legăturilor dintre idei, pe baza găsirii altor sensuri ale acestora și a relevării unor noi asociații de idei. Are o multitudine de efecte formative:

- la nivel cognitiv:
 - stimulează valorificarea cunoștințelor și convingerilor personale;
 - captează atenția elevilor;
 - dezvoltă gândirea liberă;
 - stimulează creativitatea.
- la nivel atitudinal:
 - stimulează o atmosferă de emulație între participanți;
 - stimulează motivația elevilor pentru a participa la activitate;
 - contribuie la formarea capacității de autocunoaștere și
 - autoevaluare, prin comparația cu ceilalți participanți.

Aplicație: Scrieți rezultatul operațiilor

Cvintetul este o poezioară de cinci versuri prin care se rezumă un conținut de idei.

Activitatea se poate desfășura individual, în perechi sau în echipă.

Structura cvintetului:

- primul vers este un singur cuvânt-cheie (substantiv);
- al doilea vers este format din două adjective care descriu ceva;
- al treilea vers este format din trei verbe (de obicei la gerunziu);
- al patrulea vers este format din patru cuvinte și exprimă păreri, sentimente față de subiectul în cauză;

- al cincilea vers este un cuvânt care exprimă esența problemei;

Exemplu: „Condeiele lui Vodă”, după Boris Crăciun

Țăranii
Pricepuți, viteji,
Muncind, iubind, luptând,
Țăranii își iubesc patria.
Patrioți.

Metoda cubului este folosită când se dorește explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective oferind elevilor posibilitatea dezvoltării competențelor complexe și integratoare.

Etape:

- se realizează un cub care are fețele numerotate de la 1 la 6;
- se anunță subiectul pus în studiu;
- se împarte clasa în 6 grupe care examinează tema din perspectiva cerinței de pe una din fețele cubului;

Aspecte concrete din desfășurarea unei lecții la clasa a III-a.

Disciplina: Limba și literatura română

Subiectul: „Legenda ghiocelului”, de Eugen Jianu

Completarea „**ciorchinelui**” - în urma discuțiilor în grup, elevii realizează ciorchinele, cu gânduri sugerate de cuvântul ghiocel.

Procedeul cubului: activitate pe 6 grupe

Grupul 1 descrie (formă, culoare) ghiocelul;

Grupul 2 compară vorbele blânde ale ghiocelului cu exprimarea dură a Iernii;

Grupul 3 înlocuiește cuvintele *firav*, *blânde*, *s-a supărat*, din enunțurile date, cu altele cu același înțeles, folosite în text;

Grupul 4 selectează pronumele personal din ultimul alineat al textului și le analizează;

Grupul 5 argumentează de ce ghiocelul este vestitorul primăverii;

Grupul 6 argumentează de ce textul are titlul „Legenda ghiocelului”.

Bibliografie:

1. Cucuș, C. Teoria și metodologia evaluării, Editura Polirom, Iași, 2008
2. Joița, E.. Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă, E.D.P. București, 2007

PREDAREA ONLINE DE LA TEORIE LA PRACTICĂ.

Fometescu Olivia

Liceul Energetic Tg Jiu, jud. Gorj

Trăim în era informației atât în viața obișnuită cât și în domeniul educației, perioadă cunoscută și ca era digitală, este o perioadă din istoria omenirii caracterizată prin trecerea de la producția industrială la cea computerizată, schimbând semnificativ modul în care oamenii interacționează între ei, dar și cu instituțiile publice și entitățile economice.

Dacă acum mai bine de un an învățământul la distanță părea o realitate îndepărtată, acum este ceea ce face parte din modul nostru de acțiune, progresul care s-a făcut într-un an pe această direcție pare remarcabil. Putem spune cu certitudine, faptul că toți au fost luați prin surprindere, în special cadrele didactice, deoarece au trebuit ca în decurs de câteva luni să se adapteze noului sistem de predare, care în mod normal, ar fi părut ceva ireal. Pentru a-i susține și ajuta, multe entități au elaborat cursuri prin care au instruit cadrele didactice în ceea ce privește modul cum să folosească tehnologia pentru a-și structura informația care trebuie predată dar și pentru a face cursurile cât mai atractive și interactive pentru copii.

Progresele în tehnologia digitală au permis elevilor să aleagă ce, cum și când să învețe. Se străduiesc pentru o învățare personalizată care să se potrivească preferințelor și nevoilor lor individuale. O cultură a învățării independente se dezvoltă puternic atunci când elevii sunt îndrumați să învețe, să utilizeze informația, dar cel mai important să aleagă în mod util și eficient informația.

Instruirea ar trebui să sprijine în mod direct activitățile pe care angajații le desfășoară în lumea reală și la locul de muncă, mai degrabă decât să se concentreze pe predarea cunoștințelor și a teoriei. Cadrele didactice trebuie să poată accesa acest tip de învățare în contextul actual și să se adapteze cerințelor și nevoilor grupului de elevi cărora li se adresează. Învățarea are loc continuu, într-o varietate de contexte și moduri susținute de tehnologii care permit oricărui elev să acceseze cu ușurință informații interne și externe și să interacționeze în rețele cu experți și colegi. Mixarea metodelor face ca învățarea să fie mai eficientă.

E sigur faptul că predarea în mediul online este diferită, dar nu cu un grad înalt de dificultate, informațiile pe care le vei preda rămân la fel, doar că vor trebui selectate metode interactive de predare, deoarece la distanță este mai greu să-i ții focusați pe copii pe o perioadă mai

lungă, astfel și interactivitatea va fi la același nivel. În acest context se disting mai multe etape în proiectarea activității: structurarea informației, realizarea de chestionare, utilizarea sait-urilor interactive și proiectul.

Structurarea informației este necesară astfel încât prezența mai multor activități de predare-învățare cu elevii, să nu fie doar teorie. Teoria ar trebui să ocupe doar 20 de minute din cadrul unei ore de curs. Pentru structurarea informațiilor care urmează să fie predate, sunt recomandate prezentările PowerPoint cu slide-uri ce vor cuprinde doar cele mai importante informații, astfel, urmând să se dezvolte împreună subiectul cursului.

De asemenea, prezentările PowerPoint trebuie să fie atractive, dar nu obositoare pentru ochi, astfel, tema de culoare, culorile și modul de prezentare trebuie să fie accesibil, ușor de citit și atractiv. Adăugarea de imagini și video-uri, cu videourile scurte, atrag atenția copiilor, dacă acestea conțin prea multe informații sau prea multe detalii copilul se plictisește.

Evaluarea sub formă de chestionare sau quiz-uri sunt metode bune și interactive de evaluare la fiecare sfârșit de oră. Pe internet există o mulțime de platforme care îți permit să evaluezi gradul de cunoștințe rămase în urma informațiilor predate.

Aceste metode oferă un plus foarte mare pentru cadrele didactice, deoarece față de evaluarea tradițională de la fiecare sfârșit de curs, în care se întreba elevii despre ce au discutat azi la oră, respectivele metode oferă posibilitate de a intra mai în detaliu în cunoștințele asimilate pe parcursul orei, precum și posibilitatea de a-și autoevalua tehnica de predare, deoarece dacă mai majoritatea elevilor au însușit corect informațiile predate, atunci e clar că profesorul face aproximativ tot ce trebuie.

Devine tot mai des întâlnită metoda de realizare de proiecte, cu ajutorul accesului la internet și la volumul mare de informații, elevii vor învăța să-și structureze informația și să o integreze în așa fel într-un proiect încât să fie pe înțelesul tuturor sau să răspundă cerințelor date pentru realizarea proiectului.

De asemenea, pentru ca acest proiect să fie mai interesant de realizat, dar și de prezentat de către elei, elevii pot să utilizeze platforme sau alte aplicații online pentru a crea suport vizual pentru proiectul lor. Integrarea de poze sau videouri despre subiectul ales, face posibilă realizarea proiectului cu o latură mai captivantă.

Indiferent de unde se desfășoară procesul de predare-învățare-evaluare, în contextual actual, acesta trebuie să fie centrate pe nevoile elevilor, să răspundă diferitelor nevoi de învățare a elevilor, deoarece nu toți elevii învață în același ritm. Nu trebuie să uităm că este necesar să cream la elevi un sistem de predare învățare evaluare adaptat nevoilor lor de formare și mai ales ritmului de învățare și motivația care îl determină pe acesta să studieze. Dacă materialele didactice vor fi

structurate în așa fel încât să plaseze copilul pe primul loc, atunci acesta vor participa la activitățile școlii cu plăcere, mai ales la realizarea sarcinilor chiar și în forma de învățare online. Trecerea bruscă de la învățământul clasic la cel online a creat impresia unei relaxări a învățării și la o tartare în principal a temelor la un nivel superficial; deprinderile cadrului didactic dar mai ales crearea motivației pentru studiu face posibilă comunicarea eficientă cu elevii. Nu sunt singulare cazurile când elevii spun că nu au microfon sau că nu pot realiza din diverse motive tehnice sarcinile de lucru, în aceste cazuri este nevoie de diplomație și tact pedagogic să atragi elevii pentru a realiza o comunicare relative eficientă. Treptat barierele vor fi depășite iar elevii vor căpăta încredere în comunicarea online și în realizarea sarcinilor.

Principala problema cu care s-a confruntat sistemul de învățământ românesc a fost lipsa de structură și lipsa infrastructurii minimale (laptop, tabletă, telefon, conexiune la internet), dar și lipsa cunoștințelor tehnice ale cadrelor didactice, dar și a părinților.

Astfel, furnizorii de servicii educaționale s-au adaptat rapid la contextul actual, cercetând și analizând modele de predare-învățare-evaluare online au reușit să dezvolte cursuri pentru cadrele didactice și părinți în care îi instruiesc pe aceștia pe partea de folosire a tehnologiei în domeniul educației.

Strategiile didactice interactive chiar și pentru sistemul online promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între elevi care, lucrează împreună sau individual, pentru realizarea unor sarcini propuse. Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de transmițător de mesaje informaționale, ci pe rolurile de organizator, dar mai ales mediator al activităților de învățare. Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunțând la vechile practici educaționale rigide și uniforme, el devine organizator al unui mediu de învățare adaptat particularităților și nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învățării și dezvoltarea competențelor. Proiectând și realizând activități de predare-învățare-evaluare bazate pe strategii didactice adaptate situației online, cadrul didactic oferă elevilor ocazia de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le structura în conformitate cu cerințele impuse.

Un mediu de învățare interactiv, implicarea activă și munca elevului stimulează inteligențele multiple și formarea viitorului adult integrat pe piața muncii și în societatea actuală. Profesorul ar trebui să descopere tipul de inteligență dominant, să-l stimuleze și să-l fructifice astfel încât elevul să fie canalizat spre descoperirea aptitudinilor și dezvoltarea lor. Sarcina profesorului este de a valorifica ceea ce știe să facă elevul și să-l sprijine să-și formeze stilul propriu de învățare. Așadar, proiectarea procesului de predare-învățare nu se poate realiza fără o cunoaștere a particularităților individuale ale elevului. H. Gardner afirmă că „toți indivizii normali posedă fiecare

din aceste inteligențe, într-o anumită măsură. Ceea ce îi diferențiază este gradul lor de dezvoltare și măsura unică a combinării lor.

Bibliografie:

1. Crenguța - Lăcrămioara Oprea (2008) – “ Strategii didactice interactive”, ed. a III-a, EDP, București
2. Cristea, Sorin, Curriculum pedagogic, E.D.P., București, 2008
3. Venera Mihaela Cojocariu (2004) – “ Teoria și metodologia instruirii”, EDP, București
4. Creativitate în predare și învățare ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUNCA, PAȘCANI
Proiect finanțat de Comisia Europeană prin Programul Erasmus +, Acțiunea Cheie 1-2015

REVISTA ȘCOLARĂ - OGLINDĂ A FENOMENULUI CULTURAL ADOLESCENTIN

Prof. bibl. Fotache Claudia

Liceul Tehnologic „Haralamb Vasiliu”, Podu Iloaiei, jud. Iași

„Fiecare om e o întrebare pusă din nou spiritului universului”, spunea Mihai Eminescu, iar cheia de descoperire a acestor interogații în spațiul educațional este, cel mai adesea, *arta*, prin creațiile artistice literare, plastice, muzicale, cinematografice, documentare sau de alt fel. De aceea, un cadru potrivit, accesibil și încurajator pentru elevi în sensul invitației de a se exprima pe scena școlii o reprezintă revista școlară, un avanpost care asigură, de fiecare dată, prin promisiunea poetului că nu va strivi corola de minuni a lumii, dimpotrivă, o potențează și îi permite o descătușare a reverberațiilor interioare, a manifestelor sociale. O expresie a revoltei adolescente, dar și a exprimărilor stângace, a încercărilor timide, a tentativelor nereușite de sondare a propriei ființe sau, pur și simplu, produse ale copilăriei timpurii, care traduc o prospețime a imaginației și o curiozitate neobosită.

Revista școlară constituie o publicație periodică în care sunt cuprinse articole, studii, recenzii, creații personale, eseuri de opinie etc. din domenii variate sau de strictă specialitate. O scurtă incursiune în istoricul apariției acestor publicații ne va revela o diversitate de materiale, care mai sobre, care mai cuminiți, care mai ochioase sau mai nonconformiste, toate punând în lumină fenomenul editorial juvenil, deloc de neglijat în aceste vremuri postmoderne, veritabile foi pentru minte, inimă și literatură.

Funcțiile revistei școlare gravitează în jurul polarității dimensiunii individual-colectiv. Pe lângă evidențierea unor talente particulare ale elevilor, mai mult sau mai puțin șlefuite, și ilustrarea provocărilor ludicului, a tumultului pubertar și a exploziei ideatice personale adolescente în creație, revista școlară este și un element de identitate și de maturitate a școlii, o reflexie a eferverscenței spiritului colectiv, dar și o oglindă a calității actului educațional. Revista școlară este girul unei viziuni al unui grup sau microgrup din spațiul școlii, o radiografie transversală a activităților desfășurate în acest spațiu educativ, dar și o carte de vizită, o interfață prietenoasă, palpabilă, în fața unei comunități care proiectează așteptări imense dinspre sistemul educațional.

Acesta este motivul pentru care am considerat absolut necesară apariția acestei publicații-oglină a fenomenului cultural adolescentin, dorind să oferim o mai bună cunoaștere a vieții și

activității – nu de puține ori complexă – a celor pentru care anii de liceu sunt o „paranteză cât o existență” (Monica Lovinescu). În acest registru jurnalistic se încadrează revista liceală *Noi*, a Liceului Tehnologic „Haralamb Vasiliu” din Podu Iloaiei, o publicație școlară care își propune să ofere elevilor, dar și profesorilor, o modalitate liberă de exprimare, un spațiu comun de analiză, reflecție și dezbateri, unde granițele catedrei se estompează, limitele riguroase dintre mentor și elev se risipesc, unde efortul editorial se contopește într-un demers colectiv, unitar, expresie a nevoii perpetue de învățare și de cunoaștere. Prin revista noastră încercăm să contribuim la punerea în circuitul public a unor articole, eseuri, poezii, jurnale etc., venind astfel în sprijinul tinerilor, dar și a celor interesați de fenomenul evoluției lor, aducând totodată în atenție însăși personalitatea unuia sau a altuia dintre cei pe care-i putem numi marii necunoscuți de lângă noi. De altfel, titlul revistei „Noi” ilustrează semnificația acestui demers, o amprentă identitară, personalizată a liceului, așa cum aprecia și directorul acestei instituții, prof. ing. Vasile Cătăraș. „Noi” este „un simbol al culturii liceale și locale, din care își trage sevele [...]. Viața revistei evoluează în convergență cu cea a liceului, dar și a societății. Liceul nostru este printre instituțiile care-și cultivă tradiția, iar *Noi* este, așadar, modelul unui spirit neobosit, care depășește granițele școlii [...]. Povestea începută odinioară de dir. adj. prof. Gabriela Truși, prof. Mona Carp, prof. Ana Saiz este astăzi dusă mai departe de o echipă de oameni care se străduiește să umple cu sufletul lor golurile timpului risipit alături de colegi și elevi”. Revista Liceului Tehnologic „Haralamb Vasiliu” este deschisă tuturor informațiilor corecte, verificate și verificabile, opiniilor subiective, dar argumentate, criticilor constructive, abordărilor novatoare, articolelor manifest (așa cum a fost perceput articolul elevei Ioana Axinte, din clasa a X a, din nr. 8/2018 al revistei), creațiilor originale din sfera literară și plastică.

Revista noastră este coordonată nu de profesioniști în tainele jurnalismului, ci de diletanți în mânăuirea condeiului și în editare grafică, dar experți în sinceritate, profesioniști în entuziasm, specialiști în creativitate, inocență și candoare, competenți în originalitate, exuberanță și exprimare de opinii.

Această paradigmă este reflectată și în structura revistei *Noi*, rubricațiile cuprinzând grupaje de articole, creații, materiale pe următoarele secțiuni: *Noi-artiștii* (fragmente de romane, poezii ale liceenilor, eseuri de opinie, desene și picturi realizate de elevii noștri), *Noi-reporterii* (interviuri realizate de elevi cu personalități locale și naționale, chiar internaționale, cum este cazul scriitorului și profesorului univ. dr. ieșean Dorin Popa, în nr. 10/2019, al muzeografului dr. Simona Ionescu de la Muzeul Ruginoasa, al scriitorului Emilian Marcu, sau Valeriu Mardare. O notă aparte credem că are proiectul „Oamenii Centenarului”, în care tinerii culeg cu respect și cu recunoștință din înțelepciunea și experiența de viață a „centenarilor” din zonă, într-o serie de interviuri derulate episodic). *Noi-cititorii* este dedicată recenziilor literare și proiectelor literare ale liceului nostru, aniversărilor culturale, scriitorilor născuți în luna publicării numărului revistei, noutăților editoriale etc.), *Noi-învingătorii* cuprinde portrete de învingători, elevi ai liceului, olimpici județeni sau naționali, articole despre performanțele școlare de

excepție ale școlii noastre. Structura revistei cuprinde, în continuare, *Noi-nostalgicii* (articole de rămas bun ale absolvenților noștri sau chiar impresii ale potențialilor boboci, elevi ai Școlii Gimnaziale „Al. I. Cuza”, din localitate, despre cum își reprezintă viața de licean încă de pe băncile gimnaziului și ce așteptări proiectează în perioada începutului liceului), *Noi-folcloriștii* (articole de documentare care își au seva în folclorul autentic românesc sau local), *Noi-pasionații* (un cocktail de texte de prezentare a pasiunilor personale, intereselor și preocupărilor proprii din domenii diverse precum: geografie, gastronomie, cinematografie, dans, religie, modă, fotbal) și, în final, nu întâmplător, încheiem cu *Noi-mentorii* (articole de opinie sau de specialitate ale profesorilor și ale personalului auxiliar al liceului).

De regulă, fiecare număr al revistei este dedicat unui elev, care se evidențiază printr-un talent deosebit, o abilitate specială, o aptitudine aparte. De exemplu, în nr. 8/2018 a fost prezentată opera Mădălinei Mandache, o tânără pictoriță, elevă în clasa a XI a C, nr. 9/2019 a fost dedicat elevilor Ramona Condur, clasa a XII a C și Ștefan-Felix Avasilcăi, clasa a XI a B, doi adolescenți pasionați de poezie, descoperiți de redacția revistei, cu ajutorul căreia au fost încurajați să-și publice un volum colectiv în al doilea semestru al anului școlar 2018-2019, ediție îngrijită de prof. Claudia Fotache (*Sub cupola poeziei*, publicat la editura Spiru Haret, 2019), cu sprijinul conducerii liceului. Cei doi elevi scriu sub impulsul unui proces de forjare în miezul propriei lor ființe, în încercarea de a se defini și redefini, versurile lor surprinzând stări extatice, ambigui de colaps lăuntric, cu iubirea ca temă centrală, în cazul Ramonei Condur, „Păpușa din lut/ cu sufletul/ cioburi/ visează din nou/la ziua în care/ va putea din/ nou să iubească”(Păpușa din lut), dar propun și un discurs vehement, pe alocuri de persiflare, blamare, la nivel de atitudine, așa cum este în cazul lui Ștefan-Felix Avasilcăi: „Ego arogant, uite că sunt în stare de crimă/ acum arzi, jegule, ești slab, îmi inspiri milă/ e mucegai pe ziduri, sunt prins în ruină/ mâna-i pe riduri, aceasta-i doar un alt vis de duzină (*Cu ce să-ncep?*).

Ample prezentări sunt dedicate și elevilor Marian-Ștefan Gagea, din clasa a IX a D, și Raluca Tulbure, clasa a IX-a B, care se disting printr-o tehnică a desenului în creion și acrilic, fiindu-le apreciate, în nr. 10 al revistei, o galerie de zece portrete ale unor scriitori români marcanți, în cazul lui Ștefan, și, în numărul 11, portrete de expresie, în cazul Ralucăi.

În paginile secțiunilor revistei sunt prezentate creațiile originale ale elevilor, însoțite de o (auto)caracterizare a personalității autorului, pentru a cunoaște și creatorul ideilor, persoana din spatele desenelor sau fragmentelor de texte. De asemenea, acest proiect editorial a avut onoarea de a publica în paginile sale fragmente de roman, frânturi din texte care au un real potențial publicistic, așa cum este cazul elevei de atunci, Andreea Timiș, din clasa a XII a C (acum studentă la Facultatea de Litere), cu un fragment de roman intitulat „Spinii unui trandafir tânăr”. Talentul său nu este un dat. Ea scrie în fiecare zi pentru a se perfecționa. De altfel, crezul său artistic este cuprins în afirmația sa: „Când scrii, condiția este să fii tu, să pui în fiecare cuvânt emoție, pentru că emoția este acel lucru de care noi toți avem nevoie

atunci când citim” (pag. 15, nr. 10/2019) sau a elevei Mihaela Coroabă, din clasa a XI a C, cu fragmente din romanul polițist „Linia morții” (nr.8/2018).

Proiectul jurnalistic „Noi” are meritul de a scoate pe scena emoțiilor și povești de viață autentice, așa cum este cazul elevului Constantin Struț, din clasa a X a A profesională, în nr. 9/2019, care i-a sensibilizat pe colegi prin talentul artistic de a realiza grafică în creion, dar și prin experiența sa personală transformatoare și inspirațională, de elev care-și depășește condiția de copil aflat în plasament și aspiră la a se realiza profesional.

Revista liceală „Noi” strânge în mănunchi cele mai bune articole și din departamentul secretariat al școlii, departamentul administrativ, dar și al unor cadre didactice ale unor școli partenere, colaboratori fideli, prieteni constanți în proiecte și activități comune, fiind o veritabilă călătorie prin diverse sectoare de interes pentru liceu, un portal și o cale de acces pentru comunitate într-un spațiu care articulează opinii și viziuni, modelează sensibilități și propune repere morale în conștiința socială.

Revista coordonată de bibl. prof. Claudia Fotache și de prof. consilier școlar dr. Andreea-Mirela Mandia a fost premiată atât la nivel local (premiul I la etapa județeană de evaluare a revistelor școlare, conform clasamentului ISJ, în mai 2019), dar și internațional, în urma acordării premiului I la *Festivalul Internațional Concurs Anelisse de reviste școlare, ppt-uri, filme, desene și fotografii de vară, ediția a VI a*, 2018, ediția a VII-a, 2019 și ediția a VIII-a, 2020), fiind promovată și prezentată la Conferința Națională a bibliotecarilor, din luna aprilie 2019. În 2019, revista „Noi” a fost parte din antologia „Revista revistelor școlare”, selecție a B.J. „Gh. Asachi”, cu un număr de șase articole ale elevilor noștri.

Faptul că revista liceului a reprezentat spațiul de manifestare, mai întâi, și apoi rampa de lansare pentru mulți tineri este probat prin numeroasele premii, județene, naționale și internaționale, obținute de elevi pentru creații al căror ecou s-a reverberat mai întâi în paginile revistei. Astfel, la concursul „Floare albastră”, elevele liceului Elena Tudoran și Miruna Varzar au obținut cele mai mari premii pentru recitare din lirica eminesciană: Trofeul concursului, Diploma de excelență și Premiul I; alte două eleve, Andreea Timiș și Cătălina Zaharia au fost publicate în volumul colectiv „Poveștile Iașului”, Ramona Condur în volumul colectiv „Poemele Iașului”, apărute la Editura Asachiana. Felix Avasilcăi, Ramona Condur, Elena Tudoran, Cristina Rîpă, Georgiana Ezaru, Cătălina Fecioru, dar și alți elevi, au fost premiați la concursurile naționale „Alternativele timpului liber”, „Lectura, un zbor cu aripi de hârtie. EX LIBRIS MEIS”, „Festivalul nonviolentei”, „Kreatikon”, „O mască râde, alta plânge”, „Sincretismul artelor”, „Cartea – mirajul fanteziei și al cunoașterii”, Concursul internațional de creație literară „Amitie sans frontiere” (unde eleva Petrea Claudia a obținut Premiul I) și multe alte concursuri de creație literară, desen, sau recitare.

În concluzie, în calitate de coordonatori ne situăm de partea sprijinirii acestui demers editorialist realizat de către elevi, pentru elevi și comunitatea locală, pentru că în accepțiunea noastră o revistă școlară este și trebuie să constituie un stindard al culturii și al expresiei artistice libere care să legitimizeze esteticul, să descurajeze mediocritatea într-o lume tot mai pulverizată de nonvalori, să cultive un teritoriu al acceptării și al toleranței sociale, al sensibilității și lucidității, o formă de exorcizare a frământărilor generate de durerosul proces de devenire personală, dar mai ales de vindecare prin apel la terapia prin artă, prin informare, prin cunoaștere.

Bibliografie:

1. <https://www.ghidjurnalism.ro/interviul>
2. <https://ro.wikicell.org/Make-a-Magazine-2123>
3. <https://ro.blogpascher.com/WordPress-Tutorial/modul-%C3%AEn-care-utilizarea-Canva-to-crea-the-image-%C3%AEn-blog>

INSTRUMENTELE DIGITALE O DIVERSIFICARE A STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. Gheorghe Cornelia

Colegiul „Gheorghe Tătărescu” Rovinari, jud. Gorj

Era tehnologică pe care o parcurge societatea impune reconsiderarea abordărilor pedagogice a procesului de învățământ. În acest context, competențele profesorilor, inclusiv metodele de predare trebuie adaptate momentului actual de dezvoltare tehnologică. Noile tehnologii ale informației și comunicațiilor stimulează schimbarea procesului educațional, însă progresul tehnologic este mult mai rapid decât ritmul schimbării în educație și instruire. Deprinderile și cunoștințele necesare în activitatea profesională nu pot fi însușite în totalitate în cadrul formării inițiale. Cunoștințele dobândite în timpul formării inițiale și rapid depășite se estompează pe parcursul vieții profesionale. Educația, în general, și cerințele de dezvoltare permanentă a cunoștințelor și deprinderilor profesionale, în particular, au determinat noi modalități de organizare a învățării.

În prezent, școlile includ grupuri de elevi ce prezintă o mare diversitate etnică, lingvistică și culturală. Din acest motiv, procesul educațional, studiile despre educație în general, precum și studiile de specialitate referitoare la psihologia cognitivă au oferit noi perspective asupra modului în care omul învață la diferite vârste. Una din cerințele de bază ale educației viitorului va fi să pregătească subiecții pentru a participa la dezvoltarea societății informaționale.

Blogul a devenit una dintre cele mai fascinante unelte care au apărut pe internet în ultimii ani, un instrument de publicare on-line care ajută oamenii să-și prezinte cu ușurință ideile, cunoștințele, descoperirile și gândurile.

În educație, blog-ul poate fi utilizat instrument de comunicare și informare, în dezvoltarea unor proiecte on-line, pentru obținerea feedback-ului la activitatea proprie, în scopul managementului cunoștințelor și al partajării acestora, ca instrument de lucru individual și în grup. Blogul este un mijloc eficient de comunicare care nu necesită învățarea unor limbaje și tehnologii, oferă un potențial ridicat de comunicare și sunt foarte populare în rândul tinerilor. Învățarea în echipă este prezentă aici datorită posibilității elevului de a citi materialele colegilor și pot face comentarii despre modul în care profesorul se face sau nu înțeles de clasă.

Crearea unui blog de clasă este urmarea deciziei de a face publice creațiile elevilor, cu acordul și participarea lor. Expunerea acestor creații este mult mai largă decât ar permite o sală de clasă, panourile din școală sau un format obișnuit din hârtie. Diversitatea mijloacelor de postare a producțiilor elevilor (texte, cărți digitale, înregistrări, clipuri, video) constituie un atu major al blogului.

Structurarea materialelor constituie o provocare pentru profesorul care coordonează blogul. Elaborarea blogului trebuie să fie precedată de o etapă pregătitoare precisă în care se stabilesc obiectivele urmărilor prin utilizarea blogului, activitățile în care va folosi acest instrument, modalitățile de inserare a lucrului cu blogul pe parcursul orelor și în afara lor, instrumentele de evaluare utilizate pentru a măsura eficiența lucrului cu ajutorul blogului. Este important să estimeze de la început care va fi ponderea activităților desfășurate în mediul virtual, pentru că lucrul în clasă, cu caietul și cartea, este totuși cel care creează deprinderile necesare disciplinei limba și literatura română.

Un avantaj al blogului este cel al valorizării muncii elevilor. Creațiile lor nu mai sunt destinate doar receptării de către profesor și colegi, ci pot fi văzute și de elevii din alte clase, de alți profesori, familie care poate vedea ce fac copiii în orele de limba română și pot fi la curent cu progresele lor. Rezultatul reprezintă o responsabilizare în ceea ce privește actul scrierii: răspunderea pentru corectitudinea informațiilor, susținerea unei opinii.

Un alt avantaj este dat de faptul că elevii știu de la început că producțiile lor sunt destinate pentru a fi citite de alții, acest lucru sporind motivația lor de a munci mai mult, de a termina la timp sarcinile, de a-și da silința să lucreze cât mai bine, lucru care duce la crearea unor produse finite mult mai elaborate – scriere, rescriere, corectare. De asemenea, se dezvoltă deprinderea de a face lectură critică a creațiilor proprii și ale altora, comentariile reprezintă un instrument foarte eficient de autoevaluare și de evaluare, dar prezintă și avantajul exersării deprinderilor argumentative.

Spațiul blogului este unul participativ și antrenează întregul colectiv al clasei, obligându-i și pe cei care sunt de obicei pasivi la lecție să se mobilizeze și să lucreze alături de ceilalți, antrenându-se într-o muncă de echipă. Cei care au dificultăți pot observa modelele de succes – creații ale colegilor care au strâns un număr mare de comentarii favorabile din partea colegilor și a profesorilor.

Din momentul în care s-a creat, blogul primește lucrările elevilor în timpul exercițiilor de scriere, expuneri, lecturi ale textelor, lucrările fiind trimise profesorului pe cale electronică, lucru care îi permite acestuia să-și evalueze un număr de competențe de exprimare. Blogul este locul ideal pentru a realiza un jurnal de bord al orelor de română, principiul fiind următorul: pentru fiecare curs, un elev desemnat sau voluntar, este jurnalistul care redactează un articol care rezumă ceea ce

s-a petrecut în ora de limba română din ziua respectivă. La începutul orei următoare, elevul jurnalist își citește articolul în fața clasei, care îl validează sau cere modificări, după care articolul este publicat pe blog de către profesor. Faptul că profesorul are într-un singur loc toate producțiile elevilor reprezintă un mare avantaj. El poate să corecteze oricând aceste lucrări, nefiind legat de suportul de hârtie. Arhiva postărilor pe blog îi permite să monitorizeze progresul elevilor și să aibă o privire comparativă mai clară. Dezavantajul este că nu poate posta corecturile făcute, foaia de hârtie cu notațiile profesorului, având un mare impact asupra elevului. Din cauza aceasta, la clasele mici blogul este dificil de utilizat ca instrument de evaluare, dar se pliază pentru nivelul liceal.

În afara orelor de la școală, blogul este o continuare a orelor de limba română. În calitate de administrator, profesorul publică articolele redactate de elevi și moderează comentariile și în felul acesta poate folosi această platformă în serviciul în serviciul disciplinei sale sau pentru a intra în universul particular al elevilor. Blogul permite postarea unor legături către imagini, filme, site-uri culturale, care pot fi vizionate selectiv, satisfăcând curiozitatea celor care vor să știe mai multe, dar și provocându-i pe ceilalți să încerce să afle mai mult.

Impactul la nivelul educativ și formativ pe care îl are crearea unui blog de clasă este foarte important, deoarece folosirea lui deschide multe oportunități pentru încurajarea și formarea unor deprinderi sociale, morale și a unor abilități de viață. Cel mai rapid apare sentimentul apartenenței la grup, apoi crește gradul de mobilizare și de participare la activități comune, precum și deschiderea către cooperare și întrajutorare între colegi. Vizibilitatea publicațiilor de pe blog sporește motivarea elevilor de a lucra cât mai bine și implicarea lor cât mai mare în activități în care poate ar fi avut o participare mai modestă, ducând la o comunicare și deschidere mai mare către ceilalți. Au de câștigat stima de sine și identitatea culturală dintr-o astfel de activitate, iar profesorul va observa creșterea gradului de responsabilizare și conștientizare a unui număr mare de elevi.

Utilizarea blogului este, fără doar și poate, o modalitate interesantă și interactivă de predare-învățare, care necesită un alt tip de organizare la nivelul activității profesorului, fiind condiționată de existența resurselor materiale necesare. Blogul fiind doar un instrument, profesorul este cel care poate decide dacă, când și cât să îl utilizeze la clasă.

În procesul instructiv-educativ, blogul poate fi folosit în timpul orei: pentru predare – conținutul informativ al lecțiilor poate fi citit înainte pe blog și în clasă se pot oferi explicații, clarificări, se pot discuta aspectele considerate importante sau greu de înțeles; pentru exersare – exercițiile pot fi postate pe niveluri de studiu diferite și fiecare elev poate alege în funcție de nivelul său; pentru aprofundare – se pot oferi link-uri către site-uri asociate; pentru evaluare – se poate cere elevilor să posteze anumite exerciții rezolvate, texte compuse, corectate, informații căutate, proiecte comune etc.; pentru corectare – se pot posta soluțiile exercițiilor, însoțite de comentarii referitoare

la diferitele tipuri de greșeli.

Valorificând experiența profesională de 25 de ani, cunoscând în mare măsură opțiunile și gândirea elevilor mei, având în vedere cerințele actuale și nevoia de adaptare la nou, am considerat nimerit crearea unui blog „Ce mai citim azi?” care are ca obiectiv principal literatura, lectura, dar nu numai, ci și corelarea acesteia cu alte arte – muzica, pictura, cinematografia, teatrul. Intenția a fost de a oferi elevilor posibilitatea de a se cunoaște mai bine dincolo de sala de clasă, șansa să se exprime liber într-un spațiu care are totuși vizitatori/ spectatori și în felul acesta să-și învingă o parte din temeri, din neîncrederea în forțele proprii, mai ales că printre ei se găsesc copii cu deschidere spre lectură, spre provocări culturale. Spre exemplificare, am ales un articol publicat de mine pe acest blog.

Mărturisesc că (n-)am citit

Prof. Gheorghe Cornelia

Profesia de dascăl este nobilă prin menirea ei și îți oferă privilegiul de a intra în contact, timp de patru ani, cu aceiași elevi pe care îi vezi, îi asculți și îi analizezi de trei-patru ori pe săptămână, având posibilitatea de a-i cunoaște și de a trage concluzii, de a vedea concret dacă efortul depus de tine la clasă dă roade sau nu. Ca profesor în general și ca profesor de limba română în special, simți o totală nemulțumire când te izbești, asemenea unui zid, de indolența elevilor și de refuzul aproape constant de a nu citi o carte din lista obligatorie, cu atât mai puțin din cărțile facultative. Metodele moderne și cele tradiționale sunt uneori ineficiente, aplicându-le nu îți sunt mereu la îndemână să-l determini pe elev să citească sau să înțeleagă mesajul operei literare. Indiferent cât s-ar strădui, unui profesor îi este imposibil să predea la două clase aceeași lecție la fel, el trebuie să se adapteze la nevoile și nivelul cultural al elevilor, să aplice acele metode și tehnici particulare, deoarece fiecare clasă își conturează personalitatea proprie, elevii sunt diferiți, de la cei care participă la ore, pun întrebări pertinente, până la acei elevi care nu sunt atenți, citesc mecanic, peltic, gângav și nu înțeleg mesajul textului la prima vedere din cauza carențelor de tot felul. Se constată o invazie a nemulțumirii în rândul adolescenților, care consideră că e inadecvat să studieze operele unor scriitori învechiți, neactuali a căror operă conține multe pagini și se termină invariabil cu moartea personajului principal.

De-a lungul timpului, s-a încercat să se dea un răspuns și să se găsească soluții la întrebarea: cum îi determinăm pe elevi să citească?

Este indicat ca la început de ciclu școlar (clasa a IX a) profesorul de limba română să meargă cu elevii la bibliotecă pentru a le explica felul cum sunt aranjate cărțile pe categorii și cum

se procedează când ei doresc să împrumute o carte, condiția fiind ca fiecare să-și facă fișă de înscriere. De asemenea, se poate insista asupra avantajului pe care îl are studiul / lectura într-un mediu specific, plăcut.

La nivel de școală organizarea campaniilor de promovare a cititului „Spune DA dependenței de lectură” „Cititul dăunează grav inculturii” - are impact asupra unor elevi care manifestă deschidere spre nou, ei prezintă cartea care i-a marcat cel mai mult, realizează eseuri prin care își exprimă argumentat punctul de vedere asupra necesității lecturii.

O formă de stimulare la lectură se realizează și prin vizionarea de piese de teatru, întâlnirea într-un dialog a elevilor cu actorii, întrucât teatrul, ca artă, are multe lucruri în comun cu literatura. Elevii trăiesc ceea ce se cheamă emoția impersonală, plâng sau râd cu cei de pe scenă, urmăresc gesturile personajelor, după care citește piesa de teatru. Teatrul vine în sprijinul elevilor pentru că ei înțeleg mai bine noțiunile de act, scenă, tablou. Se realizează o dezbatere având ca temă o piesă de teatru citită și apoi urmărită pe viu, după care ei să tragă concluziile.

La clasă se poate aplica un exercițiu de imaginație. Pornind de la titlul unei opere, ei să-și imagineze când și unde se petrece acțiunea, care e statutul social, psihologic, moral al personajelor, care e relația dintre ele, să stabilească incipitul și să construiască un final. Pentru câteva minute, ei sunt în ipostaza de creatori ai unei lumi posibile. Profesorul este cel care dezvăluie realitatea din paginile cărții și le propune să citească opera respectivă.

Rolul profesorului de română este incontestabil în formarea gustului elevilor pentru lectură, este punctul de la care se pleacă, deoarece el recomandă și alte cărți în afara celor care intră în programa de la clasă. Ca atare, profesorul propune o carte elevilor și selectează acele amănunte care să stârnească curiozitatea, atât despre cartea în sine, cât și despre viața scriitorului. Citirea pasajelor, a unor replici, prezentarea subiectului până la un anumit punct, îl pot determina pe elev să își dorească să afle mai multe, să citească toată cartea. De asemenea, profesorul poate să ceară elevilor să îi recomande o carte pe care ei au citit-o și la următoarea întâlnire să aibă loc o discuție despre subiectul acesteia.

Sunt numai câteva dintre metodele puse în practică în școală și la clasă, fără a avea pretenția că sunt cele mai eficiente. În unele cazuri, s-au înregistrat aspecte pozitive, elevii au fost receptivi, interesul lor mergând până la lectura unor cărți complexe din literatura română și universală. În alte cazuri, activitățile –experiment au rămas fără ecou.

Bibliografie:

1. <http://www.ghid-html.info>

„GOVORA ÎN CARE AȘ VREA SĂ RĂMÂN...CUM STIMULĂM POFTA DE CUNOAȘTERE A TINERILOR?”

Prof. Gheorghe – Pavelescu Camelia
Liceul Tehnologic Băile Govora, jud. Vâlcea

Educația nu semnifică focalizarea asupra noțiunilor strict teoretice, clasice, aplicabile doar pe suprafețe de hârtie. Abordez acest subiect deoarece vreau să-mi exprim opinia referitoare la sistemul de învățare din secolul actual - sistem care se află într-o continuă metamorfoză, care se înlănțuie cu rapiditatea necesară desfășurării operațiunilor, dar și cu păstrarea calității sociale, a afectivității umane și a unui demers economic prosper.

Inițial s-a crezut că este vorba despre pierderea timpului liber și scurgerea acestuia într-un mod neadecvat. Gândirea tipizată și canalizată strict pe partea teoretică aduce critici grave asupra educației nonformale. Întâlnind adesea formula populară: „Practica ne omoară”, realizăm importanța educării și dezvoltării simțurilor precum și competențelor umane. Activitățile nonformale oferă posibilitatea generației actuale de a-și dezvolta capacitățile practice, de a se autocunoaște și de a se propulsa spre un viitor înfloritor. Într-o lume dominată de mecanica automatizată și rapidă, metodele clasice de învățare nu oferă un randament eficient pentru elevi, deoarece se pune accentul pe scurgerea accelerată a timpului și interesul față de fenomenele strict concrete. Secolul XXI este supranumit secolul vitezei pentru că se cere un set foarte mare de activități variate într-un timp foarte scurt. De aceea metodele moderne de educație se bazează pe formarea și solidificarea competențelor tinerilor în domenii multiple. Elevii trebuie să învețe că sunt ființe sociale și că este esențial să conviețuiască în armonie și pace, șlefuiindu-și defectele și consolidându-și punctele forte.

La momentul actual omenirea și-a constatat pierderea valorilor și a atribuțiilor în fața fenomenului de robotizare, astfel tinerilor din zilele noastre le foarte greu să socializeze în adevăratul sens al expresiei. Întrucât socializarea virtuală a anihilat pur și simplu reacțiile și libertatea emoțiilor umane, au apărut diferite tipuri de petrecere a timpului liber, cât și multiple tipare de predare, altele decât metodele clasice și comune. Activitățile extrașcolare se caracterizează printr-un cumul de variante, moduri de învățare și predare și aplicații practice concise, care au ca scop dezvoltarea socială, fizică și antrenarea intelectuală a tinerei generații.

Experiența este un capitol important în ocuparea unui loc de muncă, iar aceasta se dobândește doar prin practică. Educația nonformală pregătește tinerii pentru a folosi simultan

cunoștințe și conexiuni din domenii diferite. Am constatat acest fenomen prin propria mea perspectivă, prin activitățile extrașcolare care au loc în școala noastră. Iată doar unul dintre experimentele la care am participat și în care m-am implicat în ultima perioadă:

1. Titlul activității:

"Govora în care aș vrea să rămân", parte din campania, „Cunoaște ca să recunoști” - activitate creativă - interactivă pentru elevi (realizarea unei machete)

"Cum stimulăm și hrănim pofta de cunoaștere a tinerilor" - activitate creativă - interactivă pentru profesori

Activitățile desfășurate au avut loc sub coordonarea doamnei prof. Gheorghe – Pavelescu Camelia director – Liceul Tehnologic Băile Govora, jud. Vâlcea și Mihai Alexandru Pleșu și Sandra Pleșu reprezentanți Pleshoo Contemporary (Fundatie nonprofit ce urmărește revigorarea culturii, București)

2. Domeniul în care se încadrează: cultural

3. Scopul activității:

Acest experiment educațional își propune să reconecteze tinerii la valori trecute și contemporane și să-i stârneasă să creeze valoare în orice aleg să întreprindă.

Băile Govora reprezintă începutul unui proces de lărgire a cunoașterii, mărire a curiozității și deschidere a minții copiilor către ce se află în jurul lor. De aceea acest proiect educațional urmărește crearea unui plan de dezvoltare și a unei machete care să promoveze imaginea unei Govore în care tinerii ar vrea să rămână.

Prin încurajarea creativității, gândirea independentă, imaginația, libertatea de exprimare și implicarea elevilor în activități de strângere a materialului punem în valoare patrimoniul cultural românesc și autohton și cultivăm sentimentele de respect pentru valorile naționale și locale ce trebuie păstrate și transmise mai departe generațiilor viitoare.

4. Obiectivele educaționale ale activității

- ✓ să promoveze alternative educaționale prin transferarea de cunoștințe în alte situații de învățare, care să conducă la dezvoltare personală a fiecărui elev;
- ✓ să motiveze elevii în dobândirea unor sentimente superioare: interesul pentru cultură, pentru cunoaștere, pentru frumos;
- ✓ să valorizeze experiențele de viață ale elevilor în realizarea unor produse creative, care să-i motiveze și să conducă la schimbări în atitudini și comportamente
- ✓ să promoveze valorile locale prin activități curriculare și extracurriculare
- ✓ să scoată din anonimat cultura locală prin conștientizarea, conservarea și promovarea valorilor tradiționale;

5. Elevii participanți:

Număr total de participanți: 80

Procent de participanți din numărul total de elevi din grupul țintă: 95 %

6. Durata și locul desfășurării activității:

3 ore – Liceul Tehnologic Băile Govora – Sala de sport

7. Descrierea activității:

La propunerea Pleshoo Contemporary am răspuns cu plăcere inițiativei de a demara în cadrul liceului nostru un experiment, pe care l-am considerat extrem de interesant, pentru a cunoaște și promova valorile locale și a contura trăsăturile “micului cetățean” interesat de trecutul, prezentul și viitorul orașului nostru.

În cadrul atelierelor de lucru, prin desen, construcție și muzică, copiii au explorat specificul zonal și au căutat răspunsuri la întrebarea "Cum arată Govora în care vrem să trăim?". Pe ritm de percuții, ei au creat planul de dezvoltare și macheta unui oraș în care ar vrea să rămână. Între timp cadrele didactice au participat la activitatea interactivă "Cum stimulăm și hrănim pofta de cunoaștere a tinerilor". La final, a fost organizat un vernisaj unde, invitații și mass-media au putut admira lucrările executate. Metodele interactive folosite - desenul, jocul de rol, dramaterapia, dans – terapia, jocul didactic, problematizarea, dezbateră, dar și conținutul bine documentat și caracterul interdisciplinar au constituit chei ale reușitei acestei activități.

8. Rezultatele obținute în urma activității

Sinteza rezultatelor obținute conduce la concluzia că în urma participării la acest proiect educațional de dezvoltare personală s-au remarcat evoluții pozitive la toți membrii grupului. Interesul pentru propria persoană crește, în final dobândind o mai bună percepție asupra propriilor emoții și a emoțiilor trăite de cei din jurul lor, reușesc să-și identifice și să-și definească mai bine calitățile, defectele, dorințele, de asemenea își pot exprima într-o manieră asertivă opiniile, ideile. Crește gradul de implicare la nivel de grup, capacitatea de colaborare, de cooperare alături de ceilalți membri, copiii fiind puși în situația de a găsi soluții multiple și creative pentru depășirea unor dificultăți. Sesiunile de lucru comune profesor-elev, le-au permis cadrelor didactice să pătrundă în universul copiilor cu grijă și compasiune, să devină conștiente de sentimentele copiilor și să le răspundă într-o manieră care să le transmită încredere, valorizare și respect. Participarea activă și creativă a copiilor la activitățile propuse (ședințele de dezvoltare personală, jocuri de mișcare, activități de constructive, desen, cultural-artistice) demonstrează atingerea obiectivelor propuse și duce la formarea motivării sociale a copiilor și în cele din urmă a motivării intrinseci pentru participarea la activități extracurriculare.

Pe parcursul programului au fost antrenate și dezvoltate resursele creative ale copiilor, creativitatea colectivă fiind rezultatul cooperării și al unei bune relaționări între membrii grupului. Copiii au fost plăcut surprinși de maniera inedită de abordare a activităților, s-au implicat și au lucrat cu plăcere. Pentru ei totul a fost un joc. De asemenea, exprimarea dorinței de a repeta experiența trăită demonstrează nevoia copiilor de a comunica unii cu ceilalți, de a relaționa cu covârșnici și de a colabora.

Iată doar câteva dovezi ale activității noastre:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1797650563790414.1073741846.1564271500461656&type=3>

<https://www.dropbox.com/sh/l3eamgrf5kqv0zs/AAAr11yrDKHwbzRCnoa0S5IDa?dl=0>

Se observă clar interesul crescut al elevilor pentru aceste situații, dar și evoluția comunicării eficiente și libere. Elevii din zilele noastre resimt o teamă specifică își a-și exprima gândurile și ideile și aruncă în fața lor seria: „nu știu”. Lipsa unei socializări sănătoase, duce la incompetența vorbirii în public, care de cele mai multe ori atrage efecte negative asupra copilului.

Cu alte cuvinte educația non-formală constituie una dintre metodele esențiale în practicarea învățământului modern; ajută la formarea spiritului sociabilității, al cooperării și al empatiei; dezvoltă tânăra generație în sectoare diferite, învățând să creeze conexiuni simultane între acestea și reconstituie sistemul de valori morale și psihologice ale fiecărui om.

Bibliografie:

1. Cucuș, C., *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1998;
2. Joița, E., *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova, 2003;
3. Toader, A.D., *Psihologia schimbării și educația. Polarități și accente ale procesului educațional*, EDP, București, 1995.

MANAGEMENTUL EDUCAȚIEI DE CALITATE

Prof. Ghiță Lavinia

Școala Gimnazială „I. L. Caragiale”, Pitești, jud. Argeș

“Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea.”

Nelson Mandela

“Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.”

Burrhus Frederic Skinner

Educația înseamnă schimbare: schimbare în noi, în mentalitatea noastră; schimbare în relațiile cu elevii, profesorii și părinții; schimbare în societate, în general. Dascălul, prin rolul extrem de important pe care îl are, acela de a forma noi generații, trebuie să fie primul deschis la schimbare, pentru a o produce și perpetua la rândul lui, dar nu și singurul. Schimbarea trebuie să pornească din interiorul sistemului și îi implică deopotrivă pe profesori, elevi și părinți. Aceștia din urmă trebuie să înțeleagă că școala nu este suficientă, nu e singura responsabilă de educația și pregătirea copiilor. Triunghiul dascăl-copil-părinte este echilateral, deci responsabilitatea unei educații de calitate este egal distribuită celor trei factori implicați, la care se adaugă și comunitatea. Sistemul actual de educație, cu un singur mod de a preda și explica, cu același tip de materiale didactice, este liniar și nepotrivit pentru toți copiii. Ca urmare, trebuie supus unui proces de transformare, astfel încât să devină un instrument util pentru societatea modernă în care trăim.

În centrul relației familie – școală stă, desigur, copilul – elevul, ca beneficiar al actului educațional. Pentru dezvoltarea armonioasă a personalității acestuia, școala și familia trebuie să realizeze un parteneriat educațional deschis, care constă în a da elevului o cultură activă, a exercita la maximum capacitățile, a-l ajuta să se maturizeze, să se integreze în societate, să-și asigure autonomia și o comportare proprie. Valoarea educației în familie depinde de pregătirea părinților și de înțelegerea corectă a misiunii lor alături de școală. Aceasta din urmă are un rol însemnat în realizarea coeziunii cu familia apelând la diverse mijloace și procedee: cursuri, consultații cu părinții, dialoguri pedagogice, vizite la domiciliul elevilor, cursuri de informare pedagogică pentru tineri și adulți, „școli pentru părinți”, reviste de specialitate care tratează problemele de educație în

familie și rolul lor asupra formării și dezvoltării armonioase a „adultului” de mâine. La începutul mileniului al III-lea, schimbările societății la nivel socio-economic determină și schimbarea relației școală – familie, trecând de la parteneriatul dezvoltat unilateral al „responsabilității școlii” la implicarea directă a părinților în activitățile educative inițiate de școală.

Școala este locul în care copilul trebuie să se simtă în siguranță și unde se antrenează pentru viață, unde primește suportul de care are nevoie pentru a se exprima liber și plenar. Întrebarea este: Ce tip de om dorim să producă sistemul educațional actual? Cu siguranță un om conștient și responsabil, grijuliu și empatic, strategic, logic, critic și creativ, performant, autentic și influent. Iată doar câteva dintre cerințele unei educații de calitate:

- mediu școlar sigur, armonios;
- spații de învățare echipate adecvat, ce răspund nevoilor individuale/ colective;
- resurse/ metode de predare ce permit accesul/ participarea activă a tuturor elevilor;
- noi modalități de evaluare, în conformitate cu cerințele și exigențele omului modern;
- proiectarea și dezvoltarea unor parteneriate/ programe de studiu care să corespundă nevoilor factorilor interesați (abilități, pasiuni), asigurând accesul și egalitatea de șanse tuturor elevilor;
- profesori care inspiră și motivează, care sprijină activ și se implică în dezvoltarea și asigurarea calității programelor de învățare;
- abordarea integrată a conținuturilor învățării, ce traversează barierele disciplinelor, aducând aspecte ale curriculumului în asociații semnificative, concentrate pe arii tematice mai largi;
- încurajarea progresului realizat de fiecare elev în raport cu performanța sa anterioară, greșeala fiind doar un semnal necesar pentru corecția de parcurs;
- promovarea cooperării; copiii trebuie învățați cum să lucreze în echipă, să socializeze și să influențeze cu integritate;
- stimularea motivației elevului pentru învățarea individuală și responsabilizarea privind propria evoluție;
- accent pe înțelegere și comunicare, empatie și relaționare, optimism, energie pozitivă și motivare, abilități de conducere;
- abordarea învățării astfel încât să dea sens muncii, pe lângă cultură generală, să ofere educație practică, să pună elevii într-o situație autentică de rezolvare a unei sarcini concrete cu o finalitate reală;
- responsabilizarea părinților și participarea acestora la viața școlii, întrucât ei sunt cei care îi educă pe copii mult mai mult timp decât orice profesor, dacă se implică;
- abordarea învățării din perspectiva teoriei inteligențelor multiple, oferind elevului

posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente;

Calitatea educației arată nivelul de dezvoltare a unei comunități, a unei națiuni, ceea ce înseamnă că are la bază cultura, tradițiile și valorile unei națiuni, pe care urmărește să le promoveze prin politicile și strategiile dezvoltării sociale și economice durabile. Educația este importantă atât pentru elevi (beneficiarii direcți), cât și pentru comunitate, societate etc.; elevilor trebuie să li se asigure o educație de calitate, într-un învățământ cu instituții performante, dotate corespunzător cu bază materială modernă, adaptată noilor tendințe și cerințe ale societății, cu cadre didactice bine pregătite etc. pentru că elevii de azi vor deveni adulții responsabili de mâine care vor dezvolta și perpetua cultura și valorile societății lor.

Cadrul didactic, -factorul esențial al educației - pentru a asigura o educație de calitate trebuie să aibă calități pedagogice desăvârșite, o bună pregătire de specialitate, pentru a-i poate conduce prin diverse metode, mijloace, parteneriate, proiecte, activități etc., pe elevi pas cu pas, treptat, spre a-i pregăti pentru sarcinile prezente și de viitor ale societății, fiind astfel mesagerul unor valori sociale, al unui ideal de viață. Cadrul didactic are în primul rând rolul de a organiza și conduce activitatea didactică. Acesta asigură activitatea centrată pe elev prin documente, prin metode și mijloace didactice moderne (brainstormingul, problematizarea, jocul didactic, lucrul pe grupe etc. utilizarea laptopului, internetului, prezentări powerpoint, prezi etc), prin lecții interdisciplinare, transcurriculare care să îi atragă pe elevi, să le stârnească curiozitatea pentru a descoperi singuri, pentru a le dezvolta creativitatea etc. Elevii fiind atrași de materia respectivă, vor deveni pasionați, vor dori să cunoască mai mult, o parte din ei vor participa la concursuri, unde vor obține performanțe. Care este rolul profesorului? Trebuie să joace un rol dar și să fie autentic, să fie în același timp altul și totuși el însuși. Putem învăța cu toții să fim profesori buni, dar trebuie să avem și anumite capacități de comunicare, inteligență, afectivitate, voință care să ne permită să învățăm continuu, să ne recompunem și să ne transformăm.

Fiecare elev este unic și are valoarea sa, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de predare-învățare-evaluare. Fiecare copil prezintă particularități individuale ce necesită o evaluare și o abordare personalizată. Important este să-i tratăm pe toți cu același respect, simpatie, dragoste, înțelegere și să le arătăm tuturor că pot găsi în profesor un adevărat prieten ori de câte ori au nevoie. Profesorii au nevoie să-și înțeleagă propriul mod de gândire pentru a deveni mai eficienți și pentru a facilita și amplifica dezvoltarea gândirii elevilor lor. Dacă au dobândit o înțelegere a naturii sociale și situaționale a învățării, o apreciere a importanței contextelor autentice, obișnuință de a reflecta asupra propriilor experiențe și dorința, disponibilitatea de a se interoga asupra propriilor credințe și supoziții, atunci ei vor fi mai pregătiți să creeze pentru elevi medii de învățare care să faciliteze elevilor să învețe lecții care contează într-adevăr și care să fie de calitate.

Calitatea în educație înseamnă asigurarea pentru fiecare educabil a condițiilor pentru cea mai bună, completă și utilă dezvoltare. Calitatea este dependentă de valorile societății în care funcționează sistemul respectiv de educație. Valorile calității în educație ar putea fi: democrația, umanismul, echitatea, autonomia morală și intelectuală, calitatea relațiilor interpersonale, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, etc.

Asigurarea și menținerea calității serviciilor educaționale este o cerință imperativă cu impact imediat, dar și pe termen lung asupra beneficiarilor direcți - elevii, cât și asupra beneficiarilor indirecți – comunitatea/ societatea din cel puțin patru motive: moral (elevii trebuie să primească o educație de calitate), contextual (școlile sunt într-o interacțiune dinamică și continuă cu societatea și comunitatea cărora le aparțin), supraviețuirea (societatea actuală este una concurențială), responsabilitatea (școlile sunt supuse în mod constant aprecierii și evaluării celor pe care îi servește: elevi, părinți, comunitate, societate).

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori și atitudini.

Bibliografie:

1. Coroi, Irina, “*Percepția calității în educație*”, www.didactic.ro/materiale-didactice/perceptia-calitatii-in-educatie, 2017
2. Josan, Simona, „*Lecții de management și calitatea educației*” „Tribuna învățământului” nr. 649, 2005
3. Petrescu, Paloma, Șirian, Lucreția, “*Management educațional*”, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2002
4. <https://www.eduform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-resurse-educationale-pentru-sustinerea-educatiei-incluzive-de-calitate/managementul-calitatii-in-educatie>

ADAPTAREA LA NOILE METODE DE PREDARE DIN MEDIUL DIGITAL

Inf. Ghiurcă Mihaela Dorina

Școala Gimnazială Nr. 3 Piatra Neamț, jud. Neamț

Școala, cu toți factorii implicați: elevi, profesori, autorități și părinți, încearcă să se adapteze la noua realitate, cea a distanțării sociale, în care procesul educațional trebuie să continue în mediul online. Procesul a fost testat din mers, profesorii s-au adaptat situației într-un timp foarte scurt, iar elevii și-au folosit propriile telefoane, tablete sau laptopuri, sau pe cele ale părinților, pentru a putea urma lecțiile online.

Educația digitală reprezintă o oportunitate modernă și nouă al cărei rol nu este de a înlocui contactul față în față, ci de a fructifica posibilități alternative de învățare. Ele nu pot substitui procesul de predare – învățare - evaluare realizat la clasă în care elevul utilizează manualul, caietul, fișele de lucru independent, proiectele de grup, scrisul la tablă, răspunsurile orale, colaborarea, socializarea. Dar, în această epocă în care digitalizarea este inevitabilă și necesară, includerea aplicațiilor își demonstrează utilitatea.

Indiferent dacă suntem educatori, învățători, profesori la școala generală, liceu sau la universitate, știm că nu ne oprim niciodată din învățat.

O școală modernă trebuie să țină pasul cu schimbarea, adaptându-se mereu, oferind noi alternative care să vină în sprijinul elevilor și profesorilor. Ne aflăm în fața unui progres continuu, pe toate planurile, doar că mulți au furat deja startul, iar o parte încă stă și se minunează.

Nu cred că trebuie să pierdem esența însă. Nimeni nu cere să trecem de la o extremă la alta, de aceea, „*O educație de calitate înseamnă echilibru între tradiție și inovație, între creativitate și rutină*”. Sir Ken Robinson

Școala are nevoie de schimbare și de adaptare la meseriile viitorului, iar schimbarea trebuie să înceapă acum, cu schimbarea mentalității profesorilor. Cum reușesc să se adapteze este o revoluție a mentalității profesorilor. Sunt profesori care își dau seama că transformarea începe cu ei. Vedem o masă critică de profesori cu vocație, care vor să facă saltul spre a deveni profesorii viitorului.

Profesorii trebuie să descopere metodele și instrumentele concrete prin care își pot schimba în mod pozitiv stilul de predare și modul de a relaționa cu copiii. Menirea profesorului este aceea de a descoperi și dezvolta măreția din fiecare copil. Nimic mai mult! Trebuie să vadă că acești copii au

daruri diferite și să potențeze aceste daruri. Trebuie să creadă că online-ul este un mijloc, nu un scop în sine, încercând să fie creativi și mai ales flexibili cu programul și cu nevoile copiilor.

„Lucrurile mărunte se obțin încet, dar nu obții nimic dacă stai pe loc”

Zig Ziglăr

În contextul actual când lumea contemporană tinde să se transforme într-o societate informațională apare nevoia de cunoaștere și la nivel informațional prin utilizarea calculatorului în educație, prin crearea de competențe digitale care vor oferi tinerilor o pregătire diversificată în viitor.

Apariția calculatorului ca sursă de învățare, diversificarea mijloacelor digitale moderne în scop evolutiv, pătrunderea hardware-ului și software-ului în România, reprezintă o permanentă provocare pentru educație.

Tehnologia face parte din viața noastră, este o necesitate atât pentru adulți cât și pentru copii. Copiii sunt atrași de mediul digital prin dinamică, interactivitate, diversitatea materialelor, a resurselor educaționale putând astfel învăța și distra în același timp.

Învățarea online a devenit o oportunitate de a defini atât rolul elevului ca parte activă în învățare, cât și al cadrului didactic, care ar trebui să aibă în primul rând rolul de facilitator, să stimuleze procesul instructiv –educativ, pe care să-l ghideze mai mult, decât să îl controleze.

Cel mai mare câștig a fost că profesorii s-au unit, iar copiii au venit la această întâlnire online și au împărtășit profesorilor cunoștințele din domeniul IT, și astfel s-a creat o apropiere și o empatie între profesor și elev. Profesorii au realizat, că modul în care se îmbinau metodele tradiționale cu predatul online aducea plusvaloare. Cel mai mare câștig a fost că profesorii, au fost foarte uniți, spre uimirea lor, copiii i-au învățat și ei niște lucruri cu folosirea tehnologiei, deci, a fost un proces de învățare reciproc.

Predarea online înseamnă interacțiune, mișcare, schimb de activități, joacă, învățarea să fie regândită și să fie pusă întrebarea: *Ce este învățarea și cum se poate întâmpla atât în clasă, cât și în mediul de acasă?*

Experimentele pe care le traversează sistemul de educație românesc în timpul acestei crize ar trebui să ne ajute să construim un sistem hibrid: online și offline. Desigur sunt necesare și resurse pentru a implementa un astfel de sistem de predare online și de adaptare la meseriile viitorului. Este nevoie de un plan de strategii, de finanțare, de un management performant, de o programă adaptată.

Activitatea online are, dincolo de avantajele evidente, limite în relaționarea cadru didactic

– elev. Are însă și limite, care au impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât o importanță latură a activității didactice față – în – față, nu se poate face virtual. În mod explicabil, sprijinul pe care în mod tradițional îl ofereau elevilor cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare, este greu de oferit online, date fiind limitările tehnologice implicite. În realitate, în mediul online, fiecare elev poate să reprezinte pentru cadrul didactic o posibilă situație de dificultate în învățare, făcând astfel dificilă identificarea celor cu probleme reale. Chiar dacă profesorul își cunoaște bine clasa și elevii și știe cine are nevoie de sprijin suplimentar, acest lucru s-ar putea realiza eventual ulterior activității de predare online, prin consiliere individuală. Este foarte dificilă interacțiunea personalizată cu un elev anume în contextul în care contactul nu este direct, profesorul este urmărit online de o clasă întreagă și fiecare elev îi solicită atenția.

Platformele educaționale online, platformele de streaming, în general, facilitează comunicarea în timp real între profesor și cursanții săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de o parte din cauza imposibilității obținerii unui feedback comunicațional real (ceea ce face comunicarea autentică), iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual. Faptul că poți fi înregistrat, faptul că poți fi auzit de orice persoană (nu doar de elevii tăi), neavând un control real al publicului-țintă, îi determină pe profesori să construiască un discurs corect, consistent, fluid.

Comunicarea nonverbală și utilizarea mediată a paralimbajului completează paradigma dificilă a comunicării în mediul online în cazul în care comunicarea se realizează prin chat instant, iar unele indicii pe care o bună comunicare nonverbală le putea produce pentru susținerea comunicării verbale, sunt acum pierdute prin întreruperi sau blocaje specifice acestor sesiuni în condiții de capacitate de bandă limitată sau de trafic încărcat.

De un real folos au fost activitățile cu părinții prin folosirea metodelor interactive și a sarcinilor de lucru în colaborare prin care să-și valorifice abilitățile creative alături de proprii copii și să se simtă valorizați.

Scopul integrării tehnologiei în instruire determină metodele și tehnicile de lucru la clasă. Spre deosebire de generațiile anterioare, actualele generații de elevi sunt mult mai independente în gândire. Copiii zilelor noastre au personalități puternice bine conturate încă de la vârste mici. Aceștia folosesc resursele digitale și se raportează diferit la societate. Ca profesori, trebuie să creăm un mediu de învățare stimulat, bazat pe dezvoltarea unor competențe, abilități și atitudini care să țină cont atât de interesele lor personale, cât și de exigențele societății în care trăiesc.

Trebuie să ne gândim la o reinterpretare a rolului cadrelor didactice și al elevilor. Noi, cadrele didactice, suntem facilitatori, care creăm contextul în care poate avea loc învățarea: prin întrebări, prin instrumente, prin crearea unei etici de muncă adecvate și prin relații umane care să

transmită încredere și susținere, astfel încât procesul educațional să aibă rezultatele așteptate.

Așadar, folosirea Internetului, a resurselor online, a bibliotecilor online, a comunicării online poate reprezenta și orienta procesul de instruire către interesele elevilor, realizând o predare centrată pe necesitățile de învățare ale acestora, contribuind la progresul lor educațional.

La nivelul unității noastre școlare, platforma educațională Microsoft Teams a oferit o imagine de ansamblu a activităților școlare derulate, a ajutat la perfecționarea permanentă și unitară a tuturor cadrelor didactice ale școlii și a permis monitorizarea și analiza întregului demers educațional. Platforma educațională oferă posibilitatea creării de grupuri (clase) de elevi și de comisii ale cadrelor didactice, facilitând organizarea de întâlniri online în cadrul acestora. Instrumentele puse la dispoziție sunt variate și ușor de folosit/aplicat.

De exemplu, Centrul de ajutor și învățare Microsoft Teams vine în sprijinul utilizatorilor cu videoclipuri demonstrative, cursuri gratuite de instruire, îndrumări din partea celor care construiesc și îmbunătățesc permanent platforma de învățare.

Consider că alegerea unei platforme educaționale sigure, ușurează mult munca în procesul instructiv- educativ (școală – elevi – părinți-comunitate). Platforma educațională unică oferă o imagine de ansamblu a activităților școlare derulate, ajută la perfecționarea permanentă și unitară a tuturor cadrelor didactice ale școlii și permite monitorizarea și analiza întregului demers educațional.

Pentru a susține activități de învățare la distanță, profesorilor și elevilor din școala noastră, li s-a asigurat suport tehnic pentru a folosi mai multe mijloace specifice, dintre care cel mai frecvent utilizate au fost și sunt: Whatsapp, Facebook, Messenger, utilizarea resurselor educaționale deschise și conținutului digital, cum ar fi site-uri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft educațional, laboratoare virtuale, LearningApps, platformele specializate de e-learning - Moodle, Microsoft Teams etc., aplicațiile pentru comunicare sincronă în grup prin apeluri video/videoconferințe precum Zoom, Google Meet, Teams, Skype.

Dificultățile de natură tehnică, de exemplu, probleme în stabilirii conexiunii online, probleme în activarea camerei, microfonului sau sunetului, dificultăți de încărcare a prezentărilor de către profesor sau a temelor de către elevi etc., duc la deturnarea atenției elevilor și profesorului de la activităților didactice și reprezintă una dintre provocările acestei perioade. Cele mai importante avantaje în situația actuală sunt competențele digitale dobândite de către profesori în această perioadă. Acestea sunt achiziții utile pentru activitatea didactică viitoare, competențe pe care profesorii le pot utiliza în continuare în activitatea didactică, față în față. Succesul învățământului la distanță este o urmare a unui efort colaborativ dintre cadrul didactic, informaticianul școlii, directorul unității școlare, performativitatea rețelei de comunicare, elevi, părinți etc. și nu un atribut

exclusiv al profesorului.

Învățământul online este un învățământ, în general, individual. În fața calculatorului, elevul primește lecții, materiale de studiu pe care le accesează când dorește, are un timp limită de postat cerințele profesorilor. Cred că aici rolul părinților devine mai important. Aceștia își pot verifica mai ușor copiii, pot verifica dacă au făcut lecțiile și temele.

Învățarea există și în online, iar pentru școli, profesori, părinți și elevi înseamnă doar noi ferestre către educație, către dezvoltare armonioasă.

Așadar, viitorul nu aparține exclusiv învățământului online. Viitorul va fi o simbioză între clasic și modern, între tehnologie și tabla de la clasă, între conservatorismul profesorilor și maximizarea folosirii tehnologiei în a ușura accesul elevului la informație.

Indiferent dacă suntem educatori, învățători, profesori la școala generală, liceu sau la universitate știm că nu ne oprim niciodată din învățat.

O școală modernă trebuie să țină pasul cu schimbarea, adaptându-se mereu, oferind noi alternative care să vină în sprijinul elevilor și profesorilor.

În concluzie, școala online a dus și mai departe ideea de echipă de succes. A topit distanțe aducându-ne și mai aproape unii de alții. Ne-a făcut să fim solidari în fața unui pericol la fel de invizibil precum semnalul WI-FI. Ne-a ajutat să mergem mai departe pe drumul devenirii noastre având permanent în suflet certitudinea revederii la față în față.

Bibliografie:

1. Constantin Cucos, Olimpiu Istrate, Ion - Ovidiu Pânișoară, Petre Bodnariuc, Simon Vela, *Școala online - elemente pentru inovarea educației*, Editura Universității, București, 2020;
2. https://www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdf
3. https://www.psih.uaic.ro/wp-content/uploads/sc_onl_rap_apr_2020.pdf
4. <https://www.teachhub.com/technology-in-the-classroom/2019/11/benefits-of-technology-in-the-classroom/>
5. http://www.e-scoala.ro/Proiectul_Scoala_Online

EVALUAREA PERFORMANTELOR ȘCOLARE LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. înv. primar Golea Codruța-Carmen
Școala Gimnazială ”Traian” Craiova, jud. Dolj
Prof. Dinu Andreea – Mădălina
Școala Gimnazială ”Traian” Craiova, jud. Dolj

Evaluarea școlară reprezintă actul didactic complex, integrat întregului proces de învățământ urmărește măsurarea cantității cunoștințelor dobândite, precum și valoarea, nivelul, performanțele și eficiența acestora la un moment dat, oferind soluții de perfecționare a actului didactic. A evalua rezultatele școlare înseamnă a determina măsura în care obiectivele programului de instruire au fost atinse, precum și eficiența metodelor de predare-învățare. Dintre multiplele aspecte ale evaluării, evaluarea școlară reprezintă un ansamblu de activități în funcție de anumite intenții, care transpun datele imediate, raportându-le la o serie de funcții și scopuri bine determinate. Scopul evaluării nu este de a obține anumite date, ci de a perfecționa procesul educativ. Nu este vorba numai de a stabili o judecată asupra randamentului școlar, ci de a institui acțiuni precise pentru a adapta neconținut-strategiile educative la particularitățile situației didactice, la cele ale elevilor, la condițiile economice și instituționale existente. Plecând de la evaluare, ar trebui să se determine de fiecare dată în ce măsură putem transforma situația educațională într-o realitate convenabilă, adecvată obiectivelor în extensiune ale școlii.

Evaluarea reprezintă un proces de obținere a informațiilor despre elev, profesor, program sau sistem educațional în ansamblu, cu ajutorul unor instrumente de evaluare, în scopul elaborării unor judecăți de valoare care sunt raportate la criteriile propuse asupra acestor informații în vederea elaborării unor aprecieri pe baza cărora se vor lua o serie de decizii (privind conținutul, metodele, strategiile, demersul sau produsul, etc.). Pe scurt, prin procesul de evaluare ne pronunțăm asupra stării unui proces la un anumit moment, din perspectiva informațiilor pe care le selectăm cu ajutorul unui instrument, ce ne permite să măsurăm în raport cu o anumită normă.

Interesul deosebit pentru această problemă este pe deplin justificat prin faptul că învățământul angajează direct sau indirect o parte însemnată a populației. Determinată de dorința legitimă de a spori eficiența învățământului evaluarea apare ca proces de apreciere a calității sistemului educațional și are rolul de a stabili dacă acesta s îndeplinește funcțiile pe care le are, adică dacă obiectivele sistemului

sunt realizate. Cunoașterea cât mai exactă a rezultatelor constituie premisa oricăror măsuri destinate să îmbunătățească desfășurarea activității în sine. De aceea orice strategie care își propune ameliorarea sau schimbarea unui sistem școlar are ca punct de plecare și se întemeiază pe aprecierea rezultatelor obținute pe baza unor evaluări continue. Astfel, se constată în prezent că extinderea acțiunilor de evaluare, de la rezultatele școlare obținute de elevi către celelalte componente ale sistemului: structura, conținutul, metodele și mijloacele folosite.

În cele mai multe lucrări de specialitate evaluarea este definită ca proces de constatare, măsurare și apreciere a rezultatelor în funcție de criterii obiective, criterii care nu sunt altele decât obiectivele educaționale. Prin urmare, obiectivele educaționale devin criteriile fundamentale pentru evaluarea, măsurarea și aprecierea ca: corectă a rezultatelor școlare, dar și a procesului ce a dus la aceste rezultate neputându-se realiza cu rigoarea necesară în afara obiectivelor. În consecință, absența obiectivelor sau formularea lor generală, nespecifică diferitelor situații de instruire nu permite cunoașterea a ceea ce se așteaptă și ca urmare nici evaluarea rezultatului. În funcție de obiectivele educaționale urmărite, se folosesc strategii de evaluare variate, ce îmbină evaluarea continuă; utilizarea diferitelor forme de testare. Este esențial ca aceste acțiuni de evaluare să fie echilibrate, păstrându-se cu măsură raportul dintre aspectele informative și cele formative cuprinse în obiectivele procesului de predare - învățare

Folosirea echilibrată a strategiilor de evaluare menționate impune, la rândul ei, diversificarea tehnicilor și instrumentelor de evaluare.

Metode tradiționale: probe orale, scrise.

Metode alternative: observarea sistematică a elevului în timpul rezolvării sarcinii, investigația, proiectul, portofoliul, autoevaluarea.

Metodele tradiționale rămân metodele de evaluare utilizate mai des, cu condiția de a se asigura calitatea corespunzătoare a instrumentelor și echilibrul între probele scrise, orale și practice.

Probele scrise trebuie să îndeplinească următoarele cerințe: stabilirea scopului probei și definirea obiectivelor operaționale, alegerea tipului de item corespunzător fiecărui obiectiv, elaborarea adecvată a scheme: notare, comunicarea și discutarea rezultatelor cu elevii și cu părinții acestora, proiectarea unor strategii de ameliorare a dificultăților constatate.

Probele orale au următoarele caracteristici: sunt folosite des la clasă, au fidelitate și validitate scăzută, rezultatele pot fi perturbate de factori externi, au o mare importanță în stabilirea interacțiunii profesor/elev, pot oferi posibilitatea modulării întrebărilor în funcție de răspunsurile elevului, permit elevului să-și evidențieze trăsături proprii de personalitate, permit evaluări de ordin atitudinal și comportamental.

Metodele alternative de evaluare asigură o realizare interactivă a actului de predare-învățare

și exersează abilitățile practic-aplicative ale elevilor, asigurând o mai bună clarificare conceptuală și integrare în sistemul național al cunoștințelor asimilate, care astfel devin operaționale.

Examenele reprezintă modalități de evaluare externă, care certifică, la sfârșit de ciclu școlar, cunoștințele și competențele elevilor sau le permit acestora să accedă într-o nouă formă de învățământ (examenele de admitere).

Instrumentele de evaluare trebuie să reflecte eficacitatea sistemului, pusă în evidență prin măsurarea performanțelor și a rezultatelor școlare, eficiența sistemului, exprimată prin corelarea performanțelor cu resursele și condițiile în care acestea au fost dobândite. În conceperea instrumentelor de evaluare, evaluatorul trebuie să pornească de la selectarea obiectivelor semnificative pentru evidențierea progresului școlar realizat de elevi și care trebuie evaluate, precum și de la indicii de calitate pe care să-i îndeplinească un astfel de test, astfel încât să ofere date și informații precise asupra nivelului de pregătire al elevilor și asupra procesului de predare-învățare. Eficacitatea testului se poate evalua pe baza următoarelor criterii: validitatea (măsoară gradul de incidență între obiectivele educaționale propuse a fi evaluate și modul în care acestea sunt operaționalizate cu ajutorul testului), fidelitatea (calitatea acestuia de a oferi rezultate constante în condițiile administrării identice, la populații similare sub aspect statistic), aplicabilitatea (calitatea testului de a fi administrat și interpretat cu ușurință), obiectivitatea (gradul de concordanță între aprecierile făcute de evaluatori).

Dacă institutorul selectează cunoștințele în funcție de tipul de curriculum ales și își respectă rolul, atunci și elevul reușește să obțină rezultate notabile. Reluând, dezvoltând, fixând și sistematizând în modalități diferite, se evită monotonia și este imposibil ca un elev cu un intelect normal să nu asimileze temeinic cunoștințele studiate. Evaluarea implică *trei componente* interdependente: controlul, aprecierea și notarea. *Controlul* (verificarea) este componenta evaluării de constatare de către profesor a volumului și a calității cunoștințelor teoretice și practice dobândite de elev. *Aprecierea* este componenta evaluării care asigură estimarea (evidențierea) valorii, a nivelului și a performanțelor cunoștințelor dobândite de elev.

Notarea este componenta evaluării care realizează măsurarea și validarea rezultatelor pregătirii elevului în urma controlului și aprecierii, care se obiectivează prin anumite semne (coduri și simboluri) convenționale, denumite note. Indiferent de examenul susținut, test de evaluare dat la clasă, teză sau evaluare națională, evaluarea nu trebuie asociată cu eșecul, sancțiunea sau controlul, ci cu posibilitatea de reflectare asupra rezultatelor, cu formarea unei imagini cât mai corecte despre sine, nu numai cu lipsurile pe care le are, dar mai ales cu calitățile pe care le poate valorifica și dezvolta de aici încolo. Orice profesor ar trebui să-și proiecteze evaluarea odată cu proiectarea conținutului și să prezinte ce așteaptă de la elevi, ce progrese ar trebui să facă: o probă precedată de prezentarea

obiectivelor de evaluare se va dovedi mai eficientă decât una la care elevul nu știe la ce să se aștepte. Pentru profesor, evaluarea este un prim instrument ce îi conferă o imagine asupra acțiunii sale. Evaluarea de orice fel nu trebuie să pedepsească, ci să stimuleze pentru etapa următoare a învățării! Cel care învață trebuie să înțeleagă că evaluarea are scopul de a-l informa obiectiv asupra a ceea ce mai are de învățat. Evaluarea trebuie proiectată cu scopul judecării stadiului de dezvoltare a achizițiilor individului, fiind o parte componentă a procesului de învățare, chiar dacă este realizată de altcineva decât cel care este implicat în procesul de redare-învățare. Aplicarea unei probe de evaluare trebuie să respecte regulile proprii și reguli generale de aplicare, rare presupun obiectivitate prin uniformitatea aplicării probei. Interpretarea rezultatelor trebuie înțeleasă ca o parte componentă obligatorie a evaluării, și ea se face, în funcție de tipul de evaluare, în fața celor evaluați, rezultatele trebuind să fie cât de repede posibil făcute publice în cazul unei evaluări cerute de o instituție. Există o curbă a randamentului fiecărui elev care, în general, se poate stabili pentru anumite perioade. Nu este indicat să facem evaluări care se încheie cu notarea elevilor la începutul sau la sfârșitul unei săptămâni! Nu este obligatoriu să facem "stări pentru orice tip de evaluare și oricum putem folosi mai multe posibilități de apreciere a rezultatelor.

Situația de examinare se caracterizează printr-o miză socială extreme de ridicată. Analizată până acum, mai ales din punctul de vedere al candidaților care se confruntă cu tezele, această miză este majoră și din punct de vedere al societății, care investește în examenele naționale. Din perspectiva proiectării acestora, caracteristica de rațional se poate asigura doar prin respectarea de către toți candidații a acelorași condiții, începând cu abordarea robelor de examen, continuând cu unificarea procesului de corectare și notare și finalizând cu asigurarea pentru toți: e implicați, a acelorași condiții de desfășurare și de comunicare a rezultatelor.

Trebuie avut în vedere faptul că aceste rezultate influențează destinele individuale ale candidaților, putând să deschidă sau să închidă noi șanse de viață.

Bibliografie:

1. Radu, I. T., *Evaluarea in procesul didactic*, E.D.P., București, 2000.
2. Stoica, Adrian, *Metodologia elaborării testelor de progres școlar*. Colegiul Universitar Credis, 1999-2000.:
3. Stoica Adrian, *Metode și instrumente de evaluare*, București, 2000.
4. Cucuș Constantin, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 1996.

NECESITATEA INTRODUCERII EDUCAȚIEI JURIDICE ÎN ȘCOLI

Prof. Gorcioaia Kinga Eva
Loc. Târgu Mureș, jud Mureș

Noile orientări ale evoluției învățământului în țara noastră au o multiplă motivație socială: trebuie să-i ofere copilului șanse de viitor, școala trebuie să-i ofere cunoștințele, deprinderile și priceperile necesare de a se încadra în societatea în rapidă schimbare, trebuie să-i ofere șansa de a primi răspuns sau de a-l pune în situația de a-și răspunde singur la întrebările apărute în urma informațiilor primite.

Munca zilnică a unui cadru didactic, presupune predarea-învățarea, evaluarea, perfecționarea și autoperfecționarea continuă. Aceasta din urmă cuprinde o serie de activități, care vizează în primul rând optimizarea procesului de predare-învățare-evaluare prin găsirea unei modalități mai eficiente, de a realiza actul didactic, învățarea.

Consider că aceste preocupări sunt firești pentru un cadru didactic și mi-au caracterizat întotdeauna activitatea. Actuala perioadă de renaștere a școlii românești și așezarea ei pe noi coordonate, determinate de noua comandă socială, a stimulat interesele fiecăruia dintre noi pentru înnoire, căutând variante și posibilități de renovare a planului de învățământ, a programelor școlare, experimentând la clasă noi strategii didactice specifice diferitelor discipline de învățământ, vârstei elevilor, dar și scopurilor propuse pentru învățare. Dintre acestea sunt preocupată de metodele de predare-învățare-evaluare a disciplinelor juridice. M-am oprit asupra “Disciplinelor juridice” datorită atracției pe care o am spre această zonă a cunoștințelor și pentru noutatea care o prezintă la învățământul liceal prin noile conținuturi abordate, cât și prin metodele și procedeele specifice învățării acestora.

Având în vedere interesul pe care l-au manifestat elevii asupra disciplinelor juridice, mi-am propus a aborda în această lucrare teme ce pot deschide noi orizonturi.

Scopul educației juridice este de a pregăti elevul de pe băncile școlii de astăzi pentru omul ce va fi independent în viitor. Își propune să aducă la cunoștință drepturile, obligațiile corelative pe care le au și modul în care statul roman funcționează. Și nu în ultimul rând, îl pregătește pentru viață, pentru a fi capabil să își construiască propriul comportament în mod corect încă de la o vârstă fragedă și, de ce nu, să îi educe și pe ceilalți din jur.

Arătându-le cum funcționează justiția și explicându-le principiile care stau la baza legilor,

adolescenții sunt practic orientați în carieră. Astfel, cei ce sunt atrași de justiție pot aprofunda și deveni viitori avocați sau judecători de mâine.

Scopul informativ al educației juridice este cel mai important. În România, numărul adolescenților care ajung în centre de resocializare sau în penitenciare este uriaș, iar majoritatea cazurilor au loc din cauza unei proaste informări. Astfel, o clipă de inconștientă le poate distruge viața unor tineri cu un viitor promițător. Educația juridică îi responsabilizează pe tineri, făcându-i conștienți de faptele lor, prevenind totodată distrugerea unor destine strălucite.

În România sunt patru milioane de copii, dintre care un milion sunt deja adolescenți. Legislația românească prevede că începând cu vârsta de 14 ani orice cetățean răspunde penal și contravențional. De aceea, copiii noștri ar trebui să știe ceea ce este permis și ceea ce este interzis să facă pentru a evita consecințele negative asupra lor din cauza unor fapte comise sau a unor anturaje nepotrivite.

Conform datelor oficiale puse la dispoziție de Consiliul Legislativ, pe care am studiat, am aflat că în România erau în vigoare la finele anului 2019 un număr de 10.100 de acte normative primare – legi, ordonanțe și ordonanțe de urgență. Conform Constituției României, toate trebuie cunoscute și respectate de către cetățenii țării, căci nimeni nu poate invoca drept scuză necunoașterea legii. Așadar, este nevoie de informare cu privire la legi. De asemenea aflăm că pe rolul instanțelor judecătorești sunt înregistrate anual un număr de trei milioane de dosare, adică aproximativ unul din patru adulți este în fiecare an implicat ca justițiabil într-o cauză penală, sau civilă, ceea ce dovedește un grad mare de contestare sau chiar încălcare a legii și a drepturilor individuale. Aceste informații ne conștientizează că este nevoie de o atitudine de respect față de drepturi, legi, autorități.

Cifrele ne mai arată că a crescut alarmant numărul minorilor implicați în litigii judiciare. Dacă este să ne referim doar la cauzele penale, statisticile ne arată că în fiecare an aproximativ 4.000 de copii sunt victimele unor răufăcători și alți 3.500 de copii sunt ei înșiși infractori. Mai exact, în fiecare zi în România este trimis în judecată câte un inculpat care omoară un copil; un altul care agresează sexual un minor; încă unul care fură bunuri de la un minor sau îl tâlhărește. În fiecare an înregistrăm 200 de dosare cu minori care sunt loviți sau răniți fizic în mod grav. Anual 100 de adulți sunt trimiși în judecată pentru producerea de fotografii sau filme pornografice cu minori. În fața instanțelor ajung anual peste 300 de dosare privind minori traficați. Părinții divorțați evită plata pensiei de întreținere datorată minorilor în peste 500 de situații anual care devin cazuri judiciare. Zilnic sunt trimiși în judecată cinci minori pentru comiterea infracțiunilor de furt, alții doi pentru tâlhărie și încă un minor care comite o lovire sau vătămare corporală. O dată la fiecare trei zile un minor este adus în fața judecătorului pentru că a comis un act sexual cu privire la un alt

minor și un altul pentru că a comis un viol. O dată la patru zile un minor este trimis în judecată pentru că a omorât o altă persoană. În fiecare an sunt acuzați penal peste 100 de minori care sunt prinși la volan fără permis.

În concluzie, sunt necesare soluții pentru ca delincvența juvenilă să fie diminuată, iar victimizarea minorilor să înceteze. Consider că ar contribui la îmbunătățirea situației dacă orele de educație civică și de educație socială ar fi completate de informații concrete cu privire la modul de a acționa și a reacționa în anumite situații care au tangență cu normele juridice existente. Asemenea cunoștințe se pot dobândi numai la orele de educație juridică.

Cadrul didactic trebuie să cunoască și să aplice o multitudine de metode didactice și instrumente de lucru care să țină cont de nevoile de învățare și de ritmul fiecărui copil. Având în vedere acest aspect, un rol important au metodele moderne de predare-învățare-evaluare.

Metodele de învățământ sunt acele căi prin care elevii ajung, în procesul de învățământ, sub coordonarea profesorului, la dobândirea de cunoștințe, deprinderi, la dezvoltarea capacităților intelectuale și la valorificarea aptitudinilor specifice. Având în vedere acest aspect, am desfășurat o cercetarea pedagogică care a avut în vizor atingerea acestor competențe.

Cercetarea pedagogică reprezintă demersul meu investigativ, astfel că am pornit de la stabilirea premiselor cercetării pedagogice și a eșantioanelor supuse cercetării, respectiv grupul experimental și cel de control, urmărind evoluția acestor pe tot parcursul activității de cercetare, în vederea valorificării cunoștințelor și progresului școlar totodată.

Având în vedere că actuala programă prevede acordarea unei mari libertăți de exprimare oferită copilului, consider că prin această lucrare mi se oferă posibilitatea de a aduce unele îmbunătățiri în ceea ce privește metodele de predare-învățare-evaluare, mai ales că din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului, astfel că prezenta lucrare metodico-științifică deschide noi orizonturi cadrelor didactice actuale și viitoare, iar diversitatea metodelor aplicate cu elevii clasei, atât în cadrul instituției de învățământ, cât și în afara acesteia stârnește curiozitate, întrucât învățarea prin raportarea la realitatea înconjurătoare sporește profunzimea înțelegerii conceptelor și a procedurilor utilizate.

De asemenea am urmărit identificarea principiilor de bază în domeniul juridic, având ca scop însușirea unei atitudini pozitive în asumarea responsabilității în respectarea legislației în vigoare. În acest sens am abordat următoarele teme; Principii ale democrației, Drepturile copiilor, Copilul și școala, Copilul și sănătatea, Copilul și munca, Copilul și bunurile sale, Mijloacele de comunicare, Participarea la luarea deciziilor, Organele legii, Protecția consumatorului, Protecția mediului etc. Am dezbătut aceste teme în astfel:

Având în vedere aceste aspecte, am urmărit ca elevii să înțeleagă de ce libertatea presupune nu doar drepturi, ci și obligații; ei studiază ce îndatoriri au copiii în familie, ce obligații au părinții față de copii, care sunt gradele de rudenie și cum poate fi prevenită și combătută violența domestică; care sunt pericolele consumului de substanțe interzise; în ce condiții pot accesa serviciile medicale; cum identifică și unde apelează când achiziționează produse defecte sau expirate; cum trebuie reacționat și cum se pot feri de agresiuni fizice și sexuale; în ce condiții se poate căsători o persoană; care sunt regulile de comportament și sancțiunile în mediul școlar; cum se previne discriminarea; cum se combate corupția; care sunt regulile de circulație pe drumurile publice și care este comportamentul dezirabil în mijloacele de transport în comun; care sunt regulile de călătorie în afara țării; cine încheie acte pentru minor până la 14 ani, respectiv după ce el împlinește această vârstă; cum se poate deschide un cont bancar; cum trebuie îngrijit un animal; ce trebuie să conțină un contract de muncă și cum se muncește legal cu ziua; ce înseamnă să faci voluntariat sau internship; cum se obține indemnizația de șomaj; cum este protejată viața privată și demnitatea în relația directă cu ceilalți; care sunt regulile de utilizare și de securitate personală pe rețelele de socializare Facebook, Instagram, WhatsApp, Tik Tok; în ce condiții poate participa un copil la emisiuni sau în reportaje la televizor; cum sunt aleși reprezentanții elevilor în organismele școlare; care sunt regulile ce trebuie respectate când fac o petrecere; care sunt condițiile de participare la ora de religie; care sunt organele de control și organele legii și care trebuie să fie conduita cetățenilor în raport cu acestea; cum ne apărăm de abuzurile din partea organelor statului; cum poate cineva să ajungă un om al legii; cum se desfășoară un proces civil sau penal și ce drepturi și proceduri speciale se aplică minorilor implicați în procese; cum pot să fie despăgubiți cei cărora li s-au încălcat drepturile; ce sancțiuni îi așteaptă pe cei care încalcă legea și ce efecte vor suporta în cursul vieții lor.

Sunt conștientă că abordarea acestor subiecte pur teoretic nu conduc la rezultatul vizat, folosirea unor metode și procedee interactive care să capteze atenția elevilor este esențială.

Dacă facem din învățarea prin metode active un stil de lucru cu copiii, putem constata nu doar progresul elevilor, ci și implicarea activă în rezolvarea sarcinilor.

Metodele active au valențe formative multiple, deoarece oferă elevilor perspective noi de descoperire și cunoaștere a realității înconjurătoare. Aceste metode au un caracter viu, atrăgător, aducând varietate și o stare de bună dispoziție, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii. Oferă posibilitatea elevului să gândească, să-și exprime opiniile, să comunice, să accepte opiniile colegilor. Fiecare elev, prin participarea alături de colegi, se va simți util și capabil să contribuie la propria învățare. Aceste metode îi ajută să-i cunoască pe ceilalți, îndepărtează tensiunea și agresivitatea, încurajând în exprimarea părerilor și dând posibilitatea de a participa activ și de a

învăța lucruri noi; îi ajută să-și descopere aptitudinile, talentul, oferindu-le încrederea în sine.

Metodele activ-participative au ca scop consemnarea ideilor ce vin spontan în mintea elevului, fără a depune eforturi speciale de memorie sau raționament. Acestea implică eforturi de gândire independentă, făcând apel la inițiativa elevilor. Cu cât oferim mai mult posibilitatea elevului de a fi spontan și independent, cu atât șansele lui să devină o persoană creativă, cresc.

În concluzie, educația juridică este foarte importantă iar în pregătirea și organizarea activităților didactice, trebuie să fim mereu preocupați de a alege cu cea mai mare grijă metode și procedee variate ce urmează a fi utilizate în procesul de predare-învățare, căutând să ne apropiem de capacitatea și nivelul de înțelegere al elevilor, adaptate fiind diferitelor situații de învățare, nivelului intelectual la elevilor, interesului acestora, etc. Cu cât gama de procedee didactice este mai largă și cu cât modalitățile de îmbinare sunt mai variate, cu atât potențialul psihic devine mai riguros.

Bibliografie

1. Codul penal
2. Cucuș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Dănilieț, C, *Educație juridică pentru liceeni*, Ghid practic, Cluj, 2016
4. Ionescu, M., Radu, I., *Didactica modernă, ed. a II-a revizuită*, Editura. Dacia, Cluj-Napoca, 2004

PLATFORME PENTRU GESTIONAREA CLASELOR, A RESURSELOR DE ÎNVĂȚARE ȘI A PROGRESULUI ȘCOLAR

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. Gorescu Carmen

Liceul Teoretic „Dr. Mihai Ciucă” Săveni, jud Botoșani

Prof. Năpîrcă Felicia

Liceul Teoretic „Dr. Mihai Ciucă” Săveni, jud Botoșani

Platformele electronice pentru e-learning oferă facilități de derulare a unor activități de învățare utilizând în mod exclusiv Internetul. Platformele electronice cooperative oferă în plus o serie de facilități referitoare la partajarea informațiilor între cursanți, posibilități de lucru în cooperare, posibilități de a crea discuții de grup pe diferite teme etc.

Am întâlnit deseori credința greșită că e-learning este centrat pe tehnologie. Este posibil ca această credință să se datoreze centrării pe tehnologie a celor care nu știu multe lucruri despre e-learning și despre tehnologia pe care o implică pentru că atunci când ceva îți este neclar, este un lucru care te stresează și tinde să îți acapareze atenția.

Nimic nu ne-a arătat mai clar că e-learning nu depinde de tehnologie precum perioada prin care trecem. Predând de acasă, lumea a folosit diferite instrumente, dar și-a atins scopul. Unele instrumente sunt mai potrivite decât altele pentru e-learning. Dar nu trebuie să uităm care este scopul ultim al predării. Fiecare aplicație are puncte tari și puncte slabe.

Avantajele e-learning-ului față de sistemul tradițional de învățământ:

- accesibilitate, flexibilitate și confort;
- independența geografică, mobilitatea; -prezentare concisă și selectivă a conținutului educațional;

Printre dezavantaje:

- ✓ necesită experiență în domeniul utilizării calculatoarelor;
- ✓ costuri mari pentru proiectare și întreținere.

Procesul de învățământ trebuie să se adapteze societății contemporane, care parcurge o adevărată eră tehnologică, de aceea competențele profesorilor inclusiv metodele de predare trebuie adaptate momentului actual de dezvoltare tehnologică.

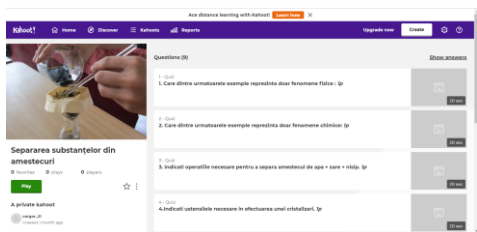
Procesul tehnologic este mult mai rapid decât ritmul schimbării în educație și instruire, de și noile tehnologii ale informației și comunicării stimulează schimbarea procesului educațional. Dezvoltarea rapidă a tehnologiei a condus la utilizarea pe scara largă a platformelor electronice în domeniul educației, utilizare care este încă dominată de centrarea pe popularizarea informației. Este important pentru un cadru didactic să știe care sunt fundamentele pedagogice ale utilizării platformelor electronice în procesul educațional și cum pot aceste tehnologii să sprijine construirea cunoștințelor elevilor.

Platforme electronice aplicate în studiul chimiei

1. **Kahoot** este o platformă de învățare bazată pe joc, utilizată ca tehnologie educațională în școli și alte instituții de învățământ. Jocurile de învățare „kahoots”, sunt teste cu alegeri multiple generate de utilizator, care pot fi accesate print-un browser web sau prin aplicația Kahoot

<https://www.instruction.uh.edu/knowledgebase/how-to-create-a-kahoot-quiz/>

<https://create.kahoot.it/details/0dcd4ef0-7b85-4888-97cb-6bf54809c645>

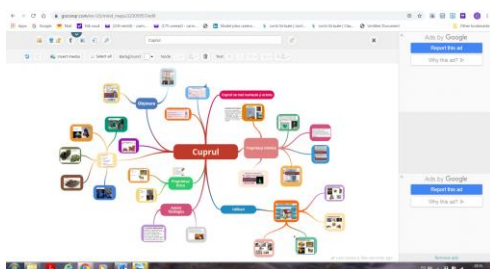

2. **GoConqr** este o platformă online care conține

diferite

instrumente de învățare și gestionare a învățării pentru cursanți, educatori și instituții de învățământ. Utilizatorii furnizează conținutul sau utilizează conținutul din biblioteca platformei. Utilizatorii pot partaja resurse și pot comunica cu alți utilizatori ai platformei. Conținutul poate fi organizat folosind hărți mentale, carduri, teste, note, diapozitive sau diagrame.. <https://www.goconqr.com/>

<https://www.goconqr.com/mindmap/22305957/cuprul?id=22305957&locale=en-US>

3. **Wordwall** este o platformă care permite construirea de jocuri educaționale interactive în format digital, ce pot fi inserate în alte platforme de învățare sau, mai simplu, distribuite prin link.

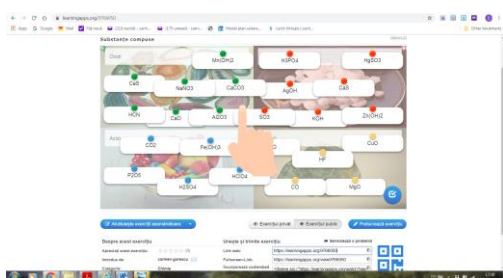
Rolul de creator de resurse wordwall.net este limitat de tipul de cont creat: plan basic (free), standard sau pro.

<https://wordwall.net/resource/3049820>

4. **LearningApps** este o platformă online în care se poate crea conținut interactiv sub forma a diferite tipuri de exerciții.

După crearea unui cont în platforma LearningApps poți să creezi diverse tipuri de exerciții interactive pe care să le inserezi apoi în cursurile online. <http://learningapps.org/>
<https://learningapps.org/9766950>

5. Animații PowToon

Platforma PowToon, unul dintre instrumentele web cele mai interesante, datorită multiplelor posibilități tehnice pe care ni le oferă. PowToon ne permite să facem prezentări care arată foarte atrăgător, viu și interactiv. Serviciul este gratuit, oricine poate realiza o prezentare formată din mai multe slide-uri animate. Singurele limitări sunt: limita de timp de 5 minute și logoul PowToon care apare în partea dreaptă jos și la finalul prezentării.

<https://www.powtoon.com/online-presentation/cdxIPbLwxMb/?mode=movie#/>

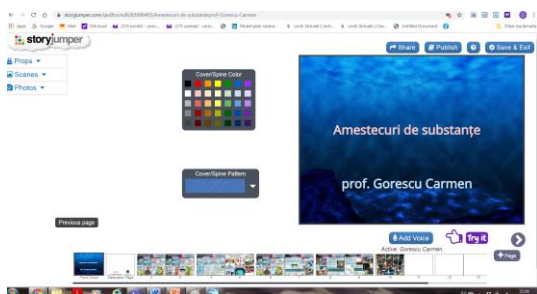

6. **Issuu** este o platformă care ne permite să încărcăm și să publicăm reviste sau publicații (în format tipărit) online. Versiunea gratuită de pe <https://issuu.com> ne permite să creăm un cont Issuu, să utilizăm cititorul Issuu și să încorporăm revista online pe site-ul nostru.

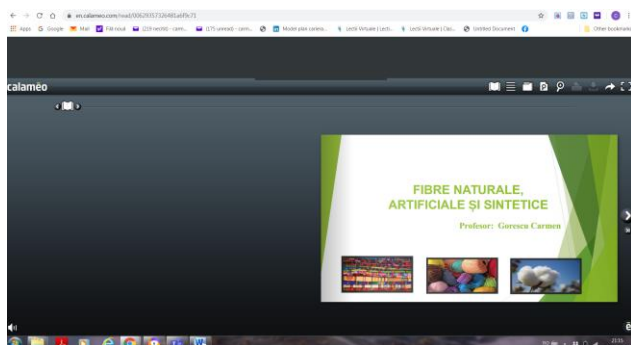
<https://issuu.com/home/drafts/7wf4a3zegug/file>

7. *StoryJumper* este o platformă de tehnologie educațională de vârf, care face mai ușoară crearea cărților electronice în baza fotografiilor proprii. Aplicația [storyjumper.com](https://www.storyjumper.com) se poate folosi cu succes cu elevii din toate ciclurile de învățământ și se poate adapta la orice disciplină de studiu https://www.storyjumper.com/book/read/83686465/Amestecuri-de_substan%C8%9BeprofGorescu-Carmen#

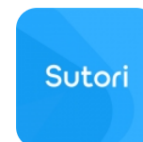

8. *Calaméo* este prima platformă de publicare digitală multilingvă și are o comunitate de cinci milioane de utilizatori în întreaga lume. Calaméo pune la dispoziția utilizatorilor privați și profesioniști un mediu dinamic și inovator pentru a publica și partaja instantaneu reviste interactive, multi-media, broșuri, rapoarte, buletine informative, prezentări și cataloage pe orice dispozitiv <https://en.calameo.com/read/00629357326481a6f9c71>

9. *Sutori* este trei instrumente într-unul. Este un amestec de Prezentări Google, Documente și Site-uri. Se pot face prezentări, scrie eseuri, crea portofolii și prezenta proiecte. Sutori are totul, oferă o interfață simplă pentru a prezenta proiecte pe ecrane, ne permite să scriem în formă scurtă și lungă, să încărcăm suporturi media, să încorporăm resurse. O putem face în colaborare sau singur, putem încorpora munca pe un alt site web... totul dintr-un singur loc.

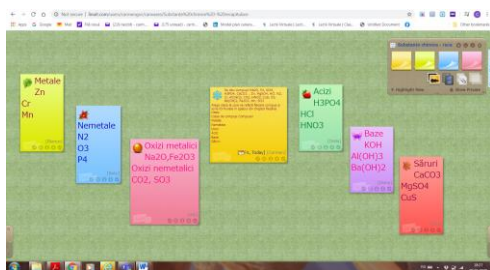
<https://www.sutori.com/story/copy-of-oxigenul--5N1ohsrMJDr4yZwDo4K9mcgP>

10. **Linoit** este o aplicație dedicată realizării de aviziere virtuale. Acestea pot fi colaborative: grupul de elevi dintr-o clasă pot încărca teme pe avizierul creat de profesor sau pot realiza propriile aviziere virtuale multimedia, în echipă, pentru a demonstra o idee, pentru a susține o prezentare, pentru a indica și comenta resurse relevante pe o temă dată etc.

<https://en.linoit.com/>

<http://linoit.com/users/carmengor/canvases/Substan%C8%9Be%20chimice%20-%20recapitulare>

Bibliografie:

1. Elena Șuşnea, *Instruire asistată de calculator* (curs universitar), Editura Universității Naționale de Apărare “Carol I”, București, 2013
2. Otilia Dandara, *Platformele electronice – mijloc de modernizare a tehnologiilor educaționale*, Universitatea de stat din Moldova, Studia Universitatis Moldaviae, „Revista Științifică a Universității de Stat din Moldova”, 2013, nr 5 (65) •
3. Dumitru, Gh., Dumitru, C, *Psihologia procesului de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
4. Top 10 platforme e-learning pentru școala online
5. <https://ro.pinterest.com/lucianecurator/școala-online/platforme>

DIN SALA DE SPORT LA ȘCOALA ON-LINE

Prof. Grădinaru Carmen

Colegiul Tehnic,, Miron Costin”, Roman, jud. Neamț

În cele ce urmează, doresc, să aduc în prim plan, exemple de bună practică, privind strategii de predare și evaluare în cadrul orelor de educație fizică, desfășurate în scenariu roșu, respectiv on-line.

Consider, că ambientul de lucru de acasă poate fi considerat unul foarte confortabil și intim pentru o bună desfășurare a activităților fizice coroborate, reprezentând un spațiu sigur din toate punctele de vedere, atât al siguranței, cât și al igienizării, unde se pot găsi și realiza resurse materiale simple, utile, având la dispoziție o gamă diversificată de obiecte de uz casnic (pet-uri, pahare/farfurii plastic, pernuțe, scaune de diferite dimensiuni, pilote/pături, etc.).

Subliniez și accentuez, că pentru mine această modalitate de desfășurare a procesului instructiv-educativ, reprezintă o metodă avantajoasă, deoarece utilizez metoda lucrului individual, fiecare copil având propriul spațiu de lucru și propriile materiale realizate prin creativitate și imaginație.

În aceste vremuri, m-am gândit tot mai mult, ce aș putea face pentru a asigura continuitate procesului de învățare și actul educațional să se desfășoare în cele mai bune condiții. Astfel că, sistemele educaționale din întreaga lume trec în această perioadă prin nevoia de a se reinventa, dată fiind situația în care milioane de elevi își petrec zilele în casă, la fel și profesorii lor.

În acest context, metodele de predare în clasă au un puternic impact asupra calității educației. Practic, putem spune că toată greutatea și responsabilitatea asupra calității actului educațional, atârână pe umerii dascălilor: 30% din succesul învățării depinde de comportamentul profesorului. Prin urmare, competențele profesorului sunt într-o permanentă perfecționare, pe care le dezvoltă în relațiile cu elevii, iar această relație continuă să fie la fel de importantă și în mediul online.

Referitor la orele de educație fizică, am putea discuta atât despre avantajele, cât și despre dezavantajele acestei opțiuni. Un set de analize obținute în urma aplicării unui chestionar, arată pe de-o parte că rezultatele învățării par a fi la fel cu cele de la cursurile tradiționale, cât și despre faptul că elevii în condițiile învățării online s-au comportat într-o manieră mult mai bună, decât în perioada în care elevii primeau informații face to face. Unele studii demonstrează că, elevii de liceu

interacționează cel mai bine și sunt mai receptivi la acest stil de învățare online.

La începutul acestei perioade, am creat clase virtuale pe platforma G Suite for Education, respectiv, pe Google Classroom, unde am încercat să intercalez conținutul media și a materialelor didactice create pentru învățare cu scurte teste/quizz test, în vederea verificării însușirii conținuturilor predate, acestea fiind plasate la intervale scurte de timp, ceea ce a demonstrat, că implicarea elevilor poate fi îmbunătățită. Comparând rezultatele obținute de elevi la evaluările aplicate în mod tradițional cu cele obținute în mediul online, am constatat o creștere considerabilă a notelor obținute de aceștia.

Mutarea cursurilor în online, încurajează elevii să aibă mai multă autonomie în învățare, folosindu-și la maxim creativitatea. Totodată, mutarea temporară a procesului de învățare pe online, poate să susțină ritmul crescut al învățării și poate să ridice nivelul de încredere al elevilor în propriile resurse și capacități pentru a fi adevărați autodidacți.

Un alt avantaj al orelor de educație fizică online este confortul crescut, acesta fiind unul confortabil într-un spațiu personal, atât pentru elev, cât și pentru profesor. Nu mai există gălăgie, se schimbă dinamica la nivel de management al clasei, iar elevii de liceu își pot crea și asigura singuri cadrul potrivit și sigur de desfășurare a orelor. Copiii au mai mult timp de odihnă, nefiind nevoiți să se trezească devreme pentru a ajunge în timp util la școală(navetiștii). Astfel că, gradul de oboseală se reduce și părinții îi pot monitoriza mult mai bine și mai îndeaproape, atât stilul alimentar pe care îl adoptă, cât și programul petrecut în fața calculatoarelor.

În cele ce urmează, am să relatez modalități de predare a lecțiilor de educație fizică online:

La început, realizam și transmiteam lecțiile elevilor pe diferite rețele de socializare ca: Facebook, Messenger, Twitter, Whatsapp, dar eficacitatea acestui mod de transmitere a informațiilor era foarte redusă. Așa că, în urma participării la cursuri de formare, am învățat despre platforma Google Classroom, practic ajutându-mă să-mi creez clasele virtuale cu toate elementele necesare elevi, proiecte, sarcini de lucru, feedback din partea elevilor, dar și al profesorului, evaluare.

Le trimiteam link-uri sau videoclipuri, unii le vizionau, alții nu, dar, nu exista certitudinea că erau interesați de abordarea acestui stil de predare. În acest sens, am gândit, să fac mai atractivă desfășurarea lecției de educație fizică, făcând-o pe placul elevilor. Și am început, să realizez videoclipuri sau imagini foto în care erau prezentate complexe de exerciții fizice pentru dezvoltarea armonioasă, folosind fondul muzical adecvat generației lor, o linie acrobatică, am aplicat un chestionar, scopul fiind de a vedea randamentul lecțiilor de educație fizică online în viziunea elevului.

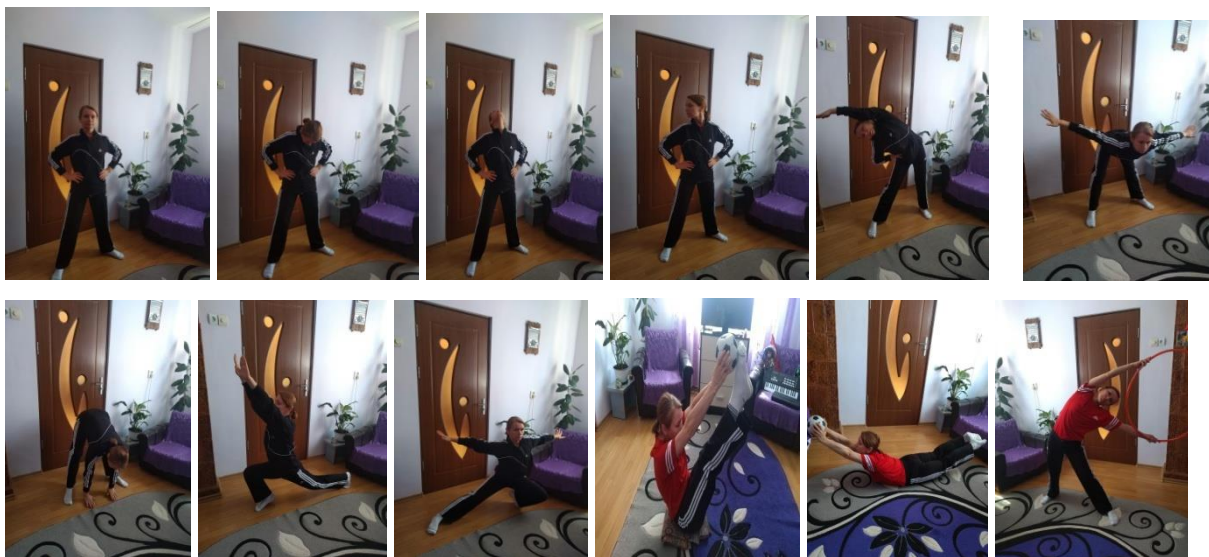
Exemple de bună practică:

Exercițiul 1:

Gimnastică cardio doar 5 minute– videoclip (cu și fără obiecte portative: minge, baston, cerc pentru gimnastică)

Sarcina de lucru: Vizionați videoclipul! Număr de repetări: 3 X(fete) / 4 X (băieți), P = 5 min

Feedback: Realizați un scurt videoclip cu exerciții fizice din videoclipul vizualizat!

Exercițiul 2:

Linie acrobatică – videoclip/imagini foto

Sarcina de lucru: Executați elementele din gimnastică acrobatică, individual!

Feedback: Realizați o linie acrobatică, respectând structura elementelor de gimnastică acrobatică din videoclipul/imaginile foto de mai jos!(metoda de realizare videoclip/foto/descriptiv).

Exercițiul 3:

Aruncarea greutății – însușirea tehnicii aruncării greutății, conform nivelului de studiu

Exercițiul 4:

Aplicarea unui chestionar

Chestionar evaluare pentru orele de Educație Fizică și Sport online

Chestionar creat de profesor Grădinaru Carmen,

Colegiul Tehnic, „Miron Costin” Roman, Neamț

Chestionarul este făcut pentru a evalua nevoile elevilor în condițiile de suspendare a cursurilor școlare pentru orele de Educație Fizică

Adresă de e-mail *

Nume și Prenume *

Unitatea școlară și localitatea *

Nivelul educației(clasa) *

Nume și prenume cadru didactic de Educație Fizică și Sport *

1. Ați făcut exerciții fizice minim de 2 ori pe săptămână? * Da / Nu
2. Aveți suficient loc acasă pentru a face exerciții fizice ? * Da / Nu
3. Dispuneți de materiale sportive (gantere, bandă elastică, minge medicinală, salteluțe izopren, bară de tracțiuni, bicicletă eliptică, stepper, banda de alergare) * Da / Nu
4. În cazul în care ați făcut exerciții fizice acasă, v-ați folosit de cele învățate la ora de educație fizică? * Da / Nu
5. Preferați să faceți exercițiile fizice online la ora de educație fizică, prevăzute în orar? * Da / Nu
6. Preferați să faceți exercițiile fizice în timpul vostru liber, după indicațiile și recomandările profesorului sub forma de tema pentru acasă ? * Da / Nu
7. În cadrul orelor online, doresc să aflu noțiuni teoretice despre sporturile practicate la ora de sport (handbal, volei, baschet) noțiuni de regulament, arbitraj sau învățare a procedeelelor tehnice sub forma de tutorial sau text * Da / Nu
8. În cadrul orelor online, doriți să aflați noțiuni de nutriție și alimentație sănătoasă ? * Da / Nu

9. În perioada de carantină, ați acumulat kilograme/v-ați îngrășat? Da / Nu

10. Pentru ce modalitate de desfășurare a orelor de educație fizică optați? *

Tradițional / Online

11. Găsiți atractive orele de educație fizică desfășurate în mediul online? Da/Nu

12. Ce propuneri aveți pentru a derula orele de educație fizică în condiții adecvate și atractive pentru voi? * Da / Nu

13. Doriți creșterea numărului orelor de educație fizică la 3 ore /săptămână? * Da / Nu

În concluzie, învățarea continuă dincolo de școală și cu instrumente online accesibile tuturor și multă determinare, putem face progrese împreună și mai mult decât oricând, putem încuraja elevii să învețe și să lucreze independent.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, 1983, Proiectarea lecției, Editura Didactică și Pedagogică, București
2. Mitra, Gh., Mogoș, Al., 1980, Metodica educației fizice școlare, Editura Sport – Turism
3. Nicola, Ioan, 1994, Pedagogie, Editura Didactică și Pedagogică, București
4. Văideanu, George, 1988, Educația la frontiera dintre milenii, Editura Didactică și Pedagogică

MIJLOACE DIDACTICE INTERACTIVE ÎN PREDAREA RELIGIEI

Prof. Grădinescu Elena- Narcisa

Liceul Teoretic „ Aurel Vlaicu”, Orăștie, jud. Hunedoara

*"În sufletul meu nu a fost niciodată loc pentru invidie - nici pentru ură, ci numai pentru acea bucurie, pe care o poți culege de oriunde și oricând. Consider că ceea ce ne face să trăim cu adevărat, este sentimentul permanenței noastre copilării în viață."*¹⁵

Constantin Brâncuși

Profesorul este un „semănător” de bucurie, astfel arta educației devine arta de a găsi bucuria și de a o împărtăși elevilor, indiferent de domeniul de activitate în care profesezi. Religia, mai ales în situații de criză, oferă motive de speranță și curaj, de bucurie și vitalitate prin ancorarea sufletească a fiecăruia de Izvorul Binelui și reamintirea fundamentelor creștine de bază: iubirea, răbdarea și nădejdea.

Pandemia Covid a presupus pentru noi profesorii o „reinventare” a întregii activități didactice, o regândire a scenariilor didactice, o pregătire suplimentară pentru adaptarea la predarea online, o descoperire de noi platforme de învățare, alegerea de metode atractive, crearea de materiale didactice care să stimuleze gândirea elevilor, readaptarea la timpul de lucru redus, descentrarea activității didactice de pe predare pe descoperire, fixare și evaluare, selectarea acelor conținuturi care sunt utile în viața cotidiană, centrarea demersului didactic pe elev, crearea climatului de normalitate și siguranță prin stimularea gândirii pozitive: „Orientarea generală a strategiei este determinată de accentul pus pe învățare, nu pe predare. Folosirea, în mod preponderent, a unor strategii didactice de tip interactiv-participativ și metacognitiv îl plasează pe cel care învață în centrul procesului instructiv-educativ, stimulându-l să se implice efectiv în derularea activităților teoretice și aplicative, valorificând spiritul lui de inițiativă, independență și potențialul creator, solicitând capacitățile sale de investigare. În timpul orei propriu-zise materialul este explicat și discutat cu elevii.”¹⁶

Încă de la primele ore online, fiecare profesor a început „un război” nevăzut cu marele

¹⁵ <http://www.citatepedia.ro/index.php?id=34934>; <https://learningapps.org/watch?v=pha1oq66n20>

¹⁶ Săvulescu Manuela, *Strategii și mijloace didactice adaptate predării online*, „EDICT - Revista Educației”, 2021, Nr.1/2021, p 49

„inamic” al predării online: dezinteresul copiilor. Lipsa interacțiunii „față în față” cu profesorii și cu colegii, urmărirea unor „discursuri” monotone ale predării în stil clasic - conservator fac din elevii noștri, victime sigure ale dezinteresului. Pentru a învinge acest inamic e nevoie de creativitate, tact didactic, implicare și adaptare. Astfel, înarmați cu răbdare și interes, utilizând mouse-ul drept creion, tableta digitală în loc de tablă, am devenit și noi „elevi” pe platformele educaționale, descărcând tutoriale care ne-au ajutat în crearea de resurse atractive pentru elevii noștri. Diversele platforme educaționale ne-au oferit din belșug mijloace didactice stimulante, adaptate vârstei și nivelului de dezvoltare și receptare a elevilor noștri. Avantajul mijloacelor didactice oferite de platformele online este: prezentarea atractivă a conținuturilor; stimularea elevilor și atragerea lor în descoperirea informațiilor, elevul devenind actor în actul educațional, nu doar receptor; diversificarea strategiilor didactice, ilustrarea informațiilor cu material vizual și audio-video adaptat lecțiilor și modernității, stimularea creativității și a interesului elevilor, creșterea motivației școlare.

Unul dintre mijloacele didactice care m-au ajutat în predarea online a fost formularul Google Forms, o aplicație utilizată în general pentru a crea un chestionar sau sondaj foarte rapid, dar care, prin multiplele avantaje oferite, poate fi folosită cu succes și în predarea lecțiilor. Formularul permite inserarea de imagini adecvate conținutului lecției, includerea de mici filmulețe cu mesaj moral sau a secvențelor de conferințe religioase, videoclipurilor cu muzică religioasă, inserarea textelor biblice sau a textelor cu conținut religios și implicarea elevilor în descoperirea conținuturilor. Modele de lecții desfășurate folosind aplicația Google Forms:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe8Mv-KziH9p13tIMhB6h8E9vJWGgkSPy5VoeL5AMJUM850w/viewform>;
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd7qdZ_iajAvDml6E6h-6YwSyDJZJ_7tmK6JEJ8ljsWC3oWQ/viewform;
<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd9z4WvRCiiNiOP6Oirel8MqfYc5wxqau7ep2peavBLANEn2A/viewfo>.

Aplicația poate fi folosită eficient și în crearea de teste de evaluare oferind posibilitatea de creare de itemi diverși, de imagini elocvente, de secvențe audio-video potrivite și atractive, elevul reușind să se evalueze imediat după trimiterea formularului. Modele de teste realizate cu aplicația Google Forms:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScOPGbbXNbSQ2-my7Cfb88VEknWuqh29m6xtYBpw2XXdU9AXQ/viewform>;
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSccbopR8V6_V0Io1B18ePgJzNUA54djndA1PNT9fQDOApAizg/viewform;
<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScybenRNXhCkTpJDhCmFwVbG9EbiPiRjHQB0F66>

[3T6beXh4mw/viewform.](https://www.storyjumper.com/book/read/100431516/603bdcb0d6d26#page/16)

Prezentările PowerPoint au constituit un alt mijloc eficient care ne-au facilitat predarea online în mod atractiv. Pentru a folosi cu succes la oră această aplicație e important să respectăm următoarele reguli: structurarea pe idei a materialelor ce urmează să fie prezentate elevilor pentru a facilita înțelegerea și vizualizarea temei studiate, inserarea pe slide-uri de imagini reprezentative temei, evitarea supraîncărcării slide-urilor cu informații, e indicat ca un slide să conțină șase-șapte idei de bază, poziționarea textelor și a imaginilor pe slide-uri cât mai diferit, folosirea a maxim trei culori diferite/slide, prezentarea să nu dureze mai mult de 20 de minute și să conțină maxim 15 - 20 de slide-uri.¹⁷ Prezentările PowerPoint sunt un material didactic util pentru că sintetizează informația, o transmite într-un mod atractiv și plăcut elevilor, îi ajută să sistematizeze și să-și fixeze logic informația. S-a constatat că elevii care au un stil de învățare bazat pe memoria vizuală rețin foarte ușor lecțiile care au ca suport prezentarea PowerPoint, încă din clasă fixând și informația pe lungă durată. Am folosit cu succes la oră această aplicație pentru lecțiile de istorie a religiilor, pentru a prezenta viețile sfinților, subiecte de morală creștină, semnificația anumitor sărbători laice și creștine, dar și pentru a ilustra adecvat lecțiile legate de pictura și arhitectura religioasă.

Cărțile digitale îți oferă posibilitatea să transmiți în mod creativ informația făcând din proprii elevi „mici” actori care se implică activ în lecție, iar pe profesor îl determină să devină un bun povestitor și scenarist, care cu tact „leagă” ideile într-o poveste coerentă și ușor de urmărit. Un model de carte digitală, oferită de aplicația StoryJumper, creată pentru a transmite un mesaj de 1 Martie elevilor mei este:

<https://www.storyjumper.com/book/read/100431516/603bdcb0d6d26#page/16>.

La clasele de gimnaziu, la lecțiile de morală creștină am folosit benzile desenate, realizate prin aplicația MakeBeliefsComix reușind să fac din elevii mei mici actori, care analizează atent cuvintele și reacțiile personajelor interpretate pentru a desprinde mesaje pozitive pentru viața de zi cu zi. Aplicația îți oferă posibilitatea de a selecta diferite personaje, fundaluri adaptate scenelor de la școală, din oraș sau mediul înconjurător și introducerea mesajelor text la fiecare personaj, după un scenariu bine gândit, care să transmită o învățătură morală printr-o poveste. Un exemplu de exercițiu realizat cu ajutorul benzilor desenate este:

https://www.makebeliefscomix.com/Comix/?comix_id=41360115C3169312.

Rebusul este un mijloc didactic care mi-a permis să stimulez receptivitatea elevilor, să cresc interesul lor pentru a afla răspunsurile corecte, să le îmbogățesc vocabularul religios și să-i implic pe elevi în mod plăcut în rezolvarea sarcinilor de învățare printr-o activitate tip joc. Am folosit rebusul pentru a fixa conținutul predat la nivelul unei lecții, dar mai ales la lecțiile de

¹⁷ Cf. <http://stiintasiinginerie.ro/wp-content/uploads/2015/06/27-28.pdf>

evaluare a unităților de învățare, la recapitulările semestriale și anuale, la lecțiile introductive de la începutul unui nou an școlar. Aplicația pe care am folosit-o este LearningApps. Iată câteva dintre rebusurile realizate:

<https://learningapps.org/watch?v=psm35zk8j20>,

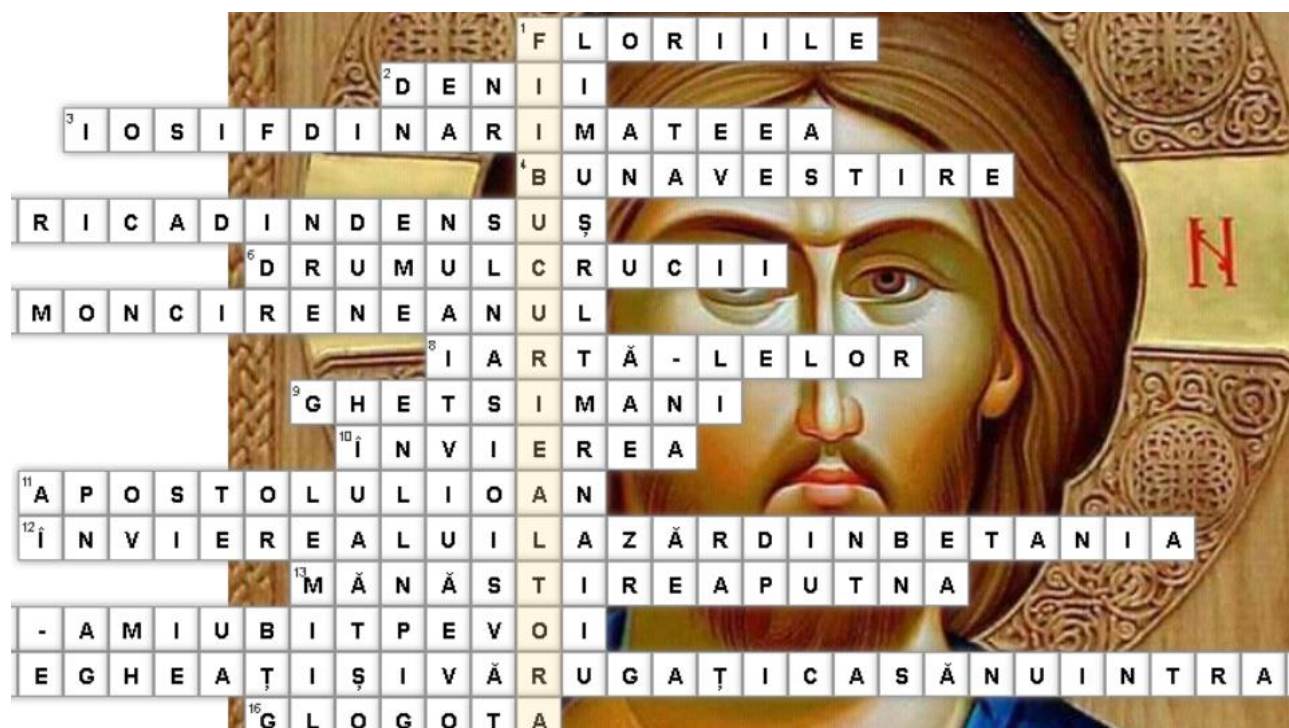
<https://learningapps.org/watch?v=ppab1x7y221>,

<https://learningapps.org/watch?v=ppbi652c321>,

<https://learningapps.org/watch?v=py8tsd79k20>, <https://learningapps.org/watch?v=fdc3ugima20>,

<https://learningapps.org/watch?v=pjugs99ft21>,

<https://learningapps.org/watch?v=pa6tk32c20>.

Videoclipurile scurte cu mesaje generate de aplicația Beatable m-au ajutat la clasele de liceu să anim ora, determinându-i pe elevi să răspundă întrebărilor pe tema familiei și a bucuriilor vieții în cadrul lecțiilor: „Familia creștină astăzi” (clasa a XI-a) și „Rolul tinerilor în apărarea vieții” (clasa a XII-a):

<https://biteable.com/watch/fathers-day-facebook-cover-copy-2726547>,

<https://biteable.com/watch/facebook-ad-copy-2723663>.

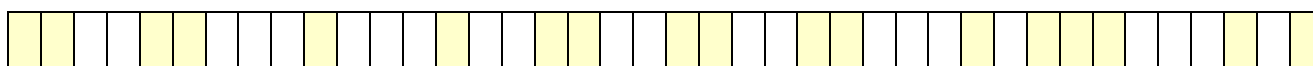
Exercițiile bazate pe jocul didactic, facilitate de aplicația LearningApps, de tip completarea spațiilor lacunare sau asocierea unor imagini și texte unor idei cheie din lecție determină creșterea concentrării la oră, implicarea activă a elevilor, reducerea stărilor de disconfort generate de evaluare, fixarea materiei prin joc. Un model de exercițiu de acest tip este:

<https://learningapps.org/display?v=pkf6qs27k20>.

Biletul cifrat e un mijloc didactic care determină concentrarea intensă a copiilor, îi ajută să

fixeze materia în mod plăcut și interactiv, mobilizându-i să iasă din monotonie și plictiseala. Un model pe care l-am folosit este următorul: „Colegul tău de clasă a găsit într-o revistă religioasă un joc cifrat. Ajută-l să descifreze codul răspunzând cerințelor:

„Scrie în tabelul următor datele corecte (cu cifre arabe) ale sărbătorilor laice sau creștine indicate și descifrează mesajul cifrat știind că următoarelor cifre din pătrățelele colorate le corespund litere după modelul: 0-E, 1-I, 2-D, 3-C, 4-P, 5-A, 6-U, 7-R, 8-S. Sărbătorile: Buna Vestire, Înălțarea Sfintei Cruci, Adormirea Maicii Domnului, Sfântul Gheorghe, Sfântul Vasile, Ziua Copilului, Crăciunul, Sfânta Filofteia, Nașterea Maicii Domnului, Schimbarea la Față.”

Răspunsul corect:

2	5	0	3	1	4	0	9	1	5	0	8	2	3	0	4	0	1	0	1	0	1	0	6	2	5	1	2	0	7	1	2	0	8	0	9	0	6	0	8
D	A			I	P				A				C				E	I			E	I			D	A			R		D	E	S					U	S

Cutia cu surprize sau cubul este un mijloc didactic bazat pe joc care îmi permite atât la orele desfășurate online cât și la cele față către față să-i antrenez pe toți elevii, să le stimulez creativitatea și să-i implic activ în comunicare. O cutie cubică de mici dimensiuni se împachetează în hârtie albă, iar pe fețele cubului se desenează colorat diferite simboluri: o inimă, o notă muzicală, un soare, un smiley face, o peniță, o floare. Cutia se folosește pe post de zar, fiecărui elev revenindu-i câte un simbol prin care primește o sarcină didactică asociată simbolului. Spre exemplu la lecția: „Iertarea, semn al bunătății sufletești” de la clasa a VI-a elevii au avut de rezolvat următoarele sarcini didactice:

Simbolul	Sarcina didactică
	Ți-ai cerut iertare pentru că....
	Intonează o frază muzicală în care să folosești cuvântul „iertare”.
	Pe cine ai iertat?
	Completează fraza: „ Ca să fii iertat...”.
	Alcătuiește două versuri despre iertare.
	Povestește o situației în care ai fost iertat.

În concluzie, mijloacele didactice interactive, majoritatea facilitate de platformele educaționale, contribuie la îmbunătățirea calității procesului didactic și a rezultatelor învățării, ajutându-ne să-i menținem implicați pe elevi, făcând legătura dintre cunoștințele anterioare și cele

noi, stimulând în mod atractiv și plăcut participarea elevilor la oră, dezvoltându-le creativitatea. Trăim într-o eră a tehnicii, de aceea profesorul secolului XXI e nevoie să se adapteze, să se dezvolte învățând continuu, utilizând mijloacele și tehnicile moderne pentru a-l atrage pe elev în procesul învățării, pentru ca acesta să devină din element pasiv în procesul educativ, un partener în educație.

Bibliografie:

1. Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2005.
2. Cerghit Ioan, **Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii**, Editura Aramis, București, 2002.
3. Preot, Prof. Dr. Șebu Sebastian, Prof. Monica Opriș, Prof. Opriș Dorin, *Metodica Predării Religiei*, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2017
4. Săvulescu Manuela, *Strategii și mijloace didactice adaptate predării online*, „EDICT - Revista Educației”, 2021, Nr.1/2021, p49.

Resurse on-line:

5. <http://stiintasiinginerie.ro/wp-content/uploads/2015/06/27-28.pdf>,
6. <https://proform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-educatie-incluziva-de-calitate/strategii-didactice-metode-didactice-mijloace-de-invatamant>

SPECIFICUL MANIFESTĂRILOR CREATIVE AL COPILULUI DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. învăț. preșcolar Greab Cristina-Gabriela

G. P. P. „Căsuța cu Povești”

În contextul mijloacelor de stimulare a creativității generale și a celei artistico-plastice, arta este un mijloc esențial, fără a fi, însă, singurul. În studiul creativității s-a emis ideea că personalitatea creativă se caracterizează prin anumite trăsături comune, iar procesul creației este identic în artă, în știință și în producțiile de alt gen.

Primele încercări ale copiilor sunt, de cele mai multe ori, combinații de imagini din basme, povestiri, ilustrații cunoscute anterior. Artă, cu cât este mai valoroasă și mai accesibilă, cu atât influențează mai puternic asupra dezvoltării posibilităților creatoare ale copilului. În mod indirect, toate formele artei influențează și asupra buneii dispoziții. Starea de plăcere și mulțumire pe care le-o creează copiilor frumosul, constituie un permanent stimulent al activității întregului organism. Formarea sentimentelor estetice la copil începe din momentul în care el se apropie de artă, fie chiar prin plăcerea pe care o are să deseneze, să coloreze, să modeleze, apoi treptat, învață să aprecieze frumosul prin comparație. În cadrul activităților artistice copilul învață să opereze cu noțiuni estetice, când își apreciază propria lucrare, afirmând că e mai frumoasă sau mai puțin frumoasă decât a altuia.

Prin educație, copiii învață să perceapă, să observe și să aprecieze frumosul din lumea înconjurătoare. Frumusețile observate vor fi apoi exprimate în desenele lor. Intensificarea antrenamentului de educație vizuală a copilului sub o corectă îndrumare îl ajută să-și îmbogățească percepția senzorială. În acest sens, în cadrul activităților de educație artistico-plastică, cu accent pe educația vizuală a copilului, se întreprind exerciții de antrenament pentru a privi, a vedea, a căuta și a înțelege informații despre culoare și forma obiectelor lumii înconjurătoare. Execuția unui desen presupune exercițiu de motricitate care va pregăti copilul pentru însușirea scrisului la școală. Organizarea și desfășurarea activităților artistico-plastice oferă variate posibilități pentru dezvoltarea atenției. Copiii trebuie să-și concentreze atenția asupra modelului de desenat, să fie atenți la explicațiile și demonstrațiile de realizare a unui desen. Lucrarea, pe care o execută ei înșiși, și aprecierea lucrărilor colegilor au valoarea unor exerciții de concentrare a atenției voluntare. Activitățile artistico-plastice au un aport însemnat în dezvoltarea cognitivă. Desenul, pictura,

modelajul constituie excelente ocazii de a efectua operații ale gândirii. Astfel, operația de analiză se face cu precădere în cursul analizării modelului, aceea de sinteză în timpul executării lui, iar aprecierea execuției presupune operația de comparație cu modelul inițial.

În desenele lor, copiii oglindesc caracteristicile esențiale ale unor categorii de obiecte, ființe și fenomene, deci generalizează pornind de la o bază reală. În gândirea lor concretă se conturează elemente ale gândirii logico-abstracte, care vor ajuta la formarea în perspectivă a unor concepte. Activitățile artistico-plactice dezvoltă foarte mult imaginația creatoare. Învățându-l pe copil să combine imaginile pentru a compune diferite desene, îi dăm posibilitatea să-și exerseze imaginația. Caracterul concret al gândirii preșcolariilor și rolul pe care îl joacă intuiția la această vârstă determină exprimarea gândurilor lor prin imagini plastice, pline de fantezie.

Când copiii fac aprecieri asupra propriilor lucrări sau ale colegilor, ei învață să observe defectele și calitățile lucrărilor în raport cu anumite criterii obiective. Cu alte cuvinte, copiii încep să judece, să valorizeze în mod obiectiv, să fie modești și să se bucure de rezultatele colegilor.

În cadrul activităților artistico-plactice este necesar ca preșcolarii să aibă posibilitatea să se manifeste liber, fără teama de a greși, de a li se face imediat aprecierea critică.

În grădiniță, avem posibilități multiple de a pregăti copilul să recepteze și să vibreze în fața frumosului, să creeze frumosul și să-l introducă în viața personală.

Considerăm, așadar, că activitățile de educație plastică constituie, mai mult decât alte activități ale procesului de învățământ din grădiniță, un cadru eficient în acest sens și un mijloc prețios de stimulare a creativității copilului.

Creația ca activitate psihică în structura fenomenelor psihice, o întâlnim nu doar pe treptele înalte ale ontogenezei, ci în forme specifice, o întâlnim și la vârsta preșcolară. Nivelul posibil de atins acum este, desigur al creativității expresive, iar domeniile în care se manifestă sunt activitățile specifice vârstei: desen, modelaj, activități practice, joc, comunicare. În cadrul activităților sale, copilul este capabil să producă ceva nou, neobișnuit, original, chiar dacă aceste atribute sunt valabile doar în raport cu sine.

Ca modalitate artistică de exprimare, desenul reprezintă pentru copii cu totul altceva decât pentru adulți. Copilul vede lumea cu ochi proprii și numai după aceea începe să o perceapă așa cum o vede adultul. Aceasta nu înseamnă că desenele copilului sunt expresia unei percepții denaturate a realității obiective. În procesul desenării, copilul se identifică cu propria experiență și astfel descoperă propria sa cale de cunoaștere și de expresie. Copilul se joacă cu creioanele pe hârtie chiar de la vârste la care nu știe să țină în mână nici creionul, nici hârtia: dă jocului o semnificație imitată din activitatea adultului; apoi, pe măsură ce-și formează deprinderi de lucru cu creionul, hârtia, pensula, desenează forme noi, creează fără a mai imita în totalitate. Unele dimensiuni ale

creativității (fluiditate, flexibilitate, originalitate, elaborare) le întâlnim, din plin, în desenele lor. În desen copiii redau imagini care reflectă realitatea înconjurătoare: diferite aspecte din natură, din munca oamenilor, scene din basme și povestiri, figura unor oameni (portretul fiind tema preferată a creației infantile). Jocul cu diverse culori este jocul apropierei de senzori multiple ale lumii reale, dorite și imaginate. Pictura le permite copiilor mai mult decât desenul, să redea mișcarea și nuanțele de culoare. Copiii îndrăgesc aceste activități și le solicită des, și în afara activităților impuse la grădiniță. Pentru majoritatea copiilor desenul și pictura reflectă cu adevărat jocul imaginației și al plăcerii de a lucra cu creioane colorate și acuarele. Când stăpânesc tehnica desenului și a picturii copiii realizează în aceste activități chiar performanțe.

Învățându-i pe copii să observe natura și să încerce să o redea prin anumite modele, stimulându-le curiozitatea, oferindu-le cadrul în care ei să se poată exprima tot atât de bine ca și prin limbaj, îi ajutăm să se exprime independent și creator. În acest mod de exprimare a lumii, copilul își dezvoltă abilitatea vizuală și manuală, își exersează capacitatea reprezentativă, imaginația, forța de creație, perseverența, voința, inițiativa. Aceste abilități descoperite și exersate pot deveni în timp, aptitudini pentru desen și pentru creații în acest domeniu.

Pictura, desenul, modelajul încep să emoționeze și să intereseze pe copil în mod deosebit după vârsta de 4 ani. Acum desenele lor încep să capete organizare liniară, iar obiectele încep să fie redade prin contururi care au valoare de simboluri. Și modelajul este îndrăgit de copii la această vârstă. În lucrările de modelaj ei reprezintă subiecte proprii despre aspectele concrete ale realității înconjurătoare. Materialul variat (lut, plastilina colorată) și procedeele diverse însușite de către copil (lipire, îndoire, înfășurare, împletire, suprapunere, etc) îi ajută să creeze teme deosebit de reușite.

Funcția verbală oferă procesului operațional al gândirii unul din cele mai prețioase instrumente ale sale. Prin largă sa capacitate de generalizare, prin flexibilitatea sa – care-i dă posibilitatea de a stabili legături între fapte și idei – prin mobilitatea sa – care sporește rapiditatea demersului operațional al gândirii – factorul verbal participă nemijlocit la realizarea creativității.

Creativitatea verbală se exprimă prin fluiditatea, flexibilitatea, originalitatea și elaborarea vorbirii. Pornind de la unele concepte de bază, copilul va fi stimulat să construiască expresii verbale cu ele, să le găsească cât mai multe semnificații, să le combine în construcții cât mai bogate, mai suplă și diversificate. Copilul de vârstă preșcolară se joacă cu cuvintele, este atras de anumite sonorități, creează uneori cuvinte pentru a-și compensa lacunele în exprimare. Răspunzând unor sarcini simple (denumirea unor cuvinte care încep cu o silabă dată), copilul dovedește fluentă și flexibilitate verbală. Încurajarea exprimării orale spontane are un rol considerabil în dezvoltarea creativității verbale ale copiilor. Evenimentele reale ale copilăriei sunt travestite în lumea poveștilor prin intermediul fanteziei. Gustul pentru peripeții, pentru exagerări, este specific acestei perioade.

Pornind de la un fapt simplu (o întâmplare, un personaj) copiii creează cu o deosebită plăcere o povestire, îmbinând realul cu imaginarul. În povestirile lor, copiii au o predilecție pentru dialoguri care animă, în limbajul lor fermecător, relatările. Cuvintele povestirilor exprimă trăirile afective ale copiilor, creând o lume miraculoasă. Povestind un basm cunoscut, păstrând motivele povestirii inițiale, copiii pot modifica într-un fel original conținutul ei, îmbogățindu-l cu elemente personale. Lectura după imagini constituie un mijloc eficient de stimulare a potențialului creativ. Descifrarea conținuturilor nu se limitează doar la descrierea imaginilor, ci poate deveni o autentică creație verbală. Ea poate fi o producție convergentă sau una divergentă. Formulările stereotipe și automatismele verbale constituie o producție convergentă, în timp ce, diversificarea modalităților de exprimare constituie semne ale producției divergente.

Toate aceste manifestări creative ale copilului sunt originale în raport cu experiența sa individuală, constituind premise pentru viitoarele produse creative.

În concepția noastră, potențialul creativ al copilului de vârstă preșcolară reprezintă ansamblul disponibilităților psihice care îi permit acestuia să depășească propria experiență și să construiască una personală (inedită) în cadrul activităților sale cotidiene (comunicare, desen, modelaj, pictură, joc). Stimularea lui se va face prin satisfacerea și dezvoltarea disponibilităților de care dispune copilul la această vârstă: imaginație liberă și debordantă, curiozitate, trebuință de autoexprimare, de independență, de cunoaștere și de progres întâlnite acum.

Preșcolăritatea este perioada cristalizării multor componente ale personalității și a conturării structurii ei de bază. Acum se cristalizează interesele de cunoaștere, percepția de sine devine mai completă și mai coerentă, se formează și se consolidează deprinderi de autonomie și inițiativă în acțiuni, se dezvoltă sociabilitatea, emoționalitatea, iar interacțiunile cu adulții au rol covârșitor în fundamentarea acestor însușiri dinamizatoare pentru creativitatea copilului.

Încă din preșcolăritate se poate vorbi de acel potențial admirabil al omului – creativitatea – care face posibilă creația ca activitate psihică. Nivelul posibil de atins acum este, desigur, doar acela al creativității potențiale, manifestată în diversele activități ale copilului de vârstă preșcolară (desene, joc, comunicare).

Potențialul creativ este o trăsătură ce există latent în fiecare copil; putând fi dezvoltat sub influența unui mediu socio-educational stimulat.

Responsabili pentru stimularea creativității copilului preșcolar sunt părinții și cadrele didactice. Aceștia, prin trăirile afective pe care le declanșează față de copil, prin forma de motivație pe care o stimulează, prin încurajările și aprecierile manifestate față de conduita activă a copilului, contribuie la amplificarea manifestărilor sale creative.

În grădiniță, creativitatea copilului în domeniul artistico-plastic poate fi stimulată prin modalități pedagogice concrete. Elaborarea lor se va fundamenta pe cunoașterea și respectarea particularităților de vârstă ale copilului preșcolar, a specificului și nivelului de dezvoltare a potențialului său creativ.

Bibliografie:

1. Allport, G. W. (1991) *Structura și dezvoltarea personalității*, București, Editura Didactică și Pedagogică,
2. Bocoș, M. (2003) *Cercetarea pedagogică. Suporturile teoretice și metodologice*, Casa Cărții de știință, Cluj-Napoca,
3. Bocoș, M. (2002) *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca,
4. Cristea, Maria, (2007) *Educația plastică și didactica educației plastice în învățământul primar și preșcolar*,
5. Dima, Silvia, (1991) *Stimularea potențialului creator R.I.P 2-3*
6. Ionescu, Miron, Bocoș Mușata, (2009) *Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45,

COMPETENȚELE - PRINCIPALELE MODELE DE DEZVOLTARE ALE ELEVILOR

Greco Marilena Violeta

Palatul Copiilor - Drobeta Turnu-Severin, jud. Mehedinți

A învăța să înveți” este una din competențele cheie în societatea de astăzi, care este o societate bazată pe cunoaștere. În prezent, domeniul cunoașterii este imens, evoluția tehnologică are loc foarte repede și nevoile sociale sunt în continuă modificare. Pentru a se putea adapta unei astfel de societăți persoanele trebuie să știe cum să învețe. Modelul tradițional al educației, bazat pe transmiterea cunoștințelor de la vechea generație la cea nouă nu mai este actual, întrucât informațiile sunt în continuă schimbare și nu sunt valabile pentru mult timp. În consecință, persoanele trebuie să dobândească abilități de învățare permanentă, care să le permită adaptarea la o societate „în schimbare”.

Competențele sunt definite ca o combinație de cunoștințe, abilități și atitudini adaptate la context. Competențele cheie sunt acelea de care toți indivizii au nevoie pentru împlinirea și dezvoltarea personală, cetățenie activă, incluziune socială și găsirea unui loc de muncă. „A învăța să înveți” este abilitatea de a persevera în învățare, de a-și organiza propria învățare, inclusiv prin managementul eficient al timpului și al informațiilor, atât individual, cât și în grup. Această competență include conștientizarea procesului și nevoilor proprii de învățare, identificarea oportunităților disponibile și abilitatea de a depăși obstacolele pentru a învăța cu succes. Această competență înseamnă acumularea, procesarea și asimilarea noilor cunoștințe și abilități, precum și căutarea și utilizarea consilierii și a orientării.

A învăța să înveți îi implică pe cei care învață să pornească de la cunoștințe și experiențe de viață anterioare, astfel încât să poată utiliza și aplica cunoștințele și abilitățile într-o varietate de contexte: acasă, la muncă, în educație și formare.

Motivația și încrederea sunt cruciale pentru această competență. Ce este motivația? Ce este motivația pentru învățare? Motivația este ceea ce ne determină să facem anumite lucruri. Facem ceea ce facem pentru anumite motive.

Abraham Maslow a fost un om de știință care a studiat motivația și a elaborat o piramidă a nevoilor umane. Nevoile sunt plasate într-o piramidă pentru că Maslow considera că doar când nivelurile inferioare sunt îndeplinite, apar cele superioare. De exemplu, dacă nu avem suficientă mâncare și nu ne simțim în siguranță, vom încerca să satisfacem aceste nevoi, cele de la nivelurile superioare fiind mai puțin

active în acest moment.

Ce este motivația pentru învățare? Motivația pentru învățare se referă la ce ne determină pe noi să învățăm. Motivația pentru învățare poate proveni din interiorul nostru și atunci se numește motivație intrinsecă, sau poate proveni din exterior și atunci se numește motivație extrinsecă.

Motivația intrinsecă reprezintă propriile noastre scopuri, valori, interese, convingeri, în timp ce motivația extrinsecă include scopurile, valorile și interesele altora, care ne influențează. Studiile au arătat că persoanele care sunt motivate intrinsec depun mai mult efort, sunt mai perseverente, încearcă diferite modalități și învață mai profund decât cei care sunt motivați extrinsec.

Dar chiar dacă motivația intrinsecă este mai eficientă, nu înseamnă că motivația extrinsecă este rea. Uneori învățăm lucruri fiind motivați extrinsec și le învățăm foarte bine. Motivația de orice tip este mai bună decât lipsa motivației.

Motivația pentru învățare depinde de mulți factori: valoarea asociată învățării în mediul nostru social, caracteristicile sistemului educațional, factori personali cum ar fi stima de sine, autoeficacitatea, teorii personale despre inteligență, etc. Ceea ce este cel mai important este că stă în puterea noastră să ne controlăm motivația, putem să o intensificăm și să ”o punem la lucru” pentru noi. ex. Dacă ne spunem ”Nu sunt bun la școală și nu-mi place” și ne facem un obicei din a ne spune acest lucru, ne descurajăm și motivația noastră pentru învățare scade. Școala ne va părea chiar mai plictisitoare decât este în realitate, și mai important, vom pierde din vedere viziunea de ansamblu, adică visele noastre pentru viitor. În schimb, un dialog intern de tipul ”Știu că pot obține mai mult dacă depun mai mult efort” sau ”Dacă am rezultate bune la școală pot să îmi aleg ce profesie doresc”, ne poate crește motivația și asigura energia pentru studiu.

Cu toții suntem influențați de ceea ce ne spun alții, și chiar mai influențați de ceea ce ne spunem noi înșine. Conștient sau inconștient, zilnic purtăm dialoguri cu noi înșine, spunându-ne lucruri care ne ajută, sau din contră, ne împiedică să realizăm ceea ce dorim. Studiile au arătat că elevii cu dialog intern pozitiv au rezultate mai bune la școală decât cei cu dialog intern negativ. Și mai important, dialogul intern, atât pozitiv, cât și negativ, se învață și tinde să devină un obicei.

Copiii care au de obicei dialoguri interne pozitive se obișnuiesc în acest mod și ajung adulți care au dialoguri interne pozitive. Copiii care învață să aibă dialoguri interne negative vor purta cu ei în viața adultă acest obicei. Acesta este un lucru foarte important, întrucât este dovedit că adulții cu dialog intern pozitiv au mai mare succes în viața lor profesională decât cei cu dialog intern negativ. Modul în care percepem succesul și eșecul: de exemplu, cu toții trăim atât succesul, cât și eșecul în diferite momente din viață. Dar nu toți le percepem în același fel. Mulți oameni sunt mândri când realizează ceva, având convingerea că succesul se datorează abilităților și cunoștințelor

pe care le au și efortului personal. ”Am muncit din greu pentru acest test și am meritat pe deplin nota pe care am luat-o!”. Unii oameni totuși nu reușesc să se bucure de propriul succes, crezând că rezultatul a depins de alți factori care nu țin de ei, cum ar fi norocul sau soarta. ”Am avut noroc să primesc exact întrebările la care cunoșteam răspunsul, de aceea am luat notă bună. Asta nu înseamnă că o și merit.” Același lucru este valabil și pentru explicarea eșecului. Putem crede că am primit o notă rea pentru că nu suntem buni la școală sau incapabili, sau putem crede că am primit o notă rea pentru că nu am lucrat suficient, nu am depus suficient efort.

Explicarea personală a succesului și eșecului reprezintă o parte importantă a motivației. Unele persoane îl atribuie unor factori externi, alții unor factori interni. De obicei, în culturile occidentale, oamenii tind să atribuie succesul factorilor interni și eșecul unor factori externi. Chiar dacă este adevărat că aceeași persoană poate avea stiluri de gândire diferite în situații diferite, ceea ce este important este stilul general, deoarece atribuirea succesului și a eșecului se învață și devine un obicei. Psihologii îl numesc “stil atribuțional” și îl categorizează în extern și intern. Atât stilul atribuțional extern, cât și cel intern, poate fi stabil sau instabil. Factorii stabili nu pot fi controlați, în timp ce cei instabili sunt modificabili și pot fi controlați.

În strânsă legătură cu stilurile atribuționale sunt și teoriile personale asupra inteligenței. Acestea sunt personale, dar ni le dezvoltăm fiind influențați de modul general de gândire din societatea în care trăim. Multe culturi tind să perceapă inteligența ca fiind a aptitudine stabilă și generală cu care ne naștem și care nu poate fi influențată de-a lungul vieții. O astfel de teorie presupune că ceea ce realizăm în viață se datorează în mare parte inteligenței cu care ne-am născut, iar eforturile noastre nu pot face multe în această privință. Studiile au descoperit că aceste teorii nu sunt productive și tind să aibă un efect de scădere a motivației pentru învățare. Mai mult chiar, ele nu sunt corecte din punct de vedere științific, deoarece în realitate inteligența este un concept vast, iar componentele ei sunt modificabile și pot fi învățate.

De fapt, abilitățile intelectuale pot fi comparate cu cele fizice, iar creierul poate fi comparat cu mușchii. Dacă ducem o viață sedentară mușchii noștri nu se dezvoltă, dar dacă facem sport ne putem îmbunătăți condiția fizică. Același lucru este valabil și pentru condiția intelectuală și dezvoltarea creierului. Și așa cum mușchii se dezvoltă prin mișcare, inteligența se dezvoltă prin acumularea de cunoștințe și prelucrarea lor – cu cât avem mai multe cunoștințe, cu atât mai multe legături putem face (și cu atât mai multe sinapse se dezvoltă).

Există, de asemenea, și diferite teorii populare despre efort. Unii tind să creadă că efortul e folosit pentru a compensa lipsa abilităților naturale. “Nu e prea talentat, dar lucrează din greu” sau “Este foarte talentat, nu mai are nevoie să muncească”. Această viziune merge mână în mână cu cea care consideră inteligența ca fiind stabilă și nemodificabilă.

Dar, dacă analizăm viețile marilor personalități care au realizat lucruri minunate în viața lor, vom vedea că au muncit din greu și în mod constant, și chiar s-au bucurat de acest lucru. Planificarea, dincolo de a fi o strategie cognitivă și metacognitivă, este și un instrument foarte eficient pentru menținerea motivației. Aceasta pentru că de multe ori ne dorim să facem nenumărate lucruri, dar nu știm cum să le planificăm și ajungem să le amânăm din nou și din nou. Aceasta se întâmplă pentru că de multe ori ne stabilim planuri vagi și nerealiste și în momentul în care realizăm că nu le putem îndeplini ne descurajăm, ne scade motivația și amânăm din nou. Facem acest lucru de mai multe ori și se formează un obicei, iar în final ajungem să credem că ”așa sunt eu”. Putem chiar crede că așa este personalitatea noastră, că este o trăsătură înnăscută și că nu putem face nimic în această privință. Incorect! Este doar o modalitate de a acționa învățată, pentru că nu am învățat să planificăm în mod realist.

Ceea ce trebuie să facem este să avem obiective specifice și exacte atașate scopului nostru pe termen lung. Pe măsură ce avansăm în școală volumul și complexitatea informației crește și conexiunile pe care trebuie să le facem sunt din ce în ce mai complicate. Trecem de la gândirea concretă la cea abstractă și realizăm că trebuie să folosim metode de studiu din ce în ce mai diversificate și sofisticate.

Pentru a studia eficient, trebuie să înțelegem ceea ce învățăm și pentru a realiza acest lucru avem nevoie să tratăm informația într-o manieră activă. De multe ori facem acest lucru în mod implicit, inconștient, dar nu se întâmplă așa întotdeauna. De fapt, de multe ori ajungem să folosim strategii de învățare neproductive, pe care le menținem de-a lungul anilor de școală, astfel neatingând rezultatele pe care le dorim. Acest lucru la rândul lui duce la o scădere a motivației pentru învățare, iar în unele cazuri chiar la eșec și abandon școlar.

Un pas esențial în învățarea unui material este înțelegerea acestuia. Unele lucruri sunt ușor de înțeles, altele mai dificil; depinde de cunoștințele noastre anterioare în acel domeniu, de tehnicile noastre de învățare și de caracteristicile materialului pe care îl învățăm. A gândi critic un material înseamnă a interacționa cu el, a pune întrebări, a interpreta, a evalua. Putem face acest lucru individual sau în grup, oral sau în scris. Desigur că putem studia și într-un mod superficial, de exemplu citind doar și memorând un text și s-ar putea chiar să obținem o notă bună. Dar cu siguranță informația pe care am acumulat-o în acest mod nu va rămâne în mintea noastră pentru mult timp și ne va ajuta foarte puțin în dezvoltarea noastră personală.

În schimb, folosind gândirea critică, construim pas cu pas sistemul nostru de cunoaștere și ne dezvoltăm încrederea în propria capacitate de a învăța într-un mod rațional. În abordarea studiului este important să observați succesiunea normală a învățării: Învățarea începe în mod normal de la global la specific, de la imaginea largă la detalii specifice. De asemenea, datorită

cunoștințelor noastre în continuă dezvoltare ajungem să preferăm unii autori sau unele genuri literare, sau chiar începem să scriem noi înșine. Deci de ce să nu folosim această succesiune a învățării în mod conștient? Citirea unui text e mai ușoară dacă la început îți faci o imagine de ansamblu, apoi umpli detaliile. Rezolvarea unei probleme de matematică necesită la început înțelegerea ansamblului, apoi a detaliilor. Veți constata că învățarea e mai ușoară dacă aplicați această strategie în studiul diferitelor materii. Același lucru este valabil pentru scris (ex. un eseu); trebuie să începi prin a face un plan general, apoi lucrând în profunzime diferitele părți.

Cercetările în domeniu au descoperit că învățarea eficientă nu înseamnă doar folosirea strategiilor care se bazează pe abilitățile noastre cognitive. Există un nivel mai înalt al cogniției, numit metacogniție, care este implicat în învățare într-o măsură foarte importantă. Metacogniția se referă la cunoștințele pe care le avem despre abilitățile noastre de învățare și despre funcționarea noastră cognitivă, cât și la reglarea și monitorizarea propriei funcționări cognitive. Aceasta înseamnă ce știm despre felul în care funcționează mintea noastră, cum ne auto-evaluăm, cât de conștienți suntem de strategiile de învățare pe care le folosim și în ce mod le alegem, cum ne monitorizăm progresul.

Deci metacogniția poate fi văzută ca un “corp de control” pentru cogniție, care primește în mod constant informații de la cogniție, evaluează informația și apoi trimite feedback despre ce ar trebui să fie făcut în continuare. E important de specificat că metacogniția și cogniția nu au localizări diferite în creierul nostru sau în sistemul cognitiv; doar sunt folosite pentru scopuri diferite; în cazul învățării cogniția se ocupă cu învățarea în sine, iar metacogniția cu reglarea învățării. Cele două procese conlucrează și nu pot fi separate.

Totuși, studiile au demonstrat că de multe ori elevii cu performanțe scăzute au aceleași abilități cognitive ca și colegii lor care se descurcă mai bine, dar abilitățile lor metacognitive sunt mai puțin dezvoltate. Vestea bună este că, la fel ca și în cazul strategiilor motivaționale și a tehnicilor de învățare, strategiile metacognitive pot fi învățate, prin urmare abilitățile metacognitive pot fi dezvoltate și îmbunătățite. Pentru a realiza acest lucru, trebuie să dezvoltăm ceea ce știi despre propria ta metacogniție și să îți îmbunătățești modalitățile de folosire a abilităților metacognitive. Poate că sună ca un concept sofisticat, dar dacă ne gândim puțin, utilizăm acest concept de mult timp. Poate că i-am spus “gândire reflexivă” sau “intelență reflexivă”, iar aceștia sunt termeni destul de apropiați de metacogniție.

Bibliografie:

1. Allport, G, *Structura și dezvoltarea personalității*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1980.
2. Birch, A, Hayward, S, *Diferențe interindividuale*, Ed. Tehnică, București, 1999.
3. Golu, M, *Dinamica personalității, Fundamentele psihologiei – vol II*, Ed. Geneze, București, 1993

COMPETENȚELE - STIMULAREA CREATIVITĂȚII COPIILOR PREȘCOLARI PRIN ACTIVITĂȚILE PRACTICE

Prof. înv. preș. Grigoraș Ana-Dorina
Grădinița Cu P.P. Nr.10, Huși, jud. Vaslui

Creativitatea, în sensul cel mai larg, reprezintă acea capacitate complexă a omului, acea structură caracteristică a psihicului care face posibilă opera creatoare.

L. Taylor vorbește despre cele cinci niveluri ale creativității, dintre care, la vârsta preșcolară singurul nivel ce poate fi atins este cel al creativității expresive. Acest tip de creativitate se caracterizează printr-o exprimare liberă și spontană a persoanei, fără ca aceasta să fie preocupată ca produsul activității sale să aibă un anumit grad de utilitate sau valoare. (de ex. desenul, colajul, activitățile de modelare etc.)

Preșcolăritatea este apreciată tot mai mult ca vârsta ce cuprinde cea mai importantă experiență educațională din viața unei persoane; pe parcursul ei înregistrăm ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea individualității umane și unele din cele mai semnificative achiziții cu ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale.

La această vârstă, creația, chiar dacă nu are valoare pentru „omenire”, este extrem de importantă pentru „devenirea umană” a copilului. Omul adult nu poate ajunge la forme superioare de expresie a creativității, dacă pe treptele timpurii ale evoluției sale nu s-a dezvoltat potențialul creativ, nu a fost încurajat să aibă manifestări independente și originale în răspunsuri și soluții la problemele ivite în copilărie și tinerețe.

Pentru a se adapta noilor condiții de viață, copiii de azi trebuie să fie creativi, iar creativitatea la copiii preșcolari se poate stimula prin multiple căi și mijloace variate.

Copilul se naște cu capacitatea de a învăța, dar șansa supraviețuirii, a umanizării și socializării lui depinde de contactul cu adultul, de mediul educațional. Tot ceea ce poate realiza o ființă umană depinde de învățare, exercițiu, muncă și creație. Niciodată nu este prea târziu pentru cunoașterea, stimularea, educarea și dezvoltarea creativității.

Grădinița devine primul mediu organizat de maximă valorificare a resurselor multiple ale copiilor, de stimulare a acestora. Copilul este prin natura sa un spirit creativ, datorită imensei sale curiozități, a freamătului permanent pentru a cunoaște ceea ce se petrece în jurul său.

Preșcolăritatea este apreciată tot mai mult, ca vârsta care cuprinde cea mai importantă

experiență educațională din viața unei persoane, pe parcursul ei înregistrându-se ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea personalității umane și una din cele mai semnificative achiziții cu ecou evident pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale. De aceea nu putem face abstracție de una din dimensiunile esențiale pentru întreaga dezvoltare și afirmare a personalității – creativitatea. Văzută prin prisma personalității, creativitatea capătă sensul de potențial creativ, de sumă de însușiri sau factori psihici ai unor viitoare performanțe. Educatoarei îi revine misiunea de a depista de timpuriu posibilitățile creative ale copiilor și de a crea condiții optime de dezvoltare. Așa cum muzica ne învață să ascultăm iar pictura ne învață să privim, activitățile practice ne învață să acționăm, să găsim calea spre rezolvarea problemelor practice.

Locul activităților practice în formarea personalității copiilor rezultă în mod obiectiv din adevărul: „Aud – uit, văd – țin minte, acționez – înțeleg”. Activitățile practice desfășurate cu copiii au constituit una dintre modalitățile de cunoaștere a copilului, a individualității fiecăruia și am reușit să promovez independența în gândire, în creație și acțiune, în raport cu interesele și aptitudinile fiecăruia. Stimularea potențialului creativ prin activitățile practice se bazează pe următoarele principii:

- asigurarea conexiunii între diferitele categorii de activități în cursul zilei;
- stimularea potențialului creativ al copiilor în realizarea unor lucrări, utilizând cu precădere materiale din natură;
- interdisciplinaritatea în cadrul activităților practice.

Activitățile practice trebuie corelate cu celelalte activități din grădiniță pentru a contribui la stimularea potențialului creativ, iar natura și materialul bogat de care dispunem constituie un punct de plecare în activitatea de creație.

În cadrul activităților practice, materia primă de bază cu care lucrează copiii o constituie materialul din natură. Natura oferă copiilor materiale variate și interesante, a căror observare, colecționare, sortare, conservare și prelucrare contribuie la lărgirea orizontului de cunoștințe, la perfecționarea priceperilor și deprinderilor, la stimularea creativității. Pentru a stimula potențialul creativ al copiilor prin activitățile practice utilizând materiale din natură, am parcurs cu aceștia mai multe etape:

Etapa I - etape de pregătire a activităților practice în care copiii participă direct la strângerea materialelor din natură în cadrul unor activități și plimbări. Profunda lor concentrare în activitatea de a aduna cele mai reușite materiale din natură a însemnat pentru ei o intensă activitate de observare, de analiză, de selecție a materialelor. Copiii au adunat frunze de diferite forme, culori și mărimi, castane, conuri de brad, ghindă, crenguțe uscate, pietre, etc. Analizând frunzele castanului și-au imaginat că ar semăna cu palma unei mâini cu degetele răsfirate, cu creasta

cocoșului din „Punguța cu doi bani”, cu rochița păpușii. Castanele în învelișul lor țepos ar putea fi buzdugane pentru zmei, arici, etc. În natură copiii se manifestă deosebit, sunt mai activi, cu o permanentă bună dispoziție și cu un imens neastâmpăr specific vârstei.

Etapa a II a este etapa în care am efectuat intuirea materialului confecționat de către copii prin manipulare, pentru antrenarea analizatorilor și formarea reprezentărilor prin jocuri senzoriale. Primul mijloc prin care copilul descoperă lumea îl constituie organele de simț. El vede, apucă, miroase, gustă. Astfel acumulează experiență, iar cunoașterea reală a materialelor din natură e condiționată de claritatea și precizia senzațiilor și percepțiilor. De aici reiese necesitatea organizării unor jocuri senzoriale specifice vârstei: „Săculețul fermecat”, „Ce știi despre mine?”, „Să facem ordine”, etc. Aceste jocuri senzoriale pot fi utilizate cu succes pentru trezirea, stimularea și dezvoltarea interesului de a cunoaște, interes ce devine o „pârghie” psihologică pentru stimularea creativității.

Etapa aIII a constă în perfecționarea deprinderilor practice și stimularea potențialului creativ al copiilor. Experiența a dovedit că lucrându-se prea des după șablon, copiilor li se limitează posibilitatea dezvoltării imaginației și gândirii. Prin diversitatea formelor, a coloritului și a posibilităților de îmbinare a materialelor din natură se deschide câmp larg manifestării imaginației. Permanent i-am stimulat pe copii să confecționeze jucării din materialele colecționate de ei sau pe care le puneam eu la dispoziție. Valorificând castane, ghindă, nuci, frunze uscate, semințe, sămburi, pene, pietricele, etc. copiii au confecționat în manieră proprie multe obiecte.

Etape a IV a constă în efectuarea de către copii a unor lucrări în grup. Activitatea pe bază de cooperare, constituie un mod de învățare cu deosebite valențe educative în ceea ce privește creativitatea. Copiii descoperă o nouă experiență relaționând în grupuri de învățare activă, aceea de a studia, investiga și căpăta încredere în capacitățile individuale și ale grupului. Superioritatea grupului se vedește atât prin soluții originale și lucrările realizate, cât și pe plan educativ. În această etapă accentul se pune pe realizarea creativă a temelor date, copiii având libertatea alegerii materialelor și a tehnicilor de realizare. Ei au redat original teme cum ar fi:” Coș cu ghiocel”, „Copacul înflorit”, „Vaza cu tufănele”, „Tablou de primăvară (vară, toamnă, iarnă)”, etc.

Activitățile practice desfășurate cu copiii, având ca material de lucru „produsele naturii” oferă reale posibilități de stimulare a creativității în funcție de cunoștințe, de înclinații, de interese și de aptitudini. S-a constatat existența fenomenului creativității în stare potențială la toți copiii, manifestarea lui înregistrând grade diferite, iar în acest sens se impune lăsarea unui „câmp liber” de manifestare pe linia imaginației, a fanteziei, a creativității. În stimularea creativității, importante sunt deopotrivă metodele, relația educatoare – copil, atitudinea educatoarei și atmosfera instaurată de aceasta în sala de grupă.

În munca fiecărei educatoare trebuie să existe elementul creator, deoarece ea este cea care îl stimulează, îl ajută și îl încurajează pe copil în micile sale „creații”.

Bibliografie:

1. Matei, N.C., „Educarea capacităților creatoare în procesul de învățământ”, E.D.P., București, 1992.
2. Revista „Învățământul preșcolar”, nr.3-4, 1996.

CONCEPTUL DE CALITATE ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. preșcolar Husariu Andreea
Grădinița cu Program Prelungit nr. 25, Iași, jud. Iași

Problema asigurării și menținerii calității serviciilor educaționale este una deosebit de importantă cu un impact imediat, dar și pe termen lung asupra beneficiarilor direcți ai acestora-elevii, cât și asupra beneficiarilor indirecți- comunitatea, societatea etc. Calitatea și asigurarea acesteia nu se întâmplă, nu este opțională, ci este o cerință imperativă a timpului pe care îl trăim din cel puțin patru motive: *moral* (elevii sunt cei cărora trebuie să li se asigure o educație care să fie „cea mai bună”, *contextual* (școlile sunt într-o interacțiune dinamică și continuă cu societatea și comunitatea cărora le aparțin.

Contextul în care acestea își desfășoară activitatea este într-o continuă luptă pentru calitate, ceea ce impune pentru toate instituțiile o creștere a interesului pentru calitate.), *supraviețuirea* (societatea de azi este una concurențială), *responsabilitatea* (școlile sunt supuse în mod constant aprecierii și evaluării celor pe care îi servește: elevi, părinți, comunitate, societate. Școala este un bun al comunității și va trebui să dea socoteală pentru ceea ce face, motiv care impune existența unor strategii interne de asigurare și menținere a calității.)

Școala românească trebuie să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoștințe către elevi, idee care încă mai stă ca temei de bază a tot ceea ce școala face sau trebuie să facă. Școala să fie locul unde elevii primesc informații, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din ce în ce mai mult pe formare, integrare, relaționare. Valorile instituționale și viziunea sunt importante deoarece ele dau direcție și sens instituției, asigură consecvența în acțiune, motivează și promovează angajații, pun bazele culturii școlii.

Ce este calitatea educației?

Conceptul de calitate a fost asociat cu un anumit nivel sau grad de excelență, valoare sau merit, deci cu valorile explicite și implicite ale culturii unei comunități sau unei națiuni. Un concept propriu al calității ar trebui să se fundamenteze pe: cultura, tradițiile și valorile naționale, cultura și valorile pe care dorim să le promovăm prin politicile și strategiile dezvoltării sociale și economice durabile.

Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și

standardele de calitate. Beneficiarii și clienții educației de calitate (elevii, părinții, societatea) ar fi de dorit să fie consultați permanent în ceea ce privește satisfacția lor față de serviciile educaționale de care beneficiază.

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Metodologia asigurării calității educației precizează că asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării. Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori, atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studiu.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Calitatea este dependentă de valorile sociale în care funcționează sistemul respectiv de educație. Calitatea se realizează pe un anumit subiect, pentru un anumit beneficiar, după anumite interese.

Valorile calității în educație: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, comunicarea, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, educarea individului ca membru critic și responsabil al grupului. Forța de muncă să fie competitivă, cu noi competențe în soluționarea problemelor și cu abilități cognitive. Încă persistă discrepanțe între nivelul de pregătire al elevilor din școlile rurale și cei din școlile urbane, între elevii majoritari și cei aparținând grupurilor minoritare defavorizate.

Aceste diferențe privind performanța pot fi puse și pe seama unor distribuții inechitabile și ineficiente a resurselor ceea ce duce la o mare variație în ceea ce privește calitatea educației oferite. Îmbunătățirea managementului resurselor umane în învățământ printr-o planificare strategică și oferirea de stimulente pentru performanță poate contribui semnificativ la îmbunătățirea rezultatelor în educație. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicați în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanța, eficiența, echitatea educației.

Sensul educației este dat și de *comunicare*, așa cum menționam mai sus. Calitatea educației este dată de calitatea *actului de comunicare*. Există o multitudine de factori care pot constitui bariere de comunicare. Toate aceste bariere trebuie depășite printr-o educație a comunicării care presupune: favorizarea autocunoașterii prin resursele de comunicare, familiarizarea cu toate formele procesului de comunicare, descoperirea resurselor de comunicare ale celorlalți, activarea aptitudinilor de comunicare, descoperirea disponibilităților personale latente, folosirea optimă a

multiplelor canale de emiterie și receptare didactică, valorizarea comunicării integrale.

Trebuie înlocuită gramatica scolastică, învățată mecanic, cu o gramatică a comunicării în care să fie pus accentul pe context, pe rolul elementelor nonverbale, pe organizarea complexă a comunicării. În acest sens se impune o altă cerință: pregătirea viitorilor formatori, perfecționarea actualilor educatori într-un cadru specializat, într-un laborator de comunicare educațională.

Cum asigură calitatea „actorii” implicați la nivelul școlii?

Cadrele didactice prin:

- activitate didactică în conformitate cu documentele normative și bazate pe o metodologie centrată pe elev;

- formare continuă;
- adecvarea întregii activități la nevoile elevilor și ale comunității;
- evaluare și autoevaluare permanentă

Elevii prin:

- pregătire continuă;
- implicare activă și responsabilă în propria educație;
- participare la viața școlii

Conducerea școlii:

- prin asigurarea resurselor, a bazei logistice și a condițiilor pentru o educație de calitate;
- realizarea comunicării interne și externe la nivelul școlii;
- conducerea proceselor de dezvoltare instituțională

Comisia pentru evaluare și asigurare a calității:

- strategia de evaluare și asigurare a calității;
- propuneri de îmbunătățire a calității educației;
- colaborarea cu ceilalți „actori” implicați;
- raportul anual de evaluare internă privind calitatea educației în școală

Părinții:

- comunicare permanentă cu copilul și cu cadrele didactice;
- implicare în viața școlii și răspuns prompt la solicitările acesteia

Centrarea managementului calității pe valoarea adăugată și pe progres

„Evaluarea calității educației se face pe baza valorii adăugate, adică în funcție de ceea ce are școala, educația adaugă la „zestrea” de cunoaștere, deprinderi, atitudini, competente generale existente deja la nivelul indivizilor, grupurilor și comunităților.” (Simona Josan, 2005, pag.9).

Școlile sunt foarte diferite în ceea ce privește premisele și resursele puse în joc. Ca urmare, la eforturi egale, rezultatele obținute vor fi foarte diferite. Calitatea se poate obține și în școlile care

acționează în condiții grele iar efortul depus și rezultatele obținute trebuie recunoscute și recompensate.

Utilizarea conceptului de „valoare adăugată” este necesară pentru a discerne influența reală a educației asupra rezultatelor obținute și pentru a motiva școlile care obțin rezultate deosebite în termeni de „valoare adăugată”. Pentru a putea măsura valoarea adăugată este necesară o estimare corectă a condițiilor de intrare, exprimată în factori de risc (de exemplu procentul elevilor care au dreptul la bursă socială, procentul familiilor care primesc diferite forme de ajutor social, procentul familiilor în care cel puțin un părinte e șomer, procentul familiilor monoparentale, procentul elevilor migranți, nivelul studiilor părinților elevilor, procentul orelor din planul de învățământ predate de cadre necalificate, fluctuația cadrelor didactice etc.)

Unitățile școlare vor fi clasificate în categorii de risc în funcție de condițiile de funcționare, iar judecarea rezultatelor unei unități școlare se va realiza numai prin comparare cu media de referință a categoriei respective.” (Titus Filipaș, 2007)

Bibliografie:

1. Ciolan Lucian, Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii”, în revista „Învățământul primar” nr. 1-2, 1999;
2. „Tribuna învățământului” nr. 884, 2007;
3. Josan, Simona, „Lecții de management și calitatea educației”, „Tribuna învățământului” nr.649, 2005;
4. „Perspective interdisciplinare în învățământul românesc” (studii de specialitate), Botoșani, 2004.

O POVESTE DE CRĂCIUN

Prof. învă. preșcolar Iacob Hariclia

Școala Gimnazială A.S. Pușkin – Grădinița nr.21, Brăila, jud. Brăila

A fost odată ca niciodată un băiețel pe care îl chema T.R. El locuia într-o căsuța în mijlocul pădurii, împreună cu mama lui.

T.R era un băiețel tare alintat și din acest motiv nu o asculta deloc pe mama lui care sărmana, nu știa cum să-i mai intre în voie. Nici vremea de afara nu mai era pe placul lui!

El se trezi într-o dimineață de primăvară și începu a striga cât îl ținea gura:

- Mămucă, insectele acestea nu-mi dau pace, mergi să vorbești cu regina insectelor !
Zis și făcut și insectele au dispărut ca prin minune.

A sosit vara, iar T.R se trezi din nou strigând la mama lui:

- Mămucă, e prea cald, soarele e prea puternic, mergi să vorbești cu el să nu mai strălucească atât de tare! Mămica lui asta a făcut, iar soarele s a întristat și nu a mai strălucit.

Într-o altă dimineață de toamnă, s-a trezit și a strigat din nou:

- Mămucă, plouă prea mult, mergi să vorbești cu norii să nu se mai scuture! Și atunci mămica lui asta a făcut. Norii s-au supărat și nu a mai plouat de atunci.

Eiii...Și iată că a venit iarna și odată cu ea și frigul, dar se apropia și sosirea Moșului cel mai drag.. Băiețelul, ar fi vrut să- i zică mamei lui din nou să meargă să vorbească cu Moș Viscol să oprească frigul, însă știa că acest lucru va opri sosirea moșului și nu îi era pe plac. Între timp, au început să cadă primii fulgi de nea, T.R. a ieșit afară cu săniuța, a construit oameni de zăpadă și a uitat de frig.

Iată ca sosește și noaptea mult așteptată de toți copiii cuminți și mai puțin cuminți, în care Moș Crăciun împarte daruri. T.R, a așteptat cu nerăbdare acest moment, îi spusese deja mamei lui să meargă să vorbească cu Moș Crăciun sa i aducă cel mai grozav cadou, dar de data aceasta mama lui nu s-a mai dus...

Când se făcu dimineața, băiețelul a mers în locul unde știa el că se află de obicei bradul, dar acesta nu mai era, în locul bradului era o scrisoare. Pentru ca el era însă prea mic, o ruga pe mama lui să o citească degrabă!

Dragul Moșului,

Se pare ca anul acesta ai provocat supărări tuturor prietenilor mei.

Insectele.. care au rostul lor în lume și și-ar fi găsit bucuria în ramurile brazilor.

Soarelui - care cu razele lui ar fi trebuit să încălzească bradul și fără de care acesta nu a mai crescut.

Ploaia - care l-ar fi ajutat să se înalțe și să crească frumos și verde.

Din acest motiv bradul nu exista în casa ta anul acesta.

Cu drag, Moș Crăciun

Mama sa a terminat de citit scrisoarea, iar băiețelul avea ochișorii în lacrimi, pentru prima dată a înțeles cât de mult a greșit și a promis ca nu va mai greși.

Cât de mult își dorea și el un brăduț, de cadou nici nu mai îndrăznea să pomenească!

O ABORDARE CREATIVĂ A ACTIVITĂȚII DIDACTICE LA DISCIPLINA TEORIE-SOLFEGIU-DICTEU

Prof. Iancu Maria

Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Educația muzicală specializată, ca parte a instruirii și formării elevilor în instituțiile școlare de tip vocațional (artistic), propune o serie de discipline cu caracter practic, centrate pe însușirea și dezvoltarea de competențe care contribuie la definirea personalității artistice a viitorului muzician profesionist. În acest context, disciplina **Teorie-solfegiu-dicteu** permite familiarizarea elevilor cu elementele acestui nou limbaj și asigură cadrul necesar însușirii și exersării deprinderilor specifice de *citire* și *scriere* a unui text muzical. Cele trei componente ale disciplinei (teorie, solfegiu, dicteu) relaționează și creează premisele operării cu elementele de limbaj muzical în contexte diverse, ceea ce denotă importanța caracterului practic și transferă accentul în zona activităților de solfegiere (citire) și dicteu muzical (reprezentare grafică a unei configurații sonore). Demersul didactic se construiește în sensul convergenței acestor trei elemente care vizează educarea auzului (în special, cel interior), dezvoltarea gândirii muzicale (în sensul abstractizării și dezvoltării operațiilor de relaționare a componentelor limbajului muzical) și cultivarea imaginației și a creativității artistice cu rol esențial pentru înțelegerea fenomenului muzical.

Parcursul educațional se reflectă la nivelul celor trei cicluri de învățământ preuniversitar pornind cu alfabetizarea și cunoașterea elementelor de notație muzicală până la decodificarea și însușirea semnificației operei de artă prin toate mijloacele de exprimare existente. Cadrul didactic devine o *călăuză* în drumul devenirii profesionale a fiecărui elev și contribuie semnificativ la afirmarea potențialului creativ al acestuia. Prin dăruire și pricepere, profesorul reușește să găsească cele mai potrivite soluții pentru instruirea elevilor săi, stimulând interesul pentru obținerea performanței și formarea viitorilor practicieni în domeniul de studiu ales. Proiectarea didactică a conținuturilor reprezintă *cheia* care permite accesul către explorarea unui univers nou și conduce evoluția fiecărui individ spre atingerea idealului propus.

Organizarea activității la clasă implică multă responsabilitate și profesionalism în parcurgerea tematicii propuse de către programa școlară și necesită o coordonare eficientă care să asigure reușita fiecărui elev, pentru ca rezultatul final să conducă spre motivarea copiilor către studiul și lucrul individual în scopul obținerii performanței. În contextul acesta, elevul este

principalul *partener* în procesul educativ și indicatorul de măsurare al eficienței strategiilor de lucru propuse în cadrul lecției. Îmi place să cred că elevii sunt cei care ne inspiră de cele mai multe ori și îi consider colaboratori în actul didactic, nu *consumatori* de informație. În cazul disciplinei noastre se formează abilități de scris-citit într-un limbaj universal, iar deprinderea acestora necesită timp și perseverență din partea copiilor în aplicarea modelului de lucru folosit la clasă pentru realizarea studiului individual și a temei de acasă.

Abordarea interdisciplinară are avantajul formării unor conexiuni cu realitățile deja cunoscute din cultura generală și permite o fixare durabilă a conținuturilor noi specifice disciplinei. Caracterul subiectiv se reflectă în domeniul artistic și operează cu imagini care transmit identități ce poartă amprenta creatorului lor. Prin reflectare artistică, „realitatea se constituie ca model care apoi e imitat (teoria mimesisului). Atât doar că între model și imitarea lui există deosebirea între **a fi** și **a putea să fie**, cu alte cuvinte, între real și ideal, cu alte cuvinte, deosebire cu atât mai evidentă atunci când e vorba despre o imagine muzicală. Imaginea literară și plastică, asociate celei muzicale au rostul de a face posibil transferul de la idealitate la realitate într-o manieră mult mai concretă, mai accesibilă și, ca atare, mai adecvată elevilor de vârste mai mici, din gimnaziu [...] ale căror deprinderi și competențe de generalizare nu sunt încă pe de-a întregul formate”¹⁸. În cele ce urmează voi detalia câteva aspecte tehnice referitoare la desfășurarea concretă a activității didactice prin utilizarea unor modele interdisciplinare. Cel mai apropiat model îl oferă asocierea limbajului muzical cu cel literar prin stabilirea unei corespondențe între elementele care îl compun, spre exemplu: notele și duratele <=> literele alfabetului, intervalele <=> silabele, acordul (funcția armonică) <=> cuvântul, motivul muzical <=> propoziție, fraza muzicală <=> fraza literară, perioadă/secțiune <=> parte/paragraf, secțiune dintr-un text lingvistic etc. Aceste repere sunt utile pentru început și realizează o corelație mai apropiată de realitățile copiilor, iar prin aceasta pot constitui o paralelă între limbajul vorbirii (gramatica literară) și semnificațiile notației sunetului muzical, fără a absolutiza, ci doar pentru facilitarea însușirii elementelor unui limbaj nou și deosebit de complex, în aceeași manieră firească care îi este deja cunoscută. Imaginile vizuale specifice limbajului plastic se întrepătrund excelent cu reprezentările mediului natural și găsesc corespondență și în muzică. Un exemplu foarte practic îl constituie *întruchiparea* reprezentărilor sonore în personaje de poveste, în diverse activități din sfera cotidiană sau acțiuni fizice (profilul melodic dintr-o gamă se poate asocia cu mersul pe jos, direcția ascendentă și descendentă este similară cu urcarea unui deal și coborârea acestuia, ori a treptelor unei scări etc.) care prin intermediul imaginației se dezvoltă și creează un univers atractiv, fascinant pentru elevi (în special

¹⁸ Mariana Müller, „Tendințe novatoare în educația muzicală din România – metode alternative”, Editura AEGIS, Timișoara, 2006, p. 9-10.

la clasele primare, dar abordările se pot adapta și la vârstele mai mari) și trezesc interesul pentru solfegiere, exerciții de auz și memorie muzicală (folosind aplicații informatice precum *teoria.com* etc.) sau chiar improvizații și creații componistice proprii.

Aceste imagini ajută la fixarea conținuturilor teoretice și favorizează însușirea unor deprinderi specifice de execuție în practică prin jocuri muzicale, antrenamentul auzului și povestiri pe muzică. Exercițiile de intonație propuse ca model de lucru la clasă vor fi dezvăluite copiilor ca metodă de antrenament pentru voce și auz și vor deveni necesare pentru exersare individuală ori de câte ori pregătesc temele și studiul de acasă. Prin joc pot fi realizate diverse activități precum: execuția unor formule și exerciții ritmice folosind bătăi din palme, picior, pocnit din degete, intonarea unei scări folosind mișcările corporale (gamificarea), construirea unui traseu melodic într-o anumită tonalitate urmărind gesturile mâinii care indică înălțimea sunetelor (profesorul poate capta atenția arătând direcția melodiei prin deplasarea mâinii în sens ascendent, descendent prin mișcări care să sugereze elevilor identificarea notei și intonarea acesteia, respectând indicația stabilită anterior activității: intonarea unor mersuri treptate, arpegii etc.), exerciții de intonație în canon (game, arpegii, etc.), fragmente melodice folosind isonul, exerciții de intonație armonică la 2, 3 voci etc. Prin stimularea creativității, elevii sunt încurajați să reprezinte muzical o acțiune indicată de profesor sau un alt coleg sub forma unei povestiri spuse prin muzică. În acest sens, primele încercări pornesc de la dialogurile muzicale, de tipul întrebare – răspuns, în care cei doi *actori* imaginează, prin cânt vocal, un profil muzical care să coincidă cu tiparul unei conversații scurte. Desigur, elevii pot imagina mici improvizații care să devină mai apoi creații componistice și trebuie motivați să își noteze aceste compoziții pe partitură. Consider necesar ca mai apoi aceste mici piese să fie solfegiate pentru a *corecta* eventual anumite sonorități care deranjează auzul sau nu concordă cu cerințele specificate în temă. Începând cu clasele gimnaziale, elevii pot realiza scurte monodii acompaniate pe care să le reproducă vocal, folosind un instrument ce permite execuția suportului armonic. Aceste creații constituie materiale ce alcătuiesc portofoliul personal al fiecărui elev la finalul clasei a XII-a.

Demersul didactic își dovedește eficiența prin reacția finală a educabilului care nu doar știe și poate să facă, ci chiar are o stare de spirit bună și motivație pentru reușită, își dorește să cunoască și să exploreze noutățile, devine responsabil pentru ceea ce i se cere să lucreze individual. Fiecare elev trebuie să descopere prin profesorul de la clasă un model de profesionalism și dedicare, dar și de conduită morală cu care să se identifice în individul din viitor. De aceea, o relație bazată pe încredere și respect reciproc între cele două entități (profesor – elev) se contopește într-un tot unitar care asigură succesul în orice activitate și oferă credibilitate actului educativ. Lecția devine *interesantă* dacă elevii sunt captivați din mediul fizic și *conectați* la realitatea concepută de către

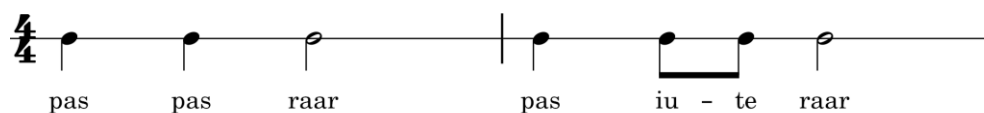
profesor, iar aceștia se simt parte activă din desfășurătorul *programului* care îi are drept protagoniști într-o experiență plină de surprize și provocări. Pentru a pregăti acest cadru este important ca profesorul să nu creeze anumite stereotipii, ci să propună permanent soluții pedagogice diverse, inovatoare (adaptate nevoilor și vârstei școlarului) care să mențină interesul și plăcerea elevului pentru studiu.

Dacă ne raportăm la copiii din clasele primare este evident că orice activitate care provoacă plăcere conține joc, mișcare, interacțiune. Putem transfera aceste elemente într-o formă organizată și în cadrul lecției de Teorie-solfegiu-dicteu, pentru a permite continuitate în asigurarea satisfacției elevilor care găsesc un mediu familiar lor și descoperă noi preocupări pentru formarea ca viitori muzicieni. Pornind cu acest deziderat am căutat să creez spații în care să *evadăm* și să construim o *lume proprie* cu fiecare lecție, iar acțiunea să conducă elevii spre atingerea obiectivului propus, traversând toate etapele activității didactice. De pildă, o grădină fermecată ne introduce într-un univers în care muzica este atotstăpânitoare și doar prin perseverență și studiu avem acces către locurile tainice care ni se descoperă treptat în fiecare călătorie. Cu ajutorul imaginației, întâlnirea la clasă se transformă într-o poveste pe care o concepem în timp real, fără să ne propunem un anumit scenariu, însă avem în vedere condiția principală, și anume intonația cu acuratețe și îndeplinirea sarcinilor transmise prin *mesagerii* (personajele) care ne însoțesc în drumul nostru. Codul de acces sau cheia care deschide poarta de intrare este chiar tema de acasă de a cărei rezolvare corectă depindem pentru a pătrunde în lumea fascinantă a grădinii fermecate.

Pregătirea muzicală a elevilor cu rol foarte important în educarea auzului și dezvoltarea gândirii muzicale se realizează prin intermediul unor exerciții de intonație care constau în trasee melodice ce cuprind game, intervale, acorduri, etc. și evidențiază anumite formule ritmice pentru fixarea deprinderilor de execuție. Aceste elemente constituie condiția obligatorie pentru înțelegerea și decodificarea unui solfegiu, iar elevii realizează astfel un antrenament specific care le permite accesul către *cascada de solfegii*. De pildă, personajul principal este *Do major* și prin intonarea corectă a gamei, a arpegiului (formula de acordaj etc.) devine prietenul de nădejde care ne însoțește în călătorie. Acesta ne face cunoștință cu fratele lui mai mic – *la minor* (gamele relative Do major și la minor se află la interval de terță mică și conțin aceleași note). Cele trei variante ale gamei minore (natural, armonic și melodic) imprimă diverse stări de spirit desprinse din sonoritatea specifică. În acest parcurs muzical, imaginația ne deschide infinite posibilități de exprimare prin reprezentări vizuale proiectate în plan mental. Sonoritățile majore ale gamelor pot descrie un peisaj de primăvară (fluturi zburdă printre flori, păsări zboară spre cerul însorit etc.) care îndeamnă spre dinamism, creează un sentiment de bucurie; minorul se identifică mai degrabă cu un peisaj de toamnă (sentimentul creat inspiră melancolie, tristețe etc.), imaginile pot fi asociate cu ziua / noaptea

(luminos, solar / întunecat, umbrit) sau soarele / luna etc.

Coordonarea elevilor este susținută prin indicații verbale din partea profesorului, prin mișcări ale mâinii care indică direcția traseului melodic sau prin marcarea suportului armonic la pian. În pregătirea anumitor solfegii ce conțin formule ritmice mai dificile se insistă pe exerciții pregătitoare. Elevilor li se va indica să tacteze anumite măsuri și să reprezinte vocal diverse desene ritmice folosind silabe ritmice. Spre exemplificare, propun modelul de mai jos:

Profesorul va deveni un narator al activității muzicale la care participă elevii. Aceștia fie că intonează sunete și fragmente ritmico-melodice după auz, solfegiază sau execută formule ritmice, improvizează scurte melodii, oferă dinamism lecției și conduc desfășurarea acțiunii în funcție de indicațiile profesorului. Aplicând procedeul participării active a tuturor actorilor implicați în actul didactic (profesor și elevi) se asigură condițiile specifice *medierii muzicale*, concept nou introdus în pedagogia muzicală modernă cu rolul de a însoți activitatea muzicală de la clasă prin indicații verbale/ vizuale/gestuale etc. în timpul/anterior producerii acesteia (conceptul a fost explicat în cadrul Atelierului „Noi abordări ale audiției în cadrul lecției de educație muzicală” desfășurat în data de 26 aprilie 2021 în cadrul UNMB, susținut de către dna. prof. univ. dr. Olguța Lupu – Universitatea Națională de Muzică din București). Medierea se poate extinde la nivelul solfegiului și oferă un real sprijin elevului / elevilor (în special pentru citirea la prima vedere), facilitând o înțelegere mai rapidă și o reproducere mai fidelă a partiturii. Continuând pe firul poveștii noastre, *cascada de solfegii* reprezintă punctul de atracție al grădinii fermecate, iar exemplele muzicale propuse pentru solfegiere ne poartă pe tărâmul unor experiențe fascinante, cu fiecare traseu muzical care ni se descoperă. Fiecărui solfegiu i se atribuie o înfățișare care să concorde cu conținutul muzical și să sporească imaginația copiilor și determinarea lor de a descoperi noi modele prin exemplele muzicale oferite spre studiu. Parcursul unui solfegiu dezvăluie un traseu care pornește și are ca destinație finală un centru sonor (în cazul modulațiilor vor fi două sau mai multe) cunoscut și înșușit prin acordajul corespunzător într-o primă etapă premergătoare interpretării acestuia. Profilul melodic asigură prin desenul grafic al înălțimilor conturul acestui traseu, iar grupările ritmice completează și definesc structurile care alcătuiesc solfegiul, evidențiind anumite corelații în plan mental. La acest nivel intervin anumiți factori care contribuie la reușita activității: educarea auzului, în special cel interior, cu rolul de anticipare a evenimentului sonor ce urmează a fi redat; dezvoltarea gândirii muzicale și în special a celei tonal-funcționale care implică structuri sonore ce stabilesc relații de interconectare, respectând legile de funcționare specifice sistemului sonor

corespunzător, și cultivarea imaginației, cu rol de asimilare a informației și stocare în memoria muzicală. „Predicția, atât de importantă în comunicarea muzicală (și nu numai), este direct legată de diversitatea și de gradul de conceptualizare al tiparelor muzicale acumulate. Dar ce este predicția în muzică, decât activarea, *în auzul interior*, a ceea ce credem că va urma? Apelăm de fapt la bucla “ca și cum”[...] care construiește o imagine sonoră mentală fără a avea nevoie de stimulul extern. Pe acest mecanism al buclei “ca și cum” se întemeiază auzul interior”¹⁹. Solfegiul tonal prezintă o structură monodică care însă nu poate fi înțeleasă și asimilată corect fără suportul armonic care trebuie să existe în auzul interior (conștient sau nu, acesta este activat în relație cu sunetele reprezentate în planul melodic). „Solfegiul tonal este o monodie acompaniată căreia însă nu i se dezvăluie explicit suportul armonic. Când cântăm solfegiul (care e doar o proiecție pe orizontală a unor armonii, cărora li se adaugă de cele mai multe ori și note ornamentale) trebuie să auzim, cu ajutorul auzului interior, și armonia care a generat melodia și care îi conferă acesteia stabilitate și coerență”²⁰. Solfegiul tonal se construiește într-un context general care presupune relații între sunete reale (componente ale funcției armonice/elemente ale acordului) și sunete ornamentale care nu fac parte din acord („care sunt doar sateliți ai primelor”²¹). Desigur, acest nivel oferă o imagine reală a structurii muzicale, dar procesul se elaborează în timp prin efort susținut, începând din primele clase de studiu (profesorul coordonează gândirea elevilor prin activități specifice și îi ajută în felul acesta să intuiască modelul corect pe care mai apoi să îl deprindă și să îl aplice ca strategie de lucru în rezolvarea cerințelor practice de citire sau scriere a muzicii). Trebuie să existe o corespondență perfectă între informația reprezentată grafic și cea care se produce în auzul interior. „Stăpânirea codificării grafice a muzicii este un *sine qua non* pentru orice muzician. Suportul scris nu doar fixează într-un limbaj comunicabil datele esențiale ale ființării în timp a unei structuri sonore, ci clarifică detalii pe care procesarea mentală le-ar fi lăsat poate la stadiul de aproximație. Relația muzicianului cu suportul scris contribuie în mare măsură la formarea auzului interior. Ca și în limbajul natural, informația scrisă nu este înregistrată într-o memorie *fotografică*, ci tranzitează doar o memorie *iconică*, pentru ca apoi succesiunile de note să fie transformate în sunete și *seme* (cea mai mică unitate cu sens recunoscută în semantică)”²². Solfegiul are un avantaj (susținut ca urmare a modalității de reprezentare în formă verbalizată prin *lecturare* a unui conținut muzical) în fața dicteului, componenta disciplinei care operează cu forma scrisă a structurilor sonore (reprezentarea grafică a evenimentelor auditive prin procedeul dictării sau prin intermediul audiției). Dicteul

¹⁹ Olguța Lupu, „Memoria muzicală, temelie a gândirii cu sunete”, în *Studii de didactică a educației muzicale*, Ed. Muzicală, 2015, p. 107

²⁰ Olguța Lupu, „Suportul armonic în solfegiul tonal nemodulatoriu”, Editura Grafoart, București, 2015, p. 6.

²¹ Olguța Lupu, *op. cit.*, p. 6.

²² Olguța Lupu, „Memoria muzicală, temelie a gândirii cu sunete”, în *Studii de didactică a educației muzicale*, Ed. Muzicală, 2015, p. 108.

muzical reface traseul înapoi către construcția scrisă a pieselor și fragmentelor muzicale audiate și permite o cunoaștere solidă a acestui limbaj și o înțelegere deplină a fenomenului în sine. Asemeni solfegiului, dicteul păstrează aceleași coordonate care trebuie să se manifeste în paralel, avându-se în vedere atât citirea muzicii, cât și reprezentarea în formă scrisă a acesteia, utilizând elementele de limbaj specific care compun opera de artă. În mediul de acasă, elevii sunt provocați să contribuie ei înșiși la revigorarea muzicii prin activarea potențialului creator și imaginarea unor compoziții proprii, realizând astfel propuneri pentru materialul de lucru și chiar piese muzicale valoroase ce constituie portofoliul viitorului absolvent de liceu. Din dorința de perfecționare și din preocuparea personală pentru creșterea calității actului didactic, modelul de practică propus își dovedește eficiența la clasă și eu consider că poate fi demonstrat - chiar prin rezultatele performante înregistrate de către elevi - ca exemplu aplicabil în predarea disciplinelor din orice domeniu, nu doar cel muzical. Experiența, nu foarte vastă, m-a convins că fiecare generație de elevi care vine cu provocările și preocupările specifice trebuie privită din interior, iar aplicarea unui tipar tradițional, fără disponibilitatea de ancorare în prezent și de răspuns la cerințele educabililor, reprezintă doar un proces rigid și lipsit de rezultate concrete.

Bibliografie:

1. Alexandrescu, Dragoș – *Teoria muzicii*, Editura UNMB, București, 2006.
2. Gagim, Ion – *Știința și arta educației muzicale*, Editura ARC, Chișinău, 1996.
3. Giuleanu, Victor – *Tratat de teoria muzicii*, Editura muzicală, București, 1986.
4. Lupu, Olguța – *Suportul armonic în solfegiul tonal nemodulatoriu*, Editura Grafoart, București, 2015.
5. Lupu, Olguța - *Memoria muzicală, temelie a gândirii cu sunete*, în volumul *Studii de didactică a educației muzicale*, vol. îngrijit de Dragoș Călin, Ed. Muzicală, 2015, p.100-117 (prezentat inițial în cadrul Simpozionului Internațional de didactică muzicală „Metode moderne de educație muzicală vocală și instrumentală”, 2015, în Festivalul Chei, Universitatea Națională de Muzică, București).
6. Lupu, Olguța - *Răspântii și busole în didactica teoriei muzicii*, în volumul *Studii de didactică a educației muzicale*, vol. îngrijit de Dragoș Călin, Ed. Muzicală, 2015, p.118-133 (prezentat inițial în cadrul Simpozionului „Dezvoltarea gândirii muzicale prin solfegiu, dictat și teoria muzicii: dimensiuni didactice și metodice”, organizat de DPPD în colaborare cu Departamentul Muzicologie și Științele Educației Muzicale, 2014, în Festivalul Chei, Universitatea Națională de Muzică, București).

7. Matora-Ionescu, Ana; Tudorie, Elena; Scornea, Anton – *Metodica predării muzicii la clasele I – VIII*, Editura didactică și pedagogică, București, 2005.
8. Munteanu, Gabriela – *Didactica educației muzicale*, Editura Fundației România de Măine, București, 2005.
9. Müller, Mariana – *Tendențe novatoare în educația muzicală din România – metode alternative*, Editura AEGIS, Timișoara, 2006.

COMPETENȚELE CHEIE – REPERE DE ADECVARE A SISTEMELOR DE EDUCAȚIE ȘI FORMARE EUROPENE LA SOCIETATEA CUNOAȘTERII

Prof. înv. primar Iancu Mărioara-Valentina
Liceul de Informatică, „Tiberiu Popoviciu” Cluj-Napoca, jud. Cluj

Competența este o necesitate pe piața muncii dar și pe piața educațională.

Începând cu anii 80-90 ai secolului trecut, majoritatea sistemelor de educație trec prin diverse reforme ca urmare a presiunii tot mai mari pentru o educație de calitate pentru toți care să satisfacă totodată nevoile tot mai sofisticate ale individului și solicitările, fără precedent ca dinamică, din societatea cu ritm înalt de dezvoltare, pe care în zilele noastre o numim „a cunoașterii”. În general, indiferent de țară, de contextul cultural și de specificul național, sistemele de educație trec la aceste reforme pentru adecvarea școlii la o nouă epocă, unde absolventului i se cere mult mai mult decât o specializare îngustă și/sau o cultură generală, unde examenul (vieții!) nu mai presupune recitarea unui manual/ tratat/ curs al profesorului emerit... cutare. Provocarea cea mai mare este aceea că - dincolo de orice fel de retorici – absolventul chiar trebuie să învețe pe tot parcursul vieții. Altfel, se autoexcluce de pe piața muncii!

Competențele ca bază a dezvoltării curriculare.

Preocupările pentru configurarea unui profil de formare care să răspundă nevoilor sociale, aspirațiilor tinerilor modelate de cultura contemporană, globalizării și, implicit, necesităților de recunoaștere a achizițiilor obținute în diverse sisteme educative, s-au materializat într-o suită de acțiuni la nivel național și european.

În România, este publicat un profil de formare al absolventului de învățământ obligatoriu în 1998, profil care stă la baza reformei curriculare de la sfârșitul anilor 90. Totodată, România se află în sincronie cu eforturile mondiale de reconfigurare curriculară prin intermediul competențelor – programele de liceu publicate începând cu anul 2002 fiind primele produse de curriculum centrat pe competențe din țara noastră. La lista achizițiilor conceptuale ale curriculumului românesc, consonante cu dezvoltările europene, putem adăuga și mecanismul de derivare a competențelor pentru învățământul liceal (Singer, 2000).

La nivel continental, primele eforturi s-au concentrat pe zone de maximă prioritate, în sensul asigurării supraviețuirii în contextul dinamic al epocii contemporane. Astfel, Consiliul Europei a promovat un *Cadru european pentru limbi moderne* (încă de la sfârșitul secolului trecut) precum

și recomandări pentru formarea atitudinală în zona studiilor sociale (civică, istorie, noi educații).

Comisia Europeană (CE) a promovat, de asemenea, activități în grupuri de lucru pentru a dinamiza aplicarea recomandărilor diverselor reuniuni dedicate educației și formării (în special strategia Lisabona). Ca urmare a eforturilor de optimizare a educației la nivel european, din perspectiva adecvării școlii la caracteristicile pieței muncii, un grup de lucru al CE -a redactat și promovat în 2006 un document -care își propune să ofere un „profil de formare european” structurat pe baza a opt competențe cheie.

Acestea sunt următoarele:

√ *Comunicare în limba maternă* – exprimarea și interpretarea conceptelor, ideilor, emoțiilor, faptelor și opiniilor în formă orală și scrisă precum și interacțiunea lingvistică în maniere adecvate și creative într-un registru de contexte societale și culturale, în educație și formare, la locul de muncă, acasă și în timpul liber.

√ *Comunicare în limbi străine* – competența împărtășește dimensiunile fundamentale ale comunicării în limba maternă: înțelegerea, exprimarea și interpretarea conceptelor, ideilor, emoțiilor, faptelor și opiniilor în formă orală și scrisă, în maniere adecvate și creative într-un registru de contexte societale și culturale (în educație și formare, la locul de muncă, acasă și în timpul liber) în funcție de dorințe și nevoi. Competența include și: mediere și înțelegere interculturală.

√ *Competențe matematice (A) și competențe de bază în științe și tehnologii (B).*

A. dezvoltarea și aplicarea gândirii matematice pentru rezolvarea unui registru de probleme în situații cotidiene. Competența se construiește pe achiziții solide de numerație, accentul fiind pus pe proces și pe activitate cât și pe cunoștințe. Competența implică și utilizarea modurilor specifice de gândire (gândire logică și spațială) și de prezentare (formule, modele, construcții, grafice, diagrame);

B. Competența în științe se referă la utilizarea corpusului de cunoaștere și metodologie

Folosit pentru explicarea lumii naturale, pentru a identifica întrebările și pentru a trage concluzii pe bază de date empirice. Competența în tehnologie se referă la aplicarea acestei cunoașteri și metodologii ca răspuns la dorințele și nevoile umane. Competența include și înțelegerea schimbărilor determinate de activitatea umană precum și responsabilitatea ca cetățean față de acestea.

√ *Competența digitală.* Utilizarea pe scară largă, dar și critică, a noilor tehnologii la locul de muncă, în timpul liber și pentru comunicare. Implică: utilizarea calculatorului pentru a accesa, evalua, stoca, produce, prezenta, schimba informație, precum și comunicarea și participarea în rețele prin intermediul internetului.

√ *A învăța să înveți.* Perseverarea și persistența în cadrul învățării, organizarea propriei învățări, inclusiv managementul timpului și al informației atât la nivel individual cât și de grup. Implică și conștientizarea procesului și a nevoilor de învățare, identificarea oportunităților precum și depășirea obstacolelor pentru a avea succes în învățare. Competența presupune achiziția și procesarea de noi cunoștințe și deprinderi precum căutarea și valorificarea sprijinului exterior pentru învățare; construirea cunoașterii pe baza a ceea ce este deja învățat și pe experiențe de viață pentru a putea aplica apoi noile achiziții acasă, la locul de muncă, la școală și în formarea profesională. Motivația și încrederea sunt cruciale pentru această competență.

√ *Competențe sociale și civice.* Participarea efectivă și constructivă la viața socială și profesională, cu precădere în societăți tot mai diverse, inclusiv rezolvarea conflictelor, când e necesar. Competența civică conduce la participarea în viața civică pe baza cunoașterii conceptelor și a structurilor sociale și politice și a implicării în participarea activă și democratică.

√ *Spirit de inițiativă și antreprenoriat.* Transformarea ideilor în acțiune. Competența include creativitate, inovație, asumarea riscurilor precum și dezvoltarea și managementul proiectelor. Această competență îi sprijină pe subiecți în viața cotidiană, precum și la locul de muncă pentru a profita de oportunități. Reprezintă un fundament pentru abilități și cunoștințe mai specifice pentru aceia care contribuie la dezvoltarea de activități comerciale și sociale. Include și conștientizarea valorilor etice și promovarea bunei guvernante.

√ *Sensibilizare și exprimare culturală.* Aprecierea importanței exprimării creative a ideilor, experiențelor și emoțiilor printr-un registru de mijloace care includ muzică, artele spectacolului, literatură, arte vizuale.

Competențele cheie sunt prezentate ca rezultate ale învățării, fiind ansambluri de cunoștințe, abilități și atitudini care urmează să fie dezvoltate tuturor tinerilor, ca instrumente culturale pentru învățarea pe parcursul întregii vieți. *Toate competențele cheie sunt în mod egal importante, pentru că fiecare dintre ele poate contribui la o viață de succes în societatea cunoașterii.* Multe dintre aceste competențe se întrepătrund și se conectează: *aspecte considerate esențiale într-un anumit domeniu sprijină dezvoltarea competenței dintr-un alt domeniu.*

Provocări didactice. La prima vedere, competențele cheie par a fi greu de aplicat la clasă, mai ales într-un sistem în care sunt predate discipline școlare clasice de către profesori formați monodisciplinar. DAR, în spiritul Recomandării europene, disciplinele tradiționale pot deveni instrumente de lucru, bază de operare pentru formarea competențelor cheie.

Descrierea competențelor cheie pe niveluri (elementar, funcțional și dezvoltat).

La finalul clasei a IV-a competențele cheie sunt formate elevilor la *nivel elementar.*

În continuare voi descrie competența cheie,, *Competențe matematice (A) și competențe de*

bază în științe și tehnologii (B) urmând ca apoi să prezint un demers didactic, aplicabil la clasă, care vizează o metodologie centrată pe competențe cheie.

√ *Competențe matematice (A) și competențe de bază în științe și tehnologii (B).*

Nivel elementar (la finalul clasei a IV-a).

A. Manifestarea curiozității pentru aflarea adevărului și pentru explorarea unor regularități sau relații întâlnite în situații familiare. Utilizarea numerelor în calcule și a unor reprezentări grafice simple. Utilizarea, în situații familiare, a unor instrumente și/sau procedee specific matematicii. Rezolvarea de probleme în situații familiare. Formularea unor explicații simple, utilizând terminologia specifică matematicii.

B. Explorarea mediului înconjurător în vederea întuirii și înțelegerii unor fenomene, procese și concepte științifice. Perceperea caracterului integrat al mediului înconjurător. Utilizarea unor instrumente și procedee specifice investigării mediului înconjurător și rezolvării unor probleme simple din mediul înconjurător. Realizarea unor produse simple pentru nevoi curente, urmând proceduri prestabilite. Perceperea elementelor pozitive și negative induse de tehnologie. Manifestarea interesului pentru un mediu curat și pentru sănătatea propriei persoane.

Prezint următorul exemplu practice, aplicat la clasă.

Competențe cheie vizate: competențe matematice, comunicare în limba maternă,
competențe sociale și civice

Clasa: pregătitoare

Aria curriculară: Matematică și științe ale naturii

Disciplina de învățământ: Matematică și explorarea mediului

Unitatea de învățare: „Vreau să am o meserie”

Subiectul lecției: „Figuri și corpuri geometrice”

Tipul lecției: consolidarea și sistematizarea cunoștințelor

Forma de realizare: activitate integrată

Discipline integrate: * **Matematică și explorarea mediului**

Arte vizuale și abilități practice

Comunicare în limba română

Demersul didactic:

În sala de clasă apare jucăria *Oh*, care le spune elevilor că este confuză deoarece este înconjurată de foarte multe obiecte, însă nu știe ce formă au. *Oh* va spune câteva propoziții, iar elevii vor stabili valoarea de adevăr a acestora și vor argumenta alegerea făcută.

Exemplu: - Tabla are forma triunghiulară. (fals, deoarece tabla are formă dreptunghiulară)

- Ușa are formă dreptunghiulară. (adevărat)

- Mingea are formă pătrată. (fals, deoarece mingea are formă sferică).

Elevii sunt împărțiți în cinci grupe. Fiecare grupă primește o sarcină de lucru, care se bazează pe recunoașterea și diferențierea figurilor geometrice și corpurilor geometrice:

•*Grupa sculptorilor*: Sculptați din felii de fructe cel puțin cinci figuri geometrice învățate;

Exemplu: felii triunghiulare de măr, felii dreptunghiulare de pară, etc.

•*Grupa proiectanților*: Modelați din plastilină minim cinci alimente (cașcaval, salam, pâine, varză, castravete, roșie, măr, biscuiți, etc.) care să aibă forma unor figuri sau corpuri geometrice învățate (cerc, triunghi, pătrat, dreptunghi, sferă, cilindru, cub, cuboid).

•*Grupa arhitecților*: Realizați un tablou, utilizând toate figurile geometrice primite.

•*Grupa pictorilor*: Pictați imaginea primită, respectând codul culorilor.

•*Grupa designerilor*: Desenați minim trei obiecte din sala de clasă, utilizând figurile geometrice învățate. Colorați obiectele cu culorile voastre preferate.

Fiecare grupă își va prezenta produsul activității și va explica care a fost sarcina de lucru. Se analizează produsul activității fiecărei grupe, conform descriptorilor de performanță prestabiliți.

Bibliografie:

1. Planuri-cadru de învățământ pentru învățământul primar, aprobate prin OMEN nr. 371/12.03.2013. Disponibile la adresa <http://programe.ise.ro/Actuale.aspx>.
2. Crișan, A. et al. (1998) Curriculum național pentru învățământul obligatoriu. Cadru de referință.
3. CNC-MEN, București: Editura Corint.
4. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&rid=7)

ELEMENTELE ARTISTICE SI ROLUL ACESTORA ÎN CREATIVITATEA ELEVILOR

Prof. Ignat Mariana Ramona

Școala Gimnazială Carpen, Carpen, jud. Dolj

Creativitatea reprezintă elementul cheie al oricărui artist, dar, putem spune, că este deosebit de importantă în oricare alt domeniu, existând posibilitatea ca o persoană să dea dovadă de creativitate fără a fi neapărat și reprezentant al domeniului artistic. Creativitatea este un proces caracteristic tuturor oamenilor, gradele de creativitate sunt cele care fac diferența între indivizi, aceasta, fiind un proces tehnic și, totodată analitic, dar, și un mijloc de exprimare a sinelui.

La baza procesului creativ stau trei categorii de factori:

- factorii psihici
- factori cognitivi - intelectuali (aptitudinali)
- factori noncognitivi (motivație, afectivitate, atitudini)
- factori sociali (culturali, educativi, mediu socio-economic)
- factori biologici (diferența de sex, de vârstă)

De-a lungul timpului, au existat numeroase teorii asupra creativității care depind de la un cercetător la altul. Cu toate acestea, un lucru este sigur: creativitatea joacă un rol foarte important pentru întreaga societate, deoarece creativitatea ne ajută în privința oricărui aspect care ne caracterizează viața de zi cu zi. Spre exemplu, creativitatea este extrem de necesară pentru a comunica cu cei din jur și pentru a ne îmbunătăți viața socială.

V. Feier, vede creativitatea, „*ca un întreg ale cărui elemente fundamentale: subiectul creator, activitatea creatoare, produsul creativ, mediul creativ, sunt în rezonanța cauzatoare de armonie, consonanța lor, fiind necesară dar nu și suficientă, reflectând întregul în dinamica și complexitatea sa.*”

Al. Roșca definește creativitatea ca o „*caracteristică a performanței persoanei (o performanță originală și de valoare), strâns legată de nebunie, de dezechilibrul mintal.*”

M. Bejat înțelege prin creativitate, „*capacitatea gândirii umane de a găsi soluții noi, de a da naștere unor idei sau unor lucruri necunoscute anterior (cel puțin pentru individ).*”

Pentru domeniul artistic, creativitatea, am putea afirma, reprezintă elementul cel mai important. Pentru a putea interpreta și înțelege într-un mod cât mai corect conceptul de creativitate artistică, trebuie să se realizeze legătura, liantul dintre artă și creativitate. Arta, înseamnă, pe scurt, esența creativității umane. Acest concept de artă a trecut prin diverse schimbări, fiind influențat de domeniul politic, religios,

cultural și social.

Elementul esențial al cuvântului creativitate este „*a crea*” (a realiza ceva). Creativitatea, în comparație cu imaginația, se axează pe ideile fixe, reale. Toate persoanele pot fi creative, însă nu toți indivizii dețin o imaginație bogată. Această imaginație impresionantă are rolul de a dezvolta creativitatea unui individ și de a-l ridica deasupra celorlalți, de a-l cataloga drept o persoană, un individ creativ. Se poate spune că, permanent, creativitatea poate avea parte de îmbogățire, de îmborspătare, de îmbunătățire.

Creativitatea este ceva înăscut, ea nu se învață, ci se poate dezvolta pe parcurs. Creativitatea este procesul prin care se creează ideile originale, idei încărcate de valoare. Cel mai frecvent acestea se nasc din interacțiunea modurilor interdisciplinare diferite de a vedea lucrurile. Deci, poate nu ar trebui ca elevii din ziua de azi să se plângă atât de tare că au prea multe materii de învățat. Chiar dacă nu este înțeles, nu este perceput așa cum ar trebui rostul lor în acest moment, nu putem ști niciodată când ne-ar trebui acele informații dobândite parcurgând acele materii de studiu.

Prin educarea intelectului și a unor procese intelectuale (imaginația, gândirea, memoria) se realizează educarea și dezvoltarea creativității. Viața, în toate domeniile ei, necesită ca aproape fiecare individ să realizeze, să execute, să descopere operații noi, ca urmare a diverselor combinații și recomandări, asocieri a datelor elementelor existente, care se transformă ulterior în anumite soluții, metode cât mai utile și cât mai eficiente. Creativitatea propriu-zisă necesită anumite înzestrări și capacități intelectuale deosebite, care să se obiectiveze în produse noi, originale, nemaiîntâlnite până în acel moment și care determină schimbări calitative (de valoare și eficiență) într-un domeniu anumit. Totodată, creativitatea solicită anumite potențialități și caracteristici de personalitate: spirit de independență, preferința pentru complexitate, autonomie în elaborarea judecăților, conștiința de sine puternică, opoziția în raport cu dominația și îngrădirile de orice fel.

Dacă facem referire la domeniul artistic, creativitatea este esența. Dacă aceasta este nulă, nu există capacitatea de a crea, îndemânarea atât de necesară în acest domeniu. Îndemânarea și experiența pot fi acumulate și pe parcurs, însă trebuie să existe voința. Creativitatea nu poate fi negativă sau pozitivă. Nu este imperios necesar ca un artist care e considerat creativ să realizeze permanent capodopere.

Școala este un instrument principal în dezvoltarea creativității. Prin intermediul școlii, cu ajutorul cadrelor didactice sunt deprinse anumite aptitudini și abilități necesare mai târziu pentru o desăvârșire artistică. Printre obiectivele educative, stimularea imaginației trebuie să constituie unul de bază, alături de educarea gândirii. În conținutul învățământului, trebuie promovată în continuare cultura generală aceasta favorizând creativitatea. Programul trebuie să prevadă lecții speciale pentru dezvoltarea imaginației. Profesorul trebuie să aibă relații prietenoase, călduroase cu elevii, să-i încurajeze permanent să pună întrebări, să ceară informații, să nu-i ironizeze când fac anumite greșeli. Elevii trebuie să-și poată manifesta în voie curiozitatea și să nu fie intimidati în descoperirile lor.

Prin artă, copiii se dezvoltă din toate punctele de vedere, își dezvoltă creativitatea, reușind să creeze adevărate opere de artă, cu o unicitate aparte, își dezvoltă personalitatea pentru că în timp ce copiii desenează, ei creează în imaginația lor diverse personaje, diverse scene, acțiuni, își dezvoltă motricitatea fină a mâinii – prin modelaj, ei pot crea obiecte 3D, în plan vertical, ceea ce le dezvoltă tot mai mult imaginația și creativitatea.

Obiectivul general al orelor de educație plastică, cuprinde două aspecte principale, și anume: dezvoltarea la elevi a gândirii artistico-plactice, precum și dezvoltarea sensibilității și gustului artistic și estetic. Pentru realizarea acestor obiective, este necesară introducerea unor căi de acțiune care să releve următoarele aspecte: familiarizarea elevilor cu limbajul plastic, inițierea în problemele actului de creație (culoare, armonie, compoziție, crearea spațiului plastic), precum și contactul cu frumusețea mediului înconjurător și cu opera de artă. Pe lângă cunoașterea unor noțiuni plastice, este necesar ca elevii să fie familiarizați și cu materialele și instrumentele folosite în cadrul activităților plastice, astfel că pentru familiarizarea elevilor, atât cu tehnicile tradiționale, cât și cu cele noi, se pot folosi diverse materiale și instrumente: tempera, acuarela, carioca, plastilina, tușuri colorate, pânză, griș, pensule, vase pentru apă, plăcuțe pentru culori, tifon pentru șters, etc.

Prin folosirea diverselor tehnici de lucru, elevii își vor îmbogăți bagajul de cunoștințe, realizând la final lucrări artistico-plactice deosebite.

Metode utilizate pentru dezvoltarea gândirii și exprimării vizuale:

1. Metoda punctelor cu linii
2. Metoda petelor întâmplătoare
3. Metoda mașinării
4. Metoda modulării
5. Metoda animalului fantastic
6. Metoda umanizării, a metamorfozării
7. Metoda configurării și reconfigurării

În concluzie, educația plastică intră în sfera cunoașterii și a creativității, ea fiind educația acelor simțuri pe care se bazează inteligența și gândirea creatoare a elevilor, stimulând, așadar, flexibilitatea și spiritul critic – funcții importante ale creativității.

Bibliografie:

1. *Creativitatea și rolul său în artă*, site: Deștepti. Ro;
2. V. Feier: „*Creativitatea și creativitatea managerială*”, Editura Expert, București, anul 1995;
3. Al.Roșca: „*Creativitatea*”, Editura Enciclopedica română, București, anul 1972;
4. M. Bejat: „*Talent, inteligență, creativitate*”, Editura Științifică, anul 1971;

5. Argintescu, A. N.: „**Expresivitate, valoare, mesaj plastic**”, Editura Meridiane, București, anul 1973
6. Șușală, I.: „**Estetica și psihopedagogia artelor plastice și a desenului**”, Editura Sigma, București, anul 2000.

UTILIZAREA JOCULUI DIDACTIC ÎN REALIZAREA EDUCAȚIEI NUTRIȚIONALE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Ilaș Simona

Grădinița „Cuvioasa Parascheva” Iași, jud. Iași

Prof. Coșan Ioana Cristina

Grădinița „Cuvioasa Parascheva” Iași, jud. Iași

Acest articol se axează asupra unei modalități de realizare a educației nutriționale în grădinița de copii, prezentând specificitatea jocului didactic în învățământul preșcolar. Se aduce în discuție importanța desfășurării de activități privind educația nutrițională în copilăria timpurie, oferind astfel spre exemplificare două jocuri didactice ce vizează educația nutrițională pentru copiii de grupă mijlocie și grupă mare.

Un accent tot mai mare se pune asupra sănătății copiilor și a mediilor școlare sănătoase, asupra produselor alimentare și a creșterii gradului de informare a populației prin măsuri de intervenție la nivel de comunitate - informare, educare și consiliere. Obiceiurile alimentare sănătoase sunt esențiale pentru creșterea și dezvoltarea normală a copiilor preșcolari. Copilăria timpurie este o perioadă în care copiii dezvoltă o serie de comportamente, preferințe și atitudini legate de nutriție și produse alimentare pe parcursul anilor preșcolari (Birch, Sullivan, 1991). Astfel, copilăria timpurie este un moment critic în dezvoltarea comportamentelor alimentare, ținând cont că experiențele copiilor din această perioadă joacă un rol major în conturarea comportamentelor lor alimentare de pe tot parcursul vieții și al preferințelor alimentare (Schwartz & Puhl, 2003). Prin urmare, influențarea pozitivă a preferințelor alimentare în timpul copilăriei contribuie la stabilirea unor obiceiuri alimentare sănătoase pe tot parcursul vieții.

În privința educației nutriționale, Gorelick și Clark (1985) au remarcat că preșcolarii cu vârsta între 3-5 ani pot identifica cu ușurință tipuri de alimente. Contento (2008) a arătat că preșcolarii cu vârsta de 5-6 ani nu înțeleg pe deplin că alimentele sunt transformate de corp în nutrienți și că au un efect, precum și faptul că ei clasifică alimentele mai mult pe baza unor calități observabile decât a unor similarități nutriționale. Lee et al. (2006) au descoperit că preșcolarii dezvoltă o înțelegere a conceptelor de valoare nutrițională și a impactului nutriției asupra sănătății dacă li se prezintă cartonașe cu imaginea alimentului, numele său și un grafic color pentru

conținutul de vitamina A, C, calciu și fier.

Joaca preșcolărilor în bucătăriile de jucărie a demonstrat că aceștia aveau deja unele cunoștințe de planificare a mesei, de preparare a hranei, de pregătire a mesei, despre alimente și despre curățenie; de asemenea, s-au observat diferențe de gen în comportamentele de joacă ale copiii, care au fost, în cea mai mare parte, în conformitate cu stereotipurile de gen (Matheson et al., 2002). Un program de intervenție în domeniul educației nutriționale a crescut în mod semnificativ percepția copiilor privind faptul că sănătatea și nutriția sunt concepte asociate aflate într-o strânsă legătură. Astfel, preșcolarii dezvoltă un anumit grad de înțelegere a conceptelor relevante acestei problematici.

Denumit și „munca copiilor”, jocul are un rol foarte important în dezvoltarea copilului, fiind tipul fundamental de activitate la vârstele mici, ce antrenează dezvoltarea psihică, emoțională, psihomotorie a copilului. Altfel spus, pentru un copil, jocul este o activitate serioasă care angajează multiple resurse ale personalității copilului, o activitate prin intermediul căreia copilul experimentează, dar și se construiește pe sine (Stan, 2016).

Jocul didactic reprezintă una dintre activitățile didactice frecvent utilizate în grădiniță, aceasta fiind și îndrăgită de copii. Jocul didactic îmbină armonios partea instructivă și exercițiul cu partea distractivă, acesta având o serie de caracteristici care-l diferențiază de celelalte jocuri din grădiniță: scop didactic, sarcină didactică, conținutul jocului și elemente de joc, reguli de joc și materiale didactice (Lespezeanu, 2007). Desfășurarea oricărui joc didactic presupune parcurgerea anumitor etape: introducerea în joc, prezentarea materialelor de joc, denumirea jocului, explicarea și demonstrarea jocului, executarea jocului de probă, executarea jocului de către copii, complicarea jocului și încheierea acestuia.

Prezentăm în continuare două jocuri didactice ce vizează modalități de abordare a educației nutriționale la vârsta preșcolară.

1. Grup țintă: nivel I (grupa mijlocie)

Mărime grup: 25 de copii

Durata activității: 25 de minute

Informații pentru profesori: activitate de cunoașterea mediului, consolidare de cunoștințe – joc didactic, „Ghicește ce a cumpărat mama!”

Obiective:

- să identifice corect fructele și legumele din coș, utilizând pipăitul și mirosul;
- să trieze fructele și legumele, formând mulțimile corespunzătoare;
- să descrie caracteristicile legumelor și fructelor (formă, culoare, miros, mod de utilizare);
- să enumere beneficiile consumului de fructe și legume pentru sănătate.

Resurse necesare: două coșuri cu fructe și legume, o farfurie de plastic cu fructe și legume tăiate felii, șervețele, eșarfă

Desfășurarea activității: se vor respecta etapele unui joc didactic:

- anunțarea jocului - „Astăzi vom juca un joc care se numește *Ghicește ce a cumpărat mama!* Va trebui să ghiciți corect ce fructe și legume a cumpărat mama, doar după pipăit și miros.”

- regulile jocului: Vor veni în față doi copii. Unul dintre ei va fi legat la ochi cu o eșarfă, va scoate din coș o fructă sau o legumă și va trebui să o denumească corect. Va avea voie doar să o pipăie și să o miroasă. Celălalt copil va trebui să răspundă la o serie de întrebări privind culoarea, forma, gustul, modul de utilizare a fructei sau a legumei extrase de colegul său. Copilul care nu este legat la ochi poate avea rolul de ajutor în cazul în care celălalt copil nu ghicește, dându-i anume indicii. La final, copiii vor forma mulțimea legumelor și mulțimea fructelor.

- explicarea și demonstrarea jocului;

- executarea jocului de probă – doi copii vor executa jocul de probă pentru a se verifica înțelegerea cerințelor formulate.

- executarea jocului de către copii – derularea propriu-zisă a jocului. Coșul cu fructe cuprinde un măr, o gutuie, o banană, o pară, o portocală, o lămâie, o prună, un strugure, iar cel cu legume un morcov, un cartof, un castravete, o ceapă, un ardei, o roșie, o vânăță și usturoi.

După terminarea ghicirii tuturor fructelor și legumelor, copiii vor forma mulțimea legumelor și mulțimea fructelor, le vor așeza în fiecare coș și vor nume din nou ce fructe și legume a cumpărat mama de la piață.

- complicarea jocului – se va utiliza farfuria cu felii de legume și fructe. Copiii vor închide ochii și vor trebui să ghicească ce au gustat.

Discuții/Întrebări de sprijin: se va pune accent pe întrebările ce vizează modul de utilizare a diferitelor fructe și legume și se vor exemplifica aceste modalități; de asemenea, se va scoate în evidență importanța consumului de fructe și legume.

Încheierea activității: Se vor adresa întrebări privind titlul jocului, conținutul celor două coșuri; aprecieri generale și individuale asupra activității copiilor.

Educatorea va întreba zilnic copiii ce fructe și legume au consumat pe durata unei săptămâni și va trece aceste informații într-un tabel, utilizând jetoane cu fructe și legume.

2. Grup țintă: nivel II (grupa mare)

Mărime grup: 25 de copii

Durata activității: 30 de minute

Informații pentru profesori: activitate de educație pentru societate, consolidare de cunoștințe – joc didactic, „Campionii sănătății!”

Obiective:

- să sorteze jetoanele din coș, formând mulțimea alimentelor benefice pentru sănătate și mulțimea alimentelor ce trebuie consumate rar și în cantitate mică;

- să explice alegerea de a încadra alimentul extras din coș într-o anumită categorie (benefic/interzis pentru sănătate).

- să grupeze jetoanele pe categorii, formând piramida alimentelor.

Resurse necesare: un coș, jetoane cu diferite alimente, panou, o piramidă din carton, buline autocolante

Desfășurarea activității: se vor respecta etapele unui joc didactic:

- anunțarea jocului - „Astăzi vom juca un joc care se numește *Campionii sănătății!* Va trebui să alegeți corect alimentele care ne ajută să fim sănătoși!”

- regulile jocului: Un copil va extrage din coș un jeton și va denumi alimentul reprezentat pe jeton. Copilul va spune dacă este un aliment interzis sau un aliment benefic pentru sănătate și îl va așeza în area corespunzătoare de pe panou – cea roșie pentru alimente interzise și cea verde pentru alimente benefice. Copilul va trebui să țină minte ce jeton a extras. Copilul va primi o bulină cu autocolant (vor fi 5 culori diferite – maro, verde, galben, roz și roșu).

- explicarea și demonstrarea jocului – se va chema în față un copil. El va extrage din coș un jeton, va denumi alimentul reprezentat pe jeton și va spune dacă este un aliment interzis (ce se consumă rar și în cantitate mică) sau un aliment benefic pentru sănătate. Va așeza jetonul în area corespunzătoare de pe panou.

- executarea jocului de probă – doi copii vor executa jocul de probă pentru a se verifica înțelegerea cerințelor formulate.

- executarea jocului de către copii – derularea propriu-zisă a jocului. Coșul cu jetoane va cuprinde alimente ca orez, pâine, paste, cartofi, cereale, fasole, mazăre, diferite fructe și legume, iaurt, lapte, brânză, ouă, pește, carne de pui, nuci, ciocolată, cartofi prăjiți, sucuri acidulate, prăjituri. După ce copilul așază jetonul la locul corect, el va primi o bulină cu autocolant (vor fi 5 culori diferite – maro, verde, galben, roz și roșu).

- complicarea jocului – se va introduce piramida din carton și se va explica copiilor că fiecare treaptă a piramidei are o anumită culoare, dar și o anumită grosime - treptele mai groase reprezintă alimente ce se consumă mai des decât altele. Se va discuta pe rând fiecare treaptă, iar copiii care au primit buline de aceeași culoare vor trebui să numească alimentul de pe jetonul pe care l-au extras anterior în cadrul jocului; astfel, pe fiecare treaptă a piramidei, educatoarea va lipi o serie de jetoane cu alimentele care au fost discutate mai devreme și se vor obține treptele piramidei astfel: maro - orez, pâine, paste, cartofi, cereale, fasole, mazăre, verde - diferite fructe și legume,

galben - iaurt, lapte, brânză, roz - ouă, pește, carne de pui, nuci, roșu - ciocolată, cartofi prăjiți, sucuri acidulate, prăjituri. La final, copiii vor trebui să ghicească elementul esențial de care avem nevoie și care nu se găsește pe planșă – apa.

Discuții/Întrebări de sprijin: se va pune accent pe întrebările ce vizează motivul pentru care un aliment este interzis sau recomandat și se va scoate în evidență importanța consumării zilnice de alimente variate, care fac parte din toate treptele piramidei alimentare.

Încheierea activității: copiii vor trebui să analizeze dacă ceea ce vor consuma în cursul zilei de mâine va cuprinde alimente din toate treptele piramidei.

Jocul didactic îmbină armonios partea instructivă cu partea distractivă, având o tematică variată. Prin jocul didactic se asimilează și consolidează cunoștințe despre alimente și alimentație, se dezvoltă gândirea preșcolarului, se exersează memoria, atenția, imaginația și se formează o atitudine pozitivă a copilului în raport cu acele conținuturi transmise.

Bibliografie

1. Contento, Isobel. *Nutrition education: linking research, theory, and practice.*, Asia Pac J Clin Nutr”, 2008, nr. 17;
2. Lespezeanu, Monica. *Tradițional și modern în învățământul preșcolar românesc.* Editura Omfal Esențial, București, 2007;
3. Matheson, D., Spranger, K., Saxe, A. *Preschool children’s perceptions of food and their food experiences.*, Journal of Nutritional Education and Behavior”, 2002, 34(2), p. 85–92.
4. Stan, Liliana. *Educația timpurie: probleme și soluții.* Editura Polirom, Iași, 2016.

RESURSE DIGITALE INTERACTIVE FOLOSITE ÎN PREDAREA LIMBII ENGLEZE ÎN ȘCOALA ON-LINE

Ilași Iulia-Camelia

Liceul „Regina Maria” Dorohoi, jud. Botoșani

„Change is the only constant in life.”

Heraclitus of Ephesus

Schimbarea trebuie să fie parte componentă a ființei noastre, indiferent de ce profesie avem.

Nevoia de schimbare este demult la ușa învățământului românesc. Nu mai poți ține pasul cu noile generații dacă nu te schimbi continuu. Pentru tineri, tehnologia este ceva firesc, pentru noi, din 11.03.2020, a devenit, obligatoriu, o necesitate. Mulți cochetau cu online-ul, alții chiar lucrau zilnic, folosind tehnologia, dar mulți, prea mulți pentru aceste vremuri, școala online a venit ca un tsunami. Ori nu știau, ori nu foloseau, ori nu aveau cele necesare, ori nu doreau. Nu contează! Acum important este că, „trebuie”, iar fiecare a simțit nevoia să se schimbe.

Bunul mers al procesului de învățământ și rezultatele pe care le obținem depind de metodele folosite dar și de resursele de care dispunem – fie ca vorbim de manuale, fișe de lucru, casete/CD-uri, laptop-uri, etc. Marii pedagogi au scos în evidență faptul că folosindu-se metode dar și resurse diferite se obțin diferențe esențiale în pregătirea elevilor. Însușirea unor noi cunoștințe sau comportamente se poate realiza mai ușor sau mai greu, în funcție de materialele utilizate. Resursele fizice sau digitale sunt instrumente importante aflate la îndemâna profesorului, de a căror cunoștințe și utilizare depinde eficiența muncii educative. Profesorul, cunoscând varietatea materialelor de care dispune, particularitățile elevilor cu care lucrează, obiectivele pe care trebuie să le atingă, trebuie să acționeze pentru a-și valorifica pe deplin personalitatea, devenind el însuși un creator de resurse didactice de valoare.

Acest referat vizează prezentarea câtorva din platformele digitale folosite de mine personal în predarea limbii engleze într-un mod interactiv și prin cooperare, în cadrul orelor de limba engleza susținute on-line începând cu luna martie a anului 2020. De asemenea, am atașat link-uri către resursele create personal sau lucrate în colaborare cu parteneri din cadrul proiectelor Erasmus și Etwinning derulate în școala în care predau limba engleza de mai bine de 17 ani.

Ce este învățarea on-line?

Învățarea on-line - realizată prin experiențe de învățare individuale sau ghidate de profesor, în medii sincrone sau asincrone, folosind diferite dispozitive cum sunt telefoanele mobile, laptopurile sau calculatoarele cu acces la Internet - cu siguranță a pus în dificultate pe toți cei implicați în procesul de învățământ elevi, profesori, părinți, deopotrivă. În învățarea on-line, elevii pot utiliza conținutul de învățare on-line pe care îl primesc în diverse formate (text, video, audio, grafice etc.), într-un timp și ritm de învățare propriu. Mediile on-line, atât cele sincrone cât și cele asincrone, pot promova dezvoltarea socială și abilitățile de colaborare, precum și relațiile personale între participanți.

Platforma CANVA

Canva este concepută ca o platformă accesibilă pentru învățarea pe bază de proiecte. Plecând de la exerciții bazate pe metoda brainstorming până la fișe de lucru, prezentări, postere, întreaga clasă poate proiecta orice, în colaborare.

Platforma Canva for Education este disponibilă gratuit pentru profesori și elevi, iar prin resursele pe care le oferă contribuie la dezvoltarea abilităților creative și colaborative ale elevilor. Este un instrument intuitiv, bazat pe tehnica glisării și plasării ("drag-and-drop"). Permite crearea sarcinilor de lucru care măresc șansele de implicare a elevilor. Profesorii pot interacționa mai bine cu elevii, indiferent dacă predarea se realizează în clasă sau de la distanță. Materialele realizate pot fi partajate în Google Classroom sau pe Microsoft Teams, pot fi descărcate în format document, imagine sau prezentare interactivă.

Personal am folosit aceasta platforma în mai multe proiecte individuale sau de grup și în realizarea materialelor pentru proiectul **ERASMUS + MY CULTURE, YOUR CULTURE, OUR CULTURE**.

https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fdrive.google.com%2Ffile%2Fd%2F12emsV_iCzz13vA12IfycebY8D2yBmcDu%2Fview%3Fusp%3Ddrive_web%26fbclid%3DIwAR1McCZMeJMqWHI1kos7w1-KBi1z-thps1GHkE4yXtwpuhjMrzVC8n6SU0&h=AT2spJ_e-SyGWagIWFB0U9Bc6d7sFKUiXqr1SdZFWWmiVudr6HN1E0HZUQ0azkPUvsGMwwwX6BK6dngghyzAtqhejZDBoatK6eS0Fs-4feKPDqGvVxc-cGu6YP2wsyH5WxKU

Platforma STORYJUMPER

Crearea unei povești personale gratuite on-line este un produs de care toți elevii pot fi mândri și acest lucru ar putea contribui la creșterea încrederii în sine.

Pe de o parte, această aplicație este concepută pentru a oferi profesorului o interfață pentru gestionarea și revizuirea muncii elevilor și, pe de altă parte, menține controlul strict de confidențialitate asupra informațiilor elevilor. Mai mult decât atât, acest instrument este ușor de

utilizat, iar instrucțiunile despre cum să crești cărți de povestiri digitale sunt furnizate clar și pas cu pas de autori; de exemplu, **Story Creator** le arată elevilor cum să folosească elemente de recuzită (personaje și obiecte), scene (fundaluri), fotografiile și text. Nu în ultimul rând, unealta inspiră și motivează adolescenții, provocându-i să fie creativi, să ia decizii și să lucreze independent.

Am atașat mai jos link-uri ale unor astfel de cărți realizate de elevii Liceului Regina Maria, Dorohoi pentru proiectul **Etwinning STAY HOME, READ A BOOK, WATCH A MOVIE**.

<https://www.storyjumper.com/book/read/94134576/FROMnbsplITERATURE-TOnbspCINEMA>

<https://www.storyjumper.com/book/read/101761656/WOMEN-HEROES-IN-WORLD-LITERATURE>

<https://www.storyjumper.com/book/read/102890306/THE-IMPRESSIONS-OF-EPIDEMIC-IN-LITERATURE#page/15>

Platforma LIVEWORKSHEETS

Liveworksheets permite transformarea foilor de lucru tradiționale tipărite (doc, pdf, jpg...) în exerciții interactive online cu autocorecție, pe care le numim generic „foi de lucru interactive”.

Elevii pot face fișele de lucru online și pot trimite răspunsurile profesorului. Acest lucru este bun pentru elevi (este motivant), pentru profesor (economisește timp) și pentru mediu (economisește hârtie).

În plus, foile de lucru interactive profită din plin de noile tehnologii aplicate educației: acestea pot include sunete, videoclipuri, exerciții de drag and drop, alăturare cu săgeți, alegere multiplă și chiar exerciții de vorbire, pe care elevii trebuie să le facă cu ajutorul microfonului.

Putem folosi foi de lucru live pentru a crea propriile foi de lucru interactive sau le putem folosi pe cele partajate de alți profesori. La ora de limba engleza, aceste fișe de lucru interactive pot fi folosite pentru exersarea tuturor competențelor vizate în cadrul european de referință – reading, writing, listening, speaking.

<https://www.liveworksheets.com/3-za58908fa>

RESURSA DIGITALA Wordwall

Wordwall poate fi folosit pentru a crea atât activități interactive, cât și tipărite. Majoritatea șabloanelor sunt disponibile atât în versiune interactivă, cât și în versiune tipărită.

Activitățile interactivele sunt redactate pe orice dispozitiv compatibil web, cum ar fi un computer, tabletă, telefon sau tablă interactivă. Ele pot fi jucate individual de către elevi sau pot fi conduse de profesori, cu elevii care se întorc în partea din față a clasei.

Activitățile printabilele pot fi tipărite direct sau descărcate ca fișier PDF. Ele pot fi folosite ca însoțitor al activităților interactive sau ca activități independente.

Activitățile sunt create folosind un sistem de șabloane. Aceste șabloane includ clasice

renumite precum Quiz și Crossword. Există de asemenea și jocuri în stil arcade, cum ar fi Maze Chase, Word Wheel și Avion, și există instrumente de gestionare a clasei, cum ar fi planul Seating.

Nu este nevoie să vă mulțumiți cu activități prestabilite. Dacă găsiți o activitate, dar nu este chiar corectă, puteți personaliza cu ușurință materialul pentru a se potrivi clasei dvs. și stilului dvs. de predare.

<https://wordwall.net/resource/14545695/wonder>

APLICATIA Quizlet

Quizlet este o aplicație on-line pentru evaluare și autoevaluare, dar și instrument care permite elevilor să aprofundeze diferite conținuturi prin module de exersare și jocuri. Profesorul doar completează carduri, introducând termeni și definiții sau întrebări și răspunsuri, după care beneficiază de 8 instrumente de lucru. Utilizatorul (elevul) are control deplin asupra propriului proces de învățare și dispune de feed-back pentru evaluarea progresului realizat.

Aplicația poate fi accesată în următoarele versiuni: web, Android sau Apple. Este eficientă atât pentru activitățile desfășurate asincron, cât și pentru cele sincron. Testele generate de aplicație pot fi printate și utilizate în cadrul evaluărilor realizate cu prezență fizică.

<https://quizizz.com/join/quiz/606c2dc73e837b001bc399a6/start>

Concluzia? Clar este nevoie de multă muncă și pregătire temeinică din partea profesorului, pentru pregătirea materialelor, studierea unor noi tehnici de lucru sau a unor tipuri noi de exerciții, însă în timp materialele se adună și munca se ușurează. Este nevoie de timp, răbdare și de multă voință. Dar rezultatul final este cel care contează, iar atunci când îți vezi elevii mulțumiți de rezultatele obținute, nu există bucurie mai mare.

Bibliografie:

1. Paraschivoiu Sabina, Predarea limbii engleze într-un mod interactiv, <http://iteach.ro/experiencedidactice/predarea-limbii-engleze-intr-un-mod-interactiv>
2. Adriana Iolu, Școala online – între necesitate și progres, EDUCATIE SI NOI ORIZONTURI, Editia 2, Septembrie 2020
3. Ghid practic de resurse educaționale și digitale pentru instruire online, volum coordonat Gabriela Grosseck și Dana Crăciun, Editura Universității de Vest Timișoara, 2020
4. <https://www.digitaliada.ro/StoryJumper-o-unealta-digitala-pretioasa-pentru-Invatatori-si-profesori-a1594912527695088>
5. https://www.liveworksheets.com/aboutthis_en.asp
6. <https://wordwall.net/features>

JOCUL DIDACTIC ȘI STIMULAREA CREATIVITĂȚII ÎN ON-LINE

Prof. Ilie Florentina

Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” Roșiorii de Vede, jud. Teleorman

„Educația este un proces al vieții și nu o pregătire pentru viață. Cred că școala trebuie să reprezinte viața actuală, viața tot atât de reală și de vitală pentru copil ca aceea pe care el o duce în familia sa, cu vecinii săi, pe locurile lui de joacă. ”

John Denvey

Etimologic, cuvântul „educație” trimite la termenul latin „educatio”, dedus adesea din educo-educere, care înseamnă creștere, hrănire, și care oferă o perspectivă limitată, reduționistă, asupra fenomenului, prin faptul că vizează mai ales procesele de creștere și dematurizare bio-psihică. Termenul „educatio” este dedus alteori din „educo-educare” (a crește, a forma, a instrui), oferind astfel o perspectivă general-umană, care sugerează formarea omului pentru viață. În această accepțiune, cuvântul se referă la conducerea, dirijarea sau orientarea activității de formare a personalității copilului/ tânărului. Pentru că educația a fost dintotdeauna asociată devenirii și speranței, s-a considerat că ea nu poate fi realizată prin metode și mijloace absolut raționale. Acest fapt este cel puțin în parte justificat, dacă ne gândim la faptul că, în genere, conținuturile învățate pe seama prelegerilor savante ținute de la catedră nu ajută întotdeauna atunci când ne confruntăm cu situațiile imprevizibile pe care le generează practica. În contextul situațiilor concrete se manifestă întotdeauna acțiunea unor factori puțin determinanți, spontani, care generează fapte ce se cer soluționate prin inspirație. În lucrarea – Pedagogie școlară contemporană-Emile Planchard menționează că, „orice știință practică devine o artă și orice practician devine un artist, în sensul etimologic al cuvântului”. Din această perspectivă, realizarea acțiunii educaționale presupune două laturi esențiale:

- științifico-tehnică – prin care se înțeleg cunoștințele, abilitățile, tehnicile de lucru ce servesc la realizarea procesului educațional;
- artistică – ce se raportează la trăsăturile înnăscute ale educatorului, și care țin de vocația acestuia.

Problematika educației dobândește în societatea contemporană noi conotații, date mai ales

de schimbările fără precedent din toate domeniile vieții sociale. Imperativul calității în educație obligă la o reconsiderare a demersului educațional al profesorului, astfel încât strategiile didactice elaborate să fie centrate pe învățare și pe nevoile celui care învață. Metodele didactice interactive promovează o învățare interactivă, implică o colaborare între elevi, care organizați în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite.

Desprinderea de metodele tradiționale de predare-învățare o realizăm mai încet, dar cu răbdare și perseverență. Rolul profesorului nu mai este acela de furnizor de informații, ci de organizator, facilitator și mediator al activităților de învățare, centrate pe nevoile individuale ale elevului. Aplicarea lor necesită timp și încredere în capacitatea personală de a le aplica creator pentru creșterea calității procesului instructiv-educativ.

Jocurile didactice oferă un cadru propice pentru învățarea activă, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea elevului. Obiectivele instructiv-educative ale fiecărui obiect de studiu pot fi mai bine realizate prin utilizarea jocului. Acesta, prin natura sa, cuprinde o motivație intrinsecă de a mobiliza resursele psihice ale copiilor, de a asigura participarea lor creatoare, de a le capta interesul, de a-i angaja afectiv și atitudinal. Misiunea dascălului este de a-i ajuta să învețe să trăiască în grup, să se joace și să lucreze împreună, fără a fi subordonați total grupului. Fiecare elev trebuie ajutat să se simtă acceptat și atunci va fi mai ușor pentru el să accepte talentul celorlalți copii. Fiecare dintre ei își dă seama că el însuși este deosebit, unic.

Copiii sunt de cele mai multe ori sociabili, uneori sunt însă egoiști și egocentriști, au nevoie de ajutor pentru a-i lăsa și pe alții în centrul atenției, pentru un timp. Profesorul trebuie să acorde atenție tuturor elevilor din clasă sau grupă și să-i aprecieze în mod corect pentru merite speciale. Copiii generației de astăzi sunt curioși, iscoditori și cu mintea vioaie. Au nevoie de imagini și obiecte care să-i ajute să înțeleagă și să învețe în mod activ.

Pentru ei, a gândi înseamnă a face. Sunt niște înfăptuitori, la care gândirea și acțiunea nu pot fi separate. Să încercăm să le oferim mai multe ocazii de a se mișca (cântece cu gesturi, jocuri cu mâinile, exerciții fizice, deplasare dintr-o parte în alta a clasei, solicitată prin comenzi, a ține o planșă sau un decupaj în fața tuturor, jocul mimei). Copiii își oferă serviciile din toată inima, uneori angajându-se la sarcini care îi depășesc (să conducă dialogul, să interpreteze un cântec, fără a-l cunoaște prea bine.) Este nevoie să-i ajutăm cu un cuvânt sau cu fapta, pentru ca în final acțiunea lor să aibă succes. Nu-i criticați! Ajutați-i! Respectați-le sentimentul de competiție! Elementele de joc (descoperirea, ghicirea, simularea, întrecerea, surpriza, așteptarea) vor asigura mobilizarea efortului propriu în descoperirea unor soluții, în rezolvarea unor probleme, stimulând puterea de investigații și cointeresarea continuă.

Jocul are o valoare funcțională ce rezidă în faptul că el transpune simbolic copilul în

rolurile adultului. De aici decurge importanța îmbogățirii impresiilor copiilor despre viața și activitatea oamenilor dintr-o sferă largă, de domenii profesionale, accesibile înțelegerii lor. Așadar, jocurile didactice exercită o influență pozitivă asupra întregii personalități a copilului. Ele pot însoți fiecare materie de învățământ, fiecare lecție luând și forma unor întreceri, concursuri între toți elevii, între rânduri de bănci, grupe de elevi. Atunci când este folosit în mod eficient în procesul de învățământ, jocul educativ capătă semnificative funcții psihopedagogice funcție și tehnică atractivă de explorare a realității, de explicare a unor naturi și teorii abstracte, funcție creativ- imaginativă. Mai mult, în actul instructiv-educativ jocul antrenează capacitatea elevilor de a acționa creativ, de a descoperi adevăruri, pentru că strategiile jocului sunt până la urmă strategii euristice, în care se manifestă istețimea, spontaneitatea, inventivitatea, răbdarea, imaginația și îndrăzneala.

Voi prezenta mai jos câteva jocuri didactice folosite la ora de limba română:

- jocul culorilor,
- jocul numerelor,
- jocul de roluri
- jocul surdului,
- jocul telefonului,
- jocul ordinilor,
- jocul întrebărilor și răspunsurilor,
- jocul mimei.

Gama jocurilor didactice este foarte variată. Imaginația profesorului/învățătorului poate genera jocuri noi, dintre cele mai ingenioase.

Jocurile didactice contribuie la dezvoltarea unei gândiri creatoare, la formarea priceperilor și deprinderilor de activitate independentă. De aceea, metoda jocurilor trebuie să facă parte din strategiile didactice de predare-învățare. Restabilind un echilibru în activitatea școlară, adesea sufocată de utilizarea metodelor tradiționale de învățământ, jocul didactic stimulează energiile intelectuale și fizice ale acestora, înlesnesc învățarea interdisciplinară, furnizând o motivație stimulatorie, indispensabilă în ritmul muncii școlare.

Prezentările Power Point sunt deosebit de utile, dacă profesorul corelează în mod optim obiectivele lecției cu întreg conținutul acesteia. Pot fi organizate jocuri și concursuri pe teme diverse, iar informația poate fi organizată pe nivele.

Tehnologia modernă a WebQuest-ului răspunde din plin atât așteptărilor elevilor ce iubesc calculatorul și pot descoperi în "prietenu" lor un mijloc de îmbogățire a cunoștințelor, cât și dorinței cadrului didactic de a proiecta un curs opțional modern, util și plăcut. De remarcat este și faptul că obiectivul fundamental al unui WebQuest este organizarea eficientă a timpului de învățare

al elevului.

Bubbl.us (<https://bubbl.us>) este o aplicație simplă pentru crearea de hărți conceptuale colaborative online, care pot fi stocate sau exportate ca imagini sau html, pentru a fi publicate pe blog sau în pagină web, printate sau trimise prin e-mail.

Exemplu: În procesul didactic, în dirijarea învățării, elevii pot fi provocați să completeze o hartă conceptuală în care să înscrie trăsăturile personajului dintr-un text studiat (Completați harta de mai jos cu trăsăturile personajului principal.). La finalul completării, elevii vor fi solicitați să comunice felul în care au completat harta conceptuală. Astfel, vor fi exersate și competențele de evaluare, iar elevii vor primi feedback rapid.

Prezi (<http://prezi.com>) - o aplicație pentru crearea de prezentări nonlineare, cu posibilități ca: zoom, itinerar al prezentării, inserare de legături, imagini, videoclipuri, texte, fișiere pdf, desene (un pas înainte față de „era powerpoint”). Exemplu: În momentul însușirii de noi cunoștințe, elevii pot fi solicitați să realizeze prezentarea unui scriitor, a operelor lui (Creați o prezentare referitoare la biografia lui Mihail Sadoveanu.). Vor fi dezvoltate, astfel, și competențe din domeniul TIC și din domeniul informațiilor.

Acestea sunt, prin urmare, câteva dintre modalitățile pe care profesorul de limba română le poate aborda pentru a crea lecții moderne, atractive, eficiente.

Bibliografie:

1. <http://fmi.unibuc.ro/ro/pdf/2004/cniv/Definitii-2004.pdf>
2. <http://www.elearning.ro/valoarea-noilor-tehnologii-in-procesul-instructiv-educativ>
3. <http://ro.wikipedia.org>
4. Nicola, I., *Tratat de pedagogie*, Editura Aramis, București, 2000
5. Văideanu G., *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București, 1988
6. Cucoș, C., *Pedagogie, ediția a II-a*, Editura Polirom, Iași, 2002
7. www.părinți.com/Terapiaprinjoc-articol-160.html
8. Mariana, David, *Limba Franceză, Metoda Jean-Petit*, Editura Carminis
9. Ezechil, Liliana, Radu, Ion, *Pedagogie-Fundamente Teoretice*, Ed. V& Integral, București, 2002

ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI INSTRUCTIV EDUCATIV PRIN UTILIZAREA PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE

Prof. înv. primar Ilie Nina

Școala Gimnazială Liliești, Băicoi, jud. Prahova

Actul didactic online *este o formă alternativă de învățământ, în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță.*

Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise și a altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii și permit utilizarea mai eficientă a timpului profesorului. În momentul de față, putem vorbi despre o învățare combinată, care îmbină oportunitățile de învățare față în față cu oportunitățile de învățare online. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale elevilor și pentru a le permite fiecărui să studieze în ritmul propriu.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării. Astăzi, elevii și profesorii beneficiază de resurse online gratuite și resurse online plătite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare.

În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea față-în-față, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning - online și față-în-față). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, cresc rezultatele învățării.

În al doilea rând învățarea online de calitate înseamnă:

- timp de planificare;
- pregătire și dezvoltare pentru o lecție;
- situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de

învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare.

Pentru a crea un mediu de învățare cât mai aproape de o clasă reală, avem nevoie de trei tipuri de resurse:

- **O platformă de interacțiune în timp real**, cu video și text, cu elevii, precum: Zoom, Google Meet (cu sugestii de alternative unde procesul de a crea o întâlnire online e similar și accesul e gratuit).

- **Aplicații sau platforme de colaborare online**, care facilitează schimbul de documente, teste sau teme pentru acasă, între profesori și elevi și înregistrează o evidență a acestora, care permite și feedback din partea profesorului. Aici recomand Google Classroom și alternative: Edmodo, EasyClass și ClassDojo.

- **Resurse și aplicații de învățare** pe care le poate crea noi, profesorii sau resurse deja existente sub formă de prezentări, lecții, fișe, imagini și clipuri pe care le putem folosi atât în timpul lecțiilor live, cât și ca teme de lucru pentru acasă. Aici lista e mai lungă și include aplicații precum ASQ, Kahoot, Quizziz, Wordwall, Padlet, Twinkl sau Digitaliada, precum și surse de inspirație pentru filme, teme și studiu individual.

Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje. În cele ce urmează, voi vorbi despre cum văd eu învățarea prin internet.

Avantaje învățării online întâlnite în orele desfășurate:

- Accesul la cunoștințe, în orice moment și din orice locație
- Centrare pe elev/participant;
- Elevii pot colabora și învăța împreună;
- Favorizează creativitatea și descoperirea de noi interpretări;
- Permite accesul la noile competențe cerute de viața modernă;
- Profesorul se poate adresa unui număr mult mai mare de elevi decât în învățământul tradițional;
- Materialele pot fi personalizate;
- Posibilitatea modificării informației difuzate;
- Accesibilitate, flexibilitate;
- Interacțiunea cu profesorul este liberă, fără constrângeri;
- Elevul poate învăța în ritmul lui propriu și poate beneficia de feedback rapid și permanent;
- Costuri reduse de distribuție a materialelor;

- Învățământul electronic este mai puțin stresant decât cel tradițional;
- Posibilitatea de a măsura eficacitatea programului prin urmărirea numărului de download-uri efectuate de către elevi;
- Capacitate mare de stocare, Internetul are o capacitate mult mai mare de stocare a informației comparativ cu locațiile fizice sau hard discurile individuale;
- Permite interacțiune sincronă și asincronă între profesor și elevi etc.

Dezavantaje ale învățării online:

- Pregătirea unui curs online este mai costisitoare decât pregătirea unui curs tradițional;
- Lipsa unor resurse tehnologice performante și a unor conexiuni optime la rețea, de joasă performanță în ceea ce privește sunetul, imaginile și anumite grafice
- Apar unele probleme legate de contactul face-to-face, esențial de multe ori pentru socializare;
- Necesitatea experienței elevilor în domeniul calculatoarelor;
- Elevii trebuie să fie extrem de motivați pentru a participa la cursurile online;
- Posibilitatea apariției, pe plan uman, a reducerii capacității de exprimare verbală a examenatului, însoțită de o pierdere a capacităților de prezentare-argumentare-contrargumentare și accentuarea gradului de dezumanizare, paradoxal chiar în condițiile în care tehnica și tehnologia au deschis noi drumuri și au oferit noi instrumente și tehnici pentru comunicarea interumană.

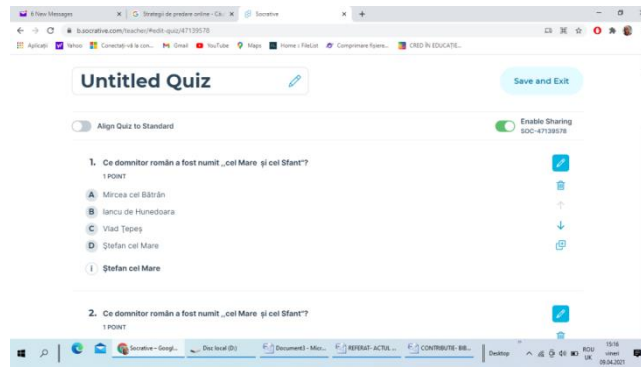
Observând numărul mult mai mare de avantaje decât al dezavantajelor, pot spune că utilizarea platformelor online este o oportunitate oferită celor care doresc să obțină rezultate. Ea nu exclude educația clasică, în care sunt utilizate obiecte reale ca sursă de informare ci îi adaugă resursele virtuale. Este indicată o îmbinare între metodele clasice de învățare și evaluare și a celor eLearning pentru a obține performanțe în ceea ce privește dezvoltarea competențelor elevilor.

Elevii sunt atrași de noua predare online. Există un variat material suport de desfășurare a orelor în această formă. Voi exemplifica cu câteva instrumente și aplicații.

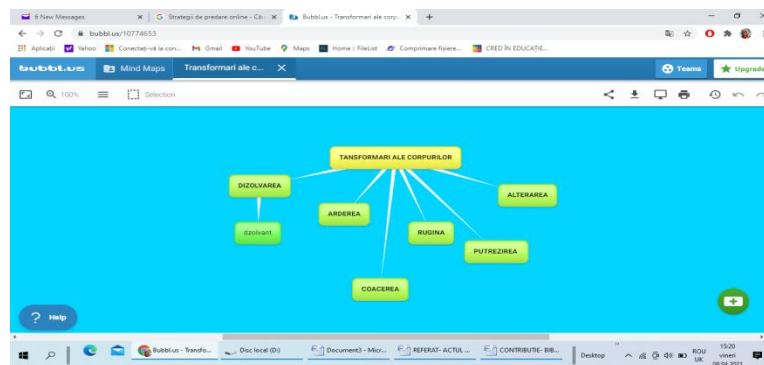
Elevii sunt atrași de tehnologie. Există un variat material suport de desfășurare a orelor cu ajutorul aplicațiilor / instrumentelor digitale. În continuare, voi prezenta câteva instrumente și aplicații digitale, care mi-au fost utile în actul didactic:

- **SOCRATIVE-** platformă pe care o putem folosi pentru a testa elevii prin mini-chestionare. Întrebările pot avea răspunsuri multiple, pot fi cu variante de răspuns adevărat/fals sau deschise.

<https://b.socrative.com/teacher/#edit-quiz/47139578>

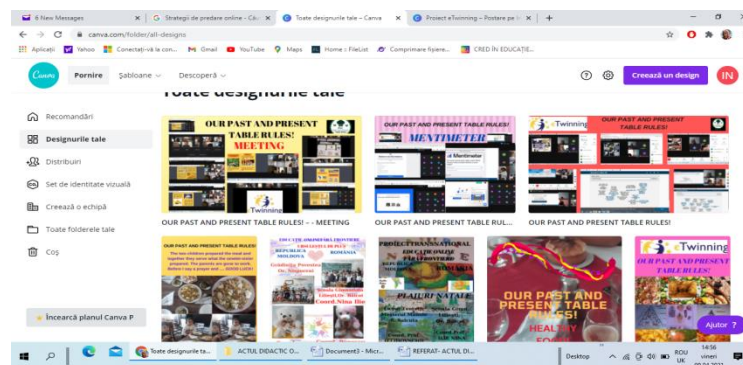
- **Bubbl.us**

<https://bubbl.us/10802173>

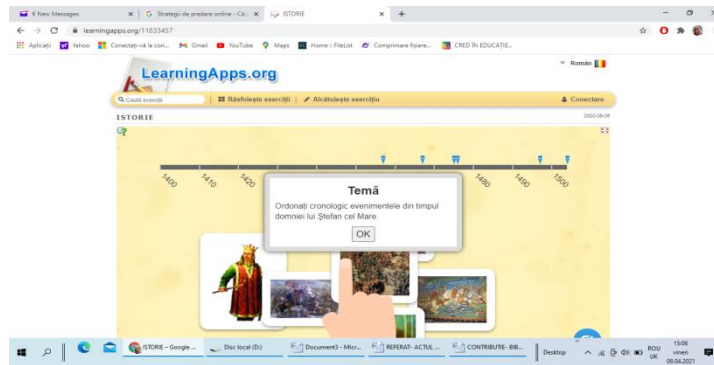
- **Canva**- platformă de design grafic care ne-a permis să realizăm prezentări unice, documente și diverse conținuturi vizuale de excepție, pentru variate lecii, proiecte, activități extrașcolare.

https://www.canva.com/design/DADtFU0BO00/share/preview?token=Ex0uhWdYd2Yk5kBgI0Z66Q&role=EDITOR&utm_content=DADtFU0BO00&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=sharebutton

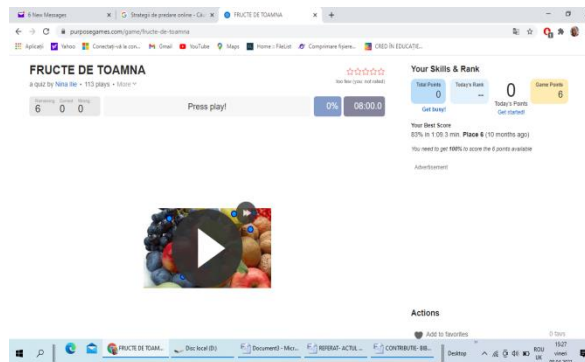
- **Learning Apps**- *platformă* care permite de construirea de jocuri educaționale interactive în format digital, ce pot fi inserate în alte *platforme* de învățare.

<https://learningapps.org/11833457>

- **Puporgames**

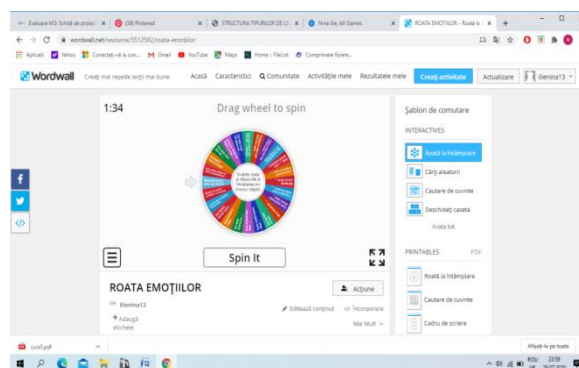
<https://www.purposegames.com/game/fructe-de-toamna>

<https://www.purposegames.com/game/yazyiHZJzy4>

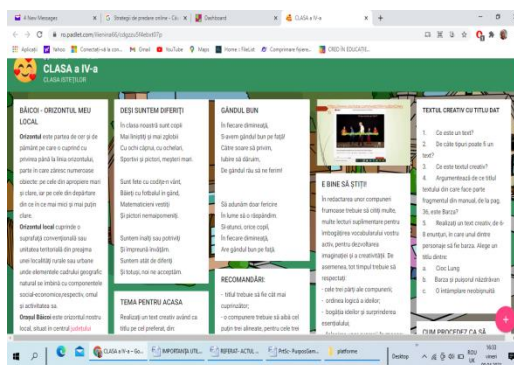
- **WordWall**- exerciții interactive sau printabile pentru aprofundarea cunoștințelor despre vocabular, matematică, științe, istorie etc.

<https://wordwall.net/resource/3512582>

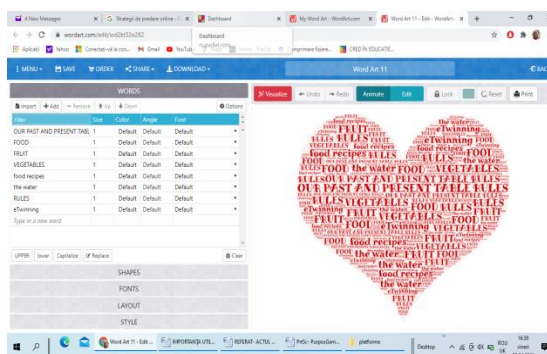

- **Padlet**

<https://ro.padlet.com/ilienina66/cdgz5f4ebxt07p>

- **Wordart-** creare de desene cu ajutorul cuvintelor.

<https://wordart.com/edit/xrd2kt32o282>

Tehnologia nu poate înlocui un profesor, dar tehnologia în mâna unui bun profesor poate produce o mare transformare. Utilizarea tehnologiilor digitale nu ar trebui să devină un scop în sine, mai degrabă, tehnologia ar trebui să fie întotdeauna văzută ca un instrument care facilitează învățarea în clasele noastre. Este important pentru noi să utilizăm tehnologia în sala de clasă în acest fel, după cum tehnologia poate deveni rapid o distragere a atenției pentru noi și elevi. Cu toate acestea, atunci când sunt utilizate în mod corespunzător, tehnologiile digitale pot fi extrem de puternice în facilitarea învățării prin angajament, diferențiere, colaborare și aplicare. Astăzi suntem într-o eră digitală și este important să ne adaptăm la ea.

Bibliografie:

1. <http://digitaledu.ro/resurse-educationale-deschise/>
2. <https://www.didactform.snsr.ro/campanie-online/invatarea-online-avantaje-si-dezavantaje>
3. <https://www.dascalidedicati.ro/invatarea-online-avantaje-si-dezavantaje/>

E-LEARNING - INSPIRAȚIE ȘI CREATIVITATE

Prof. Iiescu Simona Magdalena

Școala Gimnazială „Sfânta Vineri”, Ploiești, jud. Prahova

Contextul pandemic (luna martie 2020, până în prezent) a generat o situație fără precedent, care avea nevoie de soluții rapide pentru a se menține conectarea copiilor la activitatea de învățare, accelerând procesul de învățare online.

Chiar dacă mulți dintre profesori (și elevi) nu eram pregătiți pentru o astfel de schimbare, nu am avut timp să planificăm sau să testăm cea mai potrivită strategie, în condițiile în care scopul urmărit era asigurarea accesului la educație incluzivă, echitabilă, de calitate, pentru fiecare elev în parte, predarea prin intermediul internetului a devenit o necesitate.

Cu tot entuziasmul și avalanșa de idei și sentimente stârnite de noua provocare, am avut momente de scepticism în privința gestionării acestei schimbări. Dar, cum abordarea corectă, menționată din vremuri străvechi, este *să ne concentrăm întreaga energie pentru a construi viitorul, nu pentru a ne război cu trecutul* (Socrate), am căutat soluții pentru a-mi adapta predarea clasică la mediul online, pentru a crea noi strategii didactice, regândind actul învățării.

Ca și celorlalți colegi ai mei, și mie mi-a fost limpede că școala nu va mai fi la fel, că trebuie să se reinventăm din mers, încercând să pășim pe nisipuri mișcătoare. Am învățat, în timpul acestei pandemii, că rezistența la schimbare nu este o opțiune, în condițiile în care schimbarea este singurul mod de merge înainte.

De asemenea, cred că ne-a crescut semnificativ toleranța la incertitudine. Am învățat să acceptăm faptul că nu știm ce ne va aduce ziua de mâine. Ritmul fiecărei zile trăite de noi s-a schimbat și noi învățăm să facem față acestui fapt. Adaptabilitatea și reziliența au devenit extrem de importante.

Am înțeles că este absolut necesar că eu, dascălul din fața clasei, trebuie să învăț lucruri noi, să știu să folosesc tehnologia, să selectez din multitudinea de informații puse la dispoziție pe Internet, ceea ce se potrivește cel mai bine mine și elevilor mei.

Am întocmit o listă cu câteva dintre cele mai utilizate platforme de învățare online pentru elevi și am început să cercetez, să descopăr care sunt mai ușor de folosit și mai practice. Am „luat în calcul” și faptul că noua generație de elevi este mai digitalizată decât profesorii, este nativ digitală și se poate adapta mai ușor și mai repede mediului online.

La începutul „drumului” am avut șansa ca instituția de învățământ să ne asigure imediat posibilitatea de a ne desfășura activitatea didactică utilizând aplicația Google G Suite. Fiecărui cadru didactic i s-a creat un cont prin domeniul școlii, iar părinții elevilor (minori) le-au creat conturi (.gmail) pentru a putea accesa platforma și a participa la activitățile sincron și asincron.

Folosind platforma Google Classroom, am creat o clasă în care eu și elevii mei am postat diverse anunțuri, am încărcat materiale, teme, am vizionat povești, am ascultat și învățat cântece, pe scurt, ne-am desfășurat frumos și constructiv activitatea de învățare.

Activitățile sincron le-am desfășurat folosind aplicația Google Meet, beneficiind de multiplele posibilități de interacțiune: am transmis informații cu ajutorul share screen, am înregistrat momente din activitățile noastre (cu acordul prealabil al părinților), am folosit interactiv chat-ul.

Și celelalte instrumente de colaborare (puse la dispoziție gratuit), precum: Calendar, Drive, Docs, Foi de calcul, Prezentări, Formulare, tablă virtuală, Desene, Site-uri, le-am utilizat cu succes.

Ne-am creat anumite spații de lucru (foldere/directoare) în care am partajat informații, am discutat pe anumite teme, am lucrat cu documente partajate.

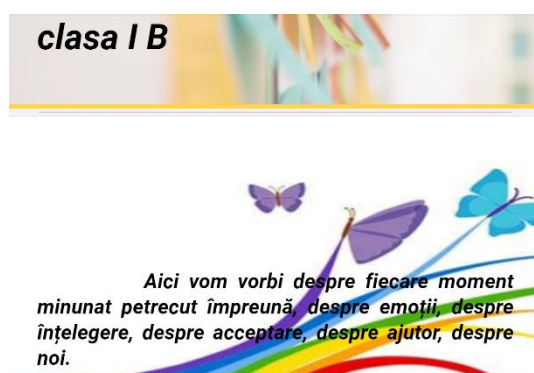
În asemenea condiții, neștiind cât de extinsă va fi perioada în care școala online va face parte din viața noastră, am căutat și am folosit diverse instrumente digitale care să mă ajute și să îi ajute pe copii în structurarea și evaluarea materiei de parcurs: Padlet, Canva, Quizziz, WordArt, Wordwall, Edpuzzle, Chatter Kid, Purpose Games, Quick, I am Puzzle, Goole Arts&Culture, Google Earth etc.

În toamnă, școala a reînceput, față în față – pe grupe, apoi online, din nou, față în față, de data aceasta cu tot colectivul de copii.

Preocuparea actuală a devenit: Cum armonizăm învățarea online, sincronă sau asincronă, cu limitarea timpului petrecut de elevi în fața ecranului, conștienți fiind de amenințarea exercitată de dependența de tehnologie? Cum armonizăm învățarea online cu cea față în față? Cât păstrăm din online și continuăm/transferăm în activitatea „pe viu” cu copiii?

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, iar noi, profesorii, trebuie să-i pregătim pe elevi pentru o lume într-o continuă transformare. Felul în care ei vor aborda adversitățile, nesiguranța, schimbarea va depinde de felul în care noi și ceilalți adulți din jurul lor îi învață să facă lucruri noi.

Învățarea online a avut un impact puternic asupra nivelului de alfabetizare digitală a

elevilor, asupra însușirii unor tehnici de învățare active și autonome.

Cum generațiile actuale sunt obișnuite cu lucrul pe calculator încă de mici, m-am gândit că pot să utilizez această abilitate a elevilor pentru a-i determina să-și folosească constructiv timpul liber, cu activități specifice fiecărei discipline sau arii curriculare în parte.

Astfel au apărut lucrul pe platforma eTwinning și implicarea noastră în Proiectul eTwinning ”Childhood Diary” (proiect aflat în derulare în parteneriat cu elevi și cadre didactice din alte instituții de învățământ din: România, Spania și Turcia) pe care l-am valorificat în curriculum-ul mai multor discipline școlare: comunicare în limba română, comunicare în limba engleză, dezvoltare personală, arte vizuale și abilități practice, îmbunătățind, în același timp, competențele digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și de cunoaștere ale elevilor mei de clasa I, bucurându-mă de un real sprijin și din partea părinților acestora.

Activitățile prevăzute în proiect sunt ancorate în programa școlară a disciplinelor implicate. Astfel, elevii nu au impresia că realizează încă o activitate extracurriculară, ci una care este evaluabilă și care se înscrie în parcursul lor școlar.

Activitățile realizate au fost: realizarea unor felicitări de Anul Nou (decembrie 2020), ”Virtual holiday greetings” (folosind instrumentul digital Canva sau pictură, desen, colaj); copiii și-au făcut urări, și-au exprimat dorințe, speranțe pentru un an mai bun și mai frumos.

Completând într-un Padlet (”Virtual Diary”, ianuarie 2021) câteva rânduri despre ei, despre ce a însemnat pentru ei, din punct de vedere al activității școlare, dar și personale, anul pandemic 2020, elevii s-au prezentat, s-au cunoscut, au aflat informații unii despre ceilalți.

Folosind instrumentul digital Story Jumper (ianuarie 2021), elevii au realizat ”The Snowmen’s Diary”: în această carte virtuală, pornind de la un material - tutorial distribuit tuturor participanților prin Google Slides, fiecare copil și-a desenat propriul om de zăpadă, apoi i-a creat o scurtă poveste/descriere, dând dovadă de imaginație, creativitate, umor, spontaneitate.

”The Book of quintets” (februarie 2021), pornind de la un cuvânt: carte, școală, vacanță, colegi de clasă, învățător, prietenie, elevii au creat un cvintet, dând dovadă de creativitate; în același timp, și-au îmbunătățit competențele de comunicare în limba maternă (română, spaniolă, turcă), precum și în limba engleză.

”Let’s Make a Puzzle!” (februarie 2021) a fost o nouă provocare pentru toți cei implicați în proiect: urmărind un tutorial (link), elevii au creat un puzzle (folosind instrumentul digital I’m a puzzle) din imaginea unui loc din țara lor (castel, cetate, localitate, zonă geografică etc.) pe care doresc să îl viziteze atunci când se vor ridica restricțiile impuse de pandemie. Pentru a-i convinge pe ceilalți parteneri din celelalte țări să îl vadă în realitate, fiecare imagine-puzzle a fost însoțită de o scurtă descriere elocventă.

Folosind instrumentul digital Canva (martie 2021) elevii au realizat ”The Spring Diary”. „Povestea” experiențelor noastre trăite împreună în proiect pe parcursul a câtorva luni a fost scrisă pe „capitole”, „în lanț”, de fiecare grup (sarcina a fost realizată mai întâi la nivelul fiecărei clase implicate în proiect, unde copiii și-au exprimat propriile idei, impresii, sentimente, stări trăite, apoi, în jurnal, s-a postat numai produsul final colectiv, ca o continuare a celor scrise de parteneri).

Prin experiențele trăite în ultima vreme, cred că noi, toți dascălii, am înțeles că misiunea noastră este să stimulăm și să întreținem curiozitatea copiilor pentru lucruri noi, să le modelăm comportamentele sociale, să le întărim încrederea în forțele proprii, să îi ajutăm să-și desăvârșească identitatea. Din aceste motive, și noi trebuie să avem calități și competențe necesare centrării pe așteptările, pe trebuințele și pe interesele elevilor.

Știm că ne adresăm azi unor copii al căror profil nu seamănă cu ceea ce am cunoscut până acum. Prin urmare, regândim procesul de predare-învățare-evaluare prin formularea de probleme în corelație cu noile tehnologii, atât în online, cât și în sala de clasă. Modernizarea procesului educațional este imposibilă fără utilizarea instrumentelor digitale moderne, iar e-learning-ul oferă: accesibilitate, flexibilitate, confort, individualizare, prezentare concisă și selectivă a conținutului educațional.

Platformele online, pe lângă faptul că livrează conținut educațional, oferă în plus și caracteristici care imită funcționarea unei instituții clasice de învățământ. Astfel și-au făcut destul de repede loc în sistemul de învățământ, permițând utilizarea mai eficientă a resurselor materiale cât și umane, oferind oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice care sunt pe placul elevilor.

Bibliografie:

1. Botnariuc, P., Cucos, C., Glava, C., Iancu, D., Ilie, M., Istrate, O., Labăr, A.V., Pânișoară, I.O., Ștefănescu, D., Velea, S., *Școala Online. Elemente pentru inovarea educației. Raport de cercetare evaluativă*, Editura Universității din București, București, 2020
2. Palladino, Lucy JO, *Copiii în epoca dependenței de tehnologie*, Editura Polirom, Iași, 2015
3. <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/latest/practices/engaging-teaching-and-learning.html>

VALOAREA FORMATIVĂ A JOCULUI DIDACTIC ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. învă. primar Ilinca Roxana Ionela
Liceul de Arte "Bălașa Doamna" Târgoviște, jud. Dâmbovița

Jocul este o activitate specific umană, dominantă în copilărie, o activitate de tip fundamental cu rol hotărâtor în evoluția copilului, constând în reflectarea și reproducerea vieții reale într-o modalitate proprie copilului, prin care individul își satisface propriile dorințe în mod conștient și liber și prin urmare este prietenul de nedespărțit al copilului. El nu trebuie să lipsească pe toată perioada vieții. Prin intermediul acestuia, copilul descoperă lumea înconjurătoare.

Esența jocului constă în reflectarea și transformarea pe plan imaginar a realității înconjurătoare. Copilul reușește să imite, într-un mod specific, viața și activitatea adulților.

Platon a considerat jocul ca o atitudine arătând că munca poate fi efectuată uneori în joacă de ființa umană și recomandă: „faceți în așa fel încât copiii să se instruiască jucându-se și veți avea prilejul de a cunoaște înclinațiile fiecăruia”.

Dicționarul de psihologie explică jocul ca “o formă de activitate specifică pentru copil, hotărâtoare pentru dezvoltarea lui.”

A. N. Leontiev apreciază jocul ca fiind principala formă de activitate bio-psiho-socială, o activitate conștientă, la baza căreia se află cunoașterea, trebuința de asimilare ocupând primul loc.

K. Groos considera că jocul ar fi un “*exercițiu pregătitor*” pentru viața profesională de mai târziu a adultului, în sensul că ar fi un joc de exersare a “*predispozițiilor instinctive*”, în scopul maturizării lor.

H. Spencer dezvoltă teoria surplusului de energie conform căreia jocul ar fi o modalitate de a consuma acest surplus, dar această teorie nu explică de ce copilul se joacă atunci când este obosit.

Jocul este un ansamblu de operații și acțiuni care urmărește obiective de pregătire intelectuală, morală și fizică a copilului, paralel cu relaxarea, buna dispoziție și bucuria. El îmbină elemente instructiv-educative cu elemente distractive.

Joaca nu trebuie considerată a fi o acțiune lipsită de valoare. Din contră, copiii implicați în astfel de activități depun efort, tot așa cum și un adult depune efort prin munca sa. Copilul conștientizează această acțiune și o discern de alte activități. Jocul, în viața copilului, are un rol foarte important deoarece “satisface dorința de manifestare, de acțiune și de afirmare a propriei

independențe; de aceea prin joc copilul învață să descifreze lumea reală, motiv pentru care H.Wallo “*apreciază jocul ca o activitate de învățare*” (Popescu, 1994, 19).

Jocul este determinat de celelalte acțiuni umane (învățarea, munca, creația) și le determină, la rândul lui, pe acestea. Jocul reprezintă o acțiune modelatoare, o trăsătură distinctivă a omului ca ființă superioară, o invenție proprie culturii, stabilită pe baza unui acord socio-comunicativ. Este o activitate conștientă, care îl diferențiază pe individul uman de alte viețuitoare. “*Jocul îl introduce pe copil în specificul lumii imaginare create de el. Scopul jocului este acțiunea însăși (care satisface copilului aspirații, dorințe etc.). Scopul urmărit și atins prin acțiunea jocului conduce la echilibrarea și buna funcționare a vieții psihice*” (Popescu, 1994, 28).

Edouard Claparede spunea că “*individul este obligat să recurgă la joc*”. Putem spune că jocul este calea cea mai eficientă prin care copiii intră în relație cu lumea; prin intermediul său, pot înțelege mai ușor evenimentele. Chiar dacă este practicat adesea cu mai multă intensitate decât munca, jocul obosește mai puțin, pentru că răspunde tendințelor de afirmare, refulate de necesitățile muncii și de aceea lasă impresia că nu obosește, ci chiar relaxează. “*Jocul este cea mai bună introducere în arta de a munci*” (Claparede, 1975, 143).

J. Chateau apreciază că la vârsta foarte mică, jocul constituie motorul de declanșare a comportamentului ludic și anunță trezirea personalității prin implicațiile determinate de organizarea grupului: regula, ordinea și disciplina în grup. “*Copilul își arată în joc deasemenea, inteligența, voința, caracterul dominator, într-un cuvânt personalitatea*” (Chateau, 1970, 153).

Jocul este considerat ca un mijloc de instruire și educare a copiilor, mai ales la vârsta școlară mică. El constituie o îmbinare a componentelor intelectuale cu cele afective. Jocul dezvoltă copilului procesele psihice intelectuale: gândirea memoria, imaginația; percepțiile de formă, culoare, mărime, distanță, greutate.

Copilul se joacă încă de la naștere. Prin urmare, jocul reprezintă pentru copil întâia formă de activitate, deoarece învață să imite abia după câteva luni de la naștere. Jocul pune în evidență atitudinile cele mai pregnante și caracteristicile personalității copilului. Prin joc își dezvoltă spiritul de cooperare, de echipă. Prin joc, copiii exersează comunicarea, folosind semne nonverbale, utilizând cuvinte din diverse domenii de activitate, iar astfel își manifestă creativitatea.

Cu ajutorul jocului, copiii învață să identifice lucrurile din jur, își îmbogățesc cunoștințele, își îndeplinesc necesitatea de a face mișcare, dobândesc încredere în ei înșiși. Prin joc, copiii preiau responsabilitățile adulților, reproducând activitatea acestora. Jocul dezvoltă spiritul de observație și de investigație; dezvoltă gândirea logică și creativă, cultivă imaginația, formează conduita morală, dezvoltă memoria etc. Un rol important al jocului, indiferent de tipul său, este acela de a atenua

oboseala. Cu ajutorul jocului, copilul are posibilitatea să desfășoare activități în sensul identității personale, învață să rezolve problemele reale de viață.

La vârsta miciei școlarități, copilul are o serie de așa-zise “nevoi”- nevoia de mișcare, de a ști, de a imita, de a se bucura. Jocul răspunde acestor trebuințe firești de activitate, de dobândire a experienței, de afirmare prin performanțe ale conduitei.

Jocul este subordonat realizării obiectivelor educației. Fiecare moment din joc este valorificat în mod direct de educator pentru aforma copiilor trăsături pozitive de caracter, însușiri morale superioare, sentimente și deprinderi de comportare.

Prin intermediul jocului se stabilește o relație între gândirea abstractă și jocul concret.

Conceptul de joc didactic

Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și operații care, paralel cu destinderea, buna dispoziție și bucuria urmărește obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală și fizică a copilului.

Jocul nu este doar apanajul vârstelor mici, ci și modul prin care adulții își manifestă liber “copilul din ei”. Multe descoperiri s-au născut din „jocul” marilor oameni cu necunoscutul.

- Jocul didactic – „*acțiune ce valorifică la nivelul instrucției finalitățile adaptative de tip recreativ propriu activității umane*” (Cristea, 1998, 17).

- Jocul didactic – „*specie de joc care îmbină armonios elemente instructive educative cu cel distractiv*” (Manolache, 1979, 25).

Jocurile didactice au un important rol formativ-educativ. Prin intermediul lor se formează și se dezvoltă o serie de trăsături ale personalității. Încorporate în activitatea didactică, jocurile imprimă un caracter mai atrăgător și viu, aduc varietate și bună dispoziție, veselie și bucurie. Jocul capătă, așadar, dimensiunile unei metode didactice prin folosirea căreia învățătorul consolidează, precizează și verifică cunoștințele elevilor, le îmbogățește sfera de cunoștințe, le pune în valoare și le antrenează capacitățile creatoare.

Jocul este conceput ca mijloc de instruire și educare a copiilor, ca procedeu de realizare optimă a sarcinilor concrete pe care și le propune, dar și ca formă de organizare a activității de cunoaștere și dezvoltare a capacităților psiho-fizice pe toate planurile. Nu există frontiere între joc și muncă. Școala trebuie să aibă ca funcție generală prelungirea copilăriei sau cel puțin, ocrotirea caracteristicilor ei, nepermisă fiind tendința de a scurta, fixând prea timpuriu copilul într-un tipar făcut pe măsura adultului. Îmbrăcând forma jocului, activitatea este tot atât de necesară dezvoltării fizice și psihice a copilului ca și lumina soarelui. Un copil sănătos cu organismul în creștere, nu poate să nu se joace. A-l opri de la joc înseamnă a-i frâna dezvoltarea fizică și psihică. Esența jocului constă în reflectarea și transformarea, pe plan imaginar, a realității înconjurătoare. În viața

copilului jocul deține un rol atât de însemnat pentru că-i satisface dorința firească de manifestare și independență. Jucându-se copilul cunoaște și descoperă lumea și viața, astfel cunoașterea lumii devine accesibilă și atractivă pentru copii. Pe măsură ce copilul înaintea în vârstă și se dezvoltă, conținutul jocurilor se extinde, cuprinzând și relațiile sociale dintre oameni.

Astfel, jocul formează, dezvoltă și restructurează întreaga viață psihică a copilului. Jucându-se cu obiectele, copiii își dezvoltă percepțiile de formă, mărime, culoare, greutate, își formează capacitatea de observare. Fiind nevoit să construiască o casă, copiii își elaborează, mai întâi pe plan mintal, imaginea casei și abia apoi trec la executarea ei, dezvoltându-și astfel reprezentările.

Jocul este o asimilare a realului la activitatea proprie, oferindu-i acestei activități alimentația necesară și transformând realul în funcție de multiplele trebuințe ale eului. Iată de ce, *“toate metodele active de educare a copiilor mici cer să li se furnizeze acestora un material corespunzător pentru ca, jucându-se, ei să reușească să asimileze realitățile intelectuale care, fără acesta, rămân exterioare inteligenței copilului”* (Piaget, 1965, 67).

Atunci când jocul este utilizat în procesul de învățământ, el dobândește funcții psihopedagogice semnificative, asigurând participarea activă a elevului la lecții, sporind interesul de cunoaștere față de conținutul lecțiilor. Începând cu vârsta de 6-7 ani în viața copilului intervin schimbări multiple. Începe procesul de integrare în viața școlară ca o necesitate obiectivă determinată de cerințele instruirii și dezvoltării sale multilaterale. De la această vârstă, o bună parte din timp este rezervată școlii, activitatea de învățare devenind o preocupare majoră. În programul zilnic intervin schimbări impuse de ponderea pe care o are acum școala, schimbări care nu diminuează dorința lui de joc, jocul rămânând o problemă semnificativă a întregii copilării.

Jocul desemnează o activitate *„fizică sau mintală, spontană și urmăriă prin ea însăși, fără utilitate imediată, generatoare de distracție, de plăcere și de reconfortare”* (Cerghit, 2004, 43).

Prin joc copilul își angajează întreg potențialul psihic, își ascute observația, își dezvoltă spiritul de cooperare, de echipă.

În joc, copiii nascocesc, modifică realitatea, ca urmare își vor dezvolta capacitatea de inventivitate. Tot în joc sunt modelate însușirile și trăsăturile de personalitate: respectul față de alții, responsabilitatea, cinstea, curajul, corectitudinea sau poate, opusul lor.

„Jocul constituie motorul de declanșare a comportamentului ludic și anunță trezirea personalității prin implicațiile determinate de organizarea grupului: regula, ordinea și disciplina în grup. Copilul își arată în joc de asemenea, inteligența, voința, caracterul dominator, într-un cuvânt personalitatea” (Chateau, 1970, 153).

Majoritatea pedagogilor au considerat jocul ca un mijloc de instruire și educare a copiilor, mai ales la vârsta școlară mică. Jocul constituie o îmbinare a componentelor intelectuale cu cele afectiv motivaționale. Jocul este un mijloc de dobândire și precizare a cunoștințelor prin acțiune, este o activitate de gândire orientată spre rezolvarea unor probleme, spre găsirea căilor în vederea depășirii unor obstacole.

„Jocul stimulează creșterea capacității de a trăi din plin cu pasiunea fiecărui moment, organizând tensiunea proprie acțiunilor cu finalitatea realizată, având funcția de o mare și complexă școală a vieții” (Șchiopu, 1970, 22).

Datorită tuturor acestor efecte produse, jocul a fost considerat ca reprezentând tipul fundamental de activitate al școlarului mic.

Prin trecerea omului de la copilărie la tinerețe și mai ales la maturitate și bătrânețe, jocurile se desfășoară sub forme noi și îndeplinesc o serie de funcții nemaiîntâlnite până acum, ce determină transformarea lor în activități distractive.

Jocul copiilor poate constitui un teren important de descifrare a capacităților psihologice, inclusiv a celor intelectuale și a trăsăturilor de personalitate, a aspectelor mai importante ale sociabilității copilului.

„Vârsta școlară reprezintă un moment de evoluție psihică în care jocul capătă caracteristici noi, ce-l apropie de alte feluri de activitate” (Șchiopu, 1970, 39).

Jocurile constituie mijloacele cu care învățătorul îi poate ajuta pe elevi să-și însușească pe căi mult mai ușoare și mai plăcute cunoștințele care altfel ar părea rigide, abstracte. Mânuite cu iscusință, jocurile și exercițiile aduc o importantă contribuție la pregătirea elevilor pentru viață.

„Jocul este pol al exercițiilor funcționale în cursul dezvoltării individului, celălalt pol fiind exercițiul neludic, când subiectul învață să învețe într-un context de adaptare cognitivă și nu numai de joc. Jocul este o asimilare a realului la activitatea proprie, oferindu-i acestei activități alimentația necesară și transformând realul în funcție de multiplele trebuințe ale copilului” (Piaget, 1965, 51).

Valențe formative ale jocului:

- jocul este o activitate specific umană; este practicat doar de către oameni în adevăratul sens al cuvântului;
- jocul este o activitate conștientă;
- scopul jocului este acțiunea însăși, capabilă să-i satisfacă jucătorului imediat dorințele și aspirațiile proprii;
- jocul introduce pe acela care-l practică în lumea imaginară;

- jocul este una din variantele activității oamenilor; învățarea, munca și creația nu s-ar realiza în afara jocului după cum acesta nu poate să nu fie purtătorul principalelor elemente psihologice de esență neludică ale oricărei ocupații specifice umane;
- jocul creează un cadru organizatoric care favorizează dezvoltarea curiozității și interesului copiilor pentru tema studiată;
- favorizează dezvoltarea spiritului de investigație;
- formarea deprinderilor de utilizare spontană a cunoștințelor dobândite;
- formarea deprinderilor de colaborare, ajutor reciproc, integrare;
- are rol în verificarea, consolidarea, sistematizarea cunoștințelor;
- îmbogățește experiența cognitivă;
- face trecerea spre o activitate intelectuală serioasă;
- prin joc i se creează copilului posibilitatea de a-și exprima gândurile, sentimentele, dându-i prilejul să-și afirme personalitatea;
- stimulează creativitatea, spiritul critic și autocritic;
- contribuie la dezvoltarea spiritului de ordine;
- cultivă curiozitatea științifică, preocuparea pentru descoperirea necunoscutului;
- trezește emoții, bucurii, nemulțumiri.

Rolul jocului este complex pentru formarea omului și a comportamentului său. El nu lipsește indiferent de vârstă, doar că se remarcă o evoluție a acestuia în raport cu dezvoltarea personalității umane. Jocul este o realitate permanentă cu mare mobilitate pe scara vârstelor.

Valoarea educativă principală a jocului didactic rezidă în faptul că îi face pe copii participanți direcți, activi și interesați la actul instructiv-educativ. Astfel, jucându-se, de fapt, prin utilizarea metodelor active de educație, cât și a materialului corespunzător, ei reușesc să asimileze relații care, fără aceasta, rămân “*exterioare inteligenței copilului*” (Popescu, 1994, 22).

Specificul jocului constă astfel, în contribuția sa la dezvoltarea multilaterală a copiilor. Jocul are rolul de a stimula calitățile motrice și intelectuale ale copiilor. Prin joc se satisface nevoia de mișcare fizică a copiilor și se asigură antrenarea tuturor funcțiilor psihice. Astfel, jocul stimulează activitatea de învățare și atenuează efectele efortului fizic și intelectual pe care îl presupune activitatea organizată de învățare. În cadrul jocului copilul este foarte solicitat din punct de vedere psihomotor, lucru care va contribui la dezvoltarea psihică generală. Astfel, “*jocul îndeplinește în copilăria mică funcții formative (formează și dezvoltă procese intelectuale) și sociale*” (se dezvoltă spiritul de echipă, de muncă în grup). (Momanu, 2002, 52) Jocul creează utilități sociale doar prin faptul că stimulează tonusul și antrenarea omului. Aici se adaugă faptul că “*antrenarea psihomotorie foarte activă contribuie la dezvoltarea psihică generală, fapt ce face ca*

până la urmă să se pună în evidență funcțiile formative și sociale ale jocului” (Șchiopu, Verza, 1997, 101).

Jocul didactic este o formă de instruire a copiilor, desfășurat sub conducerea directă a cadrului didactic, care antrenează întreaga clasă de copii. Jocul didactic se desfășoară atât în activitățile de predare, cât și în cele de consolidare și evaluare. Este considerat un mijloc instructiv-educativ eficient, folosit la vârsta școlară. Este destinat mai cu seamă rezolvării unor sarcini ale educației intelectuale, respectiv ale cunoașterii mediului înconjurător, dezvoltării vorbirii și însușirii numărului și socotitului. “*El își aduce, desigur, contribuția și la educația morală și estetică a copiilor.*” (Boșcaiu, 1983, 143)

Esența și specificul jocului didactic constă în întrepătrunderea și interacțiunea componentelor jocului. De asemenea, în echilibrul dintre sarcina didactică și acțiunea de joc, disproporționarea acestora poate duce la denaturarea jocurilor didactice, la schimbarea profilului lor. Jocurile didactice în care elementul de joc este slab exprimat, accentul căzând numai pe rezolvarea sarcinii instructive, își pierde caracterul ludic, “*se transformă pur și simplu în exerciții cu material, în convorbiri sau în convorbiri după imagini, și invers, atunci când acțiunea ludică devine predominantă, jocul didactic se transformă într-o activitate pur distractivă, își pierde caracterul instructiv.*” (Dumitrana, 1999, 68)

Bibliografie:

1. Cerghit, I., *Metode de învățământ*, București: Editura Didactică și Pedagogică, 2004
2. Chateau, J., *Copilul și jocul*, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1970
3. Claparade, J., *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1975
4. Cristea, S., *Dictionar de termeni pedagogici*, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998
5. Răduț-Taciu, R., *Pedagogia jocului de la teorie la aplicații*, Cluj-Napoca: Editura Casa Cărții de Știință, 2004
6. Șchiopu, U., *Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor*, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1970

EFICIENTA, CALITATE, PROFESIONALISM IN BIBLIOTECA ȘCOLARA

Bibliotecar ing. Iliuță Adriana

Școala gimnazială „Dragoș Marin” Ștefan cel Mare, jud. Călărași

Integrate funcțional procesului instructiv-educativ, bibliotecile școlare și centrele de documentare și informare se află cu precădere în serviciul elevilor și al cadrelor didactice din instituțiile respective, dar sunt deschise și membrilor comunității locale, mai ales acolo unde nu există alte instituții publice de acest tip. Denumite și „structuri infodocumentare școlare”, ele răspund în principal cerințelor de lectură, documentare și recreere, exercitând un rol important în orientarea intelectuală a utilizatorilor, în scopul cristalizării unui sistem de informare propriu.

O caracteristică a bibliotecii școlare, respectiv CDI, este faptul că micii cititori primesc, pe lângă informația propriu-zisă, și ceea ce generic s-ar putea numi educație sau formare. Este vorba despre o educație la limita între cea formală și informală, caracterizată prin lipsa de constrângere, o educație de la sine, fără conștientizarea expresă a actului educațional. Deși o parte dintre membrii corpului didactic văd încă în bibliotecă doar un loc unde să li se dezvolte copiilor gustul pentru lectură, biblioteca dorește să îi orienteze și să le formeze tehnici documentare, de regăsire și selectare a informației și abilități de comunicare atât elevilor, cât și profesorilor.

În esență, aceste structuri infodocumentare sunt centre de resurse pluridisciplinare care pun la dispoziția utilizatorilor informații pe suporturi diferite (fond de carte și periodice de tip tradițional, casete audio și video, CD-uri, DVD-uri), baze de date, cataloage și bibliografii, dar și softuri și dispozitivele necesare accesării acestora din urmă. De asemenea, prin activitatea desfășurată, pun în practică proiecte de animație culturală, activități pedagogice și de formare continuă pentru personalului didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar. Bibliotecile și CDI-urile oferă elevilor structuri și resurse documentare și umane ce vor contribui la o mai bună inserție școlară, prin promovarea unei pedagogii inovatoare, care dinamizează și modernizează parcursurile pedagogice tradiționale, transformând atitudinea refractară, de regulă, a elevilor de astăzi față de ceea ce „nu este obligatoriu de învățat”, în una de acceptare și implicare activă și selectivă.

În concepția modernă, biblioteca nu mai este doar o simplă colecție de fonduri documentare, ci o instituție menită să contribuie la educarea și instruirea membrilor societății.

Informarea și documentarea beneficiarilor reprezintă baza activității bibliotecilor și se poate face prin diverse modalități:

- informarea directă;
- informare indirectă, prin consultarea unui sistem de cataloage, a lucrărilor bibliografice (bibliografii tematice, liste de noutăți etc.).

Informarea directă este posibilă în bibliotecile care dețin: săli de lectură specializate (săli pentru cărți, respectiv periodice, săli pentru audiții muzicale etc.), săli cu acces liber la raft, expoziții permanente cu noutăți, acestea fiind expuse fie în vitrine în locuri special amenajate, fie pe rafturi în sălile de lectură. Chiar dacă biblioteca este bine organizată, dotată cu indicatoare de sală și de raft, este necesară totuși îndrumarea din partea bibliotecarului.

Cea mai utilizată modalitate o constituie informarea orală făcută de bibliotecar sau organizarea de puncte de informare permanente (afișiere).

Alte forme de informare directă sunt vizitarea bibliotecii (mai ales de către școlarii din primul an de studiu) și întâlnirile periodice cu beneficiarii bibliotecii.

Informarea indirectă. Cataloagele de bibliotecă. Cataloagele unei biblioteci sunt instrumente bibliografice de bază în activitatea de informare și orientare într-o bibliotecă, indiferent de tipul și mărimea acesteia. Ele trebuie să oglindească întregul fond de documente, punându-l în valoare prin faptul că stabilește o ordine în materialul pe care biblioteca îl posedă și îl face accesibil utilizatorilor prin indicarea locului unde se găsește fiecare document.

Pentru a fi un bun instrument de regăsire a informațiilor, orice catalog trebuie să fie ușor accesibil pentru orice categorie de cititori, să fie unitar, respectiv principiile de organizare să fie unitare, să fie flexibil, mobil, adică să poată îngloba ușor noile achiziții, să nu fie costisitor, să fie întreținut și menținut în mod economic.

În biblioteca școlară, se găsesc, cu titlu obligatoriu, Catalogul alfabetic, care grupează descrierile bibliografice în ordinea alfabetică generală a numelor autorilor și titlurilor, pentru lucrările anonime sau pentru lucrările cu mai mult de trei autori, și Catalogul sistematic, orânduit conform CZU.

În ultimele decenii, și în bibliotecile școlare au apărut cataloagele on-line, baze de date informatizate, ce sunt la dispoziția utilizatorilor inițiați în tehnologia informației și a comunicării, doar la un „clic” distanță. Astăzi este extrem de ușor să fie găsită informația căutată prin tastarea titlului (sau unui cuvânt din titlu), a numelui autorului sau unui cuvânt cheie. Totul ține doar de achiziționarea unor deprinderi și abilități TIC.

Acestea sunt sursele de informare puse la dispoziție de bibliotecar sau, după caz, de profesorul documentarist. De disponibilitatea și corectitudinea realizării acestora depinde accesarea

lor de către utilizatori și atingerea scopului vizitei la bibliotecă: găsirea informației necesare în timp util. Mai există, însă, un element esențial în acest sens: capacitatea utilizatorului de a le folosi și de a extrage esența necesară studiului documentar.

Astăzi, documentarea este tot mai mult percepută ca un factor cheie a reușitei întreprinderilor și a competitivității, fiind un instrument indispensabil pentru crearea valorii (ca și politica de formare sau de dezvoltare a competențelor). Trebuie să-i învățăm pe copii, pe tineri, dar și pe cei mai puțin tineri să se „miște” cu ușurință și să se descurce în labirintul informațiilor. Trebuie să-i atragem să se „plimbe” prin bazele de date, în cataloagele informatizate ale bibliotecilor lumii întregi, în CD-ROM-enciclopedii. Trebuie să le arătăm gustul de a descoperi o informație pertinentă, utilă, sau să-i facem să citească o carte despre care a auzit din întâmplare prin peregrinările lor în labirintul informării și documentării.

Cum gestionăm informația și documentarea? Formatorul pentru cunoașterea și stăpânirea informației, fie că este vorba despre bibliotecar, profesor documentarist sau educator, pur și simplu, trebuie să știe să construiască un răspuns global, la un ansamblu de întrebări pe care fiecare elev și-l poate pune. Cum se produce informația? Cum o prezentăm, cum o difuzăm? Care sunt procedeele de căutare a datelor sau documentelor de care avem nevoie? Cum se accede la o informație atât de bogată, atât pe rețele, dar și în bibliotecile tradiționale?

Multiplicarea la infinit a surselor de informare, mai ales în mediul on-line, obligă la transformări radicale ale tehnicilor pedagogice privind acest tip de formare. Trebuie stimulate aptitudinile de navigare pe rețele electronice, dar trebuie să-i învățăm pe utilizatori să știe să selecționeze sursele pertinente și să le exploateze. Formarea unui individ nu se poate limita numai la transfer, la o anumită vârstă, la un bagaj de cunoștințe căpătate odată pentru totdeauna. Fiecare poate accede (de-a lungul întregii sale vieți) la orice element al cunoașterii, la orice informație cuprinzând date de orice tip; important este să aibă competența și maturitatea de a le selecta, discerne și folosi în mod constructiv.

Chestiunea formării utilizatorilor nu este nouă și nici ușoară. Ea implică o serie de factori de care depinde rezultatul demersului. Este evident că orice bibliotecă este preocupată de comportamentul și abilitățile de informare și documentare ale utilizatorilor săi. În momentul în care ei ajung să se poată descurca în acest spațiu care le oferă cataloage tradiționale și/sau informatizate și documente pe diferite forme de suporturi, cu un minim efort de ghidare din partea bibliotecarului, se poate spune că acesta din urmă și-a atins scopul.

Formarea utilizatorilor trebuie să se facă ținând cont de anumite reguli. Un profesionist în formarea utilizatorilor trece printr-un demers de analiză a situației date, a unei sinteze a observațiilor și reflecțiilor asupra a ceea ce face sau a ceea ce ar trebui să facă. Ingineria formării

propune o serie de etape preliminare a muncii de formare: definirea obiectivelor, așteptările în termeni de rezultate concrete, cunoașterea segmentului de utilizatori care trebuie să fie formați, evaluarea lor din punct de vedere cantitativ, inventarierea resurselor. Și, nu în ultimul rând, ce metodă pedagogică se poate aplica.

Formarea într-o bibliotecă este complementară cu activitatea la clasă a învățătorului sau a profesorului. Nicio astfel de structură infodocumentară nu poate ignora ceea ce se petrece în școală, în procesul de predare-învățare-evaluare, iar afirmația este reciprocă.

Biblioteca școlară trebuie să-și facă simțită prezența, să dezvăluie în modul cel mai adecvat măreția tainelor pe care le adăpostește și să-și îndeplinească menirea de a da elevilor gustul studiului și al lecturii, știința de a se informa, deprinderile de lucru independent în bibliotecă, selectivitate și sistem de lectură și, mai ales, capacitatea de lectură valorizantă.

Lectura este o activitate aparte care implică multe procese ale gândirii (comparația, analiza, sinteza), iar deprinderea de a lectura se formează începând cu primul an de studiu. În acest sens trebuie să existe o strânsă colaborare între bibliotecar și învățători, în scopul creării și dezvoltării deprinderii de a citi. Încă din primele zile ale anului școlar, elevii, conduși de către învățători, vizitează biblioteca. Ea trebuie să fie un spațiu primitor, să dezvăluie un strop din comorile sale și să promită multe satisfacții celor ce-i vor călca pragul pe mai departe.

Familiarizarea elevilor cu cititul presupune, în primul rând, însușirea tehnicii cititului, apoi învățarea instrumentelor muncii cu cartea, a tehnicilor de folosire a cărții ca mijloc de autoinstruire. Pentru început, obiectivul esențial rămâne consolidarea deprinderilor de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă. Acesta se realizează, de regulă, în cadrul orelor de studiu din ciclul primar și se consolidează prin activități în colaborare cu biblioteca.

În acest sens se realizează activități literar-muzicale, concursuri, șezători literare, dramatizări după opere literare cunoscute și accesibile nivelului de vârstă și înțelegere ale elevilor. În scopul asigurării activităților a unui grad mare de atractivitate, acestea nu trebuie să se limiteze la lectură, că să o îmbine în mod armonios cu cântecul, dansul, desenul, jocul de rol, vizionarea de filme. Acolo unde spațiul o permite, este bine ca orele de lectură să se desfășoare în bibliotecă. De aceea, la începutul anului școlar se vor discuta în cadrul comisiilor metodice ale învățătorilor și diriginților activitățile propuse de bibliotecă ce au drept scop stimularea interesului pentru lectură la elevi, stabilindu-se precis teme, strategii, termene, responsabilități și nu în ultimul rând, colectivul de sprijin al bibliotecii, din care vor face parte și elevi, și cadre didactice.

În ceea ce privește dezvoltarea gustului și interesului pentru lectură la elevii de la ciclul gimnazial, activitățile organizate de bibliotecă vor fi mai complexe, mai diversificate și mai specializate. Pe lângă obișnuitele aniversări ale scriitorilor și altor personalități culturale și

științifice, se pot organiza cercuri de lectură pe baza unor programe speciale stabilite împreună cu consilierul educativ al școlii, profesorii de limba și literatura română, istorie, chiar cu psihologul școlii, mai ales dacă se are în vedere și antrenarea unor elevi cu cerințe educative speciale. În cadrul acestor cercuri se face lectura selectivă a unor opere din bibliografia obligatorie și facultativă, urmând ca elevii să le parcurgă în întregime acasă. La următoarele ședințe de cerc vor avea loc discuții pe marginea textelor citite, se fac aprecieri și se trag concluzii. Este foarte important ca între elevi și profesor, respectiv, bibliotecar, schimbul de informații să nu fie unilateral, să se accepte și punctul de vedere al celui ce descoperă cartea, identificând astfel și nevoile sau gusturile acestuia în materie de lectură.

Este necesar ca aceste cercuri de lectură să nu fie percepute de elevi ca fiind ceva obligatoriu și să nu se simtă constrânși să participe, ci să vină cu plăcere, să conștientizeze că acestea contribuie la formarea și modelarea personalității lor. Fiecare oră de cerc se va desfășura pe baza unui proiect alcătuit conform normelor specifice, cu evidențierea scopului, obiectivelor, strategiilor folosite, modalităților de evaluare și de stimulare a elevilor.

O altă activitate compatibilă cu nivelul de dezvoltare intelectuală a elevilor din ciclul secundar este cenaclul literar. Acesta reprezintă o activitate mult mai complexă. Ea este rezervată elevilor cu aptitudini literare și critice deosebite și presupune, în primul rând, lectura valorizantă a textului literar. Totuși, cenaclul este deschis tuturor elevilor, o parte dintre aceștia – cei fără veleități literare – putând asigura auditoriul și este de la sine înțeles că discuțiile purtate în cadrul activității și materialele prezentate vor fi de un real folos atragerii elevilor către lectură și, în ultimă instanță, în formarea lor intelectuală. Lectura valorizantă va fi urmată de discuții la un nivel superior celui specific cercului de lectură, precum și de prezentarea unor creații proprii ale elevilor. De aceea se poate spune că acest tip de activitate este un prim pas în selecția și încurajarea elevilor cu aptitudini de creație literară. Evident, la ședințele cenaclului pot participa literați, alte personalități ale vieții publice culturale.

Sesiunile de comunicări și referate reprezintă o altă modalitate de atragere a elevilor spre lectură, spre un studiu intens și precis direcționat. Fie că sunt realizate cu participarea elevilor, a cadrelor didactice sau mixtă (în funcție de specificul și temele alese), acestea au ca public țintă în primul rând elevii și constituie o formă superioară de deschidere spre lectură, spre cea științifică, mai ales.

Clubul de teatru include activități de durată (un an școlar sau chiar mai mult), cu valențe formatoare complexe și are implicații directe asupra membrilor săi, micii actori, regizori sau scenariști, dar și indirecte, asupra celorlalți elevi care vor învăța cum să se comporte într-o sală de teatru și cum să aprecieze reprezentațiile de acest tip.

Alte tipuri de activități care pot atrage elevii către bibliotecă și lectură sunt realizarea unor expoziții de desene inspirate din cărți, spectacole, concursuri de cultură generală sau specializate pe discipline etc.

Dar cea mai complexă și mai specializată metodă de formare a elevilor drept utilizatori de succes ai bibliotecii reprezintă cercul de biblioteconomie. Acesta trebuie gândit și organizat diferit, cu scopuri, obiective, resurse materiale, temporale și spațiale în strânsă concordanță cu vârsta membrilor săi (9-12 ani, 12-15 ani, 15-18 ani). Cu cei mici se poate merge mai mult pe varianta jocurilor „de-a biblioteca”, „dominoul cărților” sau a vizitelor la alte biblioteci, mai mari sau diferite de cea a școlii, din punctul de vedere al spațiului sau colecțiilor, organizarea unei expoziții, urmând ca ulterior, cu elevii de gimnaziu sau liceu, să se treacă la lucruri mai serioase, cum ar fi căutarea unei cărți într-un catalog electronic sau tradițional, căutarea/așezarea unei publicații la raft (evident, după o incursiune în povestea CZU a lui Dewey) sau chiar realizarea unei bibliografii.

De remarcat este faptul că, în toate aceste tipuri de activități, simpla carte nu mai este de ajuns ca suport al informației; este nevoie să se utilizeze în mod conștient și cu multă abilitate resursele electronice, on-line, rețelele de informare, toate acestea reprezentând, în ultimă instanță, o cale mai sigură de apropiere de elevul și tânărul din ziua de astăzi, atât de implicat și cunoscător a ceea înseamnă noile tehnologii.

Orice activitate desfășurată în bibliotecă trebuie să aibă suportul cadrelor didactice, începând de la proiectare, organizare și sfârșind cu realizarea efectivă; singur, bibliotecarul, indiferent de cât de bine intenționat și bine pregătit ar fi, nu poate să le ducă pe toate la bun sfârșit și să-și atingă țelul propus. Totuși, factorul esențial în stimularea interesului pentru lectură rămâne bibliotecarul. Pregătirea profesională și psihopedagogică, aptitudinile de comunicare, empatia, permanenta bună dispoziție, amabilitatea și sollicitudinea, talentul de a se apropia de elevi, zâmbetul cald și primitiv sunt tot atâtea mijloace de atragere a elevilor către bibliotecă și lectură. Dacă toate aceste calități sunt reale și există și o colaborare adevărată, apropiată cu personalul didactic, se va atinge cu siguranță scopul existenței bibliotecii: apropierea elevilor de carte și formarea lor ca utilizatori de succes ai serviciilor bibliotecii.

Bibliografie:

1. Antonescu, S. *Introducere în știința informării*. Partea I. București: Ars Docendi, 2007.
2. Banciu, D., Marinescu, E.. *Noi exigențe în formarea specialiștilor în știința informării*. În: Biblioteca, nr. 12, 1998, p. 364-367.

3. Curta, Olimpia. *Metode tradiționale și moderne de regăsire a informației în biblioteci*. Cluj-Napoca, 2003, disponibil www.bcuculuj.ro/re/met_bib/ (accesat 16 noiembrie 2017).
4. Repanovici, Angela. *Ghid de cultura informației*. București: Editura ABR, 2012.

EDUCAȚIA MUZICALĂ ÎN VIAȚA MICILOR ȘCOLARI - CONSIDERAȚII ȘTIINȚIFICE ȘI DIDACTICE

Prof. înv. primar Ilișanu Maria
Școala Gimnazială „Nicolae Ciubotaru” Vulturești, jud. Vaslui

Prezentul articol este produsul unei cercetări didactice, cercetare făcută în timpul studiilor mele postuniversitare, care și-a lăsat amprenta în mod pozitiv asupra viziunii față de proiectarea didactică ulterioară. Am absolvit masterul *Didactici aplicate în învățământul primar*, din cadrul Universității „Al. I. Cuza” Iași (2019) unde am urmat multiple cursuri despre abordări didactice ale pedagogiei clasice, dar și alternative, punând accent pe dezvoltarea creativității elevilor. Lucrarea mea de disertație cuprinde o cercetare autentică/aplicată despre utilizarea tehnicilor teatrale în dezvoltarea comunicării și a stimei de sine a copilului. Am îmbrățișat (ca model) alternativa pedagogiei Waldorf deoarece oferă întâietate dezvoltării armonioase a copilului prin muzică și teatru. În acest sens, deși foloseam în practică de ceva vreme, am luat exemplul ca pe un bun personal și l-am adus în clasa elevilor mei. Experiența didactică și cea de instrumentistă mi permit să susțin cu argumente, că educația muzicală conferă elevilor un plus de armonie, empatie, atenție, imaginație, comunicare, dezvoltare intelectuală.

În ultimele decenii, tehnologia a căpătat și capătă în mod continuu ponderi și valențe variabile în dezvoltarea cognitivă a elevilor. În acest sens, ritmul alert în rezolvarea sarcinilor de zi cu zi diminuează semnificativ grija față de dezvoltarea armonioasă și amplifică efectul de stres asupra creierului.

Un studiu realizat la Universitatea din Toronto arată că lecțiile de muzică duc la creșterea coeficientului de inteligență. Analiza a fost desfășurată pe parcursul unei perioade de 12 luni și au fost studiați copii de 6 ani care au participat la lecții de canto sau pian. Cercetătorii au relevat faptul că în cazul lor s-a înregistrat o creștere de IQ de 1/6 cu fiecare lună în care studiau muzica, așa că 6 ani de lecții duc la o creștere de 7,5 puncte. Aceste creșteri ale coeficientului de inteligență se traduc prin rezultate academice mai bune, de altfel un alt lucru observat de oamenii de știință canadieni (D. Coyle).

În anul 1993 a fost descoperit Efectul Mozart: o denumire științifică ce identifică o presupusă intensificare a dezvoltării creierului care se produce la copiii sub 3 ani. Testele au fost efectuate pe muzica lui W. A. Mozart, iar efectele au fost măsurate prin intermediul testului IQ

Stanford-Binet. Mai mult, cercetătorii susțin că lecțiile de muzică sunt superioare celor de utilizare a computerului, din punct de vedere al îmbunătățirii aptitudinilor de gândire abstractă a copiilor.

Studiile arată, de asemenea, că numai muzica îmbunătățește funcțiile superioare ale creierului, necesare în studiul matematicii, în jocul de șah sau în știință. Toate aceste abilități se pot dezvolta începând cu vârsta de 3 ani, când creierul este suficient dezvoltat pentru a desfășura activități complexe, însă nu este niciodată prea devreme să lăsăm copiii să se joace și să exploreze instrumentele muzicale.

O echipă de cercetători din Marea Britanie și Germania a demonstrat cum muzica poate fi folosită pentru a ajuta la recuperarea pacienților. De asemenea, în urma unui studiu, oamenii de știință au descoperit că, după 50 de minute de ascultat piese din genul dance, numărul de anticorpi crește, iar nivelul hormonilor de stres scade, toate acestea întărind astfel sistemul imunitar (McPherson, G. E. 2002).

Studiul a fost realizat pe 300 de voluntari. După nici o oră de ascultat muzică optimistă, veselă, de dansat, voluntarii aveau nivelurile de cortizol (hormonul stresului) reduse semnificativ.

Studiul lui Mc. Pherson (2016), demonstrează că, cu cât ne dorim mai tare un lucru cu atât suntem mai dispuși să depunem efort în încercarea de a-l dobândi și vom fi cu atât mai imuni la tentația de a abandona. Avem nevoie de așteptări realiste și strategii de învățare adecvate.

Ilustrează mai jos câteva BENEFICII ale cunoașterii unui instrument muzical:

- reprezintă echivalentul unui antrenament de fitness intens, care lucrează întreaga musculatură a corpului în același timp;
- stimulează creierul și îmbunătățește capacitatea de memorare; perseverența și răbdarea sunt antrenate intens, două calități extrem de importante pentru obținerea succesului în viață;
- arta de a cânta la un instrument implică o coordonare desavârșită între ochi și mâini, iar în același timp sunt solicitate și respirația, auzul și percepția ritmului;
- citirea muzicii presupune numărarea notelor și al ritmului, un exercițiu excelent pentru îmbunătățirea aptitudinilor matematice;
- elevii care învață să cânte la un instrument muzical sunt mai pasionați de lectură, rețin informațiile mult mai ușor și le procesează mai eficient, potrivit psihologilor implicați în cercetare;
- studierea unui instrument muzical este o activitate care induce o stare de relaxare și calm și permite eliberarea emoțiilor negative, iar atenția concentrată, gândirea anticipativă, cât și atenția distributivă sunt foarte dezvoltate (studiu publicat în revista *Psihologia Muzicii*, S. Hallam, 2019);

Experiența didactică, implicat a cercetării asupra temei propuse, cât și cunoașterea mai multor instrumente muzicale m-a determinat să cred că învățarea unui instrument muzical poate avea beneficii considerabile pentru educația elevilor. Astfel, atunci când am avut posibilitatea, am transmis cu răbdare și bucurie câtorva copii dragostea pentru vioară în mod special.

Întrucât școala are menirea să deschidă orizontul elevilor spre cunoașterea și îmbunătățirea dezvoltării armonioase, am ajustat strategia didactică astfel încât să îmi permită posibilitatea îmbunătățirii vieții prin valorificarea competențelor și beneficiilor intelectuale pe care le-ar putea avea elevii prin învățarea unui instrument muzical, fie el și unul de jucărie. Strategia didactică pe care o aplic la clasa mea oferă înțâietate educației muzicale. Astfel, la clasele mici (CP- I, a II-a), educația muzicală se pliază pe audiții muzicale, mișcare ritmică ce contribuie la dezvoltarea empatiei, simțului estetic și a stării de bine, premise pentru formarea de atitudini și aptitudini esențiale educației copiilor, iar la clasele a III-a și a IV-a, în învățarea notelor muzicale, solfegierii, folosesc instrumente muzicale cu clape de tip jucării muzicale. Am observat o coordonare mentală deosebită în această abordare (clape-nota și sunet muzical), deoarece elevii reușesc să solfegieze bucurându-se de linii melodice proprii, valorificând cunoștințe muzicale menite să le dezvolte intelectul într-o manieră plăcută și antrenantă. La lecțiile de educație muzicală, elevii claselor a III-a și a IV-a pot să solfegieze la prima vedere partiturile din manuale, să interpreteze simultan cântecele specifice programei școlare în manieră proprie, atmosfera de studiu fiind foarte apreciată și benefică dezvoltării psiho-comportamentale a acestora. Studiul muzicii în perioada notației devine unul sistematic pentru că elevii învață notele muzicale, specifice Gamei Do și le aplică pe instrumentul – jucărie (orgă). Fiecare notă muzicală este audiată, scrisă, interpretată asemeni sunetelor și a literelor pentru scrierea curentă a alfabetului. Elevii recunosc prin exercițiu valoarea notelor muzicale, interpretează cu tactare fizică (mișcarea mâinii), instrumentală dar și vocal cântece specifice programei școlare, dar pot face și improvizații individuale („după ureche”).

Consider că acest mod de abordare a studierii muzicii de către școlari facilitează

dezvoltarea simultană a unei game largi de abilități și deprinderi pentru viață, incluzând dezvoltarea limbajului, abilități de ascultare, concentrare, evaluare, percepția stărilor și a emoțiilor, deprinderi fizice și de socializare, abilități de cooperare foarte utile pe tot parcursul vieții. Subscriu și susțin toate studiile de specialitate despre beneficiile muzicii asupra creierului uman, de asemeni, foarte bine ar fi dacă s-ar aplica mai mult, în detrimentul teoretizării excesive, spre folosul dezvoltării copiilor noștri.

Câteva imagini - exemple de bună practică din evoluția unei generații (2015-2019)

Bibliografie:

1. McPherson, G. E. (Eds.), *The science and psychology of music performance: Creative strategies for music teaching and learning*, New York: Oxford University, 2002.
2. McPherson, G. E. (Ed.), *The child as musician: A handbook of musical development*. Second edition, Oxford: Oxford University, 2016.
3. S. Hallam, *Music. Psihologia muzicii*, trad. din lb. engleză, Claudia Drăgănoiu, Ed. Prior, București, 2019.

ADAPTAREA ORELOR DE MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE LA CERINȚELE COPILULUI CU DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Prof. Illyes Ecaterina

Școala Gimnazială Nr. 4 Vulcan, jud. Hunedoara

Învățarea matematicii, fizicii, chimiei și biologiei sunt elemente importante al întregului învățământ modern. Chiar și pentru elevii cu dificultăți de învățare, învățarea matematicii și a științelor este un punct cheie care solicită profesorul să adapteze conținuturile la diferitele dificultăți pe care le au elevii, apelând la o metodologie variată, activ-participativă și bogată în material concret-intuitiv.

Chiar dacă elevul cu dificultăți de învățare nu ajunge la învățarea conceptelor de tip logico-matematic până la nivelul de operaționalizare, el își elaborează conceptele în limita unor anumite niveluri de formalizare și abstractizare.

Una dintre elementele importante ale deficienței mintale este tulburarea funcției de calcul - **discalculia** - o categorie a dificultăților de învățare cu care se confruntă numeroși copii.

Dar ce este discalculia? Suzanne Borel-Maisony definește discalculia astfel: “înglobează toate dificultățile care se referă la achiziția conceptului de număr, a calculului matematic, precum și a raționamentului matematic”.

La foarte mulți dintre elevii cu dificultăți de învățare, care au fost diagnosticați și cu discalculie, simptomele evidente pot fi enumerate astfel:

- întâmpină mereu dificultăți în a efectua celor patru operații elementare: adunări, scăderi, înmulțiri și împărțiri;
- abilitățile matematice sunt scăzute;
- inversează cifrele sau numerele (ex: 12 cu 21)
- prezintă deseori dificultăți de operare cu unități de măsură;
- prezintă dificultăți în a rezolva probleme, chiar cu suport concret-intuitiv;
- nu înțelege cum să folosească banii, întâmpină dificultăți în momentul în care este pus în situația de a efectua cumpărături (să vândă, să cumpere, să calculeze restul).
- în momentul în care este solicitat să-și amintească sau să scrie anumite numere face diferite greșeli: inversiuni, omisiuni, substituiți, etc.
- algoritmi de calcul nu sunt înțeleși și reținuți, calcule elementare ale celor patru operații

fundamentare sunt deficitare;

- prezintă slabe abilități de a se orienta spațial și temporal, are dificultăți în a citi oral sau a se orienta pe o hartă;

- în jocuri, de multe ori are dificultăți în a urmări scorul, de a respecta regulile, de a-și urmări rândul.

Dar, chiar dacă aceste simptome sunt prezente, indiciile semnificative pentru copiii cu dificultăți de învățare sunt gravitatea, persistența în timp și claritatea erorilor pe care aceștia le comit. Există unele elemente care, de-a lungul timpului s-au dovedit ca fiind obstacole în învățarea matematicii la copiii cu dificultăți de învățare:

- noțiuni fundamentale, de exemplu: departe-aproape, mic-mare, sus-jos, noțiuni despre mărimi dimensionale, de formă sau de timp;

- scrierea cifrelor 3, 5, 7, 9 și a simbolurilor operațiilor matematice;

Din practică la clasă, la elevii cu discalculie, pot fi evidențiate unele probleme cu care aceștia se confruntă la matematică sau la orele de fizică/chimie:

- operația de adunare sau de scădere a numerelor naturale este începută din partea stângă, nu din partea dreaptă;

- în cazul operației de scădere, indiferent de poziția cifrei (la descăzut sau la scăzător) efectuează scăderea cifrei mai mici din cifra mai mare;

- nu recunosc ordinul și poziția unor cifre în numere;

- de multe ori, la adunarea cu trecere peste ordin, întâmpină dificultăți cu scrierea rezultatului, neștiind cum să scrie dacă suma depășește zece;

- identifică greu operațiile pe care trebuie să le efectueze în cazul rezolvării unei probleme, neștiind să interpreteze datele problemei și neidentificând corect terminologia matematică aferentă numerelor.

Pentru ca matematica și științele să devină facile și pentru a ajuta copiii cu dificultăți de învățare în învățarea matematicii și a științelor, s-au făcut numeroase studii, și elementul esențial care a reieșit din acestea este că, cel mai important este să se facă foarte mult apel la lucrul cu obiecte concrete, la situații reale în care elevul să se regăsească, să fie implicat cât mai activ. Nu se poate spune că există un model, un șablon după care să se facă intervenția. Aceasta ține de personalitatea cadrului didactic, de specificul dificultăților cu care se confruntă fiecare elev, de specificul personalității sale, a ritmului său de învățare și al nivelului de dezvoltare cognitive. Printre metodele care activează predarea-învățarea sunt și cele prin care elevii lucrează productiv unii cu alții, își dezvoltă abilități de colaborare și ajutor reciproc. Ele pot avea un impact extraordinar asupra elevilor datorită denumirilor, unele ușor de reținut, caracterului ludic și oferind

alternative de învățare cu “priză” la copii.

1. Metoda „Schimbă perechea”

Aplicație la tema: „Compararea numerelor naturale până la 1000”, clasa a V-a

Mod de lucru: Se împarte clasa în două grupe egale ca număr de participanți. Se formează două cercuri concentrice, copiii fiind față în față pe perechi. Fiecare copil ocupă un scaun, fie în cercul din interior, fie în cercul exterior. Stând față în față, fiecare copil are un partener și are un număr. Profesorul dă o sarcină de lucru, „Verifică dacă numărul elevului din fața ta este mai mare sau mai mic decât numărul pe care îl ai tu”. Fiecare pereche discută și stabilesc rezultatul. Cercul din exterior se rotește în sensul acelor de ceasornic, realizându-se astfel schimbarea partenerilor în pereche. Jocul se continuă până când se ajunge la partenerii inițiali sau se termină.

Avantajele metodei: copiii au posibilitatea de a lucra cu fiecare membru al grupei, fiecare se implică în activitate și își aduce contribuția la rezolvarea sarcinii, stimulează cooperarea în echipă, ajutorul reciproc, înțelegerea și toleranța față de opinia celuilalt.

2. Metoda „Turul galeriei”

Aplicație la tema: Figuri geometrice (recapitulare), clasa a V-a

Mod de lucru: Elevii sunt împărțiți în grupe de câte 3. Ei primesc plicuri cu diferite figuri geometrice (4 cercuri, 4 pătrate, 4 dreptunghiuri, 4 triunghiuri) de diferite mărimi și diferite culori. Elevii au sarcina de a realiza colaje, machete, cu aceste figuri geometrice care să reprezinte obiecte, peisaje, personaje, folosind cât mai multe din figurile geometrice date etc. Fiecare membru al echipei va avea o sarcină de efectuat în echipă. Aceste colaje realizate se expun în clasă, elevii trec pe rând analizează, notează cu steluță pe foaia expusă lucrarea care i se pare mai reușită sau mai interesantă. La sfârșit se numără steluțele obținute de fiecare grupă și se face poate face un clasament al acestora.

Avantajele metodei: presupune evaluarea interactivă și formativă a produselor realizate de grupul de elevi.

3. Metoda mozaic

Aplicație la tema: Dreptunghiul, clasa a VI-a

Mod de lucru: 1. Constituirea grupurilor de lucru. Se împarte clasa în grupe de câte 4 elevi, fiecare grupă primește 4 fișe de lucru. Fiecare fișă cuprinde o singură sarcină de învățare. Sarcinile de învățare sunt:

- Definiția și construcția dreptunghiului
- Proprietățile dreptunghiului.
- Calcularea perimetrului.
- Calcularea ariei

2. Prezentarea sarcinilor de lucru. În cadrul fiecărei grupe, elevii își aleg o fișă pe care o studiază.

3. Constituirea grupelor de experți. Elevii care a avut aceeași sarcină formează o grupă de experți. S-au format 4 grupe de experți, câte una pentru fiecare sarcină de lucru. În cadrul acestor grupe elevii dezbate modul în care au înțeles și rezolvat sarcina.

4. Revenirea la grupele inițiale. Elevii revin la grupele mixte, fiecare elev, devenind astfel “expert”, va prezenta și explica colegilor sarcina pe care a avut-o de învățat.

Scopul metodei este ca fiecare elev să-și însușească întreg materialul.

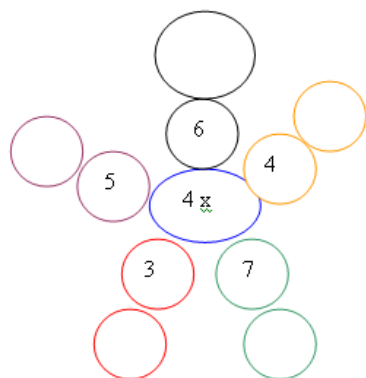
4. Metoda ciorchinelui

a) **Aplicație la tema:** Înmulțirea numerelor naturale, clasa a V-a

Mod de lucru: În centrul ciorchinelui vom scrie deînmulțitul, în căsuțele din apropierea centrului figurii vom scrie înmulțitorul, iar

produsul va fi completat de către elevi în căsuțele corespunzătoare.

O variantă poate fi găsirea înmulțitorului, prin scrierea în centrul figurii a deînmulțitului și la marginile figurii a produsului.

6. Metoda acvariului (fishbowl)

Metoda acvariului se află între cele mai puțin teoretizate sistematic și mai rar aplicate în școala noastră până în prezent. Numele provine din modul de dispunere a participanților în spațiul destinat dezbaterii, în două cercuri concentrice, cel din interior fiind asemănat cu un acvariu. Această metodă urmărește mai bine decât metoda focus-grup gradul de interacțiune și influențare reciprocă dintre membrii grupului.

Folosirea acestei metode, asigură un mediu dinamic și permisiv de exprimare a unui spectru larg de idei, opinii, soluții, argumente și contraargumente, atitudinale și afective”. Elevii implicați sunt puși prin alternanță, într-o dublă ipoteză: atât aceia de participanți activi la dezbateri, cât și de observatori ai interacțiunilor care au loc.

Cadrul didactic în această metodă poate avea următoarele roluri: observator, participant, consultant, suportor, arbitru, ghid, reporter, supraveghetor.

Întotdeauna curiozitatea a fost o motivație pentru procesul de învățare și a stat la baza acțiunii didactice. Metodele bazate pe observarea fenomenelor duc la aflarea de răspunsuri la diverse întrebări, la reflecție și analiză și chiar la producerea de idei care de care mai variate.

7. Învățarea electronică e-learning

În general, teleeducația este un termen care descrie flexibilitatea cursurilor și utilizarea tehnologiei observației și comunicațiilor în procesul educațional și a fost proiectat pentru a veni în întâmpinarea cerințelor individuale atât ale cursantului, cât și ale profesorilor care nu mai sunt legați de un orar anume.

E-learning este un termen generic care desemnează o învățare prin intermediul mijloacelor electronice. Mai precis, descrie învățarea realizată (al Instruirii Asistate de Calculator) conectat la Internet, ceea ce oferă elevilor un nou prilej de a învăța aproape oricând și oriunde. Învățarea electronică se referă la întreaga gamă de posibilități de utilizare a calculatorului în domeniul învățării umane, posibilități care cresc foarte mult odată cu conectarea acestuia la Internet. Termenul de *e-learning* mai este cunoscut și sub numele de învățământ electronic, învățământ on-line, educație on-line, învățământ la distanță, învățământ pe web etc.

Important este că învățarea electronică este o experiență care duce la înțelegere și stăpânirea de noi cunoștințe și îndemânări, întocmai omologului său tradițional – experiența învățării în sala de clasă.

Bibliografie:

1. Asubel, D; Robison, Fl.- *Învățarea în școală: O introducere în psihologia pedagogică*, Editura București, 1981.
2. Cerghit, I. - *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Oprea Crenguța-Lăcrămioara - *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universității București, 2003
4. Newman, M. Renee (1998). The Dyscalculia Syndrome. Dearborne. Michigan USA. www.dyscalculia.org/thesis.html
5. Păunescu, C., Mușu, I. (1981). Metodologia învățării matematicii la deficienții mintali, Editura Didactică și Pedagogică. București.

ROLUL FIRMEI DE EXERCİȚIU ÎN DEZVOLTAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL AL ELEVILOR

Prof. Ionescu Maria

Colegiul Economic Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea

Firma de exercițiu, metoda practică de înregistrare a cunoștințelor de la diverse discipline determină dobândirea de abilități antreprenoriale, perfecționarea comportamentelor profesionale și totodată identificarea potențialului propriu al elevilor. Instruirea în firma de exercițiu oferă elevului competențe în ceea ce înseamnă comportamentul profesional, respectiv: “Să știe ce să facă și să știe cum să facă.” “Firma de exercițiu” reprezintă un model al unei întreprinderi reale, fiind o metodă de abordare practică a integrării conținuturilor, metodă concepută pentru formarea aptitudinilor personale și comportamentelor aplicabile în toate domeniile economice, pornind de la funcțiile de bază și până la cele de conducere din întreprindere.

Instruirea în firma de exercițiu determină o probare practică și o probare a cunoștințelor deja dobândite, fiind astfel continuarea firească și necesară a instruirii de bază. În firma de exercițiu se realizează sinergia interdisciplinarității conținuturilor de la diverse discipline: economie, contabilitate, marketing, corespondență comercială, limbi străine, informatică, drept și legislație etc. În firmele de exercițiu elevii se comportă ca șefi sau agenți responsabili și își educă și formează spiritul de întreprinzător.

În firma de exercițiu sunt exersate tranzacțiile economice existente în firmele reale, fiecare firmă de exercițiu fiind structurată în conformitate cu situația din practică, în departamente: resurse umane, secretariat, marketing, desfacere, financiar - contabil, etc.

Firma de exercițiu, complexă ca metodă, motivată ca efecte, este o provocare atractivă atât pentru elevi cât și pentru profesori. Pentru profesori, actul educațional pentru liceele cu filiera tehnologică, profilul servicii, presupune fixarea unor direcții fundamentale cum ar fi: centrarea pe elev a procesului predării, mutarea accentului de pe predare pe învățare, învățarea direcționată spre cunoștințe, competențe și deprinderi certe pentru piața muncii.

Strategiile și abordările didactice trebuie să vizeze faptul că viața nu este împărțită pe discipline și să pună în practică principiul interdisciplinarității. Aceasta implică disponibilitatea cadrelor didactice, care predau discipline tehnologice, pentru comunicare și muncă în echipă cu scopul evidențierii acelor cunoștințe ce pot fi utilizate ca interdisciplinare.

Abordarea sistematică a învățării trebuie să dezvolte capacități noi la elevi, posibilitatea de a opera în mod original cu toate cunoștințele, integrându-le într-un sistem de comunicații. Pentru a realiza astfel de lecții se impune o deplină înțelegere „*A ieși din granițele propriei tale discipline implică o sinteză*” – J. Piaget, (*Dimensiunile interdisciplinare ale psihologiei*).

Învățământul preuniversitar profesional și tehnic are un rol cheie în procesul de dezvoltare economică și socială, prin modul în care răspunde provocărilor unei societăți bazate pe cunoaștere.

Aplicarea la clasă a acestei metode noi de învățare are impact asupra activității elevilor, cât și a agenților economici. Scopul principal al firmelor de exercițiu este orientarea către activitățile practice, întreprinse în unitățile de învățământ.

„Firma de exercițiu” – ca metodă didactică se caracterizează prin două aspecte definitorii:

- unul virtual prin faptul că, în cadrul firmelor de exercițiu nu există bani sau bunuri;
- unul real se respecta uzanțele comerciale, fluxul informațional, documentele și circuitul acestora precum într-o firmă propriu zisă.

Firma de exercițiu reprezintă o simulare a unei firme reale în cadrul școlilor cu profil servicii, este înființată de către elevi și coordonată de cadrele didactice.

Centrala ROCT vine în ajutorul elevilor și cadrelor didactice, punând la dispoziția lor informații cu privire la modul de înființare a unei firme de exercițiu, modul în care se pot desfășura tranzacții, date ale târgurilor naționale, informații despre proiectele în desfășurare sau care vor fi inițiate și toate documentele necesare activității.

Un prim demers în constituirea firmei de exercițiu este reprezentat de ideea de afaceri, care trebuie să fie atractivă, de impact și cu rezultate deosebite, pentru ca firma să se poată impune pe piață, respectiv să fie funcțională și profitabilă.

Referitor la *avantajele folosirii firmei de exercițiu*, este important să înțelegem că nu doar elevii care participă la aceste activități beneficiază de avantaje, ci și agenții comerciali care îi sprijină.

Firma de exercițiu, metoda practică de înregistrare a cunoștințelor de la diverse discipline determină dobândirea de abilități antreprenoriale, perfecționarea comportamentelor profesionale și totodată identificarea potențialului propriu al elevilor. Instruirea în firma de exercițiu oferă elevului competențe în ceea ce înseamnă comportamentul profesional, respectiv: “Să știe ce să facă și să știe cum să facă.”

“Firma de exercițiu” reprezintă un model al unei întreprinderi reale, fiind o metodă de abordare practică a integrării conținuturilor, metodă concepută pentru formarea aptitudinilor personale și comportamentelor aplicabile în toate domeniile economice, pornind de la funcțiile de bază și până la cele de conducere din întreprindere.

Firma de exercițiu permite elevilor să pună în aplicare noțiunile teoretice pe care le au învățat la clasă, dar și obișnuirea acestora cu asumarea responsabilității pentru acțiunile sau deciziile pe care le iau în legătură cu firma de exercițiu. Învăță să rezolve probleme ce apar pe parcursul activității, în firmă.

Deja devenită o tradiție, metoda de predare „Firma de exercițiu” constituie un exemplu de bune practici pentru învățământul profesional și tehnic.

Firma de exercițiu, complexă ca metodă, motivată ca efecte, e o provocare atractivă atât pentru elevi cât și pentru profesori.

Firmele de exercițiu coordonate de prof. IONESCU MARIA în anul școlar 2020-2021 sunt:

1. FE COCOȘUL DE HUREZ SRL

Produse de calitate din ceramică lucrate!

2. FE LEGO FRUCT SRL

Oaza sănătății tale

și elevii clasei a XII-a B

3. FE ANTARTIC DRINKS SA

oferim calitate într-un strop de puritate!

4. FE CARGOVIL SRL

Cargovil face diferența și alungă concurența!

și elevii clasei a XI-a A

Bibliografie:

1. Anghel Laurențiu, Dan Petrescu *Business to business marketing* Editura Uranus, București, 2002;
2. Bălan Carmen *Logistica factor integrator și sursă de competitivitate* Editura ASE București, 2004;
3. Butler David *Planificarea afacerii. Ghid de start* Editura All, București, 2006;
4. Dumitrașcu Vadim *Managementul resurselor umane* Editura Economică, București, 2001;
5. Ștefănescu Mihaela *Ghidul firmei de exercițiu, cea mai bună practică* Editura didactică și pedagogică, București, 2012;

ASIGURAREA ȘI IMPORTANȚA CALITĂȚII ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Prof. dr. Ionescu Mariana
Liceul Teoretic Bechet, jud. Dolj

Calitatea în educație înseamnă asigurarea pentru fiecare educabil a condițiilor pentru cea mai bună, completă și utilă dezvoltare. Calitatea este dependentă de valorile societății în care funcționează sistemul respectiv de educație. Valorile calității în educație ar putea fi: democrația, umanismul, echitatea, autonomia morală și intelectuală, calitatea relațiilor interpersonale, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, etc. Printre valorile care fundamentează definirea calității în educație se pot enumera: - școala comunică/transmite cultura/civilizația; - școala urmărește satisfacerea nevoilor și intereselor imediate ale educabililor; - școala răspunde nevoilor sociale/comunitare (Oprescu, 2008).

Pentru evaluarea calității educației trebuie identificați și aplicați, în fiecare domeniu, indicatori de performanță: - relevanți - se referă la rezultatele asupra cărora școala poate avea influență; - vizibili și măsurabili - cu instrumente cantitative și calitative; - informativi - iau în considerare contextual și situația în care funcționează unitatea școlară și pot fi utilizați în optimizarea activității din școală făcând posibile comparații “transversale” și “longitudinale”; - acceptabili - percepuți ca echitabili, accesibili, ușor de înțeles și de aplicat, ”incoruptibili” și controlabili; - benefici - creează și mențin motivația și satisfacerea grupurilor de interes; - eficienți - din punct de vedere al costurilor (Oprescu, 2008). Sunt necesare câteva competențe - instituționale, de grup și individuale - pentru a asigura calitatea în educație: - abilitatea de a identifica finalitățile majore ale dezvoltării unității școlare în cadrul sistemului școlar; - crearea unei motivații puternice pentru atingerea acestor finalități; - decizia în legătură cu identificarea rezultatelor sistemului și ale școlii care pot fi corelate cu aceste finalități; - decizia în legătură cu atragerea și folosirea resurselor sistemului și ale școlii; - identificarea procedurilor care vor asigura în mod efectiv atingerea scopurilor propuse.

Evaluarea calității în educație va fi centrată pe rezultatele învățării și se va aplica în mod diferențiat în funcție de calificările acordate. Asigurarea și controlul calității în școli se vor face la două niveluri: instituțional, printr-o autoevaluare internă a rezultatelor, realizată de comisia fiecărei unități de învățământ preuniversitar, și transinstituțional, printr-o evaluare externă realizată de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar-ARACIP (Oprescu, 2008).

Problema asigurării și menținerii calității serviciilor educaționale este una deosebit de importantă cu un impact imediat, dar și pe termen lung asupra beneficiarilor direcți ai acestora -elevii, cât și asupra beneficiarilor indirecți -comunitatea, societatea etc. Calitatea și asigurarea acesteia nu se întâmplă, nu este opțională, ci este o cerință imperativă a timpului pe care îl trăim din cel puțin patru motive: moral (elevii sunt cei cărora trebuie să li se asigure o educație care să fie „cea mai bună”, contextual (școlile sunt într-o interacțiune dinamică și continuă cu societatea și comunitatea cărora le aparțin. Contextul în care acestea își desfășoară activitatea este într-o continuă luptă pentru calitate, ceea ce impune pentru toate instituțiile o creștere a interesului pentru calitate), supraviețuirea (societatea de azi este una concurențială), responsabilitatea (școlile sunt supuse în mod constant aprecierii și evaluării celor pe care îi servește: elevi, părinți, comunitate, societate. Școala este un bun al comunității și va trebui să dea socoteală pentru ceea ce face, motiv care impune existența unor strategii interne de asigurare și menținere a calității -Oprescu, 2008). Școala românească trebuie să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoștințe către elevi, idee care încă mai stă ca temei de bază a tot ceea ce școala face sau trebuie să facă. Școala să fie locul unde elevii primesc informații, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din ce în ce mai mult pe formare, integrare, relaționare (Coroi, 2017).

Valorile instituționale și viziunea sunt importante deoarece ele dau direcție și sens instituției, asigură consecvența în acțiune, motivează și promovează angajații, pun bazele culturii școlii (Coroi, 2017). Iată destule motive pentru a acorda o mai mare atenție activității didactice în vederea obținerii unui învățământ de calitate. Nu rareori avem ca subiect de discuție în cancelarie, la cercurile pedagogice sau la ședințele cu părinții problema îndepărtării elevilor de „carte”(declinul învățării). Dar ce facem noi, cadrele didactice, pentru a îndrepta situația? Conform Cadrului Național de Calificări Profesionale, calitatea reprezintă nivelul de satisfacție pe care îl oferă eficacitatea ofertei educaționale din domeniul învățământului și formării profesionale, stabilit prin atingerea unor standarde cerute și a unor rezultate excelente care sunt solicitate și la care contribuie participării la procesul de învățare și ceilalți factori interesați (Coroi,2017).

Controlul calității include activitățile operaționale desfășurate pentru îndeplinirea cerințelor de calitate prin reglementarea performanțelor. Este un proces de menținere a standardelor, și nu de creare a acestora. Asigurarea calității include procesele planificate și sistematice necesare asigurării unui grad adecvat de încredere că oferta de învățământ profesional va satisface cerințele de calitate specificate. Activitățile de asigurare a calității nu controlează în mod direct calitatea. Acestea implică de obicei autoevaluarea organizației pe baza unor standarde prestabilite. Prin urmare, aceste activități stabilesc capacitatea organizației de a furniza calificări profesionale la un anumit standard (Coroi, 2017).

Pentru a fi capabili să ne adaptăm la o piață a muncii specifică unei societăți bazate pe cunoaștere, precum este cea europeană, este necesară implementarea unei politici a asigurării calității la nivelul EFP (Educație și Formare Profesională). Această implementare se va face treptat și va putea fi în timp generalizată la întreg sistemul de învățământ și formare profesională, inclusiv educația adulților (Coroi, 2017). Calitatea este legată de valorile și așteptările a trei grupuri principale de utilizatori: participanții la procesul de învățare, angajatorii și societatea în general. Accentul cade pe îmbunătățirea calității procesului de EFP, cu accent pe rezultatele învățării, orientare profesională, sprijin și evaluare. Se promovează învățarea pe parcursul întregii vieți, prin stimularea în rândul tinerilor a unei culturi de stimulare a angajamentelor de învățare pe parcursul întregii vieți. Astfel, participanții la procesul de învățare și experiența de învățare a acestora reprezintă centrul de interes al sectorului EFP. De maximă importanță sunt nevoile participanților angajați în procesul de învățare, precum și cerințele comunității și ale angajatorilor, exprimate într-un mediu mai bine planificat, bazat pe coordonare și cooperare.

Inițiativele europene privind asigurarea calității în EFP privesc îmbunătățirea capacității de ocupare a unui loc de muncă, o mai bună corespondență între cererea și oferta de formare și o îmbunătățire a accesului la EFP. Mai mult, în procesul de elaborare și implementare a cadrului de asigurare a calității din România trebuie să existe o reprezentare adecvată a factorilor interesați, în special a partenerilor sociali (Coroi, 2017). Asigurarea calității educației este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare de programe de studiu, prin care se formează încrederea beneficiarilor că organizația furnizoare de educație satisface standardele de calitate. Asigurarea calității exprimă capacitatea unei organizații furnizoare de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele anunțate. Ea este astfel promovată încât să conducă la îmbunătățirea continuă a calității educației (Teacher's, 2008). Un plan pentru îmbunătățirea calității la nivelul școlii are în vedere o serie de aspecte cheie privind asigurarea calității care trebuie elaborate, analizate și menținute constant. Managementul calității–asigură calitatea programelor de învățare și promovează îmbunătățirea continuă, cele două coordonate ale unei culturi a excelenței. Conducerea elaborează misiunea, viziunea, valorile, politicile și strategiile instituției și este responsabilă de monitorizarea permanentă a sistemelor și a proceselor (Teacher's, 2008).

Bibliografie

1. Irina Coroi -Percepția calității în educație, 2017, www.didactic.ro/materiale-didactice/prtceptia-calitatii-in-educatie, pag. 1-9

2. Opreșcu Narcis-Doru -Standarde de calitate în învățământul preuniversitar, 2008, www.oldsite.edu.ro/index.php/articles/11220, pag. 1-53.
3. Teacher's coner -Tema 2, Gradul II, Managementul calității în educație, 2008, www.psihopedagogie.blogspot.com, pag. 1-11

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE-CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. înv. primar Ioniță Gherghina Cristina
Școala Gimnazială „Petre Badea” Negrași, jud. Argeș

În contextul procesului instructiv-educativ al elevilor din ciclul primar, studiul limbii și literaturii române își propune dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă ale elevilor, precum și familiarizarea acestora cu texte literare și nonliterare, structurarea la elevi a unui ansamblu de atitudini și de motivații care vor încuraja și sprijini studiul acestei discipline. Acest proces este asigurat doar în măsura în care învățătorul cunoaște particularitățile de vârstă, acumulările realizate, bagajul de cunoștințe, având în vedere folosirea unor strategii de învățare adecvate.

Strategiile moderne utilizate în activitatea instructiv-educativă, trebuie să vizeze formarea de competențe, de a aplica o serie de conținuturi în diverse situații, de a asimila o cantitate mai mare de informație, de a trezi motivația, curiozitatea și interesul pentru învățatură, de a asigura o învățare activă și formativă. Din aceasta cauză, învățătorul trebuie să țină cont de particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor, pentru a solicita gândirea, imaginația, voința, experiența, capacitățile de comunicare a acestora, având în vedere corelarea strategiilor didactice cu formele de activitate.

Dacă utilizăm în mod frecvent metode interactive în cadrul lecțiilor de limba și literatura română, vom constata o îmbunătățire a rezultatelor școlare ale elevilor. Presupunem că eficientizarea activității de predare-învățare în ciclul primar poate fi realizată prin utilizarea metodelor moderne (metoda pălăriilor gânditoare, ciorchinele, metoda cadranelor). În condițiile în care învățătorul va urmări în mod sistematic să îmbogățească, să nuanțeze și să activeze vocabularul elevului prin strategii didactice eficiente și moderne, acesta va cunoaște progrese ce se vor reflecta în exprimarea orală și scrisă a școlarului mic. Prin intermediul metodelor moderne folosite, elevii claselor primare își vor îmbunătăți în mod real rezultatele școlare.

Obiectivele cercetării:

- utilizarea unor tehnici și metode de determinare obiectivă a nivelului de pregătire a elevilor;
- determinarea nivelului general de pregătire la disciplina Limba și literatura română, a elevilor implicați în cercetare;

- înregistrarea, monitorizarea și compararea rezultatelor obținute de elevii claselor experimentale și de control la testul inițial, formativ și cel final;
- implementarea unor metode și tehnici interactive în scopul eficientizării procesului de învățare la clasele primare;
- sintetizarea rezultatelor cercetării, elaborarea concluziilor.

Prezenta cercetare s-a realizat la Școala Gimnazială ”Petre Badea”, Negrași județul Argeș, pe parcursul anului școlar 2019-2020.

În vederea îndeplinirii obiectivelor și a verificării ipotezei specifice formulate, am implicat în cercetare clasa a III-a, având un efectiv de 12 elevi (3 fete și 9 băieți), cu vârste cuprinse între 9 și 10 ani, care au constituit eșantionul experimental.

În semestru I, după aplicarea testării inițiale, care a avut un caracter constatativ, am urmărit transmiterea cunoștințelor, deprinderilor, priceperilor prin utilizarea metodelor interactive.

Testele de evaluare sumativă de la sfârșitul fiecărui semestru au fost prelucrate statistic cu rezultatele înregistrate în urma evaluării inițiale, constatându-se un progres în rezultatele obținute de elevi și o eficientizare a învățării datorită utilizării metodelor moderne.

În consens cu remarcă lui D. Ausubel: „Dacă aş vrea să reduc toată psihologia la un singur principiu, eu spun: ceea ce contează cel mai mult în învățare sunt cunoștințele pe care le posedă elevul la plecare. Asigurați-vă de ceea ce știe și instruiți-l în consecință”.

Cercetarea cuprinde trei etape:

- etapa inițială (care are un caracter constatativ);
- etapa intervenției ameliorative (cu valoare formativă în stimularea proceselor psihice și a personalității elevilor);
- etapa evaluării (ce are un caracter comparativ cu privire la rezultatele obținute în urma demersului experimental formativ).

Etapa inițială: În perioada 1-3 octombrie am aplicat testul inițial având ca obiective:

O.o.1 – să scrie după dictare un text dat respectând cel puțin alineatele și majuscula la început de propoziție;

O.o.2 – să completeze corect cel puțin 4 din cele 9 casete cu semnele de punctuație corespunzătoare de la I₂;

O.o.3 – să scrie cel puțin 4 sinonime pentru cele 10 cuvinte date;

O.o.4 – să găsească cel puțin 2 antonime pentru cele 6 cuvinte date la I₄;

O.o.5 – să completeze corect cel puțin 8 spații din cele 16 cu litera corespunzătoare;

O.o.6 – să despartă corect în silabe cel puțin 1 cuvânt din cele 4 date;

O.o.7 – să identifice cel puțin 3 forme corecte din cele 8 date ale unor cuvinte ce conțin

diftongi;

O.o.8 – să completeze cel puțin 1 propoziție din cele 4 date cu ortograma corespunzătoare.

În urma aplicării acestui test, rezultatele au fost următoarele: 58% dintre elevi au obținut calificativul foarte bine, 23% au obținut calificativul bine, 10% au obținut calificativul suficient și 9% au obținut calificativul insuficient.

Analizând rezultatele înregistrate în grafice am constatat că 58% dintre elevi scriu corect după dictare un text dat, respectând semnele de punctuație, așezarea în pagină, folosesc majuscula la începutul propoziției, găsesc antonimele și sinonimele pentru cuvintele date, completează casetele cu semnele de punctuație corespunzătoare, despart corect în silabe cuvintele date, identifică formele corecte ale unor cuvinte ce conțin diftongi, completează propozițiile cu majuscula corespunzătoare.

Doi elevi întâmpină greutăți în scrierea corectă a unui text dat după dictare, nu reușesc să găsească antonimele și sinonimele corespunzătoare, cuvintelor date, iar un elev (cu rezultate foarte slabe) nu folosește scrierea corectă a semnelor de punctuație și ortografie.

Primul pas în reorganizarea instruirii l-a constituit analiza produselor activității elevilor, observarea psihopedagogică și folosirea unor metode moderne (ciorchinele, pălăriile gânditoare, cvintetul, metoda cubului, metoda cadranelor, turul galeriei etc.).

Tehnica „Cvintetului” - „Cvintetul „ este o poezie de cinci versuri cu ajutorul căreia se sintetizează și condensează informațiile incluzându-se și reflecții ale elevilor care pot lucra individual, în perechi sau în grup. Alcătuirea unui cvintet favorizează reflecția personală și colectivă rapidă, esențializarea cunoștințelor, înțelegerea lor profundă, manifestarea creativității, etc. El are următoarea structură algoritmică:

1. Primul vers este un singur cuvânt-cheie, de obicei un substantiv care va fi explicat în versurile următoare.

2. Al doilea vers este format din două cuvinte, de obicei adjective, care descriu subiectul.

3. Al treilea vers este format din trei cuvinte, de obicei verbe la gerunziu, care exprimă acțiuni.

4. Al patrulea vers este format din patru cuvinte care exprimă sentimentele autorului față de subiectul abordat.

5. Al cincilea vers este format dintr-un cuvânt, care exprimă esența subiectului.

Metoda „Cubului” -Este o tehnică prin care se evidențiază activitățile și operațiile de gândire implicate în învățarea unui conținut, care poate fi utilizat atât în etapa de evocare cât și în cea de reflecție. Poate fi aplicată individual, în perechi sau grupuri mici prin abordarea și tratarea complexă a unei situații. Ea constă în următoarele:

- elevii citesc un text sau realizează o investigație pe o temă dată

- li se solicită elevilor care au la dispoziție un cub de hârtie sau carton să noteze pe fiecare față a cubului câteva cuvinte sau idei conform instrucțiunilor. Astfel pe cele șase fețe ale cubului există instrucțiuni de tipul: 1. DESCRIE! 2. COMPARĂ! 3. ASOCIAZĂ! 4. ANALIZEAZĂ! 5. APLICĂ! 6. ARGUMENTEAZĂ PRO SAU CONTRA!

Procesele de gândire implicate sunt asemănătoare celor prezentate în taxonomia lui B. Bloom. Prin astfel de activități se realizează implicarea elevilor în înțelegerea unui conținut informațional. Important este ca elevii să realizeze sarcinile și să înțeleagă sensul acestora pentru activitatea de învățare.

Aplicații: Clasa a-III-a -Textul suport:”Moș Ion Roată și Vodă Cuza”

1. DESCRIE - întâlnirea de la Adjud;

2. COMPARĂ - modul în care este apreciată intervenția țaranului de către boierul megieș, respectiv Alexandru Ioan Cuza;

3. ANALIZEAZĂ - modalitățile de caracterizare a personajului Moș Ion Roată-fă un ciorchine!

4. APLICĂ - transformă dialogul Moș Ion Roată – Cuza Vodă în povestire;

5. EXPLICĂ - semnele de punctuație și ortografie din text;

6. ARGUMENTEAZĂ - Moș Ion Roată este un bun patriot.

Metoda cadranelor - Este o modalitate de rezumare și sintetizare a unui conținut informațional prin participarea și implicarea elevilor în înțelegerea lui adecvată. Această metodă poate fi folosită în etapa de reflecție.

Metoda cadranelor presupune trasarea a două axe perpendiculare, operațiune în urma căreia rezultă patru cadrane. Prin această tehnică se urmărește implicarea elevilor în realizarea unei înțelegeri cât mai adecvate a unui conținut informațional și pentru exprimarea unor puncte de vedere, personajele referitoare la temă, subiectul pus în discuție.

Aplicație: Clasa a-III-a -Textul suport: ”Iarna” de Barbu Ștefănescu Delavrancea

Pornind de la textul suport am cerut elevilor să completeze cadranele astfel:

- cadranul I-expresii artistice prezente in text și explicarea lor

- cadranul II-argumentarea faptului că textul suport e o descriere

- cadranul III-crearea unui diamant pornind de la cuvântul zăpadă

- cadranul IV-desen adecvat peisajului

Imaginea școlii secolului XXI este încă neclară; însă liniile de forță pe care un observator atent le poate surprinde se pot caracteriza în două tendințe:

- centrarea pe „copil”, pe nevoile celui care este beneficiarul și, în același timp, partenerul

nostru în propria formare;

- folosirea unor metode și stiluri moderne care să acopere cât mai bine întreaga sferă de interes a persoanei educate, persoană care va reprezenta resursa și creatorul de resurse pentru anii viitori.

În concluzie ideea necesității realizării în școală a unei învățări active care să-l situeze pe copil în centrul relației pedagogice constituie, în învățământul actual, un principiu fundamental. Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, așadar pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

În lecțiile premergătoare testului final am acordat o atenție deosebită eliminării lacunelor existente în pregătirea elevilor la limba și literatura română pt respectarea ortografiei și punctuației într-un text propriu, așezarea corectă în pagină a textelor scrise, respectarea scrierii cu alineat și spațiul liber între cuvinte, a cuvintelor care conțin grupurile de sunete: *ea, ia, oa, ie, ua, uă.*, scrierea cu “mp” și “mb”., scrierea cu literele *â* și *î* (fără cuvintele derivate cu prefixe de la cuvinte care încep cu *î*).

De exemplu, pentru clasa a III-a, la o lecție de consolidare a cunoștințelor referitoare la vocabular am propus elevilor mai multe sarcini de lucru, prin intermediul unei fișe, pe care se notează cele cinci sub-teme. Am împărțit colectivul clasei în grupe de patru elevi (poate fi diferit în funcție de numărul de elevi). Fiecare copil va primi un număr de la unu la cinci și va avea ca sarcină să studieze cerința corespunzătoare numărului său de pe fișa-expert, independent. Se va constitui apoi grupul de experți, se vor reuni, vor dezbate și vor rezolva sarcina propusă. Următorul pas este reîntoarcerea la echipă, unde vor transmite colegilor din grupa inițială modul de rezolvare, apoi vor completa fișa. Testul de evaluare finală și-a propus să îndeplinească obiective asemănătoare testului inițial, însă cuprinzând sarcini de mai mare dificultate.

Din prelucrarea rezultatelor obținute la testul final am constatat faptul ca 64% dintre elevi au obținut calificativul foarte bine, 25% au obținut calificativul bine și 11% calificativul suficient. De remarcat este faptul ca la testul final nu s a obținut calificativul insuficient.

Progresul elevilor este evidențiat de creșterea gradului de realizare a obiectivelor instruirii, creștere materializată în mărirea valorii notelor pentru nivelul de cunoștințe și deprinderi atins.

Bibliografie:

1. Barbu, M., *Metodica predării limbii și literaturii române*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2006;
2. Bocoș, M., *Teoria și metodologia instruirii*, Editura Casa Cărții, Cluj-Napoca, 2007;

3. Claparede, E., (1975), *Psihologia copilului și pedagogia experimentală. Dezvoltarea mintală. Metodele.*, EDP București, 2007;
4. Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Polirom, București, 2006;
5. Cerghit, I., *Metodologia instruirii, în Curs de pedagogie*, Universitatea București, 1988;
6. Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București, 2002.

ȘCOALA ONLINE-ELEMENTE PENTRU INOVAREA EDUCAȚIEI

Prof Iosub Claudia Luise

Liceul Economic Alexandru Ioan Cuza, Piatra Neamț, jud. Neamț

“Principalul obiectiv al educației este acela de a forma oameni capabili să realizeze acțiuni noi, și nu numai să repete ceea ce au făcut generațiile anterioare-oameni care să fie creativi, inventivi și cu dorința de a investiga.”

Jean Piaget

Într-o societate a cărei evoluție, în special tehnologică, cunoaște o accelerare puternică, utilizarea calculatorului în procesul de învățământ devine din ce în ce mai mult o necesitate. Nu trebuie să ignorăm faptul că lucrăm cu generații de elevi care dețin abilități digitale construite implicit, prin practici zilnice, generalizate, aproape obișnuite. „Alfabetizarea” digitală începe de la cele mai fragede vârste, difuz, chiar din familie, și se învață... precum mersul sau vorbirea.

Începând cu 11 martie 2020, ca urmare a deciziei Ministerului Educației și Cercetării de a suspenda cursurile față-în-față, sistemul de învățământ se reorientează către practici noi de comunicare și de cooperare prin care să asigure continuitatea învățării și funcționarea organizațională. Măsurile instituite prin starea de urgență ne relevă maniere diferite, câteodată inedite, de a fi și a acționa. Adulți și copii deopotrivă sunt în situația de a descoperi noi moduri de conectare socială și de continuare a activităților profesionale, sociale, culturale, ludice și de petrecere a timpului liber; în acest sens, utilizarea noilor tehnologii a luat o amploare de neimaginat în urmă cu câteva luni. Toate aceste elemente au, cu siguranță, o zonă de evoluție și dezvoltare socială importantă, dar faptul că totul s-a întâmplat brusc „peste noapte” a pus societatea în fața unei provocări de o magnitudine pe care nu am mai întâlnit-o până în prezent. Ca urmare, instituții guvernamentale, școli, ONG-uri și companii private, profesioniști ai educației și din zona tech s-au trezit la o masă rotundă a dezbaterilor (de cele mai multe ori online, la distanță) pentru a găsi soluții, punând la dispoziție expertiză, idei, resurse, portaluri, instrumente și platforme de elearning. Deși trebuie spus că nu întotdeauna viteza și cantitatea sunt și garanți ai unui proces de calitate, totuși putem vorbi aici în primul rând ca despre un context prielnic pentru reflecție și adaptare permanentă.

Trebuie să recunoaștem din capul locului că:

- sistemul de învățământ este doar parțial pregătit, o parte din cadrele didactice nu posedă în acest moment suficiente informații și competențe specifice instruirii asistate de calculator;
- curriculumul permite într-o măsură variabilă/ secvențială/ revizuită transpunerea în activități la distanță;
- companiile edtech nu au fost stimulate pentru a construi soluții interoperabile, multate pe nevoile de sistem ale educației.

În aceste circumstanțe au apărut, inevitabil, o serie de impedimente de natură logistică, pedagogică, tehnică și de conținut în domeniul multor discipline școlare. Toate acestea pot să fie văzute fie ca bariere fie drept provocări cărora profesorii, elevii, părinții și decidenții educației încearcă să le facă față în ritmul rapid în care apar, manifestând, în proporții variabile, disponibilitate, interes, măiestrie pedagogică, inventivitate. În același timp, trebuie menționat că nu au existat (și, parțial, nu au fost posibile) măsuri care să poată fi aplicate la nivelul întregii populații școlare, soluțiile adoptate la nivelul unităților de învățământ și al claselor variind foarte mult de la experiențe antrenante și memorabile de învățare prin sesiuni de învățare online și până la situații în care perioada de suspendare a cursurilor față în față a însemnat pentru unii elevi un hiatus total față de școală și, implicit, față de învățarea formală.

Aceste situații au avut la bază atât cauze subiective cât și cauze obiective ca: lipsa de echipamente, de nivelul scăzut al competențelor digitale, de tipul de încadrare, suplinirea pe post etc. Tot acest tablou de elemente care interacționează la un nivel mai simplu sau mai profund a reprezentat contextul în care studiul de față a fost inițiat.

În absența unei infrastructuri tehnologice decente la nivelul cadrelor didactice, dar mai ales la nivelul elevilor, fără abilitare consistentă în zona competențelor digitale a profesorilor, fără acces la platforme online dedicate, de tipul Virtual Learning Environment sau Virtual Classroom, cu resurse didactice digitale și multimedia precare, fără un orizont de timp care să fie destinat activității online, cadrele didactice au fost nevoite să susțină activități didactice într-un regim cu totul special. Experiențele, pozitive sau negative, dobândite în acest răstimp reprezintă resurse valoroase nu doar pentru cei direct implicați în activitate, ci mai cu seamă pentru specialiștii din științele educației, pentru că decantarea acestor experiențe poate fi valorificată epistemologic prin sugestiile de optimizare a politicilor educaționale, a conținuturilor curriculare, a formării inițiale și continue a cadrelor didactice.

Platformele educaționale online, platformele de streaming, în general, facilitează comunicarea în timp real între profesor și cursanții săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de parte din cauza imposibilității

obținerii unui feedback comunicațional real (ceea ce face comunicarea autentică), iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual. Faptul că poți fi înregistrat, faptul că poți fi auzit de orice persoană (nu doar de elevii tăi), neavând un control real al publicului-țintă, îi determină pe profesori să construiască un discurs corect, consistent, fluid.

Pentru educatori, proiectarea și desfășurarea de activități de învățare la distanță cu suport digital este un demers în care stăpânirea componentei tehnice contează cel mai mult. Aspectele pedagogice sunt, de asemenea, importante pentru realizarea unor situații educative eficiente. Elevii cu rezultate școlare bune și foarte bune au o obișnuință de a învăța care se păstrează și în acest caz. Ei sunt în mai mare măsură pregătiți să lucreze și să se dezvolte în spațiul online decât elevii cu rezultate medii și slabe la învățătură. Aici este un aspect interesant care confirmă situarea lipsei obișnuinței elevilor de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii pe poziția secundă între dificultățile semnalate de cadrele didactice pentru că, deși elevii cu rezultate mai puțin bune la învățătură au și ei acces la tehnologie, aceștia sunt mai puțin pregătiți să o folosească în scopul învățării. Este pe undeva replicarea în zona tehnologică a diferenței pe care Basil Bernstein o făcea între codul lingvistic restrâns și codul lingvistic elaborat. Dacă pentru elevii cu rezultate bune și foarte bune aderența la modul de învățare cu ajutorul tehnologiei este una de lungă durată (și astfel dispun de un cod tehnologic elaborat) pentru elevii cu rezultate școlare medii și slabe acest lucru este mai dificil (ei dispunând de un anumit tip de cod tehnologic restrâns, bazat în special pe utilizarea tehnologiei pentru scopuri de socializare și entertainment).

Este evident că pentru acești elevi trebuie intervenit rapid, prin programe remediale și soluții directe care să găsească un efect de compensare a decalajului în pregătire. Este aparent surprinzător că deși așa cum am aprecia în mod firesc bullyingul înregistrează o scădere în observațiile efectuate de către trei sferturi dintre cadrele didactice, totuși mai mult de 1/5 dintre acestea consideră că închiderea școlilor nu a diminuat fenomenul bullying-ului. Ținând cont de faptul că interacțiunea față în față nu a mai fost posibilă în această perioadă, este clar că menținerea unui nivel constant de violență psihologică înseamnă că a crescut acest nivel în zona cyberbullyingului și astfel a „compensat” interacțiunea față în față.

În perioada actuală, accentul s-a mutat în direcția componentei tehnologice, iar multe din exemplele și resursele „de-a gata” care au circulat au deturnat atenția de la planificarea parcursului școlar și de la rezultatele așteptate ale învățării, rezultând adesea în sarcini de lucru disproporționate ca timp alocat și discordante prin raportare la programa școlară. Profesorii trebuie să aibă mai multă încredere în propriile competențe pedagogice și în valoarea acestora pentru proiectarea activităților de învățare la distanță – de exemplu, revizuirea planificării în funcție de nivelul propriei clase și posibilitățile elevilor; centrarea pe esențial, pe aspectele semnificative din curriculumul prescriș;

realizarea unei distincții între ceea ce se poate face online și ceea ce rămâne de făcut în sala de clasă. Un alt exemplu: pentru fiecare situație educativă, estimarea și precizarea duratei, evidențierea competențelor specifice vizate/ asocierea unor obiective educaționale precise, oferirea de suport (indicații complete pentru realizarea sarcinilor de lucru, clarificarea și precizarea manierei de comunicare de către elevi a rezultatului sau produsului activității) și feedback pentru temele trimise.

Câteva măsuri transversale pot fi (re)aduse în agenda publică și calibrate prin prisma experienței acestei perioade:

Centrarea pe calitate Centrarea pe mecanisme de suport, recomandări care să promoveze și să susțină calitatea procesului didactic, progresul autentic, interacțiunea și implicarea elevilor – și nu utilizarea unor platforme și instrumente digitale. Mai mult decât orice, trebuie eliminat în aceste zile riscul centrării pe tehnologie și al utilizării improprie, cronofage, disproporționate în raport cu rezultatele așteptate ale învățării. Ar trebui evitate recomandările de utilizare a instrumentelor tehnologice fără indicarea clară a cadrelor în care acel instrument tehnologic este eficient din punct de vedere didactic. Trebuie reamintite reперele pedagogice ale funcționării procesului de educație. Sunt de preferat reorientări către rolul programelor școlare în a (re)organiza un parcurs de învățare, în a decela ce e necesar, ce e util și ce poate fi eludat din multitudinea de materiale auxiliare și de sugestii de utilizare a diverse resurse,

Implicarea experților O mai mare implicare a experților pe discipline (inspectori de specialitate, metodiști, ambadori eTwinning/ școli eTwinning, ambadori Scientix etc.) în formularea și promovarea răspunsurilor valide la probleme curente ale cadrelor didactice. Utilizarea grupurilor de cadre didactice de pe rețele sociale, cu largă participare, sau constituirea unor noi grupuri, în funcție de specializări și pe niveluri de învățământ, prin care experții ar putea să ofere sprijin direct, avizat, personalizat/ adaptat situațiilor particulare cu care se confruntă practicienii din sistemul de educație.

Grupuri de suport focalizate Constituirea unor comisii și mecanisme (funcționale) prin care să se poată soluționa rapid situații și nevoi identificate în sistemul de educație. Apelul la experți din mediul academic și din cercetare pentru sprijin avizat – specialiști în pedagogie, în elearning și în diverse domenii de cunoaștere, care să analizeze, să propună sau să valideze propunerile de la cadrele didactice și din mediul privat.

Extinderea ariei de acoperire educațională a instrumentelor și materialelor suport Analiza rapidă, centralizarea și punerea la dispoziția cadrelor didactice a soluțiilor de elearning existente, a resurselor educaționale deschise, instrumentelor și aplicațiilor online care pot fi utilizate pentru a crea situații de învățare eficiente asistate de noi tehnologii, acoperind adecvat niveluri de studiu, domenii de cunoaștere, situații diverse și nevoi particulare. În același timp, e necesară o creștere a

relevanței pentru învățare a resurselor și instrumentelor propuse. Ministerul Educației și Cercetării ar putea face apel la competențele, bazele de cunoștințe și resursele acumulate prin proiecte de educație cu ajutorul noilor tehnologii. Foarte important, trebuie creat un mecanism simplu de „validare socială”, astfel încât cadrele didactice să poată valida propunerile MEC de instrumente și platforme, pe baza experienței de utilizare în activități didactice.

O bază de date cu RED Constituirea unui mecanism de colectare și de validare a resurselor educaționale deschise elaborate de cadre didactice, specialiști din mediul academic sau privat, resurse care să fie puse gratuit la dispoziția cadrelor didactice, elevilor, părinților. Implementarea unui instrument care să permită validarea socială a fiecărei resurse (profesionistă/ judecată expert sau pe baza experienței în utilizare) și accesarea prioritara a acelor resurse de calitate, relevante, centrate pe dezvoltarea de competențe.

Un reper clar, pe termen lung Elaborarea unui set de politici educaționale dezbătute public și asumate pentru implementarea pe termen mediu și lung a măsurilor de informatizare reală a educației, care să ofere servicii de calitate tuturor categoriilor de elevi, incluzând omogen toate componentele sistemului de educație: formarea inițială și continuă, evaluarea instituțiilor și a cadrelor didactice, curriculum, proces de educație, managementul rețelei de instituții școlare, acces la Internet, conținut educațional în format digital, interoperabilitate (relațiile cu ONG-uri și companii edtech).

Bibliografie:

1. Mihaela Ilie, Radu Jugureanu, Otilia Ștefania Păcurari, Olimpius Istrate, Emil Dragomirescu, Dana Vlădoiu, *Manual de instruire a profesorilor pentru utilizarea platformelor de elearning*, Editura Litera International, București, 2008;
2. Drăgănescu, M., acad., *Societatea informațională și a cunoașterii. Vectorii societății cunoașterii*, Studiu tematic, Academia Romana, www.academiaromana.ro, 2001;
3. Albeanu Grigore, Gherasim Zenovic, Andronie, Maria, *Tehnologii de comunicație, multimedia și e-learning în educație*, Note de curs, Biblioteca virtuală a Universității Spiru Haret, 2014.

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE PRIN UTILIZAREA ÎN LECȚII A RESURSELOR CU SUPORT DIGITAL

Ispas Lavinia

Liceul cu Program Sportiv, Alba Iulia, jud. Alba

Ispas Doru

Colegiul Național “HCC”, Alba Iulia, jud. Alba

Lumea exterioară își modifică parametrii într-o viteză amețitoare, datorită dezvoltării informaționale și tehnologice, iar sistemul de educație trebuie să țină pasul cu această evoluție și transformare. În același timp, el trebuie să păstreze și să dea posibilitatea elevilor să învețe prin cunoașterea directă, prin observarea lumii exterioare, să elaboreze context de acțiune și interrelaționare normale (prin exersarea manevrabilității, prin operarea directă cu obiectelor, prin stimularea unor deprinderi psihomotorii etc.). Într-o lume din ce în ce mai tehnologizată, educația pentru și prin cunoașterea vieții reale poate să capete noi sensuri!

Între tehnologiile actuale și educație există așadar o conexiune, de inter-determinare reciprocă: evoluția din domeniul tehnologic este o consecință a avansării din științele educației, dar și educația beneficiază într-un mod specific de valențele și avantajele noilor tehnologii. Din această perspectivă, educația și-a subordonat orice avans tehnic, această direcție fiind una dintre căile de a accede spre succes în planul formării. Noile mijloace de informare și comunicare nu puteau să fie ignorate în sistemul școlar actual, pentru că între ele există o interdependență: educația se bazează pe comunicare, iar comunicarea înseamnă și angajament formativ.

Noile tehnologii de informare și comunicare oferă o altă abordare a procesului instructiv-educativ: aceea a învățării „creată” de către lumea virtuală. Această nouă modalitate de a învăța e la fel de importantă ca și cea clasică. Ele nu trebuie să se excludă, ci să interfereze una cu alta, învățarea clasică fiind „dublată și sprijinită” de variante virtuale. De exemplu, tablourile dintr-o expoziție pot fi admirate la fața locului, dar pot fi și explorate din multiple perspective, on-line, prin intermediul internetului. Ambele modalități produc reprezentări diverse sau de experiențe cu conotație formativă care se completează dar se și stimulează reciproc.

Astfel, interdependența dintre tehnologiile actuale și educație devine tot mai evidentă, necesară și dinamică. Pe de o parte, se observă un avans din ce în ce mai mare al tehnologiei, al aplicațiilor instrumentate virtual, ceea ce obligă la formarea de noi abilități, conduite, atitudini, din

partea celor care le utilizează. Pe de altă parte, asistăm și la un proces de “absorbție” și o folosire tot mai frecventă în procesul educațional a suporturilor, a resurselor și instrumentelor digitale, care evoluează într-un ritm alert. Astfel încât, relația dintre cele două domenii devine plurivalentă, complexă și inevitabilă. De multe ori se întâmplă ca unele inovații tehnice, folosite în diverse domenii să pătrundă și în mediul educațional, într-un mod „natural”, (calculatorul, tableta, telefonul), altele acestea sunt create și destinate de la început pentru a fi utilizate în școală și în procesul de învățare (tabla interactivă, platformele educative virtuale, aplicații și jocuri colaborative etc.).

Instrumentele digitale de învățare implică profesorii și părinții la un nivel mai profund, îi ajută pe profesori să creeze și să administreze grupuri de lucru / comunicare. Astfel, câștigă foarte mult timp și reușesc să răspundă nevoilor fiecărui elev în parte, făcând educația mai productivă prin comunicare continuă și dinamică, Ceea ce nu se poate realiza în totalitate folosind numai metodele tradiționale.

De asemenea, instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, fac lecțiile plăcute și antrenante, sporesc rapid schimbul și asimilarea de informații, și au numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului.

Renunțarea la rigiditatea tradițională se transpune într-o clasă mai vie, asemănătoare cu viața dincolo de școală, fapt ce îi face pe elevi să se simtă mai în largul lor, crescându-le implicit motivația de a participa la activitățile desfășurate. Toate aceste “stimulente digitale”, aplicate la clasă, în condiții prielnice și adaptate la nivelul elevilor, pot crea energia necesară pentru ca aceștia să se implice și să facă față provocărilor procesului de învățare.

Valențele educative ale noilor resurse tehnologice sunt multiple: pe de o parte, acestea facilitează și vin în sprijinul educației, dacă sunt atent și eficient integrate în lecții; pe de altă parte, ele predispun și obligă la reformarea sistemului de învățământ, în plan curricular și al strategiilor de predare-învățare-evaluare, precum și la formarea de noi competențe, prin pregătirea continuă a cadrelor didactice. Așadar, integrarea și utilizarea în educație a noilor resurse și instrumente digitale conduce la o redimensionare a metodologiilor didactice tradiționale, prin re-contextualizări, modernizări, inovații și la nivel strategic. Aceste suporturi materiale digitale care reprezintă noi mijloace de învățare, „forțează” într-un anumit grad metodologia didactică să se recalibreze și să devină mai activizantă și dinamică. Acest lucru nu înseamnă nici pe departe că trebuie să minimalizăm sau, dimpotrivă să amplificăm una sau alta dintre variante, ci de a le spori valențele formative ambelor, în beneficiul elevilor, prin utilizări corelate, și atent îmbinate. Ceea ce e nou și inedit nu trebuie sub nicio formă să excludă ceea ce e clasic și vechi, ci să-l redimensioneze și să-i redea o nouă abordare. Așa încât, secvențe de predare în care s-a folosit expunerea sau conversația

se pot întrepătrunde într-un mod eficient cu activarea unor tehnologii creative, a unor instrumente, resurse și aplicații cu suport digital care presupun instruirea cu ajutorul calculatorului.

Variante practice ale utilizării resurselor digitale în lecții

1. **Disciplina:** Matematică (clasa a III-a)

Unitatea de învățare: Numerele naturale cuprinse între 0-10000

Subiectul: Numeratia 0 - 10000

Tipul lecției: consolidare de cunoștințe

În etapa de consolidare a cunoștințelor am utilizat jocul didactic matematic „**Învârte roata!**” (videoproiector/calculator), joc interactiv realizat cu ajutorul **platformei Wardwall**

<https://wordwall.net/ro/resource/6851233>

2. **Disciplina:** Științe ale naturii (clasa a III-a)

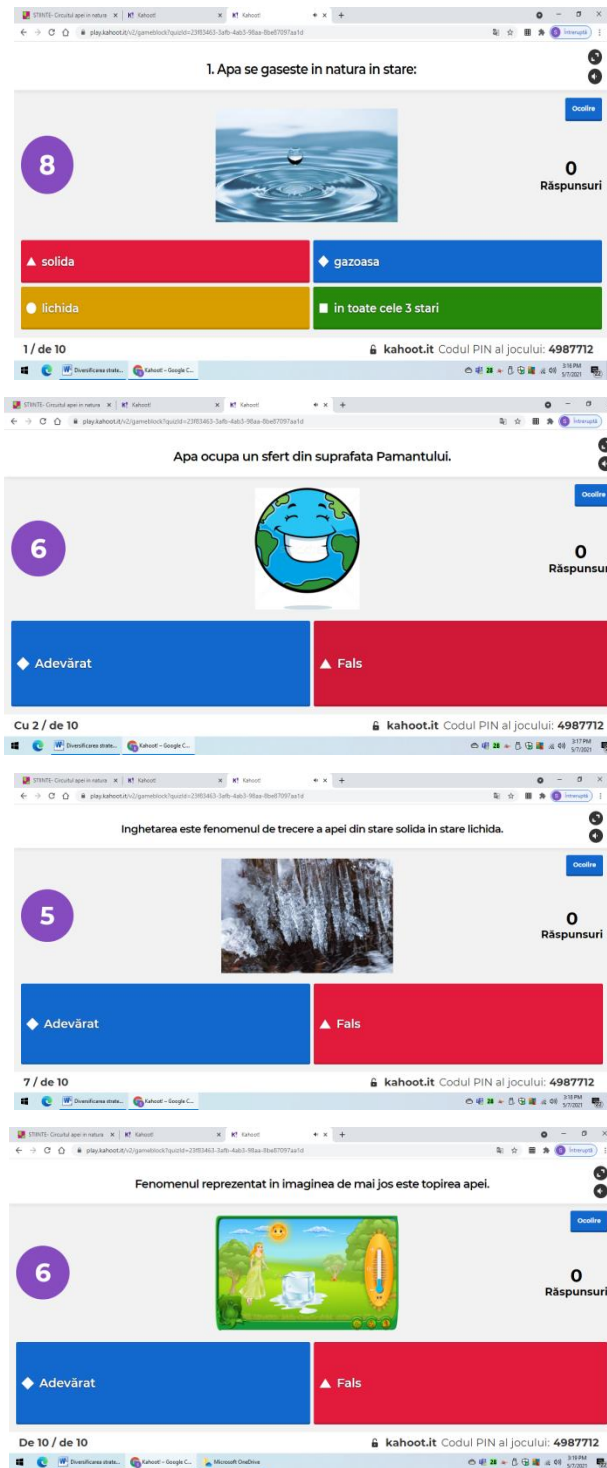
Titlul lecției: Circuitul apei în natură

Tipul lecției: transmitere și însușire de noi cunoștințe

În această lecție am folosit mai multe resurse și instrumente cu suport digital.

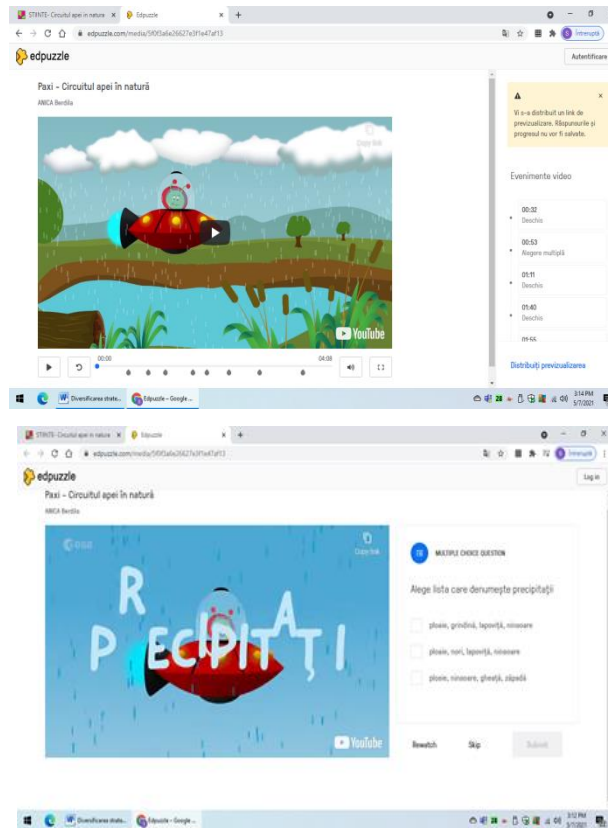
Astfel, în etapa de Reactualizare a cunoștințelor despre “Apa, aer, sol”, am utilizat un joc interactiv creat pe **platforma Kahoot**. Acesta a antrenat pe copii și ne-a oferit feed-back imediat, atât mie, cât și elevilor.

<https://create.kahoot.it/details/apa-aerul-si-solul/23f83463-3afb-4ab3-98aa-8be87097aa1d>

In etapa de *Obținere a performanței* am utilizat un **video interactiv (aplicația Edpuzzle)**. Acesta este, de fapt, un filmuleț editat pentru a verifica înțelegerea conținuturilor <https://edpuzzle.com/media/5f0f3a6e26627e3f1e47af13>.

Adică, în anumite secvențe ale clipului am inserat întrebări, creând astfel un quizz/chestionar pentru a evalua anumite cunoștințe și a spori interacțiunea elevilor cu conținutul de învățare.

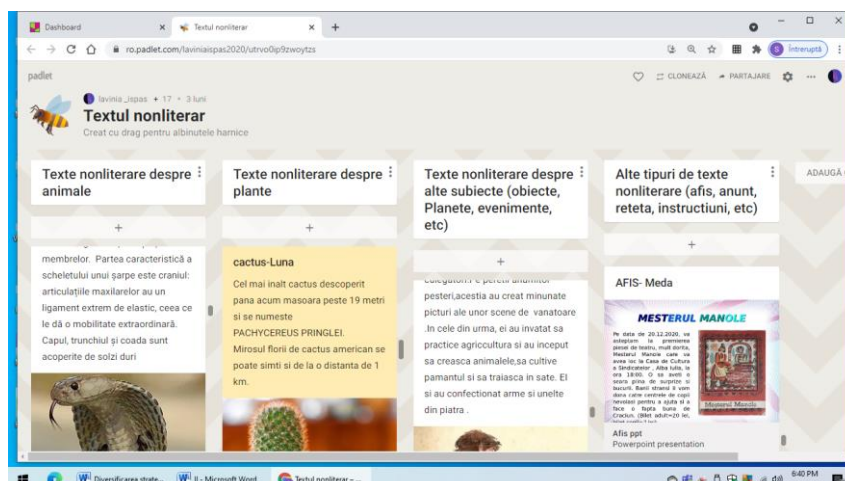

3. **Disciplina:** limba și literatura română (clasa a III-a)

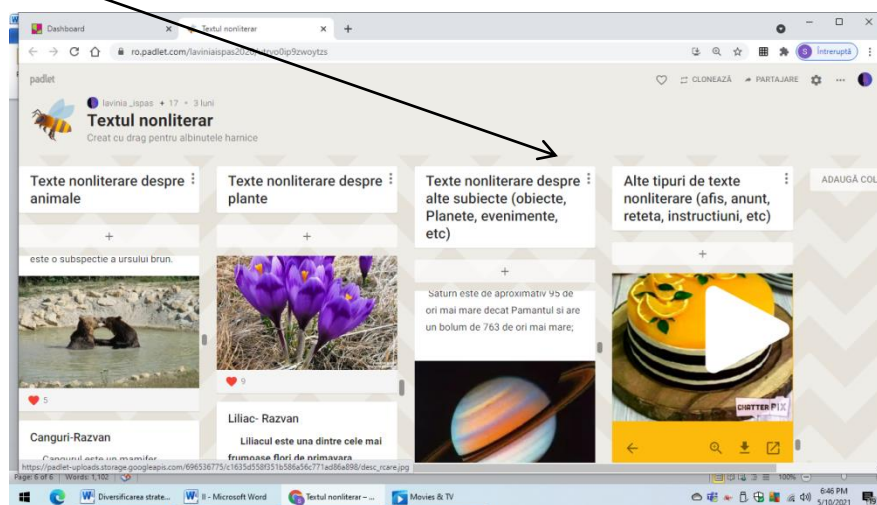
Titlul lecției: Textul nonlitar

Tipul lecției: evaluare

Am conceput această lecție de evaluare a cunoștințelor despre textul nonlitar, cerându-le elevilor să creeze /să caute în enciclopedii texte nonliterare pe diverse teme: plante, animale, evenimente, etc. Acestea au trebuit postate pe un avizier digital al clasei, creat de mine cu ajutorul aplicației **Padlet.com**. Textele au trebuit să fie însoțite de ilustrații sugestive.

Unii elevi au creat texte nonliterare, pe care le-au afișat pe avizier, folosind aplicația **ChatterPix Kid**. Adică s-au înregistrat citind textul, punând “voce” unei imagini semnificative.

Utilizarea resurselor tehnologice și a mediilor electronice în mediul școlar, pe lângă cele tradiționale, pot duce la o îmbunătățire majoră a actului de învățare. O folosire adecvată și atentă a acestor instrumente poate crește eficiența comunicării profesor-elev, poate, de asemenea, să stimuleze motivația și munca individuală a elevului, poate amplifica caracterul dinamic, creativ și activ al lecțiilor.

Pentru a-și spori eficiența procesul didactic trebuie să îmbine corect implicarea virtuală și mediul electronic cu comunicarea și întâlnirile fizice. Contactul direct, personal cu cei din jur nu poate fi înlocuit niciodată în totalitate cu nici un mijloc sau mediu electronic, indiferent de progresul și performanțele noilor tehnologii.

Bibliografie:

1. Brut, M. - *Instrumente pentru e-learning – Ghidul informatic al profesorului modern, Iași, Polirom, 2006;*
2. Gramatovici, R. – *Recomandări activități didactice online*, Universitatea din București 2020;
3. Tatu, A. – *Ghid în utilizarea instrumentelor digitale* - CCD București 2020;
4. Vlada, M.- *E_Learning și software educațional, Noi tehnologii de e_learning*, Conferința Națională.

STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE VALORIFICATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Ivănuș Carmen

Grădinița cu Program Prelungit NORD 2, Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea

Duțu Gabriela

Grădinița cu Program Prelungit NORD 2, Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Interactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții.

Uneori considerăm educația ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mișcare este nu numai rapidă ci și imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai știm dacă ceea ce ni se întâmplă este “bine” sau “rău”. Cu cât mediul este mai instabil și mai complex, cu atât crește gradul de incertitudine.

Datorită progresului tehnologic și accesului sporit la cunoaștere și la resurse ne putem propune și realiza schimbări la care, cu câțva timp în urmă nici nu ne puteam gândi.

Trebuie, deci, să ne modificăm modul în care gândim prezentul și viitorul educației pe care îl dăm generației următoare având în vedere aceste aspecte. Nu ne mai putem permite o unitate școlară “muzeu”, orientată spre trecut, care pune accent pe cunoștințe, ci avem nevoie de o școală ce-i pregătește pe copii pentru viitor, punând accent pe competențele sociale și de comunicare.

E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societății cunoașterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare și cooperare, abilități de relaționare și lucru în echipă, atitudini pozitive și adaptabilitate,

responsabilitate și implicare.

Un învățământ modern, bine conceput permite inițiativa, spontaneitatea și creativitatea copiilor, dar și dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valențe, depășind optica tradițională prin care era un furnizor de informații.

În organizarea unui învățământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activitățile desfășurate. El însoțește și încadrează copilul pe drumul spre cunoaștere.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ și o reală valoare activ – formativă asupra personalității elevului.

Creierul funcționează asemenea unui computer, acesta din urmă a fost proiectat și creat după modelul de funcționare al creierului. Pentru ca un computer să înceapă să funcționeze trebuie să apăsăm butonul de pornire. În cazul în care învățatoarea este „pasivă”, butonul „pornire” al creierului nostru este activat. Unui computer îi este necesar pentru a fi în stare de funcționare de un soft adecvat pentru a interpreta datele introduse și creierul nostru are nevoie să facă unele conexiuni cu ideile ancoră deja cunoscute. Când învățarea este „pasivă”, creierul nu face aceste legături. Un computer nu reține informația procesată decât dacă acționăm butonul „salvare”. Creierul nostru trebuie să testeze informația sau să o explice altcuiva pentru a o stoca.

Profesorii își inundă elevii cu propriile lor gânduri profunde și bine organizate. Profesorii recurg prea des la explicații și demonstrații de genul „hai-sa-ți-arăt-cum”. Desigur că, prezentarea poate face o impresie imediată asupra creierului, dar în absența unei memorii excepționale, elevii nu pot reține prea mult pentru perioada următoare. Un profesor, oricât de strălucit orator ar fi, nu se poate substitui creierelor elevilor și deci nu poate face activitatea care se desfășoară individual în mintea fiecăruia.

Elevii înșiși trebuie să organizeze ceea ce au auzit și văzut într-un tot ordonat și plin de semnificații. Dacă elevilor nu li se oferă ocazia discuției, a investigației, a acțiunii și eventual a predării, învățarea nu are loc.

Metoda cubului

Grupa: mare

Activitatea: Educarea limbajului

Tema: “Scufița Roșie”

DESCRIE Cum arată Scufița Roșie

COMPARĂ Acest personaj cu o ciupercă

ASOCIAZA Numele fetei cu alt personaj cunoscut de tine

POVESTESTE Despre Scufița Roșie

SPUNE Ce crezi despre faptele ei

ARGUMENTEAZA Pro sau contra de ce s-a speriat Scufița Roșie

Metoda PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE („Thinking hats”)

Grupa: mare

Activitatea: Educarea limbajului

Tema: “Cățelușul șchiop” – de Elena Farago

Pe catedră am șase pălării de culori diferite. Pentru fiecare pălărie voi numi câte un copil care va răspunde cerinței de sub pălărie.

1. Pălăria albă -INFORMEAZĂ

Ce informații avem despre “cățelușul șchiop”? Dar despre copii?

Ce informații lipsesc sau nu le cunoaștem?

Nu știm care a fost motivul pentru care copilul l-a lovit pe cățeluș.

- Cum putem obține aceste informații?

- Povestind întâmplări văzute sau transmise despre comportamentul copiilor și al câinilor.

2. Pălăria roșie -SPUNE CE SIMȚI!

- Uite cum privesc eu această situație!

Copilul nu a știut cum să se joace cu cățelul, poate l-a tras de coadă sau l-a fugărit, iar el s-a apărat și și l-a mușcat.

Eu sunt foarte supărată pe copil și-mi pare rău că acest cățel a fost lovit cu răutate în picior.

Vă imaginați cât a suferit cățelul? Este cel mai rău copil cel ce repetă fapta lui.

Voi ce credeți sau ce-ați face?

Copiii răspund la întrebări.

Chiar la noi pe stradă sunt câini fără stăpâni și nimeni nu le găsește un adăpost. Voi sunteți de acord să rămână pe stradă? Când plouă nu au unde să se adăpostească!

3. Pălăria verde - GENEREAZĂ IDEILE NOI

Oferă soluții, idei.

Putem amenaja un adăpost în curtea școlii, pe scara blocului sau să instalăm cuști pentru ei, unii pot fi duși la țară la bunici. Putem ruga părinții să ne ajute să scriem o scrisoare primarului.

- Ce credeți, putem găsi și alt mod de rezolvare?

3. Pălăria galbenă - ADUCE BENEFICII

- Ce se va spune despre noi dacă vom face ce-ai spus? Eu cred că părinții vor fi de partea noastră și vor construi chiar ei cuști pentru câini. Vom fi apreciați pentru ideile noastre.

4. *Pălăria neagră - ASPECTE NEGATIVE*

Sunt prea mulți câini. Câinii ar face mizerie și zgomot.

Nu toți oamenii iubesc animalele. Ei vor fi tot liberi și copiii vor fi în pericol. Nu se respectă regulile de igienă.

5. *Pălăria albastră - CLARIFICĂ*

Pune o întrebare colegilor tăi să verifici dacă au înțeles conținutul poeziei.

Pălăria albă

Putem să tragem o concluzie?

Câinii trebuie protejați de primărie și de oameni. Să li se facă adăposturi.

- Ce trebuie să facem noi?
- Să scriem o scrisoare primarului sau să-l sunăm la telefon.
- Ce putem reține din tot ce s-a spus?
- Să scriem scrisoare primarului?
- Să hotărâm cine o va duce la primărie.
- Iar noi vom continua să-I hrănim și nu vom uita – “ Nu loviți câinii!”, “ Faceți numai fapte bune!”.

METODA R.A.I.

Grupa: mare

Activitatea: Educație pentru societate

Tema: “Familia”

- Ce înseamnă adopție?
- Ce este familia?
- Din cine este formată familia?
- Ce fel de relații există între membrii familiei?
- Enumeră 3 reguli respectate de toți membrii familiei tale.
- Din cine este formată familia nucleară? Dar familia extinsă?
- Ce este familia monoparentală?
- Ce sarcini are fiecare membru din familia ta?
- Ce funcții îndeplinește familia?
- Membrii unei familii sunt legați prin relații de
- Pe ce se bazează relațiile din cadrul familiei?
- Fiul mătușii este
- Sora tatălui meu este

- Mama mamei este
- Fratele mamei este

TEHNICA „ COMPLIMENTELOR”

Grupa: mare

Activitatea: Educație pentru societate

Tema: “Stima de sine”

Cadrul didactic așează scaunele într-un cerc, iar “ receptorul” complimentelor se află în mijlocul acestui cerc. Fiecare dintre persoanele participante trebuie să identifice un compliment sincer și onest despre cel aflat în centrul cercului. Apoi, pe rând, fiecare va înainta și îi va spune acestuia complimentul, receptorul complimentelor trebuind să aibă doar una dintre următoarele reacții: să zâmbească ori să le adreseze un “mulțumesc”. Cercul “complimentelor” trebuie practicat până ce toți cursanții au trecut prin ipostaza de receptor.

Exemple de complimente:

Ești un coleg foarte bun! Mă ajuți ori de câte ori am nevoie.

Ești foarte inteligent!

Îmi face plăcere să lucrez cu tine!

Bibliografie:

1. Crenguța - Lăcrămioara Oprea – “ *Strategii didactice interactive*”, ed. a III-a, EDP,București, 2008;
2. Ion- Ovidiu Pânișoară – “ *Comunicarea eficientă*”, ediția a III-a, Editura Polirom,Iași, 2006;
3. Rodica Leonte, Mihai Stanciu – “ *Strategii activ-participative de predare-învățare în ciclul primar*”, Editura Casei Corpului Didactic, Bacău, 2004.

STRATEGIILE DIDACTICE INTERACTIVE, CHEIA PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. Jescu Liana

Liceul Tehnologic Economic “Virgil Madgearu” Iași, jud. Iași

Succesul școlar se reflectă în obținerea unui randament superior în activitatea didactică, corespunzător cerințelor programei și a finalităților educației; el reprezintă forma pozitivă optimă a randamentului, numită și reușită școlară. Se exprimă prin rezultate deosebite obținute în activitățile științifice, tehnice, practice, cultural artistice, sportive etc. obținute la diferite competiții școlare interne sau internaționale.

Performanța și succesul școlar depind în mare măsură de calitatea demersului de selectare, proiectare și corelare a celor mai potrivite strategii didactice care îi permit profesorului să-și imagineze scenariul aproximativ al activității sale. Personalitatea dascălului, stilul său pedagogic, experiența, imaginația și creativitatea pedagogică sunt factori esențiali în conturarea unei strategii didactice și aplicarea ei cu succes.

Combinare optimă a metodelor, procedeelelor, mijloacelor didactice și a formelor de organizare a procesului de învățământ este direct influențată de:

- specificul activității (comunicare/însușire de cunoștințe, evaluare, formare de priceperi și deprinderi etc.);
- obiectivele operaționale identificate;
- contextul psihopedagogic al instruirii (gradul de motivare a elevilor, nivelul pregătirii lor);
- contextul material al instruirii (materiale și mijloace didactice disponibile);
- stilul și personalitatea profesorului.

Pentru că profesorul trebuie să pregătească elevii pentru o lume despre care nu știm cum va arăta, este necesar ca el însuși să aibă disponibilitatea de a se dezvolta permanent, de a avea seturi de competențe variate și interconectate, astfel încât să reușească să se adapteze schimbărilor, să fie creativ, inovativ. Este necesar să exerseze permanent imaginația, gândirea critică, comunicarea. Un profesor bun este o persoană intuitivă și empatică, capabilă să dezvolte autonomia elevilor și capacitatea de a privi tot ceea ce se întâmplă în jur ca pe un sistem interconectat. Competențele generice ale unui dascăl competent, așa cum le prezintă C. Cucoș, sunt următoarele:

- competența valorică a profesorului – profesorul trebuie să își asume statutul unui delegat al comunității, care va transmite un sistem de valori dinspre societate către individ;
- competența disciplinară, academică – un bun profesor trebuie să dispună de o consistentă cultură științifică în domeniul pe care îl reprezintă, să fie la curent cu ceea ce este nou și relevant în disciplina pe care o predă;
- competența didactică, psihopedagogică – să știe să selecteze, să pregătească, să explice conținuturile învățării metodic și etapizat, în acord cu stadiile de dezvoltare psihogenetică a copilului;
- competența psihorelațională – crearea unui climat de comuniune, de stimulare și relaționare pozitivă contribuie la valorizarea celuilalt, la creșterea demnității lui, având ca rezultat eficientizarea și maximizarea învățării;
- capacitatea de a lucra în echipă și a lega parteneriate – activitatea didactică presupune cooperare cu alți formatori, coparticipare, dialog sau negociere cu diferiți parteneri antrenați în actul educativ;
- cunoașterea și integrarea noilor tehnologii de informare în practica didactică – ciberspățiul devine un “teren” educogen ce trebuie exploatat în perimetrul didactic fie ca sursă de cunoaștere, fie în calitate de facilitator al transmiterii și cuantificării unui cumul valoric;
- competența autoreflexivă, critică în raport cu propria activitate educativă – profesorul autentic trebuie să-și supravegheze activitatea, să-și dezvolte resurse metacognitive în perspectiva ameliorării propriului demers didactic.

Având în vedere contextual epidemiologic actual, creșterea exponențială a gradului de volatilitate a vieții economice și sociale și pentru că nu știm exact cum va arăta viitorul, strategiile didactice trebuie diversificate astfel încât, competențele pe care noi trebuie să le formăm să genereze competențele necesare peste 5, 10 sau 20 de ani. Prof. univ. dr. M. Miclea menționează: “Metacompetențele sunt cele care te ajută să navighezi piața muncii indiferent ce se va întâmpla cu tehnologia, ce profesii vor dispărea, ce domenii neimaginabile încă vor apărea. Viitorul va fi pe nișe, nu va fi un viitor uniform pentru care ne putem planifica viața. Tot ce putem face e să ne construim un portofoliu de aptitudini generale care să ne permită, în timp, să ne dezvoltăm abilitățile de nișă necesare”.

Astfel, este imperativ necesar ca strategiile didactice să se axeze pe formarea în rândul elevilor a metacompetențelor, respectiv:

- **autonomie** - capacitatea de a se baza pe propriile resurse – cognitive, emoționale, de toate felurile – în a rezolva probleme, să fie capabili să facă o analiză elementară, un raționament, să aibă o bază de cunoștințe suficient de dezvoltată;

- **autodisciplină** – capacitatea de a stabili scopuri și de a organiza viața în funcție de ele, nu în funcție de stimulii imediați, care sunt în jur. Orice performanță se bazează pe un mod de organizare a vieții;

- **antreprenoriatul** - capacitatea de a identifica oportunități. Această competență poate fi formată prin contact repetat cu modele de antreprenori și implicarea comunității în activitățile didactice;

- **gândirea de tip design** – capacitatea de a identifica problemele, de a le defini și rezolva, de a combina achizițiile dobândite la fiecare disciplină, rezultând ceva care este util, ceva care poate fi folosit ușor. Acesta este un om care gândește ca un designer.

Formarea acestor metacompetențe este posibilă prin reconsiderarea demersului educațional al profesorului, astfel încât strategiile didactice elaborate să fie centrate pe învățare și, respectiv, pe cel care învață. Și astfel vorbim despre strategii didactice interactive în care elevii, organizați în microgrupuri, colaborează, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite. fiind implicați în propria formare, iar profesorului îi revine rolul de organizator, facilitator și mediator al activităților de învățare, adaptate particularităților și nevoilor beneficiarilor.

În învățământul profesional și tehnic, **Firma de exercițiu** reprezintă o componentă a curriculumului național pentru profilul servicii, un exemplu de bune practici, o metodă modernă interactivă de predare – învățare – evaluare în care elevul devine subiect al activității de învățare, coparticipant la propria formare, având libertate de acțiune, rolul profesorului fiind de facilitator și moderator al activității.

Coordonarea firmei de exercițiu reprezintă o provocare pentru profesor, fiindu-i necesare aptitudini și cunoștințe de management pentru a sprijini activitatea, a o coordona, planifica și controla. Competențele profesionale în domeniul economic, experiența într-o firmă reală, cunoașterea tehnologiilor moderne de birotică, informatică, comunicare și a domeniilor de activitate care au legătură cu obiectul de activitate al firmei de exercițiu sunt esențiale pentru a consilia și organiza activitățile firmei prin stabilirea sarcinilor de lucru pentru elevi, motivarea și încurajarea inițiativelor acestora.

Implicat direct în procesul de învățare. prin firma de exercițiu elevul se dezvoltă personal și profesional, exersează și dobândește, pe de o parte, competențe cheie (abilități antreprenoriale, deprinderi de lucru în echipă, capacitate de conducere, autonomie de lucru, luarea de decizii și asumarea răspunderii, culegerea și prelucrarea independentă a informațiilor, gândirea creativă, aplicarea în practică a cunoștințelor teoretice, rezolvare de situații problemă, perseverență, organizarea locului de muncă), iar pe de altă parte, competențe specializate ce presupun organizarea și conducerea activității firmelor, fundamentarea de strategii, elaborarea ofertelor de produse și

servicii, ținerea evidenței contabile, efectuarea analizei eficienței economico-financiare a firmei.

Elevul este instruit într-un cadru atractiv, creativ și interactiv și participă voluntar și motivat la propria formare. Se adaptează rapid la cerințele mediului de afaceri, se dezvoltă personal fiind motivat, hotărât și ambițios. Elevul își formează spiritul antreprenorial, își asumă riscuri și responsabilități, pentru o piață a muncii aflată într-o continuă schimbare.

Prin caracterul transdisciplinar al firmei de exercițiu, absolvenții au șanse mai mari de inserție socio-profesională, dobândind competențele și abilitățile solicitate de angajatori sau cele necesare unui antreprenor: inițiativă, spirit de inovație, competitivitate, determinare și perseverență, gândire critică, creativitate, fairplay, clarviziune, toleranță și flexibilitate. Firma de exercițiu asigură oportunitatea, pentru agenții economici/instituțiile partenere, de a se implica direct în formarea viitorilor angajați, pentru dezvoltarea competențelor cerute pe piața muncii.

Activând în cadrul departamentelor firmei de exercițiu - resurse umane, secretariat, marketing, desfacere, financiar – contabil - elevii se familiarizează cu sarcinile înscrise în fișa postului, își pot descoperi aptitudinile, competențele native și, în egală măsură, să-și dezvolte abilități și competențe noi, care le conturează profilul antreprenorial sau cel profesional.

Un avantaj important al firmei de exercițiu este faptul că, prin abordarea preponderant practică, aceasta are relații de afaceri asemănătoare întreprinderilor din economia de piață reală. Aici intervine interdisciplinaritatea, oferind elevilor ocazia să pună în aplicare noțiunile teoretice studiate în cadrul disciplinelor economice: contabilitate, economia întreprinderii, marketing, etică și comunicare profesională, calitatea produselor și serviciilor, limbi străine, informatică, protecția consumatorului. Competențele antreprenoriale dobândite de către elevi pot fi evidențiate prin activități practice și contactul direct cu mediul de afaceri în cadrul unui târg al firmelor de exercițiu unde se pot exersa cu succes competențele de comunicare, spiritul de echipă, efectuarea de tranzacții, elevii fiind puși în situația de a negocia și a lua decizii.

Participarea la Târgurile firmelor de exercițiu reprezintă o oportunitate de a promova produsele sau serviciile, imaginea firmei, oferind în același timp posibilitatea demonstrării competențelor antreprenoriale în condiții de competiție și recunoașterii plusvalorii adusă sistemului de educație și formare profesională de către această metodă interactivă, firma de exercițiu.

Bibliografie:

1. Cerghit I. *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006;
2. Cucoș C., *Educația. Experiențe, reflecții, soluții*, Editura Polirom, Iași, 2013;
3. Ștefănescu M., *Ghidul firmei de exercițiu, cea mai bună practică*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2012;

4. Departamentul de Coordonare a Firmelor de Exercițiu din învățământul preuniversitar, *Din școală în viața reală prin firma de exercițiu*, Editura Didactică și Pedagogică, București 2005.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI EDUCAȚIA OUTDOOR

Prof. Lascu Angela Geanina

Clubul Copiilor Caransebeș, jud. Caraș-Severin

Astăzi, conceptul de educație se extinde din ce în ce mai mult, iar diferitele forme educaționale se pot ajuta reciproc, pentru a crea un tot sănătos. Cred că în acest domeniu este foarte important ca lucrurile să fie făcute într-un mod unitar și că, dincolo de orice categorisire sau împărțire conceptuală, trebuie să privim lucrurile ca pe ceva încheiat, care servește oamenilor, determinându-i să fie deschiși spre învățare. Se știe că sunt foarte multe lucruri de făcut în educația formală, dar și în educația nonformală. Sunt provocări, neajunsuri, limite. Dar, în același timp, sunt și oameni dedicați, inițiative, idei.

În literatura de specialitate, educația nonformală este reprezentată de activitățile educative organizate de alte instituții decât școala – muzee, biblioteci, cluburi ale elevilor, etc.” și se întemeiază pe recunoașterea faptului că “un număr mare din experiențele de învățare ale oamenilor s-au desfășurat în afara sistemului de educație formală: la locul de muncă, în familie, în diferite organizații și biblioteci”.

Educația nonformală este diferită față de educația formală, atât prin conținut cât și prin formele de realizare. Conținutul este organizat pe arii de interes (și nu pe ani de studiu sau discipline academice) iar formele sunt foarte diverse ca durată, modalitate de organizare sau predare.

Tot mai multe metode de educație nonformală încep să apară și în sistemul educațional românesc. Importate din Occident, acestea au fost gândite în încercarea de a-i ajuta pe copii să învețe mai repede și mai bine, lucruri mai utile decât se poate învăța prin metoda tradițională de predare. Expertul în educație nonformală, Ștefan Pălărie, a explicat că învățarea non-formală se face prin joacă, într-o atmosferă prietenoasă și plină de energie.

Principalele aspecte care atrag la educația nonformala sunt caracterul voluntar al acesteia pe de-o parte, dar și faptul că se bazează mai mult pe practică decât pe teorie. Deși se desfășoară totul într-un mod organizat, persoana în cauză alege de bunăvoie să se implice, fără să aștepte în schimb recompense financiare sau recompense specifice educației formale: notele. De asemenea nu se aplică nici pedepse, cum ar fi absențele, scăderea notei la purtare și altele. Există totuși obiective clare de învățare atașate activităților desfășurate într-un cadru nonformal, dar atingerea lor se

realizează în alt mod decât acela al predării, care este metoda de bază din instituțiile de învățământ.

Ca efecte majore pe care educația nonformală propune să le producă, se pot menționa:

- creșterea calității actului educațional și a rezultatelor învățării;
- introducerea obligatorie elementului educativ în proiectarea și desfășurarea activității didactice la fiecare obiect de studiu; proiectarea activităților educative extracurriculare ca aplicații concrete a cunoștințelor acumulate și a abilităților și competențelor formate în cadrul obiectelor de studiu;
- stimularea interesului elevilor și a cadrelor didactice de a se implica în proiecte și programe educative curriculare, extrașcolare și extracurriculare la nivelul fiecărei unități de învățământ;
- stimularea și multiplicarea inițiativelor tinerilor în dezvoltarea vieții comunității școlare/comunității;
- reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului și absenteismului școlar;
- creșterea ratei promovabilității școlare;
- asigurarea șanselor egale de dezvoltare personală;
- ridicarea calității resursei umane din sistemul educațional;
- formarea resursei umane necesare dezvoltării societății cunoașterii;
- asigurarea sustenabilității proiectelor educative prin conștientizarea comunității cu privire la potențialul pe care programele educaționale le au asupra formării tinerei generații ce urmează a se integra;
- transformarea educației în sursă de dezvoltare comunitară.

Educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;
- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil, mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene;
- participare voluntară, individuală sau colectivă;
- modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor prin gama largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe;
- dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi;
- formarea capacității organizatorice, de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;
- un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de

manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Educația nonformală oferă posibilitatea unor altfel de metode, interactive și diversificate, pentru obținerea unor cunoștințe și aptitudini noi, cât și pentru punerea acestora în practică. Câteva exemple de metode folosite în contextul nonformal pot fi: activități de team building, jocuri de rol, dezbateri, brainstorming, jocuri de improvizație.

Educația outdoor se pliază cel mai bine pe cea nonformală, întrucât ca și aceasta, se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică școlii, oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare și un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării este orientat spre participant, se bazează pe experiența participanților.

Atât educația nonformală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și cel mai important, actul educațional se axează în aceeași măsură și celor care o implementează (în speță profesorilor) și celor care fac obiectul învățării (în speță elevii).

Educația formală are meritul de a fi organizată și structurată, încorporând o paletă întreagă de informații și cunoștințe de care are nevoie un individ în formarea sa educațională, educația informală vine în sprijinul educației formale și asigură procesul de învățare oricând și oriunde, pe tot parcursul vieții, educația non-formală vine cu acele elemente de natură să satisfacă nevoile unui individ de natură psihică, socială, emoțională prin diferite metode interactive, participative, iar educația outdoor "scoate la aer" cele 3 forme de educație, le revigorează, le adaugă prospețime și își extinde acțiunea benefică în diferite domenii (dezvoltare durabilă, protecția mediului, dezvoltare personală și profesională).

Educația outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura - protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu conștientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului iar educația outdoor poate fi privită ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu;

Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare - un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun „cei patru pereți ai unei săli de clasă” poate oferi copiilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de

natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între copii, bazată pe sprijin reciproc;

Educația outdoor facilitează procesul de învățare al copiilor care întâmpină dificultăți- astfel educația outdoor oferă un climat diferit de învățare ce permite copiilor care în mod uzual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină motivați;

Educația outdoor duce la dezvoltarea personală atât a celor care o aplică, dar și a copiilor;

Educația outdoor contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă - conexiunea între copiii-copii, copiii-educatoare duce la creșterea gradului de participare activă;

Obiectivele generale ale educației outdoor sunt:

- Dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea spiritului de echipă, îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de conducere, etc

- Dezvoltarea abilităților de management: organizare, coordonare, evaluare, atât a celor care o aplică, cât și elevilor.

Un aspect important al educației outdoor este acela că răspunde atât nevoilor de bază ale individului, cât și celor care îl particularizează în grupul din care face parte:

- Nevoia de a fi respectat – derularea de diferite activități în aer liber încurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți ca deciziile sale contează pentru ceilalți; elevii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

- Nevoia de a fi responsabil – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini, responsabilități pentru atingerea scopului propus (spre exemplu dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un copil poate primi sarcina de a curăța pomii, un altul sarcina de a uda florile, important este însă, ca prin comunicarea cu copilul, profesorul să-i transmită acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului).

- Nevoia de a fi activ–implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, aduce numeroase beneficii dezvoltării fizice, psihice ale copilului. Jocul fiind activitatea fundamentală a copilului este important ca toți copiii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

- Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul grupei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu

ceilalți, să colaboreze.

- Nevoia de a se simți în siguranță—interiorul clasei este mult mai sigur pentru copii, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ.

Educatorul trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un plan de management al riscului, întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialiști în domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Deseori educația outdoor este confundată cu educația pentru mediu (ecologică), asta pentru că cele două se întâlnesc în aer liber, educația outdoor nu înseamnă numai acest lucru, ea are nenumărate valențe în toate domeniile, nu doar în cel al protecției mediului. În școală elevii sunt foarte receptivi la ce li se arată și li se spune în legătură cu mediul. Prin diferite discipline incluse în procesul de învățământ trebuie să convingem pe fiecare elev de necesitatea apărării mediului înconjurător împotriva poluării și să le formăm conduita ecologică modernă. Acest lucru se realizează îndeosebi în cadrul lecțiilor de științe, menite să înlesnească înțelegerea organismelor vegetale și animale, a proceselor esențiale de întreținere a vieții, a legăturilor indisolubile dintre plante - animale - mediu, al celor de geografie, dar și, ocazional, în cadrul unor lecții de educație civică, limba română, educație muzicală, educație plastică, istorie etc. Contribuții de seamă la educația ecologică pot aduce activitățile outdoor. Orice activitate ce se desfășoară în afara sălii de clasă înseamnă activitate în contact nemijlocit cu mediul înconjurător. Așa cum îi învățăm pe copii să vorbească, să se poarte în familie, la școală și în societate, să respecte normele de igienă, tot așa trebuie să-i învățăm să se poarte cu mediul în care trăim. Dintre modalitățile folosite în afara clasei în scopul educării ecologice, amintesc: excursii și vizite pentru a constata situația în care se află mediul, acțiuni pentru apărarea mediului, igienizarea și înfrumusețarea școlilor, parcurilor, crearea unui colț viu în clasă.

Activitățile de tip outdoor nu sunt activități de educației formale ce au loc în afara sălii de clasă, ci activități de educație nonformală, menite să familiarizeze copiii cu natura și să le formeze deprinderi și priceperi de cunoaștere prin experiență, bazându-se desigur pe cunoștințele dobândite în activitățile de educație formală.

Educația nonformală este centrată pe persoană (beneficiar), pe nevoile sale, activitățile fiind diverse și atractive. Ele facilitează toleranța, îmbogățesc fondul cultural și explorează capacități, stimulează dezvoltarea de abilități și talente. Are un cadru flexibil de spațiu și timp, dar cu obiective clar definite. Toate programele de educație nonformală invită la reflecție, la auto-analiză, procese prin care se dezvăluie calitățile personale, toate acestea prin socializare, interacțiune și împărtășirea cunoștințelor. Un tânăr care experimentează educația nonformală capătă o perspectivă pozitivă, activă și participativă, beneficiind de o deschidere și de o înțelegere mai

amplă asupra mediului său.

Sistemul de învățare cu care suntem obișnuiți (cel formal) este înlocuit cu învățarea prin implicarea în activități, acceptarea de responsabilități și împărtășirea propriilor idei. Exemplul personal și învățarea din experiențele celorlalți sunt valorificate implicit. Prin astfel de interacțiuni, proiecte, evenimente, programe, oricine deprinde aptitudini de lucru în echipă, disciplină, responsabilitate, comunicare, organizare, management, leadership și lista poate continua. Un joc de echipă îți poate dezvălui dacă ai abilități de lider, de comunicare, de a pune în practică și de a realiza ceea ce alții doar gândesc.

Bibliografie:

1. <https://eduform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-dezvoltarea-capacitatii-institutionale-a-scolilor-defavorizate/educatia-nonformala-si-educatia-outdoor>.
2. <https://vechiumihaela.wordpress.com/educatie-nonformala/>.

ROLUL ARTELOR ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR ÎN CLASELE PRIMARE

Prof. Lázár Anikó

Școala Gimnazială Gaál Mózes Baraolt, jud. Covasna

*„Arta este oglinda magică pe care o creăm pentru a transforma visele
invizibile în imagini vizibile. Pentru a ne vedea chipul folosim
oglindea, operele de artă le folosim a ne vedea sufletul”*

(George Bernard Shaw)

Educația, fiind concepută ca factor și mediu socio-cultural și, servind drept bază durabilă pentru procesul de valorificare a creațiilor spirituale specifice formei și conținutului artistic, oferă o dinamică crescândă schimbării omului - ființă unicitară și irepetabilă a lumii terestre care se bucură de înalta misiune divină de a crea și de a recepta frumosul valorilor materiale și spirituale acumulate de omenire și grijuliu transmise din generație în generație. Educația - în opinia filozofului și psihologului reformator John Dewey, - nu este pregătirea pentru viață, educația este viața însăși.

Omul este considerat drept o ființă artistic-estetică. Arta este esențială ființei, pierderea acestei calități ar însemna și pierderea identității sale umane. Ceea ce elevul nu poate exprima, comunica prin cuvinte, prin mesajele literar-artistice, el compensează această situație prin cânt, prin transpunerea sa și a celor care îl ascultă în rolul artistic al creației muzicale îngânate, interpretate. Pasiunea elevilor de vârstă școlară mică pentru muzică și literatură nu este întâmplătoare, deoarece ele sunt în strânsă legătură cu sfera afectivă a psihicului copilului. Viața copilului este atât de bogată în stări afective și doar în muzică și literatură își găsește un mijloc de trăire emoțională potrivită cu firea lui. Abordarea esteticului și artisticului în artă ne obligă să accentuăm specificul operei de artă, care constă în aceea că subiectul artistic, prin posibilitățile sale de a influența emoțional-creativ asupra subiectului-receptor, transcende logica cunoașterii prin noțiuni, termeni etc., ceea ce distanțează receptorul de arta vie, de a sensibiliza și medita asupra celor lecturate (în activitatea literară), sau a creațiilor muzicale audiate (în muzică). În această ordine de idei, formarea la elevi a culturii de receptare adecvată a operei artistice (literare, muzicale etc.) merită a fi ridicată la un nivel educațional de prestigiu. Prin urmare, vom menționa că, pentru a forma o cultură artistic-estetică, este nevoie de efortul concertat al mai multor domenii artistice (discipline școlare similare:

literatură, pictură, muzică), fapt care ne permite să constatăm posibila existență a unei pedagogii artistic-estetice.

Includerea diferitelor forme de artă (pictură, muzică, dans, teatru, etc) în viața elevului conduce la o deschidere către nou, la întărirea stimei de sine, la sporirea dorinței, precum și a capacității de a fi creativ. Arta a avut mereu rolul de a lăsa omul să fie creativ, să se descopere pe el, să își descopere aptitudinile, abilitățile și capacitățile, arta a reușit mereu să ne facă să comunicăm, să fim deschiși, fără prejudecăți, ne-a ajutat mereu să îl înțelegem mai bine pe cel de lângă noi. Să excludem arta din viața elevului, este ca și cum ai exclude educația din viața lui. „Succesul școlar se raportează la totalitatea rezultatelor elevilor atât în ceea ce privește nivelul de pregătire științifică cât și dezvoltarea capacității intelectuale, formarea unor trăsături de personalitate, a interesului și a motivației elevilor față de învățatură, a capacității de-a se instrui, de a deveni” (I. Cerghit, I. T.Radu, 1992), dar nu odată m-am întrebat dacă succesul școlar al elevilor nu depinde în mare măsură și de noi, cadrele didactice. În „epoca vitezei”, părinții parcă nu ar mai avea timp suficient pentru copii, iar copiii nu mai știu să comunice, preferând să rămână în zona lor de confort, astfel preferând rețelele de socializare. De aceea școala trebuie să găsească noi metode de abordare a tânărului, folosind metode alternative de învățare, să fie creativă, profesorul să îl stimuleze continuu pe elev, să îl valorizeze în funcție de potențialul și aptitudinile pe care le are.

Arta dezvoltă gândirea, sensibilitatea senzorială, comportamentală, îl pregătește pe copil să trăiască în frumusețe și armonie. Gesturile, culorile, cuvintele, mișcările, sunetele, sunt mijloace de exprimare, exteriorizare a dorințelor și așteptărilor. Arta are rolul de a sensibiliza, de a socializa și comunica indiferent de limba vorbită, de a exprima bucuria, tristețea, iubirea sau dorință. Emoțional, dansul poate fi un remediu împotriva timidității, tulburărilor de comportament, depresiei, reprezentând o descărcare prin ritm și mișcare, formează și întărește spiritul de echipă, prin dans, barierele etnice și culturale pot fi depășite, comunicându-se prin intermediul mișcărilor. Muzica declanșează unele dispoziții, sentimente, emoții, stimulând gândirea, memoria, imaginația, atenția, creativitatea, ajutând copilul să persevereze, cultivând unele trăsături morale și de caracter. Dramatizările au un rol deosebit de important în stabilirea relațiilor și interrelațiilor, asigurând participarea afectivă a elevilor în comunicare, îmbogățind vocabularul, dezvoltând spontaneitatea, autocunoașterea, abilitatea de învățare, autocontrolul, cultura generală, precum și motivația pentru lectură. Predarea-învățarea prin activități teatrale și joc, asigură o atmosferă motivantă și relaxantă.

Educația estetică nu înseamnă altceva decât dezvoltarea capacității elevului de a recepta, evalua, trăi și crea valorile frumosului. Cu privire la rolul literaturii și muzicii în educația estetică a copilului, compozitorul D. Kabalevski menționa: ”Lăsându-ne în suflet impresii ce nu se vor șterge în decursul întregii vieți, literatura și muzica ne predau din fragedă copilărie o lecție de etică,

morală și ideologie. Cu cât aceste impresii sunt mai bogate și mai substanțiale, cu atât mai bine și mai cu succes decurge dezvoltarea de mai departe a lumii spirituale a copiilor” căci, în timpul receptării diferitor opere de artă (cântec, tablouri, text literar) copiii manifestă tulburare, compasiune, bucurie. Semnificativ pentru conceptualizarea atitudinii estetice, notează Kant, care tratează frumosul artistic drept valoare autonomă pentru care stimulul principal este ”emoția estetică, ea se naște atunci când produce o armonie perfectă între imaginația noastră plastică și tiparele inteligenței noastre”

În **învățământul primar**, educația estetică se realizează prin intermediul tuturor disciplinelor școlare, dar contribuția acestora este inegală. Ea depinde de specificul și conținutul obiectului de învățământ, precum și de disponibilitatea profesorului de a valorifica frumosul din orice conținut predat. Educația artistico-plastică, literatura și muzica sunt disciplinele care oferă cele aptitudinilor de creație. Educației artistico-plactice îi revine rolul de a îndruma copilul în vederea dezvoltării capacității de a comunica, stimularea gândirii autonome și a potențialului creativ, al intuiției și al imaginației. Se știe că noțiunile teoretice însușite, precum și deprinderile de activitate independentă practică sunt fixate prin imagini artistice. Acestea pot fi regăsite în mijloacele de învățământ folosite la oră: albume de artă, reproduceri după opere de artă, planșe demonstrative, dar cel mai puternic impact al elevului cu opera de artă se realizează nemijlocit prin vizite la expoziții și muzee de artă. La vârsta școlară sunt specifice fantezia, exprimarea liberă, producțiile originale, imaginația bogată exprimată în mod deosebit prin expresii plastice, prin modelaj sau prin desen. Toate aceste activități artistico-plactice sunt îndrăgite și preferate de copii în diferite momente ale procesului instructiv-educativ, le oferă posibilitatea de a-și exprima liber și nestingherit potențialul creator de care dispun într-o măsură mai mare sau mai mică. Limbajul artelor plastice are un rol social foarte important, influențând personalitatea umană. La majoritatea oamenilor gândirea artistică și cea rațională se împletesc într-o formă echilibrată, însă la unii poate predomină gândirea concret intuitivă. Emoțiile și sentimentele, ca reacții față de fenomenele care le provoacă, pot trezi în fiecare om sensibilitatea estetică, ducând la aprecieri fie pozitive, fie negative.

Educația estetică are o puternică influență asupra dezvoltării personalității prin trăirile afective în fața operelor artistice, în contemplarea peisajelor naturii, în observarea a tot ce este corect și frumos, în comportarea și activitatea celor din jur. Artele frumoase au dovedit importante rezultate non-academice, cum ar fi: dezvoltarea stimei de sine, motivare, sensibilitate estetică, deschidere spre activități culturale, creativitate, exprimare emoțională mai bună, aprecierea diversității (eliminarea rasismului) și chiar un grad mai ridicat de armonie socială. Educația artistico-plastică, prin specificul desenului infantil, prezintă evoluția spirituală a copilului.

Arta dezvoltă atât individualitatea cât și capacitatea lor de integrare în colectivul clasei și totodată în munca socială. Valențele formative ale artei rezultă din multiplele posibilități pe care le include mesajul artistic, prezent în orice operă de artă autentică – trăiri și intuiții, facilitând astfel formarea convingerilor, înțelegerea și acceptarea unor adevăruri. Arta „răspunde unor nevoi reale pe care le simte orice persoană de a-și lămurii unele idei, de a-și motive unele comportamente și de a-și fundamenta unele atitudini, sugerând, explicând, valorificând și problematizând. Prin caracterul ei, stimulat, tonic, optimist etc. arta împinge la iubirea adevărului, a binelui, a științei și a vieții. Pentru reușita educației prin artele plastice se impun anumite cerințe: de a lăsa copilului deplina libertate de exprimare, educatorii având rolul de a sugera și de a dirija, și mai puțin de a impune. Desenul exprimă personalitatea copilului, interesele și preferințele lui. Acesta trebuie doar îndrumat fără a-și înăbuși creația personală, punându-i la îndemână materiale, tehnici, modalități de exprimare. Conținutul rămâne la dispoziția invenției și originalității lui. La vârstele mici, când copilul își caută singur mijloacele de expresie, limbajul său, fie vorbit, fie muzical sau grafic, poate constitui un instrument de investigație, o cale de acces către lumea interioară și originalitatea sa. În această perioadă copilul are un fond creativ și acesta se dezvoltă prin educație. Atmosfera, climatul trebuie să stimuleze curiozitatea și curajul de a combina formele, culorile, unele tehnici de lucru, prin care să se cultive încrederea în forțele proprii pe baza unor aprecieri încurajatoare. O condiție esențială a dezvoltării creativității plastice o constituie dezvoltarea gândirii artistico-plastice și a posibilităților de a materializa această gândire prin însușirea acestor tehnici de lucru (monotipia, dactiloscopia, colajul etc.). Formarea gândirii artistico-plastice, condiție de bază a creativității, se realizează atât în cadrul activităților de educație plastică cât și în afara lor: cercuri, vizite la expoziții, muze, excursii.

Educația prin **activitățile extracurriculare** urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale, constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor,

stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor. Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură.

Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură.

Aceste activități pot fi urmate de cercuri artistico-plastice unde, inspirați din ce au văzut și trăit, să dea naștere unor lucrări literare, plastice, muzicale. Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în școală, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Deși această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass media și ne referim la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și mai presus de toate slabi dezvoltăți intelectual.

Prin urmare, putem afirma cu certitudine că educația estetică constituie o componentă-cheie a formării vocaționale a personalității umane, prin care se realizează armonia între toate componentele educației. Educația estetică favorizează formarea sentimentelor intelectuale, a convingerilor morale, fortificând și echilibrând întreaga personalitate, permițând, în același timp, realizarea idealului educațional integrat. Cele expuse ne permit să conchidem că impactul artelor, mai cu seamă cea muzicală și literară, se reduce la influența pluridimensională în dezvoltarea personalității elevului.

Bibliografie:

1. Moise, C.; Cosma, T., *Reconstrucție pedagogică*, Editura ANKAROM, Iași, 1996
2. Rafailă, E., *Educarea creativității la vârsta preșcolară*, Editura Aramis, București, 2002
3. Văideanu, George, *Cultura estetică școlară*, E.D.P., București, 1997

ÎNVĂȚAREA MATEMATICII PRIN ACTIVITĂȚI PRACTICE

Prof. Lazăr Alina Ștefania

Liceul Tehnologic Forestier, Râmnicu-Vâlcea, jud. Vâlcea

Matematica, alături de limba română, este una din disciplinele de bază studiate în ciclul primar. Studiul sistematic și temeinic al acestei științe servește nu numai celorlalte discipline, ci și întregii deveniri a școlarului.

Cuvântul "**matematică**" vine din grecescul μάθημα (máthema) care înseamnă "**știință, cunoaștere sau învățare**"; μαθηματικός (**mathematikós**) înseamnă "**cel care îndrăgește învățarea**".

Așadar, întreaga cunoaștere și învățare umană se construiește pe temelia „matematică”, întrucât ea dezvoltă gândirea, inteligența, spiritul de observație prin exersarea operațiilor de analiză, sinteză, comparație, abstractizare și generalizare, structurează și organizează mintea, stimulează spiritul de competiție și dorința de a reuși, plăcerea de a rezolva și de a găsi soluții, crește puterea de deducție și intuiția. Acad. prof. dr. Grigore Moisil afirma: „**Tot ce e gândire corectă, e Matematică sau modelare matematică**”.

În ciuda faptului că matematica este știința conceptelor celor mai abstracte, de o extremă generalitate, majoritatea copiilor îndrăgește matematica și așteaptă cu plăcere aceste ore. Nu este mai puțin adevărat că dascălul are rolul, locul și menirea sa de a-i motiva pe elevi să o studieze cu plăcere și de a o face accesibilă și puternic ancorată în realitate, de a le explica utilitatea și aplicabilitatea ei în viața de zi cu zi.

Poincaré afirma că: ”Scopul principal al învățământului matematic este de a dezvolta anumite facultăți psihice și, printre ele, intuiția nu e cea mai puțin prețioasă. Prin ea, lumea matematică rămâne în contact cu lumea reală și chiar dacă matematica pură ar putea să se lipsească de ea, tot la ea ar trebui să recurgem pentru a umple prăpastia care separă simbolul de realitate. Practicianul va avea totdeauna nevoie de ea și la fiecare matematician pur trebuie să existe 100 de practicieni”.

Dinamica socială a ultimelor decenii aduce în fața lumii contemporane o serie de provocări față de care domeniul educației nu poate rămâne indiferent. Principala caracteristică a acestor provocări este aceea a complexității, întrucât se pare că niciodată până acum omenirea nu s-a confruntat cu probleme atât de complexe. Copilul, viitor adult se află în fața unui complex

necunoscut pentru care trebuie pregătit să-i facă față, să-și sporească viteza de reacție la provocările mediului și să-și dezvolte abilități, competențe conform standardelor.

Așadar, abordarea procesului curricular implică o anumită înțelegere a copilului, considerat ca un întreg, ca o ființă unitară, complexă de aceea, curriculum-ul nu trebuie să se adreseze separat unui aspect sau altul al dezvoltării copilului, ci să-l privească pe acesta în integralitatea sa, iar predarea și învățarea să fie văzute într-o perspectivă holistică, reflectând lumina reală, care este interactivă, integrată vieții individului. Curriculum-ul integrat este prezentat de educația organizată astfel încât traversează barierele obiectelor de studiu, aducând împreună diferite aspecte ale acestuia, în asociații semnificative care să se centreze pe ariile mai largi de studiu.

Integrarea conținuturilor școlare presupune stabilirea unor relații strânse, convergente între următoarele elemente: concepte, abilități, valori aparținând disciplinelor școlare distincte (De Landsheere, 1992). Principalele niveluri ale integrării cunoștințelor sunt:

- integrarea intradisciplinară,
- integrarea multidisciplinară,
- integrarea pluridisciplinară,
- integrarea interdisciplinară,
- integrarea transdisciplinară.

1. Integrarea **intradisciplinară** vizează organizarea și predarea unor conținuturi interdependente aparținând aceluiași domeniu de studiu, în vederea rezolvării unei probleme, studierii unei teme sau dezvoltării unor abilități. Această modalitate de abordare a conținuturilor oferă agenților educaționali parcurgerea rapidă a unui volum de cunoștințe însă dintr-o singură direcție.

2. Integrarea **multidisciplinară** presupune juxtapunerea unor conținuturi diverse, uneori fără relații aparente între ele. Această abordare propune predarea conținuturilor care aparțin unei discipline școlare prin modalități specifice ale fiecărui domeniu, uzând de argumentațiile altor discipline.

3. Integrarea **pluridisciplinară** (prefixul *pluri* înseamnă „mai mulți”, „mai multe”) se referă la studierea unui conținut (proces, fenomen) dintr-o disciplină prin intermediul mai multor discipline deodată sau mai bine zis, tratarea unui conținut din perspectiva mai multor discipline. Demersul pluridisciplinar se revărsa peste limitele disciplinelor dar finalitatea sa rămâne înscrisă în cadrul cercetării disciplinare.

4. Integrarea **interdisciplinară** (prefixul *inter* înseamnă „între”) reprezintă o formă de cooperare între discipline diferite privind un anumit proces, fenomen a cărui complexitate poate fi explicată, demonstrată, rezolvată numai prin acțiunea convergentă a mai multor puncte de vedere.

Interdisciplinaritatea presupune abordarea conținuturilor complexe, având ca scop formarea unei imagini unitare asupra unei anumite problematici și vizează relațiile, în special de metodologie, care se stabilesc între discipline diferite, sau mai bine zis transferul metodelor dintr-o disciplină într-alta. Un conținut școlar proiectat, elaborat și utilizat în manieră interdisciplinară corespunde mult mai bine realității prezentate, conducând la o înțelegere cât mai bună și unitară din partea elevilor.

Ca și pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea depășește limitele disciplinei, însă finalitatea sa rămâne înscrisă în cercetarea interdisciplinară. Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării copilului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigură formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare, pentru interrelaționarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

6. Integrarea **transdisciplinară** (prefixul *trans* înseamnă „dincolo”, „peste”) presupune o întrepătrundere a mai multor discipline, care poate genera apariția unor noi domenii de cunoaștere. Transdisciplinaritatea presupune studierea, explorarea proceselor și fenomenelor complexe, astfel încât, prin coordonarea cercetărilor și coroborarea rezultatelor acestora să se ajungă la constituirea unor discipline noi. Finalitatea ei este înțelegerea lumii prezente, unul din imperativele sale fiind unitatea cunoașterii. Transdisciplinaritatea conduce la intensificarea relațiilor dintre discipline și la descoperirea unor noi orizonturi ale cunoașterii.

Recunoașterea caracterului distinct al abordărilor menționate nu implică ignorarea caracterului lor profund complementar. Pentru a folosi o metaforă a unui autor cunoscut în domeniu, vom spune că „disciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea sunt cele patru săgeți ale unuia și aceluiași arc: al cunoașterii”.(B. NICOLESCU, 1997).

În lumina considerațiilor asupra integrării conținuturilor, a privi matematica doar ca pe o simplă disciplină constituie o eroare, iar învățarea matematicii prin activități practice a devenit o necesitate de multă vreme. Viața în sine este o continuă “matematică a existenței” ființei umane pe pământ, la care nimeni nu-și permite să rămână corigent, căci nu întâmplător, “Matematica este limba...în care Dumnezeu a creat lumea”. (Sesiunea de comunicări științifice – mai 2010 – Școala Generală nr. 2 Brașov- “Aplicații ale matematicii. Abordări interdisciplinare”).

Această activitate metodică pe care o desfășurăm astăzi se dorește a fi nu numai un exercițiu matematic, ci și o manifestare prin care dorim să ne omagiem înaintașii de mare valoare națională și chiar mondială, știut fiind faptul că anul 2010 a fost declarat drept Anul matematicii în școala românească, sărbătorindu-se **Centenarul Societății de Științe Matematice din România (SSMR)** fondată în 1910, mai întâi ca Societatea “Gazeta Matematică”, având susținători celebri:

Ion Ionescu, Spiru Haret, N. Nicolescu, Gh. Țițeica. Școala românească de matematică a fost recunoscută pe plan internațional pentru valoroasele contribuții la dezvoltarea gândirii matematice, dar și pentru numeroasele medalii aduse de olimpicii români la olimpiadele internaționale de matematică.

În viața de toate zilele, matematica are importanța sa deosebită, recunoscută în întreaga lume.

Matematica este o disciplină creativă și pasionantă. Ea poate produce momente de plăcere și încântare când elevul rezolvă o problemă pentru prima dată, descoperă o rezolvare mai elegantă a problemei sau vede pe neașteptate conexiuni ascunse. Cu toate acestea, pentru mulți dintre elevi, matematica rămâne o mare necunoscută fără prea multe soluții pentru ei, dacă nu este legată de viața lor de zi cu zi și nu este aplicată în practică, fapt pentru care am ales să prezentăm câteva exemple de activități practice pentru învățarea și utilizarea unităților de măsură la clasa I și chiar a II-a, având drept temei câteva din neajunsurile observate de-a lungul timpului la copii. De exemplu, elevii nu reușesc să-și formeze imaginea corectă a lungimii metrului și nu pot să concretizeze această lungime comparativ cu talia lor sau cu lungimea pe care o reprezintă brațele întinse lateral sau chiar lungimea băncii în care stau și nu cunosc, cu aproximație, dimensiunile sălii de clasă, ale camerei de locuit, ale terenului de sport sau ale școlii în care învață. Sunt elevi care nu știu cu aproximație cât cântăresc, deși cântarul de baie nu mai este o raritate în casele lor. Cu privire la unitățile monetare, este știut că elevii care vin în clasa I cunosc într-o măsură oarecare bancnotele și monedele care circulă în țara noastră, însă, atunci când sunt puși în fața unor probleme aplicative de schimburi monetare, de calculare a restului, se constată deficiențe, ca și în cazul prețurilor unitare ale unor produse sau mărfuri de utilitate zilnică., incorect apreciate conform raportului calitate/ preț /cantitate.

Referindu-ne la predarea și aplicarea practică a unităților de măsurare a timpului, este clar că noțiunile de secundă, minut, oră și ziua se pot forma numai prin utilizarea ceasornicului; deși acest instrument este folosit frecvent în predarea lecțiilor, nu întotdeauna utilizarea lui se face cu suficientă eficacitate, motiv pentru care nu se însușesc conștient unitățile respective de măsură, una din explicațiile frecvente fiind și aceea că ceasul electronic este omniprezent.

Conexiunile matematicii cu viața de zi cu zi și, mai târziu, în clasele mai mari, chiar și cu alte domenii ale cunoașterii și vieții, le formează elevilor o gândire logică și flexibilă, le sporește motivația pentru studiul matematicii și îi conduc la înțelegerea unitară a lumii înconjurătoare, putând fi, de altfel, și un instrument eficace în vederea petrecerii timpului liber în mod plăcut și constructiv.

Bibliografie:

1. <https://www.facebook.com/groups/profesoridematematica/permalink/2957583571196318/>
2. <https://www.dascalischimbarii.org/>
3. <https://www.portalinvatamant.ro>

CALITATEA ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Prof. învă. primar Lăcătuș Ionel

Școala Gimnazială „Jean Bart” Suceava, jud. Suceava

Calitatea procesului didactic poate fi definită ca un demers care conduce la învățare eficientă, la cunoștințe, abilități și competențe profunde și durabile ale elevilor prin planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a acestora.

Provocare

Repere teoretice Vă provocăm să definiți calitatea procesului didactic pornind de la aceste fotografii. Apoi, închideți ochii și imaginați-vă o sală de clasă în care fiecare elev se implică în învățare. Cum arată această clasă? Ce putem face pentru a stimula fiecare elev să participe activ la procesul de învățare, să acumuleze cunoștințe, să dezvolte abilități și atitudini? Pentru a asigura calitatea procesului didactic, este important să ne concentrăm atenția asupra celor trei etape fundamentale ale acestuia: - proiectarea/planificarea procesului - implementarea procesului - evaluarea procesului. Calitatea proiectării procesului didactic pornește de la întrebarea simplă: ”Cum pot face astfel încât activitățile didactice pe care le desfășor să răspundă nevoilor și capacităților de învățare ale acestor elevi?”. Reflecție De ce este important să proiectăm activitățile didactice astfel încât să răspundă nevoilor și capacităților de învățare ale ”acestor elevi”? De ce nu putem utiliza aceeași proiectare pentru diferite clase de elevi, de-a lungul mai multor ani de studiu? Fără a răspunde la această întrebare, demersul nostru va aluneca pe panta hazardului sau a improvizației. Pornind de la aserțiunea potrivit căreia ”un lucru bine făcut este rezultatul unui proiect bine gândit”, unii autori avansează un algoritm procedural ce corelează patru întrebări esențiale, în următoarea ordine:

Ce voi face?

Cu ce voi face?

Cum voi face?

Cum voi ști dacă ceea ce trebuia făcut a fost făcut?

Atât prima, cât și celelalte două etape, presupun stăpânirea de către profesori a două tipuri de cunoaștere (Shulman, 1986): a conținutului, numită și cunoașterea „profundă” a materiei și a dezvoltării curriculare. Comprehensiunea e demonstrată de faptul că a învăța pe alții înseamnă în

primul rând a înțelege scopurile, structurile profunde ale materiei predate și ideile fundamentale pe care le promovează disciplina predată. Transformarea presupune o ajustare a materialului reprezentat la trăsăturile individuale ale elevilor. Profesorul trebuie să ia în considerare aspecte relevante ale abilităților elevilor, genului acestora, limbii materne, culturii generale, motivațiilor sau cunoștințelor anterioare sau deprinderilor dobândite anterior care ar putea afecta în vreun fel reacțiile acestora la diverse forme de prezentare și de reprezentare a cunoștințelor. Instrucția include toată varietatea de tipuri de predare fiind un spațiu deschis exersării unor stiluri de predare adaptabile și concretizării puzzle-urilor instrucționale anticipate, proiectate și ajustării lor la situația concretă evidențiată în clasă (managementul clasei/grupului, tipurile de prezentare, interacțiunile, activitățile în grup, păstrarea disciplinei, umorul, dozarea întrebărilor, învățarea prin descoperire și prin suscitarea curiozității elevilor.) Evaluarea apare concepută ca o extensie a instruirii incluzând achiziționarea informațiilor concludente despre modul în care s-a produs învățarea, verificarea înțelegerii, identificarea eventualelor erori, dar și autoevaluarea performanțelor individuale. Reflecția se realizează în urma acțiunii feedback-ului presupunând revizuirea, reconstruirea, refacerea și analiza critică a abilităților didactice personale, urmate de sintetizarea acestor observații în vederea instituirii unor schimbări care pot îmbunătăți prestația profesorului respectiv. Prin intermediul actelor didactice care sunt „gândite” și „rezonabile”, cadrul didactic dobândește un nou tip de comprehensiune a finalităților procesului educațional, a materiei predate, a competențelor ce se cer formate, a elevilor și a mecanismelor psihopedagogice în general. În această etapă se reconstruiește o nouă poveste pentru un nou puzzle de predare și învățare. 10 Aplicație Pornind de la modelul gândirii pedagogice al lui Shulman, identificați acțiunile pe care le veți parcurge înainte și după desfășurarea unei activități didactice la o clasă de elevi, la alegere: Activitatea Acțiuni de parcurs Comprehensiunea Transformarea Instrucția Evaluarea Reflecția Pentru asigurarea calității procesului didactic, specialiștii recomandă de asemenea: utilizarea strategiilor de învățare activă

Majoritatea elevilor nu se poate concentra să asculte o prelegere a profesorului mai mult de 10 – 15 minute. Cercetările demonstrează că elevii pot reproduce 70% din informațiile prezentate în primele 10 minute și doar 20% din informațiile prezentate în ultimele 10 minute ale unei prelegeri. Prin urmare, pentru a fi eficienți, este nevoie să integrăm cât mai multe secvențe de învățare activă, care să pună elevul în contact direct cu materia de studiat. În acest sens, puteți utiliza următoarele strategii de învățare activă: - Interogarea autorului - Jurnalul dublu - Atelierul de lectură și scriere - Diagrama Venn - Matricea conceptului - Hărțile conceptuale Utilizarea strategiilor de învățare prin cooperare

Există multe strategii care promovează învățarea prin cooperare și care sunt, în același timp, foarte ușor de organizat și aplicat. Pentru a fi eficiente, acestea trebuie să includă următoarele

elemente (Johnson, 1998): 11 - interdependență pozitivă: membrii echipei sunt obligați să se bazeze unul pe altul pentru a atinge obiectivul - responsabilitate individuală: toți membrii echipei sunt responsabili pentru a face partea lor de sarcină și pentru a înțelege finalitatea/ pentru a contribui la realizarea produsului final - promovarea interacțiunii: membrii echipei își furnizează reciproc orientare și feed-back - lucru în echipă: încurajarea dezvoltării abilităților de comunicare, de gestionare a conflictelor și de luare a deciziilor în comun - autoevaluarea funcționării echipei

Vă recomandăm următoarele strategii de învățare prin cooperare: - Gândiți/ lucrați în perechi/comunicați - Predarea reciprocă - Mozaic - Comerțul cu probleme - Investigația în comun

Dacă analizăm strategiile didactice din perspectiva calității, simpla lor aplicare nu este suficientă. În multe cazuri, strategiile moderne de instruire se aplică de o manieră formală, neînțelegându-se în profunzime rolul acestora pentru stimularea învățării elevilor. Astfel, simpla dispunere a mobilierului pentru lucrul pe grupe fără a proiecta, coordona și evalua procesul de învățare nu conduce la rezultatele așteptate. Pentru a avea eficiență, aplicarea strategiilor didactice interactive trebuie însoțită de respectarea câtorva principii: parteneriatul autentic între cadrul didactic și elevi – fiecare părere este luată în considerare și valorificată în demersul învățării; atât elevul, cât și cadrul didactic colaborează și participă în egală măsură la producerea învățării. negocierea – posibilitatea ca elevii să poată influența activitatea din clasă prin participarea lor, prin experiențele valoroase ce care dispun și în acord cu interesele lor de cunoaștere responsabilitatea și responsabilizarea – implicarea fiecărui elev în organizarea activităților de învățare, realizarea sarcinilor de lucru, acordarea feed-back-ului etc stimularea inițiativei – valorizarea ideilor elevilor, a contribuției acestora la construirea învățării respect și toleranță – valorizarea părerilor diferite, a diferențelor între elevi ca sursă de învățare și dezvoltare.

12 Aplicație Analizați situația de învățare ilustrată mai jos din perspectiva calității: Profesorul: Am o întrebare la care aș vrea să ne gândim înainte de a începe nouă lecție la matematică despre fracții. Puteți să vă gândiți la situații în care utilizăm fracțiile în viața de zi cu zi? Aș vrea să folosim strategia Gândiți – Lucrați în perechi – Comunicați ca să discutăm ideile. Aveți câteva minute să vă gândiți la răspunsuri și când eu voi da semnalul, întoarceți-vă către coleg și spuneți-i la ce v-ați gândit. După aceea, veți comunica răspunsurile voastre întregii clase. (Profesorul așteaptă două minute ca elevii să se gândească la răspunsuri.) Acum întorceți-vă către coleg și discutați despre situațiile la care v-ați gândit. Mark către Natalie: M-am gândit că folosim fracțiile atunci când împărțim mâncarea. Ca la pizza. Dacă ai opt felii de pizza și vrei ca și altcineva să aibă aceeași cantitate ca și tine de pizza, trebuie să socotești feliile. Tu la ce te-ai gândit? Natalie către Mark: Și eu m-am gândit la mâncare, dar după aceea m-am gândit că și banii pot fi priviți ca fracții. Ca patru sferturi care fac un dolar și cinci monede de 10 cenți care fac 50 de cenți. Sunt multe feluri de a împărți banii ca părți ale unei sume mai mari.

Profesorul: Acum că ați avut ocazia să vă împărtășiți ideile colegului, decideți care dintre voi va comunica ideile întregii clase. Mark: Natalie și cu mine am vorbit despre cum poate fi împărțită mâncarea în fracții, cum e pizza. Am discutat și despre cum banii pot fi văzuți ca fracții. Sunt sume mai mici care dau împreună sume mai mari și ne-am gândit că așa este și o fracție.

În contextul asigurării calității, în procesul de educație sunt scoase la lumină cele mai bune resurse ale fiecărui elev astfel încât acesta să poată arăta ceea ce știe, să poată înțelege nivelul la care a ajuns și ce este necesar să facă în continuare. Aplicarea principiilor asigurării calității în educație se realizează prin acele strategii educaționale care demonstrează: o nouă viziune a cadrului didactic asupra clasei de elevi noi roluri asumate de către profesori și elevi folosirea unei diversități de strategii de diferențiere apelul la specialiști pentru asigurarea serviciilor de sprijin medical, psihologic, educațional .

Pentru a sprijini dezvoltarea unui sistem de educație de calitate, au fost create o serie de metodologii de asistență în predare (BECTA 2004). Unele dintre cele mai importante sunt: Predarea iconică: Profesorii folosesc tehnica socratică de adresare a întrebărilor pentru a încuraja elevii să se gândească mai profund la un anumit subiect. Li se poate cere elevilor să evalueze moralitatea unui personaj dintr-o lucrare sau să analizeze un eveniment istoric dintr-o altă perspectivă. Respectarea ritmului personal de învățare: Elevii sunt pre-testați anterior introducerii unei noi unități de învățare. Dacă profesorul este convins că elevul a ajuns să stăpânească deja materialul, elevul va lucra independent în cadrul unor activități care presupun un ritm mai alert și o consolidare și îmbogățire a cunoștințelor deja dobândite. Respectarea ritmului de învățare este eficientă în sprijinirea elevilor cu abilități într-un domeniu. Centre de învățare: Elevii lucrează independent sau în grupuri mici la un proiect mai complex (transdisciplinar).

Proiecte independente: Elevii care manifestă un interes puternic față de o anumită disciplină pot lucra împreună cu profesorul sau un îndrumător din cadrul comunității pentru a elabora un plan de studiu independent al domeniului de interes. Atât în cazul centrelor de învățare, cât și în cel al proiectelor independente, ideea de activitate în repere teoretice în afara sălii de clasă și în interiorul comunității, de multe ori cu sprijinul tehnologiei, câștigă teren.

Sarcini gradate: Profesorul concepe o varietate de sarcini în jurul aceluiași concept cheie. Aceste sarcini sunt elaborate ținând seama de diferite niveluri de pregătire a elevilor. În timp ce elevii au o oarecare libertate de alegere, profesorul poate orienta anumiți elevi spre sarcini mai complexe. Sarcinile gradate au legătură directă cu diferențierea după sarcină. Contracte: Elevii care nu au lipsit de la unități tematice întregi pot elabora un contract de învățare cu profesorul care să le permită să lucreze în cadrul activităților de consolidare și îmbogățire a cunoștințelor deja dobândite organizate în timpul instruirii desfășurate în clasă, instruire pe care profesorul este de acord că

elevul o stăpânește. Noțiunea de contract poate constitui o surpriză pentru unii profesori; cu toate acestea, contractul s-a dovedit a fi o modalitate utilă de a ajunge la un acord cu elevii asupra obiectivelor. Contractele se folosesc de multe ori și în legătură cu obiective comportamentale.

Bibliografie:

1. Dumitru, Adriana, *Calitatea în educație*, 2011, pg.8-10

METODE „CONDIMENTATE” APLICABILE LA ORELE DE LIMBI MODERNE

Prof. Lepcaliuc Monica

Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava, jud. Suceava

Prof. Gvinda Bianca

Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava, jud. Suceava

În concordanță cu nevoile de învățare mereu în dezvoltare și perpetuum mai moderne pe care lumea din prezent le experimentează, cadrele didactice sunt în continuă căutare de formare profesională de calitate și aliniată la standardele europene. Oportunitatea pe care programul Erasmus Plus o oferă atât profesorilor, cât și tinerilor din spațiul european constituie o pârghie de bază prin intermediul căreia simțim cu toții că ne îndreptăm în aceeași direcție, cu condiția unei colaborări deschise și fructuoase. Prin participarea la cursurile de formare se urmărește o îmbunătățire treptată a rezultatelor obținute în prezent cu elevii și adulții aflați în procesul de formare profesională, se urmărește creșterea calității proceselor și, astfel, creșterea motivației pentru învățare/formare continuă.

Astfel, Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava are în derulare pentru profesorii săi titulari selectați proiectul „Educație și Formare Europeană pentru Calitate, Tehnici Inovative și Valorizare” – E.F.E.C.T.I.V., finanțat în cadrul acțiunii KA1 Erasmus Plus - Proiecte de mobilitate în domeniul educației școlare. Scopul proiectului EFECTIV este formarea europeană a cadrelor didactice și a personalului de conducere, în concordanță cu nevoile identificate la nivelul școlii și cu Planul European de Dezvoltare, iar derularea acestuia conduce la inovarea metodelor de predare-învățare-evaluare ale profesorilor din ariile curriculare de cultură generală, la dezvoltarea dimensiunii europene a școlii prin perfecționarea managementului instituțional, precum și la creșterea motivației elevilor pentru propria formare și dezvoltare.

Prima activitate care s-a putut realiza în contextul pandemic actual a fost cea pentru profesorii de limbi moderne, *Spice up Your Teaching Ideas! - Methodology in Practice Today*, în perioada 17-21 august 2020, în St. Julian's – Malta, furnizor de formare fiind Executive Training Institute Malta. Cei trei participanți selectați au fost: profesor de limba engleză Monica Lepcaliuc, profesor de limba engleză Cristina Roibu și profesor de limba franceză Bianca Gvinda.

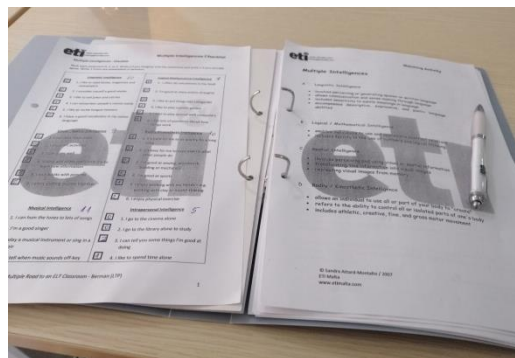

Cele 5 zile de curs au reunit participanți din trei țări europene: România, Germania și Polonia, limba utilizată pe tot parcursul cursului fiind engleza (limba oficială vorbită în Malta, pe lângă malteza). Trainer-ul grupului, Lorenza Flinders din cadrul ETI Malta, a dat dovadă de profesionalism, creativitate și multă răbdare, ceea ce a contribuit atât la achiziția facilă de informații și metode moderne, cât și la împărtășirea de experiențe personale în actul predării din țările participante.

Cursul și-a îndeplinit cu succes obiectivele propuse, și anume: îmbunătățirea metodelor de predare, idei și materiale noi pentru predarea limbilor străine, oportunitatea unor schimburi pedagogice, posibilitatea dezvoltării unor legături cu alte cadre didactice de la școli din alte țări europene, îmbunătățirea abilităților de limbă engleză și schimb intercultural de excepție.

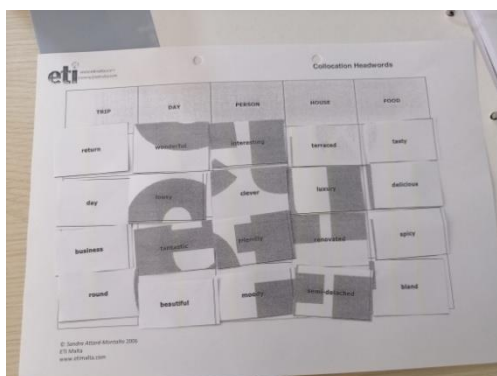
- LUNI, 17 august 2020

Prima zi a fost dedicată prezentării fiecărui profesor, a școlii din care provine, a metodelor folosite în predare și a așteptărilor de la acest curs. Toate metodele prezentate și asupra cărora s-a zăbovit timp de câte 1 oră – 1 oră și jumătate au urmărit învățarea centrată pe elev și colaborarea dintre aceștia atât în timpul orelor de curs, cât și înafara acestora. Astfel, activități precum *Engaging the learner: What motivates today's students?* și *Get them talking! Encouraging your students to speak* au urmărit, nu doar prin dezbateri și discuții libere, ci și prin lucrul aplicat, încurajarea elevilor în a se exprima în limba engleză cu mai multă încredere de sine. Formatoarea a oferit exemple de activități practice care se pot folosi la clasă pentru a-i încuraja pe elevi să vorbească: *Tell us about...* (Spune-mi despre...), *the desert survival problem solving* (rezolvarea de probleme: supraviețuirea în deșert) și *the great escape* (marea evadare). Cea de-a treia activitate, *Learner styles & multiple intelligences*, a prezentat un interes deosebit în rândul tuturor cursanților deoarece inteligențele multiple reprezintă un domeniu mai puțin exploatat. Prin lucrul pe documente autentice, dar și prin munca în echipă, au fost dezvăluite activități care pot fi folosite pentru descoperirea dar și dezvoltarea celor opt inteligențe: lingvistică, logico-matematică, spațial-vizuală, corporal-kinestetică, muzicală, interpersonală, intrapersonală și naturalistă.

- **MARȚI, 18 august 2020**

A doua zi de curs a început cu activitatea *The Chemistry of words - collocations*. Tema “*collocations*”, a fost amplu prezentată printr-o varietate de activități: collocation cards, collocation boxes, collocation grid, market collocations și collocation headwords. Următoarea temă, *The dictation revival*, a adus în prim plan idei creative pentru diverse activități de dictare: dictarea prin imagini, dictarea reciprocă și dictarea interactivă. Ultima activitate din a doua zi de curs, *Using Concordances & Dictionaries for Vocabulary*, s-a referit la folosirea dicționarului pentru predarea și achiziționarea de vocabular.

- **MIERCURI, 19 august 2020**

Cursul a avut loc într-un laborator multimedia, unde s-au utilizat aplicațiile online GoConqr și Socrative. Socrative este un instrument de evaluare folosit pentru a obține date instantanee de la elevi. Se pot crea diferite teste, itemi cu variante multiple de răspuns, itemi cu răspuns de tipul adevărat/fals sau itemi cu răspuns scurt, rezultatele fiind afișate în timp real. Socrative este un instrument ușor de utilizat pentru a crea evaluări formative și pentru a obține rezultate rapide. De asemenea, se pot crea chestionare, sondaje, etc. Răspunsurile pot fi descărcate și se pot realiza grafice în funcție de clasă, întrebare sau elev.

O altă aplicație online folosită în cadrul cursului a fost Kahoot, o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională, cu ajutorul căreia se pot crea teste interactive. Este o activitate competitivă în care întrebările sunt afișate pe ecran, iar elevii, individual sau în grup, își introduc răspunsurile folosind propriile dispozitive (telefoane mobile, laptopuri sau tablete).

Răspunsurile date de elevi sunt înregistrate automat pe platformă, ei putând vizualiza un clasament al celor mai bune punctaje după fiecare răspuns, precum și clasamentul final după terminarea testului. Folosirea acestei aplicații oferă profesorului un feedback imediat și îi permite să adapteze sarcinile de învățare astfel încât acestea să corespundă nivelului de pregătire și intereselor elevilor.

Nu în ultimul rând a fost accesat Internetul pentru folosirea lui în scop didactic, propunându-se diferite activități pentru implicarea activă a elevilor, cum ar fi Treasure Hunt sau World Facts. Elevii pot face muncă de cercetare pe Internet, pot accesa diferite site-uri pentru a afla informații și a rezolva sarcinile de lucru propuse de profesor.

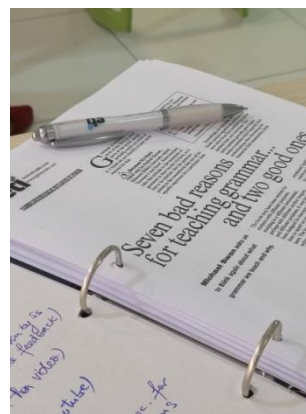

- JOI, 20 august 2020

Activitățile desfășurate în cea de-a patra zi a cursului s-au bazat pe exploatarea resurselor multimedia în cadrul orelor de limbă străină: documente audio-video, filme, cântece, spoturi publicitare, etc. Printre avantajele utilizării cântecelor la oră putem aminti: îmbunătățirea abilităților de ascultare, exersarea pronunției, consolidarea vocabularului, învățarea de structuri lingvistice prin utilizarea lor repetitivă, motivarea elevilor prin implicare emoțională.

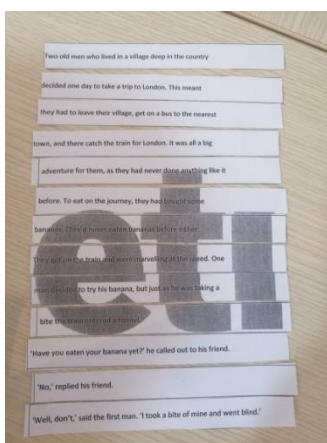
Pornind de la analiza spoturilor publicitare, elevii pot fi ghidați în descoperirea elementelor culturale specifice mai multor țări, descrierea și compararea lor, reperarea diferențelor culturale, dezvăluind tot atâtea beneficii ale utilizării acestui tip de document autentic la clasă.

În continuarea cursului a fost abordat rolul gramaticii în predarea limbilor străine, distingând între activitățile bazate pe acuratețe și cele bazate pe fluentă. Am descoperit resurse și activități care pot fi folosite cu succes la clasă, în scopul îmbunătățirii abilităților elevilor de utilizare a gramaticii în limba străină.

- VINERI, 21 august 2020

Ultima zi a cursului a adus cu sine abordarea poveștilor și povestirilor ca activități metodice care încurajează colaborarea între elevi, dezvoltarea și exprimarea creativității acestora, transpunându-le în contextul lingvistic al limbii străine studiate. Lucrul pe echipe s-a desfășurat din perspectiva elevului pe activități precum *reordering story strips*, *predict the ending*, *make up a story with the given words*, etc., însă cea mai captivantă și total nouă metodă a fost povestirea unei întâmplări folosind *cuisinaire rods* (bețe din lemn folosite la calcule matematice) ca material didactic. În urma acestor exerciții de imaginație și perspicacitate, cursanții s-au angajat într-un dialog metodic cu privire la avantajele folosirii acestor metode cu elevii din zilele noastre, descoperind că se încurajează învățarea cognitivă, nefiind privite ca „lucru” ci mai degrabă ca o activitate distractivă între colegi/prieteni care permite experimentarea cu limba străină în care se lucrează. Nu în ultimul rând, metoda povestirii încurajează pozitivitatea și entuziasmul, imaginația, precum și motivația de a asculta și de a participa, focusându-se pe abilitățile de înțelegere orală și pe cele de producere de mesaje orale.

Ultima zi a oferit de asemenea oportunitatea de a realiza că bagajele erau deja făcute pentru întoarcerea acasă și pregătite pentru începerea unui nou an școlar, de data aceasta cu și mai multe provocări. Bagajele conțineau toate aceleași lucruri: metode, tehnici, exerciții, aplicații, colaborare, prietenie, entuziasm și nerăbdare de împărtășire cu alții.

În urma acestui curs, cele trei doamne profesoare de la Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava și-au îmbunătățit cu „sare și piper” metodele de predare și abordare a procesului de predare-învățare, precum și competențele lingvistice și culturale. Învățarea într-un mediu intercultural este și va fi o experiență unică în care profesori din diferite părți ale Europei devin colegi, colaboratori și chiar prieteni.

Metode „condimentate” aplicabile la orele de limbi moderne

În concordanță cu nevoile de învățare mereu în dezvoltare și perpetuum mai moderne pe care lumea din prezent le experimentează, cadrele didactice sunt în continuă căutare de formare profesională de calitate și aliniată la standardele europene. Prin participarea la cursurile de formare se urmărește o îmbunătățire treptată a rezultatelor obținute în prezent cu elevii și adulții aflați în procesul de formare profesională, se urmărește creșterea calității proceselor și, astfel, creșterea motivației pentru învățare/formare continuă.

Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava are în derulare proiectul „Educație și Formare Europeană pentru Calitate, Tehnici Inovative și Valorizare” – E.F.E.C.T.I.V., finanțat în cadrul acțiunii KA1 Erasmus Plus. Scopul proiectului EFECTIV este formarea europeană a cadrelor didactice, în concordanță cu nevoile identificate la nivelul școlii și cu Planul European de Dezvoltare, iar derularea acestuia conduce la inovarea metodelor de predare-învățare-evaluare ale profesorilor, precum și la creșterea motivației elevilor pentru propria formare și dezvoltare.

Prima activitate de formare *Spice up Your Teaching Skills* s-a desfășurat în perioada 17-21 august 2020 în St. Julian's – Malta la care au participat 3 cadre didactice de limbi moderne: profesor de limba engleză Lepcaliuc Monica, profesor de limba engleză Roibu Cristina și profesor de limba franceză Gvinda Bianca. În cele 5 zile cursul și-a îndeplinit cu succes obiectivele propuse.

Toate metodele prezentate au urmărit învățarea centrată pe elev și colaborarea dintre aceștia atât în timpul orelor de curs, cât și înafara acestora. Astfel, activități precum *What motivates today's students?* și *Get them talking!* au urmărit, nu doar prin dezbateri și discuții libere, ci și prin lucrul aplicat, încurajarea elevilor în a se exprima în limba studiată cu mai multă încredere de sine. *Learner styles & multiple intelligences* a prezentat un interes deosebit în rândul tuturor cursanților fiind dezvăluite activități care pot fi folosite pentru descoperirea dar și dezvoltarea celor opt inteligențe. Următoarele zile de curs au reunit un bagaj extraordinar de noi metode și tehnici de lucru moderne, dintre care se pot aminti *The Chemistry of words – collocations*, *The dictation revival*, *story-telling*, *cuisinaire rods* și exploatarea resurselor multimedia în cadrul orelor de limbă străină, precum și folosirea aplicațiilor online GoConqr, Socrative sau Kahoot.

În urma acestui curs, cele trei doamne profesoare de la Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava și-au îmbunătățit cu „sare și piper” metodele de predare și abordare a procesului de predare-învățare, precum și competențele lingvistice și culturale. Învățarea într-un mediu intercultural este și va fi o experiență unică în care profesori din diferite părți ale Europei devin colegi, colaboratori și chiar prieteni.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE ÎN AER LIBER

Prof. Liță Ștefania-Mihaela
Liceul Tehnologic Nucet, jud. Dâmbovița

„Fericit este copilul care întâlnește în fiecare etapă a drumului său pe educatorul/ profesorul capabil să-i însuflă treptat forța și elanul necesar îndeplinirii destinului său ca om.”

Maurice Debesse

Pornind de la premisa că experiențele vieții reale formează bazele învățării, se impune abordarea conceptului „Outdoor Education” (Educația în aer liber), care își propune o educație concepută ca proces de predare-învățare în spații diferite, neconvenționale.

Copilul poate învăța cel mai bine și cunoștințele pot fi mai trainice, operând direct cu materiale și situații de viață, în afara școlii, prin contact nemijlocit cu realitatea, iar rolul dascălului este de a mijloci experimentarea stării de a fi în natură, de a fi în alt spațiu, neconvențional, corelând astfel activitățile realizate în natură cu cerințele curriculum-ului în vigoare.

Educația de tip outdoor este o formă organizată de învățământ care îl pregătește pe copil pentru viață și care se desfășoară în aer liber, este educație în aer liber. Activitățile educației de tip outdoor se desfășoară întotdeauna în natură și nu au ca finalitate rezultate palpabile (diplome, atestate), ci produse vizibile la nivelul comportamentului copiilor. Dacă învățarea clasică, în sala de clasă, are un aspect cognitiv, activitatea de tip outdoor are un aspect pur practic, informal și experiențial. Educația în aer liber își are originea în multe inițiative apărute în ultimii 150 de ani: taberele de corturi; cercetășia (întemeiată în 1907 de englezul Robert Baden Powell) – care urmărește tot un fel de educație informală, bazată pe activități practice în aer liber; școlile în pădure din Danemarca; școlile și mișcarea Outward Bound înființate de Kurt Hahn. Așadar, conceptul outdoor nu este unul foarte nou, încă în anii 40 se constituiau primele „școli de educație outdoor “de către adepții teoriei lui Outward Bound care susține că „principala sarcină a educației este să asigure supraviețuirea următoarelor calități: o curiozitate inovatoare, o voință invincibilă, tenacitate în atingerea țelului, lepădarea de sine și deasupra tuturor compasiune.”

Astăzi, educația Outdoor se definește ca suma acțiunilor întreprinse de personal calificat, educatori, profesori, treneri, instructori pentru activități extrașcolare, formatori, într-un mediu

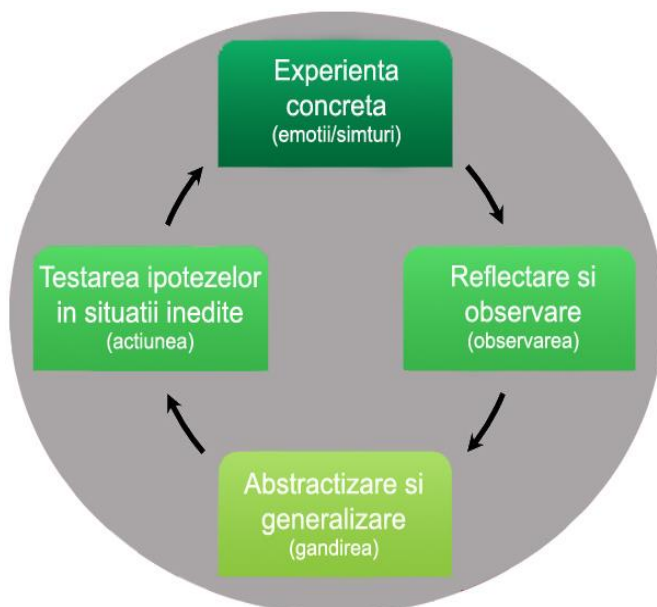
natural, folosind metode experiențiale pentru a produce schimbări la nivelul abilităților intelectuale, fizice interpersonale și intrapersonale și al comportamentului față de mediu.

Educația în aer liber parcurge toate cele trei nivele de învățare: cognitiv; afectiv; motric. Finalitatea activității de tip outdoor este aceea de a dezvolta personalitatea fiecărui copil în unul dintre domeniile: Educația în afara clasei presupune o metodă de învățare bazată pe experimentare și practică.

Se impune să delimităm unele aspecte care țin de locul, cadrul și modalitatea de învățare propusă de activitățile de tip Outdoor. Așadar, vom răspunde la următoarele întrebări: În ce cadru învăț? - Educația pe care o primim în instituțiile de învățământ clasice, adică în grădiniță, în școala generală, liceu, facultate etc., este una de tip formal. Programele de Educație Outdoor se desfășoară în natură și finalitatea acestora nu este reprezentată de o diplomă sau un certificat, ci este reprezentată de schimbările văzute cu ochiul liber la nivelul copiilor. Astfel putem concluziona că educația outdoor are un caracter nonformal.

Cum învăț? - De cele mai multe ori educația primită în sala de grupă sau de clasă, are un aspect pur teoretic, un caracter cognitiv. Educația outdoor se realizează cu ajutorul experiențelor programate, care se desfășoară într-un singur loc sau în cursul unor călătorii. “Spune-le oamenilor - ei s-ar putea să uite... Arată-le! - ei ar putea să țină minte... Dar implică-i... și ei vor înțelege” (Confucius).

Ciclul învățării experiențiale a fost studiat și schițat de David Kolb:

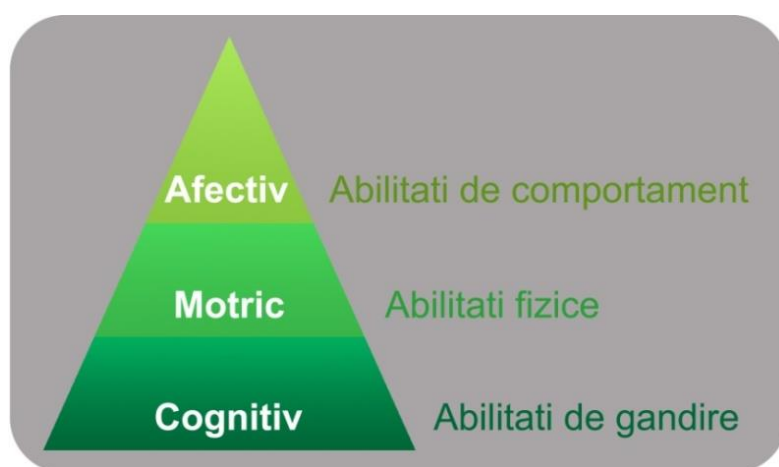

Educația prin experiență are două componente, educația prin provocare și educația prin serviciul în folosul comunității sau voluntariat. În Educația Outdoor elevii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care mai apoi reflectă pentru extragerea învățăturilor. Acest tip de învățare, caracteristic Educației Outdoor, se numește învățare experiențială, adică înveți

cu creierul, înveți și faci cu mâinile, înveți și simți cu inima! Un vechi proverb chinezesc accentuează eficiența educației experiențiale și vine în sprijinul susținerii experienței, a descoperirii, a educației de tip experiențial: “Ce aud – uit, Ce văd – îmi amintesc, Ce fac – înțeleg”.

Este important de știut că în educația outdoor se învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care mai apoi copilul, educabilul reflectă, pentru a extrage învățăturile. Acest mod de educație Outdoor îl recunoaștem ca „învățare experiențială”. Un studiu mai modern spune că: “Ne amintim 20 % din ceea ce auzim; 30 % din ceea ce vedem; 90 % din ceea ce facem.”

Ce învăț? - Educația Outdoor se adresează tuturor celor trei nivele de învățare: acumularea de cunoștințe (Nivel Cognitiv), deprinderile fizice (Nivelul Motric) și individualizarea unor trăsături de comportament (Nivelul Afectiv).

Educația Outdoor presupune ca procesul de predare- învățare- formare să se petreacă în afara școlii, respectiv în natură și spații culturale. Obiectivul unui asemenea tip de educație îl reprezintă plasarea în cadrul vieții cotidiene a elementelor pe care copiii le învață la școală, dezvoltarea spiritului practic și a adaptării la situațiile concrete de viață, modalități de înțelegere a elementelor educaționale predate la clasă. Astfel, cadrul didactic va reuși să vină în întâmpinarea unor probleme de actualitate, precum prevenirea sedentarismului, dezvoltarea capacității de interacțiune socială, relaționarea conceptului cu reprezentarea lui concretă din lumea reală și exemplele pot continua.

Educația de tip Outdoor se bazează pe filosofia, teoria și practica educației experiențiale și a educației ecologice, dezvoltând la copil înțelegerea și aprecierea de sine, a celor din jur și a lumii naturale. Concepția acestui nou tip de educație este că orice om, în anumite condiții își mobilizează, prin creativitate, resursele corporale și mintale.

Scopul urmărit de profesori, instructori, animatori, treneri, formatori este acela de a dezvolta personalitatea fiecărui elev într-unul din următoarele domenii asertivitate, creativitate, disciplina, încredere în sine, gândire practică, rezolvarea problemelor, comunicare, încurajare, relaționare, motivație, muncă în echipă, managementul timpului sau luarea deciziilor.

Săptămâna „Școala altfel” (bineînțeles, cea organizată până la venirea pandemiei) a schimbat rutina instituțiilor de învățământ, a permis exprimarea spiritului creativ, antrenarea spiritului de echipă și nu numai. Deși vin la aceeași școală, în aceleași săli de clasă, văd aceiași colegi și profesori, copiii fac ceva cu totul diferit, învață altfel. Activitățile s-au derulat într-un mod constructiv, iar atmosfera a fost una specială, fiind trăită atât de copii, cât și de cadrele didactice cu sentimentul câștigării unor experiențe noi. Educația unui copil nu se realizează doar într-un cadru formal, în cadrul grădinițelor și a școlilor, ci și prin activități extracurriculare și extrașcolare. În cadrul acestei activități am încercat să facem o tabără în carei-am numit pe elevii noștri cercetași și am încercat să derulăm activități inedite din care sunt convinsă că am învățat fiecare câte ceva. Copiii au fost încântați de activitățile propuse, s-au implicat cu drag, mai ales că nu au mai simțit presiunea unui clopoțel sau a unui catalog, a tablei sau a unei lecții predate în mod obișnuit într-un context formal. Elevii nu au mai primit note, ci laude, aprecieri, aplauze, încurajări și suport din partea profesorilor și a colegilor lor de clasă

Programul a facilitat, prin specificul activităților desfășurate, o colaborare eficientă a diferiților parteneri educaționali implicați, în beneficiul direct al copiilor, prin aceasta remarcându-se importanța desfășurării activităților extrașcolare. Feedback-ul oferit de elevi a fost unul pozitiv, aceștia au fost încântați și au participat la programul oferit de cadrele didactice. Am putut cunoaște mai bine care sunt interesele, aptitudinile și dorințele elevilor noștri. Comunicarea elev-elev, profesor-elev s-a desfășurat în bune condiții, în mod apropiat și prietenos, într-o atmosferă deschisă propice desfășurării în mod corespunzător a activităților propuse, iar achizițiile copiilor, la nivel cognitiv, motric, dar, mai ales, la cel al dezvoltării socio-emoționale, au fost impresionante.

Bibliografie:

1. Roșca, Alexandru, *Creativitatea, Colecție, Orizonturi*, Editura Enciclopedică Română, București 1972
2. Băran-Pescaru, Adina, *Parteneriat în educație: familie-școală-comunitate*, Ed.Aramis Print, București, 2004;
3. Cristea, Sorin, *Dicționar de pedagogie*, Ed. Litera Internațional, București, 2002
4. Șincan, Alexandru, *Școala și familia*, Ed. Gheorghe Cârțu.Alexandru, Craiova,1993
5. Șchiopu, Emil; Verza,Ursula, *Psihologia vârștelor*, Editura Didactică și pedagogică, București 1997
6. Vrășmas, Ecaterina, Adina *Consilierea și educația părinților*, Ed. Aramis Print, București,2002

Sursa imaginilor: outdoorlife.ro/servicii/outdoor-education/baze-teoretice/

1. <https://www.centype.ro/centype-despre-noi-about-us/invatarea-experentiala-ciclul-kolb/>

MODALITĂȚI DE REALIZARE A EDUCAȚIEI NONFORMALE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. învă. preșcolar Lupu Nicoleta

Grădinița cu program prelungit nr.39 Galați, jud. Galați

Educația nonformală este asociată conceptului de învățare pe tot parcursul vieții (en. Lifelong learning) și accentuează importanța educației care se petrece dincolo de cadrul formal al sistemului de învățământ. Educația nonformală este: „orice activitate educațională organizată în afara sistemului formal existent - fie că se desfășoară separat sau ca un element important al unei activități mai largi- care este menită să răspundă nevoilor educaționale ale unui anumit grup și care urmărește obiectivele de învățare clare.

Educația nonformală completează educația formală într-un cadru instituționalizat situat în afara sistemului școlar, dar și în interiorul acestuia (cluburi, tabere, televiziune școlară), constituind „o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal,,.

Această formă de educație se poate realiza prin tipuri variate de activități: școlare, extrașcolare, activități științifice, literare, artistice, plastice, sportive etc. Modalitățile de realizare pot fi: observația, experimentul, desenul, activități practice, drumetii, excursii, jocuri de mișcare, expoziții, spectacole, vizionări de materiale TV, scenete ecologice, concursuri.

În contextul afirmării unei viziuni holistice asupra educației, școala nu mai poate răspunde singură nevoilor tot mai complexe ale societății, un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversității umane, iar dezideratul educației permanente tinde să devină o realitate de necontestat. Astfel, fără a nega importanța educației de tip curricular, devine tot mai evident faptul ca educația extracurriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul său bine stabilit în formarea personalității copiilor. Grădinița ca instituție educativă, continuă educația copilului începută în familie, iar actul educațional are rolul de a stimula și valorifica talentul, aptitudinile, de a susține comunicarea, de a încuraja competiția și asumarea de responsabilități în vederea dezvoltării și formării unei personalități armonioase a copiilor încă de la cea mai fragedă vârstă. Timpul liber al copiilor stă din ce în ce mai mult în atenția organizatorilor procesului de instruire și educare în scopul folosirii mai eficiente a acestuia în procesul educativ al tinerei generații. Copiii au nevoie de activități de joc, de dans, de sport. Este și motivul pentru care educatoarele trebuie să acorde toată atenția bunei organizări a timpului liber al copiilor din

grădinițe, îmbinând armonios, munca și învățarea cu distracția și jocul. Prin activitățile extracurriculare desfășurate în grădinițe se urmărește completarea procesului didactic, organizarea rațională și plăcută a timpului liber. O cerință foarte importantă vizând opțiunea pentru astfel de activitate este selecționarea din timp a suportului teoretic în funcție de interesele și dorințele copiilor și ordonarea lor într-un repertoriu cu o temă centrală. Activitățile extracurriculare organizate în grădinițe pot avea conținut cultural, artistic sau spiritual, conținut științific și tehnico-aplicativ, conținut sportiv sau pot fi simple activități de joc, de participare la viața și activitatea comunității locale. În cadrul activităților extracurriculare cu o deosebită influență formativă sunt incluse toate formele de acțiuni care se realizează în afara programului propriu zis: plimbări, ieșiri în natură, excursii, tabere, serbări cu diferite ocazii, concursuri între grupele aceleiași grădinițe sau între grădinițe, parteneriate școlare pe diferite teme, etc. În activitățile organizate în mijlocul naturii și al vieții sociale, preșcolarii se confruntă cu realitatea printr-o percepere activă, investigatoare, prin acțiuni directe asupra obiectelor, fenomenelor din mediul înconjurător, a unor zone geografice și locuri istorice. Ei dobândesc o mare cantitate de informații privind munca și viața omului în diferite contexte, își formează reprezentări simple despre structură și condițiile de viață ale unor plante și animale, despre legi obiective ale succesiunii anotimpurilor și frumuseților naturii. În cadrul activităților în aer liber, preșcolarii își pot forma sentimentul de respect și dragoste pentru natură, de ocrotire a speciilor pe cale de dispariție. Prin intermediul proiectelor ecologice, se poate reuși promovarea educației ecologice, pentru a schimba copiilor atitudinea și comportamentul uneori iresponsabil față de mediu, pot fi implementate diferite planuri pentru reducerea consumului de hârtie și mijloacele de reciclare ale ei, a consumului de apă și energie, în general, etc

O activitate cu tema ecologică poate fi ” Micii grădinari”. Scopul activității urmărește conștientizarea importanței reciclării selective a deșeurilor pentru sănătatea mediului și a solului.

În cadrul acestei activități educatoarea și-a propus următoarele obiective:

- să înțeleagă efectele pe care le au deșeurile în viața omului și asupra mediului;
- să identifice soluții eficiente pentru stoparea acțiunii nefaste a deșeurilor asupra mediului;
- să planteze flori în parcul din curtea grădiniței.

Activitatea pornește de la ce știu copiii, printr-o conversație despre POLUARE. Copiii aduc argumente contra, exemplificând, concluzionând despre efectele negative ale POLUĂRII asupra plantelor, oamenilor: lipsa aerului curat, viața scurtă a copacilor, lipsa unui loc de joacă frumos amenajat.

Copii au pregătit ghivece și pământ, diverse soiuri de flori, apă, unelte de grădărit, mănuși. După prezentarea materialelor și investigarea lor de către copii, s-a trecut la demonstrarea și explicarea practică. Copiii au plantat și îngrijit florile din curtea grădiniței. În finalul activității,

preșcolarii au cântat floricelelor cântece despre primăvară.

Rezultatele obținute în urma activității au fost:

- creșterea interesului față de reciclarea selectivă a deșeurilor;
- implicarea activă a elevilor și a părinților în această activitate;
- înfrumusețarea parcului din curtea grădiniței.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale, instituțiile statului – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Atât activitățile turistice cât și cele de concurs contribuie la îmbogățirea și lărgirea vocabularului activ, a socializării, a diverselor conținuturi stimulative, astfel copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate imaginea realității în cadrul activităților plastice și practice și de educarea limbajului, au mai multă inițiativă în cadrul jocurilor. Spectacolele, serbările, vizionările (teatrul de păpuși) constituie o altă formă de activitate extracurriculară în grădinițe, prin intermediul cărora copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Această formă de activitate îl pune pe cel mic atât în calitate de actor cât și de spectator în fața unei surse inepuizabile de impresii puternice, precum și în faptul că se apelează în permanență la afectivitatea copilului. Viața afectivă la vârsta infantilă constituie temeiul viitoarei personalități. A te concentra asupra ei, a mecanismelor proprii de funcționare, constituie, de fapt, esența activității instructiv – educative a educatoarei în grădinița de copii, barometrul de apreciere a eficienței acestei munci, chiar dacă roadele ei vor fi culese nu imediat, ci în timp, uneori de-a lungul întregii deveniri umane. Ținând seama de rolul hotărâtor pe care îl joacă grădinița în formarea personalității copiilor, educația curriculară, formală, ocupă locul fundamental în politica educațională a oricărui sistem de învățământ din lumea întreagă. Sistemul educației curriculare este fundamentul pentru realizarea ulterioară a educației, pe parcursul întregii vieți, fiindcă în grădiniță se dobândesc achizițiile de bază. Educația extracurriculară constituie un demers care ajută elevul să-și completeze, fixeze și consolideze cunoștințele existente, să se autocunoască în alte situații și conjuncturi decât cele școlare.

Astfel că educatoarea a organizat o astfel de activități cu tema „MICII DRUMARI - *Vizită la Grădina Zoologică*”. Scopul activității a fost dezvoltarea dragostei copiilor față de animale și trezirea dorinței lor de a le proteja.

Obiectivele urmărite au fost:

- să își îmbunătățească cunoștințele despre animalele sălbatice – aspect exterior, mediu de viață, hrană;
- să își dezvolte dragostea față de animale și trezirea dorinței de a le proteja;
- să își dezvolte relația de prietenie cu colegii de grupă;

-să cunoască regulile de minimă protecție a mediului înconjurător.

Grădina Zoologică din Pădurea Gârboavele a fost locul de popas al unei zile din săptămână, copiii asistând aici la momentul hrănirii animalelor, au făcut turul grădinii, iar drumul până la ieșirea din oraș l-au făcut cu mijloacele de transport în comun, tocmai pentru a experimenta și această variantă de deplasare.

Educatoarele au pregătit aceasta excursie purtând o discuție cu preșcolarii, prezentându-le câteva dintre cele mai importante reguli ce trebuie respectate de către preșcolari: comportamentul copiilor în autocar, să nu deranjeze șoferul, să nu facă gălăgie, să nu arunce pe jos hârtii, alimente, fiecare să stea pe scaunul său, nu în picioare; copiii nu se vor apropia de cuștile animalelor, decât până la gardul de protecție, nu vor arunca mâncare animalelor.

Activitatea a urmărit îmbogățirea cunoștințelor preșcolarilor legate de natură, aprofundarea cunoștințelor legate de animalele sălbatice – aspect exterior, mediu de viață, hrană, tot ceea ce-i înconjoară. Astfel copiii au putut observa unele specii de animale exotice sau autohtone, au interacționat cu diverse exemplare de cai de rasă și au asimilat informații suplimentare despre aceste animale, au putut aprecia frumuseților naturale din spațiul local.

Această excursie a întărit și relațiile de prietenie și întrajutorare între copii, creând, în același timp, veselie și bună dispoziție.

Excursiile tematice organizate au multiple valențe de informare și educare a copiilor. Excursiile devin atractive la orice vârstă pentru că se desfășoară într-un cadru nou, stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă reclamă efort suplimentar. Mediul de acțiune este diferit, iar tehnicile de instruire sunt altele, ca urmare contribuie la dezvoltarea spiritului de observație, îmbunătățirea memoriei vizuale și auditive, formează gândirea operatorie a copilului, cu calitățile ei de echilibrare, organizare și obiectivare.

O altă activitate nonformală care vine în completarea activităților formale o reprezintă vizita la Serviciul de Ambulanță Județean. Activitatea cu tema „MICII SANITARI!”, a avut drept scop formarea unui comportament preventiv adecvat, prin cunoașterea principalelor riscuri din domeniul situațiilor de urgență, a măsurilor de prevenire, reducere sau limitare a efectelor negative asupra populației, bunurilor și a mediului înconjurător.

În cadrul acestei activități s-a urmărit ca preșcolarii:

- să cunoască echipamentul și mijloacele de intervenție ale Serviciului de Ambulanță;
- să observe autospecialele de intervenție: autospeciala SMURD, ambulanța;
- să enumere principalele reguli și măsuri de protecție în cazul producerii unui accident;
- să participe la activitățile demonstrative de resuscitare, de prim-ajutor pe manechin-adult/bebeluș;

Preșcolarii însoțiți de cadre didactice, au fost în vizită la Serviciul de Ambulanță Județean. Cu prilejul vizitei, preșcolarii li s-a explicat ce înseamnă o urgență medicală, că fiecare urgență este diferită și că echipajele medicale ce se deplasează la cazuri sunt formate din ambulanțier, asistent și medic, după tipul de urgență. Asistenții medicali le-au explicat copiilor importanța detaliilor atunci când apelează numărul de urgență 112, modalitatea de răspuns a echipajelor medicale la urgențe și aspecte legate de acordarea primului ajutor.

Cum era de așteptat, bucuria copiilor a fost „inspecția” unei mașini de ambulanță. Apoi, în sala de curs, copiilor li s-au arătat măsurile de resuscitare, de prim-ajutor pe manechin-adult, dar și pe copil. Fiecare preșcolar s-a aflat în postura reală a unui „salvator” fiind ajutați de cadre medicale. Aceste proceduri, efectuate corect și rapid chiar de către persoane care nu au pregătire medicală, pot salva viața unui pacient.

Preșcolarii au avut ocazia inclusiv de a vedea cum se poate verifica starea de sănătate a unui pacient, explicându-li-se felul în care sunt folosite unele aparate medicale, monitorul cardiac sau masca de oxigen, gulerul de susținere a corpului, scopul acestora și felul în care unui bolnav sau unei persoane accidentate i se poate salva viața înainte de a fi transportat la o unitate spitalicească.

Impactul acestei activități a fost de mare amploare deoarece preșcolarii având o vârstă precoce (3-6 ani), au rămas plăcut impresionați de apropierea de o astfel de autospecială, de vizitarea ambulanței, echipamentul și uniforme echipajelor. Copiii au relaționat și socializat foarte mult, au fost încurajați să adreseze întrebări, și-au însușit norme de protecție, acestea regăsindu-se în desenele și colajele realizate de elevi ca rezultat al cunoștințelor însușite.

În procesul de proiectare al activităților extracurriculare, se urmărește identificarea soluțiilor la următoarele întrebări: Cui i se adresează sau cine sunt subiecții activităților extracurriculare? – identificarea grupului țintă vizat și a nevoilor reale ale acestuia; De ce sau pentru ce proiectăm activitățile extracurriculare? – stabilirea unor finalități educaționale ca repere pentru demersurile inițiate în cadrul acestor activități; Ce? - conținuturile curriculare care vor fi vehiculate în activitățile extracurriculare și care corespund nevoilor de formare ale elevilor; Cum? - proiectarea strategiei utilizate în demersul de implementare a activităților extracurriculare, în vederea atingerii finalităților vizate; Cum evaluăm? - proiectarea demersurilor de evaluare a eficienței activităților extracurriculare și formularea unor concluzii pertinente în acest sens, cu scopul optimizării permanente a tuturor demersurilor inițiate.

Bibliografie:

1. Ionescu, M. Chis, *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*, Editura Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca, 2001

2. Lespezeanu M., *”Tradițional și modern în învățământul preșcolar”*, Editura S.C. Omfal, București, 2007

EDUCAȚIA NONFORMALĂ VS. EDUCAȚIA INFORMALĂ

Prof. Magaz Vasilica Georgeta

Liceul Teoretic „Callatis” Mangalia, jud. Constanța

Părerile despre nonformal se rezumă adesea la un program, derulat mai cu seamă în vacanță, în care copiii se simt bine în compania unor adulți angajați anume pentru a le crea contexte de divertisment, însă organizarea cursurilor online a reușit să le ofere o lecție asupra disciplinei lucrului de acasă. Să le creezi o rutină copiilor, un mediu funcțional și sigur, este exact ceea ce au nevoie în acest context de instabilitate și plin de neprevăzut creat de pandemie.

Profesori și elevi care încearcă din răsuputeri să facă față unor provocări pentru care nu i-a pregătit nimeni, saltul către învățarea digitală fiind, fără îndoială, cea mai mare dintre ele, ghiozdanul vechi, purtat de această generație fiind acum mai greu...cu o tabletă.

Educația nonformală? Pentru că e cool, pentru că se învață experiențial, pentru că fiecare individ este o poveste și o experiență în sine ce poate fi de folos celor cu care interacționează.

Copiii nu sunt în afara procesului educativ, sunt parte a procesului, iau decizii, negociază, argumentează într-un firesc al lucrurilor care, culmea, pare prea firesc în contextul actual.

Activitățile nonformale se centrează pe fișe de lucru care sunt discutate apoi în videoconferințe. Poate că cel mai important detaliu din acest proces al educației în mediul online este lipsa metodei clasice de predare și “împuternicirea elevilor ca profesori”. Ei au primit autonomia organizării propriei instruirii, au învățat să negocieze, să argumenteze, să agreeze o rutină a comunicării care îi face să fie funcționali.

Modificările survenite din cauza pandemiei vor avea repercusiuni permanente asupra modului de comunicare elevi-profesor, acesta din urmă nefiind nevoit să mai țină cont de locația fizică a copiilor atât timp cât ei se conectează la lecție. Interacțiunea online dintre elev-profesor reprezintă marele câștig, și anume întâlnirea firească dintre tradițional și digital.

Școala chiar poate fi distractivă, dacă profesorii își folosesc imaginația și știu să o stârnească și pe cea a elevilor lor! Educația nonformală și platformele de e-learning au ca scop inițierea și promovarea activităților din sfera educației nonformale în rândul tinerilor prin dobândirea de cunoștințe practice.

Putem enumera o serie de astfel de activități:

✚ “INFO-nonformal” - Realizarea de materiale multimedia (prezentări, flyere, postere, etc) cu informații privind educația nonformală.

✚ “ACT-nonformal” - Punerea în practica a unor metode de educație nonformală: dezbateri, storytelling, photovoice, etc.

✚ “PUBLISH ONLINE” - Publicarea materialelor realizate în cadrul activităților pe diverse platforme, precum eTwinning.

Școala românească se confruntă cu provocările epocii moderne, care constau în schimbarea conceptului economic, dar și în schimbarea componenței societății, care acum este multietnică, la fel ca în multe țări ale Europei. Ca o consecință inevitabilă a acestor schimbări, se ajunge la schimbarea conceptului de educație, care se transformă într-unul modern ce presupune “învățarea pe tot parcursul vieții”.

Ne exprimăm convingerea că educația formală nu mai este capabilă să dea răspunsuri la aceste provocări folosind exclusiv forțele și valorile proprii, ci are nevoie de “o fortificare în sensul practicării educației nonformale” (Raportul Comitetului de Cultură și Educație din cadrul Consiliului Europei, anul 1999).

Conceptul modern de educație privește educația ca "Lifelong Process", adică un proces de învățare care se desfășoară pe tot parcursul vieții, spre deosebire de conceptul tradițional, în cadrul căruia educația se dobândește în cea mai mare parte în timpul școlarizării formale.

”Educația formală și nonformală sunt complementare. Ele coexistă. Elementele uneia se pot regăsi în cealaltă” (Citat din raportul Grupului de lucru pentru Educația nonformală, din cadrul Consiliului Europei, anul 2001). Complementaritatea – cuvântul cheie care marchează poziția europeană dominantă privind relația dintre educația nonformală și formală și care arată cât de multă importanță se acordă astăzi educației nonformale. Aceasta este considerată astăzi în Europa ca fiind parte necesară a conceptului modern de educație, ca o completare esențială și de neînlocuit a educației formale.

Utilizarea noilor tehnologii a luat o amploare de neimaginat în urmă cu câteva luni. Toate aceste elemente au, cu siguranță, o zonă de evoluție și dezvoltare socială importantă, dar faptul că totul s-a întâmplat brusc „peste noapte” a pus societatea în fața unei provocări de o magnitudine pe care nu am mai întâlnit-o până în prezent.

Ca urmare, instituții guvernamentale, școli, ONG-uri și companii private, profesioniști ai educației și din zona *tech* s-au trezit la o masă rotundă a dezbaterilor (de cele mai multe ori online, la distanță) pentru a găsi soluții, punând la dispoziție expertiză, idei, resurse, portaluri, instrumente și platforme de elearning.

Dar elementul care a condus la o presiune majoră asupra sistemului de învățământ și a

societății în ansamblul ei a constat în utilizarea exclusivă a mijloacelor de comunicare la distanță pentru a face educație, o educație digitală.

Trebuie să recunoaștem din capul locului că există o serie de obstacole, printre care putem evidenția:

- ✚ sistemul de învățământ este doar parțial pregătit, o parte din cadrele didactice nu posedă în acest moment suficiente informații și competențe specifice instruirii asistate de calculator;

- ✚ curriculumul permite într-o măsură variabilă/ secvențială/ revizuită transpunerea în activități la distanță;

- ✚ companiile *edtech* nu au fost stimulate pentru a construi soluții interoperabile, mulate pe nevoile de sistem ale educației.

În aceste circumstanțe au apărut, inevitabil, o serie de impedimente de natură logistică, pedagogică, tehnică și de conținut în domeniul multor discipline școlare. Toate acestea pot să fie văzute fie ca bariere fie drept provocări cărora profesorii, elevii, părinții și decidenții educației încearcă să le facă față în ritmul rapid în care apar, manifestând, în proporții variabile, disponibilitate, interes, măiestrie pedagogică, inventivitate.

În același timp, trebuie menționat că nu au existat (și, parțial, nu au fost posibile) măsuri care să poată fi aplicate la nivelul întregii populații școlare, soluțiile adoptate la nivelul unităților de învățământ și al claselor variind foarte mult de la experiențe antrenante și memorabile de învățare prin sesiuni de învățare online și până la situații în care perioada de suspendare a cursurilor față în față a însemnat pentru unii elevi un hiatus total față de școală și, implicit, față de învățarea formală. Aceste situații au avut la bază atât cauze subiective cât și cauze obiective ca: lipsa de echipamente, de nivelul scăzut al competențelor digitale, de tipul de încadrare.

În realitate, în mediul online, fiecare elev poate să reprezinte pentru cadrul didactic o posibilă situație de dificultate în învățare, făcând astfel dificilă identificarea celor cu probleme reale. Chiar dacă profesorul își cunoaște bine clasa și elevii și știe cine are nevoie de sprijin suplimentar, acest lucru s-ar putea realiza eventual ulterior activității de predare online, prin consiliere individuală. Este foarte dificilă interacțiunea personalizată cu un elev anume în contextul în care contactul nu este direct, profesorul este urmărit online de o clasă întreagă și fiecare elev îi solicită atenția.

Pentru a susține activități de învățare online, profesorii și elevii folosesc mai multe mijloace specifice, dintre care cel mai frecvent:

- ✚ aplicații simple/ cunoscute deja, pentru comunicare asincronă de grup, precum Whatsapp, Facebook messenger;

- ✚ apeluri telefonice/ SMS/ canal de comunicare cu fiecare elev;

✚ utilizarea resurselor educaționale deschise și conținutului digital, cum ar fi site-uri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft educațional, laboratoare virtuale, muzee virtuale, Digitaliada, LearningApps;

✚ platformele specializate de elearning – Moodle, Google Classroom, Edmodo, Easyclass etc;

✚ aplicațiile pentru comunicare sincronă în grup prin apeluri video/ videoconferințe precum Webex, Zoom, Meet, Teams, Skype;

La acestea, se adaugă instrumente și aplicații online pentru activități de învățare (ex.: Kahoot, Padlet, Bubbl.us, Dotstorming, Wordwall etc.), precum și platforma eTwinning pentru proiecte colaborative complexe.

Educația de tip *nonformal* cuprinde totalitatea influențelor de natura educativă realizate în afara clasei sau în afara școlii, forma de educație dispune de o anumită specificitate care este decelabilă la nivelul mai multor aspecte cum sunt: obiectivele care îi sunt specifice, activitățile prin care se diferențiază de educația formală, limitele (dezavantajele) pe care le generează.

Trebuie făcută o disociere între activitățile din afara clasei și activitățile din afara școlii.

Activitățile organizate în afara clasei includ, la modul general, cercuri pe discipline de învățământ, cenacluri literare, ansambluri sportive, artistice, culturale, întreceri, competiții, concursuri, olimpiade școlare.

După cum ușor se poate observa, organizarea acestor activități este puternic corelată cu opțiunile, posibilitățile și așteptările elevilor, de unde rezultă și marea lor flexibilitate.

În legătură cu această caracteristică trebuie menționat faptul că, în cadrul activităților de tip nonformal, accentul cade pe ceea ce fac elevii și nu profesorul, așa cum se întâmplă de cele mai multe ori în activitățile specifice educației formale.

Activitățile din cadrul educației nonformale îmbină în mare măsură utilul cu plăcutul, deoarece ele ocazionează dobândirea unor cunoștințe care amplifică sfera de cunoaștere a elevilor și nu profesorul, dar în același timp, prin specificul lor, au un caracter reconfortant, tonifiant, care nu generează apariția oboselii așa cum se întâmplă în multe activități specifice educației formale.

Activitățile realizate în cadrul educației nonformale pot stimula în mai mare măsură imaginația și creativitatea elevilor, nemaifiind vorba de constrângerile impuse de parcurgerea unui curriculum prescris, aceste activități permițând ca elevii să primească sarcini în funcție de posibilitățile de care dispun și în funcție de ritmurile de lucru care le sunt specifice!

Reprezentând o componentă esențială și obligatorie a nativilor-digitali, așa-numitele generații actuale de elevi, transformarea noțiunilor de învățare, socializare, joc, utilizarea tehnologiei nu este doar o opțiune, ci are caracter de obligativitate în dezvoltarea și formarea

viitorilor adulți pentru toate mediile de învățare. Prelungirea activităților didactice desfășurate cu ajutorul noilor instrumente în afara contextului formal al școlii a devenit factorul care face diferența între tinerii pregătiți pentru a se integra în societatea digitalizată, care cere persoane tot mai competente pentru mediul digital și aceia cărora li s-a asigurat în școli doar pregătire elementară.

Bibliografie și webografie:

1. *Școala online. Elemente pentru inovarea educației* - Raport de cercetare evaluativă București, mai 2020
2. Chicu, Smaranda Gabriela, *Forme de utilizare a noilor tehnologii educaționale pentru nativii digitali*, Iași, 2018
3. <https://narada.ro/educatia-nonformala-si-mediul-digital/>
4. <https://epale.ec.europa.eu/ro/themes/non-formal-and-informal-learning>
5. <https://www.nonformalsepoate.ro/index.php/educatia-nonformala/ce-este-educatia-nonformala>

EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. Maloș Mirela

Colegiul Tehnic ”Mircea Cristea” Brașov, jud. Brașov

PROIECT DIDACTIC-învățământ hibrid

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Colegiul Tehnic ”Mircea Cristea” Brașov

CLASA: I A

Profesor învățământ primar: MALOȘ MIRELA

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

DISCIPLINA: Matematică și explorarea mediului

DISCIPLINE INTEGRATE: CLR, MM

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Din lumea celor care nu cuvântă

SUBIECTUL: Adunarea și scăderea numerelor naturale de la 0 la 20, cu trecere peste ordin

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

TIPUL LECȚIEI: consolidarea și sistematizarea cunoștințelor

COMPETENȚE SPECIFICE:

MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

1.4 Efectuarea de adunări și scăderi, mental și în scris, în centrul 0-100, recurgând frecvent la numărare

1.6 Utilizarea unor denumiri și simboluri matematice (termen, sumă, total, diferență, $<$, $>$, $=$, $+$, $-$) în rezolvarea și/sau compunerea de probleme

3.1 Verbalizarea modului de rezolvare a unor probleme

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

2.1 Formularea unor enunțuri proprii în diverse situații de comunicare

3.1 Citirea unor cuvinte și propoziții scurte, scrise cu litere de tipar sau de mână

MUZICĂ ȘI MIȘCARE

2.2 Cântarea, individual sau în grup, asociind acompaniamentul sugerat de ritm

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O₁ - să efectueze adunări, mental și în scris, în centrul 0-20, cu trecere peste ordin;

O₂ - să efectueze scăderi, mental și în scris, în centrul 0-20, cu trecere peste ordin;

O₃ - să rezolve probleme cu operații de adunare/ scădere cu numere cuprinse între 0 și 20, cu trecere peste ordin

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE: conversația euristică, explicația, exercițiul, jocul didactic, jocul pe calculator

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: fișă de lucru, laptop, videoproiector, calculatoare

FORME DE ORGANIZARE: frontal, individual

RESURSE TEMPORALE: 1 oră

RESURSE UMANE: 23 elevi

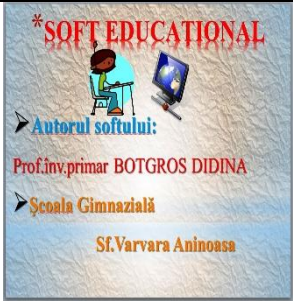
BIBLIOGRAFIE/WEBGRAFIE:

- <https://wordwall.net/ro/resource/4481685/terminologie>
- <http://toytheater.com/math-flash-cards>
- <https://www.powtoon.com/online-presentation/bXpVJ0TjNwG/?mode=movie#/>
- <https://www.liveworksheets.com/yz644647tg>
- <https://youtu.be/KHhUpZ7ZkYQ>

SCENARIUL DIDACTIC

Etapile lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor		Metode Resurse utilizate	Timp alocat
		Din sala de clasă	Din online		
1. Moment organizatoric	Propun elevilor un exercițiu de spargerea gheții: ”Lampa magică”.	Răspund la întrebarea: Ce dorință vrei să-ți îndeplinească duhul?	Lucrează la o activitate de încălzire pe care am postat-o pe Mentimeter.com. https://www.mentimeter.com/s/907658f34c061a2e17d6bd08471d23db/4d8d8f5245cc	conversația	5 min
2. Reactualizarea cunoștințelor	Organizez reactualizarea cunoștințelor dobândite anterior referitoare la operațiile de adunare și scădere și terminologia specifică utilizând Roata provocărilor. https://wordwall.net/ro/resource/4481685/terminologie	Răspund la întrebările scrise pe fiecare cadran.	Vizualizează același material accesând link-ul din chat.	conversația exercițiul explicația	5 min
3. Captarea atenției	Solicit elevilor să rezolve oral exercițiile cu ajutorul aplicației http://toytheater.com/math-flash-cards .	Rezolvă oral exercițiile propuse.	Rezolvă în mod individual exercițiile propuse accesând link-ul din chat.	conversația jocul didactic exercițiul	5 min

<p>4. Anunțarea temei și a obiectivelor operaționale</p>	<p>Comunic elevilor obiectivele operaționale într-un limbaj accesibil și scriu titlul lecției pe tablă: “Adunări și scăderi cu trecere peste ordin”.</p>	<p>Notează titlul în caiete.</p>	<p>Notează titlul în caiete.</p>	<p>explicația conversația</p>	<p>5 min</p>
<p>5. Consolidarea cunoștințelor dobândite anterior</p>	<p>Organizez recapitularea și consolidarea cunoștințelor despre adunarea și scăderea cu trecere peste ordin în centrul 0-20 pe baza aplicației https://www.powtoon.com/online-presentation/bXpVJ0TjNwG/?mode=movie#/ Prezint un material PPT interactiv conceput într-un mod atractiv atât pentru recapitularea cunoștințelor, cât și pentru formarea deprinderilor de calcul corect și rapid.</p>	<p>Urmăresc aplicația, citesc și explică modul de lucru,reamintindu-și algoritmul de calcul. Rezolvă oral exercițiile și problemele cuprinse în prezentarea PPT.</p>	<p>Urmăresc filmulețul reamintindu-și algoritmul de calcul. Rezolvă în scris exercițiile și problemele cuprinse în prezentarea PPT.</p>	<p>exercițiul explicația demonstrația jocul didactic exercițiul explicația conversația</p>	<p>10 min</p>

					
<p>6. Obținerea performanței</p>	<p>Distribui elevilor fișe de lucru individual și explic sarcinile.</p>	<p>Efectuează adunările/ scăderile individual.</p>	<p>Efectuează adunările/ scăderile individual completând fișa în format digital. https://www.liveworksheets.com/yz644647tg</p>	<p>conversația explicația exercițiul</p>	<p>10 min</p>
<p>7. Încheierea activității</p>	<p>Fac aprecieri verbale individuale și colective cu privire la activitatea elevilor. Stabilesc tema pentru acasă. Prezint cântecul ”Eu și matematica”. https://youtu.be/KHhUpZ7ZkYQ</p>	<p>Fiecare elev lipește la tablă un sticker care exprimă starea emoțională pe care o simte la finalul lecției. Cântă.</p>	<p>Completează impresii despre activitatea desfășurată. https://app.sli.do/event/xd5nktw Vizionează videoclipul.</p>	<p>explicația exercițiul</p>	<p>5 min</p>

UTILIZAREA SOFTULUI EDUCATIONAL LEARNINGAPPS.ORG

Prof. Manea Mihaela

Școala Gimnazială nr. 24 Galați, jud. Galați

Jocul didactic are o valoare deosebit de importantă în dezvoltarea capacității și formarea personalității acestora în activitățile instructiv-educative. Unul din instrumente WEB 2.0 cu ajutorul căruia putem să modificăm procesul de educație și de evaluare este **Learning Apps.org**.

Learning Apps.org este o aplicație Web 2.0 concepută pentru a sprijini procesul de instruire prin metode interactive. Modulele/exercițiile (denumite Apps) existente pot fi integrate direct în conținuturile de învățare corespunzătoare, sau redactate/ajustate la necesitate, dar pot fi și elaborate online de utilizatorii. Aplicația LearningApps are ca scop de a aduna module care pot fi reutilizate și de a le pune la dispoziția utilizatorilor. Aceste module nu conțin un scenariu concret de învățare, ci se axează exclusiv pe partea interactivă.

LearningApps.org este un proiect de cercetare și dezvoltare al Școlii Superioare Pedagogice PH Bern, în colaborare cu Universitatea din Mainz (Prof.Dr. Franz Rothlauf) și cu Școala superioară Zittau/Görlitz (Prof.Dr. Christian Wagenhaft).

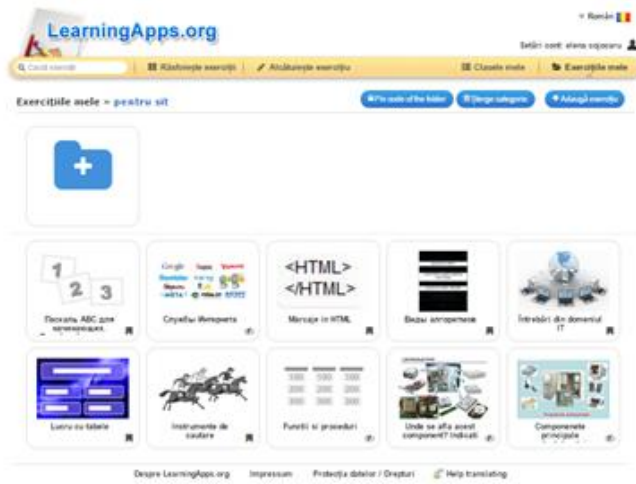
Aplicația dispune de o variantă a site-ului în limba română, o interfață românească este în

lucru. Categoriile încorporează majoritatea disciplinelor de studiu, se poate opta pentru mai multe limbi, iar tipurile de exerciții care pot fi alcătuite sunt diverse pornind de la: Cuvinte încrucișate; Jocul Milionarii; Marchează în text; Quiz cu alegere; Quiz cu alegere; Completează tabel; Quiz cu introducere; Grilă ordonare; Joc-Perechi(Perechi imagini); Joc-Perechi(Text/Image); Ordonare cu hartă; Ordonare grupe; Ordonare pe imagini; Ordonează perechi; Puzzle – Grupe; Tabel ordonare; Rebus; Spânzurătoarea; Text spații goale; Completează tabel; Quiz cu introducere; Audio/Video cu inserări; Avizier; Caiet; Calendar; Chat; Mindmap; Scrieți împreună.

Exercițiile (Apps) se pot alcătui relativ simplu, urmînd instrucțiunile de pe site. Există numeroase modele care facilitează crearea acestora într-un timp relativ scurt.

LearningApps este un ajutor pentru profesori și pentru elevi. Profesorul are posibilitatea să structureze materialul pe care dorește să-l predea în cel mai bun mod, sau să se folosească de exercițiile oferite de colegi. Pentru elevi, LearningApps oferă moduri cât mai interactive și atrăgătoare de însușire a noilor informații. Prin intermediul LearningApps elevul va învăța mult mai ușor prin descoperire și mai ales prin interactivitate. Spre deosebire de un profesor care trebuie să explice un subiect la cel puțin 20 de elevi, neputînd acorda atenție fiecărui elev în parte, aplicația permite individualizarea procesului didactic acordînd fiecărui elevului toată atenția sa.

Bibliografie:

1. Wikipedia.ro
2. Site Platforme educationale interactive

IMPORTANȚA MIJLOACELOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Manea-Scorțaru Rodica

Liceul Tehnologic Forestier, Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea

Staicu Gabriela

Liceul Tehnologic Forestier, Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea

Înainte de preciza care este importanța mijloacelor de învățământ în desfășurarea procesului instructiv-educativ și atingerea obiectivelor lecției, trebuie ca acestea să fie definite.

Ioan Bontaș face distincție între materiale didactice și mijloace de învățământ.

„Materialele didactice reprezintă ansamblul de obiecte, produse, documente și instrumente naturale și de substituție diverse folosite în actul predării-învățării pentru îndeplinirea unor obiective instructiv-formativ-educative.” (Bontaș Ioan, *Pedagogie*, 1994, pag. 136).

Denumirea de materiale didactice, spune același autor, vine de la latinescul *materialis* care semnifică materiale, bunuri, produse, documente, instrumente etc. ce sunt folosite pentru realizarea unor obiective anume.

„Mijloacele de învățământ reprezintă ansamblul de aparate sau sisteme tehnice care mijlocesc (mediază) folosirea materialelor didactice în scopuri instructiv-educative.” (Bontaș Ioan, *Pedagogie*, 1994, pag. 136).

Denumirea de mijloace de învățământ vine de la termenul latinesc *medius locus* care înseamnă mijloace sau aparate de mediere, iar prin extindere, putem spune chiar unelte, instalații, sisteme tehnice etc. care folosesc realizării unor anumite obiective.

Porinid de la aceste definiții, este ușor de înțeles cât de importante sunt mijloacele de învățământ în întreg demersul didactic, mai ales în cazul beneficiarilor de vârstă mică. Aceste mijloace pot capta mai ușor atenția elevilor, permit utilizarea de metode didactice care pun elevul în centrul atenției, utilizarea de metode atractive care facilitează învățarea făcând-o extrem de plăcută, atractivă.

De-a lungul istoriei, în procesul instructiv-educativ au fost utilizate mijloace de învățământ diverse, specifice perioadei istorice. Wilbur Schramm, distingea în deceniul VIII al secolului trecut patru generații ale acestor mijloace, dar ulterior, specialiștii au adăugat încă două generații deoarece tehnologiile informatice au evoluat foarte mult în ultimele decenii, devenind indispensabile

activității didactice. Ne putem întreba ce ar fi însemnat școala pe perioada pandemiei, dacă nu ar fi existat tehnologia informatică, platformele informatice care au putut fi utilizate pentru pentru lecțiile on line. Lucrurile nu ar fi avut o evoluție favorabilă, deși, chiar și cu prezența tehnologiei, lucrurile au fost și sunt dificile atât pentru elevi cât și pentru profesori.

Evoluția mijloacelor de învățământ în plan diacronic după Ionescu Miron și Radu Ioan

Nr. crt.	Categoria de mijloace de învățământ	exemple de suporturi pentru vehicularea cunoștințelor	scurtă descriere a suporturilor pentru vehicularea cunoștințelor
1	Generația I	Tabla Manuscisele Obiectele de muzeu	Sunt utilizate numai direct, prin acțiunea comună a profesorului și a elevilor, ele precedând apariția tehnicilor de informare propriu-zisă
2	Generația a II-a	Tiparul „Vehiculele de cunoștințe” purtătoare de informații gata elaborate: manuale, texte imprimate etc.	Nu mai este necesară prezența fizică a profesorului sau a celui care le-a scris. Acțiunea remedială a profesorului asupra elevului se realizează prin intermediul unui cod care este scrisul
3	Generația a III-a	Fotografia Diapozitivul Mijloacele audio-vizuale	Comunicarea interumană se realizează prin intermediul mașinilor
4	Generația a IV-a	Tehnicica (tehnicile) modernă (moderne) Mașinile de instruire	Se realizează un dialog direct între elev și mașina de instruire
5	Generația a V-a	Calculatorul electronic	Se realizează un dialog direct între elev și calculatirul electronic
6	Generația a VI-a	Noile tehnologii de comunicare:www, e-mail, IP, Telephony, videoconferințe, whatsapp, platformele: Google classroom, Zoom,	Se realizează dialoguri „on line” cu parteneri mulți aflați în zone diferite ale lumii, la distanță mare

		Microsoft Teams, Edmodo, Easyclass Intuitext etc.	
--	--	---	--

Unele dintre mijloacele de învățământ sunt comune tuturor formelor, nivelurilor de învățământ, altele sunt specifice fiecărui domeniu de pregătire profesională.

Nicolae Cerchez, în lucrarea Didactica specialităților agricole folosește terminologia de mijloace tehnice auxiliare pe care le grupează în două categorii și anume:

a. Mijloace tehnice de accesare a informației didactice care servesc la cunoașterea diferitelor fenomene, asigură accesul la mesaje audio-video (truse pentru analize sol, microscopie, lupe, calculatoare și videoproiectoare, televizoare etc.);

b. Mijloace de instruire în practica agricolă care sunt mijloacele de producție folosite în aplicarea tehnologiilor agricole specifice (tractoare, mașini, utilaje, instalații etc.).

Funcțiile mijloacelor de învățământ sunt multiple și prezentate diferit de specialiștii în domeniu. Ioan Bontaș a identificat patru funcții ale mijloacelor de învățământ:

1. Funcția cognitiv-formativă;
2. Funcția de legare a procesului de învățământ cu realitatea socio-profesională;
3. Funcția estetică și moral-civică;
4. Funcția de dezvoltare multidimensională și integrată a personalității.

Miron Ionescu și Ioan Radu au identificat șase funcții ale mijloacelor de învățământ și anume:

1. Funcția de instruire;
2. Funcția de motivare a învățării și de orientare a intereselor profesionale ale elevilor;
3. Funcția demonstrativă;
4. Funcția formativă și estetică;
5. Funcția de școlarizare substitutivă sau de realizare a învățământului la/de la distanță;
6. Funcția de evaluare a randamentului elevilor.

Nu există lecție în care să nu se folosească mijloace de învățământ, iar acestea trebuie folosite astfel încât să maximizeze rezultatele învățării. De asemenea, numărul și varietatea mijloacelor didactice utilizate diferă în funcție de tipul de lecție desfășurată, de tema lecției, de profesor, de dotarea școlii etc. O abundență de mijloace de învățământ, un exces al acestora ar putea deveni obositor pentru elevi, iar efectul nu mai este cel scontat. Prin urmare, profesorul trebuie să identifice acele mijloace de învățământ care să-l ajute să își atingă obiectivele lecției, fără a suprasolicita elevii.

Pentru preșcolari și pentru elevii de vârstă mică, mijloacele de învățământ prezintă o importanță deosebit de mare în procesul înțelegerii, cunoașterii deoarece la acești copii gândirea

concretă are o pondere mare comparativ cu gândirea abstractă. Ei pot înțelege mai ușor fenomene, procese, dacă există mijloace de învățământ care să le reproducă, să le redea, iar informațiile achiziționate vor fi de lungă durată, pentru toată viața. De asemenea anumite mijloace de învățământ permite învățarea, instruirea elevilor în condiții reale, așa cum se desfășoară activitatea în procesele de muncă de la agenții economici ceea ce determină ca elevii instruiți în aceste condiții vor avea o trecere facilă, ușoară, lină, netraumatizantă de la școală la locul de muncă. Acomodarea la locul de muncă, randamentul și productivitatea vor fi mai ridicate pentru elevii care au beneficiat de pregătirea prin lecții unde mijloacele de învățământ au fost adecvate, suficiente.

Prin urmare, mijloacele de învățământ sunt utile, doar dacă sunt integrate organic în contextul lecțiilor și li se imprimă o finalitate explicit pedagogică, fără supralicitări sau exagerări. Nu trebuie uitat faptul că forma (de expunere, de prezentare a cunoștințelor) nu se poate substitui în niciun caz fondului (conținutului educativ propriu zis), iar mijloacele de învățământ nu pot înlocui niciodată actul predării, în care rolul primordial în coordonarea și supravegherea acestuia, îl joacă profesorul.

Stabilirea și integrarea mijloacelor de învățământ se realizează prin racordarea permanentă a acestora la obiectivele instruirii, la conținuturile concrete ale lecțiilor, la metodele și procedeele didactice.

Eficiența utilizării mijloacelor de învățământ ține de inspirația și experiența didactică a profesorului în a alege și a sprijini discursul pe un suport tehnic care, în mod virtual, posedă calități ce așteaptă a fi exploatate.

Putem concluziona că profesorul este cel care, prin alegerea mijloacelor adecvate de învățământ și prin elaborarea strategiilor specifice, poate să îi motiveze pe elevi, indiferent de ciclul de învățământ dar ținând cont de acesta, să își însușească și să înțeleagă noțiunile de matematică și nu numai.

Bibliografie

- 1) Bontaș, Ioan, *Pedagogie*, Editura ALL, București, 1994, pagina 136-138
- 2) Cerchez, Nicolae, *Didactica specialităților moderne*, Editura Polirom, București, 2005
- 3) Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1996
- 4) Ionescu Miron și Radu Ioan, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001, pagina 163.
- 5) https://www.utgjiu.ro/revista/dppd/pdf/2016-03/3_Amelia%20Georgiana%20Boncea.pdf

- 6) <https://edict.ro/strategii-didactice-definitii-delimitari-conceptuale/>
- 7) <https://iteach.ro/experientedidactice/mijloacele-de-invatare-si-rolul-lor-motivational>
- 8) <https://muhoz.org/pedagogie-ii.html?page=4>

ROLUL METODELOR ACTIVE ÎN DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE A ELEVILOR

Prof. înv. primar Matei Mariana
Liceul Tehnologic „Dimitrie Cantemir” Fălciu, jud. Vaslui

«Nu vă mândriți cu predarea unui număr mare de cunoștințe. Stârniți numai curiozitatea. Mulțumiți-vă să deschideți mințile, nu le supraîncărcați. Puneți în ele scânteia»

Anatole France

Dezvoltarea gândirii critice constituie un important obiectiv de tip formativ și se realizează prin folosirea cu precădere a unor **metode activ-participative**. Aceste metode nu trebuie rupte de cele tradiționale, ele marcând un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice.

Sunt considerate activ-participative toate acele metode care sunt capabile să mobilizeze energiile elevului, să-i capteze atenția, să-l facă să urmărească cu interes și curiozitate lecția, să-i câștige adeziunea logică și afectivă față de cele nou învățate; care-l îndeamnă să-și pună în joc imaginația, puterea de anticipare, memoria, gândirea etc.

Specific acestor metode este faptul că pot stimula și dezvolta învățarea prin cooperare, lucrul în perechi sau în grupe mici de elevi, facilitând astfel comunicarea, relaționarea, colaborarea și sprijinul reciproc pentru rezolvarea unor probleme sau pentru explorarea unor teme noi, care duc la cunoașterea dintre elevi, înțelegerea și acceptarea reciprocă.

Într-o lume în continuă schimbare, pentru a exista, elevii noștri vor avea nevoie de capacitatea de a cern informațiile și de a alege între ce este și ce nu este important. Ei trebuie să înțeleagă cum se corelează anumite informații, să le descopere sensul și să le respingă pe cele irelevante sau false. Deci, ei vor trebui să dea sens în mod critic, creativ și productiv informațiilor, să gândească și să învețe critic. Prin utilizarea unor asemenea tehnici se realizează o implicare efectivă, activă a elevilor în procesul de învățare. Aceștia devin conștienți de procesul de învățare, îi dinamizează, având posibilitatea de a-și exprima opiniile.

Pentru dezvoltarea gândirii critice a elevilor învățătorul trebuie să asigure un demers didactic adecvat învățării active și interactive folosind metode, procedee și tehnici de învățare eficiente. Fără a exclude strategiile învățământului tradițional, învățătorul trebuie să folosească și

strategii didactice moderne care vor menține interesul elevilor, vor crea atmosfera propice de învățare și vor ridica actul educațional la nivelul necesar societății.

Întrucât numărul de metode și tehnici de dezvoltare a gândirii critice este foarte mare, voi expune numai câteva dintre cele mai folosite la clasa mea:

Brainstormingul:

Exemplu: Folosirea brainstorming-ului în activitatea de compunere și rezolvare de probleme

a) Se dau numerele 65 și 38.

Folosindu-se toate relațiile matematice ce se pot stabili între aceste numere, compunem probleme.

Problema trebuie să aibă logică și să fie rezolvabilă.

Elevii vor expune tot felul de probleme pe baza datelor. Nimeni nu are voie să critice ideea colegului. La final se va realiza analiza critică, evaluarea, argumentarea sau contraargumentarea ideilor emise și se vor selecta problemele originale, care au îndeplinit toate condițiile și se vor rezolva, pe rând, la tablă.

Avantajele folosirii metodei brainstorming, pe parcursul lecțiilor la clasa mea au fost:

- obținerea rapidă și ușoară a ideilor noi și a soluțiilor rezolvatoare;
- costurile reduse necesare folosirii metodei;
- aplicabilitate largă, aproape în toate domeniile;
- stimulează participarea activă și crează posibilitatea contagiunii ideilor;
- dezvoltă creativitatea, spontaneitatea, încrederea în sine prin procesul evaluării amânate;
- dezvoltă abilitatea de a lucra în echipă.

Știu / Vreau să știu / Am învățat: aplicând acest model în predare la clasa mea s-a obținut: o lectură activă, o rată crescută a retenției informației, creșterea capacității de a realiza categorizări, interes crescut pentru învățare. Se realizează astfel o învățare autentică și durabilă prin asimilarea unor cunoștințe noi și restructurarea activă a unor scheme mentale. Se dezvoltă capacitatea de exprimare orală, elevii fiind puși în situația de a reformula cu propriile lor cuvinte cele învățate.

Ciorchinele: La nivel mintal (cognitiv), stimulează valorificarea cunoștințelor, părerilor și convingerilor personale, captează atenția elevilor, dezvoltă gândirea liberă și deschisă, stimulează creativitatea elevilor. Avantajele acestei metode: nu se critică ideile propuse, poate fi utilizată ca metoda liberă sau cu indicarea de informații prelabile a categoriilor de informații așteptate de la elevi. Metoda ciorchinului dă rezultate deosebite și atunci când se lucrează în echipă. Observând și

aprobând variantele colegilor, elevul își dezvoltă imaginația și creativitatea. Prin întrebări dascălul dirijează gândirea elevilor. Este necesară pentru sistematizarea și consolidarea cunoștințelor.

Am folosit cu succes această metodă mai ales în cadrul lecțiilor de recapitulare și sistematizare a cunoștințelor despre o anumită parte de vorbire: substantiv, pronume, verb, realizându-se sub forma unui joc.

Cubul: este o tehnica prin care se evidențiază activitățile și operațiile de gândire implicate în învățarea unui conținut, care poate fi utilizată atât în etapa de evocare cât și în cea de reflecție.

De exemplu la lecția de recapitulare „Părți de vorbire” la clasa a III a am folosit metoda Cubul. Sarcinile de lucru au fost următoarele:

Substantivul – definiție, exemple, analiză;

Adjectivul - definiție, exemple, analiză;

Pronumele - definiție, exemple, analiză;

Numeralul - definiție, exemple, analiză;

Verbul - definiție, exemple, analiză;

Cuvinte de legătură – exemple, recunoaștere;

Avantaje: au permis diferențierea sarcinilor de învățare, stimulează gândirea logică, sporește eficiența învățării, (elevii învață unii de la alții).

Metoda ”Turul galeriei”: stimulează creativitatea participanților, gândirea colectivă și individuală; se dezvoltă capacitățile sociale ale participanților, de intercomunicare și toleranță reciprocă, de respect pentru opinia celuilalt.

Metoda prezintă numeroase **avantaje**, printre care:

- atrage și stârnește interesul elevilor, realizându-se interacțiuni între elevi;
- promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente;
- stimulează efortul și productivitatea individului și este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și limite, pentru autoevaluare;
- există o dinamică intergrupală cu influențe favorabile în planul personalității, iar subiecții care lucrează în echipă sunt capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe;
- dezvoltă și diversifică priceperile, capacitățile și deprinderile sociale ale elevilor;
- se reduce la minim fenomenul blocajului emoțional al creativității;

Metoda cadranelor: Elevii citesc/ascultă un text. Sunt apoi solicitați să noteze în **cadranul I**- sunetele auzite, în **cadranul II**- sentimentele pe care le-au simțit, în **cadranul III**- să stabilească o legătură între conținutul textului și experiența lor de viață, iar în **cadranul IV**- învățătura ce se

desprinde din text. Activitatea se poate desfășura atât frontal cât și pe grupe sau individual. Conținutul cadranelor poate suferi modificări în funcție de obiectivele lecției.

După parcurgerea lecției, **Adjectivul**, în etapa de fixare a cunoștințelor elevii au completat următorul cadran:

- I. Titlul lecției: **Adjectivul**
- II. Cuvântul cheie: **Însușiri**
- III. **Patru** exemple de **adjective**
- IV. **O propoziție** care să conțină mai multe adjective

Prin această tehnică am urmărit implicarea elevilor în realizarea unei înțelegeri cât mai adecvate a unui conținut informațional și pentru exprimarea unor puncte de vedere personale la temă.

Scrierea liberă: Este o metodă/tehnică ce presupune activitatea de a scrie cu scopul de a gândi și învăța. A scrie (despre ceva) înseamnă a gândi (la acel ceva).

Exemplu: scrieți în 5 minute tot ce știți despre partea de vorbire: substantivul. Este o metodă pe care o folosesc adesea la clasă pentru că îmi vine cu informația despre ceea ce au acumulat de-a lungul lecției. Evaluarea vine și cu notarea elevului. Scrierea are scopul de a învăța și exersa gândirea critică.

Eseul de cinci minute: Este metoda folosită mai ales în etapa de reflecție. La sfârșitul lecției elevii sunt rugați să sintetizeze informațiile filtrându-le prin experiența proprie. Apoi mai mulți elevi sau în perechi își prezintă eseurile. Este o modalitate eficientă de a încheia ora, ajutându-i pe elevi să-și adune ideile legate de lecție, dând profesorului o idee mai clară despre ceea ce s-a întâmplat în acea oră. Acest eseu cere elevilor: să scrie un lucru pe care l-au învățat din lecția respectivă și să formuleze o întrebare pe care o mai au în legătură cu aceasta.

Profesorul strânge eseurile și le folosește pentru planificarea lecției următoare.

Bineînțeles, folosirea acestor metode active, pentru dezvoltarea gândirii critice, nu are doar avantaje, ci implică și **dificultăți**: cooperarea nu se produce spontan, fiind necesar un timp de ordinul lunilor pentru formarea deprinderilor de lucru; în timpul învățării prin cooperare, în clasă este o „forfotă”, sonorul fiind asemănător unui stup, iar folosirea acestor metode necesită un efort suplimentar din partea dascălului și a elevilor săi.

Utilizarea metodelor de gândire critică, accentul care se pune pe comunicare, interactivitate, respectul față de opiniile celorlalți, dar și pe explorarea propriei personalități. Trăind într-o societate unde tehnologia modernă îi captivează pe elevi, este important să-i învățăm să studieze eficient, să gândească critic și să găsească acele probleme care sunt importante și utile pentru ei.

Învățarea bazată pe gândirea critică este una dinamică, vie, care provoacă elevii să gândească, să se implice activ și eficient în procesul învățării, facilitând integrarea lor în viața socială, prin dobândirea unor capacități, adaptative, flexibile, necesare rezolvării unor probleme variate și diverse.

Implicarea activă a elevilor în toate momentele lecției, prin efort propriu, duce la procesarea informației, conducând la o învățare eficientă și conștientă.

O gândire critică nu se poate dezvolta fără stimularea capacităților creatoare ale copiilor. Numai invitându-l să vadă și pe alt drum elevul va avea curajul să critice ceea ce este depășit. Este acel tip de învățare care garantează înțelegerea și asimilarea logică a cunoștințelor și totodată, sporește curiozitatea, dezvoltă capacitățile intelectuale, asigură procesul psihic și autonomia intelectuală în situații teoretice, și practice care necesită o gândire critică.

Pentru a valorifica gândirea critică a elevilor, cadrul didactic trebuie să creeze diferite situații problemă, care vor oferi posibilitatea de a-i stimula să caute singuri soluțiile posibile.

Gama metodelor, procedeele și tehnologiile didactice activizatoare este nesfârșită și la îndemâna oricui. Utilizarea lor eficientă depinde nu numai de priceperea și tactul pedagogic al învățătorului, ci și de dragostea lui față de copii, de pasiunea pentru muncă, de talentul său.

Exersând gândirea, învățăm (involuntar, menționat) uneori mai mult și mai bine decât atunci când ne propunem în mod voluntar, intenționat să asimilăm anumite cunoștințe.

«Elevii trebuie să-și spună unii altora și să spună lumii ceea ce știu-pentru a afla ce știu. Spunând, vor învăța. Spunând, vor interpreta lumea așa cum o văd ei, pentru noi ceilalți.»

JUDITH RENY

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, *Didactica; manual clasa a X a; școli normale*, Editura Didactică și Pedagogică, 1997
2. Cosmovici, Andrei; Anghel, Luminița, *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 1998
3. Dumitru Al. Ion, *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, 2000, Timișoara
4. Sălăvăstru, D., *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași, 2004
5. ***Învățământul primar (colecția 1994-2004);
6. www.edu.ro.

EDUCATORII- PROMOTORI AI SCHIMBĂRII

Prof. Miercan Georgiana-Nicoleta

Grădinița cu program prelungit "Sfânta Marina" Câmpulung, jud. Argeș

Preșcolarul poate modifica realul care îl înconjoară în timpul unei activități, dezvoltându-și în acest fel capacitatea de a fi inventiv și creativ, poate memora reguli, se va conforma acestora, își va forma anumite însușiri precum răbdarea, perseverența, stăpânirea de sine, etc. Capacitatea de a se dezvolta este stimulată cu pasiune, în orice moment în care preșcolarul participă la activități, în fiecare moment în care el inventează o regulă de joc sau atunci când preșcolarul respectă o nouă regulă.

O serie de materiale stau la baza acestora, dar și resurse variate, ele având deplină libertate de a le alege pe cele care sunt utile cadrului de dezvoltare intelectuală și psiho-fizică a preșcolarilor.

Învățământul preșcolar este constituit într-un mediu controlat, chiar dacă grădinița este instituția de învățământ definitivă în dezvoltarea personalității preșcolarului. Dincolo de agitația și presiunea obișnuită, preșcolarul primește căldura sufletească, protecția și motivarea, se încadrează într-un spațiu în care socialul este puțin prezent, cu toate componentele lui elementare.

De asemenea, nu ar trebui să uităm faptul că etapa preșcolară reprezintă un loc important în cadrul sistemului de învățământ, astfel încât, conform concluziilor și datelor actualizate de specialiști de-a lungul anilor, aceasta este un pas primordial în modelarea viitorului adolescent și pentru perfecționarea adultului din viitor.

Demersul educațional în întregime implică desfășurarea activităților integrate prin stabilirea în primul rând cu claritate de către cadrul didactic a obiectivelor și a conținuturilor propuse, pentru ca în baza acestora să se poată dezvolta scenariul zilei. Acesta va începe cu motivarea, care are un rol important, acela de a focaliza activitatea copiilor în direcția rezolvării problemelor. De asemenea, repartizarea sarcinilor trebuie să fie echitabilă, activitățile zilnice de la fiecare arie de stimulare, sector sau zonă de activitate, trebuie să faciliteze atingerea obiectivelor de la fiecare activitate propusă. În practică, zonele de stimulare includ diverse secvențe din activitățile obișnuite, în special cele care sunt cu adevărat interesante pentru preșcolari și care vizează atingerea obiectivelor stabilite.

Programul unei zile reprezintă un tot unitar, un întreg, cu o structurare și o organizare a informațiilor menite să depășească departajarea pe discipline. (Culea, Sesovici, Grama, Pletea,

Ionescu, Anghel, 2008, pg 6).

Activitatea integrată are la bază un demers autentic, coerent, care se regăsește printre noile propuneri educaționale și asigură beneficii în instruirea și educarea copiilor. În cadrul ei se regăsesc științe și domenii distincte, care permit preșcolarului înțelegerea, însușirea și aplicarea cunoștințelor. Modelele de învățare sunt organizate psihologic, logic și pedagogic, experiențele de învățare fiind mult mai dezvoltate decât cele monodisciplinare.

Alegerea preșcolarilor și participarea activă la dezvoltarea educativă se realizează pe baza unor teme comune pentru toți preșcolarii grupei și sunt distincte, în balanță cu gradul de dezvoltare; procesele pedagogice se pot desfășura prin propunerea alternativă a formelor de învățare – individual, în perechi sau cu grupa.

Informațiile achiziționate de aici sunt în planul personal și indică o schimbare a structurilor afective, cognitive sau psihomotorii, mult mai dezvoltate, pe baza sarcinilor de învățare și a efortului depus. În activitatea de bază, jocul, preșcolarii sunt motivați în a analiza, în a asocia, în a compara, în a formula păreri, în a face deducții, în a concluziona despre mediul înconjurător, care în trecut aparțineau de activități distincte.

Caracteristicile pe care trebuie să le urmărim în activitățile integrate sunt: finalitățile se regăsesc în lista de obiective cadru și referință ale domeniilor experiențiale, iar cele operaționale compun un set vast și dezvoltat de 3-5 obiective, referitoare la experiențele de învățare propuse; conținuturile sunt selectate și tratate conform cu integrarea curriculară, situațiile de învățare propuse și organizate în cadrul activităților integrate contribuind la realizarea temei activității; activitatea de grup este primordială, fiind axată pe individ, și nu pe cea cu întreaga grupă.

Realitatea este concretă în demersurile globale, unde limitele dintre felurile și categoriile de activități sunt inexistente. Ele se contopesc într-un spațiu unitar, unde tema se lasă cercetată cu mijloacele diferitelor științe. Conținuturile au o temă comună care urmează a fi dezbătută și sunt parcursă în mod corect, atingând obiectivele de comportament propuse.

Conform cerințelor educaționale, actul didactic se propune a fi creativ, interdisciplinar, dezvoltat, stimulator pentru copii pentru o asimilare corespunzătoare de informații, și în special în sensul aplicării faptice a deprinderilor, cunoștințelor și priceperilor dobândite.

Elementele din mediul înconjurător studiate și investigate presupun conștientizarea realității, astfel prin intermediul activităților integrate categoriile și tipurile de activități sunt propuse interdisciplinar, tema putând fi cercetată cu mijloace diferite. Este important ca temele și conținuturile să aibă subiecte comune și să fie clarificate pe parcursul desfășurării acestora și atingerii obiectivelor stabilite.

Activitățile în manieră integrată conferă educatoarei statutul de regizor, în așa fel încât să îi

motiveze pe preșcolari să perceapă, să accepte și să stimuleze păreri, gânduri, sentimente, să fie parteneri. Preșcolarii, prin implicarea directă în activitatea integrată, au capacitatea de a-și exprima emoții, de a dezvolta idei, de a coopera cu colegii, de a fi activi la realizarea sarcinilor și la argumentarea conștientă și logică a propunerilor, astfel încât să câștige tot mai multă încredere în sine.

Proiectarea integrată, macropedagogic și micropedagogic, este deviza fundamentală pe care educatoarele au folosit-o cu succes, prin aplicarea metodologiei în practica educațională zilnică. Finalitățile cu au grade distincte de generalitate constituie ideea esențială pentru procesul instructiv - educativ în formarea și evaluarea performanțelor. Demersul educațional planificat pe teme încurajează utilizarea metodei proiectelor în activitățile didactice zilnice, constituită în inițiativele cu temei logic și cu facil în abordarea integrată a curriculumului pentru învățământul preșcolar.

Foarte important este că învățarea are la bază efortul propriu al preșcolarilor, iar educatoarei revenindu-i doar sarcina de a menține și crea atmosfera propice și tonusul ridicat al grupei. Cadrul didactic întruchipează calitățile pe care dorește să le găsească la preșcolari, le transmite energia și entuziasmul propriu, totul pentru a oferi procesului instructiv - educativ un caracter atractiv și interesant.

Se propune existența unui echilibru între ceea ce oferă cadrul didactic și ceea ce se presupune că dorește preșcolarul, pentru ca obiectivele propuse să fie atinse cu succes și conținuturile să fie conform standardelor actuale.

Chiar dacă activitățile integrate reprezintă derularea activităților instructiv - educative sub forma unor povestiri, punerea în practică a scenariului zilnic se contopește, fără a se depărta, cu baza educațională, procesul instructiv-educativ fiind îndreptat în așa fel încât să ducă la îndeplinirea obiectivelor activităților propuse în activitatea integrată.

Caracterul de integrare se traduce printr-un scenariu dezvoltat corespunzător activităților implicate. Obiectivele propuse trebuie să cuprindă subiecte comune pentru a fi investigate și dezvoltate ca urmare a desfășurării acestora și a atingerii obiectivelor stabilite.

Pentru reușita activităților integrate educatoarea trebuie să fie interesată de desfășurarea, proiectarea și organizarea acestor activități în așa fel încât să-i atragă pe preșcolari. Cadrul didactic trebuie să comunice prin mijloace accesibile, să sugereze, să-i îndrume pe preșcolari spre descoperirea de noutăți. Activitatea integrată reprezintă un ansamblu de idei logice și didactice în conformitate cu conținuturile psihopedagogice ,cu predarea și cu asimilarea de cunoștințe, cu aplicarea și verificarea rezultatelor.

Activitatea integrată trebuie să aibă efecte pozitive și să țină cont de gradul de dificultate a

proiectării, să aibă o viziune conturată și să fie îndreptată spre atingerea anumitor finalități. Curriculumul propune ca învățarea să decurgă firesc, natural și conform unui plan riguroase.

Activitatea integrată cu un grad mare de reușită trebuie să se deruleze elaborat, atent de către cadrul didactic, ea fiind concepută sub forma unei povești, a unei întâlniri surpriză cu un personaj, a vizitei unui adult sau animal, a unui eveniment special, a povestirii unei întâmplări trăite sau imaginate. Învățarea în manieră integrată, pentru preșcolari, se presupune a fi antrenantă, în stadii de dezvoltare strâns legate una de cealaltă.

Planificarea adoptată de cadrul didactic are sarcina de a-i îndrepta pe preșcolari spre diverse activități de grup pe arii de stimulare diferite. Educatoarelor li se dă posibilitatea de a alege domeniile experiențiale și a materialele ce pot fi folosite, preșcolarii fiind sprijiniți și îndrumați continuu spre a se exprima, dezvolta, cerceta, presupune, propune sugestii și păreri, de a fi responsabili. Utile sunt și vizitele, plimbările, întrunirile cu specialiștii. Acestea au sarcina de a face legătura între preșcolar și mediul înconjurător. Educatoarea are datoria de a combina și a amesteca la alegere activitățile din grădiniță. (Egan, 2007, pg. 76)

Un punct important care trebuie valorificat în desfășurarea activităților integrate este dezvoltarea gândirii, formarea de capacități practice și măsurarea și aprecierea conținuturilor. Susținând aceste aspecte, se vor dezvolta independența, spiritul inovativ, autocritica și spiritul pozitiv. Proiectele tematice pot fi desfășurate având ca bază un obiect, o întâmplare sau un eveniment, dar cel mai important este că asigură un echilibru echitabil între activitățile propuse de preșcolari și cele inițiate de cadrul didactic, deci inclusiv și între proveniența temelor și sursa lor.

Toate proiectele educaționale au un target bine definit, și anume motivarea preșcolarilor în tot ceea ce reprezintă pregătirea pentru integrarea în cotidian. Este foarte important să-i îndrumăm pe preșcolari să-și depășească deficiențele, să-i stimulăm în integrarea cu societatea și să-și dezvolte capacitatea de a alege și de a-și asuma. Procesul instructiv - educativ trebuie să fie creativ, interdisciplinar, dezvoltat, să-i stimuleze pe preșcolari în vederea asimilării conținuturilor.

Bibliografie:

1. *Activitatea integrată din grădiniță, ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar*, Culea L., Sesovici A., Grama F., Pletea M. Ionescu D. Anghel N., Editura Didactica Publishing House, București, 2008
2. *Didactica activităților matematice în grădiniță*, Constantin Petrovici, Editura Polirom, Iași, 2014
3. *Predarea ca o poveste, o abordare alternativă a predării și a curriculumului în școala primară*, Kieran Egan, Editura Didactica Press, București, 2007

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. învă. primar Miclăuș Cristina Diana
Liceul Teoretic „Ioan Buteanu” Șomcuta Mare, jud. Maramureș

Competența digitală este esențială pentru educație, viață profesională și participarea activă în societate. În cazul învățământului preuniversitar, este important să înțelegem această competență și, în egală măsură, să o cultivăm.

Competențele cheie reprezintă un pachet multifuncțional, transferabil de cunoștințe, abilități și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, incluziunea socială și găsirea unui loc de muncă. Acestea trebuie să se fi dezvoltat la sfârșitul educației obligatorii și trebuie să acționeze ca fundament pentru învățare, ca parte a educației pe tot parcursul vieții.

Această prezentare este un prim pas spre utilizarea tehnologiei de către educatoare /profesori învățământ preșcolar la grupă sau pentru derularea activităților on-line. În marea majoritate a timpului, utilizarea e-tehnologiilor salvează timp și energie, captându-se ușor atenția preșcolarilor. Pentru alegerea instrumentelor digitale, profesorii trebuie să urmărească valențele pedagogice ale acestora (gradul de interacțiune, de comunicare și colaborare, dezvoltarea competențelor secolului al XXI-lea, etc.). Beneficii pentru preșcolari: un mediu de învățare mult mai confortabil, dar care necesită suportul adulților (al părinților, în cazul învățării de acasă). Un aspect motivant pentru cadrele didactice îl reprezintă schimbul de bune practici și asistență din partea colegilor. În următoarele slide-uri vă prezint câteva dintre aplicațiile și instrumentele digitale care se pot utiliza în facilitarea învățării on-line și în susținerea grădiniței de acasă, pe care eu le-am creat și le folosesc.

GOOGLE MEET - Este o aplicație din suita Google for Education pe care o puteți accesa doar dacă aveți un cont de gmail. Gmailul a primit recent, datorită pandemiei Covid-19, și opțiunea de meet care anterior a fost doar plătită. Meet este aplicația Google similară cu Skype de la Microsoft – o platformă de comunicare instant prin video și chat, unde puteți crea un link de întâlnire, iar participanții trebuie doar să-l acceseze, fără să aibă vreun cont, pentru a putea intra în sesiunea online. Meet accepta până la 100 participanți gratuit și oferă aceleași opțiuni ca și întâlnirea de pe Zoom: comunicare cu participanții cu video, microfon și prin chat, partajarea

ecranului, activarea modului silențios pentru anumiți participanți, împărtășirea de alte link-uri prin chat.

Noi lucrăm la grădiniță pe platforma Școala 365 care are încorporat în suita de instrumente și GoogleMeet. Se poate accesa de aici: <https://meet.google.com>

JOCURI ON-LINE – sunt aplicații plăcute de către copii și de cadrele didactice deoarece își păstrează simțul ludic. Cele mai utilizate la vârstele timpurii sunt puzzle-urile on-line.

JINGSAWPLANET - este o aplicație care permite încărcarea unui fișier de tip text sau fotografie și decuparea sub forme de piese în funcție de complexitatea dorită (de la 3 la câteva sute de bucăți). Este o aplicație gratuită și nu este obligatorie crearea de cont de utilizator. Se poate accesa de aici: www.jigsawplanet.com

LIVEWORKSHEETS - vă permite să transformați foile de lucru tradiționale tipărite (doc, pdf, jpg ...) în exerciții interactive online cu autocorecție, pe care le numim „foi de lucru interactive”. Foile de lucru interactive profită din plin de noile tehnologii aplicate educației: acestea pot include sunete, videoclipuri, exerciții de drag and drop, alăturare cu săgeți, alegere multiplă ... și chiar exerciții de vorbire, pe care elevii trebuie să le facă cu ajutorul microfonului. Puteți să vă păstrați foile de lucru private, dar există o limită de 30 de foi de lucru private. Multe dintre foile de lucru pot fi descărcate și în format pdf (dacă autorul a permis această opțiune). Puteți descărca 10 foi de lucru pe zi. Se poate accesa de aici: <https://www.liveworksheets.com/>

BLABBERIZE - este un instrument de editare a fotografiilor care creează animații vorbitoare dintr-o fotografie sau altă imagine. Răsfoiți blaburile gata făcute sau creați altele noi. Încărcați o imagine de pe computer, selectați o zonă pentru a deveni „gura” vorbitoare și înregistrați sunetul utilizând microfonul sau încărcați un fișier scurt .mp4 de pe computer. Asigurați-vă că „permiteți” accesul la microfonul computerului. Povestește-ți fotografia în cele 30 de secunde alocate, apoi salvează când este completă. Opțiunile includ marcarea blab-ului dvs. „matur” sau „privat” (care nu este afișat în „ultimele” pagini și în alte zone publice). Distribuți mesajele completate prin e-mail sau încorporate într-o altă pagină web, blog sau wiki. Utilizatorii care nu sunt familiarizați cu copierea / lipirea codului de încorporare pot partaja simplu prin adresa URL a paginii blab.

Se poate accesa de aici: <https://blabberize.com/>.

Bibliografie și webografie:

1. [https://meet.google.com md/old/public/](https://meet.google.com/md/old/public/)
2. <https://wordwall.net>
3. <https://www.liveworksheets.com/>

4. <https://blabberize.com/>

LINK-URI UTILE

DOS- Educație pentru societate, „AȘA DA, AȘA NU!”, (personaje din povești)

<https://wordwall.net/ro/resource/2648211>

NUMERAȚIA ÎN LIMITELE 1-5

<https://wordwall.net/ro/resource/2581631>

Care sunt anotimpurile anului?

<https://wordwall.net/ro/resource/2581344>

OMIDA MÂNCĂCIOASĂ, PUZZLE

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=14c6323fb617>

SCUFIȚA ROȘIE, PUZZLE

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=2b66ff1435af>

ZÂNA TOAMNA, POVESTE

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=047024b646a8>

MĂRUL BUCLUCAȘ, PUZZLE

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=2ba7f5fc6065>

SCUFIȚA ROȘIE-piramida

<https://w> SCUFIȚA ROȘIE-piramida

<https://www.liveworksheets.com/xe1019407te>

FLORILE PRIMĂVERII

<https://www.liveworksheets.com/ml1003839bc>

FRUCTELE DULCI ALE TOAMNEI

<https://www.liveworksheets.com/hm1003393jp>

SUNETUL ȘI LITERA G

<https://www.liveworksheets.com/xb1002526le>

[ww.liveworksheets.com/xe1019407te](https://www.liveworksheets.com/xe1019407te)

FLORILE PRIMĂVERII

<https://www.liveworksheets.com/ml1003839bc>

FRUCTELE DULCI ALE TOAMNEI

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN PREDAREA ISTORIEI

Prof. Mihai Adriana

Liceul de Arte „Bălașa Doamna,, Târgoviște, jud. Dâmbovița

1. IPOTEZA CERCETĂRII

Dacă se utilizează metode moderne în activitatea didactică la disciplina Istorie, se va realiza creșterea capacității de receptare a informațiilor, se vor obține rezultate superioare față de cele obținute prin utilizarea unor metode tradiționale.

Pot fi avute în vedere și o serie de procese secundare precum:

- metodele moderne contribuie la dezvoltarea spiritului critic și autocritic la elevi dacă aceștia sunt conștienți de demersul didactic.

2. OBIECTIVELE CERCETĂRII

- evaluarea inițială a nivelului de cunoștințe și deprinderi specifice istoriei, pe care le dețin elevii înaintea predării unității de învățare

- asigurarea unui caracter conștient al învățării

- utilizarea eficientă a materialelor didactice

- folosirea unor metode active de predare-învățare-evaluare în conformitate cu specificul obiectului de învățământ, cu particularitățile de vârstă ale elevilor și cu cerințele programei școlare

- formarea unei gândiri critice în rândul elevilor

- verificarea independenței metodelor de evaluare cu obiectivele educaționale, strategiile didactice și conținuturile învățării

- evaluarea finală a nivelului de cunoștințe, deprinderi, priceperi ale elevilor la finalul experimentului realizat

- urmărirea progreselor înregistrate de elevi

- stimularea creativității elevilor prin utilizarea unor metode activ-participative

- sintetizarea rezultatelor cercetării și elaborarea concluziilor

- creșterea nivelului la învățatură a elevilor

- dezvoltarea motivației elevilor și asigurarea unui caracter conștient al învățării

- reducerea procentului de elevi cu rămâneri în urmă la învățatură

3. METODOLOGIA CERCETĂRII

- Perioada de cercetare: anul școlar 2019-2020
- Locul de desfășurare al cercetării:
- Eșantionul de subiecți:
 - Clasa experimentală (a VIII-a A) – 26 elevi
 - Clasa de control (a VIII-a B) – 22 elevi
- Eșantionul de conținut: Aria curriculară „Om și societate,,
- Disciplina: Istorie
- Unitatea de învățare: „Civilizații preistorice și antice,,
- Tema: „Regalitate și religie, războaiele daco-romane,,
- Etapele cercetării:
 1. Etapa inițială constatativă (septembrie - octombrie)
 2. Etapa formativ-ameliorativă (noiembrie - decembrie)
 3. Etapa finală (decembrie - ianuarie)
- Metode de cercetare:
 - observația sistematică privind gradul de asimilare a unor modele, norme și valori
 - metoda anchetei vizând acumularea unor informații referitoare la motivația învățării, semnificația succesului școlar
 - metoda cercetării documentelor școlare vizând studierea programelor școlare, a planificării calendaristice
 - fișe de lucru
 - harta concepțională
 - fișe de lectură
 - metoda testelor de evaluare care presupune urmărirea progresului sau regresului înregistrat de elevi

Metode de măsurare a rezultatelor cercetării și de interpretare a datelor obținute

Condiții de realizare de performanței

4. ANALIZA, PRELUCRAREA ȘI INTERPRETAREA DATELOR

1. În etapa inițială, constatativă am aplicat eșantioanelor de elevi un test inițial pentru a stabili nivelul de cunoștințe al celor 2 clase. Rezultatele testului inițial au relevat un nivel asemănător de pregătire, colectivele de elevi sunt omogene din acest punct de vedere, factor favorabil investigației propuse.

2. În urma prelucrării datelor obținute în urma aplicării testului inițial, am constatat că doar un procent de 70,36 % pentru clasa experimentală și 68,27 % pentru clasa de control prezentau un nivel ridicat al cunoștințelor în ceea ce privește noțiunile specifice Istoriei pentru clasa a VII-a.

În etapa finală s-au aplicat ambelor eșantioane de elevi teste de evaluare a nivelului de dezvoltare a capacității elevilor de asimilare a noțiunilor specifice unității de învățare „Civilizații preistorice și antice„. Rezultatele au indicat un progres semnificativ la clasa experimentală.

Performanțele elevilor din eșantionul experimental sunt superioare celor ale elevilor din eșantionul de control, în condițiile în care, aveau, inițial, un nivel asemănător de pregătire în ceea ce privește însușirea noțiunilor istorice.

5. APLICAREA PRACTICĂ A STUDIULUI:

1. Etapa inițială: a constat în observarea nivelului de cunoștințe al elevilor celor două clase și a modului în care aceștia le folosesc în situații practice. Apoi elevii au susținut un test inițial.

2. ETAPA INTERVENȚIEI AMELIORATIVE, A ACTIVITĂȚILOR FORMATIVE- a avut un caracter formativ și a constat în aplicarea metodelor activ- participative eșantionului experimental.

Această etapă s-a desfășurat pe parcursul a două ore de curs sub forma unor lecții de predare-învățare-evaluare, în cadrul cărora s-au folosit ,preponderent, metode activ-participative pentru clasa experimentală și metode prponderent tradiționale pentru clasa de control.

Lecțiile au avut ca temă: **Regalitate și religie și Războaiele daco-romane.**

La clasa a VIII-a A la lecția **Regalitate și religie** am folosit o strategie interactivă care se bazează pe colaborarea dintre elevi și anume metoda **Mozaicului**. Această metodă presupune formarea unor grupuri în cadrul cărora fiecare elev are o sarcină bine satbilită devenind susținătorul unor probleme specifice materialului propus spre învățare.

Etapele metodei *mozaicul* la tema **Regalitate și religie** sunt:

1. Împărțirea temei în cinci subteme:

- premisele apariției statului dac
- campaniile lui Burebista
- statul lui Burebista
- politica externă a lui Burebista
- Dacia după moartea lui Burebista

2. Formarea grupelor se realizează prin numărare de la 1 la 5, fiecare elev primind materialul ce corespunde numărului său. Elevul cu numărul 1 va deveni expert în subtema 1 și are

obligăția să prezinte materialul celorlalți colegi din grupul –mamă.

3. Elevii care au același număr vor forma grupuri de experți în subtema stabilită. *Experții* au aceeași subtemă, studiază împreună pentru a putea „preda”, noțiunile însușite colegilor din grupurile inițiale.

4. După studierea și aprofundarea materialului distribuit, elevii- *experți*, revin în grupurile inițiale și „predau”, conținuturile specifice subtemei sale. Modalitate de transmitere a informațiilor trebuie să fie concisă, atractivă.

5. Evaluarea se realizează de către profesor, elevii demonstrând ce au învățat prin răspunsuri la întrebări, prin prezentarea succintă a materialului realizat de colegi sau printr-un eseu structurat.

3. ETAPA FINALĂ- a constat în aplicarea unui test de evaluare sumativă ambelor eșantioane de elevi.

Comparând rezultatele obținute de elevii celor două clase s-a evidențiat un progres semnificativ la eșantionul experimental.

INTERPRETAREA TESTULUI

1. Disciplina: ISTORIE/2. Clasa: a VIII- a

3. Subiectul/Unitatea de învățare: **REGALITATE ȘI RELIGIE. RĂZBOAIELE DACO-ROMANE**

4. Competențe: **1. 1.** Utilizarea termenilor istorici specifici cronologiei, civilizațiilor preistorice, antice și medievale, din spațiul românesc, în diferite situații de comunicare scrisă sau orală

2.1. Rezolvarea unor situații-problemă, prin utilizarea adecvată a surselor istorice referitoare la fapte din istoria românilor, desfășurate în Antichitate și Evul Mediu

3.3 Analizarea unui fapt istoric din istoria românilor în Antichitate sau în Evul Mediu, pe baza surselor istorice

5. Număr de elevi: 26 clasa experimentală

22 clasa de control

6. Număr de elevi prezenți la test: 26 clasa experimentală

22 clasa de control

7. Note obținute:

9. Media de promovare pe ambele clase: 100%

10. Media pe clasă: **clasa experimentală – 8,34**

clasa de control – 7,36

11. Analiza testului:

Testul de evaluare a fost dat la clasa a VIII-a, la sfârșitul lecției *Regalitate și religie. Războaiele daco-romane*. El a fost structurat cu competențe generale și specifice ale programei școlare.

Testul cuprinde în total un număr de itemi. Am încercat ca itemii aleși să fie cât mai variați, să acopere cât mai multe cunoștințe. Subiectele au fost structurate astfel: partea I 5 itemi obiectivi cu alegere multiplă; partea a II-a 5 itemi obiectivi de asociere, partea a III-a cu subiecte ce conțineau itemi semiobiectivi de tip întrebări structurate și partea a IV-a itemi subiectivi de tip eseu structurat. Primele subiecte au fost accesibile, subiectul IV prezentând un grad mai mare de complexitate.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, 2006
2. Dogaru, Valentin; Ulieru, Drăghicescu Luminița, *Educație și dezvoltare profesională*, Editura Scrisul Romanesc, 2011
3. Felezeu, Călin, *Metodica predării istoriei*, Editura Presa Universitară Clujeană, 1998

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. Militaru Daniela

Grădinița “Voinicel” Chitila, jud. Ilfov

Prof. Ciocan Vasilica

Grădinița “Voinicel” Chitila, jud. Ilfov

“O școală comunitară modernă oferă condiții și oportunități pentru ca toate persoanele să învețe și să se dezvolte, indiferent de vârstă, religie, gen, etnie, clasă socială, nivel de venit, abilități fizice sau orientare sexuală. Școlile comunitare adaptate zilelor noastre, de regulă examinează preconcepțiile despre oameni și se asigură că fiecare element al comunității are acces la învățare și la servicii de sprijin educațional, fie el informal sau nonformal. Școala comunitară modernă se bazează pe principiul drepturilor omului. Astfel, școala contribuie la unitatea comunității, ajutând părțile implicate, sau care au generat un mic conflict, să învețe unele despre altele și să coexiste în armonie.”

“A face altfel ar însemna să limităm capacitatea comunității, a unui grup de indivizi să își realizeze întreg potențialul. Este esențial să furnizăm medii de învățare favorabile în sala de clasă și în afara ei pentru ca fiecare să se simtă în siguranță și respectat.”

Având în vedere anumiți indicatori care ne pot conduce către rezultatele dorite, putem schimba atât activitățile din mediul educațional cât și demonstra că se poate să adoptăm un mediu educațional modern și echitabil pentru toți copiii.

Indicatorul nr. 1 Tot personalul școlii noastre demonstrează și promovează valori și comportamente care susțin drepturile omului și incluziunea socială a tuturor minorităților.

Din indicatorul nr. 1 se deduce că toate cadrele didactice trebuie să folosească materiale de învățare care reflectă diversitatea și promovează respectul pentru noi toți, indiferent de vârstă, etnie, religie, gen, clasă socială, abilități fizice sau orientare sexuală. Prin dezvoltarea abilităților de cooperare, de negociere și gândirea critică a elevilor, prin adaptarea la mediul de învățare la nevoile și interesele elevilor și ale părinților, prin dezvoltarea sensibilității elevilor la inegalități în sala de clasă și în comunitate și deprinderile de promovare a egalității în drepturi, prin utilizarea metodelor pro-active de combatere a stereotipurilor, putem să încurajăm elevii să gândească la propriile stereotipuri și prejudecăți. Încurajând și promovând la lecții reacțiile pozitive la discriminări,

înțelegerea și acceptarea diferențelor de orice fel. Toate atacurile verbale sau nonverbale la adresa colegilor referitoare la gen, orientare sexuală, etnie, clasă socială, venit, religie etc. sunt considerate și tratate ca hărțuire, iar elevii sunt încurajați să adopte o atitudine pozitivă.

Indicatorul nr. 2 *Incluziunea socială este o valoare asumată clar în politicile, practicile și cultura școlii noastre.*

Principalul scop al școlii este să încurajeze accesul tuturor copiilor la învățare și să promoveze echitatea socială, pe care o comunică elevilor, personalului, părinților, comunității.

Părinții, voluntarii și membrii comunității, pot prin intermediul profesorilor și elevilor să identifice și să discute despre valori care promovează incluziunea și combat discriminarea, pe tema diversității și echității, prin școala, care oferă formare și sprijin cu ajutorul personalului calificat.

Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul părinților sau a persoanelor îndreptățite poate să sprijine orice copil care este discriminat, având posibilitatea să se adreseze acestui consiliu pentru a preveni și combate discriminarea în aceste cazuri. Încurajarea tuturor copiilor, indiferent de vârstă, etnie, religie, orientare sexuală, venit, **să învețe**, poate schimba în totalitate viața acestor copii.

Indicatorul nr. 3 *Curriculumul, serviciile și programele de învățare sunt accesibile pentru fiecare dintre diferitele grupuri din comunitate.*

Programa școlară trebuie să fie adaptată de către profesori în funcție de particularitățile elevilor cu dificultăți de învățare. Școala trebuie să fie dotată cu rampe și grupuri sanitare pentru copii cu dificultăți locomotorii și alte dizabilități. În cazul în care există minorități care nu cunosc limba română, școala trebuie să ofere sprijin cu ajutorul persoanelor specializate în acest sens. Există o comisie a școlii, alături de specialiști, care verifică materialele folosite în școală, care sunt în concordanță cu moralitatea și valorile noastre, care să nu încurajeze sau să promoveze discriminarea anumitor grupuri minoritare.

Indicatorul nr. 4 *Promovăm activ dreptul egal la educație de calitate pentru toți membrii comunității locale.*

Prin observare directă, inclusiv a materialelor folosite, și prin colectare de date calitative, se verifică dacă programele și serviciile școlii comunitare sunt proiectate astfel încât să reflecte valorile educaționale echitabile. Prin activitățile de învățare profesorii sprijină înțelegerea diferențelor de cultură, etnie, gen, dizabilități, orientare sexuală, credințe, religie, orientare politică, de mediul de proveniență, și se informează cu privire la stereotipuri și prejudecăți.

Se creează diferite oportunități pentru elevi, în vederea colaborării cu ceilalți care sunt diferiți de ei, în ceea ce privește mediul de proveniență, vârstă, cultura, etnie, gen.

În momentul în care un anumit grup are rezultate mai slabe sau nu beneficiază de serviciile

oferite pot fi luate măsuri speciale în vederea remedierii situației ivite, prin aplicarea și implementarea proiectelor speciale care vizează înștiințarea publicului referitor la chestiuni de egalitate de șanse pentru fiecare copil. Implicăm în proiecte speciale persoane cu dizabilități care lucrează ca voluntari pentru a ajuta grupurile minoritare să își realizeze pe deplin potențialul.

Indicatorul nr. 5 *Ne asigurăm că website-ul, materialele tipărite, programele și serviciile noastre reflectă clar valorile democrației, echității și drepturile omului.*

Un prim pas, în vederea reflectării valorii democrației, a echității și a drepturilor omului, ar fi verificarea cu celeritate a materialelor obținute de pe website. Pentru a realiza un schimb de experiență, se pot organiza diferite evenimente cu scop educațional prin intermediul activităților de învățare, stabilindu-se legături cu elevii și profesorii din alte țări, din cadrul școlilor comunitare în vederea îmbunătățirii actului educațional.

Indicatorul nr. 6 *Încurajăm cetățenia activă și pregătim elevii pentru un rol deplin în societate indiferent de mediul familial din care provin.*

În vederea încurajării elevilor pentru a **deține un rol important** în societate indiferent de mediul familial din care provin, elevii sunt învățați cum să își exerseze drepturile democratice. Alături de profesorii lor elevii cercetează barierele în calea participării active, cum ar fi sărăcia, statutul de minoritar, nivelul de educație, etc. Aceste bariere pot fi învinse prin sprijinul acordat de către profesori elevilor care dau dovadă că își pot depăși condiția și pot să-și îndeplinească visul de a deveni un bun profesionist în orice domeniu.

Prin educație fiecare copil poate să-și depășească limitele și să devină acea persoană care l-a inspirat atunci când a participat la cursuri. Acești copii pot deveni pictori, dansatori, muzicieni de elită, preoți, profesori, polițiști, medici, asistenți medicali, etc.

Pot reprezenta viitorul de mâine al clasei intelectuale, dacă le oferim posibilitatea să participe activ la cursuri, să învețe și să se pregătească pentru domeniul care și-l doresc să-l îmbrățișeze și să devină un om civilizată și cult în cadrul societății moderne. Putem să schimbăm strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii și să preîntâmpinăm abandonul școlar, prin diverse programe educaționale gratuite și deschise tuturor copiilor pentru dezvoltarea capacităților lor intelectuale cât și a abilităților practice cu care au fost înzestrați de la natură. Trebuie doar să-i instruiem și să-i cizelăm, să-i canalizăm pe drumul care le poate schimba viața.

“Haideți să recunoaștem: o carte, un creion, un copil și un profesor pot schimba lumea.” (Malala Yousafzay, cea mai tânără laureată a premiului Nobel).

Bibliografie:

1. Bădescu, D.; Petre, N. & Angi, D., *Bunăstarea copilului în mediul rural*, World Vision. Risoprint, Cluj Napoca, 2014
2. Ordin cadru privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar (6.134/2016), accesibil la: <https://www.edu.ro/ordin-cadru-nr-613421122016-privind-interzicerea-segreg%C4%83rii-%C8%99colare-%C3%AEn-unit%C4%83%C8%9Bile-de-%C3%AEenv%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2nt>
3. Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România, accesibil la: <http://oldsite.edu.ro/index.php/articles/23306>

ÎNVAȚĂ SĂ DESCOPERI EXPERIMENTÂND!

Prof. Mirăuți Simona
Școala Gimnazială Ipotești, jud. Suceava
Prof. Corjuc Loredana
Școala Gimnazială Ipotești, jud. Suceava

„Apropie-l pe copil de știință și lasă-l să răspundă singur, să-și întemeieze ceea ce știe, nu pe ceea ce i-ai spus tu, ci pe ceea ce a înțeles el; să nu învețe știința, ci să o gândească. Să-i menținem trează curiozitatea, condițiile de a-l apropia de lumea științei. Să-l stârnim pe copil să observe, să cerceteze și să descopere.”

J.J. Rousseau

„Experimentul este calea spre reușită.”

(Einstein)

Disciplina opțională pe care o propun are ca activitate dominantă experimentul. Este cunoscut faptul că la această vârstă copiii au o curiozitate majoră față de fenomenele care se petrec în jurul lor și o mare dorință de a se implica activ în toate acțiunile pe care le desfășoară.

Observarea este principala metodă care face posibil accesul imediat la cunoașterea și explorarea mediului înconjurător. Educația științifică trebuie să înceapă prin dezvoltarea spiritului de observație, capacitate pe care elevii trebuie să o dovedească și să o dezvolte. (I. Cerghit).

Învățarea prin descoperire este „metoda didactică în care cadrul didactic concepe și organizează activitatea astfel încât să faciliteze elevului descoperirea prin efort propriu a cunoștințelor, explicațiilor, prin parcurgerea identică sau diferită a drumului descoperirii inițiale a adevărului.” (Ion Jinga)

În acord cu orientările actuale din literatura de specialitate, apare ca o necesitate utilizarea majoritară a experimentelor individuale: *“elevul se dezvoltă prin exercițiile pe care le face, și nu prin acelea care se fac în fața lui”* (I. Cerghit).

Astăzi, învățarea științelor naturale readuce pe primul plan experimentul de cercetare și descoperire (investigație științifică), acesta ajutându-i pe elevi să-și dezvolte deprinderile necesare de observare, comparare și de clasificare a informațiilor pe care le primesc.

Așa cum subliniază motto-ul, problema datează de pe vremea lui Confucius. Doar că, acum revine puternic, odată cu noua viziune asupra învățării, *learning by doing*, cu mutarea accentului de la predarea conținutului spre învățare și spre individualizarea învățării.

Demersul didactic propus de acest opțional este susținut și de faptul că procesul de învățare se dezvoltă normal, pornindu-se de la ceea ce elevul observă în jurul său pentru a înțelege și explica fenomene naturale. Prin activitatea experimentală elevii trăiesc bucuria de a descoperi, de a observa, de a face ipoteze și de a le verifica prin experiment. Printr-o astfel de abordare ei își vor dezvolta capacitatea de deducție și de exprimare într-un limbaj științific.

Învățând folosind experimentul, copiii vor înțelege profund fenomenele, trecând astfel de la cunoștințe preștiințifice (subiectivate) la experimentarea și înțelegerea unor legi universale (obiective).

Ei vor conștientiza de asemenea că omul a transformat aceste legi în beneficiul său, dar și faptul că intervenția omului are niște limite peste care nu trebuie să se treacă pentru a nu schimba echilibrul natural.

Experimentele se pot realiza fie individual, fie în echipă, fapt care va contribui și la formarea unor abilități sociale.

COMPETENTE SPECIFICE

1.1. Formarea capacităților și abilităților de experimentare și explorare/investigare a realității folosind experimentul

1.2. Aplicarea planului dat pentru efectuarea unei investigații a mediului înconjurător

1.3. Formarea capacității de a desprinde concluzii pe baza rezultatelor experimentelor

1.4. Utilizarea unui limbaj științific adecvat pentru a explica fenomenele observate

1.5. Formarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător prin stimularea interesului față de păstrarea unui mediu ecologic echilibrat

2.1. Inregistrarea în tabele a datelor observate în cadrul experimentelor

3.1. Formularea de răspunsuri și judecăți despre legi ale naturii pe baza experimentelor efectuate

4.1. Realizarea unor obiecte care pun în evidență proprietăți ale apei, aerului, solului

CONȚINUTURI

Introducere

Prezentarea programei și a disciplinei opționale

Reguli de protecție în laborator

Instrumente de laborator

Rolul științelor în promovarea unui stil de viață sănătos

◆ **Din ce sunt făcut?**

Rolul elementelor și substanțelor chimice în organismul uman. Alimentația și sănătatea

Piramida alimentelor

Boli generate de o funcționare defectuoasă a organismul uman

Legumele cu frunze verde închis au un conținut de vitamina C mai mare decât legumele cu frunze verde deschis?

Ce fructe au cea mai mare cantitate de vitamina C?

Sucul de fructe 100% are mai multă vitamină C decât suculele cu ingrediente artificiale?

◆ **Inteligența naturii. Plantele medicinale**

Importanța plantelor

Soluții extractive pentru uz intern și extern

◆ **Alimente sănătoase. Alimente alterate**

Calități organoleptice ale alimentelor

Tehnici simple de analiză a alimentelor

Protecția consumatorului

Evidențierea amidonului în produsele alimentare

Conținutul bacterian al laptelui

◆ **APA cea de toate zilele**

Apa pentru organismul uman

Ph-ul apei, solului și a unor soluții din gospodărie

◆ **Păstrarea sănătății în gospodărie cu ajutorul „chimiei verzi”**

Prepararea unor soluții în gospodărie: obținerea unor soluții pentru igiena personală și a locuinței

Sunt merele roșii mai dulci decât merele verzi?

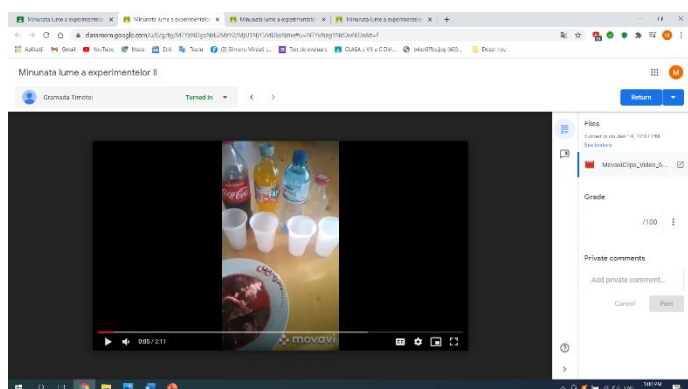
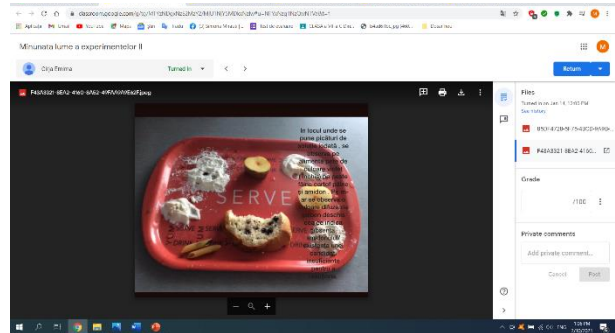
De ce se fac merele maro?

Usturoi: antibacterian și

antimicrobian

Coca Cola și ficatul

De ce își schimbă frunzele culoarea toamna?

Plantele și aciditatea solului

◆ **Poluarea mediului înconjurător**

Analiza apei, solului, aerului

◆ **Științele și arta- arta prin chimie**

Chimia-planeta minunilor-experimente

VALORI ȘI ATITUDINI

Curriculum-ul de opțional își propune dezvoltarea următoarelor valori și atitudini:

- Formarea unui stil de viață sănătos;
- Respectarea naturii și a vieții pentru o conviețuire armonioasă om-natură;
- Dobândirea unui comportament responsabil față de sine, față de ceilalți, dar și față de natură;
- Manifestarea spiritului de inițiativă în situații critice ce vizează protejarea mediului;
- Dezvoltarea motivației și responsabilității pentru sănătatea și ocrotirea mediului, dobândirea unui comportament ecologic;
 - Interes și curiozitate;
 - Spirit critic și autocritic;
 - Disponibilitate de a considera ipotezele ca idei ce trebuie testate;
 - Disponibilitatea de a nu trage imediat concluzii;
 - Disponibilitate de a avea o viziune neinfluențată de convingerile personale;
 - Scepticism față de generalizări care nu sunt bazate pe observații verificabile/repetabile;
- Disponibilitate de a-și modifica punctele de vedere atunci când sunt prezentate fapte noi;
- Manifestare creativă;
- Toleranță pentru opiniile celorlalți;
- Dorință de informare și afirmare;
- Interes și respect pentru ceilalți;
- Grija față de propria persoană, față de ceilalți și față de mediu.

MODALITĂȚI DE EVALUARE

În alegerea strategiilor didactice pentru această disciplină se va ține cont de finalitățile așteptate, formulate în termeni de competențe specifice.

Astfel, activitățile de învățare trebuie să pună accent pe aspectul activ – participativ, astfel încât elevii să fie stimulați:

H. Să identifice surse competențe de informare privind protecția personală, calitatea mediului și legislația în vigoare din acest domeniu;

I. Să formuleze și să exprime idei, puncte de vedere, critici și argumente;

J. Să propună alternative, soluții la probleme;

K. Să ia decizii și să-și asume responsabilitatea pentru acestea;

L. Să aducă schimbări în atitudini și comportament privind protejarea mediului și menținerea calității vieții în județul lor;

Strategia evaluării cuprinde mai multe forme de verificare, metode și procedee de examinare. Acestea pot fi clasificate astfel:

D. observarea curentă a comportamentului de învățare al elevilor;

E. diferite tipuri de probe (orale, scrise, practice);

F. analiza rezultatelor diverselor activități ale elevilor (proiect, referat, portofoliu).

În cadrul opționalului aplicat vom utiliza atât metodele tradiționale de evaluare cât și metode alternative.

a. Metode expositive – euristice: expunerea verbală, dialogul, conversația euristică, discuția dirijată – structurată pe probleme formulate anterior, problematizarea algoritmizată, discuția liberă, brainstorming-ul, procedeul Philips 6/6, problematizarea aplicată eficient în combinație cu expunerea, dezbateră, experimentul.

b. Metode de explorare a realității: observația, demonstrația, probe practice- disecții;

c. Metode bazate pe acțiune, participative: studiul de caz, elaborarea unui portofoliu;

d. Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevului;

e. Aprecierea prin note.

Evaluarea este orientată pe lucrul în echipă și pe învățarea prin cooperare în vederea stimulării inițiativei și a spiritului întreprinzător al elevilor, realizându-se prin activități experimentale;

Resurse materiale: fișe – suport de lecție, fișe de lucru individual și / sau pe grupe, atlase, mulaje, cărți de specialitate, articole broșuri, pliante, teste și materiale de evaluare, materiale înregistrate (cu emisiuni tv, casete video, cd-uri) pe teme de protecție a mediului, substanțe chimice, fructe, legume, unele produse alimentare de bază, organe de animale în stare proaspătă sau congelată, chestionare;

Evaluarea competențelor specifice vizate va fi centrată nu pe volumul de cunoștințe achiziționate, ci pe rezultatele obținute prin:

- Generare de idei, opțiuni, soluții, puncte de vedere;

- Argumentarea unor enunțuri;

- Analiza unor situații concrete;

Forme de organizare

Continuturile propuse vor fi abordate în activități **frontale**, pe **grupe** sau în **perechi**.

STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

1. Revigorarea și menținerea interesului elevului pentru științe.
2. Prezentarea, într-un ansamblu sistematizat și accesibil, a informațiilor.
3. Reconsiderarea locului și rolului jocului în învățare.
4. Prezentarea fenomenelor într-o continuitate și întrepătrundere suplă cu celelalte discipline.
5. Abordarea disciplinelor de învățământ ca un fundament al culturii generale.

Bibliografie:

1. Taylor, Barbara, *Lumea ta explicată*, Editura Aquila, 1993
2. *Marea carte despre experimente*, Editura Istituto Geografico De Agostini, 2006
3. *150 de Mari experimente științifice*, Editura Aquila, 2008
4. *365 de Super experimente științifice*, 2007
5. *Mari invenții*, Editura Litera Internațional, 2008
6. *Circuitul apei*, Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor
7. <http://ga.water.usgs.gov/edu/watercycleromanian.html>
8. http://www.engineeringtoolbox.com/air-solubility-water-d_639.html,
9. Olteanu, Silvia; Tanur Iuliana; Miricel Florina; Giersch Ștefania; Manea, Camelia; Afrim, Elena Camelia, *Manual de biologie clasa a VI-a*, Editura didactică și pedagogică, București, 2018
10. Ghețe, M., Grosu, M., *Activități practice de biologie pentru gimnaziu*, E.D.P., București, 2005
11. Șăitan, Traian; Grosu, Mariana; Popescu, Adriana Simona; Gurzu, Cristian, *Lucrări Practice de biologie-Gimnaziu și liceu*, Editura DPH, 2010
12. Mihail, Aurora, *Practicum școlar-Biologie vegetală*, Editura All Educational, 2009
13. <https://www.education.com/lesson-plans/science/>

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN CLASA CU ELEVI CU C.E.S.

Prof. Mititean Oana

Liceul Teoretic „Samuil Micu” Sărmașu, jud. Mureș

Într-o perioadă în care sistemul de învățământ din România este marcat de schimbare în ceea ce privește îmbunătățirea conținuturilor, a finalităților, a strategiilor de predare-învățare și a modalităților de evaluare, schimbarea depinde de cadrele didactice, de capacitatea lor de a face față cerințelor rigurilor tranziției profesionale, de asumarea de noi roluri și responsabilități în relațiile și raporturile cu elevii și cu comunitatea. (Dumitrașcu D, 2004, p. 12)

Prin urmare, un factor important în asistența copiilor cu CES în mediul educațional îl constituie identificarea celor mai adecvate strategii educaționale. În acest context, este absolut necesar ca specialiștii în domeniu să cunoască clasificarea tehnologiilor didactice, modalitățile de adecvare a acestora la necesitățile copiilor, să monitorizeze și să estimeze impactul utilizării unei anumite metode/procedeu în lucrul cu copilul și, respectiv, să decidă care sunt cele mai relevante, mai eficiente, pentru a le promova în activitățile de incluziune educațională.

Metodele utilizate în procesul educațional în general, și, în particular, cele selectate pentru asistența individualizată a copiilor cu CES, trebuie să aibă un caracter funcțional, să se bazeze pe buna cunoaștere a particularităților de dezvoltare a copilului, să fie orientate spre asigurarea progresului în dezvoltarea acestuia. De asemenea, sunt de luat în calcul modalități de evaluare a eficienței strategiilor didactice. Un aspect care urmează a fi examinat și cunoscut îl reprezintă identificarea tehnologiilor educaționale adecvate, în funcție de tipul de inteligență caracteristic elevului. Cunoașterea tipologiei inteligențelor multiple, în clasificarea Dr. Howard Gardner, poate servi drept suport pentru cadrele didactice în selectarea strategiilor educaționale pentru copilul cu CES. În era tehnologiilor informaționale, tot mai mult se utilizează metodele educaționale moderne, prin accesarea variatelor procedee de utilizare a Tehnologiilor informaționale de comunicare (TIC). Softurile educaționale, utilizate cu măiestrie de tot mai multe cadre didactice, devin tot mai atractive în actul învățării și al evaluării progresului copiilor. Este important a utiliza tehnologiile educaționale într-o manieră flexibilă la clasă, prin adecvarea/adaptarea acestora la necesitățile copilului.

Modalitățile de adaptare a tehnologiilor și materialelor didactice, suplimentate cu bunele practici și abordare creativă, vor asigura succesul în asistența copiilor cu CES (în cea mai mare

parte).

Obiectivele scontate sunt:

- Familiarizarea personalului încadrat în activitățile de formare cu tehnologiile didactice;
- Însușirea de către participanți/cadre didactice a strategiilor didactice pentru asistența copiilor cu CES;
- Formarea abilităților de valorificare a inteligențelor multiple, în funcție de stilul de învățare al copiilor;
- Înțelegerea de către dascăli a esenței și modalităților de proiectare/elaborare a adaptărilor (ambientale, curriculare, a materialelor didactice) pentru elevul cu CES;
- Antrenarea participanților la Module/Cursuri de formare în activități practice, de identificare și utilizare a tehnologiilor didactice adecvate unui context concret.

Competențele formate/dezvoltate/dobândite ca urmare a parcurgerii acestor Module/Cursuri, vor permite personalului didactic dezvoltarea abilităților de:

- Percepere și adecvare la contexte concrete a tehnologiilor didactice în asistența copiilor;
- Identificare și valorificare a tipurilor de inteligențe specifice copilului;
- Exersare a diferitor tehnologii de cunoaștere a elevilor și aplicarea lor în asistența acestora;
- Selectare a celor mai adecvate informații despre copil în procesul PEI;
- Valorificare a raportului de evaluare complexă a dezvoltării copilului;
- Evidențiere a punctelor tari/beneficiilor diferitor tehnologii didactice și selectării celor mai eficiente în organizarea demersului didactic;
- Distingere și aplicare a celor mai eficiente strategii de lucru cu copiii care atestă diferite categorii de CES;
- Adaptare a materialelor didactice în procesul de asistență a copiilor cu CES;
- Evaluare a propriului stil de predare din perspectiva eficienței și eficacității demersului educațional;
- Operare cu tehnologiile informaționale și comunicaționale (TIC) în organizarea demersului educațional.

Pe lângă documentele cu evaluări de la specialiști, profesorul trebuie să proiecteze și să implementeze diverse activități de evaluare a elevului cu CES. Până la joc, pașii metodici ar fi:

- observarea directă,
- adaptarea programei școlare este un document de maximă importanță, ce trebuie elaborat de profesorul de sprijin desemnat de CRJAE, în colaborare cu dascălul (aceasta poate suferi modificări constatăte, în funcție de evoluția copilului pe parcursul unei unități de învățare sau al unui

semestru),

- interviul cu părinții și terapeuții,

- studierea documentelor de diagnostic și a recomandărilor primite de la specialiști, totul pentru cunoașterea competențelor reale ale celui mic, pentru a depista tipul de inteligență care primează, modul de învățare, aspecte care îl motivează în viața de zi cu zi.

În abordarea inteligențelor multiple, din perspectivă educațională, urmează să facem următoarele precizări:

- Fiecărei persoane îi sunt caracteristice elemente din toate cele 8 tipuri de inteligență, acestea funcționând în domenii unice. Unii oameni au niveluri înalte de funcționare la toate cele opt tipuri de inteligență. Majoritatea au câteva inteligențe bine dezvoltate, una sau două nedezvoltate, iar restul – puțin dezvoltate.

- H. Gardner menționează că toată lumea are capacitatea de a dezvolta toate cele opt inteligențe rezonabil, prin utilizarea tehnologiilor adecvate de învățare și încurajare.

- Nicio inteligență nu există „de una singură”. În viață, ele acționează în moduri complexe, interacționează una cu alta.

- Există diferite moduri de a fi inteligent. Nu există un grup standard de atribute, competențe, pe care o persoană trebuie să-l aibă pentru a fi considerat inteligent. De exemplu, o persoană care nu poate rezolva probleme complicate la matematică, înțelege perfect mesajele auzite/citite, redă în scris, cu amănunte un mesaj, scrie poezii și texte coerente.

Astfel, în acest context al integrării elevilor cu CES, am considerat util și necesar să menționăm că activitățile, jocurile ajută cel mai mult la integrarea acestora, la dezvoltarea stimei de sine, în special jocurile axate pe mișcare, cele muzicale, logico-matematice și, în unele cazuri, concursurile. Exemple concrete de jocuri/activități motivaționale pe care să le aplicăm la clasă există, dar trebuie adaptate și personalizate. Numită ludoterapie, terapie ocupațională, acțiunea de stimulare a autonomiei personale se poate face și la școală, nu numai la ședințele de terapie individuală, doar că un pic altfel, împreună cu elevii tipici!

- **Astăzi ne ordonăm lucrurile!** Fiecare copil trebuie să își deseneze propriul simbol ori să-și scrie numele complet pe dulapul sau pe portofoliul personal, pe care să-l recunoască cu ușurință. O dată pe săptămână, profesorul îi îndrumă pe copii să-și ordoneze lucrurile, proiectele, testele. Elevii cu CES pot învăța, prin această acțiune repetată, că toate lucrurile au locul lor la școală, că trebuie să aibă grijă de obiectele personale.

- **Jocurile de rol** – sunt ideale pentru orice arie de dezvoltare, dar, în cazul autonomiei personale, elevii speciali pot învăța ușor principii esențiale ale vieții de zi cu zi: „De-a magazinul”, „La spectacol”, „În vizită la muzeu”, „În excursie”, „Curățenie în camera mea”. Observând de

fiecare dată comportamentul colegilor, imitându-l și generalizând fiecare noțiune dobândită într-o situație reală, autonomia personală va fi îmbunătățită semnificativ.

- **Exerciții perceptiv-motrice de orientare și organizare temporală:** „Mergi în ritmul dat de mine!”, „Baloanele cu zilele săptămânii”, „Stai pe roșu, treci pe verde!”; exercițiu-joc de memorare a zilelor săptămânii; exercițiu-joc de asociere a momentelor zilei cu activitățile corespunzătoare („Orarul în imagini”).

EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. înv. primar Mititel Ioana Lavinia
Liceul Tehnologic Telciu, jud. Bistrița Năsăud

PROIECT DIDACTIC

PROF. ÎNV. PRIMAR: Mititel Ioana Lavinia

DATA: 24.02.2021

ȘCOALA: Liceul Tehnologic Telciu

CLASA: a III-a B

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

UNITATEA TEMATICĂ: În lumea sunetelor și a culorilor

DISCIPLINA: Științe ale naturii

SUBIECTUL: Magneții

TIPUL LECȚIEI: transmite și dobândire de noi cunoștințe

DISCIPLINE INTEGRATE: LLR, EDUCAȚIE CIVICĂ

DURATA: 45 minute

COMPETENȚE SPECIFICE VIZATE:

✓ **Educație civică:**

1.2. Utilizarea unor criterii pentru compararea unor corpuri, fenomene și procese.

2.2. Aplicarea planului dat pentru efectuarea unei investigații a mediului înconjurător.

2.4. Formularea de concluzii pe baza rezultatelor demersului investigativ.

✓ **Limba și literatura română**

2.1. Descrierea unui obiect/ unei ființe din universul apropiat pe baza unui plan simplu.

OBIECTIV GENERAL: Formarea priceperilor și deprinderilor de a investiga fenomene pentru identificarea prezenței și mișcării corpurilor în spațiu.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

Pe parcursul și la sfârșitul lecției elevii vor fi capabili să:

O1- să răspundă corect la întrebări, bazându-se pe cunoștințele anterioare.

O2- să enumere maxim 5 întrebări ale magneților, făcând conexiune cu realitatea/viața de zi cu zi.

O3- să identifice cel puțin 3 obiecte magnetice/nemagnetice, folosind magneții puși la dispoziție

O4- să manevreze magneții puși la dispoziție, menționând forța magnetică (forța de atracție sau respingere) care pune în mișcare mașina.

O5- să bifeze caseta corespunzătoare răspunsului corect, în urma observării experimentului.

STRATEGII DIDACTICE:

I. **Metode/tehnici/ procedee:** conversația, explicația, observarea dirijată, experimentul, învățarea prin descoperire.

II. **Mijloace didactice:** magneți de forme și mărimi diferite, obiecte metalice și nemetalice, prezentare Prezi- Magneții, videoproiector, laptop, jucării cu magnet, pilitură de fier, fișe de lucru.

III. **Forme de organizare:** frontal, individual.

EVALUARE:

I. **Metode /instrumente:** probă practică/orală.

II. **Forme de evaluare:** continuă

Bibliografie:

1. Mihăescu Mirela, Pacearcă Ștefan, Dulman Anița, Alexe Crenguța, Brebenel Otilia, *Științe ale naturii*, manual pentru clasa III- a, Editura Intuitext, 2016

2. *Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5003 / 02.12.2014.* Ministerul Educației Naționale, *Programa școlară pentru disciplina ȘTIINȚE ALE NATURII, CLASELE a III-a – a IV-a*, București, 2014

3. Dulamă Maria Eliza, *Științe și didactica științelor pentru învățământul primar și preșcolar*, Editura Presa Universitară Clujeană, 2012

4. https://prezi.com/p/gy-b_jxzf6og/?present=1

5. www.descopera.ro

Etapetele lecției	Ti mp alocat	Ob op.	Conținutul instructiv- educativ	Strategii didactice			Evaluare
				Metode și procedee	Mijloace didactice	Forme de organizare	Metode de evaluare
<u>1.Moment organizatoric</u>	2 min		<ul style="list-style-type: none"> - organizarea colectivul de elevi; - pregătirea materialelor necesare desfășurării lecției; - asigurarea unui climat favorabil învățării. 	conversația		frontal	observarea sistematică
<u>2.Reactualizar ea cunostintelor</u>	5 min	O ₁	Se verifică noțiunile predate în ora anterioară (Proprietăți și utilizări ale metalelor) cu ajutorul unui rebus.(ANEXA 1)	conversația	flipchart	frontal	observare sistematică

<p><u>3. Anuntarea temei</u></p>	<p>1 min</p>		<p>Anunț titlul lecției de astăzi „MAGNETI”</p>			<p>frontal</p>	
<p><u>4. Captarea atenției</u></p>	<p>10 min</p>	<p>O₂</p>	<p>Elevii vor urmări o prezentare tip <i>Prezi</i> despre magneți: https://prezi.com/p/gy-b_jxzf6og/?present=1 Prezint elevilor diferite tipuri de magneți: bară, disc, potcoavă și purtăm o discuție despre aceștia în timpul prezentării, precum și despre utilizarea și întrebuințarea magneților în viața de zi cu zi. <i>Magneții pot fi naturali și artificiali. Cei naturali se obțin dintr-o rocă numită magnetită, iar cei artificiali sunt fabricați de către oameni.</i></p>	<p>conversația explicația</p>	<p>laptop videoproiector</p>		<p>observare sistematică</p>
<p><u>5. Dirijarea învățării</u></p>	<p>15 min</p>	<p>O₂</p>	<p>Lecția se va desfășura sub formă de experiment frontal. Sunt pregătite materialele necesare desfășurării experimentelor. EXPERIMENT 1 – Magneții atrag orice? 1. Materiale necesare: magnet, sârmă de aluminiu, agrafe de birou, cuie de fier, creion, coală din hârtie, riglă din plastic, linguriță din inox. 2. Apropiati un magnet de fiecare din corpuri și spuneți dacă sunt atrase sau nu de către magnet. Pe baza primului experiment, vom formula definiția magneților . Magneții sunt corpuri care atrag fierul sau corpuri care conțin fier</p>	<p>conversația demonstrația explicația</p>	<p>fișă de lucru materiale magnetice/ nemagnetice magneți magneți</p>	<p>frontal frontal</p>	<p>observare sistematică 757 observare sistematică</p>

<u>5.Obținerea performantei</u>	10 min	O5	Fiecare elev va primi câte o fișă .(ANEXA 3)	explicatia	fișe	frontal	
<u>6.Încheierea lecției</u>	2 min		Fac aprecieri asupra modului cum au participat elevii la lecție și le voi da drept recompensă un magnet zâmbitor.	conversația	magneți zâmbitori		aprecieri verbale recompensa

ANEXA 1

A

	A	L	U	M	I	N	I	U					
1					A	U	R						
	3	2	A		G	I	N	T					
	4		C	O	N	D	U	C	T	E	L	O	R
		5		M	E	R	C	U	R				
6	R	E	Z		S	T	E	N	T	A			
		7		F	I	E	R						

B

1. Este un metal ușor din care se fabrică avioane.
2. Este un metal rar și valoros, de culoare galbenă.
3. Se folosește în confecționarea bijuteriilor, tacâmurilor și a instrumentelor muzicale.
4. Cuprul este un metal moale, roșiatic, folosit la confecționareade apă caldă.
5. Este singurul metal aflat în stare lichidă.
6. Proprietatea unor metale de a fi mai rezistente la deformare decât altele.
7. Este un metal dur, din care se confecționează sârma, cuiele, șuruburile.

ANEXA 2 (Oglinda tablei)

MAGNETI

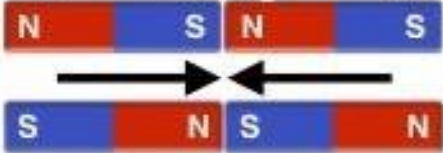
Forța magnetică se manifestă între polii magneților.

Capetele magneților se numesc poli, **Polul Nord** și **Polul Sud**. La poli forțele magnetice sunt puternice.

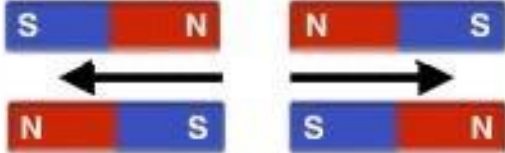
Desenează un obiect magnetic și un obiect nemagnetic.

Polii diferiți se atrag

Polii de același fel se resping

MAGNETI

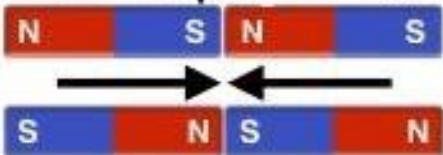
Forța magnetică se manifestă între polii magneților.

Capetele magneților se numesc poli, **Polul Nord** și **Polul Sud**. La poli forțele magnetice sunt puternice.

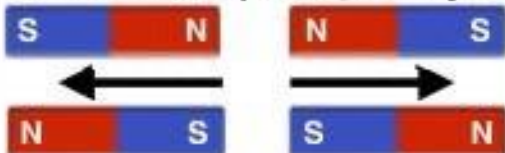
Desenează un obiect magnetic și un obiect nemagnetic.

Polii diferiți se atrag

Polii de același fel se resping

ANEXA 3

MAGNETI

 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu
 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu
 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu
 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu
 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu

MAGNETI

 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu
 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu
 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu
 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu
 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu	 ☐ Da ☐ Nu

MATEMATICA ȘI METODA PROBLEMATIZĂRII

Prof. Mocanu Livia

Liceul de Arte Plastice Timișoara, jud. Timiș

Epoca contemporană are nevoie de inteligență creatoare, de oameni cu gândire independentă, creativă. Jean Piaget menționează că „în societatea contemporană însăși condiția de existență a omului se concentrează tot mai mult către inteligență și creativitate, adică inteligența activă”.

Nevoia omului de a se adapta în continuu la situații, procese și probleme de muncă mereu noi, impun ca școala, o dată cu funcția ei informativă, să dezvolte și atitudinile intelectuale ale elevilor, independența și creativitatea gândirii. Cadrele didactice trebuie să aleagă acele strategii și metode de lucru pentru implementarea unui învățământ incluziv, astfel încât fiecare elev să fie sprijinit în învățare pornind de la noțiuni cheie, continuând cu o serie de pași sistematici, raportând instruirea la experiența anterioară a elevilor. Învățarea prin cooperare, activități practice în care elevii acționează independent, asigurarea învățării temeinice - sunt linii directoare ale unei strategii pentru educație incluzivă.

Predarea și învățarea prin problematizare și descoperire presupun utilizarea unor tehnici care să producă elevului conștientizarea conflictului dintre informația dobândită și o nouă informație, determinând pe elev să acționeze în direcția lichidării conflictului prin descoperirea unor noi proprietăți ale fenomenului studiat.

Metoda problematizării și cea a descoperirii sunt strâns legate în predarea matematicii, de aceea le prezentăm împreună. Școala are datoria să facă din studiul matematicii nu un scop în sine, ci un instrument de acțiune eficientă, constructivă și modelatoare asupra personalității elevului.

Ca metodă de învățare, problematizarea este denumită și predare prin rezolvare de probleme sau predare prin rezolvare productivă de probleme. Metoda constă în punerea elevului în dificultate, în mod intenționat, pentru depășirea căreia prin efort propriu, elevul învață ceva nou.

Situațiile problematice pot apărea când:

- există un dezacord între vechile cunoștințe ale elevului și cerințele impuse de rezolvarea unei noi situații;
- elevul trebuie să aleagă dintr-un lanț sau sistem de cunoștințe, numai pe cele necesare unei situații date;

- elevul este pus în fața unei contradicții între modul de rezolvare posibil din punct de vedere teoretic și dificultatea de aplicare în practică;

- elevului i se cere să aplice în condiții noi, cunoștințe anterior asimilate;

- elevului i se cere să sesizeze dinamica mișcării, chiar într-o schemă aparent statică.

Necesitatea utilizării acestei metode constă în:

- faptul că favorizează aspectul formativ al învățământului, prin participarea efectivă și susținută a elevului și prin dezvoltarea interesului de cunoaștere;

- sporește trăinicia și aplicabilitatea informației elevului în practică;

- determină o mai mare posibilitate de transfer a cunoștințelor însușite.

Aplicarea acestei metode presupune însă o serie de condiții:

- toți elevii să fie obișnuiți să fie activi la ore;

- elevii să fie obișnuiți să lucreze individual sau în grupe mici în timpul orei;

- majoritatea elevilor să fie buni rezolvitori de probleme;

- momentul de plasare a problemei în lecție să fie bine ales;

- efectivul de elevi al clasei să nu fie prea mare;

- programa școlară să nu fie prea încărcată;

- elevii să fie obișnuiți a gândi nota ca recompensă pe plan secund, satisfacția principală fiind înțelegerea, descoperirea, creația.

Deși se constată că imediat după perioada de învățare, metoda expositivă are ca rezultat o actualizare mai bună a regulilor învățate, însușirea acestora pe calea descoperirii (învățarea problematizată, învățarea prin descoperire), generează o capacitate deosebit de eficace, care se păstrează bine mari perioade de timp.

„Matematica este calea de înțelegere a Universului” (Pitagora

Problematizarea este o metodă didactică ce constă în punerea în fața elevului a unor dificultăți create intenționat, prin depășirea cărora, prin efort propriu, elevul învață ceva nou. Situațiile- problemă sunt de mai multe tipuri: • există un dezacord între cunoștințele elevului și cerințele impuse de rezolvarea problemei; • elevul trebuie să aleagă dintr-un sistem de cunoștințe (uneori incomplete) doar pe acelea necesare rezolvării situației-problemă date. Prin aplicarea metodei problematizării, rezultatul este descoperirea soluției de către elevi. Descoperirea constă în găsirea de către elev, printr-un procedeu personal de analiză, inducție, generalizare, o teoremă, o demonstrație, un procedeu de calcul. Elevul are rolul principal, activ, dar trebuie să aibă și o pregătire anterioară solidă, să fie obișnuit să exerseze rezolvări de probleme. Activitatea de descoperire este dirijată de profesor.

Ca și în cazul problematizării, învățarea prin descoperire trebuie aplicată doar când colectivul de elevi o permite. Și ea necesită timp, există pericolul ca elevii mai slabi pregătiți să nu se implice, sau să creeze confuzii dacă elevii rețin un rezultat greșit enunțat de unul dintre ei. Probabil cel mai mare avantaj este că nu poți uita ceea ce ai descoperit singur. Metoda crește interesul elevilor cu abilități superioare, le sporește încrederea în forțele proprii și este o metodă centrată pe elev. Referindu-se la aceasta, pedagogul și matematicianul G.Polya consideră că scopul predării matematicii este de a-i face pe elevi să gândească și mijlocul îl reprezintă rezolvarea problemelor care cer un anumit grad de creație. Relativ la condițiile pedagogice pe care trebuie să le îndeplinească problema se subliniază:

- să aibă sens și să fie adresată în cel mai oportun moment din punctul de vedere al elevului;
- să țină seama de cunoștințele însușite anterior de elevi;
- să trezească interesul; să fie clar enunțată; să solicite efort din partea elevului;

Problematizarea, având o sferă de existență comună cu conversația euristică, întrebările frontale sau individuale utilizate în etapa de pregătire a introducerii unei noțiuni sau chiar în etapa prezentării materialului nou, se adresează gândirii sau raționamentului și determină situații conflictuale numite situații – problemă. Organizarea acestor situații-problemă trebuie să fie astfel încât întrebările să apară în mintea elevului fără ca acestea să fie formulate de către profesor. În concepția lui R.Gagné, evenimentele implicate în rezolvarea de probleme sunt:

- prezentarea problemei;
- elevul definește problema, adică distinge caracteristicile esențiale ale situației, își însușește enunțul, găsește legătura între date;
- elevul își formulează ipoteze care pot fi aplicate în vederea găsirii unei soluții;
- realizează verificarea ipotezelor sau a câtorva ipoteze succesive, până găsește una care să-l ducă la soluția căutată.

Exemplu:

Dintre toate patruleterele de perimetru dat, să se afle cel de arie maximă.

De la început, elevul își pune întrebări (Eugen Rusu spunea că ”... elevul trebuie să-și facă singur matematica”):

- Care e necunoscuta? Un patruleter.
- Care sunt datele? Perimetrul patruleterului este dat.
- Care este condiția? Patruleterul căutat trebuie să aibă aria mai mare decât orice alt patruleter cu același perimetru.

Datorită faptului că această problemă este diferită de obișnuitele probleme de geometrie

elementară, se impune natural construirea unei “conjecturi” (G. Polya), adică a încerca “o ghicire”, o intuire a răspunsului, a face o afirmație pe baza unei cunoașteri la prima vedere a situației care va constitui mai departe ipoteza de lucru – evident, ea nu trebuie să fie contradictorie.

- Care patrulater “posibil” să aibă aria cea mai mare? Este de așteptat ca elevul să fi auzit că, dintre toate figurile cu același perimetru, cercul are aria maximă – să fi auzit sau “să simtă” acest lucru. Apoi gândește că pătratul este cel mai “aproape” de cerc – cel puțin din punct de vedere al simetriei. Așadar, ipoteza de lucru construită este: pătratul.

Are loc astfel modificarea nu doar a enunțului, ci și a cerinței: “problema de aflat” s-a transformat într-o “problemă de demonstrat”. Elevul va demonstra valoarea ei de adevăr.

Pentru simplificarea demersului de rezolvare se poate recurge la rezolvarea unei probleme înrudite. Este posibil ca elevului să-i vină ideea că, dacă pătratul are o situație privilegiată în cadrul patrulaterelor, el trebuie, în virtutea aceluiași fapt, să aibă o situație privilegiată și printre dreptunghiuri.

Așadar, următoarea problemă de rezolvat în cadrul acestui raționament va fi: **“dintre toate dreptunghiurile de perimetru dat, pătratul are aria maximă”**. Deși mai slabă decât problema inițială, ea este mai accesibilă decât aceasta.

Se poate trece la rezolvarea propriu-zisă:

dacă laturile dreptunghiului sunt a și b , aria sa va fi ab . Latura pătratului având același perimetru ca și dreptunghiul de mai sus, este $\frac{a+b}{2}$; iar aria sa este $\left(\frac{a+b}{2}\right)^2$.

Rămâne de arătat că $\left(\frac{a+b}{2}\right)^2 > ab$, ceea ce ne conduce la $(a-b)^2 > 0$, propoziție adevărată dacă

$a \neq b$. Așadar dreptunghiul căutat este pătrat.

Bibliografie:

1. Banea, H., *Metodica predării matematicii*, Editura Paralela 45, Pitești, 1998
2. Brânzei, D., *Metodica predării matematicii*, Editura Paralela 45, Pitești, 2005
3. Brânzei, D., *Competență și performanță în geometrie*, 2 vol, Editura Paralela 45, Pitești 1998
4. Cerghit, I.; Radu, T., *Didactica*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1990
5. Anastasiei, Mihai., **Metodica predării matematicii**, Universitatea “Al. I. Cuza”, Iași, Facultatea de Matematică, 1985

ROLUL PLATFORMELOR EDUCATIONALE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. înv. primar Morărașu Mariana
Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Iași, jud. Iași
Prof. înv. preșcolar Morărașu Bianca-Andreea
Grădinița cu Program Normal nr. 26 Iași, jud. Iași

„Cu toții avem momente în viață când trebuie să ne punem la încercare curajul. A intra cu copiii într-o casă cu un covor alb pe jos este unul dintre acestea.”

(Emma Bombeck)

Profesorii, copiii și părinții s-au aflat în situația de a descoperi noi moduri de conectare socială, de continuare a activităților zilnice și de petrecere a timpului liber. Și-au transformat casa în clasă, birou și au deschis ferestrele educației, unde copiii au pătruns pe covorul alb. La început cu emoție, apoi cu speranța că va fi bine, cu curaj, încredere și bucurie.

Activitatea online are numeroase avantaje, dar și limite în relaționarea cadru didactic – elev, care au impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât o importantă latură a activității didactice față în față nu se poate realiza. Dacă la școală cadrele didactice ofereau sprijin elevilor cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare, acum este greu sau aproape imposibil de oferit online. Chiar dacă profesorul își cunoaște bine clasa și elevii/preșcolarii și știe cine are nevoie de sprijin suplimentar, acest lucru s-ar putea realiza eventual ulterior activității de predare online, prin consiliere individuală. Este foarte dificilă interacțiunea personalizată cu un elev anume în contextul în care contactul nu este direct, iar profesorul este urmărit online de o clasă întreagă și fiecare elev îi solicită atenția.

Platformele educaționale online facilitează comunicarea în timp real între profesor și elevii săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de parte din cauza imposibilității obținerii unui feedback comunicațional real, iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual.

Dificultățile întâlnite în realizarea activităților didactice la distanță ar fi: lipsa instrumentelor pentru gestionarea clasei, pentru feedback și evaluare, dificultăți de ordin tehnic – platforme care

trebuie instalate, care nu funcționează; lipsa suportului pedagogic pentru realizarea de activități de învățare suficient de eficiente și/ sau atractive pentru toți elevii: lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare-evaluare la o anumită disciplină; lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei, lipsa unui computer suficient de performant și lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale.

În fiecare platformă de învățare găsim diferite metode de evaluare, în funcție de tipul acestora. Aici putem promova autoevaluarea și interevaluarea, metode cu ponderi mai mici în lecțiile clasice. Folosirea platformelor online oferă o serie de facilități și avantaje:

- urmărirea participării la cursuri;
- repartizarea de teme și proiecte;
- păstrarea rapoartelor;
- utilizarea unor mijloace audio și vizuale, animații, simulări, dar și conținut de tip text;
- folosirea tehnologiilor dinamice diverse – acestea permit un feedback pronunțat, în timp real, și evaluări formative și sumative, calitative și cantitative, realizate într-un mod facil de către cadrele didactice.

Considerăm folosirea platformelor online, ca metodă de învățare, o metodă bună pentru cei ce sunt puternic motivați, ea venind în completarea activității didactice din sistemul de învățământ, dar pe care nu o poate înlocui.

Pentru o utilizare eficientă a platformelor educaționale trebuie să se aibă în vedere câteva aspecte:

- Aprecierea corectă a abilităților inițiale ale elevilor privind utilizarea instrumentelor IT și lucrul pe astfel de platforme;
- Elaborarea și transmiterea către elevi/părinți a unui set de instrucțiuni clare de lucru cu platforma utilizată;
- Stabilirea clară a sarcinilor ce le revin elevilor/părinților;
- Asigurarea necesarului de resurse pentru derularea normală a activității.

Utilizarea platformelor educaționale de învățare îl situează pe elev în centrul formării sale, îl menține mereu activ și conduce la: accentuarea studiului individual; dezvoltarea gândirii analitice; dezvoltarea inițiativei elevilor; formularea de întrebări de către elev despre cunoștințele pe care le posedă; dezvoltarea spiritului de gândire și de lucru în echipă.

Va vom oferi câteva exemple de platforme educaționale utilizate în activitatea didactică cu elevii/preșcolarii:

1. **Platforma Kahoot** este o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională, accesibilă la adresa <https://kahoot.com/>. Platforma este utilă pentru a implica elevii în concursuri pe diferite teme, la orice disciplină sau pentru a consolida/evalua noțiunile dobândite la clasă. Pentru aceasta se pot folosi testele existente pe platformă sau fiecare utilizator are posibilitatea să își creeze propriile teste. Participarea elevilor se face cu ajutorul unui dispozitiv conectat la Internet: computer, telefon, tabletă necesar pentru a selecta răspunsul/răspunsurile corecte. Conectarea la test se face prin introducerea de către elevi a codului PIN furnizat profesorul care l-a propus. În stabilirea câștigătorului contează corectitudinea răspunsului și rapiditatea cu care s-a răspuns.

2. **Google Classroom** este una dintre platformele recomandate de Ministerul Educației Naționale pentru lucrul online cu elevii. Aceasta oferă posibilitatea atât profesorilor, cât și elevilor, să încarce materiale, să posteze diverse anunțuri și, special pentru profesori, să dea note materialelor lucrate de elevi și încărcate aici. Pentru utilizarea Google Classroom este nevoie de conturi Google pentru toți utilizatorii.

3. **Microsoft Teams** este o platformă ce beneficiază de un spațiu de lucru bazat pe chat. Profesorii pot forma rapid clasele, pot împărtăși cu elevii materialele didactice, pot posta anunțuri, pot împărți clasele în grupuri mai mici pentru ca aceștia să poată lucra în grupuri la diverse proiecte, pot crea, distribui și evalua teste, pot transmite și evalua temele elevilor.

4. **Edmodo** este o platformă ce permite gestionarea claselor și a activităților de învățare, aceasta permițând și înscrierea părinților, facilitând în acest fel comunicarea mai eficientă a celor 3 părți implicate. Edmodo este o platformă gratuită, accesibilă de pe orice fel de dispozitiv și permite profesorilor și elevilor să transmită documente de lucru sau chestionare, să discute despre activitățile educaționale, teste sau alte informații esențiale în funcționarea unei clase. Oferă un mediu de lucru controlat în care profesorul are posibilitatea de a vedea orice mesaj sau conținut distribuit de oricare dintre membrii clasei. Se pot transmite atât materiale text, cât și link-uri sau materiale video.

5. **Aplicația Zoom** este utilizată pentru comunicarea în timp real. Profesorii și elevii au posibilitatea de a interacționa în timp real, în mod video și permite și crearea unei table virtuale interactive. Este disponibilă atât pentru computer, cât și pentru dispozitive mobile cu sistem de operare Android sau iOS. Zoom oferă multiple posibilități de interacțiune: profesorul poate transmite informații cu ajutorul share screen, lecțiile pot fi înregistrate, se utilizează o tablă virtuală, lecțiile se salvează automat în cloud și pot fi revăzute, clasa virtuală poate fi securizată, pot fi accesate diverse clipuri educaționale de pe Youtube sau alte platforme, profesorul poate utiliza sau restricționa, după caz, chat-ul interactiv, în timpul predării profesorul poate opri sunetul venit de la elevi pentru a facilita

explicațiile fără întreruperi.

Platformele de învățare online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome, creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup. Platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice, însă recomandăm o atitudine echilibrată în ceea ce privește accesul copiilor la ecrane, precum diferite dispozitive sau televizor deoarece privitul la ecrane creează o atitudine mentală pasivă a copilului, inhibă imaginația și nu contribuie la dezvoltarea gândirii logice, la exersarea construirii frazelor, deci la dezvoltarea limbajului, provoacă probleme de atenție, de sănătate-încurajând sedentarismul.

Activitatea online are numeroase avantaje, dar și limite în relaționarea cadru didactic – elev, care au impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât o importantă latură a activității didactice față în față nu se poate realiza.

Platformele educaționale online facilitează comunicarea în timp real între profesor și elevii săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de parte din cauza imposibilității obținerii unui feedback comunicațional real, iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual.

Dificultățile întâlnite în realizarea activităților didactice la distanță ar fi: lipsa instrumentelor pentru gestionarea clasei, pentru feedback și evaluare, dificultăți de ordin tehnic – platforme care trebuie instalate, care nu funcționează; lipsa suportului pedagogic pentru realizarea de activități de învățare suficient de eficiente și/ sau atractive pentru toți elevii: lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare-evaluare la o anumită disciplină; lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei, lipsa unui computer suficient de performant și lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale.

Considerăm folosirea platformelor online, ca metodă de învățare, o metodă bună pentru cei ce sunt puternic motivați, ea venind în completarea activității didactice din sistemul de învățământ, dar pe care nu o poate înlocui.

Utilizarea platformelor educaționale de învățare Kahoot, Google Classroom, Microsoft Teams, Edmodo îl situează pe elev în centrul formării sale, îl menține mereu activ și conduce la: accentuarea studiului individual; dezvoltarea gândirii analitice; dezvoltarea inițiativei elevilor; formularea de întrebări de către elev despre cunoștințele pe care le posedă; dezvoltarea spiritului de gândire și de lucru în echipă.

Platformele de învățare online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome, creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup.

Bibliografie:

1. Cucuș, C., *Informatizarea în educație*, Editura Polirom, Iași, 2006
2. Novac, Ludmila, *Rolul platformelor în formarea profesională a cadrelor didactice universitare*, „Studia Universitatis Moldaviae.”, 2015, nr. 9, pp. 85- 88. ISSN 1857-2103.
3. Voicu, Ovidiu, *Folosirea resurselor educaționale deschise în pregătirea profesorilor*, „Didactica Pro...”, 2015, nr. 3, pg. 7-9

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar Moț Cornelia Alina
Școala Gimnazială Găvojdia, jud. Timiș

Lumea se schimbă, fie că ne place acest lucru sau nu. Ritmicitatea acestei schimbări este numai rareori mai rapidă decât cea normală și aceasta se întâmplă de cele mai multe ori cu noile tehnologii științifice. Internetul semnifică o noțiune bine definită care influențează viața a milioane de oameni. E foarte important să folosim web-ul nu numai ca un mijloc de distracție, dar mai ales ca mediu de comunicare interactiv și în mediul școlar.

Cea mai mare rețea de informații și comunicare din lume ne oferă o mulțime de informații din toate domeniile de activitate și cunoaștere. Internetul, în special, joacă un rol tot mai important în învățământ. Și aceasta nu numai fiindcă elevii au posibilitatea să rezolve temele și să elaboreze referatele sau activități prin descărcarea informațiilor din Internet. Acestea trebuie să se fi dezvoltat la sfârșitul educației obligatorii și trebuie să acționeze ca fundament pentru învățare, ca parte a educației pe tot parcursul vieții.

Cunoașterea platformelor și instrumentelor digitale este esențială pentru educație, mediul profesional, participarea activă în comunitate și societate. În cazul învățământului preuniversitar și nu numai, este important să înțelegem competența digitală, în egală măsură să o cultivăm și aprofundăm.

Competențele cheie sunt indispensabile, mai ales în contextul actual, deoarece ele reprezintă un pachet cu întrebuințări multiple, transferabil de cunoștințe, abilități și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, incluziune socială, acomodare socială și culturală.

Tabla, creta, cartea și caietul au reprezentat instrumentele clasice ale învățământului școlar vreme de secole. Prin contrast, programele moderne de învățare oferă foarte multe avantaje: sunt elaborate în mod remarcabil, într-un spirit cu adevărat didactic și pedagogic, eliminându-se astfel orice confuzii. În plus, beneficiază de animație, sonorizare și sunt mai atractive.

Când elevului i se prezintă lecția în culori atractive, însoțite și de sunete vesele, învățatul poate deveni distractiv și atractiv. Totuși, trebuie să remarcăm critic că nici cel mai bun program nu poate înlocui în totalitate contactul personal sau statul față în față cu un cadru didactic. Programele de învățare trebuie să fie văzute ca o completare și o extindere a formelor clasice de educare.

Nu putem concepe ca în secolul XXI să putem să ne desfășurăm activitatea la catedră în absența mijloacelor media tocmai datorită impactului pozitiv pe care îl are tehnologia în minunata profesie pe care o desfășurăm. Activitatea didactică presupune în mod obligatoriu din punctul nostru de vedere creativitate, originalitate și ieșirea din tipare anacronice. Tocmai de aceea, a stăpâni mijloacele media devine o cerință imperioasă în activitatea instructiv-educativă din zilele noastre, acest raționament stând la baza activităților curriculare și extracurriculare pe care le-am desfășurat până în prezent.

Această prezentare este un prim pas pentru mine, dar și pentru colegii mei, profesorii pentru învățământ primar spre utilizarea tehnologiei în învățământul primar sau pentru derularea activităților on-line cu clasa de elevi. În marea majoritate a timpului, utilizarea e-tehnologiilor salvează timp și energie, captându-se ușor atenția școlărilor mici și căpătând interes pronunțat din partea părinților. Pentru alegerea instrumentelor digitale, profesorii trebuie să urmărească valențele pedagogice ale acestora, ținând cont de gradul de interacțiune, de comunicare și colaborare, de dezvoltarea competențelor. Prin complexitatea instrumentelor digitale puse la dispoziție, oferă multiple beneficii pentru școlarii mici printre care, un mediu de învățare mult mai confortabil, dar care necesită suportul adulților (al părinților, în cazul învățării de acasă). Un aspect motivant pentru cadrele didactice îl reprezintă schimbul de bune practici și asistență din partea colegilor, împărtășirea experiențelor și a abilităților acumulate.

În următoarele rânduri, vă prezint câteva dintre aplicațiile și instrumentele digitale care se pot utiliza în facilitarea învățării on-line și în susținerea școlii de acasă sau pentru folosirea lor la clasă, pe care eu le-am creat și le folosesc. Pentru a servi nevoilor tinerei generații am optat pentru diverse mijloace media care permit desfășurarea unor activități colaborative – Google Doc, Jingsawplanet, Story Jumper Liveworksheets, Blabberize.

În Google Docs, am realizat împreună cu elevii portofolii online, ne-am pregătit pentru testele de evaluare, dar și pentru evaluările naționale la clasele a II-a și a IV-a fără a ne mai deplasa la instituția de învățământ, am realizat chestionare online pentru evaluarea satisfacției beneficiarilor la diferite discipline, dar și la disciplina Comunicare în limba română și Limba și literatura română am creat chestionare pentru evaluarea activității desfășurate la Clubul de lectură al clasei; am realizat teste de evaluare online.

Platforma Jingsawplanet este o aplicație care permite încărcarea unui fișier de tip text sau fotografie și decuparea sub forme de piese de puzzle în funcție de complexitatea dorită (de la 3 la câteva sute de bucați). Este o aplicație gratuită și nu este obligatorie crearea de cont de utilizator.

Liveworksheets (www.liveworksheets.com) vă permite să transformați foile de lucru tradiționale tipărite (doc, pdf, jpg) în exerciții interactive online cu autocorecție, pe care le numim „foi de lucru interactive”. Foile de lucru interactive profită din plin de noile tehnologii aplicate educației: acestea pot include sunete, videoclipuri, exerciții de drag and drop, alăturare cu săgeți, alegere multiplă, etc., și chiar exerciții de vorbire, pe care preșcolarii trebuie să le facă cu ajutorul microfonului. Puteți să vă păstrați foile de lucru private, există o limită de 30 de foi de lucru private sau crea cărți digitale. Multe dintre foile de lucru pot fi descărcate și în format pdf (dacă autorul a permis această opțiune). Puteți descărca 10 foi de lucru pe zi, iar pentru cei care lucrează pe Google Classroom se pot atribui direct la grupa formată.

Story Jumper este un site web excelent pe care noi l-am utilizat pentru Proiectele eTwinning realizând Cărți colaborative împreună cu partenerii noștri din proiecte și care oferă șansa elevilor de a scrie, crea și publica propriile povești. Acest site oferă instrumente simple de creare, care sunt asigurate să angajeze abilitățile de creativitate ale elevilor și să demonstreze abilitățile lor de scriere a cărților de povești.

Profesorii pot găsi numeroase modalități de a utiliza StoryJumper cu elevii. Tabloul de bord permite profesorilor să creeze o clasă virtuală sigură, unde toate lucrările elevilor pot fi revizuite, precum și trimise părinților. Se poate utiliza StoryJumper la toate materiile de învățământ.

Un instrument de editare a fotografiilor este Blabberize (blabberize.com/), care creează animații vorbitoare dintr-o fotografie sau altă imagine. Răsfoiți blaburile gata făcute sau creați altele noi. Încărcați o imagine de pe computer, selectați o zonă pentru a deveni „gura” vorbitoare și înregistrați sunetul utilizând microfonul sau încărcați un fișier scurt .mp4 de pe computer, asigurându-vă că „permițeți” accesul la microfonul computerului. Îți poți povesti fotografia în cele 30 de secunde alocate, apoi se salvează când este completă. Opțiunile includ marcarea blab-ului dvs. „matur” sau „privat” (care nu este afișat în „ultimele” pagini și în alte zone publice). Distribuți mesajele completate prin e-mail sau încorporate într-o altă pagină web, blog sau wiki. Utilizatorii care nu sunt familiarizați cu copierea / lipirea codului de încorporare pot partaja simplu prin adresa URL a paginii blab.

Este important să ne folosim dăruirea ca profesori, iubirea noastră necondiționată pentru copii, capacitatea noastră de asimilare și cunoaștere, de adaptare în diferite situații, pentru a crea lucruri noi, interesante, captivante, chiar dacă sunt din sfera e-tehnologiilor. Este important să ne folosim dăruirea ca profesori, iubirea noastră necondiționată pentru copii, capacitatea noastră de asimilare și cunoaștere, de adaptare în diferite situații, pentru a crea lucruri noi, interesante, captivante, chiar dacă sunt din sfera e-tehnologiilor.

Concluzionând, considerăm că introducerea internetului și a mijloacelor media în activitatea instructiv-educativă duce la schimbări importante în sistemul de învățământ aducând un plus de valoare actului educativ prin faptul că stimulează gândirea logică a elevilor, îi motivează în activitatea de învățare, le dezvoltă gândirea și, nu în ultimul rând, cresc eficiența activităților educative.

În zilele noastre este din ce în ce mai greu să ai un management al timpului bine definit. De aceea, când vine vorba de învățământ și de volumul mare de informație, un sistem digital de management al acestuia devine pentru noi din ce în ce mai atractiv.

Soluția pentru toate aceste lucruri este reprezentată de **platformele online** care sprijină procesul de învățare individuală și permit utilizatorilor să acceseze o serie de surse de informare sau de medii online de dezbateri, pe teme diverse.

Platformele online nu au doar rolul de a livra conținut educațional, ci în plus oferă și caracteristici care imită funcționarea unei instituții clasice de învățământ. Astfel că își fac destul de repede loc în sistemul de învățământ, permițând utilizarea mai eficientă a resurselor materiale cât și umane. **Folosirea platformelor online oferă o serie de facilități și avantaje, atât celor ce o administrează cât și utilizatorilor:**

-Administrarea utilizatorilor: urmărirea participării la cursuri, testarea și evaluarea utilizatorilor, repartizarea de teme și proiecte și păstrarea rapoartelor pentru fiecare utilizator.

-Punerea la dispoziție de instrumente educaționale suplimentare: bloguri, forumuri de discuții, mesagerie electronică, bibliotecă electronică, etc.

-Lecțiile virtuale pot beneficia de avantajele multimedia pentru a oferi utilizatorilor o vedere realistă asupra materiei predate. Pot fi utilizate mijloace audio și vizuale, animații cât și simulări, dar și conținut de tip text.

-Posibilitatea de a accesa conținutul suportului de curs de oriunde și oricând, cu ajutorul computerului personal.

-În general, un material educațional diversificat este reținut în proporție de 80% prin ascultare, vizionare și interactivitate, astfel că folosirea metodelor pedagogice diverse susține acest proces.

-Prezentare cât mai concisă și selectivă a conținutului educațional;

-Folosirea tehnologiilor dinamice diverse – acestea permit un feedback pronunțat, în timp real, și evaluări formative și sumative, calitative și cantitative, realizate într-un mod facil și de către evaluatori avizați.

Consider folosirea **platformelor online** ca metodă de învățare ca fiind o metodă bună pentru cei ce sunt puternici motivați, ea venind în completarea activității didactice din sistemul de învățământ,

dar pe care nu o poate înlocui.

Bibliografie:

1. Bernhard, Eder; Willibald, Kodym; Franz, Lechner, *European Computer Driving Licence. Elemente de bază despre tehnologia informației*, București, Editura All Educational, 2007
2. Rentrop & Straton, *Consilier.PC Simplu și eficient*, București, 2003

EDUCAȚIE NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. Munteanu Angela

Școala Gimnazială Nr. 117 București

“Educația nonformală se desfășoară în afara instituțiilor școlare, adică în spații aflate în relație de parteneriat cu școala. De fapt, acest tip de educație se referă la acele întruniri organizate în mod sistematic în afara sistemului formal pentru a răspunde unei mari varietăți de cerințe de învățare. Profesorului ce adoptă o variantă nonformală i se solicită mai multă flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate în adoptarea stilurilor de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele elevului.” [1]

“Educația nonformală este acea formă de educație care se realizează prin intermediul unor activități opționale sau facultative, extrașcolare, însă structurate și organizate într-un cadru instituționalizat (familia, organizații profesionale, universități populare, teatre, muzee, biblioteci, mass-media, etc.). Această formă de educație vizează în principal obiective de natură socio-economică (alfabetizarea, reconversia profesională, formarea social-civică etc.) și se adresează atât vârstei școlare (educația complementară, paralelă cu școala), cât și tinerilor și adulților. Din păcate, încă există confuzii asupra a ceea ce reprezintă concret educația nonformală, existând percepția că toate activitățile care nu sunt "lecții" predate în clasă, reprezintă educație nonformală.” [3]

Activitățile nonformale se desfășoară într-un cadru relaxat, calm și plăcut, de asemenea, profesorul ce practică sau alege o astfel de activitate trebuie să dispună de mijloace reprezentative care să-i atragă pe elevi. Evaluarea unei activități de acest tip este opțională.

“Educația nonformală încurajează următoarele principii pedagogice:

- e centrată pe cel ce învață, pe procesul de învățare, nu pe cel de predare;
- subiecții sunt solicitați diferit;
- curriculum-ul e la alegere, flexibil și variat;
- activitățile sunt diferite și atractive (după interese, după aptitudini, după aspirații).” [1]

ARGUMENTE PRO METODE NONFORMALE:

- dezvoltă unele competențe interpersonale, socio-emoționale;
- sunt atractive pentru elevi, astfel învățarea devenind distractivă;

- dezvoltă încrederea în sine;
- dezvoltă comunicarea în grup, scad agresivitatea;
- favorizează implicarea elevilor și determină relaxarea profesorilor;
- creează relații mai bune elev- elev, elev- profesor;
- vizează mai mult elevii decât materia și profesorii;
- aduc relaxare, umor, umanitate, bucurie în învățare și crează un context favorabil apreciativ

pentru contextul învățării;

- dezvoltă competențele pentru viață;
- facilitează conștientizarea învățării;
- dezvoltă motivația internă.

ARGUMENTE CONTRA/OBSTACOLE:

- factorul timp;
- eficiența redusă;
- ineficiență în cazul testelor naționale;
- lipsa de pregătire/ curaj/ practică a profesorilor;
- rigiditatea rolului profesional al profesorului;
- sistemul de evaluare actual;
- adaptabilitatea greoaie a profesorului de la metodele tradiționale la cele nonformale;
- programa încărcată;
- inerția majorității;
- așezarea tradițională în bănci.

SOLUȚII LA PREOCUPĂRI:

- impunerea unor programe avangardiste;
- eliminarea evaluărilor naționale;
- evitarea programei când se poate;
- desfășurarea unor activități care să dezvolte sentimentul compasiunii între elevi (să simtă că nu luptă singuri, cuiva îi pasă de ei, indiferent de colectivul clasei sau de colectivitate);

– pregătirea/ expunerea/ experimentarea practică/ mentorat/ grup de sprijin/ comunitate pentru cadrele didactice” [4]

CE APLIC DEJA LA CLASĂ ȘI FUNCȚIONEAZĂ:

- Story telling
- Teatrul

- Demonstrația
- Brainstorming
- Dezbateră
- Ateliere dezvoltare personală
- Teme legate de stima de sine
- Ore în aer liber
- Invitați la ore

În ȘCOALA ALTFEL:

- artă și meșteșug
- lucrul pe grupe
- atelier de olărit și vizită la stână– Coșești, Argeș

- laboratorul de biologie din Stația de tratare a apei Roșu, Ilfov – demonstrație

- experiment vulcanii

- Junior Achievement
- dramaturgie – simularea unei situații reale posibile
- activitate de voluntariat
- activitate de ecologie

Educația informală reprezintă „totalitatea informațiilor neintenționate, difuze, eterogene, voluminoase sub raport cantitativ cu care este confruntat individul în practica de toate zilele și care nu sunt selectate, organizate și prelucrate din punct de vedere pedagogic” [2]. Educația informală se bazează pe un cumul de experiențe trăite, de achiziții dobândite în mod întâmplător (în familie, în grupul de prieteni, prin mass-media etc.), însă are și o latură voluntară, inițiativa învățării aparținând în totalitate individului.

“Influențele informale semnificative sunt cele din mass-media, din familie (exemplul părinților, atitudinile manifestate de ei), influențele grupurilor de prieteni, colegi, dar, nu în ultimul rând, diferite instituții culturale (muzee, teatre, biblioteci etc), religioase, politice ș.a.

Un exemplu de educație informală este atunci când copiii învață să vorbească. Ei reușesc acest lucru prin ascultare și imitare. Părinții corectează spontan greșelile de pronunție ale acestora, de multe ori silabisind fără intenție și încurajând vorbirea corectă. La fel se întâmplă când părintele sau educatorul analizează împreună cu copiii experiențele zilnice petrecute în viața acestuia.” [1]

Deși toate cele trei tipuri ale educației: formală, nonformală și informală, sunt diferite, toate sunt necesare, împreună formând “individul”. Educația trebuie să aibă un caracter global, îmbinând armonios și eficient educația formală cu cea nonformală și informală pentru a asigura individului o bună dezvoltare și integrare în societate.

Bibliografie:

1. Apostu, Daniela, *Educația formală-nonformală-informală*, “EDICT- revista educației”, 2018, numărul 4, pag. 49
2. Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006, pag. 46
3. Trașcă, Iuliana, *Particularități ale formelor educației*, “EPALE blog”, 3 noiembrie 2015
4. <https://epale.ec.europa.eu/ro/node/15274>
5. <https://aroi.ro/atelierele-roi-cu-noi-educatia-nonformala-la-clasa/>

ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN PROCESULE DE PREDARE, ÎNVĂȚARE, EVALUARE

Prof. Mureșan Dana

Școala Gimnazială „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca, jud. Cluj

Conceptul „strategie” a fost folosit pentru prima dată în arta militară, apoi preluat în alte domenii de activitate (teoria jocurilor, politică, economie, management ș.a), păstrând-i-se însă semnificația de modalitate de desfășurare și ameliorare a acțiunilor întreprinse în vederea atingerii unui anumit obiectiv.

Subordonat conceptului „strategie”, în domeniile amintite, se utilizează și conceptual „tactică”; acesta este corelat cu latura executivă a acțiunii, referindu-se la structuri și modalități operaționale de acțiune, la modelele și mijloacele valorificate pentru atingerea scopurilor. *Tactica și toate componentele sale se află în relație de subordonare față de strategie și față de obiectivul strategic. Este de subliniat însă faptul că, deși o strategie cuprinde mai multe tactici, ea nu reprezintă o simplă sumă de tactici, ci este mai degrabă un ansamblu coerent și structurat de tactici, care își potentează reciproc influențele.* Acest ansamblu poartă amprenta unei linii de gândire clare, care asigură coerență internă, atât lui, cât și strategiei. În literatura pedagogică, termenul de tactică este mai puțin utilizat comparativ cu cel de strategie, el nefiind consemnat în dicționarele de specialitate.²³

Sensul general care este atribuit în educație conceptului de „strategie”, este acela de *modalitate de concepere, de linie de orientare - în viziune sistemică și pe termen lung, mediu sau scurt* a proceselor educaționale. Astfel spus, conceptul de „strategie” este operant la nivelul macro, al macropedagogiei/pedagogiei sistemelor, la niveluri intermediare, precum și la nivel micro.

Acest ultim nivel fiind legat nemijlocit de pedagogia învățării și autoînvățării, este cel care interesează teoria și practica instruirii și autoinstruirii; de aceea, considerațiile noastre următoare, îl vor viza aproape în exclusivitate. Așadar, putem vorbi de *strategii educaționale la nivel macro*, al sistemului și al procesului de învățământ (care sunt strategii pe termen îndepărtat/ lung și mediu) și despre *strategii educaționale la nivel micro*, al activităților instructiv-educative determinate și concrete

²³ Miron Ionescu, Mușata Bocoș, *Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45, 2009, p.197.

(care sunt strategiile pe termen scurt). Firește că, la orice nivel, strategiile educaționale se află în relație de subordonare față de finalitățile educaționale care acționează la nivelul respectiv. De astfel, eficiența oricărei acțiuni, indiferent de natura ei (socială, economică, educațională, etc.) depinde, în mod firesc, de integrarea sa într-o structură organizatorică mai amplă și mai complexă, respectiv într-un sistem, căruia i se subordonează din punct de vedere al finalităților urmărite. Acțiunile educaționale la nivel micro se integrează în unitățile de învățare, în sistemul de activități didactice organizate în studiul disciplinei respective și în cadru mai larg al procesului de învățământ. Pentru stabilirea eficienței acestor acțiuni, este necesară o raportare la cerințele programelor școlare, la obiectivele instructiv-educative ale unității de învățare, temei, capitolului sau disciplinei, la obiectivele de referință, la obiectivele cadru și la obiectivele generale ale procesului de învățământ. La nivel macro, în stabilirea eficienței procesului de învățământ și a sistemului de învățământ, considerate în ansamblul lor, se au în vedere cele mai generale obiective ale instrucției și ale educației -idealul educațional și scopurile educaționale, subordonate idealului societății.

Așadar, în sens *pedagogic larg*, conceptul „strategie” se referă la *ansamblul de concepții, decizii, tehnici de lucru, procedee de acțiune și operații care vizează, funcționalitatea, perfecționarea și modernizarea componentelor structurale ale procesului de învățământ, în acord cu obiectivele generale ale învățământului și ale educației.*

Referitor la terminologia utilizată în sfera instrucției apropo de strategiile utilizate, coexistă mai multe sintagme, care precizează și nuanțează subdomeniul sau componenta educațională de interes: „strategia procesului de învățământ”, „strategia de instruire”, „strategia de autoinstruire”, „strategia instructiv-educativă”, „strategie didactică”, „strategie de predare”, „strategie de învățare”, „strategie de evaluare”. Se preferă sintagma „strategie de instruire și autoinstruire” pentru a evidenția importanța crescândă a autoinstrucției.²⁴

Strategia didactică este modalitatea eficientă prin care profesorul îi ajută pe elevi să accedă la cunoaștere și să-și dezvolte capacitățile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele și emoțiile. Ea se constituie dintr-un ansamblu complex și circular de metode, tehnici, mijloace de învățământ și forme de organizare a activității, complementare, pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru cu elevii, în vederea realizării cu eficiență a învățării.

În elaborarea acestui plan de lucru, profesorul ține cont de o serie de factori care condiționează buna desfășurare a acțiunilor de predare/învățare/evaluare, variabile ce țin de elev, de curriculum, de organizarea școlară și chiar de profesorul însuși.

²⁴ Ionescu, Miron, *Instrucție și educație*, „Vasile Goldiș” Univesiti Press, 2007, p.158-159.

Important este ca profesorul să prevadă implicarea elevilor în realizarea acestui plan de lucru, în calitate de subiecți activi ce contribuie la construirea propriei cunoașteri.

Strategia didactică – în viziune postmodernistă – devine astfel rodul unei participări colaborative desfășurate de profesor împreună cu elevii, aceștia completând planul de lucru cu propriile interese, dorințe de cunoaștere și de activitate intelectuală. Astfel, aceștia pot să-și manifeste dorința de a învăța prin cooperare, în echipă, colectiv sau individual, pot să opteze pentru anumite materiale didactice pe care să le folosească, pentru anumite metode, tehnici sau procedee de lucru. Dându-le șansa de a face astfel de opțiuni, profesorul contribuie la creșterea activismului și a dezvoltării creativității propriilor discipoli, iar strategia didactică, izvorâtă din combinarea armonioasă a tuturor factorilor implicați, poate conduce cu succes către atingerea dezideratelor propuse, în primul rând către asigurarea învățării. Și nu orice învățare, ci una temeinică, care are legătură cu realitatea, cu interesele și nevoile elevilor, este utilă și se realizează prin participarea fiecărui elev în procesul constituirii propriilor înțelegeri.

În acest sens, Ioan Cerghit subliniază faptul că “strategiile schițează evantaiul modalităților practice de atingere a țintei prevăzute și au valoarea unor instrumente de lucru”. El atribuie conceptului de strategie didactică patru conotații care se întregesc reciproc:

- “mod integrativ de abordare și acțiune”;
- “structură procedurală”;
- “înlănțuire de decizii”;
- “o interacțiune optimă între strategii de predare și strategii de învățare”;

Același autor privește strategiile didactice ca: -“adoptare a unui anumit mod de abordare a învățării (prin problematizare, euristică, algoritmizată, factual – experimentală etc.); -“opțiuni pentru un anumit mod de combinare a metodelor, procedeeelor, mijloacelor de învățământ, formelor de organizare a elevilor”; -“mod de programare (selectare, ordonare și ierarhizare) într-o succesiune optimă a fazelor și etapelor (evenimentelor) proprii procesului de desfășurare a lecției date”. Indicând un sens orientativ al traseului optim de parcurs în atingerea obiectivelor strategiile didactice se caracterizează prin flexibilitate, adaptându-se la situațiile și condițiile apărute spontan. Această restructurare adaptativă depinde în mare măsură de creativitatea și de spontaneitatea cadrului didactic, de capacitatea acestuia de a sesiza rapid punctele slabe și de a remedia în timp util erorile²⁵.

Acționând în interiorul câmpului instructiv-educativ -un câmp complex, în care intervin o

²⁵ Amelia Georgiana Boncea, Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Științe ale Educației, Nr. 3/2016, p. 30-31.

multitudine de factori dinamici obiectivi și subiectivi și o mare diversitate de variabile pedagogice și psihologice -strategiile didactice au caracter probabilistic stocastic. Aceasta înseamnă că o anumită strategie didactică, chiar dacă este fundamentată științific și adecvată resurselor psihologice ale clasei, nu poate garanta reușita procesului de instruire întrucât există un număr mare de variabile și subvariabile care intervin în acest proces. Întotdeauna, în aplicarea strategiilor didactice, factorul „neprevăzut”/„întâmplător” „aleator” este prezent, firește, cu ponderi și roluri diferite de la o situație educațională la alta.²⁶

Bibliografie:

1. Ionescu, Miron; Bocoș, Mușata, *Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45, 2009
2. Ionescu, Miron, *Instrucție și educație*, 2007, „Vasile Goldiș” Univesiti Press, Arad, 2007
3. Boncea, Amelia Georgiana, *Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu*, Seria Științe ale Educației, Nr. 3/2016

²⁶ Miron Ionescu, Mușata Bocoș, op.cit.,p. 202-203.

ȘCOALA ÎN TIMPUL PANDEMIEI

Prof. Mureșan Elena Iuliana

Liceul de Arte “Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Rezumat: De un an de zile învățământul se confruntă cu o mare provocare: școala în pandemie. La nivel mondial, fiecare guvern a adoptat o strategie care să permită școlii să activeze în continuare în funcție de situația epidemiologică și sanitară, de bugetul alocat învățământului, de starea economică a țării respective, de sistemul și mijloacele digitale existente, de poziția geografică etc. Provocarea a fost și rămâne foarte mare. Unii consideră că au loc pierderi greu recuperabile, uitând că situația este la nivel mondial și fără precedent în vremurile moderne și că surmontarea ei nu depinde întru totul de voința școlii. Dintr-o dată, profesori, elevi și părinți s-au trezit într-un impas din care nu pot ieși bazându-se pe experiența unor generații anterioare. Reacțiile au fost diferite: de la negare la acceptare, de la învinovățirea școlii la colaborare. Lumea și școala au trebuit să se miște repede, să găsească soluții pentru ca activitățile umane să se poată desfășura până la soluționarea medicală a pandemiei. Dacă adulților li s-a părut normal să poată să-și desfășoare munca online, mulți dintre ei, în calitate de părinți, nu au agreat școala online. Unii au acceptat schimbările survenite în învățământ, alții nu au vrut să înțeleagă că aceste schimbări au fost făcute pentru siguranța sănătății tuturor. Și de o parte și de alta, profesori și părinți trecem printr-un stres emoțional și psihic. Un an de pandemie a însemnat pentru mulți boala suferită, sau chiar pierderea unor persoane dragi sau apropiate. A trecut un an în care am învățat multe.

Prezentul referat își bazează conținutul pe experiența împărtășită de unele țări europene și asiatice în cadrul webinar-ului internațional organizat de Finlanda sub egida instituțiilor guvernamentale care coordonează învățământul, și cu colaborarea unor factori internaționali în domeniul educației. Multe probleme ale școlii în pandemie sunt comune. Dar pentru multe țări, datorită faptului că aveau deja un sistem de învățământ bine pus la punct atât material cât și profesional, adaptarea la școala online sau hibrid s-a făcut repede și eficient – mai ales în țările cu grad înalt de digitalizare și în care birocrăția a fost redusă la minim, țări unde și instituțiile sau organizațiile cu rol de ajutor social sunt eficiente și unde elevii, părinții și profesorii beneficiază de consiliere de specialitate sau psihologică sau ajutor material. Acest webinar internațional a fost dovada că, prin împărtășirea

experiențelor avute în acest an, prin colaborare, înțelegere și empatie, societatea poate depăși marele impas în care se află. Ne unește un interes comun: binele școlii, adică al copiilor noștri, fie că suntem profesori sau părinți. Toate achizițiile digitale vor putea să fie de folos învățământului și după pandemie. Implementarea experiențelor reușite de alte țări este un act de voință intelectuală, dar și materială. Pandemia a dovedit încă o dată că investiția în educație este vitală pentru ca o societate să aibă șansele cele mai mari de reușită. Școala online sau hibrid, chiar și cu prezență fizică, e o provocare logistică, pedagogică, metodică și sanitară în timp de pandemie.

Prezentul referat este structurat astfel: Introducere, 1.Elevi, 2.Profesori. 3.Concluzii.

Introducere: Școala trece prin cea mai mare provocare din ultimii 75 de ani, dacă luăm ca referință sfârșitul celui de-al doilea război mondial. Pandemia COVID 19 este o provocare. La mai bine de un an de la apariție se caută soluții, sau se optimizează soluțiile deja găsite pentru ca școala să meargă mai departe în sistem online, cu prezența fizică sau hibrid, în funcție de situația epidemiologică dar și de situația economică pe plan național sau local.

Învățământul fără prezență fizică nu este o noutate. Cu zeci de ani în urmă, în unele țări în care gospodăriile familiilor se aflau la distanțe foarte mari unele de altele, a funcționat școala prin radio. În vremuri mai apropiate, până în 1989, în România funcționa învățământul universitar fără frecvență (dar nu și pentru facultățile cu caracter practic: arte, medicină); apoi, după 1989, au apărut cursurile universitare la distanță, chiar și pentru facultățile de arte.

De data aceasta vorbim de o pandemie care a determinat reconsiderarea mijloacelor de învățământ la nivel global, nu numai la nivel de zonă geografică sau țară. Avantajul major al acestor ani îl reprezintă internetul care realmente a salvat viața școlară, el fiind soluția la nivel mondial. Cum funcționează școala online în momentul de față? Acestui subiect atât de important, Finlanda i-a acordat o atenție deosebită prin organizarea unui webinar internațional EDUCA, cel mai mare eveniment de educație și training până în acest moment, participanții prezentând aspectele din Europa sau Asia. Organizatorii au fost: Ministerul Educației și Culturii, Agenția Națională Finlandeză pentru Educație, Sindicatul Național al Educației din Finlanda. La secțiunile pe care le-am urmărit au participat președintele Uniunii Naționale a Profesorilor din Finlanda, directorul european al Comitetului Uniunii Sindicale pentru Educație (uniune care cuprinde 11 milioane de profesori), personalități ale sistemului educațional la nivel înalt profesional și decizional, specialiști în politica educațională la nivel global.

S-a pornit de la acceptarea ideii “noului normal”, școala în pandemie: online, în sistem hibrid sau cu prezență fizică. După șocul inițial, lucrurile au trebuit să se miște rapid: găsirea și implementarea

soluțiilor, perfecționarea lor. Am să structurez conținutul discuțiilor EDUCA pe 3 planuri: primul referitor la elevi, al doilea referitor la profesori și al treilea referitor la concluzii.

1. Elevii – pentru o parte din ei, școala online nu a fost o problemă, pentru alții a fost dificil, astfel că li s-au procurat computere și au fost conectați la internet de către școală. În zonele dificile geografic (Laponia) s-a putut face școală doar audio. Care sunt rezultatele învățământului online de până acum: unii copii au avut rezultate bune la învățătură pentru că, spun ei, au asimilat informațiile oferite mai ușor, nu au fost deranjați de mediul clasei, online având un mediu mai liniștit pentru concentrare. La acești copii progresul a fost evident, mai ales la copiii cu un anumit tip de probleme. Din observațiile mele, pot afirma că elevii care au fost studioși au rămas la fel și în școala online; pentru ei pierderea este ne semnificativă. În schimb, elevii la care trebuia insistat în permanență ca să învețe corespunzător au pierdut în online, aceștia profitând de lipsa contactului direct cu profesorul și tratând cu superficialitate lecția. S-a observat că școala online a funcționat diferit în funcție de vârsta elevilor. Cei de vârstă mică au mai mare nevoie de școală, care pentru ei înseamnă și clădirea ca spațiu de interacțiune cu cei de vârsta lor. Ei au nevoie să se joace împreună, să facă activități împreună și, în mod deosebit, au nevoie de prezența cadrului didactic ca figură centrală a învățării. Elevii de 15-16 ani au afirmat ca le-a lipsit “echipa” școlii: profesori, cadre medicale, psihologi; le-a lipsit cantina școlii, after school-ul. Pentru elevii mai mari școala nu este numai clădirea, ci tot ce înglobează ea profesional și uman. Elevii care au putut ține legătura video cu școala s-au simțit mai bine prin grupurile de lucru și platformele folosite. Au fost foarte importante pentru ei discuțiile directe cu profesorii, care au putut să-i încurajeze și să-i aprecieze verbal. Este absolut necesar contactul și schimbul de impresii cu elevii, cu părinții care s-au implicat cât au putut în a-și ajuta copiii. Se poate crea intimitate și online în sensul interesului asupra stării sufletești, a empatiei. Comunicarea, apartenența și atașamentul față de școală trebuie susținute. În mediul online acest lucru a fost o provocare. Ca profesor, a fost momentul în care metodică și pedagogia au fost utilizate și altfel, după cum a simțit profesorul că este mai eficient, în funcție de mesajul care trebuia transmis și de mărimea grupului căruia i se adresa.

2. Profesorii, puși brusc în fața unei situații nemaiîntâlnite, când toți am devenit digitali peste noapte, au fost și ei în unele situații similare cu elevii. Au fost avantajați cei care foloseau deja într-o oarecare măsură platforma online în procesul de învățământ. Au trebuit să se familiarizeze urgent și să găsească soluții ca să poată preda. Dotarea materială (laptop, telefon de serviciu sau spațiu de lucru) a fost asigurată de școală în multe țări. În altele, ca și la noi, majoritatea profesorilor nu a primit din partea școlii niciun instrument de lucru, așa că mulți au fost puși în situația de a se descurca pe cont propriu. Profesorii care nu au putut avea conexiune directă cu elevii au simțit că nu pot face educația

așa cum trebuie, au simțit că pierd în acest plan, situația contribuind și mai mult la stările de stress și incertitudine create de pandemie. Au trebuit să găsească soluții peste noapte, să improvizeze, dar în multe țări ei au beneficiat de ajutor și li s-au creat condiții. S-a luat în considerare că factorii de stress s-au multiplicat pe măsură ce criza înaintează. Trecerea bruscă de la școala fizică la școala online, revenirea la cea fizică, apoi la școala hibrid și iar la online au solicitat în permanență profesorul. Nevoia de adaptare imediată și de găsire a unor soluții rapide, lipsa unui material didactic specific predării online, au dus la un consum emoțional și psihic mult mai mare decât în vremurile normale. Cerințele curriculei au rămas aceleași, ele fiind uneori greu de îndeplinit în condițiile online sau hibrid. De asemenea, se consideră că mesajele și instrucțiunile transmise profesorilor de la eșaloanele superioare ar trebui să fie mai puține, mai concise, mai clare. La acestea se adaugă temerile legate de îmbolnăvire, grija pentru familia proprie, grija pentru respectarea normelor sanitare de către elevi în școala fizică. Studiile de specialitate arată că în urma acestei situații, 50% dintre profesori sunt afectați emoțional, 30% se gândesc să-și schimbe meseria. La aceste observații se adaugă: starea generală de criză a învățământului care exista și înainte de pandemie și care acum s-a accentuat, condițiile care diferă în țările europene ca sistem de educație și bază materială, lipsa conectivității în multe zone care a dus la creșterea vulnerabilității unor grupuri, lipsa de atenție a unor elevi în școala online. De exemplu, pentru Asia rămân importante comunicarea școlară prin televiziune și radio. Unii profesori au fost afectați emoțional de comentariile făcute la adresa lor privind școala online, tocmai când aveau nevoie de susținere morală și solidaritate.

Alte situații care influențează învățământul online: contracția economică din unele țări se reflectă în puterea de cumpărare a părinților care nu pot asigura copilului mijloace de învățare online și cărora after school-ul le era de mare ajutor. De asemenea, multe guverne nu pot susține adecvat sistemul online pentru că finanțarea sistemului medical este o prioritate și o urgență în pandemie. Cele care pot, ar trebui să grăbească digitalizarea și să elimine situația eterogenă a mijloacelor de comunicare pentru profesori. Bugetul aferent educației ar trebui să fie optim și funcțional, investițiile publice să fie făcute. Profesorii ar trebui mai mult susținuți. De asemenea, în unele țări, vaccinarea profesorilor nu este o prioritate, ceea ce duce la nesiguranță psihică și risc de îmbolnăvire. Să nu uităm că educația este un ecosistem, că pandemia ne-a lovit pe toți și că numai împreună putem ieși din această situație. Rolul sindicatelor ar trebui să fie mai activ în dialogul cu guvernele în ceea ce privește identificarea și implementarea celor mai bune măsuri.

3. Concluzii: După încheierea pandemiei, ce am putea transfera ca experiență pozitivă pentru sistemul de învățământ? În primul rând, nu există alb sau negru în ce privește învățământul online. S-a

dovedit că sistemul online poate aduce beneficii și în viața normală, că este un mijloc, o unealtă utilă. Pentru unii copii a fost mai ușor online, mai ales pentru cei cu probleme emoționale; așa că ar trebui să ne gândim cum putem să le oferim acest beneficiu și în școala obișnuită. Munca elevilor în echipe pe platforma digitală a dezvoltat simțul de colaborare și ajutor reciproc. Acest lucru este valabil și pentru mulți profesori care au căutat împreună soluții pentru a ieși din impas. Întrajutorarea, încurajarea discuțiilor și a exprimării părerilor trebuie păstrate. De asemenea, trebuie menținut efortul de a comunica cu părinții pentru că avem același scop: binele elevului. Atât profesorii cât și elevii au câștigat noi abilități care ar fi păcat să se piardă. În multe țări, rolul serviciilor sociale și al psihologilor a fost foarte important pentru familiile aflate în situații speciale. Unele guverne au acționat repede și eficient pentru a minimaliza pierderile educației: au susținut material dotarea școlilor, a elevilor și a profesorilor, au angajat profesori în plus. Experiența acestora trebuie însușită pe cât posibil și de alte țări. Anumite structuri și anumiți specialiști care au ajutat învățământul pot să o facă în continuare. Profesorii s-au dovedit a fi bine pregătiți și creativi, dar trebuie susținuți mai bine. Atât timp cât curricula școlară nu a fost revizuită pentru școala online, profesorilor ar trebui să li se acorde o mai mare libertate de lucru, mai multă încredere și autonomie, măcar până la definirea unei pedagogii și metodici de predare digitală. Colaborarea virtuală s-a dovedit a fi mult mai productivă, neexistând limitarea numărului de participanți sau cea cauzată de distanță ori aspect financiar. De asemenea, s-a constatat că unii elevi au fost mai siguri pe ei și mai curajoși în exprimarea părerilor. Anumite proiecte de anvergură în ce privește mobilitatea, gen *Erasmus*, au funcționat și în sistemul online pe platforme sincron și asincron, s-au efectuat vizite virtuale. Se dorește păstrarea acestei maniere de colaborare, pentru că aduce economie financiară și oferă posibilitatea de participare mult mai multor elevi și profesori, ceea ce nu înseamnă că schimbul direct de experiență (vizite reciproce) va fi eliminat. Este de dorit să păstrăm achizițiile făcute în timpul școlii online; ele s-au dovedit a fi practice, scutesc timp și deplasarea, interconectarea este mai ușoară. Ele nu pot înlocui școala cu prezență fizică: comunicarea directă și atașamentul față de școală dezvoltă la copii sentimentul de apartenență la un tot unitar care este dat de suma valorilor intelectuale și morale pe care le transmite școala, la fel ca și familia. Se consideră că învățământul hibrid va deveni, în timp, noul tip de învățământ, prin îmbinarea armonioasă a digitalului cu realul. Digitalizarea peste noapte a fost și rămâne o provocare. Important este că o avem. Să facem un exercițiu de imaginație: situație de pandemie acum mai bine de 30 de ani: fără internet, fără telefon mobil, fără actualele performanțe medicale și științifice. Activitatea societății, tot ce înseamnă producție de bunuri ca sursă de venit și existență, școala sub toate formele ei ar fi stagnat. Ori, în situația actuală, s-a dovedit cât de utilă poate deveni digitalizarea ca mijloc modern de învățare.

Datorită ei, școala a mers mai departe. Datorită ei putem să ne împărtășim experiențele, putem colabora neîngrădiți de spațiu, timp, participare numerică sau costuri financiare.

Bibliografie și sitografie (Webography):

1. *“Distance education in Finland during COVID-19 - Lessons learned”*
2. *“How has Covid-19 affected education around the world?”*
3. <https://educa.messukeskus.com/programmes-2/?lang=en>

IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII GÂNDIRII ARTISTICE

Prof. Nacu Mariana

Școala Gimnazială “Nicu Albu”, Piatra-Neamț, jud. Neamț

În școală sunt multiple posibilități de a pregăti copilul să recepționeze și să vibreze în fața frumosului, să creeze frumosul și să-l introducă în viața sa personală. Activitățile artistico- plastice constituie un cadru eficient în acest sens și un mijloc de stimularea creativității copiilor. Obiectivele specifice prevăzute în programa de învățământ vizează formarea unor capacități, priceperi, deprinderi și aptitudini ca: realizarea de compoziții plastice și redarea expresivă a unui obiect; respectarea proporțiilor unui obiect sau între două obiecte; așezarea în pagină a elementului temei; mânguirea corectă a pensulei și folosirea acuarelelor sau a altor culori de apă; familiarizarea copiilor cu elemente de limbaj plastic și tehnic de realizare practică a acestora.

Strategia didactică este direct responsabilă în mare parte de stimularea potențialului creativ al copilului preșcolar. În acest sens ea vizează stimularea curiozității și a trebuinței de cunoaștere la copii, declanșarea motivației pozitive și afective, asigurarea unui climat educațional dezinhibant, folosirea unor metode pedagogice adecvate dar și o conduită didactică flexibilă.

Activitatea plastică este și o formă de echilibru între lumea interioară a copilului și solicitările lumii exterioare. Astfel, desenul constituie când o cale de pregătire a imaginii mentale când o rezultantă a acesteia.

A fi creator în sens general înseamnă a fi capabil să stabilească legături artistice noi, neașteptate între cunoștințele dobândite sau între acestea și cele noi, a face combinații cu o anumită intenție întrucât activitatea creativă are întotdeauna un scop clar conturat. Dar orice activitate creatoare presupune mai întâi un bagaj de cunoștințe temeinic însușite. De aceea copilul trebuie lăsat să exploreze lumea înconjurătoare ca apoi să poată să utilizeze ideile sale originale.

Educatorului îi revine sarcina de a încuraja orice încercare a copilului, utilizând metode de stimulare a creativității, folosind cât mai multe procedee de obținere a unor forme spontane. Pentru a ține trează curiozitatea și interesul copiilor trebuie ca materialul pe care se lucrează să fie cât mai diversificat atât ca formă și mărime, dar ca și compoziție. De asemenea folosirea diferitelor unelte de lucru (pensula, creta) pot lărgi orizontul copiilor și dau frâu liber imaginației.

Activitățile artistico-plastice contribuie în mod deosebit la educarea gustului pentru frumos și trezesc interesul copiilor în a-și compune singuri modelele, determinându-i să-și exprime ideile originale și să-și pună în practică inițiativele.

În cadrul studiului după natură elevului i se dezvoltă anumite priceperi și deprinderi precum capacitatea de a observa, de a studia elementele din realitatea înconjurătoare, de a transpune apoi prin intermediul desenului cele observate. În cadrul studiului după natură mâna devine prelungire a minții dezvoltând astfel anumite dexterități ale elevului.

II.2. Natură și raționalitate. Încercări de înțelegere și ordonare a naturii

Procesul de observare a naturii, de înțelegere a complexității formelor, a legăturii dintre formă, culoare și textură dezvoltă simțul rațiunii și creativitatea în rândul tinerilor.

Creativitate nu înseamnă numai capacitatea de a realiza produse originale, noi; în învățământ, nu se pune problema de a forma creatori de valori originale, cât e vorba de a forma și cultiva trăsături care vor permite manifestări creatoare; inițiativa, perseverența în căutarea de soluții, curiozitate, originalitate în punctele de vedere afirmate, etc.

Definirea creativității se face prin referire la produsele creației, care dau marca personalității creative. Un produs este valoros dacă prin el se rezolvă o problema, sporește adaptabilitatea la mediu a creatorului sau schimbă condițiile existenței acestuia.

Termenul „creativitate” a fost introdus în psihologie de G.W. Allport pentru a desemna o formațiune de personalitate. În opinia lui, creativitatea nu poate fi limitată doar la unele dintre categoriile de manifestare a personalității, respectiv la aptitudini (inteligenta) atitudini sau trăsături temperamentale.

La început studiile asupra creativității au fost orientate spre factorii motivaționali, ca de altfel și în plan emoțional-afectiv sau de personalitate în general. Mai târziu, studiile asupra creativității au fost orientate spre investigarea procesului creativ, persoanelor creative, etapelor creației, structurii individuale și de grup a creativității, mijloacelor de identificare, evaluare și educare a creativității.

În prezent există sute de modalități prin care este definită creativitatea. Psihologii susțin în general că „a fi creativ” înseamnă „a crea ceva nou, original și adecvat realității”. Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate și expresivitate, este imaginativ, generativ, deschizător de drumuri, inventiv, inovativ, etc. (Mihaela Rocco, 2004, p. 17).

Al. Rosca este de părere că, datorită complexității fenomenului creației este puțin probabil să se ajungă la o definiție unanim recunoscută, deoarece fiecare autor pune accent pe dimensiuni diferite. Astfel, se arată că după unii autori „creativitatea este aptitudinea sau capacitatea de a produce ceva nou

și de valoare”, iar după alții ea constituie un proces prin care se realizează un produs (AL Rosca, 1981, pag. 16).

După T. Popescu-Neveanu „creativitatea presupune o dispoziție a personalității spre nou, o anumită organizare (stilistici) a proceselor psihice în sistem de personalitate” (T. Popescu-Neveanu, 1987, p.52).

Margaret A. Boden(1992) a inventariat definițiile creației consemnate în diferitele dicționare, concluzionând ca în general creativitatea constă în “realizarea de combinații noi, originale, de idei vechi”. Combinațiile noi trebuie să aibă o anumită valoare.

Creativitatea este un concept destul de vag și oarecum imprecis. Michel si Bernardette Fustier (1988) arată că în mintea omului obișnuit creativitatea este legată de expresii și creații artistice, de invenții tehnologice sau descoperiri științifice, de comunicare interumană, de educație de comportamentele personale și de mișcările sociale. Ea semnifică: adaptare, imaginație, construcție, originalitate, evoluție, libertate interioară, talent literar, distanțare față de lucrurile deja existente. H. Jaoui, definind creativitatea ca atitudinea de a realiza ansambluri originale și eficiente plecând de la elemente preexistente, consideră că oricine poate fi creativ (H. Jaoui, 1990, p. 70).

O definiție largă a conceptului de creativitate, cu aplicații directe în procesul de învățământ, vine din partea unui pedagog și scriitor italian, a cărui viață și operă au fost pentru apărarea drepturilor copilăriei și pentru respectarea acesteia de către școală și de către oamenii ei. „Creativitate e sinonim cu gândire divergentă, capabilă adică să rupă schemele experienței. E creativă o minte totdeauna în lucru, totdeauna pornită să întrebe, să descopere probleme unde alții găsesc răspunsuri satisfăcătoare, nestingherită în situațiile fluide în care alții presimt numai pericole, capabilă de judecăți autonome și independente, care respinge ceea ce este codificat, care manipulează din nou obiecte și concepte fără să se lase inhibată de conformisme. Toate aceste calități se manifestă în procesul creativ.” (Rodari, p. 184).

Alți autori văd în creativitate capacitatea de a imagina răspunsuri la probleme, de a elabora soluții inedite și originale (E. Limbos, 1988).

A fi creativ înseamnă a vedea același lucru ca toată lumea, dar a te gândi la ceva diferit. Anca Munteanu prezintă peste 35 de definiții ale creativității, elaborate de autori din diferite țări (A. Munteanu, 1994, pp 309-314).

Ca formațiune psihică deosebit de complexă, creativitatea se caracterizează printr-o multitudine de sensuri: productivitate, utilitate, eficiență, valoare, ingeniozitate, noutate, originalitate.

Productivitatea se referă la numărul mare de idei, soluții, lucrări de specialitate, produse mai

mult sau mai puțin materiale.

Utilitatea privește în special rezultatele acțiunii, care trebuie să fie folositoare, să contribuie la bunul mers al activității.

Eficiența are în vedere caracterul economic al performanței, se referă la randamentul acțiunii, la performanțele care se pot obține prin folosirea rezultatelor activității creatoare.

Valoarea produselor activității creatoare trebuie să prezinte însemnătate din punct de vedere teoretic sau practic.

Ingeniozitatea presupune eleganță și deosebită eficacitate a metodelor de rezolvare.

Noutatea se referă la distanța în timp a lucrurilor, ideilor.

Originalitatea se apreciază prin raritatea ideilor, soluțiilor sau produselor.

Psihologii au formulat o serie de criterii pentru a delimita activitatea creatoare de cea reproductivă. I. A. Taylor (1959) consideră că:

1. performanța creatoare trebuie să prezinte o anumită însemnătate economică, culturală, tehnică, etc., valoare care să fie recunoscută social;

2. rezultatele trebuie să fie formulate coerent și inteligibil.

S. Gollan (1963) stabilește patru tipuri de criterii în aprecierea creativității:

1) performanța creatoare care se caracterizează prin eficiență, utilitate, noutate și originalitate;

2) procesul creativ, ale cărui trăsături specifice sunt: spontaneitatea, asociativitatea, flexibilitatea, capacitatea combinatorică;

3) însușirile persoanei creative care privesc în primul rând motivele și atitudinile creative;

4) potențialul creativ, situație în care sunt evaluate fluiditatea, flexibilitatea originalitatea și capacitatea de elaborare prin intermediul unor teste specifice.

Conceptul de creativitate este foarte apropiat lingvistic și semantic de conceptul de creație, astfel că adesea se operează, în mod nejustificat, substituiri între cele două noțiuni. Diferența rezidă - în conținutul celor doi termeni, creativitatea constând în producerea de idei, noi și originale, pe când creația vizează finalizarea ideii și transpunerea ei în opera artistică, științifică, tehnică, etc.

Creația succede procesului creativ. Creativitatea înseamnă îndrăzneală: tot ceea ce e nou, e incert și neconformist. Pentru a se avânta în necunoscut, individul trebuie să dispună de acea libertate interioară, de acel sentiment de siguranță, provenit din lumea înconjurătoare.

Dezvoltarea societății în ansamblul său și îndeosebi "explozia informațională" au adus în centrul preocupărilor sociale interesul pentru creația științifică, tehnică și implicit pentru subiectul creator.

Astăzi apare limpede că viitorul întregii societăți depinde de descoperirile, invențiile și inovațiile participanților la activitatea productivă. Preocuparea pentru “producția de idei” și pentru transpunerea lor rapidă în practică implică apropie tot mai mult studiul psihologic de factorii economici și politici.

Un rol important revine în acest context factorului uman. Devine deci evident faptul că depistarea și formarea unei personalități creatoare care să răspundă cerințelor epocii noastre este astăzi o necesitate. Acestui deziderat caută să-i răspundă lucrarea de față.

În continuare vom aborda, mai pe larg, aspectele mai importante ale activității: în ce sens este legată de personalitate și care este conținutul conceptului; care sunt factorii care o condiționează și în ce constă demersul creator; ce probleme pune educarea creativității în școală. Preocupare justificată fiindcă, astăzi, creativitatea este considerată "problemă de vârf a psihologiei" și de încercare, în același timp concentrând cercetările specialiștilor în mod obiectiv, fiindcă în condițiile dezvoltării contemporane a științei și tehnicii, valoarea economică a ideilor noi s-a impus cu necesitate. La noi în țară, chiar în perioada interbelică reputatul psiholog de la Universitatea din Cluj - F. Ștefănescu Goangă - considera problema creativității ca fiind de importanță națională.

Creativitatea nu este o capacitate psihică autonomă, ci "este rezultanta organizării optime a unor factori de personalitate diferiți. Ea nu este o dimensiune în plus a personalității, ci efectul conlucrării unor procese psihice variate în condiții favorabile"³

Ca rezultată a întregii personalități, creativitatea există sub forme specifice: creativitatea artistică, științifică, tehnică, etc.

Încă de la consacrarea sa (Allport, 1938) conceptul de "creativitate" este legat: numai de o variabilă a personalității (aptitudini, de exemplu, cum s-a susținut), ci este înțeles ca "o dispoziție generală a personalității spre nou, o anumită organizare (stilistică) a proceselor psihice în sistem de personalitate"⁴.

JOCUL DIDACTIC ȘI IMPLICAȚIILE SALE PEDAGOGICE ÎN DEZVOLTAREA PROCESELOR PSIHICE LA ELEVI

Prof. Nae Florentina Laura

Liceul “Voievodul Mircea” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Meseria de dascăl este o mare și frumoasă profesiune care seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se părăsește o dată cu hainele de lucru. O meserie aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie unde pregătirea excepțională este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează și înviorează, care te distrează și exaltă, o meserie în care **a ști** nu înseamnă nimic fără emoție, în care dragostea este sterilă fără forța spirituală, o meserie când apăsătoare, când implacabilă și ingrată, când plină de farmec.

Preocuparea permanentă pentru integrarea jocului didactic în activitatea de învățare, în scopul eficientizării acesteia a avut ca rezultat întocmirea acestei lucrări, în care mi-am îndreptat cu precădere atenția spre lecțiile cu caracter educativ.

“Jocul” didactic este o metodă de învățământ bazată pe acțiune și simulare. “Jocul”- este o metodă activă de însușire și consolidare a cunoștințelor, este o activitate care se poate desfășura atât în clasă sau în afara lecțiilor ajutând profesorul să cunoască capacitățile elevilor. Prin utilizarea jocurilor se dezvoltă la elevi imaginația, rapiditatea și profunzimea gândirii, memoria, spiritul de observație și mai multe trăsături intelectuale care vor contribui la însușirea corectă a noțiunilor, la o cunoaștere mai a acestora.

Jocurile didactice integrate în lecții aduc varietate, veselie, previn monotonia și plictiseala, integrarea jocului ca metodă activ-participativă în procesul de predare-învățare-evaluare determină o mai mare eficiență a lecțiilor, reflectată în rezultatele elevilor. Prin latura lor distractivă, jocurile contribuie la dezvoltarea spiritului inventiv și creativ, al gândirii și imaginației, a interesului pentru lecții.

Ca urmare profesorul va alege acele jocuri prin care cunoștințele elevilor sunt reactualizate, fixate, asociate într-un mod relaxant, în funcție de obiectivele propuse și conținutul lecției. Jocurile pot fi organizate fie individual, fie pe grupe de elevi, sub formă de concurs însoțit de cadrul festiv adecvat .

Jocul didactic ca metodă activ-participativă este utilizat cu succes în procesul de învățare, recunoscut ca având multiple valențe formative, deoarece răspunde particularităților de vârstă ale elevilor.

Valoarea formativă și informativă a jocului didactic în procesul instructiv- educativ:

- asigură participarea activă sporind interesul față de conținutul lecțiilor;
- stimulează inițiativa și creativitatea antrenând operațiile gândirii;
- dezvoltă spiritul de observație, competiție, disciplină și ordine;
- înlesnește însușirea temeinică, rapidă și plăcută a cunoștințelor;
- stimulează curiozitatea, perseverența, inventivitatea, dorința de afirmare;
- dezvoltă relațiile de cooperare și spiritul de echipă între copii;
- permite cadrului didactic să cunoască mai bine elevul.

Prin jocul didactic se precizează, se consolidează, se sintetizează, se evoluează și se îmbogățesc cunoștințele copiilor, acestea sunt valorificate în contexte noi, inedite. Spre deosebire de alte tipuri de jocuri, jocul didactic are o structură aparte.

Elementele componente ale acestuia sunt:

- scopul jocului
- conținutul jocului
- sarcina didactică
- regulile jocului
- elementele de joc

Scopul jocului - reprezintă o finalitate generală spre care tinde jocul respectiv și se formulează pe baza obiectivelor de referință din programa activităților instructiv-educative. Scopurile jocului didactic pot fi diverse: consolidarea unor cunoștințe teoretice sau deprinderi, dezvoltarea capacității de exprimare, de orientare în spațiu și timp, de discriminare a formelor, mărimilor, culorilor, de relaționare cu cei din jur, formarea unor trăsături morale.

Conținutul jocului - include totalitatea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor cu care copiii operează în joc. Acestea au fost însușite în activitățile anterioare. Conținutul poate fi extrem de divers, trebuie să fie bine dozat, în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor, să fie accesibil și atractiv.

Sarcina didactică - indică ce anume trebuie să realizeze efectiv copiii pe parcursul jocului pentru a realiza scopul propus. Se recomandă că sarcina didactică să fie formulată sub formă unui obiectiv operațional, ajutându-l pe copil să conștientizeze ce anume trebuie să realizeze.

Sarcina didactică trebuie să fie în concordanță cu nivelul de dezvoltare al copilului, accesibilă și, în același timp, să fie atractivă.

Regulile jocului - concretizează sarcina didactică și realizează legătura dintre aceasta și acțiunea jocului. Precizează care sunt căile pe care trebuie să le urmeze copiii în desfășurarea acțiunii ludice pentru realizarea sarcinii didactice. Sunt prestabilite și obligatorii pentru toți participanții la joc și reglementează conduita și acțiunile acestora în funcție de structura particulară a jocului didactic.

Regulile jocului prezintă o mare varietate:

- indică acțiunile de joc;
- precizează ordinea, succesiunea acestora;
- reglementează acțiunile dintre copii;
- stimulează sau inhibă anumite manifestări comportamentale.

Cu cât regulile sunt mai precise și mai bine însușite, cu atât sarcinile didactice ușor de realizat, iar jocul este mai interesant și mai distractiv. Regulile trebuie să fie simple, ușor de reținut prin formulare și posibil de respectat de către toți copiii, accesibile.

Elementele de joc - includ căile, mijloacele folosite pentru a da o coloratură plăcută, atractivă, distractivă activității desfășurate.

Conceperea lor depinde în mare măsură de ingeniozitatea cadrului didactic. Sarcina cadrului didactic este de a găsi pentru fiecare joc, elemente de joc cât mai variate, deosebite de cele folosite în activitățile anterioare, în caz contrar existând riscul că acestea să nu mai prezinte atractivitate pentru copii, esența jocului fiind, în acest caz, compromisă.

Jocul didactic poate fi introdus în oricare moment al lecției, atunci când elevii manifestă semne de oboseală sau când observăm că scade interesul pentru învățatură.

Dintre jocurile care pot fi organizate la clasa menționăm:

- **jocuri** experimentale;
- **jocuri** cu funcții generale;
- **jocuri** senzoriale;
- **jocuri** motorii;
- **jocuri** intelectuale;
- **jocuri** afective;
- **jocuri** de comunicare.

Reușita unui joc didactic depinde și de materialele didactice utilizate în joc. Acestea trebuie să fie adecvate conținutului, variate și atractive, ușor de manevrat și să provină din mediul apropiat,

familiar copiilor. Plăcerea cu care participa copiii la joc este singură justificare a recurgerii la jocul didactic.

Jocul didactic contribuie la îmbogățirea, fixarea, sistematizarea, aprofundarea și evaluarea cunoștințelor și deprinderilor elevilor.

Prin joc e antrenată toată clasa la asimilarea cunoștințelor prin forțe proprii, elevii, participând activ și efectiv la procesul de învățare ca protagoniști și nu ca spectatori. Prin joc elevii învață cu plăcere, cei timizi devin volubili, activi, mai curajoși, capătă încredere în capacitățile lor, învață să-și subordoneze interesele personale în fața intereselor grupului.

Prin caracterul lui practic, jocul mijlocește cunoașterea directă a lumii și, mai ales, cultivă deprinderi, trăsături complexe de caracter, convingeri și puternice trăiri emoționale. El este generatorul unei motivații puternice, intrinseci, eficiente. Motivele incită la acțiune. Ele apropie elevul de materialul cognitiv. Au drept consecință un randament sporit al acțiunilor de cunoaștere. Pornind de la o motivație bine aleasă se va instaura înclinația puternică spre materialul de cunoaștere (obiectul succesului personal).

Jocul influențează pozitiv voința de învățare - act care trebuie educat, inoculat precum un ser. A-i atrage pe elevi - iată o adevărată punte de încercare pe care un dascăl trebuie să o treacă. Voința îi va aduce elevului activism, spirit de inițiativa, putere, perseverență, independența.

Jocul implică logic curiozitatea. Ea se manifestă prin interesul de cunoaștere - atitudinea activă, pozitivă și perseverență.

„Întreaga activitate intelectuală, implicată în învățare este substanțial potențată de interesul de cunoaștere, deoarece motivele care stimulează și energizează această activitate conțin în structura lor acest interes.” (I. Drăgan 1987)

Bibliografie:

1. Bache H., Mateiaș A., Popescu E., Șerban F., *Pedagogie preșcolară. Manual pentru școlile normale*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994;
2. Crețu E., *Psihopedagogia școlară pentru învățământul primar*, Editura Aramis, București, 1999;
3. Dulamă, M. E., *Modele, strategii și tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002;
4. Piaget J., *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1969.

PRINCIPALELE PLATFORME DE E-LEARNING UTILIZATE ÎN PREDARE

Prof. Nae Mihaela

Liceul Tehnologic “Constantin Brâncuși”

Prof. Gîlcă Claudiu Gabriel

Liceul Tehnologic “Constantin Brâncuși”

Platformele electronice pentru e-learning oferă facilități de derulare a unor activități de învățare utilizând în mod exclusiv Internetul. Platformele electronice cooperative oferă în plus o serie de facilități referitoare la partajarea informațiilor între cursanți, posibilități de lucru în cooperare, posibilități de a crea discuții de grup pe diferite teme etc. Structura, funcționalitatea și facilitățile oferite de astfel de platforme sunt foarte complexe și pot fi diferite de la o platformă la alta. În general însă, orice platformă electronică trebuie să includă un spațiu public, care poate fi vizualizat de toți utilizatorii care beneficiază de un cont deschis pe platformă, în acest spațiu putând fi stocate documente cu caracter general sau informații de ultimă oră. În același timp, platformele electronice prezintă însă și spații de lucru private atât pentru cursanți, cât și pentru profesori și personalul care administrează platforma.

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, în special pentru persoanele active, dinamice, care apreciază interactivitatea. De asemenea, sunt un sprijin pentru învățare pentru persoanele care au nevoie de un program de lucru flexibil sau cu nevoi speciale educaționale.

Platformele de învățare online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome, creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup.

Dotarea școlilor cu echipamente și sisteme TIC va avea în primul rând un impact asupra nivelului de alfabetizare digitală a elevilor, ceea ce va exercita o influență indirectă asupra calității viitoarelor resurse umane. Existența unei rețele TIC la nivelul fiecărei școli va permite, de asemenea, o mai bună gestionare a materialelor didactice și va facilita accesul elevilor la informație. Complementar, implementarea unei infrastructuri TIC complementată de instalarea unor software-uri educaționale

(pentru predare, testare) vor încuraja predarea asistată de TIC și vor impune o evaluare obiectivă a performanțelor elevilor.

Instituțiile de învățământ analizează o varietate de factori atunci când aleg pentru utilizare un sistem open source, luând în considerare, inclusiv:

- mărimea comunității;
- furnizarea de suport informal și existența unei comunități bine conturate;
- mărimea echipei de dezvoltare software.

Vizând creșterea productivității, organizațiile care furnizează instruire bazată pe Web sunt evident interesate de colectarea, organizarea, conducerea, menținerea, reutilizarea și arhivarea conținutului educațional.

Platforma Moodle

Moodle este un sistem de management al cursurilor, un pachet software realizat cu scopul de a ajuta profesorii să creeze cursuri de calitate și să coordoneze procesul de învățământ pentru obținerea unor rezultate bune de către studenți.

Moodle își are originea într-un proiect educațional dezvoltat de Martin Dougiamas la Curtin University of Technology, pornind de la ideea îmbunătățirii sistemului de administrare oferit de platforma WebCT. Versiunea 1.0 a Moodle a fost lansată la 20 august 2002, fiind destinată configurării unui sistem de e-learning de nivelul unui curs academic. Dezvoltările ulterioare de până la versiunea curentă au adus numeroase îmbunătățiri și extensii de funcționalitate, astfel încât platforma Moodle este actualmente utilizată nu doar în universități, ci și în licee, școli primare, organizații nonprofit, companii private, de profesori independenți și chiar de părinții care doresc să își instruiască proprii copii.

Astfel, sistemul Moodle pleacă de la ideea că orice participant la un curs poate fi în același timp elev și profesor, înlăturând imaginea profesorului ca „sursă de cunoștințe” și promovând-o pe cea a profesorului ca modelator de personalități, care lucrează într-o manieră articulară cu fiecare elev pentru a-l ajuta să dobândească deprinderile și cunoștințele de care este interesat și care moderează discuțiile și activitățile într-o manieră care ajută studenții să colaboreze pentru a atinge în mod colectiv obiectivele generale ale cursului. Sistemul Moodle oferă un cadru pentru dezvoltare și utilizare de materiale și metode moderne de lucru, dar și de adoptare a unei pedagogii ce stimulează creativitatea.

Platforma Blackboard

Blackboard este una dintre platformele cu durata de viață cea mai lungă, fiind lansată în anul

1997. Aceasta este utilizată îndeosebi în mediul academic, atât în ciclul inferior de învățământ, cât și în cel superior, dar și în context guvernamental și în mediul de afaceri în cadrul a numeroase industrii din toată lumea. Cei peste 19.000 de utilizatori ai acestei platforme provin din 100 de țări.

Profesorii care utilizează sistemul *Blackboard Learn* au posibilitatea de a crea și de a gestiona cursuri *online*, de a da teme și de a le acorda note elevilor. Colecția de *pluginuri* cu care poate fi îmbogățit sistemul este una foarte mare, astfel relevându-se flexibilitatea de care dă dovadă *Blackboard*. De asemenea, platforma LMS poate fi găzduită de campusurile școlare care o folosesc, însă există și opțiunea ca *Blackboard* să fie gazda.

AEL

Produs de firma SIVCO, lansat în anul 2001, AEL (AeL) este o platformă integrată completă de instruire asistată de calculator și gestiune a conținutului, oferind suport pentru redare și învățare, testare și evaluare, administrarea conținutului, monitorizarea procesului de învățământ și concepție curriculară. Ajunsă la versiunea 5.1., platforma AEL a fost pusă la dispoziția majorității școlilor și liceelor din România printr-un proiect guvernamental.

AEL poate fi folosită pentru învățarea condusă de instructor sau pentru învățarea independentă. Există implementări AEL pentru învățământul preuniversitar, învățământul universitar, corporații, implementând nevoile de instruire internă.

AeL este implementată în peste 15.000 de școli din Europa, Orientul Apropiat, Africa și CSI (Comunitatea Statelor Independente). Biblioteca AeL eContent conține 3.700 de lecții interactive ce acoperă peste 20 de materii și include peste 16.000 de momente individuale de învățare.

În cadrul unei școli, există un server central pe care este instalat serverul de baze de date Oracle, prin intermediul acestuia fiind gestionate toate datele despre utilizatori și materiale didactice. Există actualmente trei categorii de utilizatori: administratori, profesori și elevi, avându-se în vedere introducerea unei noi categorii: părinți (care să permită părinților să fie la curent cu evoluția școlară a propriilor copii).

Google Classroom este una dintre platformele recomandate de Ministerul Educației Naționale pentru lucrul online cu elevii. Aceasta oferă posibilitatea atât profesorilor, cât și elevilor, să încarce materiale, să posteze diverse anunțuri și, special pentru profesori, să dea note materialelor lucrate de elevi și încarce aici. Pentru utilizarea Google Classroom este nevoie de conturi Google pentru toți utilizatorii, precum și de activarea licenței Google.

Aplicația a fost lansată în anul 2014 și este folosită în prezent de peste 20 de milioane de profesori și elevi din întreaga lume. Are o interfață disponibilă și în limba română, poate fi utilizată atât

de pe computer, cât și de pe un dispozitiv mobil cu sistem Android sau iOS, pot preda mai mulți profesori, se pot pregăti cursurile în avans și se comunică cu elevii în timp real.

Avantaje:

- Aplicațiile Google pentru educație nu conțin reclame și compania americană a anunțat recent că nu folosește datele din emailurile studenților;
- Classroom este un instrument care, potrivit CNET, va ajuta la integrarea tuturor serviciilor existente, ajutându-i pe profesori să dea teme și să înregistreze progresele elevilor, indiferent de forma în care sunt prezentate temele;
- Activitatea studenților se înregistrează automat în Google Drive;
- Studenții pot comunica între ei;
- Profesorii pot posta anunțuri destinate elevilor.

Dezavantaje:

- Lipsa feedback-ului audio sau video.
- Acordarea notelor este o opțiune limitată;
- Excluderea comunicării face-to-face;
- Necesitatea conectării la Internet;
- Acces doar la cerere.

Microsoft Teams este o platformă ce beneficiază de un spațiu de lucru bazat pe chat.

Profesorii:

- pot forma rapid clasele,
- pot împărtăși cu elevii materialele didactice,
- pot posta anunțuri,
- pot împărți clasele în grupuri mai mici pentru ca aceștia să poată lucra în grupuri la diverse proiecte,
- pot crea, distribui și evalua teste,
- pot transmite și evalua temele elevilor.

24edu

Sistem educațional la nivel european Serviciul 24edu este o platformă educațională dedicată instituțiilor de învățământ preuniversitare (preșcolar, primar, gimnazial, liceal). Reprezintă un sistem complet de notare (note, absențe, calcul automat al mediilor), Comunicare (inspectorat-școală-elevi-profesori-părinți), instrumente de predare (materiale didactice, teme), organizare (avizier, calendar), notificare și informare (SMS, email) și poate fi configurat în funcție de nevoile școlii.

Aplicația Zoom este una dintre cele mai utilizate pentru comunicarea în timp real. În varianta gratuită permite organizarea orelor cu până la 500 de participanți. Profesorii și elevii au posibilitatea de a interacționa în timp real, în mod video și permite și crearea unei table virtuale interactive. Este disponibilă atât pentru computer, cât și pentru dispozitive mobile cu sistem de operare Android sau iOS.

Zoom oferă multiple posibilități de interacțiune:

- profesorul poate transmite informații cu ajutorul share screen,
- lecțiile pot fi înregistrate,
- se utilizează o tablă virtuală,
- lecțiile se salvează automat în cloud și pot fi revăzute,
- clasa virtuală poate fi securizată,
- pot fi accesate diverse clipuri educaționale de pe Youtube sau alte platforme,
- profesorul poate utiliza sau restricționa, după caz, chat-ul interactiv,
- în timpul predării profesorul poate opri sunetul venit de la elevi pentru a facilita

explicațiile fără întreruperi.

Sfaturi și trucuri pentru lecțiile virtuale cu Zoom

- Se poate preseta întâlnirea pentru a pune pe mut microfoanele elevilor la intrare. Acest lucru ajută la evitarea zgomotului de fundal și permite elevilor să se concentreze asupra lecției.
- Pentru prima întâlnire, se poate alocă timp pentru prezentarea participanților în Zoom și asigurarea că aceștia sunt capabili de conectarea lor audio și video.
- Se poate privi la camera video pentru a crea contact vizual cu elevii. Acest lucru ajută la o conexiune mai puternică cu clasa în timp ce se predă video.
- Chatul sau video-ul elevilor (dacă este cu camera foto) poate fi verificat pentru a se conecta cu elevii și pentru a primi feedback.
- Trebuie vorbit ca și cum profesorul ar fi față în față cu clasa, să se asigure totodată că se află la distanța corespunzătoare de microfon pentru cea mai bună experiență audio.
- Se poate stabili o agendă-plan de lucru pentru fiecare întâlnire, prin afișarea pe ecran a unui document sau diapozitiv la începutul lecției. Acest lucru oferă elevilor o idee clară despre cum va progresa ora, despre ce va fi acoperit și la ce activități vor participa. Când se face o prezentare, partajați imagini, fișiere sau videoclipuri, elevilor trebuie să li se ofere timp pentru a deschide sau a lua în considerare ceea ce s-a transmis (partajat).

- Regulile de comportament online și așteptările elevilor-cadrului didactic trebuie discutate.
- Se poate utiliza tabla albă sau adnota un document partajat și lăsați elevii să se implice.
- Trebuie rezervat timp pentru întrebări, comentarii și reacții din partea clasei. Poate câteva minute pentru ca elevii să reacționeze și să scrie întrebările în chat sau să le pună în direct.

Platforma iTeach integrează metode și instrumente avansate pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice:

- o comunitate profesională a cadrelor didactice din România;
- cursuri online;
- un spațiu pentru publicarea articolelor;
- știri, anunțuri și informații utile;
- resurse specifice pentru activitatea didactică.

Bibliografie:

1. Adăscăliței, A., *Instruire asistată de calculator: didactică informatică*, Editura Polirom, Iași, 2007.
2. Anohina, A., *Analysis of the terminology used in the field of virtual Learning*, *Educational Technology & Society*, 8 (3), 91-102, 2005.
3. Brut, M., *Instrumente pentru e-learning: ghidul informatic al profesorului modern*, Editura Polirom, Iași, 2006.
4. Carliner, S., *An Overview of Online Learning (2nd edition)*. Amherst, MA: HRD Press, 2004.
5. Cristea, V., Iosif, G., Marhan, A., Niculescu, C., Trăusan-Matu, S., Udrea, O., *Sisteme inteligente de instruire pe Web*, Editura Politehnica Press, București, 2005.

MĂSURI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII EDUCAȚIEI

Prof. Nănău Camelia Roxana

Gr.PP „Floare Albastră” Craiova, jud. Dolj

Prof. Ungureanu Mihaela

Gr.PP „Floare Albastră” Craiova, jud. Dolj

Calitatea în educație este ansamblul de caracteristici ale unui program de studii și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor și standardele de calitate.

Acestea sunt rodul voinței politice, conștiente că descentralizarea și autonomia școlară implică o creștere substanțială a controlului și a răspunderii publice. Prezentul ghid este un instrument util în înțelegerea tuturor cerințelor cuprinse în standarde. Scopul acestuia este multiplu: $\frac{3}{4}$ toate unitățile de învățământ preuniversitar să posede instrumentarul necesar pentru a-și putea autoevalua în mod realist și obiectiv activitatea, în scopul îmbunătățirii rezultatelor elevilor, al corelării cu realitățile sociale, economice și culturale locale; $\frac{3}{4}$ toate unitățile de învățământ preuniversitar să fie la curent cu gama de documente necesare în orice demers de evaluare externă, realizat de către orice tip de autoritate educațională; $\frac{3}{4}$ toți actorii din școală să-și înțeleagă optim rolul de susținători ai dezvoltării elevilor, într-o școală în care elevul trebuie plasat în poziție centrală; $\frac{3}{4}$ responsabilii de calitate din școală să distingă între documentele strict necesare, cu rol de dovadă și documentele „surplus”, „maculatură”, între birocrația obligatorie și cea negativă.

GHIDUL GENERAL este: $\frac{3}{4}$ instrument pentru autoevaluare; $\frac{3}{4}$ „busolă” pentru evaluarea externă; $\frac{3}{4}$ suport pentru sprijinirea dezvoltării personale a elevilor; $\frac{3}{4}$ jalon al limitelor birocrației obligatorii. Principiile educației de calitate în România Setul de principii care au orientat întregul sistem de management și asigurare a calității în învățământul preuniversitar din România a fost enunțat și asumat prin Declarația de principii a ARACIP din noiembrie 2006.

Nivelurile de realizare a calității în școală, așa cum sunt stabilite pe baza standardelor asumate în România, sunt: $\frac{3}{4}$ Nesatisfăcător; nu sunt îndeplinite toate standardele obligatorii, care stabilesc un minim de calitate; $\frac{3}{4}$ Satisfăcător; sunt îndeplinite toate standardele obligatorii, care stabilesc minimul de calitate; $\frac{3}{4}$ Bine; este îndeplinită cel puțin o cerință a standardelor de referință (de calitate); $\frac{3}{4}$ Foarte bine; sunt îndeplinite toate standardele de referință (de calitate); $\frac{3}{4}$ Excelent; unitatea de învățământ a

depășit nivelul jalonat de standardele de referință (de calitate), și-a stabilit propriile standarde, este creatoare, inovează. Interpretarea nivelului de realizare se face, atât la autoevaluare, cât și la evaluare externă, pentru fiecare indicator în parte. Standardele: principii de realizare și funcționare; standardele de acreditare; standardele de referință (de calitate); structură; tablou numeric; aplicabilitate

Țintele evaluării interne, evaluării externe și ale îmbunătățirii calității, așa cum sunt apar în cerințele din standarde și standarde de referință, sunt:

- Capacitatea instituțională (structuri administrative și manageriale, logistică, resurse umane).
- Eficacitatea educațională (referitoare la conținutul programelor de studiu, rezultatele învățării, gestionarea bugetelor, angajabilitatea).
- Managementul calității (referitor la strategii și proceduri pentru asigurarea calității; proceduri pentru proiectare, monitorizare și revizuire a programelor și de studiu; proceduri obiective și transparente pentru evaluarea rezultatelor învățării; proceduri pentru evaluarea personalului didactic; accesibilitatea resurselor pentru învățare; actualizarea sistematică a bazelor de date privind asigurarea calității; transparența informațiilor publice privind programele de studii și diplomele și certificatele oferite; respectarea cerințelor legale de raportări și funcționarea structurilor care răspund de asigurarea calității).

Abordări și metode de asigurare a calității

Evaluarea internă

Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității (CEAC), este stabilită la nivelul fiecărei instituții de învățământ, conform standardelor naționale de calitate (standarde și standarde de referință) și a altor prevederi din legislația calității.

Din cadrul comisiei CEAC fac parte reprezentanți ai personalului instituției de învățământ, un membru al sindicatului, un reprezentant al elevilor, părinților (pentru educația timpurie, învățământul primar și cel secundar) și reprezentanții altor actori esențiali, în funcție de nivelul de învățământ (reprezentanți ai autorităților locale, ai minorităților naționale, ai angajatorilor).

CEAC stabilește modalitățile și procedurile prin care se urmărește îmbunătățirea calității prin publicarea unui raport anual de evaluare a calității educației în instituția de învățământ, propune conducerii școlii programe și măsuri pentru îmbunătățirea calității educației și cooperează cu toate părțile interesate în acest proces (profesori, elevi, părinți, personal didactic, consiliu local etc.).

Raportul de evaluare internă a calității educației se publică, anual, pe site-ul ARACIP urmând un format și având un conținut stabilit la nivel național.

Evaluarea externă

Evaluarea externă este realizată de ARACIP (pentru învățământul preuniversitar) pe baza standardelor naționale de calitate și a procedurilor comune, care se aplică, nediscriminatoriu, instituțiilor publice și private de învățământ. Există trei tipuri principale de evaluare externă:

- **Pentru autorizarea de funcționare provizorie** – înainte ca unitatea de învățământ să înceapă să funcționeze (este interzisă funcționarea fără, cel puțin, autorizație de funcționare provizorie). Cerințele evaluate pentru autorizarea provizorie, reprezintă un sub-set din cele utilizate la acreditare (vezi mai jos), care pot fi evaluate înainte ca unitatea de învățământ să funcționeze.

- **Pentru acreditare**, după parcurgerea unui ciclu întreg de învățământ, dar nu mai târziu de 3 ani de la prima promoție de absolvenți, care conferă unității de învățământ evaluate toate drepturile stabilite de lege. Cerințele prevăzute în standarde reprezintă condițiile minime de funcționare stabilite prin lege care, de aceea sunt, toate, obligatorii și reprezintă nivelul minim ('satisfăcător') la care poate funcționa o instituție de învățământ.

- **Evaluare periodică** – din cinci în cinci ani – permite evaluarea nivelului de calitate oferit de instituțiile de învățământ, față de standarde și standarde de referință: dacă standardele reprezintă nivelul minim acceptabil de realizare a activității de învățământ, standardele de referință reprezintă nivelul optim de realizare a acestora.

Evaluarea externă este realizată de un corp specializat de evaluatori, selectați dintre cadrele didactice și directorii de școli, pregătiți printr-un program specific de formare, înscrși într-un registru special, făcut public. Pentru fiecare vizită de evaluare externă sunt formate echipe de evaluatori (2-4 pentru învățământul preuniversitar), care judecă nivelul de calitate, pe baza standardelor și, după caz, a standardelor de referință și folosind dovezile oferite de unitățile de învățământ: documente, statistici, observare directă (a spațiilor școlare și a activităților de învățare), interviuri sau chestionare aplicate reprezentanților actorilor esențiali (conducerea instituției de învățământ, cadre didactice, elevi, părinți, autorități locale, angajatori etc.).

„formarea continuă asigură actualizarea și dezvoltarea competențelor personalului didactic, inclusiv dobândirea de noi competențe, în funcție de evoluțiile din planul nevoilor de educație și al curriculum-ului educațional, precum și în funcție de exigențele privind adaptarea competențelor personalului didactic la schimbările din structurile/procese de educație.” (Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar, anexă la O.M. Nr. 5720/20. 10. 2009, p. 1) „

Măsurile cuprinse în programul de îmbunătățire a calității educației prin procesul de formare continuă a personalului didactic din grădiniță vizează:

- Intensificarea activității metodico-științifice la nivel de: comisie metodică; cercuri pedagogice; simpozioane;
- schimburi de experiență;
- Înscrierea cadrelor didactice care au doar liceul pedagogic la studii universitare de licență (Pedagogia Învățământului Preșcolar și Primar);
- Înscrierea cadrelor didactice la studii universitare de masterat;
- Înscrierea cadrelor didactice cu gradul didactic I la programul de formare de formatori pentru cursul pentru părinți “Educați așa!” sau “Tendențe moderne în educația parentală”;
- Înscrierea a cadrelor didactice la perfecționarea profesorilor mentori;
- Înscrierea directorului la programul de formare continuă destinat managerilor;
- Continuarea cursurilor de pregătire și a examenelor pentru obținerea gradelor didactice de către cadrele înscrise deja și cooptarea altor educatoare la grade didactice;
- Extinderea cursurilor desfășurate în sistem online;
- Achitarea unor taxe pentru anumite cursuri din fondul de formare al unităților școlare;
- Promovarea activităților de învățare care respectă ritmul propriu de învățare al copilului și aptitudinile individuale ale sale;
- Diversificarea activităților din cadrul Curriculum-ului la Decizia Școlii;
- Deschidere către abordarea Metodei proiectelor și a activităților integrate;
- Organizarea clasei în diferite arii de stimulare dotate cu material bogat, atractiv și diversificat.

Bibliografie:

1. Iosifescu, Șerban, *Calitatea educației*, Suportul de curs, București, 2007;
2. Iosifescu, Șerban, *Calitate în școala din România prin standarde și standarde de referință. Ghid general*.
3. *Legea privind asigurarea calității educației, nr. 75/2005*. EURYDICE. Rețeaua de Informare despre Educație în Comunitatea Europeană, 1997;
4. *Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar, anexă la O.M. Nr. 5720/20. 10. 2009*.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI UTILIZATE ÎN PREDAREA DISCIPLINEI TIC

Prof. Neciu Ileana

Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” Roșiorii de Vede, jud. Teleorman

Proiectarea demersului didactic începe cu sfârșitul acestuia, adică cu stabilirea/ identificarea competențelor/ performanțelor finale ale elevilor instruiți. De aceea trebuie să anticipezi natura și nivelul modificărilor ce trebuie introduse în comportamentul elevilor pe plan cognitiv (a ști), afectiv (a simți) și psihomotor (a face).

Metodele activ-participative descriu un tip de „experiență învățare” care urmează a fi parcursă pentru a ajunge la competențele stabilite. Ele se definesc, în modul cel mai simplu, prin competențele de atins.

1. Învățarea prin descoperire

Învățarea prin descoperire este o strategie complexă de predare învățare care oferă elevilor posibilitatea de a dobândi cunoștințe prin efort personal, independent. Fiind o metodă de factură euristică, constă în crearea condițiilor de reactualizare a experiențelor și capacităților individuale, în vederea rezolvării unor situații problemă. Învățarea prin descoperire asigură o învățare bazată pe problematizare, experimentare și cercetare, pe experiența directă și concretă, creativă, susținută cu efort personal.

Folosind metoda învățării prin descoperire la TIC vei lansa o provocare spre căutări, explorări și muncă individuală sau în echipă, prin documentare și activități experimentale aplicative, prin investigație științifică și tehnică.

Exemplul 1

Descoperirea prin studiu comparativ a asemănărilor și diferențelor existente între site-urile a două firme de exercițiu (temă adresată unui grup de elevi). Activitatea se adresează elevilor din clasa a IX-a, la disciplina Tehnologia Informației și a Comunicațiilor.

Unitatea de învățare: Pagini WEB

Competența specifică vizată:

1. Lucrul pe grupe pentru a culege informații.
2. Identificarea pe baza studiului comparativ a elementelor caracteristice siturilor celor două

colegii, prin stabilirea asemănarilor și deosebirilor structurale și de conținut ale siturilor.

3. Utilizarea resurselor on-line pentru investigarea și căutarea informațiilor pentru o temă dată.

Conținutul aferent: Structura, aspectul și conținutul unei site.

Strategia didactică aplicată:

Metode: învățare prin descoperire, metoda colaborării

Mijloace didactice: calculator, resurse Internet, accesul on-line la siturile celor două firme de exercițiu.

Forme de organizare a activității: combinate – frontală și în grupuri de elevi, dirijată de profesor

Scenariul didactic: Profesorul creează cadrul problematizant, prezintă elevilor adresele de Internet ale celor două situri, și se trece la dezbateră pe marginea elementelor care trebuie studiate: design, ergonomie, funcționalitate, interactivitate, utilitate. Elevii explorează siturile, paginile componente, studiind comparativ elementele indicate.

2. Brainstorming

Asaltul de idei (brainstorming-ul) este o modalitate complexă de a crea în cadrul unui grup, în mod spontan, anumite idei, modele, soluții necesare abordării (rezolvării) unor teme teoretice sau practice.

Asaltul de idei este o metodă care presupune generare de idei într-o situație de grup, bazată pe principiul suspendării judecății. Evaluarea este realizată de către profesor împreună cu elevii, în faza ulterioară emiterii tuturor ideilor și, eventual în mai multe runde.

Aplicând la TIC metoda asaltului de idei vei constata că aceasta are un dublu aspect: este o metodă de studiu, de învățare și este o metodă de investigație științifică, de creativitate.

Exemplul 2

Crearea unei pagini web

Activitatea se adresează elevilor din clasa a IX-a, la disciplina Tehnologia Informației și a Comunicațiilor.

Unitatea de învățare: Pagini WEB

Obiective vizate:

La sfârșitul unității de învățare, elevul va fi capabil:

- să identifice elementele limbajului HTML și a principalele lor atribute;
- să aplice elementele limbajul HTML pentru a crea pagini Web atractive.

Desfășurare:

Pentru realizarea paginii, elevii clasei a IX-a au un schimb de idei pentru a creiona un plan de acțiune; își propun structurarea unui document HTML în care descriu F.E. prin imagini, obiective, activități, oferte etc.

Elevii se referă și la faptul că pagina devine atractivă prin design; de aceea stabilesc să aplice efecte asupra textului, să insereze legături în document către punctele de interes ale activității firmei, să insereze imagini sugestive activităților cotidiene de la firmă, să introducă elemente multimedia (audio, video). O idee importantă dezvoltată în finalul schimbului de idei este includerea în pagină a unui formular prin intermediul căruia vizitatorii site-ului să poată solicita informații suplimentare .

În cadrul desfășurării acestui asalt de idei se observă desigur următoarele etape:

- anunțarea temei, a importanței și a obiectivelor ei;
- emiterea de către participanți a ideilor, formulelor, soluțiilor de abordare sau rezolvare a temei, fără nici o restricție;
- încheierea ședinței de asalt de idei, atunci când se consideră că s-au adunat date suficiente rezolvării problemei;
- evaluarea datelor și stabilirea soluțiilor de rezolvare.

Condițiile de realizare a unui brainstorming reușit sunt:

- să se emită, să se accepte, să se inventarieze și să se noteze cât mai multe idei (chiar dacă par vagi, confuze, îndepărtate de subiect), oral, în mod spontan, liber, în orice ordine, fără discuții și dezbateri prelungite;
- să încurajezi participanții să construiască idei noi și asociații pe baza ideilor celorlalți; să preia idei emise de alții și să le dezvolte, ajusteze, asocieze, combine, în vederea generării de idei noi, adesea superioare primelor;
- să evite orice spirit critic, autocritic, evaluator sau autoevaluator și să promoveze spiritul creator;
- să încurajezi emiterea de idei neconvenționale și originale și manifestarea liberă a imaginației.
- elevii să folosească pentru emiterea și susținerea ideilor argumentarea logică, demonstrația, experimentele, modelarea, studiul de caz.

Metode complementare de evaluare la TIC

Teoria și practica evaluării face diferențiere între metodele tradiționale de evaluare și cele complementare.

Metodele tradiționale de evaluare au căpătat această denumire datorită consacării lor în timp ca fiind cele mai des utilizate. Din această categorie fac parte:

- probele orale
- probele scrise
- probele practice

Pornind de la această realitate obiectivă, strategiile moderne de evaluare caută să accentueze acea dimensiune a acțiunii evaluative care să ofere elevilor suficiente și variate posibilități de a demonstra ceea ce știu și ceea ce pot să facă (priceperi, deprinderi, abilități).

Acest lucru se poate realiza prin utilizarea metodelor complementare de evaluare. Principalele metode complementare de evaluare la TIC, al căror potențial formativ susține individualizarea actului educațional prin sprijinul acordat elevului sunt:

- observarea sistemică a activității și a comportamentului elevului;
- proiectul
- portofoliul
- autoevaluarea

Observarea sistemică a activității și a comportamentului elevului furnizează informații importante asupra performanțelor elevilor, din perspectiva capacității lor de acțiune și relaționare, a competențelor și abilităților de care dispun aceștia. În mod practic există trei modalități de înregistrare a acestor informații:

- fișa de evaluare
- scala de clasificare și
- lista de control / verificare

1. Proiectul

Proiectul este o metodă de evaluare complex. Uneori este greu de discriminat între rolul său de instrument de învățare și cel de evaluare. Este permisiv, stimulat, motivant, analitic. Proiectul începe în clasă, prin definirea și înțelegerea sarcinilor de lucru, se continuă acasă pe parcursul a câtorva zile sau săptămâni, timp în care elevul te consultă. Proiectul se încheie tot în clasă prin prezentarea în fața colegilor a unui raport-sinteză a rezultatelor obținute și a produsului realizat.

Exemplul 3

Realizarea prezentării în Power Point a firmei de exercițiu

Activitatea se adresează elevilor din clasa a XI-a, la disciplina Tehnologia Informației și a Comunicațiilor.

Unitatea de învățare: Utilizarea prezentărilor pentru informații

Obiective vizate:

La sfârșitul unității de învățare, elevul va fi capabil:

- să își formeze deprinderi de lucru specifice temei de studiu;
- să își dezvolte gândirea logică, capacitatea de generalizare și problematizare;
- să creeze o prezentare atractivă și funcțională

Forme de organizare a activității instructive: se împart cursanții pe grupe în funcție de firmele de exercițiu înființate

Proiectarea didactică

Timp de lucru: trei ore

Descriere tematică:

1. se cere elevilor să realizeze prezentarea PPT pentru firma de exercițiu înființată;
2. se precizează faptul că fiecare grup trebuie să își desemneze un raportor;
3. după ce se va lucra pe grupe, se va face raportarea pentru a observa modul de realizare a activității.

4. reprezentantul desemnat de grup va prezenta rezultatele lucrului pe grupe;

5. fiecare grup va oferi feedback celorlalte grupuri.

Criterii de evaluare a prezentării:

1. Slide-uri concentrate (max. 15-16 slide-uri, conținutul este util, incitant și inovator), timpul alocat prezentării nu depășește 5 minute

2. Înțelegerea prezentării

3. Folosirea maximă a vizualului și auditivului

4. Imagini cu impact în prezentare, puternice

5. Modul de redactare (originalitate în alegerea prezentării, structurarea logică a conținuturilor)

6. Expunere și argumentare (limbaj de specialitate, capacitate de sinteză, de analiză, de argumentare, expresivitatea prezentării etc.)

7. Creativitate

8. Folosirea ideii de multimedia (orice element poate susține ce se spune: imagini puternice, grafice, mișcare, contururi, titluri, marcaje, highlight-ere)

9. Date de contact

10. Atractivitate

TOTAL: 100 puncte

Proiectul are mai multe etape și poate fi realizat individual sau în grup. Printre capacitățile elevilor posibil de evaluat prin intermediul acestei metode se urmărește:

- Adecvarea metodelor de lucru și a instrumentarului ales la atingerea obiectivelor propuse prin proiect;
- Folosirea corespunzătoare a echipamentelor de calcul;
- Oferirea unor soluții corecte;
- Prezentarea proiectului.

2. Portofoliul

Portofoliul, ca metodă complementară de evaluare în practica școlară curentă, se impune din ce în ce mai mult atenției și interesului profesorilor. Portofoliul include rezultatele relevante obținute prin celelalte metode și tehnici de evaluare (probe orale, scrise, practice, observare sistemică a comportamentului elevului, proiectul, autoevaluarea), precum și sarcini specifice disciplinei TIC.

Portofoliul este „cartea de vizită” a elevului, urmărindu-i progresul de la un semestru la altul, de la un an școlar la altul.

Exemplul 4

Etape metodologice ale proiectării portofoliului:

Ce proiectez?

De ce am nevoie de un portofoliu?

Cum proiectez?

Voi negocia obiectivele de evaluare ale portofoliului cu elevii?

Care este durata și ce funcții va îndeplini?

Va fi realizat pe durata unui semestru, an școlar sau pe o perioadă determinată (studierea unei unități de învățare)?

Va avea un rol mixt: formativ sau sumativ?

Cine va beneficia de informațiile obținute?

Elevul, clasa, părinții, colegii, directorul, inspectorii?

Care sunt concluziile rezultate în urma utilizării instrumentului?

Cum prezint aceste date?

Cum pot optimiza utilizarea acestui instrument?

Tema: Firma de exercițiu

Activitatea se adresează elevilor din clasa a XI-a, la disciplina Tehnologia Informației și a

Comunicațiilor.

Unitatea de învățare: Realizarea documentelor și a prezentărilor folosind informații de pe Internet

Obiective vizate:

Elevul va fi capabil:

- Să descopere forme de proiectare, executare, utilizare și evaluare a produselor;
- Să descopere modalități de cooperare în scopul realizării unui produs informatic;

Timp de lucru: cinci săptămâni

Descriere tematică:

Culegerea informațiilor

Redactarea textului

Proiectarea și realizarea unei prezentări PowerPoint, sau a unei pagini Web.

Formatarea la nivelul paginii, paragrafelor, caracterelor

Inserarea imaginilor

Proiectarea didactică

Abilități:

Documentarea;

Extragerea unor informații pentru îndeplinirea sarcinilor de lucru;

Aplicarea cunoștințelor dobândite la TIC.

Instrumente de lucru:

Test de evaluare

Probe practice pe calculator;

Proiect

Atenție!

Prin bogăția de informații pe care o furnizează, sintetizând activitatea elevului de-a lungul timpului, portofoliul constituie parte integrantă a unei evaluări sumative.

3. Autoevaluarea

Autoevaluarea, prin informațiile pe care le furnizează, are un rol esențial în întregirea imaginii elevului din perspectiva judecății de valoare pe care o emite dascălul.

Elevii au nevoie să se autocunoască. Acest fapt are multiple implicații în plan motivațional și atitudinal, le va reda încrederea în sine și îi va motiva pentru îmbunătățirea performanțelor școlare.

Grilele de autoevaluare permit elevilor să-și determine în condiții de autonomie, eficiența

activităților realizate.

Pentru autoevaluarea atitudinilor se pot utiliza chestionare cu răspunsuri deschise și scări de clasificare.

Bibliografie:

1. dppd.wikispaces.com/file/view/DidacticaTic.pdf,
2. Vlădoiu, Daniela, Ministerul Educației și Cercetării, *Proiectul pentru Învățământul Rural* (2005) TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI *Didactica tehnologiei informației și comunicării*
3. [cnlr.ro/~tucu/Suport de curs INFORMATICA.pdf](http://cnlr.ro/~tucu/Suport_de_curs_INFORMATICA.pdf)
4. www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdf

ALTERNATIVE LA PROCESUL CLASIC DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. Necula Mioara

Liceul de Arte „Dimitrie Cuclin”, Galați, jud. Galați

“Învățarea este nucleul acțiunii educative și beneficiază de serviciile evaluării. Ambele sunt două procese care se autoalimentează.

Învățarea oferă materie primă evaluării, iar evaluarea este combustibilul învățării”.

Strategia didactică este modalitatea eficientă prin care profesorul îi ajută pe elevi să accedă la cunoaștere și să-și dezvolte capacitățile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele și emoțiile. Dintre criteriile de apreciere a eficienței unei strategii didactice amintim:

- gradul de plăcere în învățare pe care-l conferă strategia didactică elevului, motivându-i intrinsec să-și construiască propriile înțelegeri și să interiorizeze cunoștințele noi;
- eficiența învățării, nivelul de însușire al cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor și de atingere a obiectivelor propuse;
- eficiența în formarea și dezvoltarea abilităților de a folosi ceea ce s-a învățat, în practică, în viață;
- raportul dintre necesarul de timp solicitat de strategia didactică aleasă și timpul disponibil;
- relația de eficiență și de complementaritate dintre metodele, tehnicile, mijloacele didactice și formele de organizare a activității, ca părți componente ale strategiei didactice;

Situația curentă este una fără precedent în istoria modernă, motiv pentru care nu există, deocamdată, un răspuns predefinit sau o soluție testată și verificată. Contextul actual ne constrânge și, totodată, ne provoacă să identificăm noi moduri prin care să ne atingem obiectivele.

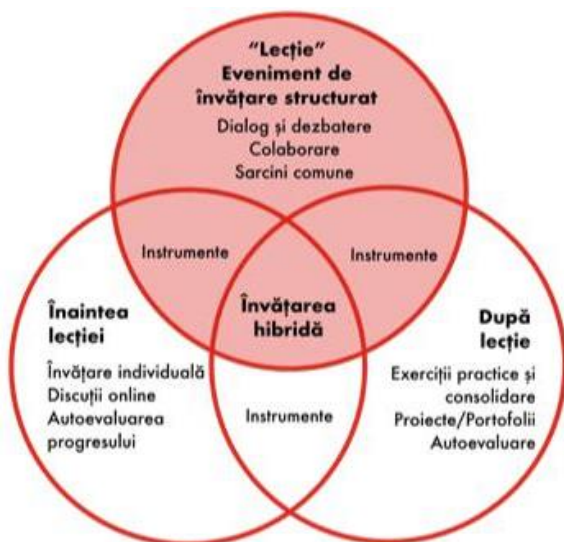
Cadrele didactice au puterea de a inova și de a aduce plusvaloare și transformare în sistemul educațional. Eforturile lor din prezent sunt o investiție pentru viitor, unul mai bun și mai propice pentru copiii noștri. Din această perspectivă putem să ne debarasăm pentru moment de structura clasică a procesului de predare-învățare-evaluare și să abordăm conceptul de „blended-learning”.

Conform Comisiei Europene, învățarea hibridă (blended-learning) este înțeleasă ca o abordare mixtă care combină învățarea la școală cu învățământul la distanță, inclusiv învățarea online.

Învățarea hibridă este un model flexibil care permite ca învățarea să progreseze fără a fi nevoie

ca elevii și cadrele didactice să fie tot timpul în același spațiu fizic. Ea pune sub semnul întrebării abordările vechi și invită la o regândire a metodelor și tehnicilor prin care se ating obiectivele de învățare și se dezvoltă competențele.

Învățarea hibridă ia în considerare un proces care se extinde atât înainte, cât și după o lecție sau, mai bine spus, un eveniment de învățare structurat. Acest model reduce transferul de cunoștințe cadru didactic-elev și crește gradul de autonomie al elevului, punând semnificativ accent pe ceea ce se întâmplă atât înainte, cât și după evenimentul structurat de învățare.

Figură preluată din *Blended learning in school education – guidelines for the start of the academic year 2020/21*

Deși la o primă vedere poate părea haotică și deloc structurată, învățarea hibridă oferă cadrului didactic libertatea de a personaliza învățarea în conformitate cu profilul fiecărui elev și de a o organiza în concordanță cu situația comunității.

Dacă este pusă în practică cu succes, învățarea hibridă prezintă o serie de beneficii:

- Elevii nu mai sunt doar receptori pasivi de informații, ci participă activ.
- Cadrele didactice pot individualiza învățarea în funcție de progresul elevului.
- Crește autonomia și motivația elevilor; se dezvoltă competența de a „învăța să înveți”, îmbunătățind capacitatea elevilor de a fi autodidacți.
- Se dezvoltă competențele digitale.
- Elevii au posibilitatea de a relua explicațiile (ex. în situația explicațiilor înregistrate video de către cadrele didactice).
- Elevii pot accesa o varietate mai mare de resurse pentru o temă dată. Combinarea a mai multe metode de instruire are, de regulă, un efect pozitiv asupra învățării.
- Feedbackul este imediat (ex. ora online poate include momente de testare a cunoștințelor pentru creșterea interactivității).
- Timpul petrecut față în față se axează pe aspectele esențiale.
- Părinții sunt mai conștienți și mai implicați.

Probabilitatea ca în viitor să fim nevoiți să implementăm sisteme alternative de învățare este mare. Din acest motiv, cu cât ne vom familiariza mai repede cu astfel de metode, cu atât vom fi mai pregătiți să gestionăm cu succes provocările ce vor apărea.

Am ales să abordăm în mod succint modelul de învățare hibrid, întrucât el propune o nouă paradigmă, una mult mai flexibilă, și deschide multe oportunități de adaptare și integrare a tehnologiei. O astfel de tranziție treptată către folosirea tehnologiei poate fi benefică pentru momentele ce necesită predare exclusiv online.

Dincolo de discuțiile despre funcționalitățile anumitor softuri sau resurse oferite de anume platforme, ceea ce contează cu adevărat pentru procesul educațional este felul în care fiecare cadru didactic, alege să interacționeze cu elevii, să selecteze materialele curriculare, să organizeze învățarea și să utilizeze strategiile de comunicare.

Înainte de toate, este important să avem în vedere obiectivele învățării și abia apoi să alegem instrumentul potrivit. Tehnologia reprezintă un simplu instrument care facilitează un proces pe care profesorul are puterea de a-l crea, dezvolta și duce la bun sfârșit împreună cu elevii.

Premisele procesului de predare-învățare-evaluare online

Având toate aceste aspecte cheie în minte, vă invit să ne îndreptăm atenția spre procesul de predare-învățare-evaluare online. Premisele ca acesta să poată avea loc cu succes sunt numeroase, însă vom enumera trei condiții esențiale:

1. **Accesul** – este necesar ca toți participanții la procesul educațional, atât elevi, cât și profesori, să dispună de dispozitive tehnologice adecvate, de softuri relevante, dar și de acces propriu-zis la Internet.
2. **Competențele** – este necesar ca toți participanții să dețină competențele digitale de bază.
3. **Motivația** – convinge o persoană că o schimbare îi satisface o nevoie sau îi aduce o protecție ori un beneficiu în plus și schimbarea deja poate să înceapă. Toți participanții trebuie să înțeleagă argumentele și beneficiile acestui proces.

Doar dacă aceste trei condiții sunt îndeplinite putem vorbi despre posibilitatea de a oferi programe educaționale online echitabile, coerente și de calitate.

Este important să trecem în revistă și provocările sau limitările implementării procesului de predare-învățare-evaluare exclusiv online:

- Implementarea sa necesită un grad mare de competență, coerență și inovație din partea profesorilor și managementului școlar.

- Implementarea necesită, totodată, o flexibilizare sau o schimbare fundamentală a sistemului educațional și a mecanismelor sale de sprijin (legislație, resurse, dezvoltare profesională).
- Învățarea la distanță este mai potrivită pentru elevii mai mari (de vârstă), acolo unde ei pot avea autonomie și pot gestiona timpul, locul, ritmul și traseul procesului de învățare.
- Elevii de vârste mici au nevoie de sprijin pentru învățare. Mai mult, prin intermediul Internetului nu pot fi dezvoltate abilități motrice, sociale sau emoționale.
- Implică un grad sporit de încredere și o colaborare bună între elevi, cadre didactice și părinți. În situațiile în care acest tip de cooperare nu a fost îndeajuns exersată, procesul va fi anevoios.

În continuare, vom explora particularitățile unui proces de predare online de succes. Acestea ne vor ajuta să înțelegem cum putem, în loc să replicăm în varianta digitală cursurile față în față, dimpotrivă, să le regândim și să le transformăm într-o formă flexibilă, utilă și chiar plăcută pentru elevi.

Așadar, procesul de predare-învățare-evaluare online este important să fie:

- *Simplu* – în primul rând, procesul ar trebui să fie unul cât mai simplu și previzibil. Având în vedere că profesorul nu se află în aceeași încăpăre cu elevii, instrucțiunile trebuie oferite din timp, să fie cât mai explicite și cât mai ușor de găsit.
- *Cu implicarea părinților* – deoarece și părinții trec printr-un proces de adaptare, pentru a putea să îi susțină pe copii în învățare, este important să comunicăm cu ei într-o manieră simplă, detaliată și cât mai predictibilă.
- *Atractiv* – întreg procesul trebuie să fie prietenos cu utilizatorul – folosind o metaforă, un joc sau umorul pentru a transforma învățarea online în ceva atractiv. Sarcinile (în special cele care implică tehnologia) se construiesc în așa fel încât ele să curgă și să fie facile pentru elevi.
- *Captivant* – să se folosească imagini vizuale puternice, transformând lecția într-o aventură sau într-o poveste.
- *Cu participare activă* – pentru a participa activ și pentru a se implica cu încredere, copiii au nevoie de competențe digitale adecvate. Elevii au nevoie să exerseze cu instrumentele digitale folosite și să își dezvolte abilitățile. Acordarea de timp pentru acestea, la începutul anului școlar, va face procesul mult mai lin pe parcurs.
- *Conținând materie adaptată* – cantitățile mari de informații nu sunt deloc potrivite pentru instruirea online, motiv pentru care este înțelept să fie împărțit conținutul unei lecții în

fragmente mai mici și, totodată, profesorii să fie concentrați pe ceea ce este esențial. Un conținut simplificat și adaptat va avea șanse mult mai mari să fie asimilat de elevi.

- *Interactiv și colaborativ* – lucrul în echipă, exercițiile practice și interactive facilitează învățarea. Trebuie să se renunțe la prelegeri, la lucrul individual sau la testările clasice, în schimb, copiii să fie implicați cât mai mult. Un exemplu bun poate fi realizarea de proiecte sub formă de filme video, interviuri audio, planșe digitale, compuneri scrise, benzi desenate și așa mai departe.
- *Integrând feedback* – un feedback verbal merge dincolo de o simplă notă. El poate lua forma unui sfat, a unei recomandări de îmbunătățire sau chiar a unei încurajări. Acesta este cu atât mai vital în situațiile în care interacțiunea față în față lipsește. Încurajarea și valorizarea aspectelor pozitive vor crește motivația copiilor și le vor menține vie atenția pentru învățare un timp mai îndelungat.
- *Realizat prin colaborarea între cadre didactice* - petrecerea unui număr de 5-7 ore în fața unui ecran poate fi foarte obositoare pentru un copil. De aceea, este esențială comunicarea și colaborarea cu ceilalți colegi pentru a putea gestiona corect orarul de lucru.

Suntem conștienți că în România există numeroase comunități și instituții de învățământ în care accesul la instrumente digitale este scăzut. În acest context, procesul de predare-învățare-evaluare online nu este o opțiune, motiv pentru care este vital ca autoritățile locale, membrii comunității și cadrele didactice să coopereze pentru a identifica alte soluții, cum ar fi: sporirea opțiunilor de transport al copiilor de acasă la școală, identificarea de spații ce pot fi folosite în contextul distanțării fizice, achiziționarea de dispozitive ce pot fi date în folosința școlilor sau elevilor.

Bibliografie:

1. Ceobanu, C., Cucuș, C., Istrate, O., Pânișoară I.-O., *Educația digitală*, Editura Polirom, Iași, 2020.
2. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
3. *Blended learning in school education* – “Guidelines for the start of the academic year 2020/21”, European Commission 2020.
4. <https://www.cultofpedagogy.com/9-ways-online-teaching/>

ACTIVITATEA DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE ÎN MEDIUL ONLINE

PLATFORME ȘI APLICAȚII UTILIZATE

AVANTAJE ȘI DEZVANTAJE

Prof. Nedelcu Alice

Școala Gimnazială „Vasile Cîrlova” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Sîrbu Daniela

Școala Gimnazială „Vasile Cîrlova” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Perioada de lucru online a constituit o provocare în egală măsură, atât pentru cadre didactice, cât și pentru elevi. Ca profesori, în pregătirea activităților de predare-învățare-evaluare am folosit în această perioadă mai multe aplicații și instrumente de lucru online mai mult decât oricând. Dintre aplicațiile folosite vă vom ilustra câteva dintre cele mai interesante, prezentând modul de lucru cât și modalități de aplicare în activitatea de la clasă.

QR CODE- TREASURE HUNT GENERATOR oferă posibilitatea creării unei activități de învățare de tip vânătoare de comori. Poate fi utilizat atât online, cât și offline. Se poate juca și în afara sălii de clasă. Pentru a putea fi jucat este necesară descărcarea din Google Play a unei aplicații pentru citit coduri QR. (exemplu: *Cititor QR*)

Modul de realizare

1. Se accesează link-ul <http://www.classtools.net/QR/>
2. Se apasă butonul Get Started!
3. Se completează numele chestionarului.
4. Se adaugă întrebările și răspunsurile conform exemplului: întrebare*răspuns. Numărul minim de întrebări este 5 și nu se lasă spații între întrebare și răspuns. Întrebările pot fi copiate dintr-un fișier sau scrise una câte una.
5. În cazul în care doriți să reveniți asupra chestionarului ca să completați cu alte întrebări, furnizați o parolă.
6. Apăsați pe butonul Create the QR Challenge, pentru ca întrebările să se transforme în coduri QR.

QR Challenge:
Statele moderne:revolutie si emancipare nationala
QR Codes for Teachers: Use the 'Instructions' code to start the lesson. Place the 'Quiz Questions' around the school.
Note: each of the QR codes is a text file. There is no need for the mobile devices to connect to the internet to decode them.
The correct answers for this quiz can be found [here](#).

Fig. 1- QR CODE- Exemplificare mod de lucru

FLIP HTML este o aplicație software de publicare digitală all-in-one, concepută pentru a facilita crearea de reviste online, broșuri, albume, prezentări, etc. Are o interfață intuitivă, care permite utilizarea cu succes, chiar și pentru persoanele mai puțin tehnice. Avantajul utilizării acestei aplicații este acela că permite convertirea unui material din format PDF în carte electronică interactivă html și astfel, pot fi create broșuri, reviste, albume sau cataloage în doar câteva minute. De asemenea, produsele realizate pot fi distribuite cu ușurință pe diferite site-uri web, pe dispozitivele mobile, e-mail, rețele de socializare.

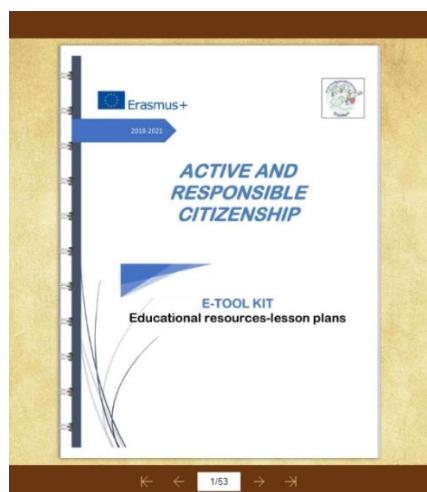

Fig.2. Flip html-Exemplificare mod de lucru

MINDMAP MINDOMO este un instrument de lucru colaborativ de tip hartă conceptuală, dezvoltat de Expert Software Applications, care poate fi folosit pentru a dezvolta idei și brainstorming pe o anumită temă; permite partajarea, colaborarea, gestionarea sarcinilor, prezentarea și publicarea web interactivă. Aplicația poate fi folosită pe orice tip de dispozitiv, pot fi integrate resurse variate (text, imagine, video, foto), iar hărțile conceptuale accesibilizează conținuturile studiate.

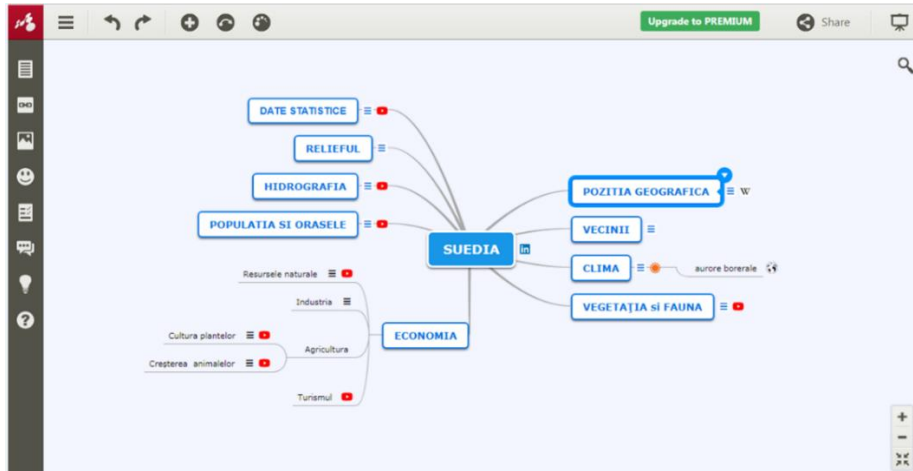

Fig.3. Mindomo MindMap-Exemplificare mod de lucru

TARSIA FORMULATOR este un pachet software care permite profesorilor de să creeze materiale de învățare inovatoare și captivante care să testeze înțelegerea. Disponibil în mod GRATUIT pe Internet prin LABORATORUL HERMITECH, este utilizat pe scară largă în Regatul Unit în sectorul școlar. Tarsia poate genera o serie de puzzle-uri care pot servi ca o modalitate de consolidare a cunoștințelor pentru grupuri mici de la doi la trei elevi (învățare colaborativă) sau ca un exercițiu de consolidare a învățării.

Fig.4. Tarsia-exemplificare mod de lucru

PLATFORMA PADLET este utilizată pentru a intermedia o legătură plăcută și accesibilă dintre activitatea de predare, respectiv învățare și evaluare. Este stimulată învățarea prin colaborare și colectarea cu ușurință a informațiilor pentru realizarea unui portofoliu individual.

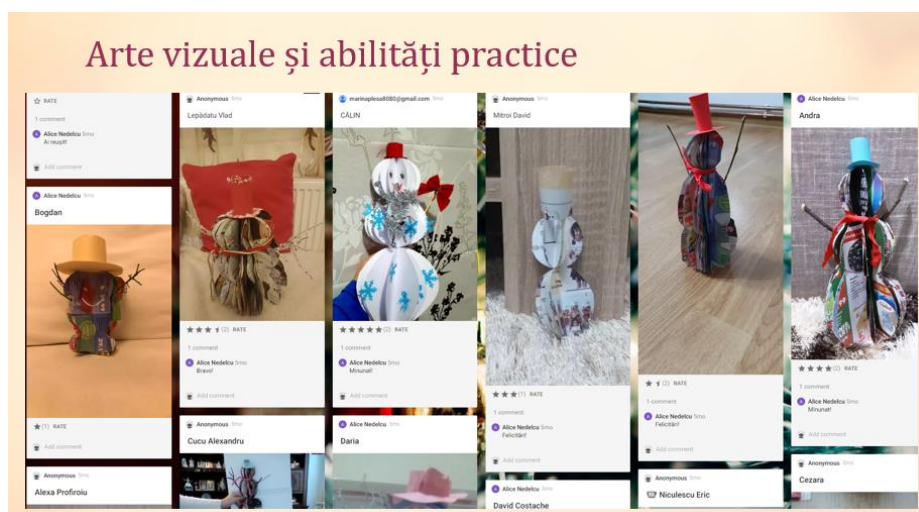

Fig. 5 Padlet-Exemplificare mod de lucru

Vă prezentăm alăturat o serie de avantaje și dezavantaje ale utilizării platformelor educaționale și ale aplicațiilor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare, precum problemele întâmpinate în activitatea de predare susținută exclusiv online.

a. Avantaje ale utilizării platformelor educaționale și ale aplicațiilor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare.

- Favorizează creativitatea și descoperirea de noi interpretări.
- Acces la cunoștințe, în orice moment și din orice locație.
- Elevul poate învăța în ritmul lui propriu (accesibilitate-flexibilitate-confort).
- Material didactic variat și atractiv.
- Resurse digitale și educaționale numeroase.
- Materialele pot fi personalizate.
- Distribuirea mai rapidă a informațiilor.
- Realizarea unor activități interactive în timp real.
- Învățământul electronic este mai puțin stresant decât cel tradițional.
- Centrare pe elev/participant.
- Elevii pot colabora și învăța împreună.
- Permite accesul la noile competențe cerute de viața modernă.
- Permite interacțiune sincronă și asincronă între profesor și elevi.
- Datorită activităților multimedia, orele sunt mult mai atractive.
- Profesorii pot verifica temele postate de elevi în clasa virtuală.
- Elevii pot fi evaluați și notați individual.

b. Dezavantaje ale utilizării platformelor educaționale și ale aplicațiilor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare

- Necesitatea experienței elevilor în utilizarea calculatoarelor.
- Pregătirea unui curs online ia mai mult timp decât pregătirea unui curs tradițional (timp mai mare alocat pentru info-documentare și pentru realizarea de materiale educaționale).
 - Nu pot înlocui în niciun fel climatul sălii de clasă și activitățile de grup.
 - Timpul îndelungat petrecut în fața calculatorului.
 - Posibilități reduse de realizarea unor activități extrașcolare bazate pe lucrul efectiv în echipă.
- Elevii trebuie să fie extrem de motivați pentru a participa la cursurile online.
- Lipsa unor resurse tehnologice performante și a unor conexiuni optime la rețea, de joasă performanță în ceea ce privește sunetul, imaginile și anumite grafice.
 - Unele aplicații sunt contracost și/sau necesită conturi și parole noi.
 - Pentru Kahoot elevii au nevoie de un al doilea device.
 - Lipsa socializării față în față.
 - Dificultăți în utilizarea tehnologiei.
 - Tendința de a copia în rândul elevilor la evaluările online => lipsa de obiectivitate a evaluării.

c. Problemele întâmpinate în activitatea de predare susținută exclusiv online

De natură tehnică:

- lipsa unor resurse tehnologice performante
- conexiune slabă la rețeaua de internet

De natură didactică:

- scurtarea orei de la 50 la 40 de minute
- neadaptarea programei școlare la predarea online
- pregătirea cadrelor didactice pentru predarea online și lucrul pe platforme educaționale platforme diferite
 - exemple de bune practici omologate

De natură educațională:

- nereseriozitatea elevilor (teme nepredate, neparticiparea la evaluarea online/tes
- indiferența unor elevi

De natură medicală:

- probleme fizice (dureri lombare)
- probleme de vedere
- suprasolicitare psihică

Din punctul meu de vedere, cheia tehnologiei va fi întotdeauna relația profesor-elev, pentru că acolo are loc magia transformării.

UTILIZAREA PLATFORMELOR EDUCAȚIONALE ÎN EDUCAȚIA PREUNIVERSITARĂ

Prof. înv. preșcolar Nedelea Felicia Floriana

Grădinița nr. 269 București

Platformele electronice pentru e-learning oferă facilități de derulare a unor activități de învățare utilizând în mod exclusiv Internetul. Platformele electronice cooperative oferă în plus o serie de facilități referitoare la partajarea informațiilor între cursanți, posibilități de lucru în cooperare, posibilități de a crea discuții de grup pe diferite teme etc. Structura, funcționalitatea și facilitățile oferite de astfel de platforme sunt foarte complexe și pot fi diferite de la o platformă la alta. În general însă, orice platformă electronică trebuie să includă un spațiu public, care poate fi vizualizat de toți utilizatorii care beneficiază de un cont deschis pe platformă, în acest spațiu putând fi stocate documente cu caracter general sau informații de ultimă oră. În același timp, platformele electronice prezintă însă și spații de lucru private atât pentru cursanți, cât și pentru profesori și personalul care administrează platforma.

În plus, în cazul platformelor electronice cooperative, utilizatorii mai au la dispoziție posibilitatea de a crea anumite spații de lucru (foldere/directoare) în care pot partaja informații cu alți utilizatori, care au același subiect de interes. În aceste spații se pot lansa dezbateri tematice și utilizatorii pot lucra cu documente partajate. Cu alte cuvinte, autorul unui director poate invita alte persoane în spațiul său de lucru, acestea obținând astfel accesul la directorul partajat.

Facilitățile generale de personalizare oferite fiecărui utilizator implică faptul că de la o sesiune la alta, modificările făcute de fiecare utilizator în cadrul spațiului său privat de lucru vor fi păstrate, atât din punct de vedere al informațiilor oferite cât și din punct de vedere al designului (schimbarea schemei de culori, schimbarea ordinii de prezentare a informațiilor, termenele stabilite în calendarul propriu etc.).

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, în special pentru persoanele active, dinamice, care apreciază interactivitatea. De asemenea, este un sprijin pentru învățare pentru persoanele care au nevoie de un program de lucru flexibil sau cu nevoi speciale educaționale.

Instruirea de tip e-learning presupune utilizarea platformelor și portalurilor educaționale, a tehnologiilor și aplicațiilor de nouă generație ale Internetului – generic denumite web 2.0 – sau a rețelelor și mediilor informatice sociale.

În prezent, platformele de tip Web 2.0 sunt utilizate pentru dezvoltare profesională, consolidarea instruirii în sala de clasă. Prin utilizarea de instrumente Web 2.0 pot fi realizate atât proiecte curriculare complexe inter și transdisciplinare, cât și proiecte extracurriculare ale elevilor. Site-urile de media sociale pot fi utilizate în vederea documentarii cu privire la concepte inovative, cum ar fi "săli de clasa în oglindă" sau pentru a repartiza cele mai recente aplicații Web 2.0 pentru licee. Profesorii și cadrele didactice folosesc în mod curent blogurile pentru a scrie despre lumea educației și a invita la a face comentarii din partea colegilor din toata lumea. De asemenea, instrumentele de Web 2.0 sunt utilizate pentru evaluarea online a rezultatelor învățării care poate fi realizată prin metode de actualitate precum evaluarea pe baza de proiect sau e-Portofoliul.

Platformele de învățare online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome, creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup.

Dotarea școlilor cu echipamente și sisteme TIC va avea în primul rând un impact asupra nivelului de alfabetizare digitală a elevilor ceea ce va exercita o influență indirectă asupra calității viitoarelor resurse umane. Existența unei rețele TIC la nivelul fiecărei școli va permite, de asemenea, o mai bună gestionare a materialelor didactice și va facilita accesul elevilor la informație. Complementar, implementarea unei infrastructuri TIC complementată de instalarea unor software-uri educaționale (pentru predare, testare) vor încuraja predarea asistată de TIC și vor impune o evaluare obiectivă a performanțelor elevilor.

Datorită elementului de noutate reprezentat de factorul tehnologic, de resursele inovative de tip OER și Web 2.0, elevii vor fi stimulați să se implice mai mult în procesul de învățare, ceea ce va avea în timp un impact pozitiv asupra performanțelor școlare ale acestora, având potențialul de a reduce rata abandonului școlar. Materialele vizuale interactive și sursele adiționale de informații oferite de internet vor spori angajamentul elevilor. Utilizarea TIC va permite totodată adaptarea disciplinelor în funcție de competențele elevilor, sprijinind învățarea personalizată și individualizată. În ceea ce privește procesul de învățare continuă, platformele de învățare online și materialele existente în format digital vor încuraja învățământul la distanță, permițând adulților de orice vârstă să dobândească cunoștințe într-un anumit domeniu.

Utilizarea noilor tehnologii în educație vizează în primul rând acele elemente care conduc la o achiziție mai bună de cunoștințe din diverse domenii, la formarea și dezvoltarea de abilități, deprinderi și capacități de gândire specifice disciplinelor școlare, dar și transdisciplinare, la modelarea de comportamente și atitudini cetățenilor societății cunoașterii.

În strânsă legătură cu competența digitală, conceptul de e-learning acoperă o realitate în expansiune, la intersecția dintre pedagogie și dezvoltările tehnologice. Prin e-learning înțelegem, în sens larg, totalitatea situațiilor educative cu o semnificativă componentă de TIC, care valorifică deplin competența digitală în plan didactic.

Implementarea competențelor TIC în cadrul disciplinelor are în vedere stimularea și intensificarea comunicării pe toate palierele (profesor-elev, elev-elev, elev comunitate/ societate).

E-learning-ul nu dorește să înlocuiască sistemele educaționale tradiționale ci să întărească procesul de învățare. A fost adoptat de unitățile de învățământ ca o alternativă la educația tradițională, ea poate completa activitatea didactică din școală, dar nu o poate înlocui. Acest tip de platforme este destinat învățării active din partea elevilor, având în vedere că generațiile actuale sunt obișnuite cu lucrul pe calculator încă de mici. Ca profesori, putem să utilizăm această abilitate a elevilor pentru a-i determina să-și folosească constructiv timpul liber, cu activități specifice fiecărei discipline sau arii curriculare în parte.

Profesorul nu este doar persoana care transmite informații, propune conținuturi, solicită sarcini, cere conduite. Profesorul stimulează și întreține curiozitatea copiilor pentru lucruri noi, le modelează comportamentele sociale, le întărește încrederea în forțele proprii, îi ajută să-și desăvârșească identitatea. Din aceste motive, profesorul trebuie să aibă calități și competențe necesare centrării, cu precădere, pe așteptările, pe trebuințele și pe interesele elevilor.

Școala și profesorii ei nu trebuie să uite că educația se adresează azi unor copii al căror profil nu seamănă cu ceea ce am cunoscut până acum. Formarea competențelor digitale a devenit o condiție sine qua non pentru integrarea și funcționarea în lumea muncii, a profesiilor, dar și în cotidianul nostru. Ca atare, procesul de instruire trebuie regândit prin formularea de probleme în corelație cu noile tehnologii – instrumente TIC -, fără a mai accepta în sala de clasă activități intelectuale de rutină. În societatea cunoașterii, treaptă superioară a societății informaționale, modernizarea procesului educațional este imposibilă fără utilizarea instrumentelor digitale moderne.

Avantajele e-learning-ului față de sistemul tradițional de învățământ:

- accesibilitate, flexibilitate și confort;
- independența geografică, mobilitatea;

-prezentare concisă și selectivă a conținutului educațional;

Alte avantaje:

- metode pedagogice diverse – programele e-learning au la bază diverse metode pedagogice, deoarece s-a ajuns la concluzia că, în general, un material educațional diversificat este reținut în proporție de 80% prin ascultare, vizionare și interactivitate;

- individualizarea procesului de învățare (fiecare instruit are un ritm și stil propriu de asimilare), parcurgerea cursurilor poate fi făcută treptat și repetat, beneficiind de un feedback rapid și permanent.

Printre dezavantaje:

- necesită experiență în domeniul utilizării calculatoarelor;

- costuri mari pentru proiectare și întreținere.

Platforme de tip e-learning: - Moodle - Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment - Platforma AeL- Advanced eLearning - Wikispaces - eTwinning - iTeach - Frog - Blackboard - portal.compendiu.ro

Moodle este un software liber și open source de învățare, cunoscut de asemenea și ca un sistem de management al cursului, sistem de management al învățării sau ca un spațiu de învățare și evaluare virtual. Moodle este un set de componente și module, instrumente de comunicații, clasă virtuală și bibliotecă digitală. Platforma de e-learning Moodle oferă un mediu de socializare și comunicare, cursuri și evaluare în sistem electronic și oferă posibilitatea cursanților de a învăța împreună. Platforma se bazează pe resurse și activități. Principala resursă este reprezentată de curs, ce poate fi definit pe bază de lecții sau de activități săptămânale. Poate fi parcurs pagină cu pagină sau se poate trece de la un capitol la altul folosind funcția "Salt rapid". La sfârșitul fiecărui modul de curs se poate introduce un modul de evaluare. Acest modul este foarte flexibil și permite trainerului să stabilească mai multe modalități de evaluare.

Principalele activități care pot fi definite în cadrul platformei e-learning sunt:

-Tema cu dead-line

-Chat

-Forum de discuții

-Pagini Wiki

-Conferința web

Avantajele acestui tip de învățare sunt următoarele: accesibilitate, flexibilitate, confortabilitate, utilizatorul putând hotărî singur, data și ora la care se implică în activitatea de instruire.

WIKISPACES

Wikispaces este proiectat pentru a fi ușor și distractiv, pentru a vă putea concentra pe ceea ce se dorește a se realiza cu elevii, profesorii, și oricine altcineva de care aveți nevoie pentru a lucra.

Wikispaces nu se limitează la text. Se pot crea mai multe pagini, fiecare dintre ele putând avea imagini, clipuri video, forumuri de discuții, documente, foi de calcul și mai mult. Se poate lucra la eseuri sau alte proiecte bazate pe text, dar se pot încărca, de asemenea, notițe pentru lucrul în clasă și teme pentru acasă sau se pot crea cu elevii proiecte multimedia interesante.

Spațiile wiki se pot folosi:

- ca simple site-uri web
- pentru grupuri de proiecte
- pentru gestionarea documentelor școlare
- pentru discuții și dezbateri cu elevii
- pentru colaborare cu alți profesori
- pentru gestionarea temelor pentru acasă sau a altor activități extrașcolare
- pentru colaborare cu elevii altei școli din țară sau din străinătate.

AEL

Advanced eLearning – AEL este utilizată în majoritatea școlilor și liceelor din România. AEL este o platformă integrată completă de instruire asistată de calculator și gestiune a conținutului, oferind suport pentru predare și învățare, testare și evaluare, având o concepție curriculară. AEL oferă suport pentru predare/învățare, evaluare și notare, administrarea, proiectarea și monitorizarea conținutului. De asemenea, asigură mijloacele necesare comunicării și sincronizării între centrele locale și regionale din cadrul programului SEI.

AEL permite vizualizarea și administrarea unor tipuri vaste de conținut educațional, precum: materiale interactive, tutoriale, exerciții, simulări, jocurile educative. Biblioteca de materiale educaționale acționează ca un gestionar de materiale: este adaptabilă, configurabilă, indexabilă și permite o căutare facilă.

Conținutul poate fi structurat și adaptat în funcție de nevoile profesorilor și îmbogățit cu informații legate de programă, cuvinte cheie, versiune, autor, etc.

Drepturile de acces pentru fiecare utilizator sau grup de utilizatori pot fi adaptate și aplicate oricărui segment al bibliotecii de materiale educaționale.

Baza de cunoștințe oferă funcții de căutare ierarhică, filtrată, sau după cuvinte cheie.

iTeach este o platforma de tip 2.0 care permite colaborarea profesorilor într-un mediu virtual

avansat.

- Blackboard - oferă suportul tehnic necesar predării conținutului informațional formativ, creat după o metodologie didactică precisă, prin intermediul internetului.

În concluzie, platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice care sunt pe placul elevilor. De asemenea, platformele e-learning sunt ușor accesibile, stimul pentru învățare.

Bibliografie:

1. <http://edu.glogster.com/>
2. <https://kahoot.com/>
3. <https://www.eduapps.ro/resurse-educationale/>
4. <https://www.mykoolio.com>

EDUCAȚIA PERMANENTĂ

Prof. înv. primar Nen Monica

Școala Gimnazială ”Mihai Eminescu” Pitești, jud. Argeș

Prof. înv. primar Zamfir Florentina

Școala Gimnazială ”Mihai Eminescu” Pitești, jud. Argeș

Caracterul permanent al educației pune în evidență faptul că educația se exercită asupra omului pe toată durata vieții sale.

Educația permanentă devine o necesitate vitală a societății contemporane, reprezintă un principiu teoretic și acțional care încearcă să ordoneze o realitate specifică secolului nostru.

Educația permanentă reprezintă un principiu organizatoric și filozofic care presupune că educația este un continuum existențial ce poate avea la bază un sistem complex de mijloace care trebuie să răspundă nevoilor și aspirațiilor de ordin educațional și cultural ale fiecărui individ.

În contextul dinamicii și complexității actuale, educația permanentă reprezintă unul dintre răspunsurile fundamentale la provocările societății contemporane. Condițiile care au impus acest principiu în practica educațională sunt:

- evoluția științifică și tehnologică, având ca efect explozia cunoașterii, concomitent cu fenomenul de perisabilitate rapidă a cunoștințelor;
- noile mutații din viața economică, socială, politică și culturală care au dus la schimbarea statutului economico-social al oamenilor, ceea ce presupune eforturi permanente de adaptare la schimbări și de integrare socială;
- schimbările petrecute în structura demografică, având ca rezultat o creștere a numărului oamenilor în vârstă comparativ cu ponderea pe care o dețin tinerii.

Principiile definatorii pentru educația permanente sunt:

- Educația nu se termină odată cu finalizarea studiilor ci acoperă întreaga existență a individului;
- Educația nu înseamnă exclusiv educația adulților, ea unifică toate componentele și etapele educației: educația preșcolară, educația primară, educația secundară, educația liceală, educația universitară, educația postuniversitară;

- Educația include modalitățile formale dar și pe cele nonformale: învățarea planificată, învățarea accidentală (spontană);
- Principalele funcții ale educației permanente: integrare și adaptare reciprocă a individului și a societății.

Scopul final al educației este să sporească calitatea vieții. Încercând să înlăture confuziile multiple referitoare la înțelegerea conceptului de educație permanentă, Emil Păun subliniază: „educația permanentă nu este nici un sistem, nici un domeniu educativ, ea este principiul pe care se bazează organizarea globală a sistemului educațional. [...] Dificultățile punerii în practică a ideii educației permanente provin mai ales din profunzimea și radicalitatea transformărilor pe care le impune. Educația permanentă este un adevărat proiect educativ, care are un caracter prospectiv și vehiculează un sistem de valori.”

Educația permanentă este mai mult decât o paradigmă sau normă pedagogică, ea presupune existența unui sistem social concret care să includă ansamblul experiențelor de învățare oferite de către societate individului. Acest sistem are trei componente majore: educația inițială, educația adulților, educația difuză. Sistemul de învățământ reprezintă prin conținut, cuprindere și organizare un subsistem în cadrul educației permanente. Motivația automodelării personalității la nivel caracterial este dată de modelul și idealul de viață ce devin scopuri ale autoeducației. Procesul prin care subiectul face opțiunea pentru un anumit model pe care-l transformă ulterior într-un ideal propriu de viață tangibil este foarte personal și greu de anticipat. Acesta are la bază procesul de formare a unei identități de sine autentică și de dezvoltare personală în plan afectiv, moral și spiritual, precum și o permanentă autoevaluare la toate nivelele personalității. Se vorbește, de aceea, de „educație permanentă integrată”, termenul „integrată” desemnând, pe de o parte, integrarea tuturor instanțelor și formelor de educație la diferite nivele (educație preșcolară, educație școlară, educația adulților) și, pe de altă parte, integrarea într-un sistem unitar a tuturor formelor sociale de educație (formală, nonformală și informală)”. Din perspectiva educației permanente, învățământul apare ca o etapă importantă în formarea individului, dar nu singura.

Pornind de la conceptul de învățare și prin echivalență cu acesta, Coombs și Ahmed au diferențiat încă din anul 1974 trei tipuri (forme, moduri) de educație: formală, nonformală și informală. Termenul cel mai des folosit și care s-a suprapus multă vreme peste sensul educației este cel de educație formală sau școlară. Semnificația corectă este cea de educație intenționată, organizată, sistematică și evaluată, încredințată unor educatori cu o pregătire specială și realizată în instituții specializate (grădiniță, școală, universitate, centru de formare).

Educație formală

O primă caracteristică a educației formale este aceea de *educație instituționalizată*, care se realizează într-o structură organizatorică clară, reprezentată de sistemul de învățământ.

O altă notă definitorie a educației formale o constituie faptul că ea se realizează prin intermediul procesului de învățământ, cu finalități educaționale explicite, formulate prin idealul educațional. Procesul educațional se caracterizează prin intensitate, concentrare a informațiilor și continuitate. El produce o schimbare a experiențelor de cunoaștere, afectiv-emoționale și acționale ale elevilor, predarea și învățarea constituindu-se ca activități de bază ale procesului de învățământ.

Fiecare disciplină care se predă în învățământul de toate gradele urmărește nu numai însușirea de cunoștințe, ci mai ales formarea și educarea elevilor, dezvoltarea în mod specific a anumitor capacități sau procese psihice, stimularea formării unor calități general umane. Predarea influențează, totodată, dezvoltarea atitudinilor, facilitează transformarea cunoștințelor în convingeri, formarea progresivă a conduitei.

Ca atare, educația formală permite o asimilare sistematizată a cunoștințelor și facilitează dezvoltarea unor capacități, a unor priceperi și deprinderi, a unor aptitudini și atitudini necesare pentru inserția individului în societatea dată.

Educația formală se realizează în funcție de planuri, programe și manuale școlare, pe baza de orare și de evaluări, “acestea exprimându-se în moduri diferite: note, calificative, aprecieri, caracterizări”.

Educația formală este puternic expusă și infuzată de exigențele suprapuse ale comandamentelor sociale și uneori politice. Ea este dimensionată prin politici explicite ale celor care se află la putere la un moment dat. Formalul răspunde unei comenzi sociale, fie de asigurare a transmiterii zestrei istorice și culturale, fie în vederea formării profesionale.

Educația formală este încredințată unor educatori formați ca specialiști și ca pedagogi și metodiști ai predării disciplinelor de învățământ.

O caracteristică nu mai puțin însemnată a educației formale o constituie acțiunea de evaluare care este administrată în forme, moduri și etape anume stabilite pentru a facilita reușita școlară, succesul formării elevilor.

Evaluarea în cadrul educației formale trebuie însoțită de dezvoltarea capacității de autoevaluare la elevi, de autoaprecierea adecvată a rezultatelor obținute. Participarea elevilor la aprecierea propriilor rezultate școlare cultivă motivația lăuntrică față de învățatura și atitudinea pozitivă, responsabilă față de propria activitate.

Educația formală se realizează în cadrul sistemului de învățământ. Sistemul de învățământ

cuprinde totalitatea unităților și instituțiilor de învățământ de diferite tipuri, niveluri și forme de organizare a activității de instruire și educare. Sistemul de învățământ din țara noastră cuprinde unități și instituții de învățământ, de stat și particulare. Învățământul este organizat pe niveluri, asigurând coerența și continuitatea instruirii și educației în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor.

Învățământul obligatoriu, care cuprinde învățământul primar și gimnazial, reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează toate celelalte componente ale sistemului.

Educația nonformală

Termenul își are originea în latinescul *nonformalis* preluat cu sensul “ în afara unor forme special/ oficial organizate pentru un anumit gen de activitate”. Educația nonformală se realizează prin intermediul unor activități opționale sau facultative.

Educația nonformală este educația de tip instituțional, dar nonșcolar, desfășurată în locuri care nu au în mod special o misiune educațională proprie (în cluburi, asociații, teatre, muzee etc.). Acest termen „desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative” constituindu-se ca “o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal”.

Raportul educației nonformale cu educația formală este unul de complementaritate, atât sub aspectul conținutului, cât și al formelor și modalităților de realizare.

Educație informală

Denumirea acesteia provine din limba latină (*informis / informalis* preluat cu sensul de „spontan, neașteptat”).

Acest tip de educație se realizează grație influențelor cotidiene, prin interacțiunea individului cu alte persoane în mediul social, cultural, economic ș.a. Sunt influențe ce se situează în afara unui cadru organizat, instituționalizat, provenite din partea întregului mediu de viață, a ambianței familiale, ca și a celei imediate (civilizație urbană, viață a satului, grupuri de vârstă), și se datorează muncii efectuate, meseriei prestate, participării la viața social-culturală etc. Aceste activități nu îmbracă forme explicit educative.

Cele mai semnificative mesaje informale sunt cele emise de mass-media, în special de televiziune, de casete și de filme. Influențele educative de tip informal au și anumite aspecte ale vieții familiale (exemplul concret al părinților, atitudinile manifestate de un gen sau altul etc.).

Educația informală include experiențe trăite, idei aplicate sau valori „încercate” în viața cotidiană.

Se pare că educația informală precede și depășește ca durată, conținut și modalități educația formală.

În contextul informal de educație, inițiativa învățării revine individului, educația este voluntară, iar grilele de evaluare sunt altele decât în educația formală, competența într-un domeniu sau altul fiind criteriul reușitei.

Din punctul meu de vedere, cadrele didactice ar trebui să știe cum să valorifice diversele experiențe de învățare ale elevilor, provenite din educația nonformală sau informală și să găsească căi, metode de a-și valorifica propriile experiențe de învățare din afara învățării formale, pentru a dinamiza și a eficientiza procesele didactice pe care le construiesc. Deoarece elevii se simt valorizați, capătă încredere în ei, învață să comunice cu ceilalți, au șansa de a învăța în mod autentic și profund, din mai multe perspective despre o temă, de a interioriza diverse experiențe de învățare și de a-și clarifica propriile valori și atitudini față de cunoaștere, interiorizează un continuum între ceea ce învață la școală și ceea ce învață în alte contexte, nonformale sau informale. Profesorii ar trebui să împărtășească experiențe de învățare proprii, din care să rezulte o anumită atitudine față de cunoaștere și un stil de lucru intelectual, să creeze un climat stimulatив pentru elevi, satisfacția de a-și folosi întregul potențial cognitiv și metacognitiv în procesul didactic.

Bibliografie

1. Cucuș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002;
2. Crețu, D., *Psihopedagogie - Elemente de formare a profesorilor*, Editura Imago, Sibiu 1999;
3. Jinga, I., Istrate, E., *Manual de pedagogie*, Editura All, București, 2006.

EVALUAREA ÎN MEDIUL ONLINE – PROVOCARE SAU OPORTUNITATE?

Prof. Nicoară Ioana-Alexandra

Colegiul Economic „Ion Ghica”, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Anul în curs este probabil cel mai greu an școlar pe care ni-l putem aminti mulți dintre noi, fie că suntem profesori, părinți, sau elevi. Chiar și publicul larg care nu are vreo legătură directă cu sistemul de învățământ recunoaște faptul că totul s-a schimbat deodată și a trebuit să ne adaptăm din mers modul de a ne raporta la ce înseamnă școală și la cum se desfășoară activitatea didactică.

Cu toții am întâmpinat dificultăți de ordin profesional, fie ele de ordin tehnic, de îndemănare, de adaptare sau de motivare. Cu toții am găsit și aspecte pozitive, sunt sigură; dar despre acestea vorbim în general mai rar și mai încet.

Am început anul școlar în moduri diferite – unii față în față, alții de acasă, iar alții în sistem mixt (hibrid). Chiar dacă ne aflam în clase, a trebuit să respectăm normele de distanțare și astfel să ne adaptăm metodele de predare – lipsa utilizării în comun a obiectelor personale ne-a silit să uităm de fișele de lucru, distanțarea dintre elevi a însemnat că nu am mai putut lucra pe grupe sau în perechi, iar de jocuri care implică mișcarea sau utilizarea unor obiecte în comun nici nu a mai încăput vorba. Și ne-am adaptat, pentru că noi profesorii suntem obișnuiți cu schimbările. Obstacolul cel mare, cel puțin în ceea ce mă privește, a fost când a trebuit să mă gândesc la evaluare; și nu la cea pe parcurs, ci la lucrările semestriale. Un elev m-a întrebat la un moment dat cum se vor desfășura, acum că nu avem voie să mai împărțim hârtii. Vă mărturisesc că m-am blocat; mă și vedeam scriind exerciții la tablă în limba engleză, așa cum obișnuiau profesorii mei din generală, care pe atunci nu aveau acces la copiatoare. În era digitală mi se părea de neconceput.

Totuși nu a trebuit să facem așa ceva niciunul dintre noi, pentru că aceste tipuri de evaluare au fost eliminate în scurt timp. Tot în scurt timp, însă, ne-am întors și în fața calculatoarelor de acasă. Și, cel puțin în Târgoviște, am rămas așa până acum câteva săptămâni, timp în care a trebuit implicit să le oferim elevilor feedback și să le evaluăm cunoștințele și competențele dobândite.

Printre primele metode de evaluare pe care le-am folosit au fost temele. Nu temele clasice, scrise pe caiet, pozate și încărcate pe platformă – am folosit așa ceva doar în ultimă instanță, cu elevii care nu reușeau să se descurce altfel – ci diverse activități online, pe site-uri dedicate învățării limbii

engleze.

Trebuie să recunosc că mă simt norocoasă, ca profesor de engleză, în ceea ce privește accesul la resurse online. Se găsesc foarte multe asemenea site-uri și, cu puțină răbdare și investigație, este imposibil să nu găsești câteva preferate. Printre aceste resurse, trebuie să menționez site-ul British Council learnenglishteens.britishcouncil.org, un site excelent de folosit la ore, dar și individual de către elevi, english-grammar.at, o platformă de exerciții de gramatică engleză și vocabular, și liveworksheets.com, o comunitate de profesori care uploadează fișe de lucru și le transformă în a fi editabile online. Partea bună la acest fel de teme este faptul că elevul primește feedback individual imediat. Toate trei de mai sus (și multe altele) oferă posibilitatea ca elevul să își verifice singur răspunsurile. Partea mai puțin bună este că elevul poate trișa destul de ușor, rezolvând exercițiul o dată, verificându-și răspunsurile, apoi rezolvându-l a doua oară știind deja unde a greșit prima dată. Un elev chiar mi-a mărturisit că le va face de atâtea ori încât să ia nota maximă până la urma. I-am replicat că asta înseamnă că va exersa de fapt, nefiind nimic greșit. Pentru o evaluare cât mai obiectivă, totuși, am acordat notă la mai multe astfel de teme, prin medie. Astfel, un elev nu este evaluat o singură dată, la o singură lecție, ci practic devine un tip de evaluare pe parcurs, formativă.

O altă modalitate de evaluare la care am apelat pe parcursul școlii online a fost evaluarea prin teste. Testele online pot fi redactate în Google Forms și personalizate după cum preferă fiecare cadru didactic, sau pot fi folosite platforme de învățare prin joc, de exemplu kahoot.com sau quizizz.com. Folosesc de mult timp Kahoot și am observat că este unul dintre preferatele elevilor la ore, dar anul acesta am ajuns să folosesc mult mai des quizizz.com. Avantajul la acesta din urmă este faptul că un test poate fi personalizat foarte ușor, prin adăugarea unor itemuri, eliminarea altora sau chiar importarea unora din alte teste. Această flexibilitate m-a atras în primă fază la această platformă, iar faptul că elevii primesc itemii și variantele de răspuns în ordine aleatorie m-a convins ca oferind și obiectivitate de un grad destul de ridicat (atât cât se poate în condițiile date). Pe lângă avantajele menționate deja, trebuie adăugat și cel mai important – corectarea automată și feedbackul imediat oferit elevilor. Dezavantajul este totuși unul destul de mare – acest tip de test nu poate conține decât itemi de tip obiectiv pentru feedback imediat. În caz contrar, profesorul trebuie să evalueze individual fiecare răspuns.

Din cauza acestor limitări în ceea ce privește folosirea resurselor online în realizarea evaluării, am utilizat și evaluarea prin producerea de mesaje scrise, în funcție de prevederile programei la fiecare clasă, bineînțeles. Avantajul realizării unui text scris pentru elev este, în primul rând, libertatea pe care o are în a le realiza din confortul casei sale, cu toate resursele la dispoziție. Un alt avantaj este că îl

responsabilizează pe elev, care poate da frâu liber imaginației și compoziției. În plus, redactarea la calculator este o abilitate pe care un elev este bine să o exerseze cât mai des, pentru a se obișnui cu regulile acesteia, pentru viitor. Dezavantajul major, însă, este faptul că acel text poate fi scris de oricine altcineva și încărcat pe platformă de către elev. De asemenea, evaluarea este subiectivă și durează mult mai mult în comparație nu doar cu celelalte metode descrise, ci chiar și cu realizarea acesteia în format fizic, cu pixul pe foaie.

Un aspect nedorit cu care am avut de-a face (și pe care nu l-am luat în considerare la început), este faptul că unii dintre elevi pur și simplu nu au acces la un calculator. Sunt acei elevi care și-au desfășurat toată activitatea școlară online cu ajutorul telefonului smart sau a tabletei. Acești elevi au fost nevoiți să scrie pe caiet și să facă poze. O altă soluție găsită de ei a fost redactarea completă a eseului/scriorii/etc în aplicația de notițe a telefonului, care nu este menită pentru așa ceva și, astfel, este foarte greu să respecti regulile de așezare în pagină.

O a patra metodă de evaluare pe care am utilizat-o a fost evaluarea practică prin realizarea de proiecte. Elevii au realizat proiecte, în general, la alegere, ca teme opționale. Am evitat să fac această metodă obligatorie, tocmai din cauzele expuse mai sus, legate de faptul că unii dintre elevi ar fi fost dezavantajați din punct de vedere tehnic. Totuși am apelat la ea, pentru că elevilor le face plăcere (și am primit unele proiecte chiar surprinzătoare) să lucreze la așa ceva și să vadă că produsul final este ceva ce poate fi urmărit și de colegii lor cu plăcere. De asemenea, le-am dat mână liberă la utilizarea oricăror aplicații au dorit, atâta timp cât erau compatibile cu postarea lor pe platformă (și majoritatea sunt), și cred că asta i-a entuziasmat și mai mult. Nu au fost doar PowerPoint-uri, ci și prezentări prin Quik, filmulețe de pe Instagram și alte câte și mai câte. Până la urmă, adolescenții folosesc tehnologia altfel decât o folosim noi, adulții. Ei își definesc identitatea prin aplicațiile utilizate, prin numărul de urmăritori, viața online devenind pentru ei la fel de reală ca cea de după ecran (Gardner, Davis, 2013). Dezvoltarea abilităților tehnice a fost unul dintre aspectele pozitive incidentale ale acestei metode de evaluare, dar mai ales partea de cercetare este importantă. De asemenea, unii dintre elevi au lucrat pe grupe la unele dintre proiecte, astfel că și lucrul în echipă a fost readus în procesul didactic. Partea bună la realizarea de proiecte online este faptul că avem inclusă posibilitatea prezentării, spre deosebire de școala față în față, unde acest lucru poate fi complicat din cauza lipsei dotărilor – de multe ori am văzut că elevii preferau în anii trecuți să realizeze proiecte clasice, pe coli de hârtie și lipind poze, decât să își facă probleme legate de aspectele tehnice din școli prin alegerea realizării unui PPT.

Evaluarea pe parcurs pentru participarea la ore nu este ceva specific online, majoritatea dintre noi având un sistem de notare a elevilor în funcție de cât de activi sunt, dar am simțit nevoia

implementării acesteia și în mediul online nu atât pentru a evalua, cât pentru a-i stimula pe elevi să se implice mai activ la orele de curs. Încetul cu încetul, am observat cum entuziasmul elevilor pălea, indiferent de activitate. După părerea mea, a fost vorba de un punct după care elevii au devenit dezinteresați și deziluzionați, gândindu-se că nu se va mai reveni la școala față în față pe parcursul acestui an școlar. Atunci am hotărât implementarea unui sistem (destul de rudimentar, recunosc) de puncte oferite elevilor activi în fiecare oră, care puteau fi transformate în puncte în plus la note sau însumate pentru o notă de sine stătătoare. Avantajul unui astfel de sistem este că, într-adevăr, mai mulți elevi vor fi interesați să participe activ la oră. Dezavantajul este transformarea orelor într-o vânătoare de note și, odată atins obiectivul, elevul să nu mai fie interesat să răspundă. Spre surprinderea mea, am observat că la una dintre clase chiar discutau înainte și stabileau între ei cine va răspunde în ziua respectivă. O astfel de abordare a orelor de către elevi nu este tocmai de dorit, după părerea mea.

În concluzie, după atâtea luni de predare și evaluare online, și observând și efectele asupra elevilor, cred că fiecare metodă pe care am aplicat-o în online are și avantaje și dezavantaje, așa cum am explicat mai sus, dar pot fi și adaptate la școala față în față, în funcție de situații. Personal, tind să păstrez testările online din motive de siguranță, datorită faptului că elevilor le plac mai mult, dar și pentru că feedbackul este imediat. O modificare pe care aș aduce-o este să am și câteva teste pe hârtie, pentru deloc rarele cazuri în care elevii au probleme tehnice cu aparatele pe care le folosesc. Aș păstra de asemenea proiectele postate pe platformă, pentru că este un mediu la care toți elevii au acces oricând. Singura problemă care rămâne de rezolvat aici este legată de modalitatea de susținere a acestor proiecte. Temele de pe aplicații sau site-uri de exerciții pot fi utilizate în continuare, și nu doar ca teme, ci și ca activități didactice de completare. Ce nu aș folosi deloc este eseul postat pe platformă. Pe lângă faptul că o astfel de practică devine inutilă fiind față în față, procesul de evaluare este unul foarte anevoios și nu l-aș mai repeta decât la nevoie.

Școala online ne-a adus multe provocări, cu toții știm asta, dar cred că trebuie să recunoaștem că am și învățat multe și ar fi păcat să abandonăm tot ceea ce am reușit să facem în aceste luni. Nu doar pentru că posibilitatea reîntoarcerii în mediul online încă există, ci și pentru că unele dintre activitățile desfășurate astfel pot fi cu succes implementate și în clasa fizică. Un alt motiv pentru a aduce puțin din școala online în cea fizică este și implicarea elevilor – noi, emigranții digitali, trebuie să intrăm în lumea lor, a nativilor digitali, după cum îi definea Prensky (2001). Nu putem apela la mediul online și la tehnologie doar atunci când nu avem încotro, ci o putem integra și, dacă nu știm cum să facem asta, putem oricând să îi întrebăm pe ei, pe elevii noștri.

Bibliografie

1. Albu, G., *Mecanisme psihopedagogice ale evaluării școlare*, Editura Univ., Ploiești, 2001
2. Dudeney, Gavin, and Hockly, Nicky. *How to Teach English with Technology*. Harlow: Pearson Education Limited, 2007
3. Gardner, Howard, and Davis, Katie, *The App Generation: How Today's Youth Navigate Identity, Intimacy, and Imagination in A Digital World*. New Haven and London: Yale University Press, 2013
4. Prensky, Mark, *Digital Natives, Digital Immigrants. On The Horizon*, MCB University Press, Vol. 9, No 5, October 2001
5. Holland, Beth (2017). *Are We Innovating or Just Digitizing Traditional Teaching?* <https://www.edutopia.org/article/are-we-innovating-or-just-digitizing-traditional-teaching-beth-holland>
6. Holland, Beth (2018). *A Better Way to Integrate Edtech.* <https://www.edutopia.org/article/better-way-integrate-edtech>

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „EMOȚII”

Prof. Nicolae Anamaria Sabina

G.P.P. „Dumbrava Minunată” Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „ Emoții și sentimente”

TEMA ACTIVITĂȚII INTEGRATE: „Emoții”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată (DOS+DEC)

Categoriile de activități abordate:

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE (ADE):

- Domeniul Om și Societate (DOS): „Călătorie în țara emoțiilor” - joc didactic.
- Domeniul Estetic și Creativ (DEC): „Emoțiile mele” - desen

OBIECTIVE GENERALE:

- ⊗ Îmbogățirea experienței socio – emoționale a copilului sub aspectul trăirilor emoționale și al relaționării cu alte persoane;
- ⊗ Dezvoltarea abilităților de experiențiere și exprimare emoțională, de conștientizare a propriilor emoții și recunoaștere a emoțiilor celorlalți;
- ⊗ Dezvoltarea capacității copiilor de a recunoaște și exprima emoțiile proprii și ale celorlalți copii;
- ⊗ Educarea capacității de autoreglare a propriilor trăiri emoționale în contexte diferite de viață.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- să identifice emoțiile de bază (bucurie, tristețe, furie, surprindere);
- să denumească emoțiile de bază (bucurie, tristețe, furie, surprindere) ;
- să precizeze titlul poveștii din care fac parte personajele de pe cub;
- să recunoască emoțiile personajelor;
- să asocieze emoția cu situația dată;
- să așeze bulina corespunzătoare(verde, galbenă sauroșie) în dreptul fiecărei imagini.

- să redea prin desen propriile emoții.

SARCINA DIDACTICĂ:

- Identificarea și denumirea emoțiilor de bază, dând exemple din propria experiență de viață;

- Precizarea titlului poveștii din care fac parte personajele sau scenele de pe cub, spunând ce emoții exprimă acestea și de ce.

- Asocierea emoțiilor cu situația dată.

- Așezarea bulinei corespunzătoare(verde, galbenă sau roșie) în dreptul fiecărei imagini.

REGULILE JOCULUI:

Copilul solicitat:

➤ va identifica și va denumi emoțiile de bază dând exemple din propria experiență de viață;

➤ va denumi titlul poveștii din care fac parte personajele sau scenele de pe cub, spunând ce emoții exprimă acestea și de ce;

➤ va asocia emoțiile cu situația dată;

➤ va așeza bulina corespunzătoare(verde, galbenă sau roșie) în dreptul fiecărei imagini.

ELEMENTE DE JOC: surpriza, mânuirea materialelor.

STRATEGII DIDACTICE:

a) Metode și procedee: conversația, explicația, surpriza, exercițiul, reflecția personală, jocul, munca independentă, metoda „Mâna oarbă”, „Cubul”, „Trierea aserțiunilor”, „Turul Galeriei”.

b) Mijloace didactice: imagini, flori cu emoții, castel și machetă cu copiii din țara emoțiilor, săculeț cu emoții, cubul cu imagini reprezentând personaje sau scene din povești, palete cu emoții, imagini cu diferite comportamente ale copiilor, buline verzi, galbene și roșii, flip-chart, lipici, foi A4, creioane colorate, creion grafic.

c) Forme de organizare: frontal, individual.

d) Tipuri de învățare: receptiv – reproductivă, creatoare.

STRATEGII DE EVALUARE:

a) Forme de evaluare: evaluare continuă;

b) Metode de evaluare: observare curentă, chestionare orală, analiza produselor activității, Turul galeriei.

Bibliografie:

1. *Curriculum pentru învățământul preșcolar*– Editura Didactica Publishing House, București, 2009
2. *Metode interactive de grup* – ghid metodic, Editura Arves
3. *Activitatea integrată în grădiniță* – ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar, Editura Didactica Publishing, 2008

IMPORTANȚA PROIECTELOR EUROPENE ÎN VIAȚA ȘCOLII

Prof. Nicolae Mihaela Corina

Liceul de Arte “Bălașa Doamna” Târgoviște

Prof. Duță Simona Marilena

Liceul de Arte “Bălașa Doamna” Târgoviște

Liceul de Arte “Bălașa Doamna” a implementat, începând cu anul 2016, trei proiecte europene, prin programul Erasmus+ al Comisiei Europene, acestea având titlurile: *The Virtual Universe We Want, My Place, Your Place, Our Place, Transmitting Our Cultural Heritages to New Generations*.

Primul dintre acestea a fost un parteneriat strategic între școli, în care liceul nostru a coordonat alte 7 școli partenere. Al doilea proiect a fost un parteneriat în domeniul educației școlare, în care Inspectoratul Școlar Dâmbovița a avut rolul de coordonator pentru școlile din județul nostru, iar cel de-al treilea a fost un parteneriat de schimb interșcolar.

Toate aceste proiecte au oferit elevilor șansa de a stabili contacte cu elevi de aceeași vârstă sau vârste apropiate, într-un mediu de învățare ale cărui granițe se extind pe întregul continent. Elevii au folosit astfel limba engleză nu doar în situațiile formale de la școală, ci și în situații informale, care fac parte din viața lor cotidiană. În timpul mobilităților, elevii au învățat despre cultura, tradițiile țărilor implicate, și-au dezvoltat competențe și abilități necesare cetățeanului european, care va trăi într-un spațiu fără frontiere, au exersat toleranța și înțelegerea diversității culturale.

Proiectele au încurajat dezvoltarea creativității elevilor noștri, prin exprimarea în diverse moduri (pictură, grafică, procesare computerizată a imaginii, etc.). Toate au pus în evidență multiculturalismul și felul în care moștenirea fiecărei țări are o importanță esențială pentru noile generații, oferind elevilor posibilitatea de a descoperi frumusețea trecutului și de a înțelege rolul pe care ei îl au în societatea viitorului.

Un alt scop al acestor parteneriate europene a fost acela de a promova schimbul de bune practici între instituții de învățământ preuniversitar și descoperirea, conservarea și transmiterea moștenirii spirituale, culturale a fiecărei țări, generațiilor tinere. Elevii au fost conștientizați asupra bogăției culturale din țara lor, dar și din alte țări europene, au fost determinați să înțeleagă necesitatea

toleranței și descoperirea de valori. Totodată, aceste proiecte au dus la cunoașterea, înțelegerea unor aspecte ale sistemelor de învățământ din țările partenere și realizarea unui dialog multicultural între toți participanții.

Elevii au participat cu entuziasm la acest tip de activități extracurriculare, pentru că, dincolo de îmbunătățirea cunoștințelor de limbă engleză, și-au dezvoltat capacitatea de a comunica în limba română. Totodată, și-au exersat abilitățile de lideri, atunci când au lucrat în echipă. Au învățat să-și pună în valoare calitățile, abilitățile, să-și asume responsabilități, să gândească liber, să rezolve sarcini într-un timp limită. Proiectele le-au dat posibilitatea să descopere toleranța, europenismul, cetățenia activă. Ei și-au dat seama că sunt parte integrantă a unei societăți europene multilingvistice și au sesizat cât de importante sunt respectul față de celelalte culturi, eliminarea prejudecăților de orice fel, promovarea individualității naționale și a multiculturalismului.

Totodată, aceste proiecte au reprezentat, în privința comunicării, un excelent stimulent pentru toți elevii, deoarece au pus în evidență capacitatea lor de a împărtăși idei cu alți colegi, de a face schimb de informații, de a-și expune punctul de vedere, de a învăța să-i asculte pe cei din jur. Întâlnirile de proiect, munca pentru realizarea sarcinilor din proiect, participările la formările europene au constituit tot atâtea prilejuri pentru o comunicare excelentă, deschisă, permanentă, lipsită de prejudecăți și de formalism, între elevi și profesori.

PREDAREA-ÎNVĂȚAREA-EVALUAREA ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. Mihaela Corina Nicolae

Liceul de Arte “Bălașa Doamna”, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Denisa Marinela Toader

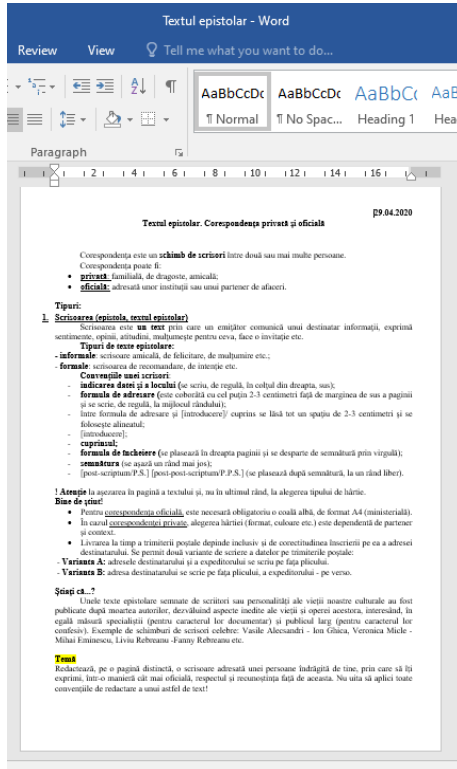
Liceul de Arte “Bălașa Doamna”, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Începând cu luna martie a anului 2020, cu toții am descoperit și am redescoperit mediul online, avantajele, dar și dezavantajele predării-învățării-evaluării digitalizate.

Ne propunem să împărtășim câteva exemple de bună practică, utile – sperăm – tuturor celor interesați să se perfecționeze pentru următoarea perioadă care, cu siguranță, ne va oferi noi provocări.

Activitatea desfășurată la clasa a IX-a A s-a numit „Textul epistolar. Corespondența privată și oficială”. În vederea derulării eficiente a activității, elevii au avut de căutat în prealabil informații despre textul epistolar. Am adus la cunoștință elevilor că tipul de text abordat este vizat de programa școlară a examenului de bacalaureat. Am completat împreună cu elevii schema lecției (folosind opțiunea „Share screen”), folosindu-ne de informațiile pe care le-au găsit navigând pe internet, ei prezentând, sub titulatura de „Știați că...”, aspecte care i-au surprins (istoric, materialul pe care se scria, modul de expediere a scrisorilor etc.). Am rezolvat apoi o fișă de lucru, pornind de la una dintre scrisorile Annei Frank, ocazie de a face și recomandări de lectură.

Am observat că adolescenților le face plăcere să prezinte informații colegilor, având mai puține emoții în fața dispozitivului electronic decât în fața clasei. Videoconferințele au permis și celor mai timizi să se afirme. Chiar dacă mulți elevi au fost de părere că scrisoarea nu mai este un mijloc de comunicare de actualitate, tema dată a fost lucrată cu interes și atenție.

Fișa de lucru- ch. a IX-a

Se dă textul:

SĂMBĂTĂ, 13 IULIE 1944

Dragă Kitty,

Am avut de la bibliotecă o carte cu titlul provocator "Ce părere aveți despre fața modernă?" De tema asta aș vrea să mă ocup azi.
 Autoarea critică „ineretul de azi” din cap până-n picioare, fără să respingă însă pe de-a-ntregul tot ce-î îndrăc ca nefiind în stare de ceva bun. Dimpotrivă, are de părere că, dacă ineretul și-ar dăruia, ar putea să construiască o lume mai mare, mai frumoasă și mai bună, că ineretul are mijloacele să facă asta, dar se ocupă de lucruri artificiale, fără să învedinească măcar cu o privire ceea ce este cu adevărat frumos.
 La unele pasaje, am avut foarte clar impresia că scriitoarea îmi adresa mie reproșurile ei și de aceea vreau acum, în vîrstă, să mă distilăm total în fața ta și să mă agăr de acest atac. Am o trădătură de caracter care îmi puzărnice în evidență și care trebuie să-î frapaze pe tot cei care mă cunosc de mai multă vreme, și anume incapacitatea de autocunoaștere. Mă pot studia în tot ceea ce fac, ca și cum aș fi o străină. Fără nici un fel de prejudecăți și fără un sac plin de judece, stau în fața Annei celei de toate zilele și observ ce face bine și ce face rău. Conștiința asta de sine nu mă pădărește niciodată și la fiecare cuvânt pe care îl pronunțăm în viață învațăm din ea. Am o premunție: „Ar fi trebuit să fiu alful” sau „E foarte bine așa cum este”. Mă condamn pe mine însămi în legătură cu năzua de multe lucruri și- mi dau seama din ce în ce mai bine că de adevărate au fost cuvintele tale: „Fiecare copil trebuie să se autoeduce.”
 Părinții nu pot da decât sfaturi sau bune îndrumări, de formarea definitivă a propriului caracter răspunde fiecare în parte.

(Jurnalul Annei Frank)

Se cer:

1. Identifică elementele comunicării.

- E- Anna Frank, emițitor nespecializat;
- R- Kitty, relație apropiată;
- M- părerea personală cu privire la tema abordată în cartea "Ce părere aveți despre fața modernă?";
- Cod- cod lingvistic;
- Canal- comunicarea scrisă- foaie;
- context- vag (în anexă).

2. Ce tip de text este acesta? Justifică alegerea.

- text epistolar (scrisoare), are caracter nonformal, aparține corespondenței private;
- identificăm formula de adresare („Dragă Kitty”), precizarea timpului (SĂMBĂTĂ, 13 IULIE 1944).

3. Precizează una dintre dorințele pe care le are Anna.

- crearea unei lumi mai bune (o lume mai mare, mai frumoasă și mai bună).

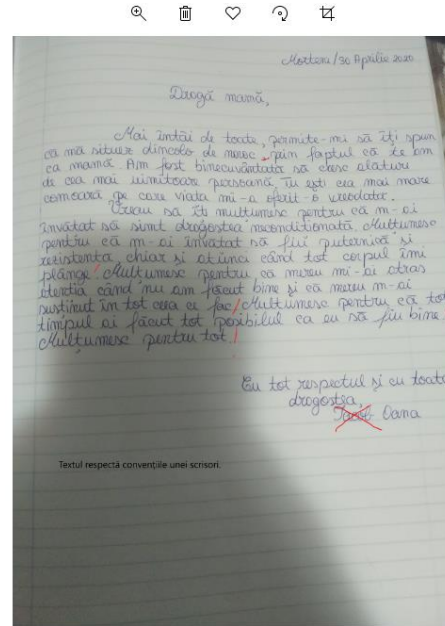
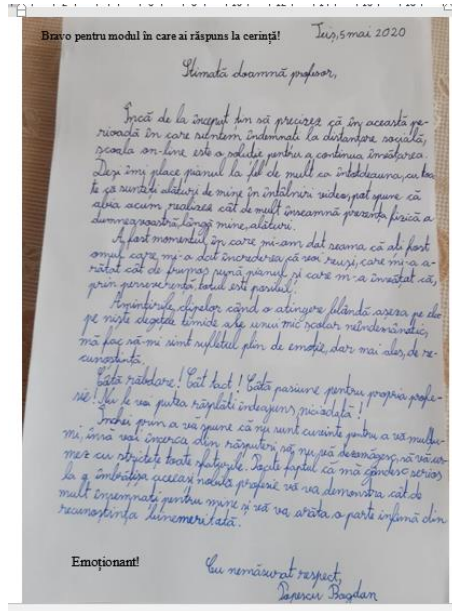
4. Menționează care este părerea autoarei cărții pe care Anna a citit-o, despre tineri.

- autoarea manifestă o atitudine critică la adresa tinerilor, pe care îi percepe drept superficiali.

5. Identifică, în fragmentul dat, o trăsătură de caracter a fetei și ilustreaz-o cu un exemplu din text.

- în mod direct, prin autocaracterizare. Anna arată că este matură, precizând că are „capacitate de autocunoaștere”. Ea mărturisește că are față de propria persoană o atitudine critică (Mă pot studia în tot ceea ce fac, ca și cum aș fi o străină);
- în mod indirect, primul paragraf indică una dintre pasiunile Annei- lectura.

6. Explică, în 50-100 de cuvinte, semnificația uneia dintre afirmațiile următoare, la alegere dintre: „Fiecare copil trebuie să se autoeduce.” sau „Părinții nu pot da decât sfaturi sau bune îndrumări, de formarea definitivă a propriului caracter răspunde fiecare în parte.”

O altă activitate, desfășurată tot la clasa a IX-a, s-a numit „Textul epistolar - evaluare”. În vederea derulării eficiente a activității, elevii au avut de reactualizat informațiile despre textul epistolar.

Am realizat un Google Quizz pentru verificarea cunoștințelor referitoare la textul epistolar. Am distribuit linkul prin intermediul „Chat”. Elevii au putut accesa quizz-ul doar folosind adresele de e-mail puse la dispoziție de către unitate (cu domeniul @balasadoamna.ro). Am explicat elevilor modalitatea de lucru, dat fiind că susțineau pentru prima dată un astfel de test. Pentru itemii obiectivi au primit feed-back imediat, în timp ce itemii semiobiectivi au fost analizați în cadrul orei următoare. În timpul completării răspunsurilor, camerele și microfoanele au rămas pornite. Rezultatele s-au putut corecta aproape în timp real.

Google Quizz este un instrument eficient pentru crearea de teste, dar, din păcate, itemii semiobiectivi și, mai ales, cei subiectivi nu pot fi corecțiți „pe loc”. De asemenea, sunt elevi care nu au dexteritate în folosirea tastaturii, iar timpul de lucru necesar rezolvării cerințelor se prelungește.

Textul epistolar

Questions Responses 20 Total points: 0

Correspondența privată și oficială- clasa a IX-a A

Citește textul:

25 Iulie 1968

Dragă prietene,

M-am bucurat că am primit scrisoarea ta la o zi înainte de plecarea noastră spre Europa. (Cum era adresată acasă, și nu la Universitate, ci era recomandată – în cel mai bun caz o citeam în octombrie, deci e foarte probabil că ți-ar fi fost înapoiată „adresantul plecat fără adresă”).

Mă bucur că ți-a plăcut ce-am mai scris în ultima vreme. Mă bucur, mai ales, că vei publica un volum de poeme. Inuțit să-ți mai spun cu câtă nerăbdare îl aștept. M-au surprins (trebuie să recunosc: plăcut) acele câteva articole publicate despre scrierile mele, vechi sau noi, în revistele din țară. Mă socoteam de mult un scriitor român uitat, deși niciodată nu m-am îndoit că voi fi redescoperit postum. Într-un anumit sens, interesul pe care mi l-au arătat anumite reviste între sept. 1967 și martie 1968 mă tulbura: mi se părea că ghicesc în el un avertisment al morții apropiate. Din fericire, „interesul” a dispărut tot atât de neașteptat pe cât a apărut – și eu mi-am venit în fire și m-am întors la treburile mele (printre care, țin să subliniez, literatura românească se numără în frunte: Veți primi curând, de la Paris, pe adresa ziarului la care colaborezi, o lungă povestire: „Pe strada Mântuleasa”).

Prezintă, te rog, omagiile mele soției tale.
Te îmbrățișează, de foarte departe, bătrânul tău Mircea Eliade.

Mircea Eliade

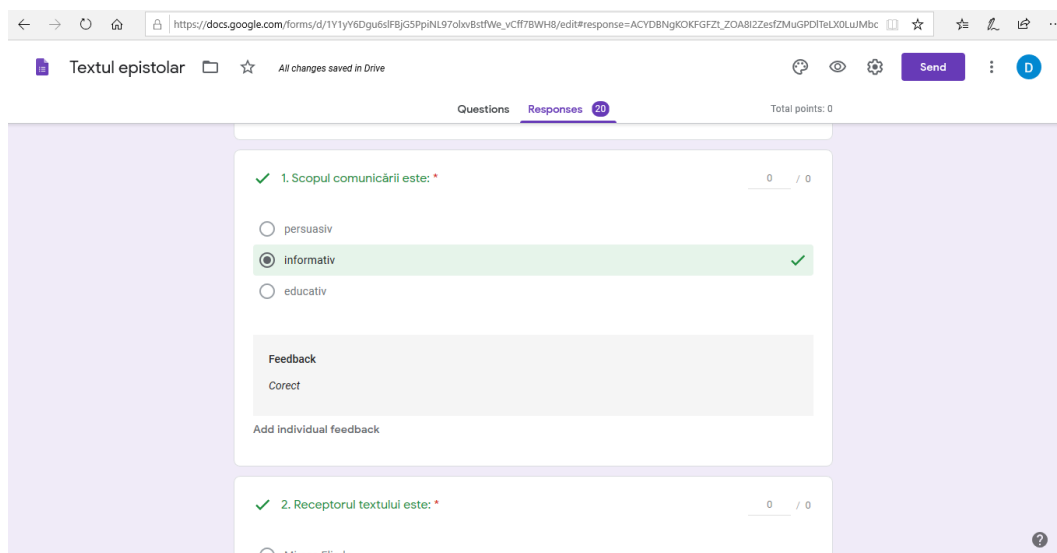
(Mircea Eliade, „Scrisorile lui Mircea Eliade către Radu Gyr”)

Textul epistolar (Responses)

File Edit View Insert Format Data Tools Form Add-ons Help Last edit was on May 17

Timestamp	C	D	E	F	G	H	I	J	
1	1. Scopul comunicării este	2. Receptorul textului este	3. Ce tip de text este acest	4. Scrisoarea este:	5. Povestirea ce urmează	6. În ce constă mesajul ți	7. Indică două trăsături ce	Te numești:	*Care
2	persuasiv	Radu Gyr	epistolar	amicală	"Scrisorile lui Mircea Eliade	Mesajul transmis consta în	-Indicarea datei și a anului	Ungureanu Daria-Georgie	Opinia
3	informativ	Radu Gyr	epistolar	amicală	„adresantul plecat fără ac	Mesajul transmis consta în	Correspondența privată ar	Iacob Oana Nicoleta	In opin
4	persuasiv	Radu Gyr	epistolar	amicală	„Pe strada Mântuleasa"	Mesajul constă în recuno	Data expediției: 25 Iulie 1	Bogdan Ișbășescu	In opin
5	informativ	Radu Gyr	epistolar	de felicitare	.	.	Dovezi reale a existentei	Cristea Vlad	Import
6	informativ	Radu Gyr	epistolar	amicală	"Adresantul plecat fără ac	Mesajul transmis consta în	Doua trasaturi care justici	Calin Bianca Roberta	In opin
7	informativ	Radu Gyr	epistolar	amicală	"Pe strada Mântuleasa"	Mesajul transmis consta în	1.Este indicata data si loc	Andronache Maria	In opin
8	informativ	Radu Gyr	epistolar	amicală	"Pe strada Mântuleasa"	Mesajul transmis consta în	data expediției: "25 Iulie 1	Cucuteanu Daniel	In opin
9	informativ	Radu Gyr	epistolar	amicală	"Pe strada Mântuleasa"	mesajul transmis consta în	semnatura ("Mircea Eliade	Rujolu Denisa	In soci
10	informativ	Radu Gyr	epistolar	amicală	"Scrisorile lui Mircea Eliade	Mesajul textului consta în	Mentionarea datei in coltu	Dimache Ana-Maria	De as
11	persuasiv	Radu Gyr	epistolar	amicală	"Scrisorile lui Mircea Eliade	Mesajul transmis consta în	Conține date reale; are fo	Udiliă Bianca-Maria	Consi
12	informativ	Radu Gyr	epistolar	de felicitare	"Pe strada Mântuleasa"	Mesajul constă în nerăbd	data 25 Iulie 1968 și form	Cerchia Monica-Elena	Nu cre
13	informativ	Radu Gyr	epistolar	amicală	<< În cel mai bun caz o di	Povestirea lucrurilor intan	-Forma de adresare -Ser	Nistor Melania Elena	Din pu
14	persuasiv	Radu Gyr	epistolar	amicală	Pe strada Mântuleasa	data expediției 25 Iulie 19	Gherghinaru Beatrice Mai	In opin
15	persuasiv	Mircea Eliade	epistolar	amicală	Pe strada Mântuleasa	Mircea Eliade este surpris	Formula de adresare „Dr	Grigorascu Iustin	In opin
16	persuasiv	Radu Gyr	epistolar	amicală	Pe strada Mântuleasa	Bucuria lui Mircea Eliade	Formula de adresare scri	Popescu Bogdan	Consi
17	informativ	Radu Gyr	epistolar	amicală	Povestirea care urmează	Mesajul constă în literatur	Correspondenta literara	Rusu Elena Denisa	Import
18	persuasiv	Radu Gyr	epistolar	amicală	Povestirea ce urmează a	Mesajul transmis consta în	O trăsătură a testului epis	Ispas Ioana Simona	Opinia
19	persuasiv	Radu Gyr	epistolar	amicală	Povestirea se numea „Pe	Mesajul transmis consta în	Două trăsături care justifi	Amăutu Theodor	In

Form Responses 1

Nr. crt	1. Scopul comunicării este: informativ	2. Receptorul textului este: Radu Gyr	3. Ce tip de text este acesta? epistolar	4. Scrisoarea este: amicală	5. Povestirea ce urmează a fi primită de către Radu Gyr se numește: "Pe strada Mânzuleasa"	6. În ce constă mesajul transmis?	7. Indică două trăsături care justifică apartenența la categoria textelor epistolare. Exemplifică-le.	*Care este op despre alegerea scrisorii ca m de comunicării societatea contemporan. Motivează-ți răspunsul! (minimum 50 cuvinte)
1. Andronache Maria								
2. Arnăutu i neodor	x							x
3. Bogdan Isbănescu	x							x
4. Calin Bianca				x				

Am derulat o oră de opțional, cu titlul “Literatura română interbelică – proza și dramaturgia”, la clasa a XI-a C, utilizând aplicația Zoom. Elevii primiseră anterior linkul pentru accesul la videoconferință, pe grupul clasei, existent pe WhatsApp.

După conectarea prin intermediul aplicației Zoom, am discutat cu elevii, câteva minute, despre tema primită (cu cerințe create pe baza fragmentului de la pag. 166-167, din romanul “Enigma Otiliei”, de George Călinescu - varianta pdf), a cărei rezolvare a fost postată pe platforma 24edu.

Apoi am reamintit elevilor motivul pentru care, în multe dintre orele de curs din cadrul opționalului, aleg, ca profesor, fragmente, din operele studiate, pe baza cărora elaborez cerințe, similare

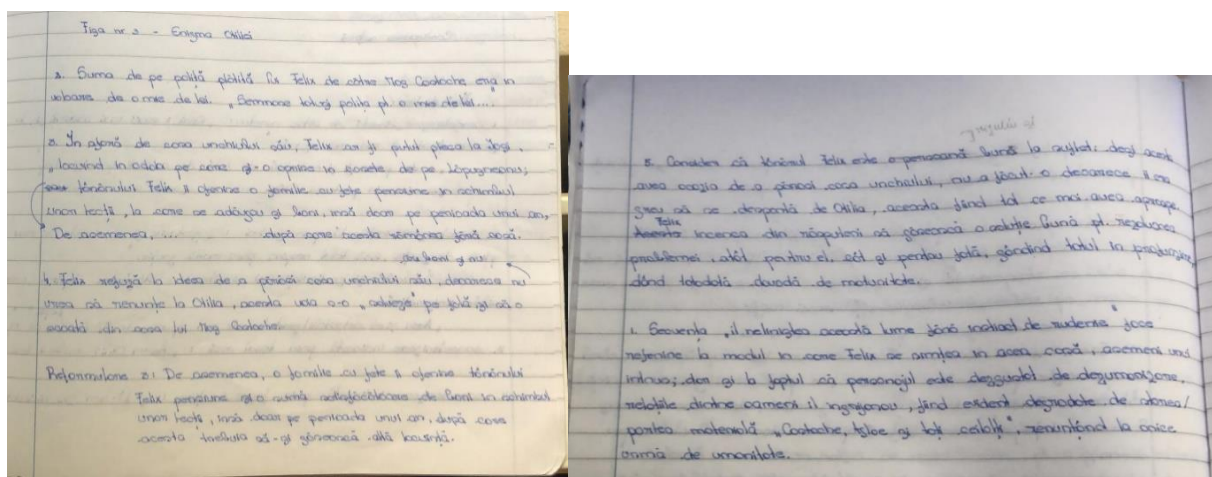
celor de la subiectul IA, al probei scrise pentru examenul de bacalaureat:

1. Indică sensul secvenței: *il neliniștea această lume fără instinct de rudenie.*
2. Menționează suma de pe polița plătită lui Felix de către moș Costache.
3. Precizează unde ar fi putut Felix să locuiască, în afară de casa unchiului său, justificând răspunsul cu o secvență din text.
4. Explică, pe baza fragmentului dat, de ce Felix nu părăsește casa lui moș Costache.
5. Prezintă, în 30-50 rânduri, o trăsătură morală a tânărului Felix, așa cum se desprinde din textul dat.

Am discutat, pe rând, cerințele, am identificat dificultățile cu care elevii s-au confruntat în elaborarea răspunsurilor, am găsit soluții pentru fiecare problemă întâmpinată.

Elevii au primit ca temă, pentru următoarea oră de opțional, realizarea unui text argumentativ, similar subiectului IB, de la proba scrisă a examenului de bacalaureat: “Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă *familia ne poate oferi ajutor sau nu în rezolvarea tuturor problemelor emoționale din perioada adolescenței*, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din opera literară *Enigma Otiliei*, de George Călinescu, dar și la experiența personală sau culturală.”

Toți elevii s-au implicat permanent și au fost extrem de activi, pentru că lecțiile online le-au părut, în această ultimă perioadă a semestrului, cu mult mai atractive decât activitățile derulate în cadrul orelor tradiționale de la școală.

ÎNVĂȚAREA ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. Nița Ana-Maria
Grădinița cu P.P. „Sfânta Ana”, Craiova

O serie de studii efectuate în ultimii ani în Marea Britanie a scos la iveală câteva date îngrijorătoare:

- unul din trei copii nu petrece nici măcar 30 de minute pe zi în aer liber;
- unul din zece copii nu a mers în natură (parc, pădure, mare) de mai bine de 12 luni;
- patru din cinci copii nu au o înțelegere corespunzătoare a mediului înconjurător.

De vină ar fi teama părinților că micuții s-ar putea răni, programul foarte încărcat, tentația gadget-urilor sau numărul redus al spațiilor verzi la o distanță rezonabilă față de casă.

Oricât de triste sunt aceste rezultate, toate converg spre o altă problemă a societății de astăzi: lipsa echilibrului.

Mâncăm dezorganizat, dormim la întâmplare, neglijăm sănătatea, trăim anxios sub presiunea tuturor „task-urilor“ din viața noastră, ne umplem de lipsuri, ne golim de energie și-n general avem rupeți de ritm epuizante, din care ne revenim greu.

Un studiu recent, realizat în România, a arătat faptul că 85% dintre copiii cu vârste între 5 și 16 ani petrec, în medie, 5 ore pe zi pe rețelele sociale.

Copiii noștri cresc folosind calculatorul, implicit internetul, fiind expuși la o multitudine de stimuli și mesaje.

De asemenea, e cunoscut faptul că și copiii mai mici de 5 ani folosesc device-urile „smart“, în special telefonul mobil și tableta, fiind pasionați de jocuri online, desene animate sau diverse clipuri amuzante pe YouTube.

De mai bine de 1 an se vorbește tot mai mult despre învățarea online și cum o afectează pe cea clasică astfel încât, în timp, s-au format mai mult sau mai puțin două grupuri: pro și contra. Chiar dacă aceste stiluri educaționale au ambele limitări, dar și puncte forte, eu consider un mix al acestora ca fiind abordarea ideală pentru dezvoltarea optimă a copiilor noștri.

În ultimii ani, educația românească a permis pătrunderea unor instrumente noi și eficiente de

învățare: manualele digitale, platformele educaționale și, în general, metode alternative de învățare.

Învățământul românesc a avut și are în continuare neșansa de a fi obligat să practice ”școala online” în lunile cele mai dificile și încărcate ale anului școlar.

Din păcate, nu am fost în situația de a alege între online și offline, ci între online sau nimic. Ce a urmat se știe: învățarea ”online” a devenit ”obligatorie”, deși nu este și n-a fost nici online și nici obligatorie, din moment ce este o învățare care se întâmplă numai dacă elevul vrea și/sau dacă poate. Adică dacă are mijloace sau device-uri.

A fost foarte greu să devenim peste noapte profesori digitali, după o carieră la clasa reală, cu bănci în care elevii au socializat nemijlocit, care au interacționat multiplu, au învățat, s-au jucat, au râs, s-au certat și s-au împăcat etc.

Ceea ce s-a întâmplat și se întâmplă chiar și acum, după atâta vreme, este ușor debusolant pentru adulți și copii deopotrivă, chiar dacă folosind aplicațiile Zoom, Meet, Classroom etc spre exemplu, profesorul și preșcolarii/elevii/studentii ”se pot vedea” și se pot încuraja. Pentru că e vorba de o altă vizibilitate, de realități, mai precis, de virtualități cu totul diferite față de cele din școala tradițională.

Profesorul digital și școala online sunt sintagme încă prea puțin analizate și înțelese din punctul de vedere al practicii educaționale la noi.

Să fii profesor în online a fost foarte dificil și oarecum epuizant, căci știam ora la care începeam activitățile, însă niciodată ora când le sfârșeam.

Să fiu profesor în online a fost o provocare pentru mine, chiar dacă sunt un cadru ce stăpânește destul de bine tainele informaticii.

Cum bine știm, unitățile de învățământ au fost închise pentru o bună perioadă, astfel că a trebuit să fim cu toții parte a soluției, petrecând cât mai mult timp în case, rămânând conectați cu micuții noștri doar în mediul online.

Ce am făcut în tot acest timp? Ei bine, vă mărturisesc că am realizat o mulțime de lucruri interesante și frumoase pentru a menține treaz interesul preșcolarilor de la grupă pentru învățare, chiar și de acasă.

Modalitățile noastre de comunicare au fost variate: de la grupul de WhatsApp, la aplicația Kinderpedia, de la chestionarele Google ce au avut un real succes, la întâlniri pe Zoom etc.

Tehnologia este parte a vieții noastre a tuturor, iar copiii au fost atrași în mod deosebit de mediul digital – dinamic, colorat, interactiv.

Totuși, utilizarea excesivă a computerului nu-i ajută pe cei mici să-și dezvolte abilități de viață

reale, de aceea a fost necesar ca noi, profesorii, să-i ghidăm pe micuți cu multă atenție, diplomatie și pricepere.

O soluție fericită din acest punct de vedere au fost produsele de învățare online, unde copiii au descoperit resurse educaționale atât de atractive, încât au înțeles diverse noțiuni de la grădiniță și școală, în timp ce se distrau.

Folosirea acestor platforme online de educație oferă o serie de beneficii și avantaje celor mici spre mulțumirea părinților.

Completează educația clasică: animații educative, jocuri de dezvoltare a logicii, exerciții de antrenare a Inteligenței Emoționale, și nu numai;

Lețiile virtuale și jocurile educaționale reprezintă un avantaj: oferă copiilor o vedere realistă asupra materiei repetate sau activităților întreprinse. Eu am realizat un mix ideal de mijloace audio și vizuale, animații cât și simulări, dar și conținut de tip text pentru a face învățarea cât mai plăcută celor mici;

Posibilitatea de a accesa conținutul vast, ludic și formator de oriunde și oricând, cu ajutorul computerului personal, tabletei sau chiar și a telefonului;

Folosirea sistemului de feedback imediat: în timp real copilul își poate da seama ce greșește sau ce a realizat corect. Învățarea este realizată astfel într-un mod activ ce permite evaluări formative și sumative, calitative și cantitative, realizate într-un mod pe înțelesul și placul lor.

Noile tehnologii schimbă lumea din mediul în care trăim, prin urmare educația de înaltă calitate este esențială atât pentru succesul pe piața muncii, cât și pentru a face față unui mediu extrem de competitiv.

Consider folosirea platformelor online de educație ca fiind o metodă bună pentru copiii isteți ce sunt puternici motivați, ele venind în completarea activităților didactice din sistemul de învățământ..

Bibliografie :

1. Ausubel David, Floyd R., (1981), *Învățarea în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
2. Ion Frățilă, *Tendințe în evoluția procesului de învățământ*, Revista,, *Învățământul preșcolar*”, nr.2-3 1991;
3. Miron Ionescu, *Educația și dinamica ei*, Editura Tribuna învățământului, București.

ȘCOALA ONLINE

Prof. Niță Mariana Daniela

Școala Gimnazială ”Tudor Vladimirescu”, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Clasa la care s-a aplicat/ identificat buna practică: clasa a III-a

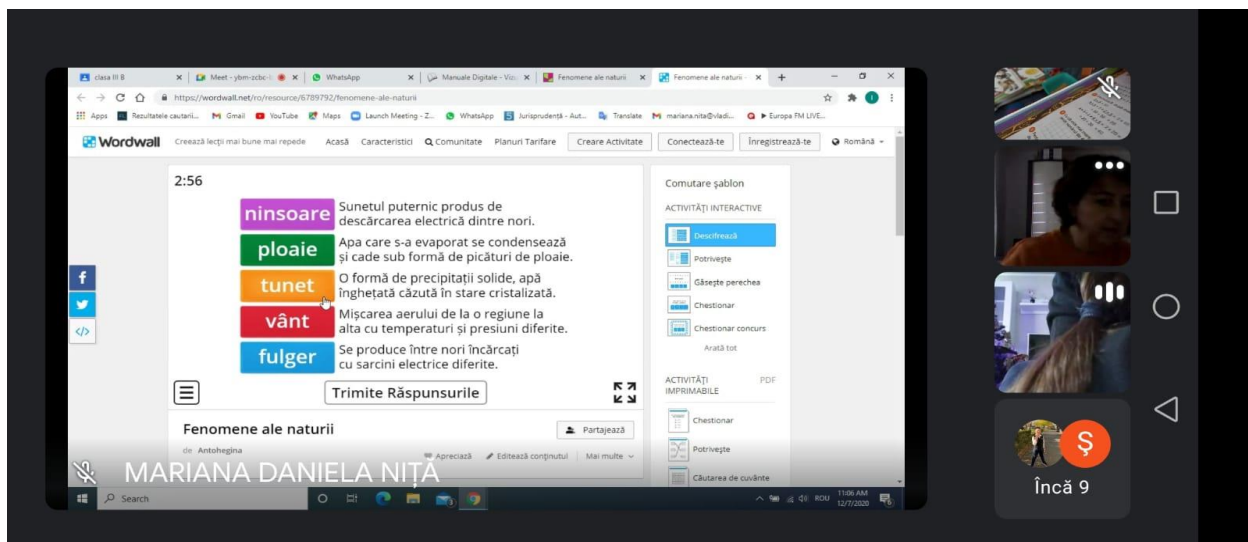
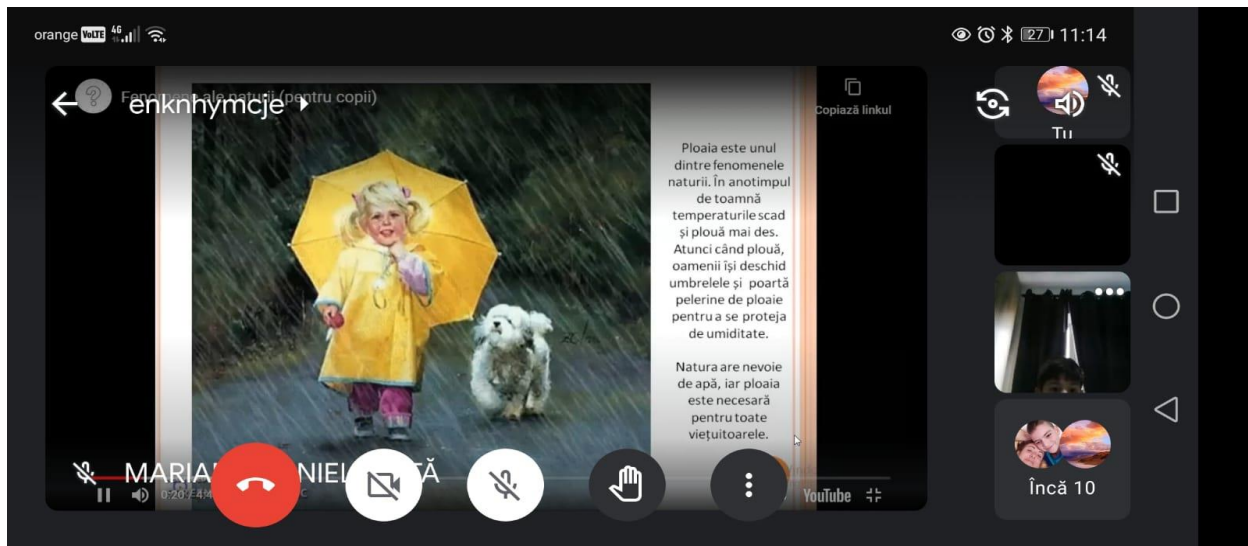
Ce consider că poate fi o bună practică?	
Denumire a modelului de bună practică	Integrarea în orele de științe a resurselor digitale
Descriere a modelului de bună practică	<p>Subiectul activității a fost <i>Fenomene ale naturii - ploaia, vântul, ninsoarea, fulgerul, tunetul</i>. Activitatea s-a desfășurat sincron, în videoconferință pe platforma Meet, cu ajutorul manualului digital de Științe, https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20IIIa/Stiinte%20ale%20naturii/Intuitext/Partea%20I/#. Am propus elevilor o activitate cu caracter interdisciplinar, am integrat în învățare mai multe discipline – științe ale naturii, limba și literatură română, matematică, arte vizuale, i-am ghidat cu întrebări ajutătoare, am răspuns la întrebări suplimentare.</p> <p>La începutul orei, elevii au realizat o activitate practică simplă - au observat deplasarea pe cer a norilor din propria locuință și umbrele deschise ale oamenilor care trec pe strada lor. Apoi au urmărit materialul video prezentat, și și-au luat câteva notițe.</p> <p>În desfășurarea activității am folosit aplicația de comunicare cu elevii –<i>Meet</i>, <i>Google Classroom</i> pentru continuarea învățării asincron și trimiterea temelor, aplicația <i>Chatterpix</i></p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Chatterpix BiancaP..mp4 – elevii au primit ca sarcină de lucru acasă realizarea unui scurt buletin meteo, <i>Platforma Youtube</i> – am prezentat elevilor un filmuleț – ”Picăturile de</p>

	<p>ploaie” (https://youtu.be/ YUYIG8cy6I), <i>Wordwall</i> – Dezleagă ghicitorile https://wordwall.net/ro/resource/2768637, am creat cu ajutorul platformei de colaborare <i>Padlet</i> – un ”panou” unde elevii au încărcat materiale suplimentare. Contribuțiile lor au putut fi văzute și apreciate de colegi, au primit feedback, <i>laptopul personal și dispozitivele elevilor</i> – majoritatea elevilor folosind telefoane.</p> <p>Am ales instrumentele de mai sus ca facilitatori ai învățării deoarece elevii sunt familiarizați cu acestea, le folosim des în activitatea noastră, sunt la îndemână, ușor de integrat în lecție și conțin informațiile de care am avut nevoie. În atingerea obiectivelor propuse, un rol important l-a avut faptul că activitatea s-a desfășurat sincron.</p> <p>Am oferit feedback elevilor formulând întrebări de genul: <i>Ce-a fost ușor/greu azi? Ce-ai reținut din lecția de astăzi? Enumeră 3 lucruri. Numește 1 lucru pe care l-ai descoperit azi.</i></p> <p><i>Cum te-ai simțit azi? De ce?</i></p> <p><i>Ai putea încerca să reformulezi. Sigur vei reuși!</i></p>
<p>De ce cred că este o bună practică?</p>	
<p>Beneficii pentru elevi</p>	<p>Elevii si-au îmbogățit / aprofundat cunoștințele referitoare la fenomenele naturii și nu numai. De asemenea, lecția a contribuit și la dezvoltarea competențelor digitale - elevii vor avea de completat într-un Padlet informații suplimentare despre fenomenele naturii și vor avea de realizat o lucrare pentru ora de arte vizuale - <i>Iarna, în orașul meu.</i></p>
<p>Reflecțiile mele/ Lecții învățate</p>	<p>Consider că pe durata desfășurării activității sincron am oferit informații clare, concise, într-un mod atractiv, interactiv - prezentare în unități logice bine structurate a materialului multimedia, am realizat ancore, utilizând cunoștințele anterioare ale copiilor referitoare la subiectul lecției, întrebările adresate au fost adecvate nivelului lor de cunoștințe, iar elevii au putut, cu ușurință, continua învățarea acasă.</p> <p>Lecțiile care conțin resurse și aplicații digitale necesită mai mult timp de pregătire din partea cadrului didactic pentru a fi accesibile tuturor, dar sunt antrenante, determină învățarea și încurajează elevii să lucreze independent.</p>

Elevii au apreciat activitatea, au spus că s-au simțit bine, materialele prezentate - Povestea picăturilor de ploaie a fost interesantă, și-au îmbogățit cunoștințele.

Dovezi (fotografiile, mărturisiri ale elevilor, produse obținute etc.)

<https://padlet.com/irismarianita/60vp1qbfuhoqvyii>

MOTIVAȚIA ÎNVĂȚĂRII- FACTOR STIMULATIV PENTRU CALITATEA ACTULUI DIDACTIC

Prof. învă. primar Nițu Maria-Daniela
Școala Gimnazială ”Naum Râmniceanu”, Corbi, jud. Argeș

Învățarea și motivația reprezintă două concepte interconectate, mulți specialiști considerând că procesul învățării fără o bază motivațională nu funcționează corespunzător și totodată nu generează produse satisfăcătoare din punct de vedere evolutiv. De asemenea, cercetările în domeniu arată faptul că legea motivației este temelia învățării, aceasta din urmă fiind motivată și orientată spre cunoaștere, ajutată să se producă și să se autosustină.

Motivația învățării se subordonează conceptului general de motivație și este reprezentată prin întreaga sferă de factori care îl mobilizează pe elev într-o acțiune cu scopul de a asimila cunoștințe sau a-și forma priceperi și deprinderi. Viau, R. susține ideea că ”motivația energizează, facilitează procesul de învățare prin intensificarea efortului și concentrarea atenției elevului, prin crearea unei stări de pregătire pentru activitatea de învățare”.

Legătura între motivație și învățare este totodată una de inderdependență. Motivația determină procesul învățării, iar învățarea încununată de succes intensifică învățarea. Astfel spus, un elev care obține rezultate bune și foarte bune în urma învățării, este motivat să continue, ba mai mult decât atât eforturile de învățare se intensifică.

Păiși-Lăzărescu M. spune despre motivația învățării școlare că ”se constituie în ansamblul factorilor interni ai personalității elevului, care îi determină, orientează și susțin eforturile de învățare” (2011, p. 109). De asemenea, autoarea susține că fiecare componentă psihologică din structura motivației influențează învățarea într-un fel sau altul. Trebuințele se modelează în procesul educației prin asimilarea culturii, motivele declanșează activitatea umană, implicit învățarea, aceasta fiind o activitate specific umană, iar interesele devin, de-a lungul parcurgerii etapelor educaționale, mai precise și mai intense.

În viziunea lui Ausubel conceptul de motivație are în context școlar trei componente după cum urmează:

- ✓ Impulsul cognitiv – bazat pe trebuința de a cunoaște și ce de a înțelege a elevului;

✓ Afirmarea puternică a eului – are la bază satisfacerea trebuinței de a cunoaște prin atingerea unui randament școlar ridicat;

✓ Trebuința de afiliere – este bazată pe realizări care îi asigură individului aprobarea.

Pe baza acestei constatări se conturează Legea Yerkes-Dodson care susține ideea că odată cu creșterea motivației crește și performanța, însă odată atins optimul motivațional se înregistrează o descreștere a performanței. Cercetările psihologice ulterioare acestei legi au arătat că ”sarcinile simple, repetitive, monotone, cu componente automatizate, pe măsură ce crește intensitatea motivației crește și nivelul performanțelor, iar în cazul sarcinilor complexe creșterea intensității motivației se asociază până la un punct cu creșterea performanței, după care scade” (*ibidem*, p. 114).

În acest context apar două subconcepte și anume: supramotivarea – un surplus motivațional care debusolează elevului, îi produce stres și dezorganizare, și submotivarea - elevul nu-și poate îndeplini sarcinile întrucât le subapreciază dificultatea. Ambele situații au efecte negative asupra învățării, iar contextul educațional optim motivațional ar fi acela în care motivația să fie direct proporțională cu dificultatea sarcinii de rezolvat.

Neacșu, I. (1978) raporta performanțele în învățare la succes și la insucces, realizând o analiză comparativă a celor două categorii ale motivației și a comportamentelor generate de acestea elevilor:

✓ Elevii motivați de succes își propun scopuri realiste le duc la îndeplinire cu succes și fără amânări, pe când elevii motivați de insucces își propun scopuri înalte, greu realizabile, dar care însă speră să compenseze insuccesele anterioare;

✓ Elevii motivați de succes ierarhizează sarcinile și-și organizează timpul necesar îndeplinirii acestora, pe când elevii motivați de insucces au o perspectivă temporală redusă, timpul fiind un disconfort care creează tensiune în activitatea de rezolvarea a sarcinilor;

Când discutăm despre motivația învățării este necesar să ținem cont de poziția individului în raport cu activitatea de învățare, din acest fapt delimitându-se următoarele forme ale motivației: motivația intrinsecă și extrinsecă, motivație pozitivă și negativă, motivație cognitivă și afectivă.

Pentru a discuta în mod concret despre fiecare dintre aceste forme ale motivației în context școlar trebuie reținut faptul că motivația generează două sentimente: primul de frustrare, de necesitate și al doilea de plăcere (când trebuința a fost satisfăcută), de satisfacție. În procesul de învățare este necesar ca prima stare să aibă o bază bine determinată astfel încât motivația să fie una potrivită atingerii satisfacției ulterioare. Altfel spus organismul învață doar atunci când are un motiv de învățare, iar procesul de învățare înseamnă efectuarea unui număr de răspunsuri care să ducă la atingerea unui scop.

Revenind la motivația intrinsecă și motivația extrinsecă putem aminti despre prima că reprezintă așa cum Bocoș, M.D (2013) susținea ”curiozitatea sistemică, dorința de a se informa, sentimentul datoriei și al răspunderii, conștiința morală” și că are funcția de a activa participarea activă a elevului la actul învățării pentru a-și atinge anumite scopuri (de a fi recunoscut de colegi ca lider, de a fi apreciat de doamna învățătoare, de a avea succes, de a ajunge cunoscut lumii).

Pe de altă parte, motivația extrinsecă cuprinde acei stimuli externi care-l determină pe școlar să se implice în activitățile educaționale și să-și însușească anumite concepte fără însă a avea interes în acest sens. Principalele motive pentru care un elev de vârstă școlară mică învață sunt: competiția școlară, încurajarea părinților, recompensele, pedepsele, dojana profesorilor sau a părinților.

Motivația extrinsecă cuprinde o serie de motive pozitive atunci când elevul învață ca să:

- Facă pe plac familiei;
- Primească un premiu/ o recompensă;
- Fie laudat de profesori/ de familie.
- Capete statutul de lider în fața colegilor;
- Câștige diverse competiții;

De asemenea motivația extrinsecă cuprinde și motive negative care produc trăiri emoționale negative copiilor (teama de eșec, teama de pedeapsă). În acest context elevii învață ca să evite cearta/pedeapsa din partea familiei sau a cadrelor didactice sau ca să nu fie izolați în grupul școlar. Altfel spus, motivația intrinsecă cuprinde pe lângă curiozitate și interese cognitive, aspirația spre competență, atitudinea epistemică stabilă prin informații furnizate de procesul învățării, pe când motivația extrinsecă cuprinde dorința de afiliere (a face pe plac cuiva), tendințe normative (obișnuința de a se supune regulilor), teama de eșec, de ceartă, de pedeapsă, așteptarea laudei/recompenselor materiale. Deși asemănătoare, nu ambele tipuri de motivație au efecte pozitive asupra învățării. Motive eficiente sunt considerate cele pozitive întrucât ”se soldează cu efecte benefice asupra activității sau relațiilor interumane” (Păiși-Lăzărescu, p.113).

În Ghidul Erasmus+ (Iași, 2015) autorii vorbesc despre o motivație a învățării bazată pe următorii piloni:

1. Nevoile umane fie ele naturale (aer, apă, îmbrăcăminte), fie sociale/de grup, fie raționale (profesionalism, educație);
2. Stima de sine: modul cum ne percepem propriile noastre caracteristici fizice și psihice, la modul cum ne apreciem pe noi înșine pentru ceea ce avem bun și ne acceptăm punctele slabe.

3. Scopurile: sunt cele care determină acțiunile concrete în învățare, direcționează spre sarcină, mobilizează efortul de învățare al persoanei, elaborează strategii noi de învățare.

4. Imaginea de sine: reprezintă o influență internă a propriilor comportamente. Dacă imaginea este una pozitivă atunci individul capătă energie și determinare pentru a-și duce sarcinile la bun sfârșit, iar dacă imaginea este una negativă atunci motivația scade constant și apar comportamentele de evitare.

5. Aprobarea: reprezintă mecanismul prin care o persoană caută în jur sprijin pentru faptele sale și așteaptă încurajare sau laudă în acest sens. Copiii în actul învățării așteaptă laude sau recompense ca să desfășoare o activitate.

6. Feedback constructiv: reprezintă modul cum profesorul răspunde acțiunilor elevilor prin contact vizual, limbaj corporal, stil de vorbire și comportament verbal.

7. Curiozitatea: reprezintă latura umană axată pe investigarea realului și care are ca principal rezultat știința.

Așadar, în context școlar motivația are rolul de a mobiliza elevii pentru desfășurarea unor sarcini în vederea atingerii scopurilor educaționale propuse. Acest fapt este posibil prin cunoașterea de către cadrul didactic a nevoilor fiecărui elev, dar și a nevoilor sociale ale grupului școlar, prin acordarea de feedback constructiv în orice situație didactică și prin stimularea constantă a curiozității elevilor. De asemenea, cadrele didactice trebuie să cunoască structura psihologică a motivației școlare, motivele care-i determină pe elevi să învețe, și să utilizeze aceste informații în scopul creșterii implicării elevilor în activitatea școlară.

Viau Rolland (1994) identifică o serie de factori determinanți ai implicării active a elevilor în actul învățării, factori care țin de expectanțele și valorile elevilor, dar și de abilitățile acestora. Dintre motivele regăsite în studiile acestui autor menționăm:

- ✓ De natura intrinsecă (țin de conținutul învățării);
- ✓ De natura extrinsecă (elemente externe care dinamizează activitatea de învățare);
- ✓ Motive stimulatorii (lauda, încurajarea, relațiile socio-umane pozitive);
- ✓ Motive inhibitive (tema de eșec, pedeapsa, cearta);
- ✓ Motive adaptative;
- ✓ Motive dezadaptative.

Indiferent de tipologia lor, cert este că motivele care stau la baza învățării școlare se formează sub influența condițiilor exterioare, atât din cadrul familiei cât și din cadrul grupului social și grupului școlar. În funcție de aceste contexte motivele capătă o mare varietate și acționează conform

influențelor primite.

Dacă motivele externe sunt în permanentă dinamică (schimbare), motivele interne, intrinseci sunt considerate o formă superioară de motivație, elevul învățând pentru propria satisfacție a lucrului bine făcut, pentru a-și hrăni curiozitatea și plăcerea pentru anumite activități (lectură, sport, rezolvare de probleme, desen).

Motivația intrinsecă este în mod cert mai eficientă decât motivația extrinsecă pentru că, deși îl solicită mai mult pe elev conduce către un randament mai sporit al învățării. Curiozitatea, fiind principalul motiv intrinsec al învățării școlare, trebuie permanent susținută de cadrele didactice pentru că fiind întărită de convingerea că cea mai mare valoare a unui om este educația și cultura asimilată prin aceasta, devine o sursă inepuizabilă de energie și satisfacție.

Bibliografie:

1. Bocoș, M.D., *Instruire interactivă*, Editura Polirom, Iași, 2013;
2. Gagne, R., *Condițiile învățării*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975;
3. Golu, P., *Motivația, un concept de bază în psihologie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006;
4. Neacșu, I., *Motivație și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978;
5. Păiși-Lăzărescu, M., *Psihologia educației preșcolarului și școlarului mic*, Editura Paralela 45, Pitești, 2005;
6. Păiși-Lăzărescu, Mihaela, Tudor, L., Stan, M., *Elaborarea, redactarea și prezentarea lucrării de licență/disertație în domeniul Științelor Educației*, Editura Universității din Pitești, Pitești, 2011;
7. Viau, Rolland, *La motivation en contexte scolaire*, De Boeck Universite, Bruxelles, 1994;
8. <https://eduform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-educatie-incluziva-de-calitate/bune-practici-privind-dezvoltarea-motivatiei-in-invatare>

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI NONFORMALE ȘI INFORMALE IN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR. EXEMPLE DE JOCURI.

Oancea Alida Claudia

Școala Gimnazială Luncoiu de Jos, jud. Hunedoara

Procesul de învățare poate avea loc în multe medii, nu doar în sălile de clasă. După absolvirea școlii, programele educaționale dedicate comunităților le oferă tinerilor oportunități importante pentru a-și perfecționa cunoștințele tehnologice și alte cunoștințe specifice secolului XXI în medii plăcute, care stimulează învățarea. Aceste tipuri de educație se regăsesc în România sub următoarele denumiri: educația prin serviciul în folosul comunității (service learning), eco-educația, antreprenariat social, cetățenie activă, Leadership, etc. **Educația informală** reprezintă acele procese educative nesistematice, neorganizate, nesubordonate unor obiective și finalități explicite, care au influență asupra individului. Aceasta poate reprezenta produsul experienței de viață a subiectului.

Influențele informale semnificative sunt cele din mass media, din familie (exemplul părinților, atitudinile manifestate de ei), influențele grupurilor de prieteni, colegi, dar, nu în ultimul rând, diferite instituții culturale (muzee, teatre, biblioteci etc), religioase, politice, etc. Un exemplu de educație informală este atunci când copiii învață să vorbească. Ei reușesc acest lucru prin ascultare și imitare. Părinții corectează spontan greșelile de pronunție ale acestora, de multe ori silabisind fără intenție și încurajând vorbirea corectă. La fel se întâmplă când părintele sau educatorul analizează împreună cu copiii experiențele zilnice petrecute în viața acestuia.

Conținutul **educației nonformale** se bazează pe teoria și practica unora dintre marii gânditori în domeniul educației din vremurile noastre: Paolo Freire, Howard Gardner, David Kolb, Malcolm Knowles și Bernice McCarthy. Indiferent dacă sunt sau nu ați auzit termenul de educație nonformală (NFE) de fapt, profesorii, oamenii de afaceri, lucrătorii în domeniul sănătății, specialiștii din diverse domenii, sunt implicați în "dezvoltarea", în schimbul de abilități și cunoștințe sau schimbarea atitudinilor și ca atare, sunt angajați într-un anumit grad în educația nonformală.

Organizarea activităților educative nonformale

1. Estimarea costurilor
2. Asigurarea participării educaților - identificarea nevoilor educative ale grupului țintă; -

comunicarea intenției și scopului urmărit; - informarea periodică asupra evoluției obiectivelor.

3. Programarea acțiunilor - corelarea explicită acțiune – obiective intermediare; - precizarea reperelor descriptive ale fiecărei acțiuni: durata și programul orar, locul desfășurării, numărul de participanți, persoana responsabilă de realizarea acțiunii; - precizarea duratei și perioadei de desfășurare a proiectului.

4. Evaluarea rezultatelor parțiale și finale - se elaborează metodologia de evaluare continuă și finală;

5. Pregătirea personalului pentru realizarea conținutului tematic și informațional al acțiunii - se realizează pregătirea metodologică a organizatorului și responsabililor pe acțiuni; - se structurează conținutul tematic și acțional; - se elaborează schema conținutului informațional al fiecărei teme.

6. Pregătirea realizării fiecărei teme - se elaborează proiectul tehnologic de realizare a fiecărei teme

7. Pregătirea mijloacelor umane, materiale, instrumentale, financiare - se negociază convențiile de colaborare intrașcolară sau între școală și instituțiile implicate în proiect; - se negociază contracte de coparticipare pentru asigurarea mijloacelor materialelor și instrumentale;

Exemple de activități nonformale

Jocul

Jocul este una dintre cele mai bune instrumente nonformale de dezvoltare a creativității elevilor.

Atunci când decidem utilizarea jocului în lecție (sau în altă activitate), este obligatoriu să ne asigurăm că dispunem de spațiul adecvat, de timp suficient iar jocul să îi implice pe toți într-un fel sau altul și să nu punem viața participanților în pericol. Apoi, e necesar să procurăm materiale pentru derularea jocului. Jocul poate fi utilizat și numai pentru a crea o stare de bună dispoziție, dar el poate să aibă și alte finalități. Indiferent ce joc alegem să facem, cu excepția celor distractive, el trebuie să fie succedat de o discuție. Această discuție se numește debriefing și rolul ei este de a facilita învățarea prin experiență. Dacă numai ne jucăm, e plăcut, dar nu învățăm nimic. Rostul jocului în cadrul orelor de curs este să favorizeze învățarea. Debriefing-ul este o metodă prin care persoanele implicate într-o activitate, cum ar fi aici jocul, reflectează cu privire la experiența trăită pentru ca să poată extrage învățăminte din această experiență. Întrucât implicarea în joc este și emoțională, la copii și mai mult decât la adulți, deseori se uită aspecte importante din joc în ceea ce privește învățarea. De aceea este binevenită această metodă de debriefing.

Lampa magică

Grupul de elevi a găsit o lampă magică. Surpriză!!! Din lampă apare un duh fermecat. Duhul va poate îndeplini trei dorințe. Aveți posibilitatea să faceți trei schimbări la școală. Te poți schimba pe tine, profesorii, dirigintele, directorul școlii, colegii, școala, notele din catalog etc. Conducătorul grupului împarte elevii în grupuri de minimum 3 elevi și le va da câte o foaie de flipchart. Când elevii s-au gândit vor scrie lista de dorințe pentru duh. Când au terminat vor lipi lista pe perete.

Materiale necesare: Foi de flipchart, Markere

Timp necesar: Cinci – zece minute pentru pregătire, scriere și lipirea posterelor pe perete.

Confesiunile bomboanelor

Să ne imaginăm că tocmai v-ați luat o slujbă ca și degustător de bomboane într-o fabrică celebră. Ceea ce diferă de bomboanele obișuite este că aceste bomboane au în gustul lor ceva din trăsăturile voastre, ele spun ceva despre voi. Sarcina fiecăruia este să testeze patru feluri de bomboane din bol, care va circula pe la fiecare membru. Fiecare alege câte patru bomboane din bol fără să se uite. În momentul în care ați gustat bomboana se va activa o stare sufletească a voastră, cum te simți azi, în acest moment, în această săptămână, în această perioadă. O dată ce ați gustat bomboana trebuie să spuneți ceea ce vă caracterizează.

Materiale necesare: Bomboane

Timp necesar: Aproximativ 15 minute pentru întregul joc.

Fazan

Obiectiv: dezvoltarea limbajului și a comunicării, îmbogățirea vocabularului

Participanți: cel puțin 2 persoane– acest joc poate fi pus cu succes în practică în mașină, atunci când plecați într-o excursie/vizită de studiu. Vă amintiți jocul “FAZAN”?! Varianta mai ușoară a acestui joc: fiecare participant spune pe rând câte un cuvânt care începe cu litera aleasă (A: albină, avion, alună, etc)

Vânătoarea Comorii

Jocul este de origine nordică. Înainte de începerea jocului organizatorii stabilesc traseul pe care trebuie să-l străbată fiecare echipă. Pe baza acestui traseu se alcătuiesc biletele pentru fiecare echipă cu mesaje "codificate" adică scrise într-un fel în care trebuie să se gândească un pic cel care citește pentru ca să poată "decodifica" mesajul de pe bilet. După ce a fost stabilit traseul secret al fiecărei echipe, poate începe jocul. Fiecare echipă va primi câte un bilet de pornire pe care se află indicii asupra locului unde se află următorul bilet. Pe cel de-al doilea bilet vor fi indicii asupra locului unde se află cel de-al treilea bilet și așa mai departe. Ultimul bilet va fi comoara. Important este ca fiecare echipă să aibe același număr de bilete ascunse și când pleacă în căutarea biletelor, echipă

trebuie să fie unită, dacă vreunul dintre participanți este lăsat în urmă echipa va fi descalificată. Organizatorii pot stabili dacă va fi o singură comoară pentru toate echipele sau vor fi câte una pentru fiecare echipă în parte. Fiecare echipă va avea o anumită culoare a biletelor. Jocul se poate desfășura în oraș sau în afara orașului.

Scopul jocului: crearea echipei (team-building)

Mărimea grupului: mare (peste 20 de persoane)

Electric net

Jocul presupune trecerea dintr-o parte în alta prin ochiurile unei rețele verticale din sfoară a tuturor membrilor echipei, fără a atinge sforile din care este construită rețeaua. O gaură odată folosită nu mai poate fi utilizată decât după ce s-au folosit toate celelalte ochiuri. Este un joc foarte bun pentru teambuilding, echipa fiind cea care trebuie să aleagă strategia pentru a trece proba; jocul este potrivit pentru evenimentele din aer liber, pentru a fixa rețeaua se pot folosi copaci din pădure, din parcul școlii, etc.

Scopul jocului: soluționarea unor probleme în grup

Mărimea grupului: mediu (peste 10 persoane)

Nivel de activitate: activ

Dezbateri (Debate)

La ce bun să dezbăți? În primul rând, pentru a deprinde argumentarea, care este vitală pentru a hotărî în multele situații în care apar diferențe de opinii, întrebări sau incertitudini. Se adaugă capacitatea de a face documentare riguroasă, de a identifica surse credibile de informații, de a construi discursuri publice de impact, de a ascuți umorul și fair play-ul. Pentru că orice dezbateră este un semn de educație, atât timp cât e purtată cu bunăcredință, ascultare atentă, discernământ și fair play. Și pentru că într-o societate modernă, lucrurile merg înainte, datorită schimbului liber de idei.

Educația nonformală presupune o nouă abordare a învățării prin activități interactive, motivante, antrenante și amuzante. Avantajele sale multiple înglobează bifarea tuturor deprinderilor specifice sistemului tradițional de învățământ, cu un aport suplimentar de abilități câștigate în condițiile unei libertăți de exprimare.

Bibliografie

1. <http://www.actionamresponsabil.ro/proiect-rsc/proiecte-pentru-studenti-facem-diferenta>
27.
2. <http://dirigentia.blogspot.ro/2010/11/marketing-personal.html>

3. http://www.incluziunesociala.ro/ups/31_49743_suport_curs_Tehnici_comunicare.pdf
28. <http://www.voluntareuropean.ro/competente.php> 29.

PERFORMANȚA ÎN EDUCAȚIE

Prof. Oglice Atena

Grădiniță cu Program Prelungit Floare Albastră, Craiova, jud. Dolj

În activitatea didactică pregătirea elevilor în vederea participării la olimpiade și concursuri școlare are un loc bine determinat, contribuind la evaluarea instituției și a rezultatelor efortului suplimentar al profesorilor și al elevilor. Obținerea unor rezultate notabile în cadrul acestui tip de activitate are un impact pozitiv atât asupra elevilor care au posibilitatea să-și evidențieze capacitățile creative și abilitățile pentru un anumit obiect de studiu, cât și asupra celor care îi îndrumă și îi pregătesc, profesorii.

A participa la un concurs înseamnă a învăța să accepți că te poți încadra într-una din cele două categorii: cei care pierd și cei care câștigă. Pentru un copil, această lecție poate fi mai ușoară sau mai grea, în funcție de felul în care trăiește această experiență.

În general, printr-un învățământ de calitate se înțelege un învățământ care aduce cât mai mulți elevi în situația de succes școlar, adică elevi cu rezultate școlare bune și foarte bune pe parcursul anului școlar, elevi care participă cu rezultate pozitive la concursuri, olimpiade, teste naționale și internaționale etc. O participare școlară la toate nivelurile de învățământ cât mai ridicată, o rată de părăsire timpurie a sistemului apropiată de zero, un procent important de absolvenți ai diferitelor niveluri de învățământ, forme de școlarizare, specializări integrați socioprofesional etc. sunt, de asemenea, caracteristici ale unui sistem de învățământ de calitate. Calitatea unui sistem de învățământ este influențată atât de factori externi școlii (mediul socio-familial și economic de proveniență al elevului, nivelul de educație și ocupația părinților etc.), cât și de factori care țin exclusiv de școală (colectiv didactic, condiții de învățare, tip de școală frecventat etc.). Dacă asupra factorilor exteriori școlii capacitatea acestuia de a-i modifica în favoarea succesului educațional al elevilor este scăzută, în ceea ce privește cea de-a doua categorie de factori, intervenția școlii poate fi maximă. Creșterea nivelului de pregătire al corpului profesoral, modernizarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ, organizarea de programe educaționale extracurriculare sau/și de sprijin educațional, reducerea numărului de elevi dintr-o clasă, implicarea familiei, a comunității în activitățile școlii etc. sunt doar câteva dintre metodele prin care școala poate interveni în favoarea îmbunătățirii calității

educației și care s-au dovedit în timp a avea efecte pozitive semnificative. În materialul de față ne propunem să analizăm relația dintre factorii care țin exclusiv de școală și susceptibili a influența evoluția educațională a elevilor și performanțele educaționale ale acestora. Premisa de la care plecăm este aceea că școala, înțelegând prin aceasta corpul profesoral, modul de organizare a procesului instructiv-educativ, relațiile din interiorul școlii, dar și dintre acesta și exterior (familiile elevilor, comunitatea în care-și desfășoară activitatea), activitățile cu caracter educațional organizate în școală etc., are un impact semnificativ asupra performanțelor educaționale ale elevilor.

1. Avantajele participării la concursuri

Valorificarea interesului pentru un anumit domeniu. Pregătindu-se pentru un concurs, copilul are ocazia să afle o mulțime de lucruri noi, pe care poate nu le-ar fi aflat dacă nu ar fi participat la competiție. De asemenea, pregătirea pentru olimpiade sau concursuri îl poate orienta pe copil către o viitoare cariera.

Învățarea unor lucruri sau abilități noi. În afară de informațiile noi despre domeniul pentru care se pregătește, copilul învață să își organizeze timpul, să facă față unei competiții și învață valoarea efortului și disciplinei. Pregătindu-se pentru un concurs, un copil are ocazia să învețe ce înseamnă perseverența, răbdarea și responsabilitatea.

Testarea cunoștințelor asimilate. Concursurile școlare sunt o modalitate de a verifica nivelul de pregătire la care se află copilul.

Învață să facă față eșecului. Un rezultat slab la un concurs sau ratarea unui loc pe podium pot fi ocazii de a învăța să facă față eșecului. Deși pare paradoxal, un eșec poate fi o lecție mai importantă pentru un copil decât un succes. A gestiona stările emoționale care apar în astfel de momente, a nu renunța și a identifica factorii care au dus la un rezultat slab sunt abilități care îl vor ajuta pe copil atunci când se va confrunta cu alte situații dificile.

Creșterea stimei de sine. Atunci când participarea la o competiție se încheie cu un rezultat bune, copilul învață să aibă încredere în sine și descoperă că și-a depășit limitele. Toate acestea contribuie la creșterea stimei de sine.

2. Dezavantajele participării la concursuri

Competițiile sunt o sursă de stres. Atunci când copilul își dorește foarte mult un premiu sau consideră că rezultatele obținute sunt extrem de importante, stresul este inevitabil. Pentru a contracara acest efect al participării la concursuri, este bine să îl înveți pe copil să privească un concurs ca pe o situație în care va avea ocazia să își testeze limitele, să învețe lucruri noi și să își îmbunătățească anumite abilități. Un premiu obținut la un concurs școlar nu trebuie să devină un scop în sine.

Starea de epuizare fizică și psihică. Atunci când copiii nu stăpânesc foarte bine abilitatea de organizare a timpului pentru a se pregăti pentru competiție, este foarte posibil să apară oboseala, care, în timp poate duce la scăderea imunității organismului. Pentru a evita acest lucru, copilul trebuie învățat să își gestioneze eficient timpul.

Copilul dispune de mai puțin timp liber. Intervalul de timp acordat relaxării va fi mai redus datorită nevoii de a se pregăti pentru concurs. Copilul trebuie ajutat să găsească și momente în care poate realiza activități care îl relaxează și să se odihnească suficient.

Relațiile sociale pot avea de suferit. Copiii care se pregătesc pentru olimpiade sau concursuri școlare alocă mai puțin timp ieșirilor în oraș, preferând să petreacă timpul învățării sau exersării. Este bine ca, din când în când, copilul să acorde timp și prietenilor. Studiile asupra calității învățământului acordă o atenție deosebită analizei așteptărilor cadrelor didactice vizavi de performanțele educaționale datorită impactului pe care-l pot avea acestea asupra evoluției școlare a elevilor. Astfel, o serie de studii (Duru-Bellat, 2003) atrag atenția asupra posibilității de a se produce la nivelul unui elev/grup de elevi fenomenul cunoscut sub denumirea de „predicția care se autoîmplinește” – așteptările vizavi de o persoană sau de un eveniment au tendința de a se realiza, deși contextul, persoanele implicate nu favorizau acest lucru. Pe parcursul procesului instructiv-educativ cadrele didactice au tendința de a acorda mai puțină atenție unui elev/grup de elevi – de regulă celor proveniți din medii socio-familiale, economice, culturale defavorizate – de a le solicita rezolvarea unor sarcini școlare cu un grad mai scăzut de dificultate, de a-i implica mai puțin în activitatea de predare-învățare etc. Adoptarea acestui tip de așteptări conduce în cazul elevilor la scăderea încrederii în sine, la accentuarea timidității, la teama de a-și asuma responsabilități considerate cu grad mai mare de dificultate și, în cele din urmă, la performanțe educaționale mai scăzute. Din păcate, elevii proveniți din medii defavorizate nu numai că nu beneficiază de încurajări din partea familiei, ci mai mult, familiei i se pare firească atitudinea adoptată de cadrele didactice vizavi de copilul lor. Dezinteresul unor părinți față de educație, incapacitatea de a aprecia corect potențialul propriilor lor copii, lipsa informațiilor privind funcționarea procesului educațional ajută la îndeplinirea unor predicții bazate pe stereotipuri.

Păstrarea legăturii cu prietenii apropiați îl ajută pe copil să își păstreze echilibrul emoțional și să facă față mai bine stresului. Pe ansamblu, observăm că efectele unui program educațional de sprijin asupra performanțelor educaționale ale elevilor sunt reduse dacă celelalte elemente care țin de școală (colectivul didactic, relațiile dintre școală și familie, atmosfera din școală, așteptările cadrelor didactice și ale părinților etc.) nu converg către același obiectiv. Percepția pe care o au cadrele didactice intervievate asupra conținutului învățământului și asupra modului de organizare a procesului instructiv

educativ susține concluziile obținute și în alte cercetări pe această temă.

Bibliografie

1. Claes, M., Comeau, J., *L'école et la famille: deux mondes?*, în «Lien Social et Politique-RIAC», 35, Printemps, 1996, disponibil online la www.erudit.org/revue/lsp.
2. Coleman, J. S., *Equality of Educational Opportunity*, Washington DC, Report USDHEW, 1966.
3. Dubet, F., Martuccelli. D., *Les parents et l'école: classes populaire et classes moyennes*, în «Lien Social et Politique-RIAC», 35, Printemps, 1996, disponibil online la www.erudit.org/revue/lsp.
4. Dumay, X., *Effet établissement: effet de composition et/ou effet des pratiques managériales et pédagogiques? Un état du débat*, în «Cahier de Recherche du GIRSEF», nr. 34, novembre, 2004, disponibil online la www.i6doc.com/fr/livre.
5. Duru-Bellat, M., *Inégalités sociales à l'école et politiques éducatives*, Paris, UNESCO, 2003, disponibil online la www.unesco.org/iiep.

METODE ACTIV- PARTICIPATIVE ÎN PREDAREA MATEMATICII

Prof. Olariu Carmen,
Colegiul Economic “F.S.Nitti” Timișoara, jud Timiș

Metodele active în educație sunt metode moderne, participative, punând accent pe colaborarea elevilor, fiind deci centrate pe elev, nu pe profesor și vizează dezvoltarea personală a elevului care, construind și descoperind cunoștințele, se construiește și se descoperă pe sine; acest dublu traseu orientat face posibilă inițierea, dar și inițiativa elevilor. Varianta dimensionată social a metodelor active este metoda învățării prin colaborare.

În același timp, metodele active sunt metode de eficientizare a învățării având drept scop dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare ale elevilor, fără a fi neglijate însă activitățile de asimilare de cunoștințe

Realizarea unui învățământ de calitate prevede majorarea eficienței învățării matematicii, modelarea personalității elevului, formarea la elevi a unui sistem de competențe necesare acestora pentru continuarea studiilor și în viață.

Pe plan mondial, problema aplicării metodelor activ - participative în procesul de predare-învățare (MAP) este concepută drept o parte a noilor educații.

Procesul de eficientizare a învățării matematicii are la bază diferențierea elevilor pe stiluri cognitive (convergent, divergent, asimilator, acomodator). Dacă vom aplica metodelor activ - participative în procesul de predare – învățare a matematicii școlare atunci vom asigura:

- amplificarea volumului de informație asimilată;
- sporirea eficienței procesului de predare – învățare a matematicii școlare;

Învățarea este o activitate prin intermediul căreia elevul achiziționează experiențe cognitive noi și își formează competențe, aptitudini și atitudini care să-i permită rezolvarea problemelor apărute și optimizarea relațiilor sale cu lumea înconjurătoare. Unul dintre scopurile învățării matematicii este de a dezvolta la elevi curiozitatea, de a le forma și dezvolta atracția către problematică. Pentru aceasta este necesară utilizarea unor metode adecvate posibilităților intelectuale ale elevilor. Totodată, în demersul didactic la disciplina matematică, în centrul acțiunii trebuie să fie elevul și nevoia lui de cunoaștere și nu predarea noțiunilor matematice ca atare. Așadar, accentul trebuie să treacă de la „ce” să se învețe, la

„in ce scop” și „cu ce rezultate”. Proiectarea procesului de predare – învățare diferențiat presupune combinarea muncii frontale cu cea de grup și individuală. Instruirea diferențiată reprezintă crearea situațiilor favorabile fiecărui elev pentru descoperirea intereselor, aptitudinilor și posibilităților de formare proprie.

Deoarece matematica are un pronunțat caracter aplicativ, cu impact pozitiv și imediat asupra personalității elevului, în cadrul investigației utilizăm acele metode și procedee didactice care facilitează participarea conștientă și activă a elevului în învățare, metode active (clasice și moderne) destinate implicării directe a elevului în demersul didactic.

Din această perspectivă, clasificăm metodele pentru o învățare activă (eficientă) a matematicii în:

I. Metode care favorizează înțelegerea conceptelor și ideilor, valorifică experiența proprie a elevilor, dezvoltă competențe de comunicare și relaționare: brainstorming-ul, jocul de rol, metoda ciorchinelui, problematizarea, învățarea prin descoperire, metoda piramidei (bulgăre de zăpadă);

II. Metode care stimulează gândirea și creativitatea, îi determină pe elevi să caute și să dezvolte soluții pentru diferite probleme, să facă reflecții critice și judecăți de valoare, să compare și să analizeze situații date: conversația euristică, jocul didactic, diagrama Venn.

III. Metode prin care elevii sunt învățați să lucreze productiv cu alții și să-și dezvolte abilități de colaborare și ajutor reciproc: mozaicul, proiectul în grupuri mici, cubul, turul galeriei, metoda Focus

Gibbs (1992) dă o definiție utilă a învățării centrate pe elev. El afirmă că învățarea centrată pe elev “oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu, la metodele de învățare și la ritmul de studiu. Această perspectivă subliniază caracteristicile fundamentale ale învățării centrate pe elev, promovând ideea că studenților trebuie să li se ofere un control sporit asupra învățării prin asumarea responsabilității cu privire la:

- ceea ce se învață,
- modul cum se învață și de ce
- momentul când se învață.

O consecință importantă a acestei definiții o reprezintă necesitatea ca elevii să își asume un înalt grad de responsabilitate în contextul învățării și să își aleagă în mod activ scopurile, precum și să își administreze învățarea. Ei nu se mai pot baza pe faptul că profesorul ori persoana care predă la clasă le va spune ce, cum, unde și când să gândească. Ei sunt cei care trebuie să înceapă să o facă.

Recomandarea pentru trecerea responsabilității de la profesor la elev este răspândită în pedagogia contemporană. Într-o prezentare succintă a caracteristicilor persoanelor care învață eficient,

de la Harpe, Kulski și Radloff (1999) arată că o persoană care învață eficient:

- Are scopuri clare privitoare la ceea ce învață,
- Are o gamă largă de strategii de învățare și știe când să le utilizeze,
- Folosește resursele disponibile în mod eficace,
- Știe care îi sunt punctele forte și punctele slabe,
- Înțelege procesul de învățare,
- Își controlează sentimentele în manieră adecvată,
- Își asumă responsabilitatea pentru procesul lor de învățare și
- Își planifică, își monitorizează, își evaluează și își adaptează procesul de învățare

Principii

Principiile care stau la baza învățării eficiente centrate pe elev sunt:

- Accentul activității de învățare trebuie să fie pe persoana care învață și nu pe profesor.
 - Recunoașterea faptului că procesul de predare în sensul tradițional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe.
 - Rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare al elevilor pe care îi are în grijă.
 - Recunoașterea faptului că, în mare parte, procesul de învățare nu are loc în sala de clasă și nici când cadrul didactic este de față.
 - Înțelegerea procesului de învățare nu trebuie să aparțină doar profesorului – ea trebuie împărtășită și elevilor.
 - Profesorii trebuie să încurajeze și să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea și administrarea propriului lor proces de învățare prin proiectarea structurată a oportunităților de învățare atât în sala de clasă, cât și în afara ei.
 - În abordarea centrată pe elev, succesul la clasă depinde de competențele cadrului didactic de a crea oportunitățile optime de învățare pentru fiecare elev.
 - Luați individual, elevii pot învăța în mod eficient în moduri foarte diferite.
- Iată câteva exemple de învățare centrată pe elev:
- Lecția pleacă de la experiențele elevilor și cuprinde întrebări sau activități care să îi implice pe elevi.
 - Elevii sunt lăsați să aleagă singuri modul cum se informează pe o anumită temă și cum prezintă rezultatele studiului lor.

- Elevii pot beneficia de meditații, în cadrul cărora pot discuta despre preocupările lor individuale cu privire la învățare și pot cere îndrumări.
- Aptitudinea elevilor de a găsi singuri informațiile căutate este dezvoltată – nu li se oferă informații standardizate.
- Pe lângă învățarea specifică disciplinei respective, li se oferă elevilor ocazia de a dobândi aptitudini fundamentale transferabile, cum ar fi aceea de a lucra în echipă.
- Se fac evaluări care permit elevilor să aplice teoria în anumite situații din viața reală, cum ar fi studiile de caz și simulările.
- Elevul trebuie să fie implicat și responsabil pentru progresele pe care le face în ceea ce privește propria lui educație
- Lecțiile cuprind o combinație de activități, astfel încât să fie abordate stilurile pe care elevii le preferă în învățare (vizual, auditiv, practic / kinetic)

Bibliografie

1. G. Ionescu, *Istoria arhitecturii românești*, Editura Capitel, București, 2005
2. I. Bontas, *Pedagogie*, Editura All, București, 1996
3. L. Luca, S. Luca, I. Despi, *Informatica aplicată*, Ed. Mirton, Timișoara, 2000
4. I. Cerghit, *Metode de învățământ*, EDP, București, 1997

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN CADRUL ORELOR DE BIOLOGIE

Prof. Olariu Mihaela Cătălina

Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza”, Dorohoi, jud. Botoșani

Dezvoltarea profesională și învățarea în modelul tradițional devin deja de domeniul trecutului. Nu există experți în clase, iar profesorii și elevii trebuie să facă echipă pentru crearea unui mediu de învățare prin utilizarea tehnologiilor moderne. Astăzi, cel mai bun și cel mai important canal de distribuție este cel online. Mediul online sprijină abilitățile secolului XXI precum colaborarea, comunicarea și creativitatea.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării. Astăzi, elevii și profesorii beneficiază de resurse online gratuite și resurse online plătite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare. Profesorii și elevii doresc instrumente de bună calitate care să fie gratuite.

Pentru a oferi elevilor o experiență interesantă și interactivă la clasă, profesorii pot folosi pentru ore, teme și proiecte numeroase resurse digitale.

YouTube – unul dintre cele mai populare site-uri din lume – este o resursă foarte bună pentru conținut video educațional care poate fi folosit cu succes la clasă oferind atât o bibliotecă de videoclipuri (peste 10 milioane de videoclipuri educaționale) cât și posibilitatea de a crea și edita videoclipuri proprii. Iată ce poți face cu YouTube pentru clasă: un playlist cu videoclipurile favorite, poți să integrezi videoclipurile în site-ul sau blogul clasei, să faci videoclipuri cu capturi (transcrierea verbală a conținutului videoclipului), să creezi și să editezi adnotări, să adaugi subtitrări și melodii într-un videoclip și multe altele.

Să spui o poveste în mediul digital este o metodă care îi atrage pe elevi în procesul de învățare. Prin utilizarea unei palete de instrumente online elevii pot experimenta prin folosirea unui set de abilități importante și a unor metode multiple. Pot folosi text, conținut audio și video dar și imagini pentru a-și comunica ideile și pentru a-și întări abilitățile de scriere. (exemple: Haiku Deck, Storybird,

PowToon, Pixton)

Infografice și postere educaționale

Cu aplicația web **PiktoChart** profesorii și elevii pot crea materiale vizuale de impact fără să fie necesare cunoștințe de design, pot alege din șabloanele existente, pot personaliza texte, grafice, diagrame pentru infografice, să adauge elemente interactive și multe altele. Aplicația Canva este de asemenea un instrument foarte util pentru a crea materiale (de ex. postere, invitații) în timp ce aplicația web **ThingLink** îți permite să creezi imagini online interactive (exemple: PiktoChart, Canva, ThingLink)

Aplicații pentru crearea de materiale video:

- **www.mysimpleshow.com** – permite transformarea unui text (eseu, articol, discurs) într-o animație, printr-un procedeu foarte simplu în 4 pași, asistați de tutoriale video foarte explicite
- **www.powtoon.com** – permite crearea de prezentări animate, prin combinarea elementelor textuale, vizuale (imagini, video) și auditive, oferind mai multă libertate de alegere decât mysimpleshow
- **www.videoscribe.com** – program complex de creare de whiteboard animation, care permite explicarea unor fenomene prin includerea de elemente de desenate, imagini, text și narațiune audio – din păcate, nu este un program gratuit

Aplicații pentru crearea de teste/jocuri interactive:

- **kahoot.com** – permite crearea și administrarea de teste/joc în grup, răspunsurile fiind înregistrate prin utilizarea de către elevi a dispozitivelor mobile
- **plickers.com** – permite crearea și administrarea de teste/joc în grup, răspunsurile fiind înregistrate prin utilizarea de către elevi a unor planșe conținând anumite coduri, răspunsurile fiind înregistrate pe o aplicație de dispozitiv mobil folosită de profesor
- **socrative.com** – permite crearea și administrarea de teste/joc, chestionare, aplicația înregistrând și analizând răspunsurile
- **Hot Potatoes**

Este un soft ușor de utilizat, atât de către profesori, cât și de către elevi și oferă o gamă vastă de exerciții. Hot Potatoes cuprinde cinci cartofi, iar pe fiecare cartof apare numele unui tip de exercițiu:

JCloze, JMatch, JMix, JCross, Jquiz:

- **JCloze** cuprinde exerciții de completare a spațiilor goale;
- **Jquiz** cuprinde întrebări – răspunsuri cu alegeri multiple;
- **JMix** cuprinde exerciții de ordonare a cuvintelor în cadrul unei propoziții;

- **Jcross** cuprinde exerciții de cuvinte încrucișate;
- **JMatch** generează exerciții corespunzătoare pentru cei patru catofi prezentați mai sus.

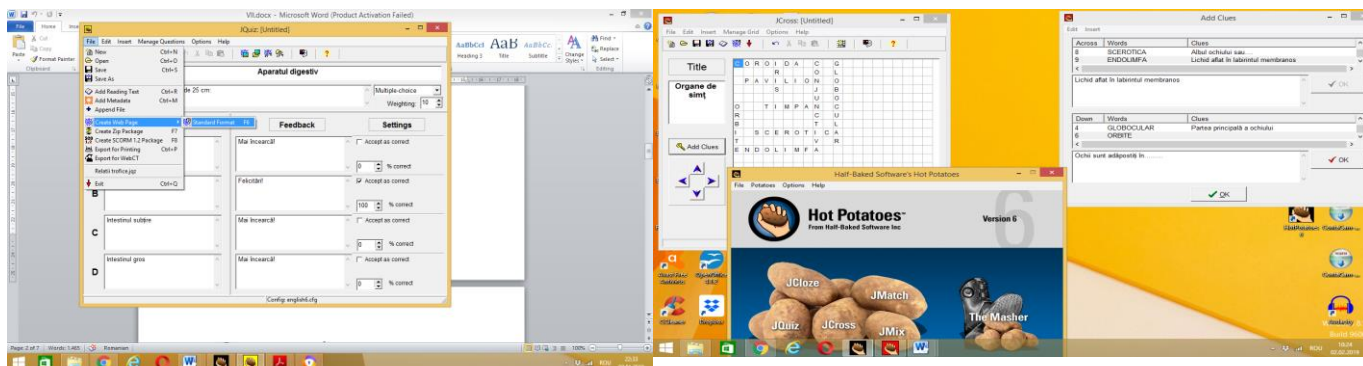

Figura 1. Utilizarea softului Hot Potatoes

Site-uri pentru învățare colaborativă:

- **wikispaces.com** – spațiu care permite elevilor să creeze pagini colaborative, să posteze informații sub orice formă (textuală, vizuală, audio, video), precum și să interacționeze prin comentarii
- **padlet.com** – spațiu ce nu necesită înregistrare online, utilizabil foarte ușor de pe dispozitivele mobile, elevii putând să încarce materiale în orice format pe un link oferit de profesor
- **nowcomment.com** – permite organizarea de discuții online pe tema unor materiale încărcate în orice format
- **wordpress.com** – unul dintre cele mai ușor de folosit site-uri de blogging, permițând postarea de mesaje însoțite de imagini și materiale video, precum și înregistrarea de comentarii.

Blogul clasei reprezintă cel mai simplu mod de a afișarea a lucrărilor sau proiectelor elevilor. Odată ce este proiectată această pagină web, se pot posta întregii clase diferite lucrări practice, teme, proiecte de lucrări realizate, citate celebre, jocuri. Actualizarea blog-urilor se realizează prin adăugarea unor texte noi. Asemenea unui jurnal toate contribuțiile sunt afișate în ordine cronologică inversă (de la cele mai recente care apar imediat, la vedere).

Blogul clasei poate fi valorificat în cadrul orelor de anatomie în mai multe feluri:

- instrument de comunicare a unor informații, teme suplimentare, imagini, filmulețe, etc.
- instrument de sponsorizare a clasei deoarece în articolele publicate se poate face reclamă unor cărți de specialitate. Cel care citește accesează linkul, cumpără cartea și astfel se încasează un comision. Se mai pot posta și recame.
- instrument de promovare a performanțelor obținute în cadrul orelor de anatomie, la diferite concursuri.

Mass-media online poate determina îmbunătățirea procesului de predare – învățare. De

exemplu, se pot utiliza videoclipurile pentru a îmbunătăți predarea unei lecții: <https://www.teachertube.com/video/united-streaming-138726> sau <https://www.winschool.ro/>.

Există multe alte instrumente care pot fi utilizate și pot facilita actul educațional. Achiziționarea acestora depinde de bugetul școlii, de consiliul de administrație. Acestea pot include: camere digitale, camere video, camere de filmat sau LCD, proiectoare.

Cu ajutorul dispozitivelor TIC profesorii încercă să dezvolte lecții noi, inovatoare și autentice care să aibă impact asupra elevilor, să-i educe. Profesorii încearcă să-i motiveze pe elevi să învețe, să participe la activități prin includerea gadget-urilor, pe care de altfel aceștia le folosesc zilnic. Sistemul educațional trebuie să țină pasul cu evoluția tehnologiei pentru a motiva elevii, precum și pentru a ajuta la pregătirea elevilor pentru viitorul. Este foarte important ca elevii să se bucure de învățare. Prin intermediul tehnologiei educaționale în fiecare clasă, elevii au oportunitatea de a influența învățarea proprie.

În general, majoritatea cercetărilor legate de TIC și anatomiei au arătat efectele pozitive ale utilizării TIC în cadrul predării anatomiei.

Concluzii

Pentru mine, ca profesor de biologie utilizarea instrumentelor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare a anatomiei are o importanță deosebită. Pe lângă faptul că utilizarea TIC are un rol informativ-formativ, în același timp instrumentele digitale fac această disciplină mai atractivă, mai ușor de înțeles.

Consider că integrarea tehnologiilor informaționale în cadrul orelor de anatomie reprezintă un progres, o ancorare la realitatea zilelor noastre, realitate în care suntem din ce în ce mai dependenți de tehnologie și de aceea trebuie găsite cele mai bune posibilități de integrare a TIC în munca noastră ca și profesori într-o manieră constructivistă. Aceasta face posibilă accesul la informații a elevilor, stimulează procesul didactic și întreține interesul elevilor pentru învățare, ei devin participanți activi.

Bibliografie:

1. Conferința Națională de Învățământ Virtual, ediția a IV-a, 2006, http://fmi.unibuc.ro/cniv/2006/disc/cniv/documente/pdf/sectiuneaD/1_12_constantin.pdf;
2. Petrescu Maria, *Utilizarea dispozitivelor mobile în orele de matematică*, <https://iteach.ro/experientedidactice/utilizarea-dispozitivelor-mobile-in-orele-de-matematica>;

INOVARE ȘI DIGITALIZARE ÎN CICLU PRIMAR

Prof. înv. primar, Olescu Ileana

Școala Gimnazială Mădulari-Cerțișoara, jud. Vâlcea

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Am apelat la tehnici și strategii cu care înainte doar cochetam, accesând platforme de e-learning care au permis continuarea procesului instructiv-educativ. Astfel, orele s-au derulat folosindu-se mai multe mijloace specifice:

- aplicații simple, precum Whatsapp, Facebook, messenger;
- apeluri telefonice, SMS;
- utilizarea resurselor educaționale deschise și conținutului digital, cum ar fi: situri cu informații și ilustrații, biblioteci online, soft educațional, muzee virtuale;
- platformele specializate de e-learning – Google classroom, aplicațiile pentru comunicare sincronă în grup prin apeluri video/ videoconferințe precum: Zoom, Meet, Teams.

Școala este cea care îl determină pe elev să învețe, să realizeze că oamenii sunt ființe sociale care se dezvoltă. Profesorul, ca și părintele, educă și atunci când nu vorbește, deoarece transmite enorm de multe informații nonverbal.

Școala online limitează această interacțiune a persoanelor, facem schimb de informații și de idei ascunzându-ne în spatele unor semne și emoticoane.

Cadrul didactic a fost nevoit să caute și să găsească diverse instrumente online și offline care pot fi utilizate pentru a conecta subiecții actului didactic atunci când aceștia se află în locuri diferite.

Proiectarea și desfășurarea activităților de învățare online este un proces complex ce presupune integrarea instrumentelor și a resurselor în format digital, dintr-o nouă abordare pedagogică. Aceasta impune crearea unui nou design al situațiilor de învățare care să permită parcurgerea curriculumului, facilitarea asimilării noilor conținuturi, precum și activizarea și motivarea elevilor, stimularea interesului elevilor pentru cunoaștere.

Crearea de teste prin intermediul diverselor aplicații s-a dovedit a fi utilă. Aceste instrumente digitale de evaluare încurajează totodată autoevaluarea. Raportul, care se generează

automat la finalul testului, oferă indicatori relevanți prin raportare la rezultatele cantitative și calitative obținute de elevi.

Așadar, există posibilitatea de a monitoriza cu ușurință progresul în învățare și de a interveni prompt în vederea remedierii sau recuperării.

În urma integrării acestor instrumente digitale în lecții se produce un impact pozitiv asupra elevilor, astfel:

- sunt mai motivați să lucreze și să-și ducă la îndeplinire sarcina de lucru;
- devin mai activi, dorindu-și îmbunătățirea propriilor abilități și competențe;
- învață mai rapid, fără a depune un efort prea mare;
- gestionează și rezolvă cu mai mare ușurință problemele apărute;
- primesc feedback imediat cu privire la ceea ce au realizat, observând și progresul.

Elevii școlii noastre au beneficiat de platforma Google Classroom și programul școlar nu a suferit modificări, conexiunea dintre cadrele didactice și elevi menținându-se.

Beneficiile platformei sunt numeroase, elevii putând relua materialele, putând iniția discuții cu cadrul didactic, având posibilitatea îmbunătățirii și diversificării comunicării educaționale. Consider că aplicațiile fac lecțiile mai creative și practice, conceptele abstracte, complexe devin mai ușor de înțeles, învățarea mixtă, apărută la începutul acestui an școlar fiind o umbrelă pentru diferite moduri de învățare în care cadrul didactic îmbină în mod armonios educația tradițională cu metode didactice diverse, un mix între învățarea bazată pe web/ online cu învățarea față în față.

În concluzie, noile tehnologii vor genera schimbări majore, atât în ceea ce privește suporturile de învățare, cât și mecanismele de utilizare a acestora din punct de vedere metodologic.

Bibliografie

1. Alois Gherguț, *Management general și strategic în educație*, Ed. Polirom, Iași, 2007;
2. I.Cerghit, *Sisteme de instruire alternative*, Aramis, București, 2002.
3. www.elearning.ro/manualul-digital-perspectiva-pedagogica

EDUCAȚIE ESTETICĂ PRIN ARTĂ DRAMATICĂ LA ELEVII CU CES

Ologu-Neagoe Oana-Andrada

Pitești, jud. Argeș

„Pentru un singur elev pe care l-ai salvat are rost întreaga ta trudă: Arată-ți dragostea și respectul ajutându-l să-și descopere calitățile.”

(Jack Canfield și Mark Victor Hansen)

Educația este ea însăși artă și arta este inseparabilă de procesul educațional. Sfântul Ioan Gură de Aur mărturisea în scrierile sale că: „nu există artă mai frumoasă decât arta educației. Pictorul și sculptorul fac doar figuri fără viață, dar educatorul creează un chip viu, uitându-se la el, se bucură și oamenii, se bucură și Dumnezeu”. Artă cultivă latura sensibilă a individului, dar pentru ca aceasta să își atingă obiectivele, este important să asigurăm climatul propice în care să fie corect receptată. Beneficiile acesteia se extind pe termen lung, asigurând dezvoltarea unor deprinderi și achiziții majore, din perspectiva integrării și a învățării pe parcursul întregii vieți (stimă de sine, autocontrol, spirit de echipă, empatie). Exprimarea prin artă (imagine, mișcare, cuvânt) devine din ce în ce mai complexă și începe să fie privită, în același timp, ca un mijloc indispensabil, de cunoaștere și autocunoaștere, element ce contribuie la îmbunătățirea relațiilor interumane și la îmbogățirea emoțională. Artă nu modelează doar conduitele, dar oferă o diversificare a trăirilor personale, stimulează dezvoltarea inteligenței emoționale, a empatiei și abilităților de comunicare cu celălalt.

Artă oferă, pe de o parte, posibilitatea introspecției și autocunoașterii dar, pe de altă parte, și posibilitatea de raportare la celălalt, la societate, cât și la trecutul istoric. Fără prezența artelor în procesul educativ, modelarea personalității tinerilor nu ar fi posibilă. Dezvoltarea abilităților tehnice, a competențelor, ar fi lipsite de vibrația vieții dacă muzica, pictura, teatrul sau dansul ar fi absente. Complexitatea trăirilor emoționale pe care ele le produc, constituie fundalul afectiv, ce susține edificiul întregii personalități.

Emoția artistică îmbogățește, dă culoare, aprofundează legăturile interumane și cultivă la rândul ei, dimensiunea umanului. În artă ne reflectăm și, la rândul ei, artă ne exprimă. Această simbioză ne însoțește mereu de-a lungul vieții. Imaginea, sunetul, mișcarea fac parte din cotidian și nu

ne putem lipsi de ele. Tocmai de aceea, educația trebuie să aducă în prim plan valorile estetice, arta, în diversitatea manifestărilor sale, pentru a fi înțeleasă, percepută și reînnoită de tânăra generație. Integrarea artei în procesul de învățământ reprezintă o abordare inovatoare care poate dezvolta inteligența emoțională a elevilor prin utilizarea artelor frumoase și artistice ca metode primare de învățare. Integrarea artei diferă de învățământul tradițional prin includerea disciplinei artistice alături de un subiect tradițional ca parte a învățării (de exemplu, folosind abilități de improvizație pentru a învăța despre conflicte în scris).

Scopul integrării artelor este de a spori cunoștințele despre o arie generală, stimulând în același timp o mai bună înțelegere și apreciere a artelor fine și artistice. Centrul de Arte Plastice John F. Kennedy definește integrarea artei drept „o abordare a predării în care elevii construiesc și demonstrează înțelegerea printr-o formă de artă. Elevii se angajează într-un proces creativ care unește o formă de artă și un alt subiect și îndeplinește obiectivele în evoluție.” În învățământul special, această abordare este și mai delicată, întrucât diferite deficiențe ale elevilor impun, de la început, bariere greu de depășit.

Diagnosticarea unor deficiențe de ordin motor, psihic sau de altă natură predispune la stabilirea unor limite în strategiile educaționale, incapabile să dezvolte totalitatea predispozițiilor existente în elev. Dacă așteptările noastre de la o persoană sunt reduse sau negative este foarte posibil să obținem exact ceea ce așteptăm. De aceea, efortul susținut prin artă și pentru artă conduce la realizări remarcabile, în ciuda tuturor barierelor. Teatrul sau dansul sunt forme artistice care pun în mișcare corpul și funcționează ca o supapă, ajutând la îndepărtarea angoaselor și a temerilor. Persoanele cu dizabilități nu au un limbaj verbal adecvat dezvoltat, dar dețin un limbaj al mișcărilor.

Astfel, comunicarea nonverbală poate fi un mod eficient de contact. Mișcarea împreună cu alții, în același ritm, dezvoltă încrederea, formarea relațiilor, conștientizarea propriei persoane și deschiderea spre interacționare. Integrarea artei în educația specială s-a dovedit a fi benefică pe mai multe niveluri pentru elevii cu nevoi speciale.

Arta ajută copiii cu nevoi speciale în exprimarea de sine, dezvoltarea abilităților de viață, a alfabetizării și coordonării. Copiii cu nevoi speciale se confruntă cu mai multe eșecuri și dezamăgiri în viață decât copiii tipici. Dar arta este o modalitate foarte bună pentru copiii cu nevoi speciale de a avea succes în viață. Arta dramatică este adesea în legătură cu colaborarea și negocierea, iar atunci când este utilizată în grupuri cu abilități mixte, ea poate acționa ca o punte între copiii cu nevoi speciale și alții în grupul de elevi. Poate permite elevilor cu dificultăți deosebite să se exprime și să se integreze și oferă un mediu ideal pentru a-i încuraja să colaboreze și să-și dezvolte încrederea în sine și în ceilalți, precum

și prietenia. O altă funcție importantă a dramei pentru elevii cu nevoi speciale este promovarea obiectivelor duble ale exprimării de sine și a încrederii; acestea sunt instrumente importante în construirea alfabetizării, iar un elev încrezător este mai probabil să învețe bine și să se bucure de învățare în general. Pentru elevii cu comportament provocator sau cu probleme care interacționează, drama oferă o oportunitate de a se elibera de energia în exces în limitele lecției în sine. Drama sporește, de asemenea, abilitățile de comunicare ale elevilor cu nevoi speciale.

Abilitățile de negociere și de comunicare a grupului dezvoltate prin intermediul dramei pot fi reluate în alte discipline. Merită să ținem cont de faptul că unii elevi vor găsi dificilă munca de grup și abilitățile de comunicare, așa că nu faceți presupuneri că anumite lucruri vor veni automat.

Drama aduce o contribuție importantă la cum să dezvoltăm aceste abilități. Construim demersurile didactice încet, într-un mod structurat, treptat devenind mai complexe și practicând tehnici de comunicare pe parcursul mai multor lecții. De exemplu, încep cu munca individuală de mimă și trec la jocurile de rol în perechi și într-un grup întreg. Dacă aceste metode sunt repetate, lecțiile de artă dramatică vor oferi o oportunitate de a preda abilități de comunicare și de a lucra în grup, fără ca elevii să se mai teamă de acestea. Dramatizând un text, copilul tinde spre înțelegerea complexității lumilor imaginare. El va aduce pe scenă emoții și pasiuni, opinii și idei, întâmplări și destine, adică VIAȚA însăși în diversitatea și complexitatea ei. „A juca” literatura devine, astfel, un mod de a vorbi cu „departele” nostru despre lume și viață despre aspectele ei psihologice, morale, sociale, filozofice. Discursul despre ordine și sens pe care îl spun „poveștile” este esențial în formarea ființei umane.

De atâta vreme, copiii se cresc cu mituri și basme, iar aceasta este dovada încrederii pe care umanitatea o are în forța lor modelatoare. Spuse, tipărite, ecranizate, jucate pe scenă sau trecute în spațiul jocului pe calculator, poveștile transmit tipare esențiale de articulare a lumii și de construcție a identității. Iar aceste tipare conțin anticorpi pentru haos și destrămare. Prin artă dramatică și jocul de rol, copilul învață (acumulează teoretic) își formează abilități și își exersează rolurile pe care și le va asuma sau îi vor fi impuse pe parcursul vieții.

Dramatizarea poate transforma elevul, făcându-l să evolueze, concludentă în acest sens fiind și afirmația lui Edward de Bono: „Dacă interpretezi rolul unui gânditor, chiar vei deveni unul”. Arta, în general, și teatrul în special, contribuie educarea gândirii reproductive și creative, a inteligenței, inventivității și spontaneității, dezvoltă imaginația creatoare și sensibilitatea artistică, crește stima de sine, prin eliminarea/diminuarea emoțiilor negative și a timidității, satisfăcând totodată tendința de autoafirmare. Arta dramatică și teatrul reprezintă pentru elevi un prilej de a-și descoperi talente, pasiuni, de a-și forma priceperi și deprinderi, de a-și da frâu liber fanteziei, invenției, imaginației,

afectivității.

Contextul social, economic, cultural și educațional al secolului al XXI-lea, impune modalități noi de abordare a artei, culturii și creativității. Această perspectivă, fie în învățarea formală, fie în învățarea informală, trebuie să îi ajute pe elevi, viitorii adulți, să devină participanți activi și reflexivi în societate, dar și în propriul proces de învățare.

Bibliografie

4. Drîmba Ovidiu, „*Teatrul de la origini și până azi*”, Editura Albatros, București, 1973.
5. Grigore George, „*Arta improvizației scenice*”, Editura Proxima, București, 2009.
6. Grigorescu Dumitru., „*Arta de azi și răspântiile ei*”, Editura Meridiane, București, 1994.
7. Matei Raluca, Popovici Doru-Vlad, „*Terapie ocupațională pentru persoane cu cerințe speciale*”, Editura Muntenia, Constanța, 2005.

PROVOCĂRI DIDACTICE ÎN MEDIUL ON-LINE

Ed. Olteanu Delia

Grădinița cu PP ”Sf. Ana”, Craiova, jud. Dolj

Școala timpului liber este un concept care, în zilele noastre a ajuns a fi perceput ca ”educația” timpului liber și este o deprindere ce trebuie formată încă din copilărie, prin exemplele personale ale familiei sau indicații ale profesorilor. Timpul liber petrecut poate fi activ, atunci când continuă învățarea în interesul dezvoltării personale sub diverse forme și timpul liber pasiv când este implicată odihna, relaxarea și ”plictiseala” -atât de necesară în viața fiecărui copil sau adult – face parte din nevoia creierului de a crea, de a-și imagina, de a așeza la locul lor lucrurile deja învățate. Timpul liber petrecut cu noi înșine ajută la cunoașterea de sine, stăpânirea emoțiilor și autocontrol.

Fiecare copil are nevoie de timp liber petrecut cu activități specifice vârstei și propriilor interese. În cazul preșcolarilor, părinții au rolul definitoriu în organizarea timpului liber al copiilor prin organizarea de activități recreative cu rol de învățare, în contexte non-formale sau organizarea de activități fizice și relaxante, de stabilirea unor rutine în viața copiilor mici.

În ultimul an, provocarea maximă a stat pe umerii părinților, mai ales în perioadele de închidere a unităților școlare. Ghidați de cadrele didactice și de creativitatea și originalitatea proprie, fiecare părinte s-a văzut pus în situația de a organiza timpul liber al copiilor. Cum, activitățile de predare online, în cazul preșcolarilor nu pot ocupa tot atâta timp ca în zilele de frecventare a grădiniței, părinții au fost sfătuiți să implice copiii în cât mai multe activități gospodărești, unele cu caracter educativ, altele de relaxare prin activități sportive sau prin crearea condițiilor pentru joc liber.

Provocarea predării online a fost foarte mare la nivel preșcolar pentru că vârsta nu permite copiilor logarea independentă a acestora la un site sau o platformă de predare online. Și cum predarea online are și anumite minusuri, printre care: relaționarea umană deficitară (acesta fiind principala caracteristică a preșcolarilor proaspăt intrați în colectivitate), sprijin personalizat, imposibil de realizat prin intermediul digital, monitorizarea ritmului de învățare, feedback pentru corectarea promptă sau pentru confirmarea achizițiilor învățării, și de ce nu, și pentru modul de predare. Lipsa explicațiilor pentru înțelegerea conceptelor și fenomenelor de consiliere individuale însoțesc modul de predare online.

Pentru început, datorită necunoașterii nivelului individual al preșcolarilor de grupă mică am avut oarece probleme în transmiterea cantității de informații și instrucțiuni pentru părinți (cei mici fiind total dependenți de prezența unui adult), și cea mai potrivită cale de transmitere a informației s-a dovedit a fi cea a încărcării materialelor pe platforma Kinderpedia-care permite stocarea și accesarea în funcție de programul individual al părinților. Părinții au fost sfătuiți în cadrul unor întâlniri frecvente prin intermediul platformei Zoom să respecte rutinele cu care au fost obișnuiți în grădinița.

Scopul principal, în perioada on-line a fost menținerea unei legături apropiate cu preșcolarii și părinții acestora, de fapt încheierea unei relații educatoare-copii-părinți, în vederea unei bune colaborări în beneficiul copiilor. Părinții care au înțeles cât de importantă este menținerea unei legături cu ”grădinița” fie și on-line au ajutat foarte mult la menținerea unui program bazat pe rutine. Activitățile online față în față au presupus întâlniri scurte (de 20-30 de minute) de două ori pe săptămână, timp în care strict transmiterea de informații necesita doar câteva minute, cel mai mult timp ocupându-l jocurile, activitățile practice, cântecele scurte asociate cu mișcări ritmice.

Predarea am realizat-o într-o manieră interactivă, am creat diverse materiale pe wordwall, le-am transmis și lecturat povești ilustrate

Recomandări pentru jucăriile foarte folosite acasă: *plastilina, creioanele, foarfece pentru copii, hârtie colorată, lipici, seturile de construcții* (forme, magneti, grimms, kapla etc), *materiale naturale* (ghinde, nuci, castane, conuri de brad, crenguțe etc), *costume pentru joc de rol, instrumente muzicale, cărți*. Mișcarea fizică este esențială pentru perioada izolării. Implicarea copiilor în treburile casnice este o modalitate de petrecere a timpului împreună, cu multe beneficii pentru relationarea copiilor, disponibilitatea unui adult pentru *organizarea unui program în care părinții își împart timpul astfel încât unul dintre ei să fie prezent pentru copil majoritatea timpului este cazul ideal*.

Jocurile de rol au constituit în această perioadă dificilă modalitatea de înțelegere a lumii înconjurătoare pentru copiii de vârstă preșcolară.

Jocurile didactice oferă un cadru propice pentru învățarea activă, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea copilului. obiectivele instructiv-educative ale fiecărui obiect de studiu pot fi mai bine realizate prin utilizarea jocului. acesta, prin natura sa, cuprinde o motivație intrinsecă de a mobiliza resursele psihice ale copiilor, de a asigura participarea lor creatoare, de a le capta interesul, de a-i angaja afectiv și atitudinal.

Jocurile de rol au o importanță foarte mare pentru dezvoltarea multilaterală a copilului. Ele contribuie la formarea în ansamblu a personalității și în special la dezvoltarea intelectuală și morală a preșcolarului. Influența considerabilă a jocului de rol asupra dezvoltării intelectuale se datorează

faptului ca prin joc copilul nu se mărginește, pur și simplu, să reproducă o suită de impresii pe care le-a primit din mediul înconjurător, dimpotrivă, în jocul de rol se stabilește o relație între copil și lumea din jur. Reflectând în joc impresiile sale asupra vieții, copilul este pus în situația să înțeleagă unele legături cauzale dintre fenomene, interdependența lor. Realizând în joc acțiuni concrete, el pătrunde mai adânc semnificația socială a vieții din jur. Îndeplinirea unui rol ridică în fața copilului numeroase probleme pe care trebuie să le rezolve.

Prezintă o importanță deosebită și faptul că în jocurile de rol apar situații psihologice care permit copilului să-și regleze cu mai multă ușurință propriile procese psihice. De exemplu, memorarea și reproducerea voluntară se realizează mai ușor în condiții de joc, la copiii de 4-5 ani, decât atunci când li se cere să rețină anumite informații pe care apoi vor trebui să le reproducă, deoarece explicația verbală rămâne într-o oarecare măsură inaccesibilă copiilor; dar și imaginația este folosită atunci când sunt nevoiți să improvizeze.

Pedagogia jocului scoate în evidență câteva aspecte semnificative. Un prim aspect ar fi acela că jocul reprezintă un mijloc de familiarizare a copiilor cu viața înconjurătoare. Prin el copilul este activ, manipulează, examinează, pipăie, privește, ascultă, caută, cunoaște realitatea. Cel de-al doilea aspect îl constituie faptul că jocul este un mijloc de valorificare, de aplicare creatoare a cunoștințelor dobândite. Un ultim aspect, fără a minimaliza rolul acestuia, îl constituie acela că jocul este un mijloc de educație morală și socială a copilului. Prin joc copilul învață să respecte disciplina colectivului, regulile stabilite, dar, în același timp, să-și manifeste inițiativa, independența și responsabilitatea. Jocul este un mijloc deosebit pentru a se obține dezvoltarea spiritului de solidaritate, de disciplină, de inițiativă activă, de dezvoltare a personalității sociale. Un copil care nu știe să se joace, „un mic bătrân”, este un adult care nu va ști să gândească.

Jocurile permit copilului să sară, să strige, să fugă, ceea ce stimulează și organizează coordonări motorii multiple, explorări. Pe linia socializării conduitei, jocurile influențează foarte mult, integrarea acțiunilor în obiective de grup. La interpretarea rolurilor din povești, am constatat că sunt preferate personajele pozitive.

Copilul schimbă prin joc realitatea lui imediată, învață „să fie cu ceilalți”, învață lucruri noi, toate acestea într-o stare de relaxare și plăcere; totodată, prin joc se dezvoltă întreaga sa ființă, i se conturează personalitatea.

Jocul ne permite să urmărim copilul sub toate aspectele dezvoltării sale, în întreaga sa complexitate: cognitiv, motor, afectiv, social, moral.

Sentimentul de siguranță, încredere și acceptare pe care i le conferă contextul jocului, permit

copilului să își exprime emoțiile, să-și asume riscuri, să încerce să experimenteze, să descopere lucruri noi, să treacă peste dezamăgiri, nereușite. În joc nu există corect și greșit, pentru că la vârsta preșcolară jocul simbolic permite să schimbăm/inventăm realități, reguli, personaje!

Valoarea educativă a jocului de rol este dată de faptul că el generează emoții și sentimente morale, copilul trăiește sincer rolul și întruchipează ceea ce simte.

Există la copii o artă de a se juca așa cum există o artă de a munci, căci pentru copil, jocul este o muncă-artă de a trăi interesant clipe pline ce se conturează ca fiind ale frumosului vieții. Valorificând disponibilitățile interne, jocul propulsează copilul pe traiectoria succesului în dezvoltarea sa.

Bibliografie:

1. Barbu, H.; Popescu, Eugenia; Șerban, Filofteia, *Activități de joc și recreativ-distractive*, Manual pentru școli normale, EDP, București, 1993;
2. Botnariuc, Petre; Cucos, Constantin, *Școala online -elemente pentru invocarea educației*, Editura Universității din București, București, 2020;
3. Ceobanu Ciprian, Cucos Constantin, Istrate Olimpius, Pânișoară Ion-Ovidiu, *Educația Digitală*, Editura Polirom, București, 2020
4. ****Ghid de bune practici*, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, București, 2008;

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII

Prof. înv. preșcolar Olteanu-Rotaru Adelina-Marta

Grădinița Nr. 71, București, Sector 3

Procesul activităților cu caracter instructiv-educativ din grădinița de copii reprezintă un proces de învățare în cadrul căruia strategiile didactice sunt determinate în mod specific de modul specific al preșcolarului de a percepe lumea. În abordarea muncii cu preșcolarii importanța majoră constă în alegerea strategiilor didactice de educare intelectuală, morală, civică, ținând cont de particularitățile de vârstă a copiilor.

Mijloacele moderne în cadrul procesului educațional la nivelul învățământului preșcolar stimulează participarea conștientă, activă și creatoare a copiilor preșcolari. Ele oferă modalități eficiente de asimilare și înțelegere a cunoștințelor și constituie un suport material al gândirii, capabil să stimuleze forțele intelectuale și afective ce sporesc posibilitățile de investigare atât ale educatoarei cât și ale copiilor.

Putem spune că activitatea instructiv-educativă este elementul de bază în educația intelectuală a preșcolarului, ea oferind prilejul dobândirii experienței cognitive și stimulării inițiativei. La fel de important este și spațiul special amenajat pentru copii astfel încât să poarte mesaje educative pentru aceștia. Este important ca educatoarea să creeze spațiul în așa fel încât acesta să transmit copilului exact acele mesaje care să-i sprijine și să-i stimuleze dezvoltarea. Dacă mediul educațional va fi structurat adecvat cu materiale specifice și bine precizate ca scop educativ, copilul va fi stimulat să aleagă jocul cel mai potrivit învățării și dezvoltării sale.

Realizarea unui proces de învățare dirijată preponderant prin joc și bazându-se pe curiozitatea vie și pe spiritul de imitație al copilului ajută dezvoltarea gradată a intelectului și oferă posibilitatea de exprimare a conținutului gândirii prin intermediul limbajului

În concepția modernă, învățarea dirijată se împletește cu învățarea spontană, ambele forme impulsivând dezvoltarea inteligenței și socializarea. Educatorul este agentul principal al actului de predare-învățare, factorul activ care declanșează și întreține interesul, curiozitatea și dorința preșcolarilor pentru activitatea de învățare, un observator sensibil al comportamentului copiilor, un

îndrumător persuasiv și un sfătuitor, un exemplu pozitiv pentru copii.

Proiectarea didactică trebuie să corespundă diferențelor individuale în ceea ce privește interesele, abilitățile și capacitățile copilului. Aceste diferențe trebuie luate în considerare în proiectarea activităților care trebuie să dezvolte la copil stima de sine și un sentiment pozitiv față de învățare. În același timp, predarea trebuie să ia în considerare experiența de viață și experiența învățare a copilului pentru a adopta corect sarcinile de învățare.

Activitatea cu care sunt integrate mijloacele de învățământ în contextul tehnologiei didactice, măsura cu care educatorul reușește să valorifice valențele lor pedagogice contribuie la creșterea eficienței activității instructiv educative. Cu cât acestea vor fi mai eficiente în procesul educativ, ajută copilul la dezvoltarea personalității acestuia. Fiecare copil are dreptul la o dezvoltare liberă, armonioasă, respectând ritmul său propriu, nevoile sale, creativitatea acestuia.

Mijloacele de învățământ sunt un subsistem al procesului de învățământ cu funcționalitate precisă, având un potențial pedagogic ce este valorificat în funcție de metodele și procedeele de instruire, pentru realizarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare. Fiecare mijloc de învățământ are anumite funcții, iar eficiența acestora apare doar atunci când sunt folosite corect în ansamblul strategiei didactice: funcția de comunicare/ informare ce constă în însușirea mijloacelor de învățământ de a comunica informații despre obiectele sau fenomenele studiate; funcția instructiv demonstrativă, se pot prezenta experimente, operații de lucru, modele de comportament; funcția estetică contribuie la dezvoltarea gustului estetic, la îmbogățirea culturii artistice a copiilor; funcția ergonomică, contribuie la relaționare eforturilor copiilor privind dezvoltarea somatică și psihică, le asigură ritmul de învățare în raport cu particularitățile psihoindividuale; funcția de evaluare constă în capacitatea lor de a măsura, a diagnostica, și a aprecia rezultatele copiilor.

Observând situația actuală, în ceea ce privește procesul de învățământ, în educația online calculatorul și notebook-ul constituie mijlocul de învățământ util și complex. Ele sunt utilizate în predarea disciplinelor preșcolare determinând o formă de realizare a învățării oferind și unele avantaje: posibilitatea transmiterii unor informații de calitate pe baza unor programe elaborate de echipe multidisciplinare, interactivitatea produselor software educaționale ce conduc la o bună înțelegere a fenomenelor, proceselor, experimentelor simulate cu ajutorul computerului, dezvoltarea de abilități în utilizarea echipamentelor bazate pe tehnologii moderne prezente în viața cotidiană. Cu ajutorul calculatorului pot fi prezentate jocuri didactice, simularea unor procese, fenomene, întemi de evaluare, autoevaluare.

Mijloacele de învățământ reprezintă resursele materiale ale procesului de învățământ care

contribuie la comunicarea, înțelegerea, deprinderilor sau abilităților, formarea noțiunilor, fixarea evaluarea și aplicarea cunoștințelor în practică. Mijloacele de învățământ se dovedesc a fi utile în măsura în care sunt integrate corect atât în contextul activităților instructiv educative cât și în integrarea acestora într-o finalitate pedagogică clară.

În ultima perioadă de timp, se remarcă apariția și diversificarea mijloacelor tehnice, audio-video și electronice, considerate instrumente de lucru, un produs al dezvoltării științei și tehnicii. În perioada pandemiei, noile tehnologii au constituit baza procesului instructiv-educativ în grădiniță. În situația actuală, în procesul de învățământ din grădiniță, calculatorul/laptop/notebook-ul constituie un mijloc de învățământ util și complex. Este utilizat în predarea disciplinelor preșcolare determinând o formă de realizare a învățării oferind și multe avantaje: posibilitatea transmiterii unor informații de calitate, interactivitatea produselor software educațională ce conduc la o bună înțelegere a proceselor, experimentelor simulate cu ajutorul computerului, dezvoltarea de abilitați în utilizarea echipamentelor bazate pe tehnologii moderne. Cu ajutorul laptopului pot fi experimentate diferite platforme de creare și receptare a benzilor desenate, din care putem menționa următoarele: Zoom- folosită pentru lecții online, ședințe cu părinții, etc., Wordwall- jocuri interactive pentru copii, Kizoa- realizarea serbărilor, planificare, lecții, Voki- crearea avatarelor interesante cu ajutorul cărora se pot preda diverse activități, Textul multimodal- învățarea prin intermediul benzilor desenate. Mijloacele de învățământ se dovedesc a fi utile în măsura în care sunt integrate corect atât în contextul activităților instructive educative cât și în integrarea acestora într-o finalitate pedagogică clară.

În concluzie recomand asocierea mai multor mijloace de învățământ, integrarea tehnologiilor digitale moderne în actul didactic, îmbinarea virtuților acestora contribuind la eficientizarea activităților instructiv educative. Scopurile educației preșcolare sunt orientate spre întregirea și accelerarea formării unor capacități ce conturează personalitatea, în raport cu specificul vârstei cronologice și individuale urmărind deschiderea orizontului cultural și pregătirea pentru școală. În categoria strategiilor care ghidează proiectarea didactică includem îndrumările de orientare a gândirii, care au ca țintă îmbogățirea repertoriului cu strategii cognitive ale elevului. Acestea se pot realiza prin exersarea rezolvării de probleme creative și nu numai, ajută elevul în economisirea energiei, facilitează rezolvarea rapidă a sarcinilor de lucru dar are un rol important în disciplinarea gândirii. Stimularea gândirii independente, productivă, creativitatea, spiritul de explorare, motivația intrinsecă a învățării se realizează cu ajutorul unui procedeu activizator pe fondul altor metode cum ar fi expunerea, demonstrația, etc.

A adopta o strategie presupune a emite o ipoteză de lucru, a adopta o linie directoare de

acțiune ce va pune în valoare întregul potențial pedagogic pe care îl dețin diferitele metode, materiale, mijloace avute la îndemână în raport cu ceea ce ne propunem să realizăm. Conținutul științific presupune utilizarea unor metode și procedee bazate pe intuiție, dat fiind faptul că școlarul mic are o gândire care se plasează la nivelul operațiilor concrete. Cadrul didactic trebuie să asigure un echilibru între metodele de tip intuitiv-observativ, cele acționale problematizatoare, pentru a nu ajunge la abuz de intuiție, dar nici la învățământ formal, fără suport modelator și în care multe noțiuni rămân fără o suficientă acoperire intuitivă. Mijloacele de învățământ sunt instrumentele de lucru necesare în transmiterea informației ca activitate de predare, asimilare de cunoștințe, formare de deprinderi și evaluare. Mijloacele de învățământ au un rol important în diversificarea activităților, a strategiilor didactice ce conduc la creșterea eficienței învățământului preșcolar.

Educația timpurie nu este doar o pregătire pentru școală ci o pregătire pentru viață unde copilul învață și se dezvoltă pas cu pas și descoperă lumea înconjurătoare ce-i vor pune bazele integrării sociale și dezvoltarea potențialului său.

Bibliografie:

1. Vrăsmaș Ecaterina, „Educația timpurie”, Editura Arlequin, București, 2014;
2. Preda Viorica, „Metodica activităților instructiv-educative în grădinița de copii”, Editura Sitech, Craiova, 2010;
3. Păiși Lăzărescu Mihaela, Tudor Sofia Loredana, Stan Maria, „A deveni și a fi un bun educator”, Editura Universității, Pitești, 2009.

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE- CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Metode și procedee utilizate în orele de compunere- Învățământ primar

Oprea Daniela

Școala Gimnazială Dr. Costică Bălan, Poiana Cristei, jud. Vrancea

În ceea ce privește metodele și procedeele utilizate în cadrul lecțiilor de compunere, învățătorul are datoria să le aleagă pe acelea care oferă maximă eficiență în atingerea obiectivelor. Potrivit **Săndulache** (2000) și **Ilie** (2014), metodele și procedeele utilizate în cadrul orelor de compunere sunt următoarele:

A. Conversația este metoda tradițională care constă în valorificarea didactică a întrebărilor și răspunsurilor; această metodă mai poartă numele de metodă interogativă sau erotematică (termen provenit din limba greacă, erotema= întrebare) și are, firește, un loc și un rol deosebit în studierea limbii și literaturii române.

Conversația pare a fi cea mai utilizată metodă, deoarece cu ajutorul dialogului cadrul didactic își dirijează activitatea cât mai bine. Prin intermediul întrebărilor precise, la obiect, învățătorul îl conduce pe elev la descoperirea acelor idei care îl interesează în mod direct în alcătuirea planului compunerii sau în dezvoltarea acestuia. În lecțiile de compunere, conversația îmbrățișează un domeniu vast, aria de investigație lărgindu-se treptat, punându-se în valoare nu doar ideile necesare planului de idei, cât și noțiunile de vocabular, de sintaxă, de ortografie și punctuație.

Conversația euristică (socratică, maieutică)- este aceea formă a conversației care are drept scop nu transmiterea sau predarea de noi cunoștințe elevilor, ci identificarea sau descoperirea de noi adevăruri de către aceștia, printr-un efort de căutare propriu, de investigație întreprinsă în sfera cunoștințelor asimilate anterior, de valorificare a propriei lor experiențe de cunoaștere.

Această metodă este identificată în următoarele momente ale unei lecții:

- lecția se realizează pe baza unui material intuitiv, cunoscut elevilor;
- lecția are loc pe baza studiului individual sistematic;
- când lecția valorifică experiențele acumulate de elevi prin alte forme de organizare a

procesului instructiv-educativ.

Conversația catehetică sau examinatoare- are drept scop constatarea nivelului la care se află cunoștințele elevilor la un moment dat. Metoda solicită în primul rând memoria și de aceea se poate folosi în următoarele secvențe didactice:

- la reactualizarea cunoștințelor dobândite anterior (în partea inițială a lecțiilor);
- în etapa discuțiilor pregătitoare, pentru a le capta atenția pentru lecția ce urmează;
- în timpul transmiterii de noi cunoștințe, pentru a li se verifica gradul de înțelegere a noului

conținut.

Exemplu: *La clasa a-III-a, elevii au ca sarcină alcătuirea unei compuneri cu început dat. Metoda conversației se folosește în etapa de reactualizare a cunoștințelor, atunci când cadrul didactic dorește să afle de la elevi informații despre primăvară și despre vestitorii primăverii.*

B. Lucrul cu manualul și alte cărți este o metodă clasică ce constă într-un ansamblu de acțiuni prin care se urmărește formarea priceperilor și deprinderilor necesare în vederea utilizării corecte și eficiente a manualelor și a altor surse de informare.

Din perspectiva pedagogilor și a didacticienilor, lucrul cu manualul ca metodă didactică în cadrul căreia învățarea are ca sursă esențială și ca instrument de formare a elevului cartea școlară sau alte surse similare, este utilizabil ca atare doar în învățământul preșcolar și cel primar, atunci când se pun bazele autoinstruirii și educației permanente (prin această metodă elevii sunt familiarizați cu tehnica folosirii permanente a textului scris, altfel spus, înarmați cu priceperi și deprinderi necesare în acest sens). (Ilie, 2014, p. 70).

Exemplu: *La clasa a-IV-a, elevii au de alcătuit o compunere în care să se evidențieze morală din „Povestea curcubeului”. Pentru a alcătui compunerea, elevii trebuie să se folosească de manual și să citească singuri povestea. După ce au citit și au înțeles textul vor elabora compunerea.*

C. Povestirea- este o formă a expunerii orale ce urmărește atât înfățișarea orală, sub formă de narațiune sau descriere, a unor evenimente sau întâmplări, cât și surprinderea elementelor de legătură cauză-efect. Povestirea expusă cu talent, cu ceea ce numim frecvent „darul povestirii”, claritatea expunerii dar și asigurarea unui cadru emoțional adecvat, sensibilizează real ascultătorii. Metoda dezvoltă gândirea elevilor, afectivitatea, precum și exprimarea copiilor. Povestirea nu trebuie să fie reproducere, ci viziunea copilului, acesta învățând să se exprime cât mai nuanțat. Povestirea trebuie realizată cu meșteșug, astfel încât să transmită emoția textului povestit, redarea cuprinzând efecte stilistice interesante.

Exemplu: *La clasa a-III-a, elevii trebuie să își reamintească ultima vizită pe care au făcut-o*

la bunici. După un timp de gândire stabilit de cadrul didactic, acesta va chema în fața clasei anumiți elevi care să povestească ultima lor vizită la bunici. Jocul poate fi intitulat: *Ce mai faci, bunico?*.

D. Piramida- metoda este numită și metoda bulgărului de zăpadă (însemnând acumularea treptată a ideilor participanților), are ca principiu de bază împletirea activității individuale cu cea de grup. Potrivit specialiștilor, metoda piramidei constă în următoarea modalitate de abordare a unei probleme de rezolvat sau a unei sarcini de lucru:

- cadrul didactic expune elevilor datele problemei în cauză;
- elevii rezolvă sarcina individual, în circa 5 minute, timp în care fiecare elev își notează atât soluțiile, cât și neclaritățile sau întrebări în legătură cu sarcina de lucru;
- elevii formează apoi grupuri mici (alcătuite din 4 membri), pentru a discuta rezultatele la care a ajuns fiecare elev din grup în faza precedentă și pentru a lămurii propriile neclarități legate de subiectul avut de dezbătut.

Exemplu: *Pentru evaluarea unității de învățare „Autor și personaje”, la clasa a-IV-a, elevii au avut de rezolvat ca sarcina, relația personajelor dintr-un fragment „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă. În vârful piramidei s-a scris numele fragmentului. Pe a doua treaptă a piramidei, elevii au ca sarcină să scrie numele personajului principal. Pe treapta a treia, se vor nota personajele negative, iar pe ultima treaptă, acele personaje episodice. Elevii au discutat despre tipologiile personajelor și nu vor întâmpina dificultăți în realizarea sarcinilor.*

E. Brainstorming- este o metodă interactivă inițiată de Alexander Osborn, fiind numită în cursurile și tratatele de pedagogie sau didactică generală Metoda Osborn, Metoda asaltului de idei sau Cascada ideilor și Furtună în creier. Aceste denumiri sunt justificate de specificul metodei care are ca și scop emiterea unui număr cât mai mare de soluții privind soluționarea unei probleme, într-un grup coordonat de cadrul didactic. Evaluarea soluțiilor este amânată, pentru a le permite elevilor să comunice între ei fără constrângeri, fără teama de a greși.

Deoarece specificitatea metodei urmărește obținerea unui număr cât mai mare de idei noi, plecând de la o idee dată, este necesar ca întreaga discuție să respecte următoarele reguli:

- cunoașterea problemei puse în discuție și a necesității rezolvării ei, pe baza expunerii clare și concise din partea cadrului didactic;
- alegerea cu atenție a participanților pe baza principiului eterogenității în ceea ce privește vârsta și pregătirea;
- asigurarea unui cadru corespunzător (spațios, luminos) pentru crearea unei atmosfere stimulative;

(Ilie, 2014, p. 96).

Exemplu: *La Unitatea tematică „Când mergem la colindat”, în cadrul lecției „Când Moș Crăciun a căzut din cer” după Cornelia Funke, (clasa a-IV-a) metoda brainstorming este aplicată în etapa de captare a atenției. În centrul tablei, cadrul didactic va atașa o imagine cu Moș Crăciun, iar elevii au sarcina de a spune ce le transmite lor acest personaj mult așteptat. Sunt scrise la tablă de către învățătoare toate ideile, fără a se repeta unele dintre ele. În momentul în care învățătoarea le va da elevilor tema pentru acasă (realizarea unor compuneri pe baza propozițiilor ajutătoare), ea va sublinia unele idei pe care elevii le-au expus la începutul orei, idei pe care elevii le vor folosi într-o compunere pe care o vor avea de pregătit pentru ora următoare.*

F. Explozia stelară- metoda este asemănătoare brainstormingului, dar nu se confundă, deși presupune organizarea clasei de elevi într-un grup și formularea de întrebări, așa cum brainstormingul dezvoltă construcția de idei pe idei. Explozia stelară stimulează atât creativitatea individuală cât și cea de grup, spiritul de cooperare cât și cel de competiție.

Metoda presupune să se scrie ideea sau problema de dezbătut pe o foaie de hârtie sau pe tablă, apoi în jurul conceptului respectiv se scriu următoarele întrebări: *Cine? Ce? Unde? De ce? Când?*

Aplicarea corectă a metodei presupune respectarea unor cerințe:

- propunerea problemei;
- organizarea clasei în grupuri sau lucrul frontal, lăsând alegerea cadrului didactic;
- adresarea de întrebări. (Ilie, 2014, p. 99).

Exemplu: *La clasa a-III-a, la Unitatea de învățare „Poveștile Pământului”, în cadrul lecției „Spiridușul cel bun al cărți” după Ada Teodorescu, în ora a doua, în etapa de verificare a temei se aplică explozia stelară pentru a verifica tema. Elevii răspund la întrebări, iar răspunsurile corecte sunt scrise la tablă. În dirijarea învățării, elevii se vor folosi de răspunsurile de la tabla pentru a alcătui rezumatul lecției.*

G. Jocul- este o acțiune specifică cu un grad ridicat de sensuri și tensiuni, desfășurat după reguli acceptate și asumate și în afara sferei utilității sau necesității materiale. Jocul este însoțit de sentimente de înălțare și încordare, dar și de voioșie și destindere. Jocul poate deveni un important instrument educativ și didactic, o bază a metodelor de instruire și educație, fiind unul dintre cele mai eficiente metode de învățământ, cu atât mai mult cu cât prezintă avantaje evidente.

Jocul, potrivit lui Jean Chateau (apud Ilie, 2014, p.113) în lucrarea sa Copilul și jocul, prezintă atât avantaje cât și dezavantaje. Unele dintre avantaje sunt evidențiate din prisma faptului că jocul nu este doar o simplă distracție sau o cale de divertisment, ci, mai degrabă acesta educă voința, rezistența,

capacitatea elevilor de a respecta reguli. Un alt avantaj îl reprezintă faptul că jocul îl include pe copil în cadrul unui grup, le formează elevilor spiritul de echipă și responsabilitatea față de ceilalți, jocul având rolul de a-i face pe elevi să coopereze și să dezvolte activități de grup. Ca dezavantaje, pot fi menționate posibilitatea ca jocul să nu fie luat în serios de participanți, sau imposibilitatea cadrului didactic de a se implica în desfășurarea și evaluarea jocului, dar și imposibilitatea unor elevi de a răspunde sarcinilor de lucru, de a coopera în grup. (Ilie, 2014, p. 113).

Exemplu: *La clasa a-IV-a, în cadrul lecției „Prepelița și puii ei”, cadrul didactic le propune elevilor un joc de creație. În etapa de obținere a performanței, cadrul didactic împarte colectivul de 25 de elevi în 5 grupe. Fiecare grupă trebuie să-și imagineze prima zi de școală a puilor de prepeliță. Elevii primesc fișe pe care vor scrie o mică compunere de câteva rânduri care să respecte tema dată. După terminarea timpului de lucru, liderul grupei, stabilit de învățătoare, va citi compunerea grupului din care face parte. Se fac aprecieri verbale, iar fișele se iau la corectat pentru îmbunătățirea eventualelor greșeli, după care li se aduc din nou elevilor pentru a vedea unde au întâmpinat probleme.*

H. Cubul- presupune analiza unui concept, a unei noțiuni sau a unei teme prin proiectarea ei pe cele șase fațete ale unui cub, fiecare dintre ele presupunând o abordare diferită a subiectului respectiv. Intenția este de a evidenția, prin cele șase fațete ale cubului, cât mai multe tipuri de operații mentale, conform următoarelor categorii de cunoștințe implicate în demersul de învățare:

- fațeta 1 stimulează cunoștințele empirice, raportate la capacitățile de identificare, denumire, descriere și memorizare;

- fațetele 2 și 3 antrenează cunoștințe intelectuale, incluzând operațiile de înțelegere, de comparare, ordonare, clasificare și relaționare;

- fațeta 4 stimulează cunoștințele raționale, presupunând abilități analitice și sintetice, dar și raționamente inductive și deductive;

- fațetele 5 și 6 antrenează cunoștințe decizionale, valorizând capacitatea de transmitere a unor judecăți de valoare asupra unui subiect, dar și luarea unor decizii, construirea unor argumente.

Sarcinile cubului sunt:

a) Descrie- Cum arată?

b) Compară- Cu ce seamănă și prin ce se deosebește?

c) Asociază- La ce te face să te gândești?

d) Analizează- Din ce e făcut?

e) Aplică- Cum poate fi folosit?

f) Argumentează- E bine sau rău? De ce? Utilizarea argumentelor pro și contra. (Ilie, 2014, p. 130).

Exemplu: *Clasa a-III-a, Unitatea de învățare „Magia Cărților”, la lecția „Cenușăreasa” după Frații Grimm, în cadrul lecției de consolidare, învățătoarea împarte colectivul de elevi în 6 grupe. Liberul fiecărei grupe aruncă cubul și primește o sarcină în funcție de fațeta cubului. Sarcinile pe care cadrul didactic le-ar putea propune în cadrul lecției pot fi:*

- a) Descrie trăsăturile fizice și vestimentația Cenușăresei.*
- b) Compară atitudinea sa cu a surorilor vitrege.*
- c) Asociază seara balului cu o altă întâmplare importantă din viața Cenușăresei.*
- d) Analizează dorința prințului de a o găsi pe posesoarea pantofului.*
- e) Aplică un alt final poveștii.*
- f) Argumentează decizia Cenușăresei de a se căsători cu prințul.*

Evaluarea răspunsurilor de realizează de cadrul didactic, iar dacă mai sunt informații de adăugat se cere părerea celorlalți elevi. În obținerea performanței, prin unirea celor 6 răspunsuri se alcătuieste o compunere cu titlul „Prințul și Cenușăreasa”.

I. Cvintetul- presupune elaborarea unui text scurt versificat, prin care se reflectă, se sintetizează un concept, o idee. Metoda constă în alcătuirea unei strofe din cinci versuri (cvintet) care să reflecte în mod corect rodul reflecției elevilor asupra unei noțiuni însușite. Fiecare dintre versuri trebuind să răspundă la următoarele cerințe:

- versul 1: precizează, printr-un substantiv, subiectul;
- versul 2: utilizează două substantive pentru a descrie subiectul;
- versul 3: scrie trei verbe referitoare la acțiuni proprii subiectului;
- versul 4: notează patru cuvinte care să îți exprime starea afectivă față de subiect;
- versul 5: redă, printr-un singur cuvânt, esența subiectului.

Metoda are beneficii evidente din punctul de vedere al ambilor parteneri în actul comunicării didactice. Atmosfera de lucru este una mai puțin tensionată decât în cazul utilizării altor metode, cvintetul antrenând, ca puține altele, creativitatea și simțul ludic al elevilor. (Ilie, 2014, p. 131).

Exemplu: *Clasa a-III-a, la Unitatea de învățare „În prag de sărbători”, la lecția „Iarna în pădure”, elevii au ca sarcină redactarea unei compuneri pe baza unui șir de întrebări. Această compunere este precedată însă de metoda cvintetului care se aplică pentru conceptul „iarna”. Cadrul didactic dirijează o discuție din care elevii trebuie să-și reamintească cerințele formării cvintetului. După ce toate neclaritățile sunt soluționate, elevii încep să lucreze. Unul dintre cvintete ar putea fi*

formulat astfel:

Iarna

Albă, gingașă

Emoționează, transmite, place

Un tablou care liniștește

Zăpadă.

J. Jurnalul dublu- această metodă debutează cu idea că un act intelectual este, întotdeauna, însoțit de un sentiment afectiv, deși acesta din urmă nu este tot timpul conștientizat. Jurnalul dublu presupune ca înainte de lecturarea unui text, elevii să își împartă foaia de caiet în două. În paralel cu lectura propriu-zisă, ei își vor nota în partea stângă cuvinte sau expresii pe care nu le înțeleg, iar în partea dreaptă se vor scrie comentarii, explicații ale cuvintelor sau expresiilor. Metoda facilitează aprofundarea procesării noilor informații, dezvoltă un nivel superior de gândire și creativitate, ajută profesorul să evidențieze progresul învățării, gândirii și nu numai. Punctele tari ale metodei sunt susținerea reflecției și încurajarea exprimării de idei, facilitează formarea unui stil de învățare activă și conștientă, facilitarea interînvățării. (Ilie, 2014, p. 147).

Exemplu: *Clasa a-III-a, la Unitatea de învățare „Pe aripi de păsări”, la lecția „Călătorim în Țara Minunilor”, în timpul în care se citește de câteva ori lecția, elevii trebuie să scoată pe caiete cuvintele sau expresiile necunoscute. Se vor explica acestea de către elevi, cu ajutorul cadrului didactic. Se vor căuta sinonime, iar cu ajutorul acestora elevii vor alcătui o compunere cu tema „O zi de primăvară”. După ce elevii termină de lucrat, câteva dintre compunerile sunt evaluate în mod oral. La sfârșitul orei, caietele se strâng pentru a fi corectate de cadrul didactic.*

Bibliografie

1. Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al Rosetti”, *Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, București: Editura Universul enciclopedic, ed. a-II-a, revăzută și adăugită, 2005
2. Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Iași: Editura Polirom, 2006
3. Ilie, E., *Didactica limbii și literaturii române*, Iași: Editura Polirom, 2014
4. Molan, V., *Didactica disciplinelor comunicare în limba română și limba și literatura română din învățământul primar*, București: Editura Miniped, ediție revizuită, actualizată și completată, 2015

5. Neagu, C., *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, Focșani: Editura Terra, 2011
6. Săndulache, L., *Manual de compunere pentru clasele I-VIII*, Vaslui: Editura Cutia Pandorei, 2000
7. Șerdean, I., *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, București: Editura Corint, 2007
8. Tomșa, G. (coordonator), *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, București: Editura C.N.I „Coresi” S.A., 2005
9. M.E.C., *Programa școlară clasele a-III-a și a-IV-a*, București, 2014

PLATFORME EDUCAȚIONALE CARE TE POT AJUTA CU „ȘCOALA ONLINE”

Prof. Oprescu Petria-Ana

Liceul Tehnologic „TRANDAFIR COCÂRLĂ” Caransebeș, jud. Caraș Severin

Sistemul educațional, bazat pe învățământul asistat de calculator, realizează trecerea de la învățarea tradițională sau receptată, la învățarea interactivă bazată pe dialogul inteligent cu calculatorul, care poate amplifica capacitatea de prelucrare și asimilare a informațiilor, poate spori performanțele intelectuale.

Contextul actual a accelerat procesul de învățare online. Chiar dacă mulți dintre elevi și profesori nu au fost pregătiți pentru asta, unii nici nu și-au dorit, acum predarea prin intermediul internetului a devenit o necesitate.

Google Classroom este una dintre platformele recomandate de Ministerul Educației Naționale pentru lucrul online cu elevii. Aceasta oferă posibilitatea atât profesorilor, cât și elevilor, să încarce materiale, să posteze diverse anunțuri și, special pentru profesori, să dea note materialelor lucrate de elevi și încarce aici. Aplicația a fost lansată în anul 2014 și este folosită în prezent de peste 20 de milioane de profesori și elevi din întreaga lume. Are o interfață disponibilă și în limba română, poate fi utilizată atât de pe computer, cât și de pe un dispozitiv mobil cu sistem Android sau iOS, pot preda mai mulți profesori, se pot pregăti cursurile în avans și se comunică cu elevii în timp real.

Microsoft Teams este o platformă ce beneficiază de un spațiu de lucru bazat pe chat. Profesorii:

- pot forma rapid clasele,
- pot împărtăși cu elevii materialele didactice,

- pot posta anunțuri,
- pot împărți clasele în grupuri mai mici pentru ca aceștia să poată lucra în grupuri la diverse proiecte,
- pot crea, distribui și evalua teste,
- pot transmite și evalua temele elevilor.

Edmodo este o platformă ce permite gestionarea claselor și a activităților de învățare, aceasta permițând și înscrierea părinților, facilitând în acest fel comunicarea mai eficientă a celor 3 părți implicate. Numărul de activități permise părinților este însă limitat. Edmodo este o platformă gratuită, accesibilă de pe orice fel de dispozitiv și permite profesorilor și elevilor să transmită documente de lucru sau chestionare, să discute despre activitățile educaționale, teste sau alte informații esențiale în funcționarea unei clase. Oferă un mediu de lucru controlat în care profesorul are posibilitatea de a vedea orice mesaj sau conținut distribuit de oricare dintre membrii clasei. Se pot transmite atât materiale text, cât și link-uri sau materiale video. Dezavantajul față de alte platforme este faptul că Edmodo este disponibil doar în limba engleză, astfel încât pentru unii utilizatori s-ar putea dovedi complicat de folosit.

Easyclass este și ea pe lista cu platforme educaționale online pentru elevi recomandată de MEN. Platforma poate fi utilizată în mod gratuit, are o interfață intuitivă, asemănătoare cu cea a Facebook și le oferă profesorilor posibilitatea de a transmite teme și de a le reaminti de evenimente esențiale precum predarea temelor sau apropierea unor teste. De asemenea, elevii pot posta, la rândul lor, materiale sau pot discuta pe marginea temelor de la clasă.

Intuitext oferă gratuit 2 platforme educaționale online pentru elevi. Școala Intuitext este dedicată profesorilor și elevilor din ciclul primar și gimnazial și poate fi folosită atât pentru învățare, cât și pentru evaluare. Examenul tău este o platformă ce ajută elevii să se pregătească pentru Evaluarea Națională din clasa a VIII-a, la Limba Română și Matematică.

Ambele platforme:

- respectă programa școlară,
- sunt avizate de Ministerul Educației Naționale,
- prezintă explicații și simulări menite să ajute elevii să înțeleagă mai ușor diferite concepte,
- prezintă modele de rezolvări ale diverselor probleme, pe etape, cu explicații la fiecare pas efectuat,
- prezintă teste ce ajută elevii să-și verifice cunoștințele.

Aplicația Zoom este una dintre cele mai utilizate pentru comunicarea în timp real. În varianta gratuită permite organizarea orelor cu până la 500 de participanți. Profesorii și elevii au posibilitatea de a interacționa în timp real, în mod video și permite și crearea unei table virtuale interactive. Este disponibilă atât pentru computer, cât și pentru dispozitive mobile cu sistem de operare Android sau iOS. Zoom oferă multiple posibilități de interacțiune.

Modelul comunicării unidireționale, în care profesorul transmite informație în cea mai mare parte a timpului, iar elevul participă pasiv la propria-i formare, nu mai reprezintă cheia de succes a unui învățământ de calitate. În mediul educațional, elevul este încurajat să participe și să comunice cu cel care îl învață. Mai mult decât atât, utilizarea tehnologiilor web face posibilă personalizarea procesului didactic. Educația este livrată în funcție de interesele specifice ale fiecărui elev, fapt ce conduce automat la eficientizarea învățării și, implicit, la prevenirea abandonului școlar prin creșterea interesului elevilor față de actul educațional.

Disciplinele de tehnologia informației și a comunicațiilor vin în sprijinul celorlalte discipline, ele fiind cele dezvoltă competențele digitale ale elevilor, competențe atât de necesare în digitalizarea procesului de învățământ, precum și în formarea personală și profesională a elevilor.

Un exemplu de platformă ce permite utilizatorilor să încarce cu ușurință fotografii, clipuri video, texte, audio, oferind posibilitatea creării unui mediu unic online, interactiv îl reprezintă platforma **Glogster**.

Aceasta poate fi accesată <http://edu.glogster.com/> și reprezintă:

-un mediu digital creativ pentru profesori și elevi, cu scopul de a-i ajuta pe elevi în procesul învățării și de a face acest lucru într-un mod mai distractiv;

-o interfață simplă și ușor de conceput pentru a introduce elevilor conceptele de bază;

-o serie de mecanisme de lucru în echipă pentru a permite utilizatorilor să publice și să le împărtășească altora propriile creații;

-un valoros instrument de învățare în care pot fi integrate mai multe discipline de bază, inclusiv matematica, știință, istorie, tehnologie, artă, fotografie, muzică etc.;

-un instrument care favorizează dezvoltarea abilităților elevilor, înregistrând progrese la diferite niveluri;

O platformă de învățare virtuală, digitală adresată tuturor indiferent de vârstă, sex, nivel de pregătire, tip al școlii, locație, etc este **Kahoot!**

Este o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională, accesibilă la adresa <https://kahoot.com/>. Lansat în martie 2013 în Norvegia, Kahoot! este acum folosită de peste 50

milioane de oameni din 180 de țări. A fost proiectat pentru a fi accesibil la clasă și alte medii de învățământ din întreaga lume. Platforma este utilă pentru a implica elevii în concursuri pe diferite teme, la orice disciplină sau pentru a consolida/evalua noțiunile dobândite la clasă. Pentru aceasta se pot folosi testele existente pe platformă sau fiecare utilizator are posibilitatea să își creeze propriile teste. Participarea elevilor se face cu ajutorul unui dispozitiv conectat la Internet: computer, telefon, tabletă etc. necesar pentru a selecta răspunsul/răspunsurile corecte. Conectarea la test se face prin introducerea de către elevi a codului PIN furnizat profesorul care l-a propus. În stabilirea câștigătorului contează corectitudinea răspunsului și rapiditatea cu care s-a răspuns.

Expeditions: aplicația pentru excursii virtuale la clasă Google Expeditions este o platformă dezvoltată de Google care oferă profesorilor posibilitatea să ducă elevii și studenții în excursii virtuale în diverse locuri din lume, de la muzee, excursii subacvatice și chiar explorări în spațiu, totul prin integrarea de conținut de tip VR (realitate virtuală) în curricula existentă pentru diverse discipline (de ex. științe, istorie, artă, literatură și limbi străine și multe altele). Peste 1 milion de elevi și studenți din 11 țări folosesc Google Expeditions în timp ce 83% dintre profesori consideră că realitatea virtuală poate avea un efect pozitiv asupra elevilor.

Aplicația pentru educație Expeditions oferă o serie de colecții de panorame de realitate virtuală 360° și imagini 3D însoțite de detalii, puncte de interes și întrebări care le fac ușor de integrat în curricula școlară. Google consideră realitatea virtuală un instrument digital care are puterea să transforme și să inoveze predarea și învățarea și de aceea lucrează împreună cu parteneri de prestigiu la crearea de conținut educațional personalizat pentru platforma Expeditions (de exemplu muzeele partenere Google Cultural Institute, inclusiv din România). Google Cultural Institute Explorează colecții de artă și cultură din peste 1000 de muzee din toată lumea, inclusiv din România;

YouTube Edu Descoperă, vizionează și distribuie videoclipuri educaționale utile pentru predare;

Khan Academy Una dintre cele mai cunoscute platforme de învățare digitală din lume

GO-LAB Laboratoare de știință online: astronomie, fizică, geografie, biologie și matematică;

Space Awareness Explorează spațiul cu resurse educative, articole, jocuri și interviuri în 11 limbi;

Hour of Code Sărbătoriți Ora de programare, activități pentru elevi și resurse pentru profesori;

World Education Games Cea mai mare competiție de jocuri educaționale din lume;

Platforma educațională mykoolio.com se bazează pe o tehnică de predare modernă. Aceasta diferă foarte mult de cea clasică, fiind sub forma unor jocuri educative interactive unde consolidarea

cunoștințelor constituie un rol foarte important, iar evaluarea se realizează într-o manieră atractivă și adaptată nevoilor elevilor. Prin această nouă metodă, copilul nu mai este doar simplu ascultător al lecțiilor, el poate lua parte la procesul de predare. De asemenea, are și posibilitatea de a reveni la anumite informații ori de câte ori dorește și poate selecta exact ceea ce consideră el că trebuie să aprofundeze.

În consecință utilizarea mediilor virtuale educaționale sunt benefice pentru orice persoană care este interesată de dezvoltarea și îmbogățirea performanței sale profesionale. Cu siguranță, mediul virtual va schimba treptat, treptat fața învățământului românesc.

Bibliografie:

1. <http://edu.glogster.com/>
2. <https://kahoot.com/>
3. <https://www.eduapps.ro/resurse-educationale/>
4. <https://www.mykoolio.com/>

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCATIONAL

CULOARE ȘI CANDOARE ÎN SUFLET DE COPIL!

Prof. înv. preșcolar Oțelea Mihaela
Școala Gimnazială Maxenu- Structura G.P.N. Maxenu, jud. Buzău

ARGUMENT:

„Progresul omenirii nu este posibil fără activitatea creatoare, teoretică sau practică a oamenilor. Din acest motiv este firesc ca activitatea creatoare să fie considerată ca forma cea mai înaltă a activității omenești (Al. Roșca).

Se știe că educația, ca acțiune socială organizată presupune mai mulți factori: familia ,școala și comunitatea. Democratizarea educației face necesară deplasarea centrului de interes de pe cunoștințe impuse pe obiective, de pe programe abstracte pe nevoile curente ale copilului, astfel acesta să fie centrul de interes al tuturor. În acest sens vin în ajutor proiectele de parteneriat educaționale care vizează întărirea relațiilor dintre părinți, preșcolari, dascăl și comunitate, creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali.

Comunitatea reprezintă cadrul cultural, spiritual și geografic de dezvoltare a copilului. Prin caracteristicile ei poate cataliza și susține interesele instituției. De aceea preșcolarii sunt implicați în derularea unor proiecte educaționale care cuprind factorii „ de putere” în relația educativă: grădiniță, familie, comunitate. Așa, copiii învață să gândească critic, complex ,și dezvoltă gândirea multicauzală, experimentează abilități de rezolvare de probleme, de empatie, de toleranță etc.

SCOPUL PROIECTULUI:

❖ Eficientizarea relațiilor grădiniță-comunitate în vederea formării sentimentului propriei valori;

OBIECTIVE SPECIFICE ALE PROIECTUL

➤ Promovarea valorilor în vederea formării personalității copilului ;

➤ Educarea trăsăturilor de voință și caracter în formarea unor atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți;

➤ Educarea copiilor în spiritul valorilor moral -civice;

➤ Realizarea schimbului de opinii în ceea ce privește necesitatea unui mediu educativ sănătos;

➤ Formarea unor atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți;

Descrierea grupului țintă căruia i se adresează proiectul :

▪ preșcolari cu vârste cuprinse între 3-6 ani ;

▪ părinții copiilor

Beneficiari direcți și indirecti :

• Direcți: preșcolari, părinți ;

• Indirecti: cadre didactice, reprezentanți - Primăria Țintești

Durata proiectului: 12 luni

În cadrul proiectului se vor derula următoarele activități:

❖ „În Unire stă puterea!”- prezentarea unui program artistic

❖ „Copilul de azi, cetățeanul de mâine!”- prezentare power-point

❖ „Sunt copil, am dreptul să știu!” – vizită

❖ „Un copil –un copăcel!”- plantarea unor copaci ornamentali

❖ „Culoare și candoare în zâmbet de copil!”-evaluarea proiectului

Rezultate calitative și cantitative așteptate ca urmare a implementării proiectului:

În urma derulării proiectului dorim să constatăm că preșcolarii:

• Manifestă interes sporit pentru promovarea valorilor în vederea formării personalității copilului și a trăsăturilor de voință și caracter ;

• Desfășoară în strânsă legătură cu părinții și comunitatea locală acțiuni care vor marca evenimente de peste an;

• Participă cu plăcere la amenajarea unui mediu educativ sănătos prin plantarea în curtea grădiniței a unor copaci ornamentali.

Modalități de monitorizare și de evaluare ale proiectului

✓ Portofoliul

✓ Expoziții cu lucrări ale copiilor

✓ Analiza produselor activității

✓ Realizarea unui album foto conform calendarului de activități

- ✓ Articole din mass media
- ✓ Materiale video cu principalele momente din derularea proiectului

Modalități de asigurare a continuității /sustenabilității proiectului

Continuitatea va fi asigurată în funcție de rezultatele proiectului pentru anii următori la grupele mici, mijlocii, mari. Sustenabilitatea este asigurată de fonduri colectate de la părinți sau sponsori.

Activități de promovare/mediatizare și de diseminare pe care intenționați să le realizați în timpul implementării proiectului

Mass media locală, site-ul didactic.ro, i-teach.ro, comisia metodică.

ROLUL EDUCAȚIEI NONFORMALE ȘI INFORMALE ÎN PROCESUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII

Până Raluca-Tatiana

Școala Gimnazială Pănătău, jud. Buzău

Educația nonformală și informală contribuie, alături de educația formală, pe care o completează, la formarea cunoștințelor științifice de bază, la formarea personalității individului, la pregătirea acestuia pentru viață, pentru o profesie în vederea inserării pe piața muncii. La rândul ei, educația formală contribuie la dezvoltarea cunoștințelor, abilităților, a priceperilor și deprinderilor în vederea exersării activităților specifice educației nonformale și informale.

Chiar dacă educația nonformală și mai ales cea informală nu se desfășoară întotdeauna într-un cadru instituționalizat și au o intenționalitate ușor diferită de a educației formale, ele contribuie substanțial la dezvoltarea și formarea copiilor și a viitorilor adulți.

Legea educației naționale numărul 1/2011 prevede recunoașterea și certificarea competențelor obținute prin intermediul educației nonformale și informale.

Educația nonformală sau educația extrașcolară sunt termenii cu care sunt denumite acele activități educative care se desfășoară în afara sistemului formal al educației. Adesea, însă, aceste manifestări se desfășoară în cadrul instituționalizat, formal. Bazele educației nonformale au fost puse la începutul secolului XX, când au fost înființate asociații de tineret, cu scopul completării educației prin alte activități decât cele didactice: dezvoltarea copiilor prin jocuri, călătorii și excursii.

În zilele noastre educația nonformală a căpătat noi valențe, multiplicându-și scopurile. Pe lângă dezvoltarea copiilor, ea contribuie prin aceștia și la ajutorarea semenilor, la incluziunea socială, la salvarea mediului înconjurător. Pentru participanții la activitățile extrașcolare este un prilej de a-și lărgi nivelul de cultură, de a descoperi modalități de petrecere a timpului liber, de a-și dezvolta aptitudinile și talentele, de a descoperi altele noi, de incluziune socială, de prevenire a abandonului școlar și a analfabetismului, de a se implica, a-și asuma responsabilitatea, a-și dezvolta încrederea în sine, de a-și dezvolta valorile.

Activitățile extrașcolare desfășurate în cadru formal și care marchează anumite evenimente importante sau zile mondiale (Unirea Principatelor, Ziua Națională a României, Ziua Mondială a Apei,

Ziua Mondială a Pământului, Ziua Europeană a Limbilor Străine, Ziua Internațională a Francofoniei) au, în primul rând, rol recreativ, apoi prin caracterul științific contribuie la dezvoltarea culturii generale și completează cunoștințele și competențele dezvoltate prin parcurgerea programei școlare.

Toate beneficiile pentru participanții la activitățile extrașcolare, beneficii menționate mai sus, se dezvoltă prin cooperare, participare și învățare prin experiență.

Cooperarea elevilor la desfășurarea activităților extrașcolare enunțate a determinat dezvoltarea încrederii în sine a acestora, a spiritului de echipă, disciplina, implicarea, descoperirea și dezvoltarea calităților de lider, incluziunea elevilor cu cerințe educative speciale, într-un cuvânt i-au pregătit pentru viață. În cadrul acestor activități elevii și-au împărțit sarcinile, au stabilit modalitățile de desfășurare a activității, materialele necesare, timpul alocat activității. Profesorul a facilitat participarea elevilor la aceste activități. Cele mai multe dintre ele au avut caracter aplicativ, elevii desenând sau confecționând diverse obiecte, machete, dar activitățile dedicate Zilei Naționale sau Unirii Principatelor, Mărțișorului, au avut și caracter științific și artistic.

Un rol definitoriu în învățarea pe tot parcursul vieții și în păstrarea tradițiilor străbune îl au serbările școlare și tradiția încondeierii ouălor de Paști. Interpretarea în stil propriu, subiectivă, a scenetelor, cântecelor de stea, a colindelor, a Plugușorului fac ca acestea, și implicit tradițiile să se imprime mai bine în memorie decât simpla lor expunere și însușirea de către elevi. Aceste activități cu caracter aplicativ se situează în sfera a ceea ce se cheamă învățarea experiențială.

Activitățile extrașcolare ajută oamenii să fie motivați, să-și dezvolte atitudinile, cunoștințele și valorile, să devină solidari.

Elevii au fost, în cadrul acestor activități, mult mai implicați decât în cadrul orelor obișnuite, au avut mai multă inițiativă și mai puține emoții, mai multă creativitate. Participarea la activitățile specifice limbii franceze i-a apropiat mai mult de această limbă și cultură. Ei au desenat, au realizat afișe cu aspecte importante ale francofoniei. Recitarea pe roluri a unui poem de Jacques Prevert a avut drept urmare construirea și interpretarea, de către elevi, a altor poezii de acest tip la orele de limba franceză.

Activitățile desfășurate în afara școlii au vizat acțiuni de ecologizare.

Educația informală este reprezentată de totalitatea acțiunilor spontane și întâmplătoare, intenționate sau nu, care se exercită asupra individului și care au rol educativ. Ele nu urmăresc obiective educaționale clare și nu se desfășoară în cadre organizate, fiind oferite de grupurile de prieteni, familie, mass-media, bibliotecă, magazine, loc de muncă.

Educația informală este reprezentativă pentru ceea ce se cheamă învățare pe tot parcursul vieții

deoarece este un proces continuu prin care fiecare individ își formează valorile, atitudinile, centrele de interes, prin experiența sa zilnică și cu ajutorul resurselor educaționale aflate la îndemână, care decurg din aceasta.

Deși elementele care compun această educație nu se desfășoară într-un cadru formal, totuși implicarea școlii este necesară. Ea ar trebui să corecteze și să completeze, la elevii de vârste mici, acele manifestări necorespunzătoare ale lor, întrucât nu toate sursele de educație informală sunt cele mai avizate. De asemenea, pe măsura înaintării în vârstă, elevii trebuie să învețe să selecteze singuri acele informații benefice lor, educația informală fiind voluntară, dar și în funcție de nevoile de formare pe care aceștia le au, de utilitatea informațiilor pe care le-ar putea căpăta.

Educația informală formează la elevi atât valorile, atitudinile, influențează descoperirea și cultivarea anumitor talente, aptitudini, dar poate forma și cunoștințele de bază pe care le furnizează educația formală. Un rol important în acestea din urmă îl au mass-media și bibliotecile.

Așadar, din cele arătate mai sus cele două tipuri de educație, nonformală și informală contribuie la formarea personalității elevilor, la învățarea pe tot parcursul vieții.

Bibliografie:

1. Cucos, Constantin, *Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită*, editura Polirom, Iași, 2014.
2. Cucos, Constantin, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, ediția a II-a, editura Polirom, Iași, 2008.
3. Potolea, Dan, Neacșu, Ioan, Iucu, Romiță B., Pânișoară, Ion-Ovidiu (coordonatori), *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*, editura Polirom, Iasi, 2008.
4. Strategia Națională de Învățare pe tot parcursul vieții, 2015-2020.

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. învă. preșcolar: Pavel Elena Mirabela
Grădinița P.P. Nr. 15 Târgoviște, jud. Dâmbovița

„Fericit este copilul care găsește în fiecare etapă a drumului său pe educatorul capabil să-i insuflă treptat forța și elanul necesar împlinirii destinului său ca om”.

Maurice Debesse

Modernizarea procesului de învățământ din grădiniță implică mai multe componente: proiectarea didactică, tehnici și instrumente de cunoaștere și evaluare a copiilor, parteneriate educaționale, activități extracurriculare, o metodologie didactică activă.

Noul curriculum pentru învățământul preșcolar aduce noi accente care pun în valoare dezvoltarea globală a personalității copilului. Un accent deosebit este acela al diversificării strategiilor de predare – învățare – evaluare, caracterizat prin folosirea de metode activ-participative, prin asigurarea de valențe formative ale jocului, ca activitate de bază a copilului, precum și printr-o evaluare a fiecărui copil în raport cu el însuși.

Pentru creșterea calității procesului instructiv-educativ din grădiniță, se urmărește perfecționarea metodelor tradiționale, dar și introducerea unor metode și procedee educative interactive. Metodele implică mult tact pedagogic din partea educatoarelor deoarece stilul didactic trebuie să-l adopte în funcție de personalitatea copiilor. Regândirea educației formale duce la schimbarea relației cu copii promovând un dialog reciproc, constructiv. Proiectarea unui demers didactic, diferit de cel tradițional dă posibilitatea fiecărei educatoare să-și valorifice propria experiență prin utilizarea unor metode moderne într-o abordare interdisciplinară.

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare,

dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții.

Învățământul preșcolar are un anumit specific, dacă ne gândim la vârsta celor ce-l urmează, ceea ce nu exclude utilizarea metodelor active-interactive. Felul în care educatoarea solicită întrebări, felul în care organizează activitatea de formare și informare a copilului, prin accentul pe care-l pune pe dezvoltarea proceselor cognitive-aplicative, influențează comportamentul activ și creativ al copilului.

Programa activității instructiv-educative lasă libertatea de a organiza cât mai creativ și personalizat actul didactic. Fiecare cadru didactic își poate alege propriul demers, personalizat, modern, care să fie compatibil cu stilul didactic, cu obiectivele și conținuturile activităților.

Astăzi, strategiile de predare urmăresc, folosirea celor mai adecvate metode și procedee de predare, corelate mijloacelor de învățământ moderne, în baza alternării, îmbinării formelor de organizare existente.

Strategia didactică este modalitatea eficientă prin care educatorul îi ajută pe copii să accedă la cunoaștere și să-și dezvolte capacitățile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele și emoțiile. Ea se constituie dintr-un ansamblu complex și circular de metode, tehnici, mijloace de învățământ și forme de organizare a activității, complementare, pe baza cărora cadrul didactic elaborează un plan de lucru cu preșcolarii, în vederea realizării cu eficiență a învățării.

Strategiile reprezintă, de fapt, aspectul dinamic, activ, prin care cadrul didactic dirijează învățarea. Instruirea înseamnă un proces de predare a cunoștințelor și deprinderilor într-o instituție de învățământ. Cadrul didactic întreprinde seturi de activități și comportamente identice la nivelul procesului de instruire, orientând în final întreprinderea didactică către maximum de rezultate educaționale. Analiza resurselor, a condițiilor, a factorilor educaționali care pot maximiza rezultatele instructiv educative constituite demersuri necesare pentru cristalizarea unei autentice strategii educaționale.

Noțiunea de strategie a fost introdusă din nevoia de a găsi o alternativă practicilor tradiționale utilizate în învățământ: conceperea predării unei discipline, elaborarea conținuturilor, predarea unei simple activități educaționale. Din punct de vedere funcțional, strategia se situează pe traiectul de la intenție la realitate, sarcinile de instruire fiind traduse astfel într-un ansamblu de decizii condiționale.

Strategia reprezintă o componentă a programului de instruire, reprezentând, din perspectiva cadrului didactic, aspectul activ, dinamic, al formei de dirijare efectivă a învățării. Vlăsceanu (1993) definea strategia ca „un ansamblu de acțiuni coordonate și armonios integrate menite să dirijeze învățarea în vederea realizării obiectivelor preformulate”. Strategiei nu i se atribuie o soluție fixă. Ea

poate fi privită atât ca o imagine globală, programată inițial și neschimbătoare, cât și ca o variantă ori ca o alternativă permanent perfectibilă, caracterul său dinamic fiind determinant.

Strategia sugerează modul de abordare a unei situații de instruire, punând în contact preșcolarul cu noul conținut studiat.

Derivat etimologic din grecescul „methodos (odos-cale, drum, metha-spre), cuvântul metodă semnifică drumul, calea de urmat pentru atingerea unui scop, modul de căutare, de descoperire a adevărului sau „drum care conduce la cunoașterea realității și la transformarea acesteia pe baza cunoașterii”, calea folosită de educatoare în a-i sprijini pe copii să descopere viața, natura, lucrurile, știința. Calea de învățare pe care o parcurg copiii este determinată de metoda folosită. Această “cale” devine cel mai spectaculos exercițiu de interacțiune dintre mințile lor, care ne bucura când observăm progrese de la o perioadă la alta.

Prin metodele interactive, de grup preșcolarii își exersează capacitatea de a selecta, combina lucrurile de care au nevoie în viața școlară și de adult. Însă conexiunile pe care le fac aceștia uimesc mintea unui adult. Jocul de rol, experimentul, observația, jocul interactiv, portofoliul, metoda proiectului, ciorchinele, metoda pălăriilor gânditoare, Știu/vreau să știu/am învățat, cubul, brainstorming, metoda bulgărului de zăpadă, metoda R.A.I, “Răspunde-Aruncă-Interoghează” sunt câteva din metodele interactive ce se pot utiliza cu succes în grădiniță.

Stimularea creativității copiilor este favorizată de metodele interactive. Copiii descoperă o nouă experiență, interrelaționează în grupuri de învățare activă, studiază, investighează și capătă încredere în capacitățile individuale și ale grupului. Situațiile de învățare rezolvate prin metodele interactive de grup dezvoltă copiii gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment critică comportamentul, ideea, fapta, nu critică personajul din poveste sau copilul, adultul.

După fiecare metodă aplicată se pot obține performanțe pe care copiii le percep și-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Copiii înțeleg și observă că implicarea lor este diferită, dar încurajați își vor cultiva dorința de a se implica în rezolvarea sarcinilor de grup, să aibă răbdare cu ei, exersând și toleranța reciprocă.

Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare, inovatoare decât cele clasice. Prin corelațiile elaborate interactiv copiii își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze în activități de grup, intergrup, individual, în perechi.

Metodele activ-participative solicită efortul personal de gândire, imaginație, memorie și voință, dar și valorifică maximal potențialul de cunoaștere, acțiune și trăire al copilului. Efectele formativ – educative ale învățării sunt în raport direct proporțional cu nivelul de angajare și participare individuală și colectivă. În opoziție cu metodologia tradițională, pentru care preșcolarul rămâne mai mult un auditoriu sau un simplu spectator, gata să recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, metodele active au tendința să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele pe calea activității proprii, a unei angajări optime a gândirii, a mobilizării tuturor funcțiilor intelectuale și energiilor emoțional – motivaționale în raport cu sarcina de învățare dată. Esențial în pregătirea cadrului didactic pentru lecție este de a putea pune în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur și simplu niște cunoștințe de-a gata ce trebuie să fie însușite, ci de a insufla copiilor dorința și posibilitatea de a le dobândi, pe cât este cu putință, prin ei înșiși, printr-un studiu cât mai activ.

Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între preșcolari care, organizați în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite. Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaționale, ci pe rolurile de organizator, facilitator și mediator al activităților de învățare. Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe copil. Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunțând la vechile practici educaționale rigide și uniforme, el devine organizator al unui mediu de învățare adaptat particularităților și nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învățării și dezvoltarea competențelor. Proiectând și realizând activități de predare-învățare- evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic oferă preșcolarilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le confrunta cu cele ale colegilor, de a-și dezvolta competențele metacognitive.

Învățarea prin cooperare este o modalitate eficientă de stimulare a comunicării și învățării active, facilitând acomodarea firească a copilului la sistemul de relații, norme, valori și comportamente ale grupului din care face parte.

În grup, apar idei mai multe și mai bune, copiii învață și unul de la altul, nu doar de la educatoare, este încurajată contribuția personală, intervine aprecierea diversității, se valorifică informațiile colegilor în construirea cunoașterii proprii. Învățând în grup, se dezvoltă unele relații interpersonale mai bune: relații colegiale, de solidaritate, de grijă și devotament, de sprijin personal.

Evaluarea urmărește acordarea ajutorului imediat, având o funcție corectivă, ameliorativă, realizându-se prin raportarea la progresul individual, dar având în vedere atât participarea fiecărui copil la procesul elaborării în comun, cât și rezultatul echipei.

În societatea actuală, are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Și în învățământ au loc transformări rapide pornind de la crearea mediului de învățare care poate eficientiza tehnicile de învățare și de muncă intelectuală, le poate bloca sau încetini.

Dirijor al procesului educațional, educatoarea apelează la o serie întreagă de instrumente pentru a ușura și accelera asimilarea și aplicabilitatea informațiilor.

Nevoile și cerințele copiilor „actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice.

Bibliografie:

1. Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007 ;
2. Crenguța Oprea, *Strategii didactice interactive*, Editura didactică și pedagogică, București, 2007;
3. Cerghit Ioan – *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București, 2004;
4. Ion Frățilă, *Tendențe în evoluția procesului de învățământ*, Revista „Învățământul preșcolar”, nr.2-3 1991;
5. Miron Ionescu, *Educația și dinamica ei*, Editura, Tribuna învățământului, București, 1998;
6. Pătrăuță T. – *Teoria și metodologia instruirii și evaluării*, Editura “Vasile Goldiș Universitz Press” Arad, 2008.

MODALITĂȚI DE COMUNICARE ȘI ÎNVĂȚARE ONLINE - RESURSE EDUCAȚIONALE UTILE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. înv. preșcolar Pătrașcu Diana Andreea
Grădinița cu P.P. Nr. 4 Moreni, jud. Dâmbovița

În noul context al școlii moderne, fiecare cadru didactic are responsabilitatea de a-și proiecta și planifica lecțiile la clasă într-o manieră adecvată actorilor educaționali (copii și cadre didactice).

Pentru acest motiv este nevoie ca toți cei implicați în cadrul procesului didactic să contribuim la facilitarea și dezvoltarea tuturor competențelor cheie ale procesului didactic. Ne referim la toate competențele cheie care sunt prevăzute la nivelul programei școlare pentru ciclul școlar predat de fiecare dintre noi, cadrele didactice. Aceste competențe se suprapun și se întrepătrund unele cu altele, tocmai pentru formarea profilului unui viitor elev ancorat într-o realitate socială și culturală din care, fiecare, face parte.

Cu toții trebuie să ne planificăm, în primul rând prin intermediul comunicării de care trebuie să dăm dovadă, modul în care contribuim și la dezvoltarea capacității de comunicare a educabililor pe care-i formăm.

Este un prim pas spre utilizarea tehnologiei de către educatoare/profesori pentru învățământul preșcolar la grupă, sau pentru derularea activităților on-line. În marea majoritate a timpului, utilizarea tehnologiilor digitale salvează timp și energie, captându-se ușor atenția preșcolarilor.

Predarea online eficientă nu înseamnă doar preluarea conținutului lecției și transmiterea lui folosind tehnologia.

Mediul online de învățare vine cu provocări și resurse specifice, care presupun ca atât cadrele didactice, cât și copiii să se adapteze și să își schimbe modul de lucru.

În alegerea instrumentelor digitale, profesorii trebuie să urmărească valențele pedagogice ale acestora (gradul de interacțiune, de comunicare și colaborare, dezvoltarea competențelor secolului al XXI-lea etc.).

Beneficiile pentru preșcolari sunt constituite de un mediu de învățare mult mai confortabil, dar care necesită suportul adulților (al părinților, în cazul învățării de acasă). Un aspect motivant pentru cadrele didactice îl reprezintă schimbul de bune practici și asistență din partea colegilor.

În continuare voi prezenta câteva dintre aplicațiile și instrumentele digitale care se pot utiliza în facilitarea învățării online și în susținerea grădiniței de acasă.

Conferințele on-line facilitează transmiterea de informații în timp real și învățarea sincron a preșcolarilor. Printre cele mai cunoscute sunt: Zoom, GoogleMeet, Webex, Twinspace etc.

Zoom este platforma de ore online cea mai utilizată de către cadrele didactice din România. Se creează conturi gratuite pentru profesori (contul școlii nu are limită de timp. Preșcolarilor și părinților acestora li se trimite un link de conectare. Se pot partaja ecranul și documentele aflate în calculator/laptop. Există opțiunea să se înregistreze întreaga conferință audio-video.

GoogleMeet este o aplicație din suita Google for Education care poate fi accesată doar dacă aveți un cont de gmail.

Meet este aplicația Google de comunicare instant prin video și chat, unde se poate crea un link de întâlnire, iar participanții trebuie doar să-l acceseze, fără să aibă vreun cont, pentru a putea intra în sesiunea online.

Această platformă acceptă până la 100 participanți gratuit și oferă aceleași opțiuni ca și întâlnirea de pe Zoom: comunicare cu participanții cu video, microfon și prin chat, partajarea ecranului, activarea modului silențios pentru anumiți participanți, împărtășirea de alte link-uri prin chat.

Kinderpedia este o platformă interactivă care simplifică comunicarea dintre părinți și grădinițe în beneficiul copiilor.

Utilizatorii platformei sunt: personalul grădinițelor – educatori și manageri – și părinții, care pot să creeze și să gestioneze profilul copilului, pot să îl atribuie unei grădinițe și pot să inițieze dialogul cu personalul calificat al acesteia. Managerii grădinițelor creează și atribuie conturi educatorilor, creează și înregistrează grupe de copii, generează diverse rapoarte de activitate.

Educatorii pot să își formeze grupe, să creeze evenimente, să adauge imagini și filmulețe, să atribuie documente și sarcini individuale sau de grup pentru copii și părinți.

Kinderpedia menține părinții permanent conectați cu activitățile și progresele copiilor lor. Părinții se pot implica și pot interacționa cu ușurință prin intermediul mesajelor, chestionarelor și chatului, atât cu educatorii, cât și cu ceilalți părinți.

Un program detaliat îi ține la curent pe părinți cu activitățile grădiniței din zilele următoare, în timp ce modulul calendar le permite să aleagă dacă vor participa sau nu la evenimentele la care au fost invitați, toate acestea cu un singur click.

Platforma va emite alerte de reamintire pentru evenimentele la care părinții au ales să participe.

Resurse educaționale utile în procesul de predare-învățare-evaluare online

Softurile educaționale sunt utilizate în cadrul învățării la distanță având în vedere beneficiile pe care le propune. Acestea sunt legate de „încurajarea construcției active a cunoștințelor, asigurarea contextelor semnificative pentru învățare, promovarea reflecției, eliberarea elevului de multe activități de rutină și stimularea activității intelectuale asemănătoare celei depuse de adulți în procesul muncii” (Bleoca, 2016, 24, în Revista “Universul Copiilor”).

Resursele video sau filmulețele educaționale sunt utilizate cu o mare frecvență în cazul copiilor de vârstă preșcolară, fiind foarte valorificate în perioada pandemiei pentru predarea-învățarea la distanță. Același lucru se constată și în cazul predării disciplinelor de studiu din domeniul ariei curriculare Matematică și științe, chiar și în cazul celei din aria Limbă și comunicare, unde se poate utiliza în cadrul mediului online multiple astfel de resurse video, conform importanței pe care o au acestea pentru evaluările naționale.

Alte resurse utilizate au fost cele oferite prin intermediul prezentărilor (PowerPoint, Prezi etc.) utilizate în cadrul lecțiilor online, fiind puse la dispoziția educabililor pentru studiul individual. Având în vedere gradul de utilizare al acestor resurse, putem deduce, în conformitate cu oportunitățile și dotărilor tehnologice, faptul că aceste resurse sunt mult mai utilizate în școlile din mediul urban.

Jocurile online sunt aplicații plăcute de către copii și de cadrele didactice deoarece își păstrează simțul ludic. Cele mai utilizate la vârstele timpurii sunt puzzle-urile on-line.

Jigsawplanet este o aplicație care permite încărcarea unui fișier de tip text sau fotografie și decuparea sub forme de piese în funcție de complexitatea dorită (de la 3 la câteva sute de bucăți). Aplicația este gratuită și nu necesită crearea de cont de utilizator.

Jocurile didactice sunt instrumente care facilitează munca în sincron în cadrul conferințelor on-line dar sunt utile și în predarea și evaluarea asincronă.

Dintre instrumente recomandate se pot utiliza cu ușurință: Worldwall sau Learningapps.

Worldwall este o aplicație utilă pentru a crea jocuri interactive pentru susținerea învățării, fiind posibile de la 1 la 8 modele (de exemplu: Cuvântul lipsă, Anagrame, Puzzle, Rebus, Adevărat sau Fals, Sortează, Chestionare, Spânzurătoare, Deschide cutia, etc);

Este un instrument digital ușor de utilizat și plăcut de copii datorită elementelor ludice inserate.

Chatterkid este o aplicație ușor de folosit. Se descarcă în telefon din Magazin Play și are câțiva pași simpli.

Pasul 1: Intri în aplicație.

Pasul 2: Încarci poza dorită.

Pasul 3: Desenezi gura.

Pasul 4: Înregistrezi ceea ce dorești să spună personajul.

Pasul 5: Adaugi elemente, opțional.

Pasul 6: Salvezi.

Storyjumper este o aplicație Web ce ajută la elaborarea prezentărilor personalizate. Oferă posibilitatea elaborării cărților digitale cu text și imagini proprii și cărți audio. Paginile sunt predefinite cu casete pentru text și imagini, se poate modifica conținutul casetelor, adăugând fundaluri din galerie și imagini, dar și voce și alte sunete de fundal.

Aplicațiile de feed-back sunt instrumente de măsurare a impactului învățării, de sondaj și de evaluare. Printre cele mai cunoscute sunt: Quizizz, Liveworksheet.

Aplicatia Quizizz este un instrument online pentru feed-back, cu ajutorul căruia se pot realiza evaluări formative într-un mod distractiv pentru preșcolari. Permite inserarea de răspunsuri multiple, imagini, audio text, sondaje, răspunsuri deschise; se pot utiliza atât pentru învățarea sincron live, cât și pentru cea de acasă.

Evaluările realizate cu ajutorul acestei aplicații au o interfață prietenoasă, se văd întrebările și sunt ușor de utilizat în diferitele modele oferite de platformă.

Sunt importante pentru că oferă profesorului statistici, progresul copiilor, precum și rapoarte detaliate despre răspunsuri, timp etc.

Platforma Liveworksheets este utilizată pentru a construi activități de învățare, foi /cărți de lucru, care se pot efectua online interactiv, pentru evaluare, cu feedback imediat.

Fișele Liveworks permit transformarea foilor de lucru tradiționale tipăribile (doc, pdf, jpg) în exerciții interactive online cu autocorecție. Pentru crearea instrumentelor pe platforma Liveworksheets este nevoie de cont pe platformă care se poate obține accesând linkul: <https://www.liveworksheets.com/>

Pentru ca învățarea la distanță să fie eficientă, cadrele didactice trebuie să fie bine pregătite în domeniul fiecăruia de specialitate, să dețină competențele digitale necesare transmiterii elevilor unor cunoștințe de specialitate, să fie apte să le predea cunoștințe din variate domenii, precum și să utilizeze efectiv dispozitivele online adecvate acestui nou tip de învățare, ajutându-i totodată pe elevi să-și formeze competențele cheie.

Cadrul didactic eficace, prin utilizarea dispozitivelor digitale, urmărește să selecționeze, să varieze și să combine diferitele metode, selectând strategii adecvate. Din acest motiv, rolul cadrului didactic în utilizarea acestor dispozitive este de:

- „a ghida elevul în utilizarea informațiilor;
- a verifica înțelegerea corectă și completă a informațiilor;
- a încuraja elevii să reflecteze asupra unor probleme de interes general și să ia decizii pe baza informațiilor;
- a stimula curiozitatea elevilor pentru a se informa și dincolo de paginile manualelor;
- a încuraja elevii să beneficieze de facilitățile oferite tinerilor prin diferite programe sociale, culturale și educaționale etc.” (Secuiu E., Secuiu E., 2020, 78).

Bibliografie:

1. Bleoca A. (2016). În Universul Copiilor - Concurs multidisciplinar. Ion Creangă în școlile noastre. ediția aVII-a internațională. NR. 21, Ibănești pp 26-28.
2. Dobrițoiu M., Corbu C., Guță A., Urdea Ghe., Bogdanffy L. (2019). Instruire Asistată de Calculator și Platforme Educaționale On-Line Petroșani: Editura Universitas
3. Farcaș A., Pădurariu E. T. (2020). ABC-Ghid rapid Zoom. Inspector Școlar Iași.
4. Nicolae I., Melnic D. (2011). Comunicare în educație 3. București: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă. Inovație și performanță în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din mediul urban
5. Secuiu E., Secuiu E. (2020). Revista Educație și noi orizonturi/ NR. 2. Școala online – între necesitate și progres Editor: Secuiu Eugen Redactor: prof. Secuiu Elena. Constanța: Academia ABC

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI OUTDOOR ÎN DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA PREȘCOLARI

Prof. înv. preșcolar Pătrușel Adriana Angela
Grădinița P.P.” Palatul Fermecat” Arad, jud. Arad

Această lucrare conține baza unui proiect de tip workshop cu o temă actuală menită să ajute elevii și dascălii deopotrivă. Outdoor learningul este un concept rar utilizat în sistemul educațional românesc poate pentru că nu există destule informații pe această temă în cadrul specialiștilor din sfera educațională. Lucrarea de față prezintă conceptul în ansamblu, explicarea unor cuvinte cheie și mai ales multiplele beneficii ale utilizării acestuia ca și completare la activitățile de tip indoor în cazul preșcolarilor. Se axează așadar pe dezvoltarea inteligenței emoționale, un alt concept căruie i se acordă prea puțină importanță. La final sunt prezentate câteva aspecte practice ale utilizării activităților de tip outdoor în vederea dezvoltării inteligenței lor emoționale.

Deși există o multitudine de activități prin care se poate desfășura procesul educațional, prea puțini dascăli aleg să folosească și să adapteze activitățile de tip outdoor la rutina zilnică. Jocurile copiilor în aer liber precum și învățarea acestora în mediul natural pot fi observate dacă privim în trecut pe tot globul. În unitățile educaționale ale ciclului achizițiilor fundamentale natura a fost văzută ca un *raison d'être* iar grădinițele și școlile aveau mereu spațiu exterior securizat. Natura a reprezentat mereu un mediu propice învățării care se ocupă de toate nevoile copiilor: social, emoțional, psihic, lingvistic și cognitiv. Acest mediu ar trebui să fie disponibil zilnic de-a lungul activităților în clase pe parcursul anilor. Acest lucru nu înseamnă neapărat adaptarea întregului curriculum astfel încât acesta să poată fi realizat numai sub forma activităților outdoor ci mai degrabă introducerea unor astfel de ore ca și completare binevenită la activitățile de la clasă.

Mediul exterior reprezintă spațiul care oferă libertate și mai ales timpul de a lucra la interesele curente ale elevilor. După cum s-a observat activitatea copiilor la vârsta mică, s-a dovedit că aceștia nu sunt limitați în activitatea lor exterioară la condițiile vremii. Indiferent de vremea de afară, aceștia prezintă o dorință puternică de a petrece timp în natură chiar și în zonele mai puțin echipate, având o predispoziție naturală de a-și găsi activități afară. Acei copii care au fost cel puțin o dată implicați în activități de tip outdoor își povestesc experiența cu mule zâmbete și bucurie. Activitățile, de cele mai

multe ori, au implicat folosirea acelor resurse de care se dispunea la cea vreme, așadar, în cazul în care nimic nu a fost disponibil, copiii au folosit frunze, copaci și alte materiale din natură. Creativitatea celor implicați reprezintă o mare inspirație deoarece majoritatea jocurilor sunt universale implicând atât de multe aspecte ale dezvoltării.

Activitățile de tip outdoor la vârsta precoce nu trebuie să însemne mai mult decât joacă, dar pentru a avea un astfel de mediu într-un loc controlat mai degrabă decât într-unul complet liber necesită existența unui model bine definit și explicații amănunțite din partea adultului astfel încât copiii să înțeleagă ce este de dorit.

Inteligența emoțională a devenit una dintre cele mai puternice arme pentru educația copiilor în epoca modernă și este considerată, de foarte mulți specialiști, chiar mai importantă decât cea cognitivă.

Lumea complexă în care trăim te face să conștientizezi din ce în ce mai mult că inteligența emoțională, adică modul în care îți stăpânești și înțelegi emoțiile, joacă un rol esențial în dobândirea fericirii și a succesului în viață, lucru care este de datoria noastră să îi învățăm pe copii.

Folosirea inteligenței emoționale în educația copiilor și cultivarea acestei abilități în dezvoltarea lui depinde, în mare măsură, de modul în care vorbim cu el și în preajma lui. Un rol foarte important joacă educația outdoor deoarece permite copiilor să experimenteze situații întâlnite în viața de zi cu zi și îi învață să facă față noilor provocări.

Un aspect foarte important în educația preșcolară este relația dintre educator și copil, în funcție de această relație putem să vorbim de performanța obținută și de împlinirea obiectivelor propuse în educarea acestor copii. Educația outdoor permite educatorului să se implice activ în formarea și dezvoltarea copilului și să se apropie de el pentru a se forma o legătură strânsă între ei, fapt ce permite educatorului să își desfășoare activitățile în condiții mult mai plăcute și eficiente.

Fără a avea pretenția că am epuizat subiectul abordat, consider că orice lucru bine intenționat, pus în slujba educației, ne face mai buni, mai pregătiți, mai aproape de copiii noștri, neuitând nicio clipă faptul că ei au mare nevoie de modele, nu de critici și că, așa cum spunea Platon, “cea mai eficientă educație pentru copii, constă în joaca lui cu lucruri frumoase!”

În continuare voi prezenta două modele de activități.

“20 de postere” (include toate disciplinele)

Preșcolarii participanți la această activitate vor dovedi competențe în urma efectuării sarcinilor de lucru. 20 de postere vor fi agățate cu o frânghie de diferite elemente din natură în mod aleatoriu. Pe une dintre fațete va apărea un număr de la 1 la 20, iar pe cealaltă fațetă a posterului va fi o întrebare din toate disciplinele de studiu în concordanță cu curriculumul pentru acest nivel. Va exista un zar/

aplicație ZAR pe tabletă (introducerea elearningului în activitățile desfășurate) confecționat în prealabil de către elevi din material natural de mărime mult mai mare decât cele obișnuite pentru o mânuire mult mai eficientă. Fiecare participant va arunca cu zarul și va căuta în natură posterul cu numărul apărut pe zar. I se va citi întrebarea de pe partea cealaltă a posterului și va da răspunsul oral la întrebare. Întrebările vor fi formulate într-un mod corespunzător ținându-se cont de nivelul de pregătire al acestora. Odată, răspunzând la întrebarea adresată, se va folosi din nou zarul iar numărul aflat ulterior se va adăuga/scădea la numărul aflat inițial. Se repetă operațiunea până ce se ajunge la numărul 20.

Echipament necesar: 20 postere, frânghie, zar, cronometru.

Lista celor 20 de întrebări (exemplu)

1. Câte zile are săptămâna?
2. În ce anotimp ne aflăm?
3. Ce culoare are zăpada?
4. Cu ce este acoperită găina?
5. Care sunt cele patru anotimpuri?
6. Ce produs putem prepara din lapte?
7. Ce băutură este fără culoare și fără miros?
8. Cum se numește țara noastră?
9. Câte luni are un an?
10. La ce îl ajută țepii pe arici?
11. Dacă afară nu e zi, atunci este...
12. De cine a fost mâncată Scufița Roșie?
13. Câte jumătăți de oră sunt într-o oră?
14. În ce oraș locuiești tu?
15. În ce lună sărbătorim Crăciunul?
16. Cum se numește casa melcului?
17. Câte picioare are șarpele?
18. Ce culoare are frunza?
19. Din cine este formată familia ta?
20. Cine este șeful jungle?

“Nature hunt (Vânătoare de comori în natură)” (include ca și discipline cunoașterea mediului, educarea limbajului)

Fiecare elev/ preșcolar va primi câte un săculeț (acesta poate fi confecționat împreună cu

preșcolarii) care va avea atașată o listă. Pe lista respectivă se vor găsi enumerate/ desenate 10 elemente din natură sau propoziții care descriu elemente pe care participanții la activitatea de outdoor learning le pot găsi cu ușurință în mediul apropiat. Sunt rugați de către organizator/ educatoare să caute fiecare element care apare pe listă și să le colecteze în săculețul primit. Sunt, de asemenea, rugați să bifeze pe listă obiectele găsite. După completarea întregii liste participanții se întorc la supraveghetorul activității și discută cuvintele neînțelese, frazele descriptive mai dificile, elementele pe care nu au reușit să le procure, dificultățile întâmpinate pe parcursul vânătorii de comori, ajutor suplimentar.

Echipament necesar: săculeți, liste.

Nr. Crt.	Comoara	✓	x
1.	O frunză verde		
2.	Ceva parfumat		
3.	O piatră mică		
4.	Ceva moale		
5.	Ceva rotund		
6.	Ceva în formă de pătrat		
7.	Ceva maro		
8.	Ceva strălucitor		
9.	O floare sau o petală		
10.	O crenguță de copac		

Bibliografie:

1. Bilton, H., *Outdoor learning in the early years. Management and innovation*, Routledge, USA, 2010
2. Knight, S., *Forest School and Outdoor Learning in the Early Years*, Sage, UK, 2013
3. Pugh, G., Duffy, B., *Contemporary Issue in the Early Years*, Sage, UK, 2013
4. <http://www.outdoor-learning.org/Default.aspx?tabid=207>
5. <http://www.outdoor-learning.org/Default.aspx?tabid=210>

ACTIVITĂȚI ON-LINE ATRACTIVE PENTRU EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof. Păun Mihaela

G.P.P. „Dumbrava minunată” Pitești, jud. Argeș

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”

(Maria Montessori, „Descoperirea copilului”)

Debutul perioadei de activitate on-line a generat noi provocări pentru întreg învățământul românesc și implicit, și pentru educația timpurie, schimbări în mentalitate și metodologie. Schimbarea a venit diferit pentru fiecare dintre noi, adaptată mereu la specificul colectivului de copii și la tipologia părinților grupei, întreaga activitate didactică din mediul on-line având la bază dorința de a ne răspunde la câteva întrebări: ”Ce fel de activități îi va face mai receptivi pe copii?; Cum pot face conținutul activității mai interesant și atractiv?; Cum aș putea să-i implic și pe copii în activitate?; Cum aș putea să le câștig atenția încă de la începutul activității?; Ce exemple ar trebui să prezint ca ei să vadă utilitatea conținutului pe care doresc să îl transmit? Ce le place lor cel mai mult să facă?”

Mediul grădiniței, colorat și prietenos, plin de jocurile și interacțiunile celor mici, a fost înlocuit cu mediul familial, cunoscut de copil dar pregătit mai puțin pentru desfășurarea unor activități educative așa cum erau cele din grădiniță.

Procesul de predare–învățare-evaluare specific educației timpurii desfășurat în grădiniță s-a mutat în mediul on-line, trebuind să răspundă permanent întrebărilor de mai sus dar să fie și regândit dintr-o nouă perspectivă cu numeroase mijloace și metode, care :

- să respecte Curriculumul pentru Educație timpurie și să fie adaptate contextului familial și posibilităților acestuia ;
- să întrunească acele elemente de curiozitate și atractivitate specifice preșcolarității care să configureze o legătură emoțională copil –educatoare, chiar dacă conexiunea nu mai este una directă real-emoțională ci una principal, virtuală.

- să vizeze transmiterea unui conținut informațional adecvat celor mici, adaptat particularităților individuale și de vârstă ale copiilor, respectând criterii de bază precum – noutate, simplitate, atractivitate, stimularea implicării active comune copil-părinte în activitate.

Dacă învățarea la distanță se pliază și este mult mai potrivită la elevii mari, studenți, acolo unde fiecare își alocă timpul necesar, modul de parcurgere a procesului de învățare, la preșcolari lucrurile stau diferit. Preșcolarii au nevoie de sprijin în învățare și aici, rolul părintelui devine unul esențial în care implicarea acestuia presupune un efort susținut, disponibilitate, răbdare și încurajare.

Pentru ca învățarea on-line să poată să fie una reușită, este necesar să ținem cont de o serie de aspecte esențiale privind accesul, competențele și motivația. Accesul are în vedere conectarea la internet și disponerea de dispozitive tehnologice adecvate, de softuri relevante. Competențele digitale de bază sunt importante astfel încât conectarea să fie posibilă iar motivația poate produce schimbare, satisface o nevoie sau poate aduce un beneficiu în plus în desfășurarea actului educativ on-line. Toate aceste aspecte esențiale au în vedere atât copilul, profesorul pentru învățământ preșcolar dar și părintele. Fiecare dintre ei, are un rol important în procesul educativ, influențând constant calitatea actului educațional.

Spre deosebire de activitățile anterioare perioadei de pandemie, activitățile on-line au avut o structură diferențiată ce a cuprins: activități desfășurate sincron pe Zoom și WhatsApp și asincron, pe pagina grupului închis de Facebook. Materialele tematice transmise preșcolarilor și părinților, pe lângă sarcinile de lucru au fost însoțite și de texte sugestive, imagini viu colorate și expresive, de filmulețe educative audio-video și Prezentări Power Point create într-un mod atractiv de către educatoare, care au stimulat participarea copiilor la activități, înțelegerea corectă a sarcinilor de lucru, dezvoltarea limbajului și au putut fi asimilate ușor de cei mici. Aceste materiale create de către educatoare, postate pe pagina grupului închis de Facebook sau pe WhatsApp, au putut fi urmărite oricând de către copil și părinte, în intervalul orar pe care aceștia l-au dorit, putând opta pentru o anumită temă sau zilnic, pentru abordarea fiecărei teme postate.

Sesiunile de pe ZOOM au avut o frecvență de trei activități/săptămână pentru grupele mari și două activități /săptămână pentru grupele mici și mijlocii, având un caracter interactiv, care să implice copiii în actul de predare-învățare, să-i determine să pună întrebări referitoare la ceea ce nu au înțeles și să găsească răspunsuri la întrebările adresate de către educatoare.

Dintre avantajele utilizării aplicației Zoom, ne permitem să enumerăm câteva: a permis transmiterea în timp real a unor informații utile pentru părinți și cadrele didactice privind organizarea activității la începutul perioadei on-line dar și pe parcurs, prin desfășurarea activităților sincron cu

preșcolarii și a activităților de consiliere cu părinții; cuprinde opțiunea WHITE BOARD-pe care se poate desena, colora, scrie operații matematice sau se pot vizualiza fișe de lucru, Prezentări Power Point, filmulețe educative de pe YouTube sau de pe CD, anumite site-uri de pe internet sau documente din computer, facilitându-se astfel participarea preșcolarilor la activități interesante, care să le mențină constant interesul, motivația și formarea unei rutine pentru activitățile zilnice; a oferit posibilitatea de creare a unor camere secundare pentru preșcolari, pentru a lucra în grupuri mici la anumite activități .

Pentru a încuraja preșcolarii să participe la activitățile on-line, Întâlnirile de dimineață cu introducerea în specificul fiecărei teme, pot fi gândite sub forma unor înregistrări audio-video ale educatoarei, care să fie însoțită de mascota grupei sau de un alt obiect care să aibă legătură cu tema zilei/săptămânii și care să capteze atenția copiilor (realizate sincron pe ZOOM sau asincron pe WhatsApp/pe pagina de Facebook a grupei).

Lectura audio a poveștilor, folosind o intonație potrivită și imagini sugestive create de către educatoare prin intermediul programului Power Point, însoțită de întrebări în direct și de explicarea cuvintelor necunoscute care să ajute preșcolarul să înțeleagă textul și să repovestească pe scurt, transformă activitățile de Educare a limbajului în activități mult mai captivante și îndrăgite de către copii.

Vizionarea unor filmulețe educative de pe YouTube, poate facilita procesul de învățare în cadrul activităților de știință și artă, transformându-le în activități captivante, apropiate de vârsta și nevoile preșcolarilor. Dintre aceste filmulețe audio-video de pe YouTube, amintim câteva: Seria Paxi, Seria DONDONAC, Seria Piticlic, Seria ”Cum să desenezi...?/Desenează...”

Prezentările Power Point (despre fenomene ale naturii, animale, simțuri, anotimpuri, probleme matematice ilustrate) pentru Domeniul Științe și filmulețele audio-video tutoriale, pentru Domeniul Om și Societate – Activitate practică, create de educatoare, pot constitui o altă resursă educațională atractivă pentru preșcolari folosită în activitățile on-line.

Softurile educaționale de la Editura EDU Târgu-Mureș folosite pentru multe dintre activitățile specifice domeniilor experiențiale, sunt și ele o altă resursă foarte atractivă pentru preșcolari datorită modul animat de prezentare a conținuturilor tematice, bogate în personaje imaginare îndrăgite create special pentru copii, cu ajutorul cărora sarcinile de lucru se rezolvă plăcut, fiind adevărate provocări în care aceștia se implică puternic motivați intrinsec.

Worldwall -<https://wordwall.net>-este o aplicație utilă deoarece se pretează pe abordarea unei palete largi de conținuturi din aproape toate domeniile experiențiale specifice preșcolarității, plăcută de către copii datorită elementelor ludice ce conține 8 modele de jocuri interactive care pot fi adaptate și

însoțite de imagini atractive, care pot fi încărcate pe aplicație de către educatoare și care susțin cu succes activitatea de învățare. Exemple de jocuri interactive: ” Roata aleatoare”, ” Potrivește!”, ” Sortare în funcție de grup”, ”Găsește perechea!”, ” Clasifică!”, ” Avion”.

Jocurile on-line reprezintă aplicații îndrăgite de preșcolari, apreciate de părinți și cadre didactice, fiind colorate, animate, interactive, distractive și care stimulează implicarea continuă și concentrarea atenției. Acestea sunt instrumente care facilitează activitatea în sincron cu preșcolarii în cadrul sesiunilor on-line de pe ZOOM dar pot fi folosite și asincron prin activarea jocului printr-un link în afara activităților on-line. Aceste jocuri sunt potrivite pentru imagini prezentate electronic, de exemplu într-un fișier PowerPoint sau Word, dar pot fi folosite și cu imagini în format fizic pe care educatoarea le arată în fața camerei.

Puzzle-urile online -JIGSAWPLANET.com - este o aplicație care permite încărcarea unui fișier de tip fotografie și decuparea sub forme de piese în funcție de complexitatea dorită (de la 3 la mai multe bucăți), pe care preșcolarul trebuie să le îmbine pentru a recrea corect imaginea inițială. Este o aplicație gratuită și nu necesită crearea de cont de utilizator, accesul pe aplicație putându-se face printr-un link postat de către educatoare, după ce aceasta a creat imaginea puzzle.

Consolidarea / Fixarea cunoștințelor și observarea progresului copiilor în urma participării la activitățile din mediul on-line, se poate realiza sincron, pe ZOOM, sub formă de întrebări sau prin jocuri interactive dar și prin prezentarea directă a produselor rezultate în urma activităților desfășurate acasă. Ca și modalități asincron, enumerăm: feed-back-ul permanent al părinților și copiilor, comunicat în scris pe grupul de WhatsApp; completarea unor chestionare de către părinți vizând modul în care au perceput desfășurarea activității on-line de la grupă; crearea unor albume virtuale tematice cu fotografiile din activitățile desfășurate în cadrul fiecărei teme acasă sub îndrumarea părinților.

Puncte forte ale activităților on-line:

- Prin intermediul activităților on-line și prin folosirea sistematică a acestor instrumente digitale atractive, preșcolarii și-au putut forma, exersa și dezvolta abilități de lucru folosind calculatorul încă de la vârste mici, fapt care le va ușura adaptarea lor pe piața muncii, într-o societate viitoare tot mai puternic digitalizată.
- Folosirea aplicației on-line ZOOM, a joculețelor interactive, a filmulețelor audio-video, a menținut interesul pentru învățare, dorința de a-și revedea colegii de grupă și a stimulat participarea la activități fără să se simtă plictisiți.

- Materialele atașate activităților on-line au fost disponibile oriunde a existat conexiune la internet, putând fi accesate în orice interval orar de către părinte, care are timpul programat și pentru alte activități personale.

- Cei mici au putut parcurge materialele video în ritmul propriu, în funcție de nevoile și interesele lor însă nu singuri, fiind permanent nevoie de prezența și sprijinul adulților care să-i observe, să le ofere îndrumare și explicații suplimentare.

- A existat posibilitatea revederii activităților de mai multe ori, pentru fixarea cunoștințelor transmise sincron și asincron.

- Prin respectarea unor reguli de comunicare în mediul online dar și de gestionare a resursei timp, se dezvoltă autodisciplina fiecărui copil.

Puncte slabe ale activităților on-line:

- Această formă de activitate solicită un consum de resursă temporală mult mai mare atât pentru educatoare, în pregătirea activităților dar și pentru părinți, care trebuie să îndrume permanent învățarea propriilor copii.

- Pentru a nu se exagera cu folosirea mijloacelor digitale, pentru păstrarea sănătății psihice și pentru a preveni apariția oboselii, copiii au fost permanent supravegheați de către părinți pe toată durata activităților dar și atunci când au fost accesate materialele audio-video, în afara activităților on-line;

- Nu toți preșcolarii participă la aceste activități din cauza faptului că unii dintre părinți nu au dorit să se implice în activitatea online sau având un serviciu permanent, părinții au dus copiii la bunici, aceștia, neputând participa la activitățile on-line deoarece nu dețin competențe digitale minime.

- Dat fiind specificul învățământului preșcolar, în care interacțiunea dintre copii și cea dintre copii și educatoare este esențială, învățământul on-line nu reprezintă modalitatea ideală de desfășurare a activităților.

Perioada de activitate on-line a demonstrat că educația realizată digital poate constitui o formă atractivă de educație, antrenantă și în continuă transformare, care solicită o multitudine de resurse interactive adaptate vârstei copiilor și nevoii acestora de cunoaștere.

Cu toate aceste aspecte pozitive, se conturează însă un alt aspect esențial pentru educația timpurie care nu va putea fi atins de către educația on-line și anume, lipsa interacțiunii directe dintre copii, a interacțiunii social-emoționale în care se conturează un profund caleidoscop de sentimente și trăiri, de relații de atașament și de prietenie, care din păcate, nu vor putea fi suplinite niciodată real prin activitățile din mediul virtual.

Bibliografie:

1. Ardelean, Ben-Oni; Banciu, Doina; Ivașcu, Larisa; Fodorean, Daniel, *Educația prin E-learning*, Editura AOȘR și Editura Tehnică, Sibiu, 2020
2. Cucuș, Constantin; Iancu, E., Daniel, Istrate Olimpiuș; Pânișoară, Ion-Ovidiu; Velea, Simona; Botnariuc, Petre; Glava, Cătălin; Ilie, D. Marian; Labăr Adrian Vincențiu; Ștefănescu, Doru, *Școala online – elemente pentru inovarea educației*, București, 2020
3. *Educație timpurie nivel preșcolar – repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019 – 2020*; Ed. Didactică și Pedagogică S.A, București, 2020
4. <https://scoalapenet.ro/cum-ne-adaptam-la-predarea-on-line/>
5. <https://profedu.ro/2020/09/15/mijloace-instrumente-si-metode-de-predare-online/>

INSTRUMENTE DE PREDARE ONLINE - UTILIZAREA APLICAȚIEI KAHOOT ÎN LECȚIILE DE GEOGRAFIE

Prof. Păunaș Nicoleta Cristina

Liceul de Arte ”Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

În activitatea școlii online profesorul joacă în continuare cel mai important rol în experiența de învățare. Tehnologia nu poate înlocui activitatea profesorului, dar poate fi un instrument foarte util pentru îmbunătățirea experienței didactice.

Marea provocare a ultimelor luni a fost alegerea instrumentelor online, a platformelor de e-learning și a aplicațiilor potrivite, care să corespundă nevoilor cumulate ale profesorilor și elevilor.

Lecțiile de geografie au caracter aplicativ, dezvoltă elevilor competențe practice utile pentru realizarea de schițe, hărți, observații, măsurători, analize sau experimente reproductive. În cadrul lecțiilor de geografie se realizează investigarea mediului înconjurător cu metode diverse, pentru înțelegerea mai exactă a fenomenelor, proceselor și elementelor fizice, sociale sau economice din lumea înconjurătoare.

Un rol important în predarea-învățarea geografiei îl are jocul didactic. Astfel, prin joc, și aproape fără să-și dea seama, elevii își vor antrena abilități importante precum memoria, atenția, gândirea logică, comunicarea și inteligența emoțională.

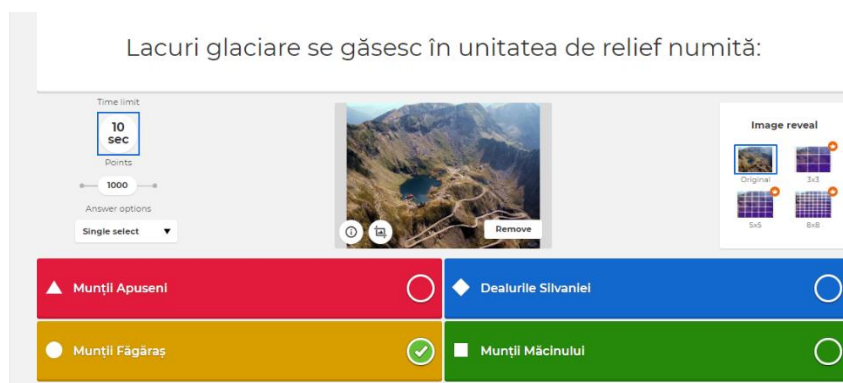
Jocul didactic a căpătat valențe noi prin utilizarea platformei Kahoot, cu ajutorul căreia se pot crea teste interactive. Aplicația Kahoot poate fi utilizată în orice moment al activității didactice: în recapitularea, în fixarea cunoștințelor, în etapa de predare, ca evaluare formativă, sau chiar ca evaluare sumativă. Este o aplicație ușor de utilizat și îndrăgită mult de către copii. Se accesează **kahoot.com**, și pot fi folosite telefonul, tableta, calculatorul sau laptopul.

Aplicația kahoot asigură obiectivitate în evaluarea răspunsurilor, oferă feedback imediat, atât pentru elev, cât și pentru profesor, asigură un climat destins de învățare, conduce la dezvoltarea perspicacității, atenției, distributivității și creativității.

Voi prezenta exemplul utilizării platformei Kahoot la clasa a VIII-a, în cadrul lecțiilor de recapitulare finală la Geografia României. În elaborarea jocurilor Kahoot am utilizat itemi de tip obiectiv (itemii cu alegere duală și itemul cu alegere multiplă) care testează un număr mare de elemente

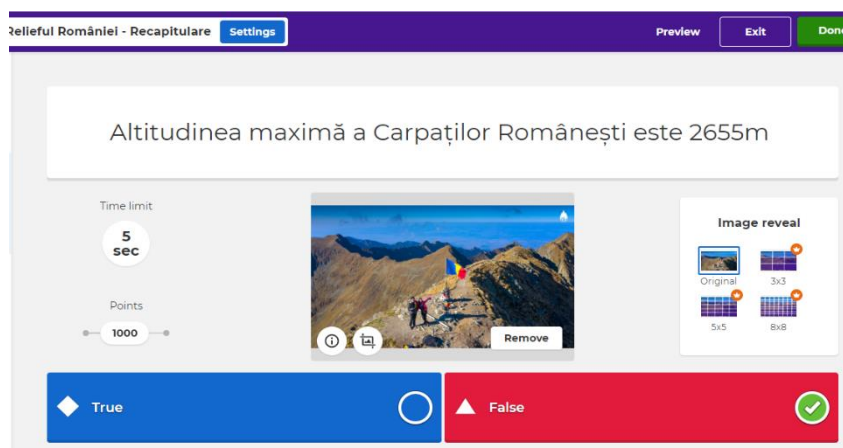
de conținut într-un interval de timp relativ scurt, asigurând un grad de obiectivitate ridicat în măsurarea rezultatelor școlare.

După logare, testul-joc se creează foarte ușor, selectând *Create – New Kahoot- Quizz*. În fereastra ce se deschide se adaugă pe rând întrebarea la care dorim ca elevii să răspundă și câte 4 răspunsuri. Răspunsul considerat corect, se bifează de către profesor, în aceasta etapă.

Se pot adăuga fotografiile ilustrative în caseta destinată imaginilor. În funcție de dificultatea itemilor se poate selecta timpul oferit elevilor pentru bifarea răspunsurilor.

Folosind aceiași pași se adăuga întreg setul de întrebări și răspunsuri care constituie testul de evaluare. Adăugarea unor fotografii contribuie la fixarea cunoștințelor prin asociere și la formarea unor competențe specifice geografiei, precum utilizarea metodelor simple de investigare a realității oferite. Itemii cu răspunsuri multiple pot alterna cu itemi cu alegere duală.

La terminarea inserării itemilor aplicația generează automat un cod care se transmite elevilor, logați în prealabil pe siteul Kahoot.com. Profesorul lansează pe rând întrebările apăsând butonul *Next*. La final, selectând butonul *Get Results*, în aplicație apare o fereastră din care profesorul poate

alege butonul *Save Results*. Rezultatele vor fi salvate sub forma unui fișier Excel. Ele oferă informații cu privire la întregul test, dar și la fiecare item în parte, fiind foarte utile cadrului didactic.

În concluzie, trebuie subliniat faptul că elevii percep utilizarea acestei aplicații ca pe un joc, ignoră faptul că sunt evaluați, sunt relaxați și competitivi. Secvența lecției în care se utilizează Kahoot este dinamică, iar elevii se mobilizează rapid. Din perspectiva profesorului aplicația este deosebit de utilă atât în evaluarea elevilor, cât și în inițierea unor măsuri de remediere, pornind de la feed-back-ul

oferit.

Bibliografie:

1. Dulamă Maria Eliza, ”*Modele, strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie*”, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002
2. Ilinca N., *Didactica geografiei*, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2006
3. ***<https://kahoot.com/>

TOP „CELE MAI FRUMOASE CĂRȚI DE CITIT IARNA”.

RECENZIE ȘI RECOMANDARE DE CARTE.

DIMINUAREA RISCULUI DE ANALFABETISM FUNCȚIONAL

Prof. înv. primar Păunescu Oana – Ionela
Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Studiile au arătat că în România, aproximativ 40% din numărul absolvenților de ciclu gimnazial pot citi un text, dar nu îl înțeleg, nu pot face deducții logice simple, cu alte cuvinte sunt analfabeți funcțional.

Analfabetismul funcțional este asociat cu dificultatea sau incapacitatea persoanei de a înțelege un text citit, de a-și formula un punct de vedere cu privire la ce a citit, de a exprima în scris sau oral punctul de vedere, de a raporta conținuturile noi la fondul de cunoștințe existent sau de a aplica informațiile/cunoștințele obținute în contexte de viață reală.

O persoană este considerată ca fiind **analfabetă funcțională** dacă nu poate să acceseze sau să proceseze informații în situații curente de viață: nu înțelege instrucțiunile de utilizare ale unui produs, manifestă dificultăți la completarea unui formular, la citirea ziarelor, la consultarea unui dicționar sau a unui orar de călătorie, nu înțelege indicatoarele rutiere etc.

S-a constatat că **elevii din ciclul primar** pot citi corect un text, dar au dificultăți în a-l explica, în a înțelege sensul anumitor cuvinte, în a răspunde la întrebări referitoare la conținutul acestuia, în a face corelații între secvențele de informație cuprinse în acesta. Ei tind să ia de-a gata tot ceea ce li se oferă și astfel, când trebuie să folosească informația într-un alt context, nu reușesc.

Specialiștii cred că **principala cauză** este faptul că în România învățarea se bazează preponderent pe memorare, în defavoarea înțelegerii conceptelor.

În scopul prevenirii / ameliorării acestui fenomen, **strategiile** ar trebui să vizeze:

- creșterea motivației pentru învățare, a stimei de sine (crearea unor oportunități prin care elevul să obțină succes, activități de voluntariat, dezvoltarea încrederii etc.);
- dezvoltarea abilităților de comunicare, negociere, rezolvare de probleme;
- strategii de dezvoltare emoțională;

- dezvoltarea creativității;
- dezvoltarea abilităților de luare a deciziilor;
- identificarea timpurie a dificultăților elevilor în înțelegerea textelor și aplicarea măsurilor remediale corespunzătoare;
- dezvoltarea capacității de analiză, sinteză, evaluare;
- formarea/dezvoltarea gândirii critice;
- formarea/dezvoltarea strategiilor de lectură;
- formarea competenței de „a învăța să înveți”.

Comisia Europeană propune o serie de **demersuri concrete** care să contribuie la scăderea analfabetismului funcțional (*Din studiul Centrului de Evaluare și Analize Educaționale - 2018*):

a) utilizarea unor abordări pedagogice inovatoare centrate pe elev (precum instruirea diferențiată) și un design curricular care să vizeze un profil al absolventului de învățământ obligatoriu cu următoarele caracteristici: *absolventul este creativ, gândește critic, rezolvă probleme complexe în situații neprevăzute etc.*;

b) utilizarea metodelor active de predare-învățare cu eficiență în acest sens;

c) formarea profesională continuă pentru ca profesorii să poată dobândi abilitățile și cunoștințele necesare formării la elevi a abilităților de bază de citire și scriere, de matematică și de științe;

d) finalizarea unui cadru al competențelor didactice pentru profesori, care să permită evaluarea calității muncii acestora;

e) introducerea evaluărilor naționale standardizate; astfel, evaluările din ani diferiți pot fi aduse în aceeași scală; acestea au și funcția de diagnoză pentru progresul școlar individual, scopul fiind ca fiecare copil să poată fi sprijinit ulterior în dobândirea abilităților de bază (prin pedagogii de tipul instruirii diferențiate);

f) elaborarea unor instrumente de evaluare care să permită estimarea cât mai obiectivă a nivelurilor de abilitate atinse de elevi de-a lungul parcursului lor școlar;

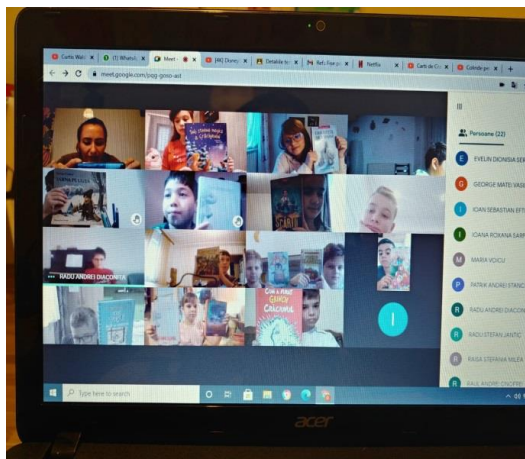
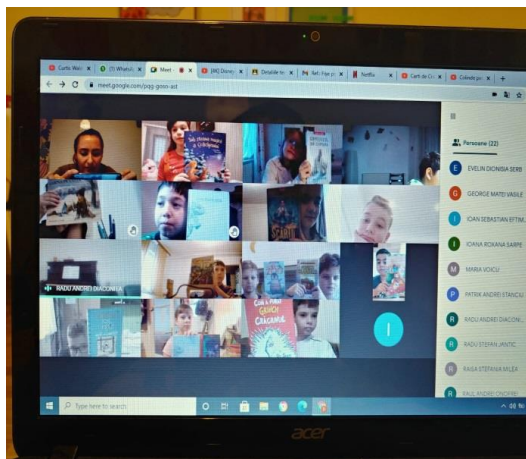
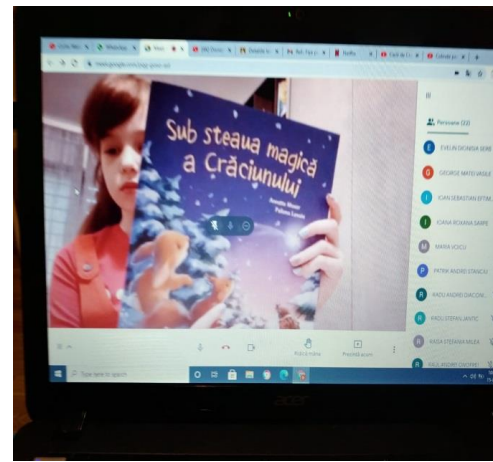
g) dezvoltarea unui management școlar descentralizat, care să stimuleze competiția între școli și bunele practici educaționale;

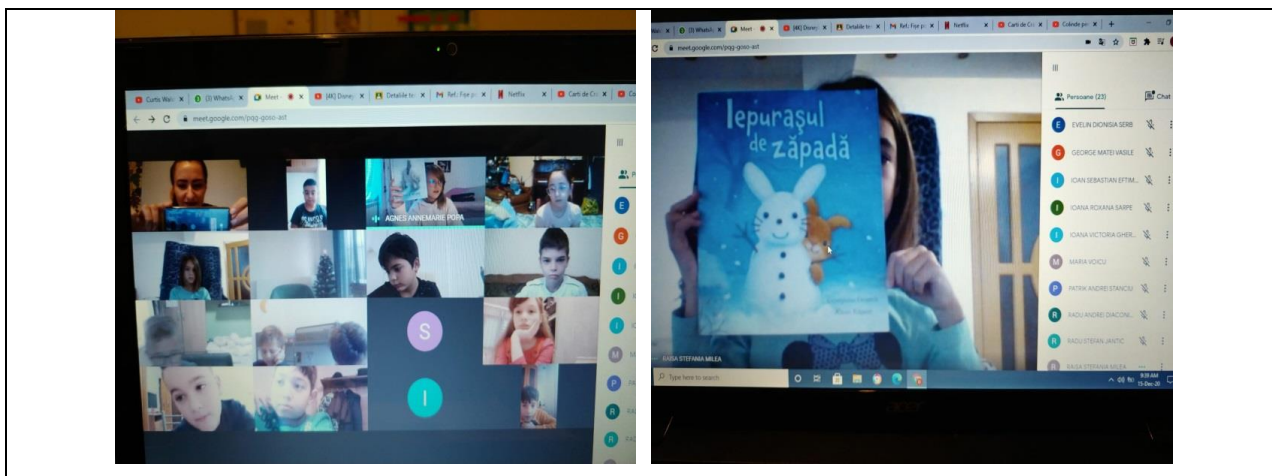
h) atragerea unor profesori și manageri buni în sistemul public de educație și stimularea lor.

Se încurajează pe toate direcțiile strategice schimbul de bune practici cu rol în diminuarea fenomenului mai sus descris. În consecință, prezentăm în cele ce urmează un model de activitate reprezentativă:

Ce consider că poate fi o bună practică?	
Denumirea modelului de bună practică	Top „Cele mai frumoase cărți de citit iarnă”. Recenzie și recomandare de carte
Descrierea modelului de bună practică	<p>1. Elevii clasei a III-a au aflat prin intermediul unui material video din cadrul știrilor unui post de televiziune cunoscut și prin intermediul unui videoclip postat pe un canal de youtube, care dintre cărțile cu tematică de iarnă sunt cele mai apreciate de către cititorii de vârsta lor, categorie reprezentată de două dintre cele mai cunoscute vlogger-ite pasionate de lectură, Tea și Dariana.</p> <p>2. După vizionarea celor două materiale, pregătiți înainte pentru această activitate, copiii au realizat și ei recenzii, făcând comentarii și aprecieri critice ale unor cărți cu tematică de iarnă citite, recomandând totodată colegilor aceste cărți.</p> <p>3. La final, și doamna învățătoare a selectat, prezentat și recomandat copiilor câteva dintre cele mai apreciate cărți cu tematică de iarnă.</p>
De ce cred că este o bună practică?	
Beneficii pentru elevi	<p>Activitatea descrisă mai sus are următoarele avantaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - încurajează și determină elevii să exerseze lectura individuală; - “alimentează” motivația intrinsecă pentru a citi; - dezvoltă gândirea și exprimarea critică, bazată pe argumente; - dezvoltă operațiile gândirii: analiza, sinteza, generalizarea, abstractizarea, compararea; - responsabilizează elevul în raport cu propriile opinii; - susține calitativ interacțiunea dintre elevi; -susține sentimentul de apartenență la o categorie, la un grup, pe baza unor afilieri comune; - “șlefuieste” comportamentul de ascultător”; - dezvoltă calitățile expunerii în comunicare.

<p>Reflecțiile mele</p>	<p>În urma derulării activității se constată că elevii aveau nevoie de așa ceva. Au nevoie ca, din când în când, într-un cadru organizat, să își împărtășească experiențele vizavi de ceea ce citesc, de a li se întări sentimentul de apartenență la grupurile și la categoria de vârstă din care fac parte, mai ales în acest context pandemic, când acest deziderat este unul mult mai greu de atins. Lectura activă sporește calitativ atunci când copilul știe că în final i se așteaptă părerea. Consider activitatea o reușită pe care am promis să o repet periodic și pe care o recomand cu drag tuturor colegilor mei.</p>
<p>Dovezi (fotografii, mărturisiri ale elevilor, produse obținute etc.)</p>	
<p>Feedback-ul pozitiv a venit atât din partea elevilor, care au declarat la finalul întâlnirii că s-au simțit foarte bine să-și împărtășească preferințele și opiniile legate de cărți și că de acum își pot alege ca sursă de inspirație pentru lectură pe cele două fete recunoscute pentru pasiunea lor față de cărți.</p> <p>Părinții de asemenea au transmis aprecierea pentru ideea acestei activități într-un moment apropiat vacanței de iarnă, când și dumnealor căutau puțină inspirație pentru cadourile de sub brad.</p> <p>Anexăm, mai jos, link-urile celor două materiale video folosite, precum și câteva secvențe ale activității surprinse în fotografii.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=nVVq9NGoe8c</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=aAHHVqY9HbA</p>	

Bibliografie

1. [http://www.ceae.ro/Scăderea analfabetismului funcțional - o posibilă prioritate strategică în educație](http://www.ceae.ro/Scăderea_analfabetismului_funcțional_-_o_posibilă_prioritate_strategică_în_educție)
2. http://www.elinet.eu/fileadmin/ELINET/Redaktion/FactsheetLiteracy_in_Europe
3. <http://www.suntparinte.ro/analfabetismul-functional>
4. https://ec.europa.eu/epale/sites/epale/files/factsheet_functional_illiteracy_at_regional_level_enschede_eng
5. <https://www.readspeaker.com/illiteracy-in-the-european-union/>
6. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_literacy_rate

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE - CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI SUCCESULUI ȘCOLAR

Perju Oana-Gabriela

Școala Gimnazială „Iorgu Radu” Bârlad, jud. Vaslui

Obiectivul fundamental al oricărui sistem educațional este formarea la elevi a culturii generale. Organizarea unilaterală a informației într-un sistem rigid este însă total nepotrivită cu această intenție. Aportul fiecărei discipline nu trebuie să se constituie în ceea ce este specific disciplinelor, ci prin ceea ce au acestea în comun, elemente transferabile, elemente care asigură caracterul general. În acest fel, prin educația, în care curriculumul depășește barierele unei singure discipline, se vor forma competențele specifice, dar și transferabile, necesare dezvoltării personale a elevului (competența de a învăța să învețe, competențe sociale, metodologice). Pe baza unei astfel de educații deschise și flexibile se poate realiza specializarea profundă prin formarea unor competențe generale durabile în timp. Abordarea integrată, specifică transdisciplinarității, este centrată pe lumea reală, pe aspectele relevante ale vieții cotidiene, prezentate așa cum afectează și influențează ele viața noastră.

ABORDAREA TRANSDISCIPLINARĂ:

- oferă elevilor cadrul formal adecvat pentru organizarea cunoștințelor.
- este adecvată pentru toate nivelurile de abilitate intelectuală ori stil de învățare.
- este în totalitate participativă, centrată pe elev, bazată pe experiențe anterioare.
- necesită utilizarea oricărui stil activ de predare.
- prezintă un înalt grad de complexitate, atât în ce privește conținutul, cât și metodologia de abordare.
- este mult mai ieftină decât predarea – învățarea bazată pe manuale școlare.
- este permanent rafinată, actualizată, ca urmare a feed back-ului utilizatorului de educație.

Cunoștințe sau competențe? Competențe de a ști sau de a face? Iată câteva întrebări des întâlnite în rândul cadrelor didactice. Pentru a răspunde corect la ele, sunt necesare precizări referitoare la noțiunea de competență: Ce este ea? Care este relația dintre competențe și obiective? Cum se evaluează formarea competenței? Competența este capacitatea unei persoane sau a unui grup de persoane de a realiza o sarcină – de învățare, profesională sau socială – la un nivel de performanță

prestabilit de un standard, într-un context dat. Competențele sunt de diferite tipuri, grade și niveluri de dezvoltare.

Competențele transdisciplinare nu pot fi clasificate în funcție de conținuturile unei discipline, așa cum se întâmplă cu cele monodisciplinare. Ele pot fi clasificate astfel:

- Competențe generale – metodologice: observarea, experimentarea, reprezentarea grafică, interpretarea datelor sau a unui text etc.

- Competențe metacognitive – estimare a gradului de dificultate a sarcinii de lucru, planificarea strategică, evaluarea rezultatelor, monitorizarea comportamentală, tehnici personale de învățare

- Atitudine pozitivă, motivantă – realism, interes pentru învățare, toleranță pentru informații contradictorii, atitudine pozitivă față de performanțele personale

Dacă prin abordarea monodisciplinară a învățării se formează în mod deosebit competențe specifice nivelului cognitiv, prin abordarea transdisciplinară se formează competențe integratoare și durabile prin însăși transferabilitatea lor. Conținuturile organizate transdisciplinar se vor axa în procesul educațional nu pe disciplină, ci pe demersurile intelectuale, afective și psihomotorii ale elevului. Organizarea conținuturilor în manieră transdisciplinară se bazează în procesul de predare – învățare – evaluare pe conduitele mentale ale elevului din perspectiva unei integrări efective, realizată de-a lungul tuturor etapelor procesului educațional (proiectare, desfășurare, evaluare). Temele transdisciplinare ajută elevul să învețe în ritm propriu și să fie evaluat în funcție de ceea ce știe, stimulează cooperarea între elevi, minimalizându-se astfel competiția, oferă elevilor posibilitatea de a-și crea strategii proprii de abordare a diverselor situații, asigurând o învățare activă. Elevul participă activ, imaginația, investigația, creativitatea sa fiind cele care se evidențiază.

De asemenea, conținuturile organizate transdisciplinar se vor axa în procesul educațional nu pe disciplină, ci pe demersurile intelectuale, afective și psihomotorii ale elevului. Organizarea conținuturilor în manieră transdisciplinară se bazează în procesul de predare – învățare – evaluare pe conduitele mentale ale elevului din perspectiva unei integrări efective, realizată de-a lungul tuturor etapelor procesului educațional (proiectare, desfășurare, evaluare). Metodele active de predare în abordarea transdisciplinară transformă elevul din obiect în subiect al învățării, îl fac pe elev coparticipant la propria sa educație și asigură elevului posibilitatea de a se manifesta ca individ, dar și ca membru în echipă.

Exemple de bune practici:

Diagrama Venn

Este tot o metodă grafică folosită pentru a compara procese, evenimente, personalități. Poate fi utilizată în activitățile de învățare sau la fixarea cunoștințelor, ca temă pentru acasă.

Este eficientă în formarea capacităților elevilor de a compara două evenimente, procese, noțiuni istorice și de a selecta asemănările dintre acestea.

1. Fiecare elev completează cercurile cu informațiile referitoare la problemele de comparat; în zona suprapusă notează asemănările (în clasa-activitatea de învățare; acasă-activitatea de fixare).

2. În perechi-fiecare elev completează un cerc, cu câte una din problemele de comparat; apoi le « suprapun » și realizează « diagrame perechii », completând asemănările.

3. Se prezintă mai multe produse se afișează se analizează (se apreciază, se completează, se corectează).

Profesorul poate realiza o « diagrama a clasei » pe tabla.

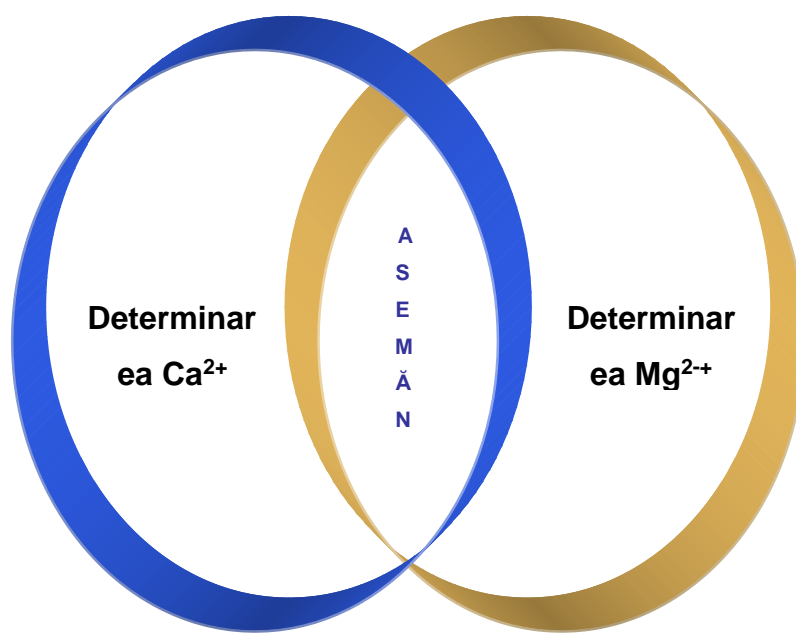
4. Dacă se lucrează pe grupe, se afișează produsele grupelor care se analizează.

5. Se realizează o evaluare formativă:

-sunt lăudate cele mai complete și mai “frumoase” produse și colaborarea cu partenerul (dacă este cazul);

-elevii sunt atrași de ideea de a desena de a-si prezenta rezultatelor echipelor în fața clasei

Exemplu: **Determinarea calciului și magnezului din apă**

Ciorchinele

Este o variantă de brainstorming organizată grafic, astfel încât să faciliteze conștientizarea relațiilor dintre elementele învățate. Unul din rosturile ei este acela de a stimula gândirea înainte de a studia mai temeinic un anumit subiect. Mai poate fi folosită ca mijloc de a rezuma ceea ce s-a studiat, ca modalitate de a construi asociații noi sau de a reprezenta intuitive noi sensuri. Este o modalitate de învățare ce poate servi drept instrument eficient în dezvoltarea unor deprinderi, între care esențială este cea de asociere a informațiilor pe “idei ancoră”. Este o strategie de găsimă a căii de acces la propriile cunoștințe, opinii sau convingeri legate de o anumită temă.

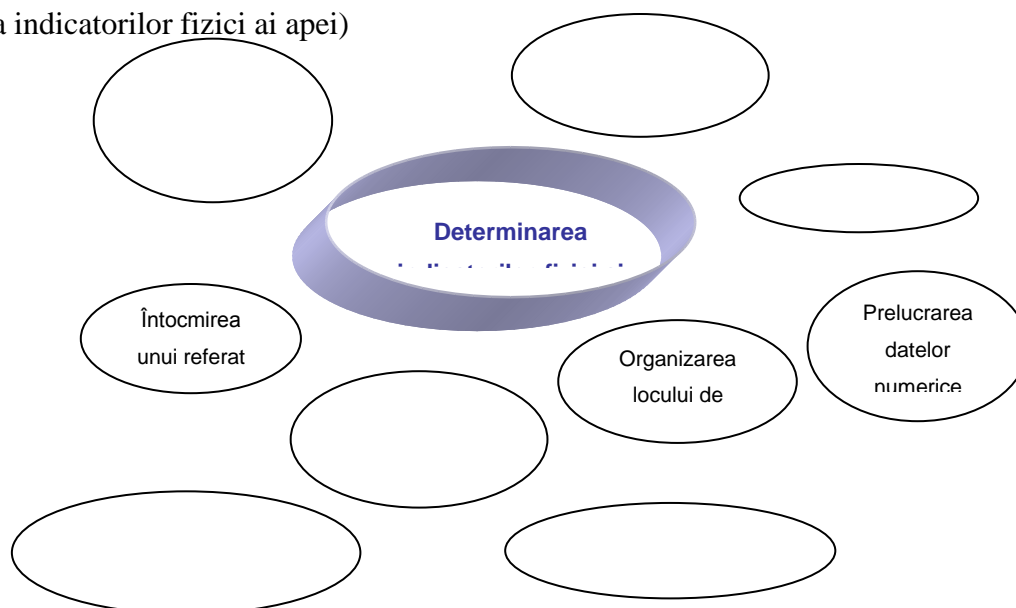
Această metodă presupune următoarele etape:

1. Se scrie un cuvânt sau o propoziție nucleu în mijlocul paginii sau al tablei;
2. Se scriu cuvinte sau sintagme legate de tema propusă.
3. Se unesc prin linii ideile care se leagă în vreun fel;
4. Se scriu idei până nu mai au nici una sau a expirat timpul.

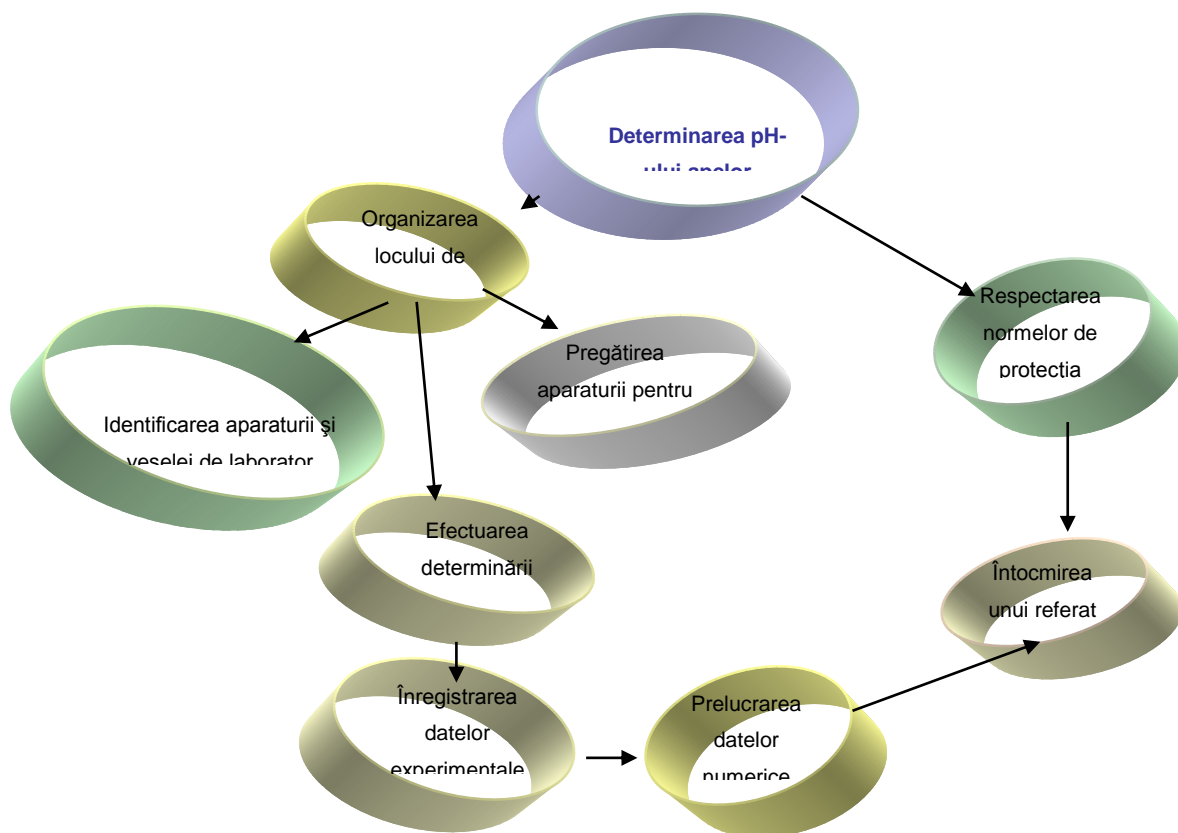
Ciorchinele poate fi realizat fie individual, fie în perechi, fie ca activitate de grup

Exemplu: **Determinarea indicatorilor fizici ai apei (turbiditate, conductivitate, pH)**

Etapa 1 – înscrierea în cercurile goale a etapelor necesare unei astfel de lucrări de laborator (determinarea indicatorilor fizici ai apei)

Etapa 2 – aranjarea etapelor în ordinea desfășurării lor în laborator.(s-a dat exemplu pentru pH)

Cubul

Metoda presupune explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective, permițând abordarea complexă și integratoare a unei teme.

Sunt recomandate următoarele etape:

1. Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: *descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează*.

2. Anunțarea temei, a subiectului pus în discuție.

3. Împărțirea clasei în 6 grupe, fi ecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinței de pe una dintre fețele cubului:

Describe a. *culorile, formele, mărimile etc.*

Compară b. *ce este asemănător? Ce este diferit?*

Analizează c. *spune din ce este făcut, din ce se compune.*

Asociază d. *la ce te îndeamnă să te gândești?*

Aplică e. *ce poți face cu aceasta? La ce poate fi folosită?*

Argumentează f. pro sau contra și enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale.

4. Redactarea finală și împărțirea ei celorlalte grupe.

5. Afișarea formei finale pe tablă sau pe pereții clasei.

Exemplu: **Determinarea clorurilor din apa potabilă**

Precizări:

	1			
	principiul metodei			
2	3	4	5	
reacțiile chimice	reactivii utilizați	formula de calcul	vesela utilizată	
	6			
	modul de lucru			

- profesorul va fi moderatorul întregii activități;

- forma finală a cubului desfășurat se poate lipi pe tablă sau se pot lipi foile scrise pe un cub de carton construit în prealabil;

- activitatea se poate aplica și la alte lucrări de laborator;

activitatea poate fi aplicată și în cazul lecțiilor recapitulative;

Concluzia este că, proiectarea inter sau transdisciplinară nu a condus și probabil nici nu va conduce la „desființarea” disciplinelor; acestea vor continua să existe în planurile de învățământ dar, „permeabilizate” și interconectate. Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor.

O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Bibliografie:

1. Joita E. - *Eficiența instruirii*, Editura Didactica și Pedagogică R.A., București, 1998;
2. Lisievici P. (coord.), Tudorica Rox., *Pedagogie. Concepte, metode și tehnici esențiale*, Editura Fundației România de Mâine, București, 2005;
3. Lisievici P. - *Evaluarea în învățământ. Teorie, practică, instrumente*, Editura Aramis, București, 2002;
4. Manolescu M. - *Activitatea evaluativă între cognitivitate și metacognitivitate*, Editura Meteor Press, București, 2004;

LE CONTE ET SON EXPLOITATION DANS UNE CLASSE DE LANGUE ÉTRANGÈRE

Prof. Perța Gabriela Mihaela

Școala Gimnazială Nr.4 Rm.Vâlcea, jud. Vâlcea

Prof. Udrescu Mihaela

Școala Gimnazială Budești, jud. Vâlcea

Le but principal de l'apprentissage des langues étrangères est l'acquisition de la compétence de communication. Celle-ci s'acquiert en développant chez l'apprenant tant à l'oral qu'à l'écrit, la pratique des quatre domaines d'apprentissage: écouter/parler et lire/écrire. Pour atteindre cet objectif il est nécessaire de recourir à des activités motivantes qui stimulent l'intérêt de nos apprenants.

Dans la découverte de la structure narrative du conte les apprenants seront attirés par des exercices ludiques et créatifs: rétablir l'ordre des séquences, associer chaque partie du conte à une des caractéristiques proposées par Propp, établir une liste de caractéristiques ("état initial", par exemple) ou fonctions (celles de Propp). À partir du conte, nous pouvons mener aussi un travail d'expression écrite individuelle ou collective en classe de FLE:

-**Transposition:** dans le temps: **Cendrillon** au du XXIe siècle.

 dans l'espace: **Le Petit Chaperon Rouge** en Afrique ("Le Petit Pagne rouge").

 de genre littéraire: **Le Chat Botté** en pièce de théâtre.

- **Détournement:** changer le contenu: le début, la fin, un événement, un personnage, la morale, les rôles, introduire un personnage. (Exemples: dans **Barbe bleue**, les frères ne viennent pas; dans **Cendrillon**, les demi-sœurs de Cendrillon sont gentilles.)

- **La "salade de contes"**- écrire un conte mêlant des éléments provenant de divers contes. Par exemple, Cendrillon peut aller vivre chez Boucle d'Or et les trois petits cochons, ou rencontrer en chemin le vilain méchant loup.

- **Créer un conte:** écrire un conte à partir d'éléments de la structure narrative et/ou de fiches descriptives des personnages, des lieux, des objets.

« *Il était une fois...* », ces mots ont un pouvoir magique à nos yeux à tous, enfants comme adultes, le pouvoir de nous transporter dans l'imaginaire, dans un ailleurs spatial et temporel

merveilleux. Les contes de Perrault, de Grimm ou d'Anderson gardent encore de nos jours leur vivacité et le privilège de relier adultes et enfants. Ils sont captivants, simples et mémorables.

Ils offrent aux parents un chemin vers le cœur des enfants qu'ils ont et de ce qu'ils furent. Le travail avec le conte doit être considéré comme une activité interactive et ouverte à l'imagination.

Nous pensons que la présence des contes en classe de langue peut amener une certaine détente, mais en même temps les élèves trouveront un enrichissement culturel évident, en utilisant pleinement leurs moyens d'expression orale et écrite.

Le conte est un dispositif narratif et imaginaire qui permet à l'enfant, à travers des scénarios et des éléments symboliques, de donner une réponse imaginaire à ses conflits inconscients. La rencontre avec le conte l'aiderait à construire sa personnalité, à acquérir une autonomie affective. Certainement, le conte est un document authentique qui donne le pouvoir de comprendre le monde, de développer des habiletés linguistiques générales et d'apprendre la langue française de manière plus amusante, en permettant à l'apprenant d'employer toute sa créativité.

- Applications pratiques sur les contes de fées de Charles Perrault

- **Cendrillon ou la Petite Pantoufle de Verre**

- Objectifs

- Socio-Culturels: Découvrir des œuvres de la littérature française, le conte de fées.

- Communicatifs :

- Compréhension orale: comprendre la lecture d'un texte littéraire, identifier le sens global d'un message oral.

- Expression orale: exprimer son point de vue, décrire des personnages, raconter un conte.

- Compréhension écrite: comprendre les informations explicites d'un texte littéraire, trouver des renseignements précis dans le document.

- Expression écrite: écrire de manière autonome un texte/des phrases en répondant à des consignes claires: dresser le portrait d'un personnage écrire un conte.

- Linguistiques:

Lexique: les relations familiales, les animaux, les vêtements

Grammaire: les temps du passé (l'imparfait, le passé simple)

- Outils supports :

- «*Cendrillon ou la Petite Pantoufle de Verre* » sur le site: <http://clpav.fr/lecture-cendrillon.htm>.

- Sites de recherche sur Internet, encyclopédies en ligne. (Par exemple: <http://clpav.fr/perrault.htm/>)
- Site de la chaîne de télévision TV5MONDE, dictionnaire multifonctions: <http://dictionnaire.tv5.org/>.
- <http://dlpc.jimdo.com/domaines/expression-%C3%A9criture/ecriture-un-conte/>
- <http://www.youtube.com/watch?v=TMhzKg8bZ-Q->

Niveau CECRL: A2/B1

Activité 1: Compréhension orale

Faire écouter aux élèves le conte de fées. Support: document 1: «*Cendrillon ou la Petite Pantoufle de Verre*» sur le site: <http://www.youtube.com/watch?v=TMhzKg8bZ-Q->

Exercice 1. Reliez la phrase à l'image correspondante.

1. Cendrillon avait deux soeurs.

A

2. Cendrillon a perdu au bal sa pantoufle de verre.

B

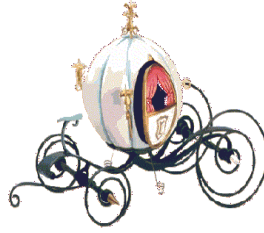
3. La citrouille a été transformée dans un beau carrosse doré.

C

4. Cendrillon a épousé le prince.

D

Exercice 2. Identifiez les personnages du conte.

La belle-mère – image ____ La marraine- image ____ Le prince – image ____
 Les demi-sœurs – image ____ Cendrillon- image ____

Activité 2: Compréhension écrite (niveaux: A2/B1)

Lecture à voix haute du conte de fées.

Compréhension globale

Exercice 1. Après avoir lu le Cendrillon, choisissez si les affirmations suivantes sont vraies ou fausses.

	VRAI	FAUX
1. Cendrillon avait deux sœurs qui ne l'aiment pas, mais la cadette était Moins malhonnête que l'aînée.		
2. On l'appelait Cendrillon car elle aimait les occupations de la maison.		

3. Le roi donnait un bal.		
4. Cendrillon avait la possibilité d'y aller mais elle n'a pas osé.		
5. La marraine a utilisé sa baguette magique pour aider Cendrillon aller au bal.		
6. La marraine a utilisé comme l'élément magique les animaux suivants: souris, rats, lézards, chevaux.		
7. La marraine a recommandé à Cendrillon de revenir avant minuit.		
8. Cendrillon est allée au bal seulement une fois, elle était malade pour la deuxième fois.		
9. Cendrillon a perdu une de ses pantoufles d'or.		
10. Le prince a trouvé la pantoufle de Cendrillon.		
11. La pantoufle allait parfaitement au pied de Cendrillon.		
12. Cendrillon a tout pardonné à ses sœurs et de plus elle les a mariées avec deux seigneurs de la cour.		

Compréhension détaillée

Exercice 1. Répondez aux questions suivantes :

1. Combien de personnages paraissent directement dans le conte ? Nommez-les.
2. Expliquez le message principal de la moralité.
3. D'où vient le nom de Cendrillon ? Recopiez la phrase du texte qui vous explique.

.....

4. Faites la liste de tous les travaux qu'on donne à Cendrillon dans la maison.

.....

Exercice 2. Trouvez les mots liés à la famille:

mfeme

èmer

imed-ssouer

rèpe

Exercice 3. Trouvez des antonymes aux mots suivants, gardez leurs formes (genre, nombre).

BELLES

VITE

MINUIT

MAUVAISE

LE MEILLEUR

JEUNE

TROUVER

RIRE

Exercice 4. Voici quelques phrases du conte, complétez-les par les mots qui conviennent.

1. Il était une (foi / fois) un gentilhomme qui épousa en secondes noces une femme.
2. Va dans le jardin et apporte-moi une (citrouille/ citron) !
3. Cendrillon a perdu une de ses (pantoufles / souliers) de verre.
4. Ses sœurs se mirent à (rire/ pleurer) et à se moquer d'elle.

Exercice 5. Établir le schéma narratif du conte. Complétez le tableau avec le numéro des phrases qui conviennent.

Situation initiale	Élément déclencheur	Le déroulement	Le dénouement	Situation finale

1. *Toutes les filles du royaume sont invitées à un bal donné par le roi. Cendrillon veut y aller aussi.*
2. *Depuis la mort de son père, Cendrillon est au service de sa belle-mère et les filles de celle-ci.*
3. *Le prince désire retrouver cette femme inconnue dont il est tombé amoureux. Toutes les femmes du royaume doivent essayer la pantoufle abandonnée par Cendrillon. Seule Cendrillon réussit à l'enfiler, démontrant qu'elle est bien l'inconnue que recherche le prince.*
4. *Arrivée au bal Cendrillon éblouit toute la cour, incluant le prince. Cendrillon quitte précipitamment le bal sur les douze coups de minuit. Dans sa hâte, elle perd une de ses pantoufles.*
5. *Cendrillon quitte la maison pour aller au palais. Elle épouse le prince et trouve mari et maison pour ses deux sœurs.*

L'apprentissage par le biais du conte peut être une démarche efficace, étant donné qu'elle permet d'associer le plaisir à l'acte d'apprendre. Le conte, comme tout autre document authentique, peut être utilisé dans les cours de Français Langue Étrangère comme outil de la compréhension et de l'expression orales ou écrites. L'écoute du conte favorise la familiarisation avec le discours direct et indirect, l'apprentissage des temps verbaux, l'appropriation de modèles phonétiques et lexicaux et de l'emploi des pronoms pour éviter les répétitions et maintenir la cohésion du récit. C'est un récit qui recouvre le merveilleux, le fantastique, la féerie et le mystère.

Bibliographie :

1. Bettelheim, Bruno, *Psychanalyse des contes de fées*, Paris, Hachette, 1976
2. Georgescu, Corina-Amelia, *La didactique du français langue étrangère: tradition et innovation*, Pitești, Tiparg, 2011
3. Perța, Gabriela Mihaela, *Exploitation didactique des contes de fées de Charles Perrault en classe de FLE*, Pitesti, 2014

ACTIVITĂȚI DIDACTICE NONFORMALE ȘI DE PROIECT EUROPEAN

Petroșan Daniela

Școala Gimnazială „Viceamiral Ioan Murgescu” Valu lui Traian, jud. Constanța

Activitățile de învățare nonformală și informală au capacitatea de a transmite valori și de a crea atitudini pozitive durabile. În educația nonformală includem activitățile extrașcolare formative, caracterizate prin flexibilitate, conform intereselor și opțiunilor elevilor și părinților.

Aceste activități se pot desfășura în cadrul activităților extrașcolare sau pe o perioadă dedicată, în “Săptămâna Altfel” și au scopul de a îmbogăți cunoștințele prin alte căi, decât cele tradiționale. Pentru a le realiza într-un mod eficient, profesorii pot colabora cu instituții și organizații, cum ar fi instituțiile publice locale, ONG-uri sau persoane fizice și juridice din comunitate.

Activitățile nonformale contribuie la dezvoltarea personală și socială a elevilor și la dezvoltarea sentimentului apartenenței la comunitatea locală și națională.

Activitățile nonformale europene vizează cunoașterea altor culturi, învățarea altor limbi, realizarea de schimburi interculturale și dezvoltarea unei atitudini proactive la elevi.

Programul Uniunii Europene ”Erasmus+”, care s-a desfășurat în perioada 2014-2020, a reunit șapte programe (Învățare pe Tot Parcursul Vieții, Tineret în Acțiune, Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink și programul de cooperare cu țările industrializate) a finanțat proiecte în domeniul educației, formării, tineretului și sportul.

Programul Uniunii Europene ”Erasmus+” a finanțat proiecte în domeniul educației, formării, tineretului și sportul. Proiectele de parteneriat strategic în domeniul educației școlare au sprijinit practicile inovative și inițiative de promovare a cooperării, a învățării reciproce și schimbului de experiență European.

Școala Gimnazială „Viceamiral Ioan Murgescu”, Valu lui Traian, Constanța a coordonat Proiectul de parteneriat strategic ”For open future school”, în perioada 2017-2019. Școlile implicate în parteneriat au fost: SOU Sv. Paisii Hilendarski, Kresna, Bulgaria, Agrupamento de Escolas de Castro Marim, Castro Marim, Portugalia și GALIP CETIN ORTA OKULU, Uşak, Turcia,.

Proiectul de parteneriat strategic ”For open future school” a avut ca scop dezvoltarea și consolidarea relațiilor dintre școlile partenere, împărtășirea practicilor și metodelor pentru combaterea

abandonul școlar, precum și îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor din mediile sociale defavorizate, prin implicarea activă în proiect de colaborare europeană.

La activitățile de învățare / predare / formare au participat 9 cadre didactice și 12 elevi,

Prin noutatea temei proiectului dezvoltarea durabilă, noile energii, biodiversitatea terestră și acvatică, nanotehnologia și nanoștiinta, am dorit să stimulăm interesul elevilor pentru științe prin învățare interactivă și participativă. Metodele și strategiile pedagogice utilizate au fost adaptate vârstei elevilor de gimnaziu.

Profesorii din școlile partenere și-au împărtășit ideile, practicile și metodele pentru combaterea abandonul școlar, iar elevii din mediile școlare defavorizate și-au îmbunătățit performanțele școlare prin implicarea activă în activitățile proiectului. Rezultatele calitative pe care le-am obținut au fost multiple.

Elevii și-au dezvoltat abilitățile de colectare, comparare și clasificare a informațiilor, de analiză a conținutului despre principalele subiecte ale biodiversității, nanotehnologiei, abilitățile de utilizare a instrumentelor TIC, a posibilităților web 2.0 și a limbii engleze, abilitățile de gândire critică și de exprimare a părerile despre nanotehnologie în

context european; și-au dezvoltat capacitatea de a comunica și de a coopera cu persoane care aparțin diferitelor culturi, etnii, confesiuni, categorii sociale .

De asemenea, elevii și-au dezvoltat deprinderile de a participa la îmbogățirea vieții comunității, prin schimbul de elemente identitare, prin dialog și implicare socială.

Caracterul inovator al proiectului a fost abordarea temei nanotehnologiei și a nanoștiinței, posibilele sale beneficii și riscuri până la implicațiile de natură etică și morală și cele mai probabile repercursiuni asupra societății.

Schimbările pe termen scurt de elevi organizate în fiecare țară parteneră au presupus participarea a câte cinci elevi și 3 cadre didactice. Agendele de activități au cuprins: rezolvarea în echipe transnaționale a unui Quiz pe tema ”Energia ”, elaborarea unui materiale informative privind energiile regenerabile, activități după Metoda Harness, dezbateri cu tema ”Nutriția”, “Medieval Times”, bucătăria moleculară, participare la lecții alături de elevii școlii gazdă etc.

Bibliografie

1. Cucos, C. *Pedagogie*. Ediția a II-a, Polirom, Iași, 2006;
2. Dumitru, G., Bucurei, C., Cărăbuș, C., *Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale*, Ed. Mirton, Timișoara, 2006;
3. Ionescu, D., Popescu, R., *Activități extrașcolare în ruralul românesc. Dezvoltarea de competențe cheie la copii și tineri*, Ed. Universitară, București, 2011;

MIJLOACELE DE ÎNVĂȚĂMÂNT MODERNE UTILIZATE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Piclea Nicoleta

Șc. Gimnazială „Lucian Grigorescu”, Medgidia, jud. Constanța

Revoluționarea tehnologiei didactice a adus îmbunătățiri conținutului învățământului, programelor și mijloacelor didactice, modalităților de evaluare și control, a schimbat substanțial comunicarea didactică și relația educațională, a facilitat calitativ și cantitativ învățarea.

Alegerea și integrarea în predare-învățare-evaluare a mijloacelor de învățământ se face în funcție de obiectivele instruirii, de conținuturile concrete (curriculum), de metodele și procedeele didactice.

Informatizarea societății a determinat pătrunderea calculatorului și tablei interactive în instituțiile de învățământ. Calculatorul și tabla interactivă pot fi folosite în școală pentru activități de predare –învățare-evaluare, activități extrașcolare- proiecte, cercetare.

La clasa pregătitoare folosesc zilnic acest mijloc de învățământ, atât în predarea on-line cât și la clasă. Ziua debutează cu întâlnirea de dimineață, moment în care folosesc o prezentare PowerPoint pentru completare calendarului sau un joc interactiv creat pe platforma Wordwall. Apoi, în funcție de activitățile următoare, ne folosim tot de ajutorul calculatorului și a videoproietorului. Când nu avem suport vizual pentru anumite informații, căutăm pe internet imagini corespunzătoare. Am constatat că elevilor le place mai mult să învețe prin intermediul softurilor educaționale decât prin metodele tradiționale, acestea contribuind la dezvoltarea unor atitudini pozitive față de învățare. Cu ajutorul programelor didactico-informatică, a softurilor educaționale, se eficientizează procesul de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor. Softurile educaționale se pot folosi în cadrul tuturor tipurilor de activități, se pot utiliza în cadrul mai multor discipline fiind concepute interdisciplinar.

În cadrul lecțiilor am utilizat numeroase de softuri educaționale- „O călătorie distractivă prin clasa pregătitoare”, „Povestea literelor”, „Echipa MEM în acțiune”, „Provocarea Panda. Comunicare în limba română” etc.. Designul atractiv al softurilor captează atenția elevilor și îi antrenează în participarea activă pe parcursul lecțiilor.

Oricare ar fi forma de integrare a mijloacelor de învățământ în lecție, folosirea acestora trebuie

înțeleasă ca o necesitate deoarece învățarea este favorizată sau îngreunată de posibilitățile de acces la obiectul învățării, adică la mijloacele de învățare didactice.

EDUCAȚIA ESTETICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Pljoskar Manuela

Școala Gimnazială nr. 27-Grădinița P.P. Nr.3 Timișoara, jud. Timiș

Educația estetică reprezintă un ansamblu de activități pedagogice prin care se urmărește dezvoltarea capacității copilului de a percepe și a simți frumosul în natură și artă, formarea unor deprinderi de realizare a frumosului în viața de zi cu zi. (conf. cu *Lexiconul Pedagogic*)

Educația estetică este o componentă a educației armonioase cu ajutorul căreia realizăm formarea personalității prin frumosul existent în natură, artă și societate, pentru a deveni consumator și creator de frumos.

Frumosul din natură, manifestat în culori și forme sonore, are o influență binefăcătoare asupra omului frământat de zbuciumul vieții, dacă știe să-l observe și să se apropie de spectacolul sublim al naturii.

În grădiniță, prin procesul de învățământ, spectacole, expoziții, excursii în natură, activități culturale se realizează obiectivele educației estetice. Proces complex și de lungă durată, educația estetică îl familiarizează pe preșcolar cu lumea valorilor estetice, îi dezvoltă sensibilitatea estetică și îl ajută să cunoască, să guste și să transforme bucuria estetică într-o componentă a modului său de viață.

Educația estetică este un proces cu o largă sferă de cuprindere, frumosul fiind considerat ca o valoare de existență cu potențe formative, prin raportarea sa nu numai la artă, ci în egală măsură la natură și mai ales la viața socială.

Obiectivele urmărite în activitățile de educație estetică sunt:

- dezvoltarea sensibilității estetice;
- dezvoltarea capacității de apreciere a frumosului;
- formarea culturii estetice;
- dezvoltarea capacității de creație.

Elementul care acționează de la început asupra „sensibilității”, asupra laturii afective a copilului îl constituie frumosul natural, cadrul existent în care se mișcă preșcolarul.

Sucesiunea anotimpurilor, răsăritul și apusul soarelui, un câmp înflorit, o pădure înclinându-se sub bătaia vântului, un cer senin, toate pot deveni prilej de a atrage atenția copilului asupra acestui

gen de frumos și a-l ajuta să-l perceapă, să reacționeze emoțional și să vibreze intens la contactul cu el.

De asemenea, ambianța, cadrul social în care trăiește copilul: locuința, curtea, grădinița, clasa, toate exercită o influență pozitivă sau negativă în acest sens.

Formarea gustului estetic se realizează prin organizarea de expoziții unde apare prezența unui criteriu de „public”. Judecata estetică, întemeiată pe argumente solide, a devenit un indiciu al gradului de cultură estetică și o sarcină importantă a educației estetice.

Cultura estetică se va traduce în viață sub forma unei atitudini estetice constante, iar atitudinea se va manifesta prin preocuparea de a introduce frumosul în viața de toate zilele și a realiza idealul estetic. Grija pentru înfrumusețarea ambianței constituie un indiciu al rezultatelor educației și culturii estetice.

Nota de distincție, de rafinament și bun gust începând de la îmbrăcăminte și comportament și sfârșind cu aranjamentul și decorul locului de muncă, reprezintă dovada nivelului de cultură estetică pe care l-a atins cineva.

Frecvența contactului cu opere de artă prin vizite la expoziții, audiții muzicale, vizionări de spectacole, prezența frumosului în toate manifestările noastre reprezintă rezultatul unei îndelungate influențe asupra conduitei.

Stimularea capacităților de creație artistică reprezintă formarea și cultivarea înclinațiilor a aptitudinilor și talentelor.

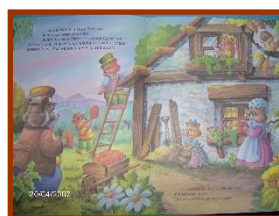
Fără a-și propune să facă din elev un artist, educarea creativității urmărește asigurarea condițiilor optime de manifestare complexă a fiecăruia, sprijinirea afirmării fiecărei persoane în limitele disponibilităților sale.

Odată intrat în grădiniță, familiarizarea cu limbajul sunetelor, al formelor, al culorilor, al

mișcărilor, cu limbajul poetic și literar, devine o preocupare sistematică și continuă pentru educatoare.

În procesul de învățământ toate ariile curriculare, metodele și procedeele pot contribui la dezvoltarea conștiinței și conduitei estetice.

Literatura, ca „artă a cuvântului”, deține un loc de frunte în educația estetică. „Cuvântul” ca materie primă pentru literatură dispune de multiple posibilități de a crea imagini vizuale, auditive, tactile și gustative. Influența educativă a literaturii se realizează prin arta cuvântului, prin imaginile artistice ale operei literare.

Muzica este o categorie care se adresează personalității elevului în ansamblul său. Copilul este sensibil la armonia sunetelor: cântecul păsărilor, cântecul de leagăn, audiții de tot felul.

Faptul că muzica însoțește ritualurile, manifestările de poezie, de teatru, este o dovadă a rolului deosebit pe care-l joacă aceasta în formarea personalității. Educația muzicală începe cu formarea priceperii de a audia și urmărește atingerea celei mai înalte trepte de receptare și apreciere muzicală de care este capabil. Educația muzicală cultivă auzul și vocea.

Desenul, pictura și modelajul au menirea să completeze educația estetică prin inițierea copiilor în domeniul artelor plastice.

Socotit ca formă de expresie a dinamismului interior, desenul în formele sale diverse: după natură, din memorie, decorativ, artistic, reprezintă principalul mijloc de familiarizare a copilului cu limbajul artelor plastice și de stimulare a expresivității plastice. Desenul, pictura și modelajul permit educarea capacității de a se exprima, de a înțelege rolul formei, al culorii, al proporțiilor.

Activitățile extracurriculare diversifică și adâncesc educația estetică a preșcolarilor.

Serbările realizate cu diverse ocazii îi solicită pe copii mai ales în direcția dezvoltării aptitudinilor artistice.

De asemenea, frecventarea teatrului, realizarea expozițiilor, vizionarea de filme educative îl pun pe elev în contact cu frumosul artistic, îmbogățesc percepțiile lor artistice.

Natura oferă numeroase aspecte care provoacă încântare, bucurie, emoții estetice. Forme elegante și grațioase, culori de nesfârșită varietate de nuanțe, sunete muzicale, mișcări unduitoare și line sau vijelioase și zburcitate, fenomene variate: ploaie, vânt, ninsoare, cer senin, toate acestea pot provoca o gamă largă de trăiri și sentimente.

Organizarea drumețiilor și excursiilor în natură oferă impresii estetice puternice și sporesc capacitatea de receptare estetică.

Impactul educației artistico-plastice asupra personalității copilului este relevat în literatura pedagogică ca deosebit de semnificativ, contribuind la dezvoltarea emoțională :

- ✨ oferă ocazii de comunicare, de exprimare fără cuvinte;
- ✨ asigură o cale de expresie a sentimentelor;
- ✨ permite eliminarea tensiunilor emoționale;
- ✨ dă copiilor un sentiment de forță, de putere;
- ✨ asigură autoaprecierea în crearea unei „capodopere” proprii.

Bibliografie:

1. PROGRAMA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE, ediția a doua revizuită și adăugită, M.E.C., București, 2005;
2. Aurelia Ana, Cornelia Moț, Z. Ivănuș, E. Oprea, ACTIVITĂȚI OPȚIONALE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR ȘI PRIMAR, Ghid metodologic, Editura Astra, Deva, 2005;
3. Elena Dimitriu-Tiron, DIMENSIUNILE EDUCAȚIEI CONTEMPORANE, Editat de Institutul European, 2005;
4. Ioan Nicola, TRATAT DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ, Editura Aramis, București, 2003;
5. A. Dancsuly, M. Ionescu, PEDAGOGIE, Editura Didactică și pedagogică, București, 1979;
6. REVISTA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREȘCOLAR, nr. 3-4/2005, M.E.C.

CARACTERUL ATRACTIV ȘI ADAPTATIV AL ÎNVĂȚĂRII ONLINE

Prof. Ploae Mona-Laura

Liceul Tehnologic „Petru Poni”, Iași, jud. Iași

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci, să-i învățăm să se adapteze.”

(Maria Montessori, „Descoperirea copilului”)

Cea mai nouă tendință în învățământ, cunoscută drept cea mai eficientă, este învățământul electronic. Cunoscut ca „e-learning” sau, mai nou, ca „e-education”, conceptul de învățământ electronic (sau virtual) este reprezentat de interacțiunea dintre procesul de predare – învățare și tehnologiile informaționale. E-learning este în acest moment mai mult decât un concept, este parte din învățământul actual, tinzând să devină tot mai căutat prin economia de timp pe care o implică. E-learning semnifică, într-o definiție neconsacrată, șansa omului de a se informa facil, rapid, în orice domeniu.

Această nouă abordare a educației, cea online, trebuie să fie direcționată în spiritul dezvoltării autoeducației, atât a cadrelor didactice, cât și a elevilor, pentru că nimeni nu a fost pregătit pentru învățarea în totalitate în mediul online. Pe parcursul orelor am folosit diferite resurse în format digital care au fost de folos elevilor. Cu ajutorul lor am realizat fișe de lucru, jocuri educative și alte resurse educaționale.

De ce este învățarea online pe placul elevilor

Când vine vorba de studiu individual, de cele mai multe ori ne vine în minte aceeași imagine: un elev excedat de toate sarcinile pe care le are de îndeplinit, cu privirea pierdută către un teanc intimidant de cărți, culegeri, caiete, manuale sau gazete matematice. Pasionați de *gadgeturi smart*, aplicații interesante, resurse digitale sau jocuri online spectaculoase, adolescenții rezonează destul de greu cu vechile metode de învățare. Din fericire, dezvoltarea tehnologiei a presupus și dezvoltarea unor produse educaționale create în acord perfect cu noile generații de elevi ai erei digitale.

De ce elevii învață cu plăcere folosind platformele online

Pot fi utilizate oricând, oferă filmulețe explicative foarte utile, probleme rezolvate în pași,

exerciții cu grade diferite de dificultate și posibilitatea de testare pe noțiuni – iată doar câteva dintre motivele pentru care tot mai mulți elevi de gimnaziu descoperă eficiența platformelor online de învățare. Aceste metode educaționale alternative completează în mod firesc studiul la clasă susținut de profesori și îi încurajează pe elevi să aibă o atitudine pozitivă față de învățare.

- Completează învățarea clasică

În primii ani de școală copiii continuă dezvoltarea abilităților sociale (începută la grădiniță) și încep un proces complex de învățare. Descoperă științe structurate pe materii, învață să citească, să scrie, să socotească, deprind noțiuni între care stabilesc legături, își pun întrebări noi, vor răspunsuri complexe și provoacă atât învățătoarea, cât și părinții la dezbateri cu final neașteptat.

Studiului clasic din băncile școlii i se alătură acasă metoda inedită a învățării online, ce completează perfect îndrumările primite din partea dascălilor și încurajează un tip benefic de relație între copii și educație.

- Dezvoltă autonomia și curiozitatea

Atunci când accesează un produs educațional online, cum este și www.scoalaintuitext.ro, de pildă, copiii pot alege singuri între diferitele secțiuni ale platformei: Cufărul cu jucării, Exploratorul vesel, Locul meu de joacă, Clubul Isteților. Prin jocuri ce completează perfect manualul digital, copiii pornesc într-o călătorie virtuală prin lume, uimindu-vă de câte lucruri minunate află.

- Transformă tehnologia într-un aliat pe termen lung

Școala online este locul care transformă dorința insistentă a copiilor de a se juca pe tabletă, calculator sau telefon, dintr-o problemă într-un avantaj! Astfel, prin joc și aproape fără să-și dea seama, copiii își vor antrena abilități importante precum memoria, atenția, gândirea logică, comunicarea și inteligența emoțională. Și nu numai! Vor exersa ce învață la școală! Vor învăța lucruri noi! Vor descoperi lumea înconjurătoare!

- Ajută la dezvoltarea personală

Accesând platforme de învățare online, părinții, dar și copiii constată că aceste produse educaționale cresc motivația pentru învățare, antrenează atenția, memoria și flexibilitatea gândirii, dezvoltă inteligența socială și emoțională, îi ajută pe copii să repete ce a fost mai dificil din ce au învățat la școală

- Permite copiilor să învețe când vor

Unul dintre principalele avantaje invocate de utilizatorii platformelor online de învățare este autonomia în ce privește organizarea timpului de studiu. În ceea ce privește produsele concepute de Intuitext (compania de software educațional din cadrul grupului Softwin), fie că accesează o platformă

pentru elevii din clasele primare (www.scoalaintuitext.ro), fie una pentru elevii de gimnaziu (www.examenultau.ro), informațiile pot fi accesate ori de câte ori este nevoie, fără ajutorul părinților sau al unui profesor mediator.

O modalitate prin care putem încuraja dorința și curiozitatea elevilor este prin jocuri logice, filmulețe educative și, în general, produse de învățare care să-i ajute să-și însușească anumite informații în timp ce se distrează. Școala online este locul perfect prin care putem determina o atitudine pozitivă a copiilor noștri în ceea ce privește școala, stimulând totodată curiozitatea și dorința de cunoaștere a celor mici.

Avantaje ale învățării online întâlnite în orele desfășurate:

1. distribuirea rapidă a materialelor didactice
2. elevii intră în posesia materialelor printr-o simplă accesare
3. existența conținuturilor multimedia
4. conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință
5. serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor
6. folosirea conținuturilor interactive, existența feedback-ului

Limite și dificultăți/ Dezavantaje ale învățării online:

1. dificultăți în utilizarea tehnologiei
2. lipsa comunicării reale/ fizice

În timpul predării la distanță de urgență am văzut că fiecare dintre noi am avut cerințe diferite despre „cu notare sau fără notare”, despre „a-i trece sau a-i pica pe elevi.” Acest mediu trebuie susținut în întregime prin comunicare și conexiune. Dacă primesc o notă maximă, sau un 9 sau un 6, asta nu îmi spune neapărat la fel de mult cât un feedback verbal sau scris că eu mă descurc bine sau nu și unde aș putea să îmbunătățesc. Așa că, atunci când predau de la distanță, pun accentul pe feedback-ul formativ, în timp ce elevii lucrează la teme și sarcini, în loc să le dau pur și simplu note la sfârșit.

Majoritatea platformelor de management al învățării, cum este Google Classroom, au funcțiuni incluse pentru furnizarea de feedback. Le putem utiliza ca metoda primară.

Elevii sunt atrași de noua predare online. Există un variat material suport de desfășurare a orelor în această formă. Voi exemplifica cu câteva instrumente și aplicații.

Resurse utile în format digital pe care le folosim la activități:

- wordwall.net (exerciții interactive sau printabile pentru aprofundarea cunoștințelor despre vocabular, matematică, științe, istorie etc.)

- miro.com (este o aplicație online colaborativă care partajează un editor mai multor utilizatori și poate fi folosită ca tablă interactivă)
- www.manuale.edu.ro (manuale digitale)
- clasamea.eu/materiale didactice, activități, experiențe)
- [gombis.ro/jigsaw-puzzle\(jocuri](http://gombis.ro/jigsaw-puzzle(jocuri) puzzle)
- [www.jigsawplanet.com\(jocuri](http://www.jigsawplanet.com(jocuri) online)
- [learningapps.org/\(module](http://learningapps.org/(module) de învățare multimedia într-o formă atrăgătoare pentru a crea și gestiona online)

Aplicații utile gratuite pe care le folosim la activități:

- Wordart.com (creare de desene cu ajutorul cuvintelor)
- Canva (creare de afișe, orare, prezentări, felicitări)
- Chatter Pix kids (aplicație de editare foto care dă voce unor imagini)
- Padlet (aplicație colaborativă care permite elevilor să co-creeze materiale, proiecte)
- Flipgrid (website și aplicație de creare resurse media, evaluare, prezentări de proiecte)
- EdPuzzle (platformă care promovează interacțiunea elevilor cu conținutul de învățare sub forma unui videoclip presărat cu întrebări create special pe conținutul video)
- Nearpod (platformă de implicare activă a elevilor în activitatea de învățare interactivă Are elemente de EdPuzzle și Padlet. Copiii au acces la conținut multimedia, realitate virtuală, obiecte 3D, simulări PhET)
- Quik (realizare de film din fotografii deja existente)
- Google Jamboard (table interactive)
- Jigsaw puzzle (jocuri gratuite).

Cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

Pot fi numite situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Activitatea online are, dincolo de avantajele evidente, reliefate și de studiul de față, limite în relaționarea cadru didactic – elev. Aceste limite au impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât o importantă latură a activității didactice față-în-față nu se poate face virtual. În mod explicabil, sprijinul

pe care în mod tradițional îl ofereau elevilor cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare este greu de oferit online, date fiind limitările tehnologice implicite. În realitate, în mediul online, fiecare elev poate să reprezinte pentru cadrul didactic o posibilă situație de dificultate în învățare, făcând astfel dificilă identificarea celor cu probleme reale. Chiar dacă profesorul își cunoaște bine clasa și elevii și știe cine are nevoie de sprijin suplimentar, acest lucru s-ar putea realiza eventual ulterior activității de predare online, prin consiliere individuală. Este foarte dificilă interacțiunea personalizată cu un elev anume în contextul în care contactul nu este direct, profesorul este urmărit online de o clasă întreagă și fiecare elev îi solicită atenția.

Nu putem neglija faptul că generația secolului XXI se identifică cu era Internetului!

Pentru copiii mai mici, este un joc atractiv, iar pentru cei mari, interesați și motivați, reprezintă sursa de informare, modul sigur de a rezolva orice problemă, de a învăța și de a fi evaluat. Dacă putem determina modul în care să „trezim” interesul elevului pentru studiu, atunci, resursele web apar pline de beneficii, avantaje în fața învățământului tradițional.

Învățământul online determină valențe formative, este modern, rapid, asigură diferențierea învățării, are o plajă largă de aplicabilitate, dar... lipsesc sentimentele, încurajările, socializarea, empatia, foșnetul filei de caiet, sunetul cretei (marker-ului) pe tablă, zâmbetul sincer și zgomotul râsului...

Evident, profesorul de astăzi trebuie să se transforme în „profesor digital”, să se plieze pe dorințele elevilor, pe necesitățile reale ale societății!

Bibliografie:

1. Mihaela Brut, *Instrumente pentru e-learning, Ghidul informatic al profesorului modern*, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. didactform.snsr.ro/campanie-online/invatarea-online-avantaje-si-dezavantajedigitaledu.ro/activitati-de-invatare-digitala
3. digitaledu.ro/resurse-educationale-deschise/
4. https://greatergood.berkeley.edu/article/item/how_to_support_teachers_emotional_needs_right_now
5. <https://www.oecd-forum.org/users/50583-andreasschleicher/posts/63740-how-can-teachers-and-school-systems-respond-to-the-covid-19-pandemic-some-lessons-from-talis>

PROIECT EDUCAȚIONAL: „PRIETENII MEI, ȘCOLARI”

Prof. înv. preșcolar Ponțoc Daniela Florica
Grădinița cu Program Prelungit, nr. 9 Satu Mare, jud Satu Mare

ARGUMENT

Încă de la vârste fragede se pune temelia educativă care ne pregătește pentru toate etapele vieții. Datorită vârstei mici, educația preșcolară capătă un caracter specific. Această perioadă, ca îngrijire și educație, formează temelia întregii vieți de mai târziu. La reușita copilului în viață contribuie, în egală măsură, principalii factori educativi: *familia, grădinița și școala*. Asigurarea unui parteneriat real între aceștia, implicarea tuturor în realizarea unei unități de cerințe va duce implicit la o educație corectă a copiilor, la evitarea erorilor în educație și la soluționarea problemelor inerente care apar. Un rol important în debutul școlar îl va avea întotdeauna instituția preșcolară, ea fiind o etapă intermediară, indispensabilă. Pentru asigurarea continuității între cele două medii educaționale, cadrele didactice din școală trebuie să cunoască pregătirea ce se realizează în grădinițe, iar educatoarele trebuie să se informeze asupra dinamicii cerințelor ce se formulează în mediul școlar. Colaborând cu școala, educatoarea va putea să-și analizeze mai profund și mai obiectiv munca instructiv-educativă sub aspectele ei pozitive și negative cunoscând rezultatele la învățătură și purtare a „foștilor elevi”, iar învățătoarea va căuta să nu piardă pe parcurs cunoștințele însușite în grădiniță. Prin stabilirea primelor contacte cu școala, copiii se vor familiariza din timp cu aceasta, cu cele mai importante persoane ale ei, ceea ce va contribui la reducerea neliniștilor și a stărilor afective negative pe care le generează perspectiva primei zile de școală. Vizitele preșcolarelor în școală trebuie să fie bine organizate pentru a le produce o impresie plăcută și puternică pentru a le stimula dorința vie de a deveni școlari.

PROIECT EDUCAȚIONAL ÎN PARTENERIAT

INIȚIATORI:

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 9, Satu Mare, reprezentată de doamna director S G și doamna educatoare – coordonatoare proiect *Ponțoc Daniela Florica* și *Școala Gimnazială „Bălcescu Petofi”, din Satu Mare*

TEMA PROIECTULUI: „Prietenii mei, școlari”

SCOPUL PROIECTULUI

- Stimularea și asigurarea continuității procesului de instruire și educație de la grădiniță la școală prin familiarizarea preșcolarilor cu specificul activităților desfășurate în cadrul clasei de elevi, cu învățatoarea, în scopul integrării lor cu succes în viața de școlar.

DURATA PROIECTULUI: 2020-2021

BENEFICIARI DIRECTI:

- de la GPP NR 9 Satu Mare: grupa mare condusă de educatoarea Ponțoc Daniela și de la școala „Bălcescu Petofi” Satu Mare copiii clasei a IV-a condusă de doamna învățătoare P.D.

BENEFICIARI INDIRECTI:

- grădiniță, școală, părinți

ECHIPA DE IMPLEMENTARE PROIECT:

- **Coordonator:** prof. înv. preșcolar Ponțoc Daniela

OBIECTIVE

Formarea unor reprezentări corecte despre școală și activitatea de tip școlar și conștientizarea rolului noului adult – învățătorul; Pregătirea psihologică a copilului, trezirea interesului de a deveni școlar și dezvoltarea unor emoții și sentimente pozitive ce pot favoriza activitățile de învățare viitoare; Antrenarea școlarii și preșcolarii în desfășurarea unor activități comune cu asimilarea unor reguli de conduită individuală și colectivă; Stimularea sensibilității, creativității, dorinței de cooperare, de afirmare și inițiativei copiilor prin jocurile propuse.

MODALITĂȚI DE REALIZARE

Învățătoarele și educatoarele ,în urma unor întâlniri întocmesc o planificare a activităților pentru acest proiect, care vor fi adaptate la nivelul celor două grupe, ținând cont de particularitățile de vârstă a copiilor și specificul grupelor, respectiv claselor. Se va ține cont de altfel, de scopul și obiectivele propuse ale proiectului.

Organizarea de: convorbiri audio, video cu ajutorul tehnicilor informaționale pe calea internetului; schimburi de materiale video, audio, poze cu activități specifice din grădiniță și școală realizate cu copii: dansuri, momente artistice muzicale sau de teatru, jocuri și alte activități desfășurate zi de zi, schimburi de lucrări (artístico-plastice și practice) realizate de către copiii din grădiniță dar și din școală; schimburi de materiale didactice, planificări/planuri didactice anuale, semestriale, săptămânale, zilnice între cadrele didactice de la grădiniță și de la școală; întâlniri interactive între preșcolarii grupelor mijlocie și mare cu școlarii claselor a IV – a, precum și cu cadrele didactice, în scopul discutării problemelor cu care se confruntă și găsirea celor mai adecvate mijloace de soluționare

a lor; unor proiecte tematice comune, activități comune, participări colective la serbări, expoziții comune cu lucrări ale copiilor; sesiuni de informare și colaborare cu familia în vederea sprijinirii acestora despre modalitatea de înscriere, pregătire a copiilor pentru școală, cât și modalitățile de sprijin în primele luni ale debutului școlar.

REZULTATE AȘTEPTATE:

Schimb de experiență eficient în ceea ce privește specificul muncii din școală și grădiniță; Stabilirea unor relații de prietenie între preșcolari și școlari, copiii preșcolari să se familiarizeze cu activitatea de tip școlar; Formarea de abilități de comunicare, copiii din cele două cicluri de învățământ partenere să lege prietenii; Copiii preșcolari și părinții lor să cunoască mai bine activitatea și cadrele didactice din școala parteneră; Promovarea, în comunitate, a unei imagini pozitive a celor două instituții implicate; Realizarea de expoziții cu materialele realizate, diferitele produse ale activităților comune ale preșcolarilor și școlariilor, panou tematic, album foto; Cadrele didactice din cele două cicluri de învățământ să cunoască reciproc programele și planurile de învățământ ale ciclurilor preșcolar și primar; Copiii preșcolari să se integreze cu succes în clasa pregătitoare din școala parteneră;

RESURSE SPAȚIALE, MATERIALE ȘI INFORMAȚIONALE:

Sala de clasă de la școală și de la grădiniță, curtea școlii și a grădiniței, materiale didactice specifice celor două grupe de grădiniță și celor două clase de școală, Reviste, albume, Cd-uri, Dvd-uri cu diverse filmulețe, Aparat foto/video, laptop, videoproiector

EVALUAREA VA FI: curentă (la sfârșitul fiecărei activități) și finală (la sfârșitul proiectului)

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PROIECTULUI:

Cadrele didactice vor urmări: desfășurarea activităților cuprinse în proiect și modul în care sunt îndeplinite responsabilitățile; modul în care sunt folosite resursele umane și în care reacționează participanții la proiect; impactul implementării proiectului asupra grupului țintă și asupra celor două instituții probleme care apar în implementarea proiectului

MATERIALE/INSTRUMENTE DE EVALUARE: chestionare, portofolii, produse ale activității preșcolarilor/elevilor, fișe de evaluare și autoevaluare, rapoarte de lucru, CD cu aspecte din timpul activităților și album cu poze, Cărți personalizate

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	Activitatea propusă	Perioada
1	„ <i>Vrei să fii prietenul meu?</i> ”-Întâlniri de lucru pentru întocmirea proiectului	Octombrie
2	„ <i>E vremea colindelor</i> ” Colindarea copiilor de grădiniță de către școlari	Decembrie
3	„ <i>Poveștile copilăriei</i> ”-Realizarea unui activități comune de stimulare a citirii/ povestirii	Ianuarie
4	„ <i>Voi merge și eu la școală!</i> ” Realizarea unor întâlniri cu părinții pentru înscrierea preșcolarilor la școală	Februarie
5	„ <i>Școala Bălcescu Petofi</i> ”-Vizitarea școlii	Martie
6	„ <i>Prieteni mici și mari</i> ”-Activitate comună preșcolari și școlari activități și jocuri specifice din grădiniță	Aprilie
7	„ <i>La mulți ani, copile drag!</i> ” Jocuri în aer liber, desene pe asfalt, întreceri sportive	Iunie

Întocmit de: Prof. înv. preșcolar- Ponțoc Daniela Florica

“CAMPANIE ANTI-BULLYING PENTRU O STARE DE BINE”

Prof. Popa Alina Mirela

Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară „G.E. Palade”, Satu Mare, jud. Satu Mare

Valorile educației au fost întotdeauna și pretutindeni bazate pe principii solide de comunicare, socializare, împărtășire, gândire critică, analize și găsirea soluțiilor. Pentru a atinge aceste valori este important să ne adaptăm situațiilor actuale din școlile românești cu atenție sporită pe comportamentele elevilor privind cauzele abandonului școlar. Un mediu neprietenos în ambientul de zi cu zi sau problemele familiale îi determină să părăsească de timpuriu școala.

Proiectul **Etwinning „Anti-Bullying Campaign”**- este proiectul-suport pentru programul derulat al școlii, finanțat de Uniunea Europeană- **Erasmus+ 2019-1-DE03-KA229-060178_2** cu același titlu, al școlii noastre în parteneriat cu Germania - coordonator, Turcia și Italia. Perioada de derulare este noiembrie 2019 până în august 2022 prelungit din cauza pandemiei.

Scopul acestui proiect este de a transmite un mesaj important elevilor și de a crește nivelul de conștientizare cu privire la intimidare, un fenomen care este de amploare și în mediul școlar. Fenomenul bullying a depășit de multă vreme granițele normale, fiind foarte răspândit în mediul social dar și școlar regăsind manifestările oamenilor și ale elevilor adesea sub diverse forme ca exemple negative pentru educarea viitorului cetățean al societății.

Educația într-un mediu sănătos și plăcut este un garant pentru prevenirea abandonului școlar în rândul elevilor.

Activitățile de proiect apelează la sensibilitatea și creativitatea elevilor cu accente pe valorile morale ale fiecărui individ: colaborare, solidaritate, familie, atașament acceptarea celuilalt și prietenie, integrarea în culturi diferite și socializare, toate acestea privite din perspectiva efectului de hărțuire și intimidare socială. Discuțiile din activitățile cu elevii ne-au certificat nevoia acută de a ne crea în școală un mediu plăcut de învățare și colaborare cu colegii dar și cu profesorii. Un mediu ambiental plăcut și sănătos este o garanție pentru a avea randament în învățare și o plăcere de a veni la școală și de a învăța sau participa la diverse alte proiecte și sarcini non-formale.

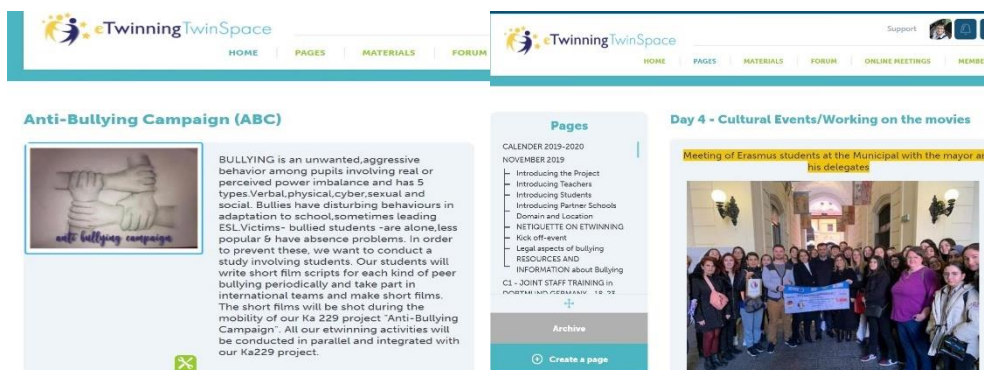
Scopul proiectului este formarea unei atitudini morale sănătoase și îmbinarea dezvoltării mai multor competențe absolut necesare unui tânăr în formare pe băncile școlii precum competențele

secolului XXI, atitudinii morale, cetățenești dar mai ales creșterea stimei de sine și încrederea în forțele proprii și prevenirea abandonului școlar. Ce dorim să transmitem elevilor? Ce dorim ca ei să-și dezvolte ca abilitate și atitudine pentru viață? Cum să realizăm toate acestea și de unde să ne informăm? Ce exemple frumoase să ne luăm ca modele?

În abordarea acestor teme am dezbătut și analizat probleme care pot fi cauzate de conflictele interioare, sensibilitatea elevilor, felul în care aceștia pot reacționa la factori externi negativi în anumite situații și care sunt efectele pe termen lung asupra dezvoltării personalității lor.

Proiectul este inovativ, deoarece elevii au ales să creeze scenarii de filme cu tematica **bullyingului verbal, fizic, sexual, social și cyberbullying, prevenirea abandonului școlar**, prin implicarea elevilor cu situații dificile în activitățile de proiect, realizând produse finale sub forma unor filme create după scenariile echipelor mixte ale proiectului.

<https://twinspace.etwinning.net/95431/pages/page/883447>

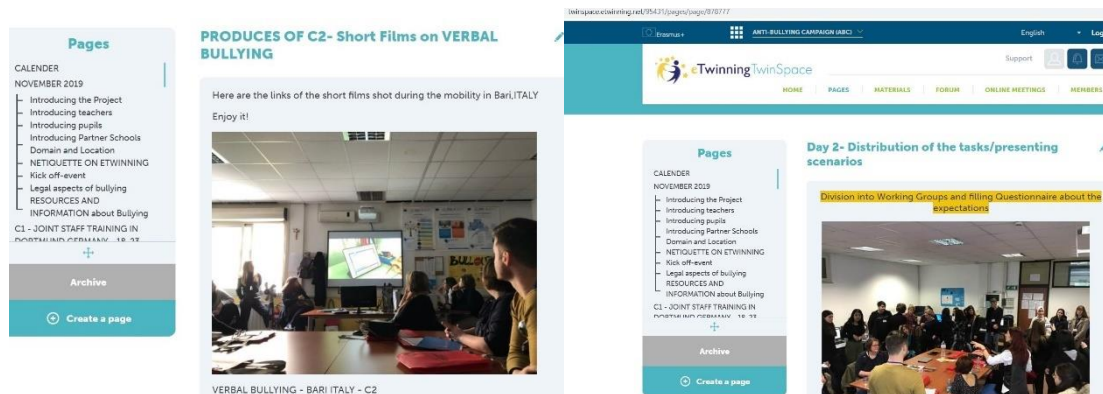

Metodele pedagogice sunt bazate pe dezvoltarea abilităților folosirii limbii engleze prin studiu individual, descoperirea sau cercetarea de noi metode de învățare individual sau în grup, comunicare, exercițiul de conversație între parteneri.

Activitățile au fost realizate la școală, online, la orele de curs sau în bibliotecă sub îndrumarea profesorului coordonator, fiind în permanentă legătură cu elevii participanți prin e-mail sau rețele de socializare. Ele au fost realizate folosind instrumente web2.0 și atașate pe platforma twinspace la secțiunile specifice.

Am schimbat informații și idei de realizare a activităților etapelor de proiect, am colaborat eficient și am organizat munca pe grupe, în paginile proiectului. Colaborarea a fost eficientă și în timp în strânsă legătură cu elevii, adesea în mediul online în perioada de lockdown și după aceasta. S-a realizat diseminarea proiectului prin apariții în presă, pe rețelele de socializare facebook și instagram și postarea filmelor realizate de elevi pe canalul youtube al proiectului. După fiecare etapă de proiect s-a făcut evaluarea prin chestionare adresate profesorilor și elevilor.

Colaborarea între școlile partenere s-a realizat eficient de la început mai ales după prima mobilitate și întâlnirea coordonatorilor de proiect. În acest mod am reușit să menținem atracția față de școală și interesul elevilor pentru altfel de activități care i-au ajutat să -și lărgescă orizontul de cunoaștere și înțelegere privind menirea școlii în viața lor.

Utilizarea tehnologiei IT a avut un rol primordial în proiect iar elevii au descoperit noi metode de a folosi internetul în scopuri mult mai benefice.

Instrumentele web2.0 i-au fascinat pe elevi, ceea ce a dus la un produse intermediare - filmele despre bullyingul verbal, foarte reușite. De-a lungul activităților s-au folosit o serie de instrumente: microsoft word, power-point, fotografiile atașate, padlete, logomaker, youtube-moviemaker, smallpdf, calameo, googleforms pentru chestionare sau surveymonkey.

Proiectul are obiective clare privind dezvoltarea competențelor secolului XXI atât din punct de vedere personal cât și profesional: atât nevoia de a-și dezvolta personalitatea prin exemple pozitive conștientizarea că o lume în care hărțuirea, ura și denigrarea celuilalt, violențele de orice fel nu pot duce spre un final fericit, și nici spre o dezvoltare sănătoasă a indivizilor.

De aceea este nevoie să accentuam rolul proiectului în școală și comunitate, cu valori morale și de etică în societatea zilelor noastre: empatie, prietenie, deschidere față de celălalt, acceptare, comunicare, înțelegere, altă abordare, toleranță. Elevii devin mai răspunzători privind valorile umanității - prin abordarea din alte perspective a relațiilor interumane.

În același timp, prin activitățile propuse ei și-au dezvoltat sau antrenat abilități, importante pentru cariera lor viitoare: limba internațională și competențele IT.

Dezvoltarea **proiectului Erasmus+** în mediul școlii noastre și realizarea primei mobilități a elevilor în afara țării în februarie 2020, au determinat o deschidere a orizonturilor de viață pentru elevii participanți și o motivație în plus pentru elevii care urmează să participe în mobilitățile viitoare.

Astfel se solidifică treptat curiozitatea elevilor, responsabilitatea, interesul și motivația pentru

un lucru nou-diferit, satisfacția personală pentru produsul final, munca în echipă, cunoștințe noi dobândite, colaborare sub o altă formă și satisfacția unui lucru bun făcut.

Ei au acumulat experiență și mai multă siguranță în abordarea noului.

Pentru profesori, proiectul a adus un plus de încredere și satisfacție profesională ridicând astfel, standardul de calitate al școlii prin aplicarea în practică a proiectelor internaționale.

Prin diverse activități și evenimente online derulate majoritatea online, în ultima perioadă, am demonstrat faptul că o comunitate unită și dornică de colaborare fructuoasă pentru îndeplinirea obiectivelor propuse este cel mai sigur mod de a ne face viața școlară sau profesională plăcută, eficientă, utilă. Mai mult de atât, în ciuda tuturor greutăților tehnice, am adus un plus de valoare școlii și elevilor ei prin îndeplinirea responsabilității pe care ne-am asumat-o ca școală în îndeplinirea cu succes a celui de-al doilea titlul de Școală Etwinning 2021, primit în acest an pentru următorii doi ani.

Bibliografie:

1. <https://www.etwinning.net>
2. <https://twinspace.etwinning.net/95431/home>
3. <https://twinspace.etwinning.net/84556/home>
4. <https://www.didactform.sns.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-educatie-incluziva-de-calitate/prevenirea-si-combaterea-abandonului-scolar>

ROLUL EXPOZIȚIILOR VIRTUALE ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICE.

Prof. Popa Barbara-Brigita

Liceul de Arte “Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Cobianu Irina Nicoleta

Școala Gimnazială “Gura Ocnitei” Gura Ocnitei, jud. Dâmbovița

Educația este șampilată din ce în ce mai mult de la prima oră a dimineții până spre seară prin device-urile care au invadat lumea noastră cotidiană. Acestea au devenit o parte activă a universului zilnic atât al copiilor de la vârste destul de fragede, până la adulți și chiar oameni de vârsta a treia.

Educația artistică vine în sprijinul elevilor deoarece aceștia au nevoie de îndrumare în decodarea imaginilor artistice, în înțelegerea frumosului, în descifrarea limbajului vizual.

Sunt nenumărate studii care au abordat terapia prin artă și au ajuns la concluzii îmbucurătoare despre impactul acesteia asupra dezvoltării cognitive a elevilor. După o perioadă tumultuoasă de criză la nivel mondial, consider că educația artistică s-a manifestat interesant și a adus noi soluții și abordări inovative.

Profesorii au apelat la noi modalități de a atrage tinerii prin activitățile sincrone, asincrone și mixte. Exemple de bune practici au fost expozițiile virtuale care au ajutat în valorificarea activităților din 2020.

Îmi adresez următoarele întrebări în acest articol:

1. A stagnat creativitatea în perioada pandemiei?
2. Ce s-a întâmplat cu arta în anul 2020?

Mi-a plăcut foarte mult cum activitățile Muzeului Național de Artă al României au propus în august 2020 Campania Actori de pus în ramă (în colaborare cu Teatrul Nottara din București). Prin aceasta s-au încercat 16 interpretări, spectacole vizuale, colaje superbe de evidențiere a tablourilor și omagiere a artelor plastice.

Evenimente deosebite care au împins publicul la reflecții asupra frumosului și au adus plus

valoare activităților muzeale într-o perioadă greu încercată în care populația nu a putut să participe la activitățile culturale fizic cu aceeași amploare cu care era obișnuită. Creativitatea nu numai că nu a stagnat ci a născocit noi modalități de punere în valoare a interioarelor și exterioarelor muzeale, expoziționale, a venit în fața maselor cu potențarea frumuseților sprijinind cultura națională și internațională.

Rolul expozițiilor virtuale în dezvoltarea creativității elevilor este evident unul exceptional care pune în balanță evoluția lor pe o anumită perioadă de timp.

Accesul la cultură și artă este mult mai deschis, decât acum douăzeci de ani, când eu eram elevă, iar rapiditatea cu care se propagă informația este mult mai iute, intensă la un nivel superior dezvoltat față de secolul trecut, de aceea este imperios necesar ca educația artistică să vină în sprijinul elevilor să îi ajute în depistarea artei autentice în raport cu surrogatele care au invadat civilizația contemporană.

Analizând compoziția unui tablou sau a unei sculpturi: paginația/structura elementelor de limbaj, proporție, raportul elementelor componente și valorație, volum, atât la nivel de ansamblu armonic, echilibrat cât și la nivelul detaliilor compoziționale putem citi armătura operei bidimensionale sau tridimensionale. Lectura unei imagini trebuie să fie baza oricărui demers didactic din cadrul orelor de specialitate, domeniul artelor vizuale.

Conceptul de muzeu virtual și expoziție virtuală a luat amploare găsiind suport și în rândul activităților școlare. Pornind de la afirmația artistului Paul Klee: “Arta nu redă vizibil, ci face vizibil” consider că expozițiile virtuale din pandemie au devenit evenimente sine-qua-non atât pentru cadrele didactice cât și pentru copiii și tinerii participanți.

Cu un simplu zapping prin Internet elevii trebuie să știe să facă distincția între operele marilor artiști, copi sau kitsch-uri.

Creativitatea este un proces mental foarte complex care se dezvoltă când nu este îngădită și când este implicată în realizarea unor creații plastice originale, inedite și valoroase.

O balanță imaginară cu care să măsurăm creativitatea copiilor nu există, dar în mod cert, aceasta este ca un sâmbure care rodește când este într-un mediu propice creșterii, dezvoltării.

Expozițiile virtuale pe care le-am realizat în anul 2020 au reprezentat modalități noi de manifestarea a valorificării orelor desfășurate în sistem online și au adus o mulțime de aprecieri atât din partea părinților cât și din partea elevilor.

Locul virtual al expoziției a oferit posibilități de urmărire pe o perioadă mai îndelungată a exponatelor și a vizat distribuirea imaginilor, pozelor cu compozițiile plastice selectate temeninc printr-

o muncă dedicate.

Pornind de la idei ca:

- realizarea unor expoziții virtuale care să pună accent pe lucrările de la atelierul de Modelaj, Desen și Studiul formelor în volum;
- unitatea elementelor expuse;
- crearea unui afiș potrivit evenimentului;
- valorificarea, etalarea celor mai interesante lucrări; Sunt ferm convinsă ca “arta” online va avea un viitor în care se vor regăsi din ce în ce mai mulți copii și tineri.

În final țin să mulțumesc elevilor participanți și direcțiunii liceului nostru pentru onoarea de a posta pe pagina de Facebook expozițiile virtuale pe care le-am realizat.

Rezultatul vizionărilor online, a expozițiilor muzeale este cu siguranță non-indiferența atitudine deosebită pe care Ghorghe Achiței o considera “principalul element de control în încercarea noastră de a distinge esteticul de non-estetic”.

Imagini cu cele două afișe ale expozițiilor virtuale:

Bibliografie:

1. Achiței, Gheorghe, *Frumosul dincolo de artă*, Editura Meridiane, București, 1988.
2. Arnheim, Rudolf, *Arta și percepția vizuală: o psihologie a văzului creator*, Editura Polirom, Iași 2012.
3. Bogoș, Mușata-Dacia, *Instruirea interactivă- Repere axiologice și metodologice*, Editura Polirom, București 2013.

4. Cristea, Maria, *Metodica predării educației plastice în învățământul primar și preșcolar*, Editura Corint, București, 2009.
5. <https://www.modernism.ro/2020/08/27/campania-actori-de-pus-in-rama-incheiata-cu-succes/>

UTILIZAREA APLICAȚIILOR TIC ÎN CADRUL OREI DE LIMBA ROMÂNĂ

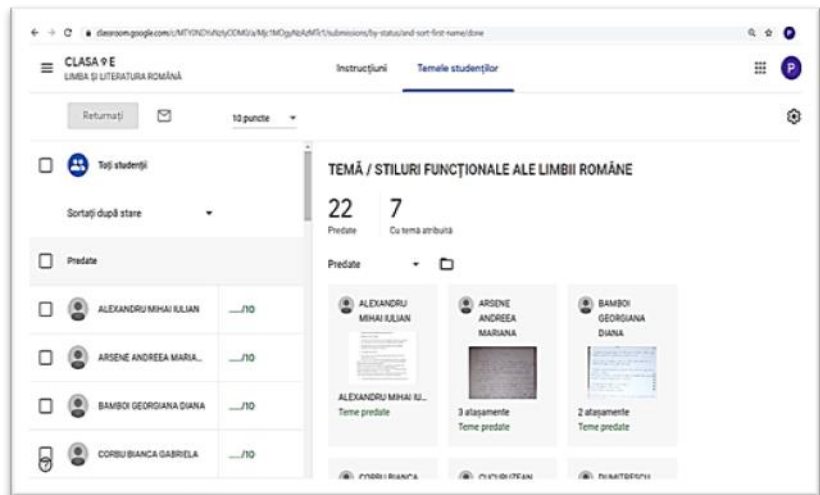
Prof. Popa Gabriela

Liceul „Voievodul Mircea,” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Societatea într-o permanentă schimbare și contextul actual impun o schimbare în paradigma învățământului actual. Se discuta de foarte mult timp despre necesitatea digitalizării diverselor sectoare ale societății, printre care și cel educațional. Acest lucru s-a realizat forțat și rapid, din cauza contextului pandemic, chiar dacă învățământul nu era pe deplin pregătit pentru acest lucru.

Utilizarea instrumentelor TIC în procesul de învățământ devine o necesitate, iar noile generații de elevi sunt deja obișnuiți cu avalanșa de informații multimedia, conceptul de asistare a procesului de învățământ cu calculatorul fiind astfel o cerință intrinsecă. Calculatorul este perceput ca o jucărie, o unealtă sau o resursă de informare.

Pentru organizarea eficientă a procesului educațional, în contextul desfășurării activității didactice în sistem online, Ministerul Educației a recomandat utilizarea anumitor platforme sau aplicații educaționale, mai ales pentru a asigura respectarea legislației GDPR.

Cadrele didactice trebuie să se adapteze noilor condiții și să creeze lecții și mijloace de evaluare eficiente.

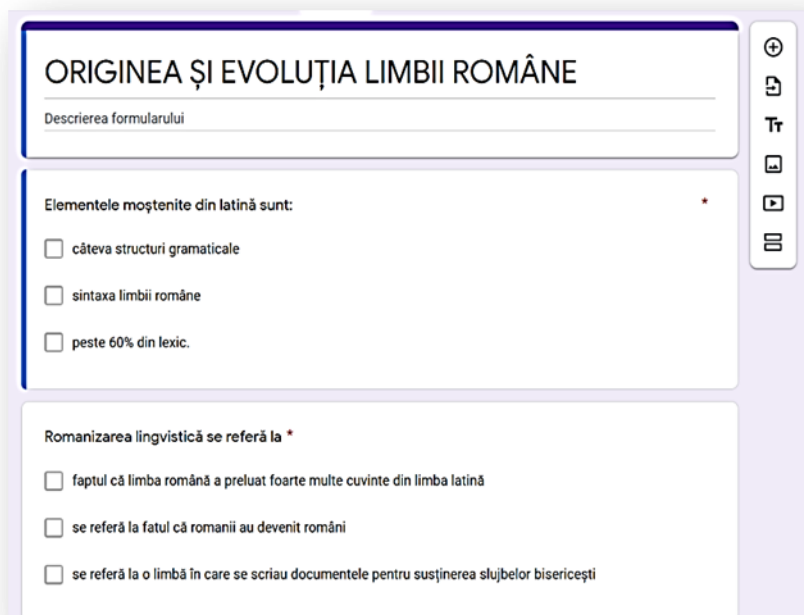
Învățarea și evaluarea asistate de calculator au avantajele și dezavantajele lor.

Provocarea pentru profesori este să se îndepărteze de noțiunea de evaluare

clasică și să folosească tehnologia pentru a-i ajuta pe elevi să devină autonomi în învățare.

O astfel de aplicație gratuită este [Google Classroom](#). Prin intermediul acesteia se poate discuta cu elevii pe Google Meet; Se creează o clasă virtuală în cadrul căreia elevii și profesorii pot interacționa, pot trimite sau corecta temele, oferindu-le feedback direct fiecărui elev. [Google Jamboard](#) este un mod de vizualizare foarte facil al unor răspunsuri scurte – toți elevii pot vedea toate răspunsurile date pe post-it-uri virtuale, tabla aceasta virtuală este utilă în special la materii precum matematica, fizica, chimia sau desenul, dar se poate utiliza cu succes și la limba română.

Google Forms ne permite conceperea unor teste scrise, profesorul având posibilitatea includerii unor imagini sau scurte filmulețe, pentru interpretare sau ca material de reflecție pentru elev. Elevii pot primi atât întrebări deschise, cât și închise, cu mai multe variante de răspuns, sau nu. Funcția Quiz permite, pe mai departe, oferirea de feedback prompt. Elevii pot afla

The image shows a Google Form titled "ORIGINEA ȘI EVOLUȚIA LIMBII ROMÂNE". The form has a description field and two sections of multiple-choice questions. The first section is titled "Elementele moștenite din latină sunt:" and has three options: "câteva structuri gramaticale", "sintaxa limbii române", and "peste 60% din lexic.". The second section is titled "Romanizarea lingvistică se referă la *" and has three options: "faptul că limba română a preluat foarte multe cuvinte din limba latină", "se referă la faptul că românii au devenit români", and "se referă la o limbă în care se scriau documentele pentru susținerea slujbelor bisericești".

imediat dacă la un test cu răspunsuri la alegere au răspuns corect sau nu. Mai mult, putem să includem explicații pentru răspunsuri, explicații pe care elevul să le primească de îndată ce a terminat testul.

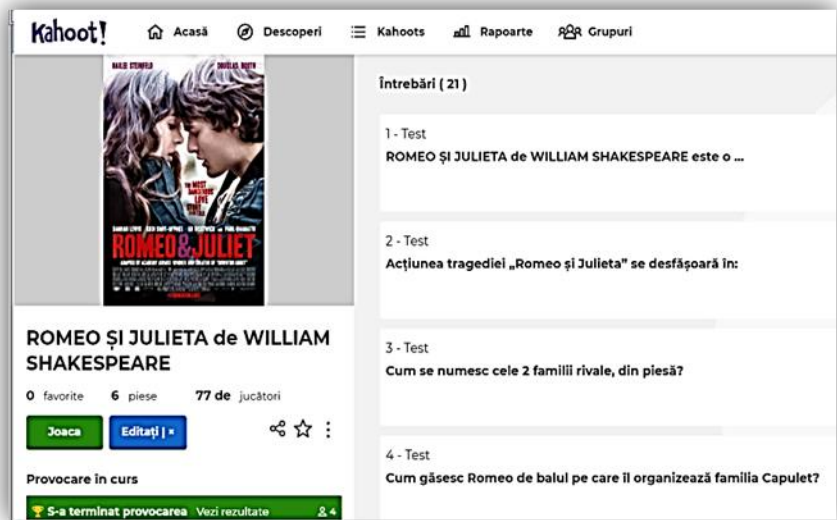
O **metodă** de evaluare des folosită este cea a **proiectelor**. Elevilor le place această modalitate pentru că le dă posibilitatea să se manifeste creativ și au o perioadă mai lungă la dispoziție pentru a preda tema. Metoda presupune ca elevul să dețină tehnici de cercetare și investigare sistematică a unui subiect, dar cu finalitate reală, ceea ce dă elevului independenței în gândire.

În ”pedagogia proiectivă modernă”, proiectul este înțeles ca o temă de cercetare orientată spre atingerea unui scop bine precizat ce urmează a fi realizat, pe cât posibil, prin îmbinarea cunoștințelor teoretice cu activitatea practică. Pentru aceasta, elevii își aleg sau primesc o temă relativ cuprinzătoare, pe care o realizează în forme variate de studiu, de investigație și de activitate practică, fie individual, fie prin efort colectiv, în echipă. Astfel, proiectul devine concomitent și acțiune de cercetare și acțiune practică, subordonată îndeplinirii unor sarcini concrete de instrucție și educație. Elevul se deprinde

astfel să învețe și din cercetare și din activitatea practică, să-și însușească atât procesualitatea științei, cât și conținutul acesteia, raportându-se direct la activitatea practică. Elevii trebuie încurajați să abordeze temele interdisciplinar.

O astfel de propunere am la clasa a IX-a, unde tema *Aventură.Călătorie*, la limba și literatura română, dă posibilitatea explorării unor texte și teme comune cu geografia. Astfel un elev primește un text suport, cum ar fi *Jurnal de vacanță* de Mircea Eliade, unde autorul prezintă vizita sa la Veneția. Elevul va trebui să aducă în fața colegilor diferite informații istorice, geografice sau culturale legate de această destinație, în urma unei documentări riguroase și a unui plan predeterminat.

Aplicația **Kahoot!** este o altă modalitate de evaluare ce poate fi ușor utilizată. Profesorul proiectează testul pentru o lecție sau un capitol, dând posibilitatea elevilor de a răspunde în ritm propriu sau să creeze o competiție în care este implicată toată clasa. Rezultatele sunt imediate, în timp real și foarte detaliate, dând

posibilitatea profesorului să intervină acolo unde este nevoie, pentru a remedia rezultatele elevilor. Această modalitate de evaluare poate lua forma unei competiții video, dezvoltându-le spiritul de

competitivitate și face ca lecția să fie atractivă și interactivă.

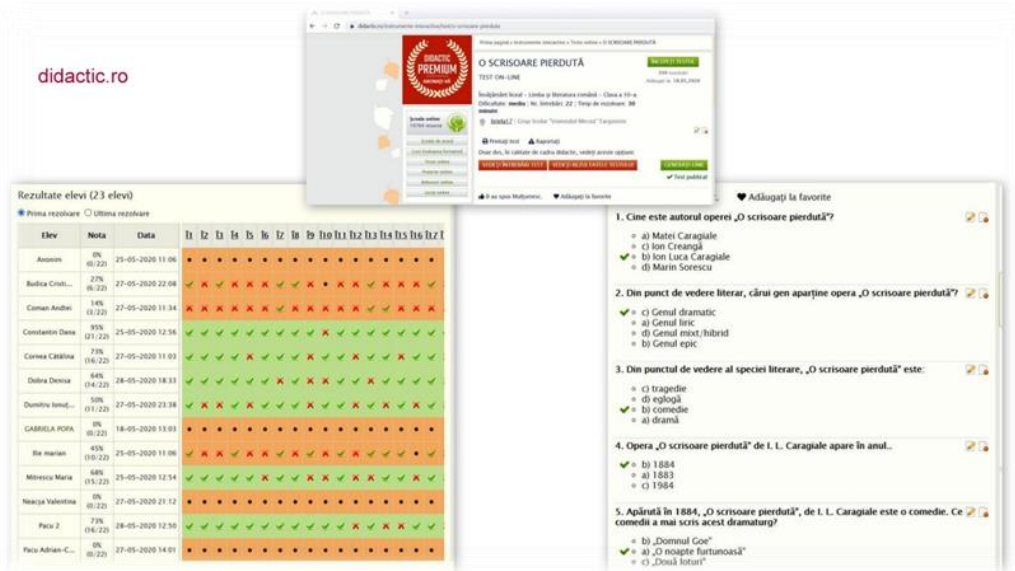
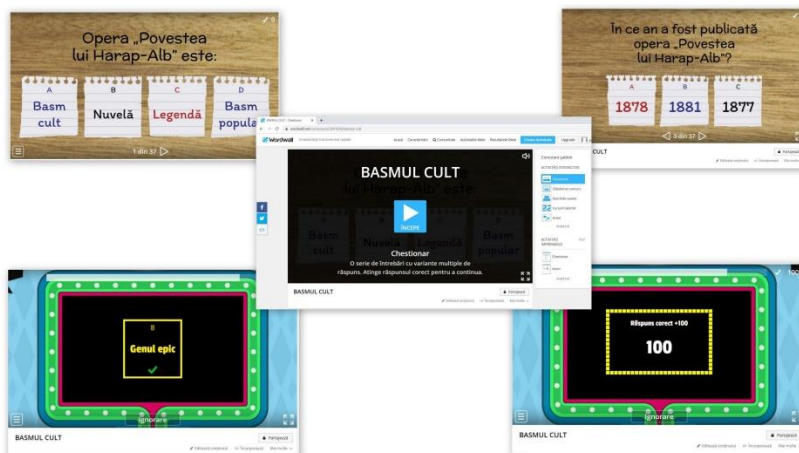
O altă activitate cu caracter distractiv ce poate fi folosită ca modalitate de evaluare este **Mentimeter**. Elevii pot fi angrenați într-o evaluare ce ia forma jocului, fiind distractivă și constructivă, în același timp.

Wordwall este tot o aplicație ce poate constitui o

modalitate de evaluare, mai ales la învățământul primar și gimnazial.

O altă modalitate de a aplica teste online elevilor este realizarea acestora pe un site de profil, precum didactic.ro, care dă posibilitatea cadrului didactic de a crea testul online și a distribui elevilor linkul cu care aceștia pot accesa testul. Toate răspunsurile sunt colectate și pot fi vizibile profesorului care se loghează pe siteul respectiv.

Bibliografie:

1. Adăscăliței, A., *Instruire asistată de calculator, Didactica informaticii*, Editura Polirom, București, 2007.
2. Cucuș, Constantin, *Informatizarea în educație*, Editura Polirom, Iași, 2006.
3. Dumbravă, Emil, *Utilizarea calculatorului în studiul limbii și literaturii române în liceu*, 2008.
4. Manolescu, M., *Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente*, Editura Meteor Press, București, 2005

5. coord. Singer, Mihaela, *Tehnologia informației și a comunicațiilor în procesul didactic. Ghid metodologic. Gimnaziu și liceu*, MEC, CNC, 2002.

6. <https://www.didactic.ro/instrumente-interactive/rezultate-test>

7. <https://wordwall.net/>

8. <https://kahoot.com/>

9. www.mentimeter.com

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE EDUCARE A LIMBAJULUI ÎN GRĂDINIȚĂ

Popescu Claudia

G.P.P. NORD 2, Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea

Vasile Maria

G.P.P. NORD 2, Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea

Prin natura ei, limba este un sistem de semne organizate riguros și determinate de scopul suprem al comunicării. Copilul se deprinde cu aceste semne intuitiv, la vârsta când i se formează primele abilități de comunicare.

După cum știm, o achiziție nouă se clădește pe un sistem de cunoștințe și deprinderi sedimentate deja și nu pe un teren gol. Copilul vine deci în grădiniță cu o anumită competență lingvistică, grație integrării sociale și ca o condiție a dobândirii performanței lingvistice.

Copilul nu-și poate crea singur limbajul, ci îl deprinde din cea mai fragedă vârstă. Introducerea în limbaj este anterioară conștientizării raporturilor lingvistice dintre oameni și chiar propriei vorbiri. Deprinderea limbajului este posibilă, căci copilul vine pe lume cu predispoziția de a vorbi, cu structuri sau tipare mintale care îi permit exersarea acestei activități sociale. Predispoziția nu este unilaterală, către o limbă anume. Copilul posedă potențial tiparelor oricărei limbi. Modalitatea prin care copilul își însușește limbajul este contactul nemijlocit cu vorbitorii din mediul familial și cel extrafamilial, comunicarea cu aceștia adică prin continua ascultare și răspuns. De aici rezultă dependentă limbajului de calitatea mediului lingvistic înconjurător, de codul lingvistic mai restrâns sau mai evoluat în care se dezvoltă copilul.

Dacă în familie se vorbește puțin, sumar, copilul capătă o competență lingvistică elementară. Dacă se vorbește corect, îngrijit, copilul capătă o competență lingvistică sporită. Copiii în general manifestă o nevoie crescândă de comunicare și chiar plăcere în producerea limbajului. Modalitatea de producere, de constituire a limbajului de către copii este imitarea. În perioada gânguriturii, imitarea aparent fără sens a sonorităților din mediul înconjurător, duce la constituirea treptată a limbajului. La început, sub forma unor sunete abia articulate, el este lipsit de expresivitate și exprimă nevoi fiziologice imediate sau stări psihice. Între 1 și 3 ani copilul mic se exprimă prin „holofraze”, adică cuvinte sau

sintagme investite cu funcții gramaticale ale unei propoziții sau fraze întregi. Vocabularul său este constituit din cuvinte ce denumesc ființe, lucruri, fenomene din lumea înconjurătoare care îi cad sub simțurile lui directe. Până la vârsta de 6 ani, vocabularul său va număra între 1 500 - 2 500 de cuvinte. Receptând prin continuă ascultare diferite scheme sintactice inițiale, copilul le imită la început. Apoi, intuind raporturile logico-sintactice între cuvinte, își creează în minte modele generative proprii. Ele îi permit să unească cuvintele în propoziții și fraze, alcătuind fragmente de comunicare, unități logico-sintactice cu înțeles mai precis decât înțelesul fiecărui cuvânt luat în parte. *Până la vârsta de 6 ani copilul dobândește în mod empiric o parte hotărâtoare a deprinderilor de folosire a limbii materne. Prin limbajul însușit el poate emite și recepta mesaje la nivelul nevoilor de comunicare și al experienței cognitive specifice vârstei. Se impune atenție în studierea raportului care există între cele două părți constitutive ale semnului lingvistic care este cuvântul, semnificant și semnificat*²⁷.

În limba română între semnificant și semnificat se stabilește o legătură definitivă și nemotivată. Copilul mic, învățând cuvinte crește cu iluzia că fiecare lucru poartă un nume care-i constituie însăși esența. De la o justificare oarecum „onomatopeică” el va trece mult timp printr-o faza a „etimologiilor”, subconștient atribuite denumirilor, în funcție de împrejurarea în care cuvântul a fost învățat. Copilul își motivează relația sunet - sens printr-o trimitere concretă a imaginii sonore la un obiect real în legătură cu care el a receptat cuvântul. Numai pe măsura îmbogățirii experienței cognitive, care prin același semnificant vor fi semnalizați succesiv mai mulți referenți, se va produce pe plan mintal „clasa conceptuală”, noțiunea, sensul general al unui cuvânt, posibilitatea de a înțelege o varietate în raport cu o constantă. Totodată copilul își poate confrunța propria experiență cu experiența altora.

Un alt aspect își relevă importanța în limbajul copilului mic: distincția între semn și simbol. Dacă relația nemotivată socializată între semnificat și semnificant produce semnul lingvistic propriu-zis, *simbolul* este dimpotrivă produsul unei relații motivate. Motivarea poate fi făcută individual (de exemplu copilul mic încalcă un băț și spune că este călare pe cal) sau prin tradiție (de exemplu porumbelul alb este simbolul păcii).

J. Piaget considera că până la 7—8 ani copilul îmbină sistemul semnelor lingvistice cu cel al unor simboluri, sistem relativ stabilizat. Acest din urmă sistem este nou-lingvistic și paralel cu limbajul însuși. Este constituit din gesturi, imitând pe cele ce însoțesc o acțiune determinată. Copilul mic, atunci

²⁷Golu, P., Zlate, Mielu, Verza, Emil, 1993, *Psihologia copilului*, Manual pentru clasa a XI-a, școli normale, București: E.D.P.

când face un gest ca și cum face un adult, o mașinărie, el imită. Imitația sa indică posibilitatea de reprezentare pe plan mintal, prin imagine, a unei acțiuni care nu este nici prezentă, nici actuală. Apariția imagisticii mintale, nou-lingvistice, se manifestă atunci când începe să fie posibilă o imitație interiorizată. Un asemenea fond simbolic trebuie să fie valorificat, integrându-l în vorbire prin echivalare în termenii semnelor și simbolurilor lingvistice.

Sentimentele incipiente de simpatie sau antipatie, senzațiile de plăcere sau neplăcere se exprimă la copilul mic mai ales non-verbal prin râs, plâns, gesturi, atitudini. Mama verbalizează conduitele și sentimentele copilului folosind persoana a III-a: „fetița râde (plânge, se poartă frumos, urât)”. Copilul o imită pe mama și spune ceva despre el folosind persoana a III-a. Treptat copilul se distinge pe sine ca subiect al vorbirii și în raport cu obiectivul ei va folosi persoana I pentru a spune ceva despre el însuși. În jocurile sale copilul ajunge să folosească un *monolog* care se deosebește de adevăratul monolog al adultului. Monologul preșcolarului, este mai intens în forme colective, nu exprimă gândurile sale. El indică necesitatea unui destinatar. Prezența destinatarului, căruia copilul nu-i spune nimic care să-l privească, sau care nici măcar nu-l ascultă, prilejuiește exteriorizarea limbajului.

Copiii mici nu știu să discute între ei. În colectivitate, multă vreme, interlocuțiunea rămâne redusă la o alternare a afirmațiilor fiecăruia, ca și cum fiecare și-ar vorbi sieși cu glas tare ignorându-l pe cel care îi prilejuiește exteriorizarea. Piaget numește „monolog colectiv” monologul copiilor adunați laolaltă și vorbind concomitent, dar nu între ei, ci fiecare „pe limba lui”, deși aparent codul este comun. În atmosfera prielnică a monologului colectiv se produce treptat adevărata interlocuțiune. Ea are loc la început „cu glas tare” apoi „în gând”. Atunci când, într-o fază evoluată copilul poate să treacă de la vorbirea „cu glas tare” la vorbirea „în gând”, prin mijlocirea limbajului interior, se spune că este posibil adevăratul monolog.

Educarea limbajului are o importanță deosebită pentru individ și societate. În școala de cultură generală din țara noastră, educarea limbajului este un obiectiv de bază, iar începând cu ciclul preșcolar un obiectiv prioritar. Educarea limbajului copilului asigură acestuia progresul la toate nivelele intelectuale. Copiii care își însușesc și își dezvoltă capacitatea de exprimare corectă sunt scoși în afara pericolului de a întâmpina greutăți în ciclul primar. Exprimarea corectă este un instrument de bază al muncii intelectuale.

Vorbirea corectă este „instrumentul” de care copilul nu se va despărți niciodată, indiferent de profesiunea pe care și-o va alege, indiferent de mediul în care va trăi și va lucra. Acest *instrument de bază* – limba -- noi ca educatori avem obligația de a-l învăța să-l mânuiască cu ușurință, ajutându-l să-și exprime limpede gândurile în legătură cu lumea înconjurătoare.

Limbajului i se atribuie trei funcții: cea de reprezentare (a unui obiect, a unei situații), cea de expresie a stării subiectului și cea de apel, la cei care ne ascultă. Acestea sunt implicate în comunicarea verbală într-o măsură mai mare sau mai mică. După A. Ombredane sunt cunoscute cinci funcții: semnificativă, dialectică, practică, afectivă, și ludică.

Între gândire și limbaj există un raport care a fost subiect controversat între psihologi, existând puncte de vedere diferite. Conform unei concepții monoiste între cele două procese există o singură realitate și anume că limbajul este aspectul exterior al gândirii, iar gândirea fiind latura sa interioară. Mentalitatea dualistă notează două poziții: unii consideră gândirea și limbajul ca fiind funcții esențial diferite, vorbirea având rolul doar de a exterioriza, a comunica rezultatele obținute de gândire în mod independent, iar alții aduc argumentul că, deși nu sunt activități identice, vorbirea și raționamentul sunt interdependente, în strânsă relație atât din punct de vedere genetic cât și structural. Cel din urmă punct de vedere este susținut de cercetările din ultimele decenii.

La început cuvintele sunt simple sonorități care nu spun nimic copilului ca apoi, prin asociere repetată cu obiecte sau ființe, ele direcționează atenția și înlesnesc operațiile gândirii: analiza, sinteza, comparația. Fiecare termen devine treptat un punct de cristalizare, de fixare a semnificațiilor, pentru că, spre deosebire de imagini care sunt variabile, cuvântul este un complex de sunete stabil. Gândirea nu poate să progreseze dacă nu realizează centre de organizare a sistemului de relații în jurul cuvintelor.

Semnificațiile sunt legate de experiența fiecărui individ în parte dar pe parcurs ele sunt precizate și corectate de societate, vocabularul condensează de altfel experiența milenară a unei societăți.

Înțelesul unui cuvânt este cu atât mai bogat cu cât acesta se află în relație cu mai multe imagini, fapte, noțiuni. *Termenii și noțiunile sunt în raporturi strânse formând ceea ce se poate denumi "memoria fonetică", indisolubil legată de memoria semantică. Importanța unor obiecte și fenomene în viața unei comunități face ca un termen sau altul să devină bogat.*²⁸

Limbajul obligă la raționalizarea și socializarea gândirii. Pentru a ne face înțeleși trebuie să învățăm să eliminăm tot ceea ce e prea individual, afectiv, personal, iar exprimarea să fie clară și precisă.

Gândirea preșcolarului este preconceptuală sau cvasiconceptuală ceea ce înseamnă că ea operează cu o seamă de constructe care nu sunt nici noțiuni individualizate dar nici noțiuni generale. Cu ajutorul cuvintelor care sunt simboluri copilul reușește să își reprezinte realitatea, treptat

²⁸Boca, C., (coord.), *Educația timpurie și specificul dezvoltării copilului*, București, E.D.P., 2009, pag.89

preconcepțiile câștigă în generalitate, în precizie, ajungându-se astfel la constituirea claselor logice. Gândirea are totuși un caracter intuitiv rămânând legată de imagine și de demersurile individuale, de aceea, uneori este incomunicabilă. Cu toate acestea, preșcolarul mare este capabil să sesizeze configurația ansamblului, acest fapt conducându-l spre debutul logicii.

Gândirea preconceptuală și intuitivă a preșcolarului este o gândire magică și egocentrică. Egocentrismul său derivă din incapacitatea lui de a distinge suficient de bine realitatea obiectivă de cea personală. Copilul se crede centrul universului, își atribuie o forță mare, crede cu tărie că totul este însuflețit și că tot ceea ce îl înconjoară este realizat de om (artificialismul). Pentru el un adult face să apară tot ceea ce își dorește, poate opri durerea, face să se oprească sau să curgă apa sau să se miște lucrurile din jurul său, cu un singur gest face să apară mâncarea, întunericul, lumina. Această particularitate a gândirii pune în evidență slăbiciunea psihismului copilului care pentru a progresa trebuie să iasă din egocentrismul în care s-a închis măsurându-se cu gândirea altui copil. Conștientizând că fiecare gândește altfel, va începe să admită că perspectiva sa particulară nu este posibilă, distingând așadar puncte de vedere diferite. Compararea unor astfel de perspective îl va obliga pe preșcolar să renunțe la propria sa subiectivitate, să treacă de la egocentrismul inițial la reciprocitate. Odată cu socializarea conduitei sale, cu descoperirea perspectivei altora asupra propriei realități, gândirea preșcolarului face progrese mari dar rămâne totuși o gândire sincretică, bazată pe relaționarea, mai mult sau mai puțin la întâmplare a însușirilor obiectelor și nu după logica lor. Copilul face confuzii între parte și întreg, combină însușirile obiectelor iar acestea își pierd identitatea proprie.

Bibliografie

1. Barbu, H., Popescu, E., Șerban, F., *Activități de joc și recreativ distractive*, E.D.P., București, 1990
2. Bonchiș, Elena *Psihologie generală*, Editura Universității din Oradea, 2006
3. Cazacu, Tatiana Slama, *Dialogul la copii*, Editura Academiei R.S.R., București, 1961
4. Cazacu, Tatiana Slama, *Probleme ale dezvoltării limbii române ca limbă maternă în grădinițe și clasele primare în culegerea metodică*, București, 1975
5. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006
6. Claparede, Edouard, *Psihologia copilului*, București, EDP, 1994
7. Debessé, M., *Psihologia copilului de la naștere la adolescență*, EDP, București, 1970
8. Dumitrana, Magdalena, *Educarea limbajului în învățământul preșcolar*, 1999, vol.2, *Comunicarea scrisă*, Ed. Compania, Colecția Metodidact

9. Golu, Pantelimon, Zlate, Mielu, Verza, Emil, *Psihologia copilului*, Manual pentru clasa a XI-a, școli normale, E.D.P., București, 1993
10. Păiși Lăzărescu și colab, *Laborator preșcolar*, Ed. V and I Integral, București, 2001
11. Piaget, Jean *Psihologia copilului*, Editura Cartier, 2011, pag.67

”GENERAȚIA ETWINNING, LA GRĂDINIȚĂ”

Prof. Popescu Florina

Grădinița cu PP nr.1 Târgoviște, jud. Dâmbovița

Timpul, locul și mediul în care ne naștem ne modelează personalitatea, felul de a fi, de a gândi și de a ne exprima ideile. Evoluția a dat naștere unor generații din ce în ce mai inteligente, iar generațiile au fost, sunt și vor fi în continuare foarte diferite între ele luând în calcul aceste circumstanțe. Astfel s-a vorbit de GENERAȚIA X (1965–1979), generația cu cei mai mulți lideri, fiind cei care în prezent conduc cele mai multe business-uri din lume, educația fiind unul dintre cele mai importante aspecte ale acestei generații; GENERAȚIA Y (1981-1995), viața lor fiind construită în jurul tehnologiei iar replică „**let me take a selfie**” a fost inventată de ei; GENERAȚIA Z (1996-2012) sunt cei care vor să schimbe lumea. Nu știm încă dacă vor reuși, dar dacă nu, cu siguranță pregătesc teritoriul pentru generația Alpha. Sunt ”open minded”, cea mai toleranță generație de până acum, loiali, responsabili și foarte determinați. Este prima generația care a fost înconjurată de tehnologie de la o vârstă fragedă, ei sunt cei care fac trecerea de la ”adaptarea la digital” la ”nativ digital”. GENERAȚIA ALPHA (2013-2025) sunt cei care vor schimba într-adevăr lumea, pentru ei tehnologia nu este o unealtă, ci o parte integrantă a existenței lor, va fi cea mai educată generație din istorie, încep școala mai devreme, termină târziu, nativi tehnologici, crescând ca și o parte din Generația Z, cu smart devices în mână, datorită tehnologiei sunt capabili să transmită orice gând peste tot în lume. Clasificarea aceasta nu este foarte exactă, este controversată, însă ne ajută să înțelegem în linii mari generațiile trecute și cea prezentă.

În momentul în care în au apărut programul LLP, Erasmus+, acestea au schimbat viața a mii de cadre didactice și elevi și, după cum spunea Umberto Eco, „a creat prima generație de tineri europeni”. Parte integrantă a programului LPP, Erasmus+, acțiunea eTwinning contribuie la formarea unor minți deschise și distincte, pe care le putem denumi generic „Generația eTwinning”. În 2005, când a fost lansat eTwinning, foarte puțini și-au imaginat că va deveni ceea ce multă lume consideră că a devenit, cea mai mare rețea de profesori din lume. În acest moment, pe platforma eTwinning sunt înscrise 706049 cadre didactice din 194761 școli, fiind derulate sau în curs de derulare 92873 proiecte. Aceste cifre nu reflectă în totalitate amploarea acestei acțiuni: flexibilitatea și adaptabilitatea

programului eTwinning, absența hârtiilor și a birocrăției, capacitatea sa de a se reinventa, păstrându-și, în același timp, spiritul neschimbat, i-a determinat pe profesorii inovatori și entuziaști să intre în această echipă și să înceapă să caute parteneri pentru proiectele lor.

Din anul 2010, din momentul înscrierii mele pe platforma eTwinning și până în prezent, am derulat 26 de proiecte, proiecte în care au fost implicate trei generații de preșcolari, aproximativ 110 copii. Am obținut 9 Certificate Naționale de Calitate și tot atâtea Certificate Europene de Calitate. Însă rezultatele cantitative nu sunt atât de importante: număr de proiecte derulate sau număr de preșcolari implicați, în opinia mea, mai importante sunt rezultatele calitative. Dincolo de aceste aspecte, m-am întrebat adeseori: Ce înseamnă să fii un copil de grădiniță în zilele noastre și acest lucru înseamnă automat că acești copii aparțin „generației eTwinning”? Cum ar putea fi implicat într-un proiect eTwinning un copil de 3-4 ani? Care este impactul pentru copiii care au fost implicați și au participat la proiectele eTwinning? Este o diferență în ceea ce privesc valorile lor în ceea ce privește conștientizarea și toleranța culturală, într-o societate multiculturală? M-am concentrat pe următoarele aspecte: 1. Cunoașterea diversității culturale europene, 2. Desfășurarea unor experiențe de învățare în moduri diferite și diverse, 3. Dezvoltarea personală a preșcolarilor, 4. Formarea și dezvoltarea de noi competențe.

1. Prin toate proiectele derulate, copiii au avut posibilitatea și surpriza cunoașterii partenerilor de proiect, provenind din peste 20 de țări europene. Copiii au început prin a recunoaște însemnele țărilor din proiect: drapel-culorile acestuia, dispunerea lor pe steag, stema, poziționarea geografică pe harta Europei, distanța pe hartă față de România-măsurată cu mijloace neconvenționale, figuri marcante ale țărilor respective, aspecte ale culturii: tradiții prilejuite de diferite sărbători: Crăciun, Paște, etc., tradiții culinare, tradiții referitoare la petrecerea timpului liber, jocuri tradiționale, etc. Astfel preșcolarii au simțit ce înseamnă să fie europeni fără să plece de acasă, călătorind virtual în toate țările partenere din cadrul proiectelor. Prin intermediul întâlnirilor pe Skype, a activităților comune și a operelor de artă, copiii au vorbit cu prietenii lor europeni și au aflat multe lucruri despre ei. În cadrul proiectului, și-au dat seama că prin colaborare pot ajunge la aceleași țeluri. Proiectele în care au fost implicați copiii au reprezentat o experiență utilă pentru fiecare participant. Această experiență i-a ajutat să-și dezvolte gândirea critică, competențele sociale și interculturale, precum și abilitatea de a interacționa și coopera într-un mediu interdisciplinar și internațional.

2. Desfășurarea unor experiențe de învățare în moduri diferite și diverse. Aceste metode alternative de învățare își găsește o aplicabilitate eminentă practică la preșcolari, care devin mai motivați să învețe. În cadrul proiectelor, și-au format competențe sociale și interculturale. În loc să fie

destinatari pasivi ai informației, cum se întâmplă în învățământul tradițional, preșcolarii au fost încurajați să adopte o atitudine mai activă și să participe la discuții, să aibă idei proprii. eTwinning i-a ajutat pe copii și pe mine însămi să dau un sens demersului de învățare al copiilor, contextualizându-le cunoștințele la multe categorii de activitate, facilitând schimbul de cunoștințe. Învățăm împreună. eTwinning se adresează tuturor copiilor, toți sunt egali, toate competențele sunt solicitate, fapt dificil de atins în alte proiecte. Grație eTwinning, toți copiii au ocazia să „călătorească” în aceleași condiții, ceea ce este minunat! La rândul meu, în calitate de profesor mi-am schimbat modul de predare și relația cu copiii, evoluând de la rolul de transmițător de cunoștințe, postură care devine anacronică în pedagogia secolului 21, la rolul de mentor și moderator. Activitățile eTwinning presupun să lucrezi cu grupe mult mai mari decât de obicei, pentru că ai de-a face cu copiii tăi, dar și cu toți copiii străini care participă la proiect, lucru extrem de palpitant. Activitățile eTwinning înseamnă să înveți să împărtășești și să lucrezi pe bază de proiecte, fapt care are darul de a-i stimula și motiva pe copii. Participând la eTwinning, preșcolarii învață să lucreze pe grupe și să-și organizeze activitatea, iar acest lucru ce dă un nou sens modului de predare integrată. eTwinning oferă copiilor de toate vârstele o ocazie cu adevărat unică de a se deschide către o varietate de stiluri de predare-învățare-evaluare.

3. Dezvoltarea personală a preșcolarilor. Participarea la proiecte, i-a ajutat pe copii să-și cultive încrederea în sine și capacitatea de a face față unor situații și persoane diferite. Participarea la proiectul eTwinning a îmbunătățit capacitatea de a comunica și face schimb de informații, pentru o adaptare optimă la toate circumstanțele posibile. Schimburile online le-au permis să-și dezvolte abilitățile de gândire critică și să le aplice în situații diverse și, de asemenea, și-au perfecționat abilitățile de lucru cu noile tehnologii. Imersiunea în diferite culturi și familiarizarea cu alte limbi reprezintă un privilegiu deosebit, te învață să ai o minte deschisă și îți sporesc șansele de integrare în viața socială în viitor. Experiența eTwinning poate fi rezumată astfel: „Descoperă ce-i mai bun din această lume mică!”.

4. Formarea și dezvoltarea de noi competențe. Principala strategie recomandată pentru dezvoltarea competențelor-cheie este de a pune la dispoziție medii de învățare interactive, în care preșcolarii să desfășoare activități practice, bazate pe interogare. Aceste medii promovează învățarea multidisciplinară, bazată pe colaborare, și comportă o dimensiune tehnologică tot mai pregnantă. Învățarea bazată pe proiecte este o metodă care se pretează foarte bine formării de competențe în rândul copiilor, dat fiind că permite abordarea simultană a mai multor competențe-cheie, într-o manieră interdisciplinară. Metoda recomandă proiectele eTwinning drept un vector esențial al formării-dezvoltării competențelor preșcolarilor. Învățarea bazată pe proiecte încurajează copiii să adopte o

atitudine activă și responsabilă față de propria învățare, însă activitățile necesită o bună structurare și instrucțiuni clare din partea cadrului didactic, atunci când este cazul. Fiecare experiență este diferită, iar fiecare proiect a adus ceva nou și fascinant, colaborarea cu persoane din diverse colțuri ale Europei îmbunătățesc competențele sociale și îi fac pe preșcolari să înțeleagă impactul pe care îl au situațiile interculturale asupra parteneriatului și activității în echipă.

Pot afirma că ”Generația eTwinning” crede în valori precum diversitatea culturală și toleranța, adevărați piloni ai unei societăți multietnice și multiculturale. Preșcolarii participanți la proiecte eTwinning au învățat o limbă străină, dar, și mai important decât atât, au conștientizat importanța faptului de a asculta și înțelege punctul de vedere al altora. Acum se percep drept vectori ai schimbării, iar rolul lor de promotori ai inovării derivă probabil din activitatea desfășurată în proiectele eTwinning. În viziunea eTwinning, TIC nu este percepută ca un scop în sine, ci ca un mijloc de realizare a unor activități mai atractive și mai concludente, care depășesc limitările sălii de grupă și ale curriculumului. eTwinning promovează „mințile deschise” și consideră că preșcolarii mei sunt mai bine pregătiți pentru viață pentru că au posibilitatea de a întreține relații de comunicare cu oameni diferiți din Europa, de a-și face prieteni și a reflecta la alte perspective asupra lumii, de a ”vedea” dincolo de orizontul limitat al sălii de clasă, reprezentând o ”Grădiniță fără pereți”, prin care putem observa oricând ceea ce se întâmplă dincolo și ceilalți având aceeași posibilitate.

Bibliografie:

1. ISTRATE, O. et al. (2013) *Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. Raport preliminar eTwinning RO12*. București, TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. Online: etwinning.ro/eTw_RO12_raport_preliminar.pdf
2. XXX- *Valorificarea pedagogică a parteneriatelor școlare eTwinning-Ghid pentru cadre didactice (versiune pilot)*
3. XXX- *Centrul Național eTwinning România. Ghiduri eTwinning*. Online: <http://etwinning.ro/idei-si-resurse-pentru-proiecte/>

WEBQUEST ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. Popescu Florina

Grădinița cu Program Prelungit nr.1 Târgoviște, jud. Dâmbovița

Aplicând instrumente specifice Internetului, WebQuest prezintă o nouă metodă de lucru, bazată pe principiile învățării constructiviste. Dodge definește WebQuest ca fiind ”o activitate centrată pe investigație, prin care elevii interacționează cu informație preluată în mare parte de pe Internet”. Tehnica WebQuest se bazează pe principiul constructivist al proiectării de către elevi a propriilor cunoștințe, printr-un efort personal, dar totodată un mod de căutare pe internet care include, în același timp, elemente de învățare prin colaborare, cooperare.

WebQuest reprezintă, în general, activități de grup, punând accent pe elementele de motivare a copiilor prin includerea unui scenariu sau a unui joc de rol, putând fi concepute monodisciplinar, interdisciplinar sau transdisciplinar. WebQuest-ul se axează pe utilizarea informațiilor, beneficiile incluzând la nivelul copiilor: compararea, clasificarea, inducția, deducția, abstractizarea, analiza greșelilor/erorilor, formularea unor argumente, analiza perspectivelor.

Un proiect WebQuest include, de obicei următoarea structură, machetă:

- Introducerea -oferă copiilor unele informații de bază despre tema abordată, orientându-i și trezindu-le interesul;
- Sarcina-care descrie activitățile (clare și interesante) care vor conduce la produsul final;
- Procesul-care explică pașii care trebuie urmați de către copil, strategiile pe care acesta trebuie să le folosească pentru a realiza sarcina;
- Resursele-de obicei diverse site-uri internet sau tipărituri-cărți, etc. pe care le pot accesa copiii pentru îndeplinirea sarcinilor;
- Evaluarea-apreciază rezultatele activității copiilor;
- Concluzia-sinteza activităților, încurajându-i pe copii la reflecție asupra temei abordate.

Tehnica WebQuest reprezintă o alternativă modernă la mijloacele tradiționale de învățare, cu mare impact atât la nivelul profesorilor, cât mai ales la cel al copiilor. Prin îmbinarea tehnicii WebQuest cu metodele tradiționale utilizate, Internetul devine un suport educațional important, exploatat rațional, judicios, eficient.

WebQuest: “DINOZAUURII LUI HARRY”

Autor: prof. POPESCU FLORINA

Unitatea de învățământ: Grădinița cu program prelungit nr.1 Târgoviște

E-mail: florinappsc@yahoo.com

Introducere	Sarcina de lucru	Procesul și sursele de informație
Evaluarea	Concluzii	Ghid didactic

În condițiile situației generate de pandemia COVID 19, tehnica WebQuest, poate fi o alternativă viabilă pentru desfășurarea activităților suport pentru învățarea online, inclusiv în învățământul preșcolar.

Dragul meu Harry,

Ieri am făcut curat în podul casei mele și din întâmplare am dat cu piciorul peste o găleată. Aceasta s-a răsturnat și din ea au căzut mai mulți dinozauri. Inițial am crezut că erau jucării...dar găleata se pare ca era foarte veche și ...magică! Din acel moment am avut grijă de prietenii mei, dinozaurii! Acum însă sunt nevoită să plec câteva săptămâni de acasă, așa încât te voi ruga pe tine să ai grijă de ei!!! Astfel vei învăța foarte multe lucruri noi...

Cu dragoste, bunica ta,

Dino Saura!

Sarcina de lucru:

1. Aflați cât mai multe lucruri despre dinozauri!

a) Cum arăta Pământul pe vremea dinozaurilor?

b) Dinozauri ierbivori și carnivori!

c) Ce sunt și cum arată fosilele? Cum se numesc oamenii care se ocupă cu studiul fosilelor?

2. Aflați mai multe lucruri despre un dinozaur!

a) Identificați corect imaginile dinozaurilor și numele lor!

b) Urmăriți pe parcursul mai multor zile, procesul prin care puiul de dinozaur „iese” din ou!

Notați ceea ce observați!

c) Găsiți și decupați imagini cu dinozaurii care vă plac! Lipiți-le apoi pe o foaie de hârtie! La sfârșit vom uni toate foile și vom realiza o carte!

3. Colorați imagini cu dinozauri! Desenați voi înșivă un dinozaur!

4. Rezolvați labirinturi cu dinozauri!

Procesul și sursele de informație

Copiii vor învăța despre dinozauri și perioada de timp în care au trăit! Vor lucra împreună cu colegii și părinții lor pentru a „învăța să îngrijească” un dinozaur!

1. Copiii își vor desfășura activitatea în centre de activitate-pe grupuri mici (5-6 copii) sau individual. Accesați link-ul www.madison.k12.al.us

2. Bine ați venit la găletuța cu dinozauri. Sunteți într-o călătorie înapoi în timp și sunteți reporteri de știință. În această călătorie veți descoperi multe fapte interesante despre dinozauri pe care le veți înregistra într-o carte cu scopul de a le împărtăși cu ceilalți colegi, a le ilustra și a păstra aceste informații. În primul rând trebuie să urmăriți puilul de dinosaur: să observați câte zile îi sunt necesare pentru a ieși din ou, cum arată când iese din ou și cât de mare crește într-o săptămână. Rugați-i pe părinții voștri să vă ajute să găsiți următoarele pagini de internet: www.zooland.ro

3. Sunteți pe cale să vă lansați într-o călătorie înapoi în timp, atunci când dinozaurii trăiau pe Pământ. Treaba voastră ca reporteri este aceea de a descoperi cât mai multe lucruri despre dinozauri. Veți crea o carte cu descoperirile voastre! Rugați părinții să vă ajute în găsirea unor imagini cu dinozauri, decupați-le și apoi lipiti-le pe o foaie de hârtie! www.magicland.ro

4. Desenează-ți propriul dinozaur! Rezolvă labirintul ”Ajută dinozaurul să ajungă la frunzele copacului”. Realizează din carton (desenează, decupează și colorează o mască de dinozaur). Prezintă acești noi dinozauri întregii grupe! Astfel vom avea propriul muzeu al dinozaurilor!
www.enchantedLearning.com

Evaluarea

NIVEL	Nesatisfacător	Satisfacător	Bine	Foarte bine
Ce am învățat despre dinozauri?	Nu reușește să enumere numele niciunui dinozaur. Nu reuseste sa adune informatii referitoare la	Reușește să enumere cel puțin 1 nume de dinozaur, să precizeze cel puțin 1 caracteristică a acestora.	Reușește să enumere cel puțin 3 nume de dinozauri, să precizeze cel puțin 1 caracteristică a acestora, să	Reușește să enumere cel puțin 5 nume de dinozauri, sa precizeze cel puțin 3 caracteristici ale acestora, sa adune informații din cel puțin 3 surse

	dinozauri.	Nu reușește să adune informații referitoare la dinozauri.	adune informații din cel puțin 1 sursă referitoare la vremea cand dinozaurii trăiau pe Pământ.	referitoare la vremea când dinozaurii trăiau pe Pământ.
Cartea despre dinozauri-sarcină de grup	Nu utilizează sursele indicate. Nu realizează propria pagina din carte.	Nu utilizează sursele indicate. Realizează propria pagină din carte.	Utilizează doar una dintre sursele indicate. Realizează propria pagină din carte. Nu împartășește informațiile.	Utilizează sursele indicate. Realizează propria pagină din carte. Împartășește informațiile obținute cu ceilalți colegi.
Realizare desen/ labirint /mască	Nu reușește să realizeze nicio sarcină.	Realizează cu succes o sarcină.	Realizează cu succes 2 dintre sarcini.	Realizează cu succes cele 3 sarcini.
Perseverența	Nu este perseverent. Abandonează lucrul de la primul obstacol.	Este perseverent. Începe să rezolve o sarcina dar, abandonează și începe o alta.	Este perseverent. Nu termină toate sarcinile de lucru.	Este perseverent. Termină întotdeauna toate sarcinile de lucru.

Concluzii

Felicitări Harry!

Din acest moment tu și colegii tăi sunteți experți în dinozauri! Ați învățat multe lucruri interesante, astfel încât acum știți să aveți grijă de un dinozaur! Ați lucrat în echipa și acum aveți în sala de grupă, propriul muzeu ”DINOZAUURII LUI HARRY”! Totul a fost foarte distractiv! Mulțumiți

părinților voștri pentru ajutorul lor în această minunată călătorie alături de Harry!

Ghid didactic

Autor proiect: prof. învățământ preșcolar **POPESCU FLORINA**

Nivel de aplicare: grădiniță, nivelul II, grupa mare (5-6 ani), tema anuală: ”CUM A FOST, ESTE ȘI VA FI PE PĂMÂNT”, tema săptămânală: ”ÎN LUMEA MINUNATĂ A DINOZAUROILOR”, tema zilei: „DINOZAUROII LUI HARRY”

Descrierea proiectului:

Proiectul își propune să răspundă curiozității preșcolarilor, permițându-le să organizeze și sistematic, să analizeze materiale, să investigheze ipoteze, străbătând virtual fenomene din trecut, să afle informații pertinente, cu conținut științific, dar și să conștientizeze faptul că, respectând natura, omul are datoria să ocrotească toate elementele ei, pentru a elimina orice risc de dispariție de specii ce i s-ar putea asuma. Înțelegând ce înseamnă dispariția dinozaurilor, copiii s-ar putea mobiliza spre adoptarea unor atitudini și comportamente prevenitoare în raport cu animalele. Parcurgând conținutul proiectului, preșcolarii își vor demitiza ideea de dinozaur înțeles ca animal fabulos, precum balaurii și dragonii, proiectați în basme și desene animate, și o suprapun aceleia de specie dominantă asupra Pământului, obiect de studiu al oamenilor de știință din vremurile moderne.

Tipul activității: integrată

Activitatea s-a desfășurat în 7 centre de activitate: Alfabetizare, Știință, Manipulative, Artă, Joc de rol, Nisip și Apă, Construcții .Durata:1 săptămână

Bibliografie:

1. Bernie Dodge. <http://webquest.sds.edu>
2. Șerban Liliana. *Utilizarea TIC în proiectarea cursurilor opționale pentru învățământul preuniversitar. Conferința Națională de Învățământ Virtual*, ediția a IV-a, 2006, București, paginile 87-92

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE

Dir. Popescu Mihaela

Șc. Gim. „Anton Pann,, Rm. Vâlcea, Jud. Vâlcea

Dir. adj. Din Maria Andreea

Șc. Gim., „Anton Pann,, Rm. Vâlcea, Jud. Vâlcea

Formarea competențelor și învățarea valorilor în cadrul Educației interculturale se va realiza conform unor exigențe didactico-metodice, fundamentate științific, integrate în demersuri didactice coerente, eficiente, cu un pronunțat accent aplicativ. Demersul didactic la orele de Educație interculturală va valorifica posibilitățile de integrare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor acumulate de elevi la diverse discipline și dezvoltarea lor prin complementare cu anumite achiziții la orele de *Educație interculturală*. Pentru realizarea acestui deziderat este necesară atât o sincronizare a conținuturilor cu alte discipline (cum ar fi istoria, geografia, literatura, educația civică, filosofia etc.), cât și o conlucrare mai eficientă dintre profesorii acestor obiecte de studiu în vederea:

- plasării elevului în centrul procesului educațional;
- dezvoltării competențelor de comunicare, de lucru în echipă, spiritului de toleranță și empatie;
- dezvoltării motivației pentru învățare și pentru menținerea ei durabilă;
- orientării discursului didactic spre dezvoltarea continuă a abilităților și transformarea acestora în competențe;
- realizării interdependenței: competențe transversale, competențe generale, subcompetențe, obiective operaționale, sarcini de învățare, obiective și sarcini de evaluare;
- proiectării și realizării demersului didactic, reieșind din experiențele anterioare ale elevilor, întru asigurarea unei învățări durabile;
- includerea dimensiunilor interdisciplinarității, interculturalității și multiperspectivității în demersul educațional. În cadrul Educației interculturale se va încuraja utilizarea strategiilor didactice care contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la formarea spiritului civic, a capacităților și atitudinilor elevilor și la formarea competențelor vizate. Un rol important în acest context va reveni promovării principiilor învățării autonome (stimularea și formarea spiritului activ și de inițiativă; axarea pe

selectarea materialului aplicativ în învățarea autonomă; exersarea continuă; axarea pe motivarea individului; depășirea sau evitarea situațiilor de conflict și stabilirea căilor de soluționare a lor; cultivarea toleranței și stimei față de alții; acceptarea și deschiderea pentru recepționarea valorilor culturilor etniilor conlocuitoare, a tradițiilor, obiceiurilor, culturii materiale și spirituale). Ora de educație interculturală îi va permite elevului să lucreze pe cont propriu în achiziția de cunoștințe și aplicarea lor în practică. În aceste circumstanțe profesorul va utiliza, prin corelare chibzuită, acele strategii didactice pe care pedagogia postmodernă le pune cu generozitate la dispoziție și care vor fi selectate în dependență de mai mulți factori, printre care: obiectivele preconizate, vârsta vizată, preferințele de învățare ale elevilor, arsenalul propriu al profesorului etc. Rigorile respective vor contribui la schimbarea calitativă a accentelor demersului didactic, iar profesorul din gestionar al procesului educațional va deveni un partener de încredere al elevului în dobândirea și acumularea cunoștințelor și în formarea lui ca cetățean democratic, capabil să conviețuiască într-un mediu polietnic. Complexitatea evaluării la disciplina *Educație interculturală* constă în faptul că o bună parte a sugestiilor de conținuturi poartă caracter, ce vin în contradicție cu stereotipurile și prejudecățile preconceptuate, de aici iminenta necesitate de a avea la dispoziție instrumente de evaluare eficiente, care ar permite o evaluare obiectivă a abilităților și atitudinilor elevilor, măsurarea evoluției și transformărilor la nivel de mentalitate. Procesul de evaluare la disciplina Educație interculturală va pune accent pe:

- Prevalarea evaluării formative asupra celei sumative;
- Evaluarea cu preponderență a formării de atitudini și comportamente;
- Utilizarea frecventă a formelor de autoevaluare și evaluare reciprocă;
- Extinderea evaluării prin intermediul activităților în cadrul neformal în comunitatea școlară și locală;
- Autonomizarea evaluării, ce presupune monitorizarea propriei reușite. Pentru a realiza evaluarea în cadrul orelor de Educație interculturală profesorul va lua în calcul corespondența dintre conținuturi, metodele de predare-învățare utilizate și modul de apreciere a rezultatelor învățării. În perspectiva unui demers educațional centrat pe competențe, se vor utiliza alături de formele și instrumentele clasice de evaluare, forme și instrumente complementare, cum sunt: proiectul, portofoliul, autoevaluarea, scale de atitudini, evaluarea în perechi, observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor. Alături de modalitatea, devenită tradițională de apreciere a rezultatelor de evaluare în scris, sunt recomandate și lucrări de evaluare rezumativă, bazate pe activitatea de investigație a elevilor, binevenite la majoritatea unităților de conținut, cum ar fi: cultura materială,

tradiții obiceiuri, datini, ceremonii, sărbători, subiectele cu referire la istoria locală. Lucrările de investigație pot fi atât individuale, precum și în grup, iar criteriile de evaluare pot fi elaborate împreună cu elevii, în felul acesta ei vor deveni monitorii propriei învățări. În cadrul orelor de Educație interculturală se vor utiliza: Eseul reflexiv – o creație proprie, care nu are pretenția de a epuiza subiectul recomandat. Eseul reflexiv este constituit din trei părți esențiale: enunțul problemei, analiza critică și concluziile. Elevul utilizează tema pentru a evidenția esența problemei, analiza critică a ei susținută prin exemple concrete și argumente justificate. Pentru ca elevii să poată selecta subiecte atractive este binevenit ca profesorul să propună mai multe generice de eseu. Textul tematic – lucrare de proporții mici, rezumat, elaborat de elev la o temă anume, propusă de profesor, sau la alegerea elevului. Corespondența – un mesaj, scrisoare adresată de către un elev unei personalități relevante. Șezătoare, festival intercultural – activitatea de grup care presupune o pregătire anterioară laborioasă și care are drept scop interacțiunea culturilor etniilor conlocuitoare în cadre neformale. Expoziție muzeografică – colectarea, sistematizarea și asamblarea obiectelor caracteristice diverselor etnii, a imaginilor, fotografiilor, desenelor și colajelor efectuate de elevi pentru organizarea unei expoziții la finele unei teme, capitol sau an de studiu. Cercetarea individuală – activitate individuală a elevilor care trebuie încurajați să realizeze cercetări individuale, în funcție de nivelul lor de cunoaștere și de cadrul general al învățării, susținându-le în acest fel curiozitatea și inițiativa în colectarea de informații, precum și capacitatea lor de a identifica și analiza probleme interculturale. Cercetarea de grup – activitate colectivă a elevilor prin care se încurajează grupurile de elevi, clasele și școlile pentru angajarea acestora în proiecte de cercetare sau în folosirea metodelor active, pentru a crea condiții de dialog și schimb de idei deschis și tolerant. Proiectul de grup – activitate colectivă a elevilor, care are drept scop realizarea unui produs comun. Este o activitate de durată, constituită din trei părți componente: a) proiectare; b) informare, investigare, realizare; c) prezentarea publică a produsului final. Proiectele de grup au o rezonanță deosebită în cadrul studierii culturii materiale și spirituale a etniilor conlocuitoare. Produsul final ar putea fi mediatizat în presă ca articol sau publicat ca ediție aparte. Portofoliul – metodă complexă, laborioasă și extinsă în timp, care are drept scop acumularea de către elev a produselor proprii, care vor fi prezentate public la anumite intervale de timp, anticipat coordonate cu profesorul. Deoarece disciplina Educație interculturală implică formarea și dezvoltarea unor competențe direct corelate cu nevoile și oportunitățile vieții cotidiene, accentul se va pune pe componenta *savoir-êre*, aceasta presupunând astfel de sarcini de evaluare, care să permită o estimare a dezvoltării personalității elevului în cadru educativ neformal: șezători, festivaluri, mese rotunde, organizarea de expoziții, selectarea materialelor de artizanat, a materialului etnofolcloric. Nota rămâne

un indicator de bază al reușitei, de aici – dependența elevului de notă și importanța obiectivității și transparenței ei. Trebuie de menționat, că în cazul nostru profesorul va lua în considerație atât produsul, cât și procesul – efortul depus de elev în obținerea rezultatelor evaluate.

Bibliografie:

1. CERGHIT, Ioan, *SISTEME DE INSTRUIRE ALTERNATIVE ȘI COMPLEMENTARE*, Ed. Aramis, București, 2003

PROIECT DE ACTIVITĂȚI DE VOLUNTARIAT

Prof. Popescu Mihaela

Colegiul Economic “Maria Teiuleanu” Pitești, jud. Argeș

În această perioadă a globalizării și a schimbărilor continue, lumea devine din ce în ce mai mică, mai interdependentă și mai egoistă. Voluntariatul reprezintă însă o modalitate prin care pot fi întărite și susținute valorile legate de comunitate, de binele făcut aproapelui; persoanele pot să își exercite drepturile și responsabilitățile de membri ai comunităților și se pot stabili puncte de legătură între diferite opinii.

Voluntariatul transformă în acțiune declarația Națiunilor Unite potrivit căreia „noi, oamenii, avem puterea de a schimba lumea”.

De ce este important voluntariatul? Așa cum afirma liderul politic și spiritual indian, Mahatma Gandhi, voluntariatul este esențial în viața oricui „pentru că, dacă vrem să trăim într-o lume mai bună, trebuie să contribuim la crearea ei”.

Drepturile voluntarilor sunt stipulate în Legea Voluntariatului. Printre acestea se numără:

- ✓ dreptul de a fi tratat ca fiind un coleg cu drepturi egale și nu ca mână de lucru ieftină,
- ✓ dreptul de a-ți fi luate în calcul preferințele personale, temperamentul, experiența de viață, studiile și experiența profesională în acordarea de sarcini,
- ✓ dreptul de a participa la sesiuni de formare în domeniul în care prestează activitate, atât la începutul activității, cât și pe parcurs,
- ✓ dreptul la un loc unde să îți desfășori activitatea,
- ✓ dreptul de a fi ascultat și de a juca un rol în planificarea activităților, de a te simți liber să faci sugestii și de a-ți fi respectate opiniile.

Avantajele celor care desfășoară activități de voluntariat variază de la satisfacția personală, la dobândirea de experiență în viitorul domeniu de activitate, la familiarizarea cu diferite sisteme operaționale și cu instituții și/sau structuri organizaționale, la crearea de prietenii și contacte profesionale utile, până la găsirea unui loc de muncă pe baza experienței dobândite ca voluntar. Avantajele sunt variabile, în funcție de categoria de voluntari despre care vorbim. Cele de mai sus se referă în general la tineri, care sunt cea mai largă categorie de voluntari din România. Dar și angajații

care se implică în activități de voluntariat (individual sau cu sprijinul angajatorului) au avantaje: de la abilități pe care nu le dobândesc în cadrul locului de muncă, dar care le sunt de folos aici (comunicare, leadership, spirit de echipă), până la satisfacția ieșirii din rutina zilnică, prin desfășurarea de activități de voluntariat care nu au legătură cu locul de muncă obișnuit. Și într-un caz și în altul, avantajele voluntarilor au, în general, efect pe termen lung și, în mod cert nu sunt de natură materială.

Scopul proiectului este de a forma copiii și adolescenții din Colegiul Economic “Maria Teiuleanu” Pitești și din alte instituții partenere, în spiritul implicării voluntare și soluționării unor probleme sociale, culturale și educaționale identificate în comunitatea în care trăiesc. Prin proiectul de voluntariat, activitățile vor fi proiectate și desfășurate pe o structură de tip „needs-based approach” (abordare pe nevoile identificate), dar urmărește o continuitate eficientă de tip „rights-based approach” (abordare pe drepturi).

Abordarea nouă, bazată pe drepturile copiilor, și în care copiii și tinerii, cu sprijinul profesorilor joacă rolul principal, pune bazele unor activități de continuitate în plan local și a unor proiecte de lungă durată, care se adresează cauzelor unor probleme sociale sau ale unor riscuri, nu doar simptomelor; își propune să crească impactul și să întărească pe cât posibil comunitatea și chiar să influențeze politicile și practicile sociale în plan local. Noul proiect are la bază experiența deosebit de prețioasă pe care liceul nostru o posedă grație numeroaselor activități de voluntariat desfășurate în anii anteriori de către profesori și elevii lor.

Considerăm că este un pas considerabil în cunoașterea eficientă de către copii și tineri a obligațiilor, dar și a drepturilor de care beneficiază și punerea lor în aplicare; vorbim în primul rând de obligația de a proteja mediul înconjurător, dar și dreptul la informare și la participare activă în viața comunității locale. Această abordare care se centreează pregnant pe rolul jucat de elevi în propria viață se înscrie în principiile noii sociologii, elevii deținând valoare ca și categorie socială, fiind capabili să emită idei, păreri, strategii construite de ei în propria lor manieră, o dată ce au procesat informațiile necesare din lumea înconjurătoare.

Se va urmări sprijinirea participării active a elevilor ca agenți sociali cu valoare și importante abilități în familie, școală, comunitate și societate.

Obiectivele strategice ale proiectului sunt:

1. Responsabilizarea și implicarea activă a elevilor în identificarea unor nevoi sociale, culturale sau educaționale din comunitate, în găsirea de modalități de intervenție.
2. Formarea unor deprinderi și abilități de proiectare a activităților de voluntariat.

3. Dezvoltarea unor competențe antreprenoriale prin derularea de activități aducătoare de venit, prin care se acumulează resursele materiale necesare derulării proiectelor.

4. Cultivarea spiritului de echipă, a abilităților de comunicare interpersonală.

5. Alcătuirea unui club al voluntarilor care să își perpetueze activitatea pe termen lung (chiar și în calitate de absolvenți, tinerii vor fi încurajați să activeze în cadrul clubului).

Grupul țintă este format din:

- 20 de elevi din clasele IX-XII care au manifestat dorința de a constitui un club al voluntarilor;

- 3 profesori ai Colegiului Economic „Maria Teiuleanu” Pitești;

Etapele proiectului:

1. Înființarea clubului de voluntariat „Economicul reciclează”, comunicarea drepturilor și responsabilităților, activități de relaționare.

2. Identificarea unor probleme ale comunității / școlii și a strategiilor de rezolvare a acestora (întocmirea de proiecte, atragerea de parteneri, identificarea tipurilor de activități aducătoare de venit, strangerea de fonduri).

3. Derularea de activități de voluntariat în școală și comunitatea locală.

4. Promovarea activităților la nivel intern (liceu) și extern (comunitate) și realizarea de feedback.

Beneficiari finali:

a) beneficiari direcți:

- 20 de elevi constituiți în Clubul Voluntarilor, formați în spiritul cultivării competențelor de leadership;

- elevi ai Colegiului Economic „Maria Teiuleanu” Pitești aflați în situații de risc și care vor fi ajutați prin activitățile de voluntariat desfășurate;

- instituția Colegiul Economic „Maria Teiuleanu” Pitești, a cărei imagine se va promova pe parcursul tuturor activităților și care ar putea deveni ea însăși beneficiara unor fonduri necesare realizării unor dotări, în urma desășurării unor activități de tip voluntariat.

b) beneficiari indirecți:

- persoanele identificate în urma unor analize de nevoi și care se vor bucura de posibilitatea de a-și rezolva / ameliora problemele;

- 3 de profesori cooptați în proiectarea și derularea de activități de tip voluntariat, care își vor îmbunătăți abilitățile de comunicare interpersonală;

- comunitatea locală, prin activitățile desfășurate în cadrul ei;

Oportunități:

Pentru elevii fondatori ai Clubului Voluntarilor:

- cultivarea și exersarea competențelor de leadership;
- înțelegerea problemelor sociale, culturale, educaționale etc din societatea în care trăiesc;
- cultivarea sentimentului de a fi util;
- realizarea de contacte utile, necesare ulterior în propria carieră;
- gestionarea de calitate a timpului liber.

Pentru elevii participanți la activități de tip voluntariat:

- formarea unor deprinderi utile;
- ameliorarea unor probleme ale comunității;
- cultivarea sentimentului de a fi util și a deprinderii de a da ceva din ceea ce ai primit;

Pentru profesorii implicați:

- conștientizarea și valorificarea unor noi dimensiuni educaționale;
- implicarea în organizarea și derularea unor activități cu caracter non-formal;
- posibilitatea dezvoltării personale în spiritul valorilor europene ale educației.

Pentru partenerii implicați:

- posibilitatea de a se implica activ în crearea unui cadru moral și educațional necesar dezvoltării și formării elevilor.

- conștientizarea rolului lor ca factori activi, ca formatori de opinie de calitate.

Bibliografie:

1. Andronic, R.-L., 2009, *Comportamentul prosocial și voluntariat în România postdecembristă. O abordare psihosociologică a programelor de intervenție* (teză de doctorat), Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București.
2. Asociația pentru Relații Comunitare și Allavida, 2003, *Tendențe ale comportamentului filantropic în România: donatori individuali și companii*, Asociația pentru Relații Comunitare și Allavida, Cluj-Napoca.
3. Bădescu, G., Comșa, M., Sandu, D. și Stanculescu M., 2007, *Barometer of Public Opinion 1998-2007*. <http://www.osf.ro/ro/publicatii.php?pag=3>.
4. Comisia Europeană, (2010), *Study of Volunteering in the European Union. Country Report Romania*, <http://ec.europa.eu/citizenship/eyv2011/doc/National%20report%20RO.pdf>.

5. Gherguț, A., 2003, *Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică și socială. Ghid practic*, Editura Polirom, Iași.
6. Saulean, D., 1999, *Sursele sociale ale vieții asociative și filantropiei în contextul tranziției*, www.fdsc.ro/documente/22.pdf

IMPACTUL PREDĂRII ONLINE ASUPRA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC

Prof. înv. primar Popescu Rodica

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Popescu Adina Mariana

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Predarea online, în contextul actual, constituie o provocare atât pentru profesori, cât și pentru părinți și elevi.

Pe de o parte, s-a pus problema, în cazul profesorilor, a utilizării unor platforme adecvate de lucru online, accesibile atât cadrelor didactice cât și elevilor, acestea fiind gratuite. În cazul liceului nostru, în anul școlar 2019-2020, semestrul al II-lea, a fost utilizată platforma 24edu, care era funcțională de dinainte de starea de urgență care a impus învățarea online, aici regăsindu-se cataloage electronice, unde atât părinții cât și elevii au putut să vizualizeze note, absențe, medii semestriale și anuale. Tot pe această platformă, unde elevii liceului erau deja înscriși pe clase de către informaticianul școlii, există în meniu și alte opțiuni folosite cu succes de profesorii liceului: fișe de evaluare, mesaje, un calendar, un avizier, se pot posta teme pentru elevi, materiale didactice, teste, orarul clasei, există și o bibliotecă virtuală.

Pentru a lucra sincron, platforma a pus la dispoziție un cont Microsoft Teams care asigură o colaborare ușoară între elevi și profesori, cât și între profesori și directorul liceului, dacă e să amintim că toate consiliile profesionale din această perioadă au fost susținute în sistem videoconferință, utilizând această platformă.

Ne-am confruntat cu lipsa de experiență online a celor mici, aceștia neavând cunoștințe în a utiliza anumite platforme și device-uri, ei știind doar să se joace în acest mediu virtual. Mai mult, chiar și unii părinți au avut nevoie de consiliere pentru a accesa aceste aplicații.

A fost nevoie să ne reglăm timpul de lucru, adaptându-ne la programul părinților, pentru ca aceștia să-i poată ajuta pe copii să utilizeze aplicațiile folosite.

Pentru buna înțelegere a unor cunoștințe am pregătit mici filmulețe în care le-am explicat noțiunile noi. Am utilizat și aplicația Zoom pentru grupuri mai mici ale clasei (5-6 elevi) și aplicația WhatsApp pentru explicații individuale, din fericire toți elevii având device-urile necesare pe care să

lucreze.

Anul acesta școlar învățarea online s-a desfășurat utilizând aplicația Google Meet pentru activitățile sincron și pe platforma de învățare Google Classroom pentru activitățile asincron. Printre avantajele acestei platforme putem enumera accesarea cu mai multă ușurință a aplicațiilor de către elevii de învățământ primar, utilizarea aplicația Google Meet fără restricții de timp, simplificarea modalităților de postare și transmitere a materialelor de lucru, cât și de evaluare și transmitere a rezultatelor evaluărilor.

Predând la un liceu cu profil vocațional se cuvine abordată și problema predării orelor de specialitate, având în vedere specificul lor.

Muzica este un limbaj universal în toate culturile lumii. Ea se poate evidenția atât prin cântat, dans, dar și prin sonoritățile instrumentelor muzicale. Se poate face chiar și terapie prin muzică. O partitură destinată copiilor este în mod evident o muzică accesibilă, mai ușor de recunoscut ca mesaj, ca sferă de programatism. Este o muzică ușor de abordat și gestionat.

Organizarea de lecții în mediul online la un liceu vocațional presupune abordarea din mai multe perspective, mai ales dacă disciplina predată este un instrument, în speță pianul. Folosirea unor aplicații diverse, în funcție de oportunitățile pe care le au elevii și profesorii, contribuie la facilitarea comunicării muzicale, apărând necesitatea de dezvoltare a unor deprinderi digitale.

Deși în cazul elevilor, aceștia pot utiliza cu ușurință diverse device-uri, ei pot întâmpina uneori dificultăți când trebuie să învețe ceva nou. Astfel, în cazul predării pianului online pot apărea diverse probleme precum: device-urile folosite au întârzieri și sunetele nu se aud corect; poziționarea acestor device-uri trebuie să fie una care să acopere întreaga imagine, atât a elevului în timpul lucrului, cât și a instrumentului, de multe ori fiind nevoie de ajutorul părinților, în cazul elevilor de ciclu primar; explicațiile online pot fi mai lungi decât în mod obișnuit, pentru o mai bună înțelegere a partiturii, fapt ce poate conduce la scăderea interesului elevului.

Se pot folosi și diverse filmulețe în care sunt reproduse piesele din repertoriu, pentru o mai bună interpretare. Un minus al predării online este și faptul că în această perioadă nu au mai fost organizate olimpiade, audiții, concursuri, examene de sfârșit de an, toate acestea stimulând competiția și interesul pentru studiu individual aprofundat.

Flexibilitatea, creativitatea, originalitatea de care dă dovadă un cadru didactic stau la baza realizării unor activități de succes, chiar și în mediul online, profesorii trebuind să-și adapteze cerințele și modalitățile de lucru pentru a reuși să aibă rezultatele așteptate.

Pe lângă predarea clasică adusă în mediul online, în această perioadă s-a folosit și Website

Chrome Music Lab, unde elevii pot experimenta manual diverse aplicații muzicale și instrumente live și pot primi feedback, dar și site-ul Music theory net, o platformă cu exerciții variate de diverse grade de dificultate, care permite profesorilor să personalizeze exercițiile propuse în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor.

Predarea, învățarea, evaluarea online sunt mult mai dificil de realizat decât dacă orele s-ar fi desfășurat în mod fizic la clasă, profesorul putând să corecteze mult mai ușor mișcările mâinilor, digitația.

Lucrând zilnic, micii interpreți trebuie să acorde importanță pregătirii de specialitate, însușindu-și în același timp discipline absolut necesare oricărui viitor muzician precum teoria muzicii, solfegiu, istoria muzicii, armonia. Acesta trebuie să învețe să recunoască și să redea cu ușurință intervale, să execute la prima vedere fragmente melodice, să își însușească pasaje muzicale în mod rațional. Acest complex de probleme constituie garanția reușitei în studiul profund al operelor muzicale, pentru o interpretare valoroasă. Micul instrumentist trebuie să urmărească conștient evoluția construcției muzicale pentru a-și doza mijloacele de care dispune.

Predarea online nu se poate realiza cu succes la toate disciplinele din ariile curriculare și nici la toate conținuturile din cadrul unei singure discipline, de aceea considerăm că această perioadă este un pas important în direcția digitalizării, dar monitorizarea directă a activității școlare rămâne baza educației.

Cu toată dificultatea perioadei învățământului online, au putut fi desfășurate activități chiar și în cadrul săptămânii „Să știi mai multe, să fii mai bun”. În acest sens putem exemplifica cu o activitate din această perioadă.

Denumirea activității	<i>Atelier de pictură intuitivă</i>
Descrierea activității	<p>În cadrul săptămânii „Să știi mai multe, să fii mai bun”, desfășurată în școala noastră în perioada 30.03.2020 - 03.04. 2020, una dintre activitățile online îndrăgite de elevi a fost atelierul de pictură intuitivă.</p> <p>Activitatea a fost desfășurată sub îndrumarea prof. înv. primar al clasei în colaborare cu Școala de arte <i>ARTelier</i>, coordonată de un părinte al clasei.</p> <p>Activitatea s-a desfășurat online utilizând aplicația Zoom și WhatsApp.</p> <p>A fost un atelier cu tema „Autoportret”, dedicat celor mici, în care aceștia au fost invitați să își exploreze propria creativitate, să își declanșeze imaginația folosindu-se de intuiție, având ca scop sporirea încrederii în sine și libertatea în exprimare.</p>

	<p>Materiale folosite au fost cele uzuale oricărei ore de AVAP, constând într-un suport pentru pictura sau desen – bloc de desen, pensule, acuarele, creioane colorate, o oglindă pentru a se vedea în ea.</p> <p>În decursul unei ore elevii au dat curs gândurilor, emoțiilor și viselor prin artă și s-au aventurat în lumea minunată a culorilor.</p>
<p>Beneficii pentru elevi</p>	<p>În această perioadă când acasă activitățile sunt limitate, elevii au reușit să aducă puțină culoare și veselie în viața lor și a celor din jurul lor, învățând în același timp, deși sunt mici, să folosească mijloace de comunicare online, cu ajutorul părinților.</p>
<p>Reflecțiile mele/ Lecții învățate</p>	<p>Am observat că, deși sunt foarte mici, elevii clasei pregătitoare reușesc să utilizeze aplicații online.</p> <p>Școala poate fi la fel de creativă și în mediul online!</p>

Produse ale activității (fotografii, mărturisiri ale elevilor, produse obținute etc.)

Bibliografie:

1. Dinicu, D. Gh., *Contribuții la arta interpretării muzicale*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R, București, 1963
2. Homone Alexandra, *Rolul aplicațiilor online în organizarea orei de Educație Muzicală*, „Tehnologii informatice și de comunicație în domeniul muzical”, 2019, Vol X nr. 2, Editura Media Musica a Academiei Naționale de Muzică „Gheorghe Dima”, Cluj-Napoca, http://www.tic.edituramediamusica.ro/reviste/2019/2/ICTMF_ISSN_2067-9408_2019_vol_10_issue_2_pg_no_013-022.pdf (accesat la 04.08.2020)
3. <https://www.hotnews.ro/stiri-educatie-23843764-predare-online-profesori-izolare-coronavirus-an-%C8%99colar-%C3%AEnghe%C8%9Bare.htm> (accesat la 03.08.2020)

PRACTICI STEREOTIPE ȘI CLIȘEE DIDACTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar Porojan Marta Raluca

Școala Gimnazială ”Matei Basarab” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. înv. primar Tudose Elena

Liceul de Arte ”Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Provocările pe care le aduc schimbările din lumea contemporană cer noi semnificații ale actului educativ, activând mecanisme de adaptare și autoreglare. Obiectivată în cele trei ipostaze (formală, nonformală și informală), educația este chemată să avanseze răspunsuri specifice la aceste provocări, să pregătească într-o manieră activă, mai constructivă și dinamică, generația viitoare: indivizi creativi, capabili să se adapteze și să-și asume responsabilități pentru ameliorarea calității vieții, atenuând în parte *șocul viitorului*.

Răspunsul sistemelor educative la problemele lumii contemporane îl constituie "noile educații". Noile educații avansate de sistemele educaționale s-au impus într-un timp foarte scurt, dat fiind faptul că ele corespund unor trebuințe de ordin sociopedagogic din ce în ce mai bine conturate.

Din perspectiva cauză-efect, clișeul generează rutină, lipsa de interes, plictiseală. Dacă ar fi să folosesc o sintagmă modernă, „clișeul dăunează grav învățării”. Este de fapt tendința de a generaliza, de a reduce totul la șabloane predefinite, aspect care poate apărea fără a-l conștientiza.

Din păcate, clișee și practici stereotipe există la tot pasul și cu siguranță la toți dintre noi.

Practici stereotipe la Muzică și mișcare/ Joc și mișcare

În cadrul activităților de predare-învățare-evaluare la disciplinele Joc și mișcare/ Muzică și mișcare întâlnim diverse **practici stereotipe** precum :

Ø Alegerea cântecelor, în mod special de învățător, fără a ține cont de caracteristicile individuale ale elevilor și de înclinațiile lor;

Adaptarea repertoriului la vârsta copiilor face mai atractivă activitatea didactică.

Ø Lipsa de interes și implicare puțină a adultului în desfășurarea jocurilor din cadrul disciplinei “Joc și mișcare”;

Ø Interpretarea cântecelor așezați în bănci ;

Ținând cont că încă de la o vârstă fragedă, elevii se mișcă, se răsucesc sau își mișcă picioarele

și mâinile ca răspuns la muzica pe care o aud, această practică poate dispărea prin aranjarea mobilierului sau a locului de desfășurare a orei (în spațiul altei săli, sau în aer liber). Cântarea în cerc sau semicerc permite o mai bună imagine de ansamblu, o mai bună relaționare cu ceilalți.

Ø Neacordarea importanței orelor de Joc și mișcare /Muzică și mișcare, utilizarea acestora pentru a fi predate conținuturile altor discipline, considerate “*mai importante*”;

Această practică poate fi schimbată, prin integrarea în cadrul orelor de muzică și mișcare/joc și mișcare, a unor activități menite să exerseze conținuturi ce aparțin altor discipline (ex.cântece precum “Numărătoarea”, “ Șade rața pe butoi”, ”Zilele săptămânii” pot contribui la dobândirea unor competențe matematice).

Participarea învățătorului atât în demonstrarea, cât și în desfășurarea propriu-zisă a acestora, îmbunătățește relațiile dintre adult și elev, arată cât de importantă este pentru copii implicarea cadrului didactic în viața echipei prin intermediul ludicului.

Clișee didactice la Educație civică

La nivelul disciplinei de *Educație civică* apar diferite clișee care influențează

într-o măsură mai mare sau mai mică activitatea didactică. Unul dintre aceste clișee poate fi “Metodele moderne ca factor perturbator”. Este vorba despre activitățile în echipe și metodele de învățare prin cooperare care elimină „*disciplina strictă*” și rigurozitatea clasei, care determină faptul că un cadru didactic se face mai “puțin auzit “ in demersul de predare-învățare-evaluare.

Acest clișeu se poate depăși prin:

- Ø cadrul didactic să fie o parte a grupului, nu cel ce conduce, cel ce dictează;
- Ø implicarea și colaborarea cu colectivul aduce foloase în plan emoțional;
- Ø să fie părți implicate atât in postura de câștigător, cât și în echipa necâștigătoare;
- Ø solicitarea argumentării alegerilor făcute;
- Ø crearea de mascote care să-i reprezinte ca grup.

Clișee didactice la Istorie

În activitatea didactică, la disciplina **Istorie**, apare deseori stereotipia interesului crescut acordat conținuturilor și însușirii de cunoștințe, în defavoarea procesului de formare a tuturor componentelor competențelor (valori, atitudini, abilități).

Cauze determinante ale apariției acestei stereotipii sunt:

§ limitarea accesului copiilor la cunoaștere prin efort propriu, trecerea activității acestora in plan secund.

§ lipsa de deschidere a cadrelor didactice față de metodele moderne, activ-participative;

§ folosirea expunerii ca metodă de predare-învățare;

Posibile soluții pentru depășirea acestei stereotipii:

folosirea unor metode moderne;

abordarea interdisciplinară a activităților de învățare;

utilizarea învățării prin descoperire, prin raportare la experiența de viață a copiilor;

plasarea elevului în plan central, în cadrul activităților alese.

Clișee didactice la Geografie

Un clișeu didactic întâlnit în cadrul orelor de **Geografie** este acela că predarea este bazată pe prelegere/expunerea informațiilor de către profesor sau împărțirea demersului didactic în două părți: “partea de ascultare” și “partea de predare”.

Acest clișeu apare în momentul în care, pentru predarea noului conținut nu se pleacă de la lucrurile știute de elevi despre tema propusă, informațiile lor din experiența anterioară.

Clișeul acesta poate fi înlăturat dacă se iau în calcul cunoștințele deținute de elevi, fie din experiența anterioară, fie din schimbul de idei cu colegii, fie din obținerea lor din cercetarea altor surse, iar rolul învățătorului este acela de a ghida activitatea, de a oferi sprijin atunci când este cazul.

Clișee didactice la AVAP

Un clișeu didactic la disciplina **Arte vizuale și abilități practice** este acela că evaluarea obiectivelor realizate de elevi individual sau în echipă se realizează doar la finalul lecției.

Cauze ale apariției acestui clișeu sunt:

Ø Se pune accent, de către cadrul didactic, mai mult pe produs, decât pe proces;

Ø Utilitatea produsului realizat este rar pusă în discuție, ca și criteriu;

Soluții posibile:

- Folosirea produselor realizate în cadrul altor discipline;

- Evaluarea produsului elevului, la finalul lecției, se poate face nu doar prin compararea cu „modelul” dat, ci și prin prisma efortului depus de el, prin gradul de implicare al acestuia pentru obținerea unui produs original și bun în viața de zi cu zi;

- Se ia în considerare ceea ce simte elevul pe tot parcursul orei, exprimând aceste emoții prin elementele de limbaj plastic.

Clișee didactice la Matematică și explorarea mediului/ Matematică și științe

În predarea-învățarea științelor apar diferite clișee didactice care influențează negativ demersurile didactice. Unul dintre acestea este acela conform căruia, conceptele din programă cu care operează fizica sau chimia sunt prea grele pentru elevii din ciclul primar. Procesele și fenomenele

predate la nivel teoretic, într-un limbaj științific, neadecvat „posibilităților intelectuale” ale elevilor de 9-10 ani sunt greu de înțeles.

Clișeul poate fi depășit printr-o abordare intuitivă a acestora, prin introducerea jocului ,a activităților de investigare. Este recomandat ca învățătorul să apeleze la ajutorul profesorilor specializați pe disciplinele de fizică, chimie, biologie, atunci când verifică rezultatele experimentelor.

Un clișeu didactic întâlnit în cadrul orelor de matematică este acela de a solicita copiilor să memoreze teoria.(definiții, algoritmul de calcul, etc) .

Cauza care stă la baza acestui clișeu este că nu se pune accent pe caracterul practic- aplicativ al predării matematicii.

Modalitățile prin care se pot evita astfel de practici constau în :

- învățarea prin descoperire;
- manipularea de obiecte concrete;
- asocierea cu situații reale pe care copiii le întâlnesc în viața de zi cu zi;

Demersurile educative proiectate și desfășurate au utilizat cele mai eficiente strategii didactice care să contribuie efectiv la dezvoltarea personalității fiecărui copil, la educarea pentru o mai bună conviețuire în grupurile sociale, la deschiderea personalității umane către angajare, cooperare, comunicare, încredere și spirit inovator.

Bibliografie:

1. Cucos, Constantin, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1998
2. Marinescu, Mariana, *Noile educații în societatea cunoașterii*, Editura Pro Universitaria, București, 2013
3. Stan, C., *Teoria educației. Actualitate și perspective*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj- Napoca, 2001
4. Toader, Alexandru Dan, *Psihologia schimbării și educația. Polarități și accente ale procesului educațional*, EDP, București, 1995
6. Văideanu, George, *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București, 1988

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A PREȘCOLARULUI

Prof. înv. preșcolar Precup Simida Ioana

Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Bistrița, jud Bistrița-Năsăud

Termenul de „activități extracurriculare” este adesea utilizat în sinonimie cu cel de „activități co-curriculare” sau cu cel de „activități în afara clasei”. În primul caz, reiese importanța acestora în completarea Curriculumului Național, iar în al doilea, separarea spațio-temporală de activitățile formale obligatorii. De asemenea, în literatura de specialitate, conceptul este adesea utilizat ca echivalent al „activităților extrașcolare”, de altfel în mod eronat, dat fiind că acestea reprezintă toate activitățile ce au loc în afara instituției de învățământ și acestea sunt doar o componentă a activităților extracurriculare. Observăm deci, că sub aspect conceptual, termenul „activități extracurriculare” face referire la ansamblul activităților (academice, sportive, artistice etc.) care se organizează la nivelul instituțiilor de învățământ sau în afara acestora (dar sub tutela lor sau în colaborare), în grupuri de elevi sau individual, suplimentar față de conținuturile din Planurile cadru de învățământ și din Curriculumul la decizia sau propunerea școlii. Activitățile extracurriculare se referă astfel la totalitatea activităților educative organizate și planificate în instituțiile de învățământ sau în alte organizații cu scop educațional, dar mai puțin riguroase decât cele formale și desfășurate în afara incidenței programelor școlare, conduse de persoane calificate, cu scopul completării formării personalității elevului asigurată de educația formală sau dezvoltării altor aspecte particulare ale personalității acestuia.

Activitățile extracurriculare oferă oportunități pentru dezvoltarea unor competențe, în raport cu anumite obiective ce inspiră și provoacă educabilul, atât pentru succesul lui educațional, cât și pentru cel din viața de zi cu zi. Acestea au o valoare importantă atât pentru dezvoltarea socială a educabilului, cât și pentru cea personală, prin demersuri specifice și particulare. Deși activitățile specifice educației formale urmăresc anumite finalități menționate anterior, totuși ele nu uzitează la maxim de valorizarea unor competențe precum: dezvoltarea unor abilități interpersonale, muncă în echipă, inițierea și implementarea unor proiecte personale sau în echipă, deprinderi de învățare a modului cum să înveți etc.

Desigur, în unele situații, activitățile extracurriculare pot părea o „pierdere de timp” sau o

distragere a educabilului în defavoarea activităților educative formale. Însă, dincolo de orice, nu trebuie să avem în vedere doar activitatea în sine, ci natura particulară a experienței individuale a educabilului, în cadrul activității care devine cea mai interesantă pentru acesta (Rubin R.S., Bommer W.H., Baldwin T.T.2002, pag. 452). Din aceste considerente, rolul școlii și al cadrului didactic (în colaborare cu alți factori educaționali, precum familia, anumite grupuri la care aderă elevii) este acela de a furniza cele mai valoroase activități extracurriculare pentru dezvoltarea elevului și a-l îndruma spre acestea. Ca orice demers orientat către o finalitate, activitatea extracurriculară presupune o anume structurare și organizare, asigurate de corelarea activităților de proiectare, implementare și evaluare. Reușita activităților extracurriculare rezidă deci în gestionarea celor trei procese și în asigurarea relației ce se stabilește între acestea. În cadrul activităților extracurriculare, cele trei procese nu se constituie în procese originale, diferite cu mult de caracteristicile identificabile în orice situație educațională din școală, dar esența lor stă în particularizare, prin prisma specificului categoriei de activități extracurriculare pe care le vizează.

Urmărind aceste aspecte atât de importante în realizarea unor activități extrașcolare, în această toamnă am derulat în grădinița noastră proiectul intitulat „Ne jucăm, explorăm, învățăm”. Proiectul include activități în aer liber, oferind posibilități minunate de petrecere a timpului liber, atât copiilor cât și părinților acestora.

Proiectul „Ne jucăm, explorăm, învățăm” urmărește întărirea relațiilor copil-părinte-grădiniță, dezvoltarea armonioasă a copilului, creșterea autonomiei personale și-a respectului față de sine, dezvoltarea dragostei față de natură și a tot ceea ce ne înconjoară, conștientizarea faptului că orice acțiune întreprinsă de om are efecte pozitive sau negative asupra mediului înconjurător.

Profitând de poziționarea grădiniței, și-anume vecinătatea cu Parcul Municipal, am organizat o acțiune, în baza acestui proiect, intitulată „Sărbătoarea Luminii”, pentru că în urma activităților desfășurate la grupă și în afara ei, copiii au descoperit schimbările spectaculoase produse de anotimpul toamna în natură: coloritul frunzelor, ploile dese și reci, zilele mai scurte, nopțile înstelate, și-atunci am hotărât să celebrăm natura și lumina care ne descoperă aceste schimbări, întâlnindu-ne seara, copii, părinți și educatoare, în curtea grădiniței „înarmați” cu felinare. S-a stabilit un traseu de urmat pe aleile Parcului Municipal, copiii fiind foarte entuziași au cântat, de la sine, pe tot traseul, toate cântecele învățate despre toamnă și lumină, lumina care este atât de importantă pentru viață și natură.

Copiii au fost deosebiți de bucuroși de atmosfera de sărbătoare și de cadrul inedit de desfășurare a acțiunii. Faptul că semănau cu niște licurici care împrăștiau lumină în jur iar aleile parcului parcă ardeau de atâtea felinare (cu lumină led, bineînțeles) i-a emoționat și pe ei.

După parcurgerea traseului, ne-am adunat iarăși în curtea grădiniței, fiecare grupă de copii și-a pus felinarele la un loc, formând un cerc de lumină și-apoi s-au desfășurat jocuri și cântece în jurul cercului luminos. Atmosfera de sărbătoare i-a cuprins și pe părinți, aceștia participând și ei la jocurile și cântecele copiilor.

La finalul acțiunii, toată lumea a servit prăjituri de sezon și ceaiuri fierbinți.

Acțiunea intitulată „Sărbătoarea Luminii” din cadrul proiectului educațional „Ne jucăm, explorăm, învățăm” s-a bucurat de un real succes, toată lumea s-a simțit extraordinar de bine, în organizarea evenimentelor fiind ajutați și de condițiile meteo – o seară înstelată, fără nicio picătură de ploaie.

Toate obiectivele urmărite prin această acțiune au fost atinse, adică întărirea relațiilor copil-părinte-grădiniță, sensibilizarea copiilor privind aspectele importante ale naturii, atragerea unui semnal de alarmă în ceea ce privesc modificările îngrijorătoare produse în natură, schimbări care ne afectează calitatea vieții.

Bibliografie:

1. Revista învățământului preșcolar, Nr.1/1991, București;
2. Revista învățământului preșcolar, Nr. 3-4/1996, București;

ASIGURAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALĂ

Prof. înv. preșcolar Preda Marieta

G. P. N. Cochirleanca, jud. Buzău

Educația, din punct de vedere etimologic, reprezintă influențarea sistematică și totalitatea metodelor folosite în acest scop. Calitatea în educație se referă la totalitatea însușirilor esențiale ale sistemului educațional și reprezintă „valoarea pe care societatea o acordă serviciilor educaționale și educației în ansamblul ei”. Definiția de clienții/beneficiarii serviciilor educaționale ca un ansamblu de caracteristici ale unui program prin care sunt îndeplinite așteptările lor, calitatea educației :

- să fie construită pe valori împărtășite, pe baza unor experiențe și rezultate valoroase; ea nu trebuie produsă la comandă prin efectul unei legi sau act normativ;
- să fie produsă de oameni pentru oameni, responsabilitatea revenind nu doar școlii ci întregii societăți;
- să fie asigurată printr-un sistem explicit de principii, criterii, standarde și indicatori;
- să fie oferită de instituții responsabile și promovată de liderii educaționali;
- să respecte autonomia individuală având la bază autonomia instituțională;
- să fie orientată pe rezultate;
- să se realizeze în dialog și prin parteneriat;
- să fie centrată pe beneficiarii serviciilor educaționale asigurând participarea actorilor educaționali și valorizând resursele umane;
- să se bazeze pe inovație și pe diversificare înțelegând interdependența dintre furnizorii și beneficiarii implicați în oferta educațională;

La nivelul școlii, calitatea în educație nu este un produs al funcționării ei în condiții normale. Pornind de la acest reper, esențial în asigurarea unui proces educațional optim, calitatea poate fi definită prin negociere între școală și comunitate și apoi asumată în parteneriat, pe cale ierarhică.

Asigurarea calității în învățământul preuniversitar este reglementată într-un cadru legal prin legi și acte normative. Managementul calității în educație reprezintă nu doar știința reorganizării și conducerii calității în sistemul educațional ci și activitatea desfășurată în acest sens.

Calitatea educației este asigurată de:

-Factorii educaționali (elev, părinți, cadre didactice, conducerea școlii) având rol în producerea/generarea și realizarea educației de calitate

- Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității care are rol în asigurarea calității și în evaluarea internă a calității educației

- Agenția Română de Asigurarea Calității în învățământul preuniversitar care are rolul de evaluare externă a calității educației.

Asigurarea calității educației în context formal se realizează mai ales prin modul în care cadrul didactic organizează demersul didactic, pentru atingerea competențelor vizate de programă.

În viziune modernă, rolul profesorului este de a facilita și intermedia învățarea, de a fi partener în învățare, de a-i ajuta pe elevii săi să înțeleagă, să argumenteze puncte de vedere proprii, de a alege strategii adecvate prin care să pregătească pe elevi să facă față și să se integreze optim unei societăți aflate într-o dinamică fără precedent.

Modalitățile de realizare a învățării urmăresc formarea de competențe și deprinderi practice cu accent pe învățarea prin cooperare. Situațiile de învățare create trebuie să încurajeze pe elevi să exprime puncte de vedere proprii, să colaboreze în rezolvarea sarcinilor de lucru, să-i încite la căutare.

Rolul școlii în realizarea finalităților învățământului obligatoriu constă în conducerea elevilor către: demonstrarea gândirii creative, folosirea diverselor modalități de comunicare în situații reale și contexte variate, înțelegerea și utilizarea tehnologiilor în mod adecvat, dezvoltarea capacității de investigare și valorizare a experienței personale, precum și alte capacități și aptitudini, spre exemplu: capacitatea de adaptare la situații diferite, contribuția la construirea unei vieți de calitate, construirea unui set de valori individuale și sociale, dar și orientarea comportamentului și carierei în funcție de acestea.

Așa cum preciza R.B. Iucu „*construcția unei strategii se situează în contextul definit de variabile specifice unei situații de învățare*” (Iucu, R.,B., 2005, p. 54). Prin prisma acestor variabile se proiectează demersul didactic la fiecare lecție; variabile precum: tipuri de obiective urmărite, particularități ale clasei de elevi, natura disciplinei și structura sa logică teoretică, cunoașterea elevilor în ceea ce vizează motivația școlară, capacitățile intelectuale, factorii de personalitate, timpul disponibil, mijloace didactice de care dispunem și particularități personale.

Pe parcursul activității profesionale a unui cadru didactic sunt situații când apar discrepanțe între obiectivele programei și nivelul real de pregătire al elevilor; în acest caz se analizează aceste discrepanțe, se identifică nevoile de educație și se proiectează activitatea didactică explicit acestor nevoi. În cazul discrepanțelor negative se elaborează activități de recuperare, iar în cazul celor pozitive

activități de formare specială pentru performanțe școlare.

Școala trebuie să contribuie la egalizarea șanselor tuturor copiilor la educație și la dezvoltarea potențialului lor, precum și la orientarea pregătirii școlare și profesionale. În învățământul contemporan se pune accentul pe funcția formativă a acestuia.

În elaborarea strategiilor didactice orientarea modernă a determinat noi roluri pentru fiecare participant la actul învățării, noi modalități de realizare a învățării, alte perspective de evaluare.

În instruire, datorită multiplelor valențe formative pe care le au, strategiile interactive sunt indispensabile pentru asigurarea calității educației. Strategiile didactice interactive sunt caracterizate de dinamism, ele stimulează o cunoaștere activă, prin participări și asocieri la situații practice; învățarea fiind un proces activ și constructiv. Spre deosebire de situațiile de învățare în care elevii sunt simpli ascultători atunci când sunt implicați activ, când participă la construirea propriei cunoașteri copiii învață cu plăcere și mai temeinic. Prin folosirea acestor strategii sunt create o diversitate de situații în care cunoștințele sunt transferabile în alte contexte, aplicabile și în alte situații decât cele în care au fost însușite. Interesele elevilor, curiozitatea acestora sunt stimulate mai ales dacă sunt utilizate situații **din viața reală pentru viața reală**.

Strategiile didactice interactive au un rol important în dezvoltarea capacităților/abilităților sociale, de comunicare între participanți, prin promovarea lucrului în echipă. Un plus al strategiilor didactice interactive, comparativ cu lucrul individual, constă în faptul că grupul repartizează sarcinile dintre membrii săi, iar bucuria reușitei este mai mare dacă este împărtășită cu ceilalți. Baza acestor strategii este căutarea, cercetarea, învățarea prin sprijin reciproc stimulând astfel participările individuale, **antrenând întreaga personalitate** a participanților: abilități cognitive, afective, volitive, sociale. „*Strategiile didactice interactive presupun crearea unor programe care să corespundă nevoii de interrelaționare și de răspuns diferențiat la reacțiile elevilor.*” (Oprea, C.L., 2008, p.28)

Conflictele socio-cognitive, favorizate de interactivitate, sunt stimulative pentru învățare, construirea unei corelații între legăturile psihosociale și structura cognitivă a grupului constituie resurse de progres în învățare pentru toți elevii.

Activ este elevul care „*depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe. Activismul exterior vine deci să servească drept suport material activismului interior, psihic, mental, să devină un purtător al acestuia.*” (Cerghit, I., 1997, p. 73)

Dezvoltarea funcțiilor cognitive, a sistemelor conceptuale este dependentă de dezvoltarea limbajului, acesta fiind indispensabil structurării, fixării, păstrării și utilizării informației, dar și a

transmiterii acesteia între membrii grupurilor. Având în vedere acest aspect se evidențiază încă o dată importanța folosirii strategiilor didactice interactive.

După cum spune Oprea C. L., pentru a asigura succesul interacțiunii în grup profesorul trebuie să dezvolte la copii abilități cum ar fi:

- capacitatea de comunicare;
- capacitatea de a trimite și a primi feedback-uri;
- capacitatea de a asculta activ (prelucrând informația);
- capacitatea de a fi receptiv, de a accepta și susține diferențele de opinie;
- capacitatea de a reflecta și de a fi selectiv în a se concentra asupra priorităților;
- capacitatea de a primi și oferi ajutorul colegilor.

„Într-o societate postmodernistă, cunoașterea trebuie să fie funcțională, utilă; înveți nu doar pentru a ști și a stoca o serie de informații din diferite domenii, pentru a demonstra cât de educat ești, ci, înveți pentru a face, pentru a folosi ceea ce știi, pentru a aplica ceea ce ai acumulat, în folosul tău și al celorlalți. A ști ce să faci cu ceea ce ai învățat este dezideratul major al educației postmoderniste.”
(Oprea, C.L., 2008, p. 111)

Aspectele ce asigură calitatea educației în context formal prin utilizarea interactivității:

- lucru în grupuri mici elevii: se simțeau stimulați, iar responsabilitatea rezolvării sarcinii de lucru era maximă, spre deosebire de activitățile individuale;
- în planul dezvoltării socio-afective influențele erau favorabile, elevii care de obicei aveau conflicte colaborau pentru rezolvarea sarcinii de lucru;
- interesul pentru temele de lucru date era sporit în cazul lucrului în echipă;
- elevii care de obicei se blocau emoțional din punct de vedere al creativității se manifestă spontan și productiv;
- elevii care de regula refuzau să lucreze, din frica de a greși, treptat au început să se integreze în activitatea grupului antrenându-se cu ceilalți;
- elevii manifestă respect reciproc, rezolvarea sarcinii de lucru comune îi făcea să fie „de aceeași parte”;
- în cazul reușitelor apare entuziasm comun, manifestat deschis și apreciere sinceră formulată ;
- se formează comportamente de sprijin reciproc, de întrajutorare;
- elevii manifestau o mai bună comunicare, o adevărată rețea de dialoguri;
- elevii împărtășesc păreri, cerând sprijinul grupului în anumite situații, fără rețineri;

- elevii manifestau flexibilitate și creativitate;
- elevii lucrează cu plăcere într-o atmosferă degajată.

Concluzionând, sunt aspecte ce țin de formarea și dezvoltarea personalității umane pe toate dimensiunile acesteia, deci o veritabilă educație de calitate.

În ceea ce privește evaluarea, metodele de evaluare sunt factorii principali în sporirea calității educației școlare. Ele constituie căile pe care le urmează cadrul didactic împreună cu elevul/elevii săi în demersul evaluativ.

Metodele de evaluare se împart în: metode tradiționale de evaluare și metode moderne, alternative și complementare de evaluare. Caracterul complementar al noilor metode „*implică faptul că acestea completează arsenalul instrumental tradițional (metode orale, scrise, practice) și se pot utiliza simultan în procesul evaluativ. Caracterul alternativ presupune o înlocuire cvasitotală a metodelor clasice cu cele moderne.*” (Cucoș, C., 2002, p. 384)

Metodele tradiționale de evaluare (probele orale, probele scrise, probele practice) reprezintă „piatra de temelie” în dezvoltarea metodelor moderne (referatul, investigația, proiectul, portofoliul, observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor, autoevaluarea). Acestea din urmă, „noul”, se îmbină perfect cu „vechiul”, împreună coexistând și fiind la fel de valoroase. De exemplu, proba scrisă este foarte pregătită și utilizată și în prezent pentru că, prin intermediul ei, se poate evalua un număr mare de elevi într-un timp scurt, pe baza unor criterii stabilite dinainte. Însă și portofoliul întocmit de către elev este una dintre metodele de evaluare moderne în care se mai păstrează tradiționalul – este o probă scrisă. Însă, el oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității elevului pe o perioadă mai lungă de timp, depășind neajunsurile altor metode tradiționale de evaluare cu caracter de sondaj în materie și între elevi. De aceea, cele două tendințe metodologice trebuie să se împletească funcțional una cu cealaltă, să existe o completare optimă și fructuoasă.

Pentru ca evaluarea să fie formativă, este necesar să existe o combinație de metode care să răspundă cerințelor și așteptărilor. Prin aplicarea metodelor alternative de evaluare se pot sublinia unele efecte formative ale acestora.

Folosirea metodelor alternative de evaluare încurajează crearea unui climat de învățare plăcut, relaxat, elevii fiind evaluați în mediul obișnuit de învățare, prin sarcini contextualizate; realizează experimente, elaborează proiecte, alcătuiesc portofolii, acestea fiind în același timp și sarcini de instruire și probe de evaluare. Este important ca elevii să înțeleagă criteriile de evaluare, procesul evaluativ, pentru a putea reflecta asupra performanțelor obținute, a le explica și a găsi modalități de progres. Evaluarea nu trebuie să se realizeze în raport cu ceilalți, pentru ca scopul nu este de a-i

ierarhiza, ci de a observa evoluția, progresul, achizițiile.

Însă, nicio metodă în sine nu este suficientă, oricât de bine ar fi stăpânită și oricât de corect ar fi aplicată. Combinarea tuturor metodelor de evaluare vor avea drept rezultat asigurarea unor judecăți de valoare corecte. Nu există o metodă ideală de evaluare. Atât cele tradiționale, cât și cele moderne sunt la fel de fructuoase pentru evaluarea elevilor, atât timp cât sunt bine gândite și bine aplicate de către cadrul didactic, mai ales dacă ele se întrepătrund.

„Răbdarea, încrederea, iubirea sunt elemente care aduc lumină în sufletele copiilor, iar copiii își vor aminti întreaga viață de cei care au contribuit la desăvârșirea lor personală. A fi educator este, fara îndoială, meseria cea mai importantă și nobilă a omenirii, pentru că are acces direct la sufletele copiilor, iar de eforturile depuse de educatori depinde întreaga evoluție umană.” (Oprea, CL., 2008, p. 302)

Bibliografie:

Cerghit, I., *Metode de învățământ*. Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997

Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002

Iucu, R., B., *Teoria și metodologia instruirii*. București: P.I.R. ,2005

Oprea, C., L. *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008

COLABORAREA GRĂDINIȚĂ –FAMILIE –FACTOR ESENȚIAL ÎN ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII

Prof. Predea Mihaela

Grădinița cu PP ȘI PN „Iulia Hasdeu” Câmpina, jud. Prahova

La vârsta preșcolară un factor important este grădinița care desfășoară un amplu proces instructiv-educativ aplicând metode și procedee științifice. Pentru reușita actului educațional munca depusă de cadrele didactice în grădiniță trebuie continuată, susținută și întărită de familie. Unitatea de acțiune a celor doi factori (grădiniță-familie) în opera de formare a copilului este condiționată de unitatea de vederi, de un mod comun de lucru și o bună cunoaștere reciprocă. Membrii săi (între părinți, între părinți și copii, între copii și bunici, etc.), la climatul educativ din familie, la responsabilitățile pe care copilul le îndeplinește în familie, la autoritatea părinților și metodele educative pe care aceștia le folosesc etc. Cunoscând asemenea aspecte, educatoarea poate trece la stabilirea unui program comun de educație, în care acțiunile ce se întreprind să se completeze reciproc. Numai în acest fel se poate contura un sistem unitar de cerințe. Odată stabilite aceste lucruri, urmează aplicarea lor. Și în acest proces educatoarei îi revine sarcina să îndrume și să orienteze modalitățile de aplicare și mai ales să urmărească rezultatele. În acest sens, ea trebuie să-i familiarizeze pe părinți cu anumite cunoștințe psihopedagogice și să-i inițieze în folosirea unor metode și procedee de educație în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale ale copilului.

Principalele aspecte asupra cărora educatoarea trebuie să insiste se referă la regimul zilnic din familie, la relațiile dintre părinți și la unitatea de cerințe dintre ei, la importanța climatului afectiv pentru dezvoltarea personalității copilului, la necesitatea cunoașterii copilului, la semnificația stilului de viață care trebuie să domine în familie, la jocurile și jucăriile copilului, într-un cuvânt la tot ceea ce s-ar putea repercuta, într-un fel sau altul, asupra dezvoltării copilului..

Familia reprezintă un element cheie în dezvoltarea sănătății, competenței și activității copilului, însă ea nu poate exercita această funcție fără colaborarea cu grădinița, care asigură resurse suplimentare. Pentru a realiza un parteneriat eficient grădiniță-familie, educatoarea poate implica familia în anumite activități instructive-educative. Astfel, părinții trebuie sprijiniți să își cunoască

copiii, să le identifice nevoile și să sprijine dezvoltarea și creșterea lor armonioasă. Parteneriatul familie-grădiniță, cu tot ceea ce presupune el, prezintă avantaje pentru toți factorii implicați: educatoare, părinți, copii. Părinții pot fi parteneri în diferite proiecte educaționale, cum ar fi: „Singurel mă îngrijesc”, „Ruti te învață lecții despre viață”, „Să mâncăm sănătos” etc

În privința formelor concrete de colaborare dintre grădiniță și familie, trebuie spus că ele se deosebesc în funcție de scopul urmărit și modul concret de realizare. Un exemplu ar fi referatele prezentate în fața părinților cu anumite prilejuri. În cadrul acestora am abordat teme pe bază de fapte și date concrete. Ex: „Despre noi și copiii noștri”, „Cum să contribuim la dezvoltarea limbajului copiilor noștri”, „Sănătatea noastră și a copiilor noștri”, „Mai multă joacă, mai puțin televizor” etc.

De asemenea, organizarea unor expoziții cu lucrări executate de copii, prin care părinții au posibilitatea să-și cunoască copilul prin prisma rezultatelor muncii sale. Participarea părinților la anumite activități demonstrative îi ajută să cunoască metodele și procedeele folosite, le sugerează anumite modalități concrete de îndrumare a jocurilor, de folosire a jucăriilor, etc. În cadrul acestor participări, părinții observă modul de comportare al copilului în colectivitate, precum și modul și gradul de implicare al preșcolarului în activități. Părinții pot fi invitați să lucreze împreună cu copiii podoabe de Crăciun sau măștișoare.

Un alt mijloc eficient de colaborare între grădiniță și familie sunt convorbirile cu familia. Asemenea convorbiri au loc spontan, ori de câte ori se ivește prilejul, sau organizat, din inițiativa educatoarei sau a părinților. Avantajul lor consta în posibilitățile pe care ni le oferă de a analiza diferite situații concrete și de a ajunge la un consens asupra măsurilor ce se vor întreprinde în continuare. Educatoarea are prilejul să cunoască mai bine copilul prin intermediul părinților, să-i cunoască pe aceștia din perspectiva calității pe care o au. O variantă a acestor convorbiri îmbracă forma consultațiilor individuale. Cu acest prilej sunt analizate unele manifestări concrete mai dificile sau ieșite din comun, cauzele care le generează, și în colaborare se ajunge la inițierea unor măsuri concrete. Convorbirile și consultațiile presupun mult tact din partea educatoarei.

Vizitele constituie o altă formă de colaborare. Includem aici ambele variante, vizitarea familiei de către educatoare și vizitarea grădiniței de către părinți. Cu acest prilej educatoarea are posibilitatea să cunoască structura și climatul educativ din familie, relațiile și valorile morale ale acestui microgrup, locul pe care copilul îl ocupă în interiorul său. Vizitând grădinița, părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copilul și să-și vadă propriile rezultate, observând și informându-se asupra atitudinii și comportării copilului.

O altă formă de colaborare între grădiniță și familie sunt activitățile extrașcolare: serbările

copiilor, un prilej de cunoaștere reciprocă, dar și de satisfacție reciprocă pentru realizările copiilor, vizite organizate la muzeu, la biserică, la grădina zoologică, astfel încât copiii să aibă parte de o educație culturală solidă. În vederea eficienței parteneriatului grădiniță-familie, educatoarea trebuie să mobilizeze părinții în participarea la aceste acțiuni.

În cadrul formelor de colaborare mai sus menționate educatoarele vor observa ”pe viu” relația dintre copii și părinți, vor putea observa anumite hobby-uri, preferințe sau talente ale familiei, precum și modul în care părinții își cunosc copiii. Adevărații beneficiari ai acestui parteneriat sunt copiii, ei simt dragostea și apropierea părinților, nu numai prin bunăvoința și bucuriile ce li se oferă acasă, ci și din interesul pe care părinții îl acordă în realizarea activităților din grădiniță; copiii sunt mai siguri pe sine, sentimentul de siguranță fiindu-le atât de necesar dezvoltării și echilibrului interior; totodată ei trăiesc mândria de a-și vedea părinții în situații apropiate lor și de a-i aprecia și mai mult. Părinții au șansa de a deveni participanți la educație, prin implicarea afectivă și prin emoțiile trăite alături de copiii lor; au prilejul de a sta foarte aproape de copii, de a-i înțelege mai bine, au posibilitatea de a-i observa, de a vedea cum se comportă aceștia în colectiv. Participând afectiv și efectiv la viața grădiniței, părinții nu vor mai vedea decât funcția socială a acesteia, de supraveghere a copiilor atunci când ei lipsesc de acasă, ci vor conștientiza că ea desfășoară un proces instructiv-educativ bine fundamentat și organizat.

În concluzie, dezvoltarea psihică și fizică a copilului la această vârstă depinde, în mare măsură și de cadrele didactice, dar și de părinți și de aceea e nevoie stringentă de un parteneriat educațional în favoarea creșterii adecvate a copiilor.

Bibliografie:

1. BONCHIS ELENA, Familia și rolul ei în educarea copilului, Editura Polirom, 2011
2. STAN LILIANA, Educație timpurie, Editura Polirom

DEMERSURI DIDACTICE CE VIN ÎN SPRIJINUL COPIILOR DIN MEDII DEFAVORIZATE

Prof. învă. primar Prunică Monica
Școala Gimnazială “Gheorghe Vernescu” Rm. Sărat, jud. Buzău

“Omul nu devine om decât prin educație”

E. Kant

Situația actuală în cea ce privește educația din România și în special în mediul rural este îngrijorătoare, datorită faptului că elevii nu dispun de aceleași șanse, facilități și susținere față de cei din mediul rural. Astfel statisticile vorbesc de la sine, subliniind faptul că la nivelul mediului rural participarea și chiar terminarea studiilor medii nu este o prioritate, iar marea majoritate ajungând să se implice mai mult în treburile gospodărești decât în frecventarea orelor de curs care le-ar putea oferi alte perspective. Nu putem neglija nici faptul că, datorită distanței mult prea mare între domiciliul copiilor și instituțiile de învățământ sunt pentru acești copii un adevărat obstacol, împiedicându-i să își îndeplinească rolul de elev.

Școala, privită prin ochii inocenți de copil, este de departe cel mai de preț dar pentru copiii din zonele defavorizate, copii ce își doresc cu ardoare să își depășească condiția însă, deși, este luată ca punct de reper, poate fi abandonată din cauza lipsurilor, a condițiilor precare de viață. Copiii din familiile defavorizate au nevoie de o atenție specială deoarece înțelegerea complexității situației acestora, familiale și școlare, este esențială pentru a împiedica transformarea lor în elevi care abandonează școala în viitorul apropiat.

Ținând cont de relația de influență reciprocă între sărăcie și accesul la educație este evident faptul că elevilor, copiilor ce provin din familii sărace, indiferent de etnie, fără un sprijin adecvat, li se va limita semnificativ accesul la educație și instruire profesională, fapt ce le va scădea șansele pe piața muncii și va conduce la creșterea riscului de excludere socială, efectul fiind transmiterea sărăciei de la o generație la alta, imposibilitatea depășirii condiției în care sunt afundați în prezent.

Conlucrarea școală, familie, comunitate este necesară pentru a evita crearea unor situații de risc social sau de vulnerabilizare a viitorilor adulți. La nivel de comunitate socială este important rolul

cadrelor didactice în formarea socială a viitorilor adulți.

Importanța pregătirii corespunzătoare a profesorilor specializați este principala condiție a formării sociale și profesionale precum și educaționale pentru viața a elevilor proveniți din medii sociale vulnerabile sau a celor cu cerințe speciale. Cadrele didactice care activează în școli speciale ar trebui să fie angrenate în formarea profesională specifică pentru învățământul cu caracter de masă, iar dincolo de acest nivel este necesară se realizeze o pregătire de nivel specializat pentru învățământul cu cerințe speciale. La nivel școlar, este necesar a fi stabilit următorul program de acțiune:

- Crearea de clase sau centre specializate pentru elevii cu probleme de integrare socială, utilizând în acest sens ,inclusiv fonduri comunitare.

- Evaluarea elevilor din punct de vedere psihointelectual, motivațional, afectiv și vocațional în scopul evaluării nevoilor și intereselor acestora. O evaluare prealabilă este obligatorie, iar aceasta trebuie urmată de evaluări succesive, graduale.

- Stabilirea inventarului de dizabilități fizice și psihice și organizarea pe grupe speciale a elevilor. Acest obiectiv prioritar, ar trebui să vizeze copiii problem, proveniți din medii defavorizate.

- Asigurarea unei programe de învățământ în conformitate cu nevoile vocaționale Cea mai bună soluție pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor se dovedește a fi educația incluzivă, caracterizată prin următoarele principii:

- dreptul fiecărui elev la educație pe baza egalității șanselor;
- nici un elev nu poate fi exclus din educație sau supus discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilități;
- școala se adaptează la nevoile elevilor;
- diferențele individuale între elevi constituie o sursă de bogăție și diversitate, și nu o problemă.

Incluziunea este o provocare necesară într-un grup de copii, pentru formarea lor într-o școală a democrației. Ceea ce poate crea probleme, care poate duce la neglijare este diversitatea. Pentru a menține grupul împreună și pentru a lupta prin diferite mijloace împotriva excluderii din grup este o adevărată provocare atât pentru grup, cât și pentru conducătorii grupului

De la cea mai fragedă vârstă, copiii trebuie învățați că primirea alături de ei a unor copii mai diferiți, trebuie făcută nu doar din obligație sau din milă, ci pentru că fiecare copil are dreptul la educație, are dreptul să participe alături de ceilalți copii în cadrul școlii la activitățile instructive-educative.

Copiii din mediile defavorizate sunt cei care ajung să înregistreze un număr mare de absențe, să aibă dificultăți de învățare să nu beneficieze de sprijin în familie. Noi, în calitate de psihopedagogi,

putem oferi copiilor și familiilor consiliere în vederea reducerii atitudinilor negative față de școală și a responsabilizării tuturor cu privire la importanța școlarizării.

Conceperea unui program personalizat de consiliere a tuturor membrilor actului educațional este foarte important și poate include activități de autocunoaștere, de dezvoltare a comunicării în cadrul familiilor, dar și activități practice de interrelaționare. Printre acestea putem enumera: cursuri, ateliere de lucru, vizite virtuale ale muzeelor, teatre (fie on-line, fie prin crearea unui teatru de păpuși de A, la Z, prin confecționarea figurinelor și născocirea poveștilor), discuții despre prietenie, empatie, iubire, respect reciproc, perseverență, susținute de filmulețe sugestive, pe înțelesul tuturor, etc. Activitățile enumerate vin în sprijinul informării și sensibilizării comunității cu privire la respectarea principiului nondiscriminării în asigurarea drepturilor copilului, punând accent pe dreptul la educație și pe barierele pe care le întâmpină copiii proveniți din familii defavorizate în asigurarea acestui drept. Obiectivul demersurilor făcute este de a sensibiliza elevii cu privire la problematica copiilor defavorizați în scopul creșterii acceptanței mediului școlar.

Un alt demers ce poate fi realizat în scopul școlarizării eficiente a copiilor defavorizați poate fi implementarea unui program în sistem. After school, școală după școală, program ce include activități de consolidare a cunoștințelor predate conform nivelului de vârstă și individual de dezvoltare, dar și activități extracurriculare, prin care li se captează atenția/interesul celor mici extrem de ușor dat fiind caracterul lor.

Așadar, modalitățile de prevenire a abandonului școlar de către copiii ce provin din medii defavorizate sunt vaste, cuprind o sferă largă de activități cu un nivel de interes ridicat, pot fi aplicate atât copiilor, cât și părinților, spre a avea un rezultat cât mai îmbucurător. Este de datoria noastră să luăm atitudine și să încercăm din răspuțeri să le oferim tuturor copiilor șansa de a avea o educație alesă, șansa de a nu rămâne fără copilărie.

Școala românească trebuie să construiască diverse strategii pentru o tratare pluralistă a diversității culturale, cum ar fi: aprecierea patrimoniului cultural pe care îl aduc cu ei elevii și utilizarea acestuia pentru a ajuta profesorii și directorii să învețe culturile elevilor; utilizarea conflictelor entice pentru producerea unor schimburi cultural și sociale pozitive; crearea unui mediu de cooperare între elevi, profesori și familiile elevilor; facilitarea succesului tuturor prin asigurarea accesului egal și eficient la instituția școlară; înlăturarea prejudecăților legate de rasă, clasă social sau etnie; eliminarea unor practici care dezavantajează persoane și grupuri de elevi.

Există numeroase diferențe între mediul rural și cel urban, iar perspective integrării și susținerii copiilor cu probleme din mediul rural, cu o recădere reprezintă o necesitate de natură

imperativă în condițiile crizei socioeconomice din societatea românească contemporană. Strategiile de natură intervenționistă în medii defavorizate sunt un cumul de nevoi de afirmare a îmbunătățirii situației copiilor proveniți din aceste medii sociale actualmente, dar, cu precădere în viitor.

Bibliografie:

1. Crețu D., Nicu A., *Pedagogie pentru definitivat și gradul didactic II*, Editura Universității „Lucian Blaga” Sibiu, 2009.
2. Mara D. *„Strategii didactice în educația incluzivă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004.
3. Verza E., Păun E., *Educația integrată a copiilor cu handicap*, UNICEF și RENINCO, București, 2008.

CREATIVITATEA ÎN PROCESUL DE EVALUARE DIDACTICĂ

Prof. Radu Adina

Liceul Greco-Catolic ”Iului Maniu” Oradea, jud. Bihor

Limbile străine ocupă un loc deosebit de important în educarea și dezvoltarea personalității tinerilor prin contribuția majoră pe care o au la formarea abilităților de comunicare și indirect de facilitare a integrării lor în societate. De asemenea, studierea limbilor străine oferă prilejuri și contribuie la educația elevilor pentru toleranță culturală; conținuturile și activitățile de învățare formează la elevi respectul pentru cultură, prin reperele de știință și artă, dar și pentru o cultură diferită de a lor – prin exemplele de viață curentă și situațiile de comunicare prezentate. Evaluarea își are originea în cuvântul latin “valeo, –ere” care înseamnă a fi puternic, a se ține bine. El a dat în franceză verbul ”valoir” (a valora) și substantivul ”valeur” (valoare). Dicționarul explicativ al limbii române reține ca semnificații ale termenului: socoteală, calcul, apreciere, prețuire.

În ultimul timp tot mai mult se vorbește despre structura lecției axată pe triunghiul evaluare-predare-învățare. Evoluând de la concepția tradițională asupra evaluării ce o situa în finalul învățării, astăzi evaluarea este mai mult decât un proces final, el desfășurându-se paralel cu învățarea. Este un act care se integrează organic în procesul de învățare, creând relații interactive și circulare. Termenul clasic de „evaluare” care ne conduce în mod spontan și obligatoriu cu gândul la control, verificare, examinare, trebuie înlocuit, nu atât la nivel terminologic, cât mai ales ca mod de abordare, prin sintagma „activitate evaluativă”. Activitatea, prin sine însăși, presupune desfășurare, procesualitate, reglare, autoreglare. Din perspectivă modernă, a evalua înseamnă a desfășura o activitate care însoțește pas cu pas procesul de învățământ.

„Evaluarea educațională este procesul de colectare sistematică, orientată de obiective definite, a datelor specifice privind evoluția și/sau performanța evidențiate în situația de evaluare, de interpretare contextuală a acestor date și de elaborare a unei judecăți de valoare cu caracter integrator care poate fi folosită în diverse moduri, prespecificate însă în momentul stabilirii scopului procesului de evaluare” (Adrian Stoica, 2001, pag.10). Din definiția dată de Adrian Stoica putem desprinde următoarele:

- evaluarea educațională este o formă de evaluare întemeiată pe un set de obiective, numite obiective de evaluare;

- în baza atingerii/realizării acestor obiective, părțile interesate pot face judecăți cu caracter obiectiv;

- caracterul obiectiv al acestor judecăți se întemeiază pe interpretarea datelor reale, colectate pe parcursul procesului de evaluare;

- judecățile de valoare elaborate pot fi folosite atât la optimizarea continuă a procesului, cât și la luarea deciziilor cu caracter de politică educațională.

Învățământul modern evaluează competențe generale și specifice, pe care trebuie să le dobândească cel ce învață, elevul, pe parcursul și la finalul unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competențe este o preocupare majoră a ultimilor ani. În ultimul timp, în structura sistemului de învățământ, s-a realizat o reformă curriculară, axată pe obiectivele generale și specifice ale planului de învățământ, ale programelor școlare care determină o nouă corelare a conținuturilor și a metodologiei de predare – învățare – evaluare. Evaluarea cunoștințelor elevilor are un caracter preponderent formativ, eliminând stresul provocat de acordarea notelor și motivând pregătirea elevilor. Evaluarea devine un instrument de formare de care dispune elevul pentru a-și atinge obiectivele preconizate. Evaluarea școlară este *«procesul prin care se delimitează, se obțin și se furnizează informații utile, permițând luarea unor decizii ulterioare»*(Constantin Cucos).

Jocurile didactice reprezintă o filieră aparte în compartimentul strategiilor interactive moderne, combinând armonios dinamismul și valența ameliorativă înaltă cu realizarea unor obiective concrete ale lecției. Simbioza organică a psihomotorului și cognitivului în cazul utilizării acestor metode de instruire poate fi considerată unul din punctele lor esențiale. Jocul, fiind o caracteristică proprie fiecărui copil, este, prin forma sa, și o motivație extrem de elocventă. Pentru ca acesta să aibă o valoare autentică, este importantă calitatea sarcinii pe care o conține și care trebuie să vizeze nemijlocit tema studiată. Jocurile pot fi utilizate la orice etapă a lecției: la evocare (accentul fiind plasat pe momentul motivațional); la realizarea sarcinii didactice (pentru transmiterea dinamică și atractivă a cunoștințelor și formarea abilităților noi); la reflecție (pentru durabilitatea învățării, pentru transformarea cunoștințelor propuse în achiziții sigure ale elevului).

Alte metode de evaluare a cunoștințelor, cu un accent deosebit pe creativitate sunt:

Proiectul. Acesta presupune formularea temei de către profesor și explicarea sarcinilor, precum și perioada de realizare. Urmează o perioadă în care elevii se documentează, colectează date și aplică tehnicile de lucru sugerate de profesor. După finalizează produsului, are loc o prezentare a proiectului. Această metodă stimulează creativitatea și elevii pot face dovada capacității de a investiga un subiect dat, de a formula o concluzie, folosind metode și instrumente diferite, precum și cunoștințe

din diverse domenii. Proiectul este o metodă care are succes în rândul elevilor. De exemplu, anul acesta am folosit această metodă la clasa a IX-a și i-am pus pe elevi să facă un proiecte despre tradiții și obiceiuri de Halloween.

Portofoliul poate conține temele pentru acasă ale elevilor, notițele din clasă, compuneri, fișe de lucru, răspunsuri la chestionare. Acestea trebuie să fie făcute de către elev, de unul singur în afara școlii sau sub îndrumarea profesorului sau a părinților. Poate fi un instrument de evaluare, cât și un instrument de autoevaluare pentru a cuantifica progresul făcut și o dovadă a ceea ce a învățat. Avantajele acestei metode sunt stimularea creativității și a implicării elevului în procesul de evaluare, dezvoltarea simțului critic și a motivației. Pentru a diversifica notarea, portofoliul este o altă metodă folosită de mine. La limba engleză, am cerut elevilor să alcătuiască portofolii care să includă toate compunerile și alte texte scrise de-a lungul unui semestru urmând a fi evaluați în funcție de cât de bine a fost alcătuit și de componența lui. Alte portofolii mai pot conține diferite fișe cu texte sau cu exerciții rezolvate în clasă și care au fost verificate de colegi sau de mine, lucrări scrise parțiale etc.

Rămâne la latitudinea noastră, ca dascăli să hotărâm când și ce tip de evaluare folosim. Este important să găsim cele mai bune modalități de evaluare pentru a le crea elevilor o imagine cât mai obiectivă. Metodele tradiționale nu sunt considerate ceva vechi, perimat, iar cele moderne vin în completarea celor tradiționale și este bine să le alternăm, ținând cont de particularitățile de vârstă ale elevilor noștri.

Bibliografie:

1. Stoica, Adrian, *Evaluarea curentă și examenele*, Serviciul Național de Evaluare și Examinare, Editura Prognosis, București, 2001
2. Blândul, Valentin, *Evaluarea didactică interactivă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004
3. Harmer, Jeremy, *The Practice of English Language Teaching*, Longman, London, 2007

MODELUL EDUCAȚIEI INTEGRALE ÎN SOCIETATEA BAZATĂ PE CUNOAȘTERE ȘI COMUNICARE

Prof. ing. Răcășan Remus

Liceul Tehnologic Forestier Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

Prof. dr. Amza Teodora

Școala Gimnazială Nr. 10 Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

Începutul secolului XXI a surprins majoritatea țărilor europene, în diferite stadii de reformare a sistemelor educaționale în vederea unei mai bune adecvări la o societate tot mai dinamică și care se confruntă cu nenumărate „crize” de ordin economic, social, cultural, dar și cu un mare deficit de forță de muncă înalt calificată. Or, s-a constatat că educația proiectată monodisciplinar și învățământul de tip reproductiv dezvoltat pe parcursul secolului XX în baza unei pedagogii magistrocentriste, au condus la un analfabetism funcțional: majoritatea elevilor care absolvă școala sunt incapabili să utilizeze în mod eficient ceea ce au învățat, nefiind în măsura să se integreze în viața social-economică.

Dezvoltarea educației în sens inovator trebuie înțeleasă ca un învățământ capabil să anticipeze dezvoltarea societății, ceea ce impune cu necesitate proiectarea unui nou model de abordare a educației și învățării, care să fie mai mult experiențială și să aibă în vedere resursele strategice ale educației determinate pentru dezvoltarea societății. Or, în societatea cunoașterii, ceea ce contează cel mai mult este capacitatea umană de a crea și folosi în mod efectiv cunoștințele pe o bază în continuă schimbare. De aceea, Consiliul European de la Lisabona (2000) a ajuns la concluzia că numai învățarea permanentă poate asigura o tranziție reușită spre economia și societatea bazată pe cunoaștere, aceasta fiind și condiția de bază pentru „garantarea accesului universal și continuu al persoanei la învățare pentru a se forma și a-și reînnoi permanent cunoștințele și competențele”.

De aici, reactualizarea, în postmodernitate, a ideii de educație permanentă, dezbateră europeană în jurul unui nou profil de formare și a conceptului de învățare pe tot parcursul vieții (lifelong learning), capabil să asigure eficientizarea activității de instruire, definirea și listarea, din această perspectivă, a unui sistem de competențe-cheie, care a și impus reconceptualizarea din aceeași perspectivă a activității de formare-dezvoltare a personalității în noul context socioeconomic. Pornind de la această nouă înțelegere a educației ca mecanism de schimbare a societății, care poate fi obținută

doar printr-o experiență de învățare globală și permanentă, dezvoltată în plan cognitiv, practic, personal și social, în cadrul Conferinței Internaționale a UNESCO (2001) au fost formulate cele patru scopuri principale ale educației în secolul XXI:

1. A învăța să înveți, care presupune a ști să acumulezi pe parcursul întregii vieți cunoștințele necesare pentru formare și autorealizare;

2. A învăța să faci, care vizează achiziționarea unui sistem de competențe-cheie, necesare pentru autodezvoltare și adaptare la condițiile schimbătoare ale lumii moderne;

3. A învăța să fii, care vizează formarea de atitudini, pregătirea pentru luarea de decizii și dezvoltarea capacității de autoedificare a personalității în baza valorilor morale și sociale;

4. A învăța să trăiești împreună cu alții, ceea ce presupune acceptarea alterității, comprehensiunea celuilalt, învățarea cooperării, a dialogului social. Astfel, s-a conturat noul model educativ necesar de dezvoltat în contextul cultural al societății postmoderne, din care se poate deduce ușor noile direcții ale activității pedagogice de formare-dezvoltare integrală a personalității, acest model fiind adoptat de către toate sistemele de învățământ din Uniunea Europeană, ultimele două direcții – a învăța să fii și a învăța să trăiești împreună cu alții – fiind, în opinia noastră, extrem de importante pentru dezvoltarea unui nou curriculum de calitate pentru învățământul preuniversitar de la noi, or, anume aceste dimensiuni ale personalității au fost insuficient proiectate prin curriculumul implementat până în prezent.

Considerăm că anume aceste noi orientări au determinat ceea ce, în termeni actuali, se numește schimbarea de paradigmă în proiectarea și realizarea educației: trecerea de la enciclopedismul cunoașterii, imposibil de atins în raport cu viteza de multiplicare a informațiilor, la cultura acțiunii contextualizate, care s-a concretizat și în alte re poziționări: educația de bază pentru toți, promovată la sfârșitul secolului XX, a fost înlocuită cu învățarea pe tot parcursul vieții; de la magistrocentrism s-a trecut la pedocentrism, iar de la cunoștințe și capacități de bază – la competențe indispensabile pentru omul trăitor în secolul XXI și necesare acestuia pentru împlinirea personală și dezvoltarea activității profesionale de-a lungul vieții.

Totodată, schimbarea de paradigmă în educație a desemnat o nouă perspectivă de abordare a activității de formare-dezvoltare integrală a personalității, care nu se mai axează pe o singură ideologie și este proiectată de un singur factor de decizie, ci are în vedere multiperspectivitatea, decentrarea, integralitatea și autoreflexivitatea – caracteristici ale pedagogiei postmoderne, după C. Ulrich, care nu mai promovează un singur adevăr, ci, dimpotrivă, încearcă să integralizeze idei, concepte, teorii și curente de opinii, să stimuleze libertatea de gândire și creativitatea, spiritul critic și reflexiv, toleranța

reciprocă, respectul față de părerea și poziția celuilalt, acestea fiind considerate valori autentice ale educației în secolul XXI.

Noua paradigmă a impus redefinirea idealului educațional, dat fiind că anume această finalitate de maximă generalitate angajează în activitatea de formare-dezvoltare a personalității toate resursele formative ale societății existente la nivel instituțional și noninstituțional, într-un cadru formal, nonformal și informal.

Importanța acestui conținut este, mai ales, proiectiv-strategică, dat fiind că prin ideal se conturează nu doar modelul personalității dezirabile, ci și valorile sau direcțiile de formare pedagogică, din care trebuie să derive calitățile concrete ale viitorului cetățean, cel care va fi, va trăi, va munci și va dezvolta societatea de mâine. Altfel spus, prin tipul de personalitate proiectat în idealul pedagogic la nivel de sistem și proces de învățământ, de fapt, se anticipează „calitatea” morală, culturală, economică și socială a viitorului cetățean.

Orice reformă din domeniul învățământului, care este percepută ca fiind oportună și necesară, ar trebui continuată cu aceeași demnitate, hotărâre și îndârjire, păstrând aceeași „stare de luptă”, și realizată coerent și consecvent, dacă ne dorim să rezolvăm cât mai repede „situațiile de criză” din sistem și să creștem calitatea în educație, or, se știe că există și alte zone de disfuncționalitate la nivelul procesului de învățământ, nu doar curriculumul. De aceea, acțiunile de reformare, în opinia noastră, ar trebui abordate printr-o gândire sistemică și rezolvate într-o manieră globală, dat fiind că ele sunt legate nu doar de curriculum, ci și de celelalte componente ale procesului educațional, luat ca întreg (planul de învățământ, formarea cadrelor didactice, managementul instituției, calitatea manualelor școlare, a condițiilor de desfășurare a procesului educațional etc.).

În aceste condiții, considerăm că fiecare dintre aceste componente ale procesului educațional merită să facă obiectul unei activități de evaluare, care trebuie realizată cu metode specifice și instrumente riguroase, de aceea insistăm pe fortificarea dimensiunii evaluative a calității în educație și pe realizarea în sistem a activității de evaluare a calității educației, sugerând necesitatea creării în acest scop a unui sistem de monitorizare a calității în învățământ. Or, calitatea educației determină în mare măsură calitatea vieții și creează oportunități pentru realizarea în volum deplin a capacităților fiecărui cetățean; calitatea vieții și competitivității economice a țării depind de accesibilitatea, calitatea și relevanța educației. Prin urmare, societatea, care sprijină financiar învățământul, este/trebuie să fie vital interesată în a-și spori, printr-o educație de calitate, șansele de conservare și progres.

Bibliografie:

1. Antonesei L. Paideia, *Fundamente culturale ale educației*, Iași: Polirom, 1996
2. Callo T., Cuznețov L., Hadârcă M., *Formarea personalității elevului în perspectiva educației integrale*, Chișinău: Print-Caro, 2013
3. Callo T., Cuznețov L., Hadârcă M., *Educația integrală. Fundamentări teoretico-paradigmatice și aplicative*, Chișinău: Print-Caro, 2015
4. Ciolan L. *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași: Polirom, 2008
5. Cucuș C., *Pedagogie*, Iași: Polirom, 2002
6. Ulrich C., *Postmodernism și educație. O perspectivă caleidoscopică*, București: E.D.P., 2007

TEACHING FUTURE JOBS

Prof. Rădulescu Simona

Școala Gimnazială "Sfântul Andrei" București

Along with more than 2700 teachers and 100,000 students from 94 countries we took part in the international project *Innovate Your Dreams*. The project aimed to help students understand and prepare for the jobs in the future and teaching SDGs. In a year it completed three phases and became the world's biggest STEM-based PBL project. It had no funding or support by any organization and it inspired many teachers to adopt STEM and PBL.

During six weeks teachers received different tasks to guide students' activities.

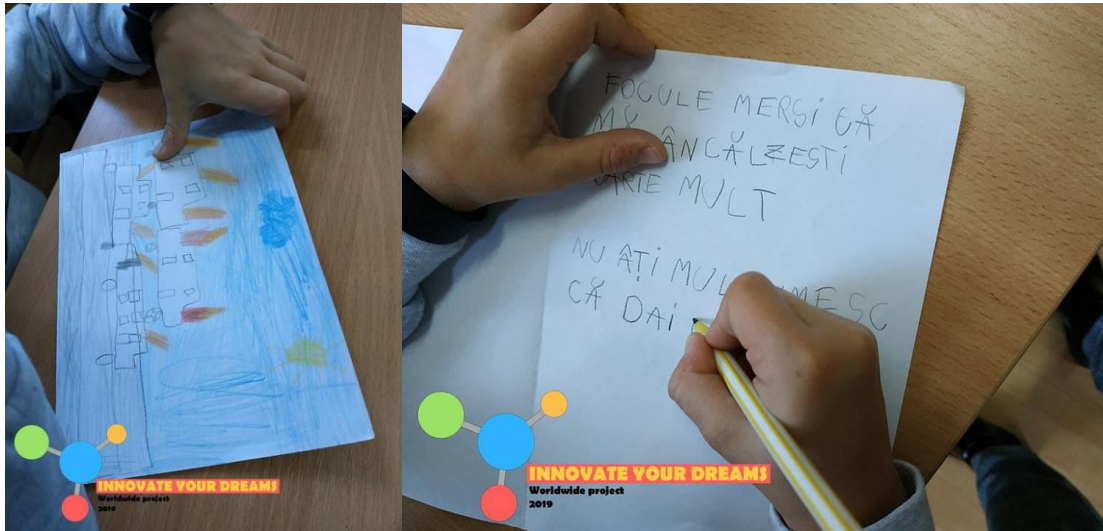
Here are the results of our work:

First task- "Entrepreneurship in the classrooms"

We talked about the most important discoveries of humanity. Children were eager to find out the advantages and disadvantages of using fire.

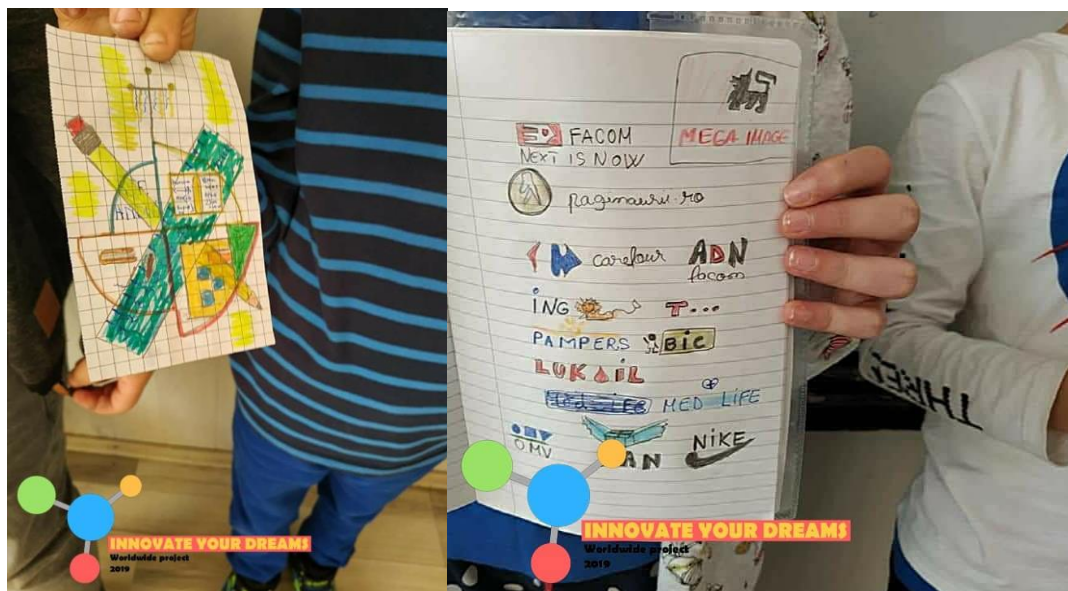
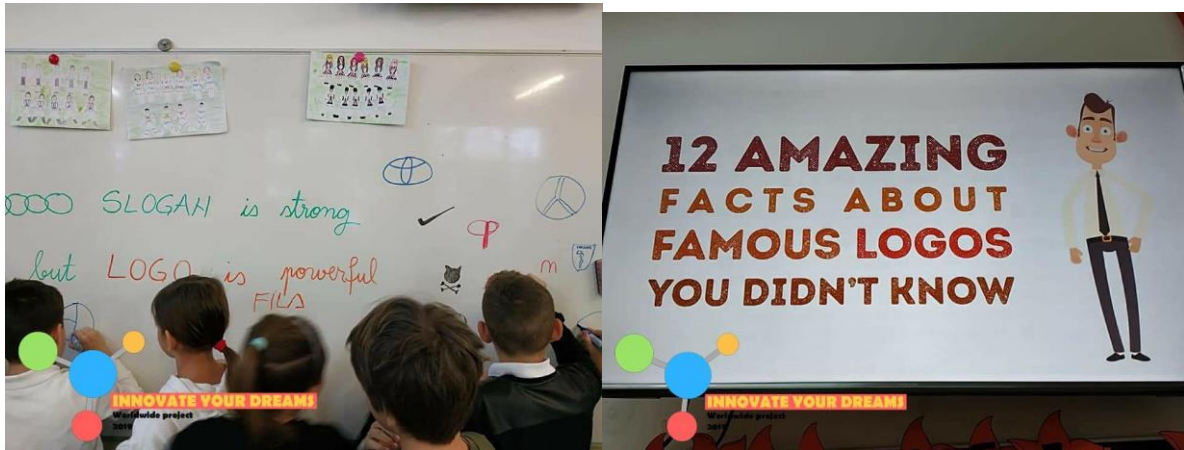
Every student made a card with a different situation in which people can meet fire. Children wrote messages as if the cards were to be sent to Fire itself.

Second task- "Biz-World"

Description: We talked about the differences between slogan and logo. Students realized that slogan is strong, but logo is powerful. We watched a short film about how famous logos were made. Students drew famous logos and also created their own logos. They even made a logo for their school and for their family (similar to a crest).

Third Task: Glossary of Business Terminology

Children visited CEC Bank on its anniversary. Children found out it was opened 155 years ago and how important this bank was in the history of our country. They were spoken about business terminology, the importance of saving money, the importance of investing money and the most important how to earn money.

COMUNICAREA UN ROL IMPORTANT ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII MUZICALE A ELEVILOR. CREATIVITATEA - ANCORĂ ÎN DEZVOLTAREA ELEVULUI PIANIST

Prof. Râșnoveanu Marta-Crina

Colegiul Național de Artă “Carmen Sylva” Ploiești, jud. Prahova

Comunicarea reprezintă un proces esențial în menținerea legăturilor interumane, care stă la baza organizării sociale. Conceptul de comunicare presupune relația de schimb între un sistem și mediul său sau între două sisteme (obiecte, idei, sentimente, valori, persoane, etc.) dintr-un domeniu oarecare. Chiar dacă la prima vedere acest aspect pare simplu, semnificația acestui termen este mult mai profundă și mai complexă. Comunicarea are o multitudine de înțelesuri, scopuri și tot atâtea modalități de exprimare și manifestare.

Majoritatea vorbitorilor percep cuvântul *comunicare* ca pe un schimb de idei, mesaje, fapte, impresii, între două sau mai multe persoane. Comunicăm pentru a ne transmite ideile, sentimentele, emoțiile, părerile, pentru a influența, pentru a ne corela între noi rezultatele muncii, pentru a socializa. Din punct de vedere cronologic, comunicarea este primul instrument spiritual al omului în procesul socializării sale.

Comunicarea umană se ocupă de sensul informației verbale, prezentată în formă orală sau scrisă, și de cel al informației non verbale, reprezentată de paralimbaj, mișcările corpului și folosirea spațiului.

În literatura de specialitate, conceptului de comunicare îi corespund o multitudine de definiții, diferențierea făcându-se prin abordarea și analiza din unghiuri de vedere multiple. Profesorul Mihai Dinu, apreciază capacitatea de a formula și transmite gândurile în termeni verbali, ca fiind definitivă pentru ființa umană.

Comunicarea umană este definită ca relație interpersonală, psihosocială prin care oamenii dau sens și semnificație mesajelor informaționale, neputând evita acest tip de comunicare întrucât este cea mai importantă formă de comunicare și cel mai des folosită. Existența lor socială depinde de abilitatea cu care pot angaja discuții unii cu alții. Viața de familie, relațiile cu prietenii, activitatea profesională, toate depind de această calitate.

Omul este o ființă socială, tocmai de aceea nu poate trăi fără să comunice cu cei din jurul său. Cei implicați în învățare, creație, inteligență, inovare, presupun comunicare și condiționează, la rândul lor, o comunicare eficientă. Comunicativitatea, ca trăsătură de personalitate, se formează prin învățare și educație. Ea stă la baza existenței și dezvoltării societății, presupunând învățare continuă, ceea ce implică educație și formare a individului, dezvoltarea personalității, dobândirea identității psihosociale prin dialog cu lumea.

Aș dori să sporesc atenția în ceea ce privește **comunicarea și învățarea online în învățământul preuniversitar**. Consider că este un subiect de mare actualitate în contextul în care trăim prin această pandemie și lupta cu virusul SARS-COV2 (COVID 19). Din păcate, cu toții traversăm această perioadă și suntem greu încercați pe multe planuri, însă sistemul educațional-vocațional românesc a avut de suferit. Să susții concursurile online, să asculți muzică înregistrată, să susții concerte și recitaluri live pe Zoom, să obții performanță de la copii dincolo de impedimentele tehnice și alte neajunsuri, sunt unele dintre provocările crizei cauzate de pandemie.

Copilul este un univers căruia încercăm să-i descoperim potențialitățile și să-i îndrumăm pașii pentru a le dezvolta. Fiecare copil este o entitate unică și specifică, așadar profesorul trebuie să ofere toată grija, iubirea, răbdarea și toată atenția de care fiecare copil în parte are nevoie.

Odată cu evenimentele geopolitice, naturale și sociale care afectează sistemele de educație, starea actuală din România pare una mai complicată decât în alte state, întrucât avem de evaluat rolul unui competitor și anume calculatorul/telefonul, un membru veritabil al familiei cu acte în regulă. Știm cu toții că internetul ne-a adus o lume fascinantă pe plan multicultural dar și multiștiințific. Ori de câte ori avem nevoie de o informație, ea ne este livrată într-un timp extrem de scurt, oriunde ne-am afla și avem garanția că pentru subiectul căutat, vom putea descoperi zeci de cărți și studii chiar într-o bibliotecă reală. Dacă nu sunt educați în această privință, copiii pot beneficia și de efectele negative ale acestui gadget (obiecte tehnologice). Din păcate, aceste inovații au reușit să ne izoleze unii de alții, chiar și pe copii. Așadar, comunicarea este foarte importantă în special în această perioadă și nu trebuie neglijată. În primul rând, familia este locul în care copilul poate dezvolta această abilitate dar și la școală.

Harold Lasswell, un foarte cunoscut specialist în domeniul comunicării politice, susține că orice act de comunicare poate fi redus la următoarea schemă: CINE - CE ZICE - CUM - CUI - CU CE EFECT. Identificăm aici patru factori: emițătorul, mesajul și modul în care este construit, receptorul și efectul pe care mesajul îl produce asupra acestuia.

Condiția principală care trebuie realizată cu strictețe la lecția de instrument și în general la

lecțiile de muzică pentru înfăptuirea cerințelor creativității este instaurarea unui climat favorabil unei conlucrări fructuoase între profesor și elevi. Profesorul trebuie să aducă un climat realizat printr-o tonalitate afectivă, prietenoasă, de exigență dar și înțelegere și responsabilitate. Profesorul trebuie să insuflă elevul cu o energie benefică, să-l ambiționeze, să-l motiveze să muncească pentru a atinge diferite scopuri înalte. Nu trebuie să oțimem nici stimularea efortului personal al elevului și stimularea tendinței acestuia de a aduce o contribuție proprie, de a fi original, inventiv, creativ. Predarea ca un proces creativ presupune ca profesorul să medieze între elev și lumea ce-l înconjoară. A media, precizează Alice Miel, înseamnă a fi un instrument al unei persoane când aceasta își experimentează mediul său și caută sensuri. Ca și mentor, misiunea aceasta nu încetează odată cu terminarea lecției, ci se manifestă și dincolo de cadrele acesteia. Potențialul creativ al fiecărui elev trebuie cunoscut de către profesor, observat, înțeles și apreciat nu numai în timpul orei de instrument ci și în activitățile extracurriculare. Profesorul este un model pentru elevii săi, preadolescentul împrumutând deseori de la adulți neavând însă opinii ferme și un sistem de valori. Conștient sau involuntar, ceea ce va prețui profesorul va prețui și el. Profesorii creativi determină avântul creativității elevilor fără eforturi speciale. Secretul constă în transferul setului de valori propice creativității de la profesor la elev, fenomen urmat de automodelarea copilului în funcție de atitudinile și convingerile devenite „ale lui”. În mod similar se petrec lucrurile în cazul profesorilor rigizi și convenționali.

Dan Dediu afirmă că *singurul lucru care ne mai poate opri acum suntem noi înșine și lenea noastră. Deși pare incredibil, lenea este un fenomen important cu care se confruntă compozitorul. De aceea, sfatul meu este următorul: scrieți zilnic la compoziție, faceți-vă un obicei din a compune sau exersa scări modale, melodii, acorduri ori ritmuri în fiecare zi. Astfel, lenea va fi evacuate de către retina, care este de preferat. Atenție însă: rutina exercițiului de a scrie în fiecare zi trebuie să devină un mecanism al hărniciei, care să nu afecteze calitatea muzicii. Cum se realizează acest lucru? Prin impulsuri noi în modul de lucru.*²⁹

Obiectivele pentru dezvoltarea creativității sunt cultivarea sensibilității, a imaginației și creativității muzicale. Cultivarea creativității poate urma trasee accesibile elevilor: compunerea unei melodii simple, improvizații ritmice, melodice și ritmico-melodice, modificarea conștientă a unor teme muzicale, inventarea unor jocuri care să se integreze în anumite cântece, pregătirea unei serate muzicale.

Creativitatea trebuie extinsă și spre activitatea interpretativă în prezentarea de către elevi a unor serate muzicale în fața unui public.

²⁹ Dediu, Dan, *Cei 9 de „i” sau cum compunem*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2012, p. 87,88.

Jocul didactic este o altă modalitate de încurajare a creativității fiind vorba în primul rând de jocul cu caracter creativ, asemănător celui din folclorul copiilor, unde copiii inventează anumite scenarii și creează numere muzicale adecvate. Enumerăm câteva jocuri muzicale și jocuri artistice: „dirijorul” - elevul dirijează “corul” clasei sau un ansamblu instrumental, „compozitorul” - elevul alcătuiește un acompaniament ritmic la o melodie, alege instrumentele adecvate conținutului muzicii, „ghicește cine cântă” dintre elevii clasei, sau ce voce, ce instrument se aude într-o lucrare, alegerea muzicii potrivite la o poveste, prezentare Power-Point, dans, poezie, pantomimă muzicală - redarea prin gesturi a ceea ce îi transmite muzica, dialogul muzical, cântatul în grup.

Muzica are rolul de a ne aduce o evoluție intelectuală superioară prin: gândire logică, memorie durabilă, voință, imaginație, creativitate, disciplină, organizare, bun - simț, bun gust, punctualitate, atenție distributivă, afectivitate. Muzica educă și dezvoltă o serie de procese psihice superioare (gândirea), ce devin productive și la alte activități și în alte domenii: analiza, sinteza, comparația, asocierea, disocierea, abstractizarea, generalizarea, concretizarea, de asemenea beneficiarii unei educații muzicale au un limbaj mai fluent, expresiv, dicție clară, nuanță și frazare corectă, scriere corectă, auz fonematic dezvoltat, își însușesc mai repede și corect pronunția.

Randamentul intelectual al elevilor cunoaște o curbă ascendentă constatându-se că atunci când se lucrează pe fond muzical, productivitatea muncii crește în procent de 40%, muzica selectată după preferințe, temperament, cultură, acționează pozitiv, stimulând creativitatea. Specialiștii recomandă ca terapie cântatul vocal (mai ales), ce are efect benefic (fizic, intelectual, emoțional), declanșând aptitudini latente și capacități nebănuite.

Calea cea mai concretă și directă de a ajunge în universul muzicii o reprezintă activitatea muzicală reală, prin practica muzicală. *Este esențial ca pianistul să se folosească de instrumental său pentru a face muzică și nu să consume doar muzica, executând-o la pian, căci pianul este un simbol de legătură omnipotent, fermecător, înfinit. Mai ales din acest motiv, prima datorie a unui pianist este de a cunoaște **lexicul sunetului**, al dicției muzicale, al sentimentului. Experimentarea nenumăratelor gradații și dialecte ale sunetului va constitui actul preliminar, esențial în delimitarea unor alegeri corecte, iar soarta compoziției va depinde atât de aceasta cât și de nivelul de antrenare al urechii în depistarea respectivelor gradații. Se știe însă bine că semnele folosite pentru notarea sunetelor nu sunt în măsură să dea relații tocmai în legătură cu multitudinea și finețea acestor gradații. În consecință, responsabilitatea celui ce dorește să comunice prin acest sistem de semne crește cu atât mai mult cu cât „rostul muzicii nu este doar acela de a desăvârși niște calități estetice”, ci de a transmite, prin modalități specifice, un mesaj, o realitate aparținând unei anumite culture, unei anumite epoci istorice*

și, nu în ultimul rând, unei anumite personalități creatoare.³⁰

Activitatea centrală a întregului proces de educație muzicală (din punct de vedere senzorial, cognitiv și afectiv) o constituie cântarea (vocală și instrumentală). Prin aceasta se realizează: educarea auzului muzical, cultivarea memoriei muzicale, a atenției auditive, formarea și dezvoltarea deprinderilor de interpretare, câștigarea respectului și atașamentului pentru muzică.

*Oamenii au nevoie de frumusețe tot atât de mult ca și de ordine și un scop în viață, așa cum m-au învățat Kreisler și Enescu. Ei și-au pus de acord sentimentele cu moștenirea de peste veacuri a poporului lor, și prin ei am învățat că **arta înseamnă comunicare**, pentru că prin arta lor am ajuns să cunosc poporul lor. Iată o lecție care trebuie mereu amintită, căci considerăm că muzica este o cheie vitală pentru înțelegerea oamenilor timpului nostru.*³¹

Bibliografie:

1. Chirodea, Letiția, *Pedagogia pianului din perspectiva citirii la prima vedere*, Ed. Arpeggione, Cluj-Napoca, 2003
2. Coman, Lavinia, *Vrei să fii profesor de pian?*, Ed. Universității Naționale de Muzică, București, 2009
3. Cucos, C., *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 2002
4. Dediu, Dan, *Cei 9 „i” sau cum să compunem*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2012
5. Stoica, Ana, *Creativitatea elevilor*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983

³⁰ Chirodea, Letiția, *Pedagogia pianului din perspectiva citirii la prima vedere*, Ed. Arpeggione, Cluj-Napoca, 2003, p. 30,31.

³¹ Chirodea, Letiția, *Pedagogia pianului din perspectiva citirii la prima vedere*, Ed. Arpeggione, Cluj-Napoca, 2003, p. 32.

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR

Prof. înv. preșcolar Ristache Andreea Maria
Grădinița cu Program Prelungit „Elena Farago” Craiova, jud. Dolj

Societatea actuală caută din ce în ce mai mult oameni care să fie pregătiți în orice domeniu, având achiziții din toate domeniile.

Dezvoltarea globală a unui om începe încă din primii ani ai vieții, mai exact în perioada preșcolarității. Încă de mici, copiii sunt îndrumați să achiziționeze cât mai multe cunoștințe din toate domeniile. Copilul trebuie să dețină cunoștințe atât din planul cognitiv, psihomotric, cât și afectiv. Un om nu poate să aibă parte de o dezvoltare normală, armonioasă, dacă nu-i sunt deschise cât mai multe orizonturi către cunoaștere.

Creativitatea înseamnă îndrăzneală, iar copiii au această calitate din plin. Prin creativitate copiii reușesc să transpună realitatea în cele mai interesante forme și culori. Astfel putem afirma faptul că prin creativitate putem aduce în prim-plan noutatea ce stă sub semnul incertitudinii și al nonconformismului.

Creativitatea reprezintă cel mai înalt nivel comportamental uman, capabil să antreneze și să polarizeze toate celelalte nivele de conduită, toate însușirile psihice ale unui individ.

Creativitatea se bazează pe noutate, originalitate, armonie.

Copilul este un explorator, iar acest lucru îl ajută să evadeze din cotidian într-o lume plină de necunoscut. Ca să ajungă în necunoscut, copilul trebuie să dispună de o bună libertate interioară, de sentimentul de siguranță. Toate acestea sunt foarte bine ancorate în lumea înconjurătoare.

Pentru a defini creativitatea, avem o gamă largă de caracteristici pe care le putem extrage în acest scop. Prin urmare, definițiile creativității sunt împărțite în două categorii mari și anume: psihologia personalității sau psihologia cognitivă.

Psihologic vorbind, creativitatea înseamnă a “crea ceva nou, original și adecvat realității. Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate și expresivitate, este imaginativ, generative, deschizător de drumuri, inventiv, inovativ” (Rocco,2004,p.17).

Cognitiv vorbind, creativitatea este un comportament creativ dovedit prin acțiune și printr-un rezultat nou, pertinent, original și eficace, “Un proces prin care se realizează un produs”

(Roșca, 1981, p.16).

Creativitatea poate fi evidentă în toate domeniile cunoașterii și vieții sociale. Creativitatea, ca rezultat al stimulării și activității, înseamnă acumulări de capacități, abilități și posibilități de realizare a ceva nou, original, în plan ideal și practic, adică inventivitate ideatică și practică.

Creativitatea îi oferă copilului posibilitatea de a comunica, având acces continuu la lumea interioară și exterioară. Curiozitatea și setea de cunoaștere ne ajută să fim mult mai receptivi la lumea exterioară.

Preșcolarul este prin natura sa creativ mulțumită izvorului nesecat de curiozitate, dar și de setea neconținută de cunoaștere, de explorare a tot ceea ce îl înconjoară.

În perioada preșcolarității, copiii sunt stimulați în mod atent și conștiincios în atingerea potențialului creativ, punând în valoare aptitudinile, mobilizând resursele latente prin susținerea manifestațiilor printr-o motivație intrinsecă.

Creativitatea copiilor este un fenomen universal la copil, deoarece nu există copil care să nu fabuleze și să nu deseneze.

Profilul psihologic al copilului preșcolar cuprinde multiple premise favorizante pentru cultivarea potențialului creativ. Stimularea potențialului creativ se realizează prin utilizarea diferitelor strategii care pun accentul pe antrenarea autentică și precară a preșcolarului.

În grădiniță sunt utilizate o serie largă de strategii care sunt concentrate pe stimularea potențialului creativ, precum: strategii euristice, care pun preșcolarul în situații noi, de explorare și descoperire, de rezolvare de probleme, de investigare a realității, cât și strategii creative care pun accentul pe spontaneitate, originalitate, gândire laterală, divergentă, analogică.

De menționat este faptul că la această vârstă preșcolarul are nevoie de multă îndrumare, control și ajutor pentru a învăța corect și nu eronat. În acest caz este nevoie de utilizarea strategiilor semieuristice și semialgoritmice. Atunci când antrenăm copiii către atingerea potențialului creativ, trebuie să punem accentul pe dezvoltarea autonomiei, a inițiativei, a gândirii sale critice.

Cu toții știm că jocul este activitatea dominantă în grădiniță prin care copiii achiziționează informații din toate domeniile, dar se și dezvoltă global. În acest fel, jocul ocupă un rol important în strategia de educare a creativității.

Creativitatea se stimulează cel mai mult prin jocurile didactice și jocurile de rol. Jocurile de rol frecvente în grădiniță, dar mai ales preferate de copiii la grupa la care îmi desfășor activitatea sunt: “De-a doctorul”, “De-a grădinarii”, “De-a polițistul”, “La piață”...etc. Prin acest fel urmăresc modul creativ prin care copiii reușesc să transpună realitatea. De la costume la activitatea propriu zisă, până la

replici, totul căpătă un nou sens și o nouă formă prin intermediul creativității copiilor.

Activitățile ludice și artistico-plastice sunt înzestrare cu multiple virtuți formative în dezvoltarea psihică generală a copilului și în cele din urmă a creativității.

Desenul, pictura, modelajul, muzica, dansul, diferitele jocuri în aer liber sau acasă, la grădiniță, toate au darul de a-i ajuta să-și exprime emoțiile, gândurile și sentimentele.

Creativitatea copiilor este un real succes numai atunci când copilul capătă încredere în sine și în forțele proprii, în ceea ce pot oferi, respectându-i pentru frumusețea și unicitatea lor.

Putem stimula creativitatea copiilor preșcolari prin:

- Crearea unui mediu adecvat preșcolarului, în care jocul să se desfășoare fără restrângeri
- Libertatea de exprimare
- Diverse ateliere de creație
- Adaptarea ideilor copilului
- Încurajând procesul de creație, indiferent de rezultat.

Creativitatea copiilor este un univers nemărginit în care fiecare copil își aduce aportul zilnic, îmbogățind acest tărâm cu noi lucruri.

Copiii trebuie încurajați permanent și susținuți la orice pas, pentru a putea fi capabili să creeze. Evoluția lor constă foarte mult în felul în care adulții ajung să își ghideze copiii în mediul familial, dar și cadrele didactice trebuie să fructifice acest potențial.

Consider că este o muncă colaborativă pentru a-i ajuta pe copii să evolueze nu numai în ceea ce privește domeniul creativității, ci în toate domeniile.

Omul, pentru a ajunge să fie complet, trebuie să evolueze frecvent, trebuie să cunoască și să experimenteze cât mai multe domenii posibile.

Creativitatea este modul de evadare într-o lume creată de fiecare dintre noi, din punctul meu de vedere, lume în care fiecare dintre noi putem să fim ceea ce dorim și cum dorim. Este adevărat faptul că realitatea este stâlpul de susținere a creativității, iar atunci când creem trebuie să avem tipărite în minte reprezentări clare ale realității, înlăturând în acest fel erorile.

Bibliografie:

1. Bocos, M., Catalone, *Pedagogia învățământului preșcolar și școlar*, Editura Presa Universitară Clujeana, Cluj-Napoca, 2008
2. Bontaș, I., *Tratat de pedagogie*, Editura: BicAll, București, 2009
3. Cocoș, C., *Pedagogie*. Editura: Polirom, Iași, 1998

4. Danescu, E., *Stimularea creativității la vârsta preșcolară*, Editura: Paralela 45, Pitești, 2009
5. Rocco, M., *Creativitatea individuală și de grup - studii experimentale*, Editura Academiei Române, București, 1979
6. Rocco, M., *Creativitate și inteligență emoțională*, Editura Polirom, Iași, 2004
7. Roșca, A., *Creativitate generală și specifică*, Editura Academiei R.S.R, București, 1981

TEHNICI MODERNE DE ÎNVĂȚARE

Prof. Rogojină Mihaela

Liceul Tehnologic Economic „Virgil Madgearu” Iași, jud. Iași

În lucrarea de față prezint modul de lucru cu tehnica blazonului și rolul metaforic al bicicletei în viața noastră.

Tehnica blazonului

Faza de orientare

Formatorul enunță și comentează unul dintre obiectivele sarcinii care va trebui să fie realizată. El trebuie să faciliteze un schimb sumar privind semnificațiile posibile ale acestora, pentru ca, mai târziu, după perioada de experimentare, să impună evaluarea reală. El invită apoi grupul să se scindeze, eventual, în subgrupuri (de două până la șapte persoane), care pot avea aceeași mărime sau mărimi diferite.

Tot formatorul distribuie materialul necesar, pe cât posibil, pe foi mari de hârtie, eventual și hârtie de desenat, creioane colorate și chiar cutii de vopsele, după care indică, pe tablă, instrucțiunile, propuse și cuantificate, care să incite la efectuarea de căutări și alegeri menite să ducă la completarea diverselor compartimente ale stemelor. Sub semnul unei alternanțe utile, acestea pot viza: evocări personale sau culturale, caracterizări pozitive sau lacune și dificultăți; contexte (experimentale, temporale și istorice, spațiale) vizând intenții, dorințe sau realizări; constrângeri sau alerte; valori sau opțiuni libere.

În sfârșit, formatorul precizează modalitatea de a umple compartimentele, prin desene sau figurații ori prin cuvinte și fraze.

Faza de realizare a blazoanelor

Durează între douăzeci de minute și o oră.

În funcție de obiective, fiecare își realizează, individual, stema. Se poate și ca, în interiorul fiecărui subgrup, indivizii să colaboreze direct la conceperea și confecționarea unui blazon comun.

Faza de comunicare

În cadrul grupului sau al subgrupului, indivizii își prezintă stemele. Ei își pot explica indicațiile sau desenele, pot pune sau li se pot pune întrebări sau pot, în fine, coopera la elaborarea unui

blazon al grupului sau al subgrupului lor.

Dacă există mai multe blazoane de subgrup, fiecare subgrup își expune blazonul într-o galerie a grupului. Schimbul, explicațiile și comentariile se realizează fie prin intermediul unei vizite comentate a „galeriei”, fie prin prezentarea fiecărui blazon, cu ajutorul unui șevalet, în fața întregului grup, fie, mai frecvent, printr-un studiu comparat al fiecărui compartiment (sau diviziuni) al diverselor blazoane, studiu ce poate fi încredințat, pentru fiecare compartiment în parte, unor subgrupuri (voluntare sau desemnate) sau unor indivizi.

Faza de evaluare

Ideile sau sentimentele trăite pe parcursul fazelor de realizare și de comunicare sunt explicitate, dând naștere la reflecții: asupra imaginilor despre sine, a proiectelor existențiale, individuale sau colective, a caracteristicilor unei apartenențe sociale, a disonanțelor stereotipale, a posibilităților de recunoaștere de sine sau a celuiilalt, asupra îmbogățirilor presupuse de întâlnirile interculturale sau a unor simple încercări de prezentare a unei profesii (de exemplu, cea de profesor de un grad oarecare) sau a unui organism (de exemplu, o universitate sau un colegiu).

Formatorul menține, cu umor, un climat destins, de bună dispoziție, punând sub semnul întrebării interpretările mai mult sau mai puțin aberante, dacă este cazul.

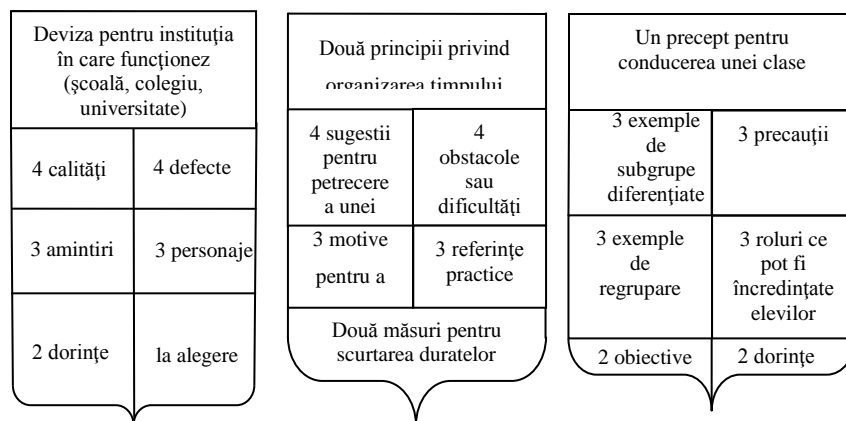

Fig. nr. 1

Faza de teoretizare

Realizarea blazoanelor a fost utilizată cu succes în activități de cercetare, în scopul conturării unor tipologii profesionale.

Această tehnică dă naștere unui climat favorabil acceptării de sine și a celuiilalt.

Variante

1. În loc să își realizeze propriul blazon, fiecare individ sau subgrup este invitat să propună câteva elemente pentru fiecare compartiment al blazonului unui coechipier (individ sau subgrup) cu

care este cuplat, și invers. Tatonările, chestionarea care rezultă de aici, descoperirile care apar sunt receptate cu bună dispoziție. Această variantă poate precede formula de mai sus sau îi poate urma.

2. În locul utilizării suportului constituit de blazon, se poate recurge la alte suporturi metaforice.

Cel mai obișnuit este **mingea**. Suprafața sa poate fi împărțită în câte compartimente se dorește. Simbolismul utilizării sale îi asigură o bună circulație între indivizi (dacă fiecare a completat compartimentele unei mingi) sau între subgrupuri (care dețin în comun o singură minge). Formatorul va avea grijă să completeze el însuși una, pe care să o pună în circulație, împreună cu celelalte, evitând, prin luarea la cunoștință a conținuturilor acestora, blocarea mișcării, a „paselor”.

Mingile pot fi desenate pe foi mari sau de mărime medie. Indivizii sau subgrupurile pot înscrie pe marginile mingilor neconcepute de ei unele reflecții sau întrebări. Vom prezenta mai jos trei exemple de astfel de mingi, care îi pot incita atât pe adulți, cât și pe elevi să reflecteze la o activitate, la o metodă sau la o disciplină.

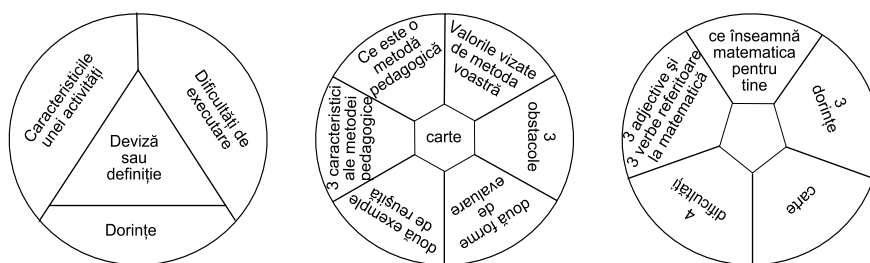

Fig.nr.2

Alt suport metaforic, numit suport dinamic, este registrul operator sau mecanic: **bicicleta**. Gândiți-vă la părțile unei biciclete (ghidonul, lanterna, roata din față, pedalele, roata din spate, cadrul, șaua, portbagajul, soneria, pompa) și realizați comparații între acestea și de ce am eu nevoie în realizarea unui proiect.

Ghidonul: ceea ce mă ghidează pentru...;

Lanternă: ceea ce vreau să luminez;

Roata din față: pe ce îmi sprijin acțiunea;

Pedalele: pe ce îmi exercit efortul;

Lanțul: releele prin care îmi transmit efortul;

Roata din spate: ceea ce mă propulsează;

Cadrul: acțiunile mele;

Șaua: pe ce îmi mențin echilibrul;

Portbagajul: rezervele mele (de tehnică, de instrumente, de resurse);

Soneria: avertismentele mele;

Frânele: pentru a regla ritmurile;

Pompa: cum să mă reîncarc.

Fig.nr.3

Bibliografie:

1. InterMinds, *Guidance papers*, Scotland
2. Andre de Peretti, Jean, Andre Legrand, Jean Boniface, *Tehnici de comunicare*, Editura Polirom, Iași, 2007;
3. Heyman, Richard, *Cum vorbești cu adolescenții*, 2005
4. Lacombe, Fabrice, *Rezolvarea dificultăților de comunicare*, 2005
5. Hostiuc, Liviu, *Strategia succesului profesional*, Editura Gheorghe Asachi, Iași, 2002
6. Fundația Corona, *Comunicarea interpersonală- curs*, Iași, 2009

EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. înv. preprimar Rohrmann Simona
Grădinița “Scufița Roșie” București

Proiect didactic online

Tema anuală: “Când, cum și de ce se întâmplă?”

Tema proiectului: “Pe cărările toamnei”

Temă săptămânală: „Flori, parfum și culoare”

Domeniul de activitate: DLC- educarea limbajului

Tema activității: „Răspunde repede și bine!”

Mijloc de realizare: joc didactic

Tipul activității: Consolidare de cunoștințe

Scopul activității: Consolidarea limbajului însușit, dezvoltarea capacității de a despărți cuvintele în silabe, de a indica sunetul inițial și de a formula propoziții cu cuvintele date.

Dimensiuni ale dezvoltării:

- Mesaje orale în diverse situații de comunicare,
- Premise ale citirii și scrierii, în contexte de comunicare cunoscute.

Comportamente vizate:

- Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare,
- Discriminează/diferențiază fonetic cuvinte, silabe, sunete și asociază sunete cu litere.

Obiective operaționale:

Pe parcursul și la sfârșitul activității, copiii vor fi capabili:

- O1- Să enumere un fruct și o legumă care se coace în anotimpul toamna și o floare de toamnă,
- O2- Să denumească vremea, aspectele ce țin de pregătirea oamenilor și a animalelor în anotimpul de toamnă,
- O3- Să despartă în silabe numele fructelor/ legumelor și florilor de pe panou,
- O4- Să precizeze cu ce sunet începe numele fructului/ legumei / florii de pe panou,
- O5- Să alcătuiască propoziții simple sau dezvoltate pornind de la imaginea descoperită

pe panou.

Sarcina didactică:

- Copilul va denumi obiectul de pe imaginea expusă, va preciza cu ce sunet începe numele fructului/legumei/ florii respective, apoi îl va despărți în silabe. Complicarea jocului se va face prin introducerea unor imagini pe baza cărora copiii vor avea de alcătuit propoziții.

Regulile jocului:

- Fiecare copil își va alege un jeton afișat pe panou, va denumi fructul, leguma sau floarea indicată pe jeton, va preciza cu ce sunet începe acesta/aceasta, va despărți cuvântul în silabe și va alcătui propoziții simple sau dezvoltate. Când jocul se complică, copilul va preciza dacă este adevărat sau fals noțiunea afișată pe ecran..

Elemente de joc: surpriza, aplauze, aprecieri verbale

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul didactic, problematizarea.

Materiale didactice:

- laptop
- jocuri create pe platforma wordwall:

1. “RĂSPUNDE ȘI APOI ÎNVÂRTE ROATA!”

<https://wordwall.net/ro/resource/6626401/moment-de-mi%08%99care->

2. „RĂSPUNDE REPEDE ȘI BINE!”

<https://wordwall.net/ro/resource/6388271/alc%04%83tuie%08%99te-propozi%08%9bii-cu-cuv%03%a2ntul-care-denumeste%08%99te-imaginea>

3. “ADEVĂRAT SAU FALS ?” <https://wordwall.net/resource/2598423/toamna-evaluare>

Forma de organizare: frontal și individual

Locul de desfășurare: online sincron

Durata: 30 de minute

Bibliografie:

1. Curriculum pentru educație timpurie, 2019. SUPORT pentru explicarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie, 2019.
2. ***, Învățământul preșcolar și primar, editura Arquelin, București, 2017.
3. Tătaru, L., Glava, A., Chiș, O. (coord), Piramida cunoașterii. Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar, Editura:Diamant, Pitești, 2014.

DEMERS DIDACTIC

Etapale activității	Conținut științific	Strategii didactice			Evaluare
		Metode si procedee	Resurse materiale	Forme de organizare	
1. Moment organizatoric 1'	Se asigură condițiile necesare pentru desfășurarea optimă a activității: - stabilirea conexiunii cu fiecare copil; - pregătirea materialelor didactice				
2. Captarea și orientarea atenției 1'	Se va face prin descoperirea unui joc intitulat „Răspunde și apoi învârtte roata!” pe care Zâna Toamna ne-a trimis-o. Jocul îl găsim aici: https://wordwall.net/ro/resource/626401/moment-de-mi%c8%99care-	Conversația Explicația	Joc creat pe platforma wordwall (1)	Frontal Individual	Observarea comportamentului copiilor
3. Reactualizarea cunoștințelor 7'	Îi voi întreba pe copii ce fructe, legume și flori de toamnă cunosc. La acest joc, copiii vor avea de răspuns la 7 sarcini: - Ce culoare au frunzele copacilor în anotimpul toamna? - Enumeră 1 fruct care se coace în anotimpul toamna. - Enumeră 1 legumă care se coace în anotimpul toamna. - Enumeră 1 floare de toamnă. - Precizează cum este vremea	Conversația Explicația	Fișa cu cele 7 întrebări Joc creat pe platforma wordwall (1) Laptop	Frontal Individual	Inițială Observarea comportamentului

	<p>toamna.</p> <p>- Spune cum se îmbracă oamenii toamna.</p> <p>- Menționează ce fac animalele din pădure toamna.</p> <p>După fiecare răspuns corect vom învârti roata și executa cu toții exercițiul de mișcare.</p>				lui copiilor
4. Anunțarea temei și a obiectivelor 1'	„Pentru că Zâna Toamna s-a convins cât de isteți suntem, ne propune să desfășurăm jocul: „Răspunde repede și bine!””	Conversația		Frontal Individual	
5. Prezentarea noului conținut și desfășurarea activității 12'	<p>Explicarea și demonstrarea jocului:</p> <p>Pe ecran va fi afișată o roată, eu voi învârti roata iar când aceasta se va opri vom observa o imagine.</p> <p>Copilul va denumi imaginea respectivă, va despărți numele acestuia/acesteia în silabe și va preciza cu ce sunet începe, apoi va avea de formulat propoziții simple sau dezvoltate având la bază imaginile afișate pe ecran.</p> <p>Jocul îl găsim aici: https://wordwall.net/ro/resource/6388271/alc%C4%83tuie%C8%99te-propozi%C8%9Bii-cu-cuv%C3%A2ntul-care-denumesc%C8%99te-imaginea</p>	<p>Explicația</p> <p>Demonstrarea</p> <p>Exercițiul</p>	Joc creat pe platforma wordwall (2)	Frontal Individual	Observarea comportamentului copiilor

	<p>Pentru fiecare răspuns corect, copiii vor fi aplaudați.</p> <p>Fixarea regulilor jocului:</p> <p>Pentru a se asigura o înțelegere clară a jocului, se va utiliza atât metoda explicației, cât și cea a demonstrației. Cu ajutorul explicației se vor sublinia clar regulile jocului și sarcina didactică pe care copiii o au de îndeplinit. În vederea fixării regulilor, vor fi antrenați unul, doi copii.</p> <p>Jocul de probă:</p> <p>Se execută jocul demonstrativ pentru a verifica dacă regulile au fost înțelese.</p> <p>Jocul propriu-zis:</p> <p>Jocul va fi desfășurat efectiv de către preșcolari.</p> <p>Voi preciza faptul că, atunci când un copil nu poate rezolva sarcina, va primi ajutor din partea celorlalți. În joc vor fi antrenați toți copiii. Se va urmări și corecta, la nevoie, acțiunile lor, vorbirea în propoziții, respectarea regulilor jocului.</p>	Exercițiul	Joc creat pe platforma wordwall (2)		<p>Aplauze</p> <p>Aprecieri verbale</p> <p>Aprecieri verbale</p>
<p>6. Obținerea performanței</p> <p>5'</p>	<p>După ce toate imaginile au fost epuizate, se trece la complicarea jocului.</p> <p>Se va introduce un nou joc, și anume:</p>	Problematizarea	Joc creat pe platforma	<p>Frontal</p> <p>Individ</p>	<p>Aprecieri</p>

	„Adevărat sau fals?” https://wordwall.net/resource/2598423/toamna-evaluare		wordwall (3)	ual	verbal e
7. Evaluarea activității 2’	Voi evalua modul de lucru al copiilor.	Conversația		Frontal Individ ual	Finală Aprec ieri verbal e
8. Încheierea activității 1’	Voi face aprecieri generale și individuale privind modul de participare al fiecărui copil la activitățile desfășurate.	Conversația		Frontal Individ ual	Aprec ieri verbal e

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ – EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. înv. preprimar Rohrmann Simona
Grădinița Scufița Roșie, București, Sector 4

Educația ecologică ține mai mult de formarea deprinderilor și trăirilor afective. Primul contact cu mediul și cu problemele sale trebuie să îmbrace la această vârstă aspecte practice și să provoace trăiri emoționale. Copiii vor fi încurajați să desfășoare activități în aer liber (grădinărit, acțiuni de îngrijire a parcurilor și spațiilor verzi, excursii în natură), „experiențe” ce pot avea funcții educative și recreative.

Un impact deosebit îl au zilele dedicate special unei teme privind natura și protejarea ei, zile ce pot alcătui un calendar al preșcolarului ecologist: Ziua Internațională a Pădurii, a Apei, a Păsărilor, Ziua Pământului, a Mediului, a Câinilor, etc. Astfel zilnic putem organiza activități cu scop ecologic și de protejare a Pământului.

În acest articol am detaliat două activități susținute cu grupa mea, una dintre ele în colaborare cu părinții: realizarea de căsuțe pentru păsărele iar a doua, o activitate de plantare a boabelor de fasole. Copiii au fost extrem de fericiți și au participat cu drag la ambele.

Nu există o rețetă universal valabilă pentru a declanșa un comportament ecologic în fiecare copil. Probabil cel mai important este exemplul personal, întrucât la această vârstă copiii învață cel mai mult prin imitație și tot atunci pot fi formate obiceiurile pozitive demonstrează că educația ecologică realizată la timp nu a fost în zadar.

Iar educația copiilor se poate transmite și mai departe, prin ei se pot sensibiliza și adulții, părinți sau alți membri ai comunității, în vederea respectului și protejării naturii.

Educația ecologică trebuie să fie un proces care să înceapă de la vârsta preșcolară. Aceasta este vârsta la care începe formarea viitorului cetățean al planetei din toate punctele de vedere, iar particularitățile de vârstă permit mai ușor trezirea în copii a sentimentelor și atitudinilor pozitive față de mediu, precum și formarea și dezvoltarea conștiinței ecologice și implicit a unui comportament adecvat. Curiozitatea, dorința de a imita adultul, răspunsul emoțional puternic sunt câteva dintre caracteristicile vârstei preșcolare care facilitează educația ecologică în grădiniță. La acestea se adaugă faptul că, în contextul social prezent, educatoarele au un rol aproape la fel de important ca părinții în

educația copilului, întrucât el petrece adesea mai mult timp la grădiniță decât acasă. În prezent „cei 7 ani de acasă” tind să devină „cei 3 ani de la grădiniță”, deși rolul educației parentale nu poate fi suplinit.

Abordarea educației ecologice în grădiniță prezintă anumite particularități metodologice. La vârsta preșcolară, educația ecologică ține mai mult de formarea deprinderilor și trăirilor afective. Primul contact cu mediul și cu problemele sale trebuie să îmbrace la această vârstă aspecte practice și să provoace trăiri emoționale. Copiii vor fi încurajați să desfășoare activități în aer liber (grădinărit, acțiuni de îngrijire a parcurilor și spațiilor verzi, excursii în natură), „experiențe” ce pot avea funcții educative și recreative.

Natura în sine oferă în orice anotimp și pe orice vreme oportunități ample de învățare și joacă. Dacă urmărim primele reacții ale unui copil mic ajuns într-un parc, vom vedea ce bucurie extraordinară și sinceră manifestă el. Pentru că nu este încă „îndoctrinat” de nevoile societății sau de utilitate, el poate vedea frumusețea exact așa cum este ea. Sunt imagini care multor adulți nu le mai spun nimic, dar care lui îi transmit foarte multe mesaje ale frumosului. Și atunci copilul începe să colecționeze: bețișoare, pietricele, alune, conuri de brad sau pin, floricele, scoici, etc. Această aplecare instinctivă spre frumos și spre natură trebuie încurajată de adulți (părinți, educatoare, învățătoare), întrucât în actuala lume a tehnologiei și consumului, ea se pierde foarte ușor.

Formarea conștiinței morale trebuie dublată de formarea unei conduite morale. Nu există o rețetă universal valabilă pentru a declanșa un comportament ecologic în fiecare copil. Probabil cel mai important este exemplul personal, întrucât la această vârstă copiii învață cel mai mult prin imitație. La această vârstă pot fi formate obiceiuri pozitive, precum: închiderea becului atunci când e suficientă lumină, separarea hârtiei și a altor deșeuri în vederea reciclării, oprirea apei în timpul spălării dinților, protejarea spațiilor verzi, a animalelor abandonate etc. Este indicat, de asemenea, ca în clasă sau în curtea grădiniței să se amenajeze un colț de natură de care copiii să aibă grijă. Chiar de la o vârstă mică ei pot să ude florile din ghiveci sau să pună semințe în hrănitorea pentru păsărele. Treptat ei vor primi și alte sarcini pe care să le ducă la îndeplinire.

Cu toate acestea, un impact deosebit îl au zilele dedicate special unei teme privind natura și protejarea ei, de preferință considerând calendarul ecologistului:

- 21 martie – Ziua Internațională a Pădurii,
- 22 martie – Ziua Internațională a Apei,
- 1 aprilie – Ziua Internațională a Păsărilor,
- 22 aprilie – Ziua Pământului,

- 26 aprilie - Ziua Mondială a Protecției Animalelor de Laborator,
- 5 iunie – Ziua Internațională a Mediului,
- 8 iunie – Ziua Mondială a Oceanelor,
- 29 iunie - Ziua Internațională a Dunării,
- 9 august – Ziua Internațională a Grădinilor Zoologice și a Parcurilor,
- 26 august - Ziua Internațională a Câinilor,
- 16 septembrie – Ziua Internațională a Ozonului,
- 4 octombrie – Ziua Internațională a Protecției Animalelor,
- 6 octombrie – Ziua Internațională a Habitatului.

De exemplu, de Ziua Internațională a Păsărilor se poate realiza o activitate împreună cu părinții, de construcție a căsuțelor pentru păsărele, se ascultă ciripitul păsărelelor, se observă cum acestea vin și mănâncă semințele din hrănitore și se prezintă copiilor rolurile acestora în viața noastră și activitățile umane care amenință păsările.

De exemplu, de Ziua Internațională a Mediului, se poate realiza o activitate împreună cu educatoarea de la grădiniță, unde copiii pot improviza o seră dintr-o folie de protecție, puțină vată, câteva boabe de fasole sau alte semințe, apă și multă bunăvoință și răbdare. Această activitate se poate urmări în clasă sau acasă, în funcție de alegerea grupului.

Uneori observăm în jurul nostru copii care, prin gesturi mici, dovedesc că sunt eco-cetățeni, mai buni decât adulții. Situații în care un copil de 7-8 ani ridică o hârtie aruncată la întâmplare de un

adult și o duce la coșul de gunoi, destul de îndepărtat, demonstrează că educația ecologică realizată nu a fost în zadar. Iar educația copiilor se poate transmite și mai departe, prin ei se pot sensibiliza și adulții, părinți sau alți membri ai comunității, în vederea respectului și protejării naturii.

Bibliografie:

1. Benedek-Sîrbu, Ana Maria, *Îndrumar pentru educația ecologică în grădinițe*, Agenda Comunității, Sibiu, 2016 - material realizat în cadrul proiectului „Piticii de azi – Voinicii de mâine”, inițiat de Asociația pentru Protecția Animalelor și a Naturii Animal Life, cofinanțat de Consiliul Local Sibiu prin Primăria Sibiu

MESERIA DE PĂRINTE SE ÎNVAȚĂ ÎN FIECARE ZI

Prof. învă. preșcolar Rosenauer Petronela
Grădinița cu PP și PN „Iulia Hașdeu” Câmpina, jud. Prahova

„Totul educă: oamenii, lucrurile, fenomenele, dar în primul rând și în cea mai mare măsură, oamenii. Între aceștia primul loc îl ocupă părinții și educatorii”

A. S. Makarenko

Necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicarea susținută a familiei, cu un program educativ cunoscut și înțeles de către părinți și realizat printr-o colaborare strânsă între instituția familială și cea preșcolară este imperios necesar în orice instituție. În acest sens, am susținut acest parteneriat grădiniță- familie, care s-a bucurat de un real succes: ”Meseria de părinte se învață în fiecare zi”. Credem că putem ajunge la aceste finalități prin educarea integrată, parteneriat educațional, motivare individualizată și pregătirea continuă a preșcolarului pentru școală și viață. Părinții trebuie conștientizați că singura investiție de valoare, niciodată falimentară pe care familia o poate face pentru copil, este investiția pentru mintea și sufletul acestuia.

Orice parteneriat grădiniță-familie își propune identificarea dificultăților comportamentale, sociale emoționale de învățare ale copiilor, dar și schimbarea mentalității părinților, a atitudinilor și comportamentelor acestora, pentru adaptarea mai ușoară a copiilor la cerințele grădiniței, în vederea pregătirii pentru școală și viață, prin dezvoltarea unor programe educaționale de prevenție și intervenție timpurie. Parteneriatul educațional devine tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între unitățile de învățământ și diferitele segmente ale societății, reprezentând modalitatea formală sau informală prin care cele două părți, sau mai multe decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.

Un educator care recunoaște când este în dificultate, care caută și pentru el resursele necesare pentru a traversa lin perioada de adaptare la un nou an școlar, la o nouă generație de copii, de la un specialist, terapeut, de la un alt educator cu mai multă experiență, este un educator responsabil. Nimeni nu deține răspunsurile, uneori ce scrie la carte nu funcționează nici pentru educator, nici pentru părinte.

O vorbă blândă, o îmbrățișare strânsă fără cuvinte, un ținut de mână un pic mai mult, un cântecel repetat de mai multe ori, cu emoție și empatie, toate aceste lucruri îl ajută foarte mult pe cel mic. Copilului îi place să i se acorde multă atenție, astfel el putându-se afirma. O educație sănătoasă îl face pe copil să devină deschis la nou, creativ, adaptabil, comunicativ, cooperant și tolerant, responsabil, competent, demn, împlinit și fericit.

Credem că putem ajunge la aceste finalități prin educarea integrată, parteneriat educațional, motivare individualizată și pregătirea continuă a preșcolarului pentru școală și viață. Părinții trebuie conștientizați că singura investiție de valoare, niciodată falimentară pe care familia o poate face pentru copil este investiția pentru mintea și sufletul acestuia. Ei trebuie să fie buni ascultători și să găsească timpul necesar pentru a comunica cu copilul. Când copilul dorește să comunice ceva, părintele trebuie să întrerupă orice activitate, acordându-i atenția cuvenită, renunțând la atitudinea dominatoare. O slabă comunicare poate crea probleme emoționale, copilul pierzându-și încrederea în adulți și retrăgându-se într-o lume a sa. Familia trebuie să îl sprijine în continuare chiar dacă petrece majoritatea timpului la grădiniță, departe de casă. Pentru o formare cât mai armonioasă și benefică propriului copil părintele trebuie să-și exercite dreptul de părinte și la grădiniță. Sunt multe familii care spun că sunt mult prea ocupate pentru asemenea lucruri, bucurându-se știind că, copilul lor este într-un mediu sigur, hrănit și îngrijit. Aici intervine educatoarea care trebuie să aducă la cunoștință părintelui că e mai mult de atât, și că misiunea lui de a-l forma pe preșcolar nu s-a încheiat fiind preluată de grădiniță. Rolul grădiniței este de fapt de a-i ajuta pe părinți în formarea și educarea propriilor copii. Rolul principal rămânând tot familia. Timpul petrecut cu copilul este într-adevăr lucrul cel mai prețios pe care noi, părinții, îl putem oferi. Să nu uităm că nici jucăriile, nici cadourile, ci petrecerea timpului de calitate este cu adevărat valoroasă pentru copil, a petrece timp cu el înseamnă a-i acorda interes, afecțiune, stabilitate.

Toate aceste motivații ne-au condus către necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicarea susținută a familiei, cu un program educativ cunoscut și înțeles de către părinți și realizat printr-o colaborare strânsă între instituția familială și cea preșcolară. În acest sens, în anul școlar precedent am susținut acest parteneriat grădiniță- familie, care s-a bucurat de un real succes: ”Meseria de părinte se învață în fiecare zi”.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR CUPRINSE ÎN PROGRAM

Nr. crt.	ACTIVITATEA	Perioada de desfășurare	Coordonatori de activitate	Locul de desfășurare
1.	<p>„Bun venit în grupa mică Albinuțelor”! – masă rotundă cu membrii familiei</p> <p>◆ deschiderea anului școlar; ◆ informarea părinților asupra necesității derulării acestui proiect;</p>	Septembrie 2018	-întâlnirea cu educatoarele; -vizitarea și prezentarea unității; -prezentarea reciprocă: copii, părinți, personalul grădiniței.	Sala de grupă
2.	<p>“Construim familii puternice”</p> <p>◆ activitate deschisă în colaborare cu părinții</p> <p>◆</p>	Octombrie 2018	Educatore Părinți sau bunicii copiilor	Sala de grupă
3.	<p>“Îmi cunosc copilul?”</p> <p>◆ dezbateri, chestionare</p>	Noiembrie 2018	Educatore Părinți sau bunicii copiilor	Sala de grupă
4.	<p>„Îl așteptăm pe Moș Crăciun”</p> <p>◆ Program artistic cu prilejul Crăciunului la care participă familiile copiilor;</p>	Decembrie 2018	Educatore Părinți sau bunicii copiilor	Sala de grupă
5.	<p>“Părinți voioși lângă copii frumoși”</p> <p>◆ Plimbare în aer liber</p>	Ianuarie 2019	Educatore Părinți sau bunicii copiilor	Dealul Muscel
6.	<p>Jucăriile și sala noastră de grupă – activitate cu tăticii</p>	Februarie 2019	Educatore Părinți sau	Sala de grupă

	<ul style="list-style-type: none"> ◆ amenajarea sălii de grupă cu ajutorul tăticilor ◆ „Joacă-te cu mine” – jocuri cu tăticii 		bunicii copiilor	
7.	<p>Mama mea, dragă și bună!! – activitate cu mămicile</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ realizarea unei activități cu copii și mămici (pe arii de stimulare); ◆ prezentarea unui mic program artistic de către copii, dedicat „Zilei de 8 Martie” pentru mămici; 	Martie 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă
8.	<p>Sărbători creștine alături de bunici – activitate cu bunicile</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ realizarea unor activități specifice sărbătorii „Paștelui”, după tradiții și rețetele bunicii. (vopsitul ouălor, prăjiturele, salate); 	Aprilie 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă
9.	<p>“Cea mai frumoasă amintire alături de copilul meu”</p> <p>Eu și familia mea –desene realizate de copii</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ fotografiile realizate de părinți cu ocazia Zilei Internaționale a Familiei -15 mai ◆ Meseria de părinte – 	15 Mai 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Expoziție - Sala de grupă Desenele copiilor Fotografiile părinților Lucrările /articolele realizate de

	exemple de bune practici			către cadrele didactice
10.	<p>„Astăzi este ziua mea!” – carnaval cu ocazia zilei de 1 Iunie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ parada costumelor realizate de familie pentru copiii lor; (personaje din basme) ◆ jocuri și cântece pentru copii în aer liber; 	Iunie 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă
11.	Cum a fost împreună? -se concluzionează tot ceea ce s-a realizat	Permanent	Educatoare, Părinții Toți participanții	Prezentare impresii; Expo foto
12.	Educarea copilului în spiritul valorilor morale	Permanent		

Bibliografie:

1. Stănciulescu, Elisabeta, *Sociologia educației familiale*, Iași, Editura Polirom, 2000
2. Vărăjmaș, Ecaterina-Adina, *Consilierea și educația părinților*, București, Editura Aramis,

STRATEGII DIDACTICE ÎN ȘCOALA ONLINE.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. Rusu Maria Constanța

Colegiul Tehnic ”Henri Coandă” Târgu-Jiu, jud. Gorj

Școala românească se află într-o continuă transformare, activitatea fiecărui cadru didactic presupune muncă, interes, implicare. Pe lângă conținuturi, școala are menirea să dezvolte valori, atitudini, abilități – competențe. Elevii învață să fie corecți, responsabili, altruști, empatici, deschiși spre noi experiențe. Adaptarea continuă la schimbare și noile evoluții din educație a determinat dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor încă de la o vârstă fragedă. Pentru a face față învățământului digital, am adaptat nivelului clasei la care predau, clasa a V-a, câteva strategii de lucru utile, atât în activitatea de predare, cât și în etapa de consolidare. Strategiile prezentate conțin descrieri, etape de lucru, aplicații digitale folosite, beneficii, exemple de aplicare în activitatea proprie. Strategiile pe care le-am ales în acest articol se pot utiliza în cazul învățării sincron, dar și asincron.

Harta lecturii reprezintă o tehnică prin care se poate reprezenta schematic elementele constitutive ale unui text literar. Poate fi activitate frontală sau individuală, la tablă, în caiete, pe fișe de lucru sau digital, cu ajutorul aplicației online gratuite canva.com. **Călătoria cu surprize** se realizează cu ajutorul instrumentului digital thinglink.com, aplicație online gratuită, reprezintă o strategie care utilizează informații despre situații și evenimente specifice din viața elevilor. **Misiunea secretă** se realizează cu ajutorul instrumentului digital powtoon.com, aplicație online gratuită, este un instrument util pentru captarea atenției elevilor și pentru anunțarea temei și a obiectivelor dintr-o lecție. **Joaca cuvintelor** se utilizează cu succes cu aplicația digitală WordArt, ușor de utilizat, atractivă pentru elevi. Exercițiul poate fi aplicat la orice disciplină. În funcție de conținuturile de învățare pe care le urmărim, exercițiul poate fi adaptat. **Galeria virtuală**, realizată cu ajutorul instrumentului digital Padlet, reprezintă o tehnică de fixare, consolidare și evaluare utilizată în scopul încurajării elevilor să-și exprime propriile opinii cu privire la soluțiile propuse de colegii lor.

Călătorie cu surprize

Călătorie cu surprize se realizează cu ajutorul instrumentului digital thinglink.com, aplicație online gratuită. Reprezintă o strategie care utilizează informații despre situații și evenimente specifice

din viața elevilor. Reprezintă o metodă de cercetare utilizată în etapa de predare. Scopul strategiei constă în dezvoltarea capacității de a transmite informații despre un eveniment, un fapt, o situație, pentru a determina pe ascultător să înțeleagă mesajul real al evenimentului prezentat. Este necesar ca evenimentul prezentat să fie de actualitate, să fie din realitatea apropiată a receptorului, să capteze interesul elevilor.

Etape:

1. Identificarea evenimentului
2. Culegerea informațiilor pe parcursul „călătoriei”
3. Selectarea informațiilor culese
4. Integrarea noilor informații în structura celor deja însușite

Beneficii:

- Dezvoltă capacitățile intelectuale: de a identifica, a observa, a analiza, a descrie, a căuta, a descoperi, a elabora, a prezenta;
- Dezvoltă gândirea logică, limbajul, spiritul de observație, spiritul critic constructiv;
- Stimulează și exersează inteligențele multiple;

Joaca cuvintelor

„Joaca cuvintelor” reprezintă o metodă de învățare activă care poate fi utilizată în cadrul disciplinelor asociate Educației sociale, metodă care dezvoltă spiritul de observație, gândirea creativă a elevilor, educarea memoriei. Această metodă se pune în practică cu ajutorul aplicației digitale WordArt, aplicație online gratuită, ușor de utilizat, atractivă pentru elevi. Exercițiul poate fi aplicat la orice disciplină. În funcție de conținuturile de învățare pe care le urmărim, exercițiul poate fi adaptat. Aplicația presupune introducerea unor cuvinte și așezarea lor în una dintre formele prestabilite, din care elevii pot alege.

Obiective:

- Dezvoltarea vocabularului;
- Dezvoltarea imaginației.

Exemple de activități în care poate fi folosit exercițiul:

- la învățarea unui noțiuni noi, a unui nou concept: elevii vor introduce cât mai mult cuvinte din aria cuvântului ales, de exemplu pentru cuvântul „școală” vor descoperi cât mai multe cuvinte care le vin în minte în acel moment;
- discuții tematice în timpul unor ore dedicate unor cauze, de exemplu, de Ziua Pământului, să scrie cât mai multe cuvinte din zona protecției mediului înconjurător;

- discuții despre viețuitoare, lucruri, fenomene: să scrie cât mai multe exemple, încadrate pe tipologii, de exemplu animale sălbatice/animale domestice din anumite zone, meserii etc
- pentru operele citite: să noteze cuvintele cheie din text;
- perechi de sinonime/ antonime.

Variantă a metodei: se poate folosi aplicația Mentimeter – în acest caz se oferă deja definiția sau cerința sub forma unor enunțuri sau întrebări.

Exemple din activitatea proprie:

Tema: „Evenimente din viața noastră” – aplicația WordArt

Tema: „Școala mea colorată” – aplicația Mentimeter

Galeria virtuală

„Galeria virtuală” se realizează cu ajutorul instrumentului digital Padlet, aplicație online gratuită. Reprezintă o tehnică de fixare, consolidare și evaluare utilizată în scopul încurajării elevilor să-și exprime propriile opinii cu privire la soluțiile propuse de colegii lor. Această tehnică de învățare prin cooperare stimulează gândirea și creativitatea elevilor. Scopul utilizării acestei tehnici este de a

elabora un plan care să conducă la finalizarea unui produs ce constituie concepția/ opinia membrilor grupului.

Etape:

1. Profesorul comunică elevilor strategia de lucru;
2. Activitatea elevilor (se poate desfășura sincron sau asincron)
3. Elevii încarcă pe Padlet fotografiile cu lucrările realizate, clipuri muzicale, linkuri către materiale care respectă tematica dată.
4. Materialele expuse virtual se pot accesa în orice moment, elevii pot vizualiza, aprecia, comenta, distribui elementele Padlet-ului.

Avantaje:

- Antrenează cooperarea în cadrul grupului;
- Reactualizează, consolidează, fixează cunoștințele;
- Poate fi folosită ca tehnică de evaluare a abilităților, capacităților și deprinderilor elevilor;
- Tehnica se poate desfășura în mod asincron, elevii pot reveni oricând la galerie pentru a revedea/ comenta/ distribui/ compara produsele realizate.

Bibliografie:

1. Anghel, T., *Instrumente și resurse web pentru profesori*, 2009
2. București, Editura All.
3. 2. Bocoș, M., *Instruire interactivă*, Iași, Editura Polirom, 2013

GHID DE BUNE PRACTICI.

PREDAREA ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. Rusu Mădălina

Liceul Tehnologic ”Constantin Cantacuzino” Băicoi, jud. Prahova

Prof. Constantinescu Silvia

Liceul Tehnologic ”Constantin Cantacuzino” Băicoi, jud. Prahova

Calitatea procesului didactic poate fi definită ca un demers care conduce la învățare eficientă, la cunoștințe, abilități și competențe profunde și durabile ale elevilor prin planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a acestora.

Pentru asigurarea calității procesului didactic, specialiștii recomandă utilizarea strategiilor de învățare activă, printre care: interogarea autorului; jurnalul dublu; atelierul de lectură și scriere; diagrama Venn; matricea conceptului; hărțile conceptuale. De asemenea, se mai recomandă utilizarea strategiilor de învățare prin cooperare, cum ar fi: - gândiți/ lucrați în perechi/comunicați; predarea reciprocă; mozaic; comerțul cu probleme; investigația în comun.

Pentru a avea eficiență, aplicarea strategiilor didactice interactive trebuie însoțită de respectarea câtorva principii:

- parteneriatul autentic între cadrul didactic și elevi – fiecare părere este luată în considerare și valorificată în demersul învățării; atât elevul, cât și cadrul didactic colaborează și participă în egală măsură la producerea învățării;

- negocierea – posibilitatea ca elevii să poată influența activitatea din clasă prin participarea lor, prin experiențele valoroase ce care dispun și în acord cu interesele lor de cunoaștere;

- responsabilitatea și responsabilizarea – implicarea fiecărui elev în organizarea activităților de învățare, realizarea sarcinilor de lucru, acordarea feed-back-ului etc;

- stimularea inițiativei – valorizarea ideilor elevilor, a contribuției acestora la construirea învățării;

- respect și toleranță – valorizarea părerilor diferite, a diferențelor între elevi ca sursă de învățare și dezvoltare.

În contextul intensificării digitalizării și a integrării instrumentelor digitale în educație, este deosebit de importantă încurajarea utilizării pedagogiilor digitale și nu doar simpla utilizare a instrumentelor digitale în clasă. Strategiile de succes nu se limitează la echipamentele digitale, ci se concentrează pe îmbunătățirea experienței educaționale și a rezultatelor învățării. Scopurile și prioritățile învățării ar trebui să fie un factor important în alegerea tehnologiilor și instrumentelor digitale. În special, strategiile de succes indică o utilizare semnificativă a tehnologiilor digitale care sunt văzute ca un mijloc de inovare și de îmbunătățire a învățământului de calitate. Trebuie să se realizeze progrese în ceea ce privește monitorizarea impactului digitalizării asupra experienței elevilor sau asupra rezultatelor învățării, de exemplu prin sondaje în rândul elevilor.

Pregătirea cadrelor didactice și a formatorilor pentru principalele provocări și reflectarea modului în care aceștia pot fi sprijiniți în vederea îndeplinirii rolurilor multiple pe care le au, nelimitându-se la predare și formare, este o cerință obligatorie a perioadei pe care o traversăm. Învățământul **online** deschide posibilitatea unei pregătiri structurate, coordonate și corect etapizate, reprezintă o formă de învățare la distanță, facilă, destinată celor care nu au posibilitatea de a accesa sistemul de învățământ clasic, tradițional, ”față în față” sau adecvată unor contexte speciale, așa cum se întâmplă în perioada actuală de pandemie. Predarea online eficientă nu înseamnă doar preluarea conținutului lecției și transmiterea lui folosind tehnologia. Mediul online de învățare vine cu provocări și resurse specifice, care presupun că atât profesorii, cât și elevii să se adapteze și să își schimbe modul de lucru.

Bill Pelz, profesor de psihologie și câștigător al premiului **Sloan de Excelență în Predarea Online**, a formulat trei principii esențiale pentru predarea online, care pot ghida cadrele didactice indiferent de materie și nivel de învățământ:

1. Lasă elevii să facă cea mai mare parte a muncii - implicarea elevilor în discuții, **autoevaluarea** sau evaluarea temelor colegilor, activități de documentare înainte de lecții, toate sunt modalități prin care elevii pot fi implicați direct în învățarea online.

2. Interactivitatea este sufletul predării online. Interactivitatea nu înseamnă doar discuții live între copii sau între copii și profesori. Când vine vorba de predarea online, copiii pot fi încurajați să interacționeze prin proiecte de grup și prin încurajarea discuțiilor în forumuri și comentarii. Avantajul predării online în această privință este că elevii au mai mult timp să gândească și să formuleze întrebări și răspunsuri corecte decât în discuțiile live.

3. Încurajează prezența autentică. Copiii vor fi mai implicați în lecțiile online atunci când li se permite să se exprime social, cognitiv și legat de conținutul învățării și atunci când cadrul didactic se

exprimă din aceste puncte de vedere.

În predarea online se pot folosi două tipuri de lecții: live și înregistrate. Ambele pot fi folosite cu succes, în scopuri diferite. Pentru predarea unei noțiuni noi, profesorii pot înregistra un material video scurt pe care copiii să îl urmărească în cadrul orei sau înainte de oră, apoi pot interacționa live pentru a răspunde la întrebări, a verifica înțelegerea informației și a adăuga idei noi.

Cele mai eficiente lecții înregistrate respectă câteva reguli:

- oferă la început o hartă a conținutului care va fi prezentat, astfel încât copiii să știe la ce să se aștepte;
- materia este împărțită în segmente scurte, urmate de întrebări și teme de reflecție pentru elevi, care să îi ajute pe copii să facă deducții și să înțeleagă materia;
- includ materiale vizuale (scheme, fotografii relevante, grafice etc.) care sprijină înțelegerea noțiunilor noi.

Avantajul lecțiilor înregistrate dinainte este că profesorul va avea un mai mare control asupra conținutului și asupra felului în care acesta este prezentat, rezultând **o calitate mai bună a materialului**. De asemenea, este recomandat ca lecția online să fie înregistrată pe segmente mai scurte, astfel încât atunci când apar erori, profesorul să poată înlocui ușor un segment cu altul. În plus, lecțiile înregistrate dinainte nu vor fi afectate de întreruperile care apar inevitabil legate de conexiunea copiilor la internet sau de funcționarea platformei folosite.

În cadrul lecțiilor live cadrele didactice pot cere copiilor să scrie întrebările în chat, pentru a nu întrerupe lecția. Profesorul verifică din când în când chatul pentru a vedea care sunt întrebările copiilor. Lecțiile live pot fi folosite cu succes pentru a încuraja interacțiunea cu elevii. Iată câteva exemple de activități care se potrivesc cel mai bine:

- studii de caz;
- rezolvare de probleme;
- dezbateri.

La fel ca atunci când învață în clasă, nu toți copiii vor înțelege explicațiile profesorului din prima încercare. De aceea, este important ca elevii să poată descărca imaginile și materialele video folosite de profesori în timpul lecției, pentru a reveni la ele după încheierea acesteia. De asemenea, transcrierea conținutului audio (explicațiile oferite verbal de către profesor fie live, fie în materiale video înregistrate) este esențială pentru învățarea online eficientă.

Profesorii pot de asemenea să înregistreze lecția și să o posteze (fie pe Youtube, fie pe un alt site/blog unde doar elevii au acces). Sunt platforme care oferă opțiunea înregistrării lecțiilor live.

Unul dintre aspectele pozitive ale predării online este că profesorii pot aduce invitați speciali care să participe la lecții. Aceștia pot fi autori, profesori, studenți sau profesioniști din domenii asociate cu materia predată.

Recomandări generale pentru cadrele didactice:

- explorarea și exersarea înainte de lecție a tuturor funcțiilor aplicației online folosite pentru interacțiunea cu elevii;

- în cazul lecțiilor live, exersarea prezentării acesteia, cel puțin o dată, incluzând eventuale prezentări Power Point sau materiale video;

- nu e nevoie ca ritmul de prezentare a informațiilor să fie mai lent sau mai rapid decât în clasă, însă sunt importante momentele în care se verifică dacă toți elevii au înțeles și urmăresc explicațiile.

Predarea online trebuie să se deosebească de predarea față-în-față. Melanie Kitchen, coordonator pentru tehnologiile de instruire și dezvoltarea personalului pentru 19 districte din statul New York, a extras nouă deosebiri: trei care sunt specifice construirii de comunități și comunicării și șase care se concentrează pe conceptul de instruire.

1. Primele săptămâni de școală trebuie dedicate dezvoltării competențelor digitale și construirii comunității și nu adâncirii în curriculum la începutul anului școlar.

2. Comunicarea cu părinții trebuie să fie mai detaliată, simplificată și predictibilă.

3. Comunitatea și conexiunea trebuie să fie o prioritate și pentru/ între profesori

4. Colaborarea profesorilor este chiar și mai importantă.

5. Timpul de “față-în-față” ar trebui utilizat pentru învățarea activă.

6. Conținutul trebuie simplificat și predat mai lent.

7. Instrucțiunile trebuie să fie ușor de găsit, explicite și multi-modale.

8. Practicile tradiționale de notare trebuie să cedeze locul feedback-ului.

9. Evaluările sumative ar trebui să se concentreze pe creație.

Nu este totul diferit în învățarea online. Unele aspecte ale bunei predări cu siguranță trebuie să rămână la fel.

- o comunicare clară și consistentă;

- crearea unor ritualuri și rutine explicite și constante;

- utilizarea strategiilor de instruire bazate pe cercetare;

- determinarea necesității de a utiliza unelte digitale sau non-digitale pentru a îndeplini o sarcină;

- concentrarea pe învățare autentică, unde sunt create produse autentice, iar elevii au o voce și pot alege sarcinile de rezolvat.

Mai mult decât oricând, majoritatea cadrelor didactice au avut nevoie și au în continuare nevoie de îndrumare pentru a se adapta predării în mediul online, pentru a face față noilor cerințe apărute în acest context. Deși este o perioadă neobișnuită pentru toată lumea, cu nenumărate dificultăți și provocări, cadrele didactice se organizează online, prin rețele de socializare, ca să se ajute unii pe alții, să facă schimb de idei și de resurse. Mai mult de atât, și părinții au sprijinit extrem de mult această trecere la orele online. Ei se află acum acasă cu copiii lor. Se găsesc în poziția de a trebui să devină un fel de profesori, la rândul lor, în același timp fiind nevoiți să-și continue viețile și munca de zi cu zi. Cu toate acestea, găsesc soluții creative, care îi ajută să facă față situației. Iar familiile se ajută unele pe altele.

Cadrele didactice au apelat la diferite modalități de a păstra legătura cu elevii, dar și cu părinții acestora. Au învățat să folosească diferite platforme care să le ajute să-și gestioneze resursele, să predea online, să colecteze ceea ce elevii lucrează și în final, să trimită feedback fiecărui elev în parte. Printre cele mai folosite platforme de lucru online cu elevii se numără Google Classroom, Moodle, Blackboard sau Microsoft 365, iar ca și mediu de lucru sincron, cele mai des întâlnite sunt Google Meet, Zoom, Microsoft Teams sau Skype. De asemenea, se folosesc foarte multe aplicații care facilitează procesul de predre și evaluare, cum ar fi <https://www.manuale.edu.ro/>, <https://miro.com/>, <https://wordwall.net/>, <https://eduboom.ro/>, <https://kahoot.com/>, <https://livresq.com/>, <https://www.examenultau.ro/> și multe altele.

Este o perioadă neobișnuită pentru toată lumea, cu nenumărate dificultăți și provocări, dar felul în care toată lumea se implică pentru a face față acestei situații nu poate fi decât de admirat și ne rămâne speranța ca împreună să reușim să le creăm elevilor acestei generații oportunități, să le oferim șansa de a-și alege parcursul școlar așa cum am făcut-o și cu generațiile anterioare.

Bibliografie:

1. Navracscics, Tibor, *Educație și formare profesională 2020*, ”ec.europa.eu”, 2016
2. Bălulescu, Lavinia, *Ghid de bune practici în predarea online*, ”blog.transylvania-college”, 2020
3. Gonzales Jennifer, *9 Ways Online Teaching Should be Different from Face-to-Face*, ”cultofpedagogy.com”, 2020

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ - CONTEXTUALIZĂRI ACTUALE ȘI EXPERIMENTE DIDACTICE

Prof. Safta Mariana Alina

În predare-evaluare este foarte important să se utilizeze mijloace moderne care să îi determine pe elevi să privească noțiunile ca o bază de formare în viitor. Evoluția societății ne impune să schimbăm metodele și să le adaptăm nevoilor, intereselor elevului, deoarece se spune că el se află în centrul procesului educativ. Este recomandată predarea și evaluarea cu ajutorul computerului în timpul orelor. Se poate utiliza și în alcătuirea proiectelor cu succes, deoarece elevul este pus în fața mai multor solicitări: să caute informații, să le sintetizeze, să le prezinte. Prin această metodă el se pregătește să facă față cerințelor viitoare.

Odată cu evoluția societății, profesorul trebuie să fie creativ și să utilizeze mijloacele moderne în cadrul orelor de specialitate. Dacă elevii sunt atrași de computer, și petrec foarte mult timp căutând diferite informații, profesorii trebuie să profite și să le insereze în teme diferite aplicații, în care ei sunt puși să se documenteze on line.

În situațiile de învățare cu ajutorul computerului și multimedia, comunicarea liniară elev-profesor este înlocuită cu secvențe didactice în care profesorul, în calitate de mediator, își pierde statutul de unic deținător și transmițător de cunoștințe și îl dobândește pe cel de organizator al întâlnirii dintre cunoaștere și subiectul care învață. Profesorul este cel care trebuie să îl îndrume în selectarea informației.

Ca profesor de limba română, am utilizat deseori computerul în cadrul orelor atât în predare-învățare cât și în evaluare.

Se discută despre noile literații datorită schimbărilor tehnologice și practicilor sociale și se conceptualizează în funcție de obiectele tehnologice utilizate și de ethosul socio-cultural al momentului. Noile literații se vor modela după instrumente tehnologice. Astfel, apare o mentalitate mult mai deschisă în fața tehnologiei, tinerii fiind invitați spre a învăța să colaboreze, să comunice, să distribuie informații. Noile literații vizează: modalități optime de navigare pe platforme cu informații diverse; modul de localizare a informațiilor relevante; aplicarea abilităților de gândire critică. Profesorul va fi un facilitator care provoacă elevul să fie flexibil, conștient, comunicativ și responsabil.

Strategii inovative - conexiunile text-persoană (text-to-self), text-text (text-to-text), text-realitate (text-to-world) - pot îmbunătăți capacitatea elevilor de gimnaziu de receptare a personajelor literare din textele citite. Textul literar trebuie abordat creativ, astfel încât să îi capteze atenția elevului, să îl motiveze să citească texte variate, să fie creativ și să valorifice conținutul parcurs. Trebuie înțeles textul și abordat din mai multe puncte de vedere.

Personajul poate fi un model și poate fi simbolul unor valori. Cititorii adolescenți, dar și din alte categorii, se identifică mai ușor cu personajele care au trăsături ce îi interesează sau descoperă trăsături ce îi definesc sau lucruri interesante despre lume. Elevii ar putea ajunge la o înțelegere profundă a personajelor literare prin stabilirea, la nivelul personajelor, a conexiunilor de tipul text-persoană, text-text, text-realitatea înconjurătoare. Aceste conexiuni presupun utilizarea unor cunoștințe obținute în urma lecturii unor texte, în urma experiențelor de viață. Valorificarea conținutului basmelor are ca finalitate dezvoltarea creativității, imaginației, dar și formarea personalității elevului prin dezvoltarea valorilor, trăsăturilor pozitive. O altă specie literară care poate fi abordată variat, corelată cu realitatea, este fabula.

În acest mod, își stabilesc o bază solidă de cunoștințe și o înțelegere de profunzime. Aceste legături îi ajută pe elevi să se apropie de personaj, să îl înțeleagă. Noua programă de limba și literatura română, din 2017, pune accent pe beneficiile pe care elevul le are în plan personal, social, cultural, academic, prin studiul diverselor texte. Se urmărește utilizarea conexiunilor text-persoană (text-to-self), text-text (text-to-text), text-realitate (text-to-world), ca punct de plecare în abordarea personajului literar și transformarea elevilor în cititori implicați. Prezentând personaje variate, din basme - unele simbolizând răul și altele binele, dar și din fabule, care fac referire la aspecte din realitate, ei își dezvoltă gândirea creativă, critică, fiind implicați activ, motivând alegerea, evidențiind calități, defecte ale personajelor sau prezintă soluții pentru acte concrete.

Elementul de noutate în abordarea textelor a constat în stabilirea unor conexiuni de tipul conexiunilor: text-persoană (text-to-self), text-text (text-to-text), text-realitate (text-to-world), acestea fiind abordate frecvent în școlile din străinătate, facilitând receptarea textelor de către elevi prin realizarea de conexiuni din perspectiva experiențelor sau cunoștințelor cititorilor. Stabilirea de conexiuni (making connections) permite înțelegerea modului în care lectura se asociază cu experiențele personale, cu alte forme de literatură, cu societatea, cu realitatea și celelalte arte, informații mass-media.

Conexiunile text-persoană (text-to-self connections) sunt conexiuni personale pe care cititorul le stabilește între un material textual și propria sa experiență de viață. Prin acest tip de conexiune, elevii

realizează mai ușor legături între anumite noțiuni și situații reale, concrete de viață. Prin întrebări structurate, elevii se apropie de text, de personaje, percep în alt mod lectura. Prin activitatea Eu și personajul preferat, elevii au fost puși în situația de a selecta trăsături, valori, asemănări și deosebiri dintre personaje. Conexiuni text - text (text -to-text connections) implică asocieri între textele citite, cărți scrise de același autor, povești din același gen, care au aceeași temă. Cu ajutorul diagramei Venn, pot fi evidențiate mai ușor anumite trăsături. Elevii au asociat două personaje din lecturile citite, dar au dezbătut și alte aspecte în urma vizionării unor filmulețe după texte literare. Au prezentat personajele: Pinocchio, Nică din „Amintiri din copilărie”, de Ion Creangă, dar și cu Goe din opera „D-l Goe...” de Ion Luca Caragiale. Conexiunile text - realitatea înconjurătoare (text-to-world connections) presupun stabilirea de legături între evenimente, personaje sau concepte dintr-un text și evenimente, persoane sau situații dificile care sunt identificate în realitatea înconjurătoare. Acest aspect explorează latura științifică, dar și literatura. Elevii au avut de realizat postere, afișe, desene simbol, benzi desenate...

În lucrarea „Fantasy”: „The Literature of Subversion, Rosemary Jackson pune în evidență părerea Joannei Russ, care consideră că genul fantasy sfidează realitatea și că universul evocat devine mai credibil cu cât el este mai negat de către citator. Se pot aplica exerciții variate prin care elevul poate descoperi următoarele trăsături ale genului fantasy: personaje fantasy, spațiul, timpul, lumi noi, tema principală, binele care învinge răul și prezența magiei.

Elevii au reușit: să identifice în diferite texte/ opere elementele importante ale genului fantasy; să discrimineze între diferite specii ale genului fantasy (eroic, urban, portal); să aplice o grilă de lectură; să dezvolte interpretări specifice textelor din genul fantasy; să redacteze o poveste fantasy. Activitățile desfășurate cu elevii sunt: Jurnalul de lectură-care implică rezumatul, impresii de lectură, Magic Toolbox-elemente magice, obiecte magice, Playlist-legătura între text și muzică, Recomandă o carte fantasy-un afiș, poster, Desenează universul fantasy, Activități preferate de elevi-lista preferințelor. O altă activitate propusă a fost aceea în care elevul era în ipostaza de jurnalist și trebuia să realizeze un articol pe o anumită temă. Ei pot lucra în echipe, realiza ziare on-line prin documente colaborative, astfel ei sunt nevoiți să caute informații, dar și să le transpună în creații proprii. Vor redacta articole, texte nonliterare pornind de la aspect concrete ale vieții. Vor accepta rolul de jurnaliști, reporter și vor propune soluții pentru problemele comunității. În urma derulării unor activități ce implică o astfel de abordare, s-a observat o reală evoluție a parametrilor ce vizează stabilirea acestor tipuri de conexiuni la nivelul personajelor din textul-suport.

Elevii oferă răspunsuri relevante, dar sunt și mai implicați în rezolvarea sarcinilor de lucru creative, proiectelor care au la bază lectura.

Se stimulează abordarea creativă a temelor care duc la stimularea creativității și dezvoltarea interesului pentru lectură.

De aceea, elevii pot fi încurajați să realizeze teste on line utilizând programe specifice. Fiind pus să alcătuiască teste în echipă, elevul trebuie să caute informații, să le selecteze, să știe răspunsul și să reușească să încadreze întrebările și răspunsurile în rigorile cerute de program. Lucrând în echipă, elevii învață să se respecte, să fie toleranți, să își expună ideile, să fie creativi.

Bibliografie:

1. Angelescu ,S., 1985, *Portretul literar*, București, Univers
2. Sâmișăian, Florentina; Spătaru-Prălea, Mădălina, *Limba și literatura română, Perspective didactice*, Editura Universității din București, 2021.

ROLUL PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE ÎN ȘCOALA ONLINE

Prof. Samoilă Mirela Andreea

Școala Gimnazială “Anton Pann” Râmnicu-Vâlcea, jud. Vâlcea

Odată cu suspendarea cursurilor față în față, sistemul de învățământ românesc se reorientează către practici noi de comunicare și cooperare prin care să asigure continuitatea învățării. Elevii și profesorii au descoperit noi moduri de conectare socială și de continuare a activităților profesionale, sociale, culturale, ludice și de petrecere a timpului liber.

Utilizarea noilor tehnologii a luat amploare în ultimul an iar specialiștii în educație au găsit soluții punând la dispoziție idei, resurse, portaluri, instrumente și platforme de învățare.

Trebuie precizat faptul că utilizarea platformelor educaționale a întâmpinat o serie de dificultăți datorită faptului că profesorii nu posedă suficiente informații și competențe specifice instruirii asistate de calculator iar curriculumul nu permite o transpunere totală a activităților la distanță. Inevitabil, au apărut o serie de impedimente de natură logistică, pedagogică, tehnică și de conținut în domeniul multor discipline.

Tehnologia digitală a facilitat în bună măsură continuarea unor activități didactice la distanță, în perioada suspendării cursurilor. Cu toate acestea, o parte din activitatea didactică uzuală (față-în-față) nu se poate face online/ la distanță, având astfel un impact negativ asupra învățării temeinice. Profesorii semnalează disfuncții în ceea ce privește următoarele activități de suport pentru învățare: comunicare autentică și relaționare umană, sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare.

Activitatea online are, dincolo de avantajele evidente, reliefate și în acest document, limite în relaționarea cadru didactic – elev. Are însă și limite, care au impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât o importantă latură a activității didactice față-în-față nu se poate face virtual.

Platformele educaționale online, platformele de streaming, în general, facilitează comunicarea în timp real între profesor și cursanții săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de parte din cauza imposibilității obținerii unui feedback comunicațional real (ceea ce face comunicarea autentică), iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual.

Faptul că poți fi înregistrat, faptul că poți fi auzit de orice persoană (nu doar de elevii tăi), neavând un control real al publicului-țintă, îi determină pe profesori să construiască un discurs corect, consistent, fluid. Comunicarea nonverbală și utilizarea mediată a paralimbajului completează paradigma dificilă a comunicării în mediul online în cazul în care comunicarea se realizează prin chat instant, iar unele indicii pe care o bună comunicare nonverbală le putea produce pentru susținerea comunicării verbale sunt acum pierdute prin întreruperi sau blocaje specifice acestor sesiuni în condiții de capacitate de banda limitată sau de trafic încărcat.

Printre dificultățile în realizarea activităților didactice la distanță, cadrele didactice semnalează, în ordine: lipsa instrumentelor pentru gestionarea clasei, pentru feedback și evaluare, dificultăți de ordin tehnic – platforme care trebuie instalate, care nu funcționează, lipsa suportului pedagogic pentru realizarea de activități de învățare suficient de eficiente și/ sau atractive pentru toți elevii: lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare-evaluare la disciplina lor, lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei, lipsa unui computer suficient de performant și lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale.

Pentru a susține activități de învățare la distanță, profesorii și elevii folosesc mai multe mijloace specifice, dintre care cel mai frecvent:

- aplicații simple/ cunoscute deja, pentru comunicare asincronă de grup, precum Whatsapp, Facebook Messenger etc.
- apeluri telefonice/ SMS/ canal de comunicare cu fiecare elev.
- • utilizarea resurselor educaționale deschise și conținutului digital, cum ar fi siteuri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft educațional, laboratoare virtuale, muzee virtuale, Digitaliada, LearningApps.
- platformele specializate de elearning – Moodle, Google Classroom, Edmodo, Easyclass.
- aplicațiile pentru comunicare sincronă în grup prin apeluri video/ videoconferințe precum Webex, Zoom, Meet, Teams, Skype.

La acestea, se adaugă instrumente și aplicații online pentru activități de învățare (ex.: Kahoot, Padlet, Bubbl.us, Dotstorming, Wordwall etc.), precum și platforma eTwinning pentru proiecte colaborative complexe.

La o privire de ansamblu, platformele specializate de elearning sunt în realitate o opțiune mai puțin atractivă pentru cadrele didactice, motivele fiind deja prezentate mai sus: abilități tehnice mai puțin definite la nivelul utilizatorilor, infrastructură informatică cu probleme, costuri de utilizare, lipsa

suportului tehnic sau pedagogic.

La acestea se adaugă un element foarte important, care determină, în ultimă instanță, calitatea situației de învățare: exercițiul utilizării mediului tehnologic pentru proiectarea și desfășurarea unor activități didactice complexe, relevante, semnificative, integrate în parcursul de învățare de lungă durată.

Cele mai utilizate platforme utilizate de către profesori sunt: Google Classroom, Moodle, Edmodo, Easyclass.

Google Classroom este o aplicație pentru educație inclusă în pachetul G Suite for Education care a fost dezvoltată de către Google în colaborare cu profesorii pentru a-i ajuta să economisească timp și să își organizeze orele într-un mod eficient. În același timp, Google Classroom îi ajută pe profesori să comunice mai ușor și în timp real cu elevii, părinții și colegii lor, profesori.

Voi prezenta cele mai utilizate platforme de învățare utilizate în perioada pandemiei.

Google Classroom este o platformă web gratuită, cu o interfață disponibilă și în limba română, care integrează celelalte servicii G Suite pentru educație, precum: Google Docs, Google Slides, Google Sheets, Google Forms, Google Sites, Google Drive și Google Calendar.

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) este una dintre cele mai utilizate platforme open-source de Learning Management Systems (LMS), este gratuită și este în permanență modificată și îmbunătățită. Proiectul Moodle este condus și coordonat de către compania australiană Moodle HQ, care a început să îl dezvolte în anul 2001 și care lucrează împreună cu partenerii Moodle pentru a-l adapta continuu la cele mai exigente cerințe de învățare.

Microsoft Teams este un hub digital ce reunește într-un singur loc conversațiile și conținutul, fiind astfel o unealtă extrem de utilă pentru învățământul online interactiv, în mediul educațional modern. Microsoft Teams permite organizarea de cursuri, webinarii și sesiuni de training online cu până la 10.000 de persoane, partajarea și editarea în timp real a fișierelor în format Word, PowerPoint și Excel, cât și partajare de fișiere audio, video sau partajare ecran (share screen) la calitate ireproșabilă.

Cursurile și întâlnirile online sunt mai simple ca niciodată prin trimiterea invitației de participare prin email. În plus, Microsoft Teams oferă opțiunile de a dezactiva sunetul sau a elimina participanți din sesiune, dar și de a desemna prezentatori și participanți. În plus, invitații pot aștepta într-o sală de așteptare virtuală validarea accesului din partea organizatorilor.

Kahoot! este o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională, accesibilă la adresa <https://kahoot.com/>. Lansat în martie 2013 în Norvegia, Kahoot! este acum folosită

de peste 50 milioane de oameni din 180 de țări. A fost proiectat pentru a fi accesibil la clasă și alte medii de învățământ din întreaga lume.

Google Expeditions este o platformă dezvoltată de Google care oferă profesorilor posibilitatea să ducă elevii și studenții în excursii virtuale în diverse locuri din lume, de la muzee, excursii subacvatice și chiar explorări în spațiu, totul prin integrarea de conținut de tip VR (realitate virtuală) în curricula existentă pentru diverse discipline (de ex. științe, istorie, artă, literatură și limbi străine și multe altele).

Platforma educațională mykoolio.com se bazează pe o tehnică de predare modernă. Aceasta diferă foarte mult de cea clasică, fiind sub forma unor jocuri educative interactive unde consolidarea cunoștințelor constituie un rol foarte important, iar evaluarea se realizează într-o manieră atractivă și adaptată nevoilor elevilor. Prin această nouă metodă, copilul nu mai este doar simplu ascultător al lecțiilor, el poate lua parte la procesul de predare. De asemenea, are și posibilitatea de a reveni la anumite informații ori de câte ori dorește și poate selecta exact ceea ce consideră el că trebuie să aprofundeze.

Platformele educaționale au un rol important în continuarea procesului instructiv-educativ în contextul generat de pandemie. Există multe avantaje ale utilizării platformelor educaționale dar există și o serie de limite:

- Indiferent de performanțele cadrului tehnic, de abilitățile profesorilor, de gradul de adaptare a conținuturilor la noul context, procesul de predare, învățare, evaluare este diminuat, pierde din consistență, calitate, naturalitate;
- Succesul învățământului la distanță este o rezultată a unui efort colaborativ dintre cadru didactic, informatician, inginer de sistem, manager școlar, performativitatea rețelei de comunicare etc. și nu un atribut exclusiv al profesorului;
- Nu toate dimensiunile educației pot fi acoperite prin noua formulă: au de suferit aspectul relațional, dimensiunea cooperativă, realizarea obiectivă a evaluării și a feedback-ului, monitorizarea și stimularea performanțelor, individualizarea și personalizarea învățării;
- Suspendarea întâlnirilor față-în-față oferă posibilitatea profesorilor și elevilor să se concentreze în mai mare măsură pe rezumativ, pe esențial, pe structuri sau integrări de cunoștințe, decât pe conținuturi și elemente periferice, cazuistici, exemplificări;
- Nu întreaga populație școlară dispune de tehnologia necesară, de accesul la sursele ce girează educația pe baza noilor tehnologii și de abilitățile de uzanță respective; în plus, sistemul

informatic național sau european poate deveni inoperant, supraîncărcat, apărând riscul încetirilor sau blocajelor conectivităților;

Bibliografie:

1. https://www.psih.uaic.ro/wp-content/uploads/sc_onl_rap_apr_2020.pdf
2. <https://iqboard.ro/index.php/scoala-online/invatamant-online-iqboard-teams>
3. [http://elenacuza.ro/wp/wp-content/uploads/2019/11/Rolul-Platformelor-](http://elenacuza.ro/wp/wp-content/uploads/2019/11/Rolul-Platformelor-Educationale.pdf)

[Educationale.pdf](http://elenacuza.ro/wp/wp-content/uploads/2019/11/Rolul-Platformelor-Educationale.pdf)

4. <https://kahoot.com/>
5. <https://www.mykoolio.com/>

IMPACTUL PLATFORMELOR EDUCAȚIONALE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Înv. Sandu Ana-Maria

Școala Gimnazială „Anton Pann”, Râmnicu-Vâlcea, jud. Vâlcea

Pornind de la definiția educației din punctul de vedere al lui G. de Landsheere "...educația trebuie să prevină utilizările oarbe ale noilor tehnologii informatice în comunicare, să împiedice înstrăinarea omului, să lupte contra dorinței de divertisment permanent, contra fricii nejustificate față de noile tehnologii informatice în comunicare, să prevină diminuarea spiritului creativ.", putem spune ca în ultimii ani educația a evoluat prin intermediul calculatorului. Pe fondul schimbării tehnologiei și al paradigmei învățării, precum și pe fondul tendinței de globalizare a educației preuniversitare și de eliminare a granițelor dintre elevi, noi perspective s-au deschis pentru procesul educațional preuniversitar. Astfel, acesta va fi completat cu produse și procese specifice societății cunoașterii bazate pe elemente inovative tehnologice (cloud computing, aplicații și baze de date distribuite, tehnologiile mobile) la fel ca și pe elemente inovative conceptuale, aplicabile (analiză și diseminare, platforme colaborative, web 2.0, web 3.0 și derivate ale noțiunii). Modelul comunicării unidirecționale, în care profesorul transmitea informație în cea mai mare parte a timpului, iar elevul participa pasiv la propria-i formare, nu mai reprezintă cheia de succes a unui învățământ de calitate. În mediul educațional 2.0, elevul este încurajat să participe și să comunice cu cel care îl învață. Mai mult decât atât, utilizarea tehnologiilor web 2.0 face posibilă personalizarea procesului didactic. Educația este livrată în funcție de interesele specifice ale fiecărui elev, fapt ce conduce automat la eficientizarea învățării și, implicit, la prevenirea abandonului școlar prin creșterea interesului elevilor față de actul educațional. Disciplinele de tehnologia informației și a comunicațiilor vin în sprijinul celorlalte discipline, ele fiind cele dezvoltă competențele digitale ale elevilor, competențe atât de necesare în digitalizarea procesului de învățământ, precum și în formarea personală și profesională a elevilor. În sprijinul acestei afirmații, voi prezenta câteva platforme utilă în activitatea de predare – învățare - evaluare: Un exemplu de platformă web 2.0 ce permite utilizatorilor să încarce cu ușurință fotografii, clipuri video, texte, audio, oferind posibilitatea creării unui mediu unic online, interactiv îl reprezintă platforma Glogster. Aceasta poate fi accesată <http://edu.glogster.com/> și reprezintă:

- Un mediu digital creativ pentru profesori și elevi, cu scopul de a-i ajuta pe elevi în procesul învățării și de a face acest lucru într-un mod mai distractiv;
- O interfață simplă și ușor de conceput pentru a introduce elevilor conceptele de bază;
- O serie de mecanisme de lucru în echipă pentru a permite utilizatorilor să publice și să le împărtășească altora propriile creații;
- Un valoros instrument de învățare în care pot fi integrate mai multe discipline de bază, inclusiv matematica, știință, istorie, tehnologie, artă, fotografie, muzică etc.;
- Un instrument care favorizează dezvoltarea abilităților elevilor, înregistrând progrese la diferite niveluri;
- O platformă de învățare virtuală, digitală adresată tuturor indiferent de vârstă, sex nivel de pregătire, tip al școlii, locație etc Kahoot! este o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională, accesibilă la adresa <https://kahoot.com/>. Lansat în martie 2013 în Norvegia, Kahoot! este acum folosită de peste 50 milioane de oameni din 180 de țări. A fost proiectat pentru a fi accesibil la clasă și alte medii de învățământ din întreaga lume. Platforma este utilă pentru a implica elevii în concursuri pe diferite teme, la orice disciplină sau pentru a consolida/evalua noțiunile dobândite la clasă. Pentru aceasta se pot folosi testele existente pe platformă sau fiecare utilizator are posibilitatea să își creeze propriile teste. Participarea elevilor se face cu ajutorul unui dispozitiv conectat la Internet: computer, telefon, tabletă etc. necesar pentru a selecta răspunsul/răspunsurile corecte. Conectarea la test se face prin introducerea de către elevi a codului PIN furnizat profesorul care l-a propus. În stabilirea câștigătorului contează corectitudinea răspunsului și rapiditatea cu care s-a răspuns. Expeditions: aplicația pentru excursii virtuale la clasă Google Expeditions este o platformă dezvoltată de Google care oferă profesorilor posibilitatea să ducă elevii și studenții în excursii virtuale în diverse locuri din lume, de la muzee, excursii subacvatice și chiar explorări în spațiu, totul prin integrarea de conținut de tip VR (realitate virtuală) în curricula existentă pentru diverse discipline (de ex. științe, istorie, artă, literatură și limbi străine și multe altele). Peste 1 milion de elevi și studenți din 11 țări folosesc Google Expeditions în timp ce 83% dintre profesori consideră că realitatea virtuală poate avea un efect pozitiv asupra elevilor. Aplicația pentru educație: Expeditions oferă o serie de colecții de panorame de realitate virtuală 360° și imagini 3D însoțite de detalii, puncte de interes și întrebări care le fac ușor de integrat în curricula școlară. Google consideră realitatea virtuală un instrument digital care are puterea să transforme și să inoveze predarea și învățarea și de aceea lucrează împreună cu parteneri de prestigiu la crearea de conținut educațional personalizat pentru platforma Expeditions (de exemplu muzeele partenere Google Cultural Institute,

inclusiv din România). Google Cultural Institute Explorează colecții de artă și cultură din peste 1000 de muzee din toată lumea, inclusiv din România; YouTube Edu Descoperă, vizionează și distribuie videoclipuri educaționale utile pentru predare; Khan Academy Una dintre cele mai cunoscute platforme de învățare digitală din lume GO-LAB Laboratoare de știință online: astronomie, fizică, geografie, biologie și matematică; Space Awareness Explorează spațiul cu resurse educative, articole, jocuri și interviuri în 11 limbi; Hour of Code Sărbătoriți Ora de programare, activități pentru elevi și resurse pentru profesori; World Education Games Cea mai mare competiție de jocuri educaționale din lume; Platforma educațională mykoolio.com se bazează pe o tehnică de predare modernă. Aceasta diferă foarte mult de cea clasică, fiind sub forma unor jocuri educative interactive unde consolidarea cunoștințelor constituie un rol foarte important, iar evaluarea se realizează într-o manieră atractivă și adaptată nevoilor elevilor. Prin această nouă metodă, copilul nu mai este doar simplu ascultător al lecțiilor, el poate lua parte la procesul de predare. De asemenea, are și posibilitatea de a reveni la anumite informații ori de câte ori dorește și poate selecta exact ceea ce consideră el că trebuie să aprofundeze. Devenim nervoși, iritați și temători că, în mijlocul acestei furtuni, cei mici ar putea ajunge să neglijeze școala. Din fericire, în ultima vreme copiii au descoperit un fel plăcut de a învăța datorită unor metode alternative. Manualele digitale, CD-urile educaționale sau platformele online de învățare (cum e Școala Intuitext, de pildă) – toate au fost create de specialiști în educație având în vedere dorințele copiilor noștri, plăcerile lor sau acele mecanisme care le dezvoltă memoria, gândirea ori atenția.

Avantajele învățării online sunt:

Reducerea costurilor legate de chirie sau de șederea în localitatea unde studiază, posibilitatea de a alege o programă de studiu a unei școli dintr-o altă localitate, fără a fi nevoie de relocare pentru a urma cursurile respective., alegerea unei școli în afara granițelor țării, posibilitatea de a lucra în timpul studiilor, indiferent de localitatea unde studiază., depășirea problemei incapacității de a participa la prelegeri tradiționale, din cauza unei probleme fizice permanente sau temporare, ori din cauza unor anumite afecțiuni, auto-organizarea timpului de studiu (motivație crescută, planificarea timpului și capacitatea de analiză și sinteză a conținuturilor predate). Învățământul la distanță are următoarele avantaje față de abordarea clasică, "tradițională" a învățării:

- Oferă posibilitatea învățării continue (Lifelong learning) și dezvoltarea profesională.
- Elevii învață în mod independent, în ritmul lor, în locul și timpul pe care ei îl aleg. La dispoziția acestora stă un număr mare de discipline oferite de diferite instituții sau persoane fizice - profesori.

- Ritmul propriu - studenții citesc materialele de învățat în pasul pe care ei îl aleg și ori de câte ori doresc.
- Locul de învățare este liber ales - depinde de mijlocul utilizat pentru distribuirea materialelor de învățat (învățarea la locul de muncă, acasă ...).
- Oferta de teme pe care nu le oferă cursurile / programele din această regiune - elevii găsesc și participă la programele care îi interesează, chiar dacă acestea nu sunt oferite de către instituții de învățământ sau de afaceri din localitatea în care stau sau lucrează.
- Posibilitatea de a participa la programe de cea mai ridicată calitate și prestigiu – elevul poate “participa” măcar la unele cursuri oferite de instituții de calitate sau ținute de specialiști, fără să fie nevoiți să plece din localitatea unde trăiesc.
- Alegerea modalității de învățare – învățarea activă sau pasivă, nivele diferite de interacțiune: “clasice” materiale scrise pe lângă notițele proprii, simulări interactive, discuții cu alți cursanți (e-mail, teleconferințe,...), mai multe componente multimedia - grafica, animații, sunet...
- Încercarea practică a diferitelor tehnologii – se pot dobândi nu numai informații despre ceea ce se învață, ci și cunoștințe suplimentare și abilități legate de utilizarea diferitelor tehnologii, cursantul având posibilitatea a atinge și menține nivelul de “pregătire pentru secolul XXI”.
- Învățarea independentă și interacțiune – și profesorii învață de la cursanții care caută individual noi surse de informare.
- Așadar, folosirea acestor [platforme online de educație](#) oferă o serie de beneficii și avantaje celor mici spre mulțumirea părinților. Pentru că ne dorim ca voi, părinții, să fiți corect informați, vom enumera punctele forte generale ale abordării digitale educaționale din prisma platformei Școala Intuitext.
- Rapoartele părinților – urmărirea progresului copilului, testarea și evaluarea activităților, preferințele celui mic din punct de vedere al jocurilor și materialelor educative etc.

Dintre dezavantajele create de instruirea online :

- Pregătirea unui curs online este mai costisitoare decât pregătirea unui curs tradițional,
- Lipsa unor resurse tehnologice performante și a unor conexiuni optime la rețea, de joasă performanță în ceea ce privește sunetul, imaginile și anumite grafice,
- Apar unele probleme legate de contactul face-to-face, esențial de multe ori pentru socializare,
- Nu orice curs poate fi livrat prin intermediul platformelor eLearning,
- Necesitatea experienței elevilor în domeniul calculatoarelor,

- Elevii trebuie să fie extrem de motivați pentru a participa la cursurile online,
- Posibilitatea apariției, pe plan uman, a reducerii capacității de exprimare verbală a examinatului, însoțită de o pierdere a capacităților de prezentare-argumentare-contrargumentare și accentuarea gradului de dezumanizare, paradoxal chiar în condițiile în care tehnica și tehnologia au deschis noi drumuri și au oferit noi instrumente și tehnici pentru comunicarea interumană. Observând numărul mult mai mare de avantaje decât al dezavantajelor, putem spune că utilizarea platformelor eLearning este o oportunitate oferită celor care doresc să obțină o formare continuă. Ea nu exclude educația clasică, în care sunt utilizate obiecte reale ca sursă de informare ci îi adaugă resursele virtuale. Este indicată o îmbinare între metodele clasice de învățare și evaluare și a celor eLearning pentru a obține performanțe în ceea ce privește dezvoltarea competențelor elevilor.

Bibliografie:

1. (Online:www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdfhttp://www.1educat.ro/resurse/software_educational/tehnologii_in_educatie.pdf)
2. <http://www.scoaladevara.eu/program/module/utilizarea-noilor-tehnologii-in-educatie>
3. <http://webcache.googleusercontent.com/>

STRATEGIILE DIDACTICE DIVERSIFICATE- SCHIMBĂRI DE PARADIGMĂ ÎN ACTUL DIDACTIC

Prof. Sauer Olimpia Marilena
Liceul de Arte Plastice Timișoara, jud. Timiș

Strategia didactică reprezintă un sistem complex și coerent de mijloace, metode și alte resurse educaționale care urmăresc atingerea scopurilor educaționale. Strategiile didactice se pot diviza în mai multe categorii, în funcție de mai multe criterii :

1. în funcție de activitatea dominantă în instruire:

- de predare;
- de învățare;
- de evaluare.

2. în funcție de tipul de raționament utilizat:

- inductive;
- deductive;
- transductive;
- analogice.

3. în funcție de natura obiectivelor propuse:

- cognitive;
- afective;
- psihomotorii;
- combinate.

4. în funcție de modul de dirijare a învățării:

- algoritmice;
- semialgoritmice;
- euristice.

Strategiile predării nu coincid deplin cu strategiile învățării, deoarece elevii învață și independent de conducerea învățării prin predare. O pedagogie activă presupune implicarea elevilor în opțiunea pentru o anumită strategie de predare, pornind de la propuneri ale profesorului. După Ioan

Neacșu, strategiile predării impun comutări flexibile între acțiunile profesorului și cele ale elevului, între modurile de organizare: frontală, de grup și individuală, combinatorica metodelor, mijloacelor, a principiilor practice. Orientarea generală a strategiei este determinată de accentul pus pe învățare, nu pe predare. Apare schimbarea de paradigmă, trecerea de la behaviorism la cognitivism și constructivism în învățare. Constructivismul este o teorie bazată pe observație și cercetări științifice despre modul în care oamenii învață. Ea presupune că oamenii își construiesc propria înțelegere și cunoaștere a lumii, pe baza experienței și reflecției asupra acestei experiențe. Paradigma constructivistă subliniază importanța învățării autonome, a implicării în situații deschise de formare și comunicare, a managementului cunoașterii în condiții de incertitudine, înfruntând diversitatea experiențelor. Elevul devine constructor al învățării și propriei cunoașteri. Profesorul devine manager al situațiilor de instruire, sprijină activ și încurajează autonomia, ceea ce conduce la paradigma învățării ca autoexplorare și autodescoperire. Procesul poate fi privit ca o spirală. Pe măsură ce reflectă asupra experiențelor proprii, elevii descoperă că ideile câștigă influență și complexitate. Reușesc să integreze noua informație, conturând astfel paradigma învățării prin studiu, vizând competența de învățare autonomă, autoreglată.

Scenariul didactic al unei lecții este un instrument operațional de transpunere în practică a obiectivelor educaționale, proiectarea (activitatea desfășurată la nivel teoretic) devine realizare (transpunerea în practică). Metodele și procedeele inerente strategiei didactice pot fi: dezbateră, algoritmizarea, exercițiul de expresivitate, explicația, problematizarea, **proiectul**, iar resursele pot fi: manualul, auxiliarele didactice, capacitățile receptive ale elevilor, internet-ul etc.

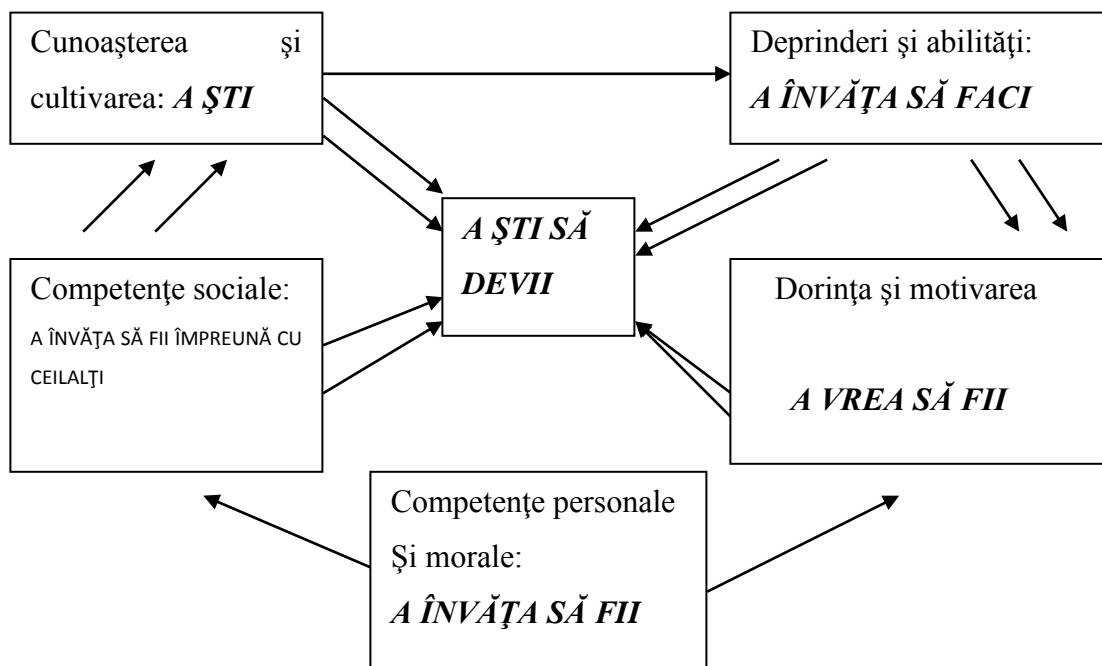
Sistemul de învățământ nu mai poate fi dirijat spre performanțe competitive în mod intuitiv, bazat pe experiențe întâmplătoare. Este vorba, în fapt, de un sistem cu multe variabile și cu dependențe numeroase, care trebuie abordat comprehensiv, cu programe specializate prin care se stabilește politica educațională a școlii. Am considerat oportună analiza și prezentarea importanței **metodei proiectului** în cadrul strategiei de predare/ învățare, deoarece oferă un cadru larg construirii și dezvoltării personalității elevului: „Ce pot face cu ceea ce învăț la școală?”

În domeniul educației se disting 2 tipuri generale de proiecte :

1. Proiectul educațional, cu activitate de interes general ce configurează orientările esențiale ale educației: concepția despre om, idealul educațional, valorile societății. El ține de politica educațională și se concretizează în programe de reformă sau de dezvoltare a sistemului educațional ca întreg.

Educația personalității umane se înfăptuiește în ciclul: a ști, a învăța să faci, a vrea să fii, a învăța să fii împreună cu alții, a învăța să fii și să devii.

Orientarea educațională a evoluat în mod considerabil sub influența schimbărilor sociale fundamentale, de la simpla achiziție de cunoștințe (“a ști”) și de la formarea deprinderilor (“a învăța să faci”) la dezvoltarea atitudinilor (“a vrea să fii”) și a personalității în întregul ei (“a învăța să fii”) și a competențelor sociale și profesionale (“a învăța să fii împreună cu alții”), toate aceste domenii concurând la potențarea dezvoltării și devenirii individului în cadrul societății (“a învăța să devii”).

Proiectele pot fi :

- factuale
- individuale sau de grup
- realizate în clasă sau în afara clasei

2. **Proiectul curricular**, ca acțiune de configurare și anticipare a activităților și proceselor educaționale concrete privind îndeosebi activitatea educatorilor și a educabililor, precum și relațiile între aceștia, constituie reprezentarea demersului cu caracter aplicativ ce urmărește dezvoltarea de deprinderi, abilități în activitatea pe o anumită temă.

Calitatea actului educațional depinde de aceste proiecte, care sunt nu numai extrem de utile, dar absolut necesare în perioadele de tranzație, punându-se accent pe calitate în actul educației școlare.

O echipă de proiect care urmărește atingerea succesului trebuie să dovedească :

1. Scopuri împărtășite („știi ce avem de făcut”);
2. Responsabilitate pentru succes („trebuie să reușim”)

3. Colegialitate („suntem împreună”)
4. Îmbunătățirea continuă („se poate și mai bine”)
5. Învățare continuă („învățătura este pentru toți”)
6. Asumare de riscuri („învățăm încercând”)
7. Sprijin („întotdeauna există cineva care să te ajute”)
8. Respect reciproc („oricine are ceva de oferit”)
9. Deschidere („putem discuta despre diferențele noastre,,)

Fiecare proiect va fi realizat prin una sau mai multe activități concrete. Obiectivele sunt aserțiuni referitoare la rezultatele așteptate ale aplicării planului, având o serie de caracteristici :

- Concretețe – sunt ușor de identificat ;
- Pertinența – adecvare situațională;
- Oportunitate – adecvare temporală (desfășurare la momentul potrivit);
- Realizabilitate – adecvare la posibilitățile reale ale celor care inițiază acțiunea;
- Măsurabilitate – ușor de evaluat cu instrumente cantitative și calitative;

Iar dacă ne propunem anumiți indicatori de performanță ce trebuie atinși în proiect (care pot fi cantitativi și calitativi) aceștia au o serie de caracteristici definiții:

- Vizibilitatea – posibilitatea identificării și observării directe;
- Inteligibilitatea – să fie ușor de înțeles și de aplicat;
- Adecvarea – evidența legăturii cu obiectul evaluat;
- Măsurabilitatea – să poată fi apreciat;
- Relevanță – să se refere la performanțele de fond și nu la cele conjuncturale;
- Acceptabilitatea – să fie percepuți ca benefici și utili de către cei care îi folosesc.

Avantajele metodei proiectului:

- este o metodă eficientă de evaluare și de învățare interactivă;
- plasează elevul într-o situație de cercetare autentică;
- cultivă responsabilitatea pentru propria învățare și rezultatele acesteia;
- dă posibilitatea unei abordări interdisciplinare și transdisciplinare a temei;
- oferă șansa de a analiza în ce măsură elevul utilizează adecvat cunoștințele, instrumentele și materialele disponibile în atingerea finalităților propuse;
- asigură implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor propuse;
- stimularea inițiativei și independenței elevilor în activități;
- dezvoltarea structurilor cognitive și a capacităților creatoare ale acestora;

- asigură dezvoltarea competențelor de relaționare, a competențelor de comunicare;
- stimulează creativitatea, promovează interevaluarea/autoevaluarea și interînvățarea.

Concluzionând, putem afirma că proiectul, ca metodă și parte componentă a unei strategii didactice, transformă profesorul din transmițător de cunoștințe, în facilitator în învățare. Elevii sunt conduși către autoînvățare și automotivare, către independență în construirea și evaluarea învățării. Proiectul, ca parte a strategiei didactice diversificate, oferă un mediu bogat și semnificativ, în care elevii își dezvoltă competențe complexe, inerente funcționării eficiente într-o lume modernă. Metoda proiectelor, bine aplicată, este o modalitate atractivă și dinamică de a dezvolta competențele elevilor, stimulează imaginația elevilor și facilitează transferul achizițiilor învățării. Pentru a avea succes, proiectele au nevoie de o planificare și organizare specifice, anumite etape, fiecare proiect dezvoltându-și propria „cultura de proiect”, propriul sistem de reguli și valori conform cărora membrii echipei lucrează împreună.

Bibliografie:

1. Ionescu, G., *Istoria arhitecturii românești*, Editura Capitel, București, 2005
2. Bontas, I., *Pedagogie*, Editura All, București, 1996
3. Luca, L.; Luca, S., Despi, I., *Informatica aplicată*, Ed. Mirton, Timișoara, 2000
4. Cerghit, I., *Metode de învățământ*, EDP, București, 1997
5. Bucos, M., *Instruirea interactivă*, Cluj Napoca, 2001
6. Webografie selectivă: - www.edict.ro - www.asociatia_profesorilor.ro www.didactic.ro
www.orizontdidactic.wordpress.com - www.ccdcluj.ro www.euroacademia.ro

L'UNIVERS NUMERIQUE DU PROF DE FLE

Prof. Săcăreanu Mona-Gabriela

Colegiul Național “Spiru Haret” Tecuci, jud. Galați

Nous vivons actuellement une véritable mutation numérique. Les Technologies de l'Information et de la Communication (TIC) ont totalement envahi notre quotidien. Dans ce contexte, les enfants du XXIème siècle sont nés en totale immersion dans l'univers numérique. Cet environnement est naturel pour eux.

L'utilisation du document authentique virtuel doit se faire graduellement, en classe de français langue étrangère. Pour faire un bon choix il faut analyser le document pour répondre aux besoins des apprenants et pour l'adapter à leur niveau. La richesse des documents virtuels est innombrable car l'internet constitue une véritable mine d'or pour la classe de FLE. Pendant la recherche nous avons proposé à nos apprenants des activités avec différents produits multimédia (encyclopédies, bibliothèques virtuelles, dictionnaires, cédéroms culturels interactifs, blog/vidéo blog, jeux...), des missions (détective, agent de tourisme, directeur, journaliste, inspecteur de police, gagnant d'un jeu fabuleux, chef, maire) pour réaliser des tâches complexes: créer un menu pour ses amis, réaliser une interview avec un acteur, concevoir un tract publicitaire ou une brochure, organiser un séjour linguistique ou un circuit touristique.

La classe de langue est un espace qui peut être plus ou moins grand, plus ou moins équipé pour l'enseignement/apprentissage de la langue étrangère mais aussi un lieu d'interaction. Le développement de la maîtrise de la langue se fait à travers la créativité qui est favorisée par des activités interactives impliquant l'élève. L'apprentissage interactif doit faire appel à toutes sortes d'expériences afin de renforcer ce qu'on est en train d'apprendre. Les élèves peuvent identifier et ensuite préparer des recettes de cuisine, créer des émissions de radio, de télévision, des feuilletons, écrire des poèmes, faire une réservation hôtelière, s'inscrire sur un site de covoiturage ou s'acheter un titre de transport, sur un site. Ainsi, les élèves apprennent-ils, en faisant. Le but final pour nos élèves est la capacité d'utiliser la langue qu'ils apprennent à leurs propres fins, pour transmettre leur propre message.

Être créatif, en tant qu'enseignant de français, est avoir l'habileté de créer un cours motivant à

partir des éléments disponibles dans le contexte éducatif. Il s’agit de faire de son mieux pour exploiter les ressources disponibles qu’on a en classe, de créer des activités intéressantes et de promouvoir la créativité chez l’apprenant en montrant une pensée ouverte et un esprit jeune. Il s’agit aussi des changements de directions qu’on donne aux activités quand on remarque qu’elles pourraient nous causer des ennuis majeures.

Unité: Comment survivre...à la fête des mères?!

Niveau: A2-B1

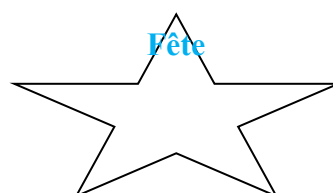
Compétences visées: CE, PO

Outils: ordinateur, vidéoprojecteur, internet

Activité 1

➤ Précise tous les mots liés au mot „fête”.

Ex: la joie

➤ Classe les mots trouvés dans le tableau ci-dessous:

Noms	Adjectifs	Verbes
<i>la joie</i>		

➤ Découvre la Fête des mères, à l'aide d'un quiz en ligne, en consultant le lien suivant: <http://ticsenfle.blogspot.ro/search/label/Dossier%20F%C3%AAtes%20des%20M%C3%A8res>

Activité 2

➤ Offres-tu des cadeaux à tes proches lors des grandes fêtes? Donnes-en quelques exemples.

➤ Aimes-tu offrir des objets plutôt communs ou originaux? Classe-les dans un tableau:

Cadeaux communs	Cadeaux originaux
<i>Ex: des fleurs</i>	<i>Un saut en parachute</i>

- **Pratiques-tu le bricolage? Quels cadeaux peut-on confectionner, en bricolant?**

Ex: un bracelet...

Activité 3

- **Consulte le site Prospectus chez moi.com et le catalogue électronique où tu peux trouver des idées pour un cadeau:**

<http://www.prospectuschezmoi.com/fr-fr/ads-96148.html>

- **Identifie les catégories des produits (avec 3 exemples de produits) qui sont présentés dans le catalogue trouvé en ligne. Classe-les dans le tableau ci-dessous:**

Nourriture			
<i>Escalope de dinde</i>			

- **Choisis un objet proposé pour la beauté. Quels sont les caractéristiques de cet objet? (à quoi sert-il, le prix, marques disponibles, délai de réception)**

Activité 4

- **Complète les phrases suivantes avec mieux ou meilleur:**

Marc a de.....dents que sa sœur. C'est bien de promettre une chose mais c'est.....de la faire.
 Les.....élèves ont toujours de bons résultats. Achète ce télé, il estque l'autre. Tu comprends.....maintenant, après avoir expliqué? C'est vrai que ma grand-mère cuisine.....que moi.
 Le film vu hier soir est bon mais je trouve que le livre est..... Ta prononciation en français est..... qu'avant. Tu as fait des progrès.

Activité 5

Support: https://www.youtube.com/watch?v=bDWu_p05O4c

- **Regarde, avec attention, la pub et identifie les choses intéressantes que tu observes. Fais une liste.**
- **Compare les deux produits de la pub, en choisissant les informations ci-dessous et en les classant dans le tableau suivant:**

Est moins salissante, est moins facile à mettre sur un hot-dog, permet de faire de plus belles décorations, est aussi piquante, est plus adaptée aux frites, est plus pratique à faire glisser

Moutarde en pot	Moutarde en tube

(<https://www.agirefrançais.com/fle/comparatif-a2/>)

Activité 6

➤ Est-ce que tu choisis un produit pour sa qualité ou plutôt parce qu'il est à bon marché? Quels sont les critères selon lesquels tu choisis un produit?

➤ Si tu n'as aucune idée pour le cadeau que tu vas choisir pour ta mère, consulte le site suivant. Choisis un cadeau et décris-le, en 10 lignes, en justifiant ton choix.

http://www.objets-publicitaires-cadeaux.com/cadeaux-d-entreprise-beaute-et-sante/objets_publicitaires/365

Devoir-projet:

➤ Écris une description publicitaire du produit choisi et joins une image suggestive (production numérique ou papier)

Pour aller plus loin: Le jeu des inventions

Niveau: à partir de B1

Objectifs: imaginer; caractériser; argumenter et expliquer; prendre une décision finale; choisir

Thèmes: objets, publicité, inventions

Déroulement:

- Chaque apprenant prend une étiquette image, il est l'inventeur de cet objet.
- On laisse 5 minutes de préparation. Après ces 5 minutes, chaque élève présente son objet (auquel il aura donné un nom) en mettant en valeur ses qualités et en montrant son importance.
- Après la présentation, les autres apprenants posent des questions et donnent leurs opinions.
- À la fin on élit la meilleure invention. Chaque apprenant vote, en expliquant son choix.

Bibliografie:

1. (<http://www.bougetonfle.fr/2015/09/17/pour-decrire-un-objet/>)

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. Săliște Mihaela

G.P.P. NORD 2 Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

Prof. Dragomirescu Emilia

G.P.P. NORD 2 Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

Bunul mers al procesului de învățământ și rezultatele obținute depind de metodele utilizate. Marii pedagogi au evidențiat faptul că folosindu-se metode diferite se obțin diferențe esențiale în pregătirea elevilor, că însușirea unor noi cunoștințe sau comportamente se poate realiza mai ușor sau mai greu, în funcție de metodele utilizate.

Metodele sunt instrumente importante aflate la dispoziția profesorului, de a căror cunoștințe și utilizare depinde eficiența muncii educative. Profesorul, cunoscând varietatea metodelor, particularitățile elevilor cu care lucrează, obiectivele pe care trebuie să le atingă, trebuie să acționeze pentru a-și valorifica pe deplin personalitatea, devenind el însuși un creator în materie articulare a strategiilor, metodelor și procedeelelor didactice.

Antrenarea permanentă a elevilor la un efort intelectual susținut și înarmarea acestora cu capacități necesare unei activități de învățare productivă reprezintă modalitatea cea mai eficientă de educare a elevilor în spiritul unei atitudini conștiente și active. Cerința primordială a educației progresiviste, cum spune Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităților de învățare și de munca independentă, cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și de munca interdependentă. Deși învățarea este eminentă o activitate proprie, ținând de efortul individual depus în înțelegerea și conștientizarea semnificațiilor științei, nu este mai puțin adevărat că relațiile interpersonale, de grup sunt un factor indispensabil apariției și construirii învățării personale și colective. “Învățarea în grup exersează capacitatea de decizie și de inițiativă, dă o notă mai personală muncii, dar și o complementaritate mai mare aptitudinilor și talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susținută de foarte multe elemente de emulație, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă.” Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Acest tip de interactivitate determină “identificarea subiectului cu situația de

învățare în care acesta este antrenat” (Idem), ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei transformări și formări.

METODA CUBULUI este folosită în cazul în care se dorește explorarea unui subiect/ a unei situații din mai multe perspective – oferă posibilitatea de a dezvolta competențele necesare unei abordări complexe și integratoare.

ETAPELE METODEI:

- Se realizează un cub pe ale cărei fețe se notează cuvintele: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ (altele, în funcție de resurse, nu neapărat pe toate fețele cubului).

- Se anunță tema / subiectul pus în discuție.

- Se împarte grupul în șase subgrupuri, fiecare subgrup rezolvând una dintre cerințele înscrise pe fețele cubului.

- Se comunică întregului grup, forma finală a scrierii.

- Lucrarea în forma finală poate fi desfășurată pe tablă sau pe pe foi albe A3.

AVANTAJE:

- Determină participarea conștientă a elevilor prin implicarea maximă a acestora în rezolvarea sarcinilor.

- Permite diferențierea sarcinilor de învățare.

- Formează deprinderi de muncă intelectuală.

- Stimulează gândirea logică a elevilor.

- Crește responsabilitatea elevului față de propria învățare, dar și față de grup

- Sporește eficiența învățării – elevii învață unii de la alții

- Dezvoltă abilități de comunicare și cooperare.

DEZAVANTAJE:

- Rezolvarea sarcinilor solicită resurse mari de timp

- Se creează un zgomot oarecare

- Facilitează erori în învățare

- Nu există un control precis asupra cantității / calității cunoștințelor dobândite de fiecare elev.

Metoda PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE („Thinking hats”)

Această metodă stimulează creativitatea participanților care se bazează pe interpretarea de

roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă.

Culoarea pălăriei este cea care definește rolul.

Pălăria albă:

- Oferă o privire obiectivă asupra informațiilor.
- Este neutră.
- Este concentrată pe fapte obiective și imagini clare.
- Stă sub semnul gândirii obiective.

Pălărie roșie:

- Dă frâu liber imaginației și sentimentelor.
- Oferă o perspectivă emoțională asupra evenimentelor.
- Roșu poate însemna și supărarea sau furia.
- Descătușează stările afective.

Pălăria neagră:

- Exprimă prudența, grija, avertismentul, judecata.
- Oferă o perspectivă întunecoasă, tristă, sumbră asupra situației în discuție.
- Este perspectiva gândirii negative, pesimiste.

Pălăria galbenă:

- Oferă o perspectivă pozitivă și constructivă asupra situației.
- Culoarea galbenă simbolizează lumina soarelui, strălucirea, optimismul.
- Este gândirea optimistă, constructivă pe un fundament logic.

Pălăria verde:

- Exprimă ideile noi, stimulând gândirea creativă.
- Este verdele proaspăt al ierbii, al vegetației, al abundenței.
- Este simbolul fertilității, al producției de idei noi, inovatoare.

Pălăria albastră:

- Exprimă controlul procesului de gândire .
- Albastru e rece – este culoarea cerului care este deasupra tuturor, atotvăzător și

atotcunoscător.

- Supraveghează și dirijează bunul mers al activității.
- Este preocuparea de a controla și de a organiza.

Participanții trebuie să cunoască foarte bine semnificația fiecărei culori și să-și reprezinte fiecare pălărie, gândind din perspectiva ei. Nu pălăria în sine contează, ci ceea ce semnifică ea, ceea ce induce culoarea fiecăreia.

Cele 6 pălării gânditoare pot fi privite în perechi:

Pălăria albă – pălăria roșie

Pălăria neagră – pălăria galbenă

Pălăria verde – pălăria albastră.

CUM SE FOLOSEȘTE ACEASTĂ METODĂ?

Se împart cele 6 pălării gânditoare elevilor și se oferă cazul supus discuției pentru ca fiecare să-și pregătească ideile. Pălăria poate fi purtată individual – și atunci elevul respectiv îi îndeplinește rolul- sau mai mulți elevi pot răspunde sub aceeași pălărie. În acest caz, elevii grupului care interpretează rolul unei pălării gânditoare cooperează în asigurarea celei mai bune interpretări. Ei pot purta fiecare câte o pălărie de aceeași culoare, fiind conștienți de faptul că:

pălăria albastră – CLARIFICĂ

pălăria albă - INFORMEAZĂ

pălăria verde – GENEREAZĂ IDEILE NOI

pălăria galbenă - ADUCE BENEFICIILE

pălăria neagră – IDENTIFICĂ GREȘELILE

pălăria roșie – SPUNE CE SIMTE DESPRE ...

METODA R.A.I.

Metoda R.A.I. are la bază stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat. Denumirea provine de la inițialele cuvintelor **R**ăspunde – **A**runcă – **I**nteroghează și se desfășoară astfel: la sfârșitul unei lecții sau a unei secvențe de lecție, institutorul împreună cu elevii săi, printr-un joc de aruncare a unei mingi mici și ușoare de la un elev la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecția predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare și apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident interogatorul trebuie să cunoască și răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaște răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea. Acesta are ocazia de a mai arunca încă o dată mingea, și, deci, de a mai pune o întrebare. În cazul în care, cel care interoghează este descoperit că nu cunoaște răspunsul la propria întrebare, este scos din joc, în favoarea

celui căruia i-a adresat întrebarea. Eliminarea celor care nu au răspuns corect sau a celor care nu au dat niciun răspuns, conduce treptat la rămânerea în grup a celor mai bine pregătiți.

Metoda R.A.I. poate fi folosită la sfârșitul lecției, pe parcursul ei sau la începutul activității, când se verifică lecția anterioară, înaintea începerii noului demers didactic, în scopul descoperirii, de către instructorul ce asistă la joc, a eventualelor lacune în cunoștințele elevilor și a reactualizării ideilor – ancoră.

Pot fi sugerate următoarele întrebări:

- **Ce știi despre**?
- **Care sunt ideile principale ale lecției**?
- **Despre ce ai învățat în lecția**?
- **Care este importanța faptului că**?
- **Cum justifici faptul că** ?
- **Care crezi că sunt consecințele faptului**?
- **Ce ai vrea să mai afli în legătură cu tema studiată.....?**
- **Ce întrebări ai în legătură cu subiectul propus**?
- **Cum consideri că ar fi mai avantajos să..... sau să.....?**
- **Ce ți s-a părut mai interesant.....?**

De ce alte experiențe sau cunoștințe poți lega ceea ce tocmai ai învățat?

Această metodă alternativă de evaluare poate fi folosită atât cu școlarii mici cât și cu liceeni, solicitând în funcție de vârstă, întrebări cât mai divers formulate și răspunsuri complete. Întrebările pot să devină pe parcursul desfășurării metodei, din ce în ce mai grele. Metoda R.A.I. este adaptabilă oricărui tip de conținut, putând fi folosită la istorie, biologie, geografie, matematică, literatură, limbi străine etc.

Elevii sunt încântați de această metodă – joc de constatare reciprocă a rezultatelor obținute, modalitate care se constituie în același timp și ca o strategie de învățare ce îmbină cooperarea cu competiția. Este o metodă de a realiza un feedback rapid, într-un mod plăcut, energizant și mai puțin stresant decât metodele clasice de evaluare. Se desfășoară în scopuri constatativ – ameliorative și nu în vederea sancționării prin notă sau calificativ.

Permite reactualizarea și fixarea cunoștințelor dintr-un domeniu, pe o temă dată. Exersează abilitățile de comunicare interpersonală, capacitățile de a formula întrebări și de a găsi cel mai potrivit răspuns. Îndeplinirea sarcinii de investigator într-un domeniu, s-a dovedit în practică mult mai dificilă decât cea de a răspunde la o întrebare, deoarece presupunea o mai profundă cunoaștere și înțelegere a

materialului de studiat.

Antrenați în acest joc cu mingea, chiar și cei mai timizi elevi se simt încurajați, comunică cu ușurință și participă cu plăcere la o activitate care are în vedere atât învățarea cât și evaluarea.

Există un oarecare suspans care întreține interesul pentru metoda R.A.I. Tensiunea este dată de faptul că nu știi la ce întrebări să te aștepti din partea colegilor tăi și din faptul că nu știi dacă mingea îți va fi sau nu adresată. Această metodă este și un exercițiu de promptitudine, atenția participanților trebuind să rămână permanent trează și distributivă.

Metoda R.A.I. poate fi organizată cu toată clasa sau pe grupe mici, fiecare deținând câte o minge. Membrii grupurilor se autoelimină treptat, rămânând cel mai bun din grup. Acesta intră apoi în finala câștigătorilor de la celelalte grupe, jocul desfășurându-se până la rămânerea în cursă a celui mai bine pregătit. Dezavantajul ar fi acela că mai multe mingi ar crea dezordine, mingea unui grup care ar cădea ar distra atenția celorlalte grupuri. Instructorul supraveghează desfășurarea jocului și în final lămurește problemele la care nu s-au găsit soluții.

CERCUL “COMPLIMENTELOR”

Reprezintă o metodă care urmărește dezvoltarea stimei de sine. Pentru a pune în practică metoda, formatorul așază scaunele într-un cerc, iar “receptorul” complimentelor se află în mijlocul acestui cerc. Fiecare dintre persoanele participante trebuie să identifice un compliment sincer și onest despre cel aflat în centrul cercului. Apoi, pe rând, fiecare va înainta și îi va spune acestuia complimentul, receptorul complimentelor trebuind să aibă doar una dintre următoarele reacții: să zâmbească ori să le adreseze un “mulțumesc”. Această metodă are avantajul consolidării unei imagini pozitive față de propria persoană a celui care primește complimentele, dar și o dezvoltare a ariei pozitive față de propria persoană a celui care primește complimentele, dar și o dezvoltare a ariei pozitive de gândire la celelalte persoane (prin aceea că identifică o latură bună a colegului lor). Cercul “complimentelor” trebuie practicat până ce toți cursanții au trecut prin ipostaza de receptor.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, EDP, București, 2005
2. Breben, Silvia; Gongea, Elena; Ruiu, Georgeta; Fulga, Mihaela, *Metode interactive de grup*. Ghid metodic pentru învățământul preșcolar, Editura Arves, Craiova
3. Cojocariu, Venera Mihaela, *Teoria și metodologia instruirii*, EDP, București, 2004

METODE ȘI PROCEDEE ALTERNATIVE FOLOSITE ÎN TERAPIA COGNITIVĂ A ELEVILOR CU DIZABILITĂȚI

Prof. Sândică Daniela

Școala Gimnazială Specială „Constantin Pufan” Galați, jud. Galați

Prof. Scarlat Maria

Școala Gimnazială Specială „Constantin Pufan” Galați, jud. Galați

În perioada actuală, în țara noastră, ca în multe alte țări, se dezvoltă formele educației integrate. Instrumentul principal pentru realizarea educației integrate a tuturor copiilor cu CES îl reprezintă școala publică pentru toți sau școala incluzivă. Ideea și practica educației speciale integrate, sunt puternic sprijinite de organisme specializate ale ONU- UNESCO, UNICEF, considerându-se că educația împreună a tuturor copiilor de vârstă școlară, fără discriminări de orice fel, reprezintă un indiciu al preocupării pentru respectarea drepturilor fundamentale ale copilului, un indiciu al aplicării principiilor democratice în învățământ.

Formele de educație integrată nu vor putea totuși și nici nu vor trebui să înlocuiască integral instituțiile speciale din țara noastră, datorită tradiției pe care o avem, în școlarizarea diferențiată a elevilor cu CES și specialiștilor care constituie o importantă resursă educațională de bune practici.

Procesul instruirii, educării și recuperării elevilor cu dizabilități este unul complex, în care se utilizează tehnici, modalități de investigare și psihodiagnoză, de cunoaștere și de acțiune. Cadrele didactice trebuie să aibă în vedere trăsăturile specifice ale elevilor cu dizabilități mintale. Dintre acestea, rigiditatea este considerată o particularitate definitorie, determinând o inerție tipică la nivelul întregii activități psihice - rigiditatea gândirii, a memoriei, a limbajului, a comportamentului etc. De asemenea, acești copii nu pot atinge stadiul gândirii formale, ci numai pe cel al operațiilor concrete. Ca atare, dezvoltarea rămâne neterminată, ducând la dificultăți în achizițiile instrumentale și de adaptare. Retardurile și tulburările de limbaj, cu o frecvență mare, accentuează conținutul fragilității și labilității conduitei verbale. Aceste trăsături se manifestă prin neputința de a exprima logico-gramatical conținutul situațiilor semnificative, de a se menține la nivelul unui progres continuu și de a-și adapta conduita verbală la schimbările ce apar în diverse împrejurări.

Dislexia și disgrafia, ca tulburări parțiale ale citit – scrisului, influențează nemijlocit

dezvoltarea psihică a copilului cu cerințe educative speciale și implicit rezultatele la învățătură. Însușirea citit-scrisului presupune din partea copilului o participare intenționată, voită, afectivă și conștientă. Dificultățile în elaborarea deprinderilor lexico-grafice estompează activitatea și dereglează integrarea socială prin manifestarea – în multe cazuri – a unor comportamente antisociale din cauza unor eșecuri și conflicte permanente în viața școlară, cât și din cauza unor trăsături negative ca inerția, descurajarea, nepăsarea, izolarea. La preadolescenți și adolescenți aceste caracteristici se accentuează prin prezența agresivității și a dezinteresului față de activitatea intelectuală, în general.

Printre cauzele care stau la baza dislexiei și disgrafiei menționăm insuficiențele funcționale în elaborarea limbajului, ale îndemânării manuale, ale schemei corporale și ale ritmului, lipsa omogenității în lateralizare, tulburările spațio-temporale, influența eredității, afecțiunile corticale și nu în ultimul rând, factorii pedagogici inoportuni, concretizați într-o metodologie educațională inadecvată.

Dislexia și disgrafia se manifestă la școlar prin incapacitatea sa mai mult sau mai puțin accentuată de a învăța citirea și scrierea. În cazul acesta au loc confuzii constante și repetate între fonemele asemănătoare acustic, literele și grafemele lor, inversiuni de litere și grafeme, omisiuni, inversiuni și adăugiri de cuvinte și chiar de propoziții, dificultăți în combinarea cuvintelor în unități mai mari de limbaj, tulburări ale lizibilității și ale laturii semantice etc. La unii disgrafici, grafemele sunt plasate defectuos în spațiul paginii, sunt inegale ca mărime și formă, în general au o orânduire dezordonată. Textul este scurt, lacunar și fără unitate logică. Din cauza neînțelegerii celor citite și chiar a propriului scris, redarea la dislexici și disgrafici este lacunară.

Cunoscând toate aceste probleme cu care se confruntă elevii cu dizabilități, putem folosi cu bune rezultate metoda asocierii literelor cu imagini sugestive ale unor obiecte sau ființe din mediul apropiat, cunoscut copiilor. Vom asocia literei o singură imagine sugestivă, alăturare pe care o vom folosi cu perseverență în activitățile de citit-scris de la orice disciplină școlară. Planșele sunt confecționate după acest principiu, diferit de cele de la școlile de masă, care conțin mai multe imagini.

Exemple:

- litera „c” va fi asociată cu imaginea unui cățel
- litera „v” cu botișorul veveriței
- litera „i” cu inelul cu pietricică
- litera „ș” cu șarpele ce scoate limba (virgula)
- litera „ț” e țapul cu bărbiță (virgula)

O altă problemă este confuzia pe care copiii cu CES o fac între litere asemănătoare.

Exemple:

- „b” și „d”- pe „b” îl asociem cu un balon pe care îl ținem de un bețișor (asemănătoare celor de la Mc. Donalds), le atragem atenția copiilor că bețișorul de care îl ținem este primul; pe „d” îl asociem cu un duș și subliniem că dușul este primul și apoi furtunul (bețișorul);
- „ă” și „â”- spunem copiilor atunci când citesc sau scriu să se mire de căciulă „Ăăăă...ce căciulă!?”; la litera „â” vom menționa că are un acoperiș de căsuță care nu ne place, pentru că e mică și neîncăpătoare.

Aceste planșe vor fi afișate pe peretele din fața clasei, la loc vizibil, pentru a putea fi accesate de elevi atunci când este nevoie.

O altă problemă cu care se confruntă copiii cu CES este orientarea defectuoasă în liniatura și spațiile paginii, plasarea incorectă a grafemelor. Și aici vom interveni de la început cu repere sugestive pentru a preîntâmpina/ corecta aceste greșeli.

Exemple:

E indicat să folosim la scriere caiete de tip II, deoarece liniile oblice îi dezorientează. Vom conveni încă de la primele lecții de predare a semnelor grafice, că liniile paralele sunt șinele pe care trece trenul semnelor grafice/ literelor/ cuvintelor, sus linia punctată reprezintă norișorii, iar linia de jos va fi linia pământului.

Având în vedere aceste repere stabilite, vom ține cont în permanență de ele, atât la predare cât și în consolidare. Literele ce se scriu pe un spațiu se vor încadra între „șinele trenului”. Cele care se scriu pe două spații se vor scrie de la „linia pământului” la „norișori”.

În momentul în care o literă depășește linia de jos atragem atenția elevului că „trenul literelor” nu trece pe sub „pământ”, iar când depășește linia de sus îi spunem că trenul nu zboară spre „norișori”.

Aceste **asocieri sugestive** pe care le vom folosi la începutul procesului de însușire a citit-scrisului, vor „parazita” un timp activitatea noastră, dar pe măsură ce elevii progresează ele vor dispărea de la sine.

La fel de des întâlnită este și discalculia care are ca manifestare esențială incapacitatea de a integra cognitiv numerele și simbolurile numerice. Elevul cu discalculie va avea dificultăți în recunoașterea sau citirea simbolurilor numerice sau a semnelor aritmetice, în învățarea tablei înmulțirii, în numărarea obiectelor, precum și în înțelegerea sau denumirea termenilor, operațiilor sau conceptelor matematice, decodarea problemelor scrise în simboluri matematice. Elevii eșuează în calcul pentru că nu înțeleg enunțurile problemelor, vocabularul lor fiind insuficient.

La disciplina **Matematică** putem folosi cu succes metoda însușirii numerației (0 -20), a operațiilor de adunare și scădere cu ajutorul degetelor.

După predarea fiecărui număr conform metodicii matematice, învățăm copilul să arate tot atâtea degete fără să numere. Asta ne va ajuta mai târziu să socotim rapid cu ajutorul degetelor. Pentru **operația de adunare** convenim că „**vin musafirii**”.

Exemplu: $3 + 2 = 5$ La 3 degete mai numărăm în continuare, la aceeași mână, încă 2 degete. Știm deja că o mână are 5 degete și nu e nevoie să numărăm, făcând astfel economie de timp. E greșit și greoi să socotim 3 degete de la o mână și 2 de la cealaltă pentru că necesită mult timp și se pot strecura greșeli.

La **operația de scădere** convenim că „**ascundem iepurașii**”. Numărăm și strângem în pumn un număr de degete corespunzător scăzătorului. La fel ca și la adunare, nu e nevoie să numărăm degetele pe care le avem ca diferență.

Adaptarea demersului didactic la tipul de învățare al elevilor noștri necesită o atenție deosebită din partea profesorului. În cele ce urmează voi prezenta o modalitate de însușire a tablei înmulțirii de către un elev cu autism și ADHD, integrat în școala de masă, în clasa a doua. Elevul comunică greu, în schimb are memorie vizuală bună și adoră puzzle-ul. Am realizat planșe A4 pentru fiecare înmulțire în parte, însoțită de înmulțiri fără rezultate. Produsele le-am scris pe cartonașe. După citirea repetată a înmulțirilor, elevul a așezat produsele corespunzătoare. Învățarea a fost astfel ușoară și plăcută. De menționat este că mai ales elevii autiști au nevoie de înscrisuri în format mare. Dacă ar fi trebuit să-și însușească tabla înmulțirii de pe manual, cu cifre mici, nu le-ar fi dat nicio importanță, ar fi refuzat activitatea.

În toată această perioadă de lucru on-line, un rol important l-au avut părinții care au fost partenerii noștri de nădejde în activitatea educațională. Ei au stat alături de copiii lor pe parcursul desfășurării orelor, i-au supravegheat și i-au ajutat în efectuarea sarcinilor școlare. Materialele necesare, fișele de lucru individual au fost realizate, adaptate personalizat în funcție de nevoile de învățare, multiplicat de către noi profesorii și apoi preluate de părinți ca suport al activității elevilor.

Creativitatea profesorului este un „must have” al întregii noastre activități cu elevii speciali, trebuie să coborâm la nivelul lor, în lumea lor pentru ai putea ridica și aduce alături de copiii tipici, pentru o cât mai eficientă recuperare și integrare.

Bibliografie:

1. Radu, Gheorghe; Popovici, Doru Vlad, *Introducere în psihopedagogia școlărilor cu handicap*, Editura PRO HUMANITATE, București, 1999
2. Verza, Emil, *Psihopedagogie Specială*, E.D.P., București, 1997

DESCENTRALIZAREA, CONSECINȚĂ ȘI PREMISĂ A PARTENERIATULUI ȘCOALĂ – COMUNITATE

Prof. învăț. primar Săndulache Daniela-Maria
Școala Gimnazială „Mihai Drăgan” Bacău, jud. Bacău

Într-o societate în continuă schimbare, școala românească trebuie să își asume o nouă viziune asupra modului în care își exercită rolurile pe care le are și asupra strategiilor care să îi poată asigura dezvoltarea. Politicile educaționale actuale se cer formulate în acord cu cerințele unei societăți de consum, civile și democratice, respectând imperativul democratic al descentralizării. Astfel *descentralizarea are sens în măsura în care se ia în seamă multiplicarea actorilor*, fapt care conduce la ideea de parteneriat educațional. Acest concept educațional ar valora de principiu în pedagogia contemporană, fiind și o extensie a principiului unității cerințelor în educație. Conform acestei perspective, parteneriatul educațional trebuie să stea la baza strategiei fiecărei unități de învățământ, mai ales în ceea ce privește instituțiile educației.

Teoria și practica din domeniul parteneriatului educațional arată că școala are rolul central în inițierea și derularea acestora, acționând ca un catalizator în cadrul comunității. Relațiile constante de colaborare pot viza categorii sociale și organizații fie implicate direct în programe educative, fie interesate în mod semnificativ în realizarea unei educații de bună calitate: reprezentanții unităților școlare și beneficiarii direcți ai actului educativ, familiile celor educați, autorități centrale și locale, instituții guvernamentale centrale sau locale, instituții comunitare (biserica, poliția, asociații nonguvernamentale, reprezentanți ai sectorului economic și financiar, instituții sanitare, mass-media).

Pentru a vedea în ce măsură descentralizarea este o premisă a parteneriatului trebuie să înțelegem că ea nu este un scop în sine, ci o opțiune de politică educațională. Conform Strategiei descentralizării învățământului preuniversitar, adoptată prin Memorandum de Guvernul României(2005), menită să asigure completarea și îmbunătățirea legilor adoptate în 2004, acestei strategii descentralizarea în educație presupune: *redistribuirea responsabilităților, a autorității decizionale și a răspunderii publice* pentru funcții educaționale specifice, de la nivel central către nivelul local, *participarea* factorilor non-administrativi, a reprezentanților societății civile, la procesul de luare a deciziilor (părinți, ONG, mediul de afaceri, asociații profesionale, parteneri sociali etc.) și

transferul competențelor decizionale de la nivelurile centrale către cele locale și/sau organizaționale, pentru a apropia decizia de beneficiarii serviciului public de educație. Dintre cele trei direcții formulate de numitul document, observăm că participarea este un cuvânt cheie al acestei politici, altel spus, descentralizarea se poate realiza în măsura în care se stabilește conexiunea, parteneriatul autentic cu factorii amintiți. Iată cum parteneriatul educațional devine premisă esențială a implementării acestui proiect, a realizării dezideratului de *democratizare sistemului educațional*, care, conform documentului amintit mai sus presupune „consultarea / implicarea comunității și a celorlalți beneficiari ai actului educativ în luarea deciziilor și în asigurarea calității bazată pe autoevaluare, evaluare externă și responsabilitate publică. Mecanismele decizionale și de consultare vor implica atât structurile sistemului de educație, cât și partenerii externi sau beneficiarii serviciilor educaționale (părinții, elevii, patronate, sindicate, autorități publice locale, sectorul non-profit, asociațiile profesionale)”. (M.E.C.T, 2005, p. 6). Pentru a reuși această performanță, școala trebuie să admită ca valori fundamentale egalitatea șanselor în educație, spiritul civic și atașamentul față de comunitate, comunicarea și respectul reciproc, implicarea și participarea, responsabilizarea actorilor implicați. Încercarea școlii de a atrage și implica instituții și categorii într-un parteneriat cu efecte benefice pe termen lung, poate avea rezultate în măsura în care școala este dispusă să răspundă cerințelor sociale și comunitare. Școala este instituție prestatoare de servicii pentru comunitate (Glava, 2002, p. 233) și ar trebui să-și adapteze demersul educațional la schimbările de ordin social și economic, să țină cont de cererea și oferta locurilor de muncă pentru a putea pregăti indivizii pe linia dezvoltării personale și integrării active în comunitate și nu în ultimul rând să se implice activ în identificarea și rezolvarea problemelor comunității. Ori, acest lucru nu este realizabil decât în condițiile existenței unui parteneriat educațional autentic.

Există însă puncte de vedere care susțin că descentralizarea nu face decât să „naturalizeze” inegalitățile sub masca diversității, aceasta nefiind soluția sau rețeta-miracol care să construiască o societate democratică și o școală pe măsură. În această situație inegalitatea șanselor persistă și se accentuează datorită diferențelor de potențial economic, social sau cultural ale zonelor. Proiectul de școală riscă să fie construit prin raportare la constrângerile locale. Se naște și întrebarea dacă nu cumva deconectând localul de la național devin prioritare anumite interese de grup care nu sunt tocmai concordante cu interesele școlii, cu voința, așteptările și speranțele celor educați și ale familiilor acestora.. (Ionescu, 1997, p. 129-130)

Oferindu-i școlii rolul de *principal factor de decizie*, asigurând participarea și consultarea tuturor actorilor sociali interesați din perspectiva dezvoltării durabile a comunității în care funcționează, descentralizarea devine astfel o premisă a realizării parteneriatelor educaționale.

Descentralizarea devine astfel un principiu general pentru realizarea unei conexiuni autentice. (UNESCO, 2006, p.135)

Rezumând cele expuse până aici putem spune că, cel puțin în plan teoretic că descentralizarea nu poate fi realizată decât prin dezvoltarea unui parteneriat educațional școală-comunitate. Dacă acesta se realizează prin acceptarea diferențelor și tolerarea opțiunilor diferite, prin egalizarea șanselor tuturor de a participa la o acțiune educativă, dacă se bazează pe cooperare și colaborare, descentralizarea se răsfrânge pozitiv asupra parteneriatului și implicit asupra celor implicați.

Din punctul meu de vedere, pentru a putea ajunge la relații de calitate în interiorul acestui tip de parteneriat, România mai trebuie să urce o treaptă pe scara valorilor, atitudinilor și a comportamentelor tuturor factorilor sociali implicați în susținerea educației. În încercarea forțată de teritorializare a politicilor educative asistăm la o schimbare de formă și fără fond datorată în primul rând sistemului educațional organizat încă după o logică centralizatoare și standardizatoare. Până și în acest gen de relații, birocrăția locală vine să o dubleze pe cea centrală, la care se adaugă și lipsa de experiență în ale managementului de care dau dovadă directorii de școli. Nu știu în ce măsură suntem capabili să formulăm o strategie care să aibă în centrul său binele comun și nu interese ascunse ale factorilor de decizie. Această idee se poate rezuma simplu în a spune că schimbarea cuvintelor nu schimbă realitatea acoperită de ele.

Bibliografie:

1. *Dosar deschis al Educației Incluzive, materiale – suport pentru directorii și administratorii de școli*, UNESCO, RENINCO, 2002
2. Glava, Adina, *Introducere în pedagogie preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002
3. Ionescu, Ion I., *Sociologia școlii*, Editura Polirom, Iași, 1997
4. *Strategia descentralizării învățământului preuniversitar*, M.E.C.T., 2005
5. Jigău, Mihaela, *Program pilot de intervenție prin sistemul Zone Prioritare de Educație*, UNESCO, Editura Alpha MDN, București, 2002

MOFTURICĂ

Prof. învă. preșcolar Scarlat Nicoleta

Grădinița Nr 21, Școala Gimnazială „A.S. Puskin” Brăila, jud. Brăila

Mofturică este un ursuleț. Și, așa cum îi spune și numele, lui Mofturică nu-i plac multe lucruri. De exemplu, nu-i place să se trezească dimineața devreme. Mama lui are multă bătaie de cap cu el. Într-o dimineață, pe la ora șapte, mama încercă să-l trezească pe Mofturică ca să se pregătească pentru a merge la grădiniță.

M. Mofturică, te rog să te trezești! Îl rugă blând mama.

N. Nu vreau! răspunse Mofturică somnoros.

O. Dar este timpul să te duci la grădiniță.

P. Nu vreau acum. Mai lasă-mă un minut!

Mama, că așa este ea miloasă, se înduplecă și-și lăsă fiul în pace. Numai că minutul s-a transformat în jumătate de oră în plus de lenevit în pat. Dar... se trezi în final. În picioare fiind, Mofturică a început să strige cu putere că vrea să fie îmbrăcat.

-Dar mai întâi trebuie să te speli pe față și să îți cureți dințișorii, spuse mama. Apoi să faci gimnastica de înviorare și de abia apoi să te îmbraci. După care îți pregătești gentuța, mănânci și poți pleca la grădiniță.

-NU VREAU! NU VREAU! NU VREAU! strigă Mofturică supărat. Ar fi vrut ca mama să se spele pe față în locul lui și tot ea să facă gimnastica de înviorare. Apoi să-l îmbrace și să-i pregătească și gentuța.

Mama, în schimb, îl certă pe Mofturică și, de ciudă, acesta fugi de acasă. Tot hoinărind prin pădure îmbrăcat în pijamale, se întâlni cu furnica. Aceasta ducea un bob de grâu în spate.

-Bună - dimineață, Mofturică! spuse veselă furnicuța.

- O fi bună pentru tine, nu și pentru mine, îi răspunse Mofturică supărat și apoi trecu mai departe. Oare de ce era atât de veselă furnica și el era atât de trist? Mergând mai departe, se întâlni cu albina.

- Bună - dimineața, Mofturică! spuse albina.

- La voi toate-s bune, răspunse ursulețul tot mai supărat și merse mai departe. Merse cât mai

merse și, obosit de drum, se așează pe o piatră. Atunci îl văzu pe

melc care-l salută cu vocea lui calmă:

- Bună - dimineața! Te văd cam supărat. Ce-ai pățit?

- Păi..., am fugit de acasă, răspunse Mofturică.

-Și de ce, mă rog? întrebă melcul interesat.

-Păi, nu a vrut mama să mă îmbrace și nici să se spele pe față în locul meu!

-Dar, Mofturică, asta nu este motiv de supărare. Ai făcut o faptă rea că nu ți-ai ascultat mama și ai fugit de acasă.

Și atunci, Melcu-nteleptul îi spuse lui Mofturică ce trebuie să facă pentru a-și repara greșeala.

Mofturică urmă sfaturile melcului, se duse acasă spășit, vrând negreșit să îi ceara iertare mamei.

Mama lui Mofturică, miloasă cum era, îl iertă pe băiat, cu condiția de a nu mai repeta fapta.

În fiecare dimineață, Mofturică este un exemplu de urmat pentru toți copiii de grădiniță!

DESCRIEREA PROBLEMEI

C. F., un copil de vârstă preșcolară, are probleme cu trezitul de dimineață dar și cu deprinderile specifice îngrijirii personale.

Fiind un copil „unic,, toți membrii familiei i-au îndeplinit toate dorințele, devenind un copil foarte răsfățat și alintat, nemarespectând nici o regulă. Nu acceptă nici un sfat și nici o regulă impusă de cineva. Ajunsă la capătul puterilor, mama cere ajutorul cadrului didactic de la grupa lui F, povestind prin câte trece pentru a veni la grădiniță F. sau, mai exact, câtă insistență este din partea mamei pentru a veni la program băiatul.

Cadrul didactic își planifică pentru o zi un proiect tematic legat de această temă și le povestește copiilor „Pățania lui Mofturică”, unde insistă pe aspectele pozitive și negative, pe ceea ce a greșit ursulețul și cum ar trebui să procedeze pentru a fi iertat de mama sa, cum trebuie să se comporte, etc, punând accent pe aspectele pozitive pentru a deveni copii model, la fel ca și Mofturică.

Mama declară că vede o schimbare majoră în comportamentul băiatului și nu s-a mai lovit de refuzul lui în nici o dimineață. Copilul se trezește imediat, la îndemnul mamei și nu a mai înregistrat nici o absență.

METODE MODERNE FOLOSITE ÎN STIMULAREA ELEVILOR

Prof. Secu Cristina-Roxana

C.C.T Auto Dr. Tr. Severin, jud. Mehedinți

Creativitatea este un proces complex care angajează întreaga personalitate a elevului. Strategiile de predare integrată pot fi definite ca un sistem de procedee specific, polivalente, orientate spre dezvoltarea mentală a elevului, prin oferirea de oportunități pentru a încerca idei noi, modalități noi de gândire și de rezolvare a problemelor. Încurajarea elevilor să învețe dincolo de a memora și de a utiliza niveluri mai profunde de gândire și sprijinirea cadrelor didactice în aplicarea strategiilor de predare integrată sunt benefice atât cadrelor didactice cât și elevilor.

Educația reprezintă axul principal al formării personalității umane. Platon afirmă că: „nu este nimic mai dumnezeiesc decât educația, prin educație omul ajunge într-adevăr om”. În această perioadă asistăm la dezvoltarea unei noi abordări educaționale, care determină organizarea și trăirea unor experiențe de învățare ținând seama de cerințele viitorului și de necesitatea producerii unor schimbări dorite în comportamentul copilului de astăzi.

Problemele concrete de viață, ce trebuie rezolvate zi de zi, au un caracter integrat și nu pot fi soluționate decât apelându-se la cunoștințe, deprinderi, competențe ce nu sunt încadrate în contextul strict al unui obiect de studiu. Pentru ca elevii zilelor noastre să facă față solicitărilor lumii contemporane, trebuie să le formăm capacitatea de a realiza transferuri rapide și eficiente între discipline, de a colecta, sintetiza și de a pune la lucru împreună cunoștințele dobândite.

Abordarea integrată a curriculum-ului pune accentul pe formarea unor competențe, atitudini și valori transversale și transferabile, utile pentru dezvoltarea personală și socială a elevilor.

Curriculum-ul integrat presupune o anumită modalitate de predare și o anumită modalitate de organizare și planificare a instruirii ce produce o inter-relaționare a disciplinelor, astfel încât să răspundă nevoilor de dezvoltare a elevilor. Curriculum integrat și predarea integrată presupun mai mult decât o schimbare de curriculum și strategie de predare, presupun abordări și perspective ce depășesc granițele specializate ale paradigmatelor educaționale și ale modelelor teoretic – explicative și practice.

Beneficiile abordării curriculum-ului de tip integrat: hrănește și refortifică abilitățile și cunoștințele învățate într-o arie de studiu și le utilizează în alta; conferă elevilor experiențe academice

din ce în ce mai bogate extinzând contextul și aplicabilitatea deprinderilor și informațiilor lor; eficientizează utilizarea timpului de învățare pentru cunoștințele, competențele dintr-o arie spre a fi utilizate ca suport în alta; reprezintă atât relaționarea disciplinelor școlare cu scopul de a evita izolarea lor tradițională, cât și acțiunea de a asocia diferitele obiecte de studiu, din același domenii diverse într-una și aceeași planificare a învățării.

După cum afirmă J. Piaget „cunoștința provine din acțiune”, iar didactica modernă subliniază faptul că elevul nu mai este receptor de informație, ci subiect al cunoașterii și acțiunii.

Ioan Neacșu afirmă că „educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă.

Strategia didactică este un termen unificator, integrator, care reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea unor obiective. Ea este necesară în orice act pedagogic, ocupând un loc central în cadrul activității didactice, deoarece proiectarea și organizarea lecției se realizează în funcție de decizia strategică a profesorului. Ea este concepută ca un scenariu didactic complex, în care sunt implicați actorii predării - învățării, condițiile realizării, obiectivele și metodele vizate. Astfel, strategia prefigurează traseul metodic cel mai potrivit, cel mai logic și mai eficient pentru abordarea unei situații concrete de predare și învățare. În acest fel, prin proiectare strategică se pot preveni erorile, riscurile și evenimentele nedorite din activitatea didactică.

În calitate de elemente factice, metodele sunt cosubstanțiale strategiilor. Cu alte cuvinte, strategia nu se confundă cu metoda sau cu metodologia didactică, deoarece acestea din urmă vizează o activitate de predare-învățare-evaluare, în timp ce strategia vizează procesul de instruire în ansamblu și nu o secvență de instruire.

Principalele componente ale strategiei didactice sunt:

- sistemul formelor de organizare și desfășurare a activității educaționale,
- sistemul metodologic respectiv sistemul metodelor și procedeele didactice,
- sistemul mijloacelor de învățământ, respectiv a resurselor utilizate,
- sistemul obiectivelor operaționale.

Strategia didactică are următoarele caracteristici:

- implică pe cel care învață în situații specifice de învățare;
- raționalizează și adecvează conținutul instruirii la particularitățile psihoindividuale;
- creează premise pentru manifestarea optimă a interacțiunilor dintre celelalte componente ale procesului de instruire ;

- presupune combinarea contextuală, originală, unică, uneori, a elementelor procesului instructiv-educativ.

Construirea unei strategii adecvate intereselor elevilor și nivelului lor de pregătire, reprezintă din acest punct de vedere o provocare continuă și un efort permanent de creativitate didactică din partea profesorului.

Din punctul meu de vedere, cred că relația profesor-elev reprezintă o mare parte din performanța elevilor. Clasa este un grup în care cel mai important este ca profesorul să știe cum să comunice, ce să comunice și când să comunice elevilor săi. O informație dirijată în mod intenționat devine mesaj. Aceasta presupune existența unui destinatar sau acceptor și nu numai a unui receptor sau captator. De asemenea este implicată existența unui emițător, a unui codificator sau a unei instanțe de decodare.

Cele mai productive strategii și metode de predare integrată, recunoscute ca promotoare ale unei învățări autentice-eficiente sunt: Învățarea prin cercetare, prin problematizare, prin dezbateri, învățarea de tip expediționar, prin descoperire, prin rezolvare de probleme, metoda proiectului.

Misiunea profesorului de azi este nu doar să motiveze elevul să învețe, dar să-l ajute să găsească un sens în propria activitate de învățare, pentru ca să poată face ceva cu ceea ce a învățat la școală. Învățarea centrată pe elev reprezintă o abordare de predare cât se poate de actuală a educației. Liceenii trebuie pregătiți nu doar pentru a susține examenele de bacalaureat, deoarece aceasta va fi și limita interesului lor pentru învățare, cât și senzația unei povări ce urmează a o duce pe parcursul a 3 ani de studii. Cum să-i pregătim de examene fără a le aminti zilnic de acestea? Cum am putea realiza procesul educațional astfel ca elevul de liceu să învețe fără stres, dar cu mare interes pentru ceea ce face? Și, totodată, să-i pregătim de examene, deoarece bacalaureatul este, totuși, un salt asigurat către o specializare profesională.

Problematizarea este o metodă didactică ce constă din punerea în fața elevului a unor dificultăți create în mod deliberat, în depășirea cărora, prin efort propriu, elevul învață ceva nou.

Esența acestei metode constă în crearea, pe parcursul învățării, a unor „situații-problemă” și rezolvarea acestora de către elevi, pornind de la cunoștințe anterior însușite. Noile cunoștințe nu mai sunt astfel „predate” elevilor gata elaborate ci sunt obținute prin efort propriu.

O „situație-problemă” desemnează o situație contradictorie, conflictuală, ce rezultă din trăirea simultană a două realități: experiența anterioară (cognitiv-emoțională) și elementul de noutate și de surpriză, necunoscutul cu care se confruntă subiectul.

În încercarea de a sintetiza diferite orientări teoretice putem aprecia faptul că abordarea

integrată a conținuturilor iese din monotonia aceleași tehnici de predare a unor lecții care le oferă elevilor posibilitatea de a explora în profunzime domenii noi, de a acumula cunoștințe în mod independent și de a dezvolta competențe precum creativitatea, spiritul de inițiativă.

Activitatea integrată aduce mai multă coerență în procesul de predare-învățare și se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a activităților de învățare cu viața societății, cultura și tehnologia didactică.

Bibliografie:

1. Ciolan, L., *Învățarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008
2. Cucos, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Bocoș, M., Chiș, V., *Abordarea integrată a conținuturilor curriculare, particularizări pentru învățământul primar*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2012
4. Manolescu, M., *Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică*, Universitatea din București, Editura Credis, 2004
5. Văideanu, G., *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București, 1988
6. Bicajan, E. O., *Aplicații ale predării integrate la ciclul achizițiilor fundamentale*, Editura Rovimed Publishers, Bacău, 2014
7. Chiș, V., *Provocările pedagogiei contemporane*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca., 2002

FII ECOLOGIST!

Prof. învă. preșcolar Sima Andreea-Cornelia
G.P.P. „Căsuța cu povești” Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud

Flexibilitatea noului curriculum pentru învățământul preșcolar oferă cadrelor didactice oportunități de îmbinare armonioasă a activităților specifice educației formale cu demersuri didactice organizate în mediul informal, lansând pentru educatori provocarea de a descoperi împreună cu copiii ceea ce numim „educația dincolo de ușa clasei”. Îmbinarea echilibrată a celor două forme ale educației definește educația de calitate în învățământul preșcolar. Conceptul de educație outdoor, dincolo de formularea oarecum pretențioasă, apare ca un element de noutate, ca și cum am uitat cu toții cât de plăcut și util este să ascultăm povești la umbra unui copac, să experimentăm bucuria jocurilor cu pietre și a construcțiilor în nisip, a jocurilor cu zăpadă sau bucuria socializării în timpul unei drumeții sau excursii școlare.

În învățământul preșcolar, strategia privind proiectarea unor activități educative și extracurriculare ocupă un loc din ce în ce mai important în oferta educațională a grădinițelor. Programele și proiectele educaționale propun activități variate, cele mai multe dintre ele fiind desfășurate în afara spațiului grădiniței, evidențiindu-se astfel contribuția activităților de tip outdoor în dezvoltarea armonioasă a personalității copilului preșcolar și integrării lui sociale, rolul acestora în implicarea familiei, ca principal partener al grădiniței și responsabilizarea părinților, precum și crearea relațiilor de parteneriat cu toți factorii educaționali la nivelul comunității. Aceste activități mobilizează factorii responsabili, apropie, sensibilizează și facilitează transmiterea unor valori pe care societatea le promovează.

Educația nonformală nu se traduce ca o activitate lipsită de un efect formativ, ci trebuie înțeleasă ca o realitate educațională mai puțin formalizată. Conceptul de educație nonformală este asociat conceptului de „învățare pe tot parcursul vieții”. Programele de Educație Outdoor se desfășoară în natură și finalitatea acestora o reprezintă schimbările vizibile produse la nivelul comportamentului participanților. Din acest motiv, educația outdoor are un caracter nonformal.

Având ca scop formarea atitudinii de protejare a mediului, de dezvoltare a spiritului de responsabilitate față de natură, educația ecologică trebuie să fie un proces care să înceapă de la vârsta

preșcolară. Aceasta este vârsta la care începe formarea viitorului cetățean al planetei din toate punctele de vedere, iar particularitățile de vârstă permit mai ușor trezirea în copii a sentimentelor și atitudinilor pozitive față de mediu, precum și formarea și dezvoltarea conștiinței ecologice și implicit a unui comportament adecvat. Curiozitatea, dorința de a imita adultul, răspunsul emoțional puternic sunt câteva dintre caracteristicile vârstei preșcolare care facilitează educația ecologică în grădiniță.

La vârsta preșcolară, educația ecologică ține mai mult de formarea deprinderilor și trăirilor afective. Primul contact cu mediul și cu problemele sale trebuie să îmbrace la aceasta vârstă aspecte practice și să provoace trăiri emoționale. Copiii vor fi încurajați să desfășoare activități în aer liber (grădinărit, acțiuni de îngrijire a parcurilor și spațiilor verzi, excursii în natură), „experiențe” ce pot avea funcții educative și recreative. Natura oferă, în orice anotimp și pe orice vreme, oportunități ample de învățare și joacă.

Copiii trebuie educați încă din grădiniță să fie responsabili față de mediu, prin participarea la diferite activități practice, în funcție de specificul vârstei și trebuie să știe că orice copil poate deveni un prieten al naturii. Deoarece acțiunea copilului are la bază imitația, comportamentul adulților este foarte important pentru el. Activitățile extracurriculare (plimbările, vizitele, excursiile), precum și activitățile outdoor, contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre mediu, îi ajută pe aceștia să își petreacă timpul într-o manieră relaxantă, dar au și un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup, creând un sentiment de siguranță și încredere.

Protecția mediului înconjurător a devenit un obiectiv major al lumii contemporane. De aceea omenirea caută soluții pentru prevenirea poluării mediului de viață și crearea unui mediu echilibrat și propice vieții. Încă de la vârstă mică, copiii trebuie să învețe și să respecte legile naturii, ei fiind ajutați să descifreze și să-și însușească ABC-ul ecologiei, să înțeleagă necesitatea protecției mediului, a ocrotirii naturii. Copiii trebuie învățați cum să contribuie la refacerea naturii, menținând curățenia și îngrijind frumusețile ei oriunde s-ar afla, să înțeleagă că ocrotind naturii se ocrotesc pe ei înșiși.

Cunoscând natura și descifrându-i tainele, copiii vor înțelege importanța acesteia și necesitatea de a o păstra sănătoasă pentru ei și pentru generațiile viitoare. În acest sens, printr-o serie de activități desfășurate la grupă, am adus în atenția copiilor probleme legate de efectele impactului omului asupra naturii, pentru ca aceștia să înțeleagă pericolele ce amenință planeta.

„Fii ecologist!” este titlul unu proiect tematic pe care l-am desfășurat cu preșcolarii grupei mari. În cadrul acestui proiect tematic am derulat o serie de activități outdoor, activități de ecologizare a mediului, de colectare, de sortare și refolosire a deșeurilor nepericuloase.

Evenimentul de deschidere a constat în prezentarea Globului pământesc bandajat și lansarea

întrebării: „De ce credeți că este bandajat Pământul?”

Răspunsurile copiilor au fost variate:

„Pământul este bandajat pentru că a fost lovit de un meteorit.” (H.G)

„O cometă i-a făcut rău.” (A.C)

„Au fost războaie și de aceea s-a îmbolnăvit.” (G.C)

„Oamenii nu au avut grijă de el și de aceea e bolnav.” (M.S)

În continuare am prezentat copiilor Scrisoare pământului adresată lor:

„Dragi copii, sunt foarte bolnav! Mă amenință din ce în ce mai multe pericole! Îmi mor plantele și animalele, mulți oameni suferă de diferite boli, mi se risipesc bogățiile. Stratul de aer care mă apără de razele fierbinți ale soarelui se subțiază. Mă acoperă praful și gunoaietele. Este atâta murdărie în jur! Ajutați-mă!” Semnează: Pământul.

Întrebări adresate copiilor pe baza scrisorii Pământului către copii:

„De ce credeți că este trist Pământul?”

Răspunsuri:

„Copiii au aruncat gunoaiete pe el și de aceea este trist.” (I.P)

„Apele lui sunt murdare.” (R.V)

„Un copil a rupt crengile unui copac și acum Pământul plânge.” (E.E)

„De ce i se mai spune Pământului Planeta Albastră?”

Răspunsuri:

„Pentru că apa îl acoperă.” (R.G)

„Pentru că există aici multe mări și oceane.” (R.V)

„De ce i se mai spune Pământului Planeta vie?”

Răspunsuri:

„Pentru că trăiesc oameni aici.” (H.G)

„Nu numai oameni trăiesc pe pământ, trăiesc și animale și plante.” (R.M)

„Ce sunt deșeurile?”

Răspunsuri:

„Deșeurile sunt munți de gunoaiete.” (C.P)

„Lucruri pe care le strânge mașina de gunoi.” (A.C)

„Multe gunoaiete aruncate la întâmplare.” (R.V)

„Ce înțelegi prin poluare?”

Răspunsuri:

„Un aer care nu este curat.” (O.S)

„Ape pline de mizerii.” (C.P)

Voi prezenta în continuare câteva dintre activitățile derulate în cadrul acestui proiect tematic:

✓ **„Planeta veselă-planeta tristă” – postere eco realizat de copii în curtea grădiniței**

Împărțiți pe patru subgrupe, preșcolarii desenează pe foi de carton A2 „Planeta veselă” și „Planeta tristă”. După realizarea temei, am adresat următoarele întrebări membrilor fiecărei echipe: „De ce este veselă planeta?”, respectiv „De ce este tristă planeta?”.

Răspunsuri:

„Planeta este veselă pentru că iubim animalele.” (B.G)

„Planeta este veselă pentru că știm să nu aruncăm gunoaie pe jos.” (R.V)

„Planeta este veselă pentru că nu aruncăm sticle și alte mizerii în apă.” (O.S)

„Planeta zâmbește pentru că îngrijim pomii și udăm florile.” (A.P)

„Planeta este veselă pentru că un copil aruncă hârtia în coșul de gunoi.” (A.C)

„Copiii n-au ascultat de mama lor și au aruncat gunoaie în apă ... și au murit peștii.” (B.F)

„Pentru că unii copii aruncă gunoaie pe jos.” (D.P)

„Pentru că natura este murdară și s-au ofilit florile.” (I.P)

„Pentru că sunt multe gunoaie pe ea.” (P.S)

✓ **„Tablou din ziare” – colaj**

Copiii au realizat câte un tablou reprezentând diverse teme, folosindu-se de ziare vechi.

La întrebarea „Ce ai realizat din ziare?”, am primit următoarele răspunsuri:

„Am realizat un copac și o căsuță. Copacul e vesel pentru că cineva locuia în căsuță și îl îngrijea.” (I.P)

„Am realizat un castel în care locuiau un rege și o regină.” (G.C)

„Am făcut o mașină. Mașina e veselă pentru că o conduce un șofer vesel.” (B.F)

„Pe Winie și căsuța lui care are geam, ușă, horn.” (A.C)

„Planeta Pământ care este veselă pentru că am folosit ziare ca să o realizez.” (H.G)

„Am realizat nave spațiale care călătoresc spre soare.” (E.E)

„Un cățel care merge la căsuța unde locuia stăpânul lui.” (R.V)

„Am realizat din ziare căsuța Albei ca Zăpada.” (D.M)

„Eu am realizat o mașină de curse care pleacă la concurs.” (A.P)

„Am realizat o floare și un copac. Sunt veseli pentru că un copil are grijă de ei.” (I.C)

„Eu am construit din ziare o căsuță într-un copac. Acolo stau eu cu prietenii mei.” (S.Ș)

✓ **„Prietenii naturii”** – activitate de ecologizare a locului preferat de joacă, organizată în parcul municipal: copiii, împărțiți pe trei subgrupe și echipați corespunzător, au desfășurat acțiuni de ecologizare a parcului din apropierea grădiniței.

✓ **„Plantăm și natura o salvăm”** – activitate de plantare a puieților de brad în curtea grădiniței: preșcolarii grupei mari, însoțiți de educatoare, dotați cu ghivece și mănuși, au plantat în ghivece zece puieți de brad, plante care vor au fost îngrijite zilnic de către preșcolarii care i-au plantat.

✓ **„Florile din curtea grădiniței”** – copiii au pictat în culori vii și au transformat cauciucurile vechi în jardiniere și ornamente pentru curtea grădiniței și pentru florile pe care le-au plantat ulterior în acestea.

✓ **„Note pe copaci”** – copiii au desenat și au scris cu ajutorul educatoarei diverse imagini/mesaje Pro Ecologizare pe care le-au atașat pe copacii din curtea grădiniței.

✓ **„Petul meu e o floare/caracatiță”** – activitate de pictură în care copiii au pictat sticlele din plastic, realizând diverse forme creative.

✓ **„Citim cărți eco în natură”** – activitate de citire cu voce tare de către educatoare a unor cărți care subliniază importanța mediului înconjurător și care prezintă modul corect în care putem proteja natura. Activitatea s-a desfășurat pe scăunelele din trunchi de copaci plasate în curtea grădiniței.

Aceste activități contribuie la formarea unui comportament ecologic prin cultivarea față de natură, prin ocrotirea și conservarea mediului înconjurător.

Scopul final al educației ecologice la preșcolari este de a le forma bazele unei gândiri și atitudini centrate pe promovare a unui mediu natural propice vieții, de a le dezvolta spiritul de responsabilitate față de natură.

Bibliografie:

1. Geamănă, Nicoleta Adriana; Dima, Maria; Zainea, Dana, *Educația ecologică la vârsta preșcolară*, Supliment al Revistei Învățământ Preșcolar, C.N.I. Coresi, București, 2008
2. Ivănescu, M. (coord.), *Educație ecologică și de protecție a mediului. Ghid metodic pentru cadrele didactice. Învățământ preșcolar – nivelul II (5 – 6/7 ani)*, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, București, 2007

ÎMBUNĂȚIREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI

Prof. înv. primar Sima Roxana Ioana
Școala Gimnazială “Sfântul Andrei” București
Prof. înv. primar Aldea Roxana Liliana
Școala Gimnazială “Sfântul Andrei” București

Calitatea educației reprezintă ansamblul caracteristicilor unui furnizor și ale programului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor și standardele de calitate (Legea calității). În perspectiva acestei definiții există o latură subiectivă („așteptările beneficiarilor” care diferă de la o unitate de învățământ la alta), precum și una obiectivă („standardele de calitate” care sunt aceleași atât pentru unitățile de învățământ de stat, cât și pentru cele din mediul privat). Nevoia înțelegerii unitare a calității educației a apărut din faptul că „nu există, încă, un concept unitar al calității, acesta fiind judecat în funcție de valorile promovate în societate și la nivelul organizației școlare, politicile și strategiile educaționale existente la nivel național, regional și local, situația existentă, definită de factorii contextuali și situaționali, evoluția conceptului de “calitate”.

Planificarea reprezintă unul din procesele de bază, deoarece prin intermediul acestei etape se determină obiectivele și drumul care trebuie urmat pentru a le atinge. Planificarea constituie o autentică hartă de care depind cele două procese ulterioare și trebuie să fie strâns legată de obiectivul calității.

Etapa de implementare reprezintă punerea în aplicare, realizarea activității proiectate. Această etapă necesită mobilizare din partea celor care trebuie să realizeze cele proiectate în etapa anterioară. Esențial este ca în această etapă să existe monitorizarea derulării etapelor în scopul depășirii obstacolelor apărute, care ar putea împiedica derularea în bune condiții a etapelor proiectate și nerealizarea indicatorilor propuși în etapa de proiectare.

Verificarea, evaluarea rezultatelor obținute, raportându-le la indicatorii propuși, la obiectivele stabilite în etapa de proiectare este realizată totodată valorizând persoanele implicate care au avut un comportament adecvat pe parcursul derulării activității. Acest aspect este foarte important întrucât are rol de motivare și duce la dezvoltarea personală a celui în cauză. De asemenea, etapa de verificare presupune culegerea de informații prin observare directă, interviu individual și/sau de grup, chestionare, ancheta etc, feed back de la beneficiari. Astfel, se identifică punctele slabe și măsurile de

îmbunătățire necesare în etapa următoare.

Îmbunătățirea reprezintă motorul întregii activități întrucât stabilește pe baza experienței anterioare punctele slabe și măsurile de îmbunătățire. Identificarea cu exactitate a acestora creează posibilitatea stabilirii măsurilor de îmbunătățire adecvate ameliorării situației, în așa fel încât următorul ciclu al calității să se bazeze pe acestea și să nu înregistreze din nou aceleași rezultate, ci unele îmbunătățite. De aceea este etapa în care e nevoie de reflecție, de analiza efectelor și identificarea cauzelor în scopul nerepetării aceluiași greșeli și a stabilirii direcției corecte obținerii unor rezultate mai bune.

Oferta educațională a școlii reprezintă ”pachetul” de resurse și servicii pe care școala le pune la dispoziția beneficiarilor educației (elevi, părinți, membrii ai comunității) în vederea realizării scopurilor și obiectivelor propuse. În acest context, calitatea procesului didactic este doar un mecanism în angrenajul asigurării calității în educație. Modul în care acesta se integrează în ansamblul numit ”oferta educațională a școlii” reprezintă cheia succesului. Când discutăm despre oferta educațională a școlii ne raportăm la două aspecte, deopotrivă importante. Pe de o parte, discutăm despre componentele acesteia: nivelurile și formele de învățământ, programul școlii, infrastructura școlară (laboratoare, cabinete, centre de informare și documentare, bibliotecă, spații de cazare și masă etc), curriculum-ul, activitățile extracurriculare, serviciile de suport educațional (servicii de logopedie, consiliere școlară, servicii de sprijin pentru copiii cu dificultăți de adaptare școlară etc). Pe de altă parte, ne referim la toate activitățile și procesele care contribuie la implementarea acesteia, de la o lecție concretă până la decizii cu privire la acțiunile desfășurate la nivelul comisiilor metodice, de la o vizită împreună cu elevii la muzeu până la cele mai importante decizii manageriale.

Analizând ofertele educaționale ale școlilor din România, constatăm că oferta educațională a școlii este înțeleasă de cele mai multe ori restrictiv, vizând numai aspectele legate de curriculum-ul la decizia școlii, mai precis oferta de cursuri/programe opționale, precum și specializările sau calificările puse la dispoziția elevilor. În multe cazuri, nimic nu ne duce cu gândul la echipa care face ca toate acestea să fie puse în practică, care face diferența între succes și insucces. Oferta educațională a școlii presupune o coerență a viziunii instituționale, a structurii, priorităților și programelor, articularea permanentă a intervențiilor individuale în vederea realizării obiectivelor organizaționale.

O școală de calitate are manageri puternici, cu abilități de leadership, care:

- imprimă viziunea și misiunea școlii tuturor factorilor interesați de la nivelul școlii și comunității;
- stabilesc împreună cu personalul școlii obiective pentru școală și articulează aceste obiective

cu claritate, responsabilitate, convingere;

- cunosc în profunzime curriculum-ul școlar și ofertele curriculare și extracurriculare de la nivelul fiecărei clase;

- încurajează munca în echipă la toate nivelurile unității școlare;

- stimulează practica reflexivă și autoevaluarea în echipă - au în vedere profesionalizarea și perfecționarea continuă a personalului;

- promovează un climat educațional bazat pe respect, încredere și înțelegere;

- motivează personalul și cultivă sistematic forme de recunoaștere și de celebrare a succesului;

- cultivă participarea părinților și comunității la viața școlii, dar și deschiderea serviciilor școlii către comunitate;

- promovează utilizarea eficientă a resurselor școlii.

O școală de calitate are personal auxiliar și nedidactic care:

- dezvoltă sentimente de apartenență față de unitate școlară;

- manifestă respect față de beneficiarii educației și față de resursele școlii;

- cooperează cu personalul didactic al școlii și cu toți factorii interesați de la nivelul școlii și comunității.

De asemenea, o școală de calitate are o echipă ce cultivă un mediu fizic și psihosocial caracterizat prin:

- organizarea și pavoazarea tuturor spațiilor școlii pentru a promova apartenența, incluziunea școlară, diversitatea culturală și învățarea continuă;

- respectul față de vizitatori (prezența indicatoarelor pentru orientarea către diferite spații din școală: cancelarie, săli de clasă, cabinetul de asistență psihopedagogică etc: panouri de afișaj accesibile tuturor);

- spații școlare încălzite și luminate corespunzător, dotate cu echipamente și materiale care sprijină învățarea și cu mobilier de mărime adecvată, potrivit pentru activități individuale și de grup;

- accesibilitatea tuturor spațiilor educaționale și resurselor școlii pentru toți elevii și profesorii (bibliotecă, laboratoare, cabinete etc.)

- asigurarea unui mediu pozitiv de interacțiune și învățare, bazat pe reguli clare, negociate.

Pornind de la premisa că autoevaluarea instituțională este procesul de identificare a punctelor tari, a celor care necesită a fi îmbunătățite, prin analiza tuturor aspectelor legate de performanțele realizate prin raportare la indicatorii cuprinși în standardele naționale, autoevaluarea este o etapă obligatorie a procesului de diagnoză cu scop prognostic – de planificare ameliorativă. Autoevaluarea instituțională

este rezultatul muncii în echipă, ca și proces colaborativ și se realizează pe baza standardelor și standardelor de referință.

Standardele sunt realizate în mod unitar și în continuitate, evidențiindu-se, pentru fiecare domeniu, criteriu, subdomeniu și indicator, un progres clar de la descriptorii pentru autorizare, la cei pentru acreditare, apoi la ale standardelor de referință, astfel:

- Standarde (de autorizare și de acreditare/evaluare periodică, aprobate prin H.G. nr. 21/18.01.2007 pentru aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar);

- Standarde de referință (de calitate), aprobate prin HG 1534/2008 privind aprobarea Standardelor de referință și a indicatorilor de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar.

Sistemele de asigurare a calității nu reprezintă ceva în plus, și nu sunt “paralele” față de cele care asigură funcționarea și dezvoltarea unității școlare ci parte integrantă a acestora. Mai mult decât atât, în momentul în care, în mod conștient și deliberat, funcționarea școlii și dezvoltarea instituțională sunt ambele puse sub semnul calității (adică răspund la întrebarea “ce trebuie să facem pentru a crește calitatea educației pe care o oferim”), sistemele de funcționare și de dezvoltare devin ele însele sisteme de asigurare a calității.

În concluzie, implicarea resursei umane și climatul organizațional pozitiv, manifestat prin înțelegere, încredere, colaborarea bazată pe muncă și responsabilitate, valorizarea cunoștințelor, experienței și a inițiativei, mobilizează, impulsionează, stimulează disponibilitățile creative și și conducerea participativă, conducând la calitatea implementării ofertei educaționale a școlii.

Bibliografie:

1. Birzea, C. et al (2005), *Tool and Quality Assurance of Education for Democratic Citizenship in Schools. Paris-UNESCO*, Strasbourg – Council of Europe (tradus în l. română și disponibil la Institutul de Științe ale Educației)
2. Caldwell, B. J. (2005), *School-Based Management*, Paris, IIEP – International Academy of Education
3. Dalin, P. (1998), *School Development. Theories and Strategies. An International Handbook*, London, Cassell

4. MEC (2005), *Sistemul național de indicatori pentru educație. Manual de utilizare*, București, Ministerul Educației și Cercetării
5. <https://www.revistabiz.ro/scoala-romaneasca-standarde-europene/>

DIVERSIFICAREA STRATEGILOR DIDACTICE-CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. învă. preșcolar Simion Ana-Maria
Grădinița cu program prelungit nr.7 Slatina, jud. Olt
Prof. învă. preșcolar Udrea Livia Iuliana
Grădinița cu program prelungit nr.1 Slatina, jud. Olt

„Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”

Maria Montessori

Strategia a fost definită ca un mod de combinare și organizare cronologică a ansamblului de metode și mijloace alese pentru a atinge anumite obiective.

Strategia didactică este un termen unificator, integrator, care reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea unor obiective. Ea este necesară în orice act pedagogic, ocupând un loc central în cadrul activității didactice, deoarece proiectarea și organizarea lecției se realizează în funcție de decizia strategică a profesorului. Ea este concepută ca un scenariu didactic complex, în care sunt implicați actorii predării - învățării, condițiile realizării, obiectivele și metodele vizate. Astfel, strategia prefigurează traseul metodic cel mai potrivit, cel mai logic și mai eficient pentru abordarea unei situații concrete de predare și învățare. În acest fel, prin proiectare strategică se pot preveni erorile, riscurile și evenimentele nedorite din activitatea didactică.

Procesul de învățământ este un sistem complex, rezultat al interdependenței dintre predare, învățare și evaluare, cu o finalitate bine conturată – aceea de transpunere în practică a idealului educațional, dezvoltarea integral-vocațională a personalității. Calea principală prin care se realizează acest aspect este perfecționarea tehnologiei, respectiv a formelor, metodelor și mijloacelor prin care se ajunge la rezultatul scontat.

Trăim într-o societate aflată în continuă schimbare, învățământul fiind parte a acestei

schimbări, trebuind să evolueze și să se perfecționeze constant pentru a forma personalități flexibile, originale și active. Noul curriculum pentru învățământul preșcolar aduce noi accente care pun în valoare dezvoltarea globală a personalității copilului. Un accent deosebit este acela al diversificării strategiilor de predare – învățare – evaluare, caracterizat prin folosirea de metode activ-participative, prin asigurarea de valențe formative ale jocului, ca activitate de bază a copilului, precum și printr-o evaluare a fiecărui copil în raport cu el însuși. Pentru creșterea calității procesului instructiv-educativ din grădiniță, urmărim perfecționarea metodelor tradiționale, dar și introducerea unor metode și procedee educative.

Metodele implică mult tact pedagogic din partea educatoarelor deoarece stilul didactic trebuie să-l adopte în funcție de personalitatea copiilor. Regândirea educației formale duce la schimbarea relației cu copiii promovând un dialog reciproc, constructiv. Proiectarea unui demers didactic, diferit de cel tradițional dă posibilitatea fiecărei educatoare să-și valorifice propria experiență prin utilizarea unor metode moderne într-o abordare interdisciplinară.

Pentru creșterea calității procesului instructiv-educativ din grădiniță, trebuie perfecționate metodele tradiționale, dar și introducerea unor metode și procedee educative. Stilul didactic ce trebuie adoptat este în funcție de personalitatea copiilor. Proiectarea unui demers didactic, diferit de cel tradițional dă posibilitatea fiecărei educatoare să-și valorifice propria experiență prin utilizarea unor metode moderne într-o abordare interdisciplinară. Două dintre metodele experimentate de profesori sunt: metoda covorului povestitor și metoda șorțului povestitor. Utilizând metode inovative, educatoarele își propun o implicare activă și creativă a copiilor pentru stimularea gândirii productive, a gândirii divergente și laterale, libertatea de exprimare a cunoștințelor, a gândurilor, a faptelor. Povestirea este o metodă de învățământ ce poate fi folosită cu foarte mare succes în învățământul preșcolar, care constă în expunerea orală, vie, plastică, sub formă de narațiune sau descriere prin intermediul căreia sunt înfățișate fapte, evenimente, întâmplări îndepărtate în fenomene ale naturii, spațiu și timp, etc. pe care copiii nu le pot înțelege altfel. Activitatea de povestire este una dintre activitățile de educare a limbajului cele mai plăcute copiilor, deoarece satisface nevoia de cunoaștere și de afectivitate, stimulează imaginația și oferă cadrul adecvat de exersare a capacității de comunicare. Covorul povestitor, covorul cu povești, povestea din covor, sacul cu povești sau trăistuța cu povești, cum mai denumim această manieră de a povesti, este un suport la carte ca și mini-teatrul, păpușile de deget sau păpușile, care îi induce copilului plăcerea de a citi, conștientizându-l că acea poveste pe care el o ascultă, se găsește între copertile acelei cărți care se află alături de covor. Șorțul povestitor este o metodă inovativă de predare folosită în grădinițe, prin care copiii sunt implicați activ și creativ în

povesti. Șorțul este confecționat din material textil, iar toate elementele și personajele sunt din fetru, personalizate pentru fiecare poveste în parte, cu detalii specifice acțiunii din acea poveste; elementele fixe sunt cusute, iar personajele sunt marionete de degete. În societatea actuală, are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să țină pasul cu evoluția societății și implicit a educației. Și în învățământ au loc transformări rapide. Educatoarea apelează la o serie întregă de instrumente pentru a ușura și accelera asimilarea și aplicabilitatea informațiilor.

Centrarea pe elev devine atât o condiție de calitate și eficiență a procesului formativ cât și una dintre cele mai la îndemână căi de rezolvare a numeroaselor dificultăți pe care le cunoaște și amplifică învățământul contemporan: diminuarea motivației pentru învățatură, lipsa de atractivitate a programului școlar pentru elevi, scăderea gradului de implicare a acestora în activitatea de învățare, diminuarea importanței acordate imaginației, creativității și afectivității elevilor în favoarea prețuirii exagerate a gândirii și memoriei acestora, favorizarea abordărilor mecanice și reproductive în învățare în defavoarea celor euristice, accentuarea pronunțată a abordării pasive de către profesor/elev a activității didactice, rutină și monotonie în procesul de învățământ, tratarea frontală nediferențiată a întregii clase de elevi de către profesori, scăderea performanțelor școlare.

În societatea contemporană, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică. Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competențelor personale, antreprenoriale și sociale prin învățarea pe tot parcursul vieții dar și de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educații de calitate în învățământ. Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă. Prioritatea învățământului o constituie informatizarea, softul educațional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice și idealurilor educaționale. Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-și îndeplinească mai bine funcția sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă. Formarea capacității de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea școlară cât și în cea extrașcolară, în plan cognitiv cât și psihic, prin relaționarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea. Promovarea sănătății și a stării de bine a

elevului determină de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual. Este foarte important ca în formarea unui stil de viață sănătos pentru școlari să se pună accent pe: autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine; comunicare și relaționare interpersonală; controlul stresului; - dezvoltarea carierei profesionale.

Bibliografie:

1. Oprea, Crenguța, Strategii didactice interactive, Editura didactică și pedagogică, București, 2007
2. Breben S., Gognea E., *Metode interactive de grup*, Editura, Arves, 2007

EDUCAȚIA NONFORMALĂ PRIN APLICAȚII PRACTICE ÎN ORIZONTUL LOCAL

Prof. Simion Doinița

Colegiul Național “Constantin Cantacuzino” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Deoarece elevii primesc influențe educative din multiple direcții, activitățile formale (instituționalizate) trebuie conjugate cu cele nonformale (extrașcolare) și cu cele informale (difuze) pentru a-și dovedi eficiența. Deși educația formală se situează pe primul loc, cea nonformală are o acțiune mai evidentă în momentul în care educabilii ajung la autoeducație. Educația nonformală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică.

La disciplina geografie formele de activitate nonformală (aplicații practice) ce se pot organiza în afara clasei au menirea de a ridica prestigiul acestei discipline în școală, de a trezi interesul elevilor pentru studierea acestei discipline și oferă posibilitatea abordărilor interdisciplinare/ transdisciplinare și exersarea competențelor și abilităților de viață într-o manieră integrată, de dezvoltare a personalității.

Mi-am propus activități axate pe formare/ schimbare comportamentală și implicarea unui set de metode interactive care:

- să ofere feed – back,
- să ofere spațiu pentru aportul personal,
- să dezvolte creativitatea,
- să aibe caracter activ-participativ,
- să dezvolte gândirea critică, complexă, independentă a elevilor,
- să stimuleze comportamentul pro – social activ.

1. Aplicațiile practice sunt activități didactice polivalente, care pot fi proiectate și organizate de profesorul de geografie sub formă de călătorii pe anumite distanțe și anumit spațiu, cu o durată limitată. De asemenea, excursiile sunt o formă de activitate didactică extrașcolară, prilej cu care se fac aplicații în orizontul local sau pe itinerarii complexe. O excursie în orizontul apropiat este un prilej foarte bun pentru a observa și analiza valea Ialomiței, așezările umane, aspectele degradării mediului, sursele de poluare.

Având ca reper competențele generale și cele specifice din programa școlară propun

următoarele activități pentru elevii din clasa a VIII-a:

- ❖ localizarea tipurilor genetice de relief din Subcarpații Ialomiței;
- ❖ analizarea hărții geomorfologice pentru identificarea teraselor râului Ialomița;
- ❖ recunoașterea tipurilor de roci ;
- ❖ analizarea hărții rețelei hidrografice pentru identificarea principalilor afluenți ai Ialomiței;
- ❖ interpretarea unor date climatice, hidrologice, realizând reprezentarea grafică a acestora: temperatură, precipitații, vânt, debite (direcțiile principale ale acestuia) pe baza valorilor înregistrate în tabelele puse la dispoziție de profesor: tabel cu valori ale temperaturii medii anuale, grafic, tabel cu valori ale debitului, grafic, tabel cu valori ale vântului, grafic ;
- ❖ observarea degradării terenurilor din lungul văii și găsirea unor soluții;
- ❖ identificarea unor anumite specii de plante dezvoltate în zonă;
- ❖ caracterizarea tipurilor de așezări umane pe baza observațiilor din teren;
- ❖ prezentarea principalelor activități economice din zonă ;
- ❖ prezentarea calității mediului folosind date obținute din bibliografia de specialitate;
- ❖ identificarea surselor de poluare din zonă.

2. Experimentarea. Este o metodă de explorare directă a realității, prin care se provoacă intenționat un fenomen sau un proces, în scopul cercetării, descoperirii esenței faptelor geografice, al verificării unor ipoteze. În timpul experimentării, elevul prin efort propriu trebuie să conceapă și să realizeze operații mentale cu scopul de a observa, de a studia, de a măsura, de a prelucra și interpreta rezultatele obținute prin producerea procesului sau fenomenului natural, cum este “poluarea mediului”.

Elevii trebuie să efectueze experimentul sub controlul permanent al profesorului, fără a cunoaște dinainte rezultatul. Totodată, experimentarea în geografie este, în general, greu de realizat pentru că fenomenele și procesele se derulează pe spații mari în condițiile unei complexități și variabilități a factorilor, cu schimbări de materie și energie; unele experimente se pot realiza în clasă pe baza unei machete, iar altele nu se pot realiza decât în mediul înconjurător, în mod natural, regiunea aleasă fiind valea Ialomiței din sectorul Subcarpaților.

3. Valorificarea (integrarea) datelor din teren în lecțiile de geografie. Plecând de la această premisă se poate efectua cu elevii o aplicație practică pe valea Ialomiței pentru a putea realiza o fișă de observație a fenomenelor geografice, pe baza datelor obținute direct din teren. Indiferent de scopul cu care se organizează aplicația, peste tot în zonă se pot găsi suficiente exemple care să scoată în evidență acțiunea omului asupra mediului. Profesorul trebuie să aibă grijă să-i deprindă pe elevi să observe

fenomenele din natură și să caute explicații asupra cauzelor și consecințelor, atunci când este cazul. În acest sector al Ialomiței, ca pe oricare traseu s-ar merge, sunt foarte multe exemple din care să se scoată în evidență atât intervenția pozitivă a omului pentru a mări potențialul productiv al mediului, cât și o serie de acțiuni care, realizate necorespunzător, au drept consecințe o serie de efecte negative.

Elevii au prilejul să observe aspectele negative legate de degradarea mediului. Ei analizează și dezbate teme de actualitate pe baza observațiilor de pe traseu, precum:

- degradarea terenurilor prin extinderea defrișărilor;
- alunecările de teren: cauze, consecințe, măsuri;
- extinderea căilor de comunicație, a localităților în defavoarea vegetației naturale și consecințele acestora;

- principalele surse de poluare din zonă, de pe valea Ialomiței: groapa de gunoi de la Aninoasa, Soceram S.A. (producător de materiale de construcții: BCA, cărămida DUROTHERM, profile metalice pentru gipscarton, gleturi și adezivi), fabrica de ciment Heidelberg Cement Romania S.A., fabrica de colectare și procesare a deșeurilor periculoase și nepericuloase Recyfuel S.R.L. și traficul rutier;

- efectele poluării asupra aerului, apei, solului, vegetației, omului (producând mutații esențiale în interiorul lor) ;

- măsurile ce se impun pentru a diminua efectele negative asupra stării de sănătate a populației și a mediului ;

- măsuri necesare reducerii degradării mediului în jurul orașului Fieni ;
- reducerea poluării de la Romcif ;
- controlul deșeurilor menajere și industriale ;
- curățarea malurilor Ialomiței de deșuri ;
- educarea populației în spirit ecologic și sensibilizarea opiniei publice la diferite acțiuni, campanii întreprinse în zonă.

Cu ajutorul acestor date și observații se poate discuta despre efectele activităților economice asupra mediului înconjurător. Problemele puse în discuție au fost ușor înțelese și asimilate pentru că ei observaseră deja în teren toate fenomenele prezentate la clasă.

Pentru o cât mai bună reușită a unor astfel de observații, profesorul trebuie să urmărească la elevi latura instructivă și cea educativă. Observarea și analiza mediului în mijlocul naturii cu elevii permite îmbogățirea bagajului de cunoștințe, lărgirea orizontului științific, sesizarea legăturilor reciproce dintre fenomene, modul cum se interferează și se influențează reciproc, permite formarea unei gândiri, în ansamblu, despre lume și viață. Elevul înțelege mai bine necesitatea formării unei

atitudini civice față de natură, necesitatea de a păstra și proteja mediul înconjurător.

Acest mod de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a cunoaște și de a te dezvolta. Acestea au la bază competențele și conținuturile educației formale și oferă diverse posibilități de aplicare a cunoștințelor dobândite în cadrul educației oficiale.

Bibliografie :

1. Ilinca, N., Mândruț, O., *Elemente de didactică aplicată a geografiei*, Editura CD Press, București, 2006
2. Cucuș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2004
3. Pehoiu Gica, *Geografia – considerente didactico- aplicative*, Editura Transversal, Târgoviște, 2007

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI NONFORMALE CARE DEZVOLTĂ EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA ELEVI

Prof. Sorescu Vasilica

Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Educația ecologică este o componentă a educației aflată la confluența dintre științele realiste și cele umaniste, în care știința se îmbină armonios cu arta, iar noțiunile teoretice sunt zadarnice dacă nu sunt strâns legate de activitățile practice.

Educația ecologică trebuie să înceapă încă de la cele mai fragede vârste, în familie, prin exemplul pe care părinții îl dau copiilor: colectează selectiv deșeurile menajere, reciclează, economisesc apa și electricitatea, folosesc mijloacele de transport în comun mai mult decât autovehiculul propriu, etc.

Astfel, educația ecologică îi ajută pe copii să înțeleagă influența comportamentului lor asupra calității mediului și formează sentimentul responsabilității, valori și atitudini necesare construirii unei societăți durabile.

Într-o societate în continuă dezvoltare și modernizare, problemele de mediu trebuie să fie o preocupare permanentă a fiecăruia dintre noi. Trebuie să ne facem timp și să ascultăm strigătul disperat al Terrei: „prețuiește-mă și iubește-mă, omule, fiindcă toate frumusețile mele, pădurile, văile și izvoarele, cărările și crestele, piscurile cu toate viețuitoarele și florile ți le dăruiesc, să te bucuri de ele, să devii mai puternic, mai generos, mai bun” și să conștientizăm faptul că viitorul Planetei Albastre depinde doar de noi.

Problemele majore care frământă omenirea în prezent, cu privire la resursele de hrană, explozia demografică, poluare, criza energetică, productivitatea ecosistemelor, protecția și amenajarea mediului, reprezintă numai o parte din preocupările contemporane pe care educația ecologică trebuie să le abordeze.

La nivelul instituției școlare, problemele de mediu pot fi abordate atât în cadrul disciplinelor școlare, cât și prin intermediul activităților extracurriculare și extrașcolare, prin implementarea unor proiecte și programe sau prin discipline opționale transcurocurriculare.

Iată câteva exemple de modalități și mijloace de includere a problemelor de mediu în cadrul

diferitelor activități extracurriculare și extrașcolare și a proiectelor și programelor pe teme de educație ecologică:

- Acțiuni de ecologizare și colectare selectivă a deșeurilor în localitatea natală în cadrul Concursului Național Ecostuff și Lets do it România;
- Acțiuni de conștientizare a comunității locale privind problemele de mediu, prin împărțirea de fluturași, pliante, afișe;
- Acțiuni de plantare de flori în zona localității în cadrul Proiectului Educațional „Un om, o floare,,;
- Acțiuni de conștientizare a riscului de contaminare cu Covid 19 în urma aruncării la întâmplare a măștilor și mănușilor folosite;
- Activități dedicate Zilei Pământului și Zilei Mediului;
- Confecționarea de obiecte din materiale reciclabile;
- Confecționarea și amplasarea căsuțelor pentru păsări;
- Expoziții de fotografie sau desene pe teme ecologice;
- Concursuri de creație literară pe teme ecologice;
- Expoziții cu vânzare de măștișoare, felicitări și tablouri confecționate din materiale ecologice (lână, bumbac, semințe, paie, frunze, flori, scoarță de copac, pietre, scoici, nisip, etc.);
- Carnavalul ECO – prezentarea unor costume confecționate de copii din materiale reciclabile (plastic, hârtie, pet-uri, doze de aluminiu, etc.);

Toate aceste activități pot fi completate de curriculumul la decizia școlii, opționalele transcurriculare „Educație ecologică” sau „Idei verzi pentru Planeta Albastră” care cuprinde teme și activități abordate din punctul de vedere al mai multor arii curriculare și discipline.

În înfăptuirea unui învățământ modern, formativ, bazat pe formarea unor competențe, predarea – învățarea interdisciplinară este o condiție importantă. Corelarea cunoștințelor de la diferitele obiecte de învățământ contribuie substanțial la realizarea educației elevilor, la formarea și dezvoltarea flexibilității gândirii, a capacității lor de a aplica cunoștințele în practică. Corelarea cunoștințelor fixează și sistematizează mai bine cunoștințele, o disciplină o ajută pe cealaltă să fie mai bine înșusită.

În sistemul educațional al societății viitoare, este nevoie de stimularea creativității și acest lucru este posibil numai prin promovarea interdisciplinarității. Copiii nu trebuie educați pentru lumea de azi, deoarece nu se știe cum va fi lumea lor și e nevoie să fie învățați să se adapteze.

Bibliografie:

1. Cucos, C., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 2008
2. Dulamă, Maria Eliza, *Didactică axată pe competențe*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010
3. Roșu, Elisaveta, *Educație ecologică și de protecție a mediului*, MECT, București, 2007

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI PRIN ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE

Prof. Spirea Loredana Petruța
G.P.P. “Fantezia” Costești, jud. Argeș

“Să nu-i educăm pe copii noștri pentru lumea de azi, această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”

Maria Montessori - „Descoperirea copilului”

În orice domeniu de activitate este necesară cunoașterea proprietăților materialului de prelucrat, pentru a utiliza uneltele cele mai potrivite și tehnologia adecvată. Această cerință se impune cu atât mai mult în domeniul educației, unde se modelează „materialul” uman, care are o multitudine diversă de variante comportamentale ce cu greu pot fi prevăzute, unele fiind chiar imprevizibile.

Necesitățile curente ale activității instructiv-educative impun cerința de a cunoaște cât mai bine personalitatea ființei umane pe care o prelucrăm, pentru a găsi mijloacele și strategiile cele mai eficiente. Studiarea și cunoașterea personalității celor care intră sub incidența educației se impune și pentru depistarea cât mai timpurie a copiilor dotați și supradotați și pentru dirijarea educării și instruirii lor.

Cunoașterea potențelor individuale ale copilului trebuie pusă astăzi în termeni noi, mult mai largi, mai bogați și mai diverși, pentru a depăși încadrarea trăsăturilor personalității în tipare preconcepute.

Educația depășește limitele exigențelor și valorilor naționale și tinde spre universalitate, spre patrimoniul valoric comun al umanității. Un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversității umane, iar dezideratul educației permanente tinde să devină o realitate de necontestat.

Astfel, fără a nega importanța educației de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educația extracurriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității tinerilor. În grădinița contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care

reușește să pună bazele formării personalității copiilor. În acest cadru, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială.

Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educațional, ca set de intervenție complementară, apare ca o necesitate.

Ștefan M. precizează că oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării copiilor.

După o binecunoscută clasificare UNESCO, educația extracurriculară, adică educația de dincolo de procesul de învățământ, apare sub două aspecte principale: educația informală – reprezintă influența incidentală a mediului social transmisă prin situațiile vieții de zi cu zi – și educația non-formală, care se realizează fie în sistemul de învățământ, fie în cadrul unor organizații cu caracter educativ.

Ca parte integrantă a procesului instructiv-educativ, activitățile extracurriculare trebuie să respecte reperatele oricărei activități didactice:

a) COMUNICAREA-în cadrul căreia se asigură climatul educațional, individualizarea comunicării și modalitățile comunicării;

b) ETICA RELAȚIILOR EDUCATOARE-COPIL bazate pe valori, conduită, considerarea copilului ca partener educațional;

c) STRATEGII DE MENEAGEMENT:

I-PROIECTAREA ACTIVITĂȚII-stabilirea realistă a obiectivelor, actualizarea conținutului de învățare în funcție de cunoștințele copiilor, adaptarea conținutului la particularitățile cognitive, selectarea tehnicilor de lucru, diversitatea și atractivitatea activităților, utilizarea adecvată a tehnicilor auxiliare;

II-IMPLEMENTAREA-parcursarea etapelor de învățare-proiectare, adaptare la contexte, gestionarea corectă a metodelor și tehnicilor de lucru, gestionarea eficientă a timpului, claritatea explicațiilor și cerințelor, transformarea copiilor din consumatori de informație în producători de informație;

d)EVALUAREA-proiectarea activităților de evaluare corespunzătoare, selectarea eficientă a metodelor de evaluare în vederea obținerii unui feed-back rapid asupra atingerii obiectivelor,

diversificarea metodelor și tehnicilor de evaluare, prezența elementelor de noutate și inovație în produsele copiilor;

Activitățile extracurriculare organizate de grădiniță au conținut cultural, artistic, spiritual, științific, tehnico-aplicativ, sportiv sau sunt simple activități de joc sau de participare la viața și activitatea comunității locale.

Activitățile extracurriculare de masă reprezintă activități care cuprind aproape întreaga masă a copiilor dintr-o grupă, mai multe grupe, sau chiar grupe de copii din mai multe grădinițe. Aceste activități le oferă destindere, recreere, voie bună, satisfacțiile atmosferei de grup, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoaștere a aptitudinilor. Aceste activități au caracter ocazional și iau forme foarte variate.

- sărbătorirea zilei de naștere a unui copil la care participă colegi din toată grădinița;
- aniversarea zilei de naștere a unor copii care au frecventat grădinița și acum sunt la școala primară;
- vizionarea în grup a unor spectacole la teatrul de păpuși;
- vizitarea centrului de plasament;
- excursii;
- plimbări în parc;
- vizită la diferite muzee.

Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii cunosc locul natal în care au trăit, muncit și luptat înaintașii lor învățând astfel să-și iubească țara, cu trecutul și prezentul ei. Prin excursii copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă scriitori și artiști.

Serbările reprezintă un necesar izvor de satisfacție, bucurii, creează buna dispoziție.

Serbările pot lua forme variate, de la solemnă evocare istorică la un vesel carnaval. La pregătirea și realizarea serbărilor, copiii participă cu însuflețire și dăruire, din dorința de a oferi spectatorilor momente de ținută estetică, distracție, satisfacție, făcându-le viața mai frumoasă, mai plină de sens.

-Ziua mamei, Ziua copilului, Sfârșit de an.

- Serbări cu caracter istoric, cultural, comemorativ și religios: Ziua recoltei, Sf. Nicolae, Crăciun, Paști, 1 Decembrie, 24 Ianuarie, Ziua lui Eminescu, Ziua Europei, Carnaval;

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor contribuind

la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

La copilul de vârstă preșcolară este strâns legată de activitățile desfășurate în grădiniță și în afara ei sub forma jocului, a învățaturii și a muncii. Tocmai de aceea, o mare grijă trebuie acordată particularităților de vârstă și individuale ale copilului.

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”.

Trebuința de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm grădinița cu viața. Pentru a-l face pe copil să depășească în școală „greutățile greu de învins”, important este să nu uităm că una din trebuințele principale ale copilului este jocul.

Jocul – activitate recreativ – instructivă, prilej de activizare și dezvoltare a creativității.

Jocurile și distracțiile sunt mai intense la vârstele copilăriei și tinereții. Știm cu toții că orice copil de vârstă ante sau preșcolară se joacă tot timpul. Acestea le conferă conduitelor lor multă flexibilitate și mai ales le dezvoltă imaginația și creativitatea; tot prin joc este exprimat și gradul de dezvoltare psihică.

Jocul presupune un plan, fixarea unui scop și fixarea anumitor reguli, ca în final să se poată realiza o anumită acțiune ce produce satisfacție. Prin joc se afirmă eul copilului, personalitatea sa. Adultul se afirmă prin intermediul activităților pe care le desfășoară, dar copilul nu are altă posibilitate de afirmare decât cea a jocului. Mai târziu, el se poate afirma și prin activitate școlară.

Copiii care sunt lipsiți de posibilitatea de a se juca cu alți copii de vârstă asemănătoare fie din cauză că nu sunt obișnuiți, fie din cauză că nu au cu cine, rămân nedezvoltați din punct de vedere al personalității. Jocul oferă copiilor o sumă de impresii care contribuie la îmbogățirea cunoștințelor despre lume și viață, totodată mărește capacitatea de înțelegere a unor situații complexe, creează capacități de reținere stimulând memoria, capacități de concentrare, de supunere la anumite reguli, capacități de a lua decizii rapide, de a rezolva situații – problemă, într-un cuvânt dezvoltă creativitatea. Pentru copil, jocul presupune de cele mai multe ori, pe lângă consumul nervos chiar și cele mai simple jocuri, și efort fizic, spre deosebire de persoanele adulte unde acesta lipsește cu desăvârșire.

Există câteva lucruri de remarcat: în primul rând, jocul fortifică un copil din punct de vedere fizic, îi imprimă gustul performanțelor precum și mijloacele de a le realiza. În al doilea rând, jocul creează deprinderi pentru lucrul în echipă, pentru sincronizarea acțiunilor proprii cu ale altora, în

vederea atingerii unui scop comun. În al treilea rând, jocul provoacă o stare de bună dispoziție, de voie bună, oferindu-i copilului posibilitatea de a uita pentru un timp de toate celelalte și de a se distra, dându-i parcă mai multă poftă de viață. În joc, copilul își dă frâu liber imaginației. Jocurile spontane reliefează capacitatea de creație a copilului, capacitate bazată pe propria experiență, îmbogățită cu noi elemente, corespunzătoare dorințelor sale.

Activitățile extrașcolare – prilej de activizare și de dezvoltare a creativității.

În orice tip de activitate extrașcolară, fie că este vorba de drumeție, vizita într-un atelier de creație, un muzeu, un loc istoric, o excursie de mică sau mare anvergură este necesar să antrenăm trei factori implicați în actul educațional:

- preșcolarii – prin responsabilități asumate atât individual, cât și în grup;
- familie – prin susținere morală, financiară, sau chiar implicate în organizarea activităților;
- grădinița – prin obținerea avizelor necesare deplasării, elaborarea strategiilor didactice, realizarea unității dintre cei doi factori, finalizarea activității întreprinse.

Acest tip de activitate îi antrenează pe copii în activitatea de învățare, îi apropie de grădiniță, îi determină să o îndrăgească. Chiar ei propun, cer așteaptă și se implică în realizarea acestui tip de activitate.

Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite.

În cadrul acestor activități copii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, *„învață să învețe”*.

Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască preșcolarii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al grădiniței și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață.

În legătură cu dezvoltarea creativității copiilor, pot fi date educatorilor următoarele îndrumări: gândirea creativă și învățarea din proprie inițiativă trebuie încurajate prin laudă. Trebuie promovat modul variat de abordare a problemelor de manipulare a obiectelor și a ideilor. Preșcolarii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca educatoarea însăși să fie creativa.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la

dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor preșcolarilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber.

Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități.

Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

În concluzie putem spune că activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el în primul rând o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu copii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a copiilor.

Bibliografie :

1. Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației, *Revista învățământului preșcolar*, 3-4/2006
2. Ionescu, M.; Chiș, V., *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
3. Preda, Viorica, *Metodica activităților instructiv educative în grădinița de copii*, Editura «Gheorghe Cârțu Alexandru», Craiova, 2009
4. Lespezeanu, M., *Tradițional și modern în învățământul preșcolar*, Editura S.C. Omfal, București, 2007

PREDAREA INTEGRATĂ - UN PAS CĂTRE UN ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN

Prof. înv. primar Stamin Cristina Manuela

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Craiova, jud. Dolj

Prof. înv. primar Popescu Carmen Veronica

Colegiul Național ”Frații Buzești” Craiova, jud. Dolj

Este cunoscut faptul că trebuie să-i învățăm pe copii să învingă dificultățile de învățare prin intervenții reale, situându-i în dialog cu mediul, determinându-i să-și exerseze capacitatea de a opta și de a decide. Locul potrivit pentru realizarea acestui deziderat este școala. La școală, copilul intră într-un mediu stimulat, un mediu în care literatura, muzica, artele plastice, natura, mișcarea, socialul sunt într-un permanent dialog între ele și, implicit cu copilul.

Literatura pedagogică actuală descrie integrarea curriculară drept o modalitate inovatoare de proiectare a curriculumului, care presupune sintetizarea și organizarea didactică a conținuturilor din diferitele domenii ale cunoașterii, astfel încât să se asigure că elevul achiziționează o imagine coerentă, unitară despre lumea reală.

„Curriculum-ul integrat presupune crearea de conexiuni semnificative între teme sau competențe care sunt de regulă formate separat, în interiorul disciplinelor. Aceste teme sau competențe au o puternică legătură cu viața cotidiană a elevilor și își propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori și atitudini.”

O asemenea organizare a conținuturilor școlare, prin integrarea conținuturilor, cu toate avantajele sale, și-a dovedit însă și propriile dificultăți și limite. Acestea ar fi imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoașterii științifice specializate, dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea discipline integrate de învățământ, lipsa de tradiție pedagogică a integrării.

Prin metoda predării integrate, copiii pot să participe, să se implice mai mult, efectiv și afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conținuturilor cu ajutorul experiențelor diverse, al învățării prin descoperire. Învățarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii.

Procesul educațional trebuie să fie unul creativ, interdisciplinar, complex, să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informațiilor, cadrul didactic realizând un scenariu cât mai interesant al zilei.

În vederea realizării obiectivelor propuse pentru fiecare activitate comună se gândește atent repartizarea sarcinilor activităților zilnice la fiecare sector de activitate.

Cele mai productive strategii și metode de predare integrată sunt:

1. Învățarea prin dezbateri - această metodă constă în prezentarea unor întrebări, teme, probleme care sunt supuse spre analiză, soluționare unei clase, unui grup. Stimulând inițiativa și participarea fiecăruia la obținerea rezultatului, aceasta metodă presupune intervenția educatorului, care schițează pașii necesari și coordonează părerile și soluțiile participanților, dirijându-le spre obținerea rezultatului adevărat.

2. Învățarea prin cercetare - această metodă implică participarea directă și activă a elevului împreună cu profesorul la cercetarea științifică, la descoperirea adevărului, la refacerea procesului științific de constituire a cunoștințelor. Autoritatea profesorului este înlocuită prin cooperarea științifică pentru demonstrarea experimentală a adevărului. Ameliorează relația profesor-elev și dezvoltă capacitatea muncii independente.

3. Învățarea prin rezolvarea de probleme - profesorul va sprijini elevii în formularea de probleme și întrebări, va coordona procesul de rezolvare a acestora individual și în grup. În procesul de învățare prin rezolvarea de probleme sunt parcurse următoarele etape:

- comunicarea, formularea problemei/situației problemă;
- îndrumarea elevilor prin cunoașterea datelor, comparații, exemplificări;
- formularea unor alternative de soluționare;
- decizia, selectarea alternativei de rezolvare;
- rezolvarea problemei prin aplicarea soluției găsite și verificarea rezultatelor.

4. Învățarea prin descoperire - promovează metode de învățământ de tip euristic, care implică un ansamblu de operații privitoare la conceperea și organizarea lecției în care elevul, sprijinit de profesor, descoperă cu propriile forțe intelectuale explicația și semnificația unui fenomen sau proces, legile, cauzele și esența acestora. Prin învățarea prin descoperire se pune accentul pe căile prin care se ajunge la produs, la metodele de cunoaștere și înregistrare.

5. Învățarea bazată pe proiect - presupune colectarea de informații prelucrarea și sistematizarea acestora, interpretarea și reflecția personală, cooperarea în realizarea sarcinilor. Etapele învățării bazate pe proiect sunt:

- stabilirea scopului;
- formularea scopului sub forma unei întrebări;
- identificarea a cel puțin trei surse de informare care vor fi folosite pentru a răspunde la

întrebare;

- descrierea pașilor care vor fi întreprinși pentru atingerea scopului;
- identificarea a cel puțin cinci concepte majore care vor fi investigate în cadrul proiectului;
- identificarea a cel puțin trei metode care vor fi folosite pentru prezentarea proiectului;
- organizarea și planificarea proiectului în timp;
- stabilirea modului în care va fi evaluat proiectul.

6. Învățarea bazată pe probleme - este un sistem de dezvoltare a curriculum-ului și de organizare a instruirii care dezvoltă simultan atât strategiile de rezolvare a problemelor, cât și bazele cunoașterii disciplinare. Aduce elevii în situația de a identifica și de a găsi soluții pentru probleme.

Etaple proiectării învățării bazată pe probleme sunt:

- să identifice dacă o problemă există sau nu;
- să definească problema cu exactitate;
- să identifice informațiile de care este nevoie pentru a înțelege problema;
- să identifice resursele de care este nevoie pentru a colecta informația necesară;
- să genereze posibile soluții la problemă;
- să prezinte soluțiile.

7. Învățarea aventură /de tip expediționar - sunt specifice experiențele de învățare mai ales non-formale care pun elevii în fața unor provocări, de cele mai multe ori în contexte naturale.

În concluzie, abordarea integrată a conținuturilor iese din monotonia aceluiași algoritm de predare a unor lecții, elevii sunt stimulați și atrași prin diversitatea activităților de învățare dintr-o singură oră și prin apariția elementului-surpriză. Se imprimă lecției respective un caracter aparte, diferit de modul de predare tradițional.

Dacă succesul școlar este dat de performanța elevului în cadrul contextelor disciplinare, succesul în viața personală, profesională și socială este dat tocmai de capacitatea de a ieși din tiparul unei discipline și de a realiza conexiuni și transferuri rapide între discipline, pentru soluționarea problemelor ivite.

Bibliografie:

1. Bocoș, M., Chiș, V., *Abordarea integrată a conținuturilor curriculare, particularizări pentru învățământul primar*; Editura Casa Cărții de Știință, Cluj –Napoca, 2012
2. Chiș, V., *Provocările pedagogiei contemporane*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002

3. Ciolan, L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008
4. Ionescu, M., *Instrucție și educație*, ediția II-a revăzută ed. University Press, Arad, 2007

METODA MOZAICUL ADAPTATĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL ON-LINE

Prof. Stan Daniela

Liceul de Arte “Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Vasile Gheorghiu

Liceul de Arte “Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Dacă prin folosirea metodelor tradiționale rolul profesorului este mai mult unul de transmițător de informație, elevul fiind mai mult un spectator, un receptor, participând în mod pasiv la lecție, în cazul metodelor interactive, profesorul devine un animator, moderator, consilier, el participând efectiv la soluționarea problemelor alături de elevii săi și uneori făcând parte din grupele de lucru. Elevul participă activ la activitate, este integrat în diferite grupe, i se acordă diferite sarcini de îndeplinit, colaborează cu ceilalți elevi, este pus în situația de a accepta punctele de vedere ale celorlalți participanți la educație. Se mărește astfel gradul de relaționare între profesor și elevi, între elev și colegii săi.

Pornind de la cele enunțate mai sus, consider că și în instruirea on-line trebuie să se regăsească aceleași principii, profesorul fiind cel care are rolul de a-l implica pe elev în propria formare prin diferite metode și strategii. O metodă modernă, interactivă, ce pune accentul pe implicarea elevului este și *mozaicul*. În cele ce urmează voi prezenta pe scurt această metodă și modalitatea de adaptare a acesteia astfel încât să corespundă instruirii on-line.

Mozaicul - este o metodă de învățământ ce se bazează pe învățarea în grup. Fiecare elev trebuie să studieze un material în care să devină expert, iar apoi trebuie să îl transmită și colegilor din grupa din care face parte. În desfășurarea obișnuită (în sala de clasă) a acestei metode există două tipuri de grupuri: grupuri cooperative (în cadrul acestora se realizează distribuirea materialelor, predarea și verificarea) și grupuri expert (de învățare și pregătire). În aceeași manieră, în învățământul on-line, putem împărți clasa în tot atâtea grupuri în câte subteme am împărțit noul conținut, fiecare grup de elevi constituit va reprezenta grupul de experți pentru subtema primită, iar grupurile cooperative vor fi un singur grup constituit din toți ceilalți elevi din clasă care fac parte din alte grupe de experți.

Etape de bază:

1. **Formarea grupurilor cooperative și distribuirea materialelor de lucru**

Varianta tradițională a metodei

Tema din lecția respectivă va fi împărțită de către profesor în 4-5 subteme. În timpul activității elevii sunt numerotați până la 4 sau 5 (în funcție de numărul subtemelor) și primesc materiale ce conțin detalieri ale subtemei corespunzătoare numărului său. Fiecare grup cooperativ va fi format din 4 sau 5 elevi (în funcție de numărul subtemelor).

Varianta on-line

Tema din lecția respectivă va fi împărțită de către profesor în 4-5 subteme, iar elevii clasei în tot atâtea grupuri. În etapa premergătoare desfășurării efective a activității fiecare grup va primi de la profesor (prin intermediul unei platforme de învățare sau printr-un mijloc de comunicare on-line) materiale sau link-uri despre subtema pe care trebuie să o studieze.

În ambele variante li se precizează elevilor faptul că vor învăța și vor prezenta materialul aferent numărului lor și celorlalți colegi, fiind responsabili de rezultatele învățării acestora.

2. Formarea grupurilor de experți și pregătirea prezentărilor

În activitatea desfășurată în sala de clasă, elevii care au același număr și, respectiv, aceeași subtemă de abordat, se vor constitui în grupuri de experți. În varianta on-line, elevii din același grup vor putea comunica prin orice mijloc virtual pentru a-și pregăti prezentarea (este tot o etapă care precede activitatea sincronă propriu-zisă) sau se creează camere separate pentru fiecare grupă în platforma de comunicare sincronă. Grupurile de experți pot realiza prezentări PowerPoint, filmulețe, înregistrări audio etc. cu informații despre subtema pe care în timpul activității sincrone o vor transmite celorlalți elevi sau pot stabili cele mai importante informații din fiecare subtemă..

“Experții” studiază și aprofundează împreună materialul distribuit/primit, identifică modalități eficiente de „predare” a respectivului conținut, precum și de verificare a modului în care s-a realizat înțelegerea acestuia de către colegii din grupul cooperativ/ din clasă.

3. Realizarea prezentărilor (predarea) și verificarea rezultatelor învățării

Varianta tradițională a metodei

Se reconstituie grupurile inițiale (din care face parte câte un expert al fiecărei subteme). Fiecare expert „predă” conținuturile aferente subtemei sale, iar modalitatea de transmitere trebuie să fie concisă, stimulativă, atractivă. Fiecare membru al grupului cooperativ are sarcina de a reține cunoștințele pe care le transmit colegii lui, experți în diferite probleme.

Varianta on-line

Este etapa care se desfășoară în mod sincron folosind orice aplicație care oferă această oportunitate (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams etc.). Fiecare grup de experți prezintă conținuturile

subtemei sale prin orice modalitate dorește. Poate interveni orice membru al grupului în prezentare prin aducerea de completări sau clarificări. Se pot stabili sarcini în interiorul grupului de experți. Ceilalți elevi ai clasei pot pune întrebări despre conținutul transmis. Profesorul supervizează întreaga activitate, fiind cel care moderează, dar și cel care asigură veridicitatea informațiilor transmise de grupurile de experți. Produsele realizate de fiecare grup de experți pot fi postate pe o platformă de învățare la care are acces toți elevii clasei pentru o aprofundare ulterioară.

4. Evaluarea

Evaluarea se poate realiza printr-un test/chestionar on-line, printr-un joc Kahoot, prin răspunsuri orale la întrebările adresate de profesor, printr-o prezentare a materialului predat de colegi, prin elaborarea unui eseu etc.

Avantajele metodei: dezvoltarea competențelor psihosociale; dezvoltarea competențelor cognitive și de comunicare, dezvoltarea inteligenței interpersonale, participarea activă, formarea și consolidarea deprinderii de ascultare activă, dezvoltarea gândirii critice și creative, consolidarea încrederii în propriile forțe, formarea și dezvoltarea capacității reflective etc. În plus de toate aceste avantaje, metoda mozaicul este foarte eficientă în combaterea analfabetismului funcțional.

Creșterea rolului tehnologiei în societatea contemporană necesită schimbări majore ale metodelor de predare. Noile tehnologii oferă profesorilor multe instrumente interesante alături de metode noi care activează elevul, îl motivează să devină un actor activ al propriei intruiri. Valorizând elevii, aplicând principiile pedagogiei diferențierii și ale constructivismului pedagogic, cadrul didactic trebuie să își proiecteze strategia didactică astfel încât de intervenția sa formativă să beneficieze fiecare elev, iar învățarea să devină un proces constructiv.

Bibliografie:

1. Zlate, Ș., Drăghicescu, L., Stăncescu, I., *Strategii moderne de predare-învățare-evaluare*, în cadrul proiect: “Formarea continuă a profesorilor de istorie și geografie în societatea cunoașterii”, POSDRU/87/1.3/S/62651 Citit la: <https://www.scribd.com/document/219596535/Strategii-Moderne-de-Predare>, 2011

CREATIVITATEA – SURSĂ ȘI OBIECTIV AL INTERPRETĂRII INSTRUMENTALE

Prof. Stan Ioana-Oltea

Liceul de Arte ”Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Bădica Valeria Doina

Liceul de Arte ”Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Arta este forma de manifestare care constă în realizarea de structuri capabile să genereze și să comunice emoții specifice complexe și care, apelând la un limbaj propriu, cuprinde și transmite date despre realitatea obiectivă sau subiectivă în care artistul trăiește³².

Fiecare dintre noi știe să asculte muzică, chiar dacă în moduri diferite: unii pentru a dansa, alții lăsându-se purtați de capriciile senzațiilor și imaginilor generate de sunet sau căutând un sentiment, un mesaj; pe de altă parte, profesioniștii sunt cei care pătrund în țesutul muzical și urmăresc matematica fluidă a notelor, timbrului, armoniei sau ritmului.

Însă acțiunea de a asculta muzică nu este doar auditivă și emoțională, ci și motorie, așa cum scria Nietzsche, „ascultăm muzica prin mușchi”. Batem ritmul pe muzică, fără să vrem, chiar și atunci când nu o ascultăm în mod conștient și oglindim prin expresie și postură „povestea” spusă de linia melodică, gândurile și sentimentele pe care ni le provoacă. Pentru copilul aflat în dezvoltare, muzica îndeplinește funcția de a ajuta la pregătirea minții acestuia pentru o serie de activități cognitive și sociale complexe, punând creierul să exerseze, astfel încât să facă față nevoii de a produce idei creatoare. Chiar și la persoanele non-muzicale, reprezentarea muzicii este de obicei remarcabil de fidelă – nu doar melodiei și atmosferei originalului, ci și tonalității și tempoului. Faptul se explică prin tenacitatea extraordinară a memoriei noastre muzicale, care ne permite să „gravăm” în creier mare parte din ceea ce auzim în primii ani pentru tot restul vieții.

Noam Chomsky³³ sugerează că oamenii au capacitatea înnăscută de a înțelege și produce o infinitate de enunțuri. Altfel, argumentează el, cum ar putea copii de 2 ani să creeze propoziții noi, propoziții pe care nu le-au mai auzit niciodată? Soluția pe care o propune el se află în așa numitele

³² Leona Varvarichi - *Sonatele pentru violă în creația lui Wilhelm Georg Berger*, UNMB, București, 2015.

³³ Avran Noam Chomsky – lingvist, filozof, istoric și activist politic american, profesor emerit în lingvistică.

„structuri de adâncime”, care prin anumite transformări generează „structuri de suprafață”. Asta înseamnă că o structură de adâncime poate genera multe structuri de suprafață, dar și că o structură de suprafață poate fi interpretată ca o transformare a mai multor structuri de adâncime. Pornind de la constatarea că muzica și limbajul sunt două moduri principale prin care oamenii modelează sunetele, actul interpretării instrumentale produce același gen de structuri. Un exemplu este digitația ca structură de adâncime, pe care o putem prezenta ca fiind modul prin care așezăm și alternăm degetele pe coarde; deși este un simplu demers mecanic, care urmărește în aparență doar latura tehnic-instrumentală, va ajunge prin anumite transformări să țină cont de realizarea expresiei prin obținerea unei anumite culori a sunetului, a timbrului. Astfel, structura de suprafață este mai potrivită din punct de vedere expresiv față de digitația (structura de adâncime) aleasă ca fiind cea mai comodă din punct de vedere tehnic.

Pentru a fi posibilă dezvoltarea structurilor de suprafață prin transformarea celor de adâncime avem nevoie de actul creator, în cazul nostru, actul interpretării. Pornind de la premisa că actul interpretării ca proces și ca produs este același cu actul creator, vom detalia interpretarea în mai multe etape.

O primă etapă, ca și în cazul actului creator, este prepararea. În marea majoritate a cazurilor, mai ales în școală, lucrările pe care elevii le interpretează au fost compuse cel mai adesea cu sute de ani în urmă. În acest caz, elevii trebuie să se întoarcă în epoca de creație a compozitorului pe care este necesar să o înțeleagă, atât din punct de vedere socio-istoric, cât și estetic și filozofic, adunând toate datele necesare cunoașterii. În același timp, vor trebui să decodifice desenul, „alfabetul” partiturii, ajungând astfel să înțeleagă partitura din punct de vedere formal și tehnic prin reproducerea notelor și a celorlalte semne grafice din partitură.

La fel ca actorul care nu va înșira litere și silabe fără să creeze cuvinte, propoziții, fraze cu legătură între ele, fără să transmită o idee, un mesaj, ci va recita o poezie sau va însuflă un personaj, așa și muzicianul interpret va scurta partitura, o va descompune în microelemente, va face legăturile între semnele grafice, dezvoltând noi structuri, conferindu-i expresie pentru ca mai apoi să transmită publicului un mesaj.

Etapa de vârf a creativității este reprezentată chiar de momentul în care preocupările se vor îndrepta spre realizarea expresiei muzicale, mai puțin evidentă în faza de început a pregătirii actului interpretativ. Va fi necesară împletirea acestor două faze distincte, deoarece adesea, pe măsură ce descoperim noi sensuri și mesaje, ne întoarcem și alegem alte procedee tehnice, mai potrivite cu expresia.

În ceea ce privește trăsăturile de arcuș (*detaché, legato, non legato, martellato, staccato*,

spiccato etc.), un exemplu s-ar referi la un pasaj de note însemnate în partitură cu puncte deasupra – *staccato*, *spiccato* (despre care știm că se realizează în mod separat, sacadat, ca și cum între note ar exista mici pauze) – vor putea fi realizate fie utilizând ambele sensuri de deplasare a arcușului, fie în același sens, fie mai scurte sau mai puțin scurte,³⁴ din nou ținându-se seama de expresia potrivită pasajului. De asemenea, un acord notat cu *sf* va putea fi executat nu numai cu arcuș în jos, cum ar fi prima opțiune, ci și cu arcuș în sus, dobândind astfel un plus sau un alt fel de de forță expresivă.

Emisia sunetului și crearea diferitelor tipuri de sunet este o altă preocupare a elevului interpret în

procesul realizării actului interpretativ. Ne referim aici și la procedeele excepționale de a emite sunetul – *sull ponticello*, *sul tasto* etc. – dar mai ales la realizarea sunetului propriu-zis – *ordinario* – pentru că, pe de o parte, maniera de a-l emite este diferită pentru fiecare perioadă stilistică, iar, pe de altă parte, presiunea aplicată pe coardă, viteza de deplasare a arcușului și punctul de contact al părului arcușului cu coarda sunt factori care influențează tipul și calitatea sunetului. Un exemplu în acest sens este perioada Barocului, când instrumentele cu coarde utilizau un arcuș ce semăna cu un arc, diferit față de cel modern, iar coardele erau din maț de animal, un material foarte sensibil. „Prin presiunea nepotrivită aplicată, sunetul produs de o coardă de maț se îneacă, astfel că maniera de a deplasa arcușul este cea așa-numită *pe deasupra* și se bazează pe principiul stimulării armonicilor prin eliberarea presiunii pe coardă după impuls”³⁵ obținută prin variația vitezei arcușului pe durata aceleiași note (umflarea notei la mijloc). În Clasicism este bine cunoscută dezideratul unui sunet frumos, clar, strălucitor, ceea ce înseamnă că renunțăm la maniera „pe deasupra” în schimbul cântatului la mijlocul distanței dintre limbă și căluș. Romantismul vine în contrast prin sunet plin, dens, obținut atât prin tensionarea arcușului pe coardă, cât și prin alternarea diferitelor tipuri de vibrato. Totuși, în emisia sunetului, viteza de deplasare a arcușului este un factor decisiv în obținerea de tipuri variate de sunet.

Vibrato este un alt procedeu pe care elevul interpret în actul lui creator îl folosește. Există o multitudine de tipuri de vibrato diversificate în funcție de amplitudinea și frecvența mișcării, iar utilizarea acestuia se va face în funcție de ce va avea nevoie să transmită interpretul, de la dens cu frecvență mică, la amplitudine mare cu frecvență mare, putând varia chiar în aceeași frază sau chiar pe același sunet.

Articulația ține de *dicția* și *pronunția* muzicală. Fie că este vorba despre ritm, despre frazare sau despre alte elemente ornamentale, toate trebuie să fie *rostite* cu dicție de orator, așa cum un actor

³⁴ Ne referim la pasaje în valori ritmice egale, de acumulare, eventual și notate cu *cresc.*

³⁵ Leona Varvarichi - *Sonatele pentru violă în creația lui Wilhelm Georg Berger*, UNMB, București, 2015.

trebuie să rostească cu dicție un mesaj șoptit pentru a se auzi în sală. Ornamentele (appoggiaturi, mordent, grupete etc.) vor fi abordate diferit în funcție de fraza muzicală.

Dinamica reprezintă nuanțarea intensității sunetelor, care poate fi constantă sau schimbătoare. Aceeași nuanță poate să îndeplinească atribuții diferite, atât în funcție de creativitatea fiecărui elev, cât și în funcție de liniile melodice cu caracter diferit. De exemplu, un *forte* de acompaniament nu va avea aceeași intensitate și pregnanță cu un *forte* cu care va fi cântată o temă.

Toate aceste elemente prelucrate, antrenate și controlate se manifestă individualizat în funcție de tipul de personalitate și gradul de creativitate al elevului.

Când comunicăm verbal, limbajul corpului ne ajută să transmitem o mai mare pondere a mesajului prin elemente non-verbale, prin gesturi, mimică, grimase. De același lucru avem nevoie și în interpretarea muzicală, cu atât mai mult cu cât nu folosim cuvinte. În acest sens, Pablo Casals spunea că „nu există muzică frumoasă fără gesturi frumoase”³⁶. Bineînțeles, elevul trebuie să își folosească creativitatea pentru a ajunge să pună mișcarea corpului în permanentă concordanță cu limbajul muzical.

Menuhin spunea că „o interpretare excepțională este un mister;” „(...) mă frământa gândul că nu eram în stare să explic *de ce* interpretam un pasaj sau altul *așa* cum îl interpretam. De bună seamă, profesorii mei mi-au dat explicații asupra repertoriului meu, dar ele nu erau decât niște ferestre oarbe, creând doar iluzia unora adevărate. E drept că, ori de câte ori cântam un concert sau o sonată intuiam numaidecât stilul, iar prin totala mea dăruire reușeam să antrenez și publicul; în schimb rațiunea rămânea în obscuritate și ajungeam să cred că explicațiile unuia sau altuia nu erau decât niște ipoteze de lucru, până când voi fi în măsură să le verific prin propria mea înțelegere.”³⁷ Ca și în cazul fazei de iluminare în ceea ce privește actul creator, și în interpretare ideea pentru rezolvarea unui anumit pasaj apare brusc și misterios, dar în același timp limpede, clar și integral. Explicațiile profesorului sunt doar niște „ipoteze de lucru” ce duc la iluminarea creatoare a elevului.

În concluzie, interpretarea este un act creator deoarece se va supune unei sume de cunoștințe despre autor, perioada de creație, formă și tehnici compoziționale consacrate, pe care elevul le va împlini cu datele sale artistice, calități tehnice instrumentale dobândite și antrenate, abilități expresive, cât și sensibilitate.

Pentru interpretare se impune existența unei culturi muzicale solide, care este formată prin acumulare de experiențe interpretative. Elevul are dreptul să își exprime creativitatea, dar și îndatorirea de a nu încălca limitele impuse de compozitor.

³⁶ J. Ma. Corredor – *De vorbă cu Pablo Casals*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R, București, 1964.

³⁷ Yehudi Menuhin – *Călătorie neterminată*, Editura Muzicală, București, 1980.

Ca și în cazul actului creator, în interpretare demersul presupune un lung travaliu plin de întrebări, ba chiar o stare de derută obsedantă menite să genereze varianta de interpretare pe care elevul o oferă.

Interpretarea instrumentală oferă elevului toate etapele unui act creator: atât rigurozitate în preluarea informațiilor pentru a rămâne fidel partituri, cât și libertate în prelucrarea acestora, favorizând astfel dezvoltarea unor „structuri de suprafață,” care reprezintă propriile creații ale acestuia.

Așadar, interpretarea este un act creator mai ales perpetuu care este supus momentului, pentru că nicio interpretare nu seamănă cu alta, oricât te-ai strădui, nu o să cânti o lucrare de doua ori la fel. Ca și actul creator, interpretarea ține cont de spontaneitate, de mici revelații, de starea pe care o are elevul în public, asta determinându-l să creeze continuu.

Dacă nu ar fi act creator, interpretarea ar fi o acțiune inertă, neînsuflețită. Așa cum spune Celibidache³⁸, muzica înregistrată este o ”conservă”, deoarece îi lipsește viața, când ascuți înregistrarea nu mai poți să percepi emoția pe care a avut-o interpretul care a cântat muzica respectivă și nu mai poți numi act creator înregistrarea pentru că deja faza de iluminare a creației a avut loc în momentul înregistrării.

Creativitatea ca sursă reprezintă încurajarea elevilor să participe în momentul în care interpretează cu propria lor inițiativă, să aibă curajul de a crea la rândul lor piesa respectivă, nu doar de a o reda așa cum au învățat. Odată ce a dobândit toate achizițiile de care am vorbit, practic devine el însuși creator, ajungând să aibă toate datele necesare pe care să le mânuiască cât să devină ale lui. Având ocazia să recreeze lucrarea, nu doar să o reproducă. În cadrul acestui context, el poate să impersoneze mesajul respectiv, dar să îl adapteze la personalitatea lui.

Creativitatea ca obiectiv este demersul educațional ce trebuie să ridice elevul deasupra nivelului

de executare pentru a se putea ajunge la obiectivul interpretării de act creator.

Bibliografie:

1. Clinciu, Aurel; Cocardă, Elena; Usaci, Doina, *Psihologia Educațională*, Universitatea ”Transilvania” din Brașov, Brașov, 2008
2. Corredor, J. Ma., *De vorbă cu Pablo Casals*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R., București, 1964

³⁸ Sergiu Celibidache – Dirijor și compozitor român, membru de onoare al Academiei Române.

3. Lerescu, Sorin, *Teatrul instrumental*, Editura Fundației România de Mâine, București, 2001
4. Menuhin, Yehudi, *Călătorie neterminată*, Editura Muzicală, București, 1980
5. Varvarichi, Leona, *Sonatele pentru violă în creația lui Wilhelm Georg Berger*, UNMB, București, 2015

PREDAREA ONLINE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar Stanca Cristina

Școala Gimnazială Mădulari-Cerțișoara, jud. Vâlcea

În prezent, predarea online nu mai este o noutate, ci a devenit o realitate zilnică pentru cadrele didactice, elevi și părinți. În funcție de numărul cazurilor, de încadrarea localităților în diferite scenarii (roșu, galben verde sau doar roșu și verde) educația se desfășoară cu prezență fizică sau online.

Atunci când predarea se face online, profesorii au nevoie de instrumente adaptate și practici de lucru pentru a susține predarea, dar și pentru a o face atractivă și folositoare. Desigur, nevoia de dispozitive adaptate a apărut și în rândul elevilor, iar această nevoie a fost acoperită de părinți, școală, societate.

În ceea ce privește nevoia pregătirii cadrelor didactice, au fost identificate mai multe variante: cursuri, schimburi de experiență, webinare.

Predare online a acoperit nevoia copiilor de continuitate în învățare, iar părinții au înțeles că este important pentru copii să își vadă educatorii, colegii și să se conecteze cu ei. Este nevoie, așadar, de o altă perspectivă asupra educabilului. Vorbim practic de o experiență, în centrul învățării aflându-se copilul. Când planificăm o activitate, trebuie să ne gândim la ce tip de experiență va avea copilul, nu la ce trebuie el să învețe. Când vedem această oportunitate ca pe o experiență pentru copii și pentru noi, abordarea sesiunilor online va fi diferită.

Până să intre în activitatea online, copilul trebuie pregătit exact așa cum este pregătit atunci când merge la școală. Să se trezească la timp, să își facă rutina de dimineață, să mănânce micul dejun.

Părinții și profesorii trebuie să înțeleagă că experiența este centrată pe copil și trebuie urmărit interesul acestuia. Sunt lecții predate diferit. Trebuie să punem accent pe ce putem face, nu pe ce nu putem face. Sesiunile online pot părea un fel de joacă, pentru că în învățare sunt folosite dispozitive pe care elevii le utilizează cu mare plăcere (telefon, laptop, tabletă) și pe care, înainte de predarea online le puteau folosi doar cu acordul părinților, un timp limitat, iar acum se pot conecta și le pot folosi mai mult timp și în fiecare zi. În acest fel, copiii învață cel mai bine. Online se folosesc alte instrumente, apar provocări noi.

Nevoile de bază ale copiilor de la fiecare vârstă trebuie avute mereu în vedere atunci când

structurăm lecțiile online. Acestea vor fi foarte interactive, folosind toate resursele disponibile în mediul online. Pentru a construi o experiență benefică în predarea online, trebuie respectate câteva principii: nevoia de mișcare, folosirea muzicii, implicarea copiilor în activități și pauzele acordate la timp.

Dacă părintele va înțelege importanța experienței de predare, fie ea și online, atunci va putea să ofere copilului sprijin și să îl susțină în procesul de învățare. Trebuie înțelese și temerile părintelui, pentru că odată securizat părintele, el va transmite sentimentul de securitate și copilului.

Ca și în format fizic, învățătorul este acolo pentru a-l ghida pe copil să descopere lumea. El este prezent pentru copii, nu pentru părinți. Important este să oferim copiilor o experiență de învățare în care să se simtă ascultați și valorizați.

Proiectarea și desfășurarea activităților de învățare online este un proces complex ce presupune integrarea instrumentelor și a resurselor în format digital, dintr-o nouă abordare pedagogică. Aceasta impune crearea unui nou design al situațiilor de învățare care să permită parcurgerea curriculumului, facilitarea asimilării noilor conținuturi, precum și activizarea și motivarea elevilor, stimularea interesului elevilor pentru cunoaștere. Ca situații concrete putem enumera:

- crearea unui avizier virtual utilizând aplicația Padlet: padlet.com. Această aplicație permite colaborarea cu elevii, prin postarea de materiale (teme, diverse sarcini de lucru, proiecte) și oferirea/primirea feedback-ului;
- crearea unui avatar virtual accesând www.voki.com. Această aplicație permite elevilor să-și exerseze exprimare orală, ajutându-i, chiar și pe cei timizi, să-și învingă teama de a vorbi în public;
- crearea de scheme, în mod interactiv, utilizând aplicația Mentimeter: www.mentimeter.com. Astfel, se poate lansa o întrebare elevilor pentru a afla răspunsul în timp real. Răspunsurile se vor aranja și sub formă de nor, dacă se alege această opțiune, în prealabil. Întrebările pot viza reactualizarea cunoștințelor, fixarea acestora sau împărtășirea opiniilor, gândurilor, emoțiilor elevilor referitoare la anumite aspecte din cadrul secvențelor didactice;
- culegerea și organizarea ideilor accesând jamboard.google.com. Cu ajutorul tablei digitale Jamboard, se pot organiza ideile pe mai multe pagini, astfel încât acestea să poată fi vizualizate și reținute mai ușor. Este, de asemenea, și un mod eficient de a observa sistematic progresul.

În mediul online deci, putem transmite cunoștințe, forma deprinderi cu ajutorul diverselor aplicații, dar prin gesturi, prin voce putem transmite și emoție și putem fi alături de copii, chiar dacă nu suntem prezenți fizic lângă ei. Este important să adresăm întrebări copiilor, pentru a vedea cum se simt,

ce griji au, ce s-a întâmplat cu ei. Este foarte important să fim alături de copii și ei să simtă asta.

Experiența online este despre a învăța să fim împreună altfel.

Bibliografie:

1. Alois, Gherguț, *Management general și strategic în educație*, Ed. Polirom, Iași, 2007
2. Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative*, Aramis, Bucuresti, 2002
3. [3. www.elearning.ro/manualul-digital-perspectiva-pedagogica](http://www.elearning.ro/manualul-digital-perspectiva-pedagogica)

PROMOVAREA VALORILOR TRADIȚIONALE ROMANEȘTI

Prof. Stancu Ana Maria

Școala Gimnazială Specială Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Bucurică Nicoleta Camelia

Școala Gimnazială “Nicolae Iorga” Ploiești, jud. Prahova

Pornind de la afirmația profesorului Ioan Neacșu, care consideră că, “educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă; și nu orice fel de învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă” am încercat să dezvoltăm acest tip de învățare, stimulând elevii să-și manifeste curiozitatea, creativitatea, originalitatea, schimbul de informații.

Prin desfășurarea unor activități extrașcolare, în afara orelor de curs online se încurajează manifestările creative ale elevilor, îl face conștient de propriile capacități și îi dezvoltă capacitatea de autoevaluare. Elevii sunt dornici să se implice în astfel de activități pentru că sunt percepute ca “o oră la care nu sunt ascultat”, însă oferă posibilitatea de a dobândi o experiență nouă prin propriile puteri.

Prin activitățile desfășurate în cadrul unui proiect de parteneriat între Școala Gimnazială Specială Târgoviște și Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Ploiești care a avut drept temă „Promovarea valorilor tradiționale românești” a crescut interesul elevilor pentru valorificarea și păstrarea obiceiurilor și tradițiilor românești și a contribuit la îmbogățirea cunoștințelor referitoare la obiceiurile românilor dar și ale altor popoare. Aproximarea copiilor din școala de masă, de școlarii cu CES, prin desfășurarea unor acțiuni în comun, o considerăm o etapă în direcția socializării copiilor, în apropierea față de semenii lor aflați în dificultate.

Am încercat să-i determinăm pe copiii să cunoască și să respecte tradițiile și simbolurile românești și rolul important pe care-l au în viața oamenilor din cele mai vechi timpuri, modul cum aceste tradiții au dăinuit peste timp. Timpul modern micșorează din puterea sărbătorilor și tradițiilor românești. Se observă însă, că cele mai importante sărbători și obiceiuri sunt opera țărânimii, în lumea satului întâlnindu-se și astăzi cele mai frumoase tradiții.

Valorificând și promovând frumusețea tradițiilor și obiceiurilor populare românești din zona județelor Dâmbovița și Prahova în cadrul activităților desfășurate, reușim să îi facem pe copiii să înțeleagă mesajul și conținutul acestor obiceiuri populare, adaptându-le particularităților de vârstă și

aptitudinilor artistice individuale, îi introducem într-o lume a cântecului, dansului, povestirilor, a unor evenimente tradiționale: Crăciunul, Mărțișorul, Paștele, copiii având posibilitatea să cunoască frumusețea și bogăția folclorului, diversitatea tradițiilor și obiceiurilor românești, armonia limbii române.

Dorim să-i învățăm pe elevi să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile, să-i învățăm să iubească meleagurile natale și portul românesc. Să-i determinăm să promoveze aceste elemente definitorii ale identității neamului românesc. Să-i ajutăm să înțeleagă imensitatea tezaurului nostru folcloric.

Activitățile extrașcolare inițiate cadrul proiectului de parteneriat școala-grădiniță cu tema „Promovarea valorilor tradiționale românești” a urmărit realizarea următoarelor obiective:

- ✓ Conștientizarea importanței obiceiurilor tradiționale românești;
- ✓ Promovarea valorilor moral-creștine;
- ✓ Îmbogățirea cunoștințelor despre tradițiile și obiceiurile românilor dar și a altor popoare;
- ✓ Stimularea aptitudinilor artistice ale elevilor;
- ✓ Formarea unui cetățean, mândru de specificul său național și responsabil în menținerea tradițiilor.
- ✓ Promovarea prin cântec, dans popular, artă etc. a frumuseții obiceiurilor tradiționale românești;
- ✓ Consolidarea colaborării între școală, familie, comunitate în scopul orientării și aprecierii a valorilor tradiționale;
- ✓ Familiarizarea copiilor cu elemente caracteristice istoriei comunității căreia îi aparțin;
- ✓ Educarea copiilor în spiritul toleranței și cooperării.

Curiozitatea, creativitatea și interesul elevilor poate fi determinat de capacitatea profesorului de a folosi strategii didactice variate care să ducă la o învățare diferențiată, în funcție de aptitudinile fiecărui copil, care să le permită să-și demonstreze modalitățile multiple de a înțelege și valoriza propria unicitate în conformitate cu propriul profil de inteligență. Activitățile extrașcolare au urmărit dezvoltarea centrelor de învățare pe baza inteligențelor multiple, astfel încât să fie stimulate și dezvoltate abilitățile și creativitatea fiecărui elev, să-i ajutăm să-și descopere propriile interese și nevoi.

Bibliografie:

1. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007, pag 159; pag 164
2. *** Proiectul pentru învățământul rural, *Să ne cunoaștem elevii*, București, 2005, pag. 27-29

EDUCAȚIA STEAM ȘI DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR COGNITIVE ALE ELEVILOR.

CONEXIUNI INTERDISCIPLINARE ÎNTRE MATEMATICĂ ȘI MUZICĂ

Prof. Stancu Nicoleta

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Mileșan Valentina

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

„Aportul la cultura generală a fiecărei discipline se exprimă nu prin ceea ce este specific, ci prin ceea ce are comun, generalizator, transferabil, de la un domeniu la altul”.

(Louis Croft)

Într-o epocă a „vitezei”, aflată permanent sub semnul transformării, caracterizată de o explozie informațională și o puternică dezvoltare a tehnologiilor, cu imperative dure pe piața muncii, în care cheia succesului este „ cum știi să te adaptezi”, profesorul trebuie să dea dovadă de măiestrie profesională pentru a educa și a instrui tânăra generație în ritmul dictat de nevoile omului contemporan.

Indiferent de gradul de complexitate al problemelor ce apar în viața cotidiană, rezolvarea acestora necesită cunoștințe, competențe și deprinderi ce nu se pot limita la sfera de cuprindere a unui obiect de studiu, de aceea organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice pare insuficientă. Apare astfel, nevoia unor abordări noi, concretizate prin apariția în secolul al XX –lea a pluridisciplinarității, interdisciplinarității și transdisciplinarității. Aceste trei tipuri de integrare a disciplinelor stau la baza unui nou concept educațional: Educația STEAM.

Educația STEAM (STEAM: Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics (en) – Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă, Matematică) a început să se dezvolte începând cu anul 2007 în SUA, luând naștere prin fuziunea educației STEM cu artele (arte vizuale, arta spectacolului: dans, muzică, teatru, arte liberale și științe umaniste).

Educația STEM este o modalitate de abordare modernă a științei și a subiectelor conexe care

se concentrează pe identificarea problemelor ce pot fi rezolvate cu gândire critică și abilități analitice. Învățarea bazată pe educația STEAM implică nu doar predarea științelor, tehnologiei, ingineriei, matematicii, artei vizuale, muzicii ci necesită o abordare interdisciplinară. Aceasta presupune transferul metodelor dintr-o disciplină în alta, căutându-se teme comune mai multor discipline, care pot conduce la realizarea obiectivelor de învățare de nivel înalt, a competențelor transversale (luarea de decizii, rezolvarea de probleme, însușirea tehnicilor și metodelor de învățare eficientă). "În abordarea interdisciplinară nici o disciplină de învățământ nu rămâne un domeniu închis, ci se pot stabili conexiuni între acestea."

Lingvistul Roman Jakobson, cel care a pus piatra de temelie în dezvoltarea analizei structurale a limbajului, a poeziei și artei, susținea că „lucrurile cele mai interesante se află la întâlnirea unor discipline și, de aceea ele nu trebuie să rămână izolate”.

În urma studiilor realizate au fost evidențiate numeroase avantaje ale abordării interdisciplinare a învățării.

Educația STEAM :

- ❖ Creează ocazii de a corela limbajele disciplinelor școlare
- ❖ Permite aplicarea cunoștințelor în diferite domenii
- ❖ Clarifică mai bine o temă făcând apel la mai multe discipline
- ❖ Dezvoltă o gândire flexibilă și creatoare

Dincolo de toate aceste atuuri, se recomandă utilizarea ponderată a învățării bazate pe educația STEAM sau cu o gestionare corespunzătoare a interdisciplinarității, limitele ei putând duce la superficialitate, la dispariția concretului dacă nu este alternată cu monodisciplinaritatea.

-Conexiuni interdisciplinare între Matematică și Muzică-

„Matematica este limbajul cu care Dumnezeu a scris Universul”

(Galileo Galilei)

Toate activitățile de învățare STEAM sunt susținute de matematică, disciplină care implică intuiție, imaginație, capacitate de a realiza experimente mentale dar și emoție. Matematica este o lume deschisă, vie, dinamică, în strânsă legătură cu toate domeniile de activitate, capabilă să formuleze să descrie și să explice situații, probleme, fenomene sau procese. Matematica nu constă doar în rezolvarea de probleme și găsirea răspunsurilor la întrebări ci așa cum susținea matematicianul Solomon Marcus „adevărata lecție a matematicii este arta de a pune corect o întrebare”.

Una dintre disciplinele cu cele mai vechi tradiții în ceea ce privește legătura cu logica matematică este Muzica.

„*Muzica este o știință matematică de treapta mai înaltă, căci în ultimă analiză, toate elementele, toate procedeele care concură la compunerea unei opere de artă muzicală își găsesc explicația și rațiunea lor în numere și în combinații.*” (Richard J.P -*La gamme. Introduction à l' étude de la musique.*)

În Antichitate cele patru discipline intelectuale fundamentale care formau Qvadriviumul, respectiv Aritmetica, Geometria, Armonica și Astronomia, se studiau împreună, primele trei formând Matematica. Rapoartele numerelor întregi care determină sunetele muzicale, provenite din multipli ai progresiilor geometrice de rată 2 sau 3 ale armonicelor naturale, erau studiate de Armonica. Sistemul de acordaj pitagoreic, studiat tot de Armonica, bazat pe rezonanța naturală și pe principiul generator al salturilor de cvinte perfecte –ascendente/descendente – a deteminat cam toate sistemele muzicale occidentale apărute în istoria muzicii: mai întâi cel modal, apoi cel tonal, cel temperat, chiar și cel atonal (atonal dodecafonic) și evident cel spectral .

În sec. XII –XIII se dezvoltă notația măsurată sau notația proporțională, care constă în întrebuințarea unor figuri de note având între ele raporturi precise -matematice – privind durata, denumită în termeni latini „ars cantus mensuralis (figuralis) ”. Procedeele clasice dar și cele noi de dezvoltare ale formelor ritmului, precum augmentarea și diminuarea ritmică, ritmul non-retrogradabil (palindromia ritmică), seria lui „Fibonacci”, sunt inspirate din operațiile matematice.

Intersecția este o altă operație algebrică folosită în muzică, spre exemplu în procesul modulatoriu (modulația diatonică), iar *modurile de intersecție* se pot situa și între sistemele intonaționale diferite (fie modale, tonale sau atonale), asigurând trecerea subtilă între ele.

Un compozitor își poate crea propriile reguli de limbaj folosind combinații între sisteme, introducând elemente derivate din teoria mulțimilor (intersecție, reuniune, diferență simetrică, incluziune, complementaritate, etc.) sau poate genera alte tipuri de algoritmi de structurare numerică precum cele din creația lui Anatol Vieru: *sita, ecranul, clepsidra*.

Dincolo de aceste aspecte teoretice, conexiunea între *Matematică* și *Muzică* se poate realiza concret în cadrul lecțiilor, după cum reiese și din exemplele de bună practică următoare, menite să încurajeze abordarea interdisciplinară a învățării, să stimuleze creativitatea și interesul profesorului pentru utilizarea la clasă a învățării STEAM.

I. Teoria mulțimilor (clasa a VI-a)

Matematicianul german Georg Cantor, „părintele” teoriei mulțimilor, vorbea despre mulțime

ca fiind „o colecție de obiecte bine determinate și distincte, ale intuiției sau gândirii noastre, într-un singur tot”. Introducerea conceptelor se realizează intuitiv, pornind de la exemple din realitatea înconjurătoare, de la conexiunile intra și interdisciplinare, echilibrând nivelul intuitiv/descriptiv cu rigoarea specifică matematicii.

Exemple de bună practică:

❖ **Matematică :**

Introducerea noțiunilor de Reuniune Intersecție Diferență, folosind mulțimi de sunete :

$$\{Do, Re, Mi, Fa\} \cup \{Sol, La, Si, DO\} = \{Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si, DO\}$$

Mulțimea sunetelor gamei Do major

❖ **Aplicații ale teoriei mulțimilor la disciplinele Teorie- Solfegiu-Dicteu/ instrument :**

Sistematizarea informațiilor despre structura gamelor majore / minore, despre relațiile dintre tonalități și intonarea corectă a acestora :

DO MAJOR NATURAL

do minor melodic

☐ = mulțimea elementelor rezultată din diferența celor 2 mulțimi (Do Major natural și do minor melodic)

| = mulțimea elementelor rezultată din intersecția celor 2 mulțimi (Do Major natural și do minor melodic)

II. Metoda grafică (sau figurativă) (clasa a V-a)

Este cea mai sugestivă metodă prin care elevul trebuie să transpună o situație reală în limbaj matematic. Reprezentarea datelor se face de regulă prin segmente de dreaptă care vor fi luate ca părți egale dintr-un întreg.

Sarcini de învățare :

❖ Teoria Muzicii – Intervale muzicale

Ex: Construiți o terță mare ascendentă de pe sunetul „RE”.

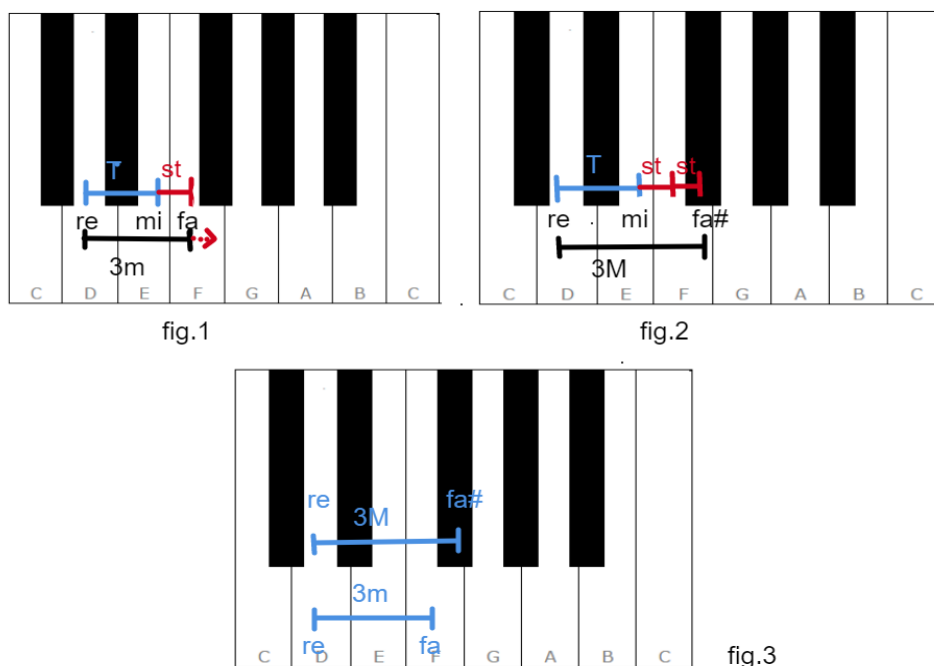

Fig.1: construim intervalul d.p.d.v. cantitativ, analizăm conținutul în tonuri și semitonuri pentru a determina mărimea calitativă a acestuia. Constatăm că intervalul obținut este o 3m (terță mică), motiv pentru care vom modifica suitorul sunetului fa.

Fig.2: prin adăugarea unui semiton, am obținut intervalul cerut, 3 M (terță mare).

II. Frații ordinare/ zecimale (clasa a V-a)

Orice melodie este o împletire armonioasă și structurată a unor sunete de diferite înălțimi și de diferite durate. Tempo-ul și măsura joacă un rol important: tempo-ul stabilește cât de alert trebuie cântată melodia, iar măsura dă muzicii o anumită pulsație (indicând câți timpi sunt într-o măsură și care dintre ei sunt accentuați). Astfel ea poate fi de 2/4 (două pătrimi), 3/4 (trei pătrimi) 4/4 (patru pătrimi) sau alte măsuri.

În predarea noțiunii de fracție pot fi folosite conceptele de ritm și măsură pentru a evidenția legătura dintre înmulțire, împărțire și operații cu fracții. De exemplu într-o melodie care are măsura de $\frac{3}{4}$, suma duratelor notelor din fiecare măsură trebuie să fie de trei pătrimi.

❖ Cu ajutorul aplicației SCRATCH (care se predă în clasa a V-a, la Informatică și TIC) se poate compune și audia melodii pentatonice (melodii formate doar din cinci sunete).

În aplicația SCRATCH, extensia Muzica, notele muzicale pentatonice sunt codificate astfel:

DO	RE	MI	SOL	LA
60	62	64	67	69

Codificarea melodiei pentatonice „Morning Mood”- Peer Gynt, suita nr.1,op.46, compusă de Edvard Grieg:

Nota	67	64	62	60	62	64	67	64
Bătaia	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Nota	62	60	62	64	62	64	67	64
Bătaia	0.25	0.25	0.125	0.125	0.125	0.125	0.25	0.25
Nota	67	69	64	69	67	64	62	60
Bătaia	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25

În aplicație se lucrează cu fracții zecimale. Se vor transforma în fracții ordinare pentru a se calcula măsura, astfel: $0,25 = \frac{25}{100} = \frac{1}{4}$; $0,125 = \frac{125}{1000} = \frac{25}{200} = \frac{1}{8}$

<https://www.loom.com/share/7a5fd97d3aa848ff8006e32c77842766>

❖ Muzică :

1 + 1 1/2 + 1/2 = 3 1/2 + 1/2 + 3/4 + 1/4 + 1/4 + 1/2 + 1/4 = 3

1/4 + 3/4 + 1/2 + 1/4 + 1/4 + 1 = 3 1/2 + 1/2 + 2 = 3

Pentru a urmări și alte exemple, accesați link-ul :

<https://drive.google.com/file/d/1UtS9bS0VSgNXeLRCefoPO2TEZROHIqhP/view?usp=shari>

ng

Concluzii :

În învățământul românesc abordarea conținutului învățării din perspectiva interdisciplinară și transdisciplinară începe să se integreze în activitatea școlară formală sau nonformală încet, dar sigur și cu priză la educabili, stârnind interesul acestora, dar și al profesorilor, „obligând” la aplicarea cunoștințelor teoretice specifice diferitelor discipline de studiu și la realizarea conexiunilor dintre acestea. Pentru a fi eficientă însă, ea trebuie să fie asociată cu alte principii și inovații specifice unui învățământ modern.

„Este nevoie de timp și grijă pentru a lua în considerare posibilitățile pe care le oferă educația STEAM pentru transmiterea informațiilor în diverse moduri de a cunoaște și de a fi.”

Bibliografie :

1. Buciu, Dan, *Elemente de scriitură modală*, Editura Muzicală, București, 1981
2. Perianu, Marius; Smărăndoiu, Ștefan; Stănică, Cătălin, *Matematică clasa a VI-a*, Editura ArtEducațional București, 2019
3. Ciocar, Luminița; Penea, Ștefania; Rusu, Oana; Mitache, Claudia-Elena, *Informatică și TIC*, Manual pentru clasa a VIII-a, Editura Litera, București, 2020
4. Solomon, Marcus, *Paradigme universale*, Editura Paralela 45, Pitești, 2011
5. Giuleanu, Victor, *Tratat de teoria muzicii*, Vol.1 și 2, Editura Grafoart, București, 2013
6. Vosgian, Mihaela, *Symbolism arhetipal trans/meta-cultural*, Revista „MUZICA”, 2017, Nr. 3, pag. 38, 39.
7. Petrescu P., Pop V., *Transdisciplinaritatea - o nouă abordare a situațiilor de învățare*, E.D.P
8. Tătar, Adina, *Abordarea inter- și transdisciplinară în aria curriculară matematică și științe*,
<https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/ancnbt2018&div=25&id=&page>

PROFESIONALIZAREA MANAGEMENTULUI EDUCAȚIONAL

Prof. Stavarache Gina

Școala Gimnazială „Zaharia Stancu” Roșiorii de Vede, jud. Teleorman

Evitarea rupturilor în învățare în timpul pandemiei, a discontinuităților didactice dar și de comunicare, trebuie să reprezinte o prioritate a tuturor sistemelor educaționale actuale.

S-au scris zeci de cărți și sute de articole despre management și știința conducerii instituțiilor educaționale, definindu-se conceptele, formele de realizare și căile de eficientizare a acestuia. Încercând o structurare concentrată asupra managementului în general, s-au conturat următoarele definiții conceptuale în funcție de abordarea conducerii, pornind de la principii sociologice, comunitare, psihologice, etc.

- Un act prin care ceilalți sunt puși să acționeze și să răspundă într-un anumit fel;
- Influență interpersonală dirijată prin comunicare pentru atingerea scopului stabilit;
- Arta de a influența oamenii prin persuasiune sau exemplu personal pentru a urmări o linie directoare într-o acțiune;
- Principala forță dinamică care coordonează și motivează organizația în realizarea obiectivelor stabilite.

Știința conducerii este o abilitate de a inspira încredere, suport moral și material oamenilor care au nevoie de acesta în vederea realizării scopurilor majore ale unității în care își desfășoară activitatea.

Managementul, prin domeniile și funcțiile sale, asigură dezvoltarea instituțională, succesul și performanța, dar cea mai importantă activitate managerială o constituie conducerea operațională, care la rândul său se bazează pe proiectare, organizare, evaluare, etc. Vorbind în sens larg, conducerea se ocupă de aspectele interpersonale ale activității manageriale, în timp ce proiectarea, organizarea, evaluarea și controlul privesc mai mult aspectele administrative ale muncii.

Conform gândirii actuale, leadershipul se ocupă în primul rând de schimbare, de motivarea personalului, de inspirarea și influențarea acestuia. În contrast cu acesta, managementul se ocupă, mai degrabă, de menținerea echilibrului și funcționalitatea instituțională. Managementul este mult mai formal și mai pragmatic decât leadershipul. El se bazează pe unele deprinderi generale, cum ar fi

proiectare, organizarea, controlul, evaluarea, bugetarea, formarea grupurilor de lucru, negocierea conflictelor, etc.

Leadershipul, în contrast cu managementul, presupune o viziune despre ceea ce poate deveni unitatea respectivă, de aceea acesta solicită cooperarea și munca în echipă, menținând toate persoanele într-o stare motivațională pozitivă, utilizând diverse metode de convingere și persuasiune, în vederea realizării obiectivelor preconizate.

Rolurile de manager și lider se întrepătrund și se completează reciproc pornind de la componenta pragmatică, întrucât liderul în rolul său de manager se confruntă cu complexitatea și diversitatea fenomenelor din cadrul unității de învățământ pe care o coordonează. Rezultatul îndeplinirii cu succes a rolului de manager este eficiența internă, adică funcționarea normală, pozitivă, fără convulsii a unității pe care o conduce. În schimb, în funcția de lider, managerul se concentrează asupra realizării schimbărilor necesare în mentalitatea, comportamentul și modul de acțiune al celor pe care-i conduce, rezultatul îndeplinirii cu succes a rolului de lider, fiind performanța.

Atât în calitate de manager cât și în cea de lider, conducătorul trebuie să rezolve trei sarcini fundamentale, de care depinde nu numai schimbarea ci și succesul și performanța:

1. Stabilirea de obiective pe termen scurt, mediu și de durată;
2. Crearea cadrului pentru realizarea obiectivelor;
3. Asigurarea executării celor stabilite prin folosirea judicioasă a resurselor umane, materiale, financiare, relaționale, etc.

Stabilirea obiectivelor

Managerul își stabilește obiectivele în funcție de țintele strategice, resursele disponibile și cadrul instituțional de care dispune. Liderul pornește de la o viziune de ansamblu, schimbările pe care le preconizează și căile prin care poate transforma viziunea în realitate. Dar între planul managerial și viziune trebuie să existe o corelare, menită să asigure dezvoltarea instituțională, pentru că viziunea realistă subliniază ce este pozitiv și ce este de prisos în procesul de planificare-proiectare.

Asigurarea cadrului

Managerul prin proiectarea activității manageriale și organizarea întregii activități trebuie să creeze condițiile necesare realizării obiectivelor stabilite. Liderul își apropie oamenii printr-o activitate comunicațională susținută pentru aprobarea și acceptul viziunii care preconizează schimbarea. Managerul creează sistemele formale ale organizației, el fiind acela care organizează structuri, stabilește atribuții, descrie cerințele posturilor, selecționează oamenii, construiește un sistem motivațional, etc., în timp ce liderul trebuie să argumenteze necesitatea schimbării și să-și susțină ideile

cu ajutorul credibilității sale personale.

Executarea sarcinilor

Prin întâlniri periodice, coordonare, discuții de grup, conducere operațională, controale, evaluări, soluționarea problemelor curente, în permanență managerul urmărește realizarea planului managerial, în timp ce liderul câștigă încrederea oamenilor fiind aproape de nevoile și valorile acestora, pentru a trece peste obstacole în vederea îndeplinirii sarcinilor stabilite, recunoscând și stimulând succesul obținut, dobândind prin feedback adecvat un climat orientat în primul rând spre oameni, spre satisfacerea nevoilor acestora.

Managerul și liderul dau adevărata dimensiune a celui investit să conducă o unitate școlară. În actul de conducere gestiunea resurselor și stabilirea strategiilor sunt strâns legate de o viziune pragmatică, care în permanență presupune modernizare și deschidere spre nou. Aceasta vizează o schimbare și o racordare a managementului la pulsul vremurilor. În calitate de manager trebuie să ai în vedere funcționalitatea structurilor dar în corelare cu strategia schimbării și prezentarea unei viziuni care să faciliteze înnoirea, formarea și perfecționarea continuă, atribute indispensabile unor sisteme educaționale bazate pe principii reformatoare, singurele în măsură să stabilească obiective și strategii ce vizează succesul și performanța didactică și educațională.

Funcția de șef, director, manager, lider presupune un mod de acțiune colectiv al celor din echipa managerială, bazat pe colaborare continuă. Or, acest lucru solicită un climat democratic, cunoștințe, deprinderi și abilități din partea șefilor, pentru a rezolva problemele specifice fenomenelor de grup și a fi în măsură să construiască echipe de lucru eficiente și performante.

Pregătirea diversificată a conducătorilor se impune și în privința procesului de selecție, sistemul de pregătire, formarea, perfecționarea și evaluarea performanțelor, întrucât în realizarea acestor obiective un rol esențial îl joacă sistemul motivațional și climatul de ansamblu din unitatea sau instituția condusă. De aici decurgând un nou stil de conducere și o nouă percepție a rolului general de lider. "Conducătorul nu mai este cel care stabilește sarcinile și modalitățile adecvate de realizare a acestora. Acum el devine un partener, un participant care își consiliază, ajută și dirijează oamenii (grupul din care face parte), ca la rândul lor aceștia să perceapă fenomenul cu care se confruntă unitatea în care activează, mobilizându-se pentru a îndeplini obiectivele, chiar cu prețul unor eforturi deosebite, menite să reapeze modul de acțiune pornind de la noi cerințe comportamentale, care vizează transformarea, schimbarea și implementarea unui nou concept despre rolul conducătorului și al actului managerial în general".

Cel ce-și asumă răspunderea conducerii trebuie să aibă mereu în față avertismentul lui Corey:

"Managementul este eficientă în ascensiunea pe scara succesului, iar leadershipul stabilește dacă scara este așezată pe peretele potrivit".

Bibliografie:

1. Bogaty, Z., *Orientări actuale în psihologia conducerii*, Revista de psihologie aplicată, Anul II, Nr.4, 2000, p.5-15
2. Ceașu, I., *Tratat de management*, Ediția a II-a, București, A.T.T.R., 1998
3. Chirică, S., *Psihologia Organizațională. Modul de diagnoză și intervenție*, Casa de Editură și Consultanță. Studiul Organizării, Cluj-Napoca, 1996
4. Dijmărescu, I., *Bazele Managementului*, Editura Didactică și Pedagogică, 1995

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII COPIILOR PREȘCOLARI PRIN ACTIVITĂȚILE PRACTICE

Prof. învă. preșcolar Stoian Cătălina-Mihaela
Grădinița de copii cu P.P. nr.10 Huși, jud. Vaslui

”E mai bine să dai greș în originalitate decât să ai succes în imitație.”

Herman Melville

Omul a fost și se află într-un continuu proces creativ. Prin creativitate și inteligență, prin cutezanță și dârzenie, mișcă și transferă materie, dându-i cele mai variate forme și utilizări, devenind propriul său creator. O viziune de mare noblețe este tendința de a considera fiecare obiect din jur, rezultatul unui efort al omului care produce, fabrică, săvârșește, confecționează, făurește, creează, obține, alcătuiește, desăvârșește.

Eficiența preșcolarului depinde nu numai de capacitatea de asimilare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor, dar și de anumite trăsături de personalitate, în particular de imaginația lui. Fără de imaginație este imposibilă acumularea acelorasi cunoștințe, priceperi și deprinderi, este cu neputință formarea personalității în ansamblu a preșcolarului mare.

Creativitatea este combinarea cunoștințelor în diferite situații pentru a obține ceva nou, original, flexibil și fluid, schimbător. Este posibilă la orice vârstă și la orice om și își are valoarea sa. Omul n-are capacitatea de a crea, dar poate fi formată, se bazează pe unele premise, poate fi dezvoltată prin muncă, străduință, efort. Copilul nu are acele capacități, dar motivându-l el poate să obțină niște rezultate interesante. Motivul vine de undeva și este impus. Dacă corespunde caracterul, temperamentul, putem obține rezultate înalte.

Creativitatea se poate manifesta în toate domeniile cunoașterii și vieții sociale: științifică, tehnică, economică, artistică, organizatorică (management), pedagogică etc.

Creativitatea ca rezultat al stimulării și activității înseamnă acumulări de capacități, abilități și posibilități de realizare a ceva nou, original, în plan ideal – abstract ca și, după caz, în plan practic, deci inventivitatea ideatică și practică. Autorii Bonțaș, Piajet, Nicola, Comarova afirmă că: la naștere copilul posedă doar o anumită potențialitate creativă, evidențiată de o anumită flexibilitate, fluentă și

sensitivitate (sensibilitate) a scoarței cerebrale (și a sistemului nervos în general). Ulterior, în procesul educației și activității, al rezolvării unor probleme ridicate de viață, sporește potențialitatea menționată (flexibilitatea, fluenta, expresivitatea, sensitivitatea) desigur, în funcție de dezvoltarea și manifestarea factorilor intelectuali, aptitudinali, caracteriali și de mediu, dezvoltându-se alte niveluri ale creativității – cum sunt originalitatea și inventivitatea.

Pentru a asigura progresul uman și bunăstarea materială și spirituală a oamenilor, este nevoie de multă creativitate, de depistarea, stimularea și de finalizarea ei în inventivitate ideatică și practică, în toate domeniile. Trebuie cunoscut, stimulat și valorificat acest potențial.

Din punct de vedere al produsului creativ, creativitatea poate manifesta următoarele tipuri (trepte, niveluri sau paliere):

expresivă – este cea manifestată prin soluții mai eficiente de producție, ca urmare a unor mai multe eficiente de productivitate etc., cu valențe de perspicacitate;

productivă – este cea mai manifestată prin soluții mai eficiente de producție, ca urmare a unor combinații și recombinații, asocieri de date și soluții existente, cunoscute;

inovativă – este legată de cea expresivă și productivă, dar aduce o soluție nouă care sporește simțurilor productivitatea;

inventivă – constă în depășirea calității și performanțelor creației productive și inovatoare în baza unei gândiri și restructurări noi, produce o idee, soluție, tehnologii noi, originale ce dinamizează progresul teoretic sau practic într-un anumit domeniu tehnico-științific etc. Invențiile reprezintă inteligența creativă de specialitate foarte valoroasă a indivizilor și ale unui popor.

emergentă – reprezintă idei, teorii, soluții, tehnologii, etc. cu caracter de invenții sau descoperiri excepționale, care revoluționează diversele domenii ale cunoașterii sau practicii – chimie, medicină, biologie, matematică, literatură, economie, arta plastică, tehnică, etc., ca de exemplu: teoria relativității a lui Albert Einstein.

Potențialul creativ cunoaște o dinamică specifică de-a lungul dezvoltării ontogenetice și îmbracă nuanțe individuale de la o persoană la alta. Esența creativului constă în noutatea și originalitatea sa. De aceea nu avem standarde pentru a-l evalua. Într-adevăr, istoria a arătat că un produs cu cât este mai original și implicațiile sale sunt mai îndepărtate în timp, cu atât mai aspru va fi judecat de contemporani, fiind calificat drept nebunesc, eronat, inutil, dar aceste aprecieri ale societății nu împiedică geniile să existe, să se afirme și să dăinuie.

Pentru a se adapta noilor condiții de viață, copiii de azi trebuie să fie creativi, iar creativitatea la copiii preșcolari se poate stimula prin multiple căi și mijloace variate.

Copilul se naște cu capacitatea de a învăța, dar șansa supraviețuirii, a umanizării și socializării lui depinde de contactul cu adultul, de mediul educațional. Tot ceea ce poate realiza o ființă umană depinde de învățare, exercițiu, muncă și creație. Niciodată nu este prea târziu pentru cunoașterea, stimularea, educarea și dezvoltarea creativității.

Grădinița devine primul mediu organizat de maximă valorificare a resurselor multiple ale copiilor, de stimulare a acestora. Copilul este prin natura sa un spirit creativ, datorită imensei sale curiozități, a freamătului permanent pentru a cunoaște ceea ce se petrece în jurul său.

Preșcolăritatea este apreciată tot mai mult, ca vârsta care cuprinde cea mai importantă experiență educațională din viața unei persoane, pe parcursul ei înregistrându-se ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea personalității umane și una din cele mai semnificative achiziții cu ecou evident pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale. De aceea nu putem face abstracție de una din dimensiunile esențiale pentru întreaga dezvoltare și afirmare a personalității – creativitatea. Văzută prin prisma personalității, creativitatea capătă sensul de potențial creativ, de sumă de însușiri sau factori psihici ai unor viitoare performanțe. Educatoarei îi revine misiunea de a depista de timpuriu posibilitățile creative ale copiilor și de a crea condiții optime de dezvoltare. Așa cum muzica ne învață să ascultăm iar pictura ne învață să privim, activitățile practice ne învață să acționăm, să găsim calea spre rezolvarea problemelor practice.

Locul activităților practice în formarea personalității copiilor rezultă în mod obiectiv din adevărul: „Aud – uit, văd – țin minte, acționez – înțeleg”. Activitățile practice desfășurate cu copiii au constituit una dintre modalitățile de cunoaștere a copilului, a individualității fiecăruia și am reușit să promovăm independența în gândire, în creație și acțiune, în raport cu interesele și aptitudinile fiecăruia. Stimularea potențialului creativ prin activitățile practice se bazează pe următoarele principii:

- asigurarea conexiunii între diferitele categorii de activități în cursul zilei;
- stimularea potențialului creativ al copiilor în realizarea unor lucrări, utilizând cu precădere materiale din natură;
- interdisciplinaritatea în cadrul activităților practice.

Activitățile practice trebuie corelate cu celelalte activități din grădiniță pentru a contribui la stimularea potențialului creativ, iar natura și materialul bogat de care dispunem constituie un punct de plecare în activitatea de creație.

În cadrul activităților practice, materia primă de bază cu care lucrează copiii o constituie materialul din natură. Natura oferă copiilor materiale variate și interesante, a căror observare, colecționare, sortare, conservare și prelucrare contribuie la lărgirea orizontului de cunoștințe, la

perfecționarea priceperilor și deprinderilor, la stimularea creativității. Pentru a stimula potențialul creativ al copiilor prin activitățile practice utilizând materiale din natură, realizăm cu aceștia mai multe etape:

- etapa I - etapă de pregătire a activităților practice în care copiii participă direct la strângerea materialelor din natură în cadrul unor activități și plimbări. Profunda lor concentrare în activitatea de a aduna cele mai reușite materiale din natură a însemnat pentru ei o intensă activitate de observare, de analiză, de selecție a materialelor. Copiii adună frunze de diferite forme, culori și mărimi, castane, conuri de brad, ghindă, crenguțe uscate, pietre, etc. Analizând frunzele castanului și-au imaginat că ar semăna cu palma unei mâini cu degetele răsfirate, cu creasta cocoșului din „Punguța cu doi bani”, cu rochița păpușii. Castanele în învelișul lor țepos ar putea fi buzdugane pentru zmei, arici, etc. În natură copiii se manifestă deosebit, sunt mai activi, cu o permanentă bună dispoziție și cu un imens neastâmpăr specific vârstei.

- etapa a II-a este etapa în care realizăm intuirea materialului confecționat de către copii prin manipulare, pentru antrenarea analizatorilor și formarea reprezentărilor prin jocuri senzoriale. Primul mijloc prin care copilul descoperă lumea îl constituie organele de simț. El vede, apucă, miroase, gustă. Astfel acumulează experiență, iar cunoașterea reală a materialelor din natură e condiționată de claritatea și precizia senzațiilor și percepțiilor. De aici reiese necesitatea organizării unor jocuri senzoriale specifice vârstei: „Săculețul fermecat”, „Ce știi despre mine?”, „Să facem ordine”, etc. Aceste jocuri senzoriale pot fi utilizate cu succes pentru trezirea, stimularea și dezvoltarea interesului de a cunoaște, interes ce devine o „pârghie” psihologică pentru stimularea creativității.

- etapa a III-a constă în perfecționarea deprinderilor practice și stimularea potențialului creativ al copiilor. Experiența a dovedit că lucrându-se prea des după șablon, copiilor li se limitează posibilitatea dezvoltării imaginației și gândirii. Prin diversitatea formelor, a coloritului și a posibilităților de îmbinare a materialelor din natură se deschide câmp larg manifestării imaginației. Permanent i-am stimulat pe copii să confecționeze jucării din materialele colecționate de ei sau pe care le puneam eu la dispoziție. Valorificând castane, ghindă, nuci, frunze uscate, semințe, sămburi, pene, pietricele, etc. copiii au confecționat în manieră proprie multe obiecte.

- etapa a IV-a constă în efectuarea de către copii a unor lucrări în grup. Activitatea pe bază de cooperare, constituie un mod de învățare cu deosebite valențe educative în ceea ce privește creativitatea. Copiii descoperă o nouă experiență relaționând în grupuri de învățare activă, aceea de a studia, investiga și căpăta încredere în capacitățile individuale și ale grupului. Superioritatea grupului se vedește atât prin soluții originale și lucrările realizate, cât și pe plan educativ. În această etapă

accentul se pune pe realizarea creativă a temelor date, copiii având libertatea alegerii materialelor și a tehnicilor de realizare. Ei au redat original teme cum ar fi: „Coș cu ghiocei”, „Copacul înflorit”, „Vaza cu tufănele”, „Tablou de primăvară (vară, toamnă, iarnă)”, etc.

Activitățile practice desfășurate cu copiii, având ca material de lucru produsele din natură oferă reale posibilități de stimulare a creativității în funcție de cunoștințe, de înclinații, de interese și de aptitudini. S-a constatat existența fenomenului creativității în stare potențială la toți copiii, manifestarea lui înregistrând grade diferite, iar în acest sens se impune lăsarea unui „câmp liber” de manifestare pe linia imaginației, a fanteziei, a creativității. În stimularea creativității, importante sunt deopotrivă metodele, relația educatoare – copil, atitudinea educatoarei și atmosfera instaurată de aceasta în sala de grupă.

Cheia succesului în realizarea de către copii a unor lucrări reușite o constituie și comportamentul educatoarei care trebuie să se bazeze pe dragoste față de copil, apropiere de el, încurajarea și valorizarea acestuia. Pentru vârsta preșcolară, există numeroase și variate activități practice, ținând cont de particularitățile de dezvoltare specifice fiecărui nivel de vârstă, precum și de gradarea dificultății sarcinilor care duc la concretizarea temelor propuse.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin, *Educația estetică*, Editura Polirom, Iași, 2014
2. Glava, Adina & Glava, Cătălin, *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002
3. Rafailă, Elena, *Educarea creativității la vârsta preșcolară*, Editura Aramis, București, 2003
4. Stoica, Ana, *Creativitatea elevilor. Posibilități de cunoaștere și educare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983

ARGUMENTE VALIDATE ȘTIINȚIFIC PRO ȘI CONTRA EDUCAȚIEI ONLINE LA VÂRSTA ADULTĂ

Prof. înv. preșcolar Stretea Oana-Maria
Liceul Tehnologic „Felix” Sânmartin, jud. Bihor

Educația permanentă este un sistem educațional deschis, compus din obiective, conținuturi, forme și tehnici educaționale, care asigură întreținerea și dezvoltarea continuă a potențialului cognitiv, afectiv și acțional al personalității, al capacităților și deprinderilor de autoeducație, formarea de personalități independente și creative. În vederea dezvoltării și actualizării la cerințele societății în permanentă schimbare este imperios necesar „să știi să-ți restructurezi cunoștințele, să operezi cu noi standarde axiologice și să te descurci în lumea valorilor, să stabilești noi ierarhii” (Cucoș, 2014).

„Pentru individ, educația se cere a funcționa ca un factor integrator și unificator al experiențelor sale precedente, pentru a se adapta și a se schimba atunci când mediul o cere sau o impune. Educația nu formează oamenii definitiv, ci le dă acestora putința de a crește spiritual, de a da răspunsurile cele mai potrivite la sfidările cele mai neașteptate” (Cucoș, 2014).

În sens larg, prin educație online, e-learning se înțelege totalitatea situațiilor educaționale în care se utilizează semnificativ mijloacele tehnologiei informației și comunicării. Mediarea se realizează prin noile tehnologii ale informației și comunicării - în special prin Internet. Internetul constituie atât mediul de distribuție al materialelor, cât și canalul de comunicare între actorii implicați.

În primul rând, *andragogia online ar trebui să se rezume la sintagma „instrucție minimă și autonomie maximă”*, adică să ofere posibilitatea de dezvoltare în ritm propriu și de exprimare autentică a personalității. Situațiile de instruire online prezintă oportunități de învățare auto-direcționată pentru adulți. Natura flexibilă a programelor de învățare online în ceea ce privește timpul, spațiul și ritmul de învățare, oferă studenților adulți online posibilitatea de a prelua conducerea experienței lor de învățare prin învățare auto-direcționată și autonomie, în timp ce colaborează cu instructorul pentru îndrumare. Acest argument este construit pe baza cercetărilor realizate de Arghode și colaboratorii săi în anul 2017.

Cu toate acestea există o serie de convingeri de bază, puncte slabe și implicații pentru învățarea online a adulților. Cercetătorii au realizat un studiu asupra educației online a adulților din mai

multe perspective. Voi prezenta succint implicațiile fiecărei teorii cu privire la educația online a adulților.

O serie de aspecte definitorii ale reprezentanților andragogiei sunt: caracterul auto-didact, învățarea din experiență, dorința de aplicare în practică a celor învățate, auto-învățarea- adulții dau randament mai bun atunci când ei aleg conținutul și metoda de învățare. Premise principale considerate puncte slabe în cazul andragogiei: adulții învață identic, motivația intrinsecă, concentrare pe proces, mai puțin pe conținut.

Behaviorismul încadrează învățarea în relația stimul- răspuns, condiționarea pentru a pune accentul pe comportamentul dezirabil. De asemenea are la bază principiul contiguității și obține rezultate bune aplicat în însușirea deprinderilor și priceperilor repetitive. Acest curent înregistrează ca puncte slabe: accentul pus pe stimul, nu ține cont de particularitățile de învățare și diferențele ce pot apărea între indivizi, comportamentul observabil este mai mult scos în evidență decât caracteristicile personale.

Cognitivismul se axează pe organizarea structurată și logică a prezentărilor și este promotor al ideii conform căreia oricine indiferent de motivația sa poate să fie angajat în învățare, dar și că trebuie să-și construiască propriul mod/ stil de a învăța. Acest curent are ca puncte slabe faptul că neglijează domeniul afectiv și pune accent pe instructori.

Constructivismul pune accentul pe cursant și pe învățarea prin experiență. Înțelegerea conceptelor diferă, iar cursanții sunt stimulați în crearea propriului sens a conceptelor în urma învățării prin experiență. Poate să fie considerat punct slab faptul că nu toți cursanții sunt înclinați spre învățarea prin descoperire/ experiență.

Umanismul promovează liberul arbitru- considerând de la start în control asupra propriului destin, ca fiind bun, liber și cu potențial de creștere nelimitat.

Cercetările ilustrează ideea că andragogia nu furnizează o categorizare a cursanților în funcție de motivația lor, ori în funcție de abilitățile de învățare. De altfel marșază pe susținerea cursanților în a lua inițiativa și pe capacitatea lor de învățare. Andragogia susține ideea de învățare auto-direcționată a adulților, dar totuși pune la dispoziție instructori pentru îndrumarea cursanților care întâmpină dificultăți.

În al doilea rând, există *instituții specializate care oferă servicii online de calitate*. Multe dintre opțiunile de educație online sunt acreditate de universități, se realizează cu personal specializat și oferă servicii de calitate. Pentru o mare parte dintre indivizi, educația online nu este ceva nou, luând în considerare că unele universități au adoptat „studiul la distanță” acum mulți ani (ex. Universitatea

Mauritius- 2001). Majoritatea adulților tind spre variante sigure de studiu online, care să ofere certificare și care să asigure dezvoltarea favorabilă, astfel că este de așteptat să aleagă mai degrabă un curs/ program de educație online specific unei universități cu istoric, experiență în domeniu, decât un workshop/ webinar găsit într-o reclamă pe o rețea de socializare.

Un exemplu concret de educație online este reprezentat de Modelul de e-learning la maturitate; e-learning și instruirea tehnologică sunt două transformări majore în care universitatea se angajează pentru modernizarea sistemului educațional. Este nevoie să existe un sistem coerent și holistic, strategie pentru transformarea digitală. „Bazat pe aplicarea eMM și a constatărilor aferente și în conformitate cu Hadullo și colab. (2017), modelul a oferit motive suficiente pentru a fi considerat un factor important pentru a ajuta la constituirea ramurii digitalizate a universităților. Transformarea digitală cuprinde mai mult decât simpla introducere a e-learning-ului, dar eMM oferă o suită de instrumente care privesc toate aspectele legate de învățarea digitală și reziliența sistemelor cheie precum infrastructură tehnologică, livrare de instruire, sisteme de informații pentru studenți accesibilitate și asistență, gestionarea și analiza informațiilor, documentare procese și mecanisme de evaluare (Hadullo și colab., 2017). Prin urmare, aceste sisteme tehnologice și procesele de schimbare, dacă sunt bine gestionate și îmbunătățite continuu aplicarea unui astfel de model, cum ar fi eMM, ne oferă fundamentele digitalului instituție inteligentă transformată, având în vedere relevanța sa mare pentru virtual” (Santally & colab., 2020).

Cu toate că există surse sigure care pun la dispoziția adulților cursuri online, există și surse mai puțin sigure preluate din reclame de pe internet. În această situație putem spune că de partea furnizorilor avem parte de un deficit de cunoștințe, dar și din partea celor care optează pentru asemenea servicii, fiind lipsiți de coordonare în alegerea cursurilor.

În al treilea rând, posibil aspect care ne îndepărtează de educația online a adulților, de altfel *un punct negativ (împotriva educației online)* în multe dintre cazurile de cursuri online, personalul specializat în domeniul studiat nu este specializat și în predarea online, de cele mai multe ori sunt slab pregătiți din punct de vedere al utilizării tehnologiei și de ce nu al folosirii metodelor interactive specifice. Considerând astfel, putem afirma că este imperios necesară implementarea unei paradigme în vederea proiectării instructiv-educative online. Existența unei paradigme specifice învățării online ar determina în câmpul muncii solicitarea de cadre specializate în domeniu, de asemenea și implementarea de cursuri de specializare (Ferreira și colab., 2018).

În al patrulea rând, un factor determinant în succesul educației online a adulților îl constituie natura motivației- intrinsecă sau extrinsecă. Cursanții adulți tind să fie mai motivați să învețe dacă

percep instrucția ca având o recompensă internă. „Recompensele externe, cum ar fi recunoașterea socială sau beneficiile legate de muncă, sunt secundare pentru motivația mai puternică asociată cu cea stimularea intrinsecă”. Acest sentiment de liberă voință de a alege conținut este un motivator intern care este responsabil pentru asigurarea calității în orice experiență dată. Dacă un elev adult nu percepe că un eveniment de învățare va adăuga valoare sau satisfacție, este puțin probabil să fie motivați angajează energie spre împlinirea ei (Ferreira și colab., 2018). În cazul acestui argument putem lua în considerare și tactul pedagogic al celor care instruiesc, deoarece multe dintre cursurile online dau impresia de superficialitate, tratarea succintă a subiectelor și dezbateră insuficientă, iarăși aspect dat de motivația externă – mulți sunt condiționați de la serviciu să se înscrie la cursuri, implicit și profesorii vor trata cu superficialitate instruirea.

Unii adulți optează pentru cursuri nu din proprie inițiativă, ci pentru certificate, pentru credite transferabile, pentru promovarea la locul de muncă, practic este o alegere mai puțin independentă. De asemenea de multe ori aceștia sunt înscriși de superiori la diferite workshop-uri, training-uri. Această ipoteză a andragogiei este în mare contrast cu pedagogia, luând în considerare că prin educație se urmărește dezvoltarea unei personalități unice, active, creatoare, activă, independentă, cu motivație intrinsecă pentru perfecționare și dezvoltare continuă, dar totuși căreia i se impune participarea la anumite activități de perfecționare suplimentară sau complementară (motivația devenind extrinsecă). Acest aspect depinde foarte mult de particularitățile individuale și de vârstă, de contextul social și cultural al celor implicați (Blondy, 2007).

În al cincilea rând, ca posibil punct forte al educației online, în special în cazul adulților, este formatul asincron. Acesta permite programarea mai flexibilă a timpului acordat învățării, echilibrarea cu stilul propriu de învățare, aprofundarea conținutului învățării întrucât oferă posibilitatea cursantului la participarea cu mai mare atenție și în mod reflectiv la cursuri. O parte bună a formatului asincron este și oportunitatea de a accesa materialele oferite de profesori oricând. Formatul sincron oferă o spontaneitate mai mare și mai multe interacțiuni sociale, dar este mai probabil să sufere de defecțiuni tehnologice și probleme de rețea. Studiile au constatat, de asemenea, că acest desfășurarea asincronă stimulează la dezbateră, exprimare și duce la satisfacția egală sau superioară a cursanților (Rudestam & Schoenholtz-Read, 2010).

În concluzie, sunt de partea educației online a adulților, deoarece este mult mai facilă, stimulativă și o formă de educație propice învățării adultului prins în problemele cotidiene, dar totuși care-și găsește timp pentru a-și satisface dorințe personale de perfecționare. Informațiile pot să fie accesate oricând, sunt parcurse în ritm propriu, dau posibilitatea la reflecție și debateri complexe în

orele desfășurate sincron (online) și oferă exprimarea autentică a personalității prin diminuarea factorilor externi care o denaturau.

Bibliografie:

1. Arghode, V., Brieger, E. W., & McLean, G. N., Adult learning theories: implications for online instruction, „*European Journal of Training and Development*”, 2017
2. Blondy, L. C., Evaluation and application of andragogical assumptions to the adult online learning environment. „*Journal of interactive online learning*”, 2007, 6(2), 116-130
3. Cucuș, C., *Pedagogie*. ediția a III-a. Polirom, București, 2014
4. Ferreira, D., MacLean, G., & Center, G. E.. Andragogy in the 21st century: Applying the assumptions of adult learning online. „*Language Research Bulletin*”, 2018, 32(11)
5. Rudestam, K. E., & Schoenholtz-Read, J., The flourishing of adult online education. „*Handbook of online learning*”, 2010, 1-28
6. Santally, M. I., Rajabalee, Y. B., Sungkur, R. K., Maudarbocus, M. I., & Greller, W., Enabling continuous improvement in online teaching and learning through e-learning capability and maturity assessment. „*Business Process Management Journal*”, 2020

PERCEPȚIA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. primar Sucitu Margareta

Școala Gimnazială „Octavian Goga” Satu Mare, jud. Satu Mare

Prof. Chindriș Corina

Școala Gimnazială „Octavian Goga” Satu Mare, jud. Satu Mare

„Doar căutând perfecțiunea, găsim succesul!”

ARGUMENT

Problema asigurării și menținerii calității serviciilor educaționale este una deosebit de importantă cu un impact imediat, dar și pe termen lung asupra beneficiarilor direcți ai acestora-elevii, cât și asupra beneficiarilor indirecți- comunitatea, societatea etc. Calitatea și asigurarea acesteia nu se întâmplă, nu este opțională, ci este o cerință imperativă a timpului pe care îl trăim din cel puțin patru motive: moral (elevii sunt cei cărora trebuie să li se asigure o educație care să fie „cea mai bună”, contextual (școlile sunt într-o interacțiune dinamică și continuă cu societatea și comunitatea cărora le aparțin. Contextul în care acestea își desfășoară activitatea este într-o continuă luptă pentru calitate, ceea ce impune pentru toate instituțiile o creștere a interesului pentru calitate.), supraviețuirea (societatea de azi este una concurențială), responsabilitatea (școlile sunt supuse în mod constant aprecierii și evaluării celor pe care îi servește: elevi, părinți, comunitate, societate. Școala este un bun al comunității și va trebui să dea socoteală pentru ceea ce face, motiv care impune existența unor strategii interne de asigurare și menținere a calității.)

Școala românească trebuie să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoștințe către elevi, idee care încă mai stă ca temelie de bază a tot ceea ce școala face sau trebuie să facă. Școala să fie locul unde elevii primesc informații, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din ce în ce mai mult pe formare, integrare, relaționare. Valorile instituționale și viziunea sunt importante deoarece ele dau direcție și sens instituției, asigură consecvența în acțiune, motivează și promovează angajații, pun bazele culturii școlii. Iată destule motive pentru a acorda o mai mare atenție activității didactice în vederea obținerii unui învățământ de calitate.

Nu rareori avem ca subiect de discuție în cancelarie, la cercurile pedagogice sau la ședințele cu

părinții problema îndepărtării elevilor de „carte” (declinul învățării). Dar ce facem noi, cadrele didactice, pentru a îndrepta situația? Această temă a simpozionului constituie un impuls pentru mine în dezvoltarea profesională. Bibliografia pe această temă este vastă și diversificată, cu multe soluții la acest „obstacol” de la clasă. Mai depinde și de învățător cât de maleabil este în proiectarea activității de la clasă și cât de deschis este spre nou.

I. Ce este calitatea educației?

Conceptul de calitate a fost asociat cu un anumit nivel sau grad de excelență, valoare sau merit, deci cu valorile explicite și implicite ale culturii unei comunități sau unei națiuni. Un concept propriu al calității ar trebui să se fundamenteze pe: cultura, tradițiile și valorile naționale, cultura și valorile pe care dorim să le promovăm prin politicile și strategiile dezvoltării sociale și economice durabile. Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate. Beneficiarii și clienții educației de calitate (elevii, părinții, societatea) ar fi de dorit să fie consultați permanent în ceea ce privește satisfacția lor față de serviciile educaționale de care beneficiază.

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Metodologia asigurării calității educației precizează că asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării. Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori, atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studiu. Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație. Calitatea este dependentă de valorile sociale în care funcționează sistemul respectiv de educație. Calitatea se realizează pe un anumit subiect, pentru un anumit beneficiar, după anumite interese. Valorile calității în educație: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, comunicarea, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, educarea individului ca membru critic și responsabil al grupului. Forța de muncă să fie competitivă, cu noi competențe în soluționarea problemelor și cu abilități cognitive. Încă persistă discrepanțe între nivelul de pregătire al elevilor din școlile rurale și cei din școlile urbane, între elevii majoritari și cei aparținând grupurilor minoritare defavorizate.

Aceste diferențe privind performanța pot fi puse și pe seama unor distribuții inechitabile și ineficiente a resurselor ceea ce duce la o mare variație în ceea ce privește calitatea educației oferite. Îmbunătățirea managementului resurselor umane în învățământ printr-o planificare strategică și oferirea de stimulente pentru performanță poate contribui semnificativ la îmbunătățirea rezultatelor în educație. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicați în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanța, eficiența, echitatea educației.

Sensul educației este dat și de comunicare, așa cum menționam mai sus. Calitatea educației este dată de calitatea actului de comunicare. Există o multitudine de factori care pot constitui bariere de comunicare. Toate aceste bariere trebuie depășite printr-o educație a comunicării care presupune: favorizarea autocunoașterii prin resursele de comunicare, familiarizarea cu toate formele procesului de comunicare, descoperirea resurselor de comunicare ale celorlalți, activarea aptitudinilor de comunicare, descoperirea disponibilităților personale latente, folosirea optimă a multiplelor canale de emiterie și receptare didactică, valorizarea comunicării integrale. Trebuie înlocuită gramatica scolastică, învățată mecanic, cu o gramatică a comunicării în care să fie pus accentul pe context, pe rolul elementelor nonverbale, pe organizarea complexă a comunicării. În acest sens se impune o altă cerință: pregătirea viitorilor formatori, perfecționarea actualilor educatori într-un cadru specializat, într-un laborator de comunicare educațională.

În vederea realizării eficiente a comunicării pentru educație și a educației prin comunicare, sunt necesare unele sugestii care pot avea rol orientativ:

- schimbarea mentalității privind procesul educativ, de la obiective și conținuturi până la organizare și evaluare;
- trecerea de la caracterul dominant instructiv la educația propriu-zisă, de la informativ la formativ;
- necesitatea unei reforme reale a învățământului, la toate nivelurile;
- abordarea interdisciplinară a instrucției și educației;
- introducerea unor discipline noi, axate pe ideea de comunicare și educație alături de discipline clasice;
- conceperea unor noi modalități de evaluare, în conformitate cu cerințele și exigențele omului modern;
- utilizarea, în continuare, în procesul instructiv-educativ de mijloace tehnice moderne, specifice erei electronice;
- structurarea și derularea modelării educaționale pe modalități întrunite și coordonate

II. Cum asigură calitatea „actorii” implicați la nivelul școlii?

Cadrele didactice prin:

- activitate didactică în conformitate cu documentele normative și bazate pe o metodologie centrată pe elev;
- formare continuă;
- adecvarea întregii activități la nevoile elevilor și ale comunității;
- evaluare și autoevaluare permanentă

Elevii prin:

- pregătire continuă;
- implicare activă și responsabilă în propria educație;
- participare la viața școlii.

Conducerea școlii:

- prin asigurarea resurselor, a bazei logistice și a condițiilor pentru o educație de calitate;
- realizarea comunicării interne și externe la nivelul școlii;
- conducerea proceselor de dezvoltare instituțională.

Comisia pentru evaluare și asigurare a calității:

- strategia de evaluare și asigurare a calității;
- propuneri de îmbunătățire a calității educației;
- colaborarea cu ceilalți „actori” implicați;
- raportul anual de evaluare internă privind calitatea educației în școală.

Părinții:

- comunicare permanentă cu copilul și cu cadrele didactice;
- implicare în viața școlii și răspuns prompt la solicitările acesteia.

III. Centrarea managementului calității pe valoarea adăugată și pe progres

„Evaluarea calității educației se face pe baza valorii adăugate, adică în funcție de ceea ce are școala, educația adaugă la „zestrea” de cunoaștere, deprinderi, atitudini, competente generale existente deja la nivelul indivizilor, grupurilor și comunităților.” (Simona Josan, 2005, pag.9)

Școlile sunt foarte diferite în ceea ce privește premisele și resursele puse în joc. Ca urmare, la eforturi egale, rezultatele obținute vor fi foarte diferite. Calitatea se poate obține și în școlile care acționează în condiții grele iar efortul depus și rezultatele obținute trebuie recunoscute și recompensate. „Utilizarea conceptului de „valoare adăugată“ este necesară pentru a discerne influența reală a educației asupra rezultatelor obținute și pentru a motiva școlile care obțin rezultate deosebite în termeni

de „valoare adăugată”. Pentru a putea măsura valoarea adăugată este necesară o estimare corectă a condițiilor de intrare, exprimată în factori de risc (de exemplu procentul elevilor care au dreptul la bursă socială, procentul familiilor care primesc diferite forme de ajutor social, procentul familiilor în care cel puțin un părinte e șomer, procentul familiilor monoparentale, procentul elevilor migranți, nivelul studiilor părinților elevilor, procentul orelor din planul de învățământ predate de cadre necalificate, fluctuația cadrelor didactice etc.)

Unitățile școlare vor fi clasificate în categorii de risc în funcție de condițiile de funcționare, iar judecarea rezultatelor unei unități școlare se va realiza numai prin comparare cu media de referință a categoriei respective.” (Titus Filipaș, 2007)

IV. Transdisciplinaritatea- gradul cel mai elevat de integrare a curriculum-ului

„Activitățile transdisciplinare sunt activități care abordează o temă generală din perspectiva mai multor arii curriculare, construind o imagine cât mai completă a temei respective. Este tipul de activitate unde cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Prin intermediul acestor activități se urmărește atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat. Termenul poate fi asociat cu cel de activitate tematică.” (Ciolan, Lucian, 1999, pag. 15) La clasele I și a II-a acest mod de abordare a curriculumului am observat că „a dat roade mulțumitoare”. Copiii au continuat să lucreze timp de câteva zile la o anumită temă, ca și la grădiniță, dezvoltându-și capacități diferite prin abordarea acesteia din perspectiva mai multor domenii de cunoaștere. Elevul a găsit o parte din universal familial al preșcolarității, iar eu am dispus de un context flexibil de organizare a învățării care a atras, stimulat și motivat elevul să participe la activitatea din clasă. Această abordare integrată a curriculumului permite dezvoltarea mai târziu a competențelor. Caracteristici ale activităților transdisciplinare și argumente pentru integrarea lor în programul activităților zilnice:

- Traversează barierele disciplinelor, aducând aspecte ale curriculumului în asociații semnificative, concentrate pe arii tematice mai largi;
- În activitățile transdisciplinare învățarea devine un proiect personal al elevului, îndrumat, orientat, animat de învățător;
- Crearea unui mediu cu o largă varietate de stimuli și condiții face învățarea interesantă, stimulativă, semnificativă și o consolidează;
- Participarea elevilor se realizează pe tot parcursul activităților desfășurate, fundamentate pe principiul învățării prin acțiune practică, cu finalitate reală
- Accentul cade pe activitatea de grup și nu pe cea cu întreaga clasă etc.

Valoarea pedagogică a temelor transdisciplinare:

- Oferă elevilor posibilitatea de a se exprima pe ei înșiși;
- Situează elevul în centrul acțiunii, rezervându-i un loc activ și principal;
- Oferă elevului posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniile în care capacitățile sale

sunt cele mai evidente;

- Cultivă cooperarea și nu competiția;
- Pune elevii într-o situație autentică, de rezolvare a unei sarcini concrete cu o finalitate

reală;

- Oferă elevilor șansa planificării propriilor activități, asigurându-le ordinea în gândire de

mai târziu;

- Activitățile transdisciplinare au valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare și de

verificare a capacităților intelectuale și a aptitudinilor creatoare ale copiilor etc.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, *Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia școli*, în revista „Învățământul primar” nr. 1-2, 1999

2. „Tribuna învățământului” nr. 884, 2007

3. Josan, Simona, *Lecții de management și calitatea educației*, „Tribuna învățământului” nr.649, 2005

4. *Perspective interdisciplinare în învățământul românesc (studii de specialitate)*, Botoșani, 2004

5. Filipaș, Titus, 2007, www

6. www.edu.ro/index.php/articles/c356

COMPETENȚE PROFESIONALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC

Prof. învă. preșcolar Supuran Gabriela Ioana
Grădinița cu Program Prelungit nr. 9, Satu Mare, jud. Satu Mare

În învățământul românesc competența cadrului didactic este nucleul profesionalității. Putem afirma că o competență a unui cadru didactic bine pregătit din punct de vedere profesional reprezintă capacitatea dovedită a copilului de a selecta, combina și utiliza adecvat, cunoștințe, abilități, valori și atitudini, în situații concrete, pentru a realiza eficient și cu eficacitate, o sarcină de învățare. Din perspectiva procesului de învățământ, competența poate fi considerată ca o disponibilitate acțională a elevului, bazată pe experiența prealabilă, dar și ca un potențial care trebuie dovedit (demonstrat) de elev în situații concrete.

Competența reprezintă totalitatea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor care contribuie la capacitatea unei persoane de a-și îndeplini eficient sarcinile și responsabilitățile postului. Noi putem să învățăm mai mult într-un anumit domeniu și prin experiență și aplicare să deprindem abilități, putem să ne educăm atitudinile pentru a ne asigura că ajungem la rezultatele dorite. Fiecare domeniu are, de regulă, 5 – 10 competențe cheie, iar dacă acestea sunt mai multe se riscă neîndeplinirea sarcinilor din domeniul respectiv. Competențele profesorului au constituit dintotdeauna și rămân o problemă, deoarece, deși există sintagma ”profesor ideal”, în realitate acesta nu există, din păcate. Competențele necesare unui bun cadru didactic, ancorat în realitățile mileniului III, sunt de ordin general și se consideră că ele se referă la anumite caracteristici ale educației și ale sistemului de învățământ preuniversitar actual.

Competențele unui profesor diferă de nivelul său de experiență, debutant sau expert și de obiectul pe care acesta îl predă. După 1980, specialiștii în educație abordează finalitățile procesului de învățare sub influența teoriilor cognitiviste, conform cărora procesarea informației duce la formarea de competențe. Acest fapt a determinat o dezbatere nuanțată, nefinalizată până în prezent, cu referire la competențe ca finalități ale educației în general, dar și ale procesului de învățământ, în mod particular. O altă pistă falsă în problematica competențelor o constituie abordarea curriculumului școlar în raport cu cele opt competențe-cheie, neglijându-se rolul și contextul în care au fost acestea elaborate. În cele opt competențe-cheie formulate ca Recomandare de Parlamentul European și pe care și învățământul

românesc îl are sunt: comunicarea în limba maternă; comunicarea în limbi străine; competența matematică și competențe de bază privind știința și tehnologia; competență digitală; capacitatea de a învăța procesul de învățare (a învăța să înveți); competențe sociale și civice; simțul inițiativei și al antreprenoriatului; conștiința și expresia culturală, ele definesc Profesia de cadru didactic implică o serie de responsabilități, roluri, deziderate, calități, competențe, care o fac să se distingă de multe alte profesii al căror „obiect” al muncii este omul. În cadrul școlii, profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea atingerii obiectivelor și competențelor, prevăzute în documentele școlare, dând sens și finalitate educativă tuturor competentelor implicate în procesul de învățământ (informații, mijloace, variabile psihice etc.). Un aspect esențial în ceea ce privește profesia de cadru didactic îl reprezintă competența profesională, care include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure realizarea competențelor de către toți elevii; iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia. Competența profesională a cadrului didactic din învățământ derivă din rolurile pe care acesta le îndeplinește în cadrul școlii. Competențele vizează învățarea pe tot parcursul vieții. Știm că fiecare cadru didactic trebuie să dobândească competențe profesionale și în activitățile instructiv-educative pe care acesta le desfășoară. Competențe specifice ale cadrului didactic în învățământul românesc pe care acesta ar trebui să le dobândească ar fi cele de comunicare; competențe didactice; competențe de planificare și organizare a activității ;competențe de consiliere; dar și competențe de evaluare. De aceea fiecare cadru didactic se va pregăti temeinic activitățile instructiv-educative și va fi dornic sa dobândească noi competențe profesionale. Poate ar fi util ca fiecare competență să fie „descompusă” în trepte de atins, în funcție de evoluția profesorilor în cariera didactică: profesor debutant, profesor cu definitivat, profesor cu gradul I, profesor gradul II, pentru că presupune dobândirea cu succes a competențelor și acumularea treptată de cunoștințe, abilități și atitudini, specifice profesiei de cadru didactic. Un cadru didactic pregătit este o persoană dinamică și dedicată care dorește să ajute și alte cadre didactice în dezvoltarea lor personală și profesională, oferindu-le sprijinul necesar precum și consiliere, bazate pe experiențele și cunoștințele sale anterior acumulate. Putem spune cu siguranță că măiestria pedagogică se datorează acelor calități ale profesorului, care îi permit să gestioneze activitatea pedagogică și care îi asigură succesul în această activitate. Asemenea calități trebuie căutate nu doar în competențe, cunoștințe, abilități, deprinderi, obișnuințe de lucru, dar și în trăsăturile de personalitate, care oferă cadrului didactic posibilități, deschideri de a acționa productiv și creator. Calificarea profesională înaltă a cadrului didactic este

necesară și îl va ajuta pe acesta să fie permanent preocupat de continua lui perfecționare individuală pentru a stăpâni la zi noutățile din domeniul lui de specialitate. Acesta trebuie să manifeste ingeniozitate și creativitate și să dispună în același timp, de o bogată cultură generală, pentru că elevii îl judecă și sub acest aspect. Un profesor cu un înalt nivel științific și cultural contribuie efectiv la dezvoltarea culturii generale și de specialitate a elevilor și totodată își dezvoltă și își afirmă prestigiul personal. Pe profesor o calitate care îl caracterizează este dragostea față de copii, iar cine iubește copiii și știe să și-i apropie găsește mai ușor drumul spre inima lor și-i poate influența mai profund pentru că dascălul care-și iubește elevii are o atitudine atentă, caldă, delicată față de aceștia și este sensibil la toate succesele și insuccesele lor. Putem afirma că un cadru didactic trebuie să aibă calități pozitive, o pregătire vastă de specialitate să dețină un bagaj vast de cunoștințe, să știe să lucreze cu copiii și să le ofere acestora informații necesare în viața de zi cu zi, să le insufle și să îi stimuleze să dobândească și ei la rândul lor competențe profesionale în ceea ce ei sunt interesați să descopere.

Bibliografie :

1. Călin, Marin, *Procesul instructiv-educativ. Instruirea școlară (analiza multireferențială)*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995
2. Sălăvăstru, D., *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași, 2000
3. Tohaneanu, C., *Abordări ale eticii comunicării în relațiile publice*, Editura Universitară, București, 2014

ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE COLABORAREA ACTIVĂ A ELEVULUI ÎN PROCESUL ASIMILĂRII CUNOȘTINȚELOR ȘI DEPRINDERILOR

Prof. înv. primar Șendroiu Maria-Mădălina
Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Peștișani, jud. Gorj

Învățarea este un act personal și cere participare personală. Problema esențială de care depinde producerea învățării eficiente este problema implicării, a angajării celui care învață în actul învățării. Tot secretul noilor orientări metodologice, procedee metodice sau sisteme tehnologice constă în capacitatea profesorului de a face din elev un colaborator activ în procesul asimilării cunoștințelor și a deprinderilor cerute de programa de învățământ, cum se exprima pedagogul V. Bunescu, de a-i orienta activitatea didactică în așa fel încât nimic-pe cât posibil - să nu i se pară de-a gata și să fie dirijat să cucerească cultura generală și tehnico - profesională prin efort propriu.

Sunt considerate activ-participative toate acele metode care sunt capabile să mobilizeze energiile elevului, să-și concentreze atenția, să-l facă să urmărească cu interes și curiozitate lecția, să-i câștige adeziunea logică și afectivă față de cele nou învățate; care-l îndeamnă să-și pună în joc imaginația, înțelegerea, puterea de anticipare, memoria etc.

Dintre principiile care stau la baza educației centrată pe elev, amintim:

- fiecare copil este unic, cu nevoile lui specifice și particulare;
- în centrul actului educativ se află elevul cu cerințele sale individuale;
- educația nu se adresează elevilor, ci fiecărui elev în parte;
- stimularea independenței de alegere și acțiune va fi împletită cu activitatea de grup și cu sprijinirea relațiilor interpersonale;
- obiectivul central al activității din școală îl reprezintă stimularea dezvoltării copiilor prin modalități care să asigure bazele unei personalități independente și creatoare;
- conținuturile activităților sunt importante, dar ele nu vor pune în umbră nevoia de individualizare a educației, specifică la fiecare nivel de învățământ;
- este necesar a se păstra un echilibru permanent între activitățile intelectuale, cele socio-afective, cele de dezvoltare psiho-motorie și a limbajului; toate sunt la fel de importante și constituie premisa dezvoltării nucleului de individualitate și expresie personală, creativă a copilului;

- evaluarea procesului instructiv-educativ este realizată prin numeroase instrumente și folosește observațiile profesorului etc.

Învățarea trebuie să cuprindă activități de prelucrare a noii materii învățate, care trebuie legată de ceea ce elevul știe deja. Sarcinile trebuie să fie autentice, stabilite în context semnificativ și legate de viața reală. Ele nu trebuie să implice doar repetarea unor lucruri, deoarece acest lucru duce la învățarea “de suprafață” și nu la învățarea “de profunzime”.

Având în vedere faptul că învățarea elevilor va implica erori, sarcinile trebuie să le ofere ocazia de a se autoevalua, de a corecta, de a discuta cu colegii, de a primi reacția profesorului, precum și de a face alte verificări de “conformitate cu realitatea”.

Centrarea procesului educațional asupra copilului presupune preocuparea permanentă a educatorilor pentru cunoașterea copilului ca individualitate și adaptarea programelor de formare la profilul acestuia, după cum afirmă prof. univ. dr. Mușata Bocoș. Fiecare copil reprezintă o provocare pentru cadrul didactic, de a găsi soluții, de a răspunde nevoilor afective, de cunoaștere, de acțiune și de afirmare a propriului său potențial de învățare, afirmă prof. univ. dr. Elena Joița.

Gibbs (1992) dă o definiție utilă a învățării centrate pe elev. El afirmă că învățarea centrată pe elev “oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu, la metodele de învățare și la ritmul de studiu” Această perspectivă subliniază caracteristicile fundamentale ale învățării centrate pe elev, promovând ideea că elevilor trebuie să li se ofere un control sporit asupra învățării prin asumarea responsabilității cu privire la:

- ceea ce se învață;
- modul cum se învață și de ce;
- momentul când se învață.

O consecință importantă a acestei definiții o reprezintă necesitatea ca elevii să își asume un înalt grad de responsabilitate în contextul învățării și să își aleagă în mod activ scopurile, precum și să își administreze învățarea. Ei nu se mai pot baza pe faptul că profesorul ori persoana care predă la clasă le va spune ce, cum, unde și când să gândească. Ei sunt cei care trebuie să înceapă să o facă.

Recomandarea pentru trecerea responsabilității de la profesor la elev este răspândită în pedagogia contemporană. Într-o prezentare succintă a caracteristicilor persoanelor care învață eficient, de la Harpe, Kulski și Radloff (1999) arată că o persoană care învață eficient:

- are scopuri clare privitoare la ceea ce învață,
- are o gamă largă de strategii de învățare și știe când să le utilizeze,

- folosește resursele disponibile în mod eficace,
- știe care îi sunt punctele forte și punctele slabe,
- înțelege procesul de învățare,
- își controlează sentimentele în manieră adecvată,
- își asumă responsabilitatea pentru procesul lor de învățare și
- își planifică, își monitorizează, își evaluează și își adaptează procesul de învățare.

Fără îndoială, este adevărat că acela care învață trebuie să-și construiască cunoașterea prin intermediul propriei înțelegeri și că nimeni nu poate face acest lucru în locul său. Dar nu este mai puțin adevărat că această construcție personală este favorizată de interacțiunea cu alții care, la rândul lor, învață.

Deși vine în completarea învățării clasice, de la școală, învățarea online are câteva beneficii indubitabile. În cazul platformei electronice, informațiile sunt accesibile oricând, elevii putând accesa acest produs educațional online atunci când au timp. În plus, filmele de predare pot fi vizualizate de câte ori este nevoie, fie că elevii vor să se pregătească pentru temele zilnice, fie pentru teze sau Evaluarea Națională. Și în ceea ce privește problemele rezolvate în pași, dar și testele, copiii de gimnaziu au posibilitatea să-și verifice cunoștințele și să aprofundeze materia la Limba Română sau Matematică.

Avantaje si dezavantaje ale învățării online

Cu ce ne ajută tehnologia să avansăm în educație? Ce avantaje si dezavantaje are? Merită investiția? ...Acestea sunt doar câteva întrebări de care ne lovim adesea.

Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje. În cele ce urmează, voi vorbi despre cum văd eu învățarea prin internet.

Avantaje:

1. distribuirea rapidă a materialelor didactice

Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește. Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic și nimeni nu va pierde nimic pentru că informațiile rămân online.

2. elevii/ studenții intră în posesia materialelor printr-o simplă accesare

Orice persoană din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.

3. existența conținuturilor multimedia

Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale

care întotdeauna au eficientizat învățarea.

4. conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință

Dacă distribuitorul își dă seama că a transmis o informație greșit sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

5. serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor

Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în același timp în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice.

6. folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului

Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

Limite și dificultăți / Dezavantaje

1. dificultăți în utilizarea tehnologiei

Tehnologia avansează zi de zi și nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea de multe ori sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.

2. lipsa comunicării reale/ fizice

Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează!

S-au putut expune câteva idei, însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

Pot fi numite situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Altfel spus, dacă elevii își construiesc cunoașterea proprie, nu înseamnă însă că fac acest lucru singuri, izolați. Să nu uităm că omul este o ființă fundamental socială. Promovarea învățării active presupune și încurajarea parteneriatelor în învățare. În fapt, adevărata învățare, aceea care permite

transferul achizițiilor în contexte noi, este nu doar simplu activă (individual activă) ci INTERACTIVĂ!

Bibliografie:

1. Suport curs: “Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii din clasele I-IV” - program de formare continuă de tip “blended learning” pentru cadrele didactice din învățământul primar”, POSDRU/87/1.3/S/63113
2. Candy, P.C., Crebert, G. & O’Leary, J., **Dezvoltarea învățării continue prin intermediul învățământului universitar**. Raportul nr. 28 al Comisiei NBEET, Canberra: Casa de editură guvernamentală din Australia, 1994
3. <http://www.stiucum.com/management/management-educational/>
4. www.forum.portal.edu.ro

PROFESORUL – MAI MULTE ROLURI

Prof. Șerbănescu Carmen Cristina

Școala Superioară Comercială „Nicolae Kretzulescu”, București

Prof. Ionescu Maria

Școala Superioară Comercială „Nicolae Kretzulescu”, București

Un bun profesor este asemeni unei lumânări. El se mistuie pe sine însuși pentru a lumina calea altora.

Mustafa Kemal Atatürk

Jucăm un rol? Sigur că da! De fapt, chiar mai multe, unele consecutive, altele concomitente: de copil, adolescent, tânăr, matur, a doua tinerețe, bătrânețe, a treia tinerețe, soț/soție, mamă/tată, soră/frate, prieten/ă, bunic/ă, profesor, actor, șofer etc.

De ce este profesorul un actor?

Pentru că performează în fața unui public auditor. Își spune replicile, trebuie să îl convingă pe celălalt de valoarea celor transmise, să provoace la celălalt o modificare de comportament, și la nivel intelectual, și la nivel afectiv. Există un catharsis și în clasă (sau ar trebui să existe). Elevul se înalță prin cultură și cunoaștere pe o nouă treaptă și această experiență a devenirii trebuie să îi producă plăcere, bucurie, fericire. Fiecare oră este un pas pe drumul acesta al mersului ascendent.

Pe de altă parte, profesorul se simte și el înălțător prin simplu fapt că execută un act de modelare sau chiar de creație. Creează un nou om. Și nu numai unul!! Și nu doar într-un an! Este un proces permanent cu aceleași valențe creatoare în fiecare zi. Poate unii dintre noi am uitat că suntem niște creatori, niște artiști, niște mici demiurghi. Dacă redescoperim importanța și frumusețea meseriei noastre în mintea și în sufletul nostru, readucem plăcerea “acțiunii” la oră. Și, după cum spuneam, să ne jucăm implicați rolul de profesor și să uităm de factori externi (salarii, atitudinea unor părinți, atitudinea societății, factorul politic dezinteresat sau chiar acuzator etc) care ar putea să ne deranjeze în actul nostru creator și în plăcerea de a-l realiza!

Profesorul este un actor pentru că este cameleonic și el își adaptează discursul la auditoriu. Trebuie să vorbească mai tare? Să stea drept și să atragă privirile? Să coboare vocea pentru a crea o

apropiere față de cei din fața lui? Sa transmită energie, chiar dacă a lui tinde spre zero? Da! Trebuie să facă orice pentru a crea un spectacol bun.

Profesorul este și om de știință, și cercetător, și pedagog, și psiholog, și partener, și manager negociator, și informatician... iată câte roluri deodată!

În cadrul orei? Prin metode tradiționale, expositive, profesorul poate transmite, într-un timp scurt, multe informații. Elevilor, pe de altă parte, li se solicită atenția timp de 50 de minute, 6 -7 ore zilnic și o permanentă adaptare la materii dintre cele mai diferite, la stiluri diferite, la conținuturi uneori neinteresante. Oricât de mult ar încerca să facă față elevii, în timp, își găsesc modalități de a se proteja, devenind simpli spectatori. Din acest motiv, din punctul meu de vedere, profesorul trebuie să adapteze în permanență metodele de predare, astfel încât să capteze atenția elevului. Deci, pe lângă monologul care trebuie să atragă, profesorul trebuie să creeze un spectacol interactiv, ba chiar, de multe ori, să se retragă din centrul acțiunii, să-și asume rolul de regizor și să le permită elevilor să devină actori. În această situație, a apela la tehnicile teatrale nu poate fi decât o soluție salvatoare. Accentul se mută astfel de la cunoștințele transmise, la modalitățile în care acestea sunt redade.

Ora este un fel de act dramatic. Arta dramatică transformă actul educativ într-o experiență plăcută pentru elev, îi oferă posibilitatea descoperirii de sine, precum și a colegilor, iar captarea informațiilor se face în cel mai agreabil mod - prin joc. Jocul îi dă posibilitatea elevului să își exprime sentimentele, emoțiile, atitudinile prin limbaj sau non-verbal. Lucrul în grup oferă armonie clasei de elevi și în același timp îi ajută să își definească relațiile cu ceilalți. Evaluarea rezultatelor unor astfel de activități este complexă, presupune mai mult efort decât evaluarea clasică, dar poate fi mai eficientă, deoarece profesorul poate descoperi aspecte inedite ale personalității și creativității elevului. De asemenea, arta dramatică apelează la acea latură estetică care există în fiecare dintre noi și poate îmbunătăți procesul educativ prin crearea unei imagini pozitive și prin atragerea elevilor, chiar și a elevilor-problemă spre școală și învățatură. Educarea elevilor capătă astfel un caracter dinamic și creativ.

Printre rezultatele care se pot obține prin folosirea artei dramatice ca parte a procesului educativ pot fi amintite: dezvoltarea proceselor psihice (memorie, atenție, gândire, imaginație); dezvoltarea spiritului de echipă prin colaborare și cunoaștere; eliminarea sentimentelor negative (frica de comunicare, timiditatea, neîncrederea); eliminarea complexelor de inferioritate, a nervozității, temperarea unui caracter rebel sau, după caz, dezinhibarea unuia introvertit; dobândirea cunoștințelor într-un mod plăcut; descoperirea talentelor și aptitudinilor în domeniul teatrului și dezvoltarea lor.

Teatrul oferă o perspectivă diferită asupra realității transpunând-o într-o dimensiune ludică.

Jocul este cea mai plăcută cale de învățare. Acest lucru nu este valabil doar pentru elevul care descoperă un mod plăcut de a învăța, ci și pentru profesor, care are posibilitatea de a își descoperi mai bine elevii și de a îi evalua dintr-o altă perspectivă. Profesorul nu mai este figura severă care dirijează învățarea, el devine regizorul din umbră, iar reflectorul se mută pe elevi și pe cum aleg să interpreteze rolul. Ei trebuie să și-l asume, să accepte regulile jocului și să le respecte. De aceea, implicit, teatrul oferă posibilitatea de a-i determina pe copii să asimileze lucruri noi de bună voie, fără a apela la mijloace coercitive, mijloace pe care, bineînțeles, au tendința de a le refuza, deoarece nu prezintă plăcerea jocului.

În accepția multora, începutul școlii este începutul ruperii de ludic, trecerea de la joc și joacă la învățătură și seriozitate. Părinții și chiar și unii profesori privesc aceste lucruri drept opuse, iar joaca este percepută ca un obstacol în calea învățării. Introducerea artei dramatice în clasă ca metodă de facilitare a predării unei materii sau chiar ca disciplină nouă, schimbă percepția asupra jocului și dă o nouă dimensiune procesului educativ. Teatrul facilitează învățarea și, în același timp, ajută elevul să își descopere potențialul creativ și să se descopere pe sine.

În lucrarea *Lección de actorie pentru profesori* Alan Maley și Alan Duff considerau că există o legătură între profesor și actor, în primul rând prin entuziasmul manifestat și care se transmite celor din jur, apoi prin expresivitate, pasiune, iluminare, captivare și chiar distracție. Un profesor bun stârnește entuziasmul pentru materia predată.

În clasă, profesorul îndeplinește un rol, iar predarea eficientă este un spectacol, în cadrul căruia atenția elevilor trebuie captată continuu. Un prim element important în realizarea unor lecții reușite îl constituie aprofundarea materiei. Profesorul trebuie să cunoască în profunzime materia pe care o predă. Prin îmbinarea celor două elemente: cunoașterea materiei și pasiune, energie în transmiterea cunoștințelor, rezultatele elevilor se îmbunătățesc. Gesturile, mimica, vocea, mișcarea sunt, de asemenea, elemente care completează informația, o clarifică și trebuie să devină componente importante ale actului de predare.

Pentru ca elevii să fie motivați să fie atenți și să învețe, ei trebuie să aibă încredere în capacitatea profesorului, în interesul sau față de materie și față de elevi.

Pozițiile, locurile în care se situează profesorul și elevul în clasă au un efect direct asupra procesului de comunicare. În procesul de predare, ca și în actorie, comunicarea este totul. La realizarea unei bune comunicări ajută și folosirea umorului, trăsătură importantă pentru un profesor, care contribuie la crearea unei relații solide, la detensionarea relațiilor, îmbunătățirea procesului de comunicare și la încurajarea implicării elevilor. De altfel, există o strânsă legătură între umor și

creativitate.

Generația actuală este dependentă de mediul vizual. De aceea, împrumutarea unei alte tehnici din lumea teatrului, jocul de rol, este importantă în procesul educativ. Prin întruchiparea unui personaj elocvent, profesorul poate să transforme concepte abstracte în concret, să mențină atenția elevilor, să clarifice anumite sensuri și să încurajeze elevul să se gândească la materia discutată. Dar nu numai profesorul poate să-și asume un rol, ci și elevul și astfel este pus în situația de a înțelege mai bine personajul.

În ceea ce privește tehnologia, selectarea instrumentelor cu care profesorii lucrează este esențială pentru succesul lecției. Importantă nu este integrarea în predarea lecției a celei mai noi tehnologii, ci adecvarea ei la conținutul prezentat. Ora devine o provocare, mai ales în momentul în care, la sfârșitul celor patru ani de studiu, elevii de liceu trebuie să susțină niște examene.

În concluzie, școala este deseori percepută de elevi și, uneori, chiar și de părinți, drept un mediu rigid, dedicat exclusiv transmiterii de informații și transformării elevului în receptacul de cunoștințe. Profesorii ar trebui să se dedice în aceeași măsură formării de indivizi pregătiți din punct de vedere intelectual, cât și formării de caractere și modelării de personalități. Arta dramatică are această capacitate de a descoperi potențialul creativ al elevului și de a-i da noi căi prin care să descopere informația. Arta dramatică îmbunătățește demersul didactic, făcând receptarea informațiilor mai plăcută și creând un mediu plăcut în care elevii pot îmbina învățarea cu descoperirea de sine și seriozitatea cu jocul.

Bibliografie:

1. Bontaș, Ioan, *Tratat de pedagogie*, Editura All, București, 2016
2. Huizinca, Johan, *Homo ludens*, Editura Humanitas, București, 2012
3. Maley Alan, Duff Alan, *Lecții de actorie pentru profesori*, Editura Cambridge University Press, Cambridge, 2015
4. Pease, Allan, *Limbajul trupului*, Editura Polirom, Iași, 2013

ABORDAREA DIVERSIFICATĂ A STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. Șogor Camelia

Grădinița cu Program Prolungit Nord 2 Râmnicu-Vâlcea, jud. Vâlcea

Prof. Necula Mihaela

Grădinița cu Program Prolungit Nord 2 Râmnicu-Vâlcea, jud. Vâlcea

Strategia didactică desemnează „un mod de abordare a unei situații de instruire” care permite/presupune „raționalizarea conținuturilor”; determină „structurile acționale”; o „combinatorică structurală” între „metode, mijloace, forme, relații, decizia instrucțională” și care vizează „optimizarea instruirii”. Ea depinde de: concepția pedagogică a cadrului didactic, obiectivele instructiv-educative, conținuturile instruirii, tipul de învățare necesară, stilul de predare al profesorului, caracteristicile psihosociale ale partenerilor, ergonomia spațiului instructiv-educativ și orizontul timpului de instruire (R. B. Iucu). Strategiile de instruire sunt elemente complexe ale realității pedagogice; ele se clasifică după criterii diverse (după domeniul activităților instrucționale predominante: cognitive, psihomotorii, afectiv-motivaționale, combinatorii; după logica gândirii: inductive, deductive, analogice, transductive, mixte; după gradul de structurare a sarcinilor de instruire: algoritmice, nealgoritmice, euristice s.a.).

Strategiile didactice presupun combinarea (dezirabil optimă) a tuturor elementelor procesului instructiv-educativ în condiții/concrete. Strategia a fost definită ca un mod de combinare și organizare cronologică a ansamblului de metode și mijloace alese pentru a atinge anumite obiective.

Strategia de predare-învățare (strategii didactice) este expresia unității organice a metodelor, procedurilor, mijloacelor de învățământ și a modurilor de organizare a învățării (frontal, pe grupe și individual), în derularea lor secvențială pentru atingerea obiectivelor instructiv-educative.

Strategia didactică este un termen unificator, integrator, care reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea unor obiective. Ea este necesară în orice act pedagogic, ocupând un loc central în cadrul activității didactice, deoarece proiectarea și organizarea lecției se realizează în funcție de decizia strategică a profesorului. Ea este concepută ca un scenariu didactic complex, în care sunt implicați actorii predării - învățării, condițiile realizării, obiectivele și metodele vizate. Astfel, strategia prefigurează traseul metodic cel mai potrivit, cel mai logic și mai eficient

pentru abordarea unei situații concrete de predare și învățare. În acest fel, prin proiectare strategică se pot preveni erorile, riscurile și evenimentele nedorite din activitatea didactică.

Strategiile didactice presupun combinarea (dezirabil optimă) a tuturor elementelor procesului instructiv-educativ în condiții/contexte concrete.

În calitate de elemente faptice, metodele sunt cosubstanțiale strategiilor. Cu alte cuvinte, strategia nu se confundă cu metoda sau cu metodologia didactică, deoarece acestea din urmă vizează o activitate de predare-învățare-evaluare, în timp ce strategia vizează procesul de instruire în ansamblu și nu o secvență de instruire.

Principalele componente ale strategiei didactice sunt:

- + sistemul formelor de organizare și desfășurare a activității educaționale
- + sistemul metodologic respectiv sistemul metodelor și procedeele didactice
- + sistemul mijloacelor de învățământ, respectiv a resurselor utilizate
- + sistemul obiectivelor operaționale.

Strategia didactică are următoarele caracteristici:

- + implică pe cel care învață în situații specifice de învățare;
- + raționalizează și adecvează conținutul instruirii la particularitățile psihoindividuale;
- + creează premise pentru manifestarea optimă a interacțiunilor dintre celelalte componente ale procesului de instruire;
- + presupune combinarea contextuală, originală, unică, uneori, a elementelor procesului instructiv-educativ.

Construirea unei strategii adecvate intereselor elevilor și nivelului lor de pregătire, reprezintă din acest punct de vedere o provocare continuă și un efort permanent de creativitate didactică din partea profesorului.

Strategiile didactice se clasifică după mai multe criterii :

a) Activitatea dominantă în procesul instruirii:

- De predare :

- de prezentare, de urmărire a unor norme, prescripții, reguli de tip algoritmic, prin expunere,
- explicație, demonstrație, programare, exercițiu;
- de activizare a elevilor în predare, prin intercalarea metodelor și procedeele activ-participative, a muncii independente sau în grupuri mici;
- de combinare a celor două modalități de predare, în variate proporții de asamblare;

➤ de combinare a predării în mod expositiv cu sarcini de învățare euristică (de descoperire), prin metode expositiv-euristice;

-De învățare :

✚ algoritmică:

- prin imitare de modele date;
- prin repetare, exersare, memorare;
- prin cunoaștere concret-intuitivă;
- prin algoritmizare, pas cu pas

✚ euristică:

- prin observare nemijlocită;
- prin rezolvare de probleme deschise;
- prin experimentare;
- prin dezbateri, dialoguri euristice;
- prin cercetări în grup;
- prin simulare, modelare, aplicații;
- prin tehnici de creativitate (prezentate de noi);

✚ mixtă (prin combinarea celorlalte moduri).

-De evaluare

✚ b) Natura obiectivelor dominante :

✚ Cognitive;

✚ Afective ;

✚ Psihomotorii;

✚ În combinații variate a lor;

✚ c) Modul de dirijare a învățării:

✚ De dirijare pas cu pas (algoritmice);

✚ De semidirijare (semialgoritmice);

✚ De nendirijare (creative).

✚ d) Tipul de raționament abordat

✚ Inductive;

✚ Deductive;

✚ Transductive;

✚ Analogice;

✚ Combinate.

O altă clasificare împarte strategiile didactice astfel:

- strategii inductive, al căror demers didactic este de la particular la general;
- strategii deductive, ce urmează calea raționamentului invers față de cele inductive, pornind de la general la particular, de la legi sau principii la concretizarea lor în exemple;
- strategii analogice, în cadrul cărora predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor;
- strategii transductive cum sunt explicațiile prin metafore;
- strategii mixte: inductiv-deductive și deductiv-inductive;
- strategii algoritmice: explicativ-demonstrative, intuitive, expositive, imitative, programate și algoritmice propriu-zise;
- strategii euristice de elaborare a cunoștințelor prin efort propriu de gândire, folosind problematizarea, descoperirea, modelarea, formularea de ipoteze, dialogul euristic, experimentul de investigare, asaltul de idei, având ca efect stimularea creativității.

Așadar, strategiile didactice sunt realizate cu ajutorul metodelor de predare și învățare (informative și activ-participative, de studiu individual, de verificare și evaluare). Strategia nu se confundă cu metoda sau cu metodologia didactică. Metoda vizează o activitate de predare-învățare-evaluare. Strategia vizează procesul de instruire în ansamblu și nu o secvență de instruire.

Principalele tendințe ale perfecționării și modernizării actuale a strategiilor de predare-învățare:

Pedagogii au fost preocupați permanent de perfecționarea metodologiei didactice, din rațiuni dictate în primul rând de evoluția societății. Termenul „perfecționare” desemnează mai multe aspecte:

- ❖ reconsiderarea metodelor tradiționale și adaptarea lor în raport cu „atributele (tot dinamice – n.n.) specificității populației școlarizate” (O. I. Panisoara);
- ❖ preluarea unor metode din alte domenii și adaptarea lor la specificul educaționalului, conceperea unor metode noi de instruire-educare.

Evident că acest efort este – cel puțin practic – eficient doar din perspectiva abordărilor sistemice a elementelor procesului instructiv-educativ.

Perfecționarea metodologiei didactice trebuie să fie realizată, mai ales, respectându-se principiile didactice. Individualizarea și diferențierea, activizarea și participarea/implicarea conștientă în învățare (care trebuie să devină autoînvățare) sunt criteriile care nu pot fi eludate.

Activizarea, spre exemplu, este o tendință dominantă în procesul de perfecționare

metodologică, ea reprezintă „o suită de acțiuni de instruire/autoinstruire, de dezvoltare și modelare a personalității lor (celor care învață – n.n.) prin stimularea și dirijarea metodică a activității pe care o desfășoară” (M. Ionescu, V. Chis). Aceste acțiuni vizează:

- stimularea și cultivarea interesului pentru cunoaștere;
- valorificarea inteligenței celor care învață (și a celorlalte funcții psihice implicate în învățare), prin efort propriu;
- formarea și exersarea capacităților de însușire a cunoștințelor;
- formarea și exersarea abilităților de orientare autonomă în probleme practice;
- cultivarea spiritului investigativ.

Activizarea eficientă presupune:

- pregătire psihologică (specifică) pentru învățare,
- controlul și prevenirea surselor de distorsiune a comunicării didactice activizatoare,
- organizare și desfășurare rațională (pe principii psihopedagogice) a învățării.

Eforturile cercetătorilor și ale practicienilor au urmărit perfecționarea strategiilor de predare-învățare, valorificând achiziții ale cercetării psihopedagogice, dar și din alte domenii de cunoaștere. Finalitatea acestor preocupări are în vedere realizarea unei activități de instruire și învățare eficiente.

1. O direcție de acțiune în acest sens o constituie reevaluarea metodelor „tradiționale”, criticate mai ales pentru caracterul pasiv al elevilor în procesul de predare-învățare.

Avem în vedere în primul rând metodele de tip expositiv. Iată câteva procedee prin care se poate încerca modernizarea expunerii: folosirea procedului genetic, a explicației, ancorarea în realitatea timpului, sprijinirea pe cercetările personale ale cadrului didactic, anunțarea prealabilă a planului și a obiectivelor urmărite, problematizarea, folosirea unor elemente ale artei dramatice, întrebări retorice, luări de poziție, realizarea unor sondaje de opinie, formularea unor judecăți de valoare, ilustrarea cu ajutorul mijloacelor de învățământ, folosirea foliilor în prezentare, prezentare cu ajutorul calculatorului, expunerea cu oponent, expunerea-dezbatere etc.

De asemenea, în modernizarea conversației avem în vedere folosirea unor întrebări variate (convergente, divergente, de evaluare, problemă, retorice etc.), valorificarea experienței personale a elevilor, folosirea permanentă a modalităților de feed-back, utilizarea convorbirii inverse (când elevii pun întrebări), întrebări și răspunsuri date de grupe de elevi etc.

Bibliografie:

1. Atudosiei, N., L., Ștefănescu, P., Maniu, M., Manolache, C., Cotianu, R.D., *How to get*

an ecological integral use of blueberries fruits (Vaccinium myrtillus), Seria Horticultura Anul LI vol.51, Iași, Editura “Ion Ionescu de la Brad”, 2008

2. Bălăucă, N., Atudosiei, L., N., *Microbiologie generală*, București, Editura BIOTERRA, 2004
3. Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom, 2006
4. Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative și complementare, structuri, stiluri și strategii*, Iași, Editura Polirom, 2008
5. Ciolan, L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Editura Polirom, 2008

EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN EDUCAȚIA NONFORMALĂ

Prof. Tanasă Gabriela
C.Ș.E.I. Buzău, jud. Buzău

„Tot ceea ce n-avem de la naștere și de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educație.

Această educație ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri”

Jean Jacques Rousseau

Activitățile extrașcolare pe baza parteneriatelor dintre profesori, elevi și membri ai comunității locale este o necesitate a activității didactice. Elaborarea, coordonarea și desfășurarea unor proiecte educative extrașcolare sunt importante pentru modelarea și construirea personalității elevilor. Aceste activități dezvoltă aptitudinile și interesele elevilor într-o manieră plăcută și relaxantă, urmărind un scop educativ. Ele creează un sentiment de încredere și siguranță, stimulează gândirea critică, dezvoltă responsabilități. Prin activitățile extrașcolare crește gradul de socializare a elevilor învățând să fie mai apropiați, să lege noi prietenii, să-și împărtășească experiențe personale reducând-se abandonul școlar.

O activitate extrașcolară a fost și parteneriatul dintre Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău cu Colegiul Național “ B.P. Hașdeu” din Buzău unde s-au legat multe prietenii și unde au avut oportunitatea să participe la diverse concursuri. Au descoperit lucruri noi și au desfășurat multe activități interesante. Elevii s-au obișnuit să trăiască în relație cu cei din jur, să-și formeze atitudini, să manifeste interes, să-și dezvolte stări afective pozitive, să-și completeze aria de preocupare. Elevii au rezolvat și formulat întrebări, au creat diverse produse împreună, au comunicat rezultatele obținute unii altora. Această abordare duce la creșterea motivației elevilor pentru a cunoaște, a cerceta deci a învăța.

În dezvoltarea lor, unii copii au mai multă nevoie de atenția noastră decât au alții. Lucrând cu acești copii, descoperim că lumea lor este la fel de fascinantă ca și lumea noastră. Prin vorbă bună, dragoste, căldură sufletească, ei se liniștesc și nu mai sunt agitați. Încet, încet, îi învățăm să se autocontroleze. Una din lucrările realizate în acest scop de elevii clasei a VII -a din Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău este „Agenda mea”.

În vederea realizării acestei agende am urmărit obiectivele:

Obiective de referință

- Exersarea motricității fine a mâinilor și a gesturilor manuale simple;
- Dezvoltarea senzațiilor, percepțiilor, sentimentelor estetice, a atitudinilor artistice și a gustului pentru frumos

Obiective operaționale:

Cognitive:

- O1- să identifice materialele folosite la realizarea agendei;
- O2- să execute corect operațiile necesare realizării lucrării;
- O3- să asambleze elementele componente ale agendei;

Afective:

- să participe cu plăcere la activități;
- să se bucure de reușita activității;

Psihomotorii:

- să exerseze tactil kinestezia de finețe a degetelor mâinii;
- să coloreze în timp util;

Strategii didactice urmărite:

- Metode și procedee: conversația, demonstrația, exercițiul motric, explicația
- Resurse materiale: pensula, acuarele speciale, suport pentru pictat, materiale textile, mărgel, hârtie glasă, hârtie creponată, cartoane colorate, diverse semințe, hârtie colorată, lipici, creioane colorate.

➤ Rezultate calitative și cantitative așteptate:

- atitudini pozitive față de cei din jur;
- participarea activă a elevilor la acțiune;
- trezirea interesului elevilor pentru frumos

Bibliografie:

1. Bătrânu, E., *Educația în familie*, București, Editura Politică, 1980;
2. Adina Băran-Pescaru, *Parteneriat în educație*, Ed. Aramis Print, București, 2004;
3. Venera Cojocariu, Liliana Săcară, *Managementul proiectelor pedagogice*, E.D.P, 2005.

UTILIZAREA PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. învă. primar Toma Mimi-Lenuța
Școala Gimnazială „Emil Brăescu” Măgura, jud. Bacău

Pentru o utilizare eficientă a platformelor educaționale este necesar să se aibă în vedere câteva aspecte: aprecierea corectă a abilităților inițiale ale elevilor în legătură cu utilizarea instrumentelor IT și mai ales cu lucrul pe astfel de platforme; elaborarea și transmiterea către elevi a unui set de instrucțiuni clare de lucru cu platforma; stabilirea clară a sarcinilor ce le revin acestora; asigurarea necesarului de resurse pentru derularea normală a activității.

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, în special pentru persoanele active, dinamice, care apreciază interactivitatea.

Vă voi oferi câteva exemple de platforme educaționale cu care am lucrat:

Google Classroom oferă posibilitatea atât profesorilor, cât și elevilor, să încarce materiale, să posteze diverse anunțuri și, special pentru profesori, să dea note materialelor lucrate de elevi și încărcate aici.

Microsoft Teams este o platformă ce beneficiază de un spațiu de lucru bazat pe chat.

Edmodo este o platformă care permite profesorilor și elevilor să transmită documente de lucru sau chestionare, să discute despre activitățile educaționale, teste sau alte informații esențiale în funcționarea unei clase. Oferă un mediu de lucru controlat în care profesorul are posibilitatea de a vedea orice mesaj sau conținut distribuit de oricare dintre membrii clasei. Se pot transmite atât materiale text, cât și link-uri sau materiale video.

Easyclass este și ea o platformă educațională care oferă profesorilor posibilitatea de a transmite teme și de a le reaminti de evenimente esențiale precum predarea temelor sau apropierea unor teste. De asemenea, elevii pot posta, la rândul lor, materiale sau pot discuta pe marginea temelor de la clasă.

Platforma **Wordwall** este o platformă care permite construirea de: jocuri educaționale

interactive în format digital, ce pot fi inserate în alte platforme de învățare sau, mai simplu, distribuite prin link, resurse în format pdf, aferente jocurilor create.

Alte platforme de lucru folosite de profesori și elevi, sunt: Kinderpedia, Digitaliada, myKoolio, Kidibot, Canva, Kahoot, Nearpod și ASQ.

În concluzie, platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice care sunt pe placul elevilor. De asemenea, platformele e-learning sunt ușor accesibile, stimulează învățarea, interacțiunea și colaborarea. Profesorii își pot organiza materialele de instruire și să le utilizeze în sesiuni de instruire și evaluare.

Bibliografie :

1. Ilie, Mihaela, Jugureanu, Radu, Păcurari, Otilia Ștefania, Istrate, Olimpius, Dragomirescu, Emil, Vlădoiu, Dana, *Manual de instruire a profesorilor pentru utilizarea platformelor de elearning*, Editura Litera International, București, 2008
2. Drăgănescu, M., academician, *Societatea informațională și a cunoașterii. Vectorii societății cunoașterii*, Studiu tematic, Academia Română, www.academiaromana.ro, București, 2001
3. Albeanum, Grigore, Gherasim, Zenovic, Andronie, Maria, *Tehnologii de comunicație, multimedia și e-learning în educație, Note de curs*, Biblioteca virtuală a Universității Spiru Haret, București, 2014
4. <https://kahoot.com/>

EDUCAȚIA ARTISTICĂ – PREMISĂ ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ȘCOLARULUI DIN CICLUL PRIMAR

Tonea Nicoleta –Georgeta

Școala gimnazială “Spiru Haret” “Medgidia, jud. Constanța

Când vorbim despre creativitate, majoritatea dintre noi ne gândim în primul rând la domeniul artistic: pictură, literatură, muzică, dans. Când spunem imaginație, visare, fantezie, gândul ne zboară mai ales la perioada copilăriei.

Creativitatea poate fi văzută ca o trăsătură pe care fiecare o are mai mult sau mai puțin dezvoltată. Chiar dacă nu produc opere de artă sau nu fac invenții, mulți oameni dau dovadă de creativitate în viața de zi cu zi. Copiii își manifestă din plin creativitatea în activitățile pe care le fac. Interesul, curiozitatea, spontaneitatea, deschiderea la nou, tendința de a îmbina realul cu fantasticul, toate aceste ingrediente necesare creativității se manifestă în copilărie.

Picasso spunea: “*Orice copil este creativ. Problema este cum să îl faci să rămână așa și când crește*”. Deși toți ne naștem cu potențial creativ și îl manifestăm în copilărie, dacă nu ne cultivăm constant creativitatea riscăm să ne pierdem această calitate. Pentru a-și folosi potențialul creativ adulții trebuie să aibă dezvoltate și alte trăsături de personalitate: independență, încredere în sine, deschidere la nou, tolerarea ambiguității, simț critic.

Poate că cel mai frumos dar al fiecăruia dintre noi este **creativitatea**. Spun “dar” deoarece creativitatea, prin rezultatele ei, este cea care ne diferențiază și ne oferă posibilitatea fiecăruia să dăruim lumii lucruri diferite în domenii diferite și ca un bonus - dovadă că suntem unici iar diversitatea noastră ca specie este infinită. Deși unii oameni par mai „dăruți”, mai talentați, mai creativi decât ceilalți, aceasta este doar o iluzie deoarece destul de mulți oameni nu au reușit să găsească în ei înșiși minunatele daruri unice sau le-au găsit dar nu îndrăznesc să le scoată la iveală sau nu au găsit modalitatea de a le fructifica într-un fel în care să fie utile societății.

Crearea unei ambianțe bine organizate încurajează copiii să exploreze, să aibă inițiativă și să creeze. Experiența a demonstrat de fiecare dată că orice copil posedă potențial creativ, iar creativitatea este educabilă. Cine nu-și dorește copii creativi, imaginativi care să picteze așa cum altcineva n-a mai făcut-o, să spună cele mai originale povești sau să danseze pe orice melodie? Sigur că nu e deloc ușor și

adesea ne gândim dacă acei copii atât de talentați pe care îi vedem la televizor sau pe scenă au fost pregătiți de mici.

Copiii sunt imaginativi și au un potențial creativ fantastic. Este felul lor natural de a fi. Iar pentru a rămâne astfel, este important să le fie încurajată libertatea de expresie, iar stabilirea limitelor să nu devină prea rigidă. Copiilor le place să asculte și să inventeze povești, să joace roluri, să interacționeze printr-un joc continuu, pe care-l îmbogățesc mereu, din ce în ce mai mult, fiind atenți și receptivi totodată la ce descoperă la ceilalți. Desenul, pictura, modelajul, muzica, dansul, felurile jocuri în aer liber sau acasă, la școala, toate au darul de a-i ajuta să exprime emoții, gânduri, sentimente care, în această manieră artistică, sunt mai accesibile a fi exteriorizate. Câteva exerciții de stimulare a creativității: **desenul liber, pictura cu mâna dominantă dar și cu cea non-dominantă sau cu picioarele: modelajul unei povești inventate.**

Chiar atunci când sunteți în mijlocul unei povești fascinante, opriți-vă din citit sau din joc și rugați-i pe ei să continue povestea! Oare cum continuă ea? Creativitatea le este stimulată, dezvoltându-le, în primul rând, încrederea în ei, în ceea ce pot oferi, respectându-i pentru frumusețea și unicitatea lor. Conduita creativă ludică este o premisă pentru viitorul comportament creativ care se va materializa în produse noi, originale, cu valoare socială. Deși este mai simplu, alături de jocul imitativ, jocul de mânuire de obiecte se îmbogățește treptat, copilul combină diferite mișcări și descoperă multiple utilizări ale obiectelor. În jocul de construcție imită și reproduce modele de acțiune implicate în situații de viață, întâlnite în lumea adulților și a obiectelor. Stimularea creativității este favorizată de metode interactive ca: **Brainstorming, Brainwriting, Lotus, tehnica viselor**, copiii beneficiind de momente creative integrate în activități și jocuri cu scopul exersării gândirii. Toate aceste metode favorizează comunicarea, activizarea tuturor copiilor și formarea de capacități ca: spiritul critic constructiv, independență în gândire și acțiune, găsirea unor idei creative, îndrăznețe de rezolvare a sarcinilor de învățare.

Brainstormingul sau „furtună în creier”, „efervescenta creierului”, „asalt de idei”, este o metodă de stimulare a creativității ce constă în enunțarea spontană a cât mai multe idei pentru soluționarea unei probleme într-o atmosferă lipsită de critică. Această metodă are ca obiectiv exersarea capacităților creatoare a copiilor în procesul didactic – la diferite categorii de activități – care să conducă la formarea unor copii activi, capabili să se concentreze mai mult timp, în grupuri creative. În cadrul proiectului tematic a fost utilizată în stabilirea inventarului de cunoștințe despre tema aleasă și a liste de întrebări, ceea ce doresc copiii să afle despre subiect.

Brainwriting

Metoda reprezintă o modalitate de lucru bazată pe construcția de „idei pe idei” în domeniul creativității. Obiectivul urmărit este stimularea creativității de grup a copiilor prin solicitarea de a găsi cât mai multe soluții/idei având la bază o temă dată.

Tehnica viselor

Este o tehnică bazată pe meditație în care copilul își lasă în voie imaginația să lucreze pentru a exprima ceea ce a gândit că poate face el în viitor, cum va arăta locuința lui, colegii, școala, parcul, etc., apoi compară visul cu realitatea în vederea obținerii unor situații viabile pentru viitor. Obiectivul urmărit este stimularea imaginației prin crearea de situații comparabile cu cele existente în viața reală.

Tehnica "Floare de nufăr” pornește de la o temă principală din care derivă teme secundare ce vor deveni teme abordate în activitatea pe grupuri mici. Educarea creativității copiilor nu ar trebui să fie îngădită de nici un fel de interdicții, limitări sau critici. Efectele benefice se vor reflecta în flexibilitatea cu care copilul se va adapta la situații noi, în originalitatea cu care va găsi soluții la problemele pe care le întâmpină, în încrederea în sine și expresivitatea cu care va înfățișa lumii creațiile sale personale - rod ale unei imaginații vii și gândire ce devine autonomă. Să fii creativ astăzi nu mai este o calitate, ci o necesitate. Indiferent dacă este vorba despre viața personală sau cea profesională, întotdeauna apar situații în care este nevoie de o anumită doză de creativitate. Fie că avem nevoie de noi strategii, suntem într-un impas sau întâlnim o problemă, toate implică idei noi și spontaneitate. Vorbim despre a ști cum să găsești soluția potrivită la problemă și momentul potrivit.

Muzica, alături de alte obiecte de învățământ, aduce o importantă contribuție la realizarea educației estetice a elevilor, în sensul dezvoltării capacității lor de a înțelege frumosul din artă, a-l însuși și a-l aplica în viața de zi cu zi. În acest sens, scopul predării muzicii în școala generală constă în dezvoltarea gustului estetic al tuturor elevilor indiferent de gradul lor de dotare muzicală, precum și dezvoltarea, într-un anumit grad, a culturii muzicale a acestora.

Prin muzică, frumusețea artistică aduce în viață multă bucurie și satisfacție, ceea ce duce în mod implicit la trezirea sentimentelor care-l înobilează pe elev. Alături de celelalte obiecte de învățământ care fac parte din aceeași ramură (literatura, desen, la care mai pot fi adăugate numeroase activități extrașcolare ca: teatrul de amatori, vizionari de filme, spectacole de teatru, participarea la concerte, etc.), muzica dezvoltă frumusețea morală care presupune un complex de trăsături etice și estetice pe care copilul nu le are înnăscute, dar pe care le dobândește în cursul

Tot mai multe studii demonstrează legătura dintre realizările academice și implicarea muzicii în viața copiilor. Se pare că muzica stimulează părți ale creierului care folosesc pentru citit, pentru

rezolvarea problemelor matematice sau dezvoltarea emoțională. În plus, memoria, încrederea în sine și creativitatea sunt potențate tot cu ajutorul muzicii .

Întotdeauna un profesor cu o conduită creativă promovează învățarea de la sine, fără efort și o atmosferă neautoritară.

Creativitatea cadrului didactic trebuie să-și facă simțită prezența în fiecare verigă a actului educațional, astfel o parte din creativitatea școlarului rezidă din creativitatea cadrului didactic care necesară modificarea modului de gândire și a stilului de lucru în clasă.

Misiunea de educator al profesorului nu încetează odată cu terminarea lecției, ci se manifestă dincolo de cadrul acesteia. Profesorul trebuie să cunoască potențialul creativ al fiecărui elev, să observe manifestările creative ale acestora nu numai în timpul orei ci și în activitățile extracurriculare, să le formeze obișnuința aprecierii. Aspirațiile elevilor, valorile morale și intelectuale prețuite de ei, acționează asupra personalității, încă maleabile a acestora, făcându-i să capete atributele spre care tind și pe care le valorizează; preadolescentul împrumută deseori de la adulți un anumit sistem de valori. Așadar, ceea ce va prețui profesorul va prețui și el, conștient sau involuntar. Profesorii creativi determină avântul creativității fără eforturi speciale.

Creativitatea trebuie extinsă și spre activitatea interpretativă în prezentarea de către elevi a anumitor **serbări și momente artistice în fața unui public**. O altă modalitate de încurajare a creativității este **jocul didactic**. Este vorba în primul rând de jocul cu caracter creativ, asemănător celui din folclorul copiilor, unde ei înșiși inventează anumite scenarii și creează numere muzicale adecvate. Câteva exemple de **jocuri muzicale și jocuri artistice** ar fi:

- „dirijorul” – elevul dirijează „corul” clasei sau un ansamblu instrumental;
- „compozitorul” – elevul alcătuiește un acompaniament ritmic la o melodie, alege instrumentele adecvate conținutului muzicii;
- „ghicește cine cântă” – dintre elevii clasei sau ce voce ce instrument se aude într-o lucrare;
- alegerea muzicii potrivite la o poveste, prezentare Power-Point, dans, poezie;
- pantomima muzicală – redarea prin gesturi a ceea ce îi transmite muzica, dialogul muzical, cântatul în grup.

Care ar putea fi mesajul direct ce l-ar transmite orice profesor de muzică micului învățăcel emoțional și temător?

„Nu predăm muzica pentru că așteptăm tu să devii un muzician profesionist. Nu așteptăm să cânti întreaga viață decât dacă asta îți spune inima...

Predăm muzica pentru ca tu să recunoști frumosul.

Predăm muzica pentru ca tu să ai mai multă compasiune.

Predăm muzica pentru ca tu să poți fi în totalitate o ființă umană.”

La vârsta școlară se pot trezi sentimente intelectuale, sociale, estetice, prin contactul direct cu creația artistică. Este momentul cel mai prielnic pentru familiarizarea copilului cu creații muzicale accesibile particularităților lor de vârstă (zicători, ghicitori, povești, cântece, jocuri de copii din folclor și din diverse genuri ale muzicii culte).

Educația estetică are o puternică influență asupra dezvoltării personalității prin trăirile afective în fața operelor artistice, în contemplarea peisajelor naturii, în observarea a tot ce este corect și frumos, în comportarea și activitatea celor din jur. Totodată asigură condiții propice pentru stimularea și promovarea creativității în toate domeniile de activitate.

Bibliografie:

1. 1.Cosmovici, Andrei (2008) – *Psihologia școlară*, Ed. Polirom, Iași
2. 2. Truță Elena, Mardar Sorina, (2009) - *Relația profesori – elevi: blocaje și deblocaje*, Ed. Aramis – Educație XXI, București.
4. www.ziaruzidul.ro – Palade Delia, *Arta de a fi profesor*;
5. www.artabm.ro – *Stimularea creativității*
6. www.artabm.ro – *Dezvoltarea creativității artistice*
7. Bontaș, I., (2007) *Tratat de pedagogie*, Editura Bic All, București.
8. (1-2/2008), *Revista învățământului preșcolar*, București, pg. 76-80

PERFORMANȚA ȘI SUCCESUL ȘCOALAR

Prof. înv. preșcolar Topală Adina Ionela

Școala Gimnazială Nr.12/ Grădinița P.P. C.F.R., Timișoara, jud. Timiș

Succesul școlar „reprezintă alternativa pozitivă, favorabilă, optimă a randamentului școlar, denumită și reușită școlară. Succesul școlar este dat, în primul rând, de o pregătire teoretică și practică înaltă și eficiență a elevilor” (Ioan Bontaș, 1998, p. 250).

Succesul școlar este evidențiat prin calitățile superioare ale personalității elevilor, cum ar fi: capacități intelectuale elevate (memorie, logică, gândire abstractă și creativă, imaginație bogată și creativă, spirit de observație, coeficient mare de inteligență etc.; aptitudini și înclinații deosebite, spirit de independență, inițiativă și competiție loială, capacitate de adaptare școlară și socială, capacitate de autoinstrucție, autodepășire și de autoevaluare, motivații și aspirații superioare față de învățatură și viață, trăsături etice și sociale valoroase, comportament demn, civilizată, etc.

Succesul școlar a devenit, prin extindere, un fel de etalon al calității tuturor celor implicați în acest proces (elevi, profesori, părinți, instituții școlare și comunități sociale), în timp ce insuccesul ori eșecul școlar antrenează deprecierea individului, a școlii și a familiei și, de multe ori, el devine sinonim cu eșecul în viață. Insuccesul nu mai este doar o problemă pedagogică, ci și una socială. Studiile consacrate insuccesului școlar au pus în evidență un fenomen complex, cu multiple fațete și dimensiuni, care nu poate fi ușor surprins într-o definiție.

De cele mai multe ori, insuccesul școlar a fost definit prin raportare la ceea ce reprezintă reversul său, adică succesul școlar. Se consideră că între succesul și insuccesul școlar există o relație dinamică, dialectică și complexă. Așa cum nu poate exista un succes total și continuu, tot așa nu poate exista un insucces definitiv și global. Cel mai frecvent ne întâlnim cu succese sau insuccese parțiale. Sintagma insucces școlar este utilizată alternativ cu cea de eșec școlar, fiind considerate până la un anumit punct sinonime.

Noțiunile de succes și insucces școlar nu sunt atemporale, ci sunt impuse de istoria socială. Din acest unghi, succesul școlar constă în „obținerea unui randament superior în activitatea instructiv-educativă, la nivelul cerințelor programelor și al finalităților învățământului” (C-tin Cucos, 1997, p. 127), iar insuccesul se referă la „rămânerea în urmă la învățatură sau la neîndeplinirea cerințelor

obligatorii din cadrul procesului instructiv-educativ, fiind efectul discrepanței dintre exigențe, posibilități și rezultate” (C-tin Cucuș, 1997, p. 128). Din aceste definiții sesizăm relativitatea noțiunilor în discuție. Altfel spus, reușita sau nereușita elevului la învățatură nu pot fi judecate în sine, fără raportare la exigențele normelor școlare.

În majoritatea cazurilor succesul este echivalentul reușitei, fiind o variabilă semnificativă în câmpul de acțiune al societății umane. Are ca antagonice, terminologic, insuccesul-nereușita. În activitatea educativă, succesul și insuccesul sunt asociate cu foarte multe dintre elementele structurale care stau la baza formării individuale. Din această cauză a fost necesară constituirea unei ramuri de sine stătătoare, pedagogia succesului, care se regăsește între compartimentele științelor educației.

Această ramură studiază ipostazele reușitei în activitatea școlară: reușita elevului, reușita cadrului didactic, reușita procesului de învățământ împreună cu metodele și strategiile didactice, reușita școlii ca atare. În cazul elevului, succesul educațional este văzut prin prisma rezultatelor obținute în învățare, a achizițiilor de tip informațional-instrucțional.

S-a demonstrat că reușitele cognitive ale elevului pe parcursul școlii nu îi garantează și o reușită postșcolară, într-un domeniu profesional. Abordarea eșecului în cazul elevului se face doar prin prisma evitării acestuia, facilitând astfel reușita pe toate planurile educative. Totuși, conceptele de reușită și eșec sunt greu de definit, deoarece pentru fiecare persoană implicată se stabilesc obiective personalizate, reușitele pe termen scurt au caracter perisabil, dar o sumă a unor astfel de reușite pot da o reușită „mare”, care poate constitui de fapt scopul, în cazul unor persoane.

Succesul și eșecul școlar se raportează la o serie de criterii precum **randamentul, performanța, eficiența, progresul, evoluția, calitatea, îndeplinirea obiectivelor, perfecționarea.**

Randamentul, în activitatea didactică, trebuie corelat atât cu activitatea elevului, cât și cu munca cadrului didactic, deoarece în ambele cazuri se depune un efort. Randamentul elevului se valorizează prin rezultatele obținute în funcție de posibilitățile mintale ale acestuia.

Performanța, din perspectivă pedagogică, constă în obținerea unui rezultat, în îndeplinirea unor obiective, având o plajă largă de măsurare. Astfel, se pot stabili performanțe mici, medii, superioare sau înalte, scăzute, raportarea făcându-se la diverse criterii și în funcție de rezultatul apreciat. Termenul de eficiență definește efectul folositor obținut, însă în termeni psihologici e referă la randamentul unui comportament sau gradul de realizare a efectului unei acțiuni.

Progresul este sinonimul schimbării în bine, dezvoltării prin care se ajunge la rezultatul scontat, trecându-se de la o stare inferioară la una superioară. Evoluția este cea care realizează trecerea printr-o succesiune de faze, încheindu-se cu o transformare în bine. Calitatea reflectă totalitatea

însușirilor unei activități sau unui lucru, oferindu-le identitate și o poziție care poate fi bună sau rea.

În cazul eșecului școlar, se poate vorbi de manifestări episodice sau de situații persistente, iar sfera de acțiune este, de cele mai multe ori, domeniul cognitiv. Dacă se raportează strict la rezultatele obținute la învățatură eșecul se poate cuantifica în note mici, asimilarea deficitară a unor noțiuni, imposibilitatea depășirii anumitor praguri ale învățării, nepromovarea unor examene sau chiar abandonul școlar. Se descrie și un eșec școlar necognitiv, instituit la nivelul relațiilor dintre colegii de clasă, între elevi și profesori, eșec care în cele din urmă are repercusiuni și asupra situațiilor de învățare, ducând astfel la instalarea eșecului cognitiv.

Condițiile din cauza cărora unii elevi ajung la eșec, iar alții la reușită sunt extrem de variate, precizarea unor cauze universal valabile fiind practic imposibil. Totuși, este general valabil că în cazul unui eșec este necesară identificarea cauzelor în scopul de a se interveni asupra lor și de a face posibilă remediarea situației.

Pentru preîntâmpinarea eșecului, se pot indica anumite situații de risc care favorizează apariția nereușitei școlare. În literatura de specialitate se insistă asupra factorilor cognitivi și a factorilor plasați la nivelul psihicului elevului, al vieții sociale și al școlii. Eșecul școlar se poate datora unei inteligențe școlare limitate, unei instabilități psihoafective însoțită și de tulburări de comportament.

În concluzie, există o mare varietate de componente care configurează instalarea stării de reușită sau de eșec. În cazul unui eșec, explicațiile instituirii acestuia sunt foarte importante, fiecare ipostază a eșecului necesitând o abordare și o rezolvare distinctă.

Caracteristicile învățării școlare pot fi rezumate astfel (M. Zlate, 1987, I. Neacșu, 1999):

- are loc într-un cadru instituționalizat, realizate de către agenți umani, specialiști în domeniu, în condiții concrete, stabilind relații atât pe orizontală (elev-elev), cât și pe verticală (elev-profesor);
- este dirijată din exterior în așa fel încât să devină autodirijată;
- este reglementată de un context legal bine delimitat (programe, planuri), cu desfășurare graduală, pe secvențe, având finalități clare;
- caracterul său este formativ și informativ;
- este dependentă de existența motivației față de acest domeniu;
- se desfășoară pe termen lung, necesitând timp- necesar, planificat, alocat, consumat;
- este favorizată de existența resurselor pentru desfășurare, a conținutului, a organizării eficiente prin selectarea strategiilor specifice (metode, procedee, tehnici);
- se supune normelor psihopedagogice;

- are feedback concret prin utilizarea criteriilor de învățare.

Perspectiva didactică prezintă o triplă ipostază a învățării școlare, fiind studiată ca proces, produs și condiție a învățării. Din perspectivă procesuală, învățarea școlară reprezintă o succesiune de acțiuni, operații, stări, transformări ce modifică structurile cognitive, mentale a modului de percepere și exprimare a realității, dar și în comportamentul subiectului învățării (elevul). Ca produs, învățarea aduce efecte materializate prin schimbări din punct de vedere cantitativ și calitativ, care capătă permanență și stabilitate, concretizate prin cunoștințe, priceperi, deprinderi, comportamente. Condiționare învățării școlare poate fi una de natură internă: la nivel biologic și psihic și externă: factori de mediu, proximali și distali.

Bibliografie:

1. Bontaș,I., *Psihologie*, Editura Științe Umaniste, 1998.
2. Cristea,G., *Psihologia educației*, Editura CNI Coresi, București, 2004
3. Cucos,C.,(coord.), *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași,1998.
4. Jigău,M., *Factorii reușitei școlare*, București,1998.

ACTIVITATEA DE MODELAJ ȘI CREATIVITATEA PREȘCOLARILOR

Educatoare Trifu Daniela
Grădinița „Ciupercuța”, București

Preșcolariitatea reprezintă segmentul școlar unde se realizează un învățământ formativ cu accent pe creativitate în toate domeniile de activitate. În acest sens, educația artistico-plastică are un loc bine determinat în planul de învățământ cu obiective cadru și de referință în concordanță cu particularitățile de vârstă ale copiilor intrând astfel în sfera cunoașterii și creativității. Educația estetică reprezintă modalitatea fundamentală de dezvoltare a capacității creatoare a copiilor, stimulând flexibilitatea și spiritul critic ca funcții ale creativității. Totodată face o legătură constructivă între gândire și imaginație, între realitate și fantezie, dezvoltând în același timp puterea de analiză și sinteză.

În educația artistico-plastică, modelajul ocupă un loc tot atât de important ca și desenul și pictura. Modelajul, ca mijloc de realizare a activităților artistico-plastic, este una dintre cele mai plăcute activități, importanța sa decurgând din rolul pe care aceste activități îl au în dezvoltarea multilaterală a copilului. Astfel, modelajul contribuie: la înzestrarea preșcolarilor cu unele deprinderi (dozarea efortului și amplitudinea mișcării de a ține corect instrumentul de scris în mână), la dezvoltarea psihică a copilului (se dezvoltă atenția, operațiile gândirii și spiritul de observație), la dezvoltarea imaginației și la formarea profilului moral. Totodată activează starea de bine emoțională, psihică și fizică, mobilizează energii devenind un mijloc de detensionare a copiilor de stări negative prin acțiunile pe care le presupune (rupere, îndoire, presare). La toate acestea se adaugă stimularea unor stări sufletești (surpriza, entuziasmul, perseverența, voința) și plăcerea pe care o resimte copilul în timpul lucrului, dar și satisfacția realizării unui obiect din mâinile sale.

Prin modelaj, copilul percepe realitatea în mod tridimensional, sesizează pentru prima dată volumul, dobândește deprinderi practice și creatoare. De asemenea, modelajul îl ajută pe copil să finalizeze activități, cu scop definit, dezvoltându-și răbdarea și perseverența. Copiii construiesc ceea ce au perceput, au gândit și au imaginat, într-o nouă dimensiune spațială. Ei observă forme din natură, apoi extrag ceea ce este caracteristic și expresiv, simțind frumosul și redându-l, într-o manieră personală, în lucrările lor. Este foarte important ca aceștia să fie îndrumați individual prin sugestii și sfaturi (fără a interveni direct în creația lor). Prin modelaj se dezvoltă motricitate fină, simțul

proporțiilor și artistic, coordonarea oculo-motorie, creativitatea, capacitatea de adaptare, răbdarea și încrederea în forțele proprii.

Încă dinaintea preșcolărității, copiii manifestă o plăcere deosebită pentru jocul cu nisip, apă, nămol (argilă), materiale de joacă naturale, modelabile chiar cu forțele lor reduse și motricitatea fină încă nedezvoltată. Jocul cu acestea le conferă bucurie și relaxare. Pe de altă parte, activitățile cu nisip, apă, argilă, plastilină, contribuie la apropierea de natură, încurajând astfel la copil curiozitatea științifică, dorința de explorare, manifestarea spiritului creativ.

Pentru activitățile de modelaj pot fi întrebuițate diferite materiale, respectiv: plastilină, lut și aluat. Modelajul în plastilină este cel mai frecvent, deoarece aceasta își păstrează elasticitatea timp îndelungat. Se folosește la modelarea lucrurilor mărunte și a detaliilor. Plastilina își pierde maleabilitatea la frig și se lucrează mai curat decât cu celelalte materiale. Lutul este un material care se utilizează pe scara largă în modelaj. Se poate procura sub formă de pastă și/sau bulgări sau praf. Pasta trebuie să fie elastică și omogenă. Bulgării sau praful se pregătesc cu apa lăsându-se un timp, după care se frământă foarte bine până se obține o pastă care nu se lipește de mână. Obiectele modelate din lut pot fi arse sau smălțuite, în cuptoare ceramice, pentru a deveni mai rezistente. Este folosit mai mult în elaborarea obiectelor decorative care după terminarea procesului de fabricare pot fi pictate. Aluatul este o compoziție mai mult sau mai puțin densă, din făină, apă, sare cu sau fără grăsime, dospită sau nedospită. Pentru modelaj se folosește acest tip de material în special pentru elaborarea unor produse de panificație (covrigi, gogoși, chifle, pâine, cornuri, biscuiți), fiind necesare fierberea și/sau coacerea acestora. Ceea ce este fascinant în folosirea lutului și a aluatului este faptul că la prepararea lor pot participa și copiii turnând apa, punând ingredientele și frământând.

Indiferent de materialul folosit în modelaj copiilor trebuie să li se formeze anumite deprinderi, tehnici elementare de modelare. Principalele tehnici de modelaj folosite în activitățile de educație artistico-plastică sunt: tasare între palme și planșeta, amprentare prin apăsarea cu un obiect mic, modelare prin mișcare translatorie între palme și degete, între palme, între degete, între palme și planșetă, între degete și planșetă, modelare prin mișcare circulară între palme și degete, între palme, între degete, între palme și planșetă, între degete și planșetă, adăugire de material, eliminare prin scoaterea surplusului de material, incizare prin folosirea unui obiect (cuțit de plastic sau lemn), modelare prin apăsare cu palmele, cu degetele, modelare prin adâncire cu degetele.

Prin tehnicile de modelaj preșcolarii obligă materialele să devină altceva decât ceea ce sunt ele fără să-și piardă propria structură. Însușirea acestor tehnici este la fel de importantă pentru formarea deprinderilor de exprimare plastică, ca și automatizarea deprinderilor pentru scris în scopul comunicării

de idei și de sentimente. Diversificarea tehnicilor dezvoltă creativitatea prin spontaneitatea apariției noutăților și prin îmbinarea părților componente.

La început se pot modela cerculețe, linii șerpuite și frânte, ovale, bastonașe care secționare și/sau combinate prin lipire dau naștere unor forme noi. De asemenea, se pot modela sfere de diferite dimensiuni. Pe măsura ce copiii se familiarizează cu plastilina, se pot modela diferite lucruri/obiecte: legume, fructe, animale, obiecte familiare, forme geometrice, etc.

Temele de modelaj pot fi alese de către educatoare, oferindu-se acestora posibilitatea de a-și folosi imaginația în realizarea unor combinații noi cu elementele cunoscute. Creativitatea și imaginația se pot manifesta prin alegerea culorilor folosite, prin îmbinarea elementelor și a tehnicilor de lucru cunoscute, executând lucrări care nu seamănă nici una cu cealaltă.

Spiritul de creativitate se reflectă nu numai în lucrările individuale, ci și în activitățile colective unde fiecărui copil i se oferă posibilitatea de realiza sarcina dată într-o manieră personală aducându-și aportul la finalizarea unei lucrări cu totul originale. Totodată, trebuie avută în vedere și o activitate diferențiată în scopul sprijinirii preșcolarilor cu posibilități creative mai mari, pentru a-i încuraja și susține spiritul creator care apare în modelaj și pentru a încuraja aptitudinile acestora, a le lăsa câmp larg imaginației, independenței, inițiativei creatoare, încă de la această vârstă.

Activitățile de modelaj pot fi de sine stătătoare sau activități integrate.

Exemplu de activitate integrată pentru grupa mare:

Temă anuală: Ce și cum vreau să fiu?

Temă proiect: Aș vrea să fiu! (2 săptămâni)

Subtemă proiect: Sunt atâtea meserii / Îndrăgite de copii!

Tema activității: Aș vrea să fiu cofetar

Componența activității:

ADP *Întâlnirea de dimineață* Ruleta meseriilor

Rutine Ascult cu atenție și răspund corect! (deprinderea de a asculta)

Tranziții Caută obiectul pierdut! (joc distractiv)

ALAI *Artă* Colorăm unelte

Joc de rol Cofetarii

Construcții Vitrine pentru prăjituri

ADE (DLC +DEC) „Cofetarul” de Crăița Georgescu (memorizare) + „Prăjituri” (modelaj)

ALA2 Cursa cofetarilor (joc de mișcare)

Tipul de activitate: consolidare

Scopul activității: Consolidarea cunoștințelor despre profesii și meserii. Dezvoltarea mușchilor mici ai mâinii și cultivarea sensibilității tactile și motrice. Dezvoltarea capacității de a lua decizii și de a relaționa cu cei din jur.

Obiective operaționale:

- 1- să coloreze cel puțin cinci imagini despre unelte în urma identificării și clasificării după un anumit criteriu (cofetar);
- 2- să realizeze tema propusă (salata de fructe) prin selectarea și utilizarea corectă a uneltelor;
- 3- să îmbine piesele de construit prin suprapunere echilibrată realizând cât mai creativ vitrina pentru prăjituri;
- 4- să recite clar, corect și expresiv poezia după memorarea și reținerea mesajului acesteia;
- 5- să răspundă motric la sarcina dată respectând regulile și sincronizare cu ceilalți participanți la joc;
- 6- să redea formele propuse (prăjituri) utilizând modelarea prin mișcări circulare și aplatizare după pregătirea prealabilă a materialului de modelat;
- 7- să evalueze lucrările realizate pe baza criteriilor stabilite.

Strategii didactice:

I. *Metode și procedee:* expunerea, explicația, demonstrația, observația, conversația, exercițiul, turul galeriei.

II. *Mijloace de învățământ:* joc-interactiv *Ruleta meseriilor*, calculator, set specific meseriei de cofetar, fructe plastic, halate și bonete de cofetar, lego, text poezie, imagini text poezie, fișe de colorat, creioane colorate, linguri de lemn, ouă plastic/lemn, ecusoane, planșete, plastilină, recompense.

III. *Forme de organizare:* frontal, grupe, individual.

Durata: 2 ore

Scenariul zilei

Activitate începe cu *salutul* de dimineață: „Bună dimineața, pitici cofetari!”. Copiii se salută, dându-și unul altuia din mână în mână o bonetă de cofetar „Bună dimineața, cofetar.....!” Se realizează *prezența* cu ajutorul copiilor, la panoul cu poze, în dreptul copiilor prezenți se așează câte un jeton cu o prăjitură. Se așază la *calendarul naturii* jetoanele potrivite pentru anotimp, lună, zi, dată, vreme. *Activitatea de grup* constă într-un joc-interactiv *Ruleta meseriilor* unde copii vor trebui să ghicească uneltele folosite în diferite meserii.

Trecerea la centre se realizează printr-un joc distractiv *Caută obiectul pierdut* (tranziție). În

sala de grupă au fost puse în diferite locuri, care corespund celor trei centre deschise.

La centrul *Artă (Colorăm unelte)* copiii au primit imagini de colorat cu uneltele găsite în urma jocului (oală, castron, linguri, farfurii, pahar gradat, tavă de copt, forme de prăjituri). În realizarea *jocului de rol, Cofetarii*, copiii sunt îmbrăcați cu halat și bonetă de cofetar și îndrumați către sector de unde își aleg tot ce au nevoie pentru realizarea unei salate de fructe jucându-se și folosindu-se de setul pentru cofetari (castron, cuțite, linguri, farfurii, fructe plastic). La centru *Construcții* au fost aduse de către copii piesele de lego ascunse prin grupă și găsite în urma jocului-tranziție. Cu acestea copiii vor construi *Vitrine pentru prăjituri*, unde vor fi așezate prăjiturile obținute în cadrul activității de modelaj.

Pentru *ADE (DLC)* se amenajează spațiul (scaunele în semicerc), se pregătesc imaginile ce reprezintă diferite prăjituri și alte produse de cofetărie care se regăsesc în textul poeziei (*Cofetarul de Crăița* Georgescu), se anunță tema și se desfășoară activitatea de memorizare.

Sunt cofetarul cel vestit, Cine de mine n-a auzit?	Dacă doriți o amandină Sau dacă vreți o savarină, Plăcintă, jeleu sau cozonac, De toate știu să fac!	Eu sunt maestru cofetar Și vreau să vă dau în dar Cea mai grozavă prăjitură Brioșa cu glazură!
---	---	---

Se recită poezia în întregime de către educatoare, prezentându-se și câteva imagini. Se învață poezia pe fragmente logice.

După memorizare copii sunt împărțiți în două grupe (*Grupa Prăjiturilor* și *Grupa Bomboanelor*) pentru *jocul de mișcare Cursa cofetarilor (ALA2)*. *Sarcina didactică*: transportarea unor ouă de plastic/lemn pe linguri de lemn; recitarea alternativă a strofelor poeziei. *Regulile jocului*: 1) se va alege câte un copil din fiecare grupă; 2) la semnalul dat de educatoare în sincronizare unul cu celălalt, doi copii vor rezolva cerințele jocului respectând regulile acestuia. *Elemente de joc*: întrecerea, aplauzele, recompensa. Explicarea jocului: Jocul se va desfășura sub formă de concurs și va avea mai multe probe. Fiecare probă câștigată aduce un punct echipei care a câștigat proba, iar la sfârșitul concursului echipa care a adunat cele mai multe puncte va fi declarată câștigătoare. Varianta 1: Câte un reprezentant din fiecare echipă trebuie să transporte în linguri de lemn ouă de plastic/lemn, pășind peste anumite obstacole sau ocolindu-le. Jocul de probă: Se va executa jocul de probă de către un copil pentru a se vedea dacă s-au înțeles regulile jocului. Jocul propriu-zis: Se va desfășura prima probă a jocului. Varianta 2: Câte un reprezentant din fiecare echipă va trebui să continue recitarea alternativă a strofelor poeziei.

Pentru *ADE (DEC)* se reamenajează spațiul de lucru pentru modelarea *Prăjiturilor*. Se prezintă diferite modelele de prăjituri din plastilină, după care se explică și se demonstrează

modalitatea și tehnicile de lucru (frământare, rupere, modelare prin mișcări circulare, tasare, aplatizare). Se fac exerciții de încălzire a mâinilor după care se trece la executarea temei de către copii ținându-se cont de următoarele criterii: modelarea plastilinei pentru obținerea formelor dorite, asamblarea corectă a elementelor componente, realizarea unei lucrări cât mai expresive și frumoase. În vitrina făcută de copii la centrul *Construcții* se vor așeza toate prăjiturile. Se fac aprecieri asupra modului de desfășurare a activității.

Indiferent de materialele și de tehnicile folosite, de modalitatea de organizare și de temele alese, activitatea de modelaj trebuie planificată și elaborată cu tact, pricepere și consecvență, respectând particularitățile de vârstă și individuale ale preșcolarilor contribuind astfel la o nouă abordare a disciplinei educației estetice, o abordare modernă interdisciplinară.

Bibliografie:

1. *** *Curriculum pentru educația timpurie*, București, 2019;
2. Bojneag Maria, *Modelajul - Începutul unei pasiuni (ghid metodic pentru învățământul preșcolar)*, Ed. Tehno-Art, Petroșani, 2007;
3. Botez Georgeta, Solovăstru Dana, *Atlas cu elemente de limbaj plastic - îndrumător pentru educatoare*, Ed. Aramis, București, 2007;
4. Lovinescu A.V., Datcu A., Gurău V., *Metodica predării desenului și modelajului în grădinița de copii*, EDP, București, 1977.

UTILIZAREA PLATFORMEI ASQ, A TABLEI INTERACTIVĂ WHITEBOARD ȘI A APLICAȚIEI LIVEWORKSHEETS

Prof. înv. primar Tudora Elena Ramona
Liceul „Preda Buzescu” Berbești, jud. Vâlcea

Este bine cunoscut faptul că în această perioadă problematica organizării și desfășurării activității didactice în mediul online este o mare provocare pentru întreg corpul profesoral. Începând cu luna martie 2020, ca urmare a măsurilor instituite prin starea de urgență, întreg sistemul de învățământ a fost nevoit să se reorienteze către practici care să asigure funcționarea organizațională. Aceste schimbări transformaționale ne-au determinat să abordăm procesul didactic dintr-o altă perspectivă prin înlocuirea în totalitate sau în mare parte a interacțiunilor face-to-face cu elevii și colegii cu întâlnirile mijlocite de aplicațiile din mediul virtual. Trecerea de la procesul instructiv-educativ desfășurat în cadrul grupului educațional și bazat pe relații psihologice directe, nemijlocite, de tipul față-în-față, la derularea activităților didactice, exclusiv prin mijloace moderne de comunicare online, poate conduce la schimbări perceptive ale paradigmei educaționale.

În situația generată de pandemia de COVID-19, societatea a conștientizat și recunoscut că sistemul de învățământ a fost parțial pregătit pentru a răspunde noilor provocări. Impedimentele de natură logistică, procentul destul de mic al cadrelor didactice care în acest moment posedă informații și competențe specifice instruirii asistate de calculator, curriculumul care permite doar în mică măsură transpunere în activități la distanță, au constituit serioase bariere pentru desfășurarea activităților didactice.

Aceste schimbări transformaționale ne-au determinat să abordăm procesul didactic dintr-o altă perspectivă prin înlocuirea în totalitate sau în mare parte a interacțiunilor face-to-face cu elevii și colegii cu întâlnirile mijlocite de aplicațiile din mediul virtual. Trecerea de la procesul instructiv-educativ desfășurat în cadrul grupului educațional și bazat pe relații psihologice directe, nemijlocite, de tipul față-în-față, la derularea activităților didactice, exclusiv prin mijloace moderne de comunicare online, poate conduce la schimbări perceptive ale paradigmei educaționale.

Pentru interacțiunea sincron și asincron cu elevii am ales platforma educațională ASQ. Aceasta aplică metode tehnologice inovatoare adaptate la sistemul educațional actual. Ea ajută elevii,

pe de o parte, să parcurgă, în ritmul lor, un traseu educațional personalizat prin funcționalități specifice de învățare autonomă, dar ajută și profesorii în optimizarea modului de lucru cu elevii prin module digitale de învățare asistată. Platforma ASQ ajută elevii să învețe într-un mod dinamic și interactiv, să urmărească lecții video în ritmul lor, să rezolve exerciții și teste cu verificare automată și feedback instant și le oferă o experiență de învățare gamificată ce îi motivează să obțină puncte și medalii virtuale. Profesorii au, prin platforma ASQ, o unealtă eficientă de lucru prin care pot urmări activitatea elevilor în timp real, pot da teme și lucra diferențiat, urmărind cu ușurință progresul individual al fiecărui elev, toate aceste aspecte fiind aproape imposibil de realizat în modelul clasic de predare învățare.

Care sunt facilitățile oferite de această platformă:

Pentru profesori

- Activitate în timp real- în timp ce elevii dintr-o clasă au aplicația deschisă, poți vedea de pe telefonul tău la ce lucrează fiecare, și detaliat, unde greșește fiecare.
- Lucrează diferențiat- în timpul unei ore poți da sarcini diferite elevilor, ajutându-i astfel pe cei cu lipsuri să recupereze ritmul.
- Teme- dă teme elevilor direct din aplicație. Aceștia vor primi notificare în contul lor cu sarcinile ce trebuie rezolvate și timpul limită.
- Teste- testează elevii direct din aplicație. Nu trebuie să mai corectezi pentru că nota este calculată automat pe baza baremului.
- Materiale- pe lângă materialele deja existente în aplicație, poți crea propriul tău conținut, exerciții și teste, disponibile doar elevilor tăi.
- Clase
- Aduă clasele tale de elevi.

Pentru elevi

- Recompense- învățând, le crește nivelul, obțin medalii, puncte și premii virtuale.
- Studiu interactiv- lucrează singuri, în ritmul lor, la orice lecție. Au la dispoziție explicații video, exerciții, jocuri, exemple, teste.
- Progres -își urmăresc evoluția și află cât la sută mai au până stăpânesc o noțiune, un capitol sau o întregă materie.
- Colegi- își poți vedea colegii din clasă în aplicație.
- Jocuri- intră în competiții cu mai mulți utilizatori, câștigând puncte și avansând în nivel.
- Teme- rezolvă pe aplicație temele primite de la profesori.

Doar că o platformă pentru interacțiunea sincron sau asincron cu elevii nu este suficientă pentru desfășurarea în condiții optime a unei activități didactice on-line. De aceea eu am ales să folosesc, pe lângă tot felul de aplicații interactive (Kahoot, Learningapps, Liveworksheets, Wordwall, Quizizz etc.) și tabla virtuală Whiteboard. La această tablă m-am oprit după ce am testat și altele, deoarece este foarte intuitivă și atractivă pentru elevi. Aceasta am folosit-o alături de o tabletă grafică pe care am decis să o achiziționez deoarece este foarte utilă.

Pentru a utiliza această tablă virtuală trebuie descărcată aplicația din Google Chrome pe dispozitivul dumneavoastră. Nu este nevoie să vă creați un cont de utilizator pentru folosirea acestei aplicații. Puteți alege să lucrați pe un conținut realizat anterior, sau puteți să creați un nou conținut, dând click pe „NEW”.

Instrumentele ei sunt foarte simple, și includ: o paletă de culori, instrumentul de unde selectați grosimea și opacitatea scrisului, în funcție de nevoile dumneavoastră, creion de diferite mărimi, stilou, marker, pensulă, text, radieră. Trebuie doar să selectați instrumentul dorit. Puteți schimba culoarea fundalului, accesând instrumental indicat din colțul dreapta sus și tot de aici puteți schimba background-ul noii pagini (de dictando, de matematică sau alte liniaturi). Whiteboard oferă și posibilitatea adăugării unor imagini pe care le puteți încărca de pe dispozitivul dumneavoastră. Puteți salva ceea ce ați scris apăsând pe cele trei liniuțe din colțul din dreapta sus și selectând „Export”. O puteți salva ca imagine pe dispozitiv sau o puteți posta direct pe platforma oficială de la școală, în cazul meu Teams.

Pentru a-i determina pe elevi să participe activ la activitățile online am folosit mai multe aplicații atractive pentru ei, cea mai îndrăgită fiind Liveworksheets. Acesta este utilizată pentru a construi activități de învățare, foi /cărți de lucru, care se pot efectua online interactiv, pentru evaluare, cu feedback imediat. Am înregistrat elevii, le-am creat conturi și am verificat temele în timp real.

Elevii pot rezolva/completa fișele de lucru online și pot trimite răspunsurile profesorului. Acest lucru este bun pentru elevi (este motivant), poate fi și distractiv, pentru profesor (economisește timp) și pentru mediu (economisește hârtie). Fișele Liveworks vă permit să transformați foile de lucru tradiționale tipăribile (doc, pdf, jpg ...) în exerciții interactive online cu autocorecție. Se pot utiliza foi de lucru live pentru a crea propriile fișe de lucru interactive sau puteți utiliza pe cele împărtășite de alți profesori. Foile de lucru interactive profită din plin de noile tehnologii aplicate educației: pot include sunete, videoclipuri, exerciții de drag and drop, unire cu săgeți, alegere multiplă ... și chiar exerciții de vorbire, pe care elevii trebuie să le facă folosind microfonul. Puteți crea până la 10 caiete interactive (cu 120 de pagini fiecare) și să înregistrați până la 100 de elevi. Puteți împărtăși foile de lucru

interactive cu restul cadrelor didactice, puteți face câte doriți, de asemenea, puteți păstra fișele de lucru private, dar există o limită de 30 de foi de lucru private.

Pentru crearea acestor fișe interactive este nevoie să aveți un cont pe platforma Liveworksheets care se creează accesând linkul: <https://www.liveworksheets.com>. Urmați pașii de creare a unui cont și apoi veți vedea meniul acesteia: *Acasă, Despre site, Fișe de lucru interactive, Realizați foi de lucru interactive, Realizați cărți de lucru interactive, Comunitate, Ajutor*.

Pentru realizarea unei fișe de lucru interactive este nevoie să ne logăm cu contul nostru: username și parola...și să selectăm cu click opțiunea Get starford. Aici se cere să încărcăm un fișier de pe computer în format pdf., docx., jpg. sau png. cu limita de 5MB. Fișierul/ Fișa de lucru în format pdf este încărcat atunci când apare titlul fișierului: click pe upload pentru încărcarea lui.

Pe măsura trecerii timpului, a creșterii performanțelor computerelor și ale celorlalte instrumente TIC precum și apariției virusului SARS COV2, platformele de învățare câștigă din ce în ce mai mult teren. Avantajele folosirii unei platforme de învățare, indiferent, care ar fi aceasta, sunt multiple. Astfel, este permis ca profesorul să își creeze propriul curs, depășind bariera manualelor alternative, în sensul de preluare din fiecare a temelor cu nivelul cel mai accesibil, la care mai poate adăuga, evident, contribuții personale, explicații, sarcini cu diferite niveluri de complexitate. Mai mult, poate provoca elevii să contribuie la realizarea unui astfel de curs cu materiale proprii sau preluate din diverse surse multimedia. În fiecare platformă de învățare găsim și diferite metode de evaluare, în funcție de tipul acestora. Important aici este că se poate promova autoevaluarea și interevaluarea, metode, cu ponderi mai mici în lecțiile clasice.

În școala on-line toți suntem începători, dar încercăm în fiecare zi să descoperim un instrument, o aplicație, ceva util pentru elevii noștri și care să ne ușureze munca de pregătire a lecțiilor. Putem să inventăm și să aplicăm propriile noastre metode, adaptate la sistemul de învățământ actual. Nu folosim aplicații sau platforme educaționale doar de dragul tehnologiei, ci pentru că ele ne oferă metode extraordinare pentru organizarea activității

Bibliografie:

1. <https://asq.ro>
2. <https://www.microsoft.com/ro-ro/microsoft-365/microsoft-whiteboard/digital-whiteboard-app>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=tJj2DjMoOek>
[https://www.youtube.com/watch?v=rqv0bFCXc- o](https://www.youtube.com/watch?v=rqv0bFCXc-o) }&feature=youtu.be

[https://www.liveworksheets.com/?fbclid=IwAR1a6ZGZjWy7zmVUFZ-
hewaKoALt6Z_UgiVxk7tcl_CQ8w4cqepUDUcxyTo](https://www.liveworksheets.com/?fbclid=IwAR1a6ZGZjWy7zmVUFZ-hewaKoALt6Z_UgiVxk7tcl_CQ8w4cqepUDUcxyTo)

POLUAREA AERULUI ȘI SĂNĂTATEA

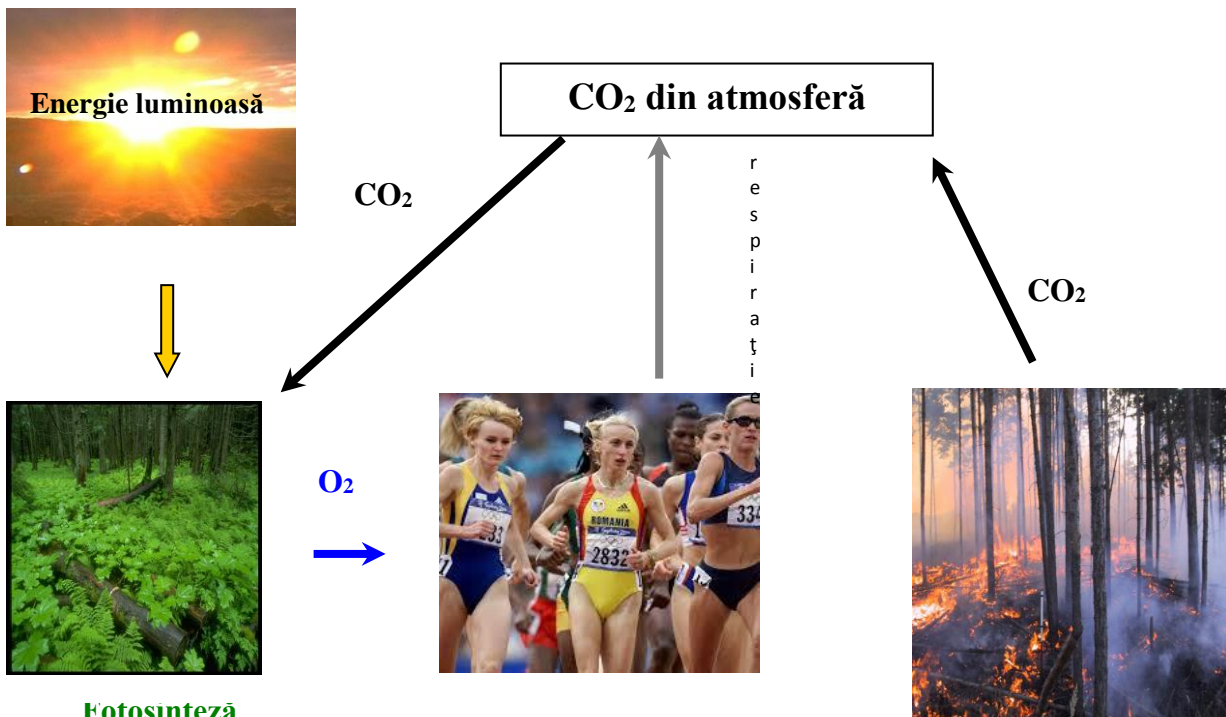
Prof. Tudorache Maria
Școala Gimnazială Nr. 7 Buzău

Atmosfera este învelișul gazos care înconjoară Pământul în exterior pe o grosime cuprinsă între 1000 – 3000 km, până acolo unde moleculele de aer foarte rarefiate ies din zona de atracție a planetei.

Dacă ne referim la proprietățile fizice ale aerului pur putem spune că:

- nu are gust, miros, culoare și este transparent, iar în strat gros pare albastru;
- prin răcire, aerul poate fi lichefiat;
- un litru de aer cântărește 1,293 grame la 0° C.

Pentru a defini proprietățile chimice și biologice ale aerului trebuie să se aibă în vedere componentele din care este format. Elementul care transformă atmosfera într-un adevărat scut ce protejează viața pe Pământ este Oxigenul ($^{16}_8\text{O}$). Azotul ($^{14}_7\text{N}$) este cel mai răspândit gaz din atmosferă. Un alt gaz cu pondere mare în aerul atmosferic, dar care nu are un rol deosebit este argonul ($^{40}_{18}\text{Ar}$), iar dioxidul de carbon este principalul „purtător” al carbonului în natură.

În componența aerului atmosferic se mai întâlnesc particule solide care îi influențează negativ transparența, favorizează încălzirea aerului prin acumularea unei părți din căldura solară și slăbesc intensitatea radiațiilor solare. Aceste particule provin din praful cosmic, cenușa și fumul vulcanilor, dezagregarea rocilor, fumul fabricilor precum și din particule organice (polen, spori).

Aerul atmosferic conține de asemenea vapori de apă care păstrează condițiile de umiditate necesare vieții și microorganisme care favorizează procesele de fermentație.

Poluarea aerului constă în adăugarea unor compuși chimici la compoziția obișnuită a aerului și care determină modificări ale proprietăților fizice și chimice ale acestuia. Poluanții aerului se clasifică în funcție de mai multe criterii:

- după proveniența surselor de poluare:
 - surse naturale: gaze, praf, erupții vulcanice, sol, plante, animale;
 - surse artificiale: procese industriale, transporturi.
- după acțiunea fiziologică:
 - poluanți cu acțiune iritantă: pulberi (praf, ciment, azbest, negru de fum), oxizi ai sulfurii rezultați din arderea combustibililor fosili (petrol, cărbuni) sau din procese industriale și oxizi ai azotului rezultați din arderile combustibililor folosiți de mașini;
 - poluanți cu acțiune alergizantă: pulberi (cuart, silicați, soia, piper, polen), substanțe volatile (din insecticide, detergenți, medicamente) și diverse gaze (SO₂, N₂O₃, halogeni, CO, CO₂);
 - poluanți cu acțiune asfixiantă: monoxidul de carbon rezultat din arderi incomplete, din gazele de eșapament sau din fumul de țigară;
 - poluanți cu acțiune infectantă: diferiți germeni din atmosferă;
 - poluanți cu acțiune cancerigenă de natură organică (rezultă din arderea incompletă a combustibililor solizi și lichizi) și de natură anorganică (azbestul, As, Cr, Co, Se).
- după modul de emisie:
 - primari: emisia lor se face direct (CO, NO, NO₂, SO₂, SO₃, HCl)
 - secundari: producerea lor se realizează prin interacțiunea dintre poluanții primari sau prin reacția acestora cu constituenții aerului.

Monoxidul de carbon (CO) este un gaz incolor, inodor, insipid, mai ușor decât aerul și care arde cu o flacără albastră, strălucitoare, fără să întrețină însă arderea. El este un poluant al aerului extrem de răspândit ce rezultă din procedee de combustie, din procese industriale precum și din arderile pădurilor, a deșeurilor cu cărbune sau din diverse alte incendii. Acest poluant este foarte periculos întrucât expunerea omului la cantități mari de CO conduce la creșterea concentrației de

carboxihemoglobină din sânge putând produce schimbări morfologice în inimă și creier sau chiar moartea.

Monoxidul și dioxidul de azot sunt doi dintre oxizii azotului ce poluează intens mediul înconjurător atât din surse naturale (biologice), cât și din surse artificiale (arderea combustibililor și procesele industriale de fabricare a fibrelor sintetice, sticlei sau cele metalurgice).

Oxizii sulfului (SO_2 și SO_3) sunt o altă categorie de poluanți primari rezultați atât din activități industriale (rafinării de petrol, fabrici de acid sulfuric) cât și din surse naturale (erupții vulcanice).

Poluanții secundari apar în urma acțiunii ozonului asupra hidrocarburilor din atmosferă. Apariția hidrocarburilor poate fi generată atât de surse naturale (proces biologice, geotermice, gaze, zăcăminte de petrol) cât și artificiale (gaze de eșapament, evaporarea solvenților, motoarele pe benzină ale autovehiculelor).

Deteriorarea mediului înconjurător este consecința unor activități economice create și desfășurate de om, în lupta acestuia pentru prosperitate și confort.

Acțiunea complexă a poluanților determină printre altele producerea efectului de seră și distrugerea stratului de ozon.

Efectul de seră constă în dereglarea echilibrului termic al atmosferei pentru că vaporii de apă, CO_2 , N_2O , CH_4 , rețin radiațiile infraroșii emise de solul încălzit de soare. Consecințele acestui fenomen de încălzire a climei sunt deosebit de grave. Astfel, măsurătorile au arătat că în ultimii 30-40 de ani grosimea calotei polare nordice a scăzut considerabil. De asemenea, în partea de sud și de est a Groenlandei stratul de gheață scade cu un metru în medie pe an, iar banchizele de gheață din Antarctica și-au micșorat considerabil volumul. În ultimul deceniu, trei mari banchize din apropierea Polului Sud s-au topit în totalitate. Dacă acest proces de încălzire va continua în același ritm, nivelul oceanului planetar va crește și mari suprafețe de uscat vor fi invadate de ape.

Ozonul este o stare alotropică a oxigenului. Rolul său ecologic este deosebit de important întrucât el reține în părțile superioare ale atmosferei partea din razele ultraviolete periculoase organismelor vii și reflectă radiația cosmică. Emisiile în atmosferă a fluorocarburilor, clorofluorocarburilor precum și a unor compuși cu azot, sulf, brom și fenoli determină scăderea considerabilă a concentrației de ozon din stratosferă. În cantități mari, ozonul distruge orice ființă. În concentrații mici însă are un efect benefic asupra organismului și mai mult decât atât, dispariția stratului de ozon ar duce la dispariția vieții pe Pământ.

Date fiind efectele negative pe care aerul poluat le are asupra mediului, sănătății și a bunurilor materiale, este necesar să se urmărească permanent și să se ia măsuri pentru limitarea acestui fenomen.

Este adevărat că impuritățile din aer se pot reduce și în mod natural, respectiv atmosfera se poate autopurifică, dar fenomenul depinde de o serie de factori cum ar fi vegetația (reține substanțe toxice și pulberi), suprafețele bazinelor de apă (rețin particulele depuse) și factorii meteorologici (descărcările electrice, curenții umezi de aer).

Azi, oamenii au început să înțeleagă cât de complex este conceptul de dezvoltare durabilă. Aceasta nu este numai o problemă de mediu, ci este în același timp o problemă de tehnologie, economie, comerț internațional, drepturile omului și sănătate, problemă ce impune luarea unor măsuri preventive în domeniul activităților economice și sociale.

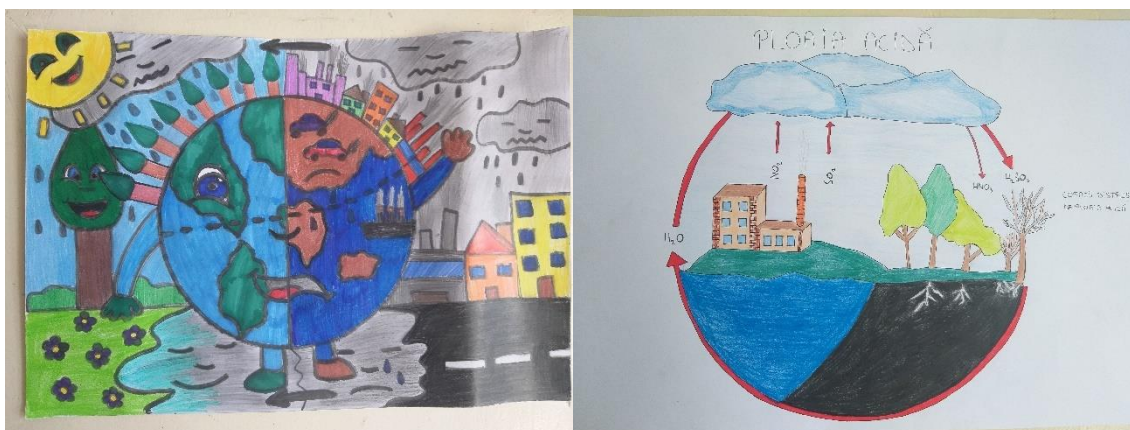
În Europa, preocupările majore privind sănătatea în legătură cu mediul sunt legate de poluarea aerului în interior și în exterior, calitatea inferioară a apei, igiena precară și produsele chimice periculoase. Dincolo de acțiuni propuse și susținute de guverne și organizații la scară internațională, fiecare locuitor al planetei poate face câteva lucruri simple prin care să contribuie la combaterea încălzirii globale. Lucruri simple, dar care contează. Scopul lor, mai ales dacă sunt susținute de tot mai mulți oameni, este de a reduce consumul de combustibil clasic (petrol, gaz, cărbune), care, prin utilizare, contribuie la creșterea gradului de dioxid de carbon din atmosferă. Folosirea inteligentă a energiei contribuie la scăderea acestui nivel de gaze. Fiecare poate contribui la salvarea naturii, asigurând condiții de viață locuitorilor de mâine ai Terrei.

Elevii trebuie să conștientizeze importanța protejării mediului. Stă în puterea lor să ajute, respectând câteva reguli de aur: 1. Reduceți, reutilizați, reciclați! Ei știu că trebuie să aleagă produse reutilizabile în loc de cele dispensabile, ambalaje minimaliste, să recicleze hârtie, plastic, sticlă, reviste și ziare, precum și doze de aluminiu. Prin reciclarea a numai jumătate din ceea ce folosesc într-o gospodărie, reduc poluarea cu dioxid de carbon. 2. Folosiți cumpătat încălzirea și aerul condiționat! Confortul personal este important, dar excesul nu se justifică. Soluțiile inteligente de izolare a casei îi pot ajuta să economisească energie atât iarna, cât și vara, prin reducerea nevoilor de încălzire sau a costurilor pentru aerul condiționat. 3. Alegeți becurile economice! Un bec fluorescent are viață mai lungă decât unul clasic și folosește doar două treimi din energia necesară acestuia, plus că dau cu 70% mai puțină căldură în încăpere. Un studiu arată că, dacă fiecare familie ar folosi măcar un bec fluorescent în locul unuia clasic, acest fapt ar reduce cu 40 de miliarde de kilograme emisia de gaze de seră (ca și comparație, ar echivala cu scoaterea din circulație a 7,5 milioane de mașini). 4. Conduceți înțelept și mai puțin! Cu cât folosesc mai rar mașina, cu atât se reduce emisia de gaze, plus că nu mai consumă benzină. Așa că, dacă nu e vorba de o distanță lungă, trebuie să meargă pe jos, cu bicicleta sau cu mijloacele de transport în comun. 5. Cumpărați produse eficiente energetic! Pentru produsele

necesare casei, există din ce în ce mai multe variante eficiente energetic, indiferent că e vorba de un bec sau un robot de bucătărie. Trebuie să evite tot ce înseamnă plastic în exces sau orice ce nu poate fi reciclat. 6. Folosiți mai puțină apă caldă! În loc de apă fierbinte pentru duș sau baie, trebuie încercată o variantă cu ceva grade mai în jos. Capetele de duș cu jet moderat ajută și ele la reducerea consumului de apă. 7. Stingeți lumina! Când se pleacă din casă, trebuie să închidă becurile și să scoată din priză aparatura electronică. Când sunt acasă, lumina va fi folosită doar acolo unde au nevoie, nu în toată casa. 8. Plantați un copac! Oriunde: în grădină, în curtea blocului, în afara orașului, oriunde se poate, trebuie plantat un copac. Sau mai mulți. Se vor dezvolta în timp, dar vor contribui, la un moment dat, la absorbția dioxidului de carbon din atmosferă, chiar dacă într-o mică măsură. Însă un copac face mult pentru ecosistemul de care aparțin. 9. Încercați energiile alternative! Dacă au posibilitatea să folosească energii alternative, nu trebuie să ezite. Deși programele din România nu sunt atât de avansate ca în alte țări în privința susținerii materiale a celor care trec pe energii alternative, totuși, investiția se va recupera în timp și astfel vor contribui la protejarea mediului. 10. Învățați și încurajați și pe alții! Familia, prietenii, oricine poate fi ajutat să înțeleagă importanța utilizării inteligente a resurselor. Orice gest contează!

În timpul anilor de școală, pe lângă materiile de studiu, elevul trebuie să dobândească experiențe care să îl ajute în integrarea lui în diferite colectivități, să îi dezvolte capacitatea de autocunoaștere, să îi cultive gândirea independentă și curajul necesar exprimării părerilor proprii, să îl învețe să ia decizii corecte, să îl determine să rezolve problemele în mod creativ, să îl obișnuiască cu munca sistematică, organizată și în colaborare cu alții și nu în ultimul rând, să îl educe în spiritul respectului față de om și de natură.

Vă prezint câteva din lucrările realizate de elevii mei:

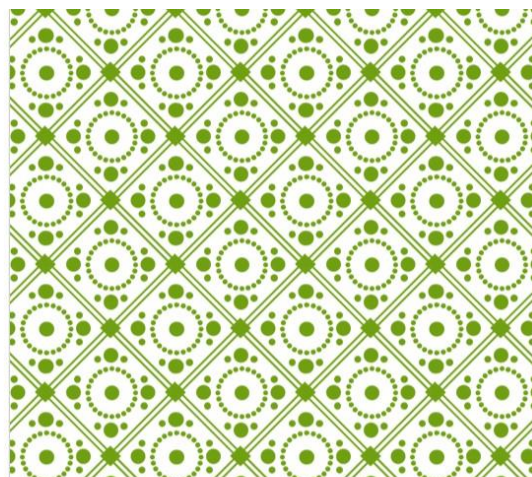
Bibliografie:

1. E. Meiroșu, N. Drăgan, N. Tomescu, *Chimia mediului și a calității vieții*, Ed. LVS Crepuscul Ploiești, 2003
2. Vișan Sanda, Steliana Crețu, Cristina Alpopi, *Mediul înconjurător. Poluare și protecție*, Editura Economică, București, 1998
3. Constantin Munteanu, Mioara Dumitrascu, Alexandru Iliuță, *Ecologie și protecția calității mediului*, Editura Balneară, 2011.

UN MĂRȚIȘOR - O FAPTĂ BUNĂ

Prof. Ungureanu Ionela

Școala Gimnazială Nucet, jud. Dâmbovița

**TRADIȚIILE SUNT
RĂDĂCINILE UNUI POPOR-
SĂ HRĂNIM RĂDĂCINILE CA
SĂ NU PIARĂ NEAMUL...**

**-VALORIFICAREA TRADIȚIILOR PRIN CONFEȚIONAREA DE
OBIECTE DECORATIVE (MĂRȚIȘOARE)**

**CE POT FACE DOUĂ MÂINI DIBACE... DAR
CÂND SUNTEM O ECHIPĂ!**

**-FORMAREA SENTIMENTELOR DE RESPECT ȘI RECUNOȘTINȚĂ
FAȚĂ DE PERSOANELE IMPORTANTE DIN VIAȚA NOASTRĂ**

ROADELE LUCRULUI ÎN ECHIPĂ, O ECHIPĂ DE SUCCESS!

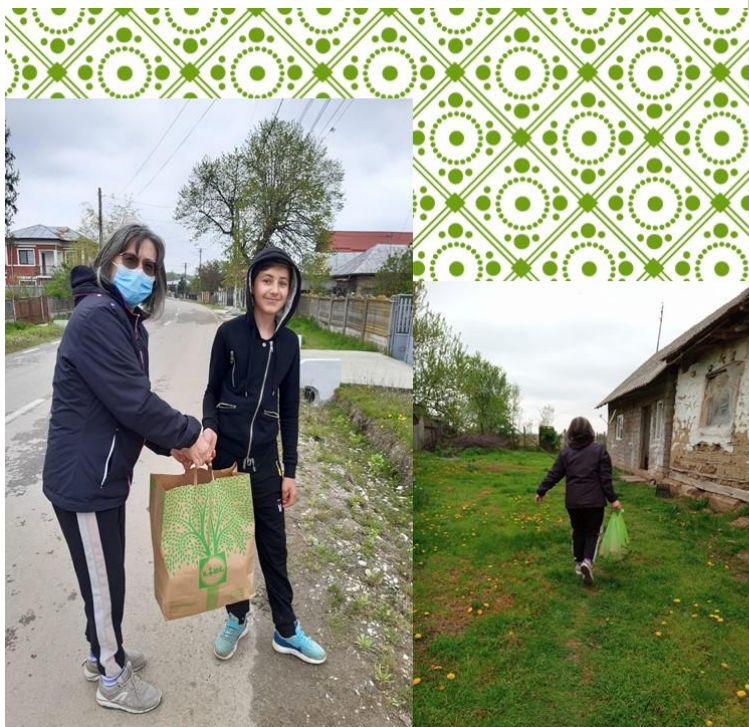
PREGĂTIRILE SUNT GATA

TÂRGUL DE MĂRȚIȘOARE-IMPLICAREA COMUNITĂȚII

**-MANIFESTAREA SPIJINULUI FAȚĂ DE
PERSOANE AFLATE ÎN SITUAȚII DE
RISC PRIN OFERIREA DE AJUTOR
OBTINUT PRIN VALORIFICAREA
PRODUSELOR REALIZATE DE ELEVI**

CALITATEA ȘI INOVAȚIA – PREMISE ALE PERFORMANȚEI ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. primar Vasiloiu Doinița
Școala Gimnazială „Emil Brăescu” Măgura, jud. Bacău

În programul actual de reformă a educației, calitatea educației, accesul la educație, educația timpurie, parteneri în educație, în contextul mare al educației pentru dezvoltare durabilă, sunt considerate priorități.

Este dovedit faptul că factorul principal al performanțelor și unul dintre elementele cheie ale competitivității îl reprezintă calitatea. De-a lungul timpului și mai acut la ora actuală se manifestă o tendință din ce în ce mai pronunțată în creșterea exigenței beneficiarilor educației în ceea ce privește calitatea. Această tendință este însoțită de înțelegerea crescândă a faptului că îmbunătățirea continuă a calității este necesară pentru a atinge, a menține și a crește performanța fiecărei instituții de învățământ și fiecărui individ, în perspectivă. Succesul întregii activități derulate în instituțiile de învățământ depinde în mare măsură de modul în care se asigură un management adecvat al calității.

Calitate în educație înseamnă asigurarea pentru fiecare educabil a condițiilor pentru cea mai bună, completă și utilă dezvoltare. Valorile calității în educație sunt: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, individul ca membru critic și responsabil al comunității etc.

Asigurarea calității educației în context formal se realizează mai ales prin modul în care cadrul didactic organizează demersul didactic, pentru atingerea competențelor vizate de programă. În viziune modernă, rolul profesorului este de a facilita și intermedia învățarea, de a fi partener în învățare, de a-i ajuta pe elevii săi să înțeleagă, să argumenteze puncte de vedere proprii, de a alege strategii adecvate prin care să-i pregătească pe elevi să facă față și să se integreze optim unei societăți aflate într-o dinamică fără precedent.

Modalitățile de realizare a învățării urmăresc formarea de competențe și deprinderi practice cu accent pe învățarea prin cooperare. Situațiile de învățare create trebuie să-i încurajeze pe elevi să exprime puncte de vedere proprii, să colaboreze în rezolvarea sarcinilor de lucru, să-i incite la căutare.

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite

proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Metodologia asigurării calității educației precizează că asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării. Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori, atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studiu.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Calitatea este dependentă de valorile sociale în care funcționează sistemul respectiv de educație. Calitatea se realizează pe un anumit subiect, pentru un anumit beneficiar, după anumite interese. Valorile calității în educație: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, comunicarea, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, educarea individului ca membru critic și responsabil al grupului. Forța de muncă să fie competitivă, cu noi competențe în soluționarea problemelor și cu abilități cognitive. Încă persistă discrepanțe între nivelul de pregătire al elevilor din școlile rurale și cei din școlile urbane, între elevii majoritari și cei aparținând grupurilor minoritare defavorizate.

Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor contemporane. Stimularea creativității tinerilor se poate realiza printr-o susținută și elevată pregătire teoretică și practică; dinamizarea inițiativei și muncii independente, a spiritului critic științific; dinamizarea activității de documentare și experimentare independentă; receptivitatea față de nou; pasiune pentru știință în concordanță cu aptitudinile fiecăruia. Deosebit de importantă este atitudinea profesorului, relația sa cu elevii. Aceasta implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât și ceea ce privește metodele de educare și instruire. În primul rând, trebuie schimbat climatul, pentru a elimina blocajele culturale și emotive, puternice în școala din trecut. Se cer relații distinse, democratice, între elevi și profesori, ceea ce nu înseamnă a coborî statutul social a celor din urmă, apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, inițiativa elevilor – e vorba de acele metode active, din păcate prea puțin utilizate în școala românească.

Dascălii au un rol central în dezvoltarea unei educații de calitate. Învățarea centrată pe elev, care presupune cunoașterea îndeaproape a acestuia, a culturii, a capacităților și înclinațiilor sale către anumite domenii, reprezintă o metodă actuală care dă posibilitatea profesorului să răspundă cerințelor și nevoilor sale de cultură, precum și să-l evalueze corect. În acest caz, corectitudinea evaluării depinde în mare măsură de imaginea pe care profesorul și-o creează despre elev.

Calitatea se produce, se generează permanent, se măsoară și se îmbunătățește continuu, iar

organizația furnizoare de educație trebuie să asigure calitatea, să implementeze propriul sistem de management și de asigurare a calității, să se autoevalueze continuu și să propună măsuri ameliorative.

Așadar, calitatea și inovația sunt premise ale performanței în educație deoarece acestea presupun integrarea valorilor și principiilor democratice, a drepturilor și obligațiilor partenerilor, fiind conceput într-un spirit de transparență, responsabilizare și implicare, atât a școlii ca furnizor de educație, cât și a familiei – elev și părinte – ca beneficiar al serviciului educațional.

Tipul de echipă ce corespunde mai bine principiilor inovative

Cele mai frecvent întâlnite se consideră echipele funcționale. Ele fac parte din „piramida managerială”. Asemenea echipe sunt considerate structuri verticale. Acestea sunt alcătuite din manageri și angajați ai unei sau altei subdiviziuni. Echipele funcționale, de obicei, sunt formate din membrii cu abilități identice sau similare. Obiectivele procesului de inovare, într-o mai mare măsură, sunt realizate de echipele cross-funcționale și varietățile acestora. Echipele respective includ liderii și personalul diferitelor subdiviziuni funcționale ale organizației, care implementează strategia inovatoare sub forma unui proiect inovator. În acest caz, echipele cross-funcționale sunt considerate proiecte.

Sarcina acestora constă în a ține pasul cu noile inovații. Acestor echipe li se alocă un buget pentru realizarea unui anumit proiect inovativ, li se stabilesc condițiile de executare, iar după finalizarea proiectului, echipa este desființată. Trebuie să subliniem faptul că echipele cu caracter temporar, sunt înființate pentru o anumită perioadă de timp. În cadrul acestora, de obicei, are loc o comunicare intensivă, care permite testarea diferitelor soluții alternative. În baza celor expuse mai sus, se creează avantaje și strategii competitive adecvate pentru realizarea unor noi obiective. În organizațiile orientate spre inovare, prioritate se acordă echipelor autogestionate sau autoreglementate. Acestea includ angajați din diferite subdiviziuni, înzestrați cu diferite abilități. Particularitatea lor caracteristică constă în faptul că înșiși membrii echipei, dar nu managerii, determină succesiunea fazelor de realizare a muncii.

Pentru implementarea cu succes a inovațiilor în organizațiile studiate există o problemă de echilibrare a diferitelor tipuri de comportament al angajaților în echipă. Cu titlu de recomandare, pentru rezolvarea acestei probleme, se poate sugera abordarea constructivă a omului de știință I. Adizes. Acesta consideră că un stil ideal de conducere nu există. Cu toate acestea, în conformitate cu funcțiile principale ale managementului, este necesar de a instrui o echipă de lideri, care să realizeze următoarele tipuri de comportament: producător de rezultate pozitive, administrator, antreprenor, integrator.

Bibliografie:

1. Ciolan Lucian- „Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii”, în revista „Învățământul primar” nr. 1-2, 1999.
2. Hassenforder, J., ”Inovația în învățământ”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976.
3. Josan, Simona, „Leții de management și calitatea educației”, „Tribuna învățământului” nr.649, 2005 .
4. Miclea, M., Vlăsceanu, L, Potolea,. D., Petrescu. P. (coord.), ”Nevoi și priorități de schimbare educațională în România” – fundament al dezvoltării și modernizării învățământului preuniversitar 2006.
5. „Perspective interdisciplinare în învățământul românesc” (studii de specialitate), Botoșani, 2004.
6. Bolocan, Lilia. *Psihologia organizațională*. Compendiu. Chișinău: CEP USM, 2005, 102 p. ISBN 9975-70-608-8;

ACCENTE CREATIVE ÎN PROGRAMUL ZILNIC DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. învă. preșcolar Vărgatu Veronica Daniela
Școala Gimnazială nr. 5 ”Av. P. Ivanovici”, Băilești, jud. Dolj

Învățarea reprezintă un ansamblu de acțiuni cu caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv, organizate și conduse de cadrul didactic, în scopul atingerii finalităților prevăzute în curriculum. În educația timpurie, învățarea integrată semnifică modul în care cadrul didactic integrează conținuturile mai multor domenii experiențiale, exploatând resursele din mai multe centre de activitate cu scopul atingerii mai multor obiective de referință. O abordare integrată permite copiilor să se angajeze în scop de învățare, relevantă.

Învățarea integrată încurajează copiii să vadă interconectarea și interdependențele dintre ariile curriculare. Orice activitate din grădiniță trebuie să fie o experiență de învățare și pornind de la acest fapt să se acorde o importanță egală tuturor tipurilor de activități desfășurate. Toate tipurile de activități reprezintă diferite momente ale programului zilnic al copilului în grădiniță și toate reprezintă oportunități de învățare în modul cel mai natural al copilului. Cele șase teme generale din curriculum combină cunoștințe, deprinderi și abilități din mai multe domenii experiențiale și permit implicarea mai multor domenii de dezvoltare.

Acesta poate fi înțeles ca totalitatea experiențelor de învățare ale copilului, atât în grădiniță, cât și în afara ei, prin activități de tip nonformal sau extracurricular, planificate și aplicate de grădiniță. Aplicarea acestuia aduce cu sine noi schimbări în realizarea procesului de predare–învățare–evaluare.

Grădinița este locul unde copiii își pot dezvolta dragostea de a învăța și capacitatea lor de a se înțelege cu ceilalți.

Grădinița susține creșterea fizică, emoțională și intelectuală a copilului și deschide calea pentru o tranziție de succes în ciclul de învățământ următor. Dar nu în ultimul rând, grădinița este locul unde copilul trebuie să fie încurajat să scoată la lumină toate resursele imaginative și creative care zac în fiecare copil. Pentru că activitatea creativă face diferența!

În cele ce urmează, vom încerca să descoperim împreună câteva metode creative, care incluse în programul zilnic al copiilor în grădiniță, pot dezvolta copiilor din grădiniță un stil personal și original de exprimare a propriei gândiri.

Curriculum-ul pentru învățământ preșcolar nu operează cu orare, ci recomandă doar flexibilitatea educatoarelor în ceea ce privește alegerea conținuturilor și includerea lor într-un program zilnic de activități, în vederea atingerii obiectivelor educaționale.

Intrarea copilului din mediul familial în cel educațional reprezintă o etapă deosebit de importantă și de stresantă atât pentru familie, educatoare, dar mai ales pentru micul preșcolar. Odată cu intrarea copilului la grădiniță, el va trebui să facă față unui program zilnic, care include momente de rutină, tranziții, activități de învățare pe domenii experiențiale, servirea mesei la ore fixe, odihnă, dar mai ales realizarea tuturor acestor activități alături și împreună cu alți copii.

Acomodarea copiilor cu noul program durează uneori destul de mult timp. De aceea, educatoarea va trebui să familiarizeze treptat copiii, dar și părinții lor, cu programul zilnic al grădiniței. Activitățile de învățare, încep încă din momentul în care acesta ajunge la grădiniță în fiecare dimineață și cuprind toate interacțiunile, experiențele, rutinele și evenimentele, atât cele planificate, cât și cele neplanificate, care au loc pe tot parcursul zilei. Formarea abilităților se realizează printr-o practică repetată. Practica face lucrurile mai ușoare, dezvoltă încrederea și îmbunătățește calitatea.

Discutați despre ceea ce se va întâmpla în fiecare dimineață, astfel încât toată lumea să aibă așteptări clare despre activitățile, rutinele și tranzițiile zilei. În acest stadiu de dezvoltare, copiii au o mare nevoie să știe ce se așteaptă de la ei. Deși aceștia pot demonstra o mare nevoie și dorință de independență, ei trebuie asigurați în legătură cu ce vreți să faceți pe timpul programului la grădiniță. Izbucnirile emoționale sunt foarte reduse, atunci când copiii știu ce așteaptă ceilalți de la ei.

Amenajați un loc aflat la nivelul ochilor copiilor, în care să așezați o diagramă (schemă) a programului cu ajutorul imaginilor, care pot fi zilnic aranjate sau rearanjate. Copiii pot ajuta să creați acest program: așezând fotografiile sau imaginile, desenând principalele momente ale zilei- întâlnirea de dimineață, centre de învățare, servirea mesei, odihna, joacă în aer liber, și așa mai departe. Creați imagini pentru aceste părți ale zilei, precum cele de mai jos, și pentru cele care descriu evenimente speciale, cum ar fi vizita la bibliotecă, sala de gimnastică, parc și așa mai departe. Agățați-le într-un loc vizibil și invitați copiii să revizuiască activitățile viitoare în fiecare zi.

În grădiniță, copiii petrec mult timp învățând cum să lucreze în grupuri, fie că aceasta înseamnă a se alătura în timpul jocului în cerc, a face un desen în comun sau a lipi un colaj. Copiii au nevoie de oportunități de a se exprima prin artă, de a învăța prin joc, de a construi și așa mai departe. Gândirea simbolică și abstractă dezvoltată prin artă și utilizarea materialelor de construcție, reprezintă o bază importantă pentru dezvoltarea ulterioară a abilităților verbale și matematice. Copiii își îmbunătățesc, de asemenea, abilitățile motorii și coordonarea prin manipularea cuburilor, creioanelor și

a altor obiecte.

La vârsta preșcolară este stresant pentru copii să treacă de la o activitate la alta, deoarece fiecare loc are reguli diferite, așteptări și copiii pot deveni anxioși. Adaptarea le poate lua un timp mai îndelungat.

Mediul din grădiniță trebuie să-i ofere copilului experiențe, atât individuale, cât și colaborative, pentru ca acesta să aibă acces la o gamă cât mai largă de medii de învățare.

Modul în care este primit, dar și modul în care interacționează copilul cu ceilalți copii și ceilalți copii cu el, poate fi hotărâtor pentru modul în care se va simți și va acționa copilul întreaga zi. Mediul grădiniței trebuie să-i ofere copilului sentimente de securitate și încredere, pentru că aceste sentimente asigură o mai mare independență și perseverență în acțiunile și activitățile pe care el le va desfășura aici.

Mediul ambiant oferă copilului posibilitatea de a veni mereu în contact cu ceva nou pentru el, care îi stârnește curiozitatea, dorința de a-l cunoaște. Astfel, din contactul cu obiectele și jucăriile, cu lucrurile personale și cele ale adulților, apar diferite întrebări din care rezultă că preșcolarul se interesează de denumirea, calitățile sau proveniența lor.

Activitățile cu fundament științific din grădiniță sunt dezvoltate în concordanță cu curriculumul pentru învățământ preșcolar. Ele se bazează, de obicei, pe subiecte cum ar fi lucrurile vii și non-vii, cele cinci simțuri, schimbările climatice și anotimpurile. Prin activitățile științifice practice, cum ar fi plantarea semințelor și înregistrarea creșterii plantelor (germinarea), copiii învață să păstreze și să înregistreze datele științifice.

Activitățile de divertisment științific pentru preșcolari sunt ideale pentru discutarea ideilor științifice și introducerea principiilor de bază ale metodei științifice.

Știința se poate învăța și prin joc, nu doar prin lecturarea unor date tehnice dintr-o carte! De fapt, știința se bazează pe maniera integrativă a învățământului preșcolar, pe abordarea strategiilor de promovare a jocului explorativ, fiind în același timp și o confruntare cu realitatea înconjurătoare.

A începe ziua cu o scurtă poveste este cel mai minunat lucru care li se poate întâmpla copiilor la grădiniță! Datoria noastră, a dascălilor este aceea de a a-i apropia pe copii de carte și de a le trezi interesul pentru a citi povești, nu de a-i obliga să o facă. Puțin câte puțin, chiar dacă nu manifestă interes încă de la început, copiii vor deveni din ce în ce mai interesați de poveștile și personajele preferate.

Ascultând o poveste, copiii proiectează în mod inconștient părți din ei înșiși asupra diferitelor personaje din poveste. Poveștile sunt ca o muzică pentru sufletul lor tulburat. Numai când vorbești

despre ceea ce te sperie și despre secretele urâte, deja te simți mai bine. În cazul celor mici, ei nu pot vorbi despre acest secrete: fie nu înțeleg prea bine ce simt, fie nu știu cum sau cui să îi spună, fie le este frică. De aceea, **poveștile le ies în întâmpinare și traduc temerile și secretele lor. Ele repun copilul pe picioare.** Pentru că oferă întotdeauna și **exemplul pozitiv.**

De exemplu o metodă activă folosită în grădiniță este jocul de rol, care solicită creativitate și participare intensă, mobilizarea competențelor și a cunoștințelor anterioare și, în egală măsură, improvizație. Jocul de rol este o strategie prin care copiii preșcolari imită personaje din povești sau acțiuni, de exemplu: „De-a bucătării”, „De-a doctorul”, „La piață”, „Scufița Roșie”, „Capra cu trei iezi”. Simularea constă în punerea în scenă a unor situații similare celor din viața reală, copiii își păstrează atitudinile, valorile și nu joacă un personaj, ci interpretează o situație.

Atunci când abordăm problema creativității preșcolarului și chiar a talentelor manifestate precoce, ar fi greșit și incomplet să ne referim doar la ceea ce este mai vizibil pentru toată lumea, adică la talentele artistice, cele sportive, sau cele tehnice. Consider că unele preocupări care la prima vedere par a fi obișnuite, creativitatea depistată și cultivată la preșcolar poate deveni mai târziu un mare bun în folosul lui.

Bibliografie:

1. *Curriculum pentru educatie timpurie*, M.E.N., 2019
2. L.Tătaru, A. Glava, O.Chis, *Piramida Cunoașterii*, Editura Diamant, București, 2014
3. Mihaela Păisi Lăzăreanu, Liliana Ezechil, *Laborator preșcolar ghid metodologic*, București, 2002
4. Piaget Jean. *Psihologia inteligenței*, Ed. Științifică, București, 1965;
5. *Revista învățământului preșcolar* nr. 3-4/2010, București, 2010
6. S. Breban, E. Gongea, G.Ruiu, M.Fulga, *Metode interactive de grup*, Ed. Arves, 2002
7. *Scrisoarea metodică pentru anul școlar 2020 – 2021*

ASPECTE METODOLOGICE ALE EFICIENTIZĂRII PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE LA CLASELE PRIMARE

Prof. Vărzaru Alina-Maria

Școala Gimnazială Șușani, jud. Vâlcea

În contextul procesului instructiv-educativ al elevilor din ciclul primar, studiul limbii și literaturii române își propune dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă ale elevilor, precum și familiarizarea acestora cu texte literare și nonliterare, structurarea la elevi a unui ansamblu de atitudini și de motivații care vor încuraja și sprijini studiul acestei discipline. Acest proces este asigurat doar în măsura în care învățătorul cunoaște particularitățile de vârstă, acumulările realizate, bagajul de cunoștințe, având în vedere folosirea unor strategii de învățare adecvate.

Strategiile moderne utilizate în activitatea instructiv-educativă, trebuie să vizeze formarea de competențe, de a aplica o serie de conținuturi în diverse situații, de a asimila o cantitate mai mare de informație, de a trezi motivația, curiozitatea și interesul pentru învățatură, de a asigura o învățare activă și formativă. Din aceasta cauză, învățătorul trebuie să țină cont de particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor, pentru a solicita gândirea, imaginația, voința, experiența, capacitățile de comunicare a acestora, având în vedere corelarea strategiilor didactice cu formele de activitate.

Dacă utilizăm în mod frecvent metode interactive în cadrul lecțiilor de limba și literatura română, vom constata o îmbunătățire a rezultatelor școlare ale elevilor.

Presupunem că eficientizarea activității de predare-învățare în ciclul primar poate fi realizată prin utilizarea metodelor moderne (metoda pălăriilor gânditoare, ciorchinele, metoda cadranelor).

În condițiile în care învățătorul va urmări în mod sistematic să îmbogățească, să nuanțeze și să activeze vocabularul elevului prin strategii didactice eficiente și moderne, acesta va cunoaște progrese ce se vor reflecta în exprimarea orală și scrisă a școlarului mic.

Prin intermediul metodelor moderne folosite, elevii claselor primare își vor îmbunătăți în mod real rezultatele școlare.

Obiectivele cercetării:

utilizarea unor tehnici și metode de determinare obiectivă a nivelului de pregătire a elevilor;

determinarea nivelului general de pregătire la disciplina Limba și literatura română, a elevilor

implicați în cercetare;

înregistrarea, monitorizarea și compararea rezultatelor obținute de elevii claselor experimentale și de control la testul inițial, formativ și cel final;

implementarea unor metode și tehnici interactive în scopul eficientizării procesului de învățare la clasele primare;

sintetizarea rezultatelor cercetării, elaborarea concluziilor.

Prezenta cercetare s-a realizat la Școala Gimnazială Șușani, județul Vâlcea, pe parcursul anului școlar 2019-2020.

În vederea îndeplinirii obiectivelor și a verificării ipotezei specifice formulate, am implicat în cercetare clasa a III-a, având un efectiv de 12 elevi (3 fete și 9 băieți), cu vârste cuprinse între 9 și 10 ani, care au constituit eșantionul experimental.

În semestrul I, după aplicarea testării inițiale, care a avut un caracter constatativ, am urmărit transmiterea cunoștințelor, deprinderilor, priceperilor prin utilizarea metodelor interactive.

Testele de evaluare sumativă de la sfârșitul fiecărui semestru au fost prelucrate statistic cu rezultatele înregistrate în urma evaluării inițiale, constatându-se un progres în rezultatele obținute de elevi și o eficientizare a învățării datorită utilizării metodelor moderne.

În consens cu remarcă lui D. Ausubel: „ Dacă aş vrea să reduc toată psihologia la un singur principiu, eu spun: ceea ce contează cel mai mult în învățare sunt cunoștințele pe care le posedă elevul la plecare. Asigurați-vă de ceea ce știe și instruiți-l în consecință”.

Cercetarea cuprinde trei etape:

-etapa inițială (care are un caracter constatativ);

-etapa intervenției ameliorative (cu valoare formativă în stimularea proceselor psihice și a personalității elevilor);

-etapa evaluării (ce are un caracter comparativ cu privire la rezultatele obținute în urma demersului experimental formativ).

Etapa inițială:

În perioada 1-3 octombrie am aplicat testul inițial având ca obiective:

O.o.1 – să scrie după dictare un text dat respectând cel puțin alineatele și majuscula la început de propoziție;

O.o.2 – să completeze corect cel puțin 4 din cele 9 casete cu semnele de punctuație corespunzătoare de la I₂;

O.o.3 – să scrie cel puțin 4 sinonime pentru cele 10 cuvinte date;

O.o.4 – să găsească cel puțin 2 antonime pentru cele 6 cuvinte date la I₄;

O.o.5 – să completeze corect cel puțin 8 spații din cele 16 cu litera corespunzătoare;

O.o.6 – să despartă corect în silabe cel puțin 1 cuvânt din cele 4 date;

O.o.7 – să identifice cel puțin 3 forme corecte din cele 8 date ale unor cuvinte ce conțin diftongi;

O.o.8 – să completeze cel puțin 1 propoziție din cele 4 date cu ortograma corespunzătoare.

În urma aplicării acestui test, rezultatele au fost următoarele: 58% dintre elevi au obținut calificativul foarte bine, 23% au obținut calificativul bine, 10% au obținut calificativul suficient și 9% au obținut calificativul insuficient.

Analizând rezultatele înregistrate în grafice am constatat că 58% dintre elevi scriu corect după dictare un text dat, respectând semnele de punctuație, așezarea în pagină, folosesc majuscula la începutul propoziției, găsesc antonimele și sinonimele pentru cuvintele date, completează casetele cu semnele de punctuație corespunzătoare, despart corect în silabe cuvintele date, identifică formele corecte ale unor cuvinte ce conțin diftongi, completează propozițiile cu majuscula corespunzătoare.

Doi elevi întâmpină greutăți în scrierea corectă a unui text dat după dictare, nu reușesc să găsească antonimele și sinonimele corespunzătoare, cuvintelor date, iar un elev (cu rezultate foarte slabe) nu folosește scrierea corectă a semnelor de punctuație și ortografie.

Primul pas în reorganizarea instruirii l-a constituit analiza produselor activității elevilor, observarea psihopedagogică și folosirea unor metode moderne (ciorchinele, pălăriile gânditoare, cvintetul, metoda cubului, metoda cadranelor, turul galeriei etc.).

Tehnica „Cvintetului”

„Cvintetul „ este o poezie de cinci versuri cu ajutorul căreia se sintetizează și condensează informațiile incluzându-se și reflecții ale elevilor care pot lucra individual, în perechi sau în grup. Alcătuirea unui cvintet favorizează reflecția personală și colectivă rapidă, esențializarea cunoștințelor, înțelegerea lor profundă, manifestarea creativității, etc. El are următoarea structură algoritmică:

1. Primul vers este un singur cuvânt-cheie, de obicei un substantiv care va fi explicat în versurile următoare.

2. Al doilea vers este format din două cuvinte, de obicei adjective, care descriu subiectul.

3. Al treilea vers este format din trei cuvinte, de obicei verbe la gerunziu, care exprimă acțiuni.

4. Al patrulea vers este format din patru cuvinte care exprimă sentimentele autorului față de subiectul abordat.

5. Al cincilea vers este format dintr-un cuvânt, care exprimă esența subiectului.

Metoda „Cubului”

Este o tehnică prin care se evidențiază activitățile și operațiile de gândire implicate în învățarea unui conținut, care poate fi utilizat atât în etapa de evocare cât și în cea de reflecție. Poate fi aplicată individual, în perechi sau grupuri mici prin abordarea și tratarea complexă a unei situații.

Ea constă în următoarele:

-elevii citesc un text sau realizează o investigație pe o temă dată

-li se solicită elevilor care au la dispoziție un cub de hârtie sau carton să noteze pe fiecare față a cubului câteva cuvinte sau idei conform instrucțiunilor. Astfel pe cele șase fețe ale cubului există instrucțiuni de tipul:

1.DESCRIE!

2.COMPARĂ!

3.ASOCIAZĂ!

4.ANALIZEAZĂ!

5.APLICĂ!

6.ARGUMENTEAZĂ PRO SAU CONTRA!

Procesele de gândire implicate sunt asemănătoare celor prezentate în taxonomia lui B. Bloom. Prin astfel de activități se realizează implicarea elevilor în înțelegerea unui conținut informațional. Important este ca elevii să realizeze sarcinile și să înțeleagă sensul acestora pentru activitatea de învățare.

Aplicații:

Clasa a-III-a

Textul suport: ”Moș Ion Roată și Vodă Cuza”

1.DESCRIE-întâlnirea de la Adjud ;

2.COMPARĂ-modul în care este apreciată intervenția țăranului de către boierul megieș, respectiv Alexandru Ioan Cuza ;

3.ANALIZEAZĂ-modalitățile de caracterizare a personajului Moș Ion Roată-fă un ciorchine!

4.APLICĂ-transformă dialogul Moș Ion Roată – Cuza Vodă în povestire;

5.EXPLICĂ-semnele de punctuație și ortografie din text;

6. ARGUMENTEAZĂ- Moș Ion Roată este un bun patriot.

Metoda cadranelor

Este o modalitate de rezumare și sintetizare a unui conținut informațional prin participarea și implicarea elevilor în înțelegerea lui adecvată. Această metodă poate fi folosită în etapa de reflecție.

Metoda cadranelor presupune trasarea a două axe perpendiculare, operațiune în urma căreia rezultă patru cadrane. Prin această tehnică se urmărește implicarea elevilor în realizarea unei înțelegeri cât mai adecvate a unui conținut informațional și pentru exprimarea unor puncte de vedere, personajele referitoare la temă, subiectul pus în discuție.

Aplicație:

Clasa a-III-a

Textul suport: ”Iarna” de Barbu Ștefănescu Delavrancea

Pornind de la textul suport am cerut elevilor să completeze cadranele astfel:

- cadrantul I-expresii artistice prezente în text și explicarea lor
- cadrantul II-argumentarea faptului că textul suport e o descriere
- cadrantul III-crearea unui diamant pornind de la cuvântul zăpadă
- cadrantul IV-desen adecvat peisajului

Imaginea școlii secolului XXI este încă neclară; însă liniile de forță pe care un observator atent le poate surprinde se pot caracteriza în două tendințe:

-centrarea pe „copil”, pe nevoile celui care este beneficiarul și, în același timp, partenerul nostru în propria formare;

-folosirea unor metode și stiluri moderne care să acopere cât mai bine întreaga sferă de interes a persoanei educate, persoană care va reprezenta resursa și creatorul de resurse pentru anii viitori.

În concluzie ideea necesității realizării în școală a unei învățări active care să-l situeze pe copil în centrul relației pedagogice constituie, în învățământul actual, un principiu fundamental. Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, așadar pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

În lecțiile premergătoare testului final am acordat o atenție deosebită eliminării lacunelor existente în pregătirea elevilor la limba și literatura română pt respectarea ortografiei și punctuației într-un text propriu, așezarea corectă în pagină a textelor scrise, respectarea scrierii cu alineat și spațiul liber între cuvinte, a cuvintelor care conțin grupurile de sunete: *ea, ia, oa, ie, ua, uă.*, scrierea cu “mp” și “mb”. scrierea cu literele *â* și *î* (fără cuvintele derivate cu prefixe de la cuvinte care încep cu *î*).

De exemplu, pentru clasa a III-a, la o lecție de consolidare a cunoștințelor referitoare la vocabular am propus elevilor mai multe sarcini de lucru, prin intermediul unei fișe, pe care se notează cele cinci sub-teme. Am împărțit colectivul clasei în grupe de patru elevi (poate fi diferit în funcție de numărul de elevi). Fiecare copil va primi un număr de la unu la cinci și va avea ca sarcină să studieze cerința corespunzătoare numărului său de pe fișa-expert, independent. Se va constitui apoi grupul de

experți, se vor reuni, vor dezbate și vor rezolva sarcina propusă. Următorul pas este reîntoarcerea la echipă, unde vor transmite colegilor din grupa inițială modul de rezolvare, apoi vor completa fișa.

Testul de evaluare finală și-a propus să îndeplinească obiective asemănătoare testului inițial, însă cuprinzând sarcini de mai mare dificultate.

Din prelucrarea rezultatelor obținute la testul final am constatat faptul ca 64% dintre elevi au obținut calificativul foarte bine, 25% au obținut calificativul bine și 11% calificativul suficient. De remarcat este faptul ca la testul final nu s-a obținut calificativul insuficient.

Rezultatele de subiecții cuprinși în eșantionul cercetării, chiar dacă au o valoare predictivă, evidențiază rolul și valoarea metodelor moderne care au îmbunătățit în mod vizibil rezultatele elevilor.

Progresul elevilor este evidențiat de creșterea gradului de realizare a obiectivelor instruirii, creștere materializată în mărirea valorii notelor pentru nivelul de cunoștințe și deprinderi atins.

Bibliografie

1. Barbu, M., *Metodica predării limbii și literaturii române*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2006;
2. Bocoș, M., *Teoria și metodologia instruirii*, Editura Casa Cărții, Cluj-Napoca, 2007;
3. Claparede, E., (1975), *Psihologia copilului și pedagogia experimentală. Dezvoltarea mintală. Metodele.*, EDP București, 2007;
4. Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Polirom, București, 2006;
5. Cerghit, I., *Metodologia instruirii, în Curs de pedagogie*, Universitatea București, 1988;
6. Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București, 2002.

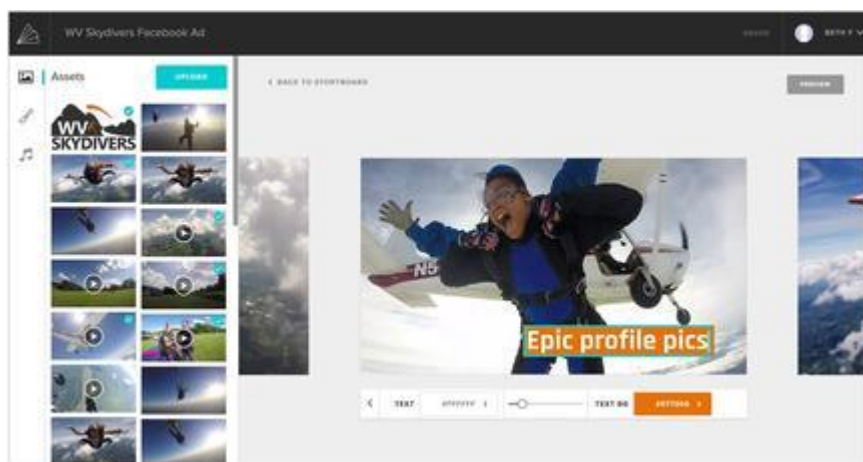
PLATFORME DIGITALE UTILIZATE ÎN PREDAREA LIMBII ENGLEZE

Prof. Vătău Roxana Maria

Colegiul Gheorghe Tătărescu, Rovinari, jud. Gorj

O utilizare majoră a computerelor de astăzi, care demonstrează în mod clar motivația și implicarea, este calculul social. Trebuie doar să fii într-un autobuz / tren sau avion pentru a vedea oamenii implicați în noua lor lume a comunicării. Telefoanele mobile - completate cu e-mail, mesaje text și alte aplicații de comunicare - sunt tovarășii noștri vitali. Camerele lor se adaugă la această nouă lume a blogurilor foto și a selfie-urilor. Pe computere avem lumi de calculatoare sociale la scară largă, cum ar fi Twitter și Facebook, împreună cu rețele sociale pentru toate formele de interese, atât profesionale (de exemplu, software de dezvoltare), cât și bazate pe hobby (de exemplu, jocuri pe computer), cu partajare video (de exemplu, YouTube), video conferințe (de ex. Skype) sau doar vorbind cu vecinii (de ex. streetlife.com). Din aceasta, rezultă în mod firesc să analizăm modul în care am putea exploata avantajele dispozitivelor de mai sus pentru învățarea și motivația elevilor. Iată câteva instrumente digitale, care pot ajuta profesorii și elevii să utilizați evaluarea formativă pentru a obține dovezi ale învățării: Animoto, Answer Pad, AnswerGarden, AudioNote, Chat Blackchannel

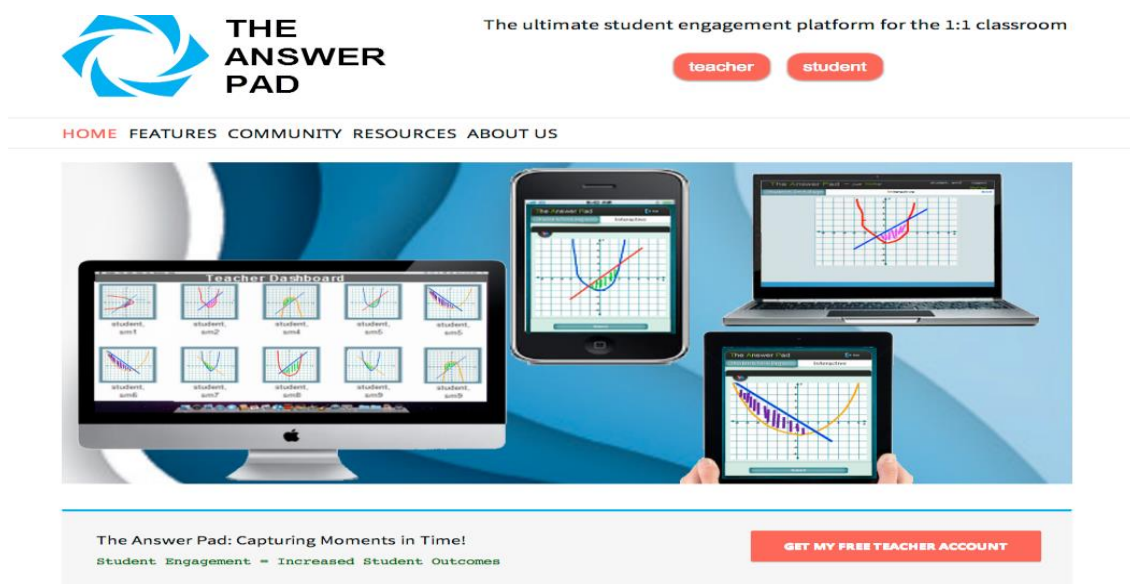
1. **Animoto** Oferă elevilor abilitatea de a realiza un scurt videoclip de 30 de secunde cu ceea ce au învățat la o lecție.

Animoto este un serviciu de creare video bazat pe cloud care produce videoclipuri din fotografii, videoclipuri și muzică în prezentări de diapozitive video, și prezentări personalizate bazate

pe web. Animoto a lansat o aplicație Facebook în timpul Festivalului Interactiv SXSW din 2008. Aplicația a cunoscut o creștere virală în aprilie 2008. Potrivit The New York Times, până la jumătatea lunii aprilie, aplicația Facebook Animoto avea aproape 750.000 de persoane înscrise în trei zile. În perioada de glorie, aproape 25.000 de oameni au încercat Animoto într-o singură oră. Animoto a decis să utilizeze serverele de cloud computing ale Amazon pentru a satisface numărul tot mai mare de abonați. Creșterea sa i-a impus să își mărească infrastructura IT anterioară de 100 de ori. Utilizarea serviciilor cloud i-a permis să facă față creșterii cererii, dar, de asemenea, să reducă cu ușurință și eficient costul serviciilor atunci când cererea a încetinit. În iunie 2009, Animoto a lansat o aplicație pentru iPhone, permițând utilizatorilor să creeze videoclipuri folosind imagini de pe telefonul mobil.

2. **Answer Pad** Permite profesorilor să capteze date de la studenți folosind web-ul sau aplicația. Ideal pentru clasa mixtă.

The ultimate student engagement platform for the 1:1 classroom

teacher student

HOME FEATURES COMMUNITY RESOURCES ABOUT US

The Answer Pad: Capturing Moments in Time!
Student Engagement = Increased Student Outcomes

GET MY FREE TEACHER ACCOUNT

Deoarece este atât de ușor, utilizați Answer Pad pentru a crea foi de răspuns electronice pentru testele de hârtie, eliminând nevoia de a evalua în scris folosind hârtie. Funcția de aliniere Common Core este o atingere plăcută, oferind un feedback valoros. Există multe tipuri de întrebări, toate cu posibilitatea de a-i lăsa pe copii să arate lucrări pe instrumentul cu zgârieturi. Toate testele sunt punctate automat, oferind rapoarte ale datelor în funcție de performanța individuală a elevilor sau de elementul testului. Veți dori în continuare să folosiți o altă metodă pentru a oferi feedback narativ copiilor, deoarece nu există o modalitate bună de a face acest lucru aici.

Actualizarea la Answer Pad + oferă profesorilor acces la șabloane (hărți, diagrame și așa mai departe) pentru a le folosi cu întrebările lor, precum și capacități de încărcare - în funcție de nevoile dvs., acest lucru ar putea merita achiziționat. Profesorii pot vedea cu ușurință cine a răspuns și ce au

desenat și răspuns copiii, precum și datele clasei. Chiar dacă platforma nu se integrează cu instrumente de prezentare precum PowerPoint sau Keynote, funcția Go Interactive va fi cel mai probabil utilă în timpul prelegerilor și al altor tipuri de instrucțiuni directe.

PAȘI PENTRU A ÎNCEPE

Accesați <http://www.theanswerpad.com>, faceți clic pe Profesori și înregistrați-vă.

Faceți clic pe „Use my 30 upgrade” (opțional, dar recomandat)

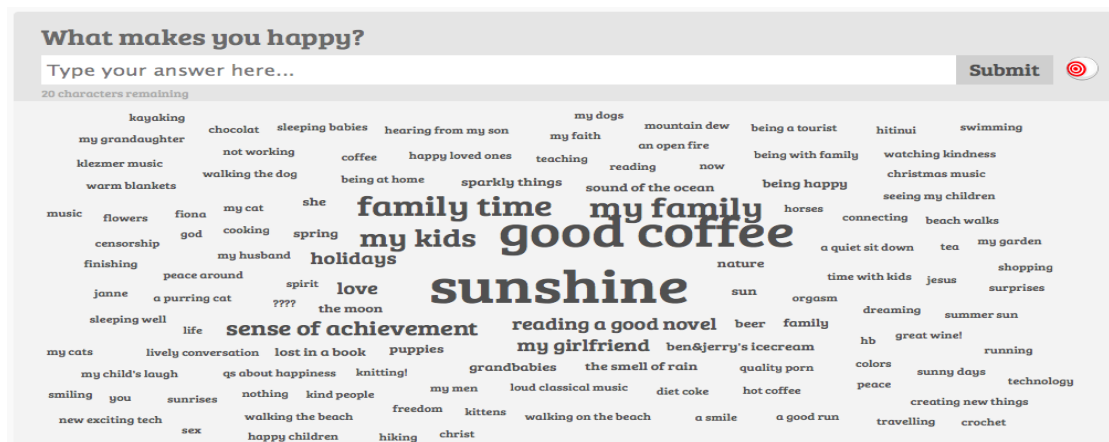
Faceți clic pe butonul care spune Interactiv și selectați Conectare rapidă.

Conectați-vă ca student pe un alt dispozitiv sau pe același dispozitiv pe un alt browser. Dacă încercați acest lucru la curs cu elevii, cereți elevilor să acceseze <http://www.theanswerpad.com> și să facă clic pe Studenți. Nu va funcționa corect dacă sunteți autentificat atât ca profesor, cât și ca student pe același dispozitiv cu același browser. Aplicațiile iOS și Android sunt disponibile și pentru studenți.

Oferiți elevilor codul de conectare găsit în partea stângă sus a tabloului de bord. Indicați elevilor să introducă codul în caseta codului de conectare și apoi să introducă numele lor. În acest moment, profesorul va vedea tabloul de bord populându-se pe măsură ce elevii se alătură sesiunii. Elevii se vor alătura, iar ecranul lor va fi necompletat cu un anunț care spune „Așteptarea profesorului”. Sesiunea interactivă este live, iar profesorii pot începe acum să se angajeze cu elevii.

Answer Pad (TAP) este un sistem de dialog cu elevi BYOD (aduce propriul dispozitiv) multi-platformă care se concentrează pe evaluări în timp real. Profesorii se pot înregistra gratuit, își pot crea clasa și își pot înscrie elevii. Aceștia au opțiunea de a introduce informațiile elevilor lor, de a importa o listă sau de a-și înregistra studenții cu un cod de înregistrare. Studenții pot descărca gratuit aplicația TAPit pe iPad-urile lor sau pot accesa aplicația de pe un computer printr-un browser web.

3. **AnswerGarden** Un instrument pentru brainstorming sau sondaj online, profesorii pot folosi acest instrument în timp real pentru a vedea feedback-ul elevilor cu privire la întrebări.

AnswerGarden este un instrument de feedback minimalist. Folosiți-l în clasă ca instrument

educațional sau la locul de muncă ca instrument creativ de brainstorming. Postați-l într-un tweet sau îl puteți încorpora pe site-ul sau blogul dvs. pentru al utiliza ca sondaj sau carte de oaspeți.

AnswerGarden este gratuit. Dacă acest lucru vă face fericit, vă rugăm să susțineți celelalte proiecte și să ne ajutați să răspândim cuvântul! De asemenea, ajută foarte mult dacă atingeți sau faceți clic pe butonul de mai jos pentru a face-știți-ce.

4. **AudioNote** O combinație între un înregistrator de voce și un bloc de note care captează atât sunetul, cât și notele pentru colaborarea elevilor.

AudioNote combină funcționalitatea unui blocnotes și a unui înregistrator de voce pentru a crea un instrument puternic care vă va economisi timp în timp ce vă îmbunătățește calitatea notelor. Este aplicația perfectă pentru studenți sau afaceri.

Prin sincronizarea notelor și a sunetului, AudioNote indexează automat întâlnirile, prelegerile, interviurile sau sesiunile de studiu. Trebuie să revizuiți discuția despre rezultatele pentru următorul dvs. proiect? Încercați să vă amintiți ce a spus profesorul despre un punct cheie? Cu AudioNote nu este nevoie să pierdeți timp căutând în întreaga înregistrare pentru a afla. Fiecare notă acționează ca o legătură directă către punctul în care a fost înregistrată, ducându-te instantaneu la ceea ce vrei să auzi. Nu ați luat nicio notă în timpul ședinței? Nicio problemă, le puteți adăuga mai târziu

5. **Chat Backchannel** Acest site oferă o versiune de Twitter moderată de profesori. O extensie a conversației instantanee ar putea fi capturarea chat-ului, crearea unui nor de etichete și observarea suprafețelor ca punct central al conversației.

Backchannel Chat este un instrument de discuții de clasă care a fost conceput de la bază pentru a sprijini profesorii. Canalele secundare sunt excelente pentru participarea crescută la discuțiile la clasă și pentru evaluarea informală a cunoștințelor elevilor.

Profesorul poate controla toate aspectele discuției, poate elimina mesajele și împiedica elevii să posteze, dacă ritmul discuției este copleșitor și mesajele cheie se pierd, poate prelua controlul și bloca camera, astfel încât numai profesorul să poată adăuga conținut.

Succesul Backchannel Chat depinde într-adevăr de facilitare și de cât de bine sunt pregătiți elevii să poarte discuții responsabile și productive. Orice discuție de clasă, mare sau mică, ar putea începe practic în Backchannel Chat înainte de a purta o discuție tradițională, cu voce tare, în clasă. De fapt, aceasta ar putea fi de fapt cea mai practică utilizare a site-ului. Mulți elevi sunt mult mai predispuși să participe la o discuție pe chat decât la o discuție similară la clasă. Canalul secundar ar putea ajuta elevii să se angajeze într-un subiect și, de asemenea, le oferă șansa să vadă și să proceseze opiniile colegilor lor. Acest pic de pregătire structurată îi poate face pe elevi să vorbească mai confortabil în fața grupului. Menținerea acestui chat înainte de discuții la clasă le permite profesorilor să revizuiască jurnalul de chat și să aleagă informații deosebit de bune. Apoi, elevii ar putea fi rugați să explice comentariile lor la clasă.

Profesorii ar putea, de asemenea, să aloce discuții de luare a note pentru ca elevii să se motiveze după, sau poate chiar în timpul, activităților video sau prezentărilor. Profesorii vor dori să ofere o mulțime de structuri pentru acest tip de activitate. Pe măsură ce mulți elevi se luptă să rămână implicați în timpul videoclipurilor sau al prezentărilor la clasă (chiar și într-un model de învățare la distanță), posibilitatea de a conversa prin chat, fără a fi perturbatoare, ar putea reinventa experiența, făcând-o mai semnificativă. În cele din urmă, revizuirea transcrierilor de chat este o oportunitate atât pentru reflecție, cât și pentru autoevaluarea elevilor.

PERFORMANȚA EDUCAȚIONALĂ

Prof. înv. primar și preșcolar Vâlcu Daniela

Gr. P.P. Floare Albastră, Craiova, jud. Dolj

Prof. înv. primar și preșcolar Olari Doina

Gr. P.P. Floare Albastră, Craiova, jud. Dolj

Succesul școlar este un concept foarte des folosit în literatura de specialitate din sociologia educației, în special în studiile cantitative. Cele mai întâlnite situații sunt cele în care scopul analizei este acela de a determina care sunt factorii care influențează succesul școlar, însă se regăsesc și situații în care performanțele școlare sunt utilizate ca factor explicativ pentru accesul în învățământul universitar, sau dobândirea unui anumit statut social

În activitatea didactică pregătirea elevilor în vederea participării la olimpiade și concursuri școlare are un loc bine determinat, contribuind la evaluarea instituției și a rezultatelor efortului suplimentar al profesorilor și al elevilor. Obținerea unor rezultate notabile în cadrul acestui tip de activitate are un impact pozitiv atât asupra elevilor care au posibilitatea să-și evidențieze capacitățile creative și abilitățile pentru un anumit obiect de studiu, cât și asupra celor care îi îndrumă și îi pregătesc, profesorii.

A participa la un concurs înseamnă a învăța să accepți că te poți încadra într-una din cele două categorii: cei care pierd și cei care câștigă. Pentru un copil, această lecție poate fi mai ușoară sau mai grea, în funcție de felul în care trăiește această experiență.

Avantajele participării la concursuri

Valorificarea interesului pentru un anumit domeniu. Pregătindu-se pentru un concurs, copilul are ocazia să afle o mulțime de lucruri noi, pe care poate nu le-ar fi aflat dacă nu ar fi participat la competiție. De asemenea, pregătirea pentru olimpiade sau concursuri îl poate orienta pe copil către o viitoare cariera.

Învățarea unor lucruri sau abilități noi. În afară de informațiile noi despre domeniul pentru care se pregătește, copilul învață să își organizeze timpul, să facă față unei competiții și învață valoarea efortului și disciplinei. Pregătindu-se pentru un concurs, un copil are ocazia să învețe ce înseamnă perseverența, răbdarea și responsabilitatea.

Testarea cunoștințelor asimilate. Concursurile școlare sunt o modalitate de a verifica nivelul de pregătire la care se află copilul.

Învăță să faci față eșecului. Un rezultat slab la un concurs sau ratarea unui loc pe podium pot fi ocazii de a învăța să faci față eșecului. Deși pare paradoxal, un eșec poate fi o lecție mai importantă pentru un copil decât un succes. A gestiona stările emoționale care apar în astfel de momente, a nu renunța și a identifica factorii care au dus la un rezultat slab sunt abilități care îl vor ajuta pe copil atunci când se va confrunta cu alte situații dificile.

Creșterea stimei de sine. Atunci când participarea la o competiție se încheie cu un rezultat bun, copilul învață să aibă încredere în sine și descoperă că și-a depășit limitele. Toate acestea contribuie la creșterea stimei de sine.

Dezavantajele participării la concursuri

Competițiile sunt o sursă de stres. Atunci când copilul își dorește foarte mult un premiu sau consideră că rezultatele obținute sunt extrem de importante, stresul este inevitabil. Pentru a contracara acest efect al participării la concursuri, este bine să îl înveți pe copil să privească un concurs ca pe o situație în care va avea ocazia să își testeze limitele, să învețe lucruri noi și să își îmbunătățească anumite abilități. Un premiu obținut la un concurs școlar nu trebuie să devină un scop în sine.

Starea de epuizare fizică și psihică. Atunci când copiii nu stăpânesc foarte bine abilitatea de organizare a timpului pentru a se pregăti pentru competiție, este foarte posibil să apară oboseala, care, în timp poate duce la scăderea imunității organismului. Pentru a evita acest lucru, copilul trebuie învățat să își gestioneze eficient timpul.

Copilul dispune de mai puțin timp liber. Intervalul de timp acordat relaxării va fi mai redus datorită nevoii de a se pregăti pentru concurs. Copilul trebuie ajutat să găsească și momente în care poate realiza activități care îl relaxează și să se odihnească suficient.

Relațiile sociale pot avea de suferit. Copiii care se pregătesc pentru olimpiade sau concursuri școlare alocă mai puțin timp ieșirilor în oraș, preferând să petreacă timpul învățării sau exersării. Este bine ca, din când în când, copilul să acorde timp și prietenilor. Păstrarea legăturii cu prietenii apropiați îl ajută pe copil să își păstreze echilibrul emoțional și să facă față mai bine stresului.

În condițiile în care cei mai importanți factori care determină performanța școlară sunt capitalul cultural al părinților și ocupația părinților, aceste rezultate sugerează că politicile educaționale nu prea pot compensa pentru dezavantajul sociocultural al elevilor. Factorii ce țin de mediul familial influențează prin practicile de socializare atitudinile, valorile, abilitățile lingvistice, gândirea logică, aspirațiile și așteptările față de educație etc. Așadar, un prim pas pentru reducerea inegalităților este

analiza modalității de raportare a școlii la elevi în funcție de capitalul cultural deținut acasă și de ocupația părinților.

Ideea conform căreia rezultatele școlare și obținerea unui anumit nivel educațional sunt influențate de mediul familial de proveniență este o problemă ignorată în majoritatea politicilor educaționale din România. Acest lucru are loc pentru că s-a considerat că instituția școlii oferă din punct de vedere formal egalitate de șanse și ulterior aplică mecanisme generale de ascensiune în sistem pe bază de abilități, talent și efort. Este important însă ca școlile să se întrebe ce alți factori în afară de cei individuali pot avea un efect asupra performanțelor școlare și ascensiunii educaționale a elevilor și mai ales, ce rol ar trebui să își asume instituțiile educaționale pentru a oferi tuturor elevilor șanse egale de a obține performanță școlară. Chiar dacă pare la simțul comun că mediul social și familial au un efect asupra performanței obținute în școală, instituțiile de învățământ din România nu par să considere acest aspect ca fiind împotriva ideii de asigurare a egalității de șanse. Problema elevilor proveniți din medii sociale dezavantajate este văzută mai degrabă în termenii remontării unui „decalaj economic și socio-cultural” față de un univers normativ familiar pentru elevii proveniți din medii privilegiate. Acest lucru este deosebit de important întrucât responsabilitatea școlii pentru eșecul în sistem al unui copil este considerată mai degrabă neesențială, chiar și în condițiile ideii de „învățământ obligatoriu”.

În ceea ce privește calitatea resurselor educaționale școlare (care este măsurată mai degrabă ca un deficit de echipamente, softuri, internet, materiale pentru instrucție) putem vorbi despre un efect important comparativ cu calitatea infrastructurii fizice și cu lipsa profesorilor calificați din școală, cu mențiunea că aceste variabile reprezintă aprecieri subiective ale directorilor din școli. Chiar dacă efectul nu este la fel de important precum al indicatorilor ce țin de mediul familial de proveniență, rămâne o discuție deschisă cu privire la cum afectează lipsa acestor resurse calitatea învățării și performanța școlară. Cercetări ulterioare ar trebui să investigheze într-o măsură mai mare rolul calității predării asupra rezultatelor obținute. Există o retorică importantă în societatea românească conform căreia calitatea școlii e dată de calitatea profesorilor și specific a actului de predare, însă acest lucru este dificil de operaționalizat într-un studiu cantitativ.

În același timp, nivelul de școlaritate al părinților, operaționalizat prin numărul de ani finalizați în învățământ, nu a avut un efect semnificativ din punct de vedere statistic asupra performanțelor școlare. Însă în acest caz, a fost testată o relație lineară, așadar, fiecare an suplimentar de educație nu reprezintă în mod necesar o probabilitate mai mare de a obține un scor mai mare la testări. Dacă schimbăm nivelul de măsurare al variabilei educație într-unul ordinal, se poate observa că probabilitatea de a obține rezultate bune la teste crește dacă elevii se plasează în grupul celor care au

părinți cu educație universitară. Așadar, atingerea unor praguri în sistemul educațional poate avea un efect asupra performanțelor obținute de elevi. Nivelul educațional atins influențează totuși veniturile și prestigiul ocupațional, componente care formează statusul ocupațional al părinților, prin urmare discutăm cel puțin despre un efect indirect al educației părinților.

În dezbaterile privind factorii care determină succesul școlar, explicația conform căreia mediul familial de proveniență reprezintă unul dintre determinanții principali este folosită ca parte a cunoașterii general acceptate, în special în țările occidentale. De obicei, este de așteptat să existe o relație pozitivă între cele două. Cu alte cuvinte, elevii care provin dintr-un mediu social avantajat și care sunt plasați într-o poziție superioară în structura ierarhică a unei societăți determinată de accesul și controlul unor resurse valorizate într-o societate², au o probabilitate mai ridicată de a avea succes școlar, comparativ cu cei plasați în poziții inferioare într-o schemă de stratificare socială. Mediul familial de proveniență este un concept folosit în studiile cantitative în care sunt incluse acele aspecte care sunt considerate relevante pentru definirea caracteristicilor unui individ ce ocupă o poziție în structura socială.

Bibliografie:

1. Ivan, C., Cristei, A., Parental Involvement as a Key-Determinant for Equal Educational Chances: Evidence from Seven South Eastern European Countries, în „Revista de cercetare și intervenție socială”, vol. 34, 2011
2. Ivan, C., Arhitectura instituțională din România, suport al egalității de șanse? Criterii și mecanisme sociologice explicative, în Bulai, A., (ed.), Reconstrucție instituțională și birocrație publică în România, București, Fundația Societatea Reală, 2009.
3. Țoc, S., Diferențe sociale în dobândirea performanței școlare la elevii din România, în “Perspective politice”, vol. 6, no. 2, 2013
4. Țoc, S., Gheba, A., Family Background, Gender and Reading Achievement in Romania, în „Sfera Politicii”, vol. 2, 2015
5. Wagenaar, T., The Sociology of Education, in Bryant, C., Peck, D., (eds.), 21st Century Sociology: A Reference Handbook, Thousand Oaks, California, Sage Publication, 2007.
6. York, T., Gibson, C., Rankin, S., Defining and Measuring Academic Success, in “Practical Assessment, Research & Evaluation”, vol. 20, no. 5, 2015, available online at <http://pareonline.net/getvn.asp?v=20&n=5>

STIMULAREA ȘI DEZVOLTAREA PSIHO-EMOȚIONALĂ A COPIILOR PRIN TEATRU, BASM ȘI JOC

STUDIU DE CAZ

Prof. Vâneală Persida Elena

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Babeni, jud. Argeș

Prof. Vîezure Isabelle

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Babeni, jud. Argeș

1. Date despre subiect:

Z. Laurentiu are 7 ani și este elev în clasa pregătitoare în cadrul unei școli normale din orașul Ramnicu Valcea. El provine dintr-o familie cu 4 membri mama tata și un frate mai mic care are 4 ani. Relațiile dintre frați sunt adesea conflictuale și datorită diferenței de vârstă dar și datorită negativismului manifestat frecvent de Laurentiu în relația cu fratele lui (nu vrea să îi dea nici o jucărie, nu se joacă cu el, îl consideră un ”bebeluș” și se raportează la el ca tată). Părinții încearcă să medieze relația dintre cei doi frați implicându-l în activități diverse, dându-le diverse roluri și îndatoriri fiecare pentru a-și cunoaște potențialul și a-l valorifica mai bine. Situația familială este una foarte bună din punct de vedere material părinții oferindu-le copiilor de cele mai multe ori mai mult decât își doresc, Copiii frecventează după școală, grădinița, after school datorită serviciului solicitant al părinților petrecând foarte puțin timp cu părinții în timpul săptămânii.

2. Date despre problema identificată:

De la începutul clasei pregătitoare L. prezintă o serie de comportamente problema manifestate astfel:

- Refuzul de a rezolva sarcini trasate de învățătoare
- Refuzul de a veni la școală pe motiv “ca nu îi place și ca doamna îi lasă singuri în clasă” (doamna în pauză pleacă câteva minute în cancelarie)
- O însoțește pe doamna învățătoare întotdeauna și în afara clasei
- Nu interacționează cu ceilalți colegi (nu are prieteni la școală și nu are cu cine să se joace)

Acasa prezinta deasemenea o dependenta excesiva fata de mama(nu mai doarne cu fratele sau, mergand in camera parintilor sau o insoteste pe mama char si atunci cand aceasta paraseste locuinta cateva minute .Dupa spusele mamei acest lucru nu se intamplase niciodata inainte .

3. Date despre cauze:

*Individuale- labilitate emotionala accentuata;

*Familiale- Aflati intr-o excursie in afara tarii, parintii uita cateva ore de copil. acesta ramanand in grija unor necunoscuti pana la intoarcerea lor.

*Relationale- nevoia de a fi langa un adult in detrimental relationarii cu colegii .

4. Stabilirea obiectivelor:

- pe termen lung: suport din partea tuturor factorilor implicati in procesul educational (familie, scoala) in vederea depasirii problemei;

- pe termen scurt: constientizarea problemei de catre Laurentiu, identificarea unor modalitati de depasire a problemei.

5. Alegerea unei tehnici :

BASMUL

6. Adaptarea tehnicii la specificul cazului

Construirea unui basm. Deblocarea s-a realizat prin continuarea fortata a actiunii.

Lola

Era o iarna foarte frumoasa cu zapada multa oriunde vedeai cu ochii.Unele animalute erau foarte speriate de zapada si nu ieseau din locuintele lor. Lola, un pui de veverta era foarte speritata pentru ca nu vazuse niciodata zapada. Nu intelegea de ce disparuse dintr-o data tot ce era frumos in natura .Desi celelalte animalute se rugau de ea sa iese, ea nu reusea sa- si invinga frica .Cum va reusi Lola sa-si faca curaj si sa bucure de zapada .

Copilul continua povestea :Iepurasul Topaila ii aduce Lolei un bulgare de zapada si ii spune sa puna mana pe ea. Vazand cat este de pufoasa si frumoasa Lola vrea sa vada si cum se simte zapada la picioare. Astfel descopera ce frumos se poate juca in zapada impreuna cu celelate animalute din padure .

7. Modalități de evaluare a reușitei intervenției:

Identificarea unor modalitati reale de deblocare prin proiectarea actiunii basmului la propria experienta:

- In cadrul sedintelor de terapie Laurentiu. a asociat personajele basmului cu cele din lumea reala astfel:

Veverita Lola-el

Iepurasul Bocanila - fratele lui

Celelalte animalute –colegii lui

În următoarea perioadă mama observă la copil o încredere crescută în forțele proprii, dorința de a face mai multe lucruri singur, mai tolerant și a comunicat mai mult cu cei din jur.

PLATFORME UTILIZATE ÎN PREDAREA ON-LINE

Prof. Vântu Ana Luminița

Liceul Tehnologic „Trandafir Cocârlă” Caransebeș, jud Caraș Severin

"...educația trebuie să prevină utilizările oarbe ale noilor tehnologii informatice în comunicare, să împiedice înstrăinarea omului, să lupte contra dorinței de divertisment permanent, contra fricii nejustificate față de noile tehnologii informatice în comunicare, să prevină diminuarea spiritului creativ."

G. De Landsheere

Dezvoltarea exponențială cunoscută de TIC în ultimii ani a condus la înregistrarea unei adevărate revoluții în domeniul instruirii asistate de calculator (IAC). Pe fondul schimbării tehnologiei și al paradigmei învățării, precum și pe fondul tendinței de globalizare a educației preuniversitare și de eliminare a granițelor dintre elevi, noi perspective s-au deschis pentru procesul educațional preuniversitar. Astfel, acesta va fi completat cu produse și procese specifice societății cunoașterii bazate pe elemente inovative tehnologice, la fel ca și pe elemente inovative conceptuale, aplicabile.

În zilele noastre, când timpul este din ce în ce mai limitat, iar volumul de informație foarte mare, platformele e-learning își fac destul de repede loc în sistemul de învățământ, deoarece permit utilizarea mai eficientă a resurselor materiale și umane.

Prin e-learning înțelegem, în sens larg, totalitatea situațiilor educative cu o semnificativă componentă de TIC, care valorifică deplin competența digitală în plan didactic. Platformele de învățare online, sau așa-numitele platforme e-learning, sprijină procesul de învățare individuală și permit utilizatorilor să acceseze o serie de surse de informare sau de medii online de dezbateri, pe teme diverse.

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, în special pentru persoanele active, dinamice, care apreciază interactivitatea. Platformele electronice pentru e-learning oferă facilități de derulare a unor activități de învățare utilizând în mod exclusiv Internetul. Platformele electronice cooperative oferă în plus o serie de facilități referitoare la partajarea

informațiilor între cursanți, posibilități de lucru în cooperare, posibilități de a crea discuții de grup pe diferite teme etc.

Platformele de învățare online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome, creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup.

Platforma de e-learning *Moodle* este un software liber și open source de învățare, cunoscut de asemenea și ca un sistem de management al cursului, sistem de management al învățării sau ca un spațiu de învățare și evaluare virtual. Moodle este un set de componente și module, instrumente de comunicații, clasă virtuală și bibliotecă digitală. Platforma se bazează pe resurse și activități. Poate fi parcurs pagină cu pagină sau se poate trece de la un capitol la altul, folosind funcția „Salt rapid”. La sfârșitul fiecărui modul de curs se poate introduce un modul de evaluare. Acest modul este foarte flexibil și permite trainerului să stabilească mai multe modalități de evaluare.

Platforma Advanced elearning – *AEL* este utilizată în majoritatea școlilor și liceelor și este o platformă integrată, completă, de instruire asistată de calculator și gestiune a conținutului, oferind suport pentru predare și învățare, testare și evaluare, având o concepție curriculară. De asemenea, asigură mijloacele necesare comunicării și sincronizării între centrele locale și regionale din cadrul programului SEI. AEL permite vizualizarea și administrarea unor tipuri vaste de conținut educațional, precum: materiale interactive, tutoriale, exerciții, simulări, jocurile educative. Biblioteca de materiale educaționale acționează ca un gestionar de materiale: este adaptabilă, configurabilă, indexabilă și permite o căutare facilă. Conținutul poate fi structurat și adaptat în funcție de nevoile profesorilor și îmbogățit cu informații legate de programă, cuvinte cheie, versiune, autor, etc. Drepturile de acces pentru fiecare utilizator sau grup de utilizatori pot fi adaptate și aplicate oricărui segment al bibliotecii de materiale educaționale.

Platforma educațională *Mykoolio* este un instrument modern de predare, fiind singura platformă de acest gen aprobată de M.E.N. ca auxiliar didactic. Mykoolio se bazează pe o tehnică de predare modernă, care diferă foarte mult de cea clasică, fiind organizată sub forma unor jocuri educative interactive.

Beneficiile folosirii platformei mykoolio ca suport de curs pentru predarea online sunt :

- Lecții interactive și antrenante pentru elevi;
- Oferă un feedback imediat;
- Cadrele didactice vor putea continua predarea materiei;

- Profesorii le vor oferi elevilor conținut educațional de calitate, avizat, structurat în conformitate cu programa școlară, folosind noile tehnologii (e-learning);

- Lecțiile predate vor fi în continuare interactive și antrenante pentru elevi;
- Atât profesorii, cât și elevii vor putea lucra de oriunde, oricând și de pe orice dispozitiv
- Conținut educațional în conformitate cu programa școlară în vigoare;

Kahoot! Este o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională, accesibilă la adresa <https://kahoot.com/>. Lansat în martie 2013 în Norvegia, Kahoot! Este acum folosită de peste 50 milioane de oameni din 180 de țări. A fost proiectat pentru a fi accesibil la clasă și alte medii de învățământ din întreaga lume. Platforma este utilă pentru a implica elevii în concursuri pe diferite teme, la orice disciplină sau pentru a consolida/evalua noțiunile dobândite la clasă. Pentru aceasta se pot folosi testele existente pe platformă sau fiecare utilizator are posibilitatea să își creeze propriile teste. Participarea elevilor se face cu ajutorul unui dispozitiv conectat la Internet: computer, telefon, tabletă etc. Necesari pentru a selecta răspunsul/răspunsurile corecte. Conectarea la test se face prin introducerea de către elevi a codului PIN furnizat profesorul care l-a propus. În stabilirea câștigătorului contează corectitudinea răspunsului și rapiditatea cu care s-a răspuns.

Avantajele utilizării platformei KAHOOT:

– **pentru profesori**

îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare;

- ridicarea standardelor la nivelul competențelor digitale;
- dezvoltarea creativității în proiectare;
- accesibilitatea și simplitatea utilizării metodei;
- permite lucru concomitent cu toți elevii, indiferent de capacitățile acestora;
- posibilitatea aplicării la diferite etape ale lecției, la elevi de vârstă diferită.

– **pentru elevi:**

- îmbunătățirea abilităților digitale;
- învățarea reciprocă;
- învățarea vizualizată;
- dezvoltarea încrederii de sine;
- dezvoltă interesul față de obiectul de studiu.

Google Classroom este una dintre platformele recomandate de Ministerul Educației Naționale pentru lucrul online cu elevii. Aceasta oferă posibilitatea atât profesorilor, cât și elevilor, să încarce materiale, să posteze diverse anunțuri și, special pentru profesori, să dea note materialelor lucrate de

elevi și încărcate aici. Pentru utilizarea Google Classroom este nevoie de conturi Google pentru toți utilizatorii, precum și de activarea licenței Google.

Aplicația a fost lansată în anul 2014 și este folosită în prezent de foarte multi profesori și elevi din întreaga lume. Are o interfață disponibilă și în limba română, poate fi utilizată atât de pe computer, cât și de pe un dispozitiv mobil cu sistem Android sau iOS, pot preda mai mulți profesori, se pot pregăti cursurile în avans și se comunică cu elevii în timp real.

Microsoft Teams este o platformă ce beneficiază de un spațiu de lucru bazat pe chat.

Profesorii:

- pot forma rapid clasele,
- pot împărtăși cu elevii materialele didactice,
- pot posta anunțuri,
- pot împărți clasele în grupuri mai mici pentru ca aceștia să poată lucra în grupuri la diverse proiecte,
- pot crea, distribui și evalua teste,
- pot transmite și evalua temele elevilor.

Aplicația Zoom este una dintre cele mai utilizate pentru comunicarea în timp real. În varianta gratuită permite organizarea orelor cu până la 500 de participanți. Profesorii și elevii au posibilitatea de a interacționa în timp real, în mod video și permite și crearea unei table virtuale interactive. Este disponibilă atât pentru computer, cât și pentru dispozitive mobile cu sistem de operare Android sau iOS.

Zoom oferă multiple posibilități de interacțiune:

- profesorul poate transmite informații cu ajutorul share screen,
- lecțiile pot fi înregistrate,
- se utilizează o tablă virtuală,
- lecțiile se salvează automat în cloud și pot fi revăzute,
- clasa virtuală poate fi securizată,
- pot fi accesate diverse clipuri educaționale de pe Youtube sau alte platforme,
- profesorul poate utiliza sau restricționa, după caz, chat-ul interactiv,
- în timpul predării profesorul poate opri sunetul venit de la elevi pentru a facilita explicațiile fără întreruperi.

Alte platforme de lucru sau în care se regăsesc materiale didactice, populare printre profesori și elevi, sunt: Kinderpedia, Digitaliada, myKoolio, Kidibot și Ask.

În concluzie, platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice, care sunt pe placul elevilor. De asemenea, platformele e-learning sunt ușor accesibile, stimul pentru învățare, interacțiune și colaborare.

Trebuie de menționat faptul că E-learningul nu dorește să înlocuiască sistemele educaționale tradiționale, ci să întărească procesul de învățare.

Cele mai utilizate platforme educaționale sunt: *Kahoot*, *Microsoft Team*, *Google Classroom*, *Aplicația Zoom*, *Kinderpedia*, *Digitaliada*, *myKoolio*, *Kidibot* și *Ask*.

Platformele educaționale oferă oportunități de învățare, instruire și programe cu ajutorul mijloacelor electronice care sunt pe placul elevilor. De asemenea, platformele e-learning sunt ușor accesibile, stimul pentru învățare, interacțiune și colaborare.

Profesorii își pot organiza materialele de instruire și să le utilizeze în sesiuni de instruire și evaluare cu precizarea ordinii materialelor în sesiune, a duratelor de parcurgere recomandate și a domeniilor cărora li se adresează.

Bibliografie:

1. Corlat S., Metodologia utilizării Tehnologiilor Informaționale și de Comunicație în învățământul superior, Chișinău 2001.
2. Cucuș C., Informatizarea în educație, Editura Polirom 2006 Iași.
3. Cristea S., Dicționar de pedagogie, Editura Litera, București 2000 .
3. <https://psnews.ro/cele-mai-populare-platforme-educationale-online-pentru-elevi-397210/>

CALITATE ȘI PERFORMANȚĂ EDUCAȚIONALĂ ÎN ȘCOALA ONLINE

Prof. înv. preșcolar Vele Claudia
Grădinița cu Program Prolungit nr.26, Timișoara

Ținând cont de timpurile pe care le traversăm de câteva luni încoace, școala online este singura modalitate care ne ține aproape de copiii noștri de la grădiniță. Desigur toată această relație pe care o avem cu părinții, din mediul online este benefică pentru buna evoluție a celor mici. Activitățile pe care le propunem părinților și care se află în planificarea noastră, să fie cât mai interesante și adaptate mediului online, am urmărit diferite platforme și grupuri cu activități conforme cu particularitățile de vârstă ale preșcolarilor.

Copiii au nevoie de lecții cât mai atrăgătoare, pline de implicare din partea acestora, deoarece preșcolarii prin joc învață la această vârstă, iar educatoarea trebuie să fie plină de idei și de activități cât mai complexe.

La fiecare început de săptămână, atât eu cât și colega mea trimitem pe grupul nostru, materialele și anunțăm tema pe care o desfășurăm conform planificării, cu cei mici, iar în decursul zilelor, revenim cu materiale, cântecele, jocuri de mișcare, poezii, jocuri cu text și cânt. Părinții ne trimit materiale cu ceea ce au lucrat copii, dar și alte poze cu fel și fel de activități pe care le desfășoară în decursul unei zile. Atât eu cât și colega mea, amintim părinților că ne pot întreba de fiecare dată despre orice informație sau lucru, pe care nu știu să îl discute sau să explice celor mici, iar când o mămică ne scrie că celui mic îi este dor de noi, noi insistăm să vorbim cu cel mic, pentru a menține relația aproape. Printr-un chestionar pe care l-am aplicat părinților, prin luna martie, am aflat că au acces cu toții la internet, tablete, calculatoare, smartphone. Nu este pentru nimeni un secret că în zilele noastre, cei mici, sunt experți în mânăuirea telefoanelor, mai ales pe platforma de you tube, unde ascultă cântecele, se uită la povești, desene, tutoriale cu și despre cifre, animale, păsări, culori, etc. Aceste tutoriale sunt prezentate și pe engleză, de aceea majoritatea părinților îi lasă pe cei mici să le acceseze, pentru că la vârsta lor rețin mai ușor și asimilează o limbă.

La vârsta preșcolară, activitățile practice sunt cele mai plăcute, pentru că pot realiza multe lucruri cu mânuțele lor. Pot lipi, modela, decupa sau picta, iar astfel se dezvoltă creativitatea. Însă o activitate bine realizată trebuie să fie și bine gândită, organizată și având un necesar de rechizite și

materiale. Tocmai din acest motiv, cadrele didactice trebuie să participe la diferite cursuri sau lecții deschise, să facă schimburi de experiențe, să participe cu copiii la diferite concursuri sau parteneriate cu alte grădinițe. Toate acestea dezvoltă creativitatea, învățând alte metode, tehnici în realizarea activității.

Trebuie menționat că la începutul perioadei de învățare online, am primit feedback de la mai mulți părinți, acesta fiind reprezentat prin poze și filmulețe, însă acum, avem tot mai puține poze, primind constant doar de la vreo 20% din părinți, răspunsurile celorlalți fiind că cel mic refuză să facă, sau este plecat la sat la bunici.

Învățarea online, cel puțin la grădiniță, nu este obligatorie prin prisma faptului, că lucrăm cu copiii de 3-6 ani și atunci nu trebuie să ne facem cont pe platforme și să susținem lecții online, pentru că atenția celor mici este foarte scurtă și nu pot sta concentrați mult timp pe un lucru, însă activitățile noastre de zi cu zi, lipsesc cu desăvârșire și asta se observă prin feedbackul primit de la cei 20 % de părinți, restul răspund doar când este vorba de ceva trebuie organizatorice la nivelul grupei. Astfel de învățare la distanță face dificilă interacțiunea umană, deși profesorii cunosc foarte bine elevii și nivelul clasei este foarte importantă să se facă o consiliere individuală. Platformele educaționale online, facilitează comunicare în timp egal între profesori și elevii lor, însă au și dezavantaje, profesorii nu se simt în largul lor, deoarece pot fi înregistrați sau ascultați de persoanele din jurul copiilor, sau conexiunea poate fi întreruptă din cauza fluxului încărcat pe platforme, nu pot verifica notițele copiilor, în momentul predării sau nu pot urmări integral toți copiii odată, astfel pierzând contactul direct cu aceștia

Prin urmare, la nivel preșcolar educația de acasă, nu este benefică pentru nimeni, nici pentru cadrele didactice și nici pentru părinți sau preșcolari, pentru că pe părinți nu îi ascultă cei mici, când vine vorba de rezolvat vreo fișă, preșcolarii petrec mai mult timp în fața televizoarelor, laptopurilor, iar noi nu putem să îi verificăm din fața unor telefoane.

Deși predarea se face online, cartea rămâne arma principală în demersul educațional, iar unii profesori au voie să predea din sala de clasă, pentru că acolo beneficiază de o tablă mai mare pe care pot nota notițele lecției respective, astfel încât cei de acasă să poată urmări mai bine ceea ce profesorul dictează și apoi copiii notează în caietul lor.

În învățământul din România lipsește cu desăvârșite un monitor foarte mare pe care profesorii pot vedea absolut toți elevii în același timp, aceștia beneficiind doar de ecranul laptopului sau al monitorului, calculatorului.

Bibliografie:

1. Școala online, mai 2020, Editura Universității din București, Petre Botnariuc, Cătălin Glava, Marian D. Ilie, Olimpiu Istrate, Doru Ștefănescu.

APLICAȚII FOLOSITE ÎN ÎNVĂȚAREA ONLINE

Prof. Vîrlan Daniela

Liceul Tehnologic Economic „Virgil Madgearu” Iași, jud. Iași

Începând cu luna martie 2020, învățarea a trecut de la formatul față în față la formatul online. A fost o trecere pe cât de neașteptată, pe atât de dificilă pentru toți: profesori, elevi, părinți.

Scopul în învățarea on line, la fel ca și învățarea față în față, îl reprezintă ghidarea elevilor în înțelegerea conceptelor și aplicarea în practică a ceea ce au învățat. Acest lucru este mai dificil de realizat online și trebuie să îi acordăm o atenție specială.

Online, noi, profesorii nu suntem permanent la dispoziția elevilor, pentru a-i ajuta să înțeleagă ceea ce au de învățat și să pună în practică, din acest motiv este important să le pregătim exemple de exerciții rezolvate și exerciții practice. Exemplele de exerciții rezolvate le vor arăta care sunt pașii pe care trebuie să îi parcurgă pentru a rezolva un anumit tip de exercițiu. Dacă sunt mai multe tipuri de exerciții, ar fi bine să existe exerciții rezolvate pentru fiecare.

La modulele din cadrul disciplinei Alimentație publică am utilizat următoarele aplicații: Learning Apps, Puzzler Maker, Mind Maps, Word Search, Microsoft Office Publisher și Microsoft Power Point.

Prezint în continuare câteva aplicații cu ajutorul cărora am realizat materiale și activități educaționale utilizate atât on line cât și la clasă.

1. LearningApps.org,

LearningApps.org este o aplicație concepută pentru a sprijini procesele de învățare și predare prin module interactive. Aceste module de învățare pot fi integrate direct în conținuturi de învățare, dar pot fi concepute și online de utilizatorii înșiși sau pot fi modificate.

Scopul LearningApps este de a aduna module care pot fi reutilizate și de a le pune la dispoziția publicului. Aceste module (denumite Apps) nu conțin din acest motiv un cadru special sau un scenariu concret de învățare, ci se limitează exclusiv la partea interactivă. Modulele, ele însele, nu reprezintă o unitate de învățare închisă, ci trebuie să fie încorporate într-un scenariu de predare corespunzător.

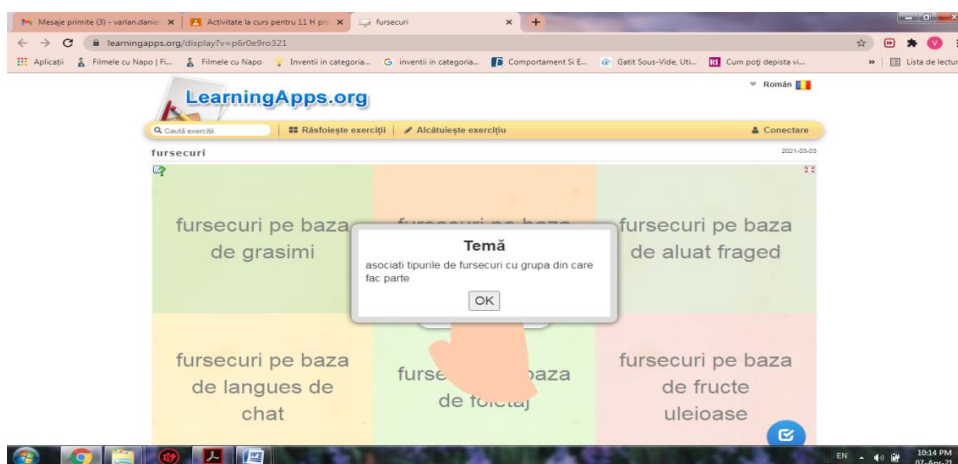
Tipurile de exerciții care pot fi alcătuite sunt diverse pornind de la: Cuvinte încrucișate, Jocul

Milionarii, Marchează în text, Quiz cu alegere, Completează tabel, Raspuns text liber, Joc-Perechi (Perechi imagini), Joc-Perechi (Text/Imagine), Ordonare pe grupe, Ordonare pe imagini, Ordonează perechi, Puzzle, Rebus, Spânzurătoarea, Text spații goale.

Exemple

- **Ordonarea pe grupe**- lecția despre fursecuri

Cerința – Asociați tipurile de fursecuri cu grupa din care fac parte

Lecția- Servirea preparatelor

- **Exercițiul spânzurătoarea**. Se dau o serie de întrebări la care elevii trebuie să răspundă corect

- **Quiz cu alegere multiplă** la lecția despre aluaturi

2. Word search

Word search face parte din categoria jocurilor de cuvinte și constă în identificarea unui set de cuvinte, date în interiorul unui careu, cu litere amestecate (de exemplu utilizând aplicația PuzzleMaker, aplicație ce poate fi creată accesând adresa: <http://www.discoveryeducation.com/free-puzzlemaker/>. Se dă click pe „, teachers” și se aleg aplicațiile: puzzler, căutarea de cuvinte, etc.

Adresa de acces pentru word search este:

<http://puzzlemaker.discoveryeducation.com/WordSearchSetupForm.asp>

Exemplu

Tema - Unități de alimentație publică.

Cerința – Căutați 8 cuvinte care să reprezinte unități de alimentație publică.

```

R G A C T O A B E Y
C E H N U J E X I K
O M S C A R C H R F
F N G T A H V V E A
E Z J R A I A D Z M
T P I F C U D Z Z A
A E B X P Q R A I R
R X A Z Y O Q A P C
I L R A V W K B N Y
E I R E S I T O R T
    
```

```

R G A C T O A B E Y
C E H N U J E X I K
O M S C A R C H R F
F N G T A H V V E A
E Z J R A I A D Z M
T P I F C U D Z Z A
A E B X P Q R A I R
R X A Z Y O Q A P C
I L R A V W K B N Y
E I R E S I T O R T
    
```

Rezolvare

-rotiserie, bar, berărie, zahana, restaurant, crama, pizzerie, .cofetărie

3. Harta minții - Mind Mapping

- Poate fi accesată de pe adresa <http://www.mindomo.com>. O hartă mentală este concepută având ca element central, un concept sau un cuvânt cheie, în jurul căruia gravitează 5-10 idei principale, semantic legate de acesta, cărora li se alătură succesiv derivatele lor.

- Prin această metodă, elevului i se oferă posibilitatea de a putea extrage din fiecare paragraf, text, câte o noțiune centrală (un cuvânt, maxim două, care să scoată cel mai bine în evidență informația cuprinsă în paragraful respectiv și să fie relevantă pentru el).

Avantajele utilizării metodei:

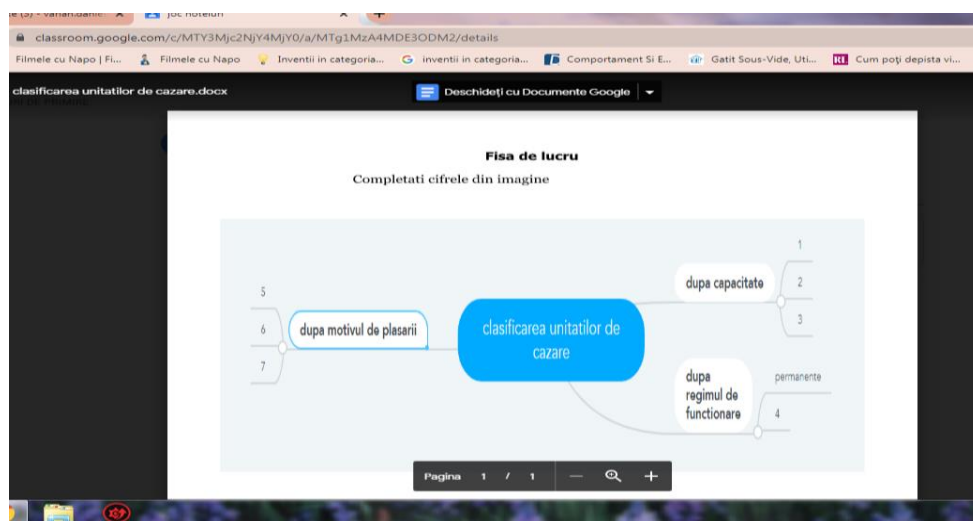
- Mind mapping-ul va permite elevilor să își reamintească cu mai multă ușurință diferite aspecte pe care le-au notat. Astfel, creierul va stoca un număr mai mare de asocieri, întrucât cuvintele sunt deseori însoțite de imagini și simboluri.

- Cu ajutorul aplicației Mind Maps, exista posibilitatea atașării la schemă, a imaginilor sau filmulețelor.

Exemplu

Tema- Unități de cazare

Cerința – completați cifrele din imagine pentru a clasifica unitățile de cazare

CONCLUZII

Prin folosirea acestor aplicații pe calculator, în procesul de predare-învățare-evaluare, am urmărit, ca elevii să nu mai considere școala un loc anost ci ca un loc plăcut unde își pot completa cunoștințele și deprinderile, reducerea nivelului monotoniei, a plictiselii, a stresului și motivarea acestora pentru învățarea continuă. Am observat o creștere ușoară a randamentului școlar și chiar participarea cu plăcere la lecții.

Online pot fi numite situații limită, cazurile în care o persoană este într-un anumit context în

care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Bibliografie

1. Ceobanu, C.,- *Învățarea în mediul virtual. Ghid de utilizare a calculatorului în educație*, Editura Polirom, Iași, 2016
2. Cucuș, I.,- *Informatizarea in educatie. Aspecte ale virtualizării formării*, Editura Polirom, Iasi, 2006
3. ****Tehnologia în sprijinul învățării, Proiect Erasmus+*, Educația adulților, Iași, 2016
4. <https://sites.google.com/site/sitesp4balti/materiale-didactice/informati/learning-apps>

STRATEGII DE RELAȚIONARE DE TIP COMUNICATIV

Prof. Voicu Elena

Școala Gimnazială Moșoaia, jud. Argeș

Comunicarea didactică se poate defini ca fiind o comunicare instrumentală, direct implicată în susținerea unui proces sistematic de învățare.

Comunicarea conține prin ea însăși potențial educativ: transmitere de cunoștințe, formarea gândirii și facilitarea operațiilor intelectuale, autoreglarea activității intelectuale, transmiterea codurilor caracteristice fiecărei științe, etc., între comunicare și educație existând un raport de interdependență. Personalitatea fiecăruia poate fi considerat un factor decisiv în comunicare factorul uman fiind conștient de rolul său comunicativ cognitiv.

Comunicarea educațională la nivelul grupului de elevi este un proces complex marcat de dinamism și flexibilitate. Obținerea eficienței comunicaționale este dependent de realizarea unui management performant al clasei de elevi, de gestionarea corectă a conflictelor, de prevenirea situațiilor de criză sau risc.

Cea mai importantă distincție privind actele de comunicare are drept criteriu natura semnelor utilizate. În acest sens, va fi considerată verbală acea formă de comunicare în care intervin exclusiv cuvinte –fie în variantă acustică, fie în variantă grafică – și nonverbală, comunicarea realizată cu ajutorul indicilor, iconilor sau simbolurilor.

COMUNICAREA VERBALĂ. Secvența verbală a oricărui proces de comunicare se realizează exclusiv prin intermediul cuvintelor și servește, cu precădere, la formularea, stocarea și transmiterea cunoștințelor. Evident, mesajele din comunicarea verbală pot să se refere și la emoții, sentimente, dorințe, atitudini, intenții, angajamente și se pot asocia cu multiple forme de influențare, deși, componenta cognitivă este cea mai importantă. Prin raportare la parametrii comunicării, secvențele comunicative verbale se individualizează prin următoarele caracteristici:

1. arta comunicării verbale se însușește, cu precădere, prin studiu sistematic;
2. făcând abstracție de unele cazuri excepționale (hipnoză, nebunie, beție, consum de droguri etc.), comunicatorii interacționează în mod voluntar;
3. mesajele verbale sunt, de cele mai multe ori, bine articulate;

4. codul folosit constă dintr-un tezaur de cuvinte–lexicul sau dicționarul –și din regulile gramaticale ce guvernează combinațiile de cuvinte, astfel încât comunicatorii să poată formula și recunoaște secvențele verbale corecte;

5. situațiile la care se face referire prin intermediul mesajelor pot fi, în egală măsură, concrete sau abstracte;

6. canalul de transmitere poate fi acustic sau vizual și, din această pricină, prezintă numeroase obstacole.

COMUNICAREA NONVERBALĂ predomină în raport cu toate celelalte forme de comunicare. În acest sens, după Albert Mehrabian, din totalul mesajelor antrenate în fluxul comunicării (umane), doar șapte procente sunt verbale, restul de nouăzeci și trei fiind nonverbale. Contopită, îndeobște, cu interpretarea comportamentelor expresive, comunicarea nonverbală este determinată prin câteva caracteristici remarcabile:

- Comunicarea nonverbală este legată cu precădere de dimensiunea afectiv-emoțională, deși poate sluji și la împărtășirea cunoștințelor. Firește, fac excepție aici, ideile care se situează la un nivel înalt de abstractizare.

- În contrast cu actele de limbaj verbale, comunicarea nonverbală scapă în foarte mare parte controlului minții. Explicația este foarte simplă. Cuvintele, oricum mult mai reduse numeric decât semnele nonverbale, pot fi transmise numai în serie (unul câte unul), în timp ce indicii, iconii și simbolurile tolerează o transmitere simultană. Or, este greu să stăpânești în fiecare moment al comunicării un set eterogen de semne nonverbale.

Trăsăturile definerii pentru ceea ce am putea numi strategii de relaționare de tip comunicativ prefigurează faptul că o bună relație de comunicare:

- *Se tranzacționează*, ceea ce presupune efortul partenerilor de a conserva efectele pozitive ale interacțiunii și de a evita/elimina manifestările cu efect negativ. Dată fiind însă particularitatea interacțiunii de tip școlar (dintre interlocutori neegali), educatorului îi revine, printre altele, sarcina de a-i iniția pe elevi în domeniul relaționării specifice organizației școlare. În ciuda inegalității interlocutorilor, tranzacția e posibilă. Ea presupune conștientizarea de către parteneri a avantajelor pe care le pot obține din această interacțiune, dar și a cerințelor pe care trebuie să le respecte fiecare pentru a o menține în echilibru.

- *Se mediază*: în rolul său de mediator, educatorul propune situații de învățare care presupun exersarea interacțiunilor. Școlarul nu deține nici cunoștințele și nici experiența necesară pentru a se manifesta întotdeauna adecvat în postura de interlocutor. De altfel, fără o pregătire specială

privind dezvoltarea competențelor de comunicare, nici chiar educatorul nu reușește să se comporte cum ar trebui. Pentru a exercita corect calitatea de interlocutor este necesar ca ambii parteneri să exerseze acest comportament pe parcursul activității.

- *Se negociază:* în ciuda oricâtor exersări, o bună relație de comunicare e greu de stabilit și, mai ales, de întreținut. Manifestările subiecților sunt dificil de raționalizat tocmai pentru că omul nu reacționează stereotip la un stimul, ci în modalități greu de anticipat. În general, o bună relație de comunicare se poate construi atunci când se poate realiza consensul între parteneri, atunci când și unii, și alții sunt dispuși să renunțe la unele satisfacții și/sau orgolii personale pentru a păstra acordul mutual. Acordul este produsul finit al negocierii.

Negocierea este un proces interacțional care implică două sau mai multe entități sociale (persoane, grupuri, instituții, organizații, comunități), cu interese neomogene ca intensitate și orientare. Ea se produce între persoane individuale pentru compatibilizarea modurilor diverse de instituire a sinelui.

- *Se construiește neîncetat:* chiar și atunci când a fost negociată, o relație de comunicare riscă să se deterioreze. În relațiile interpersonale nimic nu trebuie considerat definitiv, căci așa este natura umană – într-o căutare continuă...

În concluzie, sensul plinar al comunicării educaționale îl reprezintă nu atât *transmisia de informații* și nici doar *circulația informațiilor*, cât mai ales împărtășirea stărilor de spirit care mențin conștiințele active și într-o căutare continuă a interlocutorului. Comunicarea se manifestă, astfel, nu doar ca posibilitate de interconectare a inteligențelor, ci și ca oportunitate de coparticipare veritabilă.

Bibliografie:

1. Ezechil Liliana, Radu T. Ion, *Didactica teoriei instruirii*, editura PARALELA 45, Pitești, 2009;
2. Zamfir C., Vlăsceanu L., coord., *Dicționar de sociologie*, editura Babel, București, 1993;
3. <http://ccdmures.ro/cmsmadesimple/uploads/file/rev8sp/lbrom2.pdf>
4. Fârte Ghe. I., *COMUNICAREA - O abordare praxiologică*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2004.

EDUCAȚIE ORICÂND SI ORICUM!

Prof. Voicu Irina Raluca

Liceul Tehnologic “C-tin Cantacuzino” Băicoi, jud. Prahova

“Pornind de la varietatea situațiilor de învățare și de la gradul diferit de intenționalitate acțională.” (Constantin Cucuș, 1996, p. 35) formele educației sunt variate și multiple. Fiecare formă de educație se distinge prin anumite particularități care o fac să fie diferită dar totuși complementară celorlalte. Cu alte cuvinte, “formele generale ale educației reprezintă modalitățile de realizare a activității de formare-dezvoltare a personalității prin intermediul unor acțiuni și/sau influențe pedagogice desfășurate, în cadrul sistemului de educație/învățământ în condițiile exercitării funcțiilor generale ale educației (funcția de formare-dezvoltare a personalității, funcția economică, funcția civică, funcția culturală a educației).” (Gabriela C. Cristea, 2002, p. 70) Altfel spus, modalitățile prin care individul este modelat, influențat și ghidat duc atât la formarea unor abilitați și comportamente pe care și le însușește într-un mediu organizat (limitat de reguli și norme) cât și într-un mediu oarecare. De aici deriva astfel, cele trei tipuri de educație: – educația formală (oficială); – educația non formală (extrașcolară); – educația informală (cu caracter continuu).

Fiecare om învață din cele mai diverse contexte, fie că o face acasă, într-un cerc restrâns de prieteni ori în familie, fie într-un cadru instituționalizat. Cu alte cuvinte, putem învăța de oriunde și oricum, în orice situație și de la oricine.

Dacă educația formală se realizează în școli, universități sau alte instituții de formare prin implicarea unui personal calificat, specializat în actul învățării care dispune de cunoștințe de natura științifică, metodică și psihopedagogică, educația nonformală și în formală au un caracter mai flexibil și mai permisiv care dau posibilitatea învățării prin descoperire într-un mediu fără reguli, fără norme, fără constrângeri și limitări. Caracterul atractiv și adaptativ al educației non formale și informale constau în faptul că acestea oferă posibilitatea de a învăța pe tot parcursul vieții.

Viața se schimbă iar abilitățile și competențele de care elevul dispune triluiesc îmbunătățite în mod constant, periodic, susținut și continuu. Întrucât cerințele vieții se schimbă, avem nevoie de progres, de varietate și de extinderea orizonturilor ca răspuns la un context în continuă evoluție, în continuă schimbare și mișcare. Învățarea continuă nu are legătură doar cu participarea la cursuri și

asimilarea de cunoștințe științifice ci presupune de asemenea și îmbrățișarea educațiilor complementare care cer participare activă și descoperire pentru a consolida cunoștințele dobândite în instruirea formală.

Termenul de educație non formală a apărut prima dată în Germania în secolul XX ca o reacție împotriva caracterului prea formal al educației și a venit ca o nevoie de a depăși barierele impuse de caracterul rigid al educației formale. Asociația de tineri “Wandervogels” promova idea învățării prin descoperirea activă a țărilor, a culturii și a mediului înconjurător, experimentând și explorând prin călătorii. Astfel, deși educația non formală se desfășoară în mod organizat și planificat, având obiective de învățare, ea nu urmează un curriculum impus. Acest tip de educație are loc în afara sistemului școlar dar fiind în strânsă legătură cu cadrul instituționalizat, profesorul având rol de îndrumător și coordonator în educația elevilor. Educația non formală are scopul de a îmbogăți cunoștințele deja existente, de a dezvolta competențele interpersonale, de a îmbunătăți capacitatea de lucru în echipă, de a crește încrederea în sine și responsabilitatea, de a lărgi orizontul contribuind la facilitarea învățării într-un mediu atractiv, relaxant și calm. Se pune accent pe dezvoltarea, exersarea și fixarea anumitor abilități, capacități și inclinații menite să dezvolte cultura și talentul. Imaginația, creativitatea și talentul sunt cuvinte cheie ce caracterizează educația non formală. Educația non formală presupune capacitate de organizare, planificare, gestionare și coordonare de proiecte, găsire de soluții pentru a rezolva probleme practice și analizarea studiilor de caz care ajută individul să participe activ la problemele societății și să-și găsească un loc mai ușor pe piața muncii. Educația non formală înseamnă să înveți acționând. Implicarea elevilor în acest tip de educație este atractivă pentru că nu mai presupune constrângeri evaluative și dă o mai mare libertate de mișcare elevului.

Aceste activități presupun participarea activă a elevilor la diferite concursuri școlare, la proiecte și parteneriate internaționale de succes de tipul Erasmus +, Săptămâna “Școala Altfel”, participarea la cercuri, olimpiade și competiții cât și tabere sau excursii la muzee, teatre, cluburi sportive, etc. Educația non formală este descrisă în raport cu cea formală, acestea derivând una din cealaltă, fiind într-un raport de complementaritate și neputând exista individual atât din punct de vedere al conținutului cât și a mijloacelor de realizare. Activitățile desfășurate în cadrul educației non formale sunt coordonate, monitorizate și realizate cu ajutorul cadrelor didactice, ținând cont de aria de interes a elevilor, de aptitudinile și înclinațiile acestora. Elevul este adeseori consultat, fiind implicat în mod direct în proiectarea și organizarea activităților.

Educația non formală oferă dreptul la șanse egale, elevii care provin din medii defavorizate având posibilitatea afirmării, integrându-se mai ușor în colectivitate, lucrând în echipă și colaborând.

Implicarea în proiecte, socializarea, lucrul în echipă și competitivitatea într-un mediu relaxat, pot pune bazele unei dezvoltări armonioase, bazată pe încrederea în sine și asumarea responsabilității. Un punct forte al educației non formale este dat de caracterul opțional, atractiv și flexibil care nu impune limite și restricționări. Faptul că aceste tipuri de activități se desfășoară într-un mediu relaxant și deschis, având un caracter facultativ, face ca implicarea elevilor să fie mult mai mare. Obiectivele urmărite sunt mai ușor de atins prin atractivitatea conținutului și o antrenare intelectuală plăcută și relaxantă, fără constrângerea notei, evaluarea făcându-se adeseori prin obținerea unor diplome sau certificate de participare. În afara avantajelor menționate mai sus, trebuie precizat faptul că educația non formală este centrată pe învățare și nu pe predare, informațiile fiind menite să mențină interesul elevilor activ și să antreneze aspectele ce țin de comunicare și lucrul în echipa. Creează oportunități atât pentru elevii supradotați cât și pentru cei care vor să-și completeze sau să-și îmbunătățească performanțele. Educația non formală oferă posibilitatea petrecerii timpului liber într-un cadru organizat dar fără constrângeri și evaluări impuse. Dobândirea informațiilor acumulate au aplicabilitate imediată putând fi puse în practică cu succes.

Educația informală presupune o învățare continuă care nu are obiective bine stabilite, care nu urmează o anumită ordine sau organizare. Prin educația informală se obțin informații variate, care nu țin de sfera instituționalizată a educației formale. Acest tip de educație este neașteptată și are loc oriunde, indiferent de context. Educația informală este deopotrivă atractivă și adaptabilă, ea reprezentând cea mai mare parte de petrecere a timpului din viața elevului. Aceasta se referă la informațiile pe care elevul le dobândește în mod accidental, într-un proces continuu pe tot parcursul vieții. Informațiile pe care elevul le obține nu sunt organizate sau prelucrate dar au efecte educative asupra acestuia. Fluxul informațional și mediatic sunt resimțite în forme multiple care pot avea adeseori un caracter educativ. Influența mass-media, a cotidianului, a diferitelor instituții de interes cultural, economic sau politic ajută la conturarea caracterului și a personalității elevului, îl ajută să dezvolte anumite aptitudini și valori, completând celelalte informații deja acumulate. Educația informală oferă o mai mare libertate de mișcare individului și dă acestuia posibilitatea gestionării formării propriei personalități. Formarea are loc continuu și este într-o continuă schimbare, elevul adaptându-se la nou și la fluxul de informații pe care viața le aduce. Conturarea caracterului poate să fie pozitivă dar poate de asemenea capătă forme negative. Faptul că informațiile pe care individul le capătă sunt nefiltrate, poate duce la derapaje complexe în comportament și atitudine. Informațiile pe care copilul le dobândește cu ajutorul internetului, televiziunii sau radioului influențează comportamentul, percepția și modul de a gândi al indivizilor, modelându-le sau chiar schimbându-le modalitatea de înțelegere a lucrurilor. Toate

acestea au rolul de a le defini valorile, părerile, gusturile și obiceiurile.

Educația informală ține de influențele din afara cadrului instituțional pe care elevul le identifică ca fiind valoroase. Familia și rudele, grupul de prieteni, vecinii, mediul în care trăiește pot influența într-un mod favorabil sau mai puțin favorabil personalitatea elevului. Influențele de tip informal țin de interacțiunea pe care elevul o are în mediul familial sau cu anturajul. Nefiind selectate și prelucrate, elevul trece informațiile prin filtrul percepției proprii și le aplica așa cum consideră a fi necesar. Copilul învață să vorbească, să articuleze și să rostească cuvintele de la părinți sau bunici, adoptând comportamentul părinților prin imitare și ascultare. Mai târziu, educatorul sau învățătorul este cel care oferă încurajări sau aprecieri asupra influențelor pe care copilul și le-a însușit, prin opinii sau prin aprecierea reușitelor și a comportamentului.

Învățarea în mediul informal vine ca o completare a informațiilor deja dobândite, fiind absolut benefică datorită pluridisciplinarității și a varietății preluate din diferitele domenii de studiu. Învățarea este centrata pe elev, acesta nefiind impusă ci fiind benevolă și voluntară, evaluarea fiind oferită prin reușitele avute și prin valorificarea imediată a experiențelor copiilor.

Educațiile non formală și informală, alături de educația formală oferă oportunități de învățare menite să asigure dezvoltarea și formarea caracterului individului. Toate cele trei tipuri de învățare sunt eficiente ele fiind complementare și neputând exista una fără cealaltă. Trebuie subliniat faptul că deși educația formală este necesară pentru partea științifică și teoretică, pentru dezvoltarea culturii generale și a cunoașterii, caracterul atractiv și adaptativ al educațiilor non formale și informale este la fel de util în formarea și consolidarea unor abilități ce vor sta la baza unui caracter frumos, armonios și solid, consolidat pe tot parcursul vieții viitorului adult.

Bibliografie:

1. Antonesei, Liviu, Paideia. *Fundamentele culturale ale educației*, Editura Polirom, București, 1996
2. Cristea, Gabriela, *Pedagogie generala*, Editura Didactică și pedagogică, București, 2008
3. Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, București, 1996
4. Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, București, 2001- revizuita
5. Macavei, Elena, *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
6. Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București, 2003
7. <https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Formele-educatiei-si-relatiile136.php>

IUBIM NATURA, SĂ COLECTĂM SELECTIV!

Zaria Gabriela

Școala Gimnazială „Matei Basarab” Pitești, jud. Argeș

Deșeurile în natură

Deșeurile sunt substanțe rezultate în urma unor procese biologice sau tehnologice, care nu mai pot fi folosite ca atare, pe care deținătorul le înlătură, are intenția sau obligația de a le înlătura, dintre care unele sunt refolosibile. De regula, deșeurile reprezintă ultima etapa din ciclul de viața al unui produs. Ciclul de viață al produsului reprezintă perioada cuprinsă între data de fabricație a produsului și data la care acesta devine deșeu.

Reciclarea reprezintă operațiunea de valorificare a deșeurilor prin care acestea sunt transformate în produse, materiale sau substanțe noi pentru a-și îndeplini funcția lor inițială sau pentru alte scopuri.

Gestionarea deșeurilor, cunoscută și ca managementul deșeurilor, se referă la educația privind colectarea, transportul, tratarea, reciclarea și depozitarea deșeurilor. De obicei, termenul se referă la materialele rezultate din activități umane și la reducerea efectului lor asupra sănătății oamenilor, a mediului, sau aspectului unui habitat. Gestionarea deșeurilor are ca scop și economisirea unor resurse naturale prin reutilizarea părților recuperabile. Deșeurile gestionate pot fi atât solide, cât și lichide sau gazoase, precum și cu diverse proprietăți (de exemplu radioactive), necesitând metode de tratare specifice fiecăror.

În prezent problema gestionării deșeurilor se manifestă tot mai acut din cauza creșterii cantității și diversității acestora, precum și a impactului lor negativ, tot mai pronunțat, asupra mediului înconjurător. Depozitarea deșeurilor pe sol fără respectarea unor cerințe minime, evacuarea în cursurile de apă și arderea necontrolată a acestora reprezintă o serie de riscuri majore atât pentru mediul ambiant cât și pentru sănătatea populației.

Obiectivele prioritare ale gestionării deșeurilor sunt prevenirea și reducerea producerii de deșeuri și a gradului de pericolozitate al acestora prin:

-dezvoltarea de tehnologii curate, cu consum redus de resurse naturale;

-dezvoltarea tehnologiei și comercializarea de produse care prin modul de fabricare, utilizare sau eliminare nu au impact sau au cel mai mic impact posibil asupra creșterii volumului sau pericolozității deșeurilor, ori asupra riscului de poluare;

-dezvoltarea de tehnologii adecvate pentru eliminarea finală a substanțelor periculoase din deșeurile destinate valorificării;

-valorificarea materială și energetică a deșeurilor, cu transformarea acestora în materii prime secundare, ori utilizarea deșeurilor ca sursă de energie.

Una dintre cele mai acute probleme legate de protecția mediului este reprezentată de generarea deșeurilor în cantități mari și gestiunea necorespunzătoare a acestora. Dezvoltarea economică din ultimii ani, creșterea producției și a consumului, dar și existența tehnologiilor și a instalațiilor deja învechite din industrie, care consuma energie și materiale în exces, au condus, anual, la generarea de cantități mari de deșeuri. Gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor conduce la numeroase cazuri de contaminare a solului și a apelor subterane și de suprafață, amenințând totodată și sănătatea populației

Altă problemă legată de deșeuri reprezintă că fiecare etapă din gestiunea deșeurilor poate prezenta un potențial risc pentru mediu, deoarece diferitele metode de gestionare implica eliberarea poluanților în mediu. Agricultură, mineritul, industria și activitățile gospodărești sunt surse importante de generare a deșeurilor, atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere al impactului asupra mediului.

Conform legislației în vigoare și a experienței europene în domeniu, deșeurile pot fi reutilizate de către agentul economic generator, pot fi tratate și reciclate sau transferate către o stație de tratare (pentru reducerea gradului lor de pericolozitate) sau către un incinerator (pentru reducerea volumului). Deșeurile nerecuperabile sunt, de obicei, depozitate, dar numai ca ultimă opțiune de eliminare.

O problemă nerezolvată în multe state ale Globului, inclusiv în România reprezintă colectarea separată a deșeurilor reciclabile care asigură o serie de beneficii:

- reducerea cantităților de deșeuri care ajung la depozit;
- economisirea de materie primă, energie, bani și timp;
- protejarea pădurilor și asigurarea unui aer curat;
- reducerea poluării a aerului, solului și a apei;
- asigură spații de depozitare pentru restul deșeurilor/materialelor.
- reducerea poluării estetice;
- diminuarea încălzirii globale.

La nivel global se încearcă adoptarea unor metode standard de gestionare a deșeurilor într-un sistem integrat însă unele țări întâmpină probleme majore în ceea ce privește aplicabilitatea lor din cauza gradului scăzut de dezvoltare socio-economică, țări care au ca strategie politică de bază dezvoltarea economică, lăsând problemele legate de mediu (impactul deșeurilor asupra mediului, în cazul de față) pe o poziție inferioară. Într-o astfel de situație se află România, unde constituirea unui sistem integrat de management al deșeurilor este încă în faza incipientă.

Tipuri de deșuri

Deșeurile sunt materiale considerate fără valoare sau fără utilitate. Contactul omului cu deșeurile poate surveni fie în mod direct, prin acumularea haldelor de gunoi în apropierea zonelor de locuit, fie indirect, prin scurgerile în sol, apă subterană sau apă de suprafață și emisie în atmosferă.

*După sistemul EEA (European Environment Agency) deșeurile pot fi împărțite în următoarele categorii: deșuri periculoase, deșuri municipale, nămoluri de epurare, deșuri de la ambalaje, deșuri de la producerea energiei electrice și deșuri electronice.

* În funcție de compoziția lor, deșeurile mai pot fi clasificate în deșuri organice, deșuri anorganice, deșuri din hârtie și carton, deșuri din mase plastice, deșuri din sticlă și deșuri metalice.

* Din punct de vedere al naturii și locurilor de producere, deșeurile se clasifică astfel:

- deșuri din industria de extracție – sunt reprezentate de fragmente de roci și minereuri sărace. Acestea sunt depuse de regulă la gura minei în zone neamenajate expuse periodic eroziunii și spălării de către apele de suprafață.

- deșuri industriale - provin în general din industria prelucrătoare (textilă, a lemnului, alimentară).

- deșuri din construcții – reprezintă materialele provenite din demolarea construcțiilor și din resturile de materiale rămase de la șantierele de construcții civile și industriale

- deșuri stradale – sunt reprezentate de hârtie, plastic, resturi ceramice și sticle, moloz, resturi alimentare, resturi vegetale, metale și praf, acumulate în zonele stradale din activități cotidiene

- deșuri menajere – sunt reziduurile solide colectate de la locuințele populației și sunt reprezentate prin: hârtie, plastic, material textil, ceramică, metal, sticlă, ambalaje, diverse substanțe chimice, baterii, anvelope, uleiuri și nu în ultimul rând resturi alimentare.

- deșuri agricole – sunt constituite din resturi vegetale, precum cocenii și paie. Din zootehnie rezultă mari cantități de gunoi de grajd și dejecții animaliere.

- deșeuri periculoase – aceste substanțe nu se folosesc direct de către om, însă cele mai multe sunt utilizate la fabricarea multor produse finite necesare omului. Dintre acestea amintim: vopsele, solvenți, insecticide, pesticide, acizi, compuși metalici etc.

- deșeuri radioactive – sunt rezultate din activități industriale, medicale și de cercetare. Cele mai mari cantități provin din activitatea de producere a energiei electrice.

Deșeurile, în marea lor majoritate, pot deveni periculoase în condiții precare de depozitare sau de transport. Astfel, ele pot deveni explozive, oxidante, inflamabile, iritante, toxice, cancerigene, corozive, infecțioase, mutagene, radioactive și pot emite gaze toxice în contact cu apa, aerul sau un acid.

Deșeurile menajere

Deșeurile menajere reprezintă categoria de deșeuri la care omul, prin activitățile lui zilnice, contribuie direct este cea a deșeurilor menajere. După posibilitățile de valorificare reziduurile menajere sunt de mai multe tipuri:

- compostabile, respectiv resturi organice rezultate de la pregătirea hranei, hârtie, oase, textile;
- combustibile: lemn, cauciuc, materiale plastice;
- inerte, care sunt necompostabile și necombustibile: materiale nemetalice, materiale de construcții, ceramică;
- reciclabile, la care se încadrează hârtia, sticla, materialele plastice, metalele.

Dacă până în prezent noțiunea de gunoi menajer era folosită pentru reziduurile rezultate din activitatea umană, astăzi această denumire nu mai este valabilă deoarece prin gunoi se înțelege un obiect care nu mai are nici o valoare și care trebuie îndepărtat, considerându-se total nefolositor. Realitatea arată însă că, odată cu evoluția și creșterea populației și a gradului de civilizație, resturile rezultate din gospodărie, de la prepararea hranei la care se mai adaugă și o cantitate însemnată de materiale provenite din ambalarea alimentelor, și chiar o serie de obiecte de uz casnic sau personal deteriorate, nu mai sunt niște gunoaie de aruncat, ci o adevărată resursă secundară de materii prime și materiale re folosibile. Lada de gunoi constituie astăzi un bogat și inepuizabil zăcământ. Numim deșeuri menajere, deșeurile rezultate în mod obișnuit din activitatea casnică, resturile provenite din magazine, hoteluri, cantine, unități de alimentație publică, instituții de învățământ și alte instituții publice în care activitatea sau prezența oamenilor poate produce reziduuri cu compoziție similară reziduurilor din gospodărie. În țările europene dezvoltate, deșeurilor menajere au următoarea compoziție: 16 % hârtie și cartoane, 5 % metale, 6 % sticlă, 39 % resturi menajere, 6 % textile, 11 % plastice și 17 % alte componente diverse.

Impactul deșeurilor asupra mediului

Conform EEA, impactul deșeurilor asupra mediului este reprezentat de:

- poluarea solurilor prin emisii de nutrienți, metale grele, compuși toxici rezultați din levigatul depozitelor de deșeuri;
- reducerea suprafețelor de teren din cauza construcțiilor depozitelor;
- poluare prin emisiile de gaze cu efect de seră datorate atât tratării deșeurilor din depozit cât și rezultate din diferite tehnici neconforme;
- poluarea apelor subterane datorate scurgerilor din depozitele de deșeuri la care se adaugă poluarea terenurilor învecinate;
- intensificarea utilizării vehiculelor mari pentru transportul deșeurilor.

Populația umană, consideră deșeurile ca sursă de poluare a aerului, a apelor de suprafață, a solurilor, prin scăderea fertilității solurilor, schimbări în biocenozele terenurilor din apropierea depozitelor și nu în ultimul rând disconfort vizual, olfactiv.

Impactul deșeurilor asupra florei și faunei

Deși efectele asupra florei și faunei sunt teoretic limitate în timp la durata exploatării depozitului, reconstrucția ecologică realizată după eliberarea zonei de sarcini tehnologice nu va mai putea restabili echilibrul biologic inițial, evoluția biosistemului fiind ireversibil modificată.

Actualele practici de colectare, transport și depozitare a deșeurilor urbane facilitează înmulțirea și diseminarea agenților patogeni și a vectorilor acestora: insecte, șobolani, ciori, câini vagabonzi. Deșeurile, mai ales cele industriale, constituie surse de risc pentru sănătate datorită conținutului lor în substanțe toxice precum metalele grele (plumb, cadmiu), pesticide, solvenți, uleiuri uzate etc.

Impactul deșeurilor asupra solului și apei

Depozitele neimpermeabilizate de deșeuri urbane sunt deseori sursa infestării apelor subterane și a celor curgătoare cu nitrați și nitriți, dar și cu alte elemente poluante.

Depozitele de deșeuri influențează negativ calitatea solurilor înconjurătoare, fapt ce se repercutează asupra folosinței acestora.

Un aspect negativ este acela că multe materiale reciclabile și utile sunt depozitate împreună cu cele nereciclabile; fiind amestecate și contaminate din punct de vedere chimic și biologic, recuperarea lor este dificilă.

Astfel impactul deșeurilor asupra apei și solului se manifestă prin:

- dezvoltarea agenților patogeni - boli virale, bacteriene și parazitare;

- acumularea de suspensii din râuri și lacuri;
- acumularea de nitrați și nitriți în apă și sol - pot afecta sănătatea omului și sunt generați mai ales de agricultură;
- acumularea de metale grele (prin marea lor toxicitate sunt o problemă gravă, ele provenind mai ales din industrie, depozite de deșeuri);
- micropoluantii organici - sunt în principal pesticidele și se epurează greu și au o mare diversitate, fiind greu de identificat individual.
- pericolul migrării substanțelor poluante din descompunerea deșeurilor în sol, în apele subterane sau în cele de suprafață și ulterior în culturi este extrem de mare datorită acumulării acestor substanțe în organismele vegetale și animale și în final în organismul uman, ca ultimă verigă a lanțurilor trofice. Calitatea solului poate să fie degradată;

Toate aceste consecințe se rezolvă la concluzia că gestiunea deșeurilor necesită adoptarea unor măsuri specifice, adecvate fiecărei faze de eliminare a deșeurilor în mediu. Respectarea acestor măsuri trebuie să facă obiectul activității de monitorizare a factorilor de mediu afectați de prezența deșeurilor.

Colectarea selectivă

Colectarea selectivă a deșeurilor este etapa cea mai importantă din cadrul gestiunii deșeurilor, care contribuie considerabil la creșterea gradului de reciclare a acestora.

Colectarea selectivă a deșeurilor sau colectarea separată a deșeurilor, așa cum este definită conform Regimului Deșeurilor (Legea 211/2011) reprezintă “colectarea în cadrul căreia un flux de deșeuri este păstrat separat în funcție de tipul și natura deșeurilor, cu scopul de a facilita tratarea specifică a acestora” și pentru asigurarea unui grad ridicat de valorificare.

Deșeurile menajere conțin cantități apreciabile de materiale refolosibile ce pot fi colectate și valorificate. În prezent, există tehnologii moderne și instalații complexe care fac posibilă transformarea deșeurilor în materii prime.

Domeniul în care există cele mai multe materiale refolosibile este cel al locuințelor din orașe, acest lucru fiind foarte evident într-o societate de consum cum tinde să devină și țara noastră.

Colectarea selectivă a deșeurilor este un procedeu ce permite reciclarea diferitelor tipuri de materiale: hârtie-carton, sticlă, aluminiu, metale neferoase, materiale organice și este o metodă foarte avantajoasă din punct de vedere economic. Se poate face la sursa de generare fie pe tipuri de deșeuri, fie mixt - combinând inițial două sau trei tipuri de deșeuri și separându-le ulterior.

Pentru a se reuși colectarea separată se întreprind următorii pași:

- amplasarea unor containere destinate colectării selective în zonele de depozitare a deșeurilor;

- pregătirea populației în vederea colectării selective;
- realizarea circuitelor complete de tip colectare-reciclare;

Pentru reducerea volumului, a cantității deșeurilor supuse depozitării, dar și a creșterii gradului de recuperare a acestora, se colectează selectiv deșeurile reciclabile. Colectarea selectivă a deșeurilor se poate face din containere inscripționate, de la asociațiile de proprietari/locatari și de la agenții economici (fig.). Colectarea deșeurilor reciclabile de la persoanele fizice/gospodării se face din saci galbeni inscripționați.

Colectarea selectivă a deșeurilor se impune datorită următoarelor rațiuni:

- recuperarea mai ușoară a materialelor refolosibile;
- posibilitatea utilizării în agricultură a deșeurilor urbane fermentabile prin eliminarea elementelor nefermentabile.

Cei 4 R - „Reducere, Refolosește, Reciclează, Regândește”

***REDUCERE!**

Alimentele sau celelalte produse pe care le cumpărăm sunt învelite în material sau ambalaj, necesar pentru a le proteja și promova. Trebuie să ne asigurăm că alimentele pe care le cumpărăm dispun de ambalaj atât cât le este necesar și că ulterior acesta poate fi reutilizat sau reciclat. Să nu luăm ambalaj în plus! (pentru care, apropo, tot noi plătim!)

***REFOLOSEȘTE!**

Soluția pentru a reduce cantitatea de deșeuri pe care o trimitem la groapa de gunoi / stația de sortare este aceea de a găsi modalități de reutilizare a acestora. Se pot da la schimb, se pot dărui celor ce au nevoie sau pot fi folosite în alte scopuri.

***RECICLEAZĂ!**

Când reciclăm, luăm materialele care nu mai pot fi folosite, lucruri pe care le considerăm deșeu și le transformăm în produse noi. Reciclarea ține deșeurile departe de groapa de gunoi și salvează resurse naturale prețioase, precum și energie și bani.

Principalele simboluri pentru reciclare sunt:

***REGÂNDEȘTE!**

Trebuie să fim atenți ce lucruri utilizăm și cum le utilizăm. Înainte de a utiliza sau de a achiziționa un produs, și nu după, trebuie să analizăm rentabilitatea acestuia din mai multe perspective. Regândirea acțiunilor noastre și optarea pentru produse ecologice zi de zi ar salva planeta de „invazia” deșeurilor.

Se pot recicla:

- recipiente din sticlă transparentă;
- recipiente din sticlă colorată;
- hârtie;
- ziare/tipărituri;
- cutii din aluminiu pentru băuturi;
- plasticul.

Avantajele reciclării

- Reciclarea elimină parțial poluarea și conservă resursele naturale. Analize detaliate au evidențiat faptul că aceste beneficii de mediu ale reciclării sunt cu mult mai eficiente decât orice alte acțiuni de protejare a mediului.

- Reciclarea conservă energia. Mult mai puțină energie este necesară pentru a transforma materialele reciclate în produse noi, comparativ cu a începe producția cu materiale primare, brute. Prin reciclarea unei tone de materiale într-un program obișnuit de reciclare, sunt economisiți cel puțin 187 dolari SUA prin realizarea de economii la electricitate, petrol, gaze naturale și cărbune, chiar în condițiile în care ținem cont de consumurile datorate colectării și transportării materialelor.

- Reciclarea elimină costurile depozitării reziduurilor sau a incinerării lor. Costurile reciclării sunt parțial amortizate prin evitarea cheltuielilor de depozitare sau incinerare și prin vinderea materialelor rezultate. Prețurile de depozitare variază foarte mult în funcție de zonă, și piața materialelor reciclate este într-o creștere explozivă.

- Programele de reciclare proiectate adecvat și implementate complet pot fi deplin competitive cu depozitarea sau incinerarea reziduurilor. În prezent sunt disponibile numeroase tehnici de eficientizare a reciclării, unele din ele fiind în curs de testare și implementare.

- Reciclarea crează noi locuri de muncă și crește competitivitatea industriei. Reciclarea oferă industriei resurse mai ieftine, avantaje economice pe termen lung care se translatează în valoare pentru consumatorii ce cheltuiesc mai puțin pe produse și ambalaje. Efectele reciclării asupra dezvoltării industriale sunt semnificative.

Compostarea

Prin compost se înțelege un produs obținut printr-un proces aerob, termofil, de descompunere și sinteză microbiană a substanțelor organice din produsele reziduale, care conține peste 25 % humus relativ stabil format predominant din biomasă microbiană și care în continuare este supus unei slabe descompuneri fiind suficient de stabil pentru a nu se reîncălzi ori determina probleme de miros sau de înmulțire a insectelor și are raportul C:N = 10-15.

Compostarea poate fi deci definită și ca o metodă de management al procesului de oxidare biologică care convertește materiile organice heterogene în altele mai omogene, cu particule fine asemănătoare humusului.

Prin compostare se înțelege totalitatea transformărilor microbiene, biochimice, chimice și fizice pe care le suferă deșeurile organice, vegetale și animale, de la starea lor inițială și până ajung în diferite stadii de humificare, stare calitativ deosebită de cea inițială, caracteristică produsului nou format, denumit compost.

Compostarea deșeurilor

Avantajele compostului sunt:

- este un bun îngrășământ pentru sol utilizat în agricultură și horticultură;
- se realizează o bună utilizare a nutrienților;
- crește porozitatea și îmbunătățește structura solului;
- se mărește capacitatea de reținere a apei în sol;
- se creează un sistem de protecție pe scară largă împotriva fertilizatorilor artificiali.

Aproape trei sferturi din gunoiul zilnic este format din deșeuri organice ce provin de la resturile de la bucătărie (coji de legume și fructe, zațul de la cafea, hârtia de filtru, resturi de mâncare, oase și coji de ouă), resturile de la animale (gunoi de grajd, gunoiul de la iepuri sau alte animale de casă, gunoiul de la păsările de curte, paiele care au fost folosite la hamsteri sau alte animale mici), pene și păr, resturile din grădină (iarbă, frunze uscate, crengi și scoarță, buruieni, materialul rezultat după ce a fost tuns gardul viu). Aceste deșeuri pot fi foarte utile în gospodărie, datorită conținutului lor de substanțe nutritive necesare grădinii noastre.

SATISFACTIA ÎN MUNCĂ A ANGAJAȚILOR DIN INSTITUȚIILE EDUCAȚIONALE

Prof. Zăinescu Camelia

Școala Gimnazială Nr.28, Galați, jud. Galați

Implicarea în muncă

Implicarea în muncă este văzută ca valorificarea fiecărui membru al instituției și a contribuției acestuia, specificând faptul că angajații implicați se exprimă din punct de vedere fizic, cognitiv și emoțional în ceea ce privește performanțele, implicarea în muncă este ca o stare pozitivă afectiv - motivațională de împlinire. Angajații implicați sunt entuziasmați și energici fiind deplin cufundați în munca lor, în așa măsură încât timpul pare să treacă mai repede atunci când aceștia își desfășoară activitatea.

În ceea ce privește antecedentele implicării în muncă, acestea sunt asociate unor caracteristici motivaționale ce includ: autonomia, varietatea sarcinilor, semnificația sarcinii, feedback-ul, rezolvarea de probleme, complexitatea sarcinilor. Aceste caracteristici motivează angajații prin generarea unor sentimente de însemnătate și responsabilitate, precum și cunoștințe despre rezultate.

Studiile arată că implicarea crește atunci când munca include interacțiuni ridicate cu colegii. Interacțiunile sociale motivează angajații prin creșterea semnificației și percepția siguranței la locul de muncă. Consecințele posibile ale implicării în muncă se referă la atitudini pozitive față de locul de muncă, sănătatea angajaților; comportamente extra-rol, cum ar fi: comportamentul civic participativ sau performanța crescută, angajamentul crescut față de instituție, climat pozitiv.

Satisfacția în muncă

Satisfacția profesională reprezintă una din probleme care, direct sau indirect, influențează performanța organizațională. Deși este strâns legată de motivare, satisfacția profesională reprezintă efectul sau rezultatul acesteia din urmă. Luând în considerație impactul pe care îl are satisfacția profesională asupra comportamentului angajaților, iar acesta din urmă asupra performanței organizaționale, se impune acordarea unei atenții sporite problemei respective. În ultimii ani, motivarea și satisfacția profesională a devenit un subiect tot mai discutat atât în rândul specialiștilor de resurse umane, cât și la nivelul managementului organizațional. Aceasta deoarece lipsa satisfacției profesionale

conduce la reducerea performanței la nivelul organizației.

Atunci când angajații sunt mulțumiți de munca pe care o desfășoară sau de postul ocupat, de mediul în își desfășoară activitatea profesională, aceștia sunt mult mai dispuși să întreprindă acțiuni prin care să contribuie la prosperarea instituției. Asigurarea unui nivel adecvat al satisfacției profesionale determină angajații la depunerea unui efort mai mare în exercitarea sarcinilor de muncă, dând dovadă de comportamente prietenoase care îmbunătățesc climatul organizațional.

Pe de altă parte, angajații care nu vin la muncă de plăcere, ci doar pentru ca să primească un salariu la sfârșit de lună, sunt mai predispuși să întârzie la locul de muncă, să absenteze, să nu se implice în proiecte sau chiar să părăsească organizația.

Prin urmare, menținerea angajaților în instituție depinde de măsura în care se reușește asigurarea unui nivel de satisfacție echilibrat.

În prezent, **resursa umană** reprezintă una din cele mai importante investiții, ale cărei rezultate devin din ce în ce mai evidente.

Maximizarea potențialului oamenilor de a crea valoare, presupune însă, din partea specialiștilor de resurse umane, derularea unui proces sistematic de identificare și gestionare a competențelor de care angajații dispun. Un astfel de proces este *managementul performanței* care este un mijloc de a obține rezultate mai bune de la instituție, echipe și indivizi, prin cunoașterea și gestionarea performanței, în baza unui cadru convenit de obiective planificate, standarde și cerințe de competență.

Managementul performanței este unul dintre cele mai importante procese prin prisma implicațiilor pe care le are în ceea ce privește mai toate dimensiunile vieții organizaționale: capacitatea instituției de a-și activa talentele, de a crea o scală corectă a valorilor, de a distribui beneficiile după merit obținând echitate internă, recunoașterea și încurajarea performerilor, motivarea angajaților.

Scopul unui sistem de management al performanței însă nu este (doar) performanța individuală ci performanța la nivel de unitate a angajaților ca totalitate, având în vedere că întregul reprezintă mai mult decât suma părților.

Prin managementul performanței nu vom urmări neapărat îmbunătățirea tuturor abilităților angajatului. Ceea ce este important este să dezvoltăm abilitățile necesare poziției sale. Așadar, vom urmări să aliniem eforturile sale cu obiectivele grupului din care face parte și, mai departe, ale unității.

Pe scurt, putem încadra sub umbrela managementului performanței:

- stabilirea obiectivelor angajatului și identificarea modalităților prin care acesta poate ajunge să le atingă;

- monitorizarea performanțelor individuale;
- recompensele oferite;
- atenționările în cazul performanțelor sub așteptări;
- încurajarea continuă în scopul acumulării setului de abilități necesare îmbunătățirii performanțelor.

Managementul resurselor umane în școală

În același timp, unele dintre aceste aspecte, și în special cele legate de evaluare și managementul performanței, sunt adesea delegate supraveghetorilor direcți și managerilor care tind să aibă o imagine mai aprofundată asupra responsabilităților zilnice ale unui angajat și cât de eficient este el sau ea este în efectuarea lor.

Dezvoltarea resurselor umane este legată de management, de formarea și dezvoltarea angajaților.

Scopul final în educație este îmbunătățirea capacităților actuale ale personalului din unitate, lucru care poate fi realizat prin motivare suplimentară.

Motivarea este un factor foarte important în dezvoltarea competențelor și trăsăturilor cadrelor didactice în cadrul școlii, care influențează performanța. De aceea trebuie alocate sume mari de bani pentru instruire și perfecționări.

Cele trei elemente de bază care alcătuiesc procesul principal de motivare sunt:

- nevoia;
- încurajarea;
- premiarea.

Planul de resurse umane într-o unitate de învățământ preuniversitar este creat în acord cu planul strategic al organizației. Pe măsură ce organizația identifică oportunitățile de dezvoltare disponibile, este necesară corelarea lor cu abilitățile de care va fi nevoie pentru acoperirea lor. Recrutarea, instruirea și programele de recompensare sunt create în vederea atragerii, dezvoltării și păstrării personalului unității cu abilitățile necesare.

Dezvoltarea resurselor umane în învățământ implică un proces de instruire a oamenilor pentru a îndeplini sarcinile de care este nevoie în unitatea școlară. Problema constă în recunoașterea tipului de instruire de care angajații au nevoie. Toate deciziile de instruire trebuie să țină cont de motivarea personalului supus formării.

Orice organizație școlară este în creștere și de aceea trebuie stabilite metode de găsire și angajare de oameni care să posede abilitățile solicitate. Acest lucru se reflectă de obicei într-o formă de

planificare a resurselor umane.

Particularitățile managementului resurselor umane în unitatea școlară :

• planificare - stabilirea numărului de posturi didactice, didactice-auxiliare, nedidactice, necesar la nivelul scolii;

• recrutare și selecție - organizarea și desfășurarea concursului/interviului/probei;

• stabilirea și îndeplinirea sarcinilor din fișa postului pentru fiecare categorie de personal;

• educare și dezvoltare - implicarea în viața organizației și afirmarea propriei personalități;

• promovare sau retrogradare;

• motivare și evaluare - stimularea, recompensarea și ierarhizarea în cadrul organizației;

• menținere sau disponibilizare - mișcarea personalului;

• utilizarea optimă a potențialului uman existent la un moment dat în instituție;

• formarea și dezvoltarea coerentă a personalului, ținând cont de competențele solicitate de un învățământ modern, tot mai mult legat de viață și care este capabil să ajute individul să se integreze mai ușor în comunitate;

• stabilirea unor relații interpersonale de colaborare, de promovare a experiențelor didactice personale/colective apreciate de elevi și de comunitatea locală, stimularea activităților interdisciplinare, de echipă.

Școlile din România au nevoie de manageri specializați, de oameni capabili să conducă destinele unei instituții școlare și odată cu aceasta destinele resurselor umane implicate: copiii/elevii și resursele de predare și auxiliare/ajutătoare.

Bibliografie:

1. Armstrong, M., *Managementul resurselor umane. Manual practic*, Editura Codecs, București, 2003.

2. Bîrcă, A., *Redimensionarea managementului resurselor umane în contextul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană*, Editura ASEM, Chișinău, 2015.

4. Cole, G. A., *Managementul personalului*, Ediția a 4-a, Editura Codecs, București, 2000.

5. Daniels, A. C., *Managementul performanței: strategii de obținere a rezultatelor maxime de la angajați*, Editura Polirom, Iași, 2007.

6. Druță F. *Motivația economică: dimensiuni psihologice și manageriale*. București: Editura Economică, 1999..

7. John G. *Comportamentul organizațional*. București: Editura Economică, 1998.

8. Manolescu A. Managementul resurselor umane. Ediția a 3-a. București: Editura Economică, 2001.
9. Mathis R L., Nica P. C., Rusu C. Managementul resurselor umane. București: Editura Economică, 1997. 472 p. 10. Mayo A. Valorizarea capitalului uman în organizații: Editura R.A.I., 2014. 312 p.
10. Nica E. Managementul performanței. Perspectivă umană. București: Editura Economică, 2007. 10. Nicolescu O, Verboncu I. Managementul organizației. București: Editura Economică, 2007.
11. Nicolescu O. Managerii și managementul resurselor umane. București: Editura Economică, 2004.
12. Petrescu I. Managementul personalului organizației. București: Editura Expert, 2003.
13. Prodan A. Managementul de succes, motivație și comportament. Iași: Editura Polirom, 1999. 338
14. Ticu C. (coordonator). Determinanți ai motivației în muncă – de la teorie la analiza realității organizaționale. Iași: Editura Universității ”A.I. Cuza”, 2009.
15. Zlate M. Tratat de psihologie organizațional – managerială. Iași: Editura Polirom, 2007.

CUPRINS

ARGUMENT	5
ACTIVITĂȚILE OUTDOOR, O ALTERNATIVĂ LA EDUCAȚIA FORMALĂ, TRADIȚIONALĂ ÎN GRĂDINIȚĂ	
Prof. Achihăie Sanda.....	7
ROLUL ȘI IMPORTANȚA PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE ÎN FORMAREA PREȘCOLARILOR CA VIITORI CETĂȚENI	
Prof. Achihăie Sanda.....	14
DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE, CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	
Prof. înv. primar Amaicei Bilbor Mihaela Roxana	21
STRATEGII DIDACTICE. METODE ȘI PROCEDEE	
Prof. Angyal Georgeta.....	25
Prof. Șimonea Cristina Monica	25
UTILIZAREA INSTRUMENTULUI COGGLE ÎN LECȚIILE DE FIZICĂ	
Prof. Antonescu Carmen	31
UTILIZAREA PLATFORMEI LEARNINGAPPS ÎN LECȚIILE DE FIZICĂ	
Prof. Antonescu Carmen	34
PLATFORME DIGITALE UTILIZATE ÎN PREDAREA BIOLOGIEI	
Prof. Arambașa Georgeta Adela.....	39
PREDAREA INTEGRATĂ A CUNOȘTINȚELOR – STRATEGIE MODERNĂ DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR	
Prof. înv. preșcolar Arhire Marilena	44
COMMENT EXPLOITER UNE CHANSON EN CLASSE DE FLE?	
Prof. Arieșanu Liliana Daniela.....	47
EDUCAȚIA NE DEFINEȘTE	
Educatoare Ates Nadea	52

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII DIDACTICE DESFĂȘURATE ÎN MEDIUL ONLINE

Educatoare Auroaică Claudia-Mărioara..... 54

Educatoare Popa Adriana..... 54

ÎNVĂȚAREA ONLINE ÎNTRE REAL ȘI IDEAL

Educatoare Avram Elena Andreea..... 59

POSIBILITĂȚI DE VALORIFICARE A FOLCLORULUI ÎN ACTIVITATEA CU PREȘCOLARII

Prof. Baboșan Andrei..... 64

Prof. înv. preșcolar Baboșan Ioana..... 64

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ÎN EDUCAREA COPIILOR

Prof. înv. preșcolar Badea Alina 69

PROFESIONALIZAREA CARIEREI DIDACTICE – O PERSPECTIVĂ EUROPEANĂ

Prof. dr. Badea Liliana Andreea..... 72

EDUCAȚIA NONFORMALĂ: EDUCAȚIA PENTRU COMUNITATE (COMUNICARE, MARKETING PERSONAL, CETĂȚENIE ACTIVĂ)

Prof. înv. primar Badea Viorel..... 78

DERULAREA ACTIVITĂȚILOR ECOLOGICE ÎN GRĂDINIȚĂ PRIN INTERMEDIUL PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE

Educatoare Baltă Loredana 82

COMPETENȚE, NU DOAR CUNOȘTINȚE

Prof. Bargan Gabriela..... 85

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI NONFORMALE PRIN TEATRU

Prof. Barmoș Loredana Mirela..... 88

BENEFICIILE EDUCAȚIEI ARTISTICE LA ȘCOLARI

Prof. înv. primar Băbuși Mariana Mădălina..... 93

INTEGRAREA TEHNOLOGIILOR MULTIMEDIA ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. înv. primar Bădeanu Laura..... 97

GÂNDIREA CRITICĂ ȘI CREATIVĂ, O COMPETENȚĂ A VIITORULUI

Prof. înv. primar Bălan Laura - Elena 101

PREDAREA ONLINE- RESURSE WEB

Prof. înv. primar Bălășcău Iuliana Georgeta 106

PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Bălhuc Tereza Evelina..... 111

PERCEPȚIA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Prof. Băloi Diana Cristina 114

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE – CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI SUCCESULUI ȘCOLAR. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

Prof. Bălțatu Daniela 120

INTERPRETAREA VOCALĂ ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVULUI

Prof. Bărbuță Camelia 124

Prof. Rizea George 124

CARACTERUL ATRACTIV ȘI ADAPTIV AL EDUCAȚIEI NONFORMALE ȘI INFORMALE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Beju Nelida Margareta 130

Hopu Alina 130

ȘCOALA ONLINE – O PROVOCARE PENTRU TOȚI

Prof. înv. preșc. Belicaru Ancuța – Elena 135

ȘCOALA ONLINE-O PROVOCARE PENTRU PROFESORI, ELEVI ȘI PĂRINȚI

Prof. Berea Alexandra-Elena..... 140

CONSILIUL ELEVILOR – MODEL DE BUNE PRACTICI

Prof. Blaga Monica 145

INTEGRAREA RESURSELOR DIGITALE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ. APLICAȚII ÎN CICLUL PRIMAR

Blidaru Roxana Maria 148

Catalina Cătălina 148

EXPLOZIA STELARĂ – METODĂ INTERACTIVĂ APLICATĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc. Bobarnat Gabriela 152

ARHITECTURA ȘI CULTURA UMANITĂȚII

Prof. arh. Bodnariuc Dinu Vasile 157

HARTA CONCEPTUALĂ UTILIZATĂ ÎN ORELE DE ROMÂNĂ

Prof. Bolotă Elena-Laura..... 161

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA ELEVILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Prof. Boncuțiu Simona Elena 167

EDUCAȚIA NONFORMALĂ-EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. Bondrescu Mariana-Mădălina 174

AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE ALE UTILIZĂRII PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE

Borca-Balaban Adela-Cristina 181

Borca Marius-Laurențiu 181

ÎNVĂȚAREA INTERACTIV-CREATIVĂ ÎN GRĂDINIȚĂ-CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. înv. preșc. Borza Alina 185

Atofanei Iftime Daniela 185

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV PRIN FORMAREA CONTINUĂ A CADRELOR DIDACTICE

Educatoare Bozon Alina Carmen 191

Educatoare Dan Mihaela 191

STRATEGII DIDACTICE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Bratu Ioana Mihaela 195

ABORDAREA JOCULUI DIDACTIC, DIN PERSPECTIVA DIFERENȚIERII ȘI INDIVIDUALIZĂRII, ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. Brichiuș Florica Manuela 200

MODALITĂȚI DE COMUNICARE ȘI ÎNVĂȚARE ONLINE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR FĂRĂ A CREA DEPENDENȚE

Educatoare Buleteanu Ramona Ioana 209

CALITATE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ. ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

Prof. înv. preșc. Burlea Simona-Corina 214

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE REALIZATE IN ONLINE PENTRU PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII

Educatoare Burlea Simona Corina 221

PROVOCĂRILE ȘCOLII ONLINE- TEHNOLOGIA FACE DIFERENȚA!

Prof. înv. primar Busuioc Ionela- Cristina 223

Prof. înv. primar Predoi Mihaela 223

CALCULATORUL –MIJLOC MODERN DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. înv. primar Bușilă Ștefania-Laura 224

„CUM VEDEM EDUCAȚIA PENTRU PACE ÎNTR-O GRUPĂ DE COPII ÎNTRE 3-6 ANI?”

Prof. înv. preprimar Calistru Cristina..... 228

Prof. înv. preprimar Palage Cristina..... 228

CALITATE ȘI PERFORMANȚĂ EDUCAȚIONALĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Prof. Caracota Olimpia-Patricea 232

CALITATEA PROCESULUI DIDACTIC

Prof. Cazacu Camelia..... 234

STRATEGIILE DIDACTICE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Căprariu Adriana 237

Prof. Pașan Maria Ana 237

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ - “CARNAVALUL ANIMALELOR”

Prof. înv. preprimar Căuș Liliana..... 243

EXERCIȚII DE CONSOLIDARE POSTATE PE PLATFORMA RED-RELIGIE.RO

Prof. Ceauș Maria..... 249

ROMOVAREA ÎNVĂȚĂRII ACTIVE CU AJUTORUL STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. Ceașoglu Anelice Eleonora 251

Prof. Nica Daiana Cristina 251

METODE INOVATIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE- EVALUARE

Prof. Cenușe Elena Ramona..... 257

L'IMPORTANCE DES STRATEGIES DIDACTIQUES NOUVELLES DANS L'ENSEIGNEMENT DU FLE A LA PRIMAIRE

Prof. Chenaru Cristina..... 262

ACTIVITĂȚILE DE TIP NONFORMAL ȘI INFORMAL ȘI ROLUL ACESTORA ÎN VIAȚA EDUCABILILOR. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

Prof. Chiriță Cristiana-Daniela..... 264

ROLUL METODELOR INTERACTIVE ÎN PREDAREA ISTORIEI

Prof. Chiriță Cristina 268

NEOMODERNISMUL. NICHITA STĂNESCU – LEOAICĂ TÂNĂRĂ, IUBIREA

Prof. Cichi Ani Felicia 274

UTILIZAREA PLATFORMELOR EDUCAȚIONALE DE ÎNVĂȚARE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ	
Prof. înv. preprimar Cioban Lucia Maria.....	288
Prof. înv. preprimar Sitaru Iasmina.....	288
SINCRON VERSUS ASINCRON	
Prof. Ciobanu Nicoleta.....	293
LECȚIA ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERNITATE LA DICIPLINA BIOLOGIE	
Prof. Ciocan Ramona Mariana.....	296
PREDAREA ÎN ONLINE - PROVOCARE ȘI DĂRUIRE	
Prof. Clinciu Simona-Violeta.....	301
Prof. Amarfei Nadia-Maria.....	301
TRANSFORMAREA ÎNVĂȚĂRII ON-LINE, ÎN CAZUL DISCIPLINELOR DE SPECIALITATE, DIN PROVOCARE ÎN EXPERIENȚĂ CONSTRUCTIVĂ	
Prof. Cobianu Monica.....	306
FIȘE DE LUCRU INTERACTIVE ON-LINE PENTRU ORELE DE MATEMATICĂ	
Prof. Codreanu Adriana.....	314
NEARPOD PENTRU LECȚIILE ON-LINE DE MATEMATICĂ	
Prof. Codreanu Liviu.....	318
EFICIENȚA COMUNICĂRII DIDACTICE PRIN UTILIZAREA METODELOR INOVATIVE DE PREDARE	
Prof. Constantinescu Dragoș.....	322
STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR PRIN REZOLVAREA ȘI COMPUNEREA DE PROBLEME MATEMATICE	
Prof. înv. primar Constantinescu Ileana.....	326
Prof. înv. primar Parga Silvia.....	326
METODOLOGIILE DIDACTICE EFICIENTE – CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR	
Prof. înv. primar Corhăneanu Angela.....	329
INTEGRAREA SOCIALĂ ȘI PROFESIONALĂ A DEFICIENTULUI DE AUZ - STUDIU DE CAZ	
Prof. Cornea Floretina Mariana.....	332

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR PRIN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE	
Prof. Costăchel Nicoleta.....	337
DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR ONLINE PENTRU ATINGEREA SUCCESULUI ȘCOLAR	
Prof. Costea Dana Valentina	343
Prof. Ion Florina Violeta	343
LECTURIADA- JURNALUL UNUI PROIECT DE SUCCES	
Prof. Cotutiu Teodor	347
TULBURĂRILE DE TIP DISLEXO- DISGRAFICE LA ELEVUL CU DEFICIENȚĂ MINTALĂ	
Prof. Cozac Claudia-Alina	351
Prof. Mieișor Ramona –Loredana	351
EDUCAȚIA EXPERENȚIALĂ PRIN ERASMUS+ ȘI ETWINNING	
Prof.Crăciun Cătălin.....	355
STRATEGII NAȚIONALE DE ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII	
Prof. înv. primar Crăciunică Daniela	358
DEZIDERATELE EDUCAȚIEI ARTISTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL EUROPEAN	
Prof. Cristea Baroți Sorin.....	362
ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE JOCUL DIDACTIC LA RELIGIE	
Prof. Cristea Edith–Nicoleta	366
ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE JOCUL DIDACTIC LA MATEMATICĂ	
Prof. Cristea Valentin Gabriel.....	371
MANAGEMENTUL RESURSELOR ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT. AMELIORAREA CULTURII ORGANIZAȚIONALE	
Prof. Croitoru Diana.....	377
NECESITATEA DIVERSIFICĂRII STRATEGIILOR DIDACTICE	
Prof. Cuibuș Mihaela Laura	383
TEHNOLOGIA DIGITALĂ	
Prof. Dăncău Monica-Adriana	386
INIȚIATIVE DIDACTICE	
Inst. Deaconescu Lavinia Mirela.....	391
FACTORI DETERMINANȚI AI PERFORMANȚEI	
Înv. Dediu Afina.....	395

METODE MODERNE DE PREDARE A LIMBII ENGLEZE LA COPIII DE VÂRSTE MICI

Prof. Diaconu Adela..... 400

NTC CA STRATEGIE DIDACTICĂ DESTINATĂ ÎMBUNĂTĂȚIRII PERFORMANȚELOR ȘCOLARE ALE ELEVILOR CU C.E.S.

Prof. Dobrițan Alina..... 404

PLATFORME DIGITALE UTILIZATE ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

Prof. Dolcescu Alexandru Laurențiu..... 409

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN APLICAREA STRATEGIILOR DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. Domokos Ruxandra..... 413

CONSIDERAȚII TEORETICE PRIVIND RELAȚIA INTELIGENȚĂ- ÎNVĂȚARE ȘCOLARĂ

Prof. Dorin Andreea-Elena..... 421

ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂȚARE – EVALUARE

Prof. Dorobanțu Ionela..... 426

PREȘCOLARUL DE ASTĂZI, CETĂȚEANUL DE MÂINE

Prof. Druțu Adina..... 430

STRATEGIILE DIDACTICE INTERACTIVE - PREMISĂ A SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. Ducea Marioara-Iuliana..... 433

CALITATEA EDUCAȚIEI ÎN CADRUL UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT POSTLICEAL SANITAR

Prof. Dumitrescu Elena 439

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC, FORMAREA COMPETENȚELOR. EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ.

Prof. Dumitrescu Emilia-Mihaela 448

UTILIZAREA STRATEGIILOR DIDACTICE CENTRATE PE ELEV – CONDIȚIE A STIMULĂRII CREATIVITĂȚII

Prof. Dumitrescu Maria Olguța..... 452

ABORDAREA TEXTULUI EPIC UTILIZÂND PLATFORMELE ȘI INSTRUMENTELE DIGITALE ON-LINE ÎN LECȚIA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. Dumitriu-Broștic Elena 459

DIMENSIUNI INTERCULTURALE ALE EDUCAȚIEI EUROPENE

Prof. înv. preșcolar Dumitru Cristina 464

STRATEGII DIDACTICE ÎN MEDIUL ON-LINE

Dumitru Simona-Maria 468

APLICAȚII INTERACTIVE ÎN ȘCOALA ONLINE - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. înv. primar Epure Ioana 472

Prof. înv. primar Toma Iuliana- Maria 472

EDUCAȚIA NON-FORMALĂ ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE PE TOT PARCURSUL VIEȚII

Prof. Etem Șeniz 476

CALITATEA ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. preșcolar Filip Gabriela 480

Prof. înv. preșcolar Ciucu Gabriela 480

ROLUL INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC

Prof. învăț. preșcolar Firă Cristina Alina 484

Prof. învăț. preșcolar Alboiu Daniela Hermina 484

STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE ȘI ROLUL LOR ÎN EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

Prof. Foașea Maria 488

Prof. Ion Daniela 488

PREDAREA ONLINE DE LA TEORIE LA PRACTICĂ.

Fometescu Olivia 493

REVISTA ȘCOLARĂ - OGLINDĂ A FENOMENULUI CULTURAL ADOLESCENTIN

Prof. bibl. Fotache Claudia 497

INSTRUMENTELE DIGITALE O DIVERSIFICARE A STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. Gheorghe Cornelia 502

„GOVORA ÎN CARE AȘ VREA SĂ RĂMÂN...CUM STIMULĂM POFTA DE CUNOAȘTERE A TINERILOR?”

Prof. Gheorghe – Pavelescu Camelia 507

MANAGEMENTUL EDUCAȚIEI DE CALITATE

Prof. Ghiță Lavinia 512

ADAPTAREA LA NOILE METODE DE PREDARE DIN MEDIUL DIGITAL

Inf. Ghiurcă Mihaela Dorina 516

EVALUAREA PERFORMANTELOR ȘCOLARE LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. înv. primar Golea Codruța-Carmen 521

Prof. Dinu Andreea – Mădălina 521

NECESITATEA INTRODUCERII EDUCAȚIEI JURIDICE ÎN ȘCOLI

Prof. Gorcioaia Kinga Eva 525

PLATFORME PENTRU GESTIONAREA CLASELOR, A RESURSELOR DE ÎNVĂȚARE ȘI A PROGRESULUI ȘCOLAR - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. Gorescu Carmen 530

Prof. Năpîrcă Felicia 530

DIN SALA DE SPORT LA ȘCOALA ON-LINE

Prof. Grădinaru Carmen 535

MIJLOACE DIDACTICE INTERACTIVE ÎN PREDAREA RELIGIEI

Prof. Grădinescu Elena- Narcisa 540

SPECIFICUL MANIFESTĂRIILOR CREATIVE AL COPILULUI DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. învăț. preșcolar Greab Cristina-Gabriela 546

COMPETENȚELE - PRINCIPALELE MODELE DE DEZVOLTARE ALE ELEVILOR

Grecu Marilena Violeta 551

COMPETENȚELE - STIMULAREA CREATIVITĂȚII COPILOR PREȘCOLARI PRIN ACTIVITĂȚILE PRACTICE

Prof. înv. preș. Grigoraș Ana-Dorina 557

CONCEPTUL DE CALITATE ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. preșcolar Husariu Andreea 561

O POVESTE DE CRĂCIUN

Prof. înv. preșcolar Iacob Hariclia 565

O ABORDARE CREATIVĂ A ACTIVITĂȚII DIDACTICE LA DISCIPLINA TEORIE-SOLFEGIU-DICTEU

Prof. Iancu Maria 567

COMPETENȚELE CHEIE – REPERE DE ADECVARE A SISTEMELOR DE EDUCAȚIE ȘI FORMARE EUROPENE LA SOCIETATEA CUNOAȘTERII

Prof. înv. primar Iancu Mărioara-Valentina 575

ELEMENTELE ARTISTICE SI ROLUL ACESTORA ÎN CREATIVITATEA ELEVILOR	
Prof. Ignat Mariana Ramona	580
UTILIZAREA JOCULUI DIDACTIC ÎN REALIZAREA EDUCAȚIEI NUTRIȚIONALE ÎN GRĂDINIȚĂ	
Prof. Ilaș Simona	584
Prof. Coșan Ioana Cristina	584
RESURSE DIGITALE INTERACTIVE FOLOSITE ÎN PREDAREA LIMBII ENGLEZE ÎN ȘCOALA ON-LINE	
Ilași Iulia-Camelia	589
JOCUL DIDACTIC ȘI STIMULAREA CREATIVITĂȚII ÎN ON-LINE	
Prof. Ilie Florentina	593
ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI INSTRUCTIV EDUCATIV PRIN UTILIZAREA PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE	
Prof. înv. primar Ilie Nina	597
E-LEARNING - INSPIRAȚIE ȘI CREATIVITATE	
Prof. Iliescu Simona Magdalena	603
VALOAREA FORMATIVĂ A JOCULUI DIDACTIC ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	
Prof. înv. primar Ilinca Roxana Ionela.....	607
EFICIENȚA, CALITATE, PROFESIONALISM IN BIBLIOTECA ȘCOLARA	
Bibliotecar ing. Iliuță Adriana.....	614
EDUCAȚIA MUZICALĂ ÎN VIAȚA MICILOR ȘCOLARI - CONSIDERAȚII ȘTIINȚIFICE ȘI DIDACTICE	
Prof. înv. primar Ilișanu Maria.....	621
ADAPTAREA ORELOR DE MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE LA CERINȚELE COPILULUI CU DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE	
Prof. Illyes Ecaterina	626
ROLUL FIRMEI DE EXERCITIU ÎN DEZVOLTAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL AL ELEVILOR	
Prof. Ionescu Maria	631
ASIGURAREA ȘI IMPORTANȚA CALITĂȚII ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL	
Prof. dr. Ionescu Mariana.....	635

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE-CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. înv. primar Ioniță Gherghina Cristina 639

ȘCOALA ONLINE-ELEMENTE PENTRU INOVAREA EDUCAȚIEI

Prof Iosub Claudia Luise..... 645

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE PRIN UTILIZAREA ÎN LECȚII A RESURSELOR CU SUPTOR DIGITAL

Ispas Lavinia 650

Ispas Doru 650

STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE VALORIFICATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Ivănuș Carmen..... 656

Duțu Gabriela..... 656

STRATEGIILE DIDACTICE INTERACTIVE, CHEIA PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. Jescu Liana 661

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI EDUCAȚIA OUTDOOR

Prof. Lascu Angela Geanina..... 666

ROLUL ARTELOR ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR ÎN CLASELE PRIMARE

Prof. Lázár Anikó..... 672

ÎNVĂȚAREA MATEMATICII PRIN ACTIVITĂȚI PRACTICE

Prof. Lazăr Alina Ștefania..... 677

CALITATEA ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Prof. înv. primar Lăcătuș Ionel..... 682

METODE „CONDIMENTATE” APLICABILE LA ORELE DE LIMBI MODERNE

Prof. Lepcaliuc Monica 687

Prof. Gvinda Bianca 687

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE ÎN AER LIBER

Prof. Liță Ștefania-Mihaela..... 694

MODALITĂȚI DE REALIZARE A EDUCAȚIEI NONFORMALE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșcolar Lupu Nicoleta 699

EDUCAȚIA NONFORMALĂ VS. EDUCAȚIA INFORMALĂ

Prof. Magaz Vasilica Georgeta 705

EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. Maloș Mirela 710

UTILIZAREA SOFTULUI EDUCATIONAL LEARNINGAPPS.ORG

Prof. Manea Mihaela 715

IMPORTANȚA MIJLOACELOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Manea-Scorțaru Rodica 718

Staicu Gabriela 718

ROLUL METODELOR ACTIVE ÎN DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE A ELEVILOR

Prof. înv. primar Matei Mariana 723

EDUCATORII- PROMOTORI AI SCHIMBĂRII

Prof. Miercan Georgiana-Nicoleta 728

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. înv. primar Miclăuș Cristina Diana 732

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN PREDAREA ISTORIEI

Prof. Mihai Adriana 735

**ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII -
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI**

Prof. Militaru Daniela 740

Prof. Ciocan Vasilica 740

ÎNVAȚĂ SĂ DESCOPERI EXPERIMENTÂND!

Prof. Mirăuți Simona 744

Prof. Corjuc Loredana 744

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN CLASA CU ELEVI CU C.E.S.

Prof. Mititean Oana 750

EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. înv. primar Mititel Ioana Lavinia 754

MATEMATICA ȘI METODA PROBLEMATIZĂRII

Prof. Mocanu Livia 762

ROLUL PLATFORMELOR EDUCAȚIONALE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. înv. primar Morărașu Mariana 766

Prof. înv. preșcolar Morărașu Bianca-Andreea 766

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	
Prof. înv. primar Moț Cornelia Alina.....	771
EDUCAȚIE NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	
Prof. Munteanu Angela	776
ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN PROCESUL DE PREDARE, ÎNVĂȚARE, EVALUARE	
Prof. Mureșan Dana.....	780
ȘCOALA ÎN TIMPUL PANDEMIEI	
Prof. Mureșan Elena Iuliana.....	784
IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII GÂNDIRII ARTISTICE	
Prof. Nacu Mariana	790
JOCUL DIDACTIC ȘI IMPLICAȚIILE SALE PEDAGOGICE ÎN DEZVOLTAREA PROCESULOR PSIHICE LA ELEVII	
Prof. Nae Florentina Laura.....	795
PRINCIPALELE PLATFORME DE E-LEARNING UTILIZATE ÎN PREDARE	
Prof. Nae Mihaela	800
Prof. Gîlcă Claudiu Gabriel.....	800
MĂSURI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII EDUCAȚIEI	
Prof. Nănău Camelia Roxana.....	806
Prof. Ungureanu Mihaela	806
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI UTILIZATE ÎN PREDAREA DISCIPLINEI TIC	
Prof. Neciu Ileana.....	810
ALTERNATIVE LA PROCESUL CLASIC DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE	
Prof. Necula Mioara	818
ACTIVITATEA DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE ÎN MEDIUL ONLINE. PLATFORME ȘI APLICAȚII UTILIZATE. AVANTAJE ȘI DEZVANTAJE	
Prof. Nedelcu Alice	823
Prof. Sîrbu Daniela.....	823
UTILIZAREA PLATFORMELOR EDUCAȚIONALE ÎN EDUCAȚIA PREUNIVERSITARĂ	
Prof. înv. preșcolar Nedelea Felicia Floriana.....	829

EDUCAȚIA PERMANENTĂ

Prof. înv. primar Nen Monica	835
Prof. înv. primar Zamfir Florentina.....	835

EVALUAREA ÎN MEDIUL ONLINE – PROVOCARE SAU OPORTUNITATE?

Prof. Nicoară Ioana-Alexandra	840
-------------------------------------	-----

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „EMOȚII”

Prof. Nicolae Anamaria Sabina.....	845
------------------------------------	-----

IMPORTANȚA PROIECTELOR EUROPENE ÎN VIAȚA ȘCOLII

Prof. Nicolae Mihaela Corina.....	848
Prof. Duță Simona Marilena.....	848

PREDAREA-ÎNVĂȚAREA-EVALUAREA ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. Mihaela Corina Nicolae.....	850
Prof. Denisa Marinela Toader	850

ÎNVĂȚAREA ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. Nița Ana-Maria.....	856
---------------------------	-----

ȘCOALA ONLINE

Prof. Nița Mariana Daniela	859
----------------------------------	-----

MOTIVAȚIA ÎNVĂȚĂRII- FACTOR STIMULATIV PENTRU CALITATEA ACTULUI DIDACTIC

Prof. înv. primar Nițu Maria-Daniela.....	863
---	-----

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI NONFORMALE ȘI INFORMALE ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR. EXEMPLE DE JOCURI.

Oancea Alida Claudia.....	868
---------------------------	-----

PERFORMANȚA ÎN EDUCAȚIE

Prof. Oglice Atena.....	873
-------------------------	-----

METODE ACTIV- PARTICIPATIVE ÎN PREDAREA MATEMATICII

Prof. Olariu Carmen,	877
----------------------------	-----

ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN CADRUL ORELOR DE BIOLOGIE

Prof. Olariu Mihaela Cătălina	881
-------------------------------------	-----

INOVARE ȘI DIGITALIZARE ÎN CICLU PRIMAR

Prof. înv. primar, Olescu Ileana	885
--	-----

EDUCAȚIE ESTETICĂ PRIN ARTĂ DRAMATICĂ LA ELEVII CU CES	
Ologu-Neagoe Oana-Andrada.....	887
PROVOCĂRI DIDACTICE ÎN MEDIUL ON-LINE	
Ed. Olteanu Delia.....	891
ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII	
Prof. învă. preșcolar Olteanu-Rotaru Adelina-Marta.....	895
DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE- CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	
Oprea Daniela.....	899
PLATFORME EDUCAȚIONALE CARE TE POT AJUTA CU „ȘCOALA ONLINE”	
Prof. Oprescu Petria-Ana.....	907
PROIECT DE PARTENERIAT EDUCATIONAL - CULOARE ȘI CANDOARE ÎN SUFLET DE COPIL!	
Prof. învă. preșcolar Oțelea Mihaela.....	912
ROLUL EDUCAȚIEI NONFORMALE ȘI INFORMALE ÎN PROCESUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII	
Până Raluca-Tatiana.....	915
DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE	
Prof. învă. preșcolar: Pavel Elena Mirabela.....	918
MODALITĂȚI DE COMUNICARE ȘI ÎNVĂȚARE ONLINE - RESURSE EDUCAȚIONALE UTILE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	
Prof. învă. preșcolar Pătrașcu Diana Andreea.....	923
IMPORTANȚA EDUCAȚIEI OUTDOOR ÎN DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA PREȘCOLARI	
Prof. învă. preșcolar Pătrușel Adriana Angela.....	928
ACTIVITĂȚI ON-LINE ATRACTIVE PENTRU EDUCAȚIA TIMPURIE	
Prof. Păun Mihaela.....	932
INSTRUMENTE DE PREDARE ONLINE - UTILIZAREA APLICAȚIEI KAHOOT ÎN LECȚIILE DE GEOGRAFIE	
Prof. Păunaș Nicoleta Cristina.....	938

TOP „CELE MAI FRUMOASE CĂRȚI DE CITIT IARNA”. RECENZIE ȘI RECOMANDARE DE CARTE. DIMINUAREA RISCULUI DE ANALFABETISM FUNCȚIONAL

Prof. învă. primar Păunescu Oana – Ionela..... 941

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE -CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI SUCCESULUI ȘCOLAR

Perju Oana-Gabriela..... 947

LE CONTE ET SON EXPLOITATION DANS UNE CLASSE DE LANGUE ÉTRANGÈRE

Prof. Perța Gabriela Mihaela..... 954

Prof. Udrescu Mihaela..... 954

ACTIVITĂȚI DIDACTICE NONFORMALE ȘI DE PROIECT EUROPEAN

Petroșan Daniela..... 961

MIJLOACELE DE ÎNVĂȚĂMÂNT MODERNE UTILIZATE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Pîclea Nicoleta..... 964

EDUCAȚIA ESTETICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Pljoskar Manuela..... 966

CARACTERUL ATRACTIV ȘI ADAPTATIV AL ÎNVĂȚĂRII ONLINE

Prof. Ploae Mona-Laura 971

PROIECT EDUCAȚIONAL: „PRIETENII MEI, ȘCOLARI”

Prof. învă. preșcolar Ponțoc Daniela Florica 976

“CAMPANIE ANTI-BULLYING PENTRU O STARE DE BINE”

Prof. Popa Alina Mirela 980

ROLUL EXPOZIȚIILOR VIRTUALE ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR. EXEMPLE DE BUNE PRACTICE.

Prof. Popa Barbara-Brigita..... 984

Prof. Cobianu Irina Nicoleta 984

UTILIZAREA APLICAȚIILOR TIC ÎN CADRUL OREI DE LIMBA ROMÂNĂ

Prof. Popa Gabriela 988

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE EDUCARE A LIMBAJULUI ÎN GRĂDINIȚĂ

Popescu Claudia 993

Vasile Maria 993

”GENERAȚIA ETWINNING, LA GRĂDINIȚĂ”	
Prof. Popescu Florina	999
WEBQUEST ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	
Prof. Popescu Florina	1003
ROLUL EDUCAȚIEI ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE	
Dir. Popescu Mihaela	1008
Dir. adj. Din Maria Andreea.....	1008
PROIECT DE ACTIVITĂȚI DE VOLUNTARIAT	
Prof. Popescu Mihaela.....	1012
IMPACTUL PREDĂRII ONLINE ASUPRA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC	
Prof. învă. primar Popescu Rodica.....	1017
Prof. Popescu Adina Mariana	1017
PRACTICI STEREOTIPE ȘI CLIȘEE DIDACTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	
Prof. învă. primar Porojan Marta Raluca	1022
Prof. învă. primar Tudose Elena	1022
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A PREȘCOLARULUI	
Prof. învă. preșcolar Precup Simida Ioana.....	1026
ASIGURAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALĂ	
Prof. învă. preșcolar Preda Marieta.....	1029
COLABORAREA GRĂDINIȚĂ –FAMILIE –FACTOR ESENȚIAL ÎN ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII	
Prof. Predea Mihaela	1035
DEMERSURI DIDACTICE CE VIN ÎN SPRIJINUL COPIILOR DIN MEDII DEFAVORIZATE	
Prof. învă. primar Prunică Monica.....	1038
CREATIVITATEA ÎN PROCESUL DE EVALUARE DIDACTICĂ	
Prof. Radu Adina.....	1042
MODELUL EDUCAȚIEI INTEGRALE ÎN SOCIETATEA BAZATĂ PE CUNOAȘTERE ȘI COMUNICARE	
Prof. ing. Răcășan Remus	1045
Prof. dr. Amza Teodora.....	1045

TEACHING FUTURE JOBS

Prof. Rădulescu Simona 1049

COMUNICAREA UN ROL IMPORTANT ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII MUZICALE A ELEVILOR. CREATIVITATEA - ANCORĂ ÎN DEZVOLTAREA ELEVULUI PIANIST

Prof. Râșnoveanu Marta-Crina..... 1053

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR

Prof. înv. preșcolar Ristache Andreea Maria 1058

TEHNICI MODERNE DE ÎNVĂȚARE

Prof. Rogojină Mihaela 1062

EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. înv. preșcolar Rohrmann Simona 1066

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ – EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. înv. preșcolar Rohrmann Simona 1072

MESERIA DE PĂRINTE SE ÎNVĂȚĂ ÎN FIECARE ZI

Prof. înv. preșcolar Rosenauer Petronela 1077

STRATEGII DIDACTICE ÎN ȘCOALA ONLINE. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. Rusu Maria Constanța 1083

GHID DE BUNE PRACTICI. PREDAREA ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. Rusu Mădălina..... 1087

Prof. Constantinescu Silvia 1087

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ - CONTEXTUALIZĂRI ACTUALE ȘI EXPERIMENTE DIDACTICE

Prof. Safta Mariana Alina..... 1092

ROLUL PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE ÎN ȘCOALA ONLINE

Prof. Samoilă Mirela Andreea..... 1096

IMPACTUL PLATFORMELOR EDUCAȚIONALE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Înv. Sandu Ana-Maria 1101

STRATEGIILE DIDACTICE DIVERSIFICATE- SCHIMBĂRI DE PARADIGMĂ ÎN ACTUL DIDACTIC

Prof. Sauer Olimpia Marilena 1106

L'UNIVERS NUMERIQUE DU PROF DE FLE

Prof. Săcăreanu Mona-Gabriela 1111

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. Săliște Mihaela 1116

Prof. Dragomirescu Emilia..... 1116

METODE ȘI PROCEDEE ALTERNATIVE FOLOSITE ÎN TERAPIA COGNITIVĂ A ELEVILOR CU DIZABILITĂȚI

Prof. Săndică Daniela..... 1122

Prof. Scarlat Maria 1122

DESCENTRALIZAREA, CONSECINȚĂ ȘI PREMISĂ A PARTENERIATULUI ȘCOALĂ – COMUNITATE

Prof. înv. primar Săndulache Daniela-Maria 1126

MOFTURICĂ

Prof. înv. preșcolar Scarlat Nicoleta..... 1129

METODE MODERNE FOLOSITE ÎN STIMULAREA ELEVILOR

Prof. Secu Cristina-Roxana..... 1131

FII ECOLOGIST!

Prof. înv. preșcolar Sima Andreea-Cornelia 1135

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI

Prof. înv. primar Sima Roxana Ioana..... 1140

Prof. înv. primar Aldea Roxana Liliana 1140

DIVERSIFICAREA STRATEGIILOR DIDACTICE-CONDIȚIE A PERFORMANȚEI ȘI A SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. înv. preșcolar Simion Ana-Maria 1145

Prof. înv. preșcolar Udrea Livia Iuliana..... 1145

EDUCAȚIA NONFORMALĂ PRIN APLICAȚII PRACTICE ÎN ORIZONTUL LOCAL

Prof. Simion Doinița 1149

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI NONFORMALE CARE DEZVOLTĂ EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA ELEVI

Prof. Sorescu Vasilica 1153

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI PRIN ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE

Prof. Spirea Loredana Petruța 1157

PREDAREA INTEGRATĂ - UN PAS CĂTRE UN ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN

Prof. înv. primar Stamin Cristina Manuela	1163
Prof. înv. primar Popescu Carmen Veronica.....	1163

METODA MOZAICUL ADAPTATĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL ON-LINE

Prof. Stan Daniela	1167
Prof. Vasile Gheorghiu.....	1167

CREATIVITATEA – SURSĂ ȘI OBIECTIV AL INTERPRETĂRII INSTRUMENTALE

Prof. Stan Ioana-Oltea	1170
Prof. Bădica Valeria Doina	1170

PREDAREA ONLINE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar Stanca Cristina.....	1176
--	------

PROMOVAREA VALORILOR TRADIȚIONALE ROMANEȘTI

Prof. Stancu Ana Maria.....	1179
Prof. Bucurică Nicoleta Camelia.....	1179

EDUCAȚIA STEAM ȘI DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR COGNITIVE ALE ELEVILOR. CONEXIUNI INTERDISCIPLINARE ÎNTRE MATEMATICĂ ȘI MUZICĂ

Prof. Stancu Nicoleta.....	1182
Prof. Mileșan Valentina.....	1182

PROFESIONALIZAREA MANAGEMENTULUI EDUCAȚIONAL

Prof. Stavarache Gina.....	1189
----------------------------	------

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII COPIILOR PREȘCOLARI PRIN ACTIVITĂȚILE PRACTICE

Prof. înv. preșcolar Stoian Cătălina-Mihaela	1193
--	------

ARGUMENTE VALIDATE ȘTIINȚIFIC PRO ȘI CONTRA EDUCAȚIEI ONLINE LA VÂRSTA ADULTĂ

Prof. înv. preșcolar Stretea Oana-Maria.....	1198
--	------

PERCEȚIA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. primar Sucitu Margareta.....	1203
Prof. Chindriș Corina	1203

COMPETENȚE PROFESIONALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC

Prof. înv. preșcolar Supuran Gabriela Ioana	1209
---	------

ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE COLABORAREA ACTIVĂ A ELEVULUI ÎN PROCESUL ASIMILĂRII CUNOȘTIINȚELOR ȘI DEPRINDERILOR

Prof. învă. primar Șendroi Maria-Mădălina..... 1212

PROFESORUL – MAI MULTE ROLURI

Prof. Șerbănescu Carmen Cristina 1217

Prof. Ionescu Maria 1217

ABORDAREA DIVERSIFICATĂ A STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. Șogor Camelia 1221

Prof. Necula Mihaela..... 1221

EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN EDUCAȚIA NONFORMALĂ

Prof. Tanasă Gabriela..... 1227

UTILIZAREA PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. învă. primar Toma Mimi-Lenuța..... 1229

EDUCAȚIA ARTISTICĂ – PREMISĂ ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ȘCOLARULUI DIN CICLUL PRIMAR

Tonea Nicoleta –Georgeta..... 1231

PERFORMANȚA ȘI SUCCESUL ȘCOALAR

Prof. învă. preșcolar Topală Adina Ionela 1236

ACTIVITATEA DE MODELAJ ȘI CREATIVITATEA PREȘCOLARILOR

Educatoare Trifu Daniela 1240

UTILIZAREA PLATFORMEI ASQ, A TABLEI INTERACTIVĂ WHITEBOARD ȘI A APLICAȚIEI LIVEWORKSHEETS

Prof. învă. primar Tudora Elena Ramona 1246

POLUAREA AERULUI ȘI SĂNĂTATEA

Prof. Tudorache Maria 1251

UN MĂRȚIȘOR - O FAPTĂ BUNĂ

Prof. Ungureanu Ionela 1257

CALITATEA ȘI INOVAȚIA – PREMISE ALE PERFORMANȚEI ÎN EDUCAȚIE

Prof. învă. primar Vasiloiu Doinița..... 1263

ACCENTE CREATIVE ÎN PROGRAMUL ZILNIC DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. învă. preșcolar Vărgatu Veronica Daniela 1267

ASPECTE METODOLOGICE ALE EFICIENTIZĂRII PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE LA CLASELE PRIMARE

Prof. Vărzaru Alina-Maria 1271

PLATFORME DIGITALE UTILIZATE ÎN PREDAREA LIMBII ENGLEZE

Prof. Vătău Roxana Maria..... 1277

PERFORMANȚA EDUCAȚIONALĂ

Prof. învă. primar și preșcolar Vâlcu Daniela..... 1282

Prof. învă. primar și preșcolar Olari Doina..... 1282

STIMULAREA ȘI DEZVOLTAREA PSIHO-EMOȚIONALĂ A COPILOR PRIN TEATRU, BASM ȘI JOC - STUDIU DE CAZ

Prof. Vâneață Persida Elena..... 1286

Prof. Viezure Isabelle..... 1286

PLATFORME UTILIZATE ÎN PREDAREA ON-LINE

Prof. Vântu Ana Luminița..... 1289

CALITATE ȘI PERFORMANȚĂ EDUCAȚIONALĂ ÎN ȘCOALA ONLINE

Prof. învă. preșcolar Vele Claudia 1294

APLICAȚII FOLOSITE ÎN ÎNVĂȚAREA ONLINE

Prof. Vîrlan Daniela 1297

STRATEGII DE RELAȚIONARE DE TIP COMUNICATIV

Prof. Voicu Elena 1302

EDUCAȚIE ORICÂND SI ORICUM!

Prof. Voicu Irina Raluca..... 1305

IUBIM NATURA, SĂ COLECTĂM SELECTIV!

Zaria Gabriela..... 1309

SATISFACTIA ÎN MUNCĂ A ANGAJAȚILOR DIN INSTITUȚIILE EDUCAȚIONALE

Prof. Zăinescu Camelia 1318

ISBN 978-606-95385-1-7